ANUL I No. 126 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — MERCURĬ 1 OCTOMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

PRIMARUL VIENEI LA IAŞĬ

Recrutarea Magistratureĭ

D. Djuvara a dat de multă vreme publicităţeĭ proiectul seu de reformă a unor dispoziţiunĭ din legea asupra organizăreĭ judecătoreştĭ; de cîte-va zile acest proect se află în mînele tuturora şi totuşĭ presa, cu toată seceta de materie a uneĭ vacanţiĭ ce nu se maĭ sfîrşeşte, nu şi-a dat părerea asupra acestuĭ proiect.

Dintr'un punct de vedere, presa cam are dreptate. E greŭ să ieĭ la serios pe d. Djuvara şi să-ţĭ închipuĭ, că un ministru cu atît de puţin prestigiŭ, ca d-sa, are să scoată la capăt o reformă de importanţa celeĭ privitoare la organizaţia judecătorească.

De şi din punct de vedere pur politic e bine că să face gol în jurul unuĭ ministru care 'şĭ datoreşte situaţiunea uneĭ marĭ lipse de caracter şi de seriozitate, şi care face un proiect de lege cu intenţiunea principală de a căpătui în fotoliurĭ de inamovibilĭ pe cîţi-va favoriţĭ, totuşĭ cred că e bine a discuta ideile principale din proiectul d-luĭ Djuvara, de oare ce d-sa în această ocazie nu este de cît ecoul unor ideĭ ce domină în biurourile ministeruluĭ şi în unele cercurĭ din magistratură. Ministrul se duce mîne-poimîne, dar birourile cu ideile lor rămîn, după cum îşĭ fac de aseminea drum şi ideile profesate de uniĭ dintre magistraţĭ.

Ideile cuprinse în proiectul d-luĭ Djuvara, relativ la recrutarea magistraţilor, nu sunt fericite.

In adevăr, după proiectul d-luĭ Djuvara, nimenĭ nu poate intra în magistratură ca supleant, substitut saŭ ajutor de judecător de cît după ce a trecut un examen de capacitate dinaintea uneĭ comisiunĭ compusă din primul preşedinte al curţeĭ, procurorul general şi decanul facultăţeĭ de drept.

Observînd, însă, de aproape, vedem că acest examen nu este de cît o chinezerie maĭ mult şi slavă Domnuluĭ! — nu chinezeriile lipsesc în legile noastre şi în întreaga justiţie, ca să maĭ introducă până şi d. Djuvara una. Proba orală a examenuluĭ este o repetiţie a examenuluĭ de licenţă.

Un al doilea examen de licenţă n'are nicĭ o raţiune, de cît dacă d. Djuvara, prin schimbarea comisiuneĭ înaintea căreia se trece acest examen de licenţă, a voit să institue o comisiune compusă în majoritate din magistraţĭ, carĭ să controleze pe profesoriĭ de drept carĭ daŭ titlurile de licenţă.

In acest caz se impune întrebarea: magistratura noastră este superioară profesorilor universitarĭ? De sigur că nu. Cine nu ştie că în regulă generală, cel puţin pînă la oare care vrîstă, oameniĭ de talent şi cu vlagă se gîndesc maĭ întîiŭ la profesorat şi la avocătură care e mult maĭ productivă — şi apoĭ la magistratură.

E destul să ne gîndim că în sistemul d-luĭ Djuvara profesorĭ ca Misir, Stelian, Disescu, Alexandrescu etc. ar putea fi supuşĭ controluluĭ procurorilor generalĭ ca d-niĭ Mîndru, Sărăţeanu etc. pentru ca ideea de control să fie respinsă nu numaĭ ca inutilă, dar ca ridiculă şi odioasă.

Proba scrisă va consista dintr'o redactare a uneĭ ordonanţe. Totul se va reduce a învăţa, cîte-va formulare dintr'o *călăuză* oare care a magistratuluĭ saŭ a candidatuluĭ la examenul de capacitate, care de sigur nu va întîrzia să apară de îndată ce proiectul d-luĭ Djuvara va deveni lege.

Ca peatră de încercare pentru viitorul magistrat, mi se pare mult maĭ serios de cît un examen, în care candidatul să facă dovadă că posedă oare care formulare, că e meşter în oare care clişee, stagiul efectiv de avocat în timp de douĭ anĭ saŭ judecător supleant onorific un timp dat, cum e în Franţa.

Dar la urma urmeĭ, în sistemul actual n'avem destule examene? Orĭ ce licenţiat nu trece, oare, în afară de examenul de licenţă, vr'o douăspre-zece examene anuale şi totuşĭ, dacă n'aĭ protecţie la ministru, nu intri în magistratură? Cu ce va fi avansat nenorocitul licenţiat, care pe lîngă diplomă va maĭ purta în buzunarul săŭ şi un certificat de capacitate? Nu va fi tot la discreţia absolută a ministruluĭ?

Acest examen de capacitate ar avea o raţiune dacă ar fi ceva analog cu examenul de capacitate al profesorilor. Examenul de capacitate dă în profesorat preferinţă şi după nota obţinută şi după prioritatea de inscriere. Ceĭ inscrişĭ pe un prim tablou, trebue să fie toţĭ numiţĭ inainte de a se începe numirile de pe tabloul al doilea. Acelaşĭ lucru e şi cu tablourile căpitanilor carĭ urmează să fie înaintaţĭ la gradul de maior.

In proiectul d-luĭ Djuvara nu se vorbeşte nimic de felul succesuluĭ candidatuluĭ — e destul să fie admirabil — şi să spune clar că prioritatea înscriereĭ nu dă nicĭ un drept de preferinţă.

Se va zice, poate, că notele de examen şi dată inscriereĭ nu e bine să lege pe ministru pentru că nu e destul ca un candidat să fi făcut dovada de ştiinţă şi talent ca să fie un bun magistrat. La magistrat se maĭ cere, pe lîngă ştiinţă, un anumit temperament, moralitate, etc.

Credeţĭ, oare, că profesoruluĭ 'ĭ se cere numaĭ ştiinţa, nu i se cere şi luĭ un anumit temperament, nu 'ĭ se cere moralitate? Totuşĭ recrutarea profesorilor prin concurs şi examene de capacitate, unde se ţine pentru moment samă numaĭ de ştiinţă, a dat bune rezultate. Şi să nu uităm că profesorul, o dată numit, chiar pînă a nu fi numit definitiv, e greŭ de scos din învăţămînt chear dacă se dovedeşte că, afară de ştiinţă, nu posedă celelalte calităţĭ cerute pentru un profesor. Cu cît maĭ uşor va fi cu magistratul amovabil a căruĭ funcţie e la dispoziţia ministruluĭ!

Una din două: saŭ se va ţinea samă de valoarea relativă a candidaţilor la examenul de capacitate şi astfel se va provoca o emulaţiune între candidaţĭ; — saŭ, altmintrelea, acest examen este o simplă barieră chinezască care n'are ce căuta într'o lege europeană.

Pe mîne despre recrutarea magistraţilor inamovibilĭ.

A. A. Bădărĕŭ

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Nivelul. — Aţi privit din întîmplare lista mediilor bacalaureatuluĭ nostru din urmă? In cazul acesta v'a izbit fără îndoială faptul micimeĭ lor, cu desevîrşire frapant. Abia 3—4 candidaţĭ şi candidate care aŭ trecut de nota şapte! Incolo şase însoţit de sutimĭ, iar o mare parte — şase în cap!

O domnişoară care a asistat la examenul de bacalaureat, probabil ca să-şĭ învie vechĭ emoţiunĭ, descria foarte suggestiv modul cum esamina comisiunea pe candidaţĭ şi maĭ ales pe candidate:

— S'ar fi zis că i-e frică de ce-o s'audă; fură cuvîntul din gură şi oprea la timp pe cel pornit să vorbească; smulgea cu cleştele cîte un răspuns just ca să-şĭ împace conştiinţa şi „să scape" — juriul, iar nu candidatul — cît maĭ necompromis. Şi cu toate acestea meditaţĭ asupra mediilor, gîndiţi-vă că majoritatea cu nota limită — şase — este produsul concesiilor, acordărilor de puncte, favorurilor şi stăruinţelor.

FERÎĬA (herîĭa)

Cu cît ne adîncim în trecutul vieţiĭ noastre şi căutăm a scotoci supt toate formele eĭ multiple, cu atît ne apar o sumă de particularităţĭ, vrednice de amintit, pentru a vedea şi înţelege rostul societăţiĭ vechĭ.

Cetitorul curierelor noastre a observat cum din vechea dare a deşugubiriĭ, *ne-a rămas vorba* şugubăţ *în alăturea cu* se face mort în popuşoĭ. *Azĭ asemenea lege nu maĭ este, ca adică să plăteştĭ dare pentru mortul, ce se va găsi pe pămîntul tău.*

Altă practică juridică curioasă prin firea eĭ e acea dată maĭ sus ca titlu: herîĭa.

***

Se iscă un proces între 2 persoane; In 1592 April 24 se judecă de Domnul Aron Vodă un proces curgător între 2 femeĭ: Anghelina, femeia luĭ Şepteliciĭ şi între jupăneasa luĭ Dumitru Moviliţă pentru moşia Săveniĭ *de pe Bacău.*

Amîndouă părţile vin cu hîrtiĭ vechĭ de la domnĭ anterioriĭ, ca să probeze deplina stăpînire a aceleĭ moşiĭ.

Cneaghina Anghelina Şepteliciĭ, nepoata hatmanuluĭ Ghianghea aduce înaintea luĭ Aron Vodă uricele de la Stefan Voevod şi de la Rareş Voevod, prin care se arată că moşia Săveniĭ curge de drept în familia lor, maĭ ales că şi alţĭ înaintaşĭ domnĭ întăresc acel drept de proprietate în repetate rînduri.

Era un obiceiŭ de mult la noĭ ca la orĭ ce schimbare de domnie nouă să se scoată hîrtiĭ de întăriturĭ pe cumpărăturĭ şi maĭ ales pe daniĭ, căcĭ altfel n'aveaŭ valoare. Domnul noŭ putea nesocoti toate cele făcute de predecesorul săŭ. Aşa şi buniciĭ Anghelініĭ Şeptilicĭ avuse grija de a-şĭ reînoi dreptul de proprietate pe Săveni.

La rîndul eĭ şi jupîneasa luĭ D. Moviliţă aduce ca dovadă Uricul de danie *de la Iliaş Voevod, fiul luĭ Rareş Vodă. In faţa acestor arătărĭ, Aron Vodă ne avînd şi neştiind ce să facă, nu se mulţămeşte numaĭ cu uricile aratate, ci ordonă a se trimite la faţa loculuĭ spre a se cerceta prin marturĭ.*

Pentru acest scop se strîngeau oameniĭ bătrînĭ din sat şi de prin meleagurile vecine şi jurîndu-ĭ pe sufleţie sau pe Evanghelie îĭ puneau să mărturisească ce ştiu eĭ de mersul proprietăţiĭ în acea moşie.

Adesa aceştĭ marturĭ erau aduşĭ la Episcopie şi juraţĭ pe sfînta Evanghelie, şi sînt cunoscuţĭ nouă ca jurătorĭ.

*Boeriĭ rînduiţĭ cu cercetarea, adică cu ancheta (*sprafca*), încheiau referatul lor către Domn că au cercetat şi au aflat precum că adică Anghelina fata luĭ Şepteliciĭ şi nepoata luĭ Ghianghea e adevarata stăpînă în Săveni, avînd moşia din moşĭ strămoşĭ.*

Judecata dată de Vodă nu putea fi definitivă, căcĭ cel rămas putea deschide procesul supt alt domn, şi ca atare dar putea dura procesile la nesfîrşit.

Ce făceau însă părţile cîştigătoare?

Pentru a închide judecata şi a nu maĭ da drept celor rămaşĭ să redeschidă judecata supt alt domn plăteau o dare anumită visterieĭ gospod, prin care obliga domnia că procesul s'a închis definitiv, luînd garanţie *sau* legătură *că judecata s'a făcut bună şi că dar nu maĭ e nicĭ un motiv de a reîncepe procesul.*

Darea aceasta se numea feruĭa *sau* herîĭa.

Darea aceasta era de 12 zloţĭ, de 24 de zloţĭ, de 20 talerĭ; şi pînă acum din documentele publicate nu se ştie încă care erau raţiunile uneĭ asemenea taxe.

Probabil pare a fi fost o proporţionalitate *între valoarea pămîntuluĭ şi darea* herieĭ.

In adevăr Săveniĭ *fiind tîrg mare pe Bacăŭ, Anghelina a plătit 24 zloţĭ; aceasta în 1592; iar în 1628 Mart 11 pentru 2 sate din Basarabia şi pentru o baltă cronicarul Gligore Ureche plăteşte numaĭ 12 zloţĭ,, moşiile fiind maĭ micĭ. (Uricar XVIII, 220, 392.*

***

Ce fel de cuvînt e ferîĭa?

In o notiţă din „Arhiva Iaşĭ" I,631, d-l Ion Bogdan discuta elimologia acestuĭ cuvînt, şi arată că nu e de pus in legătură cu slavonul Vera: *credinţă, de unde am avea pe* Veresie *al nostru. D-sa îl pune în legătură cu turcescul* Vere, *care de şi are înţelesul acelaşĭ ca şi slavoneascul* Vera, *adică înseamnă* credinţă, încredere, credit, învoială, capitulaţie, *dar e maĭ apropiat de etimologia romînă. Asemenea din dativul turcesc* vereje *a putut eşi romînescul* ferie, feräe, *de unde prin schimbare de labială am avut* heräe, *maĭ apoĭ* häräe. *Scrierea deosebită a acestuĭ rar cuvînt arată variata luĭ pronunţă.*

Avem maĭ multe cuvinte de acestea, care ne arată că pronunţa moldovenească a început a se accentua maĭ mult în secolul al XVI-a.

Pentru scriitoriĭ slavonĭ aĭ documentelor se credea maĭ literară forma ferie, feräe, *pe cînd cea cu* h: häräe, häriе *era socotită ca* ţărănească.

H, *era socotit ca o stricare a luĭ* f hin=*fin;* hire=*fire;* hires=*fires*: hiŭ=*fiŭ;* hiĭcă=*fiică; etc.*

A fost şi la vechiĭ diacĭ o tendinţă literară, căcĭ de şi moldovenĭ nu ţi-ar fi scris nicĭ odată înghie *şi tot* îmbiĭa. *Tot acesteĭ năzuinţĭ literare datorăm formele moderne* movilă *şi* viclean *din vechile* Moghilă, *şi* hitlean, *trecute prin* Mohilă *şi* fitlean,

Forma häräe, ferîe *din turcescul* vereje, *ne ajută puţin a deslega natura şi vechimea graiuluĭ moldovenesc în Moldova.*

Gh. Ghibănescu

FESTIVITATEA TEATRALA

Multă vreme aŭ fost împărţite părerile asupra programuluĭ de recepţiune a M. S. Regeluĭ în a doua capitală a ţereĭ. A fost un moment cînd, pentru a curma discuţiile carĭ nu se maĭ sfîrşeaŭ, se hotărise să se aleagă o comisiune cu diurnă care să meargă la Pesta şi să studieze planul după care s'a ornamentat leagănul luĭ Jeszenszky pentru primirea Suveranuluĭ nostru — dar golul din casa comunală a răcit entuziasmul mădularelor comunale.

Oraşul, însă, nu putea rămîne fără podoabe pentru o festivitate aşa de măreaţă, de aceea s'a organizat un comitet, compus din oamenĭ cunoscătorĭ, carĭ să stabilească programul. Poliţaiul tîrguluĭ, comisarul Botez şi părintele Vereanu s'aŭ întrunit la Bucureştĭ cu ministrul instrucţiuneĭ publice, şi, sub prezidenţia d-luĭ Jocu, aŭ hotărît amănuntele serbăreĭ.

De altă parte, ca să se dea o şi maĭ mare splendoare solemnităţiĭ, s'a instituit şi în Iaşĭ o comisiune, care, sub direcţia experimentată şi inteligentă a d-luĭ Vizanti, prezidentul comitetuluĭ teatral, să organizeze o reprezentaţie de gală, care să ateste despre gustul deosebit al oficialităţiĭ colectiviste.

Şi iată ce s'a hotărît:

Spectacolul se va începe printr'o largă uvertură din „Sus Zoiţă, sus!" — compoziţie de ocazie, executată de corul d-luĭ Muzicescu.

La ridicarea cortineĭ, scena va reprezenta un colţ de abatoriŭ. Veterinarul comuneĭ, avînd la dreapta sa pe d. Tacu în uniformă de colonel în garda civică, şi la stînga pe d. Lepădatu, purtînd pentru uzul primaruluĭ, un vas de alabas, tru cioplit — va recita un monolog despre „puncţia cefalică în căsăpia comunală".

La schimbarea decoruluĭ, caporalul State Dragomir va declama, conform prescripţiunilor din serviciul în campanie, epopea „Vrem diurne", parodie de Arune Densuşianu, după „Vrem pămînt" de Cojbuc.

Intre pauze, d. Pogonat va citi o scurtă disertaţie: „Arta de a-ţĭ face prietenĭ cu concursul duşmanilor" — o localizare după *Ars amandi*, a luĭ Ovidiu.

Actul al douilea îl va ţine d. Fîntînaru citind o monografie asupra zicaleĭ romîneştĭ: „De ce n'are ursul coadă?"

La sfîrşit, d. Motăş, în costum de cardinal, va executa cîte-va tururĭ de prestidigitaţie, între altele experienţa cunoscută sub numele: „Cum s'a găsit ciubucul d-luĭ Tacu în pîĭnea unuĭ brutar?"

Apoteoza.

Ecoul Moldoveĭ, cu coarnele poleite scînteind sub o ploaie de luminĭ bengalice, va primi, în mijlocul consiliuluĭ comunal, ovaţiunile publiculuĭ — pe cînd d. Lepadatu, într'o poză inspirată, va arăta d-luĭ Tacu, pe fruntea *Ecouluĭ*, inscripţia, în litere de aur: «*In hoc signo vinces!*"

Ywann.

Mycologie şi Mycofilie

....Sau pe limba noastră: *ciupercĭ*; studiarea şi cultura lor.

N'aveţĭ frică, nu e vorba de acele literare sau ştiinţifice, dar de adevăratele şi popularele ciupercĭ, element de hrană, după uniĭ de cea maĭ bună şi aleasă calitate şi care totuşĭ produce accidente mortale maĭ mult încă de cît mult veninoasa ciupercă literară care înfloreşte pretutindenĭ în zilele noastre.

Ciuperca e la ordinea zileĭ printr'o actuală catastrofă întîmplată într'un orăşel francez: o familie de 5 persoane intoxicate. Tot deauna în timpul toamneĭ maĭ ales, cînd umezeala măreşte gradul lor de otrăvire şi le înmulteşte în drumul tuturor, accidentele devin cumplit de numeroase. Sunt cu miile în Europa, pe fiecare an.

Cu toate aceste se zice că planta aceasta criptogamă e una din cele maĭ căutate şi maĭ gustate de cunoscătoriĭ într'ale arteĭ gastronomice şi culinare şi numeroasele nenonorociri n'au putut îndepărta de la hipocritele vegetate.

Dragostea micofililor care se dilectează privind cultura misterioaselor cryptogame care stau în calea trecătorilor «ca o adunătură de cele maĭ înalte virtuţĭ şi cele maĭ scîrboase caractere».

„Lumea aceasta bizară şi vegetală zice poietul André Theuriet, are asămănare desevîrşită cu societatea omenească; ceĭ maĭ răĭ criminalĭ trăiesc alăturĭ de oamenĭ cinstiţĭ şi ascund cu faţărnicie firea lor primejdioasă".

*

In ce consta arta cunoscătorilor? Tocmaĭ în greutatea de a deosebi ciuperca bună de cea rea. Aci intervin o sumă de elemente: peripeţiile vînătoareĭ, senzualitatea gastronomică, şi apoĭ acel necunoscut izvor de pericol de care aĭ conştiinţa că scapĭ prin priceperea ta proprie, fiorul care precede întrebarea grea dacă planta cuprinde voluptatea saŭ moartea.

«A fi saŭ a nu fi otrăvit!» iată problema ce-şĭ pune gastronomul în faţa ispititoareĭ plante în momentul de a o culege. Şi necunoscătoriĭ riscă să lese neatinse tocmaĭ cele maĭ gustoase ciupercĭ dacă ştiinţa de discernămînt nu-l serveşte în deajuns.

Şi cu toate aceste e în adevăr interesant să putem ajunge a cunoaşte saŭ a recunoaşte ciupercile după înfăţişare, ele constituind un nutriment sănătos, substanţial şi ieftin în acelaş timp, din moment ce s'a înlăturat îndoiala asupra calităţiĭ lor.

Şi în acest scop s'a alcătuit în Franţa o societate de mycologĭ saŭ mycofilĭ — cunoscătorĭ şi iubitorĭ de ciupercĭ — care aŭ de scop de a învinge dificultăţile şi a evita primejdiile culturiĭ de ciupercĭ nedăunătoare.

La Paris a avut loc zilele din urmă, organizată de dînşiĭ, o expoziţie a tuturor feliurilor de ciupercĭ cu lămuririĭ unele, iar altele expuse ca să fie recunoscute şi clasificate. Şi, se zice, s'au perindat în faţa acelor micĭ plante miĭ şi miĭ de curioşĭ, oamenĭ de ştiinţĭ, pictorĭ, profanĭ, visătorĭ, gură cască şi poeţĭ. Cîtă cinste pentru bietele ciupercĭ!

«Damele — zice un poiet — erau în minoritate la acea expoziţie, dar fetele erau cu desăvîrşire rare. Pentru dînsele, pe semne, bicicleta oferă maĭ multă atracţie — şi poate pentru că ştim că ciuperca e simbolul celibatuluĭ etern, planta aceasta reproducîndu-se ea singură din sine-şĭ, ca paserea Fenix care renaşte mereu din urmele sale».

***

Ce scop are asociaţia mycofililor francejĭ?

— Este o societate ştiinţifică înainte de toate şi în acelaşĭ timp urmăreşte folosul practic şi social. In provincie maĭ ales crede societatea că va putea fi utilă populaţiuniĭ, silindu-se a face să pătrundă cunoaşterea ciupercilor în oraşele şi în sate.

Un preot sau un învăţător se va găsi pretutindenĭ, instruit în deajuns ca să poată da tuturor sfaturĭ şi învăţăminte în această privinţă după instrucţiile primite. Ast-fel s'ar salva atîtea vieţĭ de pericol şi nenorocirĭ.

Modul obicinuit, în Franţa, de a distinge ciupercile e acesta: puĭ un franc de argint într'o oală de ciupercĭ; dacă nu se înegreşte moneda atuncĭ aĭ dovada... — dovada că aĭ un franc alb în mînă şi nimic alta, răspunde omul de ştiinţă teorieĭ de maĭ sus a bucătăreselor.

Căcĭ faptul că moneda saŭ coaja de ceapă orĭ de usturoiŭ se înegresc în contact cu o ciupercă probează numaĭ că aceasta cuprinde sulfure care înegreşte sus numitele obiecte.

Credinţa de sus însă e foarte răspîndită şi aduce multe accidente.

***

Am rezumat actualitatea «mycologică», socotind că ar fi timpul ca şi la noĭ să se puie oarecare interes cu privire la aceiaşĭ chestiune. Iniţiativa ar putea s'o iee, vre-una din revistele cu pretenţia de a fi populare şi în legătură cu populaţia cultă de la sate ca şi cu cea de la oraşe.

O temă pentru d. Datculescu, bunăoară ?

Blag.

P. S. Sylvius: In numărul de mîine.

BL.

DÈJA

— —

Factorul 'i-a adus scrisoare
Lui Dinu, vestit podgorean;
El o citeşte 'n graba mare
Că-ĭ de la dragu-ĭ Gogulean.

— Să ştiĭ, tătică, Gogu scrie,
C'am dat erĭ bacalaureatul,
S'acum sunt plin de bucurie,
Că am trecut şi eŭ păcatul.

Dar, am nevoie de parale.
Te rog, trimete-mĭ cîte-va,
Că cele de maĭ înainte,
Le-am mîntuit de mult deja.

— Bre ! zise, mirat, podgoreanul :
Că-mĭ cere banĭ, dreptate are ;
Dar eŭ nu pricep, pehlivanul,
Cu *)*dèja* mea ce treabă are !

Adrian Millan.

Iaşĭ 1897.

„Opinia" la Negreştĭ

— —

Acest tîrguşor, cel maĭ de frunte din judejul Vasluĭ, este aşezat pe un mic platoŭ pe malul stîng al rîuluĭ Bîrlad, cam la o egală distanţă între oraşele Iaşi, Vaslui şi Roman locuitoriĭ acestor părţĭ fiind departe de centrele maĭ industriale şi comerciale, aŭ fost nevoiţĭ a veni în tîrg la Negreştĭ, întocmaĭ ca la Vasluĭ sau Iaşĭ. Aceasta a făcut, ca tîrgul să se desvolte maĭ mult în comparaţie cu cele din împrejurimĭ. De jur împrejurul tîrguluĭ se află un cîmp prea frumos pentru lucrărĭ agricole.

Livezĭ cu arborĭ fructiferĭ lipsesc aproape cu desevîrşire şi afară de via boerească şi încă 2—3 viĭ omineştĭ, incolo nu se află nimic. Toată întinderea acesteĭ moşiĭ este cam la 2426 fălcĭ, dintre care 700 fălcĭ pădure, încolo cîmp arabil.

Intemeiarea Negreştilor s'a făcut în anul 2714.

Numirea acestuĭ tîrguşor se pare că se afundă în întunericul vremeĭ; căcĭ nimenĭ nu e în stare a da o lămurire exactă. Se pare că un oare-care Negrescu ar fi posedat cînd-va această proprietate. Urmaşiĭ seĭ s'aŭ numit feciorii Negresculuĭ, cu timpul Negreştiĭ — de unde şi numirea tîrguluĭ de *Negreştĭ*.

Cunoştinţa cea maĭ îndepărtată despre proprietarul acestor locurĭ o aŭ locuitoriĭ despre unul anume Hrisoverghe, care a reuşit să uniască toate răzăşiile şi să formeze un trup întreg. Ca anticitătĭ se află în acest tîrg o ruină de biserică. Această zidire după spusele bătrînilor centenarĭ, carĭ aŭ cărat lut şi apă la ea, a fost începută tot de vechiul proprietar Hrisoverghe. Murind proprietarul, zidul, ridicat pînă deasupra ferestelor, a rămas şi azĭ în fiinţă: Acest început de biserică are o lungime de 25.2, m. 2, lăţimea de 7 m. 2 şi şi înălţimea de 6 m.

Ruina aceasta datează de pe la finele secoluluĭ al XVIII, cam prin anul 1789. Zidul acum este crăpat în maĭ multe părţĭ După toată probabilitatea — după cum afirmă şi ceĭ maĭ bătrînĭ locuitorĭ, — crăpătura s'ar fi făcut în timpul cutremuruluĭ celuĭ mare de la 1812.

Actuala biserică este mică ; săracă şi toată făcută din lemn de stejar. Ea a fost clădită maĭ întîĭ în partea de miază-zi a tîrguluĭ, pe locul unde este astă-zĭ satul, unde se află şi acum un cimitir foarte vechĭ. Mormintele acestuĭ cimitir sunt azĭ prin ogrăzile oamenilor. Adesa-orĭ se găsesc oase omeneştĭ şi craniĭ la suprafaţă. Inscripţiunile de pe cîte-va pietre abia se pot citi. *Parte* din aceste pietre mormîntale aŭ fost întrebuinţate de locuitorĭ, parte sunt desfăcute în maĭ multe bucăţĭ. De aci biserica a fost mutată în locul unde se află şi azĭ.

Negreştiĭ — satul n'a fost unde este astă-zĭ; ci în partea de nord a tîrguluĭ, în apropiere de ruinele vecheĭ velniţĭ. In urma improprietărireĭ ţeranilor, în 1864, s'a mutat satul în partea de miază-zi.

Ca edificiĭ publice sunt : primăria, subprefectura, şcoala, judecătoria, spitalul şi oficiul telegrafo-postal. Negreştiĭ cuprinde 5 cotune. Numărul locuitorilor din cele 3 cotune unde locuesc numaĭ Romînĭ, este următorul: 1155 suflete dintre carĭ 560 barbaţĭ şi 595 femeĭ. In tîrgul şi satul Negreştĭ, unde locuiesc şi evreĭ, situaţia e următoarea : 1614 suflete, dintre carĭ 929 Romînĭ, 685 evreĭ. Totalul sufletelor se urcă la 2769.

Şcoala de băeţĭ din localitate datează din anul 1867 ; iar cea de fete, din 1870. In prezent aceste şcoale sunt fuzionate dela 1893. Numărul celor ştiutorĭ de carte se urcă la 269, dintre carĭ : 173 barbaţĭ şi 96 femeĭ. Dovadă cît de greŭ se respîndeşte cultura la ţară.

Negreştiĭ ca şi alte tîrguşoare, în privinţa industrieĭ vegetează. In prezent tîrgul nu este rescumpărat şi locuitorul pentru locul ce-l ocupă trebue să plătească proprietăţeĭ besmăn. Tot asemenea e şi cu comerţiul.

La început nu era de cît un mare han la marginea drumuluĭ. Aci se opriaŭ în vechime pelerinii de prin Vasluiŭ, Huşĭ şi alte oraşe, care mergeaŭ să viziteze mînăstirele Neamtz varatic, Agapia etc.

Un hrisov vechiŭ regulează comerciul tîrguluĭ. Căsăpia şi pităria sunt date în antrepriză de proprietar. Preţul pîneĭ şi al cîrneĭ se ficsează după oraşele din apropriere ; însă tot deauna cu 0.05 banĭ maĭ eftin. Accizul se împarte în două : între primărie şi curte. Renumele tîrguluĭ constă în iarmaroacele vestite, carĭ se fac maĭ în fie-care serbătoare. Comerciantiĭ sunt toţĭ Romînĭ şi toţĭ pe lîngă comerţul cu băuturĭ spirtoase, se ocupă şi cu comerţul de porcĭ, carĭ în localitate sunt numeroşĭ şi de rasă... Ovreiĭ se ocupă cu comerţul de manufactură şi băcănie.

Chirilă Rîşcanu.

1897 Sepiembrie 27.

*) Deja. este o cadă mare ce se intrebuinţează pe la viĭ.

Foametea în Rusia

Fără a maĭ aştepta rapoartele guvernorilor asupra proporţiilor ce le-a luat *foametea* în diferite provincii, Impăratul Niculae al II-lea a dispus, printr'un ucaz datat din Spala, de a se acorda ţăranilor loviţĭ de lipsă de recoltă, din pădurile Statuluĭ, lemne pentru iarnă, precum şi de a se întreprinde lucrărĭ publice, în scop de a se procura lucru acestor nenorociţĭ.

Guvernămintele carĭ maĭ cu samă aŭ fost lovite, în ăst an, sunt Astrachan, Orenburg, Voronesch, Kaluga, Kursk, Orel, Rjesau, Peusa, Samara, Sartov, Simbirsk, Tambow şi Tula.

Faţă de ordinul împaratuluĭ, ministrul agricultureĭ a atras atenţia guvernorilor, «de a lua toate măsurile pentru a pune pe săteniĭ nenorociţĭ de a avea parte, în realitate, de graţia împărătească.»

Această chemare a guvernorilor la respectul faţă de ordinele ţarilor îşĭ are esplicaţia eĭ. In 1801, prin vremea foameteĭ, ţarul a ordonat, de asemenea guvernorilor de a veni în ajutorul celor loviţĭ de proasta recoltă din acel an, dar ordinul a rămas pe hărtie. Faptul că ţarul s'a adresat în mod spontan guvernorilor de a lua măsurĭ, fără a maĭ aştepta rapoartele lor, a făcut o excelentă impresie în toată Rusia.

Ştiinţĭ-Litere-Arte

D. Z. C. Arbore a început o lucrare întinsă despre Rusia, lucrare comandată de o casă de editură streină.

***

D. Al. Vlahuţă a terminat raportul privitor la congresul din Bruxelles, *Victimele munceĭ*, şi în curînd îl va înainta ministeruluĭ Domeniilor.

***

In editura tipografieĭ-editoare *Dacia*, din localitate, va apare, în curînd, *Almanachul Dacia* pe 1898, sub îngrijirea d-luĭ I. L. Caragiale.

Almanachul va cuprinde bucăţĭ literare alese şi va fi un adevărat fenomen în calendaristica romînă.

***

Al. Macedonski după ce a sfîrşit cu adresele de simpatiĭ către Ungurĭ se leagă, acum, de Franţuji.

Şeful simboliştilor romînĭ, pregăteşte un volum de poezii, *Bronzes*, scrise în franţuzeşte.

Poetul va prezenta volumul său, spre premiare, Academieĭ franceze.

***

Volumul anunţat al cunoscutuluĭ nuvelist Teleor, „Mahalaua", va apare în curînd, litografiat, într'un gen cu totul nou la noĭ în ţară. Fie-care poezie va avea un desemn reprezentîndu'ĭ subiectul.

Volumul se lucrează în litografia Ţăranu.

***

I. P. S. S. Mitropolitul primat a tradus o carte după Abatele Didon, intitulată „*Viaţa luĭ Isus*".

***

In luna Octombre va apare volumul *După natură*, nuvele şi impresiĭ de călătorie, de *P. Vulcan*.

***

Americaniĭ nu pot dormi în pace de lauriĭ luĭ Nasen. Un explorator din noul continent, Peary, cunoscut prin călătoriĭ în regiunile nordice, organizează o nouă expediţie „pentru descoperirea poluluĭ nordic". Aventurierul e hotărît să facă tot ce-ĭ omeneşte posibil s'ajungă punctul matematic, neatins încă. Va rămînea 5 anĭ în regiunile arctice chiar cu riscul de a muri „pe cîmpul de onoare". D. Peary pleacă în cursul vereĭ viitoare, însoţit de un medic şi probabil de un al treilea tovarăş de îndrăzneală şi, poate, de glorie.

***

Cetim în l'Eclair : D. J. de Cuverville, fiul amiraluluĭ, care a făcut deja foarte interesante expediţiĭ în Asia, în Siberia şi în Rusia s'a întors la Paris, dintr'o mare călătorie întreprinsă în luna Maĭ prin Muntenegru, Serbia, Bulgaria şi *Romînia* spre a face studiĭ ştiinţifice pentru ministerul instrucţiuneĭ publice şi Societatea de geografie. Va publica în curînd notele culese.

***

A apărut în editura Storck şi Müller din Bucureştĭ—Biblioteca pentru toţĭ—o colecţie minunată de poeziĭ populare din Basarabia culese de d. Medan, cu o prefaţă de G. Coşbuc. Colecţia e închinată d-luĭ B. P. Haşdeu.

***

Decanul sunătorilor de clopote din Regatul-unit al Mareĭ Britaniĭ se intitula un oare care Mathew Leking, mort zilele acestea, în vrista de 97 de anĭ, în satul său Tetney pe care nu l'a părăsit nicĭ odată în viaţă şi unde începînd de la 14 anĭ a sunat, mereŭ, clopotele, trecînd prin toate treptele de ierarhie.

In acest interval a tras clopotele pentru Victoria de la Waterloo, la moartea luĭ George III în 1820, pentru suirea pe tron a luĭ George IV, în fine pentru urcarea în domnie a Regineĭ Victoria.

Acum 1-a sunat clopotul şi luĭ.

***

Stagiunea teatruluĭ nostru începe—oare ?—la 15 Octomvrie.

***

Savantul Onterbridge din Filadelfia e dovedit că lutul uscat conţine aur, o parte la 1,224,000 de părţĭ. Aşa dar luaţĭ o bucată de lut, uscaţi-o împărţiţi-o în 1,224,000 părţĭ, lepadaţĭ 1,223,999 din ele şi păstraţĭ restul. Tot aşa pînă veţĭ fi sătuĭ de... aur.

***

Artă.

— Adevarat, pozezĭ goală ?..

— N'aĭ nicĭ-o grijă: e aşa de cald în atelier...

INFORMAŢII

M. S. Regele va fi însoţit, în vizita-ĭ la Iaşi, de către d-niĭ Mitiţă Sturdza, Stolojan, Ionel Brătianu, Haret şi general Berendeiŭ.

***

Intre invitaţĭ e vorba să maĭ figureze foştiĭ miniştri aĭ instrucţiuneĭ publice de cînd s'a conceput măreţul edificiŭ, capiĭ diferitelor instituţiunĭ culturale, decaniĭ facultăţilor din Bucureştĭ, şi poate directoriĭ şcoalelor secundar, în special aĭ liceelor, care alimentează universităţile.

— —

In urma dorinţeĭ exprimate de M. S. Regele, aŭ fost scoase din program punctele privitoare la punerea pietreĭ fundamentale a ospiciluĭ de alienaţĭ de la Socola. De asemenĭ, nicĭ revista militară de la Copoŭ, nicĭ banchetul din sala teatruluĭ naţional nu vor maĭ avea loc.

Nicĭ un alt regiment nu va maĭ fi adus în Iaşĭ cu această ocazie.

In urma dorinţeĭ exprimată de M. S. Regina s'a prevăzut în program vizita la şcoala *Reuniuneĭ femeilor romîne.*

— —

La concursul de ofiţerĭ de la şcoala militară din Saiut-Cyr aŭ reuşit, dintre 540 de elevĭ, d-niĭ Rosnovanu din Iaşĭ al 79-lea şi Gh. D. Moruzzi al 295-lea.

— —

O moarte tragică.

Am arătat la timp că eleva şcoaleĭ de moşit de pe lîngă institutul Grigore Ghika Vodă, Maria Vasiliu, în etate de 28 anĭ, s'a intoxicat, voluntar, în ziua de 20 Septembrie curent, bînd o soluţiune concentrată de sublimat corosiv dintr'un flacon din care se preparaŭ lavajele antiseptice pentru lehuze.

Transportată imediat la spitalul sfîntuluĭ Spiridon, eleva a decedat Sîmbătă 27 Septembrie, după crude suferinţe.

Mobilul acestuĭ act desperat este căderea la examenul pentru obţinerea diplomeĭ.

Ceia ce e grav, însă, în această circumstanţă, sînt versiunele tendenţioase respîndite de duşmaniĭ personalĭ aĭ doctoruluĭ Bejan, directorul şcoaleĭ de moşit.

Se susţine că sinucisa a fost persecutată de director şi că, departe a fi meritat notele micĭ ce i-au fost date la examen, ea a fost o elevă model sub toate raporturile.

Or, asemenea versiune nu poate avea ecoŭ de cît în lumea de mahala, iubitoare de amănunte senzaţionale, căcĭ este cunoscut tuturora că examenul de diplomă se face în prezenţa unuĭ delegat al ministeriuluĭ instrucţiuneĭ şi a profesoruluĭ de teorie de la institut.

Anul acesta, precum cunosc cetitoriĭ din informaţiile date, *la examenul de obţinerea diplomeĭ la şcoala de moşit, a asistat ca delegat din partea ministeruluĭ instrucţiuneĭ d. dr. Russ, decanul facultăţeĭ de medicină, şi d. dr. Stihi, ca profesor de teorie.*

Admiţînd cîtuşĭ de puţin versiunile răutăcioase, ar fi să cădem în copilăria de a considera şi pe ceilalţĭ doĭ medicĭ ca persecutorĭ aĭ Marieĭ Vasiliu.

De prisos să maĭ alunecăm cu judecata pe asemene teren. Cîntecul persecuţiilor în materie de examen maĭ are raţiune la copiĭ.

Un lucru totuşĭ, demn de relevat, e purtarea doamneĭ Atanasiade, odinioară moaşă primară a institutuluĭ, destituită pentru intrigĭ, şi azĭ inspectoare a copiilor daţĭ pe la crescătorĭ.

Această funcţionară subalternă a doctoruluĭ Bejan, împreună cu alte 4 eleve căzute la esamen, a mers la spital, în secţia în care se găsea intoxicata, şi în prezenţa gardianelor, s'au dedat la scene melodramatice, spunînd în bocete tuturora că sinucisa era o elevă model sub toate raporturile şi că e o victimă a persecuţiilor.

Toate merg, dar epitropiĭ ar trebui să pue capăt acestor scandaluri, căcĭ vom avea reeditarea aceleĭ seriĭ de intrigĭ a căror reprimare s'a făcut cu atîta greutate.

— —

D. Gane a cerut ierĭ telegrafic ministruluĭ de interne aprobarea creditului de 30,000 leĭ din fondul milioanelor pentru înfrumusetereĭa oraşuluĭ în vederea viziteĭ M. S. Regeluĭ.

D. Ferechide cu toată urgenţa care s'a pus de consiliu în votarea acestuĭ credit se cam codeşte.

— —

Sîmbăta seara s'a dat, la Bucureştĭ, rezultatul pentru bursa de chimie. A reuşit d. Şumuleanu cu nota 8, iar d. I. Scobaĭ a întrunit nota 7, 33. Juriul a recunoscut că la partea teoretică a fost maĭ tare candidatul Scobaĭ.

D. Şumuleanu va pleca în curînd în străinătate. D-sa va obţine probabil concediu şi din postul de chimist comunal.

Locul de chimist al comuneĭ va fi ţinut provizor de d. Cornelsohn, actual şef al laboratoruluĭ comunal, iar locul d-luĭ Cornelsohn va fi suplinit de d. Mareş, farmacist actualminte în serviciul S-tuluĭ Spiridon.

— —

Ierĭ la palat, pe la orele unu, se răspîndise vestea uneĭ apropiate disolvărĭ a parlamentuluĭ. Verificînd acest sgomot, s'a stabilit că a provenit numaĭ din faptul prezenţeĭ în palat a d-luĭ Jaques Negruzzi, care s'a întreţinut — de sanatate nu de vot — cu numeroşiĭ cunoscuţĭ pe carĭ 'ĭ-a întîlnit în sala palatuluĭ.

— —

Judecătorul de instrucţie cabinetul secţia I a început ierĭ afacerea pruncucidereĭ de la Bivolarĭ.

Fata Nancea Solzer a fost chemată într'una din zilele trecute în tîrguşorul Bivolarĭ la o mătuşă a sa, care fiind aproape de facere, avea nevoe de ajutorul tinereĭ nepoate. In adevăr mătuşa a născut. Peste noapte, însă, durerile facereĭ apucă şi pe nepoată.

Fînd că Nancea ţinuse pînă acum secretă starea eĭ, a eşit pe la 12 oare noaptea în ogradă, a făcut copilul, apoĭ l'a înăduşit, vîrîndu-ĭ în gură un şumuiag de pae şi l'a aruncat.

Nancea se află acum grav bolnavă şi sub paza poliţieneasca, în spitalul de Bivolarĭ.

— —

Trăsura de gală care va conduce pe MM. LL. RR. de la gară la mitropolie, va fi un prea frumos vehicul cu opt arcurĭ, cumparat de administraţia comunală de la d. Iancu Zarifopol.

Numaĭ reparatul trăsureĭ coastă una mie leĭ.

Primblările zilnice se vor face într'o trăsură înhămată à la Daumont, proprietatea d-luĭ Major Dumitriu.

Suveraniĭ vor remînea patru zile în Iaşĭ, şi anume vor sosi în ziua de 20 Octombre şi vor pleca în ziua de 23.

— —

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

97

ORFANĬ!

PARTEA I-a

CELE DOUĂ SURORI

— —

Şi spuind aceste din urmă cuvinte, sora Adrieneĭ stringea tot cu maĭ multă dragoste mîna miceĭ streine.

Fu apoĭ un moment de tăcere.

Copila după ce privi îndelung pe Yvonna se uita acum cu nelinişte în jurul eĭ. Vuetul sinistru al valurilor ce se auzea confuz cum băteaŭ picioarele stîncelor, şi vederea măreĭ cu imensitatea eĭ o făcu să dee un ţipet de spaimă :

— Dar unde sunt doamnă ! unde sunt eŭ aice ?

— La castelul de Morgoff !

— La castelul de Morgoff ?

— Da, la castelul de Morgoff, adică într'unul din cele maĭ vechĭ castele din Bretania...

— La castelul de Morgoff !

— Da adică 'ntr'o parte de ţară atît de pustie şi de perdută că dacă vre-o dată cineva o străbate, se consideră ca uitat... O ! da, aice aĭ putea să strigĭ să chemĭ multă vreme fără ca nime să te audă, nime să vie... Acest castel e mormîntul în care suntem îngropate de viĭ.

— Morgoff !... Bretania ! strigă copila. O ! atuncĭ doamnă d-ta aĭ fi...

— Yvonna de Chancel !

— Yvonna de Chancel ! Şi eŭ mă numesc Suzana.

— Suzana !

— Suzana Didier... Şi eŭ sunt aceea care te regăsesc !... O ! visul pe care nu vroiam să'l cred ! visul luĭ Mauriciŭ !... eată'l !... Dar nu sfîrşi bine vorba, Yvonna sări drept în picioare !

— Mauriciŭ !... Mauriciŭ !... strigă ea... De cine'mĭ vorbeştĭ... Oare de dînsul ? de copilul meŭ ?

— Da doamnă !

— De fiul meŭ !...

— Da ! de amicul meŭ... De fiul dv. care plînge şi se desperează... Da ! despre el... despre Mauriciŭ de Chancel care mi-a scapat viaţa... despre Mauriciŭ de Chancel pe care'l iubesc ca pe un frate şi care mă iubeşte ca pe-o soră.

— D-zeule se fie adevarat aceasta !?.., strigă Yvoona care împreună mînele cu faţa'n lacrimĭ de bucurie.

E adevărat că viĭ de unde se află el ? O ! scumpa mea copilă, nu mă înşălam prin urmare cînd mi se părea că tu nu eraĭ o streină pentru mine şi că o legătură pe care nu o cunoşteam încă ezistă între noĭ !

Ah ! vorbeşte-mĭ despre dînsul, spune'mĭ degrabă totul ; fiul meŭ ce face ? Unde'ĭ ? Maĭ gîndeşte la mama luĭ ?

— O ! da doamnă, tot gîndul luĭ e la dumneta doamnă, ţ'o jur !

— Scumpul meŭ Mauriciŭ !

— Numele d-tale e necontenit pe buzele luĭ şi inima luĭ nu încetează un singur moment de a vă chiema.

— Dragul meŭ Mauriciŭ ! O da el mă iubeşte ! Dar ce face el ? cine l'a adăpostit pe sarmanul copil ? soră-mea poate?

— D-şoara Adriena ?

— O cunoştĭ ?

— Da doamnă. D-şoara Adriena e foarte bună pentru el, dar n'a putut să'l ţie lîngă dînsa căcĭ tatăl eĭ baronul de Chancel nu a vroit aceasta.

— Şi atuncĭ ? întrebă repede Yvonna.

— Atuncĭ l'am cunoscut eŭ...

— Tu copila mea ?

— Da Doamnă. Aceasta s'a întîmplat la Yvry într'o sară pe cînd mă 'ntorceam de la Paris cu stăpînul meŭ d. François... D-l François dormea şi eŭ conduceam trăsura cînd deodată văzuĭ eşind înaintea mea pe Mauriciŭ...

— Şi unde se ducea el ?

— Venea tocmaĭ la noĭ, doamnă : venea tocmaĭ la d. François unde spera să găsească de lucru.

— Sermanul copil !

— Acel care'l recomanda la noĭ era unul din ceĭ maĭ vechĭ clienţĭ aĭ noştriĭ, d-l Blanchard proprietarul d-voastră din strada Montmartre.

— D. Blanchard ! exclamă Yvonna. O da, el avea multă stimă pentru noĭ.

— Şi fiind că Mauriciŭ avea un aer foarte trist şi nenorocit, cum earăşĭ d. François căuta un băeţel pentru a'l ajuta la lucrul seŭ, Mauriciŭ fu dar imediat bine primit în casă. Şi vă asigur doamnă că eŭ, departe de a fi geloasă eram din contra tot aşa de voioasă ca şi el.

— Ce bravă copilă !

— Căcĭ în cîte-va cuvinte el mi-a povestit totul, şi eŭ i-am istorisit situaţia mea, şi fiind că amîndoĭ eram doĭ sermanĭ copiĭ de jălit, doĭ bieţĭ orfelinĭ singurĭ în viaţă, am simţit de îndată pentru el, nu numaĭ o adîncă simpatie, dar chiar şi o adevărată amiciţie.

„Căcĭ şi eŭ doamnă adaose Suzana cu o voce tremurătoarc, nu maĭ aveam pe mama, saŭ maĭ bine zis, nu o cunoscusăm nicĭ odată....

(Va urma)

IMPORTANT

La 1 curent se începe campania vaccinărilor şi revaccinărilor institutuluĭ vaccinal. D-l Pierre Solomon cunocustul vaccinator şi subdirector la institut care a repurtat cele maĭ marĭ succese stă la dispoziţia publiculuĭ.

Chemările acasă se adresează în str. sf. Lazăr No. 62.

S. SCHILLER

Magasin de Manufactură

Str. Ştefan cel Mare No. 49

A SOSIT

Lănagiurĭ simple şi fantasie pentru rochiĭ.

Postavurĭ şi ştofe pentru haine şi paltoane bărbăteştĭ.

Flanele cu metru şi barcheturĭ.

Catifele şi Velvet pentru bluze.

Voalete de obraz.

Madapolanurĭ, olandă, satinurĭ de lină şi atlasurĭ penrru plapome.

Ştofe de mobile, plusurĭ de lînă şi matasă penlru mobile, covoare. etc.

Tîrgul Cerealelor

— Serviciul Semaphoruluĭ —

Brăila 29 Septembrie 1897.

Dispositiunea cumpărătorilor ceva maĭ pronunțată pentru toate articolele, dar fără nicĭ o îmbunătățire de prețurĭ pentru grînele anteozitate aci. La ein contra orznl și porumbul maĭ susținut.

Sosirile pe uscat sunĭ foarte minime.

S'aŭ obținut următoarele prețurĭ:

Grîne 51/53 lbr. după calit.	fr. 1075—1225	vag.
„ 54/56 „ „ „	1250—1350	„
„ 56/57 „ „ „	1350—1450	„
Secară comună	840— 860	„
Orz de furagiu	640— 650	„
Ovĕs	860— 900	„
Fasole de Ialomița	1200—1250	„
„ de Moldova	1300—1450	„
Porumb	740 —750	„

Navlurile vapoarelor continuă a fi neplijeate în portul nostru.

Cota oficială

— prin fir telegrafic —

Brăila 29 Septembrie 1897.

Cereale vîndute 71120 hect.

Grîu maxim libre 56¾ prețul 11.60 șlep. Grîu minim libre 51 prețul 8.50 caic. Porumb maxim libre 64 orețul 7.75 șlep. Porumb minim libre 60 prețul 5.90 șlep.

Cereale sosite pe apă 54350 hect. Cereale sosite pe uscat 7800.

Galați, 29 Septembrie 1897.

Cinquantină 2500 hect; 63¾ libre 7.25 magasie. Orz 500 hect. 44½ libre 4 leĭ 50 banĭ magasie. Orz 1100 hect. 44 libre 4 leĭ 50 banĭ magasie. Orz 2200 hect. 45 libre 4 leĭ 45 banĭ magasie. Orz 3009 hect. 43½ libre 4 leĭ 45 banĭ obor. Orz 1400 hect. 42 libre 4 leĭ 25 banĭ magasie. Ovĕz kilograme 30,000 hect. 30½ libre 825 % kgr. magasie. Ovăz kilograme 50000 hect. 26½ libre 8 magasie.

Constanța 29 Septembrie 1897.

Orz 1000 hect. 4 leĭ magazie. Inul 970 hect. 12 leĭ. Secara 630 hect. 4 lei 30 b. Ovĕz 430 hect. 3 leĭ 30 b. Rapița 480 hect. 6 leĭ 40 b. Grîu de toamnă 350 hect. 10 leĭ 50 b.

CONSILIUL COMUNAL

—Ședința din 29 Septembrie—

Prezidează d. Gnne.

Sunt prezențĭ d-niĭ: Tacu, Lepadatu, col. Botez, Constandachi, părintele Vereanu, Stihi, Cozadini și Ghica.

D. Gane spune că în vedere desvoltăreĭ ce urmează a se da tîrguluĭ de la noul abator, crede că la înaugurarea acestuĭ stabiliment să fie invitat și primarul Vieneĭ, d. Lueger. E chiar de părere a se trimete o comisiune care să invite pe d. Lueger să vie la Iașĭ cu ocazia înaugurăreĭ abatoruluĭ.

D. col. Botez e de aceiașĭ părere și adaogă că numaĭ printr'un export mare de vite în Austria și 'n special pentru populația Vieneĭ, se va putea face ceva pentru a maĭ rădica comerțul acesta din starea în care se află. De aseminea e pentru numirea uneĭ comisiunĭ care să meargă la Viena.

Se alege o comisiune compusă din d-niĭ Tacu și Ghica care să meargă la Viena pentru a invita pe d. Lueger.

D. Ghica cere a i se pune la dispoziție toate actele conținînd măsurile luate relativ la poliția veterinară și altele de asemenea natură, pentru a putea, în cunoștința legilor referitoare la comerțul de vite, să discute cu d. Lueger asupra uneĭ înțelegerĭ oare-care. D-sa consideră alegerea d-sale ca o deosebită cinste ce i se face din partea cosiliuluĭ.

Suma cheltuelilor nu e fixată, ci rămâne a fi hotărîtă în familie.

*

O mică scenă de la consiliul comunal.

Reporterul nostru stă de vorbă cu prefectul de poliție. D. Eduard Ghica se apropie și spune:

— M'a pus în comisiune cu Tacu să merg la Viena. Pe mine, fiind-că sunt înteligent, și pe conu Iorgu, fiind-că știe nemțește,

— Nu te-aș felicita de loc, dacă aĭ fi tot atît de inteligent dumneta pe cît știe conu Iorgu nemțește, i-a răspuns reporterul nostru.

*

D. Gane citește raportul serviciuluĭ contencios în privința exproprierei loculuĭ din fața hotelului Trajan.

D. Lepadatu zice că consiliul trebue să pronunțe de urgență epoca cînd va pune stăpânire pe locul expropriat și aceasta conform art. 12.

Pe de altă parte rîdicarea și așezarea grilajuluĭ reclamă o cheltuială mare și d-sa cere ca odată cu votul în privința termenuluĭ **să se voteze și 5000 de leĭ pentru scoaterea grilajuluĭ.**

D. col. Botez: „La ce acești 5000 de leĭ? Intăĭ să avem locul și pe urmă să discutăm în privința grilajuluĭ?».

D. Costandachi:—5000 de leĭ e ne maĭ auzit de scump.

D. Ghica: —D-le primar, vĕ rog respundețĭ dacă pînă la venirea regeluĭ locul va fi expropriat.

D. Gane spune advocatuluĭ Handoca să dea explicațiunĭ. D. Handoca arată că e imposibil a se expropria după toate formele locul în chestiune.

D. Lepadatu calculează zilele și arată imposibilitatea de a se face lucrarea.

Consilieriĭ acuză pe d. Handoca. Acesta respunde că n'a avut de cît să hotărească maĭ curînd exproprierea. D. Lepadatu gesticulează. E un sgomot asurzitor și nu se maĭ poate înțelege nimica.

Făcîndu-se puțină liniște, d. Ghica pronunță apăsat:

—D-lor, contest spusele d-lor Lepadatu și Handoca. Ambiĭ sunt advocațĭ dar nu știu ce fac și ce spun!

Mulțumita intervenție prefectuluĭ de poliție—care se află în sală—lucrurile se maĭ limpezesc nițel, și se hotîresce că comuna va întra în posesiunea loculuĭ pe ziua de 18 Octombrie și va plăti **4000 de leĭ cheltueli pentru rădicarea grilajuluĭ.**

D. Cozadini se miră că tocmaĭ d. Motăș consilier comunal, nu respectă condițiunile contractuluĭ încheiat cu primăria și nu se supune ordinuluĭ administrațieĭ comunale de a curăți locul din fața caselor d-sale din piața *Unireĭ* pentru a se începe odată lucrările necesare în acea piață.

D. Gane spune că va interveni din nou pe lîngă d. Motăș.

D-sa maĭ citește o adresă a chimistuluĭ comunal Șumuleanu prin care arată că după o lucrare de 40 zile a terminat în fine analiza izvoarelor d-luĭ Paianu. D. Șumuleanu cere plata serviciuluĭ făcut.

D. Gane propune a i se da suma de 500 leĭ.

D. Ghica observă că lucrarea d-luĭ Șumuleanu n'a fost de loc ușoară, avînd în vedere faptul că o sumă de izvoare indicate de d. Paiano nicĭ nu există, aŭ trebuit zile întregĭ pentru descoperirea unuĭ izvor. **Lucrarea d-luĭ Șumuleanu va fi decisivă în procesul pe care d. Paiano l'a intentat comuneĭ.** Și pentru o lucrare de aseminea natură, după o muncă de 40 zile să-ĭ dațĭ numaĭ 500 leĭ?

D-sa propune a i se da una mie leĭ. Pentru această sumă votează d-niĭ Ghica și Stihi, restul consilierilor pentru 500 leĭ.

D. Cozadini observă faptul curios că deși se prevăzuse la noul abator —precum de alt-fel se face la toate clădirile marĭ—două pietre comemorative, astă-zĭ totuși—nu știu cauza— s'a pus numaĭ una, eliminîndu-se a se pune ast-fel numele acelora carĭ maĭ mult de cît noĭ toțĭ au contribuit la facerea acestuĭ stabiliment! De ce să punem acolo numele d-ruluĭ Jocu?

D. Tacu respunde că nu înțelege a pune acolo numele tuturor funcționarilor. Primarele reprezintă pe toțĭ funcționariĭ și numele luĭ e pus pe piatra comemorativă.

D. Cozadini:—D-le Tacu, odinioară bănuiam numaĭ, dar acuma sunt sigur că e o resbunare la mijloc. Jocu a făcut maĭ mult de cît d-v și numele luĭ trebuește pus acolo.

D. Gane, văzînd că lucrul ia o turnură ne plăcută pentru d-sa, rîdică ședința anunțînd că chestia va fi pusă în ședința de mâine or poimâne, pînă cînd speră d-sa că va îmblînzi pe d. Cozadini, orĭ va împaca capra cu varza.

„OPINIA“ LA Tg.-OCNA

Doctorul Popescu-Cornet, specialist în mînuirea ciomagului, a fost mutat, cum se știe, de la Tg.-Ocna, la Roșiorĭ-de-Vede—drept pedeapsă pentru locuitorĭĭ acestuĭ oraș.

Inainte de a pleca, însă, doctorul-ciomag a ținut să dea o reprezentație de adio.

Sub pretext de a vizita un bolnav *peste vale*, doctorul Popescu a pus caiĭ la trăsura primărieĭ și a plecat la băile Nastasachi, întovărășit de serjentul de pompierĭ Gheorghe Călin, care făcea slujbă de vizitiu.

După ce se ghiftuește bine la d. Christea Cerchez, îngrijitorul băilor, doctorul pornește pe valea Slăniculuĭ. Drumul fiind lung, ciomăgașul doctor se oprește pe la toate cîrciumele și se adapă ca un burete. Ajuns la *Cerdac*, jumătatea drumuluĭ dintre Ocna și Slănic, întră din nou în cîrciumă cu conductorul trăsureĭ și trage o beție cum rare orĭ se vede. Pornesc apoĭ înainte pînă la isvoarele minerale ale Slăniculuĭ, la Satul nou. Aci poposesc la Tanasachi, carĭ, văzînd că doctorul nu se gîndește să dea brană cailor, trimite trăsura la Stefan Catrințaș. La acest nou popas, nouĭ rugăciunĭ către ființa dătătoare de veselie.

La miezul nopțiĭ, doctorul își vine un moment în fire și dă ordin vizitiuluĭ să pue caiĭ la trăsură, dar nu plătește hrana cailor—de aceia e silit s'o plătească cîrciumarul.

In gura Slăniculuĭ, o suburbie a comuneĭ T. Ocna, doctorul ia la bătae pe vizitiu. Acesta, zăpăcit de ciomagul bețivuluĭ, sare de pe capră și părăsește hățurile în mînele doctoruluĭ, fugind să dea de veste comandantuluĭ de pompierĭ.

Cînd a sosit comandantul tulumbagiilor, spectacolul era nu se poate maĭ hazliu: trăsura, ruptă și răsturnată într'un șanț; caiĭ, sugrumatĭ, zăceau lîngă trăsură—iar doctorul, obosit de munca nopțiĭ, dormia somnul drepților rezemat cu capul pe un bolovan și cu urzicĭ la nas.

Trezit din somn, doctorul o rupe de fugă, închipuindu-și că e urmărit de vrășmașiĭ sĕĭ, și nu se oprește de cît la *puntea Vălcică*, într'o casă care tolerează pe toțĭ bețivĭĭ.

Cînd a început cine-va așa, cum a început doctorul Popescu—trebuia neapărat să sfîrsască cum a sfîrșit.

Trotușanu.

„Opinia“ la Vasluĭ

In scop de a-și căpătui pe toțĭ favoriții, sau maĭ bine zis ciomăgașiĭ de carĭ se servia în timpul opoziție, prefectul nostru a numit ca sub-comisar la poliția din Vasluĭ pe un bărbier care răspunde la numele de Ion Teodorescu, zis și Bălălău.

Pentru a dovedi cetitorilor capacitatea acestuĭ sub-comisar, este de ajuns să citez următorul caz:

Un comerciant din Vasluĭ avînd a primi o sumă de banĭ de la un lucrălor ce era angajat de comună a face reparație la primărie, adresează o cerere judecătoruluĭ de pace, care dispune a se opri suma în mîna d-luĭ primar pînă la judecarea cauzeĭ.

Subcomisarul fiind însărcinat de polițaĭ cu această oprire de banĭ, se prezintă la d. primar în ziua de 24 corent și spune cele ce urmează:

— Să trăițĭ, d-le primar, în numele Legeĭ vĕ declar sechestrat.

Felicitările noastra onor. Administrațiĭ pentru gentiliĭ și deștepțiĭ funcționarĭ de carĭ este înconjurată.

***

Comuna Vasluĭ are un serviciu special pentru vidanje. Cunoaștem că cu acest serviciu a fost însărcinat un timp oare care comisarul comunal B. Sevescu, care a și încasat maĭ mulțĭ banĭ de pe la proprietariĭ de localurĭ, iar de la un timp supravegherea acestor vidanje și încasarea banilor a trecut asupra d-luĭ ajutor de arimar C. Motăș.

AmBiĭ acești funcționarĭ nu au dat pînă astă-zĭ nicĭ un compt comuneĭ de sumele încasate de eĭ, afară de 18 leĭ luațĭ de d. Motăș de la d. Gheorghiu, și 40 de leĭ pe 2 chitanțe eliberate pe numele d-luĭ T. Rosetti, pentru localul d-neĭ Lucia Șubin, iar toțĭ ceilalțĭ banĭ încasațĭ cu isvoade și care se urcă la o frumușică sumă nu se știe ce s'au făcut, căcĭ deținătoriĭ au obiceiul a încasa banĭ fără a elibera chitanțe nicĭ cu matcă, nicĭ de mină și pînă azĭ, 27 Septembrie, nu s'a făcut nicĭ o vărsare la biuroul comunal afară de sumele arătate maĭ sus.

Nicolae.

Congresul din Hamburg

Am relatat, într'un număr trecut despre primele ședințĭ ale congresuluĭ social-democrațieĭ germane din Hamburg.

Intre rezoluțiunele privitoare la organizarea internă a partideĭ s'a hotărît a se menținea actualul sistem de redacțiune și imprimare a ziaruluĭ oficial central *Worwärts*. Ideia înființăreĭ uneĭ tipografiĭ a partideĭ pentru imprimarea luĭ Worwärts a fost respinsă.

Congresul a luat o serie de rezoluțiunĭ privitoare, cerînd abrogarea legilor și regulamentoare privitoare la servitorĭ, carĭ sunt supușĭ unuĭ regim archaic ce permite abuzurĭ revoltătoare; o altă rezoluțiune privitoare la gratuitatea serviciuluĭ medical; farmaceutic și a înmormîntărilor pentru ceĭ lipsițĭ de mijloace.

O propunere cerînd luarea de măsurĭ pentru întinderea propagandeĭ la țară nicĭ n'a fost luată în considerație.

Polonejiĭ manifestînd dorința de a avea agitatorĭ carĭ să grăiască populațieĭ în limba național-polonă, a stîrnit o discuție vie, polonii acunzînd pe socialiștiĭ berlinejĭ de jandarmĭ prusienĭ.

Propunerea unuĭ delegat de a se renunța la serbarea internațională de 1 Maĭ a stîrnit de asemenea violente protestărĭ. Anul acesta 1 Maĭ căzînd într'o Duminecă s'a menținut feliul de se serba această zi, ca în aniĭ trecuțĭ.

In privința atitudineĭ socialiștilor în viitoarele alegerĭ se votează următoarea moțiune:

«Congresul decide că tovarășiĭ au datoria de a se pregăti de pe acum, pentru viitoarele alegerĭ și de a pune pretutindenĭ candidațĭ. La al doilea scrutin socialiștiĭ pot vota pe un candidat burghez, care va lua angajamentul de a menținea în integritatea lor, sufragiul universal, prerogativele bugetare ale parlamentuluĭ, libertatea de asociație, întrunirĭ și coalițiunĭ, de a respinge proiectul de lege pentru restrîngerea libertățeĭ preseĭ, și a legilor pentru rădicarea impozitelor pe obiectele de prima necesitate».

BERĂRIA CENTRALĂ

In fie-care seară orchestra sub conducerea celebruluĭ violonist profesor *V. Borteanu* **și a decanuluĭ artiștilor ieșenĭ** *Ionică Barbu.*

Bere *Zimbru*, **Bere** *Peleș*, **(Oppler). Bere** *Bavareză.*

ULTIME INFORMAȚII

D. Penescu, polițaiuluĭ orașuluĭ Iașĭ, pleacă la Bucureștĭ Joĭ seara pentru a lua ultimele instrucțiunĭ în privința măsurilor ce urmează a fi luate cu ocazia prezențeĭ părecheĭ regale în Iașĭ.

Plecarea din Sinaia a AA. LL, PR. Principele Ferdindnd și Principesa Maria va avea loc mîinĭ la ora 1 p. m.

Precum am spus. Alteța Lor Regele vor fi insoțite pînă la Predeal de MM. LL. și Regina, cum și de d-niĭ miniștri.

Se știe că „Academia Romînă“ a ridicat d-luĭ B. P. Hasden autorisarea de a maĭ continua *Magnum Etymolagicum*, cu care a însărcinat pe d, Philippidi.

D. Hașden a adresat, zilele trecute, o întîmpinare, prin care arată că contractul d-sale espiră la Aprilie viitor și că: pînă atuncĭ, d-sa înțelege a-și continua lucrarea.

O veste care a întristat de sigur pe cetățeniĭ ieșenĭ și în special profesoriĭ noștri universitarĭ, a fost adusă de *Drapelul* și reprodusă de o gazetă locală, anume că d. Dimitrescu Iași a fost însărcinat, din partea ministruluĭ instrucțieĭ, să pronunțe discursul festiv în numele profesorilor universitarĭ ieșenĭ cu ocazia inaugurăreĭ universitățeĭ, știre care ar fi fost o ofensă pentru corpul nostru profesoral dacă s'ar fi adeverit.

Faptul însă, nu este exact. Iată ce-a putut da loc la astă greșală.

D. Dimitrescu—Iași a spus că de oare-ce primele disertațiĭ ca profesor universitar le-a ținut între zidurile vecheĭ universităților, va ținea două prelegerĭ, *în cursul ierneĭ*, între zidurile nuoeĭ universităț iașane.

De aci confuzia.

De alt-fel, conform programuluĭ, la universitate nu va vorbi de cît M. S. Regele și rectorul universitățeĭ.

Dumineca viitoare, comitetul național studențesc va ține cîte o întrunire publică la Craiova și la Ploeștĭ, în cestiunea națională.

La 12 Octombrie se vor ține întrunirĭ la Galațĭ, Brăila și T.-Severin.

Pe cînd iera maĭ mare sgomot la ședința de ierĭ a consiliuluĭ comunal, d. Handoca, hărțuit de consilierĭ că a încurcat treaba în privința exproprieреĭ grădineĭ otelului Trajan, într'un moment de furie, exclamă: „Nu sunt numaĭ eŭ de vină. De unde o să luațĭ ceĭ 37,000 leĭ pentru a-ĭ depune la casa de consemnațiĭ?»

D. Tacu, furios i-a respuns: D-nule Handoca, d-ta să-ți cauți de cărticică și de țifra articoluluĭ. Nu te amesteca unde nu trebue. Noĭ vom depune ceĭ 37,000 leĭ în bonurĭ de rentă amortizabilă“.

Nu-ĭ vorbă, l'a pocnit el Conu Iorgu, dar a spus și un lucru care afirmă spusele noastre.

In lada comunală nu se maĭ află nicĭ un ban.

Aflăm că d. Bengescu, ministrul plenipotențiar al țăriĭ la Bruxelles și la Haga, și-a dat demisiunea motivată pe larg.

In ziua de 20 Octombrie se va face la Ploeștĭ, cu mare pompă, și în presența M.S. Regeluĭ, solemnitaea desvălireĭ monumentului, comemorativ al resbeluluĭ Independenței ridicat în onoarea batalionuluĭ 2 de vînătorĭ.

Intrunirea studenților

Alaltăerĭ s'a ținut în sala Hugo întrunirea studenților. Sala era plină.

La oarele 2 d. Miculescu, luînd cel d'intăiŭ cuvîntul, mulțumește publiculuĭ că a venit în numĕr așa de mare ca să'și manifeste sentimentele naționale.

Ungurii, zice oratorul, aŭ crezut că noĭ vom sta nepăsătorĭ față de persecuțiunile fraților noștri de dincolo, venirea d-voastră aci însă este desmințirea cea maĭ mare ce li se dă.

***

D. Disescu spune că d-sa a venit la întrunire pentru a'și arăta sentimentele sale patriotice, iar nu pentru a face politică.

Chestia națională este mare, căcĭ ea durează de foarte mult timp. Se înșală ceĭ ce cred că o asemine chestiune aparține numaĭ oamenilor politicĭ, ea aparține întregului neam românesc.

D-sa citește niște pasagiĭ din constituția ungurească și spune că Romînii sunt recunoscuțĭ ca națiune în Ungaria decĭ datoria noastră este de a protesta contra persecuțiunilor ce se aduc fraților noștri.

D. Disescu vorbind despre decorarea luĭ Ieszensky, termină spunînd că a fost docorat cu *Coroana Romănieĭ* nu persoana luĭ Ieszensky, ci funcția luĭ.

După aceasta maĭ vorbește studentul Tamara și d. Cancicoff.

D. I. L. Caragiale, fiind chemat la tribună, spune că nu trebue să se amestice politica în chestia națională și că cel maĭ bun lucru este ca toțĭ romîniĭ să se adune în jurul Ligeĭ și astfel să se agite chestia națională. D. Caragiale a fost furtunos aplaudat.

***

D. Miculescu anunță publiculuĭ că studențiĭ vor ține două marĭ întrunirĭ în chestia națională la Ploeștĭ și Craiova și citește apoĭ următoarea telegramă din partea cetățenilor pe care o va trimite d-luĭ Baltes:

„Martire,

Porneștĭ din noŭ pe calea ce duce la temniță și pe care o cunoștĭ în destul, căcĭ e calea libertățeĭ maghiare construită de cea maĭ injustă justiție din lume.

Inaugurezĭ prin suferință denunțarea formală a vorbelor împărătesti de la Pesta trîmbițătoare de civilizație ungurească.

Noua ta osîndă resimțită de întregul neam romînesc va spune în deajuns, și nu o maĭ poate nega nimenĭ, că orgia de la Pesta n'a fost de cît o farsă.

Te salutăm, martire, și îți strigăm din capitala Romîniei cu glasul convingereĭ: Bărbăție și răbdare, căcĭ ceasul mîntuireĭ se apropie“.

Telegrama a fost primită cu aplauze.

D. Cozadiniĭ, consilier comunal, a rîdicat în ședința consiliuluĭ comunal chestia cu plăcile comemorative de la noul abator și-a pus înainte numele D-ruluĭ Jocu, care ar fi fost oore-cum nedreptățit prin măsura luată de d. Tacu, căcĭ Jocu ar fi fost inițiatorul acesteĭ importante lucrărĭ.

D. Cozadini, a luat, pretext numele luĭ Jocu, căcĭ în realitate d-sa voia să resbune nedreptatea ce s'a făcut d-luĭ Chaigneau inginer-șef.

S'a numit o comisiune compusă din d-niĭ Chaigneau, Ropală, revizor școlar. Cozadini, consilier comunal, și Tzony Miltiade, pentru a face în cursul săptămîneĭ recepția celor șase școlĭ primare care urmează a fi inaugurate în toamna anuluĭ acestuia.

D-l P. Bogdan licențiat în științele fisico-chimice va fi numit suplinitor la catedra D-luĭ V. Bușureanu de la liceul externat.

Oficialul Aurelianiștilor, *Drapelul*, publică, în numărul săŭ de azĭ, următorul comunicat:

«Din noŭ se răspîndesc de unele ziare diferite știrĭ privitoare la niște pretinse tratative ce ar exista între membriĭ guvernuluĭ și între ceĭ grupațĭ în jurul *Drapeluluĭ*“.

«Așa de pildă *Epoca* de Sîmbătă spune că maĭ mulțĭ din actualiĭ miniștri vor eși din guvern, cu voe saŭ fără voe, pentru a face loc maĭ multor amicĭ d'aĭ noștri.»

«Ca să nu fie nimenĭ indus în eroare, declarăm din noŭ că n'a existat și nu există nicĭ un fel de tratative între guvern și între gruparea de la *Drapelul*, că n'a fost și nicĭ nu poate fi vorba ca vre-unul din această grupare să umple golul ce ar resulta în casul iviреĭ vreuneĭ crise ministeriale, și că vom urma fără șovăire linia de conduită ce s'a fixat de la primele numere ale *Drapeluluĭ*».

Comitetul Societățeĭ artiștilor este convocat în localul școaleĭ de bele arte pentru astă-zĭ ora 8 p. m. spre a lua măsurile necesare pentru organizația expoziție artistice la acea școală cu ocazia venireĭ M. S. Regeluĭ.

Din desbaterile consiliuluĭ comunal urmate în ședința de ierĭ, se vede că s'a ales o comisiune compusă din d-niĭ Ghica și Tacu, pentru a merge la Viena ca să invite pe Lueger, primarul Vieneĭ, să vie la Iașĭ cu ocazia înaugurăreĭ nouluĭ abator.

Aflăm că comisiunea va pleca Mercurĭ seară și că d-niĭ Tacu și Ghica se vor opri în Bucureștĭ pentru a lua, din partea d-luĭ Sturdza o scrisoare de recomandațiune.

In cea ce privește cheltuielile un înalt funcționar ieșan i-a spus luĭ Conu Iorgu: «Cu patru miĭ de leĭ mĕ duc eu la Viena».

Conu Iorgu, clipind din ochĭ, a respuns: «Fie-care în parte vom cheltui maĭ puțin de 4000 leĭ».

E foarte semnificativ respul, 8000 de leĭ nu va costa dar 5000 da.

Consiliul superiorilor școalelor catolice care s'a întrunit vara aceasta la Paris, s'a arătat foarte scandalizat de direcțiunea ce se dă în țară la instrucțiunea femeeĭ. Ir consecință s'a dat ordin direcțiunelor școalelor catolice de fete din Romînia să suprime cursurile liceale.

Direcțiunea școaleĭ Sacre Cœur din orașul nostru s'a supus acestuĭ ordin și cu începerea anuluĭ școlar curent a suprimat cursurile de liceŭ pe care le organizase de vr'o 2 anĭ.

Curtea de Apel a achitat ierĭ pe Iosef Stein inculpat pentru furtul de astă vară de la D-nu Șaraga. Inculpatul a stat 4 lunĭ în prevenție.

Inculpatul s'a aparat singur și a spus între altete: Recunosc onorată Curte că am fost condemnat altă dată la un an închisoare dar nu pentru furt ci pentru escrocherie și încă și în această escrocherie am fost agent secundar, furt însă n'am comis încă.

D-na Anastasaide, moașă primară a institutuluĭ Gregorian, ne roagă să rectificăm informația de ierĭ privitoare la d-sa. D-na Anastasiade n'a fost destituită din pricina intrigilor pe carĭ le făcea, cum a zis reporterul nostru, ci pentru că a lipsit într'o seară de la serviciu.

De alt-fel, epitropia însăși a revenit asupra măsureĭ pe care o luase, și, în loc s'o destitue, cum hotărîse în primul moment, 'ĭ-a primit pur și simplu demisia.

Cît despre vorbele ce 'ĭ se atribue că ar fi spus cu prilejul boaleĭ nenorociteĭ care s'a sinucis pentru că a căzut la examen. d-na Anatasiade ne declară că nu le-a rostit.

Am luat act.

Administrația comunală ar face bine să ceară împrumut de la comuna Bucureștĭ maĭ multe articole de decorație pentru a pute apara cu ceva fondul milioanelor din care se fac cheltuelile pentru primirea Regeluĭ.

S'a hotărît ca apartamentul Regineĭ să fie așezat în aripa dreaptă, iar a Regeluĭ în aripa stîngă a palatuluĭ comendamentuluĭ.

Generalul Iarca va ocupa în tot acest timp cîte-va camere din rez de chaussée.

D. Mureșanu profesor de estetică de la școala de bele arte a fost însărcinat cu suplinirea catedreĭ de limba germană de la școala de comerț gradul II, în locul d-luĭ Mireșanu, care a obținut concediu pentru caz de boală.

INȘTIINȚARE

In cursul luneĭ *Octomvrie* va apărea din teascurile tipografieĭ editoare „Dacia“ un *Călendar Literar* sub direcțiune d-luĭ *I. L. Caragiale*; el va cuprinde o alegere de bucățĭ literare între care și una originală a d-luĭ Caragiale.

Credem că nu maĭ este nevoe de o reclamă maĭ mare.

Domniĭ librarĭ sunt înștiințațĭ din timp.

Prețul unuĭ exemplar 1.25

Exemplarul de lux 2.50

Farmacia Andreĭ Cruceanu
din
TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rĭdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ
Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărĕu, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat					
	Cl. I.		Cl. II		Cl. III	
	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

LEGĂTORIA DE CĂRŢI
şi
Incadrare de Tablourĭ
a tipografieĭ „Dacia"
Iaşĭ, 42 Strada Golia, 42.

Execută, cu cea maĭ perfectă acuratetă şi promptitudine toate lucrările aingătoare de această branşă.

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ
pentru
ŞCOALELE ROMÂNEŞTI
Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.
Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).
PREŢUL 5 LEI
Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

De închiriet şi de vînzare

Casele din Iaşi, Strada Anastasie Panu No. 5 compuse din: 2 antrete, 7 odăĭ sus în care se pot considera 2 saloane, osebit camera rece, ca atenanse: sofragerie, spălătorie, bucătărie, cameră pentru vezeteu, grajdŭ încăpător pentru 8 caĭ, şură pentru 4 trăsurĭ, 2 pivniţĭ încăpătoare peste 2000 vedre vin, ghevghir pentru verdeţurĭ, toate de zid masif garantate de umezeală, 2 grădini, cu pomi roditorĭ şi pentru florĭ, se daŭ cu chirie imediat, pe timp de 2 anĭ. Se pot vinde şi de vecĭ, doritorii se pot adresa la iroprietar cu locuinţa în ele, pentru condiuni.

Căpitan C. Th. Carp.

LIBRARIA şi PAPETERIA
TH. P. MAXIMOVICĬ
IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

D. S. IONESCU
FRISER - PARFUMER
Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII
NEGRITINĂ ŞI FLAVULINĂ
(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ
preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ
1 LEU FLACONUL

Dacă voiţĭ să beţĭ o cafea bună şi higenică cereţĭ la toate băcăniile
N U M A I

CAFEA REGALĂ
La fabricei A. WEINRER din Iaşĭ
Premiată la expoziţia din Paris 1889 cu MEDALIE DE ARGINT

Singurul surogat SPORNIC şi NUTRITIV care dă cafeleĭ o AROMĂ şi un GUST FOARTE PLĂCUT. Analizele celor maĭ marĭ chimiştĭ aŭ găsit-o cea maĭ PERFECTĂ şi CEA MAI HIGIENICĂ.

1000 vedre VIN de COTNARI

Recolta 1886, din pivniţa Roznovanu de vînzare. A se adresa strada Assachi No. 12.

Dimitrie Greceanu
Avocat
Strada Asachi

LIBRARIA NOUA
P. ILIESCU & D. GROSSU
11—STRADA ŞTEFAN CEL MARE—11
I A Ş I

Asortiment complect în cărţĭ de şcoală, literare şi ştiinţifice, Note muzicale, Tablourĭ etc.
Articole de biroŭ şi necesare la scris şi desemn

Deposit general pentru Iaşĭ de culorĭ şi tóte articolele de pictură de la renumitele fabricĭ *Schoenfeld & Comp., Duseldorff* şi *Lefranc & Comp. Paris.*

Mare deposit de hărtie de poştă, de lux şi în toate formatele

Vînzărĭ en gros cu preţurĭ convenabile.
Depositariĭ Fabriceĭ de hărtie **SMITH & MEYNIER din Fiume**

PREŢURI CONVENABILE

Librăria primeşte zilnic toate noutăţile ce apar în ţară şi în streinătate

Se primesc comande şi din ţară, carĭ se esecută prompt

Se trimite gratis după cerere catalogul lunar de cărţile ce apar la Paris

---

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"
de la COPOU, lîngă Iaşi
proprietatea d-luĭ ***Ión S. Ionescu***

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours réclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille,* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule

---

„DACIA"
TIPOGRAFIE-EDITOARE
Strada Golia 42—IAŞI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURI
Borderourĭ şi Compturĭ
Cărţĭ de vizită
REVISTE LITERARE ŞI ŞTIINŢIFICE
în orĭ-ce format şi limbă
Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare
TEZE
SCRISORI COMERCIALE
Cărţĭ-adrese
BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE
MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE
în diferite culorĭ şi mărimĭ
etc. etc. etc.

ETICHETE
Bilete de logodnă şi de nuntă
MENIURI
CĂRŢI DE ABONAMENTE
CIRCULĂRI
CONDICI à SOUCHE
BILETE FUNERARE
FELICITĂRI
CĂRŢI DIDACTICE
CONDICI şi REGISTRE COMERCIALE
etc. etc. etc.

La Libraria
Th. MAXIMOVICI
din Iaşĭ, strada Golia
Se primesc abonamente la ziarul
„TRIBUNA"
din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru	1 an	40 leĭ
«	6 lunĭ	20 «
«	3 lunĭ	10 «

DE INCHIRIET

Renumita grădină „Chateau aux fleurs" impreună cu o pivniţă foarte vastă şi o odaie-bufet.

Pentru informaţiunĭ a se adresa d-lu Administrator al tipografieĭ „Dacia".

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos.

„DACIA", Tipografia-editoare Str. Golia.—Iaşĭ.

ANUL I No. 127 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — JOĬ 2 OCTOMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In strĕinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Asasinatul din Huşĭ la juraţĭ

Recrutarea magistraţilor inamovibilĭ

D. Djuvara în proectul săŭ admite douĕ sisteme de recrutare a magistraţilor, după cum aceştia sunt amovibilĭ saŭ inamooibilĭ.

Pentru amovibilĭ a admis un sistem asemănător cu sistemul italian şi spaniol, lăsînd însă de o parte tocmaĭ părţile bune din sistemul spaniol, adecă considerarea meritului candidatuluĭ la examen şi prioritatea înscrieriĭ.

Pentru numirea inamovibililor a admis sistemul belgian adecă numirea după liste alcătuite de elementele inamovibile deja în funcţiune.

Iată care este economia proectuluĭ în această privinţă:

Indată ce un loc de judecător de şedinţă saŭ de instrucţiune a devenit vacant, tribunalul constituit din elementele inamovibile, fără vr'o invitare a ministruluĭ şi cu majoritate relativă, recomandă doĭ candidaţĭ pe o listă adresată curţeĭ respective. Curtea, în adunare generală şi cu majoritate relativă, adaugă un al treilea candidat şi înaintează lista ministruluĭ.

Pentru locul de preşedinte şi prin preşedinte de tribunal, fie-care tribunal din circumscripţie prezintă curţeĭ respective cîte o listă de doĭ candidaţĭ. Curtea alege din toate aceste liste doĭ candidaţĭ cărora adăugînd alţĭ doĭ, aleşĭ de a dreptul de dînsa, înaintează ministruluĭ o listă de patru candidaţĭ.

Pentru locurile de consilierĭ, de preşedinte şi prim,preşedinte de curte de apel, curtea în sinul căreia s'a ivit vacanţa şi curtea de casaţie, formează cîte o listă deosebită, de cîte doĭ candidaţĭ, care se înaintează ministruluĭ de justiţie.

Pentru locurile de consilierĭ de la curtea de casaţie, fie-care curte de apel recomandă curţeĭ de casaţie cîte un candidat. Curtea de casaţie alege doĭ candidaţĭ din ceĭ recomandaţĭ şi maĭ adăugînd alţĭ doĭ, formează o listă de patru pe care o prezintă ministruluĭ.

Pentru locurile de preşedinte şi prim preşedinte de curte de casaţie, această instanţă formează ea singură o listă de treĭ candidaţĭ.

Ministrul în termen de 15 zile de la primirea listelor e dator să numească dintre candidaţiĭ înscrişĭ pe acele liste.

Eŭ cred primejdioase peste tot locul şi cu atît maĭ mult în ţară la noĭ, sisteme de felul celor propuse de actualul ministru a justiţieĭ.

Magistraţiĭ noştri orĭ-cît de bine ar fi fost aleşĭ până acuma, nu sunt formaţĭ din alt aluat de cît restul păturei superioare din care se recrutează profesiunile liberale şi eĭ decĭ duc în spete tara unuĭ atavism de cîte-va secole de traiŭ, sub regimul orientaluluĭ hatîr şi lipseĭ de scrupul. Sunt de sigur mulţĭ în pătura noastră cultă, care-şĭ daŭ samă foarte lămurit ce însamnă, a fi saŭ a nu fi conştiincios. Se pot număra totuşĭ cîţĭ dintre aceştia găsesc destulă putere întrînşiĭ, pentru a rezista mediuluĭ încunjurător şi a nu ţinea socoteală de solicitaţiunile la care sunt expuşĭ.

Pentru noĭ e totdeauna primejdios un sistem în care responsabilitatea, este împărţită între prea mulţĭ. N'aveam de cît să ne amintim de exemplu, de rezultatele scandaloase a concursurilor cînd numărul membrilor din juriu trece de 3 şi maĭ ales cînd aceştĭ membri sunt traşĭ la sorţĭ şi nu maĭ există nicĭ rĕspunderea celuĭ ce numeşte, nicĭ rĕspunderea numiţilor, către cel ce i-a numit.

Prefer un sistem maĭ simplu. Orĭ ministrul să numească pe magistraţĭ şi decĭ să fie singurul răspunzător de valoarea magistratureĭ, sau viitorul inamovibil să fie direct ales de inamovibiliĭ în fnncţie. Listele aceste de 3 saŭ 4 candidaţĭ împart prea tare responsabilitatea între tribunale, curte şi minister, în cît mĕ tem ca la un moment dat, să nu'şĭ spele toţĭ mînile şi să arunce vina unul pe altul.

Recrutarea magistratureĭ prin ea însăşĭ, mi se pare maĭ primejdioasă de cît orĭ-care alt sistem. Cum numărul magistraţilor la noĭ e atît de mic, ne putem închipui ce are să se întîmple cu o magistratură eşită prin alegerea unuĭ corp electoral aşa de restrîns,

Cred că am făcut destulă experienţă, în alt domeniu, cu colegiile restrînse, ca să nu maĭ reîncepem. Şi fără să ajungem până la colegiele electorale politice, să ne gîndim la rezultatele, care aŭ dat alegerea membrilor Academieĭ şi a cleruluĭ superior, prin faimoasa listă de treĭ a sinoduluĭ.

E foarte sigur că maĭ ales fiind dată puterea cea mare pe care o are nepotismul şi favoritismul la noĭ, în curînd vom vedea cu sistemul d-luĭ Djuvara, magistratura devenind o adevărată castă. Copiiĭ, nepoţiĭ, ginerii, rudele de orĭ-ce grad a magistraţilor în funcţie vor avea totdeauna maĭ multă şansă de a fi trecuţĭ pe listă şi decĭ de a fi impuşĭ ministruluĭ, de cît ceĭ ce nu vor întra în nicĭ una din categoriile de maĭ sus.

Recunosc că se poate susţine foarte serios tema: constituirea uneĭ anumite clase de oamenĭ, din care să se recruteze magistratura.

Maĭ mult decît atîta, cred că la talente egale, descendentul din cîteva generaţiĭ de magistraţĭ de valoare, care aduce cu dînsul şi o aptitudine atavică pentru magistratură şi o educaţiune de toate zilele în acelaş senz, prin cele ce vede şi aude în casa părintească, va fi superior unuĭ *homo novus* pentru magistratură. Acest avantaj or cît de mare ar fi, e prea scump plătit cu neajunsurile ce ni le aduce spiritul de castă.

Prefer sistemul actual în vigoare la noĭ, ca şi în majoritatea marilor ţĕrĭ civilisate: numirea directă de către ministru. Tocmaĭ schimbarea miniştrilor, aduce şi schimbarea elementelor cu care se primineşte corpul magistraţilor.

Dacă ar fi să predomine teama de a lasa numirea magistraţilor în mîna ministruluĭ de justiţie, şi dacă trebue să lăsăm magistraţilor înşişĭ, recrutarea lor, atuncĭ trebue să găsim un leac contra spirituluĭ de corp, sporind corpul electoral şi întroducînd elemente heterogene.

Am putea face să intre dacă nu toţĭ avocaţiĭ cel puţin toţĭ membriĭ consiliuluĭ de disciplină din circumscripţie, în adunarea care votează lista candidaţilor. In Italia, avocaţiĭ iau parte în comisiunile, care eliberează candidaţiior testimoniele de capacitate.

Avocaţiĭ sunt ceĭ maĭ în stare să cunoască valoarea magistraţilor, iară votul avocaţilor nu-l poate cîştiga magistratul prin favorurĭ saŭ călcărĭ de legĭ, pentrucă în orĭ-ce proces sunt doĭ avocaţĭ adversarĭ şi ce ar putea cîştiga magistratul la unul prin favoare, ar perde la celalalt, tocmaĭ din cauza aceleĭ favorĭ.

A. A. Bădărĕŭ

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Un cadavru.—Se iveşte o senzaţie lugubră pe orizontul noutăţilor iaşane. Abia îngropat, trupul săcătuit de boală al uneĭ tinere femeĭ—al artisteĭ Neculcea fiind-că s'a pomenit în presă—e ameninţat a fi dezgropat şi supus analizeĭ scrutătoare a mediculuĭ legist.

Intoxicare? asasinat? Dramă de pasiune, patimă de sex, răzbunare de amant, cruzime de bărbat?

Procurorul va avea penibila datorie de a discerne adevărul din reţeaua ziselor sau cleveti-rilor „rumoareĭ" publice.

Fi-va numaĭ o răzbunare de femeie la mijloc? Cazul acesta ar da de bănuit: s'ar crea un foarte trist mijloc de răzbunare nervosuluĭ sex care ar putea, cu o trăsătură de condeiŭ, să învăluie un nume într'un nour de bănuielĭ neîntemeiate.

Dacă însă ar fi temeinică pîra anonimă făcută justiţieĭ? Ce injurie nedreaptă pentru un mormînt!

Ce pedeapsă nemeritată, atuncĭ pentru cadavrul sărmaneĭ care s'a stins într'o lentă agonie!...

Dar cel puţin—dacă e vorba de dezgropare—folosiţi-vă, oamenĭ de legĭ şi de ştiinţă, de zilele frumoase orĭ de sările luminoase ce se îndură să ne dăruiască încă toamna pe sfîrşite. N'aşteptaţĭ ca mocirla scîrboasă a zilelor ploioase de Octomvrie să pătrundă în groapa de clasa a treia ce s'a donat tintereĭ femeĭ, şi să topească rămăşiţele unuĭ trup alb—de boală saŭ venin.

O NEDREPTATE

Să nu se pară curios că noĭ de şi gazetă de opoziţie, luăm apărarea unuĭ nedreptăţit al infamuluĭ regim liberal de oare ce n'a avut şi nu are altă vină de cît că a servit şi serveşte în mod prea orbeşte acest infam de partid.

Dar aşa e dat omuluĭ să pată în lumea aceasta, rĕul să-ĭ vină de la fraţĭ de un sînge şi de-o credinţă, tocmaĭ cum zice fabulistul Alexandrescu.

E vorba de inspectorul St. C. Joan *şi de ministrul Haret.*

Un om care a servit partidul, în aşa grad că iera dispus să-şi pună candidatura de deputat la Focşanĭ, numaĭ în scopul de a lumina cu luminile sale întunecate *zăpăcitul de parlament liberal;*

Un om care s'a ilustrat în marea noastră literatură prin micul *săŭ studiu sarsarbăd asupra* „stăreĭ actuale a societăţiĭ noastre", *în care a criticat tineretul ce vîneazǎ zăstre; apoĭ a elucidat* în chip primitiv *chestiunea dacă copiilor noştri le* trebue „premiĭ", *cum şi chestiunea* „bacalaureatuluĭ", *răpunînd prin sagacitatea şi* superficialitatea *vederilor sale pe însuşĭ actualul săŭ Ministru, autorul* „Raportuluĭ" *din 1883 şi* „a chestiilor de învăţămînt secundar" *din 1896;*

Un om cu competenţa-ĭ cunoscută în limba şi literatura franceză, nu maĭ vorbesc de cea latină, care îĭ este carte închisă, *calităţĭ recunoscute de d. Coco Dimitrescu-Iaşĭ;*

Un om care graţie acestor merite literare şi scolastice,—pe lîngă care stăruinţa luĭ Săveanu-Suveică nu însamnă nimica,—*a fost ales* în chip foarte nimerit, *de* Sagacele *şi* omul şcoaleĭ *Poni, ezuitul partiduluĭ, ca să conducă destinele şcoaleĭ, încredinţîndu-i-se un post de inspector şcolar.*

Un om care era croit pentru şcoala primară, căcĭ în tot timpul cariereĭ sale a lăsat urme adîncĭ în serviciul seu, pentru care lucru înţăleptul *conu Ghiţă Mîrzescu,* cel aprins de dorul şcoaleĭ, *l'a înaintat în postul de inspector general, în locul luĭ C. Meissner;*

Un om, care avea aşa de temeinice ideĭ de învăţămînt, de şi totdeauna a fost be părerea celuĭ maĭ mare, *că tot progresul* regresiv *de aproape un an luĭ i se datoreşte;*

— *Un om care a aplicat în* chip original *şi* în spiritul politic al legeĭ, *regulamentele şcolare, întrecînd chiar pe ministrul săŭ Mîrzescu, care a zis în plin parlament, că n'a găsit om destoĭnic în partidul liberal pentru postul de inspector general de cît pe d-l Ioan,* de şi îl însărcinase provisoriŭ;

Un om, care a dispus că:

a) Institutorul R.... de la Bîrlad, om cu studiĭ universitare, să facă curs de repetiţie la şcoala normală din Cîmpu-Lung, fiind că uĭtase cunoştinţele elementare de analiză şi calcul!!

b) Elevele din şcolile normale de institutoare să lucreze la Matematice, la Ex. de diplomă chestiunĭ din materiĭ, pe care programul uu le prevede.

c) Eleviĭ normaliştĭ să scrie despre chestiunea din Istoria Pedagogieĭ, pe cînd programul le cere din Didactică.

In fine un om, care a ţinut să arăte ţăriĭ ministruluĭ seŭ că a putut în timp de 6 lunĭ, cît a stat Inspector general, să-şĭ croiască un Raport General asupra mersuluĭ şcoaleĭ primare, ceea ce n'a făcut predecesoriĭ săĭ în lungul lor stagiŭ de inspectorat.

Un asemenea om, care a aprofundat *aşa de superficial chestiunea şcoaleĭ primare, încît n'a făcut* de cît o parafrazare *a legeĭ şi regulamentelor şcolare, cu micĭ citate de prin unele rapoarte ale revizorilor.*

In fine, îmĭ stă în gît acest în fine, *în afară de toate aceste considerente, ministrul Haret a crezut de cuviinţă a sărăci şcoala primară de luminile acestuĭ înalt şi competinte inspector, trecîndu-l la învăţămîntul secundar, unde* e şi maĭ puţin de lucru, *controlul maĭ uşor de făcut, materiĭ maĭ multe, şi maĭ presus de toate nu e o lege făcută pe care s'o* parafrazeze.

*Protestăm contra aceste*ĭ nedreptăţĭ, *pe care ministrul a căutat s'o acopere subt forma oficială a* uneĭ înaintărĭ *în cinste,* şi scăderĭ *în salariŭ de la 1200 leĭ la 800 leĭ lunar.*

Locul cel maĭ nimerit al d-luĭ St. C. Ioan e de a figura în capul şcoaleĭ, pentru fala ţăriĭ şi a partiduluĭ care'l serveşte, cum şi a oamenilor carĭ l'aŭ ales şi înălţat.

Mordax.

LA BECIŬ!

Acum e hotărît. D-niĭ Iorgu Tacu şi Eduard Ghica, cele maĭ sprintene mădulare ale consiliuluĭ comunal, se duc la Viena ca să aducă pe primarul Lueger la festivitatea bovină pe care o pregăteşte veterinarul comuneĭ.

Drumul costă, în banĭ moldoveneştĭ, 5000 de leĭ nouĭ. Pentru starea financiară a comuneĭ noastre, cincĭ miĭ de leĭ maĭ mult orĭ maĭ puţin în casă, e tot una—cum e tot una pentru om în agonie dacă maĭ are saŭ nu bătăturĭ. Ceea ce e grotesc în spaţirul consilierilor noştri comunalĭ, însă, e că s'aŭ dus să invite pe primarul Vieneĭ la tîrgul de vite, cînd o simplă fotografie era prea de ajuns pentru ca d. Lueger sà cunoască cu prisos pe pupiliĭ veterinaruluĭ nostru.

Dar în fine, bine-rĕŭ, primăria a hotărît şi reprezentanţiĭ eĭ aŭ şi plecat astă seară la Beciŭ. O intrebare totuşĭ, se impune: de ce s'a dus d-niĭ Tacu şi Ghica, cînd putea să plece orĭ cine din consiliŭ pentru a reprezenta, la Viena, tîrgul de vite de la abatoriŭ.

La această întrebare iată ce rĕspund ceĭ iniţiaţĭ:

D. Ghica se duce în ţara nemţească fiind-că vorbeşte franţuzeşte— şi d. Tacu, pentru că nu ştie nemţeşte....

Rĕspunsul, plauzibil de altfel, nu ne satisface—şi nu ne satisface pentru că, în calitatea de reprezentanţĭ aĭ comuneĭ, consilieriĭ noştri nu vor avea să vorbească cu primarul Vieneĭ, ci pur şi simplu să prezinte scrisoarea d-luĭ Sturdza. Pentru atîta lucru, putea merge însuşĭ primarul—dacă nu s'a găsit de cuviinţă să se trimită veterinarul comuneĭ cu ghiveciul respectiv.

Dar la primărie nu e cum vrem noĭ ci cum vrea d. Tacu — de aceea, în loc să fie însărcinat cu această delicată misiune omul indicat de meseria sa, s'aŭ trimis tocmaĭ consilieriĭ ceĭ maĭ puţin pregătiţĭ pentru această însărcinare.

Se va şti de acum, că, pe lîngă rolul de părinţĭ aĭ oraşuluĭ, d-niĭ Ghica şi Tacu vor fi îndeplinit şi pe acele de trăsătură de unire între consiliul comunal şi vitele de la abatoriul luĭ Jocu — şi poate rolul acesta va fi singurul pentru care vor fi binemeritat de la patrie.

Neamţ.

P. S. In momentul de a pune sub presă, aflăm că, pentru a se pune în situaţie de a putea convorbi cu Lueger, d. Lepadatu a început să ia lecţiĭ de limba nemţească. D. Gane, căruia 'ĭ s'a recomandat de asemenea să înveţe cîţĭva termenĭ din idiomul teutonic, ar fi rĕspuns cu oare care orgoliŭ rĕŭ mascat:

— Eŭ ştiŭ franţuzeşte— şi atîta 'ĭ de ajuns!

N.

RAPSODII UNGUREŞTI

Vizita împăratuluĭ german la Pesta a făcut pe Unguri să-şĭ peardă capul. Iluminaţiĭ şi banchete, artifiţiĭ şi foc bengal, gudurărĭ în toate gazetele şi nesfîrşite propunerĭ de glorificare a acesteĭ auguste vizite.

Cauza? Maĭ întăĭ e măgulirea nemăsurată că *Pésten* primeşte pentru prima oară vizita unuĭ «împărat» şi prin aceasta i se dă consacrarea oficială de capitală a regatuluĭ unguresc; al doilea şi maĭ cu samă e discursul rostit de împărat spre glorificarea virtuţilor ungureştĭ. Şi atît de mult a plăcut «mişmaşul» împărătesc, în cît Unguriĭ l'aŭ declarat «clasic» şi ordonat a fi introdus în toate şcoalele.

Dar n'ar avea nimenĭ ceva de zis, dacă lucrurile s'ar fi mărginit numaĭ la vizita oficială, politică a împăratuluĭ german, după cum nimenĭ cu mintea întregă va zice ceva de vizita, de asemenĭ de interes politic, a regeluĭ nostru. Prin faptul însă că în discursul împăratuluĭ se serbătoreşte calităţile neîntrecute ale poporuluĭ cavaleresc, iar de o bună parte a preseĭ apusane s'a atribuit acesteĭ cuvîntărĭ la masă o însemnătate politică extraordinară, sîntem siliţĭ să relevăm ceia ce gîndeşte în adevăr presa serioasă din Germania atît de Unguri şi virtuţile lor, precum şi de valoarea discursuluĭ împărătesc însuşĭ.

Maximilian Harden, unul din ceĭ maĭ distinşĭ scriitorĭ politicĭ aĭ Germanieĭ, în revista sa *Zukunft* din 2 Oct. c., restabileşte adevărul istoric punînd în contrazicere cele zise de împărat, în loquacitatea-ĭ cunoscută, cu cele aratate de istorie. «Şi un împărat, zice Harden, ca şi orĭ care muritor, nu ie scutit de erorĭ şi monarhiĭ, de nu cumva cred încă că aŭ relaţiunĭ cu Ceriul cum credea Carol al X, ştiŭ, că cunoştinţele lor nu pot fi fără lacune şi puterea părereĭ lor din cînd în cînd trebue să le lipsească». Lucru de alt-fel cunoscut: tînărul împărat german silindu-se a se arăta capabil în toate, musică, pictură, ştiinţă, oratorie, etc. etc., s'a dovedit slab în toate şi maĭ cu samă în oratorie. Că ar fi vorbind frumos, că ie frasa măsurată după toate cerinţele arteĭ, e posibil, dar nu ie maĭ puţin adevărat că nu-ĭ discurs care să nu fi stîrnit furtunĭ de nemulţămire, ba şi de indignare. «Aproape fie-care discurs, observă Harden, deşteaptă contra voinţiĭ şi dorinţiĭ oratoruluĭ neplăcere şi contrazicere... Aproape totdeauna supravine un efect neaşteptat, nedorit. Nicĭ odată însă, nicĭ odată poate maĭ înainte n'a dat maĭ mult de gîndit vre-o cuvîntare a împăratuluĭ, ca toastul pe care Wilhelm al II-lea îl ţinu la masa Castelului din Buda.

Data aceasta însă nu maĭ e vorba de nuanţe, pe care cineva după gust şi obiceiŭ alt-fel le ar dori: *întreaga construcţiune de gîndirĭ a oratoruluĭ se bazează pe presupunerĭ complect false şi nu se poate menţinea în faţa istorieĭ şi a adevĕruluĭ pur*".

Şi în adevĕr o analiză rece, ştiinţifică dă în totul dreptate acestor zise.

Spre pildă, împăratul glorifică pe fiiĭ luĭ Arpad, carĭ «în trecutul lor plin de lupte n'au stat la îndoială să-şĭ sacrifice bunul şi sîngele lor pentru apărarea cruciĭ», şi adaogă: «nume ca Zrinyi şi Szigeth fac şi astăzĭ să bată cu putere inima fie-căruĭ tînăr german». Istoria dovedeşte însă că Zrinyi n'a fost Ungur ci Croat din ramura veche slavonă Subic, decĭ o odraslă a acelor ce au fost reduşĭ de Unguri la sclăvie. Iar dacă Unguriĭ apar ca susţiitorĭ aĭ creştinismuluĭ, aceasta au făcut-o din propriu *interes naţional*, nu din ardoare pentru credinţă. Decĭ dacă vor bate inimĭ pentru un Szigeth, acest sentiment înalt n'are aface întru nimica cu o simpatie pentru Unguri.

Maĭ departe representantul încoronat al imperiuluĭ german zise către regele Ungarieĭ: «Abnegaţiunea entuziastă pentru Maj. Voastră, care sînt sigur că şi astă-zĭ flăcărează în inimile fiilor luĭ Arpad, că odinioară, cînd au exclamat către străbuna Maj. V.: *Moriamur pro rege nostro!*»,— conţine pe lîngă o jignire a sentimentuluĭ prusac, căcĭ se pomenea izbucnirea mînieĭ Ungurilor contra regeluĭ Prusieĭ Friedrich I (strămoşul oratoruluĭ!), apoĭ se comite şi un neadevĕr istoric. Vorbele citate de împarat n'aŭ fost pronunţate nicĭ odată, ele fac parte dintr'o colecţie de anecdote...., — ast-fel

ne asigură cel ce a scris cea maĭ bună istorie a Marieĭ Terese: Alfred von Arneth. (După *Diarium diaetalae* s'ar fi exclamat: *Vitam nostram et sanguinem consecramus*). Fapt istoric în sfîrşit e că în inimile fiilor luĭ Arpad nu flăcăra pentru regina Ungarieĭ nicĭ urmă de devotament-abnegaţiune. In momentele cele maĭ grele, cînd duşmaniĭ (Prusaciĭ) călcaseră teritorul patrieĭ, Ungurii, cavaleriĭ Maghiarĭ, se negoţau cu regina pentru acordarea «postulatelor» lor. Şi atuncĭ chiar cînd li s'au îndeplinit poftele dînşiĭ s'au arătat în adevăr cavaleri: la început trebuiau să intre în campanie 40000 Ungurĭ, cifră care succesiv s'a redus la jumătate, iar la sfîrşitul anuluĭ 1741, adică treĭ lunĭ după promisiunea solemnă, abia cîte-va sute de Ungurĭ maĭ luptau alături cu Austriaciĭ..... Iar la urmă tot eĭ, bande nedisciplinate, pustiau ţara maĭ rău de cît duşmanul;—iar în ce priveşte serviciul lor militar pe cîmpul de rězboĭŭ, se reducea la nimica toată.

«Ast-fel se manifesta devotamentul entusiast, care după părerea greşită a împăratuluĭ german flăcăra în inimile fiilor luĭ Arpad pentru casa de Habsburg, ast-fel lucra, într'un ceas hotărîtor pentru istoria austriacă, «poporul cavaler ungurese, a căruia iubire de patrie a remas proverbială».

Dar resfoind istoria ungară toată nu se va găsi un fapt care să sprijine părerea împăratuluĭ german. Maĭ mult, zice Harden, spiritul care a condus la marea conjuraţie a magnaţilor din 1665 n'a murit încă, iar propunerea luĭ Kossuth de a înlocui dinastia, va fi imediat primită din momentul ce regele nu se va arăta bine-voitor neamuţitelor dorinţĭ ale cliceĭ fără scrupul formată din magnaţĭ şi creditoriĭ lor evreĭ.

Ungaria e de mult copilul resfăţat (das Sorgenkind) al monarhieĭ habsburgice, care a dat exemplul răŭ egoismuluĭ neînfrînat şi nesăturat al Magiarilor. Dînşiĭ carĭ în ţerile coroneĭ ungare formează minoritatea, aŭ exploatat şi îngenunchiat pe celelalte naţiunĭ din cercul regatuluĭ S-tuluĭ Ştefan şi *'şĭ păstrează puterea prin cea maĭ neruşinată corupţiune. Fraza de jurnal, că Ungaria ar fi ţară liberă, e cel maĭ neruşinat şarlatanism* ce s'ar fi putut vre-o dată oferi unor cetitorĭ uşor crezetorĭ: în această ţară liberă, unde majoritatea e jăfuită de drepturĭ şi apasată până la ilotism, domneşte violenţa cea maĭ brutală unită cu o perfidă viclenie şi pedepseşte cu o cruzime neînduplecată orĭ ce respiraţie neplăcută cliceĭ domnitoare.

Acesteĭ clice aparţine *burghezia* şi a eĭ *presă salariată*, — şi de aceia Europeul n'aude vre-un sunet despre mizerabila lege a votăreĭ, despre cumpărarea voturilor, neruşinata apasare a proletariatuluĭ şi despre putreda administraţiune a cliceĭ guvernătoare....»

Ce fel de libertate e în Ungaria, o ştiŭ Germaniĭ de la Saxoniĭ ce îndură aceiaş soartă ca şi fraţiĭ noştri în Transilvania. De eceia, zice Harden, orĭ-cine din Austria se va mira cînd va auzi că împaratul german a zis: «Cu simpatică admiraţiune am urmărit serbătoarea de o mie de anĭ, pe care a celebrat-o credinciosul popor ungar adunat împrejurul regeluĭ săŭ.» Fără îndoială că împaratul n'a exprimat ceia ce simţeşte poporul german şi de aceia Harden nu se sfieşte de a spune pe faţă ceia ce în adevăr a văzut Germania în mileniul maghiar. *„Noĭ n'am putut descoperi nimic măreţ în sgomotosul iarmaroc, care trebuia să momească pe bogaţiĭ perdevară în vestitul oraş-bordel şi să asigure burgheziei un extra-profit, şi fără simpatie orĭ administraţie am privit serbătoarea de o mie de anĭ de la invaziunea bandiţilor maghiarĭ*, căcĭ ne-am adus aminte de vorbele luĭ Franz von Löher: *„In zadar caută cineva cîte-va pietre de construcţiune, pe care Maghiariĭ să le fi adaos la marea locuinţă a omenireĭ. Nu există o singură ideie culturală, care să fi plecat din Ungaria. Să se adune toate producţiunile istorice ale Ungurilor la un loc, — ce pustiŭ aducător de somn în întreaga istorie a mileniuluĭ lor!"*

Dar apoĭ faptul că Ungurii silesc pe Germanĭ, Slavĭ şi Romînĭ să vorbească o limbă lor necunoscută şi pe jumătate nedesvoltată? Şi tocmaĭ în asemene momente adaogă Harden, cînd poporul German e ameninţat în marca de răsărit a vechiuluĭ imperiŭ, cel maĭ înalt representant al nouluĭ imperiŭ a rîdicat la rangul de mare popor civilisat pe degeneraţiĭ fiĭ aĭ luĭ Arpad, carĭ aŭ în gînd numaĭ murdarele lor gheşefturĭ şi carĭ aŭ găsit în vizita monarhuluĭ numaĭ ocasiunea de a-şĭ face o reclamă uriaşă pentru ţara şi capitala lor.

Dar Wilhem al II n'are pretenţia de a fi *summus historicus* pentru a cunoaşte istoria tuturor popoarelor pe care el le-a vizitat în numeroasele luĭ călătoriĭ... Comedia ce i s'a jucat la Pesta a luat-o drept realitate: o colosală amăgire pentru un... raspod, ce a desvălit atîta artă cu astă ocasiune. Ar fi putut maĭ bine s'o întrebuinţeze altă dată şi poate cu maĭ mult profit.

Sylvius.

OPINII ŞI REFLECŢII

Un uitat

Astăzĭ ca şi ierĭ, ca şi anul trecut — aşa l'am întîlnit: cu figura întunecată, cu pelea arsă închizîndu-se tot maĭ mult sub albul păruluĭ rar, cu ochiĭ tot maĭ adînciţĭ, încovoiat sub povoara greleĭ mizeriĭ. Trece în dreptul tuturor, cunoscut de nimenĭ şi ne bagat în samă.

Cu-ĭ să-ĭ vie în gînd că omul cu haina roasă şi peticită, plecat şi umilit de care se fereşte în treacăt — e un artist, e singurul artist al Iaşuluĭ în cea maĭ grea ramură a artelor frumoase?

Aşa se strecoară pe lîngă trecătorĭ de zece, de cincĭ-spre-zece anĭ, sculptorul care poartă în sărăcia luĭ un talent dezarmat de vreme şi împrejurărĭ. A fost trimis cîndva la Roma, şi-a desevîrşit arta şi a venit. Dar aceĭ ce-l trimisese spre răsplata uneĭ rare aplecărĭ, îl uitase deja, în fine cînd s'a reîntors.

Şi aŭ trecut anĭ, anĭ mulţĭ — nimenĭ nu şi-a adus aminte de fel: arare-ori o comandă trecătoare, o mică sumă de banĭ,—un bust, o mască, o piatră de mormînt..... şi apoĭ: uitarea.

Intraţĭ în locuinţa luĭ (totdeauna odăiţă de portar saŭ de servitor) şi veţĭ fi în templul simţirilĭ omeneştĭ întemeiată dintr'un singur element: uitarea.

Moaşte scumpe, icoane glorioase, măştĭ ilustre — cerute în graba uneĭ înmormîntărĭ şi toate, a doua zi, uitate în casa artistuluĭ în tovărăşia săracieĭ luĭ, pe groapa iluziilor luĭ. Cu toate aceste şi-aŭ adus aminte, din timp în timp oameniĭ de dînsul: el îşĭ revede arta preţioasă tronînd pe cîte un mormînt bogat, în foyerul unuĭ teatru, pe faţada universităţeĭ, în vitrina uneĭ magazii—lucrărĭ de comandă, reuşeşte perfect, plătite cu o mizerie de banĭ şi cu moneda tuturor: uitarea.

A întocmit o rară lucrare de artă din marmoră şi răbdare-piatră albă şi nopţĭ albe; şi-a întrupat anĭ de muncă şi simţire; a creat „Vanitatea" care a razvrătit mila şi vanitatea cîtorva. Tronescu a văzut un momemt iluzia măririĭ şi apoteozeĭ, făgăduiala recompenseĭ, lotăriĭ, ocrotitorĭ de Mecena... Pe urma tuturor — şi cît de repede! — uitarea.

In viaţa luĭ de artist n'a cunoscut îndemînarea libertăţiĭ, voluptatea atelieruluĭ propriu; ci doar în pripă, cărîndu-şĭ lutul şi gipsul subsuorĭ a putut întruchipa în întuneric şi în frig, cîteva busturĭ, medalioane saŭ frigurĭ—singurul sculptor iaşan!

Acum cîtva timp, maeştri şi profesorĭ, aŭ depus generoase stăruinţĭ în favoarea maistruluĭ gîrbovit de nevoĭ. Ministrul înduioşat a făgăduit: artistul va avea o catedră, salariŭ, material, atelier şi elevĭ....

Dar l'am revăzut azĭ dimineaţa ca şi anul trecut.

— „M'au uitat" —

Imĭ zise oftînd şi trecu 'nainte strecurîndu-se, necunoscut şi nebăgat în samă, sarmanul artist.

Leandru.

IDILĂ

— Măĭ Florine, ce maĭ facĭ?
Cu babaca—cum te'mpacĭ?
Spune-mĭ, bre, îţĭ pare bine
Că mĕ veţĭ acum pe mine?

— Apoĭ dă, cum să nu-mĭ pară
Bine, duduiţă Clară,
Dacă eştĭ stăpâna mea
Şi m'am deprins cu mata?

— Bravo ţie, măĭ Florine
Dacă ţi-a fost dor de mine.
Să ştiĭ, bre, că am să spun
Mameĭ să-ţĭ dea bacşiş bun.—

— Sărut mîna duduiţă
Şi-a bătrîneĭ cuconiţă;
Da, pe unde aĭ fost matale
De-aĭ umblat atîta cale?

— Am fost, bre, la Iaşĭ, departe
Ca să'nvĕţ la şcoală carte;
Şi anul isĭ'am mîntuit
Şi să te vĕd am venit.

— Doamne, bine c'aĭ scăpat
Că de mult n'aĭ maĭ cîntat
Din gură, dudue Clară,
Colo'n verdea dumbrăvioară.

— Eĭ, Florine, ce zicĭ tu?
Aşa-ĭ că-s maĭ nalt' acu?
Spune drept cum ţi se pare:
Nu-ĭ aşa că-s fată mare?

— Da maĭ aşa duduiţă;
Eştĭ curat o hulughiţă.
Numaĭ să-ţĭ dea dumnezeu
Noroc bun, cum gîndec eu!

— Ia vin tu colea, Florine,
Maĭ apropicel de mine,
Şi să-mĭ spuĭ făr' frică mie:
Nu ţi-s dragă, bre, eu ţie?

— Sărut mîna, 'poĭ mata
Duduie, mă crezĭ aşa?
Da, unde să pomeneşte
Să am eu gîndurĭ de-aeste!

— Măĭ Florine, ştiĭ tu una:
De cît să-mĭ tot săruţĭ mîna,
Eu gîndesc să-ţĭ dau regaz
Să mă săruţĭ pe obraz.

— Ti! ce maĭ vorbeştĭ mata!
Să te-audă cine-va.
De unde s'o maĭ văzut
Eu, duducă să sărut?

— Ş'apoĭ dacă eştĭ ţăran
Şi eştĭ frumos băietan!
Asta, bre, nu are-a face.
Dacă tu aĭ vină'n coace!

— Ba, de cît nu fac aşa
După cum poftesti mata,
Maĭ bine oĭ pleca eu
Unde mi-a da Dumnezeu.

— Dacă eştĭ prost, stăĭ Florine,
Să te sărut eu pe tine.
Na, să vĕd ce maĭ poţĭ face;
De-acum, dute unde-ţĭ place!

Adrian Millan.

Iaşĭ, 1897.

Rechiemarea luĭ Weyler

Weyler a fost rechiemat de noul prim-ministru Sagasta. Mareşalul Blanco îl va înlocui. Weyler, însă, se acăţase atît de desnădăjduit de putere că s'ar părea că într'adevăr, are pentru multe fapte de dat răspundere. Şi într'adevăr că multe s'au spus, în timpul din urmă, despre felul cum ştia să minuiască fondurile militare...

Fiind-că e vorba însă nu numaĭ de o schimbare de persoane, ci şi de o schimbare de regim în Cuba, ziarele americane ventilează, din noŭ, ideea autonomieĭ nenorociteĭ insule.

Iată care ar fi planul, pe care trimisul extraordinar al republiceĭ americane, general Woodford, îl va aşterne nouluĭ minister liberal, cu privire la autonomia cubană.

1. Lărgirea dreptuluĭ de vot pentru alegerea uneĭ camere *insulare*, care va avea libertatea deplină de a hotărî despre tot ce priveşte finanţele, vămile şi chestiunile administrative ale insuleĭ; în special lucrărĭ publice, instrucţie, telegraf, poştă. Dreptul de *veto*, îl va avea guvernul numaĭ în chestiunile *politice* şi în cele privitoare la apărarea ţăreĭ.

2. Numirea uneĭ executive alcătuite din membriĭ sfatuluĭ administrativ, care va avea funcţiunea de minister, pe lîngă guvernor.

3. Împărţirea egală a datorieĭ cubane între Spania şi insulă.

4. Stabilirea unuĭ maximum pentru bugetul colonial şi în acest maximum să fie cuprinsă şi cifra maximă pentru cheltuelile de armată şi marină».

Cum se vede planul e foarte frumos. Poate Cubaniĭ îl vor primi.

Ie îndoielnic, însă, că guvernul spaniol o să-l primească.

INFORMAŢII

— —

D-na Macri de şi îşĭ dăduse *irevocabil* demisia din postul de directoară a şcoaleĭ normale de institutoare, totuşĭ, după inzistenţele d-luĭ Haret, care se ştie ce ideĭ are despre bacalaureatele şi licenţiatele noastre, a consimţit a rămînea la postul săŭ încă pentru un an şcolar.

— —

11 lunĭ de arest pentru 20 de leĭ.

Gh. Patraşcu, un vechiŭ puşcăriaş, se oploşise în timpul din urmă într'o comună de lîngă Podul Iloaeĭ. Intr'o zi se duce la arendaşul moşieĭ, căruia i se furase nişte doage şi pe care îl ştia că ar voi să se discotorosească de crişmarul din sat. Patraşcu declară arendaşuluĭ că va face să fie condemnat crişmarul pentru furtul doagelor, dacă îĭ va da o bună răsplată. Arendaşul făgăduieşte şi îĭ şi dă o mică arvonă.

Pătraşcu denunţă jandarmilor, că doagele aŭ fost furate de dînsul, împreună cu crîşmarul care şi-a făcut o balercă din acele doage. Atît crişmarul cît şi Pătraşcu sunt daţĭ judecăţeĭ. Crişmarul dovedeşte de unde are balerca şi tribunalul, înţălegînd cum sunt lucrurile achită pe crîşmar, dar şi pe Patraşcu, cu toate că acesta recunoscuse furtul.

Arendaşul, văzînd că crîşmarul a fost achitat, nu plăteşte recompensa făgăduită. Patraşcu, de ciudă, îĭ fură doĭ sacĭ de popuşoĭ, este prins şĭ pus în prevenţie. După două lunĭ de prevenţie este condemnat de curte la 6 lunĭ închisoare.

In interval, procurorul general făcuse apel şi contra achităreĭ în chestia cu doagele. Curtea, pe baza proprieĭ sale mărturisirĭ, a condemnat pe Patraşcu la 3 lunĭ închisoare.

Astfel Patraşcu are de acum înainte încă 9 lunĭ de stat la răcoare, ca să se gîndească la pîcîleala arendaşuluĭ.

— —

Camera de punere sub acuzare, în urma lămuririlor date de d. dr. Botez, adecis în majoritate (d-niĭ Volenti şi Sutzu) ca comisarul Petrescu din Huşi să fie trimes înaintea curţeĭ cu jurĭ din Fălciu, pentru crima de omor comis asupra luĭ Rîpanu.

D. consilier Grigoriu a fost de părere că nu sunt destule probe că Rîpanu a murit din cauza loviturilor date de Petrescu şi că decĭ, trebue trimes în judecata curţeĭ de apel pentru delictul de lovirĭ şi abuz de putere.

— —

Alaltă erĭ a murit, în ospiciul din M-rea Neamţuluĭ, Ioan Holban, care suferea de vr'o cîţĭ-va anĭ de paralizie progresivă.

Astă primavară, într'un acces al boaleĭ, cercase să se sinucidă. Atuncĭ a fost internat în ospiciŭ.

Cu Holban dispare o figură care altă dată a jucat un oare care rol în oraşul nostru.

Cred că 'ĭ se poate uşura cel puţin memoria de acuzaţiunea nedreaptă, că el a fost cauza crachuluĭ de la creditul urban. Dacă Holban ar fi luat suma de 200000 leĭ, cît s'a fost luat de la Bancă de către directorul Crediluluĭ şi prin împrumuturĭ neoperate în scripte, desigur că n'ar fi ajuns în cea maĭ neagră mizerie la douĭ-treĭ anĭ după acel faimos crach.

— —

Concursul de internĭ anunţat de epitropia spitaluluĭ Sf. Spiridon pentru ziua de 1 Octombrie, n'a putut avea loc din cauză că nu s'a prezentat nicĭ un concurent.

Să nu se creadă că aceasta dovedeşte buna situaţie a medicinişţilor ieşenĭ. Nu. Dar fiind într'un numĕr maĭ mic de cît numĕrul locurilor libere, a pus epitropia în dilemă: orĭ internĭ fără concurs orĭ spitalul fără internĭ.

— —

Ierĭ a venit înaintea tribunaluluĭ Iaşĭ s. I judecarea opoziţieĭ luĭ Paul Ledin, grădinarul şef al pepiniereĭ de la Vişan, care fusese condemnat la 15 zile închisoare pentru că a lovit pe şeful săŭ Gheorghiu în exerciţiul funcţiuneĭ.

Tribunalul 'i-a redus pedeapsa la amendă.

— —

Unuĭ lucrător italian 'i-a fost sfărîmată ierĭ mîna, cu ocazia lucrărilor de mutarea statueĭ luĭ Gh. Asache din piaţa Treĭ-Erarhilor.

— —

Primarul de Mironeasa, Gaman, a plecat cu acceleratul de aseară, împreună cu maĭ mulţĭ martorĭ la Cîmpulung, unde sunt chemaţĭ ca martorĭ aĭ acuzăreĭ în procesul care se va judeca poimîne înaintea curţeĭ cu jurĭ din localitate, şi în care sunt inculpaţĭ vr'o 15 ţiganĭ din banda luĭ Gh. Ilie, carĭ au comis un mare număr de tălhăriĭ.

Aceştĭ ţiganĭ au fost prinşĭ anul trecut în satul Gîrbeştiĭ, din judeţul Vasluĭ, de către o poteră care'ĭ urmărea.

— —

Comunitatea grecească din Galaţĭ a cerut curţeĭ noastre de apel suspendarea executăreĭ decisiuneĭ prin care se admitea acţiunea prin care d. avocat Bonache revendica de la numita comunitate un imobil de mare valoare, din Galaţĭ.

Comunitatea îşĭ baza cererea pe motiv că decisiunea curţeĭ este atacată cu recurs.

Curtea, în majoritate, a admis suspendarea dacă numaĭ în cazul, cînd comunitatea va depune în termen de 15 zile o cauţiune de 100,000 leĭ.

D. consilier Dimache a fost de părere că consemnarea să consiste numaĭ în suma echivalentă cu veniturile imobiluluĭ pe timp de un an.

— —

Săteanul Domenţ, fericitul cîştigător al lotuluĭ de 50 miĭ de leĭ, 'şi-a luat baniĭ de la Casa de depunerĭ.

El a depus suma de 15 miĭ de leĭ pe numele săŭ, 15 miĭ de leĭ pentru un băiat care e în armată şi 15 miĭ de leĭ pentru un băiat maĭ mic.

Suma de 5 miĭ de leĭ ce 'ĭ-a maĭ rămas, a luat-o cu dînsul. Din ea a subscris 100 leĭ pentru statua luĭ Enăchiţă Văcărescu şi a promis că va subscrie ceva şi pentru Ligă şi pentru statua luĭ Tudor Vladimirescu.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

98

ORFANĬ!

PARTEA I-a

CELE DOUĂ SURORI

— —

„De mică încă, am fost într'o seară culeasă de pe stradă de d-l şi d-na François, şi aceştĭ oamenĭ de treabă mă crescuse; graţie inimeĭ lor cea bună eŭ nu am fost, ca alţĭ copiĭ găsiţĭ, trimeasă asistenţeĭ publice.

„O! aceasta n'am să o uit nicĭ odată! nu! nicĭ odată nu voiŭ uĭta ceea ce d-l François aŭ făcnt pentru mine!

Glasul miceĭ Suzane tremura din ce în ce maĭ mult şi lacrrimile îĭ venire 'n ochĭ.

— Căcĭ nu eram pentru eĭ o sermană copilă nenorocită de care aveaŭ milă... o fiinţă nenorocită căreia îĭ facĭ pomană de un adăpost şi de o bucată de pîne... Nu! nu!... eĭ mă iubeaŭ, eram pentru dînşiĭ un copil desmerdat—d-na François maĭ cu samă mă iubea ca şi cum aşĭ fi fost propriul lor copil.

„Şi teribila lovitură o primiĭ adaoua zi cînd d. François pe care nu'l văzusem nicĭ odată aşa de reŭ, ordonă soţieĭ sale să mă alunge... să mă isgonească imediat!

— Pe tine!

— Da Doamnă... din cauza luĭ Mauciŭ....

— O!....

— D-l François spunea că nu putea să ne ţie pe-amîndoĭ şi că prefera să păstreze pe Mauriciŭ care ar putea maĭ tîrziŭ să'ĭ aducă serviciĭ maĭ marĭ de cît mine....

„Şi d-na François plîngea, suspina. mă susţinea din toate puterile eĭ, biata femee!... Dar barbatul seŭ nu vroia să audă de nimic.,. Şi a trebuit ca să plec de-acolo.

„O! ceasul acela nu'l voiŭ uĭta nicĭ odată! In viaţa mea n'am să uĭt imensa desperare ce mă cepsinsesă cînd mă văzuĭ departe de casa în care am crescut şi unde lasam atîtea amintirĭ... cînd cu inima sdrobită. am fost silită să văd că sunt singură pe lume, singură 'n viaţă, tot aşa cum eram cînd am fost găsită de mică.

„Şi de odată văzuĭ că nu'mĭ remîne decît să mor... decît să părăsesc această lume care mă respinge!

— Suzano!

— Sena era aproape!... Sena ale căreĭ valurĭ îmĭ udaŭ picioarele... Nu avem de cît să mă arunc şi ea să'mĭ ducă cadavrul; cu ehipul acesta nu voiŭ maĭ suferi!... Şi eram să mă arunc cînd de odată Mauriciŭ apăru....

— Apoĭ după aceea? întrebă cu îngrijire Yvonna.

— El se luase după mine... vroia să se sacrifice pentru mine şi'mĭ spunea: „întoarce-te la d. François, căcĭ eŭ trebuie să plec de la el iar nu d-ta. Parcă aud încă rugămintile luĭ, pare că văd încă lacrimile luĭ! Dar aveam deja frigurĭ... ameţeală... Sena mă atrăgea şi pe cînd încă el îmĭ vorbea valurile mă duceaŭ deja?

— Şi pe urmă?

— Dar dacă iubeam pe Mauriciŭ ca pe un frate, el mă iubea ca pe o soră; şi nu vroia ca să mor! Atuncĭ... ca şi cum visam, curentul mă tîra... mă ducea... urechile 'mĭ ţiuiaŭ... şi fiind-că nu perdusem cunoştiinţa încă... mă simţeam cuprinsă de spaimă şi pare că vroiam să trăesc... O da! să trăesc să revăd cerul... să fug de prăpastia măreĭ!...

„Şi mi se pare că cercam să ţip dar nu puteam.

„Corpul meŭ se 'ngreuia din ce în ce şi mă duceam tot maĭ la fund cu toate sforţările ce făceam de a mă sui la suprafaţă.

„Apoĭ deodată nu maĭ văzuĭ nimic... simţiam pustiul că mă duce.... în acelaş moment mi se păru că nu eram singură, că o mînă mă apucasă şi că un glas pe care'l cunoşteam bine şi care mă făcu să tresar—vocea luĭ Mauriciŭ—începu să'mĭ strige: curaj Suzano, curaj!

— Cum? el era? strigă Yvonna cu mîndrie.

— O da, el!

— Fiul meŭ?

— Da, el se pusesă cu atîta curaj în primejdie pentru mine... el se aruncase cu atîta generozitate în ajutorul meŭ... luĭ dar de-acum nainte îĭ datoream, nu numaĭ viaţa, dar încă şi fericirea de a nu maĭ fi un serman copil în sarcina altora, imensa bucurie de a fi regăsit pe mama-mea!

— Pe mama ta!..,

— Da pe mama-mea! zise cu putere Suzana. O! pare că o văd încă, cu mînele înpreunate cum se ruga luĭ D-zeŭ, şi era atît de albă la faţă încît ţi se părea că moare şi ea... Aud încă ţipetul eĭ de desperare: Trăeşte copila mea!... şi pare că simţesc încă braţele eĭ încunjurîndu-mĕ şi suflarea eĭ amestecîndu-se cu a mea... sărutările eĭ arzîndu'mĭ fruntea şi lacrimile eĭ înecîndu'mĭ faţa!

(Va urma)

IMPORTANT

La 1 curent se începe campania vaccinărilor şi revaccinărilor institutuluĭ vaccinal. D-l Pierre Solomon cunocustul vaccinator şi subdirector la institut care a repurtat cele maĭ marĭ succese stă la dispoziţia publiculuĭ.

Chemările acasă se adresează în str. sf. Lazăr No. 62.

S. SCHILLER

Magasin de Manufactură

Str. Ştefan cel Mare No. 49

A SOSIT

Lănagiurĭ simple şi fantasie pentru rochiĭ.

Postavurĭ şi ştofe pentru haine şi paltoane bărbăteştĭ.

Flanele cu metru şi barcheturĭ.

Catifele şi Velvet pentru bluze.

Voalete de obraz.

Madapolanurĭ, olandă, satinurĭ de lină şi atlasurĭ penrru plapome.

Ştofe de mobile, plušurĭ de lînă şi matasă penlru mobile, covoare. etc.

Nebuniile ungureşti

— —

Ziarele de peste munţi ne aduc ştirea despre o nouă năsbutie a Ungurilor, despre care a avut încă odată a suferi doctorul Veigand, directorul seminaruluĭ romîn din Lipsca.

In călătoria luĭ., savantul doctor se oprise la Bistriţa, în Transilvania, unde stătu maĭ multe zile făcînd excursiunĭ prin împrejurimile oraşuluĭ.

In acest timp, însă, poliţia ungurească împănase lumea întreagă să'l caute şi agenţiĭ eĭ scotoceaŭ otelurile şi casele fruntaşilor. Oameniĭ se'ntrebaŭ că, ce crimă se fi comis oare doctorul de era cu atîta zor căutat, şi numaĭ după ce'l găsiră în biserică de unde'l smulseră cu forţa, lumea a putut afla motivul dragonadeĭ ungureştĭ.

Dus la căpitanul poliţieĭ, profesorul german fu întrebat asupra declaraţieĭ ce i se atribuia că făcuse unor preoţĭ din Satul Mare *că e o ruşine ca copiiĭ lor să nu ştie romîneşte.*

La răspunsul afirmativ al doctoruluĭ, poliţia l'a ameninţat că, dacă maĭ spune încă odată aşa ceva, va fi imediat expulsat.

A doua zi, doctorul eşind din oraş cu nişte prietinĭ în patru trăsurĭ, aŭ fost din noŭ oprit de poliţie sub cuvînt că mergerea în corpore în patru trăsurĭ constitue *o demonstraţie în contra statuluĭ maghiar.*

Rîdeaŭ şi viziteiĭ de gogomînia agerilor agenţĭ aĭ poliţiĭ ungureştĭ, şi 1îzînd aŭ dat bicĭ cailor şi aŭ pornit înainte fără să ţie samă de injoncţiunile nebune ale poliţieĭ maghiare.

Mărunte

— —

Pentru poliţie.

Indiviziĭ Anton Comanesky, lăcătuş şi Hausner, stoleriŭ în strada Sărărie, aŭ ajuns groaza mahalaleĭ. Alaltă-erĭ, Vinerĭ, aŭ bătut până la sînge pe băiatul Marcu Ianovicĭ, de la circiuma luĭ Herşcu Moscovicĭ—fără ca sergentul saŭ alt om al autorităţiĭ să intervie pentru a pune la regulă pe bătăuşĭ.

Dacă derbedeiĭ pot ţine drumurile şi ciomăgi lumea neturburaţĭ nu pricepem ce rost maĭ are poliţia—afară, doară, de rostul electoral.

ECONOMICE

— —

Fabrica de zahăr, care se va înfiinţa pe moşia Brănceni (Teleorman), va începe să funcţioneze în toamna anuluĭ 1899, iar fabrica de zahăr şi rafinărie, care se construeşte actualmente la Mărăşeştĭ, va începe să funcţioneze în Septembre 1898.

***

După un tabloŭ publicat de ministerul lucrărilor publice, resultă că în ţară avem 2,881,106 chilometri de cale ferată în exploatare, 587,500 k. în construcţiune, 601,600 k. de linie ferată ale căreĭ proiecte sunt terminate şi 304 chilometri liniĭ ferate în studiŭ.

***

In cursul săptămîneĭ trecute aŭ intrat la rampa de vinurĭ din Bucureştĭ 253 vase cu vin şi aŭ ieşit 246.

Preţul a variat între 5 leĭ 80 şi 13 leĭ 50 vadra, după calitate.

***

Serviciul statistic din ministerul domeniilor a întocmit un tabloŭ de evaluaţiunile provizoriĭ, pe judeţe, a întindereĭ sămănăturilor şi producţiunea recoltelor în ţară în anul agricol 1896—97.

Din acest tabloŭ rezultă că în acest an aŭ fost semănate, în ţară: 1.595.087 hectare cu grîŭ, dînd o producţiune de 12.884.300 hectolitri, adică o mijlocie de 8.8 de hectar; 225.770 hectare cu secară, dînd o producţiune de 2.394.300 hectolitri, adică o mijlocie de 10.9 pe hectar; 677.225 hectare cu orz şi cu orzoaică, dînd o producţiune de 7.479.700 hectolitri, adică o mijlocie de 11.8 pe hectar; 228.138 hectare cu ovăz, dînd o producţiune de 3.471.900 hectolitri; 58.156 hectare cu rapiţă, cu o producţiune de 475.780 hectolitri, şi 29.943 hectare cu in, cu o producţiune de 233.135 hectolitri.

Recolta grîuluĭ, în acest an, a fost aproape pe jumătate ca mijlocia din ceĭ cincĭ anĭ precedenţĭ.

Din Botoşanĭ

O seratămuzicală

— —

Duminecă sară am avut fericitul prilej să asist la una din acele serate muzicale, care te farmecă şi 'ţĭ înalţă sufletul în regiunĭ măreţe.

Serata a avut loc în casele unuia dintre ceĭ maĭ dibacĭ cunoscătorĭ în ale arteĭ, simpaticul profesor G. T. Buzoianu.

In această dare de samă nu voiŭ vorbi decît de d. Alexandru Codrescu, absolvent al conservatoarelor din Nancy şi Paris, actualmente unul dintre artiştiĭ de valoare carĭ împodobesc, scena teatruluĭ din Nancy.

Domnul Codrescu a cîntat cu o netăgăduită măestrie aria *Berceuse* din cunoscuta operă a luĭ Leo Delibes, *Lakmé;* ariĭ din *Mireille*, din *Si j'étais roi*, *Berceuse de Jocelyn*, din *Mignon* şi frumoasa romanţă *O dorinţă*, compusă de profesorul Mezzetti. Calităţile muzicale ale D-luĭ Codrescu sunt neîntrecute: un glas bine timbrat, sunet metalic, o dulceaţă plăcută combinata cu o neînchipuită expansiune, rostire limpede, şi o bogăţie de registru foarte puţin comună, de oare-ce d-sa intonează notele cele maĭ dificile de bas-profund şi acele ale baritonuluĭ.

De alt-cum d. Codrescu, cunoscut maĭ ales sub numele de *Guranda*, a avut foarte mult de luptat cu puternicul gust artistic al francejilor,—şi numaĭ mulţămită talcutuluĭ şi şcoaleĭ serioase pe care a făcut-o, Guranda a putut să iasă învingător din această luptă....

...Şi acum trebue să constatăm că, graţie nechibzuinţeĭ celora carĭ conduc instituţiile noastre teatrale, toate talentele puternice carĭ răsar aşa de rar în ţara noastră, trebue să se ducă să'şĭ cîştige renumele în ţărĭ streine.

Negreşit, d. Codrescu ar fi o strălucită achiziţiune pentru opera noastră, aşa de tînără şi care are atîta nevoe de artiştĭ valoroşĭ.

Lakmé.

1897, Septembre 30.

Un ziar turcesc în Romînia

— —

Citim în ziarul *Constanţa:*

In Constanţa va apare în curînd un nou jurnal turcesc ilustrat numit Sarc (Orientul) apărînd de treĭ orĭ pe septămînă, în turceşte, greceşte, romîneşte şi franţuzeşte, aşa ni se spune. Tiragiul va fi de 7,000 foĭ destinat maĭ mult streinătăţeĭ. Intreprinderea este a editorilor ziaruluĭ Malhumat, oficios din Constantinopol.

Aŭ sosit deja din Constantinopol 200000 coale de hîrtie, aparatele şi materialul necesar tipografieĭ, care va lucra cu motorĭ de petroliu, şi parte din personal între care vre-o 7 zeţarĭ.

Ceea-ce urmăresc Turciĭ nu putem şti de o cam dată. Se pare că direcţiunea politică a afacerilor turceştĭ, voeşte să profite pe libertatea preseĭ în Romînia, spre a face oare-care propagandă politică, ce nu i-ar fi permisă în Stambul de cenzură, cu toate că întreprinderea e cert oficioasă.

E probabil că se urmăreşte combaterea în streinătate a Junilor Turcĭ, dar e posibil ca politica turcească să urmărească şi alte scopurĭ, printre conaţionaliĭ şi coreligionariĭ din statele streine.

TULBURARI LA ROMA

— —

30 Septembrie.

Azĭ un cortegiŭ mare de negustorĭ s'a dus la ministerul de interne, cerînd să se ia măsurĭ în privinţa aprecierilor impozitelor asupra venituluĭ. D. di Rudinĭ a promis că va face tot ce e cu putinţă în limitele legeĭ.

Cîţĭ-va răsvrătitorĭ, profitînd de aglomeraţie, aŭ încercat să strice pavagiul într'o stradă mică; aŭ scos strigăte subversive şi aŭ tras un foc de revolver.

Intervenind forţa publică un răsvrătit a fost omorît şi alţĭ treĭ răniţĭ. 4 agenţĭ de poliţie şi treĭ carabinierĭ aŭ fost răniţĭ, dintre carĭ unul în mod grav.

S'aŭ făcut vr'o 20 de arestărĭ. Seara oraşul este liniştit.

Reprezentanţiĭ guvernuluĭ şi maĭ mulţĭ negustorĭ vor discuta mîine chestiunea asupra impositului venituluĭ.

Cutia cu scrisorĭ

— —

Domnule Redactor,

La plecarea mea în Rusia, la Congresul geologic, am făgăduit prietinilor de la „Opinia" să li trimit oare-care notiţiĭ despre călătoria mea. M'am ţinut de cuvînt. Am făcut însă o mare greşală la plecare. Ştiind din esperienţă cât e de greu a face descrierĭ, chiar în timpul călătorieĭ, maĭ ales al uneia de felul celeĭ ce proectasem (a cutriera în timp de 2 lunĭ: Rusia occidentală, Finlanda, Rusia centrală, Volga, Caucazia şi Crimea), am rugat pe aceştĭ prietenĭ să maĭ peptene, să maĭ îngrijască scrisorile ce li voĭ trimite (din goana trenuluĭ sau în clătinările şi salturile vaporuluĭ) înainte de a le da publicaţiĭ. Sosit în ţară, am voit să văd şi eŭ pe aceştĭ copiĭ aĭ meĭ peptănaţĭ şi îngrijiţĭ de prietenĭ. Vaĭ! i-am găsit fără de păr şi foarte schilodiţĭ!— Se zice că multe din scrisorĭ n'aŭ fost primite, iar altele aŭ fost perdute; de aacolo provin săriturile şi amestecul de date, pe carĭ de sigur cetitoriĭ le vor fi observat.

Dar scrisorile primite chiar şi publicate sînt aşa de smulse şi trunchiate, în cât de n'aşĭ avea originalele *nepeptănate* dinainte-mĭ, m'aşĭ jura să nu maĭ scriu în toată viaţa.—Singura scuză a prietinilor meĭ este că aceste scrisorĭ (o recunosc) sînt aproape necetibile în multe părţĭ pentru alţiĭ,—aşa sînt de rĕŭ scrise. Dar, eŭ, care n'am fost în stare nicĭ o dată ca scolar să capăt o notă bună la caligrafie, de şi aveam de profesor pe d. Mărgineanu şi eram aşazat comod la un pupitru stabil (când nu-l clătina un coleg sau eu singur), cum D-zeŭ eram să fiu maĭ bun caligraf în hurducăturele unuĭ tren sau în clătinările şi salturile unuĭ vapor?—Vĕ rog dar, D-le Redactor, ca cel puţin pentru restul scrisorilor (din norocire aŭ rămas maĭ multe) să le lăsăm aşa cum sînt nepeptănate. Le voĭ transcrie numaĭ maĭ ceteţ spre a fi maĭ puţin expuse şi la peptenele onorabililor zaţarĭ, carĭ sînt sigur că aŭ luat o parte în semnată la *peptănarea* scrisorilor anterioare.

Salutările şimulţămirile mele.

Vellea.

Din Bruxelles

Congresul internaţional al Comerciuluĭ şi Industrieĭ.

III

Arată, că dacă accidentele s'aŭ înmulţit, cauza e că la început lucrătoriĭ deprinşĭ cu dreptul comun şi cunoscînd greutăţile probeĭ, n'aŭ cerut totuşĭ îndemnizările la carĭ legea îĭ îndatora, că odată cu cunoaşterea maĭ de aproape a acesteia, toate cazurile de accidente aŭ fost aduse la cunoştinţă. Dar astăzĭ observînd cu atenţie statisticele oficiale germane, se vede o descreştere constatată din an în an a număruluĭ accidentelor.

Graţie legilor germane, se vede astă-zĭ luîndu-se măsurĭ de precauţiune pentru evitarea accidentelor. In expoziţie se pot observa mulţime de aparate anume inventate pentru acest scop.

Lucrătorul n'a devenit maĭ răŭ şi maĭ neprevăzător, cum se zice; ba din contra. Cînd se ştie el asigurat contra nenorocilor ce-l pot lovi atît pe el cît şi pe familia luĭ, el devine maĭ *moral.*

Contestă de alt-fel datele statistice, pe carĭ s'a sprijinit D-l Hegener, şi produce D-sa altele prin carĭ arată că accidentele tind din ce în ce a se împuţina.

S'a zis, că în urma punereĭ în lucrare a legilor germane, procesele s'aŭ înmulţit, şi ni se aduce ca probă o statistică a judecăţilor făcute de *tribunalele arbitrale* instituite prin zisele legĭ. Este aicĭ, zice D-l Denis o interpretare greşita a luruluĭ. Nu procese aŭ judecat zisele tribunale. Principiul asigurăriĭ nu maĭ putea fi pus în discuţiune. Dar ceia ce s'a adus înaintea ziselor tribunale, aŭ fost de exemplu: *indemnitatea la care avea drept uvrierul*, ceia ce e cu totul altceva.

In ce priveşte sarcinele asupra industrieĭ d-sa nu le găseşte marĭ. „M'am dedat la calcule sigure, conform legiurilor germane şi ţinînd samă de numărul lucrătorilor, cred că în Belgia s'ar putea asigura muncitoriĭ din industria huileĭ cu 2,187.000 francĭ" Media beneficiilor din această exploataţie ar fi cam de 11 la sută. Dacă ar fi să se asigure toţĭ lucrătoriĭ din toate ramurile de muncă din Belgia, n'ar trebui maĭ mult de 12 milioane, zice d-l Denis.

De abia ajuns aicĭ cu calculele sale, şi imediat d-l Denis este întrerupt. I se spune că calculele sunt fantastice. Nicĭ beneficiile în industria huileĭ nu se ridică la atît, nicĭ sarcinele industrieĭ nu vor fi numaĭ cît le spune d-sa.

D-l Hardy, inginer arată cu cifre din memorie, că societăţile cooperative de asigurare, numaĭ pentru pensiunĭ, cheltuesc astăzĭ peste 2 milioane, pe cînd d-l Denis, susţinuse maĭ 'nainte, că ele nu daŭ decît vre o 150,000 leĭ. D-nul Denis spusese aceasta tot din memorie.

Am uitat să spun că oratoriĭ fiind maĭ mulţĭ, şi chestia grea, preşedintele a anunţat că nu va lasa pe fiecare să vorbească decît cel mult zece minute.

Se înţelege uşor furia şi confuziunea d-luĭ Denis, cînd s'a văzut ast-fel contrazis. Venind la banca sa, el nu avu astîmpăr până n'a găsit anume datele, neoficiale, căcĭ aceste societăţĭ sunt particulare, dar dările lor de samă publicate în ziare, şi din carĭ reeşia că el spusese adevărul.

Cu cîtă satisfacţie a cerut din noŭ cuvîntul, producînd aceste acte, carĭ la rîndul lor aŭ pus în confuziune pe inginerul Hardy. Aŭ maĭ vorbit pentru asigurarea obligatoare d-l Rahlenbeck, avocat iar contra lor d-l Jottrand, inginer.

Merită însă atenţiune, cuvîntarea d-luĭ De Vergnies, care se pronunţă contra asigurăriĭ obligătoare, pentru că o organizaţiune ca acea germană, odată introdusă, nu poate dispărea, chiar cînd s'ar recunoaşte că e rea.

Germania, adaoge d-sa, şi a asigurat piaţa internă prin măsurile vamale de carĭ s'a încunjurat, şi piaţa internă a eĭ reprezintă ceva, cam la 50 milioane consumatorĭ.

Belgieniĭ trăesc din exportul fabricatelor lor. A admite asigurarea obligatoare este a spori sarcinele industrieĭ, şi a aduce nimicirea eĭ.

D-l Strauss, adaogă, că fiind vorba de asigurare, nu numaĭ lucrătoriĭ aŭ nevoe de aceasta, ci toată lumea. Nu înţelege legĭ escepţionale în favoarea lor, legĭ carĭ să acopere până şi greşala grea din partea lor. Art. din codul civil asigura destul de bine pe uvrier. Asigurarea liberă şi mutualitatea voluntară, singurile vor fi eficace în această ordine de ideĭ.

In fine D-l Platteau, citeşte un memoriu prin care se declară partizan al asigurăriĭ obligatoare repartizată asupra posesorilor şi uvrierilor, după o proporţie calculată pe totalitatea salariilor. D-sa, zice, „am aicĭ şi nişte cifre în sprijinul, celor ce susţin, *„mais je les passe, je vois que c'est dangereux"* şi nu maĭ citeşte nicĭ o cifră.

In adevăr în această şedinţă s'aŭ produs mulţime de date pentru susţinerea uneĭ teze orĭ a alteia. Nicĭ una din acele cifre n'a rămas în picioare: toate aŭ fost combătute, răsturnate. De aceea avea dreptate d-l Platteau, cînd se ferea de ele ca de foc.

Aŭ maĭ vorbit cîţĭ-va oratorĭ maĭ mult contra decît pentru asigurarea obligătoare. Sentimentul general al săleĭ era de alt-fel în acest senz. Lîngă mine observ, cîţĭ-va şefĭ de industriĭ, carĭ arata multă impacienţă cînd vorbeşte D-l Denis orĭ avocatul Rahlenbeck cari susţin asigurarea obligătoare vorbesc, între dînşiĭ şi spun, că eĭ nu cunosc lucrurile; îşĭ fac ilusiĭ despre beneficiile lor. Lucrătoriĭ sunt astăzĭ destul de fericiţĭ.

Congresul n'a luat nicĭ o deciziune, dar aplausele arataŭ că marea majorite a săleĭ era contra asigurărilor obligatoare, neadmiţînd nicĭ măcar sistemul englez saŭ danez.

A. Gelliu.

BERĂRIA CENTRALĂ

In fie-care seară orchestra sub conducerea celebruluĭ violonist profesor *V. Borteanu* **şi a decanuluĭ artiştilor ieşenĭ** *Ionică Barbu.*

Bere *Zimbru*, **Bere** *Peleş*, **(Oppler). Bere** *Bavareză.*

ULTIME INFORMAŢII

— —

Scandalul de la Fraţiĭ Şaraga

Lucrătoriĭ din stabilimentul grafic «Miron Costin» erau în mare fierbere aseară. Publicul, atras de sgomotul din atelier, se grămădise înaintea stabilimentuluĭ şi nu s'a împrăştiat de cît după intervenţia poliţieĭ.

Iată ce se întîmplase:

Acum un an, Fraţiĭ Şaraga şi Leibovicĭ au cumpărat de la d. Corneliu Codrescu stabilimentul grafic Miron Costin. Direcţiunea acestuĭ stabiliment, înzestrat cu un bogat material şi numeroase maşinĭ, a luat-o unul din asociaţĭ, Elias Şaraga.

Lipsiţĭ de mijloace pentru a exploata o aşa de mare întreprindere, directorul stabilimentuluĭ, care de obiceĭ are planurĭ fantastice, s'a văzut de a doua zi jenat.

Intreprinzînd astă toamnă editarea textelor clasice, actualmente în uz la licee şi la gimnaziĭ şi avînd nevoe de lucrătorĭ, direcţia stailimentuluĭ a adus din provincie opt lucrătorĭ, cărora le a promis lucru pentru treĭ anĭ, cînd n'avea în realitate lucru de cît pentru o lună.

Săptămîna trecută, stabilimentul văzîndu-se strămtorat, anunţă că peste 15 zile concediază pe lucrătoriĭ aduşĭ din provincie iar celor lalţĭ le reduce salarul cu 25 la sută.

De aci, protestărĭ, scandal şi.... intervenţia poliţieĭ.

D. Dr. Botezatu ne trimete o lungă scrisoare privitoare la un articol al nostru de reportaj, intitulat *„De la Facultatea de medicină"*, scrisoare pe care n'o putem da publicităţeĭ din cauza lipseĭ de spaţiu.

Ţinem, însă, să spunem d-luĭ d-r Botezatu că menţinem în totul afirmările. O singură greşală am făcut şi anume am numit pe d. d-r. Peride, şeful *lucrărilor* anatomice pe cînd în realitate d-sa e şeful *institutuluĭ* anatomic. Dacă d. dr. Peride a fost numit cu saŭ fără recomandaţia consiliuluĭ profesoral, dacă catedra de anatomie topografică s'a creat prin noul regulament orĭ în urma cerereĭ consiliuluĭ profesoral, aceasta puţin importă. Faptul care remâne bine stabilit e că d. dr. Peride a fost numit titular al catedreĭ de anatomie topografică. Şi iar remâne bine stabilit că această catedră a fost cerută şi de d. dr. Botezatu, precum o mărturiseşte însuşĭ d-sa în scrisoarea ce ne trimete.

In cea ce priveşte cererea de a ţinea un curs liber de anatomie topografică, reporterul nostru a luat'o de pe convocarea trimisă de decanul facultăţeĭ tuturor profesorilor.

Rămîne ca d-sa, să ceară decanuluĭ lămurirĭ iar nu nouă, care în orĭ ce caz nu putem modifica în nimic chestiunile puse la ordinea zileĭ, pentru şedinţele consiliuluĭ profesoral.

De la Teatru

De treĭ zile artiştiĭ teatruluĭ naţional se primblă, căcĭ la teatru nu maĭ aŭ nicĭ o piesă de pus în repetiţie, aşa de bine s'aŭ îngrijit onorabiliĭ din comitetul teatral, şi fie-care zi de repetiţie costă pe bieţiĭ societarĭ cîte 200 de leĭ. Oare ce piese aŭ să se joace în cele 70 de reprezentaţiĭ ce s'a hotărît a se da, cînd până acum s'aŭ învăţat numaĭ 5 piese şi stagiunea se deschide peste cîte-va zile.?

***

Azĭ, la 11 ore, se adună comitetul teatral, ca împreună cu artiştiĭ societarĭ să hotărască programa spectacoluluĭ ce se va reprezenta cu ocazia venireĭ Regeluĭ. Acest spectacol va avea loc în ziua de 22 Octombrie.

Acum cîte-va zile artiştiĭ societarĭ aŭ rugat pe d. Vizanti, preşedintele comitetuluĭ teatral, ca faţă cu cheltuelile enorme prevăzute în buget, să maĭ reducă ceva din ele, iar acesta le-ar fi făgăduit că aşa va face. Nu trece cincĭ zile şi d. Vizanti găseşte de cuviinţă să numească bibliotecar, la cele 30 de piese vechĭ, din care se compune biblioteca teatruluĭ, pe un protejat al seŭ, cu 100 leĭ pe lună plătit tot anul, pe cîtă vreme artistul Popovicĭ se obligase să îngrijască de bibliotecă gratis.

Acestea sunt isprăvile ce le face comitetul la teatru şi încă abia a început.

In urma uneĭ uşoare indisposiţiunĭ survenite A. S. R. Principeseĭ Maria, plecarea la Coburg a AA. LL. RR. Principele şi Principesa Romînieĭ, care era să aibă loc azĭ, Miercurĭ, la ora 1 din zi, a fost amînată pentru cîte-va zile.

Monitorul oficial publică următoarele numirĭ la Universitatea din Iaşĭ, numirĭ pe carĭ le-am anunţat, la timp, în «Opinia».

D. Anton Naum, profesor suplinitor de limba franceză la facultatea de litere şi filosofie, în locul decedatuluĭ Vîrgolicĭ, şi Dragomir Hurmuzescu, profesor suplinitor la catedra de fisică din nou înfiinţată la facultatea de stiinţe.

D-niĭ Aurelian Mănescu şi N. Culianu au fost numitĭ maeştriĭ conferenţiarĭ de matematice, cel d'intăiu cu sarcina de a face probleme şi exerciţiĭ, iar cel de al doilea pentru conferinţe de astronomie şi geodesie.

D. Carageani a fost numit maestru conferenţiar de limba şi literatura elină la şcoala normală superioară.

Azĭ încep, în capitală, examenele soldaţilor bacalaureaţĭ pentru gradul de sub-locotenent.

Sunt înscrişĭ peste 100 de candidaţĭ.

Comitetul central al Ligeĭ s'a întrunit aseară şi a decis ca în cursul acesteĭ lunĭ să înceapă o serie de conferinţe asupra cestiuneĭ naţionale atît în capitală cît şi în toate reşedinţele de judeţe.

Conferinţele vor fi ţinute de membriĭ Ligeĭ.

Printre conferenţiarĭ putem cita pe d-niĭ M. Vlădescu, Ionel Grădişteanu, Delavrancea, Aurel Popovicĭ, Rădulescu-Motru, etc.

Asară s'a dat rezultatul la concursul pentru catedra de limba greacă de la liceul internat,

D. Octav Erbiceanu singurul candidat, a fost recomandat de către juriŭ.

Asupra drameĭ sîngeroase din comuna Dersca primim următoarele amănunte:

Un preot catolic, care fusese perceptor la copiĭ d-luĭ Burbure, proprietarul moşieĭ Dersca, din judeţul Dorohoiŭ, numit „l'abbé Moriseau" şi care se ocupa şi de gospodărie, a fost concediat, după moartea d-neĭ Burbure, întîmplată acum cîte-va zile.

Se pare că „l'abbé Moriseau" nu era tocmaĭ mulţămit de această hotărîre a d-luĭ Burbure, căcĭ, de cât-va timp, era foarte surescitat.

In ziua de Duminică, mergînd la Dersca spre a-şi lua lucrurile, căcĭ avea intenţiunea să se mute la Iaşĭ, a întîlnit pe drum nişte ţăranĭ, pe carĭ, se zice, că i-ar fi maltratat pe timpul cînd era în serviciul proprietaruluĭ moşieĭ; aceştia, auzind că preotul pleacă, i-ar fi făcut imputărĭ pentru purtarea luĭ.

Atuncea „l'abbe Moriseau" fără ca vreunul din ţăranĭ să-l fi atins, a scos revolverul şi a tras cîte-va focurĭ. Unul din săteni a remas mort pe loc; alţĭ doĭ sunt grav răniţĭ.

Afacerea face mare sgomot. Preotul catolic a fost arestat şi la faţa loculuĭ se află spre anchetare. d. prefect Dim. P. Moruzi, d. Procuror de Dorohoĭ, medicul primar al judeţuluĭ şi comandantul gendarmerieĭ.

Preţul pîineĭ n'a scăzut încă, de şi grîul se vinde pe un preţ foarte redus.

Se vede că d. Tacu e meşter numaĭ în căsăpiĭ, nu şi în brutăriĭ comunale.

D. E. Costinescu şi-a dat erĭ demisia, în mod irevocabil, din postul de director al Băncei Naţionale.

Se ştie că d-sa este desemnat ca director al noueĭ băncĭ generale, ce va începe a funcţiona de la 26 Octombre.

Curţile de apel se vor întruni în curînd, spre a-şĭ da avisul asupra proectuluĭ d-luĭ ministru de justiţie Al. Djuvara pentru modificarea cîtorva articole din legea organizăreĭ judecătoreştĭ.

Toată construcţia de lemnărie cu arcurĭ de triumf etc., a fost adjudecată asupra d-luĭ Trolli cu 16,000 leĭ. Langmantel oferise să facă aceste lucrărĭ cu 14,000 leĭ. Administraţia comunală a preferat pe Trolli, ca prezentînd maĭ multă siguranţă.

EDIŢIA II-a

— —

Din eroare s'a pus la prima ediţie că d. Paul Ledin, a fost condamnat la amendă pentru ultrajul şefuluĭ seu Gheorghiu.

Procesul a fost amînat, chemîndu-se ca martor pe d. dr. Negură pentru a se stabili, dacă d. Gheorghiu a avut sau nu incapacitate de lucru.

Cunoscutul camatar Zisu Feltz a fost aseară victima uneĭ agresiunĭ care i a pus viaţa în pericol. Ierĭ sara i s'a aruncat în casă un bolovan, care trecînd prin jeam, a spart capul luĭ Feltz.

Feltz a fost condus la spitalul Israilit unde abea astăzĭ i s'a putut opri hemorajia de la Cap.

Poliţia caută pe misteriosul agresor.

INŞTIINŢARE

In cursul luneĭ *Octomvrie* va apărea din teascurile tipografieĭ editoare „Dacia" un *Călendar Literar* sub direcţiune d-luĭ *I. L. Caragiale*; el va cuprinde o alegere de bucăţĭ literare între care şi una originală a d-luĭ Caragiale.

Credem că nu maĭ este nevoe de o reclamă maĭ mare.

Domniĭ librarĭ sunt înştiinţaţĭ din timp.

Preţul unuĭ exemplar 1.25
Exemplarul de lux 2.50

60 stogurĭ fîn de deal, prima calitate, se află de vînzare pe moşia Hălceni, 25 minute departe de gara Vlădeni, linia Iaşi-Dorohoiŭ.

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ

Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărău, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurarĭ

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat					
	Cl. I.		Cl. II		Cl. III	
	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la şoşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

LEGĂTORIA DE CĂRŢĬ

şi

Incadrare de Tablouri

a tipografieĭ „Dacia"

Iaşĭ, 42 Strada Golia, 42.

Execută, cu cea maĭ perfectă acuratetă şi promptitudine toate lucrările aingătoare de această branşă.

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

De închiriet şi de vînzare

Casele din Iaşi, Strada Anastasie Panu No. 5 compuse din: 2 antrete, 7 odăĭ sus în care se pot considera 2 saloane, osebit camera rece, ca atenanse: sofragerie, spălătorie, bucătărie, cameră pentru vezeteu, grajdŭ încăpător pentru 8 caĭ, şură pentru 4 trăsurĭ, 2 pivniţĭ încăpătoare peste 2000 vedre vin, ghevghir pentru verdeţurĭ, toate de zid masif garantate de umezeală, 2 grădini, cu pomi roditorĭ şi pentru florĭ, se daŭ cu chirie imediat, pe timp de 2 anĭ. Se pot vinde şi de vecĭ, doritorii se pot adresa la uproprietar cu locuinţa în ele, pentru condiini.

Căpitan C. Th. Carp.

LIBRARIA şi PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICĬ

IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iaşi, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞI FLAVULINĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ

1 LEU FLACONUL

Dacă voiţĭ să beţĭ o cafea bună şi higenică cereţĭ la toate băcăniile

NUMAI

CAFEA REGALA

La fabricei A. WEINREB din Iaşi

Premiată la expoziţia din Paris 1889 cu MEDALIE DE ARGINT

Singurul surogat SPORNIC şi NUTRITIV care dă cafeleĭ o AROMĂ şi un GUST FOARTE PLĂCUT. Analizele celor maĭ marĭ chimiştĭ aŭ găsit-o cea maĭ PERFECTĂ şi CEA MAI HIGIENICĂ.

1000 vedre VIN de COTNARI

Recolta 1886, din pivniţa Roznovanu de vînzare. A se adresa strada Assachi No. 12.

Dimitrie Greceanu

Avocat

Strada Asachi

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ" „GENERALA" *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ aleş prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu,* strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille,* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule

---

„DACIA"

TIPOGRAFIE-EDITOARE

Strada Golia 42 — IAŞI — Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURI

Borderourĭ şi Compturĭ

Cărţĭ de vizită

REVISTE LITERARE ŞI ŞTIINŢIFICE

în orĭ-ce format şi limbă

Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare

TEZE

SCRISORI COMERCIALE

Cărţĭ-adrese

BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE

MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE

în diferite culorĭ şi mărimĭ

etc. etc. etc.

ETICHETE

Bilete de logodnă şi de nuntă

MENIURI

CĂRŢI DE ABONAMENTE

CIRCULĂRI

CONDICI à SOUCHE

BILETE FUNERARE

FELICITĂRI

CĂRŢI DIDACTICE

CONDICI şi REGISTRE COMERCIALE

etc. etc. etc.

La Libraria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA"

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an	. . . .	40 leĭ
« 6 lunĭ	. . . .	20 «
« 3 lunĭ	. . . .	10 «

DE INCHIRIET

Renumita grădină „Chateau aux fleurs" impreună cu o pivniţă foarte vastă şi o odaie-bufet.

Pentru informaţiunĭ a se adresa d-lu Administrator al tipografieĭ „Dacia".

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos.

„DACIA", Tipografia-editoare Str. Golia.—Iaşĭ.

ANUL I No. 128 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — VINERĬ 3 OCTOMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an in ţară 30 leĭ; in streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

IESZENSKY DECORAT?

CONVOCARE

Domniĭ membri aĭ partiduluĭ conservator din Iaşĭ sunt rugaţĭ a se intruni Duminică, 5 Octombrie, orele 2 p. m. in localul clubuluĭ conservator, unde urmează a se discuta maĭ multe chestiunĭ importante.

Vice-Preşedinţĭ { Vasile Pogor / Grigori Kogălniceanu

Unde s'aŭ dus milioanele?

Sub guvernul partiduluĭ nostru, fiind primar d. N. Pogor, s'a vîndut statuluĭ moşiile, proprietate comuneĭ, cu suma de 6 şi jumătate milioane leĭ. Cifra de 6 milioane şi jumătate s'a plătit comuneĭ Iaşĭ de ministeriul domeniilor, drept preţ al moşiilor, pe care Statul, în anii 1880 şi 1882, sub guvernul liberal, le cedase Iaşuluĭ în preţ de 3.000000 leĭ împreună cu embaticurile şi toate proprietăţile pe care Statul le poseda atuncĭ în oraş.

Aceĭ dintre ieşenĭ care aŭ urmărit cu oare care interes această chestiune, 'şĭ aduc de sigur aminte de scandalul petrecut în acel timp, cu protestările rîdicate de consiliul comunal contra Statuluĭ, care cedînd comuneĭ acele moşiĭ, aducea o adevarată spoliaţiune Iaşuluĭ, de oare ce valoarea moşiilor cu embaticurile şi imobilile din oraş, nu reprezentaŭ în realitate valoarea celor 10.000.000 leĭ vechĭ, dăruiţĭ Iaşuluĭ de constituanta de la 1866, drept despăgubire pentru perderile suferite din cauza strămutăreĭ capitaleĭ.

Adevarata despăgubire a sacrificiilor Iaşilor, s'a dat de guvernul nostru, şi nu în sumă de 10.000.000 leĭ vechĭ, ceia ce reprezintă 3 milioane, treĭ sute şi cîte va miĭ de leĭ noĭ, ci în cifra de 6 şi jum. milioane francĭ, ceia ce reprezintă aproape 20.000.000 leĭ vechĭ, adică îndoit de ce dăduse constituanta entusiastă de la 1866.

Comuna Iaşĭ devenind proprietara sumeĭ de 6 şi jum. milioane leĭ noĭ, avea în frunte, ca primar tot pe d. V. Pogor. D-sa a decis ca din aceştĭ banĭ să se construiască un abator modern care pe de o parte să apere populaţia oraşuluĭ de boalele ce le aducea în oraş carnea tăeată în vechea şură, numită abatorul naţional, iar pe de altă parte să deschidă pentru Iaşĭ un noŭ centru comerciuluĭ de vite şi exportuluĭ de carne. Şi pentru acest abator model şi modern, cu menirea a da tîrguluĭ nostru o nouă viaţă, nu s'a afectat o cheltuială maĭ mare de cît până la suma de 1.200.000 leĭ saŭ 1.300.00 leĭ, cuprinzindu-se şi cheltuelile suplimentare ivite maĭ tîrziŭ din cauza greşelelor făcute de serviciul technic comunal, — greşelĭ de altminterĭ destul de scuzabile şi care se pot întîmpla la o clădire de felul acesteia.

Tot din aceste fondurĭ s'a decis să se restaureze baia turcească, pe cînd oraşul nostru era cu totul lipsit de un asemenea stabiliment şi generaţiile prezente şi viitoare, reduse a se conforma prescripţiilor higienice de pe vremea luĭ Vasile Lupu Voevod, care construise vechea baie, poreclită turcească. — Cu această bae se angajase o sumă care nicĭ nu depăşea măcar 500,000 leĭ.

La acestea se maĭ adauge încă suma de 750,000 leĭ, afectată în budgetul anuluĭ 1895, pentru construirea şi înzestrarea a şease localurĭ noĭ de şcoale primare, căcĭ pînă la acea dată Iaşul n'avea măcar un singur local propriŭ.

Vra să zică din suma de 6.500.000 leĭ, consiliul comunal conservator angajase în 3 marĭ lucrărĭ de edilitate suma de aproape 2.600.000 leĭ, iar restul de 3.900.000 leĭ, pînă la capitalul de 6.500.000, a remas în întregime, liber de orĭ-ce angajament, la dispoziţia consiliuluĭ liberal, în toamna anuluĭ 1895. Căcĭ cu Teatrul Naţional, a căruĭ construire intră iarăşĭ în cadrul activităţeĭ consiliuluĭ comunal şi guvernuluĭ conservator, nu se afectase de cît cupoanele pe un an ale bonurilor comuneĭ, care pe lîngă suma de 800,000 leĭ dată de ministrul Tache Ionescu, era suficientă a acoperi spesele acesteĭ mărețe clădirĭ.

Vra să zică la epoca cînd actualul consiliu comunal a luat în mînă frînele comuneĭ Iaşĭ, se găsea remasă de la consiliul nostru conservator o moştenire de 3,900.000 leĭ în bonurĭ libere de orĭ-ce sarcine, plus un budget, care aducea comuneĭ un venit anual şi din mijloace ordinare, după aplicarea legeĭ maximuluĭ, de peste 2.000.000 leĭ.

In faţa cifrelor suntem în drept a întreba: ce s'a făcut cu suma de 3.900.000 leĭ în bonurĭ, moştenire remasă de la noĭ, conservatoriĭ; ce s'a făcut şi ce să face cu cele 2.000.000 leĭ venitul ordinar şi anual al comuneĭ Iaşĭ?

Noĭ, şi împreună cu noĭ, toţĭ ieşeniĭ văd că nu s'a rîdicat nicĭ o zidire nouă alta de cît acele începute de noĭ, şi nu s'a făcut încă nicĭ o lucrare de altă natură care să fi necesitat cheltueala vre uneĭ sume de oare-care însemnătate şi care să fi sleit aceste 5.900.000 resultate din încasările anuale ordinare şi capitalul milioanelor.

Nicĭ că se poate o gospodărie maĭ condamnabilă. O comună ca Iaşul, care are un budget soldîndu-se la venituri ordinare anual cu 2,000,000 leĭ şi să nu facă nicĭ o îmbunătăţire care să contribue la rădicarea, înfrumuseţarea şi higiena tîrguluĭ!..

Legea maximuluĭ, care a fost calul de bătae al adversarilor noştri, pe cînd erau în opoziţie, a fost aplicată de eĭ cu cea maĭ mare inichitate numaĭ pentru a mări veniturile, — şi în ce scop? Pentru construirea tranvaiuluĭ? dar acesta nu costă pe comună nicĭ un ban! Pentru lumina electrică? dar această lucrare nu s'a făcut încă.

Vom vedea ce se va întîmpla atuncĭ, cînd ea va fi gata.

Protivniciĭ noştri ne acuză maĭ cu samă pe chestia alimentăriĭ oraşuluĭ cu apă, nu voeau să ştie de teatru, abator, bae, şcolĭ... Apă şi iar apă, strigau eĭ. Eĭ bine, ce s'a facut în aceştĭ doĭ anĭ de cîrmuire liberală? Se va respunde poate ca doĭ anĭ, e un timp prea scurt pentru treburĭ marĭ, dar noĭ n'am uitat pe ceĭ 12 anĭ trecuţĭ de la 1876 la 1888 cît liberaliĭ au ţinut puterea şi n'au făcut nimic pentru Iaşĭ.

Nu s'a făcut canalizarea oraşuluĭ, nu s'a schimbat sistemul de iluminat nu s'a adus apă — dar cu milioanele ce s'a făcut?

Avem dreptul prin urmare a întreba, unde s'au dus milioanele?

G. D. Şerban.

Muza modernă

Un sfîrşit. — Ştiinţă şi poiezie — Bohemĭ moderni. — O voace romînă. — Idealism şi materialism. — Oamenĭ de prisos.

Tragica sinucidere a poietuluĭ Réné Leclerc la Paris a atras un moment luarea aminte asupra situaţieĭ, tristă şi ridiculă în acelaşĭ timp, a uneĭ clase de oamenĭ în societatea de astă-zĭ.

Poietul Leclerc venise acum zece anĭ, în vrîsta de 20 de anĭ, din provincie ca să studieze medicina la Paris. Părinţiĭ îl susţineau cu o modestă sumă lunară, anĭ întregĭ de-a rîndul, în speranţa de a-l vedea cîndva întemeindu-şĭ „cariera" ca toată lumea. Dar tînărul parizian se simţise „chemat" pentru altele; îndemnul ascuns al sfinteĭ arte îl abătea de la calea comună a muritorilor prozaicĭ. Şi aşa a petrecut tînărul „ales" zece anĭ de zile, scriind un număr de bucăţĭ literare, nu fără oare-care talent, dezarmîndu-se printr'o necurmată dezvăţare de muncă, silnică şi grea, faţă cu dificultăţile unuĭ traiu de sine stătător.

Furios de abuzul fiuluĭ, tatăl provincial conteni cu trimiterea banilor; poietul îndură cîtva timp mizeria, fără a se putea deda vre uneĭ ocupaţiĭ ordinare dar mîntuitoare, pînă cînd se otrăvi zilele acestea ca să scape de chinul uneĭ obositoare şi banale lucrărĭ geografice ce i se „comandase".

***

S'a pomenit cu prilejul acesta popularul cuvînt de bohem *care de cîtva timp a redevenit la odinea zileĭ în Franţa şi prin contagiune în presa universală. Pînă şi în una din gazetele noastre am găsit nu de mult o voce tinguindu-se pe urma unor trecute vremurĭ cînd poieţiĭ erau maĭ puţin practicĭ şi materialiştĭ, îngăduindu-şĭ luxul uneĭ fermecate trîndăviĭ în îmbrăţoşerea muzeĭ, fără căpătîiu, nutrindu-se cu visul şi nevoia.*

Ah, avem şi noĭ, avem fără doară un început — sau un sfîrşit cum pretinde vocea *în chestiune — de „artiştĭ" pe care creatorul poezieĭ boheme, Henri Murger îĭ descria ast-fel în prefaţa romanuluĭ „Buveurs d'eau":*

„...une classe de parasites qui ont rendu le titre d'artiste si banal et si peu respecté en s'en emparant, les uns pour couvrir leur désoeuvrement, les autres leur incapacité".

Dar mărturisim că nu simţim de loc nicĭ dorul nicĭ lipsa lor.

Căcĭ, de cînd cearta cu şcoala poate crea talente sau de cînd a devenit ea o condiţie de talent şi de merit?

Ceea ce ne farmecă în eroiĭ cărţiĭ luĭ Murger, la Vie de Bohème este tocmaĭ superioritatea, iar nu anarhia: adevăraţiĭ bohemĭ au la începutul drumuluĭ lor marea virtute a merituluĭ, a talentuluĭ, a originalităţiĭ. Revoluţionarĭ în artă — cine ar putea să le iea în nume de rău dorinţa de a fi tot ast-feliŭ în viaţă? O noapte albă din preţul vînzăriĭ unuĭ tablou preţios, o femee frumoasă în schimbul unuĭ poiem genial — iată bohema admirabilă în frunte cu Musset şi Verlaine, produse ale veaculuĭ de nervĭ şi de geniu.

Dar nicĭ odată feliul anarhic şi lipsa de voinţă n'au fost condiţiĭ de creaţiune — la nimenĭ «si son astre, en naissant, ne l'a formé poète...."

Dar e ridiculă ipoteza Bohemeĭ obscure care sufere de mania persecuţieĭ sociale, clasa mare a închipuiţilor pe care atît de bine i-a desemnat Murger: „ils vivent pour ainsi dire dans la marge de la société, dans l'isolement et dans l'inertie; et, persuadés qu'ils flambent dans leur ombre ils attendent qu'on les vient trouver."

La Paris în „crierul cetăţiĭ" trăieşte şi astăzĭ o legiune de oamenĭ care alcătuiesc un soiŭ de bohemă modernă. Revoluţionarĭ în gîndire şi în talent eĭ au fost în drept să se arăte mîndri şi dispreţuitorĭ; dar au avut conştienţa putereĭ lor artistice. Şi Parisul a venit să-ĭ descopere în tavernele lor în zgomotul foculuĭ, în fumul seratelor, în muzica propriilor lor compositiunĭ, în extazul arteĭ lor de ciclu. Oraşul lumină a plătit scump talentele care au ştiut atît de bine să biciuie viciul şi moravurile luĭ, a răsplătit cu aur satira şi caricatura şi a despopulat cu marĭ sacrificiĭ cafenelele din Montmartre unde acel care scrie rîndurile aceste a putut admira încă rarele figurĭ, puţine la număr, care s'aŭ încăpăţînat încă a rămînea în făgaşul mîndrieĭ lor de bohemĭ montmartreţĭ, rîzînd, bînd şi... cîştigînd pe seama Parisuluĭ ridiculizat dar înamorat de eroiĭ «nopţilor palide» burgheziţĭ încetul cu încetul:

Acelor care vor să cunoască interesanta istorie a bohemeĭ moderne le-am recomanda volumul „Montmartre" de Renault et Chateau apărut săptămîna aceasta la Paris.

***

Marcel Prévost ocupîndu-se de cazul poietuluĭ sinucis citează pe Balzac şi Maupassant care s'aŭ luptat cu prejudiţiile părinţilor: dar cu cît succes, şi cu cît geniu! El combate cu drept cuvînt primejdioasa teorie care declară incompatibil cultul muzeĭ cu munca cinstită şi grea: din potrivă. Educaţia, nevoie nu merge ea alăturĭ cu a simţirii, ajutînd-o şi călăuzind-o?

Dacă istoria „Bohemeĭ" cuprinde nume ilustre care şi-aŭ jertfit viaţa toată esclusiv arteĭ şi poizieĭ în deosebĭ, nu ne dă oare timpul nostru ca şi cel din trecut pilde îndeajuns că profunda sensibilitate se împacă lesne cu conştiincioasa lucrare pozitivă şi obositoare chiar? Muza modernă şi-a oţelit nervii în lupta omuluĭ, în lupta simţirilor: ea se simte bine pretutindenĭ şi stă bucuroasă în ajutorul cuĭ o invoacă în mijlocul frămîntărilor şi oboseleĭ zilniceĭ lupte pentru viaţă.

Şi ca nicĭ odată „stoiciĭ ridicululuĭ" nu sunt maĭ de condamnat pentru trîndăvia pretenţioasă pe care o practică şi o predică sub scutul sărăcieĭ de duh, zăvorîndu-şĭ, eĭ singurĭ, uşa pe care lesne ar putea trece în raiul unuĭ traiŭ prin muncă onestă:

«On ne saurait trop blamer ces mensonges, immoraux, ces paradoxes, meurtriers, qui detournent d'une voie ou ils auraient pu réussir tant de gens qui viennent finir miserablement dans une carrière ou ils gênent ceux à qui une vocation réelle donne seulement les droits d'entrer» zice spiritualul filosof al Bohemeĭ, cîntăreţul „Băutorilor de apă".

Rodion

....Steaua cu coadă

Veţĭ crede, poate, într'o minune auzind că la sfîrşitul secoluluĭ al XIX-lea se produce un astfel de fenomen: Un om cu coadă. — Şi cu toate acestea există, întrebaţĭ pe d. Fîntînariŭ căcĭ îl cunoaşte foarte bine. 'ĭ-a văzut coada.... prin oglindă.

Adică să ne înţelegem: cînd zic coadă, să nu credeţĭ că e o coadă de vulpe, de lup, orĭ urs nu; nu e coadă ca la patrupede, ci o codiţă ca la reptile, un fel de prelungire a coloaneĭ verticale, care se subţie din ce în ce formînd... o coadă saŭ o codiţă, cum veţĭ pofti, — destul numaĭ că acest apendice e pentru individul care o poartă cu demintate tot aşa de făcătoare de minune ca şi coada draculuĭ — căcĭ unde-şĭ vîră omul acesta coada, se prinde parc'ar fi fost d'acolo. Vreţĭ exemple? Iată:

Ş'a vîrît codiţa în partidul liberal, şi s'a 'nfipt aşa de grozav încît a ajuns colectivist. —

Şi-a vîrît codiţa în Liceŭ şi s'a prins ceva maĭ mult: crescînd în vrîstă, odată cu coada a ajuns vatav.

Şi-a speriat pe bieţiĭ consilierĭ cînd le-a arătat... coada... tactuluĭ săŭ politic.

Şi-a maĭ vîrît coada şi în teatru şi l-a scos la covrigĭ.

Iată ce a făcut omul cu coada luĭ: minunĭ!... O! Darwin, tresarĭ umbră sacră, scoală din mormînt ca să vezĭ cum se adeveresc teoriile tale în şcoală! Du-te la el să-ţĭ arăte coada. Ia'l de coadă şi cu proba palpabilă în mînă, strigă-ĭ: „O!... e adevărat că nu-ţĭ desminţĭ origina, e adevărat că tu eştĭ coboritor, din cea maĭ primitivă familie; e adevarat că tu puĭ în evidenţă darwinismul, precum e tot atît de adevărat că eŭ m'am sculat din morţĭ numaĭ ca să-ţĭ văd coada".

Dacă tipul nostru se va însura, va da naştere la o progenitură demn codată, pentru gloria şi fericirea partiduluĭ liberal.

Eŭ, unul, nu pot să'mĭ vĕd tipul fără să exclam: Doamne, mare şi cu coadă sunt minunile tale....

Acuma pricep eŭ de ce nu are ursu coadă — fiind-că i-a luat'o un membru al clubuluĭ liberal.

Omul cu coadă.

Istoria şi Genealogia luĭ Calimachi

— —

Subt acest nume a apărut un elegant volum din teascurile tipografieĭ Göbl, datorit peneĭ autorisate a eminentuluĭ nostru istoric şi publicist d. A. D. Xenopol.

Graţie uneĭ muncĭ încordate şi uneĭ activităţĭ fără samăn, d-sa a reuşit în timp maĭ puţin de 10 anĭ să ne dea un curs de Istoria Romînilor, în care cetim cea mai complectă expunere a trecutuluĭ nostru, adăugînd la faptele politice şi o expunere a faptelor economice şi culturale, partea nouă şi interesantă în marea sa lucrare.

Opera d-luĭ Xenopol poate avea multe lipsurĭ în amănunte; *poate* unele vederĭ sînt pripite, dar drumul e bătut şi durerea e nu de a constata lipsurile uneĭ lucrărĭ colosale, ci de a vedea că un Xenopol nu lasă urmaşĭ, care să-ĭ continue opera, cu o stăruinţă, care să ne facă a spera în progresul studiilor noastre istorice. Tineretul nostru universitar nu ne dă dovezĭ de o muncă încordată, alta fiinduĭ ocupaţiunea, nu arida muncă de istorie şi scotocitărĭ de documente.

In volumul de care ne ocupăm, dl. Xenopol se întregeşte pe sine, în cele zise în vol. V al Istorieĭ Romînilor. Dsa nu numaĭ că complectează în mod desăvîrşit toate datele asupra începutuluĭ şi roluluĭ politic al celor 4 domnĭ eşiţĭ din casa Calimahi, dar îşĭ îndreaptă şi unele vederĭ, ce le strecurase în cursul seŭ complect de Istoria Romînilor.

Aşa Calimah, îndreptat maĭ bine *Calimachi*, nu maĭ apare ca domnul grecizat, care îşĭ perduse cu totul conştiinţa de Romîn, şi care se pusese la stors şi măduva din oasele Romînuluĭ prin miniştriĭ săĭ, ci din contra sînt priviţĭ ca nişte iscusiţĭ politicienĭ, carĭ graţie împrejurărilor reuşise a sui treptele puteriĭ până la acea de hospodarĭ aĭ ţărilor romîne, şi ştiură a învărti iţele politiceĭ cu toată abilitatea pentru a scoate cel maĭ mare folos lor şi ţărilor romîne.

Cetitorul activităţiĭ politice a celor 4 domnĭ Calimachi simte o mulţămire cînd constată o năzuinţă la autor de a scoate în relief meritele acestor domnĭ şi maĭ ales a blînduluĭ la figură şi caracter Scarlat Calimachi, cel maĭ meritos reprezentant al caseĭ Calimachi.

Din studiul de faţă reiesă în mod neîndoios că leagănul acesteĭ familiĭ a fost Cîmpulungul moldovenesc, azĭ în Bucovina. O sumă de dovezĭ sînt aduse în text şi în documentele alăturate pentru a dovedi lucrul acesta.

Din familia vorniculuĭ de Cîmpulung Calmăs, *romîn neaoş*, a eşit aceĭ Calmăşĭ, carĭ prin lungul traiŭ dus la Ţarigrad, în calitate de Capuchehae şi Dragomanĭ, se înstrăinară atîta de ţară, că aŭ putut fi confundaţĭ cu Greciĭ şi puşĭ ca atare în posturile de hospodarĭ.

Din ramura Calmaşilor, aceĭ ce aŭ stat în ţară aŭ continuat de a rămînea Romînĭ, fără a avea cel maĭ mic amestec cu elementele străine, şi numaĭ unuĭ asemenea dor de neam şi de familie se datoreşte interesul ce a pus actualul şef al caseĭ Calimahi. D-l A. Calimahi, coborîtor direct din T. Calmăşul ca să îmbogăţască literatura noastră istorică cu tot ceia ce poseda familia ca antichităţĭ.

La asemenea îmboldirĭ unindu-se silinţa d-luĭ Xenopol de a scrie în mod complect istoria acesteĭ familiĭ, datorăm acest frumos studiu, cea maĭ bună monografie scrisă până acum asupra uneĭ case domnitoare din ţara nosstră.

Necontestat că rolul monografiilor e covîrşitor de mare în înţelegerea uneĭ adevărate istoriĭ a Românilor. Ceia ce lipseşte nouă în starea actuală a studiilor istorice sînt *monografiile*.

Cînd despre fie-care domn sau fapt însemnat, oraş sau moşie mare vom avea monografiĭ complecte, în care vom găsi adunat tot materialul posibil de documente şi izvoare, munca istoriculuĭ va fi foarte mult uşurată. El nu va avea rolul de cît de a spicui ca albina mierea de prin aceste vaste şi variate scrierĭ aducînd unitatea şi stabilind legătura între părţĭ.

Dar azĭ istoricul deşteleinează pe deantregul ogorul istorieĭ şi nu e chestie specială de istorie la care să nu fie împiedicat de greutăţĭ grele de învins. Nu numaĭ că materialul e aşa de răzleţ, că nu-ĭ daĭ de urmă, dar şi cel cunoscut e aşa de neutilizat, că e chemat cel întâĭ a-l sistematiza şi formula.

Prin monografia de faţă D-l Xenopol s'a complectat in cele zise în istorie. Şi de şi în ordinea normală, monografia de faţă ar fi trebuit să precedeze cursul mare de istorie, cetitorul rămâne prea mulţumit cînd constată că e un prinos desăvîrşit adus pe altarul patrieĭ de cel maĭ muncitor istoric al nostru, care a făcut cunoscut *maĭ ales străinătăţiĭ* tot cea ce ascunde în trecutul său, poporul nostru.

Monografia de faţă se presintă şi ca o lucrare desăvîrşită de artă tipografică. Pe lîngă cele 4 potrete ale luĭ Ioan Voevod Calimachi, Grigorie Calimachi, Alexandru Calimachi, şi Scarlat Calimachi, cum şi a Mitropolituluĭ Grigorie Calimachi, vedem lucrat cu multă măestrie arborele genealogic al caseĭ Calimachi, vederea oraşuluĭ Cămpulung, curtea din Stănceşti şi alte copii de odoare şi inscripţiĭ.

Exemplul dat de d-l A. Calimachi ar fi de dorit să fie imitat de maĭ mulţĭ reprezentanţĭ aĭ celorlalte case marĭ din ţară. Casa Roset, Casa Sturza, Casa Mavrocordat, casa Roznovanu şi altele cuprind atîtea izvoare vechĭ, că s'ar aduce cel maĭ mare serviciu istorieĭ noastre.

A venit vremea şi la noĭ ca interesul de trecutul nostru sa ne preocupe *poate* maĭ mult de cît de sarbădul prezent.

Gh. Ghibănescu

„IUBIRE"

Ca doĭ străinĭ ce astăzĭ
Se văd întâia oară:
Ea „domnule" îmĭ spune
Eŭ dînseĭ—„domnişoară"

De-s singur, plîng de dorul
Privirilor frumoase,
Dar între noĭ—e vorba
De „lucrurĭ serioase"

De par'că nicĭ-odată
Nu ne-am cerut nimica:
Ea stă nepăsătoare
Eŭ îmĭ înăbuş frica.

Iĭ spun în cîntec: „dragă"—
Iar de-o 'ntîlnesc în stradă,
Plec fruntea cu sfiială
Roşind să nu mi-o vadă.

Fac imnurĭ din figura-ĭ,
Şi 'n viers iĭ schimb cuvîntul:
Ştiŭ eŭ dacă vr'o dată
Ea îmĭ citeşte cîntul?...
. . . . . .

Ea „domnule" îmĭ spune,
Eŭ dînseĭ: „domişoară",
Ca doĭ străinĭ ce astăzĭ
Se văd întâia oară...

Tristis

OPINII ŞI REFLECŢII

O rugăminte. Marea piaţă a teatruluĭ naţional pare transformată, de treĭ zile încoace, într'un vast furnicar unde roiesc, zgomotoşĭ şi grăbiţĭ, consilierĭ comunalĭ, actorĭ, lucrătorĭ şi curioşĭ.

S'ar zice— atelierul luĭ Vulcan unde Cyclopiĭ bat şi topesc fierul sub ciocanele greoaie uneltînd podoaba Iaşuluĭ, s'ar zice atelierul luĭ Faust, de unde va naşte Iaşul întinerit şi pregătit pentru apropiata serbătoare de primirea Suveranilor.

Iar în timp ce focul arde şi moaie, pietrele se aştern, copacĭ se smulg, trotoarele se mută, bulevardurile răsar, vin statuĭ transportate pe roţĭ.

E un spazm şi o zăpăceală, o grabă şi o încordare ne maĭ pomenită de care singurĭ edilii chiar nu-şĭ pot da seamă. S'ar crede că o ameninţare de moarte atîrnă de-asupra capetelor umilite ale incapabilor, mînaţĭ par'că de un biciu ameninţător.

Dar iţĭ face împresia maĭ degrabă priveliştea aceasta—că e situaţia slugilor înainte de sosirea unuĭ stăpin, orĭ a gospodinelor trîndave care s'aŭ trezit a treia zi de paştĭ să deretice în casă.

Cetăţeniĭ daŭ din cap, trecînd în drept cu piaţa teatruluĭ: eĭ ştiu înţălesul febrileĭ activităţĭ, dau din cap şi se roagă în taină:

— Vino, Majestate, măcar odată pe an, cît timp ar fi *ăştia* în fruntea comuneĭ. **A.**

Cronica Străinătăţeĭ

Germania. Hotărârea luată de social-democraţia germană la congresul din Hamburg, de a se amesteca pe viitor în alegerile pentru Landtagul prusian, e viu comentată de ziarele tuturor partidelor. Ceia ce a îndemnat pe socialiştĭ la această hotărîre a fost faptul de a întări prin participarea lor la alegerĭ, opoziţia democratică, acordînd sufragiilor lor la al doilea scrutin anti-reacţionarilor. Se ştie, în adevăr, că în landtagul prusian predomină elementele reacţionare, conservatoare şi liberale.

Ziarele burgheze consideră acum această hotărîre ca o *burghezificare* a socialiştilor. Dintre aceste ziare cel maĭ rezervate tocmaĭ *Freissinige Zeitung*, organul *freissinigilor* luĭ Richter, ceĭ maĭ interesaţĭ de actuala participare a socialiştilor la alegerile prusiane. Ziarul acesta crede că hotărîrea de la Hamburg nu va avea alt efect de cît de a mări interesul alegătorilor pentru alegerile prusiane, prin introducerea unuĭ nou şi vioŭ element în luptă. Sub actualele colegiĭ strîmte din Prusia nu iau, de obiceiu, parte la alegerĭ din 4 milioane de alegătorĭ de cît 1 milion şi dintre acest milion îşĭ împart abia diferitele partide suma lor de voturĭ.

Intreg liberalismul spune „Freissinige Zeitung", va căştiga dintr'o participare a unuĭ maĭ mare număr de alegătorĭ la aceste alegerĭ şi nu numaĭ freissinigiĭ în special, printr'un eventual ajutor dat partiduluĭ lor de către social-democraţĭ.

„Hamburger Corespondent" crede că partida socialistă şi-a perdut caracterul eĭ revoluţionar.

Faptele de toată ziua dovedesc, însă, că social-democraţia, departe de a-şĭ pierde caracterul săŭ, devine, dimpotrivă, din ce în ce, maĭ conştientă, de rolul ce-ĭ incumbă împrejurările politice în care ea se găseşte şi sub care trebue să trăiască, în diferitele ţărĭ.

Italia. Gazetele clericale încă nu s'aŭ liniştit bine în furia lor împotriva luĭ Rudini şi iată că însuşĭ un membru al cabinetuluĭ, ministrul de lucrărĭ publice Prinetti face vizită unuĭ din ceĭ maĭ fanaticĭ popĭ, archiepiscopuluĭ de Milan, Ferarri.

Pricina furieĭ clericalilor se ştie că e circulara recentă a luĭ Rudinĭ către prefecţĭ, prin care ordonă cea maĭ riguroasă supraveghiare a agitaţiilor catolice, întru cît ştiut este că s'aŭ descoperit, nu de mult, că ar fi existînd multe elemente vătămătoare siguranţeĭ Statuluĭ printre clericalĭ.

Insuşĭ gazetele ministeriale desaprobă purtarea ministruluĭ lucrărilor publice Prinetti. Se pare, însă, că Rudini nu va congedia pe colegul săŭ, cum a făcut într'un caz analog, Crispi cu ministrul săŭ de finanţe Seismit-Doda.

Franţa. Dumineca viitoare, cu două zile înainte de deschiderea seziuneĭ extraordinară a camereĭ, şeful radicalilor Burgeois, va ţinea un discurs program la Châlons-Sur-Marue.

Ştiind că n'o să fie menajat, de către adversarul săŭ, ministrul preşedinte Méline l'a luat pe dinainte pe Burgeois: a vorbit, alaltăieri, la Rémiremont. Discursul luĭ Méline a fost o aparare în contra tuturor atacurilor ce i se aduc din partea radicalilor. Prin faptul că Méline n'a avut atîta condolescenţă faţă de pretenţiile clericale Méline vrea să dovedească că nu s'a biuzit pre iel. Cît priveşte alianţa sa cu partidele din dreapta, el a fost silit la aceasta prin faptul că radicaliĭ din capul loculuĭ i s'aŭ declarat de vrăjmaşĭ.

Méline promite o lege descentralizare şi asigurarea lucrătorilor pentru bătrăneţe.

Pare-se că aceste două reforme nu vor fi, însă, suficiente spre a-ĭ servi de platformă în viitoarele alegerĭ. Iată de ce primul ministru francez, nu pierde nicĭ o ocazie de a aminti alegătorilor şi suc cesele sale diplomatice în chestia alianţeĭ franco-ruse.

INFORMAŢII

Joĭ 20 Octombrie se vor ţinea în sinul societăţeĭ *Ohle Şem* prelegerĭ literare, de către d-niĭ d-rĭ Lippe, Niemrower, Nacht şi L. Rokèach.

— —

D, dr. Iuliano, şeful secţieĭ sifilitice de la spitalul sf. Spiridon, a obţinut un congediŭ de două lunĭ.

D.sa va fi înlocuit pe tot timpul absenţeĭ de către dr. Ţaranu.

— —

Concursul de limba greacă de la liceul internat, n'a dat nicĭ un rezultat. Majoritatea comisiuneĭ a fost de părere ca d. Erbiceanu, nu se exprimă destul de bine şi curgător, pentru a fi numit la o şcoală model.

Rezultatul probelor scrise de la concursul pentru limba latină de la acelaş liceŭ, nu s'a putut da asară din cauză că a lipsit un membru din comisiune.

— —

Din eroare s'a pus la prima ediţie că d. Paul Ledin, a fost condamnat la amendă pentru ultrajul şefuluĭ seu Gheorghiu.

Procesul a fost amînat, chemîndu-se ca martor pe d. dr. Negură pentru a se stabili, dacă d. Gheorghiu a avut sau nu incapacitate de lucru.

— —

Cunoscutul camatar Zisu Feltz a fost aseară victima uneĭ agresiunĭ care 'i a pus viaţa în pericol. Ierĭ sara i s'a aruncat în casă un bolovan, care trecînd prin geam, a spart capul luĭ Feltz.

Feltz a fost condus la spitalul 'israilit unde abea astăzĭ i s'a putut opri hemoragia de la cap.

Poliţia caută pe misteriosul agresor.

— —

In lumea tribunalelor se vorbeşte de numirea d-luĭ Sipsomo junior, în postul de supleant pe lîngă tribunalul Iaşĭ, în locul d-luĭ D. Iamandi, care va trece judecător de şedinţă la tribunalul Dorohoiŭ în locul d-luĭ Negrescu, ginerele senatoruluĭ dr. Mihailescu, iară d. Negrescu va trece preşedinte la trib. Fălciu în locul d-luĭ Em. Cernătescu, ginerele senatoruluĭ şi fostuluĭ ministru Poni. D. Cernătescu va fi numit consilier la Curtea din Galaţĭ în locul d-luĭ Abgarovicĭ.

De alt-fel pe d-niĭ Negrescu şi Cernătescu, în afară de meritele de familie, iĭ maĭ recomandă pentru înaintare şi o muncă conştiincioasă, fiind ambiĭ magistraţĭ fruntaşĭ în circumscripţia Curţeĭ de Iaşĭ.

— —

Curtea de Galaţĭ după o lungă deliberare a menţinut sechestrul judiciar pus pe averea ramasă pe urma defunctuluĭ Iorgu Radu.

— —

D. Erinov primarele comuneĭ Herţa, a căzut din noŭ în disgraţia cneazuluĭ Moruzzi. D. Giurgiuveanu, neobositul substitut cînd e vorba de a face serviciŭ administraţieĭ a fost trimes în localitate, unde a stat vr'o 10 zile spre a aduna acuzaţiunĭ contra d-luĭ Erinov.

Din cercetările d-luĭ Giurgiuveanu, va eşi şi o inculpare de percepere de taxe ilegale, contra luĭ Granich antreprenorul accizelor comunale şi amicul fraţilor Fischer, care de o bucată de vreme sunt foarte duşmăniţĭ de cneaz şi decĭ şi de parchet.

Se poate chiar ca Froim Fischer să fie şi el dat în judecată şi pus în prevenţie de oare el este nominal arendaşul taxelor comuneĭ Herţa.

Consiliul comuneĭ Herţa va fi dizolvat şi înlocuit printr'o comisie interimară avînd ca preşedinte pe d. Ghica.

— —

Crima de la Holboca.

In ziua de 30 Septemvrie pe la oarele 4 p. m. săteanul Costache a Mihăeseĭ a surprins pe ogorul seŭ de pe moşia Holboca, pe cumătrul seu Gh. Iacob care împreună cu tatăl seu furau şi încărcaŭ într'un car popuşoiĭ luĭ a Mihăeseĭ. Acesta înfuriat descarcă 2 focurĭ de puşcă în Gh. Iacob, care a rămas mort pe loc.

Astăzĭ dimineaţă aŭ plecat în localitate d. procuror Lefter Dimitrescu, d. judecător Ionescu-Ghinea şi d. Motăş medicul primar.

— —

D. Gr. Trancu de la Banca Naţională s'a întors erĭ la postul seŭ, după ce şi-a petrecut la Berlin şi Dresda concediul de 15 zile ce-ĭ fusese acordat.

— —

D. Teodorescu secretarul ispectoratuluĭ, a fost numit custode la Biblioteca Universităţeĭ, în postul creat din nou, prin bugetul anuluĭ curent.

— —

D. Muzicescu, şeful coruluĭ metropolitan, a plecat aseară la Bucureşĭ pentru a lua instrucţiĭ în privinţa inaugurăreĭ statueĭ vînătorilor din Ploieştĭ, care se va face în ziua de 12 Octombrie, şi la care serbare corul metropolitan va lua parte.

— —

Inaintea Curţeĭ de Apel s. 1 s'a prezentat astă-zĭ procesul privitor pe Emanuel Gherghel poliţaiul oraşuluĭ Dorohoiu, care în urma uneĭ orgiĭ într'un local public a arestat şi maltratat pe comerciantul Spodheim. Gherghel a fost condemnat la 500 leĭ amendă, ear substitutul Giurgiuvanu a declarat apel... pentru că n'a fost condemnat Spodheim.

Afacerea s'a amînat pentru că nu erau citaţĭ şi poliţiştiĭ, de care s'a servit Gherghel, pentru a aresta şi maltrata pe Spodheim.

— —

Camera parchetuluĭ tribunaluluĭ era ierĭ pe la orele 3 plină de artiştĭ. Te credeaĭ între culisele teatruluĭ, maĭ ales că nu lipsea nicĭ mirosul de cancanurĭ.

Se găseau faţă în acelaş moment: d-na Atena Georgescu, d-ra Ionescu, dd. C. Ionescu, Cuzinschi, Constantinescu, toţĭ veniţĭ să ajute cu fecunda lor imaginaţiune de artiştĭ descoperirea criminaluluĭ, care a cauzat tragica moarte a artisteĭ Neculcea.

Parchetul a primit două denunţărĭ anonime: una înainte de îngroparea d-neĭ Neculcea şi scrisă de mînă bărbătească, iar a doua denunţare scrisă de mînă femeească a fost trimisă parchetuluĭ după îngroparea defuncteĭ.

Artiştiĭ şi maĭ ales artistele, cred după cum se spune în denunţare, că, Neculcea a murit de ftizie provenită însă, din o otrăvire criminală prin acid sulfuric acum 2 anĭ. Au găsit chiar şi esplicaţie pentru ce n'au fost vizibile efectele intoxicaţiuneĭ: Neculcea lua lapte. Acesta a împedecat să se cunoască că a fost otrăvită.

Un actor din ceĭ de faţă întrebat maĭ la o parte, de către un prietin despre ce crede în chestia crimeĭ luĭ Dimitrescu a răspuns: «Mon cher, chiar dacă n'a eşi o crimă din daravera pentru care ne am adunat aicĭ, are să easă cel puţin o bună piesă de teatru fie tragedie fie farsă».

Toţĭ artiştiĭ aŭ depus în scris—este risipită decĭ calomnia că artiştiĭ noştri sunt aşa de ignoranţĭ, că nicĭ nu ştiu a scrie—despre cele ce aŭ văzut, auzit şi închipuit in această afacere. Numaĭ d-neĭ Atena Georgescu care avea o mînă bandajată i s'a scris depunerea.

A făcut de aseminea depunere în scris şi d-rul Pilescu care a curat altă-dată pe Niculcea. D-r Pilescu a afirmat ca acum doĭ anĭ boala d-neĭ Neculcea a început cu o laringită suspectă. In scurt boala a cuprins plămînii, cînd analisînd sputele a găsit colonii de microbĭ.

D-l Pilescu s'a exprimat, că acuzaţiunea contra luĭ Dimitrescu este o înscenare ridiculă.

Probabil că astăzĭ saŭ mîne cadavrul d-neĭ Neculcea va fi desgropat spre a i se face autopsie.

— —

Revista Societăţeĭ corpuluĭ didactic din Jud. Neamţu, e titlul uneĭ broşurĭ ce apare lunar în Pesta. Materia ce tratează e variată şi aleasă. O recomandăm membrilor corpuluĭ didactic primar, cărora le-ar putea mult folosi în tratarea lecţiunilor. Abonament anual 4 leĭ.

— —

Consiliul facultăţeĭ de medicină este convocat pentru astă-zĭ, 2 Octombrie, ora 8 sara, ăpre a discuta asupra următoarelor chestiunĭ puse la ordinea zileĭ:

Cererĭ de admiterĭ la esamene, pentru sesiunea de Octombrie.

A se recomanda, conform invităreĭ ministeruluĭ, un suplinitor pentru catedra de clinică oftalmologică.

Cererea d-luĭ dr. Botezat. pentru a i se încuviinţa predarea unuĭ curs liber de Anatomie topografică.

— —

Am vorbit într'un număr precedent de petiţia d-luĭ dr. Socor, prin care cerea ministeruluĭ, pe temeiul drepturilor cîştigate, catedra de oftalmogie creată pe lîngă facultatea de medicină din Iaşĭ. Dăm azĭ textul acesteĭ petiţiĭ.

Domnule Ministru,

Subsemnatul Gavril Socor, profesor universitar şi medic primar secţiuneĭ oftalmologice al spitaluluĭ Sfîntuluĭ Spiridon din Iaşĭ, prin o petiţiune, anterioară acesteia am solicitat catedra de oftamologie creată la Facultatea de medicină din Iaşĭ, prie budgetul anuluĭ 1897—98, şi, excelenţa voastră aţĭ cerut avisul facultăţeĭ în această privinţă. Din pricina inamiciţiilor d-luĭ Profesor Sculy, Consiliul facultăţeĭ nu s'a putut pronunţa, de oare-ce cea maĭ mare parte dintre profesorĭ indignaţĭ, aŭ părăsit sala de şedinţă.

Vin decĭ. d-le Ministru, din noŭ a solicita numita catedră, menţinîndumi declaraţia că voiŭ face cursurile gratuite până la concurs; de oare-ce posed serviciul de oftamologie a spitaluluĭ Sfîntuluĭ Spiridon, serviciŭ, obţinut acum opt anĭ de d-nu Profesor Sculy. In cursul acestor 8 anĭ, am ţinut cursurile de oftamologie, şi, aŭ eşit lucrări importante din serviciŭ, care s'aŭ trimes, în diferite rîndurĭ, Onor. Ministeriŭ, ce e maĭ mult d-le Ministru, în regulamentul măsurilor de luat pentru combaterea conjuctiviteĭ granuloase, sancţionat prin Decretul Regal No. 1258 din 12 Aprilie 1890, se prevede că profesorul de clinică oftalmologică din Bucureştĭ, şi, un profesor de la Facultatea de medicină din Iaşĭ, vor ţinea conferinţĭ medicilor de spitale judeţiene şi comunale, orĭ, nu profesorul Sculy, ci subsemnatul, tot-d'auna, a fost însărcinat cu ţinerea acestor conferinţĭ, probă adresa onor. Ministeruluĭ de instrucţiune din 26 Iunie a. c. No. 13,059.

Supunînd acestea cunoştinţeĭ d-voastre d-le Ministru, rog să mi-să facă dreptate.

Primiţĭ vă rog d-le Ministru încredinţarea distinsilor mele consideraţiunĭ.

Gr. Socor.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

99

ORFANĬ!

PARTEA I-a

CELE DOUĂ SURORI

— —

„Da, graţie luĭ Mauriciŭ, ea mă regăsisă 'n fine şi putuĭ să o cunosc.... Eŭ nu'ĭ păstram nicĭ o ură că mĕ părăsise şi se dispărţise de mine... Oare un copil poate să aibă vre-o dată ură asupra mameĭ sale? O nu! aceasta nu se poate! Eŭ maĭ degrabă îmĭ venea să o plîng pentru toate suferinţele şi pentru toate mizeriile şi desperările ce îndurase şi care o silră, zise ea, ca să moară şi să se lipsească de desmerdările fiiceĭ sale.

„Foarte saracă altă dată, ea era acum bogată, şi asta o bucura pentru mine; dar eŭ nu mă gîndeam decît la un lucru: e că de acum nainte aveam să trăesc lîngă dînsa şi că voĭ putea cîte odată să adorm în braţele eĭ.

„Bucuria mea însă nu mă făcea să uĭt pe Mauriciŭ... Il iubeam acum şi maĭ mult... vroiam să mă devotez la rîndul meŭ pentru el! Doream şi eŭ acum să vă daŭ pe d-voastră luĭ, precum m'a redat el mameĭ mele!

— Ah! suspină dureros Yvonna,

— De aceea, adoua zi chiar, fiind-că ştiam că nu maĭ avea puterea de a trăi o zi macar fără să vă vadă, şi că plecase de dimineaţă la Fontenay-sous-Bois. îl aşteptam cu nerabdare, cu nelinişte, pîndeam chiar întorcerea luĭ... Căcĭ poate că vă iera maĭ bine? poate că adueea ştirĭ bune de la dv.? şi vroiam să împărţesc cu el bucuria luĭ.

Un oftat lung eşi din peptul Yvonneĭ.

-- Dar abie 'l zărĭĭ, şi nu putuĭ reţine o esclamaţie de spaimă.

— De spaimă?

— Da doamnă, căcĭ era aşa de galben la faţă, încît mă speriasem... şi se clătina pe picioare aşa că aĭ fi crezut că are să leşine!

— D-zeule, dar pentru ce?

— Pentru ce?

— Da copila mea, nu sta la gîndurĭ, spune'mĭ totul te rog!

— Fiind că d-ta nu'l recunoscuse'şĭ, respunse încet mica Suzană.

Yvonna tresărise.

— Fiind-că d-ta îl respinsese'şĭ...

— Eŭ!...

— Şi fiind-că credea că de-acum nainte nu maĭ are mamă!

-- Ah! nenorocită femee ce sunt! nenorocită nebună! striga Yvonna cu ţipet sfăşietor de desperare. Eŭ nu'l recunoscusem! eŭ îl respinsesăm!... Este cu putinţă ca să'l văd fără ca inima mea să salte dc bucurie... fără ca braţele mele să se se deschidă spre a'l primi... fără ca gura mea să găsească un cuvînt pentru a'ĭ spune toată iubirea ce am pentru dînsul!...

— Doamnă!... îngînă Suzana,

— A! mizerabilă femee... mască omenească ce sunt! Oh! care este oare acel reŭ misterios şi oribil ce nu se mulţumeşte de a uza corpul, dar care 'ţĭ ia şi sufletul... tot sufletul!...

„N'am recunoscut pe copilul meŭ!.... mi-am respins copilul!... şi ce i-am spus oare? cu ce cuvinte groaznice l'am torturat? O! tu ştiĭ!... ţ'a spus ţie! vorbeşte... spune'mĭ copila mea... vraŭ să ştiŭ totul!...

— Nu doamnă, respunse repede Suzană. Mauriciŭ nu mi-aŭ spus nimic maĭ mult v'o jur! Dealtmintrelea pieptul iĭ era sdrobit de aşa grele suspine, şi era într'o aşa mare desperare încît abia putea să vorbească..- Şi atuncĭ apropiindu-mĕ pentru a căuta să'l mîngîĭ am zărit pe fruntea luĭ o mare dungă sîngeroasă... o rană din care curgea încă sînge.

— O rană?

— Da doamnă. Şi precum o aflăiŭ maĭ tîrziŭ, acel care'l lovise, era omul.... mizerabilul care m'a răpit de la mumămea.

— Contele de Guérande!

— Da doamnă!

— Să lovească pe fiul meŭ! A îndrăsnit să loveaseă pe fiul meŭ! Banditul! sîrigă Yvonna cu ochiĭ roşĭ ca focul! A! infamul! A! dacă D-zeŭ este just, ce datorie mare are să ne plătească acest om într'o zi!

„Dar continuă! adaose ea puindu-se pe scaun, vorbeşte'mĭ încă, continuă să'mĭ spuĭ despre el, despre fiul meŭ!

Şi Yvonna aţinti cu aprindere ochiĭ seĭ asupra Suzaneĭ, ne vroind să'ĭ scape din auz cel maĭ mic cuvînt.

— Ziua aceea întreagă a fost o zi tristă pentru mine, reluă copiliţa, căcĭ tot mi se părea că aud pe Mauriciŭ aruncînd mereŭ printre suspinele luĭ acest ţipet: Oh! aş vrea să mor!

— Spunea el asta?

— Da doamnă. Şi îmĭ maĭ spunea că'ĭ era frică, fiind-că avea presimţirĭ sinistre care păreaŭ că'l inştiinţează cum-că vre-o nouă nenorocire vă ameninţa pe d-voastră şi că vre-un noŭ pericol are să vĕ atingă.

— Serman copilaş! cît trebuia să sufere.

(Va urma)

O guvernantă germană, cunoscînd şi limba franceză, caută un loc fie în oraş, saŭ chiar şi la ţară.
A se adresa la redacţie.

Fotografia „Chaland"
Str. Lăpuşneanu
vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya
Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ. Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelieruluĭ: Esecutare artistică şi preţurĭ convenabile.
Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

34 Strada Romînă 34
Se primesc copiĭ internĭ cu preţul de **40 leĭ lunar**. Conversaţia în casă e în limba *Germană* şi *Francesă*. Ingrijirea cea maĭ conştiincioasă.
Să predă şi lecţiĭ de Piano.

De închiriet şi de vînzare
Casa cu 2 etaje din strada de sus No. 96, compusă din patru apartamente.
A se adresa la proprietară, str. Serărie, 43.

De la Congresul de Geologie din Rusia

SCRISOAREA IV

Vladicaucaz 5 Sept. 1897.

Iubite amice.

Cum ştiĭ din scrisoarea precedentă, la 2 Sept. sfârşisem călătoria pe Volga; ajunsesem la Zaryzin. Părăsirăm „Ksenia" şi ne instalarăm în trenul special ce ne aştepta acolo pentru a ne depune asară în Vladicaucaz. In aceste treĭ zile de drum de fier abia dacă am putut lua câte-va note pe care maĭ că nu le pot ceti nicĭ eŭ singur. Din cauză că linia directă spre Vladicaucaz (maĭ scurtă cu $^{2}/_{3}$) nu este încă gata, a trebuit să facem acest ocol de aproape 2000 km. Oprirea de câte-va ore în Zaryzin mĭ-a permis să cutrier repede câte-va părţĭ maĭ însemnate ale oraşuluĭ. Zaryzin este un oraş de vr'o 50,000 loc., de un aspect cu totul oriental, cu toate cele câte-va rândurĭ de magazii şi câte-va edificiĭ maĭ europeneştĭ. Uliţĭ largĭ dar prost pavate saŭ de loc; înoţĭ păn' la genunchĭ în praf şi nisip. Sînt însă foarte comode aceste uliţĭ pentru cămilele carĭ sînt întrebuinţate pe aicĭ maĭ mult de cât asinii, caiĭ saŭ boiĭ la transporturĭ. E caracteristică piaţa principală. Negustoriĭ de tot soiul de lucrurĭ îşĭ vênd mărfurile sub cerul liber, rare orĭ adăpostite de un cort saŭ o baratcă de lemn. Icĭ fructe, dincolo zarzavaturĭ, alăturĭ un vânzător de haine saŭ încălţăminte, stând turceşte în mijlocul vrafuluĭ de marfă şi lucrând saŭ fumând; maĭ în colo care cu fîn (la carĭ sînt înhamate cămile), alăturĭ roate saŭ scândurĭ, trunchiurĭ de carne saŭ obiecte de toaletă şi jucăriĭ de copiĭ; ş. a. m. d.

De alungul ţermurilor Volgeĭ se întinde departe şirul basinelor de petroliu carĭ şi aice, ca şi la cele maĭ multe din staţiunile de pe Volga mijlocie şi inferioară, aparţin mareĭ case din Bacu, „Nobel frères", a căreĭ usine şi fântânĭ de petroleŭ avem a le vizita pe ţermul măreĭ Caspice, când vom ajunge la Bacu. Locuitoriĭ oraşuluĭ Zaryzin şi din împrejurimĭ sînt maĭ cu samă Tatarĭ şi Kalmuki.

Plecând din Zaryzin, luarăm din noŭ, spre nord, stepa dintre Volga şi Don. Privirea se perde departe pe orizontul aprins. Pământul ars, nisipos, este acoperit de o rară iarbă scurtă şi creaţă, uscată, saŭ puţină peliniţă arsă; aiurea sărăturĭ întinse, unde şi unde păicurĭ şi schinăriĭ. Crevase maĭ largĭ saŭ maĭ înguste, maĭ mult sau maĭ puţin adîncĭ, dune şi valurĭ de nisip stratificate în unele locurĭ, aiurea purtate de vânturĭ furioase carĭ iarna tot astfel trebue să poarte şi să rădice în vîrtejurĭ troenile de ninsorĭ saŭ şi pe unele şi pe altele de odată. Iera cald şi totuşĭ par'că 'mĭ treceaŭ fiorĭ prin spete, gândindu-mă numaĭ la tabloul iarneĭ. In adevăr.

„Acolo floarea naşte şi moare 'n primăvară,
„Acolo piere umbra în zilele de vară;
„Şi toamna 'ĭ fără roadă şi a ierneĭ vijeliĭ
„Cutrieră în plânset pustiile câmpiĭ."

(*Alexandri*).

Cu cât însă înaintăm spre nord, se zăresc şi rare insule cultivate, sate de Cazacĭ şi puţine încercărĭ de împădurire. Totuşĭ stepa domneşte cu caracterul eĭ de pustie. Vârtejurĭ uriaşe unesc din când în când ceriul aprins cu pământul ars. Maĭ spre nord, cu cât înaintăm spre guvernământul Voronejuluĭ, intrăm în regiunea Cernoe-Zemlieĭ; satele devin dese şi marĭ, locuitoriĭ maĭ cuprinşĭ,—după aspectul locuinţelor maĭ marĭ şi maĭ hygienice,—iar pământul acoperit de mireştele lanurilor săcerate saŭ de arăturĭ noue şi, maĭ lângă fiecare casă, gireadă saŭ girezĭ de grâŭ de mult deja strêns. A doua zi treceam Donul, luând drumul iar spre sud şi străbătînd regiunĭ carĭ acuş fac parte din Cernoziem, acuş din stepa maĭ mult saĭ puţin pustie, de oare ce în stepă, chiar acolo unde Cernoziemul se întinde încă, grosimea luĭ nu trece de 40—50 c. m. Ierĭ noaptea eram la Rostov (pe care nu l-am putut vede); trecurăm Donul încă o dată, *intrarăm în Asia* şi continuarăm drumul spre Vladicaucaz, unde am ajuns aseară. La Piatigorsk saŭ maĭ bine la Mineralniĭ-Vodi (apr. de Piatigorsk) o parte din grupul nostru (vr'o 70) aŭ remas spre a face o escursie spre Elboruz (cel maĭ înalt vârf din Caucas—5631 m). Aceştia vor sosi la Vladicaucaz cu ultimul transport. Căcĭ, ne fiind în drumul dintre Vladicaucaz şi Tiflis mijloace suficiente nicĭ pentru transport, nicĭ pentru mâncare saŭ găzduire, s'a hotărît să plece în fie-cari zi câte un transport de 50—60 persoane. M'am înscris, în primul transport, pentru ca să am timp să vĕd maĭ bine Tiflisul şi să fac d'acolo şi câte-va escursiĭ, până la venirea tuturor, când vom pleca cu toţiĭ la Bacu. Trăsurĭ foarte bune şi comode, cu câte 4 caĭ, ne aşteaptă deja să plecăm. Am profitat de timpul până la ora plecăreĭ (10) spre a cutriera câte-va părţĭ ale oraşuluĭ şi a'ţĭ scrie această scrisoare în fuga condeiuluĭ astfel încât nu prea sper s'o poţĭ ceti. Vladicaucazul este un oraş îndestul de frumuşel şi important. Cu o populaţie de vr'o 50,000 l. are clădirĭ marĭ, magaziĭ bogate, bisericĭ, frumoase, câte-va parcurĭ îndestul de frumoase, uliţĭ foarte largĭ, dar şi foarte murdare, maĭ ales pe ploaie, cum e acum. Este înconjurat de munţĭ, el singur fiind situat la 738 m. alt. Terekul sgomotos spală picioarele acestuĭ „stăpân al Caucazuluĭ". Dar aud deja trompeta luĭ Löwinson-Lessing, şeful escursieĭ din Caucaz, e semnalul de plecare. Nu voiŭ să fac pe tovarăşul meŭ de trăsură Toubeau (Bruxelles) să aştepte. La revedere.

Vellea.

Mărunte

Lucrurĭ găsite.—D. Daniel sin Meilăh a depus la poliţie un pachet cu 30 barize, găsite de d-sa pe strada Sf. Atanasie.

Furt.—Carolina Psait, bucătăreasă la d-na Elena Manu, a fost furată de următoarele obiecte, de către Alecu Pavel, serv şi el tot la d-na Manu: patru broşe, patru inele şi două perechĭ cerceĭ, toate de aur.

Furtul s'a descoperit, după dispariţia luĭ Pavel, care acum cincĭ zile a cerut de la stăpîna sa o permisie de o zi şi nu s'a maĭ reîntors.

ULTIME INFORMAŢII

Plecarea la Coburg a AA. LL. RR. Principele Ferdinand şi Principesa Maria a fost hotărîtă, în mod irevocabil, pentru ziua de Sîmbătă, 4 curent, la ora 1 din zi.

A. S. R. Principesa Maria se află mult maĭ bine.

Aflăm că la concursul de limba latină la liceul internat, concurenţilor li s'ar pregăti o surpriză la care eĭ de sigur nu se aşteaptă.

Unul din d-niĭ concurenţĭ, protejat de preşedintele, juriuluĭ ar fi dat se zice o teză slabă de tot, care'l duce la o cădere inevitabilă. Pentru ca să se poată amîna concursul, se spune că oralul se va amîna la înfinit.

Erĭ după amiazĭ la ora 5.15, aŭ sosit în Sinaia A. S. R. Principele de Meiningen împreună cu fiica Sa Fedora.

AA. LL. RR. aŭ fost primite la gară de către primul ministru d. Sturdza, d. ministru Brătianu şi de personalul legaţieĭ germane.

A. S. R. Principesa de Meiningen va sosi peste câte-va zile.

Cetim în Indépendance Roumaine:

Se asigură că Ieszensky nu figurează în lista persoanelor oficiale, decorate de M. S. Regele, cu ocazia viziteĭ Sale la Pesta.

Dacă această noutate se va adeveri, ea va produce o adevărată discordare în opinia publică.

Repararea stradelor cu ocazia venireĭ regeluĭ, a fost o adevarată mană cerească pentru agenţiĭ colectiviştĭ.

Fiind că administraţiunea comunală a fost autorizată, să intre în fondul milioanelor, nu se maĭ opresc cu cheltuelile suplimentare. A numit la fie care iscudă de 10 oamenĭ care lucrează, câte un pristav odhoc plătit câte 10 leĭ pe zi şi care obişnuit e luat dintre militariĭ în retragere.

De la ligă

Comitetul central al Ligeĭ, a hotărît să lanseze 20 de liste de subscripţiĭ, pentru sporirea fonduluĭ.

***

Maĭ mulţĭ comercianţĭ exprimîndu-şĭ dorinţa de a purta titlul de furnisorĭ aĭ Ligeĭ în schimbul uneĭ remise pentru fondul acesteĭ instituţiunĭ, comitetul a hotărît să înfiinţeze treĭ clase de brevete pentru aceştĭ comercianţĭ. Brevetul de clasa I va costa 500 de leĭ, de clasa II 350 şi de clasa III 200 de leĭ.

Ele vor fi valabile pentru cincĭ anĭ.

***

Comitetul central al Ligeĭ va pleca în curînd prin diferitele oraşe ale ţăreĭ unde s'au anunţat conferinţe în chestia naţională.

***

Societatea *Dacia Traiană* din Capitală, care numără peste 400 de membri, a hotărît să fuzioneze cu Liga.

Fondul acesteĭ societăţĭ, care se urcă la 800 de leĭ, va trece la fondul Ligeĭ.

***

Cu această ocazie vom spune că mişcarea naţionalistă ia proporţiĭ maĭ mult de cît îmbucurătoare.

Numărul aderenţilor Ligeĭ creşte necontenit, şi o mare activitate se desfăşoară atît în Capitală cît şi în provincie.

Ierĭ s'a întîmplat, în dreptul oteluluĭ Trajan, un accident care putea să aibă consecinţĭ foarte grave: Un birjar cu un cal, venind de la deal în goană, a dat peste o trăsură cu doĭ caĭ, în care se afla d-nele Drosu şi Brandia. Din fericire numaĭ fanarul şi aripa trăsureĭ cu doĭ caĭ, aŭ fost sfaramate.

Poliţia a arestat azĭ dimineaţă pe lucrătorul Horodetzki, unul din uvrieriĭ congediaţĭ de la stabilimentul grafic Miron Costin.

Peste două ore, însă, Horodetzki a fost eliberat.

Comisiunea întrunită Mercurĭ la comitetul teatral pentru organizarea reprezentaţieĭ teatrale care se va da cu ocazia venireĭ Regeluĭ. S'a hotărît următorul program:

Un imn cîntat de orchestra conservatoruluĭ;

Un imn cîntat de corul metropolitan;

Actul 1 din Fîntîna Blanduzieĭ;

Calafatul, *versurĭ de Carmen Sylva, zise de d-na Pruteanu.*

Versurĭ de ocazie de d. P, V. Grigoriu, zise de d. Gh. Cîrjă.

Spectacolul se va sfîrşi cu actul I din Baba Hîrca, *în cazul cînd corul metropolitan ar consimţi să 'şĭ dea concursul pentru această reprezentaţie; în caz contrariŭ, se va juca Cinel-Cinel, vodevil naţional de V. Alexandri.*

Se zice, însă, că primarul ar fi însărcinat să traducă imediat pe Meşterul Manole, *piesă de Carmen Sylva, pentru a fi jucată de trupa locală cu concursul a doĭ saŭ treĭ artişti primĭ aduşĭ anume de la Bucureştĭ.*

In ziua de 30 Septembrie s'a autentificat contractul dintre epitropia sf. Spiridon cu d-niĭ Fallot şi Haase, pentru arendarea cazinuluĭ de la băile Slănic.

Tot aceştĭ domnĭ au oferit pe 5 anĭ, 20000 le pe an, arendă pentru Hotnlul Racovitză, Epitropia însă, nu s'a pronunţat încă, fiind-că atît în acest an cît şi în anul trecut a realizat o sumă superioară, prin esploatarea în regie.

Pe lîngă aceste oferte, d-niĭ Fallot şi Haase, aŭ maĭ oferit cîte 2000 leĭ arendă anual, pe timp de 5 anĭ, pentru restaurantul al doilea, ţinut anul acesta de d-na Launay.

Epitropia a încasat o arendă 2900 leĭ în anul acesta pentru acel local.

Astă seară se întruneşte consiliul universitar spre a stabili măsurile ce trebuesc luate pentru primirea M. S. Regeluĭ.

S'a numit o comisiune compusă din rector, decaniĭ, şi d-niĭ Teohari Antonescu şi A. D. Xenopol spre alcătuirea programuluĭ festiv pentru inaugurarea universităţeĭ nouĭ.

Cu redactarea actuluĭ commemorativ al inaugurăreĭ au fost însărcinaţĭ d-niĭ A. D. Xenopol şi Teohari Antonescu.

Comisia va maĭ avea, într'altele de hotărît asupra feliuluĭ cum va fi serbătorită M. S. Regina de către corpul profesoral universitar.

S'a schimbat, afirmă Tribuna, modul cum să se predea M. S. Regineĭ diploma de doctor din partea Universităţeĭ din Buda-Pesta.

Diploma se va transmite pur şi simplu prin ambasada Austro-ungară din Bucureştĭ, căcĭ dacă rectorul maghiar ar merge în capitala Romînieĭ va trebui inevitabil să dee o vizită rectoruluĭ universităţeĭ din Bucureştĭ, *ceea ce nu poate face rectorul maghiar.*

Ş'ar fi oare mare pagubă, se 'ntrebă *Uribuna* dacă Bucureştiul n'ar vedea cinstita faţă a rectoruluĭ maghiar?

Economul Const. Georgescu a fost numit în postul de protoeroŭ al judeţuluĭ Iaşĭ, în locul părinteluĭ Creangă decedat.

Cazul d-neĭ Neculcea

Amantul.—Din nou liberă. — Dosarul galant.—Document ciudat. Ruptura.

Incă în dimineaţa zileĭ cînd regretata artistă 'şĭ a dat ultima suflare, ni s'a adus vestea că d-na Neculcea ar fi fost otrăvită şi că această ştire circulă din gură în gură prin culisele teatruluĭ.

Lucrul, însă, ne-a părut neverosimil. Dar n'aŭ trecut de cît cîte-va zile şi informaţia, refuzată de noĭ, 'şĭ a făcut drum în cele-l-alte ziare locale.

Parchetul, sezisat de destăinurile preseĭ, a pornit cercetărĭ şi iată în ce fază stă afacerea azĭ:

***

Femee frumoasă, Elena Neculcea a exercitat farmecile eĭ asupra multora dintre ceĭ carĭ aŭ cunoscut-o.

In timpul din urmă, însă ca să pue capăt uneĭ vieţĭ care'ĭ atrăsese aspre observaţiunĭ din partea familieĭ, Neculcea îşĭ schimbă felul de traiŭ.

Renunţă la cortegiul de tinerĭ galanţĭ carĭ o covîrşiaŭ cu atenţiunile lor delicate şi se hotăreşte să tăiască maritalmente cu d. N. Dimitrescu, funcţionala Creditul urban.

Amantul

De origină obscură, fără experienţa alcovurilor parfumate şi necunoscător de rafinăriile femeilor de felul acesta, funcţionarul de la Credit se pasionează de artistă.

După cît-va timp, însă, Neculcea înţelege că, afară de modestul ajutor material pe care i-l putea procura, obiectul preferinţelor sale nu corespundea cilităţilor superioare pe care 'i le bănuise.

Din momentul acesta, relaţiunile dintre ceĭ doĭ amanţĭ se răcesc. Urmează explicaţiĭ, se produc scene tragi-comice şi procesul se închide printr'o ruptură aparentă.

Din nou liberă

Redevenită liberă, artista nu maĭ are nicĭ un motiv să menajeze susceptibilităţile fostuluĭ seu amant. Reintră în cercul de amicĭ pe carĭ îĭ părăsise din pricina geloziei amantuluĭ, ba, spre a-l pedepsi pentru asprimea luĭ de odinioară, îl făcea adesea cu ostentaţie să vază cîte delicate preveninţe are pentru ceĭ carĭ ştiŭ să 'ĭ placă.

Rănit în inimă de o pasiune cu atît maĭ ardinte cu cît era maĭ înăbuşită, şi atins în amorul propriu de demonstraţiunile galante ale artisteĭ, amantul nu se maĭ poate reţine şi începe să facă insistenţenţe pentru a fi reprimit în intimitatea femeeĭ delăsate. Şi artista, obosită de un traiŭ care nu se maĭ potrivea cu starea eĭ de tuberculoasă, cedează. Viaţa în comun reîncepe, dar o dată cu dînsa scenele de gelozie din partea amantuluĭ revin cu atît maĭ mult sgomot cu cît amintirea trecutuluĭ de libertate a femeeĭ constituia, în spiritul luĭ, o permanentă dovadă de necredinţa eĭ.

Femeea se apăra, fireşte, slab de vreme ce ea însă-şĭ, pe atuncĭ, ţinea să'ĭ probeze ca existente chiar lucrurĭ carĭ poate nu eraŭ adevărate. Şi amantul, într'o stare sufletească ciudată dar uşor de înţeles, ne maĭ putînd să suporte bănuelile carĭ îl chinuiaŭ, sileşte într'o zi pe femee să-ĭ destăinuiască, lămurit, toate păcatele sevîrşite în timpul cît a fost părăsită.

Dosarul Galant

Femeea se execută, dar, dintr'un sentiment de pudoare, nu 'ĭ le povesteşte verbal ci 'ĭ le înregistrează într'o scrisoare volumioasă pe care anuantul o păstrează.

Autorul acestor rîndurĭ a văzut dosarul galant care conţine destăinuirea aceşteĭ vieţĭ sbuciumate, împletită din voluptate, mizerie şi păcat. E un ciudat registru—o pagină elocuentă de psichologie femeiască.

Scrisoarea aceasta a produs tocmaĭ efectul contrariŭ de cel pe care'l aştepta amantul. In loc să 'ĭ împrăştie bănuelile, 'ĭ a dat certitudinea—şi din momentul acesta viaţa le devine un iad. Femeea, copleşită de boală, nu maĭ putea procura nicĭ o plăcere amantuluĭ; acesta, părăsit durereĭ luĭ, nu se maĭ putea învoi cu situaţia ce 'şĭ creiase singur—dar, înainte de a se despărţi de artistă, voia să suprime dovezile de necredinţa femeeĭ iubite.

Document ciudat

Iată sfîrşitul spovedenieĭ acesteĭ femeĭ, pe atît de nenorocită pe cît a fost de frumoasă:

Dragă Nicule,

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Iată tot ce am făcut de cînd te cunosc. Le făceam în desperarea ta—şi pe urmă mĕ căiam, da! făceam.

Lenţilica ta, cît veĭ vrea tu şi cît 'ţĭ-o fi milă — dragoste nu pretind.

Atuncĭ s'a produs incidentul care a dat de vorbit asupra morţiĭ Eleneĭ Neculcea. Intr'un moment de gelozie furioasă, Dimitrescu aruncă vitriol peste o rochie a artisteĭ, rochie a căreĭ provenienţă vinovată 'ĭ-o mărturisise amanta. Picăturĭ de coroziv au sărit atuncĭ şi pe masa de noapte unde artista pusese un pahar cu lapte ca să'l bea înainte de culcare. Se crede că a căzut picăturĭ de vitriol chiar în lapte şi culisele pun faptul acesta în legătură cu moartea nenorociteĭ femeĭ, moarte care a survenit după aproape doĭ anĭ...

In urma acesteĭ întîmplărĭ, Dimitrescu a încetat de a-şĭ maĭ vedea amanta. Aceasta, însă, bolnavă din în ce ce maĭ mult şi din ce în ce maĭ săracă, scria din cînd în cînd amantuluĭ ca să-ĭ dea noutăţĭ despre dînsa şi să-ĭ ceară cîte un ajutor.

Aşa, în ziua de 7 Noembre 1895, Elena Neculcea scria:

Dragă Nicu,

Despre sănătatea mea nicĭ nu ştiŭ ce să'ţĭ scriŭ; tot aşa şi iar aşa. Am fost Marţĭ la spital şi 'mĭ-a dat o farmacie întreagă de doctoriĭ.

. . . . . .

. . . . . .

Imĭ spuĭ că aĭ să te ducĭ pe la rude si să denunţĭ tot ce aĭ spus odată, ca să fiŭ eŭ liniştită. Te rog foarte mult să nu cum-va să facĭ una ca asta; nu începe iară danţul, că tot atîta are sa fie pentru mine. Ce'mĭ pasă mie de dînşiĭ? E vorba de tine; tu să nu mĕ uiţĭ. Ce'mĭ pasă de furtună cînd soarele e în norĭ! Dacă eĭ nu ajutaŭ pe mama, că era femee bătrînă, dar pe mine să mĕ ajute? Nicĭ să maĭ spuĭ aşa ceva! *Elena.*

Ruptura

Cu toate aceste aparenţe de relaţiunĭ bune încă, amantul nu'şĭ maĭ vedea iubita. Iĭ trimitea cîte ceva—puţin lucru—dar atîta tot. Intr'o zi 'ĭ a trimis o balercă de vin. Un prteten, însă, care cunoştea relaţiunile lor şi ştia ce interpretare se dedese incidentuluĭ cu vitriolul, l-a înfricoşat spunindu-ĭ că un rău voitor ar putea pune în vin otravă şi să'ĭ impute apoĭ că a pus-o el.

De atuncĭ nu'ĭ a maĭ trimis nimic.

Cîte-va zile înainte de moarte, nenorocita artistă, muribundă, a trimis pe bătrîna-ĭ servitoare să ceară luĭ Dumitrescu cîţĭ-va leĭ. Acesta a gonit-o.

Bătrîna aceasta este femeia care, vorbind într'o zi cu cine-va, după moartea artisteĭ, a zis: «Duduca n'a murit de boală, ci de ceia ce a suferit la vie!»

De aci pornesc bănuelile, cancanurile şi cercetările parchetuluĭ, cercetărĭ al căror rezultat îl înregistrăm într'o altă rubrică.

O.

Reţeţia unuĭ copil din şcoala primară

— Mamă, regele are să treacă şi pe strada noastră.

— Da de unde ştiĭ tu?

— Nu vezĭ că se repareazǎ strada.

Garantăm autenticitatea.

Primăria Comuneĭ Iaşĭ

PUBLICAŢIE

Se aduce la cunoştinţa Domnilor agricultorĭ marĭ şi micĭ, că Comuna Iaşĭ va inaugura la 20 Octombrie, marele lucrărĭ de edilitate şi diferitele clădirĭ, acum isprăvite, printre care Abatorul şi Tîrgul de Vite.

Cu această dată coincide şi ţinerea Earmaroculuĭ de Sf. Dimitrie pentru vite de tot soiul crescute şi produse în ţară, Taurĭ, Vacĭ de prăşilă Boĭ de muncă şi de măcelărie, Porcĭ şi Oĭ, carĭ vor fi expuse în clădirile nouluĭ Abator.

La solemnitatea deschidereĭ Tîrguluĭ şi Abatoruluĭ s'a invitat şi pe Primariĭ din Comunele vecine, din Imperiile limitrofe, pentru ca să poată convinge în ce condiţiunĭ favorabile Străinătatea s'ar putea procura carne şi vite.

E interesat fie-care agricultor din Moldova, precum ţara întreagă la succesul acesteĭ serbărĭ de care depinde în mare parte viitorul Tîrguluĭ de Vite.

Ne-am gîndit că preţiosul concurs al Domnilor agricultorĭ ne va fi de un folos capital şi îĭ rugăm dar se bine voiască a expune cele maĭ frumoase specimene dintre vitele lor.

Cu această ocazie se vor distribui medaliĭ şi recompense după programul dresat ad-hoc.

Furajul se găseşte la Tîrgul de vite.

Reţinerile locurilor se fac treĭ zile cel puţin înainte de 20 Octombrie, iar cererile se adresează la Directorul Abatoruluĭ.

Se primesc Vitele pînă la 19 Octombrie sara.

Primar, N. GANE

Secretar, *S. Gall*

Bir. Aministrativ. Şef serviciu, *G. G. Scorţescu*

No. 22344. 1897 Sept. 30.

Programul distribuţieĭ Recompenselor

Taurĭ.	Proprietarĭ saŭ agricultorĭ marĭ	2.	Medaliĭ de argint.
		4.	« « Bronz.
	Crescătorĭ micĭ şi Fermierĭ	1.	Premiu 1 a 100 leĭ
		2.	« 2 a 50 «
		3.	« 4 a 25 «
Vacĭ de prăsilă	Proprietarĭ sau agricultorĭ marĭ	2	Medaliĭ de Argint
		4	« « Bronz
	Crescătorĭ micĭ şi Fermierĭ	1.	Premiu 1 a 100 leĭ
		2.	« 2 a 50 «
		3.	« 4 a 25 «
Vite cornute de măcelărie	Propr. sau agric. marĭ	2	Medaliĭ de argint
		4	« « Bronz
	Cresc. micĭ şi Fermierĭ	1.	Premiu 1 a 100 leĭ
		2.	« 2 a 50 «
		3.	« 4 a 25 «
Boĭ de muncă	Proprietarĭ sau agricultorĭ marĭ	2	Medaliĭ de Argint
		4	« « Bronz
	Crescătorĭ micĭ şi Fermierĭ	1.	Premiu 1 a 100 leĭ
		2.	« 2 a 50 «
		3.	« 4 a 25 «
Porcĭ	Proprietarĭ sau agricultorĭ marĭ	2	Medaliĭ de Argint
		4	« « Bronz
	Crescătorĭ micĭ şi Fermierĭ	1.	Premiu 1 a 100 leĭ
		2.	« 2 a 30 «
		3.	« 4 a 20 «
Oĭ în grup minim. 100	Proprietarĭ sau agricultorĭ marĭ	2	Medaliĭ de Argint
		4	« « Bronz
	Crescătorĭ şi Fermierĭ micĭ	1.	Premiu 1 a 50 leĭ
		2.	« 2 a 30 leĭ
		3.	« 4 a 20 «
Caĭ de orĭ ce soĭ	Proprietarĭ sau agricultorĭ marĭ	6	Medaliĭ de Argint
		10	« « Bronz
	Crescătorĭ micĭ şi Fermierĭ	1.	Premiĭ 2 a 100 leĭ
		2.	« 4 a 40 «
		3.	« 7 a 20 «

Farmacia Andreĭ Cruceanu
din
TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o ridica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ
Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărău, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Şarat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Şarat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

LEGĂTORIA DE CĂRŢĬ
şi
Incadrare de Tablourĭ
a tipografieĭ „Dacia"
Iaşĭ, 42 Strada Golia, 42.

Execută, cu cea maĭ perfectă acurateţă şi promptitudine toate lucrările aingătoare de această branşă.

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ
pentru
ŞCOALELE ROMÂNEŞTI
Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Libraria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

De închiriet şi de vînzare

Casele din Iaşi, Strada Anastasie Panu No. 5 compuse din: 2 antrete, 7 odăĭ sus în care se pot considera 2 saloane, osebit camera rece, ca atenanse: sofragerie, spălătorie, bucătărie, cameră pentru vezeteu, grajdŭ încăpător pentru 8 caĭ, şură pentru 4 trăsurĭ, 2 pivniţĭ încăpătoare peste 2000 vedre vin, ghevghir pentru verdeţurĭ, toate de zid masif garantate de umezeală, 2 grădini, cu pomi roditorĭ şi pentru florĭ, se daŭ cu chirie imediat, pe timp de 2 anĭ. Se pot vinde şi de vecĭ, doritorii se pot adresa la uroprietar cu locuinţa în ele, pentru condiini.

Căpitan C. Th. Carp.

LIBRARIA şi PAPETERIA
TH. P. MAXIMOVICĬ
IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pânză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

D. S. IONESCU
FRISER - PARFUMER
Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII
NEGRITINĂ ŞI FLAVULINĂ
(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ
preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ
1 LEU FLACONUL

Dacă voiţĭ să beţĭ o cafea bună şi higenică cereţĭ la toate băcăniile NUMAI

CAFEA REGALA

La fabricei A. WEINREB din Iaşĭ
Premiată la expoziţia din Paris 1889 cu MEDALIE DE ARGINT

Singurul surogat SPORNIC şi NUTRITIV care dă cafeleĭ o AROMĂ şi un GUST FOARTE PLĂCUT. Analizele celor maĭ marĭ chimiştĭ aŭ găsit-o cea maĭ PERFECTĂ şi CEA MAI HIGIENICĂ.

1000 vedre VIN de COTNARI

Recolta 1886, din pivniţa Roznovanu de vînzare. A se adresa strada Assachi No. 12.

Dimitrie Greceanu
Avocat
Strada Asachi

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

În ramura „vieţeĭ" „GENERALA" *asigură*:

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu incetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237.855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378.55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"
de la COPOU, lîngă Iaşĭ
proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent à l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille,* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule

---

„DACIA"
TIPOGRAFIE-EDITOARE
Strada Golia 42 — IAŞI — Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURI
Borderourĭ şi Compturĭ
Cărţĭ de vizită
REVISTE LITERARE ŞI ŞTIINŢIFICE
în orĭ-ce format şi limbă
Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare
TEZE
SCRISORI COMERCIALE
Cărţĭ-adrese
BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE
MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE
în diferite culorĭ şi mărimĭ
etc. etc. etc.

ETICHETE
Bilete de logodnă şi de nuntă
MENIURI
CĂRŢI DE ABONAMENTE
CIRCULĂRI
CONDICI à SOUCHE
BILETE FUNERARE
FELICITĂRI
CĂRŢI DIDACTICE
CONDICI şi REGISTRE COMERCIALE
etc. etc. etc.

La Libraria
Th. MAXIMOVICI
din Iaşĭ, strada Golia
Se primesc abonamente la ziarul
„TRIBUNA"
din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an	. . . .	40 leĭ
« 6 lunĭ	. . . .	20 «
« 3 lunĭ	. . . .	10 «

DE INCHIRIET

Renumita grădină „Chateau aux fleurs" impreună cu o pivniţă foarte vastă şi o odaie-bufet.

Pentru informaţiunĭ a se adresa d-lu Administrator al tipografieĭ „Dacia".

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos.

„DACIA", Tipografia-editoare Str. Golia.—Iaşĭ.

ANUL I No. 129 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — SÎMBATA 4 OCTOMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Intrunirea naţionalistă din Iaşĭ

CONVOCARE

Domniĭ membrĭ aĭ partiduluĭ conservator din Iaşĭ sunt rugaţĭ a se intrunĭ Duminică, 5 Octombrie, orele 2 p. m. in localul clubuluĭ conservator, unde urmează a se discuta maĭ multe chestiunĭ importante.

Vice-Preşedinţĭ { Vasile Pogor / Grigorĭ Kogălniceanu

Falimentele

De şi s'a scris atît de mult asupra falimentelor, ele încă sunt una din chestiile la ordinea zileĭ.

Cu falimentele nu se va sfîrşi aşa curînd — cîmpul discuţieĭ se va întinde încă din ce în ce maĭ mult, în măsură cum legiuitorul va mări maĭ mult saŭ maĭ puţin seria mijloacelor preventive şi represive şi maĭ cu samă după asprimea acelor mijloace.

Atuncĭ cînd un noŭ proiect de lege, care să se ocupe de falimente, se va prezenta corpurilor legiuitoare, protestările vor curge ca ploaia, dacă acel proiect va fi bine întocmit, căcĭ cu pedepsirea şi prevenirea falimentelor va trebui să se loviască în maĭ multe clase de profesioniştĭ carĭ, astă-zĭ, găsesc existenţa în faliment.

Aceste clase se compun:
din faliţĭ:
samsarĭĭ de falimente;
pregătitorĭ de registre;
procuriştĭ; şi
cămătarĭ.

O nouă reformă a coduluĭ comercial, tinzînd a împuţina falimentele, nu se va putea face cu succes de cît numaĭ atuncĭ cînd în cadrul reformeĭ va intra şi codul civil, capitolul relativ la dobînzĭ.

In enumerarea cauzelor carĭ contribue la înmulţirea falimentelor, nu trebue să uităm pe cămătarĭ — căcĭ şi eĭ aŭ partea lor, destul de bună la crearea acesteĭ nenorocite situaţiunĭ.

Modul cum se exercită astă-zĭ comerciul de către uniĭ înlesneşte mijloacele de traiŭ pentru toţĭ profesioniştiĭ maĭ sus citaţĭ, printre carĭ primul loc îl ocupă cămătariĭ.

Falitul a fost speculat în tot timpul vieţeĭ sale comerciale maĭ întîĭ de cămătarĭ; şi tocmaĭ maĭ tîrziŭ de cei-lalţĭ.

Pregătitoriĭ de registre apar la începutul boaleĭ, iar samsariĭ şi procuriştiĭ cu supra cote se ivesc la epoca cînd desnodămîntul fatal e fapt împlinit.

Vorbind de falimente, primul lucru este să te întrebĭ care sunt cauzele ce provoacă această stare de lucrurĭ, devenită îngrijitoare pentru negu ţitoriĭ marĭ şi micĭ ce formează floarea pieţeĭ comerciale?

Nu astăzĭ pentru întîia dată am arătat că pricinile falimentelor rezidă în organizarea noastră socială, ca prim punct de plecare, şi apoĭ vin celelalte împrejurărĭ carĭ duc la acest rezultat.

Comerţul şi industria în mare şi în mic, sunt singurele căĭ deschise uneĭ marĭ părţĭ din populaţia oraşelor noastre.

Magazinele de pe piaţă nu se deschid după cerinţa consumatorilor, adică a clienţilor, ci după ne, voia de existenţă a acelora carĭ le deschid.

Intreprinderile comerciale, în unele cazurĭ chiar şi în mare, nu se fac de capitaliştĭ carĭ să poată lupta cu toate greutăţile acestor cariere, ci de oamenĭ lipsiţĭ cu desăvîrşire de capital, saŭ macar de un capital relativ satisfăcător cerinţelor comerciale, din această cauză cea maĭ mică suflare a unuĭ vînt maĭ aspru, botezat *criză*, face ca firmele slăbănogilor să se clatine şi apoĭ să cadă. — Şi să nu se uite că majoritatea pieţeĭ se compune din astfel de firme, pe care le am numit slăbănoage.

Magazinele deschise în astfel de condiţiunĭ ne putînd merge înainte, proprietariĭ se abat din calea onoareĭ şi după ce aŭ dat în procente, tot ce au putut profita, recurg la concursul celorlalţĭ agenţĭ spre a prepara registrele, pentru ca pe de o parte să scape de pedeapsă, iar pe de alta să poată da ceva la o parte pentru ziua de mîine.

Procedeul este acelaşĭ la negu ţitorul mare ca şi la cel mic. Negu ţitorul mare bancrutează pentru că ceĭ maĭ micĭ nu 'i-aŭ plătit poliţele, de cît cu reducere, orĭ nicĭ de cum. Negu ţitorul mic bancrutează pentru că n'a avut clienţĭ, orĭ clienţiĭ nu 'i-aŭ plătit.

Şi cînd e vorba a se pedepsi fraudele, ar fi a se comite o mare greşală dacă s'ar admite părerea a se aplica pedeapsa după suma datorită, adică după pasiv. Fapta, nu suma trebue reprimată — culpa fiind aceiaşĭ şi pentru unul ca şi pentru altul, după cum e egal şi sdruncinul ce-l aduce creditului ţăreĭ.

S'a criticat asprimea pedepselor propuse de mine de cincĭ şi zece anĭ, răzămîndu-se pe cantitatea sumeĭ, ca şi cum suma furată iar nu faptul se pedepseşte.

S'a pledat, pentru decor, în favoarea miculuĭ negu ţitor ca şi cum n'am avea negu ţitorĭ micĭ cinstiţĭ şi necinstiţĭ, şi, ceva maĭ mult, s'a luat apărarea necinstiţilor.

Negreşit, dacă dorim să posedăm o clasă de negu ţitorĭ marĭ şi micĭ, oneştĭ şi solizĭ, trebue să curăţim cîmpul de buruiană, de pirul care ucide floarea şi holdele cele bune. Trebue să punem condiţiĭ după carĭ să se poată căpăta dreptul a exercita comerţul, cum trebue să punem condiţiĭ de admitere în corpul meseriaşilor, al tuturor acelora carĭ voiesc să exercite profesia de meseriaşĭ. De alt-fel, vom vedea ca şi pînă acum vizitiĭ deveniţĭ zidarĭ, cizmarĭ etc. şi pe toţĭ puşcăriaşiĭ, faliţiĭ şi caliciĭ, negu ţătorĭ....

Relele de carĭ sufere societatea noastră şi carĭ duc pe om fără de voie în virtejul luptei pentru existenţă, nu trebue să cadă ca o pacoste pe capul comerciuluĭ şi meseriaşilor spre a le distruge cu desăvîrşire. Cîmpul munceĭ e mare şi are maĭ multe direcţiunĭ, nu numaĭ funcţia, comerţul, meseria şi samsarlîcul. Proletarul cătînd numaĭ spre o singură direcţie, nu va aduce societăţeĭ alt rezultat de cît acela al celuĭ care înecîndu-să, trage cu sine în valurĭ şi pre cel ce-ĭ sare în ajutor.

Comerţul nu poate da pîine tuturor acelora ce suferă de lipsa eĭ; oraşele noastre nu posedă atîţĭ cumpărătorĭ pentru ca prăvăliile să se înmulţească pe fie-ce zi — toate găsindu-şĭ un loc care să-ĭ dea cîştig.

Cumpărătoriĭ pot alimenta numaĭ un număr de negu ţitorĭ relativ mic, după proporţia nevoilor lor — prisosul va aduce rău atît claseĭ negu ţitorilor şi ţăreĭ, cît şi chiar individuluĭ.

Ast-fel fiind lucrurile, numaĭ restrîngerea dreptuluĭ de a ocupa profesia comercială poate fi folositoare acesteĭ clase — şi nu o restrîngere cu drepturĭ de naştere sau de altă natură, ci pur şi simplu posesiunea capitaluluĭ şi cunoştinţelor trebuitoare.

G. D. Şerban.

Despre războiŭ

Filozofia războiuluĭ. — O operă cu cifre. — Morţĭ in războaie. — Necesitate saŭ capriciŭ?

Vremea din urmă s'ar fi putut numi epoca de aur a păciĭ, atît de mult a fost serbată, proclamată şi apoteozată înfrăţirea între popoare în numeroasele ocaziĭ ce şi-aŭ oferit monarhiĭ uniĭ altora în vremile din urmă.

Nu e vorba de a filozofa asupra războiuluĭ — deşi nu e uşor, nicĭ atît de simplu de a găsi firul unuĭ înţăles în desele şi sîngeroasele încăierărĭ întîmplate în omenire din vechĭ timpurĭ pînă astă-zĭ. Pricepem noĭ oare, matematic şi adevărat, ce misterioasă pornire mînă valurĭ de popor asupra altor valurĭ, „la un semn, la o poruncă", după expresia maestruluĭ Eminescu? Ştim noĭ anume cît aparţine interesuluĭ material, cît iarăşĭ instinctuluĭ de a distruge, vanităţiĭ de a cuceri, îngîmfăriĭ de a se întinde în teritoriu — din partea noroadelor şi monarhilor?

«Războiul, zice un recenzent, conţine o poezie intensă pe care o gustă poporul de jos». Dar în afară de rele — zice un altul — cîte părţĭ bune şi foloase reale aduce războiul tecniceĭ, gîndiriĭ, ştiinţeĭ şi activităţiĭ unuĭ popor!...»

A apărut zilele acestea o carte în limba germană: „Numărul în războiŭ" de Freytag şi Berndt, vechĭ generalĭ în oastea austriacă. Volumul e ilustrat şi documentat: o istorie a războiuluĭ din cele dintîĭ timpurĭ.

Vorbind de veacul nostru, al 19-lea, relevează autoriĭ, faptul surprinzător că abia 29 de anĭ de pace avurăm faţă de 67 anĭ războiŭ pînă la 1895! Primiĭ 15 anĭ aĭ veaculuĭ sunt ceĭ maĭ agitaţĭ; anul 1813 găseşte absolut toate popoarele *înarmate, în stare de războiŭ. In veacul acesta Austria a purtat 6 războie contra Franţeĭ, trĕĭ contra Italieĭ, unul contra Prusieĭ, unul cu Rusia — nicĭ odată cu Anglia şi cu Turcia.*

Primăvara e anotimpul favorit al războaielor în veacul nostru; puţine aŭ intrat în cursul ierneĭ: acel din 1813—1814 şi acel, cunoscut cu prisosinţă de noĭ — din 1877—78. Aŭ început în timpul vereĭ războiele din 1809, 1812, 1866, 1870, cel dintîiŭ s'a terminat în ajunul Crăciunuluĭ; *în toamnă a început războiul Crimeeĭ, 1813.*

Armata cea maĭ mare a dus-o în războĭ anul 1870, iar în al doilea rînd acel al coaliţieĭ în potriva luĭ Napoleon la 1813 afară dacă nu ne gîndim la străvechiul războiŭ al luĭ Dariŭ şi Xerxe contra Europeĭ.

Lupta în „stil mare" datează abia de la Napoleon I; ĭar armatele războinice numaĭ în veacul nostru aŭ atins mărimĭ uriaşe; 2,950,000 în Rusia, 2,300,000 în Germania, 2.300,000 în Franţa, 1,300,000 în Austro-Ungaria, în Italia 800,000 etc., fără a maĭ socoti rezervele în caz de restrişte.

Autoriĭ cărţiĭ conchid că şansa de victorie e de ordinar în partea număruluĭ: din 20 de războaie 14 daŭ triumful mulţimeĭ în contra număruluĭ mic şi însăşĭ strategia luĭ Napoleon nu putu rezista mareĭ oştirĭ ruseştĭ.

Numaĭ în patru războaie — şi nu dintre cele marĭ — naţiunile s'aŭ încăierat una contra alteia, singure, — în secolul nostru; între acestea e războiul sîrbo-bulgar din 1885.

Cel maĭ durabil fu războiul Angliei cu Napoleon: 11 anĭ! Cel maĭ scurt — acel dintre Piemont şi Austria, sub Radetzky: fu un adevarat veni, vici, — şase zile!

Sunt foarte interesante amănuntele de tot soiul citate în numita operă, cu privire la lupte, la suveranĭ, la popoarele răsculate şi altele.

Intristătoare foarte sunt pierderile suferite de diverse state în războaie, zecĭ şi sute de miĭ: Din 363,000 de oamenĭ cîţĭ a dus Napoleon în Rusia, după 5 lunĭ se întoarseră 8000 îndărăt peste Niemen!...

Cele 15 marĭ războaie ale veaculuĭ sunt de la Lipsca, Koeniggrätz, Wagram, Gravelotte, Dresda, Solferino, Borodino, Sedan, Vaterloo, Grossgoerschen, de la Lisaine, Mars-la-Tour, Ligny, Aspern şi Plevna. Intre luptele de la Molwitz la Plevna, învinseră de 40 de orĭ oastea maĭ numeroasă, dar şi cea maĭ mică în 33 de cazurĭ.

De remarcat e că durata *războiuluĭ a scăzut mereu, iar asediile de la Metz, Paris, Sevastopol, Plevna, dovedesc că* eleganţa *în războaie merge progresînd din ce în ce. Viitoarele războaie vor fi poate nespus de interesante în aceste privinţĭ: vor fi scurte, frumoase şi, după proporţiile găsite de autoriĭ germanĭ, tot maĭ puţin bogate în morţĭ, judecînd după cifrele găsite în istoria funerară a războaielor veaculuĭ nostru.*

Opera aceasta, foarte instructivă şi bogată nu e menită a arunca scîrba şi dispreţul asupra instituţieĭ trainice a războiuluĭ, ci porneşte din puntul de vedere al necesităţiĭ luĭ, aşa cum a fost privit de militariĭ tuturor timpurilor, pînă la Moltke.

Blag

Primăria contra Primărieĭ

Ieri aŭ început la Bucureştĭ, desbaterile în procesul pe care primăria capitaleĭ l-a intentat d-luĭ Andreĭ Popovicĭ.

Primăria are opt avocaţĭ permanenţĭ, şi cu toate acestea a maĭ angajat încă douĭ pentru procesul acesta: pe d-niĭ Xenopol şi Delavrancea, cîte cu 4000 de leĭ onorariĭ.

Primăria se pune cu chipul acesta în dilema: de a recunoaşte incapacitatea avocaţilor seĭ — saŭ de a dovedi că risipeşte banul public cu avocaţĭ inutilĭ.

Dar frumosul nu e aci.

D. C. I. Stoicescu, fostul ministru care dedea serate cu baniĭ statuluĭ. s'a supărat foc cînd a văzut că nu'ĭ se dă prilejul de a cîştiga şi d-sa cîte-va miĭ de leĭ. A făcut gălăgie, a ameninţat — şi primarul speriat de protestările milionaruluĭ fost ministru, a fost silit să'l angajeze şi pe d-sa cu 4000 de leĭ.

Aşa dar, pe lîngă cheltuiala de 3—4 miĭ de leĭ pe lună pe care o are permanent cu avocaţiĭ seĭ, primăria maĭ cheltuieşte 12,000 pentru o pledoarie.

In aşa condiţiĭ — orĭ care ar fi rezultatul procesuluĭ — d. Robescu dovedeşte că reprezintă interesele amicilor seĭ politicĭ iar nu pe ale comuneĭ.

Primăria pledează cu banĭ gata în contra caseĭ comunale.

Treabă colectivistă.

Lueger's Invitation zum Abatorium

Prezentîndu-se la primarul Vieneĭ, d. Tacu a rostit următoarea cuvîntare, pe care 'mĭ o trimite telegrafic d. Eduard Ghica.

Ich empfele!

Ich presantire mih Tacu, gros muter fon Iassy. Der gros fater ist nah Haus gebliben. Ih presantire hern Ghica, er ist son bekant fon blete. Der her ist welche Cacaina canalisirt. Wir sind gekomen ale beide, sollen wir ihnen invitieren in Iassy, wo wir haben eine Abatorium construirt.

Der Herr Jocu hat gemaht dise *Geschihte.* In ganz Europa man kan nicht finden so eine schöne Stabiliment. Wir werden eine sehr hibşe Exposition fon *Ocsen* mahen, und der Consilium hat designirt, sol ich representiren diese Ocsen. Wir haben in Iassy zwei Categorie von Ocsen: die guten Rasen, welhe ich representirt, und die Rasse degenerirt welche ist represantirt fon mein Colega Herr Lepadato. Fir das mein Colega ist niht mit mir gekomen, weil sol ihnen Curiositäte excitirt, sol selbst in Iassy comen zum diedegenorotione, im dize ocsen epresiren. Sie werden auch in unsere Stat eine sehr schöne Teater finden welche die Partide conservator hat angefangen und geendigt und wir haben inaugurirt.

Wir haben auch eine Societäte fon Berlin gegeben zum Instalation fon Electriş Blite und electrişe Tramvay, aber bis wen wird fertig sein, wir manipuliren in bisiclete. Sie vissen das die daitşe Sprihvort sagt: ale gute Dinge sind drei: Sie grosfater von Wien, ich grosmuter und Her Gane grosfater von Iassy. Ich glaube das nach was ich ihnen gesagt haben, sie werden uns mahen dise ehre zu komen. Ich kise ihnen die Hand mit fiele Gratulaţione.

Es lebe Her Lueger!

Es lebe Her Prim minister Sturza und sein Fraind Goluhowsky!

Ce valoare are amiciţia ungară pentru Germania?

Sub acest titlu publică organul bismarkian din Leipzig, *„Leipziger Neueste Nachrichten"*, un important articol al *Prof. Weigand* (Univ. din Leipzig), care de curînd s'a întors din o nouă călătorie în Ungaria. Articolul prezintă un deosebit interes pentru noĭ, căcĭ pe lîngă că autorul articoluluĭ atinge situaţia Romînilor din Transilvania, — pe care-ĭ cunoaşte foarte bine, — apoĭ articolul însuşĭ contribue la întregirea opiniuniĭ despre Maghiarĭ, ce presa germană a început să-şĭ o facă de la vizita împăratuluĭ german, încoace.

«Raţiunea de Stat cere adeseorĭ, să se încheie alianţe, să se menţie relaţiunĭ prieteneştĭ între guverne, fără a se ţinea samă de simpatia sau antipatia popoarelor. Numaĭ singura consideraţie a avantajuluĭ momentan e hotărîtor. Zic anume, pentru avantajul momentan, căcĭ întreaga noastră atitudine, e, — din nenorocire trebue s'o spunem, — politică a zileĭ, care n'are alta în vedere de cît viitorul cel maĭ apropiat. Fără îndoială, că popoarelor, în simţimimintele lor maĭ mult instinctive, foarte puţin le pasă de politica guvernelor lor şi caută a merge tot pe drumul lor bătut. O asemenea privelişte ni-se înfăţoşază acum în Germania, Austria, Ungaria şi *Romînia.*

Acum mĕ voĭ ocupa numaĭ cu relaţia dintre Germania şi Ungaria.

Am văzut de curînd, cum Maghiariĭ i-aŭ făcut împăratuluĭ german ovaţiunĭ entuziaste, nu din iubire orĭ simpatie pentru Germanĭ, — masa cea mare a Maghiarilor oferă Germanilor o ură sincră —, ci numaĭ fiind că tripla alianţă e pentru Maghiarĭ cel maĭ bun scut contra ameninţătoareĭ revărsărĭ slavone. Poate să contribue la aceasta şi o consideraţie personală, anume personalitatea cavalerească a Imparatuluĭ Wilhelm le e simpatică saŭ le impune tot atît de mult, ca şi mustaţa sa, care fiind răsucită în sus, poate fi mult apreciată de Maghiarĭ, ca adevărată «mustaţă de husarĭ maghiarĭ». E cunoscut că Unguriĭ dau mult pentru o înfăţoşare chipeşă, marţială, pentru a impune prin exteriorul lor, căcĭ din nenorocire cultura interioară lasă foarte mult de dorit.

Maĭ departe ni-se oferă momentan minunata privelişte, ca Maghiariĭ să-şĭ însuşiască titlul de apărătorĭ şi advocaţĭ aĭ Germanilor în Austria, cu toată ura profundă, care separă ambele naţiunĭ. Numaĭ frica, ca la o întîmplătoare introducere a federalismuluĭ în o jumătate a imperiuluĭ să nu fie influenţată şi jumătatea ungurească, îĭ face să lucreze astfel, — decĭ numaĭ folosul, iar nu prietenia pentru Germaniĭ — Austriacĭ, e hotărîtoare.

«Dar şi noĭ Germaniĭ avem datoria, să întrebăm, ce folos rezultă pentru noĭ din prietenia maghiară. Folosul aparent e foarte mare. Se zice, Ungaria constitue Straja, zidul de apărare spre sud-ost: cu armata sa ar fi în stare să ne apere de înaintarea Slavilor. E. adevĕrat oare?

E adevărat oare? Cine cunoaşte situaţia în Ungaria, nu poate de cît să rîdă de o astfel de aserţiune. *Ce e armata Ungurească?* Un conglomerat de şease deosebite elemente cu tot atîtea limbĭ de regiment (de şi comanda e nemţească), şi anume a Slavilor de Sud (Kroaţĭ, Sîrbĭ), Slovacĭ, Rutenĭ, Nemţĭ, Romînĭ, şi Ungurĭ, şi din care Unguriĭ nu constitue măcar jumătatea, ceilalţĭ, poate cu singura escepţie a Nemţilor, sînt însufleţiţĭ de cea maĭ înverşunată ură contra Ungurilor. Odată întrebînd pe un Sîrb, care chiar atuncĭ fusese eliberat din armată, ce ar face el dacă ar fi dus contra Ruşilor, îmĭ respunse: «Atuncĭ impuşc pe căpitanul nostru şi trec la ceilalţĭ». Croaţiĭ deasemenea nu-şĭ vor vărsa vre-o dată sîngele pentru nesuferita Ungarie, cînd vor fi duşĭ contra Ruşilor, *şi tot atît de puţin Romîniĭ*; — aceasta pot s'o spun sigur, căcĭ prin contactul meu nemijlocit cu aceste popoare le cunosc dispoziţiunea sufletească. Unguriĭ sînt şi pentru ţăraniĭ Romînĭ «domnĭ» (Herren) în înţălesul de «stăpînitorĭ», al căror jug trebue trebue scuturat la cea dintîĭ ocaziune. *Nu e adevărat, după cum foile maghiare bucuros ar vrea să creadă, că numaĭ inteligenţa romînă e nemulţămită şi agită,* **ci intreaga populaţiune română e pătrunsă de această ură.**

Şi aceasta e de mult. O dovedesc re-

voluțiunile luĭ Horia și Cloșca în secolul trecut și revoluția de la 48, cînd Romînii sub conducerea luĭ Iancu veniră din munțiĭ lor și-și resbunară sîngeros contra asupritorilor lor, răsbunare care adese orĭ ajungea la înspăimîntătoare cruzimĭ. Dar scenele de la patru-zecĭ și opt se vor repeta iară-și și se vor întinde pe o întindere cu mult maĭ mare, în caz cînd magnațiĭ vor continua se meargă pe calea care au apucat-o la 1867, fără îndoială, conducătoare la peirea lor.

Ce ne poate folosi nouă Germanilor amiciția unuĭ popor, care în momentul suprem nu e în stare să se apere de dușmaniĭ luĭ interni, și cu atît maĭ mult, să ne dea nouă sprijin contra celor din afară. Și că amărîtele populațiunĭ ale Ungarieĭ vor părăsi la nevoe pe calăiĭ lor, ba că chiar contra lor se vor întoarce, cînd eĭ sunt la strîmtoare, ne o dovedește starea spiritelor manifestată cu ocazia scîrboaselor omorurĭ de la Carlovitz.

«Din nenorocire glasul naționalităților a fost puțin luat în seamă până acum de presa germană, sau maĭ curînd nu e de loc ascultat. Totuși e datoria preseĭ germane, de a face cunoscut situația adevărată a popoarelor Ungarieĭ, pentru ca să putem ști, la ce am ajuns și ce avem de așteptat, cînd odată vom trebui a ne bizui pe ajutor străin. Eŭ susțin: **prietenia Maghiarilor pentru noĭ n'are nicĭ o valoare**, *va fi din contra un mare pericol cînd noĭ ne-am sprijini pe dînsa și încrezîndu-ne în forța lor, am reminea nearmați de acea parte.* Dar **Ungurii sunt după cum eŭ susțin, chiar cel maĭ teribil dușman al nostru.** Eĭ aŭ produs naționalității germane enorme perderĭ. In Ungaria orașele cele maĭ vechĭ sunt de origină germană. Cele maĭ multe s'au perdut caracterul german și multe sunt amenințate, ba chiar și în Transilvania, unde Sașiĭ maĭ țin încă bărbătește piept. Dar pierderea cea maĭ mare ce ne amenință e *complecta maghiarizare a populațiunii germane de la țară*, peste două milioane. *Am suferit noĭ oare o astfel de pierdere prin rezboiŭ și trebuie să privim liniștiți și în inacțiune la zugrumarea națională a connaționalilor noștri?* E necesar de a aminti Ungurilor, că dînșiĭ nu-s nimic alta de cît un poporaș sumeț, și că puțina cultură ce o au și cu care se fudulesc, e datorită Germanilor. Tot atît de necesar e a le deschide ochiĭ că, dacă politica germană ar găsi de cuviință să îndepărteze mîna proteguitoare a imperiuluĭ german de la monarhia dualistică a Habsburgilor, aceasta n'ar maĭ fi sigură un moment, că nu se va prăbuși. Ca și Cehiĭ, tot atît de puțin vor fi în stare și Ungurii de a o scăpa!»

Milius

Științĭ-Litere-Arte

— —

Comitetul teatral a primit ierĭ, pentru a fi jucată în stagiunna aceasta, piesa *Căsătoria unuĭ om politic*, comedie în cincĭ acte, din repertoriul Comedieĭ Franceze, de Victorien Sardou.

Marele dramaturg a scris această piesă avînd în vedere aptitudinele personaluluĭ artistic al Comedieĭ Franceze.

Traducerea excelentă a acesteĭ drame-comediĭ e datorită publicistuluĭ Petru V. Grigoriu.

***

Mîine Sîmbătă 4 Octombrie are loc la Circul Sidoli, reprezentația excepțională dată de Thaumaturgistul francez Delaunay dimpreună cu mediul său M-lle Benita.

Să sperăm că publicul nu va fi înșelat de data asta, ca la reprezentația celebruluĭ cavaler de industria Dorvann.

CÎNTEC POPULAR

Foae verdi di-aferim

— —

I

Foae verdi di-aferim
Puicĭ, ci dragosti-avem?
Tot la luna ni-'ntîlnim,
S'atuncia ni ciondănim.
Tot la luna și la doui,
Si facim dragostia nouĭ.
La luna la săptămîna,
Nicĭ atuncia nu-nĭ dă mîna.

II.

Foai liția ciapĭ roatĭ,
Inima me ce-ĭ di chiatrĭ,
I-ncuetĭ c'o lăcatĭ,
Și nu-ĭ nimi s'o discui.
Numa hoața di beții,
Ari cheie s'o discui.
Amu dintr'o vreme 'n coace,
Inimioara 'n mini dzaci,
Dzaci, dzaci, n'am ci-ĭ faci,
Ca un pui într'o găoaci,
Cînd n'ari undi sĭ 'ntoarci.

III.

Am un galbîn și nu-ĭ bun,
L'aș schimba și nu mă 'ndur,
Si trec cu puica 'n cordun.
In cordun di ceia parti,
Ci n'am nicĭ sorĭ, nicĭ frati.

Irimia Nedelcu.

Revolta în Filipine

— —

Revolta în Filipine a luat o desvoltare serioasă. Insurgențiĭ aŭ primit maĭ multe lăzĭ cu arme trimise din China și din Japonia.

Guvernul a cerut mareșaluluĭ Primo Rivero desluşirĭ asupra situațieĭ, asupra cifreĭ întăririlor necesare, căcĭ e temere că ano-timpul frumos va face pe rebelĭ să reia ofensiva.

Se pare că mareșalul Campos nu e dispus să înlocuiască pe generalul Primo Rivero la Manilla, In cazul acesta, generalul Macias va merge în Filipine.

Din parlamentul austriac

— —

2 Octombrie.

Opoziția germană continuă obstrucționismul seŭ cerînd de maĭ multe orĭ apel nominal pentru chestiunĭ cu totul secundare.

Apoĭ vine discuția punereĭ sub acuzare a miniștrilor.

D-niĭ Hochenburger și Wolff motivează moțiunea lor de punere sub acuzație, bazîndu-se pe ordonanța de la 2 Iunie 1897, fixînd datoriile autorităților în adunările publice.

Contele Badeni expune că această ordonanță este perfect legală și s'a publicat, avîndu-se în vedere situația furtunoasă a Camereĭ care se întindea și în meetingurĭ, în afară de parlament.

Această ordonanță n'avea de cît să preciseze datoriile autorităților în această privință. Stînga întrerupînd într'un mod zgomotos pe contele Badeni, acesta a strigat: „Dacă întreruperile continuă voĭ renunța la cuvînt".

Cît despre funcționarul care a făcut cunoscut această ordonanță confidențială contrariŭ jurămîntuluĭ seŭ, a fost condamnat în modul cel maĭ aspru. Contele Badeni a adăogat că funcționariĭ austriacĭ sunt credincioșĭ datoreĭ lor și că ar fi fost maĭ bine ca deputații să nu fi profitat de rătăcirea unuĭ singur funcționar.

Anarhiștiĭ din Spania

— —

Pentru a răspunde dorințelor regineĭ regente, ministerul spaniol va regula în scurtă vreme situația anarchiștilor deținuțĭ încă în fortăreața din Barcelona.

Dosarul fie-căruia din eĭ va fi examinat și, după avizul autorităților competente, vor fi deportațĭ, expulzațĭ saŭ pușĭ în libertate.

Regina-regentă a însărcinat pe un iesuit foarte cunoscut, părintele Coloma, să împartă ajutoare familiilor anarchiștilor executațĭ și să se îngrijască de educația copiilor lor. Cheltuelile acesteĭ opere caritabile vor fi plătite din caseta particulară regală.

Mărunte

— —

Anghină difterică. Pe ziua de ierĭ au fust internațĭ în spitalul „Pașcanu", treĭ bolnavĭ de anghină difterică, unul din județul Vasluĭ, iar ceilalțĭ doi din orașul Iașĭ.

Iată numele bolnavilor:

Catinca Sureceanu, în etate de 14 anĭ din Ciortești; Ioan Dimitriu, de 17 anĭ, din strada Păcurarĭ No. 12 și Profira Dimitrescu de 26 anĭ anĭ din strada Nicolina No. 723.

Furt. Sofia Cojocariu a furat ierĭ 9 leĭ din buzunarul luĭ Ion Butnaru, pe cînd sa afla împreună cu acesta în crișma d-luĭ Rohrlich, din strada Palatuluĭ No. 42.

Hoața a fost arestată.

Furt nerușinat. D. Smirnov, cunnoscutul băcan din localitate, s'a plîns poliție ĭ că un individ rămas necunoscut, a furat cutia de ajutoare pentru inundațĭ, care se afla fixată de ușoriĭ prăvălieĭ.

Furt prin efracție.—Neculaĭ Ibrișim a fost surprins de poliție, astă noapte, pe cînd strica lada cu pește a pescaruluĭ Iancu Lieber din piața sf. Spiridon, cu gînd a-și însuși conținutul.

Furul se află arestat.

Hoherul în pericol de moarte. — In dreptul stradeĭ Treĭ Erarhĭ, s'a petrecut ierĭ o scenă violentă:

Hoherul a prins, cu metoda obicinuită, cîinele unuĭ oare-care Costache Cocea. In momentul cînd hoherul voia să pue cîinele în ladă, Cocea se repede asupra luĭ, taie lațul cu un cuțit mare, eliberează cîinele, și, în furie dă lovitură de cuțit hoherului. Printr'o întîmplare fericită, lovitura n'a avut alte urmărĭ pentru hoher, de cît două degete tăiete.

INFORMAȚII

— —

D. profesor dr. Bogdan va începe cursul seŭ de medicină legală Joĭ, 16 Octombrie, ora 4 p. m., în localul vecheĭ universităților, și-l va continua în fie-care Marțĭ, Joĭ și Sîmbătă la aceiașĭ oră.

După cîte-va lecțiunĭ generale, d. dr. Bogdan va trata anul acesta despre: *atentatele la pudoare, intoxicațiĭ, rîniri și loviri* și *alienație mentală*, din punct de vedere medico legal.

— —

In urma demisionăreĭ comitetuluĭ vechĭ al societățeĭ *Albina*, a lucrătorilor tipografĭ din Iașĭ s'a ales, în seara de 2 Octombrie, un noŭ comitet compus din d-niĭ I. Mancaș, președinte; I. Alexandrescu, vice-președinte; P. I. Cristea, casier; I. Breabăn și Moritz Aronovicĭ, secretarĭ. N. Burdujan, Em. Urzică, N. V. Ștefăniu, D. Mălăescu, G. Vasiliu și V. Doma, membri.

In urmă, adunarea generală a votat în unanimitate un ajutor bănesc lucrătorilor congediațĭ de la tipografia Miron Costin.

— —

D. Șaraga, directorul stabilimentuluĭ grafic «Miron Costin» a găsit, în informația noastră privitoare la chestiunea lucrătorilor acestuĭ atelier, o atingere indirectă a creditului seŭ.

D. Șaraga exagerează. Poate cine-va să licențieze un personal devenit netrebuincios, fără ca cu aceasta să dovedească deconfitură.

Depinde, însă, de modalitate și, maĭ vîrtos, de respectul îndatoririlor juridice contractate la angajarea lucrătorilor.

Asta e altă chestie.

— —

Procurorul Stoenescu, împreună cu d. dr. Bogdan a plecat ierĭ la orele 3 la comuna Poenĭ, de unde autoritatea comunală a înștiințat parchetul că s'a găsit mort săteanul Gh. Constantin Niță a Catrineĭ, care se presupune că ar fi murit din bătaia suferită de la Ion Dima Osoianu.

— —

Procurorul general a cerut de la curtea de casație strămutarea, de la curtea cu Jurĭ de Fălciu, la o altă curte cu jurĭ, a procesuluĭ comisaruluĭ Petrescu, acuzat de omor.

In caz cînd cererea d-luĭ procuror general va fi admisă, procesul va fi strămutat probabil la curtea cu jurĭ din Bacău, a căreia sesiune se deschide la 15 Octombrie.

— —

Astă-zĭ se face dezgroparea și autopsia cadavruluĭ defuncteĭ Neculcea, pentru ca, față cu sgomotele de otrăvire, să se stabilească care a fost cauza morțeĭ.

— —

Starea luĭ Zisu Feltz continuă a fi gravă. Pacientul nu și-a putut încă recapata vorbirea. Din cercetările făcute s'a descoperit că agresorul este un ferar vecin cu Feltz, cu care acesta a avut deja maĭ multe procese.

Feltz a fost lovit pe cînd eșise în balconul caselor sale, pentru a striga o servitoare.

— —

Se vorbește că epitropia spitalelor sfîntuluĭ Spiridon e pusă în alternativa de a primi ca internĭ mediciniștĭ care nu îndeplinesc condițiile regulamentuluĭ, pentru a fi admișĭ la concurs, sau a rămîne fără internĭ la secția de clinică chirurgicală.

Dăm maĭ jos, pentru a dovedi că această versiune e neîntemeiată, numele studenților în medicină care întrunesc condițiile prevăzute de regulamentul epitropieĭ de a fi admișĭ la concurs pentru posturile de internĭ, *adăugînd, în acelaș timp, că studențiĭ în chestiune sînt doritorĭ a candida la postul de internĭ în serviciile spitalelor dependinte de epitropia sfîntuluĭ Spiridon:*

D-rele Trancu, Moțoc, Densușanu și Anastasescu, d-niĭ Moisiu, Belort, Buteanu, Tomiță, Stenner, Lambrior, Herariu, Gribescu, Popescu, Niculescu, Mălăncescu și Popovicĭ.

— —

Un oare care Gheorghiu, unul din numerošiĭ șolticĭ carĭ, sub titlul de telalĭ de advocațĭ, fac multe victime, maĭ ales printre țăraniĭ din provincie, a mers cu îndrăzneala a lovi cu ciomagul în cap chiar în sala palatuluĭ pe un aprod de la curte, care îĭ făcuse o observație meritată.

Ceea ce e maĭ trist e că un avocat 'și-a permis să intervie pentru a proteguí pe bătăuș și a se face garant de onorabilitatea escroculuĭ.

Parchetul 'și-a făcut datoria. Bătăușul a fost pus în prevenție.

Acum e rîndul decanuluĭ și al consiliuluĭ de disciplină, ca să-și facă datoria.

— —

Tribunalul Iași s. II a respins, ierĭ, cererea de a fi declarat în stare de faliment, *după moarte*, comerciantul de manufactură Simovicĭ, din Podul Vechiu.

— —

Dreptul de apărare, înaintea cassațieĭ franceze:

Intr'un proces dinaintea curțeĭ cu jurĭ din Meurthe et Moselle, apărătorul acuzatuluĭ ceru, ca o scrisoare pe care clientul seu 'ĭ-o adresase pe ascuns din închisoare și pe care judecătorul de instrucție o prinsese, o deschisese și apoĭ o alipise la dosar, să fie scoasă din proces.

Curtea a respins cererea. Acuzatul a fost condemnat, și făcînd recurs, curtea a casat pe următoarele considerente:

Avînd în vedere în drept că, dacă judecătorul de instrucție este, după art. 89 și 35 din procedura penală, învestit cu puterea de a pune mîna pe toate hîrtiile considerate folositoare pentru stabilirea adevĕruluĭ, această putere este mărginită de dreptul de apărare, care domină întreaga procedură criminală și care cere respectul comunicațiunilor confidențiale dintre acuzațĭ și avocațĭ, apărătoriĭ lor.

Considerînd, în fapt, că o scrisoare închisă, adresată pe ascuns din închisoare de către Lotti, avocatuluĭ său și interesînd apărarea sa a fost surprinsă de judecător și atașată la dosar, iar înaintea curțeĭ Lotti a cerut ca scrisoarea să fie scoasă din dezbaterĭ, ca fiind prinsă și deschisă cu violarea drepturilor sale;

Că prin hotărîrea asupra incidentuluĭ, curtea a respins aceste concluziunĭ pe motiv că zisa scrisoare fusese expediată pe ascuns cînd d. M, nu era încă angajat ca apărător și căruia de alt-fel îĭ cerea un act criminal.

Considerînd că clandestinitatea scrisoareĭ nu putea să autorize pe judecătorul de instrucție să violeze secretul corespondenței, cînd nimic nu arăta ca scrisoarea adresată pe numele avocatuluĭ era în realitate adresată alteĭ persoane.

Că importă puțin chestia că d. M, nu era încă angajat avocat, demarșa acuzatuluĭ de a-și procura un apărător trebue să fie tot atît de respectată, ca și demarșele ulterioare.

Că instrucțiunile carĭ conțineau scrisoarea, nu puteaŭ să legitimeze deschiderea eĭ.

Că decĭ, prin o falșă aplicare a legeĭ această scrisoare a fost deschisă, menținută în desbaterĭ și remisă juraților.

Ca ast-fel drepturile apărăreĭ fiind violente, trebue anulată atît deciziunea asupra incidentuluĭ, cît și condamnațiunea, Casează etc.

— —

O NOUA MILOGIRE

Chiar de n'o fi adevarată dar miroasă de-un chilometru a aurelianism.

Un ziar din capitală ne aduce știrea că alaltă-sară a avut loc, în Bucureștĭ. o întrunire intimă și *plenară* a grupuluĭ aurelianist.

Matadoriĭ grupuluĭ veniseră îmbrăcațĭ în zale și care maĭ de care avea aerul maĭ resboinic și maĭ fioros.

Peste treĭ-zecĭ de deputațĭ—spune foaia de la care împrumutăm știrea—se adunaseră în saloanele caseĭ Greceann unde pare că se țin întrunirile grupuluĭ, și toțĭ veniseră cu nestrămutata deciziune de a pune bazele uneĭ lupte fără cruțare în potriva guvernuluĭ.

S'a pus înainte puterea de producție legislativă de care dispune grupul, încrederea pe care parlamentul nu o va acorda de cît aceleĭ emanațiunĭ a partiduluĭ care va ști să stabilească o demarcație incisivă între liberalĭ și conservatorĭ, și în fine începerea uneĭ acțiunĭ energice și a unuĭ limbagiŭ franc față de guvern.

In mijlocul acesteĭ pălălăĭ, însă, d. Aurelian a făcut pe pompierul; la cuvintele și propunerile sale, incendiul a început maĭ întîĭ a se localiza și apoĭ să se stingă cu desevîrșire.

Lectoriĭ vor fi înțeles de sigur că desbaterile s'aŭ terminat și de astă dată cu o propunere de milogire pe lîngă guvern.

S'a luat o rezoluțiune ca să se precizeze *pretențiile* grupuluĭ, și să se comunice d-luĭ Sturdza.

Iar d. Sturdza, care cunoaște deja deciziunea aurelianiștilor, se pregătește, în calitatea sa de martir crucificat al pretențiilor partiduluĭ, să le ofere cincĭ pînĭ și doĭ peștĭ—poate chiar maĭ mulțĭ peștĭ pentru săturarea grupuluĭ.

— —

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

100

ORFANĬ!

PARTEA I-a

CELE DOUĂ SURORI

— —

— O da! căcĭ îl vedeam din ce în ce maĭ posomorît și maĭ descurajat, și aceasta mă făcea și pe mine maĭ tristă... așa de tristă că acum mi era și mie frică fără să știŭ pentru ce... și așa de tristă încît mă 'nădușeam de nelinește.

„In acea sară mi-a fost cu neputință să 'nchid ochiĭ, și cu urechea întinsă spre camera luĭ Mauriciŭ care era aproape de a mea, pîndeam... căutam să'l aud dacă nu cumva tot plînge... Dar nu auziĭ nicĭ un sgomot... credeam că învins de somn și de oboseală, el adormise și eram oare cum mulțumită, cînd deodată un groasnic țipet resună în noapte.

— Un țipet?

— Un țipet sfâșietor, un țipet teribil! Dintr'o săritură mă sculăĭ drept în picioare și ascultăĭ... Auziĭ plîngerĭ, gemete... suspine. El era care țipase și care sărind din pat jos tremura de spaimă...

— Dar pentru ce se spriase așa de tare? întrebă Yvonna.

— Visase!

— Visase?

— Da! avuse un vis straniŭ și teribil... un vis pe care nu vroiam să'l cred cînd mi'l istorisi și care acum îmĭ îngheață tot sîngele în vine cînd gîndesc la el... un vis eare 'ĭ spunea de d-ta, de mine, de mama mea... un vis în fine care prezicea nenorocirile cele maĭ înfricoșate și din care unele s'a realizat deja!

Și mica Suzană devenisă deodată așa de palidă și tremura așa de tare încît la rîndul eĭ, Yvonna, o privi cu spaimă.

— Ce vis! spune! strigă ea cu un glas surd.

— Acel vis îĭ vestea, aproape în aceeașĭ oră în care avuse loc, cursa în care căzuseșĭ și pe care ț'o întinsă baronul de Chancel și contele de Guérande... V'aducețĭ aminte?

— Da! zise Yvonna strîngîndu'șĭ fruntea între mîinĭ... Noaptea... trăsura ceea... ceĭ doĭ oamenĭ în fața mea... O da! îmĭ aduc aminte!

— Acel vis îĭ aratase ceva și despre mine... de mine pe care acel conte de Guérandc pe care nu'l cunosceam și nu'l văzusem nicĭ odată, avea să mă răpească de la muma-mea! despre mine care aveam să fiŭ aruncată lîngă dv. în acest castel!

— Se fie adevarat? murmură sora Adrieneĭ din ce în ce maĭ uĭmită.

— Acel vis în fine, îĭ arăta pe mumă-mea căsătorindu-se cu marchisul de Prades, adică, cu omul pe care'l urăște tot atît pe cît ureștĭ d-ta pe contele de Guérande...

— O da! de o mie de orĭ maĭ mult... strigă Yvonna.

— Eĭ eraŭ îngenuncheți înaintea altaruluĭ alăturea, dinaintea preotuluĭ și pe cînd marchisul vroia să'ĭ puie pe deget veriga nupțială, deodată mumămea aruncă un țipet și căzu moartă ca trăsnită la picioarele altaruluĭ!

„O da! eată oribilul vis ce avu Mauriciŭ, reluă ea și despre care mi-am amintit cînd am știut că d-ta eștĭ Yvonna de Chancel și că mă găseam lîngă d-ta.

Un noŭ fior trecu prin corpul eĭ.

— Mamă! striga ea; O D-zeule să fie oare adevarat că nu te oĭ maĭ vedea! să fie adevarat oare că după ce am regăsit-o am să o perd încă odată... și pentru tot deauna! Mamă!... mamă!...

Și cu pieptuĭ plin de suspine, mititica se svîrcolea și chiema la dînsa pe aceea din brațele căreia fusesă smulsă... pe aceea care era atît de departe de dînsa și care nu o putea auzi.

— O! cît înțaleg de bine acum groaza și spaima luĭ Mauriciŭ, reluă ea putînd abie să vorbească, din cauza bătăilor de inimĭ ce'ĭ rupea peptul. O! înțaleg pentru ce vroia să vĕ vadă imediat, alergînd la d-voastră fără să piardă o minută! Și cum de asemine înțaleg cît de teribilă trebuie să fi fost lovitura cînd, perdut și tremurînd de spaimă sosi el la Fontenay-sous-Bois... Căcĭ dv. nu maĭ erațĭ acolo!... el nu v'o maĭ găsit... iar visul luĭ nu maĭ era un vis, ci înfricoșata și oribila realitate! Aceasta fu pentru dînsul ca o lovitură de trăsnet... el căzu jos... și fu crezut ca mort!

-- Mort!... strigă Yvonna.

— Da, mort! în intervalul unuĭ lung timp toată lumea îl crezu perdut!.. .nu maĭ era decît un mic cadavru... decît un mic corp nemișcat, fără suflare, fără viață!

— O Doamne! strigă încă odată Yvonna. Copilul meŭ! copilul meŭ!...

— Era rece... înghețat și inima'ĭ nu maĭ bătea. Toțĭ aceĭ carĭ 'l încunjuraŭ, d. Laval, infirmierile, toctă lumea 'n fine în grijițĭ peste măsură eraŭ galbenĭ la față ca ceara.

„Cînd el deschisă ochiĭ, primul luĭ strigăt fu pentru d-voastră... Abie se sculase puțin și vroia să plece ca să vĕ regăsească... Dar era cuprins de friguri... de amețeală, și la fie-care pas se clătina.

(Va urma)

O guvernantă germană, cunoscînd și limba franceză, caută un loc fie în oraș, saŭ chiar și la țară.

A se adresa la redacție.

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpușneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ. Busturĭ mărime naturală. Reproducțiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelierului: Esecutare artistică și prețurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

34 Strada Romînă 34

Se primesc copiĭ internĭ cu prețul de **40 leĭ lunar.** Conversația în casă e în limba *Germană* și *Francesă*. Ingrijirea cea maĭ conștiincioasă.

Să predă și lecțiĭ de Piano.

De închiriet și de vînzare

Casa cu 2 etaje din strada de sus No. 96, compusă din patru apartamente.

A se adresa la proprietară, str. Serărie, 43.

In ședința ținută Miercurĭ, la ministerul instrucțiunei publice, în cestiunea reorganizăreĭ teatrelor, conservatoarelor și școalelor de bele-arte, aŭ fost oumite treĭ sub-comisiunĭ compuse din domniĭ:

Mircea, Mincu și Delavrancea, sub președinția d-luĭ Grigorescu, pentru școlile de bele-arte; St. Sihleanu, secretarul general al ministeruluĭ instrucțiuneĭ publice, Wachman și Ștefănescu, sub prețidenția d-luĭ C. Dumitrescu-Iașĭ, pentru conservator, și Olănescu (Ascanio), Luca Caragiali și Vlăhuță peutru teatru.

Aceste treĭ sub-comisiunĭ vor studia cele treĭ ante-proiecte de reorganisare depuse și vor redacta proectele definitive.

— —

Inaintările în armată, aŭ fost amînate pînă după întoarcerea M. S. Regeluĭ de la Iașĭ.

— —

Studentiĭ din Iașĭ aŭ decis să convoace un mare meeting de protestare pe ziua de 12 Octombrie.

Tot atuncĭ se vor ține marĭ întrunirĭ la Galațĭ, Brăila și T. Severin, organisate de secțiunile Ligeĭ și de comitetul național studențesc.

— —

Imoralitate și desfrîŭ

Lectoriĭ noștri nu au uitat, de sigur, crima săvîrșită acum cîte-va lunĭ de banda colectivistă din Hușĭ, care, cu o lașitate demnă de sbirĭ ca Răducănescu și compania, au bătut în arestul poliției pe Rîpanu pînă ce l'au omorît.

Opinia publică s'a alarmat, colectiviștiĭ s'a îngrozit, și, pentru a se acoperi maĭ mult sau maĭ puțin, după multă insistență a opoziției au ordonat anchetarea faptelor. Dar ce s'a întîmplat? Și aicĭ ca și aiurea Oculta a găsit mijlocul de a eși basma curată a găsit pe unul din aĭ lor care, în urma unor promisiunĭ de avansare, a primit să 'și vîndă conștiința și să afirme lucrurĭ false. Acest instrument servil care a apărat cauza oculistă nu este altul de cît d. doctor Manea, numit pe ziua de 1 Octombrie subdirector al serviciuluĭ superior sanitar. D-sa a consimțit a tăgădui că moartea luĭ Răpanu ar fi provenit din bătae și a conchis că a fost naturală și datorită unor afecțiunĭ de care suferea Răpanu.

Dar un lucru a uitat d. dr. Manea, și anume că, pentru a te face complice cu asasiniĭ și a învărti șurubul unuĭ *visum et repertum* astfel în cît să-și poată închipui cineva că moartea este naturală, trebue să nu fiĭ tocmaĭ mărginit, cum pare a fi d. Manea, ca să poțĭ istorisi faptele așa fel în cît să aibă măcar o umbră de adevăr.

Nu a procedat așa d. dr. Manea, d-sa în excesul seu de zel vroind să facă maĭ mult de cît trebue pentru ca și răsplata să fie în proporție i-a găsit luĭ Răpanu nu una, nu două ci două-sprezece afecțiunĭ mortale—o adevarată patologie ambulantă, crezînd, în naivitatea d-sale, că în modul acesta va vorbi opinia publică. Dar înscenarea nu a mers cum fusese ticluită, lumea a strigat iar consiliul a sanitar superior a refuzat de a contrasemna concluziile raportuluĭ opinînd că moartea lnĭ Rîpanu ar fi provenit din bătaie.

In urma acestora, Calligari, prefectul de Hușĭ, a fost obligat să demisioneze iar doctotul Manea a fost mutat la Bacău; ministerul l'a mutat aci de oare ce băcăoaniĭ boclucașĭ și bătăușĭ ar fi găsit un aprig apărător în doctorul Manea la caz de nevoe.

Se înțelege că ast-fel de fapte nu remîn neresplătite; a'ți încarca conștiința pentru a scăpa de pușcărie pe un văr al d-luĭ Cantacuzino, merită resplată—și mazilul de odinioară este astă-zĭ reabilitat și numit sub-director al serviciuluĭ sanitar superior!

Cîtă imoralitate în asemenea fapte! Apoĭ dacă este așa, care și unde maĭ este garanția viețeĭ unuĭ cetățean? Orĭ cine va putea maltrata, lovi sau omorî pe un altul, căcĭ sub regimul actual se va găsi în totd'auna un doctor Manea care să jure că'ĭ negru în loc de alb. Și toate acestea pentru ce?

Pentru un post relativ obscur încredințat unuĭ om și maĭ obscur încă, dar cît desfrîu în asemenea numire! Să ia, însă, bine sama d. Manea: piedestalul pe care s'a așazat d-sa este șubred și încă pătat de sîngele luĭ Răpanu, care cere resbunare și orĭ ce ar face d. dr. petele roșiĭ nu se vor șterge.

— —

Se face o întinsă propagandă printre israeliții pentru o măreață manifestație la sosirea d-lor V. Cogălniceanu și V. Rosetti, carĭ vine ca să ție cîte o conferință în chestia evreiască.

Conferința se va ține Dumineca, în circul Sidoliĭ

E vorba și de un pelerinagiu al asistenței la mormîntul luĭ Mihail Cogălniceanu.

— —

Erĭ a sosit în Capitală monseignorul Dominique Jacquet, episcopul catolic din Iașĭ, pentru ca împreună cu episcopul catolic din Bucureștĭ, monseniorul Hornștein, să intervie în favoarea preotuluĭ catolic Morisseau care a comis crima din Dêrsca.

Ambiĭ episcopĭ catolicĭ au fost la d. Sturdza și diseară pleacă la Sinaia pentru a fi primiți în audiență de rege.

Episcopiĭ doresc ca părintele Morisseau să fie predat autorităților clericale din Roma.

Cronica Strĕinătățeĭ

— —

Oficiosul *Temps* din Paris a lansat, zilele acestea, o propunere tinzînd să se numească în Creta ca guvernator un delegat comisar european, cunoscător al situațieĭ din Creta și Turcia. Acestuĭ diplomat să-i se atașeze un corp consular administrativ alcătuit din belgienĭ și olandejĭ și o poliție colonială, deasemenea alcătuită din elemente de ale trupelor coloniale ale acestor state.

Kreuz-zeitung din Berlin aduce acuma știrea că propunerea ziaruluĭ *Temps* nu e alta de cît aceea, identică adusă în discuția cancelariilor europene de cătră cabinetul francez însușĭ. Efectul primireĭ acesteĭ propunerĭ de cătră marile puterĭ ar fi înlăturarea numireĭ unuĭ guvernator provizor turcesc saŭ cretan. Numele persoaneĭ căreia, eventual, puterile îĭ vor da delegațiunea de a guverna Creta, e ținut în secret încă. Se șopteste, însă, că ar fi vorba de o personalitate militară în serviciul unuĭ stat mic, care a lucrat deja in orient și îl cunoaște.

***

In Roma domnește liniște. Mișcarea comercianților împotriva noilor dărĭ apăsătoare proiectate de guvern a fost înăușită cu puterea armată.

Cartierul Parione și celelalte cartiere populare sunt păzite, incontinuŭ de patrule. Prefectul Romeĭ a lipit pe zidurile orașuluĭ o proclamație declarînd că a prevăzut scandalurile, ceia ce a produs o ilaritate generală. După o statistică oficială numaĭ 15,000 negustorĭ și industriașĭ și 485 privatierĭ ar plăti impozitul pe venit. Dintre acești numaĭ la 6000 li s'aŭ rădicat impozitele. Comerciantiĭ și industriașiĭ micĭ nu plătesc impozitul pe venit.

Dizolvarea societăților socialiste din Roma, ordonate de guvern cu ocazia răscoaleĭ comercianților, a adus după sine, și confiscarea de numeroase de scripte la aceste societățĭ.

Organul socialist *Avanti* declară că mișcarea negustorilor e o prostie, căcĭ acești aŭ mijloace suficiente de a-și căuta satisfacție și pe altă cale. Aceĭ carĭ aŭ provocat desordinele n'aŭ făcut de cît să servească reacțiuneĭ. Socialiștiĭ n'aŭ nicĭ-un amestec în aceste desordine.

De la Congresul de Geologie din Rusia

(urmare)

— —

Tiflis 9 Sept. 1897.

Iubite amice.

De la scrisoarea din Vladicaucaz n'am maĭ putut scri nimic, în aceste 4 zile de trăsură dintre Vladicaucaz și Tiflis; cel mult cîte-va note luate cu creionul, maĭ ales la stațiele de dejun, masă și culcare. Chiar scisoarea din Vladicaucaz era din fugă, grăbit fiind de plecare. Cînd ne-am suit în trăsurĭ ploaia încetase, dar ceriul încă nu se înseninase. Eram 50 împărțiți în 25 trăsurĭ marĭ comode cu cîte 4 caĭ voinicĭ. O mică escortă militară și cîți-va ofițerĭ georgienĭ ne însoțeaŭ călărĭ. Par'că o stea norocoasă mĕ urmează în maĭ toate călătoriile. Maĭ totdea-una timpul frumos mĕ urmează, tocmaĭ unde este ceva maĭ frumos de vĕzut. Cum am plecat ceriul a început a sĕ însenina. Nu trecuse jumătate de oră și uriașele masivurĭ, pân'atuncea nevăzute, începură a pluti d'asupra oceanuluĭ de nourĭ și a ne sfida par'că, rînjind printre fioroșiĭ lor colțĭ despărțiți prin groaznice prăpăstiĭ. Suim pe nesimțite. Valea Terekuluĭ închisă între înalte șirurĭ de munțĭ stêncoșĭ cu vêrfurĭ petroase saŭ acoperite de omĕt. Timpul devine splendid dar rara și șubreda vegetația ce îndrăznește să se acațe înspre vêrfurile ce plutesc pe nourĭ, mândrindu-se la soare de albeața broboadeĭ lor. Din când în când păreții văiĭ să deschid în câte o vale ceva maĭ largă, lăsând să sĕ vadă etajate până la ceriul albastru grupurile munților uriașĭ îmbracați cu omete și împodobiți cu salbe de ghiațare. Din când în când o fortăreață saŭ un post militar maĭ în fundul văiĭ, iar pe vârfurile stîncelor câte o ruină de vechĭ cetățĭ saŭ castele. Haltele de dejun, masă și culcare sînt maĭ de'nainte fixate și îngrijite, așa încât nu sîntem de plâns chiar atuncĭ când uniĭ din noĭ ne servim de corturile soldaților unde avem paturĭ bune, pătură de lână de a le ofițerilor și lingeriĭ tot-dea-una curate, aduse în furgoanele ce ne întovărășesc împreună cu..... multe de toate ce ne nu sĕ găsesc prin aceste locurĭ. După Lars trecem Trekul și întrăm în defileul Dariel (1257 m. alt.), numit de ceĭ vechĭ *porțile sarmate*. Valea e așa de îngustă și păreții așa de stîncoșĭ (1600 m. d'asupra văiĭ), în cât jos nu'ĭ loc de cât pentru Terek și pentru drum, iar sus abia sĕ vede dunga îngustă a ceriuluĭ albastru; soarele joacă *iții*, din când în când la vr'un cot al defileuluĭ. Maĭ târziŭ, când defileul sĕ maĭ lărgește, blocurĭ enorme rupte din păreții granitici barează aproape cursul zgomotos al Terekuluĭ; aiurea avalanșe de stîncĭ năruite mărginesc șoseaua de multe orĭ închisă de ele până ce e curățită de soldațĭ carĭ adesea trebue să întrebuințeze dinamita. Pe la 4oare când eșim din Dariel și valea se lărgește, începe o furtună care par'că ne aștepta înfundată aice și care ne biciuește fețele cu nisipul și petrișoarele ridicate. Partea comică nu lipsește: câte-va pălăriĭ plutesc în văzduh abia zărindu-se și acațându-se de stâncĭ. Unele vor face parte poate din vr'un cuib de vulturĭ, vr'o una poate, maĭ știĭ, va forma un obiect de studiŭ interesant, ca fosil neînțeles, pentru vr'un îndrăzneț geolog al veacurilor viitoare. Să mergĭ cu capul gol în trăsură și maĭ apoĭ să maĭ fie și rîs de geologĭ, carĭ când n'aŭ petre de sfarmat sûnt foarte mușcătorĭ, a încercat-o un biet dascal neamț, foarte cochet, chiar în escursiunĭ. Pe la 5½ oare ploaia începe, se întunică și, închiși în trăsurĭ, nu maĭ vedem nimic, Incepem a deveni triștĭ, ni-ĭ teamă să nu ție vremea rea și atuncĭ adio Kazbek, adio frumuseți a le Gaucazuluĭ. La 7½ ajungem la Kasbek (sîntem la 1727 m.) unde e pregătită masa și unde dormim, carĭ în salele otelului și stațiuneĭ (damele și ceĭ însurați) carĭ în o vastă sală a Primărieĭ, prefăcută de ocazie în dormitor. La masă nu maĭ era veselia obicinuită, cu toate silințele ce ne dam cu toțiĭ să alungăm posomorîrea și am dormit cu greŭ fiind enervat de vremea reă și necăjit că nu vom vedea a doua zi Kazbecul.

6 Sept. Fiind cam rece, m'am deșteptat la 4 ore. Deschizênd ochiĭ, un spectacol mărețiŭ îmĭ izbi privirea. Albeața omĕtuluĭ luminat deja pe vêrfûl Kozbeculuĭ de un roz-auriŭ mĕ orbi. Sărĭ din pat, mĕ'mbrăcam în grabă, și eșiĭ pe terasă să admir spectacolul măreț. De jur împrejur sîntem înconjurați de munțĭ albĭ dominați de Kazbek (5044 m.) care'și rădică fruntea înălbită și frumos luminată într'un roz-auriŭ de razele soareluĭ răsărind; spectacolul devine feeric. Nu vreaŭ să fiŭ egoist, alerg de scol pe cei-l-alțĭ și, cu câți-va, luăm caĭ și alergăm să vedem un ghiețar din apropiere. Cu toată frumuseția spectacoluluĭ însă, trebue să ne smulgem de la el; la 8½ trebue să plecăm; programul trebue respectat. Șirul crestelor albite ne înconjoară necontenit formând ca o horă de uriași cu albe plete și cu brațele încătușate de ghiețare; iar Kazbecul poartă hora, jucând când în mijloc, când în șir cu cei-l-alțĭ. Ivan (birjarul) face cu noĭ curs de rusește, scriind p'o bucată de hârtie cuvintele și explicându-le cu semne. Noĭ (eŭ și Toubeau) îĭ scrim în franțuzește (cu caractere slave) traducerea. Trebue să știĭ că eŭ maĭ ales (care știŭ bine toate numerele rusești, câte-va substantive, adjective, pronumĭ, verbe și adverbe) trec de cunoscător mare al limbeĭ rusești, printre congresiștĭ! Și Ivan e foarte mulțămit când îĭ spunem Jean; iar el nu maĭ zice decât: bon, bien, alon! un, deux, trois, etc. etc. Nu-ĭ vorbă, și maĭ mulțămit e la stațiile de dejun și masă, când îĭ dăm 20 cap. pentru *votki* și *piroşki*, lucru ce face invidioșiĭ pe mulțĭ din cei-lalțĭ birjarĭ carĭ adesea cearcă să-ĭ iasă înainte când drumul o permite. Dar și Ivan îĭ surprinde câte-o dată și ca fulgerul sare rândul de 10 saŭ 12 trăsurĭ, spre a lua loc în o ruptură maĭ înaintată a șirului.

Vellea.

BERĂRIA CENTRALĂ

In fie-care seară orchestra sub conducerea celebruluĭ violonist profesor *V. Borteanu* **și a decanuluĭ artiștilor ieșenĭ** *Ionică Barbu.*

Bere *Zimbru*, **Bere** *Peleș*, **(Oppler). Bere** *Bavareză.*

ULTIME INFORMAȚII

— —

Aseară s'a întrunit comisiunea, pentru concursul catedreĭ de limba latină de la liceul internat și a început cetirea probelor scrise.

S'aŭ cetit 2 probe scrise, celelalte 2 probe se vor ceti în astă sară, cînd se va da și rezultatul.

Cu ocazia viziteĭ Suveranilor în Iașĭ, se vor da două reprezentațiĭ de gală la teatrul național.

Una, de cătră societatea dramatică cu programul anunțat, și alta, de cătră o trupă germană, care va reprezenta pe „Meșterul Manole" a Carmen Sylveĭ, cu celebrul artist Sonuenthal în rolul de căpitenie.

Crima din Bivolarĭ

Ierĭ a fost adusă la parchet de cătră jandarmiĭ ruralĭ, Ana Seltzer, pruncucigașa despre care am vorbit în numerile trecute.

Afacerea a fost trimisă la judecătorul de instrucție a cabinetuluĭ No. 1. Judecătorul a dispus internarea acuzateĭ în penitenciar.

Examenele pentru obținerea graduluĭ de sub-locotenent în rezervă, de către soldațĭ bacalaureațĭ, care trebuia să înceapă la Octomvrie s'a amînat pentru cîte-va zile.

Comisiunea examinatoare se compune din d-niĭ colonel Clucer, loc.-colonel Boerescu, loc.-colonel Grecescu, loc.-colonel Zlătianu și maior Văleanu,

Primim la redacție:

Clipe vesele, nuvelete de Ioan G. Ionescu, Quintus Prețul 1 leŭ. Colecția Șaraga.

Ce-ĭ Alcoolismul? de A. C. Cuza și **Programul Ligeĭ Române contra Alcoolismuluĭ,** ambele din Biblioteca ligeĭ în contra Alcoolismuluĭ.

Mîine, 3 Octombre, este aniversarea nașterei Principeluĭ Carol.

Micul Principe împlinește patru anĭ.

D. dr. Valeriu Roșculeț a fost numit medic primar al județuluĭ Bacău, în locul d-luĭ d-r. P. Manea, trecut ca subdirector al serviciuluĭ sanitar.

D-luĭ Gr. N. Macri, i s'au furat în stația Tecucĭ, un sac de voiaj, conținînd niște acte de procese și alte lucrurĭ, iar studentuluĭ Th. Gurău i s'au furat în stația Galațĭ un portmoneu cu 200 lei și niște acte.

Ierĭ a venit din nou înaintea Trib. Iașĭ s. II reclamațiunea Marieĭ Tataru, care cere de la Direcția C. F. R. daune, pentru moartea prin accident a soțuluĭ său frînar la căile ferate.

Nenorocita femee, redusă la ultimul grad de mizerie prin acest proces, care nu se maĭ termină, nu s'a maĭ putut presenta ierĭ, în cît Tribunalul i-a respins reclamația.

Piața sfîntulA nton din Capitală a fost, alaltăierĭ, teatrul unuĭ scandal nemaĭ pomenit provocat de un numĕr de guarzĭ comunalĭ.

In dimineața acesteĭ zile treĭ bricurĭ încarcate cu vre-o 40 de guarzĭ trecură prin piața Sf. Anton.

Unul din bricurĭ lovește căruța unuĭ nisipar și—în loc ca nisiparul să scoată vre-o înjurie; din potrivă tocmaĭ vizitiul briculuĭ se scoboară și ia la bătaie pe nisipar.

Un funcționar de la o pielărie din apropiere, indignat de sălbătăcia vizitiuluĭ, intervine în favoarea căruțașuluĭ.

Guardiștiĭ luînd atuncĭ partea vizitiuluĭ lor se aruncă selbaticĭ asupra funcționaruluĭ bătîndu-l până la sînge.

Băețiĭ de la prăvăliile din prejur, atrași de țipetele victimeĭ, se strîng în mare număr și o batae în regulă se încinge între civilĭ și gardiștĭ. Cîți-va guarzĭ fură chiar desarmați de săbiĭ și revolvere. Poliția instiințată a venit în mare număr. Sunt numeroși răniți, dar maĭ cu samă, din partea guarzilor.

D-l Ștefan Colceag absolvent al școaleĭ de bele-arte, a fost numit suplinitor la catedra de caligrafie și desem de la școala de comerț gradul al II, în loc regretatuluĭ Th. Buicliu.

S'a dovedit cu această ocasie că o scrisoare cît de urîtă pe o *bună carte* de vizită e maĭ de efect de cît o scrisoare frumoasă, chiar pe hîrtie ministerială.

Cetim în **Drapelul:**

Astă-zĭ putem afirma cu siguranță că d. dr. Leonte va părăsi în curînd serviciul Aforieĭ spitalelor civile, unde îșĭ va regula drepturile la pensiune pentru anĭ de pînă acum.

Dr. Leonte a fost numit ca medic primar la spitalul Brîncoveanu, secțiunea chirurgicală, în locul rămas vacant prin moartea doctoruluĭ Kremnitz, unde va începe serviciul peste cîte-va zile.

Nu e nimic hotărît dacă locul ocupat la spitalele Eforieĭ de dr. Leonte se va da orĭ nu d-luĭ dr. Asaky, care venise pentru a solicita succesiunea d-ruluĭ Kremnitz.

Consiliul profesoral al facultățeĭ de medicină, întrunit asară pentru a delibera asupra chestiunilor pe care le am publicat în numărul nostru de ierĭ, a hotărît următoarele:

Orarul studiilor facultățiĭ;

Examenele de fine de an în întârziere. S'a admis să dea examen studențiĭ cariĭ aŭ frequentat regulat și motivează absența de la examenul din Iuniu. Candidațiĭ audienții, cariĭ aŭ avut la bacalaureatul și carĭ aŭ pregătit ca auditorĭ cursurile și acum aŭ obținut bacalaureat nu sunt admiși a da examen de fine de an, de oare-ce nu aŭ fost studenți înscriși regulat.

Autoriză pe d. d-r Pavel Botezatu să ție cursurĭ libere de Anatomie topografică, rămîind tot d. d-r Peride suplinitorul oficial al acesteĭ catedre, creiate anul curent, ca unul ce e profesor definitiv, și prin urmare singur capabil, conform regulamentuluĭ, a lua parte în comisiunĭ examinatoare și a da note.

De altminterĭ, d. dr. Peride a fost numit în acest post încă de astă vară de către minister.

In privința cerereĭ d-luĭ dr. Socor, pentru suplinirea gratuită a catedreĭ de clinică oftalmologică, consiliul, în urma unor discuțiĭ furtunoase, amînă chestiunea pentru altă ședință, d. dr. Socor ne fiind prezent.

INȘTIINȚARE

Subscrisul avocat, domiciliat în Iașĭ, lucrînd ca mandatar al d-reĭ Maria Smaragda Beldiman, fiica legitimă a d-neĭ Elisa Balș din căsătoria sa cu defunctul acum Aga Dimitrie Beldiman și informat fiind că d-na Elisa Balș caută să vîndă toată averea sa văzută și anume: moșia Pribeștĭ din jud. Vasluĭ și casele din Iașĭ str. Romînă, cu scopul de a face pe viitor imposibilă încasarea de la d-sa a pensiuneĭ alimentare dobîndite de clienta mea prin sentința Trib. Iașĭ s. I sub No. 224 din 25 Iunie a. c, dată cu execuțiune provizorie,—*înștiințez pe toțĭ aceĭ* cărora li s'ar propune vînzarea acestor imobile să se abțină de a le cumpăra, căcĭ în caz contrar vor fi considerați ca de rea credință și expuși a vedea anulîndu-li-se cumpărătura.

G. S. Cristofor.

INȘTIINȚARE

In cursul luneĭ *Octomvrie* va apărea din teascurile tipografieĭ editoare „Dacia" un *Călendar Literar* sub direcțiune d-luĭ *I. L. Caragiale*; el va cuprinde o alegere de bucățĭ literare între care și una originală a d-luĭ Caragiale.

Credem că nu maĭ este nevoe de o reclamă maĭ mare.

Domniĭ librarĭ sunt înștiințați din timp.

Prețul unuĭ exemplar 1.25
Exemplarul de lux 2.50

De la s-tu Dumitru sunt de dat cu chirie următoarele case: 1 casă cu 6 odăĭ și atenanse, strada Sărărie. 1 casă cu 3 odăi și atenanse strada Albineț. 1 pivniță mare și adâncă potrivită pentru depozit.

Aceste imobile se află pe locul și frumoasa grădină foastă Țigara.

1 casă cu 7 odăĭ, 2 antrete, 2 bucătăriĭ, atenanse, grajdiŭ șură și grădină, putânduse ușor împărți în două sau treĭ locuințĭ separate, str. Frecăŭ No. 70.

A se adresa la proprietar inginer Th. C. Lecca str. Frecău 70 între orele 12 și 2 p.m.

De închiriet de la 26 Octombrie 1897, apartamentul de jos a caselor mele din strada Anastasie Panu No. 7. compus din șapte odăĭr două antrete, bucătărie, o odaie pentr-servitorĭ, pivniță și lemnărie. Se încharează și apartamentul de sus cu gtul. diŭ și șură a se adresa la subsemna-ui

N. Nicolaide
avocat.

S. SCHILLER

Magasin de Manufactură
Str. Ștefan cel Mare No. 49
A SOSIT

Lănagiurĭ simple și fantasie pentru rochiĭ.
Postavurĭ și ștofe pentru haine și paltoane bărbătești.
Flanele cu metru și barcheturĭ.
Catifele și Velvet pentru bluze.
Voalete de obraz.
Madapolanurĭ, olandă, satinurĭ de lină și atlasurĭ penrru plapome.
Ștofe de mobile, plușurĭ de lînă și matasă penlru mobile, covoare. etc.

IMPORTANT

La 1 curent se începe campania vaccinărilor și revaccinărilor institutuluĭ vaccinal. D-l Pierre Solomon cunocustul vaccinator și subdirector la institut care a repurtat cele maĭ marĭ succese stă la dispoziția publiculuĭ.

Chemările acasă se adresează în str. sf. Lazăr No. 62.

CABINET
de
CHIRURGIE DENTARĂ

Aduc la cunoștința onor. Public că am deschis în strada Lăpușneanu No. 28 alăturea cu Agenția Teatrală un cabinet dentar unde se va efectua orĭ ce lucrare atingătoare de accastă artă precum: extracțiunĭ de dinți și de rădăcinĭ, (cu anestie) redresarea și ortopedia dinților deviați (strîmbĭ), grefe dentare (pînă la 18 anĭ), obturațiunĭ (plombe) de: ciment, email, aur, zinc, cu amalgame de aur, platină, argint, cupru. Curățirea dinților de substanțe streine.

Protese diverse ca: dinți cu pivot, coroane de aur, danturĭ întregĭ de metal, cauciuc și celuloid *travaux á pont*, protese imediate pentru defectele plafonuluĭ gureĭ, (hiat lupin și buză de iepure).

Toate operațiile vor fi executate pe baze adevarat științifice; asistentul meŭ laureat al Facultățeĭ dentistice din Geneva va fi la dispoziția suferinzilor la orĭ ce timp,

Dr. med. și chir.
A. MENDEL

DE INCHIRIET

De la 26 Octombrie a. c.

Un apartament compus din 6 odăĭ. sofragerie, bucătărie, spălătorie și pivniță, **O magazie** cu odaia eĭ și pivnița ocupată acum de d-l Bruner ciasornicar.

Ambele în strada Stefan cel Mare, No. 39, vis-à-vis de Mitropolie.

A se adresa la proprietar N. Ștefănescu avocat strada sf. Haralam b No 7

3000 vedre vin alb și roșu din 1896 sunt de vînzare la via D-luĭ C. Petrescu, Galata.

A se adresa Str. Dancu No. 10 Iașĭ.

Casă de Inchiriet

Renunțîndu-se la închirierea făcută, aduc la cunoștință; că, cu începere de la 26 Octomvrie a. c. saŭ chiar pe acuma daŭ în chirie, casele mele, situate în strada impas 40 de sfinți No. 3, compuse din: Un salon mare 7 odăĭ, două antreurĭ, baie sistematică, bucătărie, spălătorie, odăĭ de servitorĭ, grajdiu, șură, curte și grădină spacioasă, apă în ogradă etc. etc.

A se adresa proprietaruluĭ inginer Popovicĭ V. A., în strada sus arăattă

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ

Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărău, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurarĭ

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat					
	Cl. I.		Cl. II		Cl. III	
	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la şoşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

LEGĂTORIA DE CĂRŢĬ

şi

Incadrare de Tablourĭ

a tipografieĭ „Dacia"

Iaşĭ, 42 Strada Golia, 42.

Execută, cu cea maĭ perfectă acurateţă şi promptitudine toate lucrările aingătoare de această branşă.

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

De închiriet şi de vînzare

Casele din Iaşi, Strada Anastasie Panu No. 5 compuse din: 2 antrete, 7 odăĭ sus în care se pot considera 2 saloane, osebit camera rece, ca atenanse: sofragerie, spălătorie, bucătărie, cameră pentru vezeteu, grajdŭ încăpător pentru 8 caĭ, şură pentru 4 trăsurĭ, 2 pivniţĭ încăpătoare peste 2000 vedre vin, ghevghir pentru verdeţurĭ, toate de zid masiv garantate de umezeală, 2 grădini, cu pomi roditorĭ şi pentru florĭ, se daŭ cu chirie imediat, pe timp de 2 anĭ. Se pot vinde şi de vecĭ, doritorii se pot adresa la uroprietar cu locuinţa în ele, pentru condiinĭ.

Căpitan C. Th. Carp.

LIBRARIA şi PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICĬ

IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iaşi, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞI FLAVULINĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ

1 LEU FLACONUL

Dacă voiţĭ să beţĭ o cafea bună şi higenică cereţĭ la toate băcăniile

NUMAI

CAFEA REGALĂ

La fabricei A. WEINRER din Iaşi

Premiată la expoziţia din Paris 1889 cu MEDALIE DE ARGINT

Singurul surogat SPORNIC şi NUTRITIV care dă cafeleĭ o AROMĂ şi un GUST FOARTE PLĂCUT. Analizele celor maĭ marĭ chimiştĭ aŭ găsit-o cea maĭ PERFECTĂ şi CEA MAI HIGIENICĂ.

1000 vedre VIN de COTNARI

Recolta 1886, din pivniţa Roznovanu de vînzare. A se adresa strada Assachi No. 12.

Dimitrie Greceanu

Avocat

Strada Asachi

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ" „GENERALA" *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiŭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237.855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ ***Ión S. Ionescu***

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille,* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

„DACIA"

TIPOGRAFIE-EDITOARE

Strada Golia 42 — IAŞI — Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURI

Borderourĭ şi Compturĭ

Cărţĭ de vizită

REVISTE LITERARE ŞI ŞTIINŢIFICE

în orĭ-ce format şi limbă

Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare

TEZE

SCRISORI COMERCIALE

Cărţĭ-adrese

BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE

MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE

în diferite culorĭ şi mărimĭ

etc. etc. etc.

ETICHETE

Bilete de logodnă şi de nuntă

MENIURI

CĂRŢI DE ABONAMENTE

CIRCULĂRI

CONDICI à SOUCHE

BILETE FUNERARE

FELICITĂRI

CĂRŢI DIDACTICE

CONDICI şi REGISTRE COMERCIALE

etc. etc. etc.

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşi, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA"

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an	. . . .	40 leĭ
« 6 lunĭ	. . . .	20 «
« 3 lunĭ	. . . .	10 «

DE INCHIRIET

Renumita grădină „Chateau aux fleurs" impreună cu o pivniţă foarte vastă şi o odaie-bufet.

Pentru informaţiunĭ a se adresa d-lu Administrator al tipografieĭ „Dacia".

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1898 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos.

„DACIA", Tipografia-editoare Str. Golia.—Iaşi.

ANUL I No. 130 — EDIȚIA DE SEARA — IAȘĬ — DUMINICA 5 OCTOMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 și 15 ale fie-căreĭ lunĭ și se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iașĭ* la Casa Administrațieĭ
In *județe* și *streinătate* prin mandate poștale
Un an în țară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Șase lunĭ . 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAȚIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iașĭ și județe *se primesc* numaĭ la Administrație
In strĕinătate, *direct la administrație* și toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserțiile și reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACȚIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

LUEGER DESPRE UNGURĬ

CONVOCARE

Domniĭ membrĭ aĭ partiduluĭ conservator din Iașĭ sunt rugațĭ a se întruni Duminică, 5 Octombrie, orele 2 p. m. în localul clubuluĭ conservator, unde urmează a se discuta maĭ multe chestiunĭ importante.

Vice-Președințĭ { Vasile Pogor / Grigorĭ Kogălniceanu

Falimentele

Ziceam, în numărul precedent, că numaĭ restrîngerea dreptuluĭ de a exercita comerțul poate fi folositoare pentru menținerea și consolidarea creditului.

Cum voițĭ să nu fie falit negutitorul care a deschis dughiana fără capital, care din prima zi s'a dat pe mîna cămătaruluĭ, și, maĭ departe, cum voițĭ să fie faliment fără fraudă, cînd falitul neavînd capital activ, știe că folosul săŭ rezidă numaĭ în ceia ce va putea sustrage din avutul creditorilor seĭ?

Și cum voițĭ să avem meseriașĭ bunĭ, pe cîtă vreme orĭ cine e liber a se îmbrăca în haina meserieĭ, neînpedecat de nimenĭ și fără să fi făcut vre-un studiŭ oare-care în specialitatea sa.

Dacă nu poate fi medic saŭ avocat de cît acela care a învățat medicina saŭ dreptul, tot ast-fel nu poate fi meseriaș cine n'a învățat meseria, orĭ negutitor acela care n'are nicĭ un capital fie orĭ cît de mic.

Dar maĭ cu samă la noĭ, unde o sumă de indivizĭ se apucă de comerțul mare fără nicĭ un capital altul de cît cecul bancheruluĭ cu procente de 15 saŭ 18 la sută, saŭ banul cămătaruluĭ cu procente de la 20 la 30 suta — pe cînd concurența făcută de acești negutitorĭ a redus cîștigul, dacă nu la zero, dar la cel mult 5-6 orĭ 8 la sută?

Aci ar fi locul să întrebăm cine e maĭ mult de vină: cămătarul orĭ negutitorul? Banul nu se dă de cît cu condițiĭ oneroase acolo unde riscul e mare—și ce risc maĭ mare poate fi de cît acolo unde șansa dă cuota de cel mult 40 la sută?

Dacă judecăm drept, trebue să recunoaștem că fie ce negutitor fără fond are cămătarul seŭ, după cum fie-care cămătar are clientela sa.

In cazul, însă, cînd o nouă legiuire comercială ar stabili condițiĭ de capital pentru negutitor, cînd numărul magazinelor s'ar reduce la strict nevoia consumatoruluĭ; și cînd fraude se va pedepsi cu toată asprimea, obicĭnuința cămătarieĭ va cădea de la sine și chiar fără o specială legiuire.

Pentru a închide primul capitol al cauzelor ce daŭ naștere falimentelor, zicem: față cu împrejurarea că cel maĭ mare contingent de falimente îl daŭ negutitoriĭ carĭ aŭ început comerțul fără capital, și ținînd samă de faptul că negutitoriĭ capitaliștĭ cad în insolvență din cauza concurenței neleale ce le o fac ceĭ dintîĭ, cel maĭ bun remediŭ este a nu se permite exercitarea comerțuluĭ de cît celor carĭ dovedesc posesiunea capitaluluĭ necesar.

Odată această normă admisă, trec la rînd camatariĭ, a căror lăcomie trebue înfrînată prin lege.

In noua situație creată de lege nu ne vom afla de cît în fața faliților de rea credință vădită și absolut voluntară, acestora le trebue aplicată pedeapsa de 5 și 10 anĭ, fie pentru că aŭ întins operațiile peste puterea lor, fie pentru că n'aŭ ținut și vizat registrele conform legeĭ, în fine fie pentru că aŭ bancrutat cu fraudă, de și nu e admisibilă bancruta fără fraudă.

Pedeapsa pentru neținerea registrelor să nu sperie pe nimenĭ și cu atît maĭ puțin pe micul negutitor. Micul negutitor nicĭ odată n'a bancrutat, iar insolvențile celor micĭ, nicĭ odată n'aŭ lovit creditul țăriĭ și nicĭ n'au alarmat pe judecător, legiuitor sau comercianțĭ.

In aplicarea măsurilor ce propunem, a vorbi de micul negutitor este o îndrăsneală, care nu poate aparține de cît acelora carĭ luptă pentru a căpăta popularitate sau a apăra pe cale indirectă alte interese a cărora față se rușinează, — de lumina zileĭ, de analiză, de discuțiĭ și critică.

Adoptarea măsurilor ce propunem precum: pedepsirea samsarilor de falimente, neprimirea în justiție cu creanțe la lichidare de cît a creditorilor în persoană saŭ prin procuratorĭ, avocațĭ înscrișĭ în baroŭ, pedepsirea preparatorilor de registre, pedepsirea pentru nevizarea bilanțuluĭ în fie-ce an — căcĭ se înșală ceĭ carĭ cred că frauda se poate comite într'un singur an— depunerea cuoteĭ concordatare la consemnațiĭ, nepermiterea soțieĭ și minorilor fiĭ aĭ falituluĭ să continue în același local și aceiașĭ speță comerțul tatăluĭ falit, și aplicarea pedepselor celor maĭ severe, vor da, credem, chiar în actuala stare de lucrurĭ, rezultate satisfăcătoare. Aceste măsurĭ sperăm că vor deschide, ce e drept, pentru mulțĭ porțile penitenciaruluĭ, fără a produce un gol prea mare în bugetul temnițelor, sau în rubrica de venituri a patentelor—acești cavalerĭ nefiind supușĭ la patentă și în același timp vor aduce piețiĭ serviciĭ reale dînd comerțuluĭ siguranța de altă-dată, care acum îĭ lipsește cu totul.

Susținem, fără teamă de desmințire, că majoritatea falimentelor se datorește acestor agențĭ sfătuitorĭ, pregătitorĭ și încurajatorĭ — dispariția lor va restabili ordinea și mersul normal al lucruluĭ.

După cum vegetația nu poate crește și desvolta fără ploaie, tot așa acești profesioniștĭ nu pot trăi fără faliți. Faliții sunt pentru eĭ mana care-ĭ hrănește, îmbracă și încălzește.

Legiuitorul, dacă voiește să dispară falimentele și dacă tinde a ajuta formarea uneĭ clase de comercianțĭ valoroșĭ și cinstițĭ, trebue să adopte măsurile ce propunem, singurele în stare să schimbe răul în bine și să rădice creditul țăriĭ.

G. D. Șerban.

OAMENI ȘI LUCRURĬ

Omul fără cap. In „Opinia" de ierĭ să descria cu detaliĭ și comentărĭ o curiozitate a orașuluĭ cult: omul cu coadă, rămășița primitivă, oploșită în tabăra colectivistă.

Partea esențială însă e că individul-tip e în același timp: *omul fără cap*, cel puțin întru cît prin cap înțelegem apendicele superior unde se adăpostește la muritorĭ în genere cătimea de cugetare și de minte.

Fîntînaru dară a putut parveni numaĭ ciudatelor sale însușirĭ care în orĭ-ce țară ar fi îmbogățit pe vre-un împresariŭ ghibaciŭ după o reclamă ca aceasta: „ciudățenia secoluluĭ, omul cu coadă, omul fără cap; vorbește prin posterior, cugetă prin stomah și are degete lungĭ..."

Și numaĭ grație acestor însușirĭ a putut și la noĭ ajunge tipul în paradisul răsfățător al bugetuluĭ. Este una din minunile partiduluĭ și are o parte comună cu marele—cap e o expresie figurată numaĭ—al oculteĭ, Mițiță Sturza, om cu coadă și dînsul din vremurĭ.

In timpul viziteĭ regale, omul tip, omul—reptilă dacă vreți, va fi prezentat Suveranilor într'o cușcă de fier. Carmen Sylva nu va putea decît să admire fenomenul naturiĭ descoperit în cercetările geologice ale d-nuluĭ Cosmovicĭ, patronate de Sturdza.

Morala unuĭ Sifon

Parlamentarismul austriac n'a putut fi nicĭ odată citat ca pildă bună de imitat.

Duelul primuluĭ-ministru cu deputatul Herman Wolf a fost o dovadă de gradul de excitare al spiritelor. Nu se întîmplă în toate zilele ca un deputat să apostrofeze cu epitetul de „neruşinat" pe şeful unuĭ guvern, fără ca acesta să fi provocat injuria.

Și focul de revolver care a fost descărcat în școala de călărie de la Viena era considerat ca obstrucționism, nu din partea minorității, ci din acea a majorității, căcĭ clericalii, carĭ nu pot admite duelul, declarară prin șeful lor, baronul Dipauli, că proiectul pentru introducerea limbeĭ cehe trebue suspendat.

Criza isbucnise în majoritate și babilonia devenea tot maĭ furioasă.

Cearta a isbucnit acum între socialiĭ-democrațĭ, carĭ aŭ cîți-va oratorĭ frunțași și între socialiĭ creștinĭ, carĭ aŭ monopolizat sudalma.

Cu ocaziunea discuțiuneĭ asupra dezastrelor cauzate prin inundațiĭ, creștiniĭ socialĭ acuzară pe socialiștĭ de a fi dușmaniĭ religiuneĭ și de a propaga în consecință, „dragostea liberă"

Această „dragoste liberă". pe care, de altmintrelĭ, nicĭ clericalii și nicĭ creștiniĭ-socialĭ n'o prea urăsc, a dat naștere unuĭ scandal, despre care istoria parlamentelor va vorbi urmașilor într'un articol cu totul special.

Politica dispăruse în toiul acelor certe, cărora nu le-aŭ lipsit nicĭ pumniĭ, nicĭ cuvintele dicționaruluĭ cu perdea.

Reprezentanțiĭ popoarelor austriace— în Austria pluralul ie des întrebuințat— deviară pe platoul ingrat al scenelor de familie, cărora nu le-a lipsit nicĭ în parlament intriga, misivele cu pseudonime, denunțările—întreg arsenalul babelor cînd pun la cale toată lumea la ibricul cu cafeaua turcească.

Un deputat al grupuluĭ luĭ Schoenerer, numitul Iro, sfătui pe deputatul antisemit Gregorig de a nu vorbi de religiune și de amorul slobod—el care este eroul sifonuluĭ de la otelul Wimberger.

Sifonul de la otelul cutare! Aŭ să se mîndrească fabricanțiĭ Perl și Zoller și aceĭ de la „Sanitas" din Iașĭ, cînd vor auzi ce înrîurile poate avea asupra unuĭ corp legiuitor—un sifon cu sodă!

Sifonul acesta a prefăcut parlamentul imperiuluĭ vecin într'o bașcă de cîrciumă, în care indiviziĭ învinșĭ de alcool, o duc într'o ploaie de pumnĭ și de cuvinte grosolane.

Iro și Gregrorig nu trebue să fie străinĭ de asemenea cîrciumĭ: unul a fost calfă de cofetar la Eger, celalalt maestru stoler—și setea nu lipsește după muncă.

Dar să lăsăm vinul ca să revenim la sifon. Gregorig a primit, în repețite rîndurĭ, cărțĭ poștale și scrisorĭ anonime, în proză și în versurĭ, prin care era acuzat de a fi petrecut cu o damă într'o chambre séparée *de la otelul Wimberger—și că ar fi stropit pe doamnă cu sodă. Anonime cu același conținut eraŭ adresate și soțieĭ deputatuluĭ.*

Nu se știe de unde pot proveni aceste misive. Nimenĭ nu-și închipuia că autorul lor poate fi un bărbat, cînd asemenea ingratitudinĭ aŭ fost monopolizate de sexul slab.

Iro s'a denunțat el însuși, precum se vede.

Atuncĭ s'a văzut și lucrul acesta: parlamentul transformat în tribunal corecțional, judecînd onoarea familiară, intriga, calomnia, toate făptuite de un reprezentant al poporuluĭ!

Judecata a avut loc. Unul din acuzați—deputatul Iro—a fost judecat în lipsă si a fugit după ce vina luĭ a fost stabilită.

Grigorig, cel cu onoarea patată, a fost apărat de doctorul Lueger: Ce splendid și desevărșit orator ie primarul Vieneĭ—cînd ie vovba de a vorbi fără argumente multe și fără de a cita autorĭ!

Parlamentul—tribunal a ascultat într'o respectabilă tăcere pleduaria avocatuluĭ luĭ Grigorig și tribunalul a făcut cum a pledat Lueger: și-a exprimat indignarea pentru deputatul Iro ca și pentru Grigorig—dar pentru acesta de pe urmă cu clauza că faptele l'aŭ îndrituit a se servi de expresiunĭ vîrtoase.

Cu cît desgust nu ne uităm noĭ la un sifon cu sodă!

La Iașĭ, spre pildă, Perl se ceartă cu „Unirea" și aceasta cu Șloimovicĭ, pentru a ști care din fabricanțĭ pune maĭ mult noroiŭ în „combinație".

Pe cînd d'incolo, în marele Occident, unde bogațiĭ 'și trimit copiiĭ ca să se adăpe la fîntînele științeĭ, sifonul a ajuns a salva onoarea familieĭ!

Blanzy.

REGELE LA IAȘĬ

Concetățeniĭ noștri cunosc că, atît complecta terminare a lucrărilor necesare începereĭ cursurilor universitare în noua clădire, cum și inaugurarea băieĭ populare și a ospiciuluĭ de alienațĭ de la Socola, eraŭ lucrurĭ, la a căror realizare— avînd dată lipsa de atenție pentru interesul public al autorităților colectiviste— nu se puteaŭ gîndi de cît peste șase lunĭ, cel puțin.

Liberalilor, însă, pe drojdiĭ la putere, le trebuia un derivativ în ochiĭ Suveranuluĭ macar; și acest derivativ, în lipsă de alt ceva maĭ bun, îl găsiră în ideea de a purta pe MM. LL. Regele și Regina pe la Iașĭ.

Vizita Suveranilor prezintă pentru colectiviștĭ un dublu interes. Maĭ întîĭ, că speră să facă să maĭ lucsăe puțin în gîndul Suveranuluĭ iluzia că aŭ încă oare care conzistență în păturile populare, pregătindu'ĭ în acest scop un entuziasm de comandă; în al doilea loc—și poate cel maĭ important pentru dînșiĭ — împrejurarea aceasta procură patrioților mijlocul de a întreprinde cheltuielĭ din banul public și prin urmare ocaziunea de a încărca la izvod.

Dat fiind, însă, că nu sunt regulĭ fără excepție, s'a găsit cîte un liberal care, în intervalul acesteĭ exploatărĭ a călătorieĭ regale la Iașĭ, să'și spuie cuvîntul franc, dar disonant. Aceste părerĭ aŭ avut un moment puterea de a încurca lucrurile, și a opri în loc pornirile interesate ale colectiviștilor interesațĭ.

Părerile contrariĭ viziteĭ, aŭ cîștigat repede un atît de mare teren, în cît a fost un moment de îndoială, dacă M. S. Regele trebuie să vie în toamna aceasta la Iașĭ, saŭ să'și amîie vizita pînă la primavară. Chestia a mers pînă la consiliul de miniștrĭ și a dat loc la desbaterĭ serioase. Elementul panglicar, ca maĭ numeros în partid, a prevalat, însă, și vizita M. S. Regeluĭ—considerată din punctul de vedere al pulbereĭ de popularitate liberală ce trebuia aruncată în ochiĭ Suveranuluĭ—a fost definitiv hotărîtă.

Totușĭ, Suveraniĭ, avînd deplină cunoștință de cele ce se petreceaŭ, înclinară spre o amînare a viziteĭ.

Solicitațĭ, astfel, cu cea maĭ mare inzistență de către întreg consiliul de miniștri, Suveraniĭ aŭ trebuit să cedeze spre a nu da, printr'un refuz categoric, o desaprobare publică și eclatantă dispozițiilor luate de guvern.

MM. LL însă și'aŭ rezervat dreptul de a modifica programul.

Primul semnal de nemulțumire regală a fost dat de svonul că M. S. Regina nu va însoți pe M. S. Regele în vizita la Iașĭ. Miniștriĭ aŭ tăbărît la palat și aŭ implorat milostivirea regală de a se acorda consiliilor guvernuluĭ o deplină încredere, asigurînd pe Suveranĭ că cea maĭ bună primire vor întîmpina la Iașĭ, Grație acestor presante stăruințe, M. S. Regele a consimțit ca M. S. Regina se'l însoțească în călătorie.

Pe cînd, însă, Suveranul ceda în unele puncte pe care le considera de ordin secundar, a ținut în schimb să revadă, saŭ maĭ bine zis se refacă programul călătorieĭ.

Așa, de exemplu, luînd informațiĭ asupra imposibilității de a se pregăti în așa scurt timp cele necesare solemnității punereĭ pietreĭ fundamentale a ospiciuluĭ de alienațĭ de la Socola; a suprimat acest punct din program.

Cunoscînd, apoĭ, lipsa de popularitate, și maĭ cu deosebire de influență în păturile cu oare-care vază a societății iașane, de care sufer colectiviștiĭ, a suprimat din program banchetul.

In ultimul loc, și ca o urmare a convingereĭ ce are despre popularitatea liberalilor, a crezut de prisos se maĭ deplaseze trupele din Botoșanĭ și Roman— și ast-fel a șters din program revista militară.

M. S. Regele știe ce face.

Iar colectiviștiĭ, *înțălegînd* că Regele *înțălege* cum staŭ, sunt ploațĭ. De aceea se căiesc acum că aŭ provocat vizita Regală la Iașĭ, dar e prea tîrziŭ.

BUCOVINA

VI

Chestia culturală.

Parcă văd pe cetitor impacientat. Ce-ĭ cu atîta Bucovină? Ce nu știm noĭ ce-ĭ Bucovina? N'am fost noĭ în Suceava după mancĭ sau servitoare? N'am văzut noĭ Cernăuțiĭ în drumul nostru spre Viena?

Eĭ bine, noĭ vroim a spune: noĭ ne știm și cunoaștem foarte puțin frațiĭ noștri: noĭ le știm prea puțin pașul lor; și maĭ ales traiul Romînuluĭ din Bucovina ni e aproape indiferent.

Ne oprim la o formulă: Romîniĭ în Bucovina sînt liberĭ; au drepturĭ politice și dar pot dura; parcă drepturile politice sînt totul într'o țară oropsită economicește, oropsită de toți.

* * *

Dacă Romînul stă rău economicește, și e amenințat în vatra sa de Rutenĭ, nu stă maĭ bine supt raportul cultureĭ.

Locuind în mare parte satele răzlețe pe văile munților, e împiedecat de a se cultiva la minte, nu primind o cultură secundară sau superioară, ci nicĭ chiar primară.

Pe lîngă piedica socială, el maĭ are de luptat cu piedicĭ speciale loculuĭ.

Romînul e ortodox; dar asta n'a fost și nu este o scutire, căcĭ sub masca confesionalismuluĭ el nu poate scăpa de Rutean, care și el e ortodox. Apoĭ spre nefericirea elementuluĭ romînesc, administrația bunurilor bisericeștĭ făcîndu-se de funcționariĭ de stat, în crearea scolilor nu s'a întrebat numaĭ autoritățile romînești, ci s'au amestecat și puterea politică lumească.

Și cum elementul rutean ortodox a fost favorizat de împrejurărĭ, favorul i-a venit și în școală. Baniĭ și averea mănăstirilor romîne, dăruită de Domnĭ și boeriĭ romînĭ au ajutat deschiderea de școlĭ pentru cultura străinilor, romîniĭ întrînd în mic număr.

Făcînd dar paralela: pe cînd Ardeleniĭ prin scolile lor *confesionale* au o pavăză contra Ungurilor, și primesc o cultură pur romînească și numaĭ în limba romînească, bucovineniĭ sunt siliți a învăța din clasa 3-a primară dacă nu și din clasa I-a în limba germană *sau ruteană*, fiind că în Bucovina foarte multe școlĭ primare sunt *bilinguale, trilinguale* și chiar *patru-linguale !!!*

In Transilvania ortodox e numaĭ Romînul și e scutit de influența culturală prin biserică,— Ungurul e Calvin sau Catolic, iar Sasul e protestant—în Bucovina din contra ortodox e și Ruteanul și dar nu e scutit de rutenism nicĭ prin biserică. Dovadă revistele bisericeștĭ sunt scrise în 2 limbĭ: romînă și ruteană (revista *candela*).

Față cu asemenea stare de lucrurĭ să nu ne prindă mirarea dacă *analfabeți* găsim 79 la sută. Tocmaĭ ca în fericita Romînie, unde lumina greu răzbate la țară!

Și doar la 1785 se recunoșteau numaĭ scolĭ germane și romînești; de școlĭ rutene nu se face amintire, căcĭ nu erau.

Cînd în 1793 se alipește Bucovina ca *administrație* la Galiția, guvernul din Lemberg din considerente catolice începe a persecuta scolile romînești și a le închide una cîte una, iar în scolile popurane trebuia să se înceapă instrucția în limba germană sau polonă; romîna era esclusă.

După 1850—1869 consistorul din Cernăuți se sili a îndrepta starea de lucrurĭ, și în acest răstimp avem pe Arune Pumnul.

De la 1870 avem date statistice vrednice de adus aci:

In 1871 eraŭ în cele 8 districte polilice 142 comune cu școlĭ și 169 comune fără școală. Din aceste cumune, cele maĭ multe cad în districtele romînești. De pildă: In Suceava sunt 14 comune cu școlĭ și *47 fără școlĭ;* iar în Coțman, district pur rutean sunt 31 comune cu școale și *21 fără școală.* Decĭ favorizarea o vedem în partea Rutenilor.

Populația de școală era 45054 copiĭ, din care urmaŭ la școala 4073, decĭ $6^{3}/_{4}$ %.

După naționalitate găsim 208475 romînĭ, carĭ daŭ numaĭ 2094 elevĭ; rutenĭ 178000, carĭ daŭ 2030 elevĭ, polonĭ 5000, carĭ daŭ 1113 copiĭ, iar germanĭ și ovreĭ 85000 carĭ daŭ 4190 copiĭ.

Cauza acesteĭ disproporțiĭ sta în faptul că Poloniĭ, Germaniĭ și Ovreiĭ locuesc orașele și decĭ pot da o instrucție

maĭ largă, iar Romîniĭ și Rutenii locuesc cîmpiele și nu pot urma la școală așa de mulți.

Și doar aŭ și Romîniĭ drept de cultura națională, conform art. XIX din legea fundamentală din 21 Dec. 1867: «Romîniĭ bucovinenĭ au dreptul să ceară ca institutele lor de învățămînt să fie pur naționale».

Cum s'a înțăles însă acest naționalism se vede din următorul tablou al școalelor populare.

«In 1888 eraŭ în Bucovina 293 școlĭ, dintre care după limba de propunere sunt 92 *rutene*, 81 *romîne*, 32 germane, 4 maghiare, 1 armană, 22 *rom*-germane, 18 rut-germane, 11 rom-rutene, 2 germ-polone, 10 germ-rom-rutene, 8 germ-rut-polone, 11 germane-rom-rut-polone și 1 rom-maghiară!!!

Iar în 1892—93 starea școalelor popurane în Bucovina era aceasta:

	Rom.	Rutenĭ	Școale	cu	clase
Rădăuțĭ . .	58080	8837	39	«	70
Suceava . .	51387	10137	44	«	76
Storojineț .	30670	26584	37	«	45
Câmpulung .	25753	5888	38	«	55
Cernăuțĭ distr.	19910	55162	36	«	51
Siret . . .	14608	22849	25	«	40
Cernăuțĭ, oraș	7624	10384	13	«	52
Vijnița . .	168	48888	31	«	45
Coțwan . .	93	79638	51	«	64
	208301	168367	314		408

Din aceste 314 scoale sunt
220 școlĭ cu un clas
50 « « 2 clase
12 « « 3 «
24 « « 4 «
2 « « 5 «
6 « « 6 «

Din aceste 314 școale popurane numaĭ 102 sînt curat romînești; 122 curat rutene, restul amestec de 2, 3 și 4 limbĭ.

In toate aceste școlĭ *mixte* ca limbă de propunere, limba romînă nu se predă de cît în cele 2 clase dintăiŭ; în clasele superioare totul numaĭ în limba germană.

Ast-fel stînd lucrul chiar după statisticele oficiale ne întrebăm unde e starea înfloritoare supt raportul cultureĭ la Romînul Bucovinean?

Nicĭ pe departe nu se poate aseměna cu Ardeleanul, unde cultura e maĭ răspîndită chiar ca la noĭ, de oare ce acolo se găsesc școlĭ de maĭ bine de 100 anĭ și sînt sate unde 80 la sută știu carte.

Dacă în aceia ce privește cultura primară Bucovineanul stă răŭ, vom vedea în alt curier cum stă cu cultura secundară și superioară, pentru a ne da samă de rolul ce are a juca elementul romîn în vîrtejul politic din Bucovina.

Gh. Ghibănescu

CARMEN SYLVA

FRAGMENT

(din „Vrăjitoarea")

. . . . . .

Au unde sunt?... Căcĭ noapte ie
In juru-mĭ și tăcere.
O înger drag, arată-te!
Ființă eștĭ? Minune? Ce?
O dalbă scînteiere!
Cum ieștĭ tu, jale și noroc?
Și stîncile răspund pe loc:
— Demona!

Te cere 'n ură și 'n durerĭ
Imagine de soare
Nevoia mea de mîngăierĭ.
Lumină ce te-arătĭ și pierĭ,
De te găsesc îmĭ moare
Suflarea toată 'n sărutărĭ,
Izvoru 'ngînă 'n depărtărĭ
— Demona!

Vedenie orĭ stea din cer?
Din iad îmĭ viĭ tu, spune?
Eștĭ moartea sau?... Rămîĭ mister,
Pin' ce voința mea de fier
Iubirii te-a supune.
Iar bufnița cobind din zbor
Răspunde batjocoritor:
— Demona!

A. S.

Cronica Străinătățeĭ

— —

Veșnic chestiunea cretană la ordinea zileĭ. In *Cronica* noastră de erĭ am relevat propunerea Franțeĭ pentru rezolvirea chestiuneĭ Cretane.

Candidatul francez, pentru postul de delegat-comisar al puterilor în Creta, e majorul belgian Vitte. Propunerea aceasta care se află încă în studiul diferitelor cabinete, e încrucișată de o altă propunere venită din partea Inalteĭ Porțĭ.

Propunerea Sultanuluĭ tinde de a se desarma atît populațiunea creștină cît și cea turcească de cîtră trupele turcești de sub comanda unuĭ general creștin din serviciul Turcieĭ.

Puterile vor numi, după aceia, un guvernator propus de Sultan.

Propunerea aceasta din urmă, puterile marĭ nicĭ nu vor s'o ție în seamă.

Față de aceasta ziarul turcesc *Sabat* acuză puterile marĭ de o vinovată trăgănare în rezolvirea chestiuneĭ cretane.

Situația în insulă, grație acesteĭ trăgănărĭ, e într'adevăr, din cele maĭ detestabile.

Propunereĭ turcești, puterile îĭ fac obiecția că se îndepărtează cu totul de la ideea uneĭ autonomiĭ locale promisă cretanilor.

In realitate puterile, însă, n'au de gînd să se ție de cuvînt; cu atîta maĭ puțin au curajul de a acorda cretanilor o situație, independentă de domnia turcească.

Și așa lucrurile se trăgănează mereu. Nicĭ autonomie, nicĭ guvernator turcesc; iar calea de mijloc încă nu s'a găsit deșteptul care s'o găsească.

***

In Austria, cum am relatat și ierĭ, după telegramele Agenției romîne, obstrucționismul continuă. La ordinea zileĭ propunerea de darea în judecată a ministeruluĭ pentru ilegala ordonanță în privința chestiuneĭ limbilor. Pînă a se întra însă în discuțiune, opoziția a provocat 4 votărĭ nominale asupra unor chitibușurĭ de regulament, întîrziind cu vre-o 4 ceasurĭ întrarea în fondul chestieĭ, în prima zi de discuție.

Acuzarea o susținură Hohenberger și Wolf. Maĭ sînt înscrișĭ a vorbi contra 4 oratorĭ, dintre carĭ un socialist și 3 guvernamentalĭ; iar pentru, 44 oratorĭ de aĭ opoziției germane.

Desbaterile se crede că vor ocupa vr'o 5 zile, dacă nu și maĭ mult.

Tendința opoziției e de a împiedeca venirea la ordinea zileĭ a votăreĭ bugetuluĭ.

Discursurile acuzatorilor pare-se că nu au avut pe atîta resunet pe cît discursul luĭ Badeni însu-și. Intrerupt din toate părțile și împiedecat aproape de a vorbi Badeni declară:

«Dacă domniĭ nu mă vor lăsa să vorbesc, pe dînșiĭ îĭ vor privi consecințele».

Noĭ întreruperĭ provoacă această declarație. Somat să se explice, Badeni spune că a înțăles să nu maĭ vie la ședințele parlamentuluĭ dacă va maĭ fi șicanat. Orĭ declarația aceasta n'are nicĭ un rost, întru cît constituția austriacă prevede ca miniștriĭ au datoria de a asista la desbaterile parlamentuluĭ spre a respunde la întrebările ce li se pun de reprezentanțiĭ națiuneĭ.

***

La Hamburg, redactorul responzabil al ziaruluĭ social democrat „Echo", a fost condamnat la 8 lunĭ inchisoare, pentru *insulte* la adresa regeluĭ Belgiilor, și incarcerat imediat.

Acesta e în Germania primul caz de condamnare pentru insultarea unuĭ suveran străin. Pe la 1880 s'a început o acțiune impotriva unuĭ redactor de la Volks-Zeitung pentru insulte la adresa țaruluĭ.

Acțiunea a fost însă lăsată în părăsire Față de pedeapsa exorbitantă dată ziaristuluĭ din Hamburg, domnește o mare indignare în Germania. Din diferite părțĭ se cere abolirea articoluluĭ din codul penal, relativ la injuria Suveraniler străinĭ.

***

Discursul primuluĭ ministru francez Méline, de la Rémiremont, e viŭ comentat de ziarele franceze. Rochefort numește în Intrasigeant acest discurs: o laudă nerușinată a luĭ *Père la Famine*, (părintele foameteĭ), cum e numit Méline, de cînd a refuzat scoborîrea taxelor vamale pentru cereale, față de mizeria din țară. *Jour* crede că Méline a făcut încă un pas spre dreapta. Gazetele radicale țin un limbaj foarte violent față de aceasta.

Principala acuzare a radicalilor e marea încurajare ce o dă Méline clericalilor, carĭ se pregătesc să capete majoritatea în parlament.

Clericalismul luĭ Méline, pare-se că nu va contribui, însă, de cît să aducă un maĭ mare număr de elemente democratice în viitoarea cameră.

Mărunte

— —

D. D. Hartulary se întorcea ierĭ de la Socola. Pe la jumătatea drumuluĭ a trebuit să aștepte treĭ sferturĭ de oră ca să poată trece—căcĭ calea era închisă de un nesfîrșit șir de căruțe.

Sergentul de punct, în loc să pue regulă, cum îĭ era datoria, a cercat să fie obraznic cu d. Hartulary care 'l rugase să intervie.

A trebuit să sosească. din întîmplare, d. subprefect Scorțescu și să zorească pe cărutașĭ, pentru ca trăsurile cărora li se închise drumul să poată întra în oraș.

Prefectura de poliție ar trebui să lămurească pe sergențiĭ de stradă că șoselele sunt ale *tuturor*.

Gastro-enterită. Ierĭ a murit de gastro-enterită un copil de 8 lunĭ, al d-luĭ Dimitrie Luca, din stradela Bădărău.

INFORMAȚII

— —

D. Penescu, prefect de poliție, a plecat aseară la Bucureștĭ în viderea stabilireĭ definitive a programuluĭ recepțiuneĭ părecheĭ regale.

Proectul de program a suferit foarte multe modificărĭ în intrunirea de ierĭ a d-lor Gheorghian, Penescu și Gane.

— —

Intre oile din cotuna Muntenĭ s'a ivit variola.

Autoritățile în drept aŭ luat măsurĭ în cunoștință.

— —

Astă-zĭ la ora 1 p. m., va avea loc în sala mortuară de la cimitirul „Eternitate", facerea autopsieĭ artisteĭ Elena Neculcea.

Comisiunea medicală se compune din d-niĭ dr. Bogdan și Riegler.

Vom da în numărul de mîine rezultatul analizeĭ medico-legale.

— —

Copiiĭ locuitorilor Vasile Agapi Drănceanu din cotuna Osoĭ, comuna Pineștĭ, au găsit într'o gîrlă o ghiulea de tun și încălzind'o la foc, ghiuleaua a exploadat rănind grav pe Vasile Agapi și soția Maria. Copilașiĭ nu s'au ales de cît cu spaima.

Ambiĭ soțĭ grav rănițĭ au fosĭ transportațĭ la spitalul din Podul Iloae.

— —

D. G. A. Scorțescu, a intentat acțiune de revendicare în contra direcțiuneĭ C. F. R. înaintea tribunaluluĭ din Fălticenĭ, pentru locul pe care se află toate construcțiele găreĭ Pașcanĭ, sub cuvînt că direcțiunea ar fi posedînd locul fără nicĭ un titlu.

— —

In cursul luneĭ Septembrie, au fost exportațĭ în Rusia, prin punctul Unghenĭ, 1018 boĭ, 2 taurĭ, 322 vacĭ 5 vițeĭ și 516 porcĭ.

Precum se vede exportul vitelor e destul de mare.

— —

Soldatul Gavrilescu Constantin, din regimentul 7 călărești, dat în judecată pentru a doua dezertare, a fost achitat alaltă-erĭ de către consiliul de disciplină al regimentuluĭ.

S'a coostatat, cu prilejul judecățiĭ, că soldatul a dezertat din pricina bătăilor ce suferia de la sergentul Nastase.

Nu s'a pomenit în analele armateĭ ca un soldat să fie achitat pentru a doua dezertare—și fenomenul nu s'ar fi văzut nicĭ de data aceasta dacă apărătorul soldatuluĭ n'ar fi infiorat pe judecătorĭ cu dovezile evidente despre maltratarea barbară la care fusese supus soldatul.

Dacă n'am ști că e inutil, am cere o anchetă.

— —

Am vorbit la timp despre o crimă ce se pretindea că s'ar fi comis în comuna Comarna de Sus.

Un băiat, Costache a Catrineĭ, ar fi fost crunt bătut și ar fi murit în urma acesteĭ bătăĭ.

După șease săptămînĭ, cadavrul a fost desgropat ierĭ și 'i s'a făcut autopsia de către d. dr. G. Bogdan, medic legist.

S'a constatat că moartea a fost naturală. Boala căreia a sucombat Costache a Catrineĭ a fost *tuberculoza miliară acută*.

— —

In curînd, distinsul nostru amic Vellea va ține o conferință în folosul „Invățătureĭ poporuluĭ romîn". Conferențiarul va comunica publiculuĭ lucrărĭ absolut inedite, scóse din interesantele excursiĭ ce a făcut anul acesta înFinlanda și într'o bună parte a Rusieĭ.

— —

In strada Lățescu s'a ivit un caz de anghină difterică în casa pe care o locuește d. Major Anghelescu. D. Anghelescu a fost nevoit să se strămute imediat, cu toată familia la otel.

— —

O măreață ploaie de stele va fi visibilă în noaptea de 1 spre 2 Noembre.

Se pară că e aceeași grupă care a fost observată pentru prima oară în 1864.

— —

Stindardul, *revista națională a studenților. va apare la 15 Octombre, sub direcțiunea d-lor Miculescu și Tamara.*

— —

Un noŭ proces în contra „Tribuneĭ"

Citim în *Tribuna* din Sibiŭ:

Iarăși un proces de presă, și iarăși pentru sîngeroasa Mehadica!

Procesul este intentat pentru prim articolul „Mehadica" publicat în N-rul 244 din 1896 al „Tribuneĭ".

Acuzat e d. Teodor V. Păcățeanu, fost redactor responsabil, ca autor al articoluluĭ, iar d-l V. Dresnandt, ca proprietar al ziaruluĭ, în numele societățeĭ editoare.

Procesul se va judeca la 9 Noembre stil noŭ.

Trăiască Jeszensky, șeful secțiuniĭ naționalităților și comandorul ordinuluĭ „Coroana Romînieĭ"!

— —

Cum știu să'și răsbune avocațiĭ:

Un coleg fixase, cu toată opunerea avocatuluĭ G. care 'ĭ era adversar, pentru ierĭ judecarea unuĭ proces comercial. Avocatul G, a făgăduit coleguluĭ, care n'a voit să fixeze un alt termen, că nu se va judeca la termenul fixat. Și și-a îndeplinit făgăduința pledînd gratis și prelungind decĭ, toate procesele penale carĭ veneau înaintea procesuluĭ comercial.

Rîndul acestuia n'a maĭ putut veni pînă la ora reglementară.

Examenul de drept civil și economie politică de la facultatea din Iașĭ, care trebuia să aibă loc asară, a fost amînat pentru astă seară, fiind că nu s'a putut întruni comisiunea.

— —

Militare

Examenul căpitanilor aspiranțĭ la gradul de maior va începe Lunĭ în capitală.

Ierĭ s'a întrunit, la ministerul de resboiu, inspectoriĭ generalĭ aĭ armateĭ pentru a cerceta memoriile căpitanilor candidațĭ.

***

Un nou articol a fost adăogat la regulamentul pentru examenul de capacitate al căpitanilor aspiranțĭ la gradul de maior, în senzul ca notele să se dea în proporție de la 0 pînă la 20, în loc de admiterea cu «bine» și «prea bine».

— —

Agenția Romînă ne transmite din Budapesta următoarea telegramă:

Oficialul *publică o scrisoare imperială autorisînd, după propunerea ministruluĭ instrucțiuneĭ publice. universitatea din Budapesta să confereze gradul de* doctor onorar în filosofie, *Majestățiĭ sale Regina Romănieĭ, și să-ĭ remită diploma de doctor.*

— —

Inaintea tribunaluluĭ Iașĭ, s. II, s'a prezentat ierĭ procesul în care sunt inculpațĭ Bercu sin Iți și Feiga teleleiță, pentru corupere de minorĭ. Un spectacol foarte trist. S'a dat din noŭ pe față unul din cele maĭ uricioase păcate ale societățeĭ noastre.

Ședința era secretă și totuși sala tribunaluluĭ a fost plină în tot timpul de 4—5 ore, cît a durat instrucțiunea procesuluĭ. Publicul special al săleĭ era format numaĭ din avocațĭ și încă numaĭ din avocațiĭ în doĭ perĭ, carĭ își făceaŭ o mare plăcere din a savura felul de a se prezenta al diferitelor victime-martore. Dintre avocațiĭ în doiŭ perĭ carĭ sunt pe scoborișul vieței, nu lipsaŭ de cît d-niĭ Macri și Sculy: ceilalțĭ eraŭ de față în complect. S'a observat maĭ cu samă atitutidinea unuĭ bătrior cu un mic ciocușor scurt și insurit pe bărbie, căruia incidentele din audiența 'ĭ aŭ transformat pînă și paloarea negricioasă a feteĭ într'un purpuriŭ juvenil.

Afacerea a fost amînată pentru complectarea instrucțieĭ cu martoriĭ absențĭ. Avocațiĭ prezențĭ aŭ cerut *să se dee termenul* în cunoștință pentru ca să nu scape nimic din audiența viitoare, care promite să fie tot atît de mișcătoare ca și cea de ierĭ.

— —

Curtea de conturĭ a comunicat ierĭ epitropieĭ sfîntuluĭ Spiridon procesul-verbal de verificarea gestiuneĭ anuluĭ 1890-91.

Procesul verbal conchide că scriptele au fost găsite în concordanță cu actele.

*

Comitetul caseĭ de pensiunĭ a epitropieĭ sf. Spiridon a stabilit dreptul la pensie a următoarelor persoane:

D. dr. Aronovicĭ, fost medic secundar al spitaluluĭ din Botoșanĭ, leĭ 73 lunar, pentru 9 anĭ, 11 lunĭ și 23 zile de serviciu.

D-na Elena Pralea, soția decedatuluĭ intendent al spitaluluĭ central, care a servit 5 anĭ și 6 lunĭ, leĭ 30 lunar.

D, I. Manu, fost 5 anĭ și jumătate advocat, 110 leĭ lunar.

D-na Ecaterina Crăciun, soția defunctuluĭ Dimitrie Crăciun, fost pensionar al epitropieĭ, 33 leĭ lunar.

— —

Regele Alexandru al Serbieĭ și ex-Regele Milan au făcut Sămbăta trecută o vizită la Paris d-neĭ Simona Al. Lahovari, la care au rămas apoĭ la dejun.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

101

ORFANĬ!

PARTEA I-a

CELE DOUĂ SURORI

— —

„Doctorul vroia să'l reție, dar nu avu timp.., Mauriciŭ era deja departe alergînd prin parc și fugind de la casa de sănătate... Dar nu putu să ajungă departe. Deodată o nouă amețeală îĭ veni, și căzu gramadă cu fața la pămînt.

Yvonna abie resuflînd remase cu brațele 'ncrucișate pe genunchĭ. cu capul plecat și lacrimĭ marĭ se rostogoleaŭ pe obrajiĭ eĭ.

— In vremea asta, continuă mica Suzană, eŭ așteptam cu nerabdare întoarcerea luĭ, și eram cuprinsă de 'ngrijire,

„La fie-care minută aruncam ochiĭ spre drum, dar ceasurile treceaŭ... și el nu se întorcea!

„Ce făcea oare? Se fie adevarat că presimțirile luĭ nu'l înșalase și că nenorocirea de care se temea, se 'ntîmplase?

„Și atuncĭ, fiind-că incertitudinea mă omorea, și că chiar și mama căreia îĭ istorisisem neliniștea luĭ Mauriciŭ în privința dv. începu de asemine să se sperie de o așa lungă absență, alergarăm la Fontenay.

„Acolo aflarăm ceea ce vă spuseiŭ... Mauriciŭ fusesă găsit pe drum și adus la unul din vecinii d-luĭ Laval, la contele de Belleroche.

— La contele de Belleroche? esclamă Yvonna surprinsă.

— Da doamnă, la contele de Belleroche unde mi se spusesă că Mauriciŭ trage de moarte.... Și era adevarat.... Căcĭ abia 'l văzuĭ și 'ncepuĭ să plîng de milă. Era într'o stare că nu'l maĭ cunoșteam... Spectrul acela nu maĭ era Mauriciŭ! Și mînele mele în zadar strîngeaŭ pe a sa, și în zadar îl strigam pe nume!

„Mumă-mea plîngea... d-l de Belleroche și d-șoara Adriena, căcĭ și dumneaiĭ se afla acolo, se apropiară unul de altul și preschimbaŭ, pîndind cea maĭ mică mișcare a luĭ Mauriciŭ, privirĭ pline de o așa durere și îngrijire încît desperarea mea creștea și maĭ mult.

— O! poțĭ să'l strigĭ cît veĭ vroi, ziceam în mine, degeabă el nu te va auzi și tu aĭ sosit tocmaĭ la timp să fiĭ față la ultimul luĭ suspin!

„Și gîndul acesta îmĭ pricinuia o așa mare sufnrință, încît cîte-odată un nour trecea pe dinaintea ochilor meĭ, în timp ce tot corpul meŭ tremura și mă simțeam pe punctul de a cădea și eŭ jos moartă!...

„Dar nu! Dacă el avuse puterea și curajul să mă scape; dacă noĭ sermanĭ orfefinĭ ne întălnisem și de îndată furăm legațĭ prin o așa mare și adîncă prietinie, apoĭ toate acestea nu puteaŭ se aibă ca rezultat de a remîne despărțițĭ!...

„O nu! aceasta ar fi fost un lucru prea nedrept, prea crud, și D-zeŭ nu l'ar fi îngăduit!

„Astfel pe cînd încă odată strigaiŭ cu desperare la el: Mauriciŭ eŭ sunt! eŭ sunt Suzana! avuiŭ imensa bucurie și fericire de a'l vedea privindu-mĕ și de a'l auzi în fine respunzîndu'mĭ.

„Și atuncĭ ne aruncarăm unul în brațele altuia, și inimele noastre remaseră lipite una de alta, cînd doctorul Laval întră... Fruntea luĭ se înveseli... Mauriciŭ era scapat! Moartea, care în ajun nu putu să puie ghiara pe mine se îndepărta acum și de la el.

Cu mînele încrucișate Yvonna ridicase ochiĭ spre cer ca și acum se ruga luĭ D-zeŭ.

Dar mica Suzană reîncepu:

— Și de atuncĭ începură pentru noĭ ceasurĭ atît de dulcĭ și de frumoase în cît nu le voĭ uita nicĭ odata. Nu ne maĭ părăseam și toate zilele mele le petreceam lîngă dînsul... Nicĭ odată nu m'am simțit maĭ fericită de a trăi....

„Dar marea mea bucurie fu maĭ cu samă atuncĭ, cînd puterile !ncepură să'ĭ revie și cînd îl simțeam sprijinit de brațul meŭ...

„Ne primblam încetișor prin aleele imensuluĭ parc care încunjură frumoasa villă a d-luĭ de Belleroche....

„Era o iluzie ce'mĭ făceam? nu știŭ! Dar mi se părea că totul era fericit în jurul nostru. Florile păreaŭ că se pleaeă spre noĭ și zimbesc; păserile cîntaŭ maĭ vesel ca și cum ne serbătoreaŭ; soarele arunca asupra noastră maĭ multe raze ca și cum vroia să ne facă să uĭtăm zilele posomorite prin care trecusăm... Cîte odată, chiar și d. de Belleroche se primbla cîte-va momente cu noĭ... Nu'l cunoștĭ doamnă?

— Nu respunse Yvonna cu voacea puțio surdă. Dar a'și vrea să'l cunosc... vorbește'mĭ și despre dînsul... E un om foarte bun nu'ĭ așa?

(Va urma)

O PROFESOARĂ *diplomată din Breslau* dorește a da lecțiĭ în limbele Germană și Franceză, asemenea și de Piano.

A se adresa: la redacția acestuĭ ziar sub inițialele: J. J.

O guvernantă germană, cunoscînd și limba franceză, caută un loc fie în oraș, saŭ chiar și la țară.

A se adresa la redacție.

Fotografia „Chaland"
Str. Lăpușneanu
vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ. Busturĭ mărime naturală. Reproducțiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelierului: Esecutare artistică și preturĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

34 Strada Romînă 34

Se primesc copiĭ internĭ cu prețul de **40 leĭ lunar.** Conversația în casă e în limba *Germană* și *Francesă.* Ingrijirea cea maĭ conștiincioasă.

Să predă și lecțiĭ de Piano.

60 stogurĭ fîn de deal, prima calitate, se află de vînzare pe moșia Hălcenĭ, 25 minute departe de gara Vlădenĭ linia Iașĭ-Dorohoiŭ.

Mihail Buznea

— schiță biografică de G. Lucescu —

Iași 1896.

Cetitorul Ieșan a cunoscut în deajuns persoana ca și calitățile eminentului profesor și camarad M. Buznea.

Această amintire e reîmprospătată de dl. G. Lucescu prin mica biografie, ce face asupra lui M. Buznea. Tonul cald și sentimental, ce umple această biografie e oglindirea natureĭ luĭ Lucescu, care în mod inconștient și-a găsit semenele în natura luĭ Buznea: a) om cu cultură modestă, dar stăruitor profesor, iubit de elevĭ, *pe care îĭ face să învețe;* bun camarad, căcĭ între colegĭ n'a avut și n'are dușmanĭ, c) om retras de lupta acută a politiceĭ, care orbește pe om și-l lipsește de acea limpezime de a vedea bine și împărțial lucrurile, d) om suferind, care a fost victima uneĭ bolĭ, ce-l consuma.

Cetitorul cunoscător al persoanelor nu se greșește de a stabili o legătură între persoana luĭ M. Buznea și cea a autoruluĭ biografieĭ.

Elevii și colegii buni vor zice de profesorii colegii lor totdeauna de bine, căcĭ e bine și frumos, a se zice numaĭ de bine. Tinerimea poate cîștiga multe foloase de la asemenea chip de a se spune faptele celor bătrînĭ. La noĭ maĭ ales, unde prin obiceiŭ umblă maĭ mult vorbe răle de ceĭ chematĭ a face instrucția, biografia d-luĭ Lucescu e un reactiv puternic.

Meritul profesoruluĭ e ceia ce primează în viața luĭ Buznea. Acolo a fost omul activ, de la care aŭ folosit atîta seriĭ de copiĭ. Vorba caldă a profesoruluĭ, interesul de elevĭ, dragostea de meserie, căcĭ pentru el catedra era un apostolat, scopul înalt al învățămîntuluĭ istorieĭ: deșteptarea conștiinței de om și de popor, toate acestea aŭ făcut din Buznea omul adorat de elevĭ, stimat de colegĭ, și cu dulce amintit de toțĭ.

Buznea în viață, în politică, în literatură a avut un rol *negativ*, și nu acestea se întreabă. Lumea nu merge înainte cu scepticii, cu isolații, cu neîncrezătorii. Pentru viață trebue acțiune, voință de fer, asta e ceia ce ridică sus.

Buznea a fost un contrast între sine și viața sa. Pe cît de cald era în lecțiile sale și de înfocat săditor de ideĭ pe atîta era de retras și rezervat în viață.

Ca complectare a celor zise de Lucescu despre Buznea dăm loc șirurilor scrise cu tot atît de multă căldură din partea unuĭ *bun* elev, ce zice *bine* și *cu foc* de *bunul* său dascal.

In Arhiva dintăiŭ An. VII. pag. 695, dl. D. A. Teodor scrie despre *domnul Buznea, mosneagul.*

„Ațĭ observat că din biografia scrisă de Lucescu, lipsește tocmaĭ caracteristica specifică a cariereĭ și a omuluĭ: *Buznea ca profesor de Istorie.*

„Am încă la Ploeștĭ esplicațiile luĭ despre războaele religioase, descoperirea Americeĭ, și neatîrnarea Statelor Unite, și maĭ toată Istoria Românilor, și-mĭ pare rău ca nicĭ timpul nu mĕ îngădue, nicĭ ocaziunea nu mă smomește pentru a arăta cum Moșneagul pe care nu l'am văzut rîzînd de cît de treĭ orĭ—dar rîzînd cu hohot—în patru anĭ de zile, cum zic moșneagul înțelegea istoria, patriotismul și adevărul. Veți fi cred de părere că nu e ușor a împăca pentru un popor mic și încă înaintea unor elevĭ de cursul inferior aceste două pornirĭ, între care se zbate inima istoriculuĭ modern conștiincios și conștient de misiunea sa de om al științeĭ și de sarcina sa de formator al cetățenilor viitorĭ. Și numaĭ însemnătatea chestiuneĭ arată de cît folos ar fi fost pentru noĭ de a se ști ce răspuns practic a dat la această problemă capitală unul din profesoriĭ ceĭ maĭ cinstiți, maĭ conștienți, maĭ cu spirit istoric, pe care-ĭ are învățămîntul secundar. Nu m'a făcut nicĭ o-dată să plîng, dar nu voiŭ putea uita nicĭ odată emoția, pe care ne-a insuflat-o cînd după 12 lecțiĭ despre Stefan cel Mare, a venit în a 13-a și ridicîndu-se în picioare cu un aer profetic ne-a explicat caracterul politic în însemnătatea luĭ Stefan cel Mare. Am pus pe caet titlu cu litere marĭ, am cercat să scriem și pe caetul meŭ și azĭ e pagina goală și al zecelea cuvînt nesfârșit; am asistat la un imn și cînd după două vestirĭ ale luĭ Moș Culeĭ „Moșneagul" s'a hotărît să iasă din clas, el de sigur ajunsese în cancelarie și noĭ încă nu îndrăzneam să ne sculăm din băncĭ".

Recomandăm tineretuluĭ nostru să cetească această biografie atît de întăritoare de gîndire de înălțătoare de suflet, căcĭ un tineret carĭ își adoră maĭ marii seĭ și pe educătorii săĭ are drept la stima și iubirea noastră.

Gh.

ECONOMICE

S'a format în Bucureștĭ un comitet de inițiativă, compus din d-niĭ Ruse și I. Rosescu, Luca P. Niculescu, M. Blank, Sigmund Prager, Drăghiceanu și Popescu, și Ch. Lazarovicĭ, care considerînd cele ce se petrec actualmente în materie de falimente, și ținînd seamă de situațiunea dificilă creată comercianților de bună credință, fără deosebire de calitatea lor, adică: creditorĭ saŭ debitorĭ, a decis a convoca căpeteniile comerciuluĭ, spre a se consfătui, de comun acord, asupra măsurilor cele maĭ nemerite, ce sunt de luat în această privință.

Intrunirea are loc azĭ Sâmbătă, 4 Octombre, în sala de ședință a Camereĭ de comerciu.

***

Mina de cărbunĭ de antracit din județul Gorj, proprietatea d-luĭ Skileru și a societățeĭ engleze Stade-Stanley, a trecut în proprietatea societățeĭ Tomsom, care va construi și calea ferată ce o va deservi.

Nansen despre Andrée

Lokal-Anzeiger din Berlin relatează asupra părerilor esprimate de Nansen, înaintea plecăreĭ sale din Copenhaga spre America asupra luĭ Andrée.

Nansen crede că n'ar fi de loc un indiciu nefavorabil faptul că n'avem nicĭ o știre, pînă acum, despre Andrée. Iel crede că, Andrée ar fi, cu toată posibilitatea, în viață încă.

Se poate foarte bine, spune Nansen, ca să nu avem veștĭ de la Andrée pînă în primă-vară. Dacă s'ar fi scoborît cu balonul seu, în Archipelul arctic saŭ în Siberia de Nord, el va remînea acolo toată iarna, fără a putea avea legăturĭ cu noĭ. Andrée va putea ierna acolo, de-abinelea de oare ce are pentru 3 lunĭ proviziĭ.

Nu avem decĭ nicĭ un motiv de a-l crede mort spune Nansen, ba se poate să fi ajuns chiar și la polul Nord.

Greva mecanicilor din Anglia

Marea grevă a mecanicilor continuă și situația se agravează din ce în ce. Federația patronilor a reușit – zice —se, să atraga în partea sa și pe proprietariĭ de șantirere. Constructorii de cazane obținuseră deja, acum 5 anĭ, ziua de opt ore. Patroniĭ sunt hotărâți să le-o ridice la 9 ore. Dacă în urma acesteĭ deciziunĭ, se va declara greva 200,000 de lucrătorĭ vor remâne fără ocupație. Aceeași măsură aplicată reparatorilor de corăbiĭ va crea imediat alți 200,000 de greviștĭ. Cu chipul acesta numărul greviștilor se va urca la o jumatate milion. Patroniĭ cred că fondurile greveĭ nu vor ajunge multă vreme pentru întreținerea atâtor greviștĭ.

Cu toată gravitatea situațieĭ, prințul de Walles a declinat propunerea ce i se făcuse de a lua asupra-și rolul onorabil, dar primejdios, de mediator.

Prințul de Walles are exemplul ministeruluĭ de comerciŭ, a căruĭ încercare împăciuitoare n'a isbutit. Patroniĭ aŭ declarat, prin manifestul de la Leeds, că vor respinge, „orĭ-ce intervenție a terțieĭ părți". Ast-fel, prințul de Walles, deplângînd conflictul industrieĭ mecanice, a declarat că „n'ar fi nicĭ just, nicĭ convenabil din parte-ĭ să se amestece".

De la Congresul de Geologie din Rusia

(urmare)

Iubite amice.

Kazbecul joacă un rol însemnat în legendele locale, făr'a maĭ vorbi de Prometeŭ care, după uniĭ, de Kazbek a fost înlănțuit, precum se vede într'un frumos tabloŭ din museul din Tiflis. Aproape de Kazbek sĕ vĕd maĭ multe grote, vechĭ locuințe, se zice, ale troglodiților, maĭ apoĭ locuințe de ermiți, până la sfârșitul secoluluĭ trecut. Astă-zĭ unele din ele servesc de adăpost Oseților. Valea Terekuluĭ devine maĭ largă, dar din ce în ce și maĭ sălbatică. Abia să maĭ zăresc locuințele Oseților lipite saŭ sapate în stâncĭ și confundându-se cu cavernele naturale saŭ cu unele ruinĭ de castele și cetățuĭ din vremele uitate. Ivan ne învită să ne oprim și ne scoboară la un isvor de apă feruginoasă—cel maĭ bun borvis ce am băut vr'o dată, (ne-am maĭ oprit și la alte isvoare de aceste maĭ pe urmă). La Kobi, unde dejunarăm, suntem la apr. 2000 m. alt. Șoseaua este astfel censtruită în cât rare orĭ sĕ cunoaște că suim; ba, adesea sĕ pare că scoborăm, pe când în realitate, ne suim necontenit. Acesta este un efect general în munți, când drumul trece pe lângă un curs torențial și e construit într'o pantă minimă. Părăsim Valea Terekuluĭ și suim în pasul Kristovaia-Gora. unde atingem cea maĭ mare înălțime a drumuluĭ, 2800 m. Aci sĕ vede un obelisc și o cruce atribuite legendareĭ regine Tamara, venerată ca sfântă, de Georgienĭ maĭ ales.

De aci, vr'o 20 dintre noĭ, am făcut o escursie călărĭ până la poalele vulcanuluĭ (stêns) Sach-Kocki, în fața munteluĭ „Șepte frațĭ" (3800 m.). Am mers pe zapadă vr'o oră și jumătate; apoĭ, caiĭ ne maĭ putênd înainta, i-am lasat sub paza a douĭ guizĭ și am escaladat muntele cu piciorul, înotând în omĕt si maĭ căzênd din când în cînd, până pe vêrful munteluĭ (spre a vede craterul situat pe partea opusă) de unde avurăm încă o dată o priveliște măreață asupra Caucazuluĭ. Douĕ oceane de un aspect deosebit se 'ntindeaŭ la picioarele noastre: spre nord și vest un ocean de omĕt și ghețare. cu valurĭ uriașe sclipind sub lumina soareluĭ și cu spumă de nourĭ alburĭ, iar spre sud și spre sud-vest un ocean mohoraŭ cu uriașe valurĭ negre, formate din munții stêncoși și goĭ, și hăt departe înegrite și maĭ tăre de pădurĭ. Pe la 5 ore abia ne-am întors la trăsurĭ. De aci drumul scoboară repede, (la Gudaur sîntem la 2300 m) formând o spirală însă cu cotiturĭ așa de învărtite, lungĭ și numeroase, în cât eŭ sărind din trăsură și apucând pe potecĭ (tot privind în jos, în fundul văiĭ, circonvoluțiele drumuluĭ) saŭ prin ravine și peste ebuliurĭ, abia după o oră și un sfert am fost ajuns de trăsurĭ (cari aŭ făcut un drum de peste 15 verste) tocmaĭ când ajunsesem și eŭ în Mleti (1474 m.) unde mâncăm și dormim, parte în salele stațiuneĭ, parte sub corturĭ. A doua zi (a treia de la Vladicaucaz) plecăm din Mleti pe ploaia care începusĕ spre ziuă. Nu vedem nimic până la Pasanaur unde ploia încetează și Ivan ne avertizază că se găsesc piroski proaspete,— amintire indirectă despre obicinuitele 20 cop. și scompt asupra dejunuluĭ pe care avem astăzĭ a-l lua tocmaĭ la Ginwani (pe la 2 oare).—Vremea să limpezește din ce în ce. De ierĭ încă sîntem în valea Aragveĭ albe; aci valea e îngustă; ea se lărgește însă îndată, munții sînt maĭ micĭ și vegetația devine din ce în ce maĭ bogată. Satele devin maĭ marĭ și maĭ dese (locuite maĭ cu samă de Georgienĭ) iar locuințele maĭ bune, contrastând cu miserabilele cabane ale Oseților, atîrnate saŭ alipite de stêncĭ, saŭ chiar sapate în stêncă, așa că sĕ confunda cu cavernele sau cu ruinele unor vechĭ forturĭ și castele ce datează de prin timpul Cruciatelor, altele și maĭ de demult. La Ananur (823 m.) lasăm trăsurile și ne suim în *droghi* spre a face o escursie la Ginwani, în susul văiĭ Aragveĭ, unde ni era pregătit și dejunul (dinator). *Droghi* este un fel de cotiugă, cu scărĭ lungĭ pe de lăturĭ. Pe un așternut de fân și de păturĭ saŭ covoare stăm spete la spete câte 2 de fie-care parte, cu picioarele pe scărĭ. Caiĭ se înhamă ca la troică, dar de astădată, din cauza îngustimeĭ drumuluĭ se puseră numaĭ câte doĭ. Drumul adesea chiar pe marginea văiĭ prăpăstioasă te face să închizĭ ochiĭ, maĭ ales ca dracii de Tatarĭ cari mână, ne duc ca vêntul; și asa e de bun drumul în cât trebue să ne ținem bine spre a nu fi svârliți cum aŭ și pățit-o câți-va cari aŭ renunțat și la escursie și la dejun și s'aŭ întors la trăsurĭ, la Ananur unde aŭ dejunat pe punga lor la stația poșteĭ. Sîntem escortați de altmintrele de o trupă compusă din soldați aparținênd diferitelor neamurĭ ce trăesc în Caucaz. In adevăr Caucazia este un mozaic etnografic. Afară de *Rușĭ* și *Germanĭ* (colonii lângă Tiflis) sînt: *Kazacĭ* (în valea Terekuluĭ), *Oseți* (ortodoxĭ și mușulmanĭ *Ingușĭ* (rudiți cu Cercheji cari nu maĭ există aice—aŭ emigrat), *Georgienĭ* (ortodoxĭ) *Pșavĭ* și *Mokhevienĭ* (triburĭ georgiene), *Khevsurĭ* (trib. de munte, păgânĭ pseudo-cheștinĭ) cari se consideră ca resturĭ remase din timpul Cruciatelor. La Ginwani, 4 din acești Khevsurĭ, purtând costumul istoric (lungĭ zale, formate din o fină rețea de oțel și îmbrobodiți și mascați cu un fel de capușoane la fel cu zeaua, purtând lăncĭ, săbiĭ și scuturĭ micĭ rotunde ne-aŭ regalat cu un asalt de arme foarte pitoresc și caracteristic. Sunt apoĭ foarte mulți Armenĭ p. c. și o mulțime de alte neamurĭ. Limbele vorbite sunt tot așa de numeroase ca și naționalitățile. Tot astfel sînt și costumele. Cele maĭ caracteristice însă sînt acele ale Georgienilor, numiți de Rușĭ *Grozin*, cari presintă tipul cel maĭ frumos și maĭ inteligent. Am regretat mult că nicĭ timpul nicĭ mijloacele nu 'mĭ-aŭ permis să mĕ reslețesc de grup, când eram în Caucazia nordică, spre a cerceta pe coloniștii românĭ din valea Cubanuluĭ.

Vellea.

BERĂRIA CENTRALĂ

In fie-care seară orchestra sub conducerea celebruluĭ violonist profesor *V. Borteanu* **și a decanuluĭ artiștilor ieșenĭ** *Ionică Barbu.*

Bere *Zimbru,* **Bere** *Peleș,* **(Oppler). Bere** *Bavareză.*

ULTIME INFORMAȚII

A. S. R. Principesa Maria, continuînd a fi cam suferindă, în urma uneĭ micĭ recelĭ, plecarea la Coburg a Alteților Lor Regale nu va putea să aibă loc înainte de complecta Sa restabilire.

Lueger despre Unguri

Socotim că este interesant ca azĭ, cînd reprezentanții abatoriuluĭ comunal se duc la Viena ca să invite la Iașĭ, pe doctorul Lueger, să reproducem interviewul pe care l'a avut deunăzĭ primarul Vieneĭ cu un ziarist ungur.

— Eu nu urăsc pe Maghiarĭ, a zis primarul ca respuns la o întrebare a ziaristuluĭ—ba am printre eĭ amicĭ bunĭ și dragĭ. Dar urăsc starea de lucrurĭ din Ungaria; și urăsc slăbiciunea care tolerează ast-fel de lucrurĭ. Și pentru hatirul Evreilor se tolerează toate. Nicĭ la noĭ nu era alt-fel. Dar noĭ am îndreptat lucrurile în mod radical. Nu crede, însă, cu toate acestea, că eu sînt mîncător de Evreĭ. Nu, de loc! Noĭ voim numaĭ ca Evreiĭ să nu fie stăpînĭ peste toate; voim să fim noĭ stăpînĭ— și astă-zĭ chiar sîntem.

«Uită-te, poziția ce 'mĭ-am cîștigat-o în orașul meu natal o datoresc numaĭ și numaĭ împrejurărilĭ, că am fost cel dintîiu care am dat expresie în mod verde, cu glas tare, releĭ dispoziționĭ a spiritelor în contra abuzurilor pomenite, iar maĭ ales și în contra preponderanțeĭ Maghiarilor, ce devenea din zi în zi maĭ nesuportabilă».

La intrebarea: Oare desbinarea dintre naționalitățile din Austria este așa de mare, în cît e absolut exclus un compromis?

Lueger Răspunse:

— «Momentan nu se poate gîndi la un compromis. Apoĭ nu vezĭ cum merge la noĭ? Dar, dacă ne și combatem azĭ uniĭ pe alțiĭ, va veni la urma urmelor timpul, cînd vom fi siliți să ne înțelegem. Căcĭ nimic nu face pe adversariĭ ceĭ maĭ neîmpăcați să se apropie uniĭ de alțiĭ, ca simțimintele produse de nedreptatea în comună suferință. Bagă de seamă, nimenĭ altul nu o va face aceasta, de cît Ungurii, dacă nu vor pricepe în scurtă vreme că în sfîrșit trebue să vorbească alt-fel cu noĭ, și că și acolo lucrurile trebue să ia altă față. Pentru ce tolerează Maghiariĭ peste tot aceste stărĭ de lucrurĭ? Uite, desbinarea de la noĭ e într'adevăr foarte tristă, certele de partid sunt destul de înăsprite; dar alegerĭ, ca în Ungaria, la noĭ n'ar fi cu putință".

Erĭ s'a înfățișat înaintea tribunaluluĭ de Ilfov secția I un ciudat proces.

D. Stolojan, marele proprietar, va pleda în contra d-luĭ An. Stolojan, ministrul domeniilor.

Iată cazul!

In 1893, d. Stolojan cumpără moșia Căscioarele din Ilfov de la baronul Nicolicĭ de Rudna și îndată angajează pe d. Spiru C. Haret, care la vreme de opoziție face și pe inginerul hotarnic, ca să'ĭ ridice planul.

Cînd planul a fost ridicat, d. Stolojan a constatat că Statul i-a încălcat 261 hectare de moșie, și intentează proces de restituire.

Procesul, din amînărĭ în amînărĭ, s'a trăgănat până astă-zĭ.

Ceea ce e interesant, este îndoitul ipostas sub care se prezintă d. Stolojan: ca reclamant și ca pîrît; d. Năstase, proprietarul, care se judecă cu c. Năstase, ministrul.

Numaĭ puțin interesant va fi și înfățișarea d-luĭ S. Haret, înaintea tribunaluluĭ, în calitate de inginer hotarnic.

Iată mișcarea epidemiilor ce bîntue orașul Iașĭ, de la 28—30 Septembrie (inclusiv):

BOLNAVĬ

BOALE	Vechĭ	Nouĭ	Morți	Vindecați	Rămași
Febra tifoidă	22	2	1	4	19
Angina difterică	34	8	2	6	34
Scarlatina	13	2	—	1	14

La concursul de limba latină, pentru catedra de la liceul internat, s'a petrecut ierĭ următorul incident hazliŭ, cu ocazia probeĭ scrise:

— Domnilor, zice un membru al comisiuneĭ examinătoare, luați ca model un discurs de ale luĭ Cato contra filozofilor și scrieți un astfel de discurs în latinește.

Comisiunea alesese tema aceasta tocmaĭ ca să înlesnească concurenților munca. Cu reminiscențele de la facultate și cu clișeurile învățate pe de rost pe cînd traducea autoriĭ clasicĭ, candidatul poate maĭ ușor reconstitui un discurs cunoscut de cît improviza unul noŭ.

Unul dintre candidați, nepricepînd intențiunea bine voitoare a comisiuneĭ, întreabă, temîndu-se că e persecutat:

— Să'l facem chiar în Stilul luĭ Cato?

— Fă-l, domnule, și în stilul luĭ Cicero, numaĭ latinește să fie—răspunde membrul din juriŭ.

La concursul pentru catedra de limba latină, de la liceul internat, a reușit, la proba în scris, d. Frunza cu media 7.

Ceĭ lalți treĭ candidați dintre carĭ unul e suplinitorul actual al catedreĭ, remîn eliminați, decĭ, de la proba orală.

Din candidațiĭ căzuți aŭ întrunit d.d. Vasilescu 6.83, Pericle Popescu 6,00, Babeș 4.30.

In discuțiile ce s'aŭ urmat, la minsterul de instrucție, în sinul comisiuneĭ numite de minister pentru reformarea programuluĭ de la Conservctor și Bele Arte, d. I. L. Caragiale ar fi susținut — după *Drapelul* că:

Statul nu trebue să se amestece în viața artistică a țăreĭ, că încurajările luĭ nu sunt de nicĭ un folos, ba chiar primejdioase, și că prin urmare, e de dorit ca nicĭ o intervenție să nu se producă din partea luĭ.

PROGRAMA LUCRĂRILOR

Consiliuluĭ general de Iași

pentru sesiunea 1997—1898

1. Constituirea biurouluĭ.
2. Expunerea situațiuneĭ județuluĭ.
3. Chibzuirea și votarea budgetuluĭ pe esercițiul anuluĭ 1898—99.
4. Cercetarea compturilor județuluĭ pe esercițiul anuluĭ financiar 1896—97.
5. Votarea de credite suplimentare și extra-ordinare asupra budgetuluĭ anuluĭ 1897—98.
6. Aprobarea creditelor deschise din esercițiul 96—97 și 97—98 cu avisul delegațiuneĭ județene în intervalul sesiunilor consiliuluĭ.
7. Alegerea membrilor ce aŭ a participa în comisiunile de statistică județeană.
8. Alegerea unuĭ membru în comisiunea de requisițiunĭ militare.
9. Formarea listeĭ persoanelor ce aŭ a compune juriul de expropriare pentru cauză de utilitate publică.
10. Fixarea prețurilor muncilor agricole pentru anul agricol 1898.
11. Fixarea prețurilor zilelor de prestațiune la drumurile vicinale și comunale pe campania anuluĭ 1898.
12. Alegerea membrilor ce aŭ a lua parte în consiliul de higienă a județuluĭ.
13. Cererea locuitorilor cotunelor Borșa și Găureniĭ din comuna Roșcanĭ, plasa Turia, relativă la desființarea comuneĭ Roșcanĭ și înființarea uneĭ noĭ comunĭ Vlădeniĭ.
14. Alegerea membrilor chematĭ a participa în consiliile de revisie a recrutăreĭ armateĭ pentru contigentul anuluĭ viitor.
15. Alegerea membrilor ce aŭ a lua parte în comisiunile comunale de modificarea recensimentuluĭ.
16. Înființarea uneĭ pepiniere județene, din care să se facă plantațiunĭ pe drumurile publice, la primăriĭ și școalele din județ.
17. Cestiunea construireĭ unuĭ local în Unghenĭ pentru sub-prefectura de Brănișteа și celelalte autorități administrative județene de la frontiera Rusieĭ.
18. Cestiunea șoseleĭ de pe linia județeană Iași-Roman pe la Voineștĭ.
19. Cestiunea ridicăreĭ din sarcina județuluĭ a obligațiuneĭ de a construi și a întreținea porțiunile din drumurile județene cîte percurg capitala după noua fixare a confiniilor eĭ.
20. Exprimarea de dorințĭ.
21. Alte cestiunĭ ce se vor prezenta pînă la deschiderea sesiuneĭ și în cursul eĭ.

Ședințele sunt publice și orĭ ce cetățan poate asculta deliberările consiliuluĭ.

D. J. Eysséric, esplorator francez (Africa nordică, India, China și Japonia) delegat de ministrul instrucțiuneĭ Franțieĭ la congresul de geologie ținut anul acesta la Petersburg, și G. Ducamp, inspector silvic (Nimes), întorcîndu-se din Turkestan (Samarcand) unde s'a reslețit de ceilalți membri aĭ congresuluĭ, și trecînd prin Romînia s'au oprit ierĭ în orașul nostru timp de 4 ore. Amicul nostru d. G. Costin-Vellea a avut deosebita bucurie de a-și primi și călăuzi prin oraș amiciĭ și colegiĭ seĭ de 2 lunĭ de escursiunĭ prin toate părțile Rusieĭ europene și prin Caucazia. E bine înțăles că amicul nostru a căutat a le arata numaĭ partea maĭ frumoasă, maĭ pospăită: catedrala, Treĭ-Ierarhĭ, palatul princiar, palatul administrativ, teatrul, liceele, universitatea nouă, preumblarea Copouluĭ și cîte-va strade maĭ curățele și edificiĭ maĭ însemnate, în cît se aibă bucuria de a auzi pe oaspeții amicĭ zicînd că se simt deja acasă. Lumina orașuluĭ e-a cam dogorit obrazul; l-au mîngîet însă amiciĭ săĭ spunîndu-ĭ că se găsesc și în Franța părinți aĭ comuneĭ la fel cu ceĭ de la noĭ.

Fuga d-luĭ Trandafir Djuvara

Cetim în Dreptatea:

Suntem pozitiv informați, că d. Trandafir Djuvara, fostul ministru în capitala Imperiuluĭ Turcesc, s'a văzut nevoit să părăsească Constantinopolul în urma unuĭ scandal enorm pe care l'a provocat acolo și în care sunt amestecate maĭ multe doamne.

Scandalul s'a petrecut chiar în localul legațiuneĭ romîne. In urma luĭ, d. Djuvara a părăsit imediat Constantinopolul.

Faptul a făcut obiectul discuțiunilor și al comentariilor celor maĭ puțin măgulitoare pentru un om și ministru, atît din partea corpuluĭ diplomatic de acolo cît și din partea deminitarilor imperiuluĭ.

Plecarea d-luĭ Djuvara a fost atît de grabnică, în cît fugarul nu a avut vremea să'și ia nicĭ macar bagajele, mulțumindu-se cu un mic sac de voiaj.

A venit direct la Bucureștĭ și a obținut congediul știut pînă la numirea într'un alt post.

Mîne, Duminică, 5 Octombre, în caz de timp favorabil, muzica militară va cînta la Berăria Centrală, de *la oarele 2—5 p. m.*

Cu începere de Duminică, 5 Octombre, se vor servi la Berăria Centrală, *Supeurĭ* cu preț fix de un leŭ și cincĭzecĭ de banĭ, de la orele 11—2 noaptea.

3000 vedre vin alb și roșu din 1896 sunt de vînzare la via D-luĭ C. Petrescu, Galata.

A se adresa Str. Dancu No. 10 Iași.

De la s-tu Dumitru sunt de dat cu chirie următoarele case: 1 casă cu 6 odăĭ și atenanse, strada Sărărie. 1 casă cu 3 odăi și atenanse strada Albinet. 1 pivniță mare și adâncă potrivită pentru depozit.

Aceste imobile se află pe locul și frumoasa grădină foastă Țigara.

1 casă cu 7 odăĭ, 2 antrete, 2 bucătăriĭ, atenanse, grajdiŭ șură și grădină, putânduse ușor împărți în două sau treĭ locuințĭ separate, str. Frecăŭ No. 70.

A se adresa la proprietar inginer Th. C. Lecca str. Frecău 70 între orele 12 și 2 p.m.

De închiriet de la 26 Octombrie 1897, apartamentul de jos a caselor mele din strada Anastaj sie Panu No. 7. compus din șapte odăĭr două antrete, bucătărie, o odaie pentr-, servitorĭ, pivniță și lemnărie. Se înch a riează și apartamentul de sus cu gtul. diŭ și șură a se adresa la subsemna-ui

N. Nicolaide

avocat.

INȘTIINȚARE

Subscrisul avocat, domiciliat în Iașĭ, lucrînd ca mandatar al d-reĭ Maria Smaragda Beldiman, fiica legitimă a d-neĭ Elisa Balș din căsătoria sa cu defunctul acum Aga Dimitrie Beldiman și informat fiind că d-na Elisa Balș caută să vîndă toată averea sa văzută și anume: moșia Pribeștĭ din jud. Vasluĭ și casele din Iașĭ str. Romînă, cu scopul de a face pe viitor imposibilă încasarea de la d-sa a pensiuneĭ alimentare dobîndite de clienta mea prin sentința Trib. Iașĭ s. I sub No. 224 din 25 Iunie a. c, dată cu execuțiune provizorie,—*înștiințez pe toțĭ aceĭ* cărora li s'ar propune vînzarea acestor imobile să se abțină de a le cumpăra, căcĭ în caz contrar vor fi considerați ca de rea credință și expuși a vedea anulîndu-li-se cumpărătura.

G. S. Cristofor.

INȘTIINȚARE

In cursul luneĭ *Octomvrie* va apărea din teascurile tipografieĭ editoare „Dacia" un *Călendar Literar* sub direcțiune d-luĭ *I. L. Caragiale*; el va cuprinde o alegere de bucățĭ literare între care și una originală a d-luĭ Caragiale.

Credem că nu maĭ este nevoe de o reclamă maĭ mare.

Domniĭ librarĭ sunt înștiințați din timp

Prețul unuĭ exemplar 1.25

Exemplarul de lux 2.50

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ

Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărău, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurarĭ

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat					
	Cl. I.		Cl. II		Cl. III	
	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

LEGĂTORIA DE CĂRŢĬ

şi

Incadrare de Tablourĭ

a tipografieĭ „Dacia"

Iaşĭ, 42 Strada Golia, 42.

Execută, cu cea maĭ perfectă acuratetă şi promptitudine toate lucrările aingătoare de această branşă.

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

De închiriet şi de vînzare

Casele din Iaşi, Strada Anastasie Panu No. 5 compuse din: 2 antrete, 7 odăĭ sus în care se pot considera 2 saloane, osebit camera rece, ca atenanse: sofragerie, spălătorie, bucătărie, cameră pentru vezeteu, grajdŭ încăpător pentru 8 caĭ, şură pentru 4 trăsurĭ, 2 pivniţĭ încăpătoare peste 2000 vedre vin, ghevghir pentru verdeţurĭ, toate de zid masif garantate de umezeală, 2 grădini, cu pomi roditorĭ şi pentru florĭ, se daŭ cu chirie imediat, pe timp de 2 anĭ. Se pot vinde şi de vecĭ, doritorii se pot adresa la uroprietar cu locuinţa în ele, pentru condiini.

Căpitan C. Th. Carp.

LIBRARIA şi PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICĬ

IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞI FLAVULINĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ

1 LEU FLACONUL

Dacă voiţĭ să beţĭ o cafea bună şi higenică cereţĭ la toate băcăniile

NUMAI

CAFEA REGALA

La fabricĭ A. WEINBER din Iaşĭ

Premiată la expoziţia din Paris 1889 cu MEDALIE DE ARGINT

Singurul surogat SPORNIC şi NUTRITIV care dă cafeleĭ o AROMĂ şi un GUST FOARTE PLĂCUT. Analizele celor maĭ marĭ chimiştĭ aŭ găsit-o cea maĭ PERFECTĂ şi CEA MAI HIGIENICĂ.

1000 vedre VIN de COTNARI

Recolta 1886, din pivniţa Roznovanu de vînzare. A se adresa strada Assachi No. 12.

Dimitrie Greceanu

Avocat

Strada Asachi

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ" „GENERALA" *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ ***Ión S. Ionescu***

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu,* strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille,* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

„DACIA"

TIPOGRAFIE-EDITOARE

Strada Golia 42 — IAŞI — Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURI

Borderourĭ şi Compturĭ

Cărţĭ de vizită

REVISTE LITERARE ŞI ŞTIINŢIFICE

în orĭ-ce format şi limbă

Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare

TEZE

SCRISORI COMERCIALE

Cărţĭ-adrese

BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE

MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE

în diferite culorĭ şi mărimĭ

etc. etc. etc.

ETICHETE

Bilete de logodnă şi de nuntă

MENIURI

CĂRŢI DE ABONAMENTE

CIRCULĂRI

CONDICI à SOUCHE

BILETE FUNERARE

FELICITĂRI

CĂRŢI DIDACTICE

CONDICI şi REGISTRE COMERCIALE

etc. etc. etc.

La Libraria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA"

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru	1 an	40 leĭ
«	6 lunĭ	20 «
«	3 lunĭ	10 «

DE INCHIRIET

Renumita grădină „Chateau aux fleurs" impreună cu o pivniţă foarte vastă şi o odaie-bufet.

Pentru informaţiunĭ a se adresa d-lu Administrator al tipografieĭ „Dacia".

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos.

„DACIA", Tipografia-editoare Str. Golia.—Iaşĭ.

ANUL I No. 131 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — MARŢĬ 7 OCTOMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe şi streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streĭnătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Intrunirea de ĭerĭ a Conservatorilor

Inaugurarea Tîrguluĭ de Vite

Zarvă mare în jurul acesteĭ cestiunĭ. Şi dacă adevărat e adagiul, „cîte sate, atîtea bordee" tot atît de adevărat este că, atîţĭ cîţĭ ieşenĭ sunt în Iaşĭ, chiar şi ceĭ neîmpămînteniţĭ, tot atîtea părerĭ s'aŭ emis asupra acestuĭ fapt.

In alte ţărĭ, cînd e vorba de întreprinderĭ care ar putea aduce foloase generale, opiniunile nu se împart, ba încă te uimesc forţa lor de corelaţiune. La noĭ din contra, cu cît sunt maĭ dezagregate cu atît se pare că e o forţă civică maĭ mare.

Tîrgul de vite, din Iaşĭ, a fost creat anume ca să înlesnească transacţiunile comerciale dintre noĭ şi Austro-Ungaria ca şi cu alte ţărĭ, precum Rusia, Italia etc.

Ţiind seamă de rezultatele ce ar da această instituţiune în caz de reuşită, toată lumea ar trebui să se bucure şi să concure la realizarea acestuĭ scop, şi totuşĭ, din consideraţiunĭ nemărginit de micĭ, mulţĭ urmează o direcţiune cu totul contrarie, în detrimentul intereselor noastre cele maĭ vitale.

Am atins această parte, de altfel puţin delicată, căcĭ mi se impunea a nu o scăpa din vedere.

Acum, să trec la altă ordine de ideĭ:

De vre-o două zecimĭ de anĭ încoace, graniţele austriace şi ungare s'aŭ închis pentru comerţul cu vitele noastre; pagube am avut destule, de şi concesiunĭ de asemenea am făcut destule pentru a le preîntîmpina. De aci două pierderĭ, carĭ, negreşit, se resimt la noĭ maĭ mult ca aiurea.

S'a remarcat, însă, că şi Austriaciĭ aŭ pierderĭ, căcĭ carnea a ajuns la Viena să se vîndă cu preţurĭ exorbitante, numaĭ de cînd vitele noastre nu se maĭ admit în tîrgurile şi abatoriile vieneze şi ale celor-lalte oraşe Austriace.

Pentru a se efteni carnea şi a înlesni traiul celor nevoiaşĭ, dese orĭ populaţiunea vieneză ca şi administraţiunea eĭ aŭ intervenit, ca să se puie capăt acestuĭ protecţionizm neraţional, care apasă greŭ asupra consumatorilor săracĭ.

Nu maĭ departe de cît cu treĭ anĭ în urmă, o delegaţiune de oamenĭ competenţĭ, a cutreerat ţara noastră întreagă ca să se convingă de mijloacele ce avem şi de starea sanitară a vitelor noastre.

Raportul înaintat primărieĭ din Viena a fost favorabil deschidereĭ graniţetor pentru comerţul cu vite, între noĭ şi Austria.

Comuna Iaşĭ fiind situată în condiţiunĭ admirabile ca să poată corespunde desvoltăreĭ unuĭ ast-fel de comerţ, a făcut sacrificiĭ enorme cu abatorul şi tîrgul de vite, de unde să poată exporta carne proaspătă ca şi vite de orĭ-ce soiŭ.

Prin Iaşĭ trec în Rusiaîn fie-care an peste 30,000 capete de vite marĭ şi foarte mulţĭ porcĭ, ast-fel că numaĭ pentru înlesnirea comerţuluĭ în această parte se impuneaŭ sacrificiĭ ca acelea carĭ s'aŭ făcut deja. Pentru asigurarea deasemenea a transportuluĭ în Austro-Ungaria ca şi în alte părţĭ, sacrificiile se impuneaŭ şi maĭ mult.

Prevederile fiind bune,—şi e fatal ca să fie ast-fel—comuna a făcut pe propriul eĭ cont instituţiunĭ carĭ vor servi ţereĭ întregĭ, şi fără îndoeală vor servi; dar ca să ajungem aci, trebuie concursul tuturor şi nu trebuie ca unul să mîne hăisa şi altul ceala!—

De alt-fel, se întrevede ca în zare că prevederile administraţiuneĭ trecute se pot realiza şi cea actuală nu putea să lucreze alt-fel, de cît să aibă aceeaşĭ ţintă de atins. La noĭ, unde politica primează totul, continuitatea de ideĭ e o raritate extra-ordinară, şi cînd se întîmplă aşa ceva, nu trebuie nimenĭ să se oprească de a aproba pe ceĭ ce înţeleg interesul public şi luptă pentru asigurarea luĭ.

Rămîne acum ca guvernul să dea sprijinul întreg acesteĭ întreprinderĭ şi sforţărĭ a comuneĭ Iaşĭ, iar inaugurăreĭ tîrguluĭ de vite şi abatoruluĭ să'ĭ dea toată atenţiunea şi importanţa ce 'ĭ se cuvin.

Iaşiĭ va fi un centru mare comercial şi va cîştiga mult din această situaţiune. Pînă şi crescătoriĭ de vite vor trage foloase de acelea şi atîtea ca să compenseze pierderile necurmate pe care le suferim pe urma releĭ stărĭ a agriculturei.

Atenţiunea, dar, să ne fie îndreptată şi în această direcţiune, şi succesul va fi asigurat, orĭ carĭ ar fi piedicele ce ni s'ar pune în cale.

G. Jocu.

De şi din fericire, nu e datoria noastră să apărăm practicele oamenilor de la guvern, totuşĭ, dintr'un sentiment de caritate, ne simţim obligaţĭ să desminţim svonul că s'ar petrece grave neregularităţĭ cu lefurile sergenţilor licenţiaţĭ.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Sărăcie. — A doua capitală va lua o formă nouă, va căpăta o strălucire neobicĭnuită, va prezenta o înfăţişare necunoscută in ziua intrăriĭ Suveranilor. De pe-acum turnurile se 'nalţă, de lemn, improvizate în colţurĭ, la respintenĭ şi în dreptul locurilor goale saŭ a ruinelor compromiţătoare; schelele vor fi îmbrăcate pentru cîte-va zile în ramurĭ de brad, în haine colorate, în steagurĭ filfăitoare şi ghirlănzĭ aromitoare ca să dea o scurtă iluzie de bogăţie şi frumuseţe, ca să acopere Iaşuluĭ lucia *sărăcie*.

O activitate febrilă pretutindenĭ; nu e vorba numaĭ de cîte-va gătelĭ trecătoare—ci de execuţiĭ marĭ. de lucrărĭ grele, de întocmirĭ radicale, de cheltuielĭ împovorătoare. Toate dovedesc unul şi acelaşĭ trist adevăr: cît de greŭ e să se ascundă „la zile marĭ" priveliştea supărătoare a amareĭ *sărăciĭ*.

Ceea ce mîhneşte cu drept cuvînt — e faptul că podoabele acestea artificiale, costumărĭ şi viclenirĭ de o zi, nespus de costisitoare sunt măştĭ false ce vor cădea uzate şi învechite pe urma cortegiuluĭ regal, şi dezgolit de ele ca o pădure în toamnă va rămîne Iaşul, pururĭ acelaşĭ, fără turnurĭ, fără steagurĭ, fără arcurĭ şi fără bulevardurĭ, Iaşul suferind etern de — *sărăcie*.

E ceva din ridicula stare a scăpătatuluĭ care se găteşte de voie de nevoie, cu o haină împrumutată pe care o poartă stîngaciŭ şi strîmtorat, avînd aierul de a se ruşina şi a se da de gol înaintea fie-căruĭ. Atîta de răŭ prinde haina de gală oraşuluĭ nostru, în rarele ocaziĭ cînd e nevoit să-şĭ-o încingă, armură covîrşitoare a slabuluĭ seŭ buget unde licăreşte inscripţia de aramă: *sărăcie*.

E mare, fără îndoială onoarea ce se face obijduituluĭ oraş, şi ocazia e fericită de a ne deştepeni mînile în aplauze entusiaste la trecerea cortegiuluĭ iubiţilor suveranĭ sub arcurile de triumf. Dar ne-ar fi bucurat să nu fie întrerupt prilejul învioşător de cîntul fatal al lipseĭ, de priveliştea mîhnitoare a zbuciumuluĭ în care se frămîntă, neputincioase, minţile născocitoare ale edililor saracĭ cu duhul, săracĭ în pricepere, săracĭ în lada comunală şi totuşĭ risipitorĭ.

„Arhiva" din Iaşi

— —

Vinerĭ a fost prima întrunire a societăţeĭ ştiinţifice şi literare.

Iată un fapt nesocotit în sine, ca şi societatea însăşĭ.

Ce interes are lumea mare să ştie că e o societate literară şi ştiinţifică în Iaşĭ?

Intru cît o asemenea societate poate contribui la renumele acestuĭ vestit oraş, leagănul ideilor marĭ?

Iată atîtea întrebărĭ cu rost, ce şi le pune omul zis de societate.

Mişcările, ce se produc în ordinea ideilor sunt de aşa natură că nu entuziasmează de cît pe foarte puţinĭ.

Marele public pentru care preocupaţiunile intelectuale nu cîntăresc mult, e absolut indiferent dacă există saŭ nu o societate literară în Iaşĭ.

Nu tot astfel trebue privit lucrul de ceĭ ce se interesează de soarta literilor romîne, de progresul cultureĭ la noĭ.

Dacă azĭ se pomeneşte ceva de Iaşĭ ca activitate literară e ceia ce s'a publicat şi se publică prin Arhiva, *organul societăţiĭ.*

Seriozitatea acesteĭ publicaţiĭ, care s'a început supt auspiciile răposatuluĭ Gr. Cobălcescu, un spirit german în ceia ce priveşte modul de redactare, a atras din primul an atenţiunea chiar a străinătăţiĭ. Da Arhiva *a avut şi are cetitorĭ şi admiratorĭ între străinĭ.*

Cît de vaza ce şi-a căpătat'o în ţară a crescut prin importanţa chestiunilor tratate întrînsa.

Numaĭ în vederea acesteĭ valorĭ intrinsece ministrul conservator Take Ionescu, a acordat subvenţia mi se pare de 7000 leĭ anual, iar camera conservatoare a votat recunoaşterea de persoană morală societăţeĭ instituite, care avea de organ o aşa de insemnată revistă.

Azĭ Arhiva e în al VIII an, şi existenţa eĭ se datoreşte neobositeĭ activităţĭ a directoruluĭ eĭ A. D. Xenopol. Care sunt însă cetitoriĭ acesteĭ reviste? Cît e de răspîndită ea în publicul mare?

Numărul abonaţilor e abia 400; din care după cum îĭ clasează directorul Arhiveĭ sunt o parte care plătesc, dar nu cetesc; *altă parte care* nicĭ nu plătesc nicĭ nu cetesc; *o parte* cetesc dar nu plătesc; *şi numaĭ un sfert* cetesc şi plătesc.

Şi totuşĭ Revista e în anul al VIII-a.

S'a făcut de mulţĭ o paralelă între Convorbirĭ *şi* Arhivă, *bine înţăles în defavoarea Arhiveĭ.*

Convorbirile, *zic aceia, aŭ avut un răsunet, aŭ produs un curent*; Arhiva *din contra n'a produs nimic.*

Comparaţiunea e nedreaptă, căcĭ se uită şi vremea şi natura revistelor.

Convorbirile din primul moment aŭ îmbrăţişat libertatea estetică ca şi critica literară. Şi cum ea a început a apărea acum 30 de anĭ în urmă cînd era lipsă relativă de publicaţiĭ literare a avut răsunet.

Şi apoĭ a avut şi oamenĭ de talent, care aŭ cultivat literatura estetică: Alexandri, Maiorescu, Eminescu, Creangă. *Nu maĭ pun turnura politică, ce a luat societatea Junimeĭ, care ĭ-a asigurat o vază în publicul cetitor.*

Arhiva *de la început, cît a fost supt direcţiunea luĭ Cobălcescu a esclus literatura estetică, ca una ce se compromisese prin abuzul de dînsa în nenumăratele* Reviste literare. *Cobălcescu n'a dat loc de cît* studiilor *cu caracter ştiinţific.*

Inălţimea însă la care voia să o ţie Cobălcescu nu convenea publiculuĭ nostru cetitor neformat pentru asemenea publicaţiĭ.

D-l A. D. Xenopol a schimbat direcţiunea. Literatura estetică şi-a făcut apariţia în Arhiva şi dacă versurĭ bune n'aŭ lipsit, ne lipseşte o proză literară susţinută în Arhiva.

Un Creangă *nu se naşte orĭ şi cînd, şi dacă Eminescianĭ avem în versurĭ, nu tot aşa şi în proză. Versul se imită maĭ uşor, proza e maĭ individuală.*

Cu toate aceste lipsurĭ, valoarea Arhiveĭ a crescut prin temeinicia studiilor *publicate. In această privinţă Arhiva e singura revistă în ţară. De aceia toţĭ amintesc de dînsa cu respect.*

Şi cum se lucrează?

Aicĭ cea maĭ desinteresată rîvnă se observă la susţiitoriĭ Arhiveĭ.

Cel ce vrea să-şĭ facă o idee de modestia cu care se lucrează la Arhivă asiste la o şedinţă de Vinerĭ şi va vedea că ceĭ ce luptă pentru mişcarea literară sînt oamenĭ din altă lume, înflăcăraţĭ de un dor străin mareluĭ public.

Iată pentru ce Arhiva *e puţin răspîndită.*

Iar cetitorul Opinieĭ *să iee rîndurile de maĭ sus ca o atragere de atenţiune.*

Gh. Ghibănescu

Un Nou Succes!

Am spus deja într'un numĕr anterior că, prin adresa cu No. 24,769, ministerul de rĕsboiŭ a comunicat prefecturilor cum că ministerul de externe 'ĭ a făcut cunoscut că, pentru a se evita pe viitor neînţelegerile ce ar naşte din călătoriile ofiţerilor noştri în Ungaria, guvernul statuluĭ vecin a cerut ca oficeriĭ rămînĭ, carĭ trec frontiera în Ungaria, să fie îmbrăcaţĭ civil şi prevĕzuţĭ cu hîrtiĭ de identitate—căcĭ, la din contra, vor fi invitaţĭ să părăsească ţara.

Azĭ aflăm că ministrul nostru de rĕsboiŭ a intervenit şi d-sa pe lîngă ministerul afacerilor streine ca să ia aceleaşĭ dispoziţiĭ faţă cu ofiţeriĭ ungurĭ carĭ ar trece graniţa romînească.

Această măsură, însă, nu se va aplica ofiţerilor ungurĭ carĭ, conform înţelegereĭ din 1884, pot veni la Sinaia în uniformă, dar cu bilet de voie de la autorităţile maghiare.

Aşa dar, ofiţeriĭ rominĭ nu vor putea merge la Braşov în uniformă—dar ofiţeriĭ maghiarĭ vor putea veni la Sinaia.

Acesta este încă unul din succesele diplimatice ale d-luĭ Sturdza.

Agatha Bărsescu

Critica vieneză n'a maĭ fost de multă vreme aşa de entuziastă pentru o artistă, cum este actualmente pentru Agatha Bărsescu.

Entusiasmul fierbinte, sincer, fără de marginĭ, a luat de o dată locul intrigilor, al şoaptelor urîte—precum vremea urîtă se preschimbă subit într'un cer fără de nourĭ.

Artistul nu se perfecţionează peste noapte şi, decĭ, entusiasmul acesta nu se datoreşte faptuluĭ că domnişoara Bărsescu a manifestat *acum* puternicul talent de tragediană.

Compatrioata noastră părăsise teatrul *Burg*, dar chipul eĭ rămase zugrăvit în foyer; o dovadă că nu lipsa de talent o determinase să plece de acolo.

La teatrul *Raymund*, unde talentul eĭ de interpretă a tragediilor luĭ Grillparzer se arătase desevărşit, tragediana nu putu iară să vorbească despre calea presărată cu trandafirĭ, ce-ĭ se cuvenea cu atîta drept.

Intriga de culise se menţinuse şi acolo la gradul cuvenit: artista era acuzată de a fi *streină*.

Patriotismul austriaculuĭ care se bate cap în cap cu prostia determinase pe artistă să părăsească Viena.

Pînă a-şĭ alege un loc stabil, ea parcurse lumea toată şi peste tot critica şi publicul admiră desevărşitul eĭ talent.

Viena o reclamă din noŭ! Ecourile de admiraţie ale lumeĭ înăbuşiră de o dată acel exces de patriotism rĕŭ plasat.

A murit Charlotte Wolter şi cu dînsa ar fi murit şi interpretul tragediilor clasice—dacă n'ar fi fost Agatha Bărsescu.

Directorul luĭ Raymund-Theater a convins'o cu mare greutate să se întoarcă la Viena. A trebuit, pentru a determina la aceasta pe d-ra Bîrsescu, cuvîntul şi stăruinţa M. S. Regineĭ.

Şi d-ra Bărsescu a revenit. Dar nu ca artistă vieneză ci ca oaspete, aşa precum vine şi la Iaşĭ.

S'a angajat, în adevĕr, pentru un *Gastspiel* spre a juca rolurile principale din tragediile luĭ Grillparzer.

Eraŭ adevĕrate sărbătorĭ pentru compatrioata noastră. Spune critica vieneză că atîta entusiasm n'a maĭ domnit, dar nicĭ un *Sappho* maĭ desevărşit nu s'a maĭ vĕzut.

Intriga a fost înăbuşită: Agatha Bărsescu a fost proclamată ca *succesoare firească* a Charlotteĭ Wolter, adică una din cele maĭ marĭ tragediane ale secoluluĭ.

Chiar patriotismul adormit al Romînuluĭ se va înflăcăra la auzul acesteĭ veştĭ, sperăm.

Medicina Cerşetoare!

— —

Proletariatul ştiinţific se înmulţeşte şi începe a oferi un tablou mişcător. Se prezintă ca un cavou uriaş menit să înghită cele maĭ frumoase speranţe, iluziĭ şi fericirea pe care individul o aşteaptă după anĭ de muncă fără preget.

Nevoile de traĭ vin de sus în jos şi de aceea aproape nu există profesiune, care să nu se resimtă de criza ce domneşte.

O pildă dureroasă în această privinţă ni-o oferă profesia medicală din capitala Austrieĭ — Viena luĭ Nothnagel, a luĭ Kraft-Ebing şi a luĭ Oser.

Mediciĭ maĭ tinerĭ mor literalmente de foame într'un oraş în care, la fie-care doĭ paşĭ, există cîte un birt.

Eĭ o spun pe faţă, în public, prin întrunirĭ, prin ziare şi prin petiţiunĭ către corpurile legiuitoare.

Şi ceea ce cer eĭ e trist în originalitatea sa: *pretind să li se dea bolnavĭ.*

Guvernele austriace s'au îngrijit cu exces de zel pentru aceĭ suferinzĭ. Salpetriera austriacă nu face patriotism cu cel beteag, cum a făcut-o, în ţară la noĭ, d. Dr- Felix—într'o clipă de romînească expansiune.

Pantelimonul şi sfîntul Spiridon pot pretinde suferinduluĭ act de naturalizare ca la un concurs oare-care, spitalele vieneze sunt deschise orĭ cuĭ.

Dar nu e atîta tot. Spre a veni cu o răsipă de bună-voinţă în ajutorul bolnavuluĭ, s'au creat biurourĭ de primire pe lîngă fie-care spital, azilurĭ, case de săracĭ.

Şi cu cît creau maĭ mult, cu atît reglementau scăderea taxelor medicilor particularĭ. Aşa că, mărinimoşĭ din cale afară cu săraciĭ bolnavĭ, guvernele au sfîrşit prin a ucide profesiunea de doctor practic.

Situaţia lor e desperată şi cer bolnavĭ! Să se maĭ desfiinţeze din micile clinicĭ şi spitalele acum create pentru ca bolnavul, care găseşte în totdeauna banul cînd e vorba de sănătate, să se caute şi în afară de spitalele gratuite—iată ce cere un proletariat cult ajuns astă-zĭ în toiul mizerieĭ.

Pretenţiunea aceasta a medicilor face, par'că impresiunea fabricantuluĭ care cere ca maşinele sale să fie scutite de taxele vamale.

Doctorul zice guvernuluĭ: «Nu-ţĭ dau voe să-mĭ facĭ atîta concurenţă neleală, fiind-că eu «am muncit un şir întreg de anĭ, ca s'ajung a muri de foame!»

Dar guvernul austriac are un puternic argument contra. Nicĭ luĭ nu-ĭ se poate imputa că are simţul patriotic maĭ puţin desvoltat de cît al d-luĭ d-r. Felix.

Cu toate acestea aceştĭ doĭ factorĭ: guvernul Austrieĭ şi doctorul Felix judecă lucrul în senz diametral opus.

Guvernul Austriac spune:

«Eu trebue să îngrijesc de sănătatea celora pe carĭ îĭ voĭ chema mîine la resbel. De aceea fac tot posibilul ca să aibă cel mai larg ajutor medical, indiferent dacă, prin aceasta, lovesc în existenţa cuiva».

In Romînia, unde cetăţeniĭ nu sunt maĭ puţin scutiţĭ de a merge mîne pe cîmpul de luptă, alt-fel gîndeşte guvernul prin d. dr. Felix, care, ca unul ce din cea maĭ fragedă vîrstă s'a închinat, în casa sa părintească, sfîntuluĭ Spiridon, nu permite accesul spitaluluĭ acestuia şi al celorlalte de sub supravegherea statuluĭ, de cît connaţionalilor săĭ—romînĭ!

Stăruinţele şi străduinţele proletariatuluĭ cult nu vor fi încoronate de succes, orĭ cît de întemeiate ar fi ele, în parte.

Şi cred că sunt întemeiate în parte, pentru motivul că spitalele şi casele pentru săracĭ prea s'au înmulţit şi chiar ceĭ cu dare de mînă aleargă la sanatate pe gratis.

Dacă la noĭ, în Iaşĭ, oraşul cu zidurĭ de sticlă, foarte mulţĭ cetăţenĭ cu oare care greutate se prezintă la 12 Decembre la mila sf. Spiridon, la distribuirea lemnelor dăruite de Rege şi la cărţile scolastice dăruite de comună—d'apoĭ într'un centru mare, unde contabilitatea mahalagieascăe atît de imperfectă!

Şi medicul tînăr de la Iaşĭ ar putea povesti ceva despre amărăciunea pîineĭ luĭ Esculap. Maxima zeflemistă a prietinuluĭ Lebell, care pretinde că «medicina

ie un fleac, întru cît nu se ocupă exclusiv cu turbarea»—începe a se arăta serioasă.

«Pentru săracĭ, gratis»—clișeul banal de desubtul anunțuluĭ medical—n'a fost o invențiune fericită.

E curios cum iașanul—evreul maĭ ales—se deghizează în nevoiaș, cînd e vorba de onorariul mediculuĭ.

Nu vrea să plătească sau plătește numaĭ birja. Dar «pentru săracĭ gratis» nu poate dispărea, dacă doctorul tînăr voiește să poată avea măcar *bolnavĭ*, dacă nu *onorar*.

Medicina la Iașĭ a ajuns în halul strofelor ce se comit de aceĭ numerośĭ băețĭ și amorezațĭ carĭ abundă în bătrîna capitală a Moldoveĭ.

Medicul «repară radical o insuficiență aortică ca și o bronchită pentru duioasa sumă de un leu și 40 banĭ, plătibilă în rate».

Iar un pastel, «gingaș și sentimental ca virgina dătătoare de ispite, și care face, după cerere, și gropițe în jurul ucigașeĭ sale gurĭ»—costă numaĭ 1 leu 30 banĭ—duzina de 12 bucățĭ.

Maĭ preț moderat!..

Blanzy.

„Opinia" la Poiana-Cîrnuluĭ

— —

Domnule Director,

Cu onoare vă supun la cunoștință următoarele: In comuna Poiana Cîrnuluĭ se află ca primar Ioniță Petcu, acum de la revenirea partiduluĭ liberal. Acesta a maĭ fost primar și în timpul partiduluĭ conservator, în anii 1889 și până la 1892, și a fost revocat din cauza maĭ multor abuzurĭ și ilegalitățĭ ce sevîrșia, făcînd delapidărĭ de banĭ pentru care 'i s'aŭ vîndut și 15 capete de vite în anul 1893. Astăzĭ partidul liberal, venit la putere, îl susține, cu toate că are tot aceleașĭ purtărĭ, ba ceva maĭ mult: frustrează comuna din venitul accizuluĭ, care se căută în regie, în unire cu perceptorul comunal Nistor Manea. Ține singur crășme pe nume interpus, fără a plăti acciz, ceea ce legea nu permite. A fost reclamat de Iancu Dimitrescu, fost revizor de vite la sus zisa comună, pentru un bilet de vite sustras din condica de bilete pentru vînzărĭ de vite, cu cotor cu tot. S'a făcut ancheta și pe lîngă acel unu s'au maĭ găsit încă 21 de bilete lipsă. S'aŭ înaintat lucrările parchetuluĭ. a fost, în ziua de 7 Iulie trecut, termen la instrucție pentru acest fapt dar până astăzĭ nu se vede nimic, de oare-ce primarul Petcu tot funcționează. De cînd s'a ales ca primar Petcu, s'aŭ furat maĭ mulțĭ caĭ, cum a luĭ Gh. Nistor 2 caĭ, Ion Corciovă 2 caĭ, Țițu Ursariu un cal etc.

Faptul îĭ e cunoscut primaruluĭ dar măsurĭ în contra hoților nu se iaŭ.

Este neauzit ca un funcționar, dat în judecată pentru abuzurĭ constatate de anchetă, să'și păstreze încă slujba—spre sfidarea moralității—publice.

I. Constantinescu.

Negocierile dintre Insurgenți și Admirali

Canea 5 Octombrie.

Se asigură că în curînd vor începe negocierĭ între șefiĭ insurgenților și amiralĭ.

Amiraliĭ vor da în sama guvernatoruluĭ general gendarmiĭ indigenĭ pușĭ de curînd sub ordinele comandantuluĭ internațional, de teamă de parțialitate față de coreligionariĭ lor.

Amiraliĭ rețin pe gendarmiĭ albanezĭ și cer să se sporească numărul lor.

Guvernatorul general va dispune de geandarmiĭ concediațĭ după trebuințele sale.

Lunĭ, o companie italiană va ocupa Korakas.

Mișcarea Națională

— —

Liga Romînă, revista oficială a Ligeĭ Culturale cuprinde, în ultimul săŭ număr, ce ne-a sosit azĭ, următoarele decisiunĭ ale comitetuluĭ central.

Spre a nu perde timp, s'aŭ dat deja maĭ multor ziare străine informațiunĭ exacte despre starea lucrurilor și tot în acest scop aŭ fost angajațĭ corespondențĭ speciali cu însărcinarea de a desveli uneltirile ungureștĭ și de a lumina opiniunea publica europeană asupra machiavelicelor minciunĭ și calomniĭ colportate de nenumăratele ziare străine ce staŭ în serviciul maghiarilor.

***

Pentru ca să ne putem apăra sistematic în potriva lavinelor de denaturărĭ ale agenților maghiarĭ, Comitetul se ocupă cu ideia de a întemeia un organ național de publicitate, scris în nemțește (eventunl și în franțuzește).

Ideia aceasta este îmbrățișată cu căldură de toțĭ membriĭ Ligiĭ și îndată ce fondurile vor permite, ea va deveni un fapt.

***

Pentru acoperirea cheltuelelor necesitate de noua mișcare națională și pentru crearea unuĭ fond permanent al Ligiĭ, se va deschide o *subscripțiune națională*. Tot ce este Romîn adevărat în țară va contribui, suntem sigurĭ, după puterile sale și cu dragă inimă pentru înaintarea unuĭ scop atît de măreț.

ȘTIRI DIN ȚARĂ

— —

Art. 60 din legea de recrutare a armateĭ acordă ministruluĭ de rĕsboiŭ dreptul de a aproba mutarea oamenilor din trupa cu schimbul în armata permanentă saŭ vice-versa: în interesul serviciuluĭ, în interesul instrucțiuneĭ și disciplineĭ și pentru motive de sărăcie.

In ce privește mutările gradelor inferioare, pentru motive de sărăcie, conform uneĭ dispositiunĭ a ministeruluĭ de rĕsboiŭ, ele vor fi resolvate pe viitor prin delegațiĭ de către comandanțiĭ corpurilor de armată și divisieĭ active, în cuprinsul teritoriuluĭ și corpurilor de trupă saŭ serviciilor ce se află sub comanda lor.

***

Un ziar de provincie anunță că bilciul din Drăgășanĭ a dat prilej soțieĭ primaruluĭ Filipescu de a colinda din baracă în baracă și de a lua ca vamă *„cîte-o bucată de materie și alte ingrediente (?) necesare pentru casă"*.

Viitorul Olteniei, care publică acestea, găsește că d. Filipescu are prea multe sisteme de jupoiat lumea.

De acord cu confratele provincial.

***

In cursul unuĭ an, de la 1 Aprilie 96 pînă la 1 Aprilie 97, guvernul liberal a dizolvat **323** consiliĭ comunale.

Aceasta înseamnă independență administrativă și descentralizare comunală.

***

Din recensămîntul făcut în timpul vacanțeĭ de Paștĭ a anuluĭ curent, resultă că în comunele rurale din țară există 663.536 copiĭ în vîrstă de școală, dintre carĭ 365.703 băețĭ și 297.833 fete.

Numărul copiilor în vîrstă de școala din comunele rurale e de două orĭ maĭ mare de cît cel constatat acum 10 anĭ, iar față de anul precedent e un spor de de 19.741 copiĭ în vîrstă de școală numaĭ pentru comunele rurale.

***

Din Focșanĭ ni se telegrafiază următoarele:

„Primăria împedică pe brutariĭ Gh. Zoborea și Pană Ioan, de a vinde pîinea cu 25 de banĭ kilogramul, impunîndu-le să o vîndă cu 30 de banĭ.

Nu s'a maĭ pomenit nicăerĭ ca un primar să stărue pentru scumpirea alimentelor.

Am reclamat ministeruluĭ.

Orașul întreg este alarmat."

Teodor.

Mărunte

— —

Inceput de incendiu. Locuința d-luĭ Leonida Panopol era să fie prada flăcărilor în noaptea trecută. Din neatenția uneĭ servitoare care a umblat cu luminarea pe lîngă o perde, aceasta s'a aprins, comunicînd focul și unuĭ scaun cu pluș, aflat lîngă perde.

Focul a fost imediat localizat de oameniĭ caseĭ.

Accident. Locuitorul Costache Iacob din Tomeștĭ, pe cînd trecea cu carul prin strada sf. Pantelimon, a răsturnat un copil de 1 an și 4 lunĭ al evreuluĭ Solomon sin Șmil.

Nu știm grație căreĭ imprejurărĭ fericite, leziunele copiluluĭ nu prezintă gravitate, cu toate că roatele caruluĭ au trecut peste el.

Incendiu. Astă noapte pe la 11 și jumătate s'a declarat un incendiu la casa cu No. 25 din strada „Zugravilor," locuită de evreica Beina Meier. Focul a luat naștere de la un cuptor așezat într'o șură, comunicîndu-se în grabă și la cîte-va scîndurĭ, ale șureĭ.

Vecinii sărind în grabă în ajutor au localizat focul înainte de a veni pompierĭ.

INFORMAȚII

— —

Romîn decorat pentru șach. La congresul șachiștilor ținut deunăzĭ la Berlin, a eșit învingător si un Romîn, d-l *Marco*, fiul d-luĭ esarch și paroch Ioan Marco din Cucĭurul-mare (Bucovina), *primind premiul al cincilea* în sumă de 320 de mărcĭ în aur.

— —

D. Tacu a făcut a doua somațiune, funcționaruluĭ superior de la comună care comunică toate *„Opinieĭ"* și care acum în urmă a comunicat aceluiaș ziar discursul pe care primul ajutor îl învățase pentru Lueger.

Acest discurs 'i a fost compus de furnisorul comuneĭ, d. Cornelsohn. De și d. Tacu a suprimat dintrînsul cît a putut maĭ multe din cuvintele nemțeștĭ, înlocuindu-le prin altele franțuzeștĭ—pentru ca discursul să fie întâles în acelaș timp și de Lueger și de d. Ghica, colegul seŭ din delegație,—totuși se încurca la cetire. Atuncĭ și-a făcut un exemplar *scris fonetic*. Exemplarul original l'a lăsat în saltarul biurouluĭ de la primărie, de unde a ajuns la *Opinia*.

Ce primejdioșĭ maĭ sunt, pentru uniĭ ajutorĭ de primarĭ, și funcționariĭ superiorĭ!

— —

Ni se scrie din Dorohoiŭ că d. Fîntînariŭ a inspectat, in cursul săptămîneĭ trecute, școalele primare de acolo.

Se zice că inspectorul școlar ar fi întrebat, între altele, pe un elev din clasa a patra:

— Cu care parte a trupuluĭ își clădește castorul casa?

Și elevul, încurcat, 'și a îndreptat privirea la spatele inspectoruluĭ.

Se zice că d. Fîntînaru a rămas foarte mulțumit da răspunsul mut al copiluluĭ.

— —

D. Tacu s'a întors ierĭ din Bucureștĭ în urma consilielor ce s'aŭ dat delegaților consiliuluĭ nostru comunal de a nu se maĭ duce la Viena.

Ceĭ ce l'aŭ văzut, spun că d. Tacu s'a întors foarte întristat. Rĕutăcioșiĭ afirmă că această tristețe ar proveni din faptul că, din suma acordată de consiliŭ, d. Tacu a cheltuit deja o bună parte—peste cît știa că era să'ĭ rămăie de la încărcarea mizvoduluĭ de cheltuelĭ—iar acum, pentru o simplă călătorie la Bucureștĭ, neîncăpîndu-se multă încarcare, d-sa va fi obligat să restitue maĭ toată sumă.

Suntem dar amenințațĭ de o nouă scumpire a pîineĭ.

— —

Episcopul catolic Doménique Jacquet a plecat la Bucureștĭ și Sinaia pentru a face toate stăruințele ca M. S. Regina să viziteze, cu ocaziunea șederei sale în Iașĭ, școala Sacre-coeur.

Celelalte pensioane de fete, aflînd despre aceasta, fac și ele demersurĭ ca M. S. Regina să viziteze toate școalele private de fete, orĭ nicĭ una.

Direcțiunea acestor din urmă școale apreciază că ar fi o lovitură morală pentru dînsele, dacă s'ar face din vizita Regineĭ o distincțiune numaĭ pentru călugărițele de la Notre Dame.

— —

Libertatea legendară de pe pămîntul Americeĭ a dispărut o dată cu bilul urmat Mac Kinley. Prohibițiunea importuluĭ productelor europene incurajată prin această lege, a ajuns o ocazie de speculă joasnică și chiar o adevarată manie. Librariĭ din Philadelphia au putut face pe comitetul școlar să interzică opera *Les Misérables*, a luĭ Victor Hugo, ca operă imorală.

Și cînd te gîndeștĭ că bietul Victor Hugo se temea numaĭ de *indexul* papal și că nicĭ n'a visat că va fi expulzat într'o zi din America, ale căreĭ deprinderĭ liberale le-a cîntat de atîtea orĭ!

— —

D. Colonel A. Paraschivescu a plecat Sîmbătă sara la Bucureștĭ, unde a fost chemat telegrafic pentru a lua parte în comisiunea de ezamen, a căpitanilor candidațĭ la gradul de maior.

— —

Direcțiunea liceuluĭ externat a fost anunțată în mod oficial că Majestatea Sa Regele va vizita acel liceu, cu ocaziunea șederei sale în Iașĭ.

— —

Juriul pentru catedra de științe și higienă de la gimnaziul real din Bărlad a dat astăzĭ rezultatul. A reușit d. V. Popescu—singurul candidat—cu media 7,60.

Se zice, însă, că d. Popescu nu se va duce la Bîrlad, ci va cere să fie numit, pe baza acestuĭ concurs, la catedra similară de la seminar, pe care o suplinește de maĭ multă vreme.

— —

Studențiĭ din liga de la Bucureștĭ fiind foarte afectațĭ de inacțiunea studenților ieșenĭ, au scris studenților de la Iașĭ cerîndu-le să se pue în mișcare.

In curînd va avea loc, o întrunire a studenților ieșenĭ, pentru a da un răspuns la această invitare.

Printre studențiĭ ieșenĭ, domnește în urma incidentelor de la congresul din Tîrgu-Jiu, oare care animozitate contra studenților bucureștenĭ. Ar fi foarte trist dacă aceste animozitățĭ îșĭ ar produce efectul lor pe tărîmul chestieĭ Naționale.

Aceasta ar fi un argument maĭ mult pentru partizaniĭ desființăreĭ congreselor.

Invităm cu tot dinadinsul pe studențiĭ ieșenĭ să răspundă la apelul studenților bucureștenĭ, și să nu uite că de la patriotismul lor va atîrna peirea definitivă sau reînvierea ligeĭ ieșene.

— —

Academia Romînă a casat concursul ținut la Iașĭ, pentru o bursă din fondul Adamachi, destinată studiuluĭ de fisiologie la Berlin.

După cît se știe s'au prezentat la acest concurs, douĭ concurențĭ, d-niĭ T. Bădărău, profesor la liceul din Galațĭ și Călugăreanu.

De și ambiĭ concurențĭ au întrunit note egale juriul a găsit de cuviință să recomande pe d. Bădărău spre a-ĭ se acorda bursa.

D. Călugăreanu a adresat un protest Academieĭ și aceasta a casat concursul, numind o nouă comisiune de examinare compusă din d-niĭ Al. Xenopol, Poni, Pușcariu și Socor.

Concursul va avea loc la 15 Octombrie.

— —

Se zice că abatele Morisseau a cerut de la curtea de casație transferarea procesuluĭ sĕŭ de la curtea cu jurĭ din Dorohoiŭ, la o altă curte, pentru motive de suspiciune.

— —

Un protest se redactează către cîțĭ-va ieșenĭ iubitorĭ de artă romînească, prin care cer comitetuluĭ teatral și primărieĭ rieĭ ca numaĭ trupa romînă să joace în serile cînd vor asista Suveraniĭ la teatru.

— —

D. Vignali arhitectul comuneĭ s'a intors din Bucureștĭ, după ce i s'a predat de administrația comunală din capitală. toate articolele de decorație ce s'a împrumutat Comuneĭ Iașĭ.

Direcția căilor ferate a acordat transportul gratuit pentru aceste lucrurĭ.

— —

Cu ocazia viziteĭ pe care M. S. Regele o va face școaleĭ de Arte și Meseriĭ din localitate, ministerul domeniilor, în urma unuĭ raport energic al direcțiuneĭ, a aprobat telegrafic pavarea uneĭ părțĭ din ograda școaleĭ, pentru suma de 37,000 de leĭ.

Prețul întreg al pavăreĭ e de 120,000 leĭ, decĭ cam a treia parte a bine-voit excelența de la domeniĭ să acorde acesteĭ nenorocite clădirĭ, aruncată pe prăpastiile Cîrliguluĭ și înconjurată de glod și de gunoaiele aruncate de pe la grajdurile căzărmilor de călărașĭ.

Pentru impodobirea școaleĭ cu prilejul viziteĭ regale, ministrul domeniilor a încuviințat suma de... 125 leĭ.

Economice-financiare

Industrializarea Austro-Ungarieĭ

Bilanțul comercial al Austro-Ungarieĭ pentru primele șase lunĭ ale anuluĭ 1896 arată cu această țară din agricolă se transformă în industrială.

In acest răstimp s'a importat cu aproape 49 milioane de fiorinĭ maĭ multe materiĭ prime de cît aŭ fost exportate. S'a exportat ca 1 milion și 3 sferturĭ maĭ multe mărfurĭ semifabricate decît s'a importat; cu 62 milioane maĭ multe articole fabricate de cît s'a importat.

***

Scăderea consumației grâuluĭ

D. Robert Giffen a constatat că consumația grâuluĭ scade.

In ceĭ din urmă douăzecĭ de anĭ populația s'a sporit cu 26 la sută, pe cînd suprafața cultivată cu grâŭ numaĭ cu 19 la sută în Europa. Cu tot sporul populațieĭ în Rusia, întinderea culturiĭ grâuluĭ nu s'a mărit de cît cu 4 jum. la sută. In Regatul-Unit ea a scăzut chiar cu 45 la sută. Făina a fost înlocuită în mare parte maĭ cu seamă cu carne de porc. Numaĭ în Argentina s'aŭ întins mult terenurile cultivate; agricultura s'a desvoltat acolo în mod remarcabil și excepțional.

***

Producția vinuluĭ în Italia

Pentru anul curent producția vinuluĭ e evaluată la 30 milioane hectolitri, contra 22 milioane anul trecut și 24 milioane ¼ în 1895. In 1893 se obținuse maĭ mult de 32 milioane; în 1891 aproape 37 milioane, și în 1886 peste 38 milioane. Mijlocia anilor anteriorĭ era de 36 milioane hectolitri.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

102

ORFANĬ!

PARTEA I-a

CELE DOUĂ SURORI

— —

— O da doamnă, e așa de dulce și de bun încît e cu neputință să trăeștĭ un cias în societatea luĭ fără ca să'l iubeștĭ... Dar ceea ce te atrage maĭ mult în el și ți'l face maĭ cu samă simpatic, e acea mare durere care se observă cîte odată în privirea luĭ... adînca întristare care aruncă o umbră asupra fețeĭ luĭ... O! sunt sigură că d-l de Belleroche a trebuit să sufere o mare durere în viața luĭ și acea durere mi se pare că am ghicit-o!

— Ghicit! strigă Yvonna.

— Da doamnă. O! sunt încredințată că nu mă 'nșel, și că dacă d-l conte este cîte-odată atît de gînditor și posomorît e că a trebuit să piardă un copil pe care'l iubea și despre care nimic nu a putut să'l mîngăie,

— Dar de ce crezĭ tu așa? spune!

— De ce? Eĭ bine fiid-că am fost tot deauna foarte surprinsă despre atitudinea luĭ față cu Mauriciŭ.

— A!...

— O! dacă l'ațĭ fi văzut, ațĭ fi avut de sigur aceeașĭ idee ca și mine... acelașĭ gînd ca și mumă-mea... Căcĭ nicĭ odată n'am văzut o privire maĭ dulce și maĭ afectuoasă... Cînd se uita la Mauriciŭ cădea într'un fel de ecstaz... Devenea palid și emoționat, buzele 'ĭ tremuraŭ și nu'l maĭ perdea din ochĭ, ca și cum vroia să găsească în figura luĭ trăsăturele uneĭ alte fețe care 'ĭ era scumpă.

Yvonna tresărise încetișor

— Dar e maĭ ceva! reluă repede Suzana. Trebuia să'l auzĭ cînd îĭ vorbea! cu ce intonație stranie, cu ce accent îĭ zicea: fiul meŭ!

— Fiul meŭ?!...

— Da doamnă!

— Iĭ zicea: fiul meŭ?

— Da doamnă, și 'n acel moment fruntea luĭ strălucea de bucurie, iar glasul seŭ devenea atît de dulce încît părea o desmerdare.

— Il numea: fiul meŭ! șopti Yvonna.

— Dar ceea ce era foarte straniŭ și ccea ce mă surprindea și pe mine, era expresia ce lua fața luĭ cînd vorbea luĭ Mauriciŭ saŭ d-șoareĭ Adrieneĭ despre d-voastră.

Yvonna luă un aer de mîndrie.

— Vocea luĭ tremura și era în prada uneĭ așa de violente emoțiĭ încît îĭ era peste putință de a se stăpăni.

„Dar vă cer ertare doamnă, de a vĕ vorbi cu atîta francheță; d-l de Belleroche nu putea suferi pe tatăl dv. baronul de Chancel, și nicĭ pe acel om care avu lașitate să lovească pe Mauriciŭ... pe acel mizerabil conte de Guérande care a devenit de asemine și inimicul meŭ și care mĕ torturează și pe mine.

„O! cînd vorbea de dînșiĭ, nu maĭ recunoșteam pe d. de Belleroche! Pumniĭ se 'ncleștaŭ, ochiĭ seĭ svîrleaŭ foc și cu o voace inplacabilă, cu o voace în care străbătea o ură ce nu iartă, el striga:

— O! ceĭ doĭ mizerabilĭ! Cît aŭ făcut eĭ pe Yvonna să sufere! cît aŭ torturat-o!

„Căcĭ te numea: Yvonna, ca și cum eraț fiica luĭ!

— Suzano!

— O da! doamnă, v'o jur... Un tată pentru a deplînge pe copila luĭ, nu ar fi găsit cuvinte maĭ atingătoare și maĭ indignate!

„Și dovadă că nu ecsagerez de loc doamnă, dovadă că aveț în el un amic foarte sincer și foarte devotat, este că a făcut un jurămînt pe care 'l va ținea!

— Un jurămînt?

— A jurat să vĕ regăsească! a jurat să vĕ smulgă de aice! să vĕ redeie luĭ Mauriciŭ! O! d-ta daĭ din cap, și pare că nu crezĭ!...

— Să mă scoată de aice? suspină Yvonna.

— Da doamnă!

— Oare este asta cu putință!

— El a jurat d-nă și eŭ am încredere în cuvîntul seŭ

— Poate că spune numaĭ așa ca să liniștească pe Mauriciŭ....

— O nu! nu! contele n'ar fi luat acest angajament dacă nu s'ar fi simțit în stare să'l îndeplinească.

— Dar pentru a mă smulge de aice și spre a'mĭ veni în ajutor, trebuie să știe maĭ întîĭ unde mă găsesc? zise Yvonna.

— Știe doamnă!

— Șie că sunt la castelul de Morgoff?

— Da doamnă!

— Dar de unde a aflat-o? cine a putut să'ĭ spuie?

— Sora d-voastră.

— Adriena!

— Da, ea!

— Dar cum a putut se știe aceasta, Adriena?

(Va urma)

Fotografia „Chaland"
Str. Lăpușneanu
vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya
Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ. Busturĭ mărime naturală. Reproducțiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelierului: Esecutare artistică și prețurĭ convenabile.
Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

S. SCHILLER
Magasin de Manufactură
Str. Ștefan cel Mare No. 49
A SOSIT
Lănagiurĭ simple și fantasie pentru rochiĭ.
Postavurĭ și ștofe pentru haine și paltoane bărbătești.
Flanele cu metru și barcheturĭ.
Catifele și Velvet pentru bluze.
Voalete de obraz.
Madapolanurĭ, olandă, satinurĭ de lină și atlasurĭ penrru plapome.
Ștofe de mobile, plușurĭ de lină și matasă penlru mobile, covoare. etc.

Cronica Strĕinătăţeĭ

— —

La Paris corporaţiunea comercianţilor de sub preşidenţia unuĭ fost candidat la preşedinţia republiceĭ *Waldek-Russeau*, a dat un banchet în cinstea luĭ Felix Faure.

Radicaliĭ atacară cu violenţă pe şeful statuluĭ pentru participarea sa, între ceĭ ce credeau că faţă cu apropiatele alegerĭ legislative, discursurile care se vor rosti vor fi o lovitură pentru radicaliĭ prin coloritul lor oportunist.

In realitate oportuniştiĭ ţintiseră să-şĭ facă reclamă electorală cu această ocazie; nu le-a reuşit însă. Serbarea a perdut din caracterul eĭ oportunist prin faptul că au asistat, ca indirecţĭ, şi fostul ministru de comerţ din cabinetul radical, membriĭ municipalităţiĭ din Paris şi a consiliuluĭ general al Seneĭ.

Preşedintele camereĭ de comerţ din Paris ca şi Felix Faure evitară orĭ-ce aluzie la politica internă, în discursurile lor. Fireşte că, faţă de aceasta, nu maĭ remăsese şefuluĭ statuluĭ alta de făcut, de cît se vorbească de alianţa franco-rusă, pe care avuse condescendenţa, faţă de opoziţie, de a nu o pune numaĭ în sarcina actualuluĭ cabinet.

In cursul discursuluĭ său Felix Faure se adresă comercianţilor francezĭ, ca fost comerciant, îndemnîndu-ĭ la concurenţă şi exploatarea noilor domeniĭ coloniale.

***

Guvernul spaniol a dat respunsul său noteĭ americane. Două puncte principale cuprinde acest respuns:

1). Guvernul spaniol nu poate preciza o dată fixă cînd se va sfîrşi campania cubană.

2). Că expediţiile de flibustienĭ organizate de americanĭ întîrzie sfîrşitul acesteĭ campaniĭ.

Acest răspuns, cu toată siguranţa, că va produce o proastă impresie la Washington.

De-ocamdată se anunţă telegrafic din Madrid că 4000 oamenĭ vor fi trimişĭ zilele aceste la Cuba spre a întări trupele de acolo.

***

Campania panslaviştilor ruşĭ de a rusifica complectamente şcolile coloniilor germane din Rusia, a fost urmată de fiasco spune *N. F. Presse* din Viena.

Noua reformă şcolară cere numaĭ introducerea învăţămîntuluĭ obligator a limbeĭ ruse în aceste şcolĭ, a căror conducere rămîne şi pe viitor, în mîna comunităţilor ce le întreţin.

După o ultimă statistică ar exista în Rusia 2 milioane de coloniştĭ germanĭ, posedînd 4000 şcolĭ.

***

Obstrucţionismul în Austria reportă succese.

In şedinţa de la 5 Octombrie putem înregistra 5 votărĭ prin apel nominal pentru micĭ chestiĭ de regulament.

Intr'altele s'a rădicat chestiunea ca primul-ministru Badeni să asiste la desbaterile în chestiunea dăreĭ în judecată a ministeruluĭ.

Cu ocazia discuţiuneĭ asupra acesteĭ chestiunĭ n'aŭ lipsit scene scandaloase. O vie altercaţie a avut loc între ministrul de justiţie şi deputatul opozant Menyer. Ministrul susţine că e suficient să fie faţă la desbaterĭ, unul saŭ doĭ din membriĭ cabinetuluĭ, Menyer, dimpotrivă că parlamentul are dreptul a reclama prezenţa la desbaterĭ a aceluĭ ministru despre care în special, e vorba în aceste desbaterĭ.

Aŭ vorbit pentru propunerea de dare în judecată opozanţiĭ Funke şi d-r Russ

Deputatul Russ susţinea legalitatea obstrucţionismuluĭ astfeliŭ cum îl practică azĭ opoziţia, în discursul săŭ.

Contra dăreĭ în judecată a vorbit socialistul Kosakievicĭ. Maĭ sunt înscrişĭ 40 oratorĭ.

SPECTACOLE

— —

Sîmbătă seara d. Delaunay a dat întăia sa representaţie de prestidigitaţiune, mnemotechnică şi suggestiune. Publicul, neîncrezător în urma păcăleleĭ şarlatanuluĭ Dorwan, n'a asistat de cît în numĕr foarte restrins, de şi representaţia d-lui Delaunay ar fi meritat să fie maĭ cercetată. Intr'adevĕr, pe lîngă tururile de prestidigitatorie,—dintre care d.Delaunay a explicat cîte-va—experienţele de mnemotechnică, şi maĭ ales cele de suggestiune, au avut un desevîrşit succes. D. Delaunay a putut, fără greşeală, să repete, în ordine directă şi inversă, patru-zecĭ de cuvinte, scrise la capriciul inspiraţieĭ spectatorilor, în dreptul a patru-zecĭ de cifre, pe patru table; iar d-şoara Benita, mediul seu, a pus, cu drept cuvînt, în mirare pe spectatorĭ, cu experienţa întitulată în program „transmisiunea ideeĭ.“ D. Delaunay, ca experimentator. vine în sală, în public, iar d-şoara Benita, ca mediu, remîne pe scenă, cu ochiĭ legaţĭ. Apoĭ experimentatorul, atingînd diferite lucrurĭ, pe care publicul i le pune la dispoziţie, — ornice, bilete de bancă, inele, cărţĭ de visită, etc. etc., —întreabă pe mediu ce sunt?— şi d-şoara Benita respunde imediat şi fără greşeală nu numaĭ ce anume lucrurĭ atinge d. Delaunay, ci chiar amănunte surprinzătoare, d. e. cîte ore arată ceasornicul cutărui spectator, care e numĕrul de emisiune şi numĕrul serieĭ de pe bibiletul de bancă al cutăruĭ alt spectator, în ce limbă e scrisă cutare hîrtie, pe care un altul o pune la dispoziţia experimentatoruluĭ, etc. etc.

Aflăm că d. Delaunay va maĭ da o representaţie Joi 9 Octombrie. Indemnăm publicul să asiste.

De la Congresul de Geologie din Rusia

(urmare)

— —

La Ginwani am visitat o cabană de Georgienĭ saracĭ, cabană aseminea cu acele ale celor-alţĭ locuitorĭ aĭ regiuneĭ, Tatarĭ, Khevsurĭ saŭ alte neamurĭ. Aceste cabane sunt construite în piatră foarte puţin cioplită. Acoperişul e orizontal şi acoperit cu pămînt. Un horn deschis lasă fumul să se împrăştie maĭ mult în interiorul cabaneĭ, fără vatră. N'aŭ paturĭ; iarna se culcă jos, vara pe coperiş. O ladă sămănând cu acele ce se cheamă la noĭ *lăzĭ braşovene*, serveşte (la ceĭ maĭ cuprinşĭ) pentru pastrarea avutuluĭ lor; alte mobile n'am văzut; vase diverse de lut saŭ de lemn; am văzut şi lingurĭ de lemn. Mîncarea lor: porumb fiert, un fel de azămă neagră, peşte şi carne de oae; apoĭ lapte şi brînză. Oile sunt maĭ cu samă din rasa celor cu coada grasă. La 5½ ore, reîntorşĭ la trăsurĭ, părăsim valea Aragveĭ şi reulăm şoseaua care rădică puţin spre Duchet (Duşet) — 882 m. — dar nu ne oprim decât la Zilkhani (573 m.) unde mîncăm şi dormim ca şi la Mleti, uniĭ în staţie, alţiĭ sub corturĭ. A doua-zi (ierĭ) plecăm la 7 oare. Sîntem reveniţĭ în valea Aragveĭ, care devine din ce în ce maĭ largă, populată şi cultivată. In jur munţiĭ se etajază în cere, sub un ceriŭ maĭ pretutindene limpede, dar nu să maĭ văd vîrfurile albe. Lanurĭ întinse de porumb alternă cu întinsele mireştĭ şi cu fêneţele cosite de mult. Munţiĭ îmbrăcaţĭ cu pădurĭ, în carĭ stejarul domneşte, nu maĭ oferă de cât unde şi unde vîrfurĭ pleşuve şi stîncoase. Deja aspectul îmĭ pare familiar, ceva cunoscut. Aproape de Mţket ruinele străvechĭ (sec. III) ale Castelului *Harmoţica*, vechia reşedinţă a regilor Georgienĭ, pe când Mţket era capitala Georgieĭ. Aci sîntem deja în valea Kureĭ. In faţă, pe malul opus să ridică un alt castel maĭ puţin ruinat. La Mţket ne-am oprit pentru a visita Mănăstirea de maice (S-ta Nina, patroana Georgienilor) şi azilul de orfeline. Maicele de aci fac parte din înalta aristocraţie Georgiană. Biserica este foarte vechiă; dar, reparată în diverse timpurĭ, abia maĭ păstrează câte-va icoane vechĭ şi puţine frescurĭ nevăruite încă. Maĭ vechiă e catedrala, situată în mijlocul târguluĭ (care azĭ n'are de cât vr'o 4000 loc.). Această biserică (S-t Andreĭ saŭ sf. Tekhoveti) trece a fi construită în sec. IV în locul unde s'a găsit haina luĭ Isus Christos, adusă aice de un Evreŭ. Fiind distrusă în maĭ multe rândurĭ şi maĭ ales sub Tamerlan, ea datează de la începutul sec. XV şi a fost reedificată în s ec. XVIII. Din vechia biserică (sec. IV) s'a conservat o mică capelă (în interiorul bisericeĭ). Mulţĭ din regiĭ Georgienĭ (dinastia Bagratizilor) sînt înmormântaţĭ în această biserică; cel din urmă fu George XIII (1801). La catedrală am asistat la serviciul divin (fiind şi sărbătoare — 8 Sept.), pe care, de şi făcut în limba Georgiană, l-am înţeles, fiind întocmaĭ ca la noĭ, cu musică cu tot. Fiind sărbătoare mare (şi ştiind că sosim) elita Georgiană din Mţket, maĭ ales dame,— era la biserică. Costumul damelor Georgiene diferă foarte puţin de costumul elegantelor noastre. Ca deosebire o mantelă pe talie, deschisă tare de'nainte şi cu mânecele largĭ atêrnând. Un fel de diademă saŭ camileucă aşazată cochet pe o coafură în care părul cade despletit, buclat, pe umerĭ şi acoperită de o broboadă de dantele atêrnând pe umerĭ şi pe spete. La unele diadema e lucsos brodată cu fir şi petre preţioase. Foarte cochete, foarte elegante, pudrate şi parfumate, n'aveaŭ nevoia de atâte gătelĭ: unele eraŭ foarte frumoase. Inalte, bine făcute, cu ochĭ migdăloşĭ sub negre sprincene arcate, cu nasurĭ de matrone romane, cu buzele rumene şi puţin *duvet* pe buza de sus, atât am putut zări int'o ochire furişată sub arzătoarea lor privire. La biserică veniseră d'aseminea, cu tot atât de puţină evlavie ca şi frumoasele noastre evlavioase. Aveaŭ tot aceleaşĭ şoapte intime, tot aceleaşĭ privirĭ robitoare, eraŭ tot atât de Eve, poate şi maĭ mult. Dar sînt şi maĭ aproape de patria străbuneĭ lor. La eşirea din biserică maĭ multe doamne aŭ consimţit cu bucuriă a fi fotografiate; şi maĭ mare bucurie când li s'a promis a li se trimite fotografiile. Şi-aŭ declinat repede numele; una era princesă de..... nu'mĭ aduc aminte. Dar în Caucaz sînt foarte mulţĭ prinţĭ; ceĭ maĭ mulţĭ însă sînt sărăcuţĭ şi uniĭ, să zice, vestiţĭ hoţĭ de caĭ! O telegramă primită din Tiflis ne anunţă că sîntem aşteptaţĭ cu dejunul până la ora 1. Membriĭ grupurilor A şi C. (Doneţ şi Nipru) sînt deja la Tiflis. Trebue deci să ne grăbim; maĭ avem vr'o 22 km. Scoborîm necontenit; vremea foarte frumoasă, dar soarele foarte arzător (40° la soare la 10 ore). Valea Kureĭ să lărgeşte din ce în ce, dar fluviul are o apă murdară, glodoasă. Icĭ şi colo pe ţĕrmurile înalte, ruine ce numără 10 saŭ 15 veacurĭ, altele şi maĭ mult şi.... contrast plăcut: pe marginea şoseleĭ ni face escortă o tânără pereche, pedalînd pe întrecutele între eĭ şi cu trăsurele. Ea e drăguţă de tot şi are un surîs care, numaĭ el singur, poate răsplăti toate fericirile raiuluĭ vieţeĭ viitoare, dacă l-aĭ perde, ademenit de ispită. La 12½ întrăm în Tiflis. Dar, destul pentru astă-zĭ, la revedere.

Vellea.

INSTIINŢARE

In cursul luneĭ *Octomvrie* va apărea din teascurile tipografieĭ editoare „Dacia“ un *Călendar Literar* sub direcţiune d-luĭ *I. L. Caragiale*; el va cuprinde o alegere de bucăţĭ literare între care şi una originală a d-luĭ Caragiale.

Credem că nu maĭ este nevoe de o reclamă maĭ mare.

Domniĭ librarĭ sunt înştiinţaţĭ din timp

Preţul unuĭ exemplar 1.25
Exemplarul de lux 2.50

ULTIME INFORMAŢII

— —

Ierĭ, la oarele 2 s'aŭ întrunit membriĭ clubuluĭ conservator din localitate şi aŭ discutat maĭ multe chestiunĭ la ordinea zileĭ. S'a decis ca clubul să remăie tot în localul actual, s'a votat admiterea între membriĭ clubuluĭ a d-lor Baltă, Răducănescu, căpitan Condurato, V. Scorpan; s'a discutat chestia uneĭ eventuale constituante, care se dă aproape ca sigură. Constituanta va avea să modifice art. 7 şi să lămurească chestia succesiuneĭ la tron şi a regenţeĭ.

S'a anunţat, apoĭ, că venerabilul şef al partiduluĭ conservator va veni în curînd la Iaşĭ, cînd se va putea discuta şi celelalte chestiĭ carĭ interesează partidul şi acăror desbatere ar fi inoportună azĭ.

⁜

Cetim în **Tribuna**:

Ellenzék de ierĭ reproduce o parte din foiţa noastră din nr. 217, sub titlul **Jeszenszky** şi observă la fine următoarele:

„Pentru acest articol procuratura a intentat proces contra Tribuneĭ“.

Credem, că „Ellenzék“ exprimă o dorinţă, dându-şi-o ca fapt împlinit. Pentru că orĭ-ce am presupune despre procurorul din Cluj, nu credem să încrimineze şi—visurĭ.

⁜

Din Focşanĭ se telegrafiază că perceptorul acesteĭ urbe, Theodorescu, s'a împuşcat. Casa s'a sigilat.

⁜

CRIMA DE LA DERSCA

Mobilul. Imprejurările. Victimele. Crima.

Revenim astă-zĭ cu amănunte noĭ şi culese la faţa loculuĭ în privinţa crimeĭ din Dersca, despre care am vorbit la timp.

Pare că o sumă de împrejurărĭ carĭ vor remâne ascunse pentru instrucţie aŭ cauzat acea teribilă crimă, al căreĭ eroŭ e abatele Ferdinand Morisseau.

De curînd a acoperit pămîntul corpul uneĭ femeĭ, singură care a putut să lege pe oameniĭ carĭ astă-zĭ s'aŭ despărţit în condiţiĭ aşa de dramatice. Nu putem spune multe în această privinţă dar e cert—şi aceasta se va vedea din cele de maĭ jos—că abatele Morisieau a fost condus prin natura lucrurilor să comită faptul de care e acuzat astă-zĭ.

***

De vr'o cinsprezece anĭ s'a stabilit la Dersca familia conteluĭ de Burbure, originară din Belgia. Impreună cu această familie a venit în Romînia şi abatele Morisseau, om foarte cult şi care trecea drept profesor şi confesor. Cît timp d-na Burbure trăia, viaţa liniştită de la Dersca n'a fost turburată de nicĭ-un incident, afară doară de locuacitatea conteluĭ de Burbure.

Se întîmplă, însă, că contesa moare şi odată cu această tristă întâmplare, situaţia abateluĭ Morisseau se schimbă cu totul. Nemulţumirĭ peste nemulţumirĭ, carĭ cresc maĭ mult încă cu reîntoarcerea copiilor bătrânuluĭ Burbure. Insfârşit abatele Morisseau, în ziua de 22 Septembrie curent este concediat în faţa d-lor Burghelea si Lacinsky, plătindu-ĭ suma de 65,000 leĭ, onorariul serviciilor făcute caseĭ în 15 anĭ şi legatul de la d-na Burbure.

Odată cu aceasta, se hotărăşte ca cel mult pînă Sîmbătă seară, 27 Septemvrie, abatele să-şĭ ia bagagiele. In acest scop el îşĭ comandă nişte lăzĭ pentru impachetat şi pleacă la Iaşĭ, unde depune la Banca Naţională *suma de 65,000 leĭ.*

In ziua de Duminică 28 Septembrie, se întoarce din Iaşĭ.

Aci începe istoricul crimeĭ.

***

Morisseau tocmeşte în Dorohoĭ o birjă şi pleacă la Dersca. Ajuns la primăriă, primarul comuneĭ îl vesteşte că de oare-ce n'a venit pînă Sîmbătă seară să ia bagagiul, d. Burbure l-a trimis împachetat la primărie. Enervat, abatele cere să vadă odaia unde 'ĭ se pusese lucrurile.

Primarul îl introduce în cameră.

Era spre seară. In cameră, deja întuneric. Abatele începe să scotociască prin cameră şi descoperă că nişte lucrurĭ ale sale n'au fost împachetate. Fraţiĭ Burbure, copiiĭ bătrînuluĭ, vin şi eĭ în odaie urmaţĭ de o droaie de servitorĭ. O altercaţie violentă are loc între eĭ şi abatele, în mijlocul rîsetelor provocătoare ale slujbaşilor.

Om foarte suscetibil—de alt-fel un spirit superior şi cult — preotul aminteşte tinerilor Burbure că el i-a crescut. La aceasta tineriĭ respund că el ar fi omorît'o pe mama lor.

Uniĭ spun că copiĭ l-au şi lovit chiar.

Văzîndu-se încunjurat de figurĭ ameninţătoare, abatele scoate revolverul, şi, eşind în pragul uşeĭ, trage un foc în aer, ameninţând că împuşcă pe orĭ-cine s'ar apropia.

Mergînd înainte, întîlneşte în cale pe chelarul Vasile Parascău care încearcă să-l oprească. Abatele îĭ strigă să se ferească sau alt-fel 'l împuşcă.

Vasile încearcă din nou să-l oprească şi-l apucă de mînă. Abatele trage şi Vasile cade mort la pămînt.

Un sgomot asurzitor se produce. Ţăraniĭ, servitoriĭ, toţĭ înarmaţĭ cu ciomege, se iaŭ după el. Morisseau se sue în trăsură. Un băetan se urcă după el. Abatele maĭ trage un foc dar nu rîneşte pe nimenĭ. Folosindu-se de spaima ţeranilor o ia la goană în spre primărie. Ţeraniĭ fug după el strigînd: „prindeţĭ pe tîlhar!“ Abatele vedea că puţin maĭ lipseşte să fie sfăşiat. La un moment dat, îĭ ese înainte nn ţeran şi-l prinde de mijloc. Morisseau trage un foc şi-l rîneşte. Apoĭ fuge într'o odae de la primărie. Vătăjeiĭ intervin dar nu-l pot apăra de furia ţeranilor, carĭ îl stîlcesc într'un mod îngrozitor. Totuşĭ, Morisseau are puterea de a scoate revolverul şi a ameninţa că împuşcă pe orĭ-cine s'ar apropia. Vătăjeiĭ îl păzesc până sosesc autorităţile.

N.

⁜

La 17 Octombrie se va face înaugurarea monumentuluĭ de la Resboenĭ, făcut prin subscripţiune între braviĭ ofiţerĭ aĭ regimentuluĭ care poartă gloriosul nume al loculuĭ unde Ştefan cel mare bătu pe Turcĭ la aplausele întregeĭ Europe creştine.

Monumentul constă din o înaltă piramidă de Peatră de Tarcău în vîrful căreia e un imens vultur sfîşiind un drapel Turc.

Pe o parte a piramideĭ e un medalion al luĭ Stefan cel Mare în bronz.

Pe de altă parte un basso-relief reprezentînd un episod din bătălie. Stefan cel Mare este călare în mijlocul groazniceĭ lupte. Şi acest basso-relief e tot de bronz.

Ambele sunt datorite dalteĭ eminentuluĭ statuar, Const. Hegel, autorul frumoaseĭ statuĭ a luĭ Miron Costin.

Programul serbăreĭ întocmit de d. V. A. Urechiă, preşedintele asociaţiuneĭ subscriitorilor pentru monument, va apare în curînd.

⁜

Intrunirea şi Pelerinajul de ierĭ.

Erĭ a avut loc, la Circul Sidoli, întrunirea publică provocată de maĭ mulţĭ fruntaşĭ evreĭ din localitate.

Aŭ sosit, spre a lua parte la întrunire, din Bucureştĭ d. V. M. Kogălniceanu deputat, întovărăşit de d-niĭ Segally şi Veisman, din partea Asociaţiuneĭ Israiliţilor pămîntenĭ; din Brăila avocatul Drăgulinescu, întovărăşit de d. M. Liontescu ca reprezentant al secţiuneĭ brăilene «Dunărea».

La gară oaspeţiĭ aŭ fost primiţĭ de o delegaţiune a membrilor societăţeĭ *B'neĭ Brith* şi de un delegat al secţiuneĭ «Emanciparea», a evreilor-pămîntenĭ din localitate.

Intrunirea, care s'a deschis la orele 2, a fost prezidată de d. A. S. Goldenthal. Sala plină.

Aŭ luat cuvîntul d-niĭ V. M. Kogălniceanu, enumerînd calităţile Israeliţilor şi arătînd că n'ar fi nicĭ un pericol primirea lor în sînul cetăţănimeĭ romîne.

D. Cogălniceanu a fost foarte aplaudat.

Avocatul Drăgulinescu din Brăila înzistă, maĭ cu seamă, asupra faptuluĭ că Israiliţiĭ, carĭ fac serviciul militar şi sunt gata de a apăra ţara în răsboĭ, sunt prin aceasta deja, de fapt, Romînĭ.

La sfîrşitul întrunireĭ asistenţa se aranjează în ordine spre a porni în pelerinaj la cimitirul Eternitatea. Aci s'aŭ depus o coroană pe mormîntul luĭ Mihail Cogălniceanu. A rostit cîte-va cuvinte d. Drăgulinescu şi publicul s'a împrăştiat, apoĭ, în linişte.

Seara a avut loc la *Buch* un banchet în onoarea d-luĭ V. Kogălniceanu.

⁜

Primim la redacţie:

Sindicatele Agricole, studiu de *G. V Cordea*, inginer şi agronom, cu o prefaţă de *N. N. Andronescu*, agronom. Broşură.

Albina, revistă populară No. 1. Apare în fie-care Duminică sub direcţiunea d-lor P. Gîrboviceanu, C. Rădulescu-Motru, I. Otescu, G. Adamescu, N. Nicolaescu, C. Pop-Taşcă şi V. Stoinescu.

Caracterele lupteĭ pentru Drept; Dreptul şi Societatea. Două broşurĭ de Corneliu Botez, magistrat.

⁜

O toleranţă nejustificată.

Agenţia teatrală a închiriat sala teatruluĭ naţional pentru 2 reprezentaţiunĭ ce urmează să dee în Noembrie artista Réjane.

Dacă publicul amator este atras de renumele distins al artisteĭ, nu credem să fie tot atât de satisfăcut de preţurile fixate de impresariu: 15 fr. stalul şi 100 o lojă pe sară. Réjane singură ar pute zice cu drept cuvînt: ce ţară de imbecilĭ saŭ salbaticĭ.

In Odesa Sarah Bernhard, pentru acest motiv a fost fluerată, ceea-ce însamnă că cultura rusească e superioară.

N'ar trebui oare ca Primăria, la închirierea săleĭ, să modereze, prin o stipulaţie din contract, apetiturile nesăţioase ale speculanţilor fără ruşine, la o măsură rezonabilă?

BERĂRIA CENTRALĂ

In fie-care seară orchestra sub conducerea celebruluĭ violonist profesor *V. Borteanu* **şi a decanuluĭ artiştilor ieşenĭ** *Ionică Barbu.*

Bere *Zimbru*, **Bere** *Peleş*, **(Oppler). Bere** *Bavareză.*

Doctourl V. I. Bejan

Medic primar al Institutuluĭ Gregorian

şi

Profesor la Universitate

Consultaţiĭ în cabinetul seu, Strada Arméná în toate zilele de la 1 — 4 p. m.

O PROFESOARĂ *diplomată din Breslau* doreşte a da lecţiĭ în limbele Germană şi Franceză, asemenea şi de Piano.

A se adresa: la redacţia acestuĭ ziar sub iniţialele: J. J.

O guvernantă germană, cunoscînd şi limba franceză, caută un loc fie în oraş, saŭ chiar şi la ţară.

A se adresa la redacţie.

34 Strada Romînă 34

Se primesc copiĭ internĭ cu preţul de **40 leĭ lunar**. Conversaţia în casă e în limba *Germană* şi *Francesă*. Ingrijirea cea maĭ conştiincioasă.

Să predă şi lecţiĭ de Piano.

3000 vedre vin alb şi roşu din 1896 sunt de vînzare la via D-luĭ C. Petrescu, Galata.

A se adresa Str. Dancu No. 10 Iaşĭ.

De la s-tu Dumitru sunt de dat cu chirie următoarele case: 1 casă cu 6 odăĭ şi atenanse, strada Sărărie. 1 casă cu 3 odăi şi atenanse strada Albineţ. 1 pivniţă mare şi adâncă potrivită pentru depozit.

Aceste imobile se află pe locul şi frumoasa grădină foastă Ţigara.

1 casă cu 7 odăĭ, 2 antrete, 2 bucătăriĭ, atenanse, grajdiŭ şură şi grădină, putânduse uşor împărţi în două sau treĭ locuinţĭ separate, str. Frecăŭ No. 70.

A se adresa la proprietar inginer Th. C. Lecca str. Frecău 70 între orele 12 şi 2 p.m.

De închiriet de la 26 Octombrie 1897, apartamentul de jos a caselor mele din strada Anastaj sie Panu No. 7. compus din şapte odăĭr două antrete, bucătărie, o odaie pentr-, servitorĭ, pivniţă şi lemnărie. Se închiriează şi apartamentul de sus cu gtul, diŭ şi şură a se adresa la subsemna-ui

N. Nicolaide
avocat.

INŞTIINŢARE

Subscrisul avocat, domiciliat în Iaşĭ, lucrînd ca mandatar al d-reĭ Maria Smaragda Beldiman, fiica legitimă a d-neĭ Elisa Balş din căsătoria sa cu defunctul acum Aga Dimitrie Beldiman şi informat fiind că d-na Elisa Balş caută să vîndă toată averea sa văzută şi anume: moşia Pribeştĭ din jud. Vasluĭ şi casele din Iaşĭ str. Romînă, cu scopul de a face pe viitor imposibilă încasarea de la d-sa a pensiuneĭ alimentare dobîndite de clienta mea prin sentinţa Trib. Iaşĭ s. I sub No. 224 din 25 Iunie a. c, dată cu execuţiune provizorie,—*înştiinţez pe toţĭ aceĭ* cărora li s'ar propune vînzarea acestor imobile să se abţină de a le cumpăra, căcĭ în caz contrar vor fi consideraţĭ ca de rea credinţă şi expuşĭ a vedea anulîndu-li-se cumpărătura.

G. S. Cristofor.

CABINET
de
CHIRURGIE DENTARĂ

Aduc la cunoştinţa onor. Public că am deschis în strada Lăpuşneanu No. 28 alăturea cu Agenţia Teatrală un cabinet dentar unde se va efectua orĭ ce lucrare atingătoare de accastă artă precum: extracţiunĭ de dinţĭ şi de rădăcinĭ, (cu anestie) redresarea şi ortopedia dinţilor deviaţĭ (strîmbĭ), grefe dentare (pînă la 18 anĭ), obturaţiunĭ (plombe) de: ciment, email, aur, zinc, cu amalgame de aur, platină, argint, cupru. Curăţirea dinţilor de substanţe streine.

Protese diverse ca: dinţĭ cu pivot, coroane de aur, danturĭ întregĭ de metal, cauciuc şi celuloid *travaux á pont*, protese imediate pentru defectele plafonuluĭ gureĭ, (hiat lupin şi buză de iepure).

Toate operaţiile vor fi executate pe baze adevarat ştiinţifice; asistentul meŭ laureat al Facultăţeĭ dentistice din Geneva va fi la dispoziţia suferinzilor la orĭ ce timp.

Dr. med. şi chir.
A. MENDEL

IMPORTANT

La 1 curent se începe campania vaccinărilor şi revaccinărilor institutuluĭ vaccinal. D-l Pierre Solomon cunocustul vaccinator şi subdirector la institut care a repurtat cele maĭ marĭ succese stă la dispoziţia publiculuĭ.

Chemările acasă se adresează în str. sf. Lazăr No. 62.

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a ser vi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ

Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărău, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurarĭ

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat					
	Cl. I.		Cl. II		Cl. III	
	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Şarat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Şarat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la şoşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

LEGĂTORIA DE CĂRŢĬ

şi

Incadrare de Tablourĭ

a tipografieĭ „Dacia"

Iaşĭ, 42 Strada Golia, 42.

Execută, cu cea maĭ perfectă acura teţă şi promptitudine toate lucrările aingătoare de această branşă.

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

De închiriet şi de vînzare

Casele din Iaşi, Strada Anastasie Panu No. 5 compuse din: 2 antrete, 7 odăĭ sus în care se pot considera 2 saloane, osebit camera rece, ca atenanse: sofragerie, spălătorie, bucătărie, cameră pentru vezeteu, grajdŭ încăpător pentru 8 caĭ, şură pentru 4 trăsurĭ, 2 pivniţĭ încăpătoare peste 2000 vedre vin, ghevghir pentru verdeţurĭ, toate de zid masif garantate de umezeală, 2 grădini, cu pomi roditorĭ şi pentru florĭ, se daŭ cu chirie imediat, pe timp de 2 anĭ. Se pot vinde şi de vecĭ, doritorii se pot adresa la uroprietar cu locuinţa în ele, pentru condiini.

Căpitan C. Th. Carp.

LIBRARIA şi PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICĬ

IAŞI. – Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULNĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ

1 LEU FLACONUL

Dacă voiţĭ să beţĭ o cafea bună şi higenică cereţĭ la toate băcăniile

N U M A I

CAFEA REGALA

La fabricei A. WEINRER din Iaşĭ

Premiată la expoziţia din Paris 1889 cu MEDALIE DE ARGINT

Singurul surogat SPORNIC şi NUTRITIV care dă cafeleĭ o AROMĂ şi un GUST FOARTE PLĂCUT. Analizele celor maĭ marĭ chimiştĭ aŭ găsit-o cea maĭ PERFECTĂ şi CEA MAI HIGIENICĂ.

1000 vedre VIN de COTNARI

Recolta 1886, din pivniţa Roznovanu de vînzare. A se adresa strada Assachi No. 12.

Dimitrie Greceanu

Avocat

Strada Asachi

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU – GRINDINA – TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ" „GENERALA" *asigură*:

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille,* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la caps'əɹ

„DACIA"

TIPOGRAFIE-EDITOARE

Strada Golia 42 – IAŞI – Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURI

Borderourĭ şi Compturĭ

Cărţĭ de vizită

REVISTE LITERARE ŞI ŞTIINŢIFICE

în orĭ-ce format şi limbă

Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare

TEZE

SCRISORI COMERCIALE

Cărţĭ-adrese

BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE

MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE

în diferite culorĭ şi mărimĭ

etc. etc. etc.

ETICHETE

Bilete de logodnă şi de nuntă

MENIURI

CĂRŢI DE ABONAMENTE

CIRCULĂRI

CONDICI à SOUCHE

BILETE FUNERARE

FELICITĂRI

CĂRŢI DIDACTICE

CONDICI şi REGISTRE COMERCIALE

etc. etc. etc.

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA"

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru	1 an	40 leĭ
«	6 lunĭ	20 «
«	3 lunĭ	10 «

DE INCHIRIET

Renumita grădină „Chateau aux fleurs" impreună cu o pivniţă foarte vastă şi o odaie-bufet.

Pentru informaţiunĭ a se adresa d-lu Administrator al tipografieĭ „Dacia".

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos.

„DACIA", Tipografia-editoare Str. Golia.—Iaşĭ.

ANUL I No. 132 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — MERCURĬ 8 OCTOMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

ÎNTRUNIRILE NAŢIONALISTE ALE STUDENŢILOR

Legea Maximuluĭ şi comuna Iaşĭ

Dacă protestările rădicate contra legeĭ maximuluĭ la votarea şi punerea eĭ în aplicare aŭ fost, pe atît de nedrepte, pe cît de nejustificate, astă-zĭ, însă, în faţa başbuzicieĭ cu care se aplică această lege la comuna Iaşĭ, toată lumea ar trebui să se ridice şi să protesteze cu cea din urmă energie.

Administraţia comunală, setoasă ca să adune venituri cu orĭ-ce preţ, chiar cu riscul sărăcieĭ publice, pentru a'şĭ acoperi golurile bugetare fie rezultate din răsipa cu care administrează casa comunală, fie din neprevederea sa la întocmirea bugetelor — s'a năpustit cu furie asupra negutitorilor carĭ aduc mărfurĭ în oraş, şi uzînd de puterea ce are, desbracă lumea ca în o pădure, fără să ţină samă de lege şi de drepturile mărginite de ea.

Ceea ce e maĭ trist încă, este faptul că această spoliare, în unele cazurĭ comuna o face şi cu concursul unuĭ serviciŭ pur ştiinţific, care nu ştim din ce cauză, a depăşit atribuţiile ce are, şi, călcînd peste atribuţiile sale, vorbim de institutul chimic, s'a transformat într'un simplu biuroŭ de taxare, în care calitate se ilustrează şi prin violarea legeĭ în modul cel maĭ grosolan.

Să cităm exemple şi să dovedim cu fapte afirmările de maĭ sus:

Comuna Iaşĭ ca şi toate celelalte comune din ţară, în puterea legeĭ maximuluĭ, n'are dreptul a percepe taxe de cît pentru mărfurile carĭ intră în comună şi carĭ sunt anume prevăzute în tarifa anexată la lege. Iar taxele nu se pot percepe de cît după greutatea reală a mărfurilor şi nicĭ de cum după greutatea lor totală cuprinzîndu-să şi ambalagele.

Desfid administraţia comunală cu întregul seŭ serviciu de constatare şi percepere, să-mĭ dovedească cum că legea maximuluĭ s'a ocupat undeva *de tare* şi dacă acordă dreptul a percepe taxe şi de pe lăzile, butoaele, coşiurile, sacĭĭ, cutiile, sticlile şi altele care acopăr mărfurile în călătoria lor pentru a nu se strica saŭ nu perde din această călătorie.

Şi dacă legea n'a supus la taxa de accis comunal de cît marfa, întreb: cu care drept şi în puterea căruĭ text de lege percepe comuna taxă şi pe ambalagiul care învăleşte marfa? Legea vămilor, prin tarifa sa specială anexată la lege, şi care tarifă a fost votată de corpurile legiuitoare odată cu însăşĭ legea, a specificat modul în care biurourile vamale vor aplica taxa pe tare, admiţînd reducţiunĭ de 20, 15, 10 şi 5 la sută din greutatea brută a mărfurilor; aceasta, însă, s'a făcut în vedere că lăzile, butoaiele, sacĭĭ, coşiurile etc. etc. şi ele la rîndul lor sunt supuse, după tarifa vamală, la anumite taxe speciale şi dacă ele iaŭ o proporţie oare care în greutatea mărfurilor ce cuprind, li s'a acordat în schimb deplină scutire de plata taxelor la care sunt impuse.

Nu este om pe lume cu oare care cunoştinţe în materie de impozite, care să nu ştie că în aplicarea acelor legĭ şi în perceperea de taxe se dă interpretarea cea maĭ strînsă, neputînd prin analogie impune la taxe articole neprevăzute în lege.

Prin urmare comunele, nu pot, prin analogie, beneficia de dispoziţiile legeĭ vamale, pe cîtă vreme, accizele se percep în basa uneĭ legĭ şi a uneĭ tarife speciale şi fără ca acea lege să le acorde expres dreptul a se folosi de legea vămilor.

Eĭ bine—lucru ne maĭ pomenit de revoltător—comuna Iaşĭ, cu de la sine putere şi numaĭ în scopul ca prin fraudă să adune venituri, violează legea şi încasază taxe de acciz, pe lîngă mărfurĭ, şi de pe ambalagele lor. Protestărĭ s'aŭ rădicat din toate părţile, comerciul întreg s'a alarmat de această spoliare faţişă, dar totul în zadar: administraţia comunală nu aude, nu vede, nu vrea să ştie nimic. Ţinta este să adune banĭ—şi banĭ adună, în dauna comercianţilor şi în dauna consumatorilor.

Iar ca confirmare a zicaleĭ, *„peştele de la cap se împute"* pînă şi funcţionariĭ maĭ micĭ, perceptoriĭ, tratează pe comercianţĭ ca pe nişte hoţĭ—ca cum în comună nu s'ar importa şi alte mărfurĭ de cît alabastru, şi negutitoriĭ toţĭ par'că aŭ numaĭ bazarurĭ cu sistema lotărieĭ, în care clienţiĭ să plătească zece preţurĭ atraşĭ de mreja noroculuĭ.

Această chestie, însă, nu încape în cadrul unuĭ singur articol de ziar—de aceea vom reveni asupra subiectuluĭ.

G. D. Şerban.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Minunĭ.— Hotărît—Iaşul devine oraşul minunilor, graţie mareluĭ eveniment al vizitеĭ regale.

Priviţĭ numaĭ ce se întîmplă împrejur, pretutindenĭ orĭ unde sunteţĭ în acest moment: nu vi se pare supraomenească străduinţa aceasta de a găti şi pregăti „terenul" strălucitеĭ primirĭ a oaspeţilor înalţĭ.

Şi *terenul* poate fi luat în adevăratul înţeles al cuvîntuluĭ dat fiind că pavagiul e partea care cere maĭ multă muncă şi cheltuielĭ din partea edilităţiĭ; „terenul" de anĭ întregĭ neglijat este par'că imaginea administraţieĭ prăpăstioase de care ne împedecăm şi care ne încurcă, nefolositoare şi imposibilă.

In zadar aŭ protestat cetăţeniĭ, în zadar plîngea estetica oraşulnĭ, în zadar aşteptau întregirea lor frumoasele clădirĭ întemeiate de alţiĭ, —nimic nu putea îndupleca împietritele simţirĭ ale *taciturnilor* edilĭ şi nepietruite rămîneaŭ pieţele şi străzile Iaşuluĭ.

Dar într'o zi, într'o singură zi oraşul luă o formă nouă şi cetăţeniĭ trecătorĭ trăsniţĭ de mirare văzură activitatea febrilă desfăşurîndu-se pretutindenĭ: la teatru, la universitate, la abatoriŭ, la şcoale, la şcoala tecnică, în cele patru puncte cardinale ale oraşuluĭ.

Era porunca mare, era ordinul suprem, era semnalul fermecător: sosirea Suveranilor şi a miniştrilor.

S'ar fi zis că forţa luĭ Iehova saŭ ale Vrăjitoareĭ—eroĭ din poemele Carmen Sylveĭ — s'a dezlănţuit asupră-ne, copleşindu-ne cu zel şi stăruinţă: atîta sunt de uimitoare cele ce se întîmplă sub ochiĭ noştri.

D. Ganea sculîndu-se la opt oare ante-meridiane, d. Tacu umblînd pe jos, d. Lepadatu lepădîndu-şĭ paltonul, Vizanti vorbind de teatru, Fîntînaru meditîndu-şĭ „rolul".—şi toate minunile aceste sub năprasnica ameninţare a viziteĭ regalo-ministeriale.

De acum înainte se va şti, de-acuma înainte cetăţeniĭ iaşanĭ să nu se maĭ revolte, să nu maĭ strige în potriva administraţiilor colectiviste: ci să le treacă cu vederea blînd şi resemnat, toată trîndăvia inerentă şi neputinţa firească. Ci la toate cîte vor răbda, neajunsurĭ şi nevoĭ comunale, să se mîngăie cu gîndul senin şi alinător;

— O veni el Regele cînd-va pe la noĭ. Să aşteptăm şi să ne rugăm: că alt chip nu este, orĭ ce am face.

Concursul şi Otrava

Domnişoareĭ Elena Vasiliu îĭ trebuia un meşteşug ca să nu iasă leşinată din lupta cu traiul. Işĭ alesese moşitul, o profesie foarte onorabilă întru cît moaşa nu se lasă ademenită a deveni criminală.

Ca să obţie diploma şcoaleĭ pentru care Vodă Ghica a fost atît de mărinimos, Elena Vasiliu, trebuia să dea un examen de absolvenţă, de la care, însă, pentru motivul că nu se împrietenise încă bine cu cartea, d-ra Vasiliu a fost respinsă.

Pentru faptul acesta atît de neînsemnat, candidata, care n'avea de cît 28 de anĭ, îşĭ puse capăt zilelor.

Ar trebui, dacă pasul acesta nenorocit n'ar fi în toată discordanţa cu logica, să avem o statistică groaznică de sinuciderĭ şi să formăm, pe lîngă fie-care comisie de concurs cîte o poliţie specială care să supraveghieze pe ceĭ cu predilecţie pentru capetele de chibriturĭ.

Elena Vasiliu a fost însă, o excepţie. Ea judeca, poate căderea la un sxamen ca o faptă ruşinoasă, condemnată de societate şi de aceea a recurs la sinucidere.

Dar doctorul Bejan de ce iese el eroul culpabil din loată tragedia aceasta copilăroasă? Pentru motivul simplu că mahalaua dă cazurilor de sinuciderĭ una din aceste două pricinĭ: amorul saŭ persecuţia.

Prostia, momentul de nebunie, nevoia, boala—aceste motive nu există. Dacă Elena Vasiliu ar fi luat soluţia de sublimat într'o vreme alta de cît după examen, pricina ar fi fost: „dragostea cea oarbă".

Dacă a iubit saŭ ba, dacă avea inimioara la grădina Primărieĭ saŭ nu—mahalaua ar fi aranjat chestiunea.

In asemenea împrejurărĭ ea 'l face pe comisionarul amabil cu o patimă rabiată: 'ţĭ aranjează un ibovnic saŭ o ibovnică, preschimbă chestia în „amor nenorocit" şi iată cauza sinuciderеĭ.

Pe Elena Vasiliu a scutit-o de amor: ea este victima ştiinţeĭ. Şi mahalaua spune; „a zis Bejan că măcar de s'ar coborî Isus şi i-ar spune: mă Bejane, fă-mĭ hatîrul şi las'o pe Vasiliu să treacă—el n'o lasă."

Dar doctorul Bejan n'a zis lucrul acesta precum nu l'am zis eu, dar mahalaua şi-a făcut comisionul.

Dacă infamia nu va prinde, se va face o schimbare de nume: are să iasă vinovat Russu saŭ Stihi.

Luaţĭ seama: un întreg juriŭ, în care figurează doŭ profesorĭ universitarĭ şi un medic secundar şi care s'a făcut tare a disputa, cunoştinţele anatomice ale uneĭ fete.

De aci ar urma să nu se maĭ înveţe carte. In Septembre şi în Iunie, spre pildă, la epoca bacalaureatuluĭ, candidaţiĭ ar trebui să se prezinte juriuluĭ fie-care cu cîte-un şipuşor în mînă şi să spuie: „noĭ carte nu ştim, dar nu cum-va să puneţĭ la indoială cunoştinţele noastre, căcĭ veţĭ avea pe conştiinţă tot atîtea cadavre, cîţĭ candidaţĭ suntem!»

Juriul, îngrozit de ce va spune mahalaua, ar trebui, după metoda luĭ madam Atanasiade, să satisfacă cerinţa elevilor, pentru a evita acuzările de persecuţie.

Aceasta e, în deobştie, judecata agramatuluĭ în ţara noastră, care e, din nefericire, a bacşisuluĭ.

„Dacă vrea d. profesor, te trece," saŭ „milostiviţĭ-vĕ de fata mea, că sunt săracă»—iată maxima şi ruga cu care toată lumea cearcă a zădărnici seriosul în învăţătură.

Enormitatea aceasta 'ĭ se pare aşa de logică, încît mahalaua o ia pe pagina blestemuluĭ dacă se vede neascultată.

Pe vremea examenelor generale, cînd cancelariile şcoalelor sunt invadate de bunele mume cu mutrele lor funebre preparate pentru circumstanţă, cine n'a auzit bine—cuvîntărĭ şi maxime d'intre acestea la adresa profesorilor: „mi l'a lăsat ripitent pentru 50 de puncte vede-l-aşĭ 50 anĭ la sf. Spiridon!" Saŭ: Nu vrea să-l treacă, par' c'ar fi şcoala luĭ tată seŭ!"

Moda întrodusă de acea domnişoară Vasiliu, dacă, în adevĕr, concursul i-a făcut viaţa imposibilă, are să trăiască tot aşa de puţin, cît aŭ trăit bocetele doamneĭ care a simulat o filantropică sincopă la patul de moarte al sinuciseĭ.

Blanzy.

Călătoriile gratis

Colectiviştiĭ aŭ o mare slăbiciune pentru călătoriile în drum de fer gratis; şi încă ce soiŭ de colectiviştĭ.

Se ştie că d. Sturza a fos prins, pe cînd era ministru de instrucţie, călătorind cu bilet falş în drumul de fer prin streinătate chiar; obrazul ţăreĭ a fost dogorit de ruşine.

Acum, un alt colectivist de marcă, d. ministru Ferichide, a revăzut, corijat şi considerabil adăugat, sistemul. D-sa ia tren special—gratis, bine înţeles—spre a merge la moşia sa Vornicenĭ, şi aceasta primblare—maĭ cu samă fiind că e gratis —a repetat-o de vre-o 20 de orĭ în vara aceasta.

De cîte-orĭ, însă, circulă trenul special al d-luĭ Ferichide, călătoriĭ din trenurile ordinare şi accelerate aŭ a suferi tot felul de neajunsurĭ.

Aceste din urmă trenurĭ sunt oprite pe la staţiile micĭ cîte 20—30 de minute spre a aştepta trecerea trenuluĭ special, iar călătoriĭ sunt nevoiţĭ să rĕmie flămînzĭ cîte 16 ore în şir, de oare-ce n'aŭ vreme să mănînce pe la staţiile marĭ unde trenurile ordinare—din cauza trenurilor speciale ale d-luĭ Ferichide, nu pot sta decît doŭ saŭ treĭ minute.

Oare multă vreme are să maĭ dăinuiască pacostea colectivistă?

Aventurile luĭ c. c. Iorgu

D. Iorgu Tacu se ţine numaĭ de comediĭ. Un pas maĭ mult şi pulberăria europeană sbura în aier.

După vizita preşedinteluĭ republiceĭ la Petersburg şi după discursul împăratuluĭ Germanieĭ la Budapesta — părea că pacea lumeĭ e oare cum asigurată.

Eĭ bine, s'a dovedit că toate acestea eraŭ iluziĭ.

Ce-va-ceva să maĭ fi forţat nota d. Tacu—şi conflagraţia europeană era gata.

Căcĭ lucrul stă astfel:

Lueger, primarul Vieneĭ, e antisemit, prin urmare contra Ungurilor. Aducînd pe Lueger la Iaşĭ ca să ţie discursurĭ la abatoriŭ, se supăraŭ foc Unguriĭ—şi complicaţia era inevitabilă.

Neamţul ar fi intervenit, condus de ideia de dualism; Rusul ar fi dat peste Neamţ, impins de cristianismul seŭ pravoslavnic; Turcul, pentru a menţine echilibrul european, ar fi dat busta peste Muscal—şi Anglia năvală peste toţĭ.

De aceea, cînd chestia venireĭ luĭ Lueger a fost adusă în consiliul de miniştri, d. Sturdza s'a apucat cu mînile de cap şi a zis:

— Vreĭ să ne bagĭ în foc, c'coane Iorgule? Ce are să zică Europa?

— Eŭ sunt Romîn înainte de a fi european, c'coane—a rĕspuns d. Tacu. Ce'mĭ pasă mie de tripla alianţă cînd deschid tîrg de vite la abatoriŭ?

Şi spiritele fiind surescitate, nu s'a luat nicĭ o hotărîre— ci s'a lăsat să se decidă a doua zi, într'o viitoare şedinţă a consiliuluĭ de miniştri.

Peste noapte, însă, c'conu Iorgu a fost lucrat.

Samsariĭ d-luĭ Sturdza aŭ tăbărît peste noapte pe capul d-luĭ Tacu şi l-aŭ făcut să înţeleagă că dacă e impăciuitor, poate în curînd deveni, din *gross mutter*, cum e acum, un gogemite *gross-vater*, în locul d-luĭ Gane care şi aşa tot nu prea are sex.

Ademenit de această promisiune, c'conu Iorgu a cedat, şi ca Coriolan, care, învins de rugăciunele mameĭ sale, striga: „Mamă, Roma e scăpată, dar fiul tĕŭ e perdut!"—d. Tacu a exclamat, după ce 'l-aŭ biruit emisariĭ sturdziştĭ: „s'a dus draculuĭ tîrgul de la abatoriŭ, dar cel puţin voiŭ fi Gane în curînd!".

In toată această comedie, singurul om nedumerit era d. Eduard Ghica. Bietul consilier vedea că se urzeşte ceva dar nu'şĭ putea da seamă asupra natureĭ intrigilor. De aceea, exasperat de aierul misterios al conspiratorilor, s'a adresat luĭ c'conu Iorgu, şi, pe un ton blajin de care primul ajutor de primar 'şĭ aduce aminte şi 'n somn, 'ĭ a zis: „C'coane Iorgule, dacă e trădare, trădare să fie— dar să ştiŭ şi eŭ!"

D. Tacu doar a clipit din ochĭ şi leul s'a îmblînzit. Abia tîrziŭ, după ce plecaseră, d. Ghica s'a apropiat de urechia ajutoruluĭ de primar şi l-a întrebat blajin.

— Dar cu socotelele cum rĕmînem, c'coane Iorgule? La care d. Tacu a rĕspuns, tot la ureche, făcînd douĕ gropiţe graţioase în obraz:

— Oamenii de încredere, nu daŭ socoteală pentru misiunile extra-ordinare!

Juvenal.

Antisemitismul

Sînt căte-va zile de cînd am primit din partea d-luĭ D. Mănăstireanu o broşură, cu titlul dat maĭ sus, conţinînd 64 de paginĭ, Botoşanĭ 1897, cu apostila:

D-luĭ Gh. Ghibănescu, cu rugămintea de-a o anunţa în *Opinia* însoţită, de se poate şi de o scurtă critică literară *Autorul.*

Iată-mĕ, dar obligat prin meseria de scriitor al coloaneĭ a 5-a de a răsfoi broşura, de a-mĭ nota ideile şi de a face o mică şi scurtă critică literară.

Ce-ĭ dreptul îmĭ place a spune verde lucrul—cînd am văzut titlul *„Antisemitismul"* m'a cam plictisit.

Nu sîntem noĭ doar în fie-care an pistonaţĭ cu cîte o broşură de *Mina Savel* de la Fălticenĭ sau de *Polihroniade* de la Bucureştĭ, carĭ aŭ stors tot ce se zice despre Ovreĭ? Oare chiar *Gh. Sion Gherеĭ* n'a istovit această lungă şi grea chestiune?

Incă un studiu contra Evreilor, contra Jidanilor care va maĭ motiva pe ceĭ de la *Egalitatea*, pe toţĭ Schwartzfeldiĭ şi Bermaniĭ noştri să-şĭ umple coloanele gazetelor cu tirade contra!

Am cetit broşura şi cu cît citeam cu atîta vedeam că autorul, om care a avut şi are a face cu Ovreiĭ, priveşte chestiunea dintr'un punct de vedere maĭ înalt, maĭ ştiinţific, şi că departe de a se face acuzatorul saŭ apărătorul Ovreilor, îşĭ ia rolul de explicator al actualeĭ stărĭ de lucrurĭ: desvoltarea Evreuluĭ cu atributele rele caracteristice şi naşterea antisemitismuluĭ în Europa: Terenul, pe care autorul se pune, e aşa de larg, că găseşte argumente *pentru*.

Dl. D. Mănăstireanu respinge întâĭ afirmarea greşită supt raportul ştiinţific că Evreul e de o rasă inferioară Arienilor. Aceasta pe motivul că *„rase nu există, ci numaĭ naţiunĭ. Ceia ce se zice rasă în senz impropriu nu e o unitate etnologică, ci o unitate istorică intelectuală şi morală"*.

Chestia aceasta e prea largă în filosofia istorieĭ pentru a pretinde că s'a răspuns definitiv prin studiul D-luĭ Mănăstireanu. Conceptul de naţiune e aşa de larg că în indivizĭ se vor arăta caractere deosebite la aceiaşĭ naţiune, cum şi caractere omogene la indivizĭ de naţiunĭ deosebite. Civilizaţia aseamănă omenirea ca ideĭ, sentimente şi acte de voinţă, pe cînd izolarea, separarea le deosebeşte tare chiar în corpul aceleiaşĭ naţiunĭ, probă Sparta şi Atena.

Al doilea punct observat de autor că separatismul Evreilor se datoreşte şi sentimentuluĭ ingust de neam, care a ţinut izolate toate popoarele şi maĭ ales pe Evreĭ. Şovinismul naţional dar ţinînd departe pe Ovreĭ a născut Antisimetismul.

In al treilea loc respinge invinuirea că Evreiĭ ar fi revoluţionarĭ. In masa evreilor se găsesc ceĭ maĭ marĭ capitaliştĭ, ca şi ceĭ maĭ înfocaţĭ socialiştĭ: Marx, Lassale, Liberman, Adler, Gompers, Kohn şi *Dobrogeanu-Gherea în Romînia (?)*

In ultimele două capitole se dă la explicarea cauzelor politice, religioase şi sociale care au născut antisimetismul, cum maĭ înainte era anti Judaismul. In toate vede cauza în escluvismul Evreilor pe de-o parte, cum şi din acel al popoarelor între care au trăit eĭ.

Se întreabă la urmă maĭ dura-vor mult aceste stărĭ de lucrurĭ?

Aci autorul e optimist. D-sa crede că prin cultură ştiinţifică modernă şi prin libertatea modernă Evreul se va contopi şi se va asimila maĭ lesne de cît în vremurile vechĭ cînd era izolat, cum şi este de restul mulţimeĭ.

Pînă la ce punct se va realiza această credinţă a autoruluĭ, nu ştiu, dar experienţa de pînă acum ne pare a face multe regrese.

N'ar fi rău să ne înşălăm, căcĭ regimul de libertate nu durează de veacurĭ; Totuşĭ experienţa de veacurĭ în contactul altor popoare, arată că ceia ce schimbă şi amestecă popoarele e *încrucişarea* de sînge.

Aicĭ autorul nu aminteşte nimic, par'că s'ar feri de amestec cu sînge jidovesc, ca să nu se spurce.

Jidovul urmaş şi credincios a uneĭ religiĭ vechĭ esclusiviste şi naţionale, moştean al unor practice învechite şi neraţionale, stăpînit de ideia că el e poporul ales a luĭ Iehova şi că numaĭ Iehova e zeul cel adevărat; purtînd apoĭ des-

preț *prin religie* altor popoare, de care se ferește de a se înrudi ca spurcate, lucru de care ne ferim și noĭ creștiniĭ prin tradițiĭ sociale și religioase; avînd apoĭ o religie națională îngustă, nu largă și cosmopolită cum e creștinismul, e în antagonism de credințe, datine, obiceiurĭ, neam și rasă de restul Europeĭ; și întru cît acestea toate vor maĭ dăinui, întru atîta el va rămînea Ovreiu: fără țară, fără ideal, fără simț patriotic, ci numaĭ cu sentimentul de individ, de familie, de comunitate.

Că cultura va apropia indivizii și va șterge multe deosebirĭ, ce azĭ sunt marĭ, nu maĭ rămîne îndoială; dar efectele culturei sunt micĭ și încete cînd factoriĭ sociaĭ nu vin în ajutor.

Romanul a romanizat pe Dacĭ, prin încrucișare; Romînul a romînisat pe Slavĭ prin încrucișare. Toțĭ străiniĭ se pot asimila prin încrucișare.

Și maĭ la urma urmeĭ: ceia ce nu face ideia, ceia ce nu face cultura, ceia ce nu face nimic, face *unirea conjugală, căsătoria.*

Aicĭ talmudul se opune; aicĭ societatea se opune încă prin gustul și obiceiurile sale. Și întru cît familiile trăesc izolate și în ură, întru atîta asimilare nu va fi.

Dovadă avem pe Armenĭ. Eĭ și-au menținut unitatea lor etnică prin separatismul conjugal.

Gh. Ghibănescu

O ZÎCERE

La brîu de mînă

— —

M'o trimăs mama di-acasĭ,
Sĭ gioc fata ce-ĭ frumoasĭ.
S'am giucat pi ceĭ maĭ hidă,
C'o fost cu cămeșă mîndră.
Zi din gură mutule,
Nu tăce tăcutule,
Ci aĭ gurĭ di strigat,
Sĭ chicioari di-alergat.
Di-alergat sara prin sat,
La nevesti cu barbat,
Cum ti-a prins, cum ti-a legat,
Și ti-nriabĭ ci-aĭ cătat?
Guriți di sărutat,
Trupușor di desmierdat.
Ci cațĭ badi pi-a cole?
Un cărbuni di liule...
Titi focu di liule!
Tu m'aĭ scos di la bele.
Nicĭ primarĭ nu-nĭ trebue
Nicĭ primarĭ, nicĭ agitorĭ
Nicĭ pi Domnu Pecectorĭ.

Irimia Nedelcu.

Teatru-Muzică-Arte

D. *Enrico Mezetti*, profesor la conservator termină zilele acestea o frumoasă *cantată* pentru inaugurarea universității. Compoziția e închinată Regineĭ Elisabeta.

*

Papa Leon XIII academician!

Anuarul institutuluĭ imperial din Rusia apărut zilele acestea, ne arată pe Leon XIII membru onorific al Academieĭ de științĭ din St. Petersburg. El împarte onoarea aceasta cu împaratul, cu nouă membriĭ aĭ familieĭ imperiale și cu prințul Nicolaĭ al Muntenegruluĭ. A trimes pînă acum cîte-va interesante comunicărĭ.

*

In onoarea membrilor congresuluĭ contra *lepreĭ* a avut loc la Berlin în palatul cancelaruluĭ imperial o serată la care luară parte înalțĭ demnitarĭ, autorițățĭ comunalĭ și savanțĭ: in total 200 de invitațĭ.

Réjane și-a văzut visul cu ochiĭ: a fost aplaudată cu frenezie la Berlin. Daily Graphic zice că artista, pornită de entuziasm, ar fi băut pentru „patria germană", lucru ce poate să nu-i prea priască la întoarcerea în Franța.

*

„Regele modeĭ pariziane" prințul de Sagan dă speranță de însănătoșare. Faimosul prinț era amenințat de paralizie generală. Moda nu moare!

*

O revistă din Newjork, *Musical Curier* a întreprins o campanie contra artiștilor străinĭ care năvălesc în America. Această imigrare a artiștilor „marĭ" sau priviți ca atare grațieĭ reclameĭ, constitue după numitul ziar o escrocherie contra căreia trebue luptat din răsputerĭ.

*

După „l'Intransigent" celebra tragediană Duze nu va putea părăsi Italia astă iarnă avînd sănătatea zdruncinată după atîtea călătoriĭ și oboseli. Agenția noastră teatrală e în pagubă.

*

Devotament științific.

Un medic din Uruguay, dr. Antonio Quesada, și-a inoculat bacilul febreĭ galbene. Experiența se continuă în prezența cîtorva practicianĭ aleșĭ care supraveghează mersul boaleĭ.

Doctorul Quesada e un om robust de 42 de anĭ, vechiu chirurg în armata spaniolă la Cuba și Filipine. El vrea să probeze valoarea cercetărilor profesoruluĭ Laparelli asupra febreĭ galbene.

*

Cu privire la opera luĭ Zola „Paris" pe care maestrul va începe a o publica peste cîte-va zile, iată cum termină un lung interviev al unuĭ redactor de la *Temps*:

„Mă aștept și cu această carte nouă la aceleașĭ criticĭ care au întîmpinat pe cele dinainte. Dar sper că voiu fi judecat maĭ drept, după moarte. Nu poate fi pesimist acela care toată viața cîntă imnurĭ viețeĭ; nu e conrupător cine proclamă neobosit binefacerile munceĭ. Dacă străbateți lungul cuprins al serieĭ Rougon-Macquart, dragostea de viață și haosul de muncă vă izbesc la fiecare foaie. Am lepădat delicatețele bolnăvicioase, am exaltat opera fecundă a cărniĭ, am creat asaltul turnurilor solitare, de fildeș sau de piatră, am făcut să țișnească patimĭ care sfărșesc cu înmulțirea specieĭ. Căcĭ nimic nu-ĭ maĭ rău ca singurătatea și moartea. Iată urma ce am săpat în cîmpul greu al literatureĭ, iubirea lucruluĭ și a vieții. Nu-ĭ adevarat că am vrut că conrup și să descurajez spiritele și dacă părerea aceasta mă lasă nepăsător acum, e că nu cred în trăinicia eĭ".

*

Aflăm că va apare la Iașĭ, cu prilejul viziteĭ Regale, o prea interesantă revistă festivă—număr unic—intitulată: *Carmen Sylva*, la care vor colabora numeroșĭ și distinșĭ literațĭ din țară.

Cronica Streinătățeĭ

Rusomania francejilor a găsit acuma un adversar învierșunat într'un franțuz însușĭ. Ziaristul Emil Haumont, publicîndu-și *Impresiile din Rusia*, în Journal, găsește ocazia de a-și bate joc de lirismul obicinuitelor *Impresiĭ* din imperiul țarilor, ce se publică în ziarele franceze, de cînd cu *alianța*.

Maĭ cu seamă a fost esploatat în presa franceză afirmațiunea unuĭ oare-care *impresionist* că în țaranul rus e înăscută dușmănia împotriva nemților, pe care el îĭ botează cu espresia *Niemetz*.

Haumont stabilește azĭ că espresia Niemetz din gura *Mojiculuĭ* rus, se referă la toțĭ locuitoriĭ din Vestul Europeĭ—inclusiv francejĭ.

Din numeroase observațiunĭ ziaristul francez face să reiasă faptul că sentimentele pentru francejĭ sunt foarte superficiale în Rusia și că se găsesc mulțĭ, dintr'aceĭ carĭ fac *politică* în Rusia, carĭ condamnă cu desăvărșire această alianță, reducînd-o la o batjocură pentru Franța.

Iată ce ar fi declarat un rus de vază luĭ Haumont: «Voĭ, franțujĭ nu maĭ sunteți fiiĭ revoluțieĭ. In loc de a fi alăturea de Europa liberală, de Anglia și Germania, voĭ cerșiți alianța noastră—și pentru ce? Pentru a recuceri cîte-va miĭ de hectare. Credeți că noĭ ne înșălăm asupra acestora?»

Și, tot ast-feliu, înainte interlocuitorul rus al ziaristuluĭ francez, continuă de a condemna naționalismul strîmt și trădarea comisă de franțujĭ față de civilizație.

Francejiĭ ar trebui să se gîndească asupra celor de maĭ sus își încheie Haumant articolul său. «Nu sînt puținĭ aceĭ rușĭ care ar vorbi ca cel pe care l'am citat".

„Am face maĭ bine dacă ne-am arăta maĭ scepticĭ față de ovațiunile populare rusești».

***

Conducătorul socialiștilor germanĭ Wilhelm Liebknecht un bătrîn de 72 anĭ, carĭ cu toate ideile sale revoluționare se bucură de considerația Germanieĭ întregĭ și de un mare renume în toată lumea cultă, a fost condemnat, în mod definitiv, de către tribunalul imperiuluĭ, cu sediul în Leipzig, la 4 lunĭ inchisoare pentru lèse-majestate.

Liebknecht rosti vorbele pentru care a fost însărcinat la congresul socialiștilor germanĭ din Breslau — 14 Noembrie 1895. Impăratul, cu cîte-va zile maĭ înainte, vorbise în termenĭ desprețuitorĭ de socialiștĭ într'unul din faimoasele sale discursurĭ, numindu-ĭ oamenĭ fără căpățînĭ.

Liebknecht a răspuns la acest congres injuriilor imperiale prin următoarele vorbe: «Sub acoperișul celeĭ maĭ înalte autorități a statuluĭ se insultă socialismul; la adăpostul celeĭ maĭ înalte autorități a statuluĭ se aruncă mănușa partiduluĭ nostru, i se declară răsboiŭ de moarte. Eĭ bine, întru cît privește insultele, partidul nostru e atît de sus că.... orĭ de unde ar veni, ele nicĭ nu or să-l atingă».

Urmărit pentru aceste vorbe, Liebknecht declară că n'avusese intențiunea să atace pe împarat; dar toate tribunalele, succesiv, și acum în urmă înalta curte din Lipsca, considerară că, dacă Liebknecht declară că n'a vizat personal pe împărat—ceia ce nu-ĭ încă stabilit—mulți din auditoriĭ săĭ ar fi putut s'o creadă și, în consecință, există lèse-majestate.

***

Relațiunea recentă a *Gazeteĭ de Vestminster*, despre o apropiere dintre Impăratul Wilhelm și regina Victoria, care ar fi fost pusă la cale de Țarina, e confirmată de oficiosul Standard.

Organul conservator maĭ adaugă, că Wilhelm ar fi adresat regineĭ o călduroasă scrisoare și că Victoria ar fi răspuns trimițînd împaratuluĭ Germanieĭ un splendid album, reprezentînd tablourĭ de la festivitățile jubiliare. Imparatul va vizita oficial pe regină la Balmoral, în cursul luneĭ Noembrie.

Mărunte

Alienat.—Poliția a arestat ierĭ pe I. Rosenberg, eliberat de curînd din ospiciul de la Neamț. Numitul făcea scandal pe stradă, cu toate că în baza certificatuluĭ ce posedă, ar putea pretinde că se afla în întregimea facultăților mentale.

Ornic perdut.—Domnișoara Adela Panopol a reclamat poliție că a perdut asară, pe la orele șapte, pe cînd ieșa de acasă, un ornic de aur, atașat de un lanț de carĭ atîrnaŭ o pereche de forfecuțĭ, o cruciliță și o lăcățică minusculă.

Ornicul a trebuit să cadă pe drumul parcurs de la locuința d-sale, vis-à-vis de Comandament, pînă la pensionatul Humpel.

Copil perdut. — D. Grigore Nemțanu, din strada Gălățanu, s'a plîns poliție că un copil al seŭ, în etate de patru anĭ, părăsind, probabil cu joaca, casa parintească nu s'a maĭ reîntors de două zile.

Intre Turcĭ și Romînĭ

O vie polemică s'a încins între ziarul turc *Sadakat* din Constanța și *Ilifac* din Sofia,

Cel d'intîiŭ, afirmînd că turciĭ de sub dominațiunea romînă sunt mulțumiți de administrațiunea noastră, a primit o vehementă dezmințire din partea luĭ *Ilifac*, care spune că numaĭ turciĭ de sub dominațiunea bulgară sunt mulțumiți.

In discuție a intervenit acum și ziarul *Makedonia* din Belgrad, luînd partea Romînilor.

Makedonia afirmă că *Ilifac* e o gazetă subvenționată cu 600 leĭ pe lună de guvernul bulgar, ceea ce explică patima ce pune înjurînd pe Romînĭ.

După *Makedonia*, Bulgariĭ sunt departe de a fi întrecut pe Romînĭ în materie de administrație. *Din potrivă, eĭ n'aŭ ajuns nicĭ măcar la călcîiul acestora, în progresele realizate.*

Discuția continuă pe tonul acesta și e interesantă, din toate punctele de vedere.

INFORMAȚII

— —

Adevărul răspîndise erĭ știrea că A. S. Regală principele Ferdinand ar fi din noŭ greŭ bolnav și că din pricina aceasta a fost silit să-și amîne plecarea în străinătate.

Din fericire știrea nu s'a adeverit.

Voința Națională de azĭ scrie, cu privire la această chestiune:

Contrar știreĭ răspîndite de cîte-va ziare, starea A. S. R. Principeluĭ Ferdinand este cu dssevîrșire satisfăcătoare și A. S. Regală n'a suferit, zilele din urmă, de nicĭ o indispozițiune.

Sîmbătă, M. S. Regele și A. S. R. Principele Ferdinand aŭ făcut chiar, împreună, o preumblare destul de lungă prin pădure.

Dacă Vinerea trecută d-niĭ doctorĭ Cantacuzino și Buicliu aŭ fost la Sinaia, cauza este că A. S. R. Principesa Maria se afla puțin suferindă.

— —

Parchetul curțeĭ a trimes în judecata curțeĭ de Apel pe I. Velic, șeful jandarmilor din comuna Răducănenĭ, care a torturat în grajdul aceleĭ jandarmeriĭ, bătîndu-l cu trăgătorile, pe A. Bișoc, care nu mărturisea un furt ce i se imputa.

— —

Cadavrul artisteĭ Neculcea nu va maĭ fi desgropat. Afacerea a fost pusă la dosar de către primul procuror al tribunaluluĭ, fără a maĭ fi trimesă la instrucție chiar pentru informațiunĭ.

A fost decizivă lumina adusă de sora artisteĭ Niculcea, care a explicat pentru ce Neculcea în ultimele sale momente a chemat pe procuror.

A cerut, să vie procurorul petnru ca acesta să intervie la Dumitrescu ca să-ĭ plătească rochiile pe care 'ĭ le arsese altă dată cu acid sulfuric, ca să aibă familia cu ce o îngropa.

Din cuvintele „procuror" „vitriol" „rochie arsă" imaginația fecundă a unor artiștĭ a creat farsa de care s'a ocupat toată lumea în Iașĭ timp de o săptămînă.

— —

Crima din Piatra Neamț

In orașul Peatra, în mahalaua Dărmănești, trăia un lucrător de la fabrica de postav a luĭ Lupu Luster, numit Ion Pascu Crăescu, băetan de 19 anĭ, chipos și cu o purtare exemplară. El întreținea pe mama luĭ, văduvă, și în timpul din urmă și pe o soră a luĭ, măritată cu Ion a Marieĭ, un alcoolic care 'și schingiuia dese orĭ soția.

Intr'o duminică din luna luĭ August, Ion a Marieĭ vine beat la casa socreĭ unde era fugită și soția luĭ. Ia la batae pe amîndouă fetele, care împung fuga și apoĭ revin cu Vasile, fratele luĭ Ion. Acesta bate bine și pe frate, care cu mare greu scapă fugind. Puțin după aceasta vine acasă și băetanul Ion. Atuncĭ a Marieĭ, văzînd pe cel care adăpostește pe soția luĭ, se înfurie și îl ia la batae cu un bolovan. Crăescu ia un revolver mic de pe poliță și descarcă două focurĭ în cumnatul săŭ, rinindu-l la mînă și la obraz, fără a'ĭ pune viața în pericol.

Tribunalul de Neamț a condemnat pe Crăescu la 1 an închisoare și curtea a confirmat această sentință.

— —

D. Donicĭ a fost numit profesor de de dreptul civil la facultatea de drept din Iașĭ în locul d-luĭ St. Șendrea, care a fost permutat la catedra similară de la facultatea de drept din capitală.

— —

Erĭ s'a judecat la curtea de apel s. I procesul de denunțare calomnioasă imputată luĭ Haim Copălăoanu, din Sulița, județul Botoșanĭ, de către d. medic militar locotenent colonel Georgescu, din Botoșanĭ.

Iată împrejurările:

Președintele comisiuneĭ de recrutare, care lucra în Sulița, primește, la 29 Februarie 1896, un denunț anonim cum că medicul recrutor loc. colonel Georgescu ar fi incasat suma de 800 leĭ spre a scuti de serviciul militar pe tînărul Herș Reiner. Se cercetează cazul și se constată că autorul acestuĭ denunț e stolerul Haim Copălăoanu, din Sulița, care din capul loculuĭ n'a tăgăduit faptul dar s'a apărat zicînd că a voit nu să necinstească pe doctor ci să lovească în dușmanul sĕu Herș Reiner.

Tribunalul de Botoșanĭ a condamnat pe Copălăoanu la treĭ lunĭ închisoare.

Intr'o ședință anterioară, curtea 'ĭ-a admis martorĭ spre a proba că conținutul denunțuluĭ nu era de cît reproducerea însăși a spuselor luĭ Herș Reiner de prin cafenele și anume că numitul Reiner ar fi numărat baniĭ în mîinele d-luĭ doctor Georgescu pentru a fi scutit de armată.

Martoriĭ prezentațĭ azĭ înaintea curțiĭ nu aŭ arătat aproape nimic; ba unul dintr'înșiĭ, Iancu Goldștein, cercetat de aproape de către primul președinte, a declamat atîtea neadevărurĭ încît procurorul de ședință a fost nevoit să'l aresteze și să'l dea în judecată pentru mărturie minciunoasă.

In urma acestora, curtea, compusă din d-niĭ Burada, Volenti, Porfiriŭ și Hina, admite în parte apelul luĭ Copălăoanu și 'ĭ reduce pedepsa la o lună închisoare.

— —

Tribunalul de Iașĭ secția a doua a condamnat ierĭ, precum urmează, pe autoriĭ furtuluĭ de 12000 leĭ, comis în primăvara anuluĭ trecut în prejudiciul crîșmaruluĭ Șloim Avram, din tîrgușorul Nicolina: Gheorghe Socoleanu, la 5 lunĭ închisoare; Hristea Socoleanu, la 7 lunĭ și Gheorghe Rotariu, la 6 lunĭ.

Se știe că furiĭ n'aŭ putut fi descoperiți decît grație concursuluĭ dat poliție ieșane de către d. Gaman, primarul de la Mironeasa care a găsit obiectele furate și baniĭ îngropațĭ sub un copac la locuința unuĭ țaran din comuna Ciurea.

— —

Citim în *Patria*, din Cernăuțĭ, cu data de erĭ, 5 Octombre:

In chip solemn s'au înaugurat ierĭ, la Rădăuțĭ, prima școală de agronomie cu limba de propunerea romînească în Bucovina.....

Intregul corp învățătoresc este compus din Romînĭ harnicĭ, de la care avem dreptul a ne aștepta că vor păstra cu sfințenie caracterul romînesc al școaleĭ, iar faptul ca 23 tinerĭ romînĭ s'au anunțat pentru recepție în școală, ne-a liniștit și în privința participăreĭ Romînilor la această școală de mare importanță pentru agricultura națională.

— —

Joia trecute s'a inagurat linia ferată din Transilvania Cik Sereda Trecătoarea Ghimeș, care se va racorda la primavară cu linia ferată română Moinești-Palanca.

La inaugurare aŭ asistat și maĭ mulțĭ ofițerĭ austriacĭ de la marele stat major din Viena.

— —

Pentru formarea unuĭ bun contingent de marinarĭ, direcțiunea serviciuluĭ maritim român a luat hotărîrea să angajeze, pe fie-care din bastimentele sale, copiĭ de la vîrsta de 13 anĭ în sus, pentru a le forma o bună educațiune marină.

— —

S'a acordat d-luĭ Tr. Djuvara, ministrul nostru la Constantinopol, al căruĭ congediu a expirat la 1 Octombrie, o prelungire de 15 dile.

— —

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

103

ORFANĬ!

PARTEA I-a

CELE DOUĂ SURORI

— —

— Ce să aflațĭ aice?

— Da! cum? Căcĭ de sigur tatăl meŭ nu 'ĭ a spus nimic.

— Așa este.

— Și nicĭ complicele luĭ contele de Guérande!

— Nu doamnă... Mauriciŭ!

— Mauriciŭ?

— Da, Mauriciŭ. Atuncĭ cînd era în agonie la d. de Belleroche el a povestit înaintea suroreĭ d-tale straniul și oribilul luĭ vis. In delirul seŭ, descrisese așa de bine aceste locurĭ, încît ea a recunoscut deîndată castelul de Morgoff.

— Acum cred, zise Yvonna. Da! contele de Belleroche cunoaște decĭ unde sunt închisă și sunt sigură că va face imposibilul chiar ca să'mĭ redeie libertatea, viața, mintea chiar, pe care mi-a răpit-o suferințele, și care la fie-ce moment se clatină, și e pe punctul de a se perde.

— Doamnă!

— Eĭ! scumpa mea copilă tu nu cunoștĭ sinistrul castel de Morgoff! O! odată aice... îngropată între aceste zidurĭ hidoase și la umbra acestor turnurĭ a căror înfățișare mă 'nspăimîntă, trebuie ca cineva să renunțe la ideea de a maĭ putea eși.

„Eŭ nu spun aceasta pentru tine copila mea, adaose repede Yvonna, observînd că Suzana îngălbenise.

„Nu! Căcĭ dacă am înțăles bine ceea ce trebuie să se petreacă între nenorocita ta mumă și marchisul de Prades. tu n'aĭ fi aice decît un amanet în mînele aceluĭ om care'mĭ face efectul de asemine a unuĭ mizerabil... a uneĭ ființĭ periculoase și îngiosite ca și contele de Guérande, care, capabil de tot, nu a stat la gîndurĭ a se face complicele luĭ...

„Dar fie că mumă-ta, a căreĭ avere o pîndește marchisul de Prades, va consimți a se căsători cu el, fie că el văzîndu-se refuzat va părăsi orĭ-ce întreprindere, în orĭ-ce caz, tu veĭ fi liberă. și ceĭ doĭ bandițĭ cariĭ avură infamia și îndrăzneala de a te smulge din brațele mumeĭ tale, vor fi silițĭ ate reda iubireĭ și desmerdărilor sale.

„Căcĭ tu, mica mea Suzană, tu nu jenezĭ pe nimenĭ și nicĭ o ură nu urmărește.

„Dar eŭ? eŭ sunt un obstacol! Eŭ sunt victima uneĭ urĭ neîmpacate și sălbatece!

„Eŭ sunt, fără să maĭ invoc alte argumente, un obstacol pentru contele de Guérande, care desigur n'a renunțat la proiectul luĭ de a lua în căsătorie pe soră-mea a căreĭ avere el o ochește.... la odiosul luĭ plan de a tîrî la altar fără voia eĭ pe biata Adriena... Și eŭ maĭ am încă în contra mea pe tatăl meŭ.... serimțimîntul baronuluĭ de Chancel, care m'a făcut se rescumpăr într'un mod crud altă dată—și care mă face să rescumpăr și maĭ crud astă-zĭ—o greșală despre care nu sunt responsabilă.... o greșală care nu e a mea!...

„O! în acest moment nu maĭ sunt nebună și ghicesc totul, înțăleg totul. Dacă am fost răpită din cassa de la Fontenay, este că a trebuit ca eŭ să dispar... să mor aice!...

— Doamnă! doamnă! suspină Suzana.

— O da! eŭ trebuie să mor aice! reluă Yvonna cu maĭ multă putere, și să mor fără ca legea să aibă vre-o putere de a mă proteja... fără ca ea să mă poată apara!

„Căcĭ eŭ aice nu sunt oare la tatăl meŭ? Nu sunt o biată nebună care trebuie păzită?

„T'o spun, înțăleg totul!

„Și dacă nu am de așteptat nicĭ o milă de la călăiĭ meĭ, pot cel puțin să comtez că devotamentul d-luĭ de Belleroche mă va scapa? pot cel puțin să conserv speranța că voiŭ găsi într'o zi mijlocul de a putea fugi din această închisoare?

„Vaĭ nu! copila mea! nu! nu pot avea această speranță, acest vis! Căcĭ a intra saŭ a eși de aice prin viclenie, este un lucru imposibil... un lucru pe care ceĭ maĭ bravĭ oamenĭ. și ceĭ maĭ îndrăsneți ar cerca-o în zadar.

„Ascultă! adaose ea întinzînd mîna dreaptă înspre fereastră; ascultă? Acel sgomot pe care'l auzĭ... acel vuet care samănă cu niște suspine înădușite... este marea!...

„Cum ar putea cine-va ajunge pînă la mine, cînd trebuie să se lovească saŭ, maĭ bine zis, să se sdrobească de ascuțișurile stîncelor ce se ascund în ea?

„Cum, dacă chiar ca prin minune ar scapa de acest pericol, poate cine-va strebată prapăstiile care fac o imensă groapă în jurul acestor ziduri?

„Cum ar putea cineva escalada acestе stîncĭ necălcate încă de picior omenesc?

„Nu! nu! aceasta e peste putință!

(Va urma)

Fotografia „Chaland"
Str. Lăpușneanu
vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya
Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ. Busturĭ mărime naturală. Reproducțiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelieruluĭ: Esecutare artistică și prețurĭ convenabile.
Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

S. SCHILLER
Magasin de Manufactură
Str. Ștefan cel Mare No. 49
A SOSIT
Lănagiurĭ simple și fantasie pentru rochiĭ.
Postavurĭ și ștofe pentru haine și paltoane bărbătești.
Flanele cu metru și barcheturĭ.
Catifele și Velvet pentru bluze.
Voalete de obraz.
Madapolanurĭ, olandă, satinurĭ de lină și atlasurĭ penrru plapome.
Ștofe de mobile, plușurĭ de lînă și matasă penlru mobile, covoare. etc.

Dilele acestea, trebue să sosească în țară cel de al treilea bastiment comandat pentru serviciul maritim romîn.

Acest bastiment, care e construit în șantierul Napier din Anglia, poartă numele *Iași*.

— —

In anul școlar trecut au fost înscriși în școalele rurale din țară un număr de 218,159 copii; dintre aceștia s'au prezentat la esamen 164,047 copii și au fost promovați 106,243.

In acest an școlar au absolvit cursurile școalelor rurale din țară un total de 6.880 elevi, față de 4,354 absolvenți în anul școlar 1895—96.

— —

Tribunalul corecțional de Putna a condemnat la cîte șapte luni de închisoare pe indivizii Bernard Weiss, Aizig Weiss și Gaer cari au falșificat timbre vechi moldovenești (cap de boŭ) și cari prin escrocherii au căutat să le vîndă pe sume mari de 2 și 3000 lei.

Se știe că acești indivizi vînduseră asemenea timbre false, unui domn Zernoveanu din R.-Sărat, iar acesta, neștiind că sunt false, a vroit să le vîndă colecționarului Birnbach din Capitală.

— —

Ministrul instrucțiunei publice a luat dispoziționea ca persoanele cari posedă certificare eliberate de institutele particulare din țară, până la 30 Iunie 1896 inclusiv, să le depună la direcțiunea învățămîntului secundar din ministerul instrucțiunei publice, cel mai tîrziu pînă la 5 Noembre 1897, sub pedeapsă de a nu fi recunoscute acele certificate cari nu vor fi depuse la minister pînă la această dată.

— —

Perceptorul fiscal din Focșani, despre care am spus în numărul nostru de ieri că s'a sinucis, a simulat, numai o sinucidere și a fugit într'o comună vecină.

Parchetul a sigilat casa de bani a perceptorului și a deschis o anchetă.

— —

Serviciul Maritim

Citim în gazeta guvernului:

D. Ion Brătianu, ministrul lucrărilor publice, lucrează, împreună cu d. Ang. Saligny, directorul general al C. F. R., un proiect de lege avînd de scop ca vasele serviciului maritim romîn să nu mai fie asigurate pe viitor la societăți particulare, ci 5% anual din valoarea lor să fie afectate la formarea unui fond propriŭ de asigurare.

Acest fond, înscris în budget, se va depune la Casa de depuneri și consemnațiuni în efecte publice, producînd 5%, și va fi afectat special pentru plata avariilor grave ivite, saŭ pentru înlocuirea vaselor perdute.

In cas cînd suma va fi insuficientă, casa de depunere va fi autorisată a avansa suma necesară.

Principiul de la care pornește acest proiect este faptul că primele de asigurare fiind foarte ridicate, unele societăți de navigațiune aŭ judecat, cu drept cuvînt, că e mai preferabil și mai profitabil pentru ele de a-și creia singure un fond de asigurare, care la un moment dat să le permită înlocuirea unui vapor perdut și chiar să-și sporească flota, în oare-care limite, întru cît împrejurările permit creșterea fondurilor.

In adevĕr, iată sarcina anuală budgetară ce va trebui să-și o impue serviciul maritim romîn, pentru asigurarea vaselor în serviciŭ și în construcție pe la societăți particulare:

Medea.	valóre	200,000 lei	a 6.5%,	15.000 lei
Meteor,	„	800.000	„ a 4.8%,	38.000 lei
Pr. Maria,	„	1.500.000	„ a 4.8%,	72.000 lei
Reg. Carol I (în c.)		2.500.000	„ a 4.8%,	108.000 lei
5 vase de mari	„	4.400.000	„ a 6. %,	264.000 lei
		Total . . .		497.000 lei

Adică, în cifră rotundă, o jumătate de milion.

Cum serviciul maritim e chemat la o mare și repede desvoltare, plata asigurărilor va atinge, dar, cifre prea mari, pentru a nu admite soluțiunea constituirei unui fond propriŭ, mult mai profitabil intereselor Statului, de cît a'l cheltui în prime de asigurare către societăți particulare.

„Opinia“ la Vasluĭ

— —

Recunosc foarte bine că colectiviștii nu asudă de nimica nici nu roșesc înaintea ori căror fapte, fie ele cît de murdare cu toate acestea nu voiŭ continua a scoate la lumină murdarele lor apucături și nesățioasele lor pofte de ghešefturi si potlogării.

In nenorocitul nostru oraș să află două școale de băeți: una clădită de comună și alta din vechime donată de defunctul N. Chiriac, cu obligație specială a servi pentru băeți. In capul acestei școli se găsea ca director d. Alex. Vasiliu, cel cu atestatul politic cunoscut de la Neamț și actualmente revizor școlar. Postul de director al acestei școale l-a luat d. M. Pastia, căruia trebuia să-i cedeze și odăile de locuit. Acest lucru însă nu a convenit familiei d-luĭ Vasiliu si de o dată găsește cu cale, fiind-că cucoana d-sale este directoara școalei de fete No. 2 al căreĭ numĕr eleve nu știŭ de ajunge pînă la sută — s'o strămute în vastul local de băeți, iar pe ei, cari sunt peste 300, în localul celuĭ de fete, îngrămădindu-i unul peste altul numai ca d-sa și familia să nu se mai coboare din majestoasele saloane ale școalei de băeți. Timp mai bine de 2 ani a țipat și reclamat lumea întreagă contra acestuĭ abuz de putere din partea d-luĭ Vasiliu, dar fără nici un rezultat.

S'aŭ făcut nenumarate rapoarte de către directorul Pastia, s'a adus anchetă, s'a constatat de consiliul de higienă ca impropiĭ pentru un numĕr atît de considerabil de băeți, etc. In fine ajunsese lucrul în așa stare că lumea se plictisise de a mai reclama unuĭ guvern nedemn.

Cu toate acestea după multă și grozavă muncă, s'aŭ mutat în fine scoala de băeți la locul eĭ.

Lovitura, însă, a fost foarte mare pentru ambițiosul revizor ca soția d-sale să fie nevoită a se duce o departare de 100 metri pînă la scoala eĭ și deodată aleargă la d. Costea Bastachis, senatorul coleg. II-a, cumnatul prefectuluĭ Lupașcu, fiul neîmpământenitului Temistoclis Bastachis, fostul tovarăș a luĭ Folticineanu la furăturile statuluĭ de taxele rachiuluĭ pe care'l fabricaŭ la velnița de pe Moara grecilor, fapte constatate și condamnate de justiție grație îndrăsneleĭ luĭ Stratulat, tost polițaĭ pe atuncĭ, singurul care aŭ fost în stare a sfărma cetatea grecească; apelând, zic, la Bastachi, se pune la cale ca casele luĭ care sunt chiar în marginea orașuluĭ despre gară, să le ia comuna pentru școala No. 2 de fete. Aceastĕ idee convine numaĭ luĭ Bastachi și ordonă a se pune în deliberarea consiliuluĭ comunal, fixînd și chiar la 2000 fr. pe an. Propunerea s'a admis după cît m'am informat afară de un singur membru care s'a opus nu din punctul de vedere a dreptățiĭ, căcĭ și el este colectivist, ci din pricină de animozitățĭ personale.

Și apoĭ maĭ este și altă ceva: d. Stati a donat casele pentru scoala de fete și schimbându-se destinația, să nu'ĭ se schimbe și d-sale gustul de făcut pomenĭ. Pentru toate acestea s'a pornit o reclamație care să subscrie prin toate unghiurile orașuluĭ.

Spic.

Economice-financiare

— —

In cursul anuluĭ 1896 au funcționat în toată țara un număr de 48 distilerii de alcool, carĭ au transformat în spirt 81 milioane chilograme de cereale.

In acelaș an au funcționat în țară 19 fabricĭ de bere carĭ aŭ întrebuințat 1 milion 100,000 chilograme de orz și 190,000 chilograme hemeiu.

***

Pe ziua de 1 Octombre au început cursurile școlilor de viticultură înființate la Drăgășanĭ și Focșanĭ.

Institutorĭ de viticultură și pomologie au fost numiți d-niĭ inspectorĭ viticolĭ V. Brezeanu la Drăgășanĭ și C. Gorciu la Focșanĭ.

***

Recolta viilor a fost anul acesta foarte proastă.

Dintre toate podgoriile, numaĭ la Cotnarĭ s'au obținut 40—50 decalitri de vin la hectar. In celelalte podgoriĭ s'au obținut, în mijlociu, 10 decalitri vin la hectar. Apoĭ recolta lasă de dorit și calitativ, căcĭ vinul e slab și acru. Totuși vinul nou se vinde cu 3.50—4 leĭ decalitru, pe cînd în alți anĭ se vindea cu 1 leu pînă la 1 leu 50.

***

Banca Germanieĭ a urcat scomptul de la 4 la 5 la sută; Banca Angliei a urmat acest exemplu urcînd și ea scomptul de la 2 jum., la 3 la sută.

***

De la 1 Ianuarie pînă la 30 Septembrie a. c., au de leĭ 33,132,840 banĭ 56, pe cînd în acelaș period din anul trecut au fost de leĭ 34,166,871 banĭ 67, prin urmare un deficit de leĭ 1,034,031 banĭ 11.

***

Peste cîte-va zile se va deschide la șantierele noastre navale din T. Severin școala de ucenicĭ. proiectată de d. Gr. Manu, fostul director al Regieĭ.

Se va primi de o camdată un număr de 30 elevĭ, absolvenți aĭ claselor primare. avînd etatea de la 15 la 17 anĭ. O parte a zileĭ eleviĭ vor lucra în șantieră, iar restul vor urma la școală. In primul an acești elevĭ ucenicĭ vor primi o plată de 50 banĭ pe zi; anul al doilea, 1 leu pe zi și anul al treilea 1.50 banĭ pe zi; iar după absolvirea cursurilor, care vor merge alăturea cu practica în ateliere, li se vor da diplome de calfe.

De la Congresul de Geologie din Rusia

(urmare)

— —

Bacu, 12 Septembre 1897.

Iubite amice.

In scrisoarea precedentă, trimisă din Tiflis, abia am avut timpul să'ți descriŭ în note scurte trecerea Caucazuluĭ. N'am maĭ găsit timp să-ți scriŭ nimic despre Tiflis, o fac astă-zĭ din Bacu. Cele 3 zile cât am stat în Tiflis mi-aŭ fost plin ocupate cu escursiele în împrejurimĭ (pentru studiĭ geologice) și cu visitarea diverselor părți ale orașuluĭ. Oraș din cele maĭ importante ale Rusieĭ, Capitala guvern. general al Caucazieĭ, cu o populație de vr'o 160,000 l. Tiflisul întrunește într'un armonios amestec caracterul orașelor orientale cu un lustru occidental foarte pronunțat, în partea centrală maĭ ales și în Cartierul german (Tiflisul noŭ). Este un important centru industrial și are un comerciŭ foarte viŭ fiind legat prin linii ferate, pe de o parte de Marea Neagră (la porturile Batum și Poti), iar pe de alta la Marea Caspică (prin Bacu). Diverse linii de tramway, înlesnesc circulația prin cele maĭ multe părți ale orașuluĭ; numaĭ prin iluminație samănă cu Iașul nostru. Uliți largĭ și curățele în centru și în Tiflisul noŭ, strâmte, întortochiate și murdare în cartierele bazarelor armean și persan maĭ cu samă. In prospectul principal (strada mare) sînt grămădite monumentele cele maĭ frumoase. Afară de grădina Alexandru (grădina publică a orașuluĭ) cele alte grădinĭ (cu teatrurĭ de vară) și locurĭ de petrecere sînt maĭ toate în cartierul german. Intre monumentele maĭ însemnate ce am visitat, maĭ demne de remarcat sînt: Un mare și frumos teatru iluminat electric și cu un splendid foyer. Catedrala, foarte frumoasă și bogată, palatul guvernatoruluĭ general; M-rea S-t David (cu mormîntul poetuluĭ Griboiedov), de unde este o frumoasă vedere nu numaĭ asupra orașuluĭ ci și asupra Caucazuluĭ dominat de Kazbek; *Muzeul*, unde, afară de colecțiunile floreĭ, faueĭ și mineralelor Caucasieĭ, a secțiuneĭ geologice și geografice, profesorul Caracaș ne-a făcut să admirăm bogatele secțiunĭ istorice și etnografice. Maĭ cu samă aceste sînt de un interes deosebit. Bogatele documente prehistorice; secțiunea etnică conține tipurile nenumeratelor neamurĭ ale Caucazieĭ cu obiceiurile și felul lor de traiŭ; tablourĭ frumoase represintă legendele Caucazuluĭ, începînd cu Prometeŭ, Frixus și Helle ducînd lâna de aur, Jason și Argonanții; continuând cu regele S-t David și regina Tamara, ceĭ maĭ glorioșĭ regĭ („Țarĭ“) aĭ Caucazieĭ (sec. XI și XII) și continuând cu întregul șir de regĭ, prinți și generalĭ Caucazienĭ, până la Georgiu XIII (1801) care cedă definitiv regatul seŭ Rusieĭ și până la evenimentele ce dădură Istorieĭ pe eroul Chamyl și resboiul Crimeeĭ. Am vizitat aseminea așa zisul „Panteon“ unde sunt representate asemenea în tablourĭ marĭ și frumoase, în stindarde și arme cucerite, în pomelnicele aurite a tuturor martirilor și eroilor resboaelor, diverse fase de cucerire ale Caucasieĭ. Prin înguste ulicioare te suĭ pe numeroase trepte în partea de sud-vest a orașuluĭ până la grădina botanică, foarte frumoasă, bogată și pitorescă și din care, prin alee umbroase te suĭ pe nesimțite până la vechia citadelă, astăzĭ în ruine, de unde aĭ o splendidă vedere asupra orașuluĭ și a Caucazuluĭ. Cartierul armenilor este cel maĭ frumos, fiind populat de bogașiĭ nobilĭ și comercianți; apoĭ vin cartierul german și cel georgian. Acesta deja are un aspect cu totul oriental și stradele sunt foarte neîngrijite, totuși nu așa de murdare ca în partea bazarelor armene și persane cu care să megieșește. Dar acestea sunt foarte caracteristice. In furnicarul acestor bazare, unde găseștĭ aproape unele de altele, formînd însă secțiunĭ separate, de la sare saŭ verdețurĭ, fructe, pește sarat și icre, cărnurĭ și ferărie saŭ arme vechĭ, blănărit etc. până la cele maĭ scumpe covoare, țăseturĭ saŭ alte mărfurĭ ale orientuluĭ, întâlnești aseminea, într'un pitoresc amestec, mozaicul etnic al Caucazieĭ cu marea luĭ diversitate de costume și de limbĭ. Se zice că la Tiflis se vorbesc numaĭ 70 de limbĭ. Noĭ am adus contigentul occidentuluĭ. De și n'am maĭ remas de cât vr'o 250, representăm încă toate statele Europene și maĭ avem printre noĭ și Americanĭ, Japonezĭ și Australienĭ. O tot astfel de diversitate de musicĭ și danțurĭ ne-a dilectat ierĭ la banchetul monstru dat de orașul Tiflis, înaintea plecăreĭ noastre spre Bacu, într'un frumos parc din cartierul german.

(va urma) **Vellea.**

ULTIME INFORMAȚII

— —

Un grup de deputați Oltenĭ vor propune în Cameră un proiect de lege pentru *înființarea uneĭ Universităților la Craiova.*

D. dr. Enacovicĭ, care a fost destituit de ministerul generaluluĭ Manu din postul de medic primar al orașuluĭ Botoșanĭ, pentru luare de mită, a fost numit zilele acestea medic primar al spitaluluĭ din Ștefănești, numire care a fost refuzată de d. Lascar Catargiu, cu toate insistențele d-luĭ Vernescu, pe atuncĭ ministru de finanțe.

Ierĭ a avut loc în dreptul școaleĭ primare de la Nicolina un accident petrecut în următoarele împrejurărĭ:

D. Alexandru Popovicĭ, pe cînd se întorcea cu docarul împreună cu doi companionĭ, de la o vînătoare, calul spăriindu-se a răsturnat docarul.

Vezeteul a căpătat o rană la picior, iar unul din companionii d-luĭ Popovicĭ și-a spart capul.

D. Corneliu Codrescu, a fost însărcinat provizoriŭ cu ținerea cursurilor de Geografie de la Școla de comerț gradul II, pînă la numirea titularuluĭ.

De ierĭ a început a se vinde la casele Cimara, o parte din averea mobilă rămasă pe urma defuncților soțĭ Cimara.

Vînzarea va dura 4—5 zile.

Erĭ s'a făcut la palatul justiție din capitală alegerea pentru cele treĭ locurĭ vacante în consiliul de disciplină, rămase în balotagiŭ.

D. Daniileanu a prezintat și d-sa o listă și anunțase că dacă va reuși d. Take Ionescu, își va da demisiunea din decanat.

Cu toate opintelile desperate ale colectiviștilor, lista susținută de advocațiĭ tinerĭ a avut și de data aceasta o imensă majoritate. Aŭ fost aleși d-niĭ Take Ionescu, N. Ath. Popovicĭ și Horia Rosetti.

In urma stăruințelor persoanelor oficiale din localitate atît regele cît și regina aŭ renunțat de a maĭ vizita școalele catolice din localitate.

M. Sa Regina a introdus în program conservatorul printre instituțiunile ce le va vizita în Iașĭ.

D-na Teodorini care actualminte se află la Milano, a manifestat astă-zĭ telegrafic intențiunea de a da un concert la Iași la 20 Octombrie.

Programul însă fiind deja complect aranjat, e foarte probabil cà nu se va pute satisface dorința celebreĭ cîntărețe.

S'a hotărît, în fine, definitiv, ca stagiunea teatrală să înceapă la 12 curent cu piesa *Boierii și Ciocoii*, comedie de moravurĭ de V. Alexandri.

Cu ocazia venireĭ Suveranilor se vor da două reprezentațiĭ: una, în seara de 20, cu programul pe care l-am anunțat deja—afară de actul din *Baba Hîrca*, care s'a suprimat.

La a doua reprezentație se va juca *Lumea în care 'ți se urĕște*, comedie în treĭ acte, de Pailleron.

Alegerea acesteĭ din urmă piese nu ne pare tocmaĭ fericită. Dar afară de aceasta, comitetul teatral face o altă greșală: pentru a putea potti pe toțĭ agenții electoralĭ, s'a hotărît ca reprezentațiile să fie cu totul gratuite.

Să obligĭ pe niște artiștĭ carĭ mor de foame să joace gratis, la începutul stagiuneĭ, după o vacanță de sărăcie, e cel puțin crud.

Primăria, care suportă toate cheltuelile de pavoazare a orașuluĭ, ar fi putut lua asupra eĭ și cheltuelile acestor reprezentațiĭ. Dar pentru aceasta, trebuia ca consiliul comunal să aibă și inimă și minte—două lucrurĭ carĭ lipsesc cu desăvârșire colectiviștilor.

Intrunirile din Ploiești și Craiova

Ierĭ aŭ avut loc, în cestiunea națională, două întrunirĭ publice, convocate de studenți, la Ploiștĭ și la Craiova.

La Ploiștĭ, coborîndu-se din tren, studenții aŭ fost întîmpinați de maĭ mulți cetățenĭ, în frunte cu d. Romanescu, președintele secțiuneĭ Ligeĭ locale, care le-a adresat cîte-va cuvinte de bună venire, la carĭ a rĕspuns unul dintre studenți, d. Axente. De aci, în frunte cu o musică, studenții aŭ pornit pe jos în oraș și, trecînd pe lîngă statua din piața Unireĭ, s'aŭ îndreptat spre Liceŭ, unde a avut loc întrunirea sub președinția d-luĭ Romanescu. Aŭ vorbit d-niĭ Tamara, Antimireanu și Dumitrescu, studenți; Raica, profesor la liceul local, și G, Dobrescu, deputat, criticînd purtarea ungurilor față de romînĭ de peste munți și din regat.

La sfîrșit studentul Tiberiu Axente citește următoarea moțiune, primită în sgomotoasele aplaose ale saleĭ:

„Cetățenii ploieștenĭ întruniți în meetingul național, provocat de comitetul național studențesc, în ziua de 5 Octombrie 1897, protestează din noŭ în contra tendințelor poporuluĭ maghiar de a da viziteĭ de la Pesta un caracter de abzicere din lupta ce romînismul întreg duce contra asupritorilor fraților lor de peste munți. Consideră decorarea luĭ Ieszensky ca o sfidare adusă sentimentuluĭ național. Declară că acum maĭ mult ca orĭ cînd, strînșĭ uniți împrejurul drapeluluĭ Ligeĭ Culturale, nu vor dezarma nicĭ o dată din lupta pentru revendicarea drepturilor fraților subjugați și le trimete cele maĭ calde simpatiĭ, carĭ să-ĭ încurajeze în lupta pentru limbă și naționalism.

Declară că mișcarea națională ese din seria manifestărilor platonice întrînd în faza faptelor contra celor carĭ de o mie de anĭ zadarnic lucrează pentru desființarea neamuluĭ romînesc».

***

La Craiova întrunirea s'a deschis la orele 2 după amiază, în sala Barbu Ionescu. Toată Craiova era în picioare. Entuziasm indiscriptibil. Profesorul d. Faur a fost aclamat președinte.

Cel dintâĭ a luat cuvîntul studentul Miculescu.

D. Miculescu mulțămește cetățenilor Craioveni pentru caldul lor patriotism de care daŭ dovadă răspunzînd în număr așa de mare la apelul studenților, arată cum presa maghiară a interpretat într'un mod revoltător vizita regeluĭ nostru la Budapesta și încheie zicînd că dreptul de rezistență al transilvănenilor va forma viitorul și sigurul lor triumf. Oratorul a fost frenetic aplaudat.

D. dr. Drăghescu, în mijlocul aplauzelor repetate ale săleĭ, face un mic istoric al suferințelor romînilor din Transilvania.

D. Tache Policrat face istoricul luptelor noastre naționale, arătînd cu cîtă bărbăție luptă Transilvănenii în contra asupritorilor.

D. Popovicĭ arată plîngerile transilvănenilor.

D. Aurel Iliescu, atacă într'ûn mod vehement pe patriotul Sturdza, agitatorul de altă-dată al chestieĭ naționale și care azĭ nu găsește alt-ceva maĭ bun de făcut de cît să decoreze pe Ieszensky, persecutorul romînilor transilvănenĭ.

Este de observat că pasagiele din discursul d-luĭ Iliescu, prin care atacă pe primul ministru, au fost frenetic aplaudate de chear vechiĭ liberalĭ carĭ erau în sală.

D. M. Ciocazan, deputat, face apel la unirea tuturor romînilor în ceia ce privește chestia națională.

D. Al. Ciurea, student, citește moțiunea prin care se protestă contra falșeĭ și tendențioaseĭ interpretărĭ ce presa maghiară a dato viziteĭ Regeluĭ nostru la Budapesta.

Moțiunea s'a primit în mijlocul unor calde și entusiaste aclamațiunĭ.

BERĂRIA CENTRALĂ

In fie-care seară orchestra sub conducerea celebruluĭ violonist profesor *V. Borteanu* **și a decanuluĭ artiștilor ieșenĭ** *Ionică Barbu.*

Bere *Zimbru,* **Bere** *Peleș,* **(Oppler). Bere** *Bavareză.*

Doctourl V. I. Bejan

Medic primar al Institutuluĭ Gregorian

și

Profesor la Universitate

Consultațiĭ în cabinetul seu, Strada Arméná în toate zilele de la 1 — 4 p. m.

O PROFESOARĂ *diplomată din Breslau* dorește a da lecțiĭ în limbele Germană și Franceză, asemenea și de Piano.

A se adresa: la redacția acestuĭ ziar sub inițialele: J. J.

O guvernantă germană, cunoscînd și limba franceză, caută un loc fie în oraș, saŭ chiar și la țară.

A se adresa la redacție.

34 Strada Romînă 34

Se primesc copiĭ internĭ cu prețul de **40 leĭ lunar.** Conversația în casă e în limba *Germană* și *Francesă.* Ingrijirea cea maĭ conștiincioasă.

Să predă și lecțiĭ de Piano.

3000 vedre vin alb și roșu din 1896 sunt de vînzare la via D-luĭ C. Petrescu, Galata.

A se adresa Str. Dancu No. 10 Iași.

De la s-tu Dumitru sunt de dat cu chirie următoarele case: 1 casă cu 6 odăĭ și atenanse, strada Sărărie. 1 casă cu 3 odăi și atenanse strada Albineț. 1 pivniță mare și adâncă potrivită pentru depozit.

Aceste imobile se află pe locul și frumoasa grădină foastă Țigara.

1 casă cu 7 odăĭ, 2 antrete, 2 bucătăriĭ, atenanse, grajdiŭ șură și grădină, putânduse ușor împărți în două sau treĭ locuințĭ separate, str. Frecăŭ No. 70.

A se adresa la proprietar inginer Th. C. Lecca str. Frecău 70 între orele 12 și 2 p.m.

INȘTIINȚARE

Subscrisul avocat, domiciliat în Iași, lucrînd ca mandatar al d-reĭ Maria Smaragda Beldiman, fiica legitimă a d-neĭ Elisa Balș din căsătoria sa cu defunctul acum Aga Dimitrie Beldiman și informat fiind că d-na Elisa Balș caută să vîndă toată averea sa văzută și anume: moșia Pribeștĭ din jud. Vasluĭ și casele din Iași str. Romînă, cu scopul de a face pe viitor imposibilă încasarea de la d-sa a pensiuneĭ alimentare dobîndite de clienta mea prin sentința Trib. Iași s. I sub No. 224 din 25 Iunie a. c, dată cu execuțiune provizorie,—*înștiințez pe toți aceĭ* cărora li s'ar propune vînzarea acestor imobile să se abțină de a le cumpăra, căcĭ în caz contrar vor fi considerați ca de rea credință și expuși a vedea anulîndu-li-se cumpărătura.

G. S. Cristofor.

IMPORTANT

La 1 curent se începe campania vaccinărilor și revaccinărilor institutuluĭ vaccinal. D-l Pierre Solomon cunocustul vaccinator și subdirector la institut care a repurtat cele maĭ marĭ succese stă la dispoziția publiculuĭ.

Chemările acasă se adresează în str. sf. Lazăr No. 62.

INSTIINȚARE

In cursul luneĭ *Octomvrie* va apărea din teascurile tipografieĭ editoare „Dacia“ un *Călendar Literar* sub direcțiune d-luĭ *I. L. Caragiale*; el va cuprinde o alegere de bucățĭ literare între care și una originală a d-luĭ Caragiale.

Credem că nu maĭ este nevoe de o reclamă maĭ mare.

Domniĭ librarĭ sunt înștiințațĭ din timp

Prețul unuĭ exemplar 1.25

Exemplarul de lux 2.50

CABINET

de

CHIRURGIE DENTARĂ

Aduc la cunoștința onor. Public că am deschis în strada Lăpușneanu No. 28 alăturea cu Agenția Teatrală un cabinet dentar unde se va efectua orĭ ce lucrare atingătoare de accastă artă precum: extracțiunĭ de dinți și de rădăcinĭ, (cu anestie) redresarea și ortopedia dinților deviațĭ (strimbĭ), grefe dentare (pînă la 18 anĭ), obturațiunĭ (plombe) de: ciment, email, aur, zinc, cu amalgame de aur, platină, argint, cupru. Curățirea dinților de substanțe streine.

Protese diverse ca: dinți cu pivot, coroane de aur, danturĭ întregĭ de metal, cauciuc și celuloid *travaux à pont*, protese imediate pentru defectele plafonuluĭ gureĭ, (hiat lupin și buză de iepure).

Toate operațiile vor fi executate pe baze adevarat științifice; asistentul meŭ laureat al Facultăteĭ dentistice din Geneva va fi la dispoziția suferinzilor la orĭ ce timp,

Dr. med. și chir.

A. MENDEL

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ

Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărău, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurarĭ

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat					
	Cl. I.		Cl. II		Cl. III	
	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la şoşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

LEGĂTORIA DE CĂRŢI

şi

Incadrare de Tablouri

a tipografieĭ „Dacia"

Iaşĭ, 42 Strada Golia, 42.

Execută, cu cea maĭ perfectă acurateţă şi promptitudine toate lucrările aingătoare de această branşă.

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

Agenţia Teatrală

28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentru ziarul *„L'Indépendance Roumaine"* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames"*, *„Les petites Gravures"* şi *„La Confection"*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

---

LIBRARIA şi PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICĬ

IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iaşi, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULNĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ

1 LEU FLACONUL

Dacă voiţĭ să beţĭ o cafea bună şi higenică cereţĭ la toate băcăniile NUMAI

CAFEA REGALA

La fabricei A. WEINRER din Iaşĭ

Premiată la expoziţia din Paris 1889 cu MEDALIE DE ARGINT

Singurul surogat SPORNIC şi NUTRITIV care dă cafeleĭ o AROMĂ şi un GUST FOARTE PLĂCUT. Analizele celor maĭ marĭ chimiştĭ aŭ găsit-o cea maĭ PERFECTĂ şi CEA MAI HIGIENICĂ.

1000 vedre VIN de COTNARI

Recolta 1886, din pivniţa Roznovanu de vînzare. A se adresa strada Assachi No. 12.

Dimitrie Greceanu

Avocat

Strada Asachi

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ" „GENERALA" *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ ***Ión S. Ionescu***

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille,* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule

---

„DACIA"

TIPOGRAFIE-EDITOARE

Strada Golia 42—IAŞI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURI

Borderourĭ şi Compturĭ

Cărţĭ de vizită

REVISTE LITERARE ŞI ŞTIINŢIFICE

în orĭ-ce format şi limbă

Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare

TEZE

SCRISORI COMERCIALE

Cărţĭ-adrese

BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE

MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE

în diferite culorĭ şi mărimĭ

etc. etc. etc.

ETICHETE

Bilete de logodnă şi de nuntă

MENIURI

CĂRŢI DE ABONAMENTE

CIRCULĂRI

CONDICI à SOUCHE

BILETE FUNERARE

FELICITĂRI

CĂRŢI DIDACTICE

CONDICI şi REGISTRE COMERCIALE

etc. etc. etc.

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA"

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru	1 an	40 leĭ
«	6 lunĭ	20 «
«	3 lunĭ	10 «

DE INCHIRIET

Renumita grădină „Chateau aux fleurs" impreună cu o pivniţă foarte vastă şi o odaie-bufet.

Pentru informaţiunĭ a se adresa d-lu Administrator al tipografieĭ „Dacia".

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA", Tipografia-editoare Str. Golia.—Iaşĭ.

ANUL I No. 133 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — JOĬ 9 OCTOMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

„TRIBUNA" ÎN PERICOL

COROANA ROMÎNIEI

In zadar se agită Romînii; Jeszenszky este şi rămîne bine decorat cu Coroana Romîniei—ca dezaprobare a agitatorilor.

Budapesti Hirlap.

Hotărît: colectiviştilor nu le maĭ poţĭ face opoziţie.

Coborîţĭ la mintea copiilor, nevrîstnicii aceştia inspiră maĭ mult milă de cît necaz.

Nicĭ plăcintariĭ din Fanar carĭ luaŭ cu arendă principatele dunărene, nicĭ ciubucciĭ paşalelor turceştĭ carĭ îndeplineaŭ slujba de cancelarĭ pe lîngă Hospodariĭ trimişĭ aci pe vremurĭ—n'aŭ întrunit la un loc atîta prostie crasă cu aşa ridicul greţos, cum dovedesc telaliĭ cari ne guvernează.

Ţi se urcă sîngele în obraz de ruşinea lor cînd îĭ vezĭ atît de nerozĭ în cît riscă la tot momentul să se înece într'un pahar cu apă.

Aŭ îngenunchiat înaintea consululuĭ unguresc de cum aŭ venit la putere — şi cînd aŭ ridicat capul după această sîngeroasă umilinţă, aŭ încercat să rîză cinic printre şiroaiele de lacrămĭ.

Aŭ asvîrlit noroiŭ în catapeteasma bisericeĭ, şi, cu o trufie revoltătoare, aŭ strigat că nu se tem — pînă în ziua cînd, prinşĭ de guler ca nişte borfaşĭ ordinarĭ, aŭ cerut iertare, lungiţĭ pe pîntece, ca nişte dulăĭ laşĭ, tocmaĭ de la omul pe care voiseră să'l piardă. Şi cînd s'aŭ sculat în picioare, aŭ încercat, chiar din prima zi, să sfideze pe binefăcătorul care să coborîse să'ĭ ridice de pe treptele ocneĭ.

Aŭ înjosit prestigiul ţereĭ în faţa lumeĭ întregĭ tîrîndu-se mişelește la picioarele Ungurilor — şi aŭ avut nemernicia să primească, cu seninătate, palme peste obraz chiar în momentul cînd ardeaŭ tămîie pentru glorificarea celor carĭ îĭ loviaŭ.

Dar aci e chestie de epidermă.

Aŭ pîngărit unul din ordinele naţionale aşa fel, încît Romînul se simte dezonorat să-l maĭ poarte pe pieptul luĭ, de cînd *Coroana Romîniei* împodobeşte pieptul celuĭ maĭ crud duşman al neamuluĭ nostru.

Aceasta este o primă de încucarajare pentru toţĭ calăiĭ Romînilor din Transilvania — o crimă.

Dar, crimă saŭ altfel, infamia e consumată — şi colectivistul, vorbăreţ de regulă din cale afară, a tăcut chitic asupra acesteĭ chestiunĭ, cu toată insistenţa preseĭ de a 'ĭ se explica această monstruozitate.

Mişelia începe de aci încolo.

Neîndrăsnind să împărtăşască respunderea viziteĭ de la Pesta, guvernul, laş şi perfid, a lăsat pe Suveran izolat sub ploaia de insolenţe a desfrînateĭ prese maghiare; şi ne avînd curajul să reziste insistenţelor ungureştĭ pentru a se decora temnicerul Romînilor, d. Sturdza a consimţit, de la distanţă, să se desfiinţeze de fapt *Coroana Romîniei* — căcĭ asta înseamnă moralmente să răsplăteştĭ, cu semnul acesta de distincţiune, pe Şándor Jeszenszky.

Situaţia, acum, e aceasta, după colectiviştĭ: vizita la Pesta a făcut-o Regele — pe Jeszenszky l-a decorat Regele, de vreme ce nicĭ un ministru nu l-a însoţit.

Nicĭ nu se putea aştepta Suveranul la maĭ frumoase sentimente din partea baronuluĭ de Hahn!

Dar nu s'a sfîrşit.

Opinia publică, revoltată de netrebnicia sfetnicilor domneştĭ, protestează în potriva felonieĭ d-luĭ Sturdza si cere lămuririĭ asupra acestuĭ păcat capital.

Atuncĭ s'a încearcat o nouă laşitate.

Presa guvernamentală, ştiind că n'are credit în public, a tăcut; o altă presă, însă, ale căreĭ relaţiunĭ cu stăpînirea nicĭ nu se maĭ ascund, a intervenit fără rost într'o chestie care n'o priveşte din nicĭ un punct de vedere, şi, de unde pînă atuncĭ nu zisesc un cuvînt, a devenit din chiar senin guralivă. Ca un balon de încercare, *l'Indépendance Roumaine* scoate vorba că, după cît este informată, „Şándor Jeszenszky n'ar figura pe lista decoraţilor".

Voinţa Naţională, care pregătise acestă lovitură de teatru, aştepta să vază efectul acestuĭ *canard* pentru a lua poziţie şi ea. Maĭ nainte, însă, de a interveni *Voinţa* pentru a spune publiculuĭ că a fost indus în eroare în chestiunea decorăreĭ luĭ Jeszenszky — pînă a trece furia populară—*Budapesti Hirlap*, organ unguresc, a pus picioarele în blid.

Neînţelegînd scopul greşeleĭ voite a *Independenţeĭ*, ziarul pestan a intervenit, şi, cu explicaţiile-ĭ importune cum că Jeszenszky e decorat *drept dezaprobare a agitatorilor*, a stricat combinaţiile guvernuluĭ.

De acum, nu se maĭ poate tăgădui că decoraţia instituită pentru a răsplăti virtuţile oamenilor carĭ aŭ bine meritat de la patrie, spînzură de pieptul Ungurului care a făcut din Transilvania o imensă puşcărie.

Singurul lucru care rămîne de lămurit, este atitudinea de peşte a organelor guvernuluĭ.

Tăcerea sistematică pe care o observă *Voinţa Naţională* în această chestie, înseamnă una din două: orĭ că nu e dumerită încă, orĭ că şi ea dezaprobă faptul.

In cazul dintîiŭ, n'are de cît să ceară relaţiunĭ de la ministerul de externe, în ce-l-alt caz, să ceară iertare, ca în chestia mitropoliteĭ.

Dar în amîndouă cazurile trebue să'şi spue părerea — dacă n'a abdicat la prerogativele de reptilă prin excelenţă.

G. Rădulescu

OAMENI ŞI LUCRURĬ

S'aŭ păcălit. Bun om şi d-nu Ganea, dumnezeu să-ĭ ierte pacatelecînd le-o face...

Toate gusturile şi toanele ştie să le mulţămească, toate. Nu maĭ departe, actorilor noştri „naţionalĭ" nu maĭ ştie bietul cum să le între în voie.

Ce pretindeau domniĭ actorĭ societarĭ şi nesocietarĭ (a nu se confunda cu rentabilele societariate ale d-luĭ Ganea)? Au vrut ceva caragiosiĭ — să joace înaintea Regeluĭ şi Regineĭ.

— Poftim a zis d. Ganea.

Fuse vorba să vie un neamţ de ăia aĭ draculuĭ de scumpĭ. Protestară aĭ noştri. Şi domnu Ganea, bun ca pînea caldă, a zis:

— Iacă v'ascult; nu maĭ aducem pe neamţ.

Vrură să joace şi a doua seară „de gală."

— Poftim a zis d. Ganea.

Şi acum ce maĭ vor domniĭ actorĭ?

Parale?...

Asta-ĭ prea-prea! Şi, bun cum e, aicĭ chiar l'aŭ supărat.

Nu li s'aŭ făcut pe plac toate? Ce maĭ poftesc! Joacă de două orĭ în şir în faţa Suveranilor — şi maĭ vor şi plată. Eĭ, nu, asta-ĭ prea-prea!

„Dreptul" femeilor

...Considerînd că chiar dacă exercițiul profesiuniĭ de avocat e supusă prestăriĭ unuĭ jurămînt special, nu urmează de aci că această profesiune e o funcţiune publică; că avocatul ne primind de la puterea executivă învestitura funcţiunilor sale nu poate fi privit ca funcţionar public; că baroul e o carieră liberă, deschisă tuturor care prezintă suficiente garanţiĭ de moralitate şi legalitate.

Şi avînd în vedere multe alte consideraţiĭ d-ra Chaudin, despre care ne-am ocupat şi cu altă ocaziune cere să fie autorizată a lua titlul de avocat al baroluluĭ parizian.

Relativ la această afacere a apărut zilele aceste şi un memoriu al unuĭ legist belgian Louis Frank, căruia i se datorește primirea în baroul belgian al d-reĭ Popelin, cea dintăiŭ femee-avocat.

Lupta n'a fost maĭ uşoară în Belgia ca în Franţa astăzĭ: dar dacă ţărişoara mică şi industrială risca maĭ puţin admiţînd o femee în barou, nu tot aşa e cazul republiceĭ din apus care numără un proletariat enorm ieşit din şcolĭ saŭ vor ieşi de acuma înainte.

«Avînd în vedere că în Franţa sunt astăzĭ 5,607,239 femeĭ majore, nemăritate, văduve, celibatare şi mame fără copiĭ care nu aŭ nicĭ gospodăriĭ de păzit, nicĭ copiĭ de crescut; că alte 5,677,806 femeĭ franceze exercită în acest moment profesiunĭ independente şi reclamă mijloacele de traiŭ prin muncă; milioanele aceste de femeĭ zdrobesc prin pilda lor însăşĭ considerentele sociologice invocate cu atîta uşurinţă de Curtea din Bruxelles..."

Tocmaĭ aci e motivul, iar nu în considerentele sociologice: oastea mare stă gata să dea năvală în citadela cîştiguluĭ, după cum a rupt prin porţile celelalte, ale diferitelor funcţiunĭ, ocupaţiĭ şi specialităţĭ.

Cînd e vorba, însă în virtutea căruĭ „drept" le opunem noĭ argumente şi slaviĭ, e din cale afară greŭ de răspuns.

«Noĭ o apărăm contra nebuniilor şi rătăcirilor sale propriĭ! strigă fie-care ziarist în schimbul salariuluĭ ce primeşte; şi melo-dramatic urmează: „este în interesul eĭ, spre binele eĭ să-ĭ înăbuşim apucăturile de independenţă, de îndată ce iese din rolul său. „Natura" n'a creat-o ca să iea parte la luptele, discuţiile şi sfezile noastre, ci a creat-o să păzească vatra şi să urzească tortul—ca Lucreţia; să înfrumuseţeze căminul prin presenţa sa; să stea pururĭ mîngăiere şi tovarăşă bună soţuluĭ; mamă, doică, învăţătoare copiilor.

Organizaţia eĭ, gingăşia, delicateţa, toate staŭ împotrivă năzuinţilor de libertate şi muncă peste măsură. Rămîie dar aşa, resemnată precum a fost! Nu abdice femeea de la graţia sa firească ci mulţămească-se a rămînea departe de triumfurile noastre sterile, regină a menagiuluĭ, prin frumuseţe, prin farmec, prin slăbiciune."

De cîte orĭ n'am cetit, rostit sau imitat şi noĭ sentinţele acestea, atît de adevărate în parte, atît de hipocrite pe de alta: Cu şi cum femeeĭ însăşĭ nu i-ar fi maĭ îndămînă să practice toată viaţa eĭ virtutea căsnicieĭ tihnite departe de lupta pentru traiŭ.

Ca şi cum zisele de maĭ sus ar fi de ajuns femeeĭ culte iar nu—după cum atît de bine observă d-ra Chauvin—mareĭ clase a femeilor desmoştenite care muncesc prin oficiĭ publice saŭ în ateliere.

...„Avînd în vedere că femeea, fiinţă umană conştientă şi liberă are dreptul natural de a lucra, dreptul de a-şĭ duce inteligenţa şi stăruinţa în toate direcţiunile activităţeĭ omeneştĭ şi de a uza cum îĭ place de facultăţile şi aptitudinile sale...."

Aşa urmează raportul doctoreseĭ în lupta cu baroul parizian.

Faptul practiceĭ avocăţeştĭ are de sigur multe neajunsurĭ din partea femeeĭ; în primul rînd eloquenţa însăşĭ. Fiziologia glasuluĭ femenin ne arată că aci ar fi o piedecă serioasă. In genere glasul e slab, puţin resunător şi puţin mlădiet la femee, neajuns care ar dispărea poate după o îndelungată obicinuinţă şi maĭ ales dacă vor fi judecător de acelaşĭ gen cu „avocata". De altfeliŭ prin o lungă practică vom avea transmis cu timpul, pe cale atavică, un glas deosebit de cel femenin actual, apropiindu-se tot maĭ mult de al sexuluĭ tare.

Apropiarea aceasta a însuşirilor celor două sexe nu poate bucura pe nimenĭ, bine înţeles.

Istoria anecdotieĭ a dreptuluĭ arată pe Afrania *prima femee care rostia „pledoariĭ secĭ şi nesfîrşite"—la Romanĭ.*

Cu toate aceste Codul Teodosian îngăduia chiar după oprirea pleduariilor feminine, ca femeile să'şĭ pledeze singure cauza lor cînd vor avea trebuinţă.

In Franţa maĭ nicĭ-odată ele n'aŭ putut „pleda". Se citează numele uneia, Olympe de Gouges care a cerut în 1792 să apere pe Ludovic XVI. Ea însăşĭ a fost executată cu un an maĭ tîrziu. Dintre marile figure femenine ale Revoluţieĭ nicĭ Théroique de Méricourt despre care feministul Leopold Lacour publică astăzĭ un memoriu interesant, nicĭ Rose Lacombe, nicĭ d-ra d'Orbe n'aŭ vorbit în public, în faţa vre-unuĭ auditoriu numeros.

Blag.

CODIŢĂ

— *Schiţă Biografică* —

S'a născut în tîrguşorul Codăeştĭ, la 25 de anĭ după ocuparea Principatelor de către Nemţiĭ cu coadă.

Studiile începătoare 'şi le-a făcut în tîrgul sĕŭ natal; şi trebue s'o spunem că în clasele primare era cam codaciŭ.

S'a desvoltat, însă, cu timpul. Bunicul sĕŭ, Codăilă, se însărcinase să 'ĭ facă educaţia.

— Bine, băiete — 'ĭ a zis el cu blîndeţe într'o zi — fă cum ştiĭ, dar nu uita că „capul face şi coada trage". Dacă maĭ tîrziŭ veĭ ajunge să tragĭ pe dracul de coadă, să nu zicĭ că e vina mea.

Din momentul acela, Codiţă, convins de cuvintele înţelepte ale buniculuĭ, n'a maĭ fost coada claseĭ.

Ajunsese să soarbă cărţile de şcoală, şi în timpul care 'ĭ rămînea liber, cetea haiduciĭ. Isprăvile luĭ Codăŭ l-aŭ impresionat maĭ mult.

Aşa, din coadă, tînărul nostru a devenit frunte.

Sprinten ca o codobatură şi radios ca o stea cu coadă, tipul trecu din tîrgul sĕŭ natal în capitala Moldoveĭ, hotărît să apuce taurul de coarne, iar nu ca alţiĭ, de coadă.

Invidioşiĭ, privindu-l cu coada ochiuluĭ, ziceaŭ cu rĕutate: „Iĭ pică coada de rîie şi tot în sus o ţine!" — vrînd, adică, să dea a înţelege că prea e mîndru.

Ajuns la liceŭ, băiatul a luat serios treaba de coadă. Criticiĭ, invidioşiĭ, zoiliĭ, aŭ început să bîrfească—fiind-că

E uşor a spune versurĭ
Cînd nu aĭ nimic a spune,
Inşirînd cuvinte goale
Ce din coadă aŭ să sune....

Dar cînd aĭ în cap un plan pe care eştĭ hotărît să'l urmezĭ pînă la coadă, nimic nu'ţĭ poate sta în cale, orĭ cît 'ţĭ ar spune geloşiĭ că 'ţĭ bagĭ coada unde nu'ţĭ fierbe oala.

E adevărat că, făcîndu-se maĭ măricel, s'a ţinut de coada d-luĭ Vizanti pentru a-şĭ croi cariera — dar azĭ de cînd a devenit personagiŭ important, cîţĭ nu se ţin de coada luĭ!...

Azĭ, copilul de la Codăeştĭ e omul zileĭ: în politică, în învăţămînt, la teatru — pretutindenĭ 'şĭ a băgat codiţa.

Cînd 'i s'a oferit o slujbă care 'ĭ dedea drepturĭ asupra profesorilor carĭ se codesc la treabă, prieteniĭ îl sfătuiaŭ să nu se facă coadă de topor. Codiţa, însă, a primit-o, şi, de bucurie, a început să dea din coadă.

La banchetul ce a avut loc cu ocazia intrăreĭ sale în funcţiune, Codiţă, uitîndu-se spre coada meseĭ, a zis, respunzînd unuĭ toast elogios:

Unde 'ĭ mîţa să mĕ vadă,
Să 'ĭ daŭ coada să 'mĭ o roadă!

Şi de cînd, ajungînd om mare, a început să poarte frac pe la zile marĭ, lumea se ţine de coada luĭ cu fel de fel de stăruinţe. De cîte orĭ nu se vede el silit să spue celor carĭ îĭ solicită sprijinul: „Dă-mĭ pace, dom'le, ce te ţiĭ de coada mea!"

Ceĭ carĭ îĭ ambiţionează locul, zic că, după căderea colecţiviştilor, Codiţă va pleca de la slujbă cu coada între picioare. Se poate, dar pînă atuncĭ, băiatul de la Codăieştĭ ţine coada în sus — spre marea ciudă a celor carĭ fac coadă la uşa biurouluĭ seŭ.

Codat.

Din Germania

(De la corespondentul nostru special)

Neobrazare ungurească.—Hegemonia Ungarieĭ în Austria.—Romînia şi Romîniĭ din Transilvania.

— —

Astă-zĭ e un fapt necontestat: diplomaţia maghiară e iscusită, Germanĭ ca şi Austriacĭ, Slavĭ ca şi Romînĭ trebue să recunoască că Ungariĭ nu-s proştĭ. Ce însemnează alegerea capitaleĭ ungureştĭ ca loc de întrevedere pentru cimentarea legăturilor politice cu Germania şi Romînia? E un succes pentru şoviniştiĭ ungurĭ pe care caută să-l exploateze pînă la... neobrăzare.

In adevăr Ungariĭ conştienţĭ de succesele obţinute de la 1867, — cînd Austriaciĭ au fost siliţĭ să-ĭ primească şi pe eĭ la masă, — şi pînă astă-zĭ, cînd procesul de descompunere a naţionalităţilor în Austria pare a-şĭ fi ajuns culmea, Ungariĭ caută să tragă profitele cele maĭ marĭ. Şi în două chipurĭ pare a le fi surîs norocul: maĭ întăĭ prin faptul că dînşiĭ se prezintă lumeĭ ca o singură naţionalitate putetnică, (?) pe cînd tovarăşa lor Austria, permiţînd celorlalte popoare din sinul eĭ a-şĭ vorbi limba şi păstra aşezemintele naţionale, pare a fi foarte slăbită; al doilea, prin faptul că au induplecat pe împăratul Austrieĭ să-şĭ primească oaspeţiĭ încoronaţĭ în a doua sa capitală, prin care s'a demonstrat palpabil egala situaţie a Ungarieĭ faţă de bătrîna monarhie austriacă. De azĭ înainte, zic Ungariĭ, nu se va maĭ face confusiune: Ungaria există deosebit de «Austria», şi desemnarea comună de *monarhie austriacă*, ce există de atîtea sute de anĭ va dispărea.

Şi atît de departe merge «entusiasmul» unguresc în cît pentru moment se cred superiorĭ în totul austriacilor: dacă vor să ştie ceva Austriaciĭ, trebue să-o înveţe de la Maghiarĭ! In adevăr, zilele aceste a fost vorba nicĭ maĭ mult nicĭ maĭ puţin de cît de o *hegemonie a Ungarieĭ în interiorul monarhieĭ habsburgice*. Noroc însă că un însemnat barbat de stat ungur, stăpînit se vede un moment de modestie a desminţit o asemenea legitimă pretenţiune. Acelaşĭ barbat de stat, intervievat de un corespondent de la *Berliner Tageblatt*, a făcut maĭ multe destăinuirĭ politice, din carĭ vom estrage cele ce urmează.

Lăsînd la o parte inevitabila introducere ungurească (libertăţile din Ungaria, limba maghiară iubită de toate populaţiunile străine, carĭ se desnaţionalizează văzînd cu ochiĭ, etc.) dînsul zice că «Ungaria are ca zid de apărare în Orient o mare chiemare» şi de aceia împăratul German «inspirat de interesele germane trebue să dorească din toate puterile o puternică Ungarie ca zăgaz contra revărsăreĭ valurilor slavone». In ce priveşte îndreptăţirea naţionalităţilor dînsul declară categoric că «orĭ-ce sentimentalitate etnologică trebue să dispară: un stat de 18 milioane pe baza uneĭ federaţiunĭ a 7 naţionalităţĭ autonome e un castel în aer, în care nicĭ un cetăţean nu se poate simţi sigur şi pe care cea dintăĭ suflare de vînt îl poate resturna».

Pentru Germania, Ungaria n'are valoare de cît ca stat naţional unitar, şi o puternică monarchie la Dunărea, pe care Bismarck a declarat-o indispensabilă pentru siguranţa nouluĭ imperiu, e de neînchipuit fără o puternică *naţională* Ungarie».

In ce priveşte mişcarea ce se produce în Romînia contra Ungarieĭ şi a duşmănieĭ ce prin aceasta se crează contra tripleĭ alianţe, iată ce rĕspuns a dat acelaş om de stat:

«Ca şi tot deauna poate spumega agitaţiunea daco-romînă contra Ungarieĭ şi totuşĭ Romîniĭ, după convingerea mea, se vor mărgini, cunoscîndu-şĭ bine interesul, la înţelegerea cu monarhia şi în special cu Ungaria. Această împrejurare constitue puterea politiceĭ exterioare a Romînieĭ, care are de partea sa adevăratul sentiment naţional şi mintea sănătoasă. In adevăr Romîniĭ vor avea să înfrunte în Balcanĭ prima ciocnire a potopuluĭ slav, şi tînărul lor stat precum şi identitatea confesiuneĭ lor bisericeştĭ vor trebui să le jertfească la cea dintăĭ încercare de absorbţiune. Cele maĭ bune şanse în orĭ-ce caz sunt oferite Romînilor prin o înţelegere cu noĭ şi dînşiĭ vor înţelege cît de înţelept şi bine chibzuit lucrează demagogia bucureşteană, aţîţînd o înverşunată agitaţiune contra Un-

garieĭ, fiind-că ea nu simțește cea maĭ mică plăcere, să-șĭ desfacă bucățĭ din corpul său pentru inființarea unuĭ fantastic imperiu daco-romîn».

La întrebarea ce-ĭ a pus corespondentul, dacă crede ca imposibil niște «concesiunĭ» Romînilor, care ar fi cu atît maĭ de dorit, cu cît ele ar produce populare simpatiĭ pentru Ungaria și pentru tripla alianță,—a respuns:

«Puteți fi sigur că concesiunile nu vor avea cel maĭ mic efect. Franz Deak a dat Croaților o foaie albă pe care să-șĭ aștearnă cererile lor, cari toate au fost îndeplinite. Credețĭ oare că pentru aceia sîntem iubițĭ în Croația? Incă un exemplu! In caz cînd,—ceia ce e puțin probabil,—Alsacia-Lorena s'ar întoarce Franțieĭ, oare Nemțiĭ vor fi iubițĭ, orĭ maĭ curînd D-l Deroulède va cere și Rinul? Să nu ne facem iluziĭ! In caz cînd Baronul Banffy, ceia ce de alt-fel e cu totul imposibil, ar acorda Romînilor carte blanche, știțĭ care ar fi cea dintîĭ urmare? Agitațiunea s'ar întinde și în afară de Transilvania, în Bucovina și Galița (!!?), pentru ca, doamne-ferește, să nu lipsească nicĭ o bucată din legendarul imperiu al luĭ Decebal. Credețĭ că e acceptabil ca harta Europeĭ să se modeleze după motive etnologice, ca monarchiĭ vechĭ să se sfărîme pentru ca pe bazele uneĭ pretinse (sic) origine comune să se fabrice regate nouĭ, ca acel dacoromîn? Și unor asemenea ideĭ smintite (sic) trebue noĭ Ungurii să le facem concesiunĭ, fiind-că alt-fel meetingul studenților bucureștenĭ ne amenință cu disprețul înaintea întregeĭ Europe? Înțelegețĭ, că astă agitațiune ne lasă cu totul rece și *chiar miniștrilor Regeluĭ Carol nu le maĭ face o impresie deosebită.* Nu e absolut necesar ca politica externă să fie populară. Adesea, cum s'a dovedit cu Grecia, e cu totul vătămătoare. Indispensabil e din contra, ca guvernul să corespundă interesuluĭ adevărat al Statuluĭ, adesea cu neputință de a-l pricepe mulțimea, interes pe care dînsa îl va reprezenta maĭ tîrziu cu convingere și fermitate. Regele Carol, a căruĭ pătrundere politică și energie, oferă toate garanțiile pentru această politică, căreia s'au dedat el și miniștriĭ seĭ cu cea maĭ adîncă convingere (sic), și autoritatea morală a regeluĭ e destul de mare pentru a putea să procure moduluĭ său de a vedea considerație și valabilitate în toate păturile poporuluĭ».

Aceste sunt părerile barbatuluĭ de stat ungur și natural ale tuturor Maghiarilor. Oameniĭ noștri de stat trebuiau să reflecteze asupra lor și să se decidă, — înainte de a se duce la Pesta.

Sylvius

Teatru-Muzică-Arte

— —

Din München se relatează că drama „Ullranda" a *Carmen Sylveĭ*, reprezentată zilele trecute la *Hoftheater*, în fața uneĭ săliĭ, literalmente plină, a avut o primire din cele maĭ călduroase, storcînd aplauzele entuziaste ale auditoruluĭ.

Rolurile principale aŭ fost încredințate unor artiștĭ de mîna întâia, iar pentru punerea în scenă s'a pus cea maĭ mare îngrijire de către direcțiune.

***

Björnstjerne Björnson și fiică-sa, Doamna Berglich *Ibsen*, se produseră de curînd, la o serată muzicală declamatorie, la Copenhaga. Poietul norvegian, cu toate că a atins deja vrista de 65 anĭ, pesedă încă un organ destul de puternic și melodios. Cite-va poeziĭ din Victor-Hugo, traduse în proză de însușĭ poietul-recitator, stirniră o furtună de aplause. Doamna Ibsen, soția d-ruluĭ Sigurd Ibsen, fiul luĭ Henric Ibsen, a cîntat maĭ multe bucățĭ franceze și norvegiene. Ea nu posedă o voce puternică, în schimb, însă, voacea-ĭ e foarte plăcută și știe s'o întrebuințeze multă artă și cu technică desăvîrșită. Și ea a cules furtunoase aplause.

***

Membriĭ conferinței internaționale ce se ține acum la Berlin, contra lepreĭ, aŭ avut să se bucure de o deosebită distincțiune din partea cancelaruluĭ Hohenlohe și a împaratuluĭ. După recepțiunea de la primul ministru a avut loc și o recepțiune la palatul imperial.

Savanțiĭ carĭ alcătuesc această conferință fură primițĭ cu mare afabilitate de către Wilhelm și Impărătească.

Se remarcă maĭ cu seamă că împaratul a distins pe Wirchow din Berlin cu o lungă convorbire. Recomandația delegaților străinĭ fu făcută de ministrul de culte al Germanieĭ Vosse și de către profesorul Lassar. Printre delegațiĭ cu carĭ împaratul stătu de vorbă cît-va timp se citează savanțiĭ francejĭ Desnier și Hallopeau.

***

Concertul celebreĭ artiste Elena Teodorini va avea loc, în teatrul național, la 20 Octombrie, în prima zi după venirea Suveranilor. Doamna Theodorini ține să dea acest concert în onoarea Majestăților Lor.

Se crede că la acest concert vor lua parte d-niĭ Dinicu, violoncelistul și d. Mureșanu, un tenor din Transilvania.

CÎNTEC POPULAR

Foai lița foi di praj

I.

Foai lița foi di prajĭ.
Cînd s'ar lua cițĭ sunt dragĭ,
N'ar maĭ hi frunzĭ pi fagĭ.
Cînd s'ar lua cițĭ sĭ 'nghie,
N'ar maĭ hi frunzĭ pi gie.
Cînd s'ar lua cițĭ sĭ pupĭ,
N'ar maĭ hi frunzĭ pi tufĭ.

II.

Și'apoi iar foai di praj,
Di eștĭ neicĭ vrion viteaz,
Fățĭ grădina cu zăplaz,
Ca să ti iubăsc cu haz,
Și-n grădinĭ fă-ți fîntînĭ.
Fîntînĭ cu cincĭ isvoarĭ,
Douĭ dulcĭ și trĭĭ amarĭ,
Cini-a be apĭ sĭ moarĭ.
Numa amorașul neu,
Și-l fereascĭ Dumnăzău.
Și di ghini și di rău.

III.

Din fîntînĭ curgi-o gîrlĭ,
Subțirica spalĭ lînĭ.
Din gîrlĭ curgi-on pîrîu,
Subțirica spalĭ grîu,
Cu bariz cărănizîu.
Cînd ți văd ochiĭ ca mura
Mă aprindi 'n chept arsura.
. . . . . .

Irimia Nedelcu.

Note literare

— —

Revista Corpuluĭ didactic din județul Neamț.

Am primit primul număr din o revistă pedagogică, care acum e în al doilea an al existenței sale. Societatea corpuluĭ didactic din Piatra jud. Neamț, care numără în sînul său mulțĭ institutorĭ și institutoare de valoare a crezut că satisface maĭ bine scopuluĭ său cultural și educative nu numaĭ în a se folosi de cele maĭ bune metode în școală, nu numaĭ de ale discuta între eĭ, ci de a redacta o revistă pedagogică.

De și marginele în care se învărtesc sunt destul de modeste, dar tocmaĭ roadele ce aduc mișcăriĭ pedagogice din țară sunt marĭ.

Ne bucurăm cînd vedem hărnicia ce a cuprins pe corpul nostru învățătoresc. Pe lîngă bunele și instructivele reviste pedagogice din Bucureștĭ, ne place a aminti și revista corpuluĭ didactic din Peatra Neamtz.

Peatra e un centru cultural al Moldoveĭ muntoase. Revista *Asachi* a publicat în vreme studiĭ frumoase și ne place cînd vedem că bătrînul I. Negri contribue cu vorba, cu condeiul și cu sfatul la această nouă revistă.

Printre redactorĭ văd figurînd multe nume cunoscute nouă ca foștĭ elevĭ și actualĭ colegĭ.

Orĭ-ce scriere de educație și învățămînt e bine venită și țara care va număra cît se poate maĭ multe publicațiunĭ pedagogice va arăta un pas înaintat în cultură. Grija pentru creșterea tinerimeĭ, preocuparea la corpul nostru învățătoresc de a găsi cele maĭ raționale mijloace de educație, discutarea tuturor chestiunilor de școală, arată că am ajuns cu școala primară la o fază de maturitate didactică, de care trebuie să ne măgulim.

Alt lucru ce trebue să semnalăm cu prilejul acesteĭ publicațiunĭ:

Ne-am deprins noĭ ceĭ de la șes a crede că institutoarele și învățătoarele noastre sînt partea *mută* în corpul didactic. Conferințele generale se ilustrau prin o adîncă tăcere din partea femeilor, ca și cum nicĭ n'ar fi fost.

La Piatra din contra; dăscălițele sînt și guralive și scriitoare.

Revista, de care vorbesc, numără în comitet maĭ multe dame și d-re institutoare, care scriu *în mod efectiv* la revistă. Imĭ place a aminti pe d-na Isăcescu, cunoscuta scriitoare în materie de școală.

Conlucrarea aceasta a elementuluĭ femeesc e o dovadă că școala primară e cea maĭ potrivită pentru desvoltarea calităților de bună institutoare și educătoare la femee. Sîntem din aceia care cred că mult maĭ mare spor s'ar face în școala primară, dacă s'ar deschide porțile femeilor la școalele de băeți, chiar pînă la clasa III-a. Calitățile de educătoare sînt complectate aicĭ prin cele de scriitoare.

Va atîrnă de la solidaritatea societățeĭ corpuluĭ dăscălesc din Piatra, de a asigura Revisteĭ cel puțin atîta viață, cât a avut Revista Asaki, dacă nu și maĭ mult.

Bine și de dorit ar fi să nu ne înșălăm.

Gh. Ghibănescu

„Opinia" la Vasluĭ

— —

In ziua de 2 Octombre, 1897, pe cînd d. D. Anastasiu, arendașul moșieĭ Pungeștĭ, se afla la Vasluĭ, a însărcinat pe feciorul moșieĭ, Vasile Ursu, să păzească ograda. Tot în acea zi, pe la orele 10-11 dimineața, luîndu-se la ceartă Anton Oliva cu Iohan Lemnariu, angajațĭ la d. Atanasiu, feciorul boieresc a voit să'ĭ despartă; dar în timpul acesta, sosind subprefectul Const. Desilă, a luat la bătaie pe fecior fără să cerceteze cine e vinovatul.

Scăpînd din mîinile zapciluĭ, Vasile Ursu a fugit la Vasluĭ într'o stare de plîns.

Bătutul a reclamat parchetuluĭ general adăogînd, pe lîngă jalbă, un certificat medical, în care se spune că pacientul are nevoie de căutare 6 zile pentru a-șĭ putea relua ocupațiile.

***

Vaccinatorul Iftimie Ionescu, agent al prefectuluĭ, juca cărțĭ, cu comisarul I. Mărdărescu, în cafeneaua luĭ G. Țatomir, în seara de 3 Octombre.

La un moment, fiind-că norocul vaccinatoruluĭ nu mergea tocmaĭ bine, Iftimie se scoală de la joc și începe să insulte pe comisar ca la ușa cortuluĭ.

Secăturile administrative se poartă așa de prost în orașul nostru, în cît au scandalizat lumea. Numaĭ prefectul, care nu știe ce va să zică prestigiu și demnitate, privește impasibil la scenele grețoase pe carĭ le oferă subalterniĭ săĭ.

Corespondent.

Crima din Ploieștĭ

— —

Din Ploieștĭ se telegrafiază ziaruluĭ „Adevărul".

Azĭ dimineață mahalaua Sf. Troița a fost viŭ emoționată de descoperirea uneĭ oribile crime.

In una din casele situate în această mahala s'a descoperit un îndoit asasinat, comis cu o ferocitatea extra-ordinară.

Un mahalagiŭ împreună cu soția sa aŭ fost ucișĭ prin lovituri de cuțit.

La descinderea poliției și parchetuluĭ, cele două cadavre aŭ fost găsite într'un lac de sînge.

In piept aveaŭ numeroase și adîncĭ lovituri de cuțit; gîturile eraŭ tăiate — aproape să se despartă capul de trunchiŭ.

*

Se crede că mobilul crimeĭ a fost furtul, căcĭ s'ă constatat dispariția uneĭ salbe.

Probabil că hoțiĭ fiind recunoscuțĭ de victime aŭ recurs la asasinat.

INFORMAȚII

— —

D-na Nathalie Sutzo și-a dat demisia din vice-prezedenție și din demnitatea de membră a comitetuluĭ Reuniuneĭ femeilor romîne.

Demisia 'ĭ a fost primită.

— —

Altă dată *Opinia* a vorbit despre un fost negustor de ferărie din Botoșanĭ, a căruĭ interdicție s'a cerut de către fiica sa Sona Spigler. Spuneam atuncĭ că nenorocitul bătrîn căruia, în slăbăciunea minței îĭ rămăsese numaĭ amintirĭ foarte îndepărtate din trecutul luĭ, telegrafiase telaluluĭ Fișel să se ducă la Botoșanĭ cu marele avocat Ștefan Șendre.

Tribunalul a pus sub interdicție pe Fișel Bauling — acesta e numele bătrînuluĭ ferar. Bauling a făcut apel și în apel a dat dovadă că facultățile mintale aŭ maĭ pastrat oare care vigoare luîndu-șĭ de avocațĭ pe d-niĭ Misir și Macri.

Curtea a ramas până astă-zĭ în deliberare și probabil că bătrînul se va alege numaĭ cu un consiliu judiciar.

— —

Intre ceĭ carĭ trebue să bine cuvînteze venirea rsgeluĭ în Iașĭ ceĭ dintâĭ sunt nenorociții puși în prevenție cu atîta ușurință de judecătoriĭ noștri de instrucție. Din ordinul procuroruluĭ general foarte mulțĭ din ceĭ puși în prevenție pentru delicte au fost eliberațĭ zilele acestea, în cît pe ziua de erĭ n'au rămas în penitenciarul nostru de cît 3 prevenițĭ pentru delicte—lucru care nu s'a maĭ întîmplat de pe timpul cînd era judecător de instrucție Ionică Marinovski.

— —

D-l A. D. Xenopol, prezedintele ligeĭ în contra alcooluluĭ, a primit o scrisoare din partea d-luĭ Haret, ministrul instrucțiuneĭ, prin care 'ĭ anunță că, în urma adreseĭ ce i-a trimis liga, a hotărît se introducă în programul învățămîntuluĭ nostru primar, prin cărțile de lectură, scrierĭ contra abuzuluĭ cu băuturile spirtuoase.

Măsura aceasta a fost introdusă în Franța cu treĭ anĭ în urmă.

— —

Ierĭ s'a întîmplat o mare învălmășală la bariera care închide trecerea peste linia ferată, lîngă fabrica de tutun. O tabără de care trebuia să treacă prin acel loc. Fiind-că însă, urma să treacă un tren, bariera s'a închis căzînd peste un car aĭ căruĭ boĭ trecuseră dincolo de barieră. Boiĭ s'au smuncit și bariera a fost ruptă. Nu s'a întîmplat nicĭ un accident de persoane.

Imediat șeful găreĭ a intrat in cercetare și această cercetare a provocat o mare adunătură de oamenĭ.

— —

D. Calligari, fostul prefect de Fălciu, a fost zilele astea în Bucureștĭ pentru a stărui la d. G. Cantacuzino ca să ia măsurĭ din timp în privința procesuluĭ faimosuluĭ comisar Făclieru, cel cu omorul de la poliție, proces care va veni înaintea curțeĭ cu jurațĭ din sesiunea aceasta.

Să știe că din această *afacere* d. Calligari a eșit deja compromis, de unde rezultă că în caz de condemnare—probabilă—a luĭ Făclieru, acțiunile politice a d-luĭ Calligari ar scădea și maĭ mult, dacă se poate.

Din Bucureștĭ d. Calligari s'a întors însoțit de vecinicul om bine pus cu prefecțiĭ,—d. defensor G. Vîntu.

Imediat după aceasta, prefectul s'a dus la d. Calligari unde s'au întreținut amîndoĭ vr'o două ore. De sigur au regulat ca lucrurile să iasă bine, să acopere crima,—cum se face vecinic sub colectiviștĭ.

De aci se vede bine că d. dr. Munteanu nu-ĭ de cît continuatorul d-luĭ Calligari, sub influența căruia lucrează.

— —

Pentru a intimida pe funcționarĭ, d. dr. Munteanu se laudă că are *carte blanche* din partea ministruluĭ.

De alt-fel, ca o dovadă de cît dispreț arată prefectul Munteanu către lumea din Hușĭ, e faptul că a căutat pentru postul de comisar oamenĭ printre notariĭ din județul Iașĭ. Norocul a fost, că notariĭ aŭ refuzat cinstea comisărieĭ din Hușĭ.

Noștimĭ, colectiviștiĭ aceștia din Hușĭ!

— —

Tribunalul Iașĭ judecă mîine cauza privitoare la morarul Emanuel Haier, inculpat pentru ultrajul d-luĭ Titus Popovicĭ, ajutorul judecătoruluĭ de pace No. 3.

In aceeașĭ zi curtea s. I. va judeca apelul senatoruluĭ Răileanu; condamnat deja la 3 lunĭ închisoare pentru ultrajul ajutoruluĭ de grefă Sevinescu.

— —

Dl. procuror Lefter Dimitrescu, însoțit de medicul primar al județuluĭ, pleacă la Tomeștĭ pentru a face autopsia cadavruluĭ luĭ Petrache Butnariu, care se bănuește că ar fi murit din bătaia pe care a suferit-o la crîșma din sat, la 29 Septembre, de la Maxim Cucoș.

— —

D. Eugeniu Ceaur Aslan a plecat alaltăierĭ la Bruxeles pentru a 'șĭ trece, la universitatea liberă din acel oraș, ultimul examen de doctorat în litere.

— —

Tragerea loterieĭ spitaluluĭ «Elisabeta Doamna, Caritatea Gălățeană» va avea loc la 26 Octombre 1897.

— —

D. St. Sihleanu, secretarul general al ministeruluĭ cultelor și instrucțiuneĭ publice, se află în localitate, în vederea inaugurăreĭ Universității.

— —

După ultimele dispositiunĭ, la inaugurarea universității va vorbi întîĭ rectorul, apoĭ ministrul instrucțieĭ și cel din urmă va vorbi M. S. Regele.

A doua zi, d. A. D. Xenopol va ține o dizertație asupra evoluțieĭ Istorieĭ, capitolul cel maĭ important din noua carte *„Filozofia Istorieĭ,"* pe care d. Xenopol o tipărește în limba franceză la Paris.

La această dizertație va asista și M. S. Regina, în onoarea Căreia distinsul profesor va face această lectură.

— —

Printre scoalele pe care le va vizita M. S. Regele cu ocazie Venirei Sale în Iașĭ, va fi și scoala normală „Vasile Lupu".

In vederea acesteĭ înalte vizite au început chiar de pe acum marĭ pregătirĭ.

— —

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

104

ORFANĬ!

PARTEA I-a

CELE DOUĂ SURORI

— —

„Și așa fiind, ce este de făcut? ce este de întreprins? ce se poate încerca?

„A se corumpe pe servitoriĭ baronuluĭ, pe gardianiĭ cariĭ mă păzesc? O! la aceasta nu ar putea nime isbuti!

„Să cauțĭ aĭ înduioșa și de a pune în mișcare sentimentele lor de milă? Dar eĭ niște brute care n'aŭ suflet!

„Se'ĭ sparĭĭ vorbindu-le de justiție? nicĭ aceasta eĭ nu o înțăleg macar!

Și lăsîndu'șĭ capul pc mînĭ, Yvonna isbucni la rîndul eĭ în hohote de plîns, în timp ce tremurînd, unul și acelaș cuvînt îĭ luneca pe buze: perdută! perdută! cu desevîrșire perdută!

XVIII

FURTUNA

Dar mica Suzană se aruncase asupra eĭ și luîndu-o în brațe:

— Perdută! O! nu spune acest cuvînt! strigă ea, regăsindu'șĭ repede toată energia. Perdută, cînd Mauriciŭ numără fie-ce minută care'l desparte de d-ta!... cînd el nu poate trăi fără d-ta!...

— Mauriciŭ!

— Perdută, cînd și eŭ te iubesc!

— Scumpă copilă!

— O! da! te iubesc cum iubesc pe mama mea, adică din toate puterile sufletuluĭ meŭ!... Te iubeam deja fără a te cunoaște și cînd Mauriciŭ în vorbea de d-ta și'l vedeam plîngînd din cauza d-tale, eŭ nu mă puteam opri de a împărtăși tristața luĭ și de a plînge împreună cu dînsul.

— Scumpă și dragă copilă!

— O da! te iubesc pentru că eștĭ bună și dulce... și te iubesc de asemine pentru tot cît aĭ suferit și suferĭ încă!

Yvonna strîngea din ce în ce maĭ tare în brațele eĭ pe mica Suzană. Frumoasa eĭ față de martiră înecată 'n lacrimĭ, esprima cea maĭ vie recunoștință și duioșie.

— Fiica mea! fiica mea! îngînă ea acoperind cu lungĭ sărutărĭ fruntea copileĭ! O! și eŭ te iubesc mult! foarte mult!

Și 'ntre aceste două sermane creaturĭ între aceste două nenorocite victime ale acelorașĭ calăĭ se stabili nouĭ și energice legăturĭ, o iubire și maĭ mare încă.

— Iartă-mă! Iartă-mă, reluă repede Yvona. In loc să fiŭ curagioasă și tare, în loc să caut a te consola, din contra, eŭ prin slăbăciunea mea încă te torturez! prin desperarea mea eŭ adaog nenorocirea ta!

„O da! iartă-mě, căcĭ mi-e rușine de lașitatea mea... iartă-mě! căcĭ tu mi-aĭ redat puterea ce'mĭ lipsea!... de acum nu mă voĭ maĭ îndoi de justiția luĭ D-zeŭ!

— Doamnă!

— Doamnă?!... O! nu mě numi astfel! Numește-mă mama ta! strigă Yvonna strîngîndu-o din noŭ la pieptul eĭ. Dă'mĭ acest nume care'mĭ va fi atît de dulce de a'l auzi, și pe care mi'l veĭ da maĭ tîrziŭ, cînd vom scapa din acest mormînt și cînd nu ne vom maĭ despărți!

— O nu! nicĭ odată! nicĭ odată! strigă mica Suzană acoperindu'ĭ la rîndul eĭ fruntea cu sărutărĭ.

— Vom fi totdeauna împreună, nu e așa? căcĭ între tine și adoratul meŭ Mauriciŭ... între amîndoĭ copiĭ meĭ... îngeriĭ meĭ de mîngîiere, vroesc de acum să se strecoare zilele ce'mĭ maĭ remîn să trăesc...

„Și mumă-ta are să consimtă. nu'ĭ așa?... sermana ta mumă care în ora aceasta plînge și ea și se desperează...

„Ea va fi prietena mea, și vom duce un traiŭ tot atît de dulce și frumos pe cît trecutul au fost dureros și întunecat...

„O da! vroiŭ să te cred... să sperez... vroiŭ să trăesc! Da. orĭ cît de bine păzite orĭ cît de bine închise suntem închise, noĭ vom eși de-aice într'o zi! Da! trebuie să se găsească, cine-va, vre-un om curajos și brav... cineva care ne va iubi sincer... și care ne va smulge din mînele acestor monștriĭ!....

— Contele de Belleroche saŭ Mauriciŭ.

Mauriciŭ? O da! el ș'ar sacrifica viața pentru mine, dar el e copil; ce poate face toată prietenia și tot devotamentul luĭ pentru noĭ, spre a ne smulge din ghiarele gardianilor noștri?

— Cine știe? respunse Suzana. Mauriciŭ e încă un copil, este prea adevarat, dar un copil care are energia și curajul unuĭ om mare....

„O! eŭ comptez și pe dînsul! pe dînsul căruia prietenia și desperarea pot să'ĭ dee puterea de a învinge toate dificultățile și toate piedicile... pe dînsul care poate în momentele aceste chiar aleargă deja spre noĭ!...

— Mauriciŭ!...

Da mamă!

— Spre noĭ... așa de departe!

— Da mamă!

— Spre noĭ, prin aceste locurĭ pe care el nu le cunoaște!...

(Va urma)

Fotografia „Chaland"
Str. Lăpușneanu
vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya
Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ. Busturĭ mărime naturală. Reproducțiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelieruluĭ: Esecutare artistică și prețurĭ convenabile.
Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

S. SCHILLER
Magasin de Manufactură
Str. Ștefan cel Mare No. 49
ASOSIT
Lănagiurĭ simple și fantasie pentru rochiĭ.
Postavurĭ și ștofe pentru haine și paltoane bărbătești.
Flanele cu metru și barcheturĭ.
Catifele și Velvet pentru bluze.
Voalete de obraz.
Madapolanurĭ, olandă, satinurĭ de lină și atlasurĭ penrru plapome.
Ștofe de mobile, plușurĭ de lină și matasă penlru mobile, covoare. etc.

Iată mişcarea epidemiilor ce bîntue oraşul Iaşĭ, de la 1—3 Octombrie (inclusiv):

BOLNAVĬ

BOALE	Vechĭ	Noŭĭ	Morţĭ	Vindecaţĭ	Rămaşĭ
Febra tifoidă	19	—	—	4	15
Angina difterică	34	5	2	2	35

— —

Ministrul instrucţiuneĭ publice a confirmat resultatul concursuluĭ ţinut la Bucureştĭ pentru acordarea uneĭ burse din fondul Răducanu Simonide, pentru studiul chimieĭ la Berlin, concurs la care a reuşit d. Corneliu Şumuleanu.

— —

Proiectul de budget al societăţeĭ funcţionarilor publicĭ pe 1898 prevede un fond pentru ajutoare de leĭ 191,000 şi 51.515 leĭ pentru pensiunĭ.

Proiectul de budget al fonduluĭ filantropic prede 208.450 leĭ la venituri şi 200.750 la cheltuelĭ.

— —

La 15 Ianuarie 1898, se va ţine concurs pentru ocuparea catedreĭ de caligrafie şi desemn de la şcoala comercială de gradul 2 din Iaşĭ.

Concursul se va ţine în localul Universităţeĭ din Iaşĭ.

Statul şi combaterea Lepreĭ

— —

La congresul ţinut la Berlin în zilele de 29 Septembrie—4 Octombre, şi anume în ultimă sa şedinţă, d. profesor doctor Kalenderu, în numele delegaţilor romînĭ, luînd cuvîntul în cestiunea combatereĭ lepreĭ, a arătat că legea noastră sanitară va fi modificată şi că mĕsurĭ nouĭ vor fi luate cu privire la profilaxia teribiluluĭ flagel.

Printre aceste mĕsurĭ, d. Kalenderu a citat următoarele:

1) Se va forma un personal medical special, maĭ cu seamă un personal sanitar comunal, în scop de a se întocmi o statistică cît maĭ exactă a leproşilor.

2) Se vor lua dispoziţiunĭ pentru isolarea cît maĭ complectă a leproşilor şi se vor înfiinţa leproserĭĭ, în carĭ vor fi internaţĭ, atît leproşiĭ voluntarĭ, cît şi aceia consideraţĭ ca periculoşĭ.

3) In spitalele rurale, în compartimente de isolare, vor fi instalaţĭ leproşiĭ carĭ ar presenta pericole imediate, aşa încît partea umanitară să fie respectată fără a fi îndepărtaţĭ din localitatea de naştere, din vecinătatea afecţiunilor lor.

Conform cu vederile medicilor romînĭ carĭ în general aŭ prevalat, Congresul a luat, cu unanimitate, resoluţiunea formulată de profesorul Hansen, în următoarea coprindere:

1) In toate ţările, în carĭ lepra formează focare sau ia o mare întindere, isolarea este cel maĭ bun mijloc pentru a împedica propagarea boaleĭ.

2) Declaraţia obligatorie, supraveghierea şi isolarea, aşa cum sunt practicate în Norvegia, frebuesc recomandate tuturor naţiunilor, ale căror municipalităţĭ sunt autonome şi dispun de un număr îndestulător de medicĭ.

3) Se va lăsa autorităţilor administrative grija de a fixa, cu avisul consiliilor sanitare, mĕsurile de amănunt, potrivit condiţiunilor sociale particulare fie-căreĭ ţĕrĭ.

Mărunte

— —

Furt. D-na Căpitan Zamfiroscu a fost, în lipsa sa de acasă, victima unuĭ furt.

După denunţarea făcută poliţieĭ de către servitoarea Maria Dimitriu, s'a furat dintr'o cutie de carton o pereche de cerceĭ de aur cu smaragde şi un inel de aur. Serva bănueşte pe ceĭ lalţĭ sorvitorĭ ca autorĭ aĭ furtuluĭ.

Alt furt. Iulia Cocea, servă la d. inginer Cugler, a fost furată, pe cînd dormea, de suma de 35 leĭ ce se afla într'un sipet. Furul a profitat de faptul că se afla cheia la sipet.

Pungaş prins. Costache Mironescu, în serviciul franzolaluluĭ Sakmary, a fost surprins de acesta din urmă pe cînd lipea cu aluat sigiliul de pe cutia de ajutoare pentru inundaţĭ, după ce-şĭ însuşise conţinutul.

Pungaşul se află arestat.

Inceput de incendiu. La casa cu No. 19, locuinţa crişmaruluĭ Moise Rosen, s'a declarat un început de incendiu la camera de culcare a crişmaruluĭ, pe cînd acesta se afla în prăvălie.

Iată cum a luat naştere incendiul. Pe o mĕsuţă de lîngă fereastră se aflau două luminărĭ aprinse. De la aceste luminărĭ au luat maĭ întâĭ foc perdelele, apoĭ au fost distruse masa, scaunele şi alte obiecte, între care şi o braţeletă de aur cu diamante, care s'a topit.

Veciniĭ prinzînd de veste au anunţat pe Rosen şi împrenună cu el au localizat pericolul.

Gardist constiincios. Gardistul din punctul oteluluĭ „Dacia" a depus la secţie un ornic de aur pe care l-a găsit în stradă.

Ornicul aparţinea d-neĭ Silberman, din strada Lozonski 24, căreia poliţia l'a încredinţat la cerere.

DIVERSE

— —

Asasinul Păstorilor

Afacerea luĭ Wacher, asasinul-păstorilor, care pasionează atît de puternic întreg Parisul a produs în Franţa întreagă o sinistră impresie.

Asasinul e, într'adevăr, un nebun. Atitudinea sa dinaintea magistraţilor, care l'aŭ interogat, întăreşte aceasta afirmare.

Iel n'a arătat nicĭ o remuşcare şi a pus, înainte de a răspunde la chestiunile carĭ i se vor adresa, condiţiunile în care el va mărturisi crimele.

Asasinatele, unul maĭ groaznic de cît cel-lalt, de a căror autor s'a recunoscut acest nebun, sunt în numĕr de 8.

Primul datează de la 20 Noembrie 1894. Vacher părăsi asilul Saint Robert (Isére) unde fusese internat şi se îndreptă spre Menton, unde a fost internat maĭ apoĭ. A doua zi după trecerea sa prin comuna Vaquière, se găsi, aproape de Draguignan, o tînără pastoriţă de 13 anĭ, Louise Marcel, zăcînd moartă pe cîmpul unde, în ajun, ea păscuse turma; nenorocita avea o rană largă la gît, două alte rănĭ la piept, ambele sinurĭ tăete. Nu s'a putut stabili dacă victima a fost necinstită de asasin.

A doua crimă: 12 Maĭ 1895: o tînără fiică de 17 anĭ, Augustina Mortueux, ucisă la marginea şoseleĭ care duce la Etaules lîngă Dijon. De astă dată un ultragiu odios fusese comis.

Primele două victime sunt tinere fete, a treia e o femee de 65 anĭ, văduva Moraud, asasinată în 24 August 1895, în locuinţa eĭ de la Saint-Oyrs (Savoie). La gît cadavrul prezenta o largă şi profundă rană. Asasinul, ca şi în cazul precedent a necinstit pe această bătrînă femeie.

Iată acum un băiat tînăr: Victor Portalier, în vrîsta de 18 anĭ, Nemulţumit de a-ĭ fi tăiat gîtul, Vacher i-a spintecat şi pîntecele, mutilîndu-l oribil.

Incă un pastor: Pierre Massot-Pellet, in vrîstă de 14 anĭ, asasinat la 29 Septembrie 1895, aproape de stîna sa, la Saint-Etienne (Ardèche). Aceleaşĭ plăgĭ, aceiaşĭ mutilaţiune ca la Portalier.

O femeie de 19. Moussier, măritată de curînd. păzind vacele pe un cîmp, Vacher se aruncă asupra eĭ, îĭ taie carotidele şi ultragiază cadavrul, palpitînd încă.

22 zile maĭ tîrziŭ, o fetiţă de 14 anĭ Rosina Rodieĭ fiica unuĭ cultivator din Varenne-Saint-Honorat, trimisă de părinţiĭ săĭ spre a păzi vitele, e întălnită în cale de Vacher. Se descopere seara cadavrul eĭ: avea gîtul tăiat pînă la coloana vertebrală, pîntecele deschis, cadavrul oribil mutilat.

In fine a 8-a victima, Pierre Laurent asasinat în noaptea de 18 spre 19 iunie 1897.

Vacher le-a povestit toate aceste crime, cu cel maĭ mare sînge rece.

Odată cu descoperirile de maĭ sus, parchetele maĭ multor localităţĭ, unde s'aŭ întîmplat crime analoage cu cele pe carĭ le povestirăm fără a se fi descoperit autoriĭ, se 'ntreabă dacă n'ar fi acest Vacher autorul acestor crime misterioase.

Cine ştie dacă presupunerea această din urmă nu se va adeveri!

De la Congresul de Geologie din Rusia

(Urmare)

— —

Bagajele fiindu-ni deja trimise la gară, după banchet am plecat direct spre Bacu, unde am ajuns astă-zĭ la 10 oare. Noaptea foarte călduroasă, nu mĭ-a permis să dorm, dar nicĭ întunecimea să observ ceva. Astă-zĭ m'am deşteptat aproape asfiixiat de mirosul puternic al petroluluĭ, care în multe locurĭ să vede chiftind la suprafaţa solului nisipos; eram deja în stepa Caspiană. Icĭ şi colo, înspre nord, să maĭ văd ondulaţiunile deluroase ce termin ultimele ramificaţiĭ ale Caucazuluĭ, în colo pustia goală, unde şi unde petroasă, să întinde până la marea pe care o zărim deja şi în care se zăreşte înaintând departe peninsula Apcheronuluĭ. Lungĭ şirurĭ de cămile taie înspre sud zarea înaintând în zăduful zileĭ (40° şi abia sunt 8 ore de dimineaţă). Hăt departe înspre sud, să amestecă cu nourĭ începutul munţilor Persieĭ. Cu cât ne apropiem de Bacu puţurile de petrol să zăresc în depărtare, iar solul nisipos din ce în ce maĭ des se presintă asudat de petrol. Un mare lac sarat presintă un ţerm departe alb şi par' că răstogolind spre ţermurĭ valurĭ de sare. Căldura devine nesuferită pe la 10 oare (50°) când ajungem la Bacu. La gară sîntem aşteptaţĭ de autorităţĭ, de notabilităţĭ şi representaţiĭ Caseĭ „Nobel frères" cea maĭ mare societate de exploatare a petroliuluĭ, în toată regiunea Caucazieĭ şi a Caspiceĭ şi despre care ţĭ-am maĭ vorbit în una din scrisorile precedente. Aceştia, înainte de a ne conduce la Castelul lor. „Petrolia" unde ni se pregătise dejunul (sîntem vr'o 250) ne-aŭ purtat în trăsurĭ vr'o 3 oare numaĭ prin uzinele şi instalaţiunele din *„oraşul negru"*, arătându-ni-le în toate detaliele şi dându-ne toate explicaţiunele. Regret că nu ţi le pot descri aci pe larg. E destul să-ţĭ spun că *Usina cu diversele eĭ secţiunĭ şi instalaţiĭ ocupă un teritor de 20 de hectare;* şi sînt aproape 100 de diverse alte societăţĭ în „oraşul negru!" La o distanţă de vr'o 10 km. să zăreşte, ca o neagră pădure, mulţimea fântânelor de păcură, închise în nişte uriaşe piramide de scândurĭ. De acolo, prin conducte, petroleul este adus maĭ întâiŭ în nişte vaste şi adâncĭ basine acoperite (la nivelul solului) — unul din aceste basine conţine singur 6 mil de de puḑĭ (peste 96,000 m. c.). — De aci apoĭ o reţea complexă de conducte îl duc în diversele părţĭ ale uzineĭ, pentru a fi aice curăţit de materiele streine, dincolo destilat, aiurea rafinat. Dependenţe ale uzineĭ sunt fabricele de acid sulfuric, parafină, benzină şi nenumerate alte preparate chimice, din care unele (dacă nu toate) servesc ca mijloace de perfecţionare a petroluluĭ de ars, a oleurilor minerale etc. Aceste uzine produc numaĭ pentru export anual vr'o 90 mil. puzĭ (apr. 1½ mil. m. c.), consumând ele singure încă vr'o 70 mil. O altă uzină, maĭ tot aşa de importantă este acea a Rotschildilor, Chibaĭev, etc. După masă, îmbarcaţĭ pe 4 vaporaşe cochete ale societăţiĭ, ne am dus la Bibi-Eybat spre a vizita izvoarele şi fântânele de petroliu de acolo. Pyramide enorme înconjoară fie-care fântână; iar petrolul este scos (de la adâncimĭ maĭ marĭ saŭ maĭ micĭ—unele până la 500 m.) prin diverse aparate, acolo unde nu ţişneşte singur cu o putere uneorĭ uriaşă, până la înălţimĭ de 30, 40 şi chiar 60 m. svârlind departe piramida protectoare şi maşinăriele; când încetează d'a ţişni, petroliul este pompat saŭ scos prin diverse aparate. Petroliul se strînge în marĭ basine deschise, formând adevarate lacurĭ, de unde conductele îl iaŭ şi-l duc saŭ la marele reservoriĭ închise şi la uzine, saŭ la debarcader unde-l depun în vapoare şi basine anume construite. Sara, întorcându-ne, am văzut marea arzând: s'aŭ dat foc la maĭ multe ţişniri de petrol şi gazurĭ în mare. Acestea o dată aprinse, ard maĭ multe zile dacă nu e vânt. Pentru 8½ ore suntem invitaţĭ la banchetul dat de Municipalitate, unde aşteptând masa îţĭ scriŭ din fugă într'un biuroŭ ce ni-a fost pus la disposiţie, în sunetul musiceĭ militare din localitate şi tehuit de zgomotul a 250 de vocĭ ce se preumblă prin culoare, plus invitaţiĭ din localitate. Să dea D-zeŭ să poţĭ ceti ce-am scris. Mâine plecăm tot cu trenul nostru special la Balakhanè-Sabunci-Romana, spre N. de Bacu, spre a vizita cel maĭ mare din basinele isvoarelor de naftă (petroliu) ale peninsuleĭ Apcheronuluĭ. Apoĭ, vom vizita maĭ departe *Surakhany* unde este vechiul templu al *adoratorilor foculuĭ* cu pretinsele luĭ focurĭ veşnice; iar mâne sară, în urma altuĭ banchet, nu maĭ ştiŭ de cine oferit, vom pleca spre Batum. Alţiĭ (Eysséric, Ducamp, Remont etc.) vor pleca spre Samarcanda şi alţiĭ spre Ararat. Cât regret că nicĭ timpul nicĭ mijloacele nu-mĭ permit să mĕ reped şi eŭ cu eĭ maĭ adânc în Orient. Când voiŭ maĭ fi aşa departe, în condiţiunĭ aşa de favorabile? Dar, nu ştiŭ ce voiŭ hotărî până mâine. Deja însă toată lumea e la masă; la revedere.

Vellea.

Economice-financiare

— —

Extragem din „Tribuna":

Am anunţat, că consiliul comunal al Iaşuluĭ a hotărît să învite pe primarul Vieneĭ, Dr. Lueger, la inaugurarea nouluĭ abatoriu, —ce se va face în presenţa regeluĭ Carol la 31 Octomvrie v. Ştirea a surprins pe mulţi. Eată, decĭ. explicaţia:

Se ştie, că vitele sunt principalul obiect de exportaţiune pentru Moldova-de-sus. Judeţiul Iaşĭ, în special, face un mare comerciu de vite şi cel maĭ important debuşeŭ pentru aceasta este pieaţa Vieneĭ. Acum câţĭ-va anĭ, înainte de încheiarea actualeĭ convenţiunĭ, când graniţele austriace eraŭ închise pentru vitele din România, măcelariĭ din Viena aŭ intervenit pentru redeschidere şi guvernul austriac a trebuit să cedeze. Maĭ întâĭ însă, a trimis la Iaşĭ o comisiune, compusă din medicul şef veterinar al Vieneĭ şi ajutorul seŭ, pentru a se asigura de calitatea vitelor din România şi de mijloacele de profilaxie veterinară. Raportul lor a fost cu desăvîrşire favorabil. Eĭ au exprimat prin „Neue Freie Presse" întreaga lor mulţămire veterinaruluĭ comuneĭ Iaşĭ, d-l D-r G. Jocu, atât pentru starea vitelor din România, cât şi pentru măsurile de profilaxie. De atuncĭ, exportul vitelor din România a luat avânt foarte mare în Austria. Pentru întreţinerea bunelor relaţiunĭ comerciale cu pieaţa Vieneĭ, consiliul comunal a hotărît acuma să învite pe primarul Vieneĭ, D-r Lueger, la inaugarea nouluĭ abator şi a târguluĭ de vite.

***

Se ştie că în America şi în Caucas terenurile petrolifere aŭ treĭ straturĭ: stratul superior între 50 şi 200 metri adâncime, este cel maĭ puţin bogat; stratul mediŭ, între 500 şi 800 de metri este foarte bogat şi une-orĭ se găseşte şi al treilea strat de la 1200 la 1300 de metri.

Pînă acuma, la noĭ, nu se perforase de cît în stratul superficial şi tocmaĭ de aceea sunt geologĭ carĭ susţin că în Carpaţĭ nu există de cît acest strat superficial relativ sărac.

In săptămîna trecută societatea Steaua Română *a pătruns, la Băicoiŭ, în stratul al douilea, la o adîncime de aproape 500 de metri.*

Ast-fel s'a adeverit că formaţiunea petroliferă din Carpaţĭ este de aceiaşĭ natură cu cea din Pensilvania şi din Caucas şi că prin urmare avem în solul nostru marĭ bogăţiĭ.

***

La rampa de vinurĭ din Bucurescĭ aŭ intrat, în cursul săptămâneĭ trecute, 185 vase cu vin şi aŭ ieşit 227. Preţul a variat între 6 şi 9 leĭ vadra după calitate.

ULTIME INFORMAŢII

— —

Pentru a spune publiculuĭ, lămurit, ce vor şi ce nu vor în sitnaţia creată partiduluĭ de către guvernul d-luĭ Sturdza, aurelianiştiĭ au hotărît să.... tacă.

Intr'o întrunire, convocată pentru deunăzĭ spre a se lua ultimele dispoziţiĭ în vederea campanieĭ ce se va porni în potriva guvernuluĭ, voiniciĭ grupaţĭ în jurul *Drapeluluĭ*, au decis, după matură chibzuinţă şi discuţiunĭ aprinse, să adauge un pol la salariul unuia din reporterĭ şi să facă o *conspiraţie de tăcere* împrejurul guvernuluĭ d-luĭ Sturdza.

Cu chipul acesta, situaţia aurelianiştilor s'a limpezit: sturziştiĭ vor lucra, ca şi pînă acum, iar aurelianiştiĭ, tot ca pînă acum, vor tăcea.

✕

Pe locul rămas liber în faţa caselor acum clădite ale d-luĭ Motăş, primăria proiectează a aşaza nişte podele pe toată suprafaţa, un fel de *tabla* pe care să se joace hora unireĭ, horă jucată, peste drum, de conu Iorgu Tacu, acum 38 de anĭ.

Fiind cam mult de atuncĭ, s'a comandat şi un profesor de danţ, pentru bătrîniĭ partiduluĭ, carĭ ţin să reînprospăteze în memoria iaşenilor talentele lor în arta coregrafică.

✕

„TRIBUNA" IN PERICOL

Ierĭ noapte s'a primit la Ligă următoarea telegramă din Sibiŭ de la un redactor al Tribuneĭ.

„Autorităţile azĭ aŭ retras din cauţiunea **Tribuneĭ** *269 florinĭ pentru cheltuielile procesuluĭ de aderenţă la Replică. Confiscarea ziaruluĭ* **Tribuna** *urmează în treĭ zile".*

Această telegramă a produs o mare senzaţie prin cercurile Ligeĭ, căcĭ nimenĭ n'ar fi crezut ca consecinţele decorăriĭ luĭ Iesszenszky să fie sechestrarea *Tribuneĭ* de către guvernul unguresc.

***

In ultimul timp guvernul oprise din cauţiunea *Tribuneĭ* o serie de sumĭ, de cîte 400 şi 500 de fiorinĭ ca amenzĭ rezultate din condemnarea redactorilor acestuĭ ziar în procesele de presă ce i s'aŭ intentat.

***

Toate fondurile *Tribuneĭ* sunt azĭ sleite şi nicĭ un credit nu maĭ are de oare ce datoriile-ĭ se urcă la 37,000 fiorinĭ.

Guvernul unguresc a găsit tocmaĭ acum ocazia, de a-şĭ încasa o *datorie* de acum doĭ anĭ.

✕

Pentru mîne este sorocit înaintea Curţeĭ cu jurĭ din Huşi, judecarea procesuluĭ comisaruluĭ Petrescu, acuzat pentru omorul luĭ Rîpanu.

Procurorul general va cere amînarea, pînă ce se va pronunţa Casaţia asupra transferăreĭ procesuluĭ.

✕

Martorul Iancu Goldştein despre care am vorbit ierĭ că a fost arestat în şedinţa Curţeĭ pe cînd depunea în afacerea Copălăoanu, a fost pus în libertate, dar tot va fi dat în judecată.

Copălăoanu care în primul moment voia se facă resurs, sfătuit de apărătorul seu d. Savel Manu care ştie cu cîtă greutate a obţinut abea reducerea pedepseĭ, a renunţat la recurs.

✕

CONVOCARE

Toţĭ studenţiĭ Universităţeĭ din Iaşĭ sunt rugaţĭ a se întruni Vinerĭ 10 Octombrie, oarele 4 p. m. în aula universităţeĭ urmînd a decide asupra cestiunelor relative la inaugurarea nouluĭ local al universităţeĭ din Iaşĭ.

✕

Aflăm cu părere de rĕŭ că d. Grigore Holban, fost prefect şi senator de Dorohoiŭ, e greŭ bolnav la Cernăuţĭ.

Dorim grabnică însănătoşire eminentuluĭ nostru amic.

✕

O înştiinţare a Rectoruluĭ invită pe studenţiĭ universitarĭ de a se întruni, cît de curînd, spre a se sfătui asupra feliuluĭ cum va fi reprezentată studenţimea universitară ieşană, la înaugurarea universităţeĭ.

Faţă de acest apel o convocare iscălită *Comitetul* şi purtînd stampila «Asociaţiunea studenţilor romînĭ pentru congres», roagă pe toţĭ studenţiĭ a se întruni la 10 Octomvrie în localul vecheĭ Universităţĭ spre a se consfătui asupra celor de maĭ sus.

✕

Catedra de caligrafie şi desemn de la Şcoala Comercială de gradul al II-lea din localitate este scoasă la concurs, pe ziua de 15 Ianuarie 1898. Printre admisibiliĭ la acest concurs sunt şi absolvenţiĭ şcoalelor comerciale superioare, printre carĭ figurează şi absolvenţiĭ vechilor şcoale comerciale cu 5 clase, carĭ pînă acuma eraŭ cu totul înlăturaţĭ de la orĭ ce concurs.

Aceasta este o justă rezoluţie dată petiţieĭ şi memoriuluĭ absolvenţilor vechilor şcoale comerciale, înmânată d-luĭ Stolojan cu ocazia ultimeĭ sale vizite la Iaşĭ.

✕

Pe câmpuşorul de lîngă şcoala de arte şi meseriĭ a stat două lunĭ un escadron de calaraşĭ cu schimbul. Acuma după ce s'a desconcetral, aŭ lăsat o cantitate de gunoaie şi necurăţeniĭ de la caĭ aşa că infectează toate împrejurimele. D-l Corban directorul Şcoaleĭ, tecnice a făcut deja un raport primărieĭ arătînd că sănătatea elevilor este primejduită. Cu toate acestea primăria şi serviciul sanitar n'aŭ luat nicĭ o măsură. Credem că măcar acum cu ocazia viziteĭ M. S. Regeluĭ, se va îndura d. Tacu să maĭ curăţe puţin gunoaiele pe lînga acea nenorocită şcoală.

✕

Aflăm că pe tot timpul cît va sta M. S. Regele în Iaşĭ, cursurile vor fi suspendate la şcoalele comerciale.

✕

La concursul pentru catedra de limba latina de la liceul internat a reuşit d. Frunză, singurul din ceĭ 4 candidaţĭ admişĭ la proba orală.

✕

D. dr. Lebell, a fost însărcinat din partea direcţiuneĭ Institutuluĭ antirabic din localitate, de a maĭ face analize bacteriologice asupra apeĭ din noile sonde americane din Bacăŭ, aşezate pe cîmpul poşteĭ vechĭ. Această apă, ca şi cea analizată acum două lunĭ, este, după cum ni se afirmă, foarte pură din punctul de vedere bacteriologic. Remîne acum ca şi analiza chimică ce se face la institutul de chimie al doctoruluĭ Bernhard din Bucureştĭ, să dee rezultate tot aşa de bune, pentru ca Bacăul să fie dotat, foarte curînd, cu un debit abondent de apă de o calitate superioară.

Conducerea lucrărilor hidraulice, ieste încredinţată d-luĭ Cucu, inginerul comuneĭ din Bucureştĭ. Inginerul va prezenta întregul proiect la treĭ lunĭ după ce se va capata rezultatul final al analizelor.

✕

Ni se comunică o ştire de necrezut, pe care o înregistrăm cu toată rezerva cuvenită.

Se zice că unul dintre artiştiĭ teatruluĭ naţional ar fi propus, cînd se discuta repertorul stagiuneĭ, să se reia şi comedia *Coada Draculuĭ*—şi că d. Fîntânaru l-ar fi amendat pentru această propunere!

Mărturisim că, dacă nu pricepem preferinţa artistuluĭ pentru această piesă demodată, înţelegem şi maĭ puţin asprimea nejustificată a comitetuluĭ teatral.

✕

Cererea de eliberare pe cauţiune a samsarilor implicaţĭ în afacerea supracotelor, a fost respinsă.

O nouă serie de escrocheriĭ a fost descoperită.

In urma acesteĭ descoperirĭ, d. Nini Thaler, samsar în Iaşĭ, a fost adus în Capitală şi interogat.

Se ştie că un mandat de depunere fusese lansat contra acestuia. Mandatul nu putuse fi executat, din causa lipseĭ luĭ Thaler din ţară şi maĭ pe urmă instrucţia renunţase la execuţia luĭ.

Căpătîndu-se astă-zĭ nouĭ probe contra d-luĭ N. Thaler, el a fost chemat în capitală şi interogat.

***

Cît priveşte instrucţia făcută în Iaşĭ în chestia supracotelor, de către d. O. Teodoreanu, ea s'a încheiat alaltaierĭ, cînd a luat sfîrşit, tot odată, şi delegaţiunea de jude-instructor care s'a încredinţat d-luĭ Teodoreanu.

BERĂRIA CENTRALĂ

In fie-care seară orchestra sub conducerea celebruluĭ violonist profesor *V. Borteanu* **şi a decanuluĭ artiştilor ieşenĭ** *Ionică Barbu.*

Bere *Zimbru*, **Bere** *Peleş*, **(Oppler). Bere** *Bavareză.*

De închiriet un apartament compus din treĭ odăĭ, bucătărie şi şură de lemne.

Str. Sf. Teodor No. 6.

O PROFESOARA *diplomată din Breslau* doreşte a da lecţiĭ în limbele Germană şi Franceză, asemenea şi de Piano.

A se adresa: la redacţia acestuĭ ziar sub iniţialele: J. J.

O guvernantă germană, cunoscînd şi limba franceză, caută un loc fie în oraş, saŭ chiar şi la ţară.

A se adresa la redacţie.

34 Strada Romînă 34

Se primesc copiĭ internĭ cu preţul de **40 leĭ lunar.** Conversaţia în casă e în limba *Germană* şi *Francesă.* Ingrijirea cea maĭ conştiincioasă.

Să predă şi lecţiĭ de Piano.

INSTIINŢARE

In cursul luneĭ *Octomvrie* va apărea din teascurile tipografieĭ editoare „Dacia" un *Călendar Literar* sub direcţiune d-luĭ *I. L. Caragiale*; el va cuprinde o alegere de bucăţĭ literare între care şi una originală a d-luĭ Caragiale.

Credem că nu maĭ este nevoe de o reclamă maĭ mare.

Domniĭ librarĭ sunt înştiinţaţĭ din timp

Preţul unuĭ exemplar 1.25

Exemplarul de lux 2.50

INŞTIINŢARE

Subscrisul avocat, domiciliat în Iaşĭ, lucrînd ca mandatar al d-reĭ Maria Smaragda Beldiman, fiica legitimă a d-neĭ Elisa Balş din căsătoria sa cu defunctul acum Aga Dimitrie Beldiman şi informat fiind că d-na Elisa Balş caută să vîndă toată averea sa văzută şi anume: moşia Pribeştĭ din jud. Vasluĭ şi casele din Iaşĭ str. Romînă, cu scopul de a face pe viitor imposibilă încasarea de la d-sa a pensiuneĭ alimentare dobîndite de clienta mea prin sentinţa Trib. Iaşĭ s. I sub No. 224 din 25 Iunie a. c, dată cu execuţiune provizorie,—*înştiinţez pe toţĭ aceĭ* cărora li s'ar propune vînzarea acestor imobile să se abţină de a le cumpăra, căcĭ în caz contrar vor fi consideraţĭ ca de rea credinţă şi expuşĭ a vedea anulîndu-li-se cumpărătura.

G. S. Cristofor.

IMPORTANT

La 1 curent se începe campania vaccinărilor şi revaccinărilor institutuluĭ vaccinal. D-l Pierre Solomon cunocustul vaccinator şi subdirector la institut care a repurtat cele maĭ marĭ succese stă la dispoziţia publiculuĭ.

Chemările acasă se adresează în str. sf. Lazăr No. 62.

Farmacia Andreĭ Cruceanu
din
TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ
Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărău, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat					
	Cl. I.		Cl. II		Cl. III	
	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

LEGĂTORIA DE CĂRŢĬ
şi
Incadrare de Tablouri
a tipografieĭ „Dacia"
Iaşĭ, 42 Strada Golia, 42.

Execută, cu cea maĭ perfectă acurateţă şi promptitudine toate lucrările aingătoare de această branşă.

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ
pentru
ŞCOALELE ROMÂNEŞTI
Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

Agenţia Teatrală
28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentru ziarul *„L'Indépendance Roumaine"* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames"*, *„Les petites Gravures"* şi *„La Confection"*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

---

LIBRARIA şi PAPETERIA
TH. P. MAXIMOVICĬ
IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

D. S. IONESCU
FRISER - PARFUMER
Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII
NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULNĂ
(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ
preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ
1 LEU FLACONUL

Dacă voiţĭ să beţĭ o cafea bună şi higenică cereţĭ la toate băcăniile NUMAI

CAFEA REGALA
La fabricei A. WEINREB din Iaşĭ
Premiată la expoziţia din Paris 1889 cu MEDALIE DE ARGINT

Singurul surogat SPORNIC şi NUTRITIV care dă cafeleĭ o AROMĂ şi un GUST FOARTE PLĂCUT. Analizele celor maĭ marĭ chimiştĭ aŭ găsit-o cea maĭ PERFECTĂ şi CEA MAI HIGIENICĂ.

1000 vedre VIN de COTNARI

Recolta 1886, din pivniţa Roznovanu de vînzare. A se adresa strada Assachi No. 12.

Dimitrie Greceanu
Avocat
Strada Asachi

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ" „GENERALA" *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"
de la COPOU, lîngă Iaşĭ
proprietatea d-luĭ ***Ión S. Ionescu***

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille,* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

„DACIA"
TIPOGRAFIE-EDITOARE
Strada Golia 42—IAŞI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURI
Borderourĭ şi Compturĭ
Cărţĭ de vizită
REVISTE LITERARE ŞI ŞTIINŢIFICE
în orĭ-ce format şi limbă
Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare
TEZE
SCRISORI COMERCIALE
Cărţĭ-adrese
BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE
MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE
în diferite culorĭ şi mărimĭ
etc. etc. etc.

ETICHETE
Bilete de logodnă şi de nuntă
MENIURI
CĂRŢI DE ABONAMENTE
CIRCULĂRI
CONDICI à SOUCHE
BILETE FUNERARE
FELICITĂRI
CĂRŢI DIDACTICE
CONDICI şi REGISTRE COMERCIALE
etc. etc. etc.

La Librăria
Th. MAXIMOVICI
din Iaşĭ, strada Golia
Se primesc abonamente la ziarul
„TRIBUNA"
din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an	. . . .	40 leĭ
« 6 lunĭ	. . . .	20 «
« 3 lunĭ	. . . .	10 «

DE INCHIRIET

Renumita grădină „Chateau aux fleurs" impreună cu o pivniţă foarte vastă şi o odaie-bufet.

Pentru informaţiunĭ a se adresa d-lu Administrator al tipografieĭ „Dacia".

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA", Tipografia-editoare Str. Golia.—Iaşĭ.

ANUL I No. 134 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — VINERĬ 10 OCTOMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In strĕinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

GREVA DECORAŢILOR CU COROANA ROMÎNIEĬ

PRIMARUL DIN RUSCIUK

Pînă şi situaţia de suveran devine penibilă cînd curtea oficială o formează plebea colectivistă.

In chestiunea aceasta, regele Carol ar avea de povestit multe lucrurĭ picante dacă s'ar hotărĭ să vorbească într'o zi despre domnia trecută şi prezentă a naţionalilor-liberalĭ.

Am avut într'o vreme, ca reprezentant la Paris, pe d. Ştefan Şendrea. Ministrul acesta al regeluĭ a dat Europeĭ o ridiculă opinie despre ţara noastră, cînd, la un prînz diplomatic, a băut apa din bolul care 'ĭ se pusese pe masă pentru a-şĭ clăti gura — după ce, în conversaţia cu un diplomat francez, zisese în repetate rîndurĭ: „C'est vrai, *mon duc!*"

Dincă Skileru, ţĕranul de carnaval pe care administraţia colectivistă îl alege deputat cu o statornică preferinţă, profită de toate audienţele la palat, pentru ca, întreţinîndu-se cu graţioasa noastră suverană, să-ĭ zică, cu vanitatea omuluĭ care a găsit o formulă fericită: „Respectele mele, *madame* Carol!"

D. Palladi, ministru încă al domeniilor cînd cu vizita, la Bucureştĭ, a împăratuluĭ Austro-Ungarieĭ, a spus, zice-se, după ce regele, cu vădită jenă, l-a recomandat luĭ Franz Josef: *„Imĭ pare bine de cunoştinţă, Majestate!"*

Tactul, această supremă expresiune a bunuluĭ simţ, lipseşte cu desăvîrşire secteĭ colectiviste.

In încăpăţînarea luĭ de a păstra caracterul raseĭ inferioare din care descinde, liberalul nu înlătură nicĭ grosolănia obtuză şi boccie a omuluĭ primitiv. Pentru el, uzanţele diplomatice, atenţiunea delicată şi manierele agreabile ale omuluĭ sociabil sunt rafinărĭ aristocratice pe carĭ democratul trebue să le repudieze cu oroare.

Faţărnicia aceasta, cu care colectivistul caută să 'şĭ mascheze imperfecţiunea sub raportul cunoştinţelor lumeştĭ, duce adesea la stîngăcia regretabilă pe care o constatăm la partidul liberal de cîte orĭ împrejurările fac să prezideze eĭ la cîte un act solemn.

Luaţĭ pe edilii noştri. Sunt printre eĭ oamenĭ carĭ aŭ o îndelungă experienţă despre trebile publice — şi sunt alţiĭ a căror inteligenţă e oare cum de-asupra mediocruluĭ. Cu toate acestea, după matură chibzuire şi deliberărĭ adîncĭ, sĕvîrşiră deună-zĭ, cu invitaţia către Lueger, cea maĭ covîrşitoare prostie.

Să chemĭ la Iaşĭ pe primarul Vieneĭ, ca să 'l primeştĭ cu solemne demonstraţiĭ de simpatie tocmaĭ în timpul cînd oraşul serbătoreşte vizita regeluĭ Carol, este, pentru omul care ştie că Lueger nu e agreat de împăratul Austrieĭ, dovada evidentă de lipsa celuĭ maĭ elementar bun simţ din partea consiliuluĭ comunal. Şi să aşezĭ, la masă, pe antagonistul luĭ Frantz Josef alăturĭ cu regele Romînieĭ, la cîte-va zile după discursurile cordiale de la Pesta, ar fi însemnat, din partea primaruluĭ nostru, să creeze suveranuluĭ o poziţie intolerabilă din punctul de vedere al raporturilor internaţionale.

Şi cu toate acestea, d. Gane a încercat s'o facă prin mijlocirea celor carĭ compun consiliul sĕŭ judiciar.

Dar nu e numaĭ atît.

Mintoşiĭ părinţĭ aĭ oraşuluĭ nostru prevĕzuserā, în programul de recepţie a suveranuluĭ, cîte-va puncte pe carĭ regele a trebuit să le şteargă cu însăşĭ mîna sa — atît era de grotescă situaţia ce 'ĭ făcea primăria. Se hotărîse, anume, ca după ce se va inaugura cel maĭ 'nalt institut cultural, suveranul, înconjurat de suită, să meargă la noua salhana, unde mitropolitul, în odăjdiĭ de serbătoare, să invoace harul dumnezeiesc asupra.... casapilor!

Nicĭ Offenbach n'a mers maĭ departe cu parodia.

Dar unde consiliul comunal a dovedit că e compus din măscăricĭ carĭ nu pricep nicĭ de cum ce va să zică demnitate şi prestigiŭ, este în punctul unde programul prevedea un banchet popular la care să ia parte şi suveranii.

Inchipuiţi-vĕ sala teatruluĭ naţional transformată, pentru circumstanţă, într'o imensă sofragerie; regele, avînd la dreapta un agent electoral şi regina pe d. Tacu — aplaudaţĭ de galerie după fie care fel de bucate!

Trebue să fie cine-va... colectivist din naştere ca să înscrie asemenea enormităţĭ într'un program festiv.

Cît de contrariat trebue să fie regele cînd, din pricina alternărĭi constituţionale a partidelor, e silit une-orĭ să lucreze în chestiĭ delicate cu oamenii aceştia, strĕinĭ pînă şi de cunoştinţele rudimentare asupra uzurilor vieţeĭ moderne, se vede din grija ce are de a modifica sistematic tot ce concep eĭ.

Cînd nefericitul prinţ de Battenberg a pus pentru prima oară piciorul pe pămîntul Bulgarieĭ, l-a primit, în Rusciuc, consiliul comunal şi autorităţile administrative.

Primarul, care 'ĭ a prezintat tradiţionala pîine şi sare, era în frac şi purta pe cap o monumentală căciulă fumurie. Par'că vĕd şi acum mîna plouată a eroului de la Şlivniţa, cînd a vĕzut pe fruntaşul poporuluĭ peste care avea să domnească.

Dacă ar trăi Battenberg azĭ, ar crede că programul pentru recepţiunea, la Iaşĭ, a regeluĭ Carol e făcut de primarul sĕŭ din Rusciuc — şi n'ar greşi cu mult.

G. Rădulescu

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Exces de zel. — Un fenomen interesant se petrece pe tărîmul „arteĭ" de cîte-va zile încoace. De pretutindenĭ se anunţă, zilnic se anunţă cu o adevĕrată risipă, producţiĭ, concerte, propunerĭ, reprezentaţiĭ, serate — toate în vederea şi cu ocazia prezenţeĭ M. M. L. L. în oraşul nostru.

Sonnenthal — pentru Meşterul Manole; Agata Bîrsescu pentru Urlanda — ambele de Carmen Sylva, — Theodorini pentru operă — vre o operă favorită a Regineĭ de sigur; Mureşanu, Dinicu, Nottara etc, etc — se vestesc şi se propun rînd pe rînd, din iniţiative propriĭ saŭ prin impresarĭ.

Cum vĕ pare dragostea aceasta subită pentru Iaşĭ, pentru despreţuitul şi pustiul oraş al Moldoveĭ?

Esplicaţia acceselor de dragoste artistică o posedă fie-care: venirea Majestăţilor, urmată neaparat de o ploaie de stele — căzute şi căzătoare —, decoraţiĭ, distincţiĭ, benemerenti, mulţămirĭ şi aşa maĭ departe.

Cît de fascinătoare eştĭ tu, putere şi sclipire a auruluĭ şi a măririlor!

Dar fie: Iaşul va folosi de la fericitul eveniment, va aplauda arta şi orĭ unde ar veni, şi din orĭ ce motiv ar veni, vie maeştriĭ — pour l'amour de l'art sau — de l'ar... gent.

OMUL FIARA

De la epoca de tristă memorie a luĭ Jack Spintecătorul nu s'a pomenit un eveniment maĭ mişcător decît descoperirea asasinuluĭ Vacher, despre care s'a vorbit în „Opinia" de ierĭ.

Intr'un scurt timp nouĕ asasinate, cele maĭ multe însoţite de violurĭ şi bestiale batjocurĭ! Dar numărul acesta e mic faţă cu al atentatelor necunoscute, al crimelor nedescoperite, poate. Satyr rătăcitor, fugind prigonit de o neastîmpărată sete în care clocotiaŭ dorinţĭ de amor şi de omor, nerespectînd nicĭ vrîstă, nicĭ sex, pedepsit prin chinul patimelor însuşĭ — şi toate acestea într'o ţară fruntaşă a civilizaţieĭ veaculuĭ nostru, în Franţa!

E adevarat că asasinul se pretinde nebun şi neresponsabil; el are, însă, conştiinţa neconştiinţeĭ sale oare cum. Şi adus la judecătorul de instrucţie, el a „lansat" o proclamaţie cam în feliul acesta:

„Cu atît maĭ răŭ pentru aceia care mă socot respunzător de faptele mele. Da, am comis toate crimele ce-mĭ imputaţĭ, dar într'un moment de nebunie...

«Am fost muşcat de un cîne turbat către vrîsta de şapte anĭ; la 14 anĭ am întrat slugă. Nu puteam să-mĭ înfrînez gîndurile ce-mĭ treceaŭ prin cap. Mi se întîmplaŭ atacurĭ ca şi cele de turbăciune şi luam cîmpiĭ fără a-mĭ da seamă de ce fac...

«Părinţiĭ meĭ aŭ trebuit să sufere mult în timp ce eŭ hoinăriam prin Franţa ca un căpiet, călăuzit numaĭ de lumina soareluĭ. Aceĭ carĭ vor să mă plîngă pe mine, pe dînşiĭ să se plîngă".

***

Cîtă poiezie încă în întunecata proclamaţie a criminaluluĭ! Cine ştie pe ce strat de inteligenţă şi simţire s'a aşternut furia erotomană şi nebunia senzuală a monstruosuluĭ pribeag!

Este un caz de psihopatie şi un caz de studiŭ individual acesta, bizar şi fioros care, totuşĭ, are un trecut în afară de orĭ-ce greşală. Crescut într'un mediu religios, aratase înclinărĭ spre evlavie şi cumpăt; militar — suboficer îmĭ pare — dovedise o purtare ireproşabilă şi demnă care n'ar fi dat nimănuĭ de bănuit că omul va ajunge la o furie atît de primejdioasă.

Peste un scurt timp, însă, fu atins de nebunie, fu închis: şi în azilul de alienaţĭ avu o purtare „cu minte" în urma căreia fu lăsat liber.

Cum însă s'a prefăcut natura omuluĭ într'o ferocitate cumplită? Aceasta o poate esplica numaĭ chipul de traiŭ, sărac, singuratic, izolat. Incepu a fi urmărit de gîndul sexual pe care nu-l putu mulţămi; de aci furia îl cuprinde treptat, treptat, înlănţuindu-l, nebunindu-l şi făcînd din el un subiect demn de analiza luĭ Krafft-Ebing.

Urît din fire, respingător şi dispreţuit din pricina neajunsurilor fizice ale figuriĭ, Vacher devine din ce în ce maĭ stăpînit de dorinţĭ neînfrînate şi nesatisfăcute. Natura l-a obijduit, l-a nedreptăţit: el o să-şĭ răzbune abătîndu-se de la norma şi legile eĭ.

Slăbiciunea de sex şi de vrîstă devine ţinta patimeĭ luĭ, victima desfrîuluĭ şi batjocureĭ luĭ. El îşĭ îndreaptă atacul nebun în potriva cuĭ nu-ĭ poate rezista; el îşĭ culege momentele de „plăcere" unde forţa şi brutalitatea luĭ pot învinge şi supune.

***

Cazul dezgustător şi monstruos al asasinuluĭ Vacher merită totuşĭ să atragă luarea aminte asupra anomalieĭ ce are loc în omenire uneorĭ şi care dă naştere la crime şi scîrbe de soiul celor descoperite. E greŭ să coborĭ analiza şi reflecţia la nivelul unor asemenea cazurĭ înfiorătoare: dar medicina socială ar avea datoria să se ocupe de ele ca de o boală rezultată din fatale osînde ce a atîrnat societatea însăşĭ asupra unor fiinţĭ cugetătoare şi simţitoare.

S'ar părea că ea ispăşeşte vina de a fi redus la o ruşinoasă convenţie şi o pudică ipocrizie nevoia sexuală a omuluĭ, puind-o cu totul departe de trebuinţele vieţeĭ omeneştĭ.

Cercetaţĭ educaţia modernă; reflectaţĭ asupra moduluĭ cum am fost crescuţĭ şi cum vom creşte la rîndul nostru pe alţiĭ şi veţĭ ajunge la încheerea că o mare eroare se perpetuează şi se împrăştie în moravurile omenirii moderne, întocmite din faţărnicie, convenţie, viclenire de sine însuşĭ a fiecăruia.

„Civilizaţia — zice un eminent publicist francez a avut aierul că se gîndeşte la toate nevoile sărăcului, dar a lăsat de-oparte pe cea dintăiŭ poate dintre dorinţile specieĭ. Intocmaĭ ca şi cînilor înlănţuiţĭ şi înfrînaţĭ în foame şi patimĭ, tot astfeliŭ omuluĭ starea aceasta îĭ dă turbarea.

„Fiinţa omenească inzestrată cu simţurĭ, are trebuinţă dacă nu de a iubi aşa cum ne cîntă romantieriĭ, cel puţin ca să-şĭ îndeplinească instinctul şi chemarea, atît de naturale şi de legitime ca şi celelalte, şi tot atît de demne de ajutoarele filantropice care înlesnesc săracilor să găsască de băut, de mîncat, sau de dormit în vr'un azil Ce s'a făcut însă pentru a domoli fiinţeĭ omeneştĭ setea de plăcerĭ şi de iubirĭ? La ce izvoare să-şĭ adape simţirea înfierbîntată pribeagul chinuit de arşiţa senzuală, lipsit de un ban, şi pe deasupra încă, creat cu o sluţenie respingătoare ca nenorocitul Vacher?..."

E în adevăr de gîndit şi de tras încheierĭ din aceste consideraţiĭ. Din punctul acesta de vedere omul e maĭ nenorocit ca toate vieţuitoarele naturii; el e criminal cînd se abate de la legĭ artificiale, criminal cînd se supune legilor fireştĭ.

Şi nu-ĭ măcar amorul să-l împace cu el însuşĭ şi cu natura.

Blag.

Chestiunea Naţională

— *Concert Popular* —

Producţiunea muzicală pe care a executat-o orchestra colectivistă în chestiunea Romînilor de peste munţĭ, a sacrat dintr'o dată pe d. Sturdza ca neîntrecut virtuos — iar partiţiunea va rămîne ca o pildă neuitată în istoria artelor.

A început printr'un preludiŭ suggestiv în timpul cînd partidul căuta o arie melancolică pentru a plînge doleanţele fraţilor din Transilvania — şi a continuat crescendo pînă cînd a ajuns la strofa pe care a ilustrat-o d. Grădişteanu în al sĕŭ mucalit *Scrînciob*.

In punctul acesta culminant, orchestra s'a oprit un moment pentru a desvolta cîte-va bogate variaţiunĭ marţiale, şi s'a coborît, apoĭ, într'o graţioasă riturnelă, ale căreĭ note de mărgăritar vorbiaŭ urecheĭ desfătate limba inimeĭ simţitoare.

De aci în colo partiţiunea s'a executat în surdină, pînă la a doua strofă, cînd, sunetele jalnice de oboie, întrerupte la intervale de viguroase puncte de tobă în mijlocul sfăşietoarelor gemete de contrabas, marcaŭ procesul psichologic al compoziţiuneĭ.

Intrarea impetuoasă a instrumentelor de aramă a venit să anunţe că rezolvarea acorduluĭ suprem se apropie.

A treia strofă — în ajunul căderei conservatorilor:

Un allegro vivace, semper crescendo, a rezolvat, într'un nesfîrşit tumult, motivul preludiuluĭ. Era o fugă nebună à la Mazeppa.

Intr'un iad de sunete stridente carĭ colcăiaŭ la un loc cu notele abia perceptibile ale leit-motivuluĭ principal, începu să se desineze, în stil vagnerian, conturul mareĭ concepţiunĭ a maestruluĭ. Momentul acesta rezuma în chip grandios şi ideea şi mijloacele de orchestraţiune ale artistuluĭ.

O savantă împletitură de note grave de cimpoiŭ cu un barbătesc staccato de darabană, forma o delicioasă armonie pe care o complecta un acompaniament savant de cobză. Tromboanele, prinzînd relieful motivuluĭ, îl repercutaŭ înflorit şi'l treceaŭ trimbiţelor, care'l filaŭ pînă cînd îl stingeaŭ într'un ecoŭ murind.

Coda — la venirea liberalilor:

Ca o licărire de candelă stingîndu-se, violinele maĭ scoteaŭ cîte un ral oftigos, care cădea intermitent din gamă în gamă pînă ce se îneca într'un lung suspin de contrabas răguşit — pentru încheia o complicată speculaţiune filosofică.

Ultimele acordurĭ leşinară sub o serie de note secĭ şi rare, ca picăturile de ploaie pe un fund de căldare spartă.

Jeszenszky.

BUCOVINA

VII

Chestia culturală.

După ce ne-am dat seamă de starea învăţămîntuluĭ rural, că favorizază maĭ mult pe Rutenĭ, iar în şcolile romîneştĭ încep din clasa III studiile a se preda în limba germană; e locul de a veni să vedem cum stăm cu şcolile secundare.

Şcolile secundare şi superioare sînt chemate a forma pătura de oamenĭ, ce vor conduce statul.

Romînii dispun de un mare fond religionar, care întreţine multe şcolĭ secundare, acordă deosebite *stipendiĭ* (burse) şi ca atare dar e chemată a promova cultura secundară la Romînĭ.

In Bucovina e o singură şcoală *normală* pentru învăţătorĭ şi institutorĭ. Limba de propunere e cea germană, iar limba romînă e ca obiect de studiĭ, nu ca limbă de predare. Şcoala normală e în Cernăuţĭ.

Zăticnirea, ce sufere cu aceasta studiul în şcoala poporană e destul de mare. Invăţătoriĭ care ies din această şcoală sînt înstrăinaţĭ ca limbă, ca simţire şi decĭ în neputinţă de a servi ca focare de lumină şi cultură naţională în sate.

Din acest punct de vedere învăţătoriĭ bucovinenĭ sînt departe de a se asemăna cu învăţătoriĭ ardelenĭ, unia din stîlpiĭ ceĭ maĭ puternicĭ aĭ mişcăriĭ naţionaliste de peste munţĭ.

In Bucovina învăţătorul are a vorbi nemţeşte. Libertatea supt care se prezintă şcoala germană a copleşit inteligenţa romînă. In Transilvania din contra limba maghiară fiind impusă cu forţa e primită cu răceală, se învaţă de silă şi aduce numaĭ perdere supt raportul cultural, îndîrjire supt raportul naţional.

Un semn bun al timpuluĭ e că actualul deputat tînăr romîn dr. G. Popovicĭ a cerut în Parlamentul austriac dreptul de a se deschide în Cernăuţĭ o şcoală normală *curat* romînească. Dacă cu şcoala normală stau răŭ, apoĭ tot aşa de răŭ stau Bucovinenii şi cu şcolile secundare. Există un gimnaziu romîn în Suceava; elevĭ romînĭ sînt 253; străinĭ 239, din care numaĭ Ovreĭ 178. Acesta e singurul gimnaziu, cu care se pot făli Romînii, susţinut din fondul religionar şi de *Şcoala Romînă*, o meritoasă asociaţie culturală.

In gimnaziul din Cernăuţĭ, se găsesc elevĭ Romînĭ abia 98, faţă cu 626 elevĭ străinĭ; în Rădăuţĭ sînt iarăşĭ abia 54 elevĭ romînĭ faţă cu 198 străinĭ.

Universitatea din Cernăuţĭ e pur Germană, căcĭ afară de cîte-va cursurĭ de teologie, ce se predau în romîneşte (Istoria bisericeĭ romîne), toate celelalte cursurĭ se predau în nemţeşte. Prin Universitate s'a germanizat foarte mult ţara.

Curs de Istoria Romînilor nu se face la Universitate, căcĭ nu dă mîna Austrieĭ a îngădui un asemenea curs, care ar deştepta prea mult conştiinţa elementuluĭ romînesc, căruia şi codri şi şesurile îĭ vorbesc de strălucirea neamuluĭ în trecut şi de hoţasca răpire a acestuĭ frumos şi fericit pămînt.

Am fi prea fericiţĭ, dacă în cursul de Istoria bisericeĭ romîne s'ar strecura paginĭ de istoria politică căcĭ la noĭ în trecut interesele bisericeĭ aŭ fost una cu ale statuluĭ şi ne e greŭ ca făcînd Istoria bisericeĭ romîne să nu amîntim de numele şi faptele glorioase ale acelor Voevozĭ donatorĭ, între care numele ilustruluĭ Voevod Stefan răsună pretutindenĭ în Bucovina.

Vremurĭ vitrege pentru neamul nostru, cu atît maĭ mult cu cît şcoala, care e chemată a reînvia trecutul unuĭ popor e ţinută mută *din sistem*.

Totuşĭ să nu disperăm.

Ardelenii doresc pentru eĭ înfiinţarea uneĭ Universităţĭ romîneştĭ la Sibiŭ. Ar fi un mare cîştig pentru eĭ înfiinţarea unuĭ asemenea centru cultural. Dar cheltuelele ce comportă o Universitate sînt prea marĭ maĭ ales pentru un popor, ce e supt până la măduvă de diferitele birurĭ oneroase din partea guvernuluĭ maghiar.

In Bucovina din contra există o portiţă deschisă şi cum acum merge curentul spre o deplină descentralizare şi o autonomie a naţionalităţilor e vremea cea maĭ priincioasă a cere o maĭ largă parte studiilor romîne la Universitatea din Cernăuţĭ.

Din elita studenţilor se formează acea pătură conducătoare, care e chemată a romanisa această provincie romînească.

Chestia nu e ușoară. Pentru moment sunt mulți chiar dintre Romîni, care n'aŭ vedere limpede asupra stării lucrurilor. Instrăinați prin cultură, nemțiți în școlĭ pănă la măduvă, aceĭ dintre Romînĭ, care sînt chemați a conduce destinele poporuluĭ Romîn, se arată recĭ la acestea.

Iată cum ne zugrăvește d. Bogdan-Duică pe un asemenea Romîn într'una din ședințele solemne ale dieteĭ Bucovineĭ.

«In 1893 *Concordia*, societate politică, petiționase la dietă pentru înființarea unuĭ *pedagogiŭ* romînesc. Raportorul comisiuneĭ d. Pompe, ceruse ca hîrtia să se treacă *ad acta*. Azistam la ședință și eŭ. In așteptare curioasă fiind am tresărit, cînd am auzit că se raportează asupra petiție. Președintele întreabă: Dorește cine-va să se pronunțe asupra acesteĭ propunerĭ?—Tăcere! Nimenĭ nu dorește și se trece la ordinea zileĭ. Dar eu am stat ca ars la Rectorul universitar, care atuncĭ *era un Romîn*, sta în dieta și avea glas. Ce greutate ar fi avut cuvîntul unuĭ rector literat și pedagog în favorul acesteĭ petiții! Rectorul a tăcut.... D-l *E. Voinți* tăcea în chip sublim, ca o icoană din altar». (o. c. pag. 93).

Spre fericirea noastră lucrurile au început să se schimbe în bine. In capul mișcăreĭ culturale din Bucovina s'au pus *damele romîne*, s'au pus cîți-va magnați romînĭ.

Tot progresul se așteaptă de la cele *două* societățĭ culturale: *societatea doamnelor romîne* înființată în 1890, și *școala romînă*, înființată în 1888;

Cu toțiĭ ne aducem aminte de călduросul apel făcut acum doĭ anĭ de către societățile culturale din Cernăuțĭ pentru întreținerea unuĭ internat pentru eleviĭ romînĭ.

Maĭ toți ne-am depus banul nostru cu deplină mulțumire sufletească că ajutăm pe frațiĭ noștri.

Orĭ cît de greu ar fi de sprijinit o cultură superioară la elementul romînesc, care locuește în mare parte satele și tîrgușoarele, totuși e chemarea celor bogați și luminați de a contribui cu *obolul* lor la sprijinirea cultureĭ acestor tinere și viguroase vlastare rurale care sunt chemate de a aduce priminirea în pătura suprapusă, alcătuită din cele maĭ eterogene elemente.

Către această tinerime viguroasă și plină de inimă adevărat romînească se adresază Bogdan Duică în frumoasa peroratie ce o dăm aci:

«Maĭ ales tu tinerime romînă și trează, tu cercetează acest trecut; tu indignează-te de nedreptățile, ce-l pătează, și dacă-ĭ drept că națiunea ta nu-ĭ *un organism*, ci *exemplare*, prinde ambiția de a te face creatorul organismuluĭ viitor. Privește printre șirele barbaților de azĭ, oprește-te la ceĭ ce sunt în adevăr meritoși și tu—inimă caldă—și eĭ—minți chibzuite—dați-vĕ mîna pentru a produce o suflare maĭ curată, maĭ puternică, pe locurile aceleĭ țărĭ, de al căreĭ viitor romîn eștĭ responsabil tu».

In curierile viitoare vom stărui asupra chestiuneĭ celeĭ maĭ ardente: *naționalitățile și politica lor în Bucovina.*

Gh. Ghibănescu

„Opinia" la Vasluĭ

Acum vre-o douĕ zile, în trecerea mea prin Vasluiŭ, vizitînd între altele și pompieria, am zărit în fundul grajduluĭ, în capătul dinspre drum. un cal de rasă, cu părul sur rotat, al căruĭ valoare o socot cel puțin o mie leĭ. Am fost surprins ce e dreptul, de frumusețea caluluĭ și de atenția deosebită, al căruĭ obiect era calul, din partea pompierilor. Făceam o sumă de presupunerĭ: am crezut la început că aparține comandantuluĭ pompierilor, dar imediat am părăsit această idee, gîndindu-mă la modestul seŭ salar care nu-ĭ permite aseminea lucs. Să fie a pompieriei n'am putut admite din capul loculuĭ, știind suma ce plătește comuna pentru un cal de pompier.

Pentru a pune capăt îndoieleĭ am întrebat pe unul din pompierĭ, și mi-a rĕspuns că e al d-luĭ Țurcanu, casier al comuneĭ sub toate guvernele.

D. Țurcanu de și om cu avere de peste 200,000 leĭ, și de și cam în vrîstă, în loc să se odihnească, se sacrifică pe altarul patrieĭ, numaĭ pentru a-și complecta aniĭ de pensie, ca nu cum-va se-ĭ lipsască suma de 22 leĭ 50 banĭ pe lună pînă pensia întreagă.

In acelașĭ timp, ca bun patriot, crede de cuviință a nu se lipsi de micile avantaje pe carĭ în provincie orĭ-ce funcționar demn nu trebue să le desprețuiască: Așa de esemplu nu se mulțumește numaĭ cu întreținerea unuĭ cal în grajdurile și din furajul pompieriei, ci face a se cumpara ovăz în contul comuneĭ pentru calul seŭ, dacă nu se dă ca hrană decît orz cailor de la pompierĭ.

Funcționarul demn și corect, după cum înțelege d. Țurcanu, e dator să întrebuințeze în serviciul seŭ oamenĭ plătiți de comună pentru treburile publice, cum a făcut d-sa cu Iancu Romașcu, agent de urmărire al comuneĭ, plătit cu 60 leĭ lunar, pe care l-a pus toată vara să-i privigheze la construirea unor case.

Noĭ carĭ nu admitem însă acest mod de a vedea lucrurile ce se petrec la comuna din Vasluiu, atragem atențiunea parchetuluĭ.

Ne-am fi adresat celor de la comună, dar în împrejurările actuale ne-am adresa de prisos, de oare ce chiar unul din ajutoriĭ de primarĭ actualĭ, privește din acelaș punct de vedere lucrurile ca și d. Țurcanu: In anul 1886, tot ca și acum, în calitate de ajutor de primar a vîndut un minz fatat în grajdurile pompieriei, încasînd prețul în profitul seu. La întrebările ce 'ĭ s'au pus în această privință, inteligentul ajutor de primar a replicat că a primit numaĭ eaĭ pe samă, și nu poate fi respunzător de cît de acești.

Călător.

Litere-Arte-Științĭ

Sîmbătă, 11 Octomvrie, va avea loc, în teatrul-circ Sidoli o mare reprezentație de gimnastică și tir dată de trupa de gimnasticeĭ romînĭ condușĭ și instruițĭ de d. V. Negrutzi, cunoscutul profesor, care se știe cîte sacrificiĭ a făcut spre a crea o scoală de gimnastică nesubvenționată de stat ci susținută numaĭ prin produsul reprezentațiilor pe care le dă din cînd în cînd.

Programul este pe cît de atrăgător pe atît și de variat și nu ne îndoim că publicul iașan sub auspiciile căruia școala valorosuluĭ profesor d. Negrutzi a putut prospera, va încuraja prin o numeroasă prezență silințele ce acest profesor de merit își dă spre a bine merita de la concetățenii seĭ.

In numărul viitor vom publica detaliile programeĭ,

Incă un proces politic

Curtea de Casație din Budapesta, a aprobat deciziunea consiliuluĭ de disciplină al baroului advocaților din Satumare pentru darea în judecată a advocaților romînĭ dr. N. Nilvanu și dr. Dragoș din Șomcuta-mare pentru „agitație în contra patrieĭ"

Vina acestor douĭ romînĭ e că acum un an, cu ocazia serbăreĭ Milienuluĭ, aŭ dat două serate literare în casele lor, la care s'a cîntat „Deșteaptă-te Romîne" și s'aŭ recitat poeziĭ patriotice rămînești de Alexandri, Eminescu și Coșbuc.

Aceste serate aŭ fost considerate de baroul advocaților din Satu-mare, drept o dnmonstrație în contra Milienuluĭ unguresc.

Expoziția din 1900

Cetim în *Drapelul:*

Toate țările se pregătesc pentru a străluci la marea expoziție care se va ține la Paris în 1900. Singurĭ noĭ nu luăm nicĭ o măsură, nu facem nimic pentru a ocupa cu onoare locul ce ni se cuvine în mijlocul popoarelor producătoare.

S'a spus că d. Kalenderu a fost numit comisarul guvernuluĭ romîn la această expoziție, dar pare că ceĭ ce aŭ afirmat aceasta n'aŭ fost bine informați.

Pănă și ziarele franceze se îngrijesc maĭ mult de cît noĭ de indolența pe care o arătăm față de marele concurs ce se va deschide în 1900 la Paris.

Am dori să vedem părăsindu-se această indolență, căcĭ timpul ce a maĭ rămas e scurt și locurile libere maĭ bune să ocupă necontenit de alțiĭ.

Economice-Financiare

— —

In cursul trimestruluĭ Octombrie, casa de depunerĭ va face împrumuturĭ pe deposite de efecte cu 5 jum. la sută pe an.

Efectele de Stat sau garantate de Stat se vor primi, drept garanție, cu un scăzămînt de 10 la sută sub cursul zileĭ.

***

75 de debitanți de bĕuturĭ spirtoase din Focșanĭ s'au retras din acel comerciu.

Se zice că causa care a contribuit la aceasta ar fi lipsa de vin, și mizeria ce bîntue populația.

***

De la 20 pînă la 30 Septembrie, s'a ordonanțat, la primăriă Capitaleĭ, suma de 91,200 leĭ, drept plată a 74 bilete cîștigătoare ale loterieĭ funcționarilor publicĭ.

De la 1 Octombrie și pînă astă-zĭ, s'a maĭ aprobat plata a 153 bilete cîștigătoare, representînd o valoare de 32,560 leĭ.

A maĭ rămas să se aprobe plata a încă 60 bilete cîștigătoare presentate, representînd o sumă de 7000 leĭ.

Biletul care a cîștigat lotul de 20,000 leĭ n'a fost nicĭ pînă acum presentat spre încasare.

Mărunte

Furt. D-na Maria Arabianu, debitantă de tutun din strada Golia, s-a plins poliție că, pe cînd se afla în camera de dindosul prăvălieĭ, un individ necunoscut s'a introdus în debit și, profitînd de faptul că saltarul tejgheleĭ era deschis, a furat suma de 3 leĭ în gologanĭ.

Copil lepadat. Asară s'a prezentat la crîșma luĭ Ghidale Braunștein o femee cu un copil în etate ca de o lună, și a dispărut fără a prinde cine-va de veste, lăsînd copilul într'un colț al crîșmeĭ.

Ana Zaider, care ține un restaurant la acea crîșmă, a luat copilul și l-a încredințat fiuluĭ eĭ, Carol Zaider, cizmar, ca să-l ducă la secție pentru a fi internat în institutul de copiĭ găsițĭ.

In momentul cînd ceĭ de la comisia dispărțireĭ I-a dispuneau trimitirea copiluluĭ la institut, vecinii luĭ Carol Zaider s'au prezentat la secție și au declarat că acel copil aparține concubineĭ luĭ Zaider.

Poliția, înțălegînd rolul acestuia, a dispus de ocamdată arestarea luĭ, pentru a se putea descoperi mama copiluluĭ.

Intoxicat cu oxid de carbon.—Cost. Iordache a Marieĭ, de loc din comuna Uscați, județul Neamț, care făcea pe salahorul la construcția unor case ale d-luĭ avocat G. C. Anastasiu, a fost găsit azĭ dimineață asfixiat într'o camară a caselor cu No. 26 din strada Albă.

S'a găsit în acea camară un ceaun cu cărbunĭ nestînșĭ încă. Vecinii și poliția, după mirosul ce exhala camara, s'aŭ convins că moartea n'a putut proveni decît în urma gazuluĭ inhalat de nenorocit.

Nu se bănuiește o sinucidere ci prezența ceaunuluĭ cu mangal se explică prin intenția nenorocituluĭ de a face cald în casă.

O bandă de hoți în jud. Covurluĭ

— —

Din plasa Prut-Horincea, jud. Covurluĭ se comunică că de cît-va timp o bandă de hoțĭ, pradă ziua în ameaza mare populația din județ.

Această bandă a băgat groaza în locuitoriĭ de pe Horincea. Ascunzĕtoarea hoților se află în pădurea de lîngă Berештĭ, unde s'a proiectat facerea tunelului linieĭ ferate Galați-Bârlad. Toțĭ drumețiĭ din acea parte a loculuĭ și în special aceĭ carĭ stau în tîrgul Berештĭ și fac cursa Berештĭ-Bêrlad, sunt opriți în pădure, jefuiți, desbrăcați și uniĭ chiar arestați.

Un ast-fel de caz s'a întîmplat și cu un primar de pe Horincea, carĭ după ce l'aŭ jăfuit de tot avutul sĕŭ si l'aŭ ținut arestat maĭ multe ceasurĭ, i-aŭ dat drumul, trimețîndu-l la reședința sa.

In județ, de la căminul celuĭ maĭ sărac țĕran și pănă la cel maĭ mare proprietar, nu vorbesc de cît, că nu se ține minte vre-odată ca acest județ să fi fost așa de rĕŭ administrat și lăsat în prada hoților, ca sub actualul guvern.

Prefectul Zorilă, odată macar n'a fost în județ, sub-prefecții își fac de cap, uniĭ ocpându-se de afacerile lor personale, iar ceĭ-l'alțĭ, cum e bunăoară sub-Prefectul Pastia, din plasa Pruto-Horincea, bazat pe protecția fratelui sĕŭ, d-l general Pastia, nu face nicĭ o inspecție și maĭ mult chiar, tolerează cele maĭ scărboase potlogăriĭ.

INFORMAȚII

— —

MM. LL. Regele și Regina vor fi însoțite, în vizita Lor la Iași, de d-nele Mavroieniĭ și Bengescu, de d. general Vlădescu și de adjutanții-colonelĭ Manu și Priboianu.

Toțĭ miniștriĭ vor asista la serbările înaugurăreĭ Universității, precum și președinții Camereĭ și aĭ Senatuluĭ.

De asemenea, va asista și rectorul Universității din Capitală, d. T. Maiorescu.

— —

O scenă caracteristică s'a petrecut acum cîte-va zile la ministerul domeniilor, în cabinetul d-luĭ An. Stolojan.

D. deputat Basil Epurescu avînd o afacere cu d. Stolojan, a intrat în cabinetul acestuia fără să se anunțe. Iar d. Stolojan, care se întreținea în acel moment cu un solicitator, se face că nu-l bagă în seamă și plimbîndu-se prin cabinet îĭ întoarce spatele.

Aceasta a revoltat atît de mult pe d. Epurescu, în cît a izbucnit:

— Domnule ministru, am venit să'ți amintesc o făgăduială. De azĭ înainte nu maĭ calc pe aicĭ, ci ne vom revedea la Cameră!

Și luîndu-și pălăria a plecat.

— —

Curtea de apel a făcut paritate de voturĭ asupra pune reĭ sub interdicție a fostuluĭ comerciant de ferărie, din Botoșanĭ, Fișel Bauling.

Afacerea se va judeca din nou de urgență.

— —

Find că seara de 20 Octombrie era liberă, s'a acordat teatrul pentru această seară d-neĭ Teodorini, care va da un concert.

D-na Teodorini a fost avizată că i s'a acordat sala. D-sa va veni prin Bucureștĭ și își va cere audiență la Majestatea Sa Regina pentru a o ruga să asiste la concert.

— —

Firma Moscovicĭ et Grün (la Roșu) numită și «Bazarul de Berlin», a fost declarată în stare de faliment.

— —

Astăzĭ a început examenul înscris al căpitanilor candidați la gradul de major.

Examenele înscris au început astă-zĭ în toată țara și se țin la comandamentele celor 4 corpurĭ de armată.

La Iași s'au prezentat 35 de candidați.

— —

Judecătorul de instrucție a arestat ierĭ pe martorul Goldstein, bănuit că ar fi depus fals înăntea Curțeĭ în favoarea luĭ Copălăoanu, inculpat pentru calomnia locot.-colonelului dr. Georgescu. Copolăoanu asemenea a fost arestat ca agent provocator al delictuluĭ de sperjur.

— —

In dimineața zileĭ de 5 Septembrie a fost găsită, sub gardul femeeĭ Pachița Balan, din Tomeștĭ, fata Ioana Bala, în vrîstă de 17 anĭ, în stare aproape de nesimțire. A fost transportată la spitalul Sf-tuluĭ Spiridon.

Primele cercetărĭ par a stabili că acea fată a fost crunt bătută de Pachița Balan.

— —

D. Gh. Ionescu a fost numit arhivar la arhiva statuluĭ, din Iași, în locul d-luĭ Roiu, retras la pensie.

Nicĭ nu se putea o maĭ dreapta și nimerita alegere. Ionescu este un funcționar ireproșabil, care servește deja de 24 de anĭ la arhivă.

— —

D. P. Bogdan avînd intențiunea de a pleca în curînd în străinătate, nu poate suplini pe d. V. Butureanu la liceŭ. D. Butureanu va fi suplinit de d. Roșculeț, care zilele acestea se va prezenta la examenul de licență în științele fizico-chimice.

— —

Curtea de casație a admis recursul făcut de procurorul general și a dispus transferarea procesuluĭ comisaruluĭ Petrescu, de la curtea cu jurĭ din Husĭ, la curtea cu jurĭ din Vasluĭ.

Afacerea nu va putea fi judecată de cît în sesiunea de Decembrie.

— —

La ministerul instrucțiuneĭ publice a început să se petreacă lucrurile ca în vremea cea bună a luĭ Radu Mihaiu.

D. Mihaĭ Grumăzescu suplinește două catedre și deține, în acelașĭ timp, și locul de secretar la seminar.

Acum, grație mijloacelor pe care 'ĭ-le procură d. Haret,—cu care e rudă prin alianță—d. Grumăzescu pleacă în străinătate și lasă doĭ suplinitorĭ, pe părintele D. Iordăchescu și pe preotul V. Bălănescu, ca să'l suplinească pe d-sa la catedrele pe care și d-sa le suplinește.

Cu chipul acesta, ruda d-luĭ Haret încasează leafă de la amîndoĭ suplinitoriĭ numaĭ pentru că le-a subînchiriat niște catedre pe carĭ și d-sa le avea cu chirie.

In așa condițiĭ se poate duce în străinătate și d. Tacu...

Secretar la Seminar a fost numit d. Gh. Rîșcanu.

— —

Ministerul de domeniĭ a delegat să asiste la expoziția de vite ce se va organiza cu ocazia inaugurăreĭ abatoruluĭ pe d-niĭ Al. Locusteanu, directorul școaleĭ superioare de medicină veterinară din Bucureștĭ, Nicolae Andronescu, inspector domenial de agricultură. V. Munteanu directorul școaleĭ de agricultură de la Herăstrăŭ, și Vasilescu, profesor la școala de medicină veterinară din Bucureștĭ.

— —

Regele și Școala de arte

E uĭmitoare activitatea ce domnește la această școală de cînd cu vestea că M. S. Regele va merge s'o viziteze.

Ziua, cît e de mare, nu e de ajuns pentru a se face reparațiile trebuincioase — de aceea s'a dispus să se lucreze și noaptea, la lumina electrică.

Școala de arte are multe păcate ca clădire: părețiĭ crăpațĭ, podele stricate și mucede, streșinĭ rupte, bagdadiĭ pornite și crăpăturĭ pe la ferestre de bagĭ pumnul.

Apoĭ ograda e plină de glod, așa în cît, maĭ astă primă-vară, era să se înece un elev în noroiŭ dacă oameniĭ de serviciŭ nu'ĭ întindeaŭ o frînghie ca să 'l scoată afară.

Toate staŭ rĕŭ la școala de arte—dar ceea ce e cu totul de neînțeles, este că mobilierul lipsește aproape cu totul.

Cel vechiŭ nu era de ajuns pentru 80 de elevĭ—cum va ajunge azĭ pentru 250?

Sunt cursurĭ carĭ se țin în sofragerie, pe mesele la carĭ mănîncă eleviĭ. Apoi, în loc de scaune și pupitre, eleviĭ 'și aŭ făcut băncĭ din lăzile în carĭ s'aŭ adus mașinele.

Vedea-va, oare, Regele toate aceste neajunsurĭ, orĭ se vor ascunde în dosul cununilor de stejar?

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

105

ORFANĬ!

PARTEA I-a

CELE DOUĂ SURORI

— —

— Da! Acum puterile i-aŭ revenit, și orĭ-ce pericol pentru sănătatea luĭ este înlăturat!

— Speranță himerică! sermana mea Suzana!... comptează maĭ degrabă pe d. de Belleroche... pe acel om care, se zice, că e atît de brav, îndrăsneț și întreprinzător... dar pe Mauriciŭ... care ț'o repet, cu tot curajul luĭ, nu e decît un copil, nu te legăna în asemine iluziĭ....

— Vezĭ că d-ta nu știĭ totul... vezĭ că nu ț'am povestit totul, respunse copilița.

— Ce?

— Este, că dacă Mauriciŭ nu te-aŭ regăsit la Fontenay-sous-Bois, el totuși nu a renunțat la speranța de a'ți descoperi urma... de a descoperi în fine locul unde te ascundea baronul de Chancel....

„Și ideea aceasta era atît de hotărîtă la el, încît credința mea este, că ia i-a dat puterea de a trăi.

„Astfel abia putu el să părăsească odaia în care l'am găsit în agonie... abia întrase în convalescență și putuse să facă cîți-va pașĭ.., și ideea aceasta care'l acaparase și la care gîndea zi și noapte, lucea deja în ochiĭ luĭ.

„O! el nu vorbea nicĭ mie nicĭ nimăruĭ despre asta căcĭ se temea să nu găsească înpotrivirĭ la proiectul luĭ; dar eŭ înțălăgeam totul, ghiceam ce se petrecea în el!

„Intristările luĭ neașteptate, tăcerile luĭ prelungite, tresăririle ce avea cîte-odată cînd remănea singur cu ochiĭ ațintițĭ într'o direcție, toate aceste vorbeaŭ în el și arataŭ gîndul ce nu'l maĭ părăsea.

„Da! el numaĭ la d-ta gîndea totdeauna! Dacă în fie-care zi se simțea maĭ fericit văzînd că'ĭ revin puterile, era numaĭ fiind că'și zicea că s'aproprie momentul cînd ar putea părăsi locuința d-luĭ de Belleroche ca să alerge spre d-ta!

„Și'apoi cînd el nu m'a maĭ revĕzut, cînd la rîndul meŭ am dispărut așa pe neașteptate din casa conteluĭ, nu și'a amintit el, crezĭ, de visul luĭ... de acel vis în care crede așa de tare.... de acel vis care s'a realizat în mod așa de straniŭ în privința d-tale... și nu a trebuit el să-și zică, cumcă eliberîndu-vĕ pe dv. mă scapă și pe mine... și că mă va găsi aice?

Și tremurînd din tot corpul eĭ, mica Suzană se grămădi maĭ strîns de corpul Yvonneĭ.

— Aice! repetă ea, aruncînd în juru'ĭ o privire plină de spaimă. Aice!... E adevarat oare că sunt aice? Se fie oare adevarat că acel om către care mă duceam cu atîta încredere... că acel om, pe care fără voia mea l'aș fi putut iubi cu toate suferințele ce ne-a făcut să îndurăm, n'a avut milă de mine... n'a avut milă de copilul luĭ!...

„O! cînd gîndesc la aceasta îmĭ pare că mintea mi se rătăcește și mă întreb dacă nu am vre-o halucinație... vre-un îngrozitor vis reŭ!

— Vorbeștĭ de tatăl teŭ!...

— O! de el! de el!...

— Despre marchisul de Prades?

— Da! despre marchisul de Prades! despre tatăl meŭ! O! aceasta'ĭ laș, odios, infam! O! mumă-mea avea mare dreptate să'mĭ spuie că acest om a fost totdeauna o nenorocire pentru noĭ!

„Eŭ însă, începusăm a crede că el se căește; iacepusem se am încredere în dulceața privirilor luĭ, în tandrețа glasuluĭ seŭ... Eŭ, cînd îmĭ vorbea și cînd mă numea fiica luĭ! aceasta era maĭ tare decît mine, maĭ puternic decît tot ce a putut mama să'mĭ spuie, simțeam că întreaga mea inimă merge spre dînsul, că tot sufletul meŭ se dă luĭ!

— Sermană copilă!

— Venisă la mama, umil, supus și cu căință. Venisă să'ĭ ceară iertare și să'ĭ promită de a rescumpĕra trecutul și a ne face să uităm toate suferințele și mizeriile noastre. El n'a vroit să ne cunoască cînd eram sărace, și acum cînd eram bogate venea să ne ofere numele seŭ.

„Mama îl respinse făcîndu-mă să înțăleg totul... adică toate greșelile ce comiseră față cu noĭ și toate calculele ce'și făcea... Și cînd ea îĭ respunse că numele luĭ ne-ar costa prea scump și că preferă să păstreze pe al nostru.... cînd maĭ cu samă el se încredință că chiar eŭ înțălesesem scopul ce'l aducea la noĭ și cînd în fine fusesă bine convins că toate protestările luĭ eraŭ cu desevîrșire nefolositoare, atuncĭ fața sa deveni deodată atît de albă și de aspră, privirea luĭ lua o atît de înfiorătoare espresie de desfidere și de amenințare, încît nu mă putuiŭ opri de a'mĭ fi frică....

— Da! atuncĭ se desvălea, își arunca masca! zise Yvonna.

— După cîteva zile însă această impresie se șterșăse și nu'mĭ maĭ aminteam decît la cîte-va cuvinte emoționate și duioase cu care mă primise atuncĭ cînd mumă-mea m'adusesă să mă puie în fața luĭ.

„Și'mĭ hojma înaintea ochilor cu gestul luĭ rugător și cu privirea luĭ dulce, și mi se părea că mereŭ îĭ auzeam glasul care mă tulburase atît de adînc cerîndu-ne ertare...

Și'apoĭ îl cunoscusem și altă dată, cînd eram la Ivry la d-l François... îl cunoscusem cînd eram orfană și singură pe lume...

(Va urma)

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpușneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ. Busturĭ mărime naturală. Reproducțiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelieruluĭ: Esecutare artistică și prețurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

Cronica Strĕinătăţeĭ

Intr'o scrisoare către archiepiscopul de Paris, tînărul scriitor pe terenul moral și religios, Abbée Victor Charbonnel, declară că esă din sinul bisericeĭ catolice.

Ceia ce la determinat l-a acest pas e următorul fapt:

Tînărul popă propusese ţinerea unuĭ congres al cleruluĭ francez, cu ocazia expoziţieĭ din 1900. Cardinalul american Gibbon îl asigură că papa nu va avea nimic contra unuĭ atare plan.

Cît-va timp după aceia însă, cardinalul Gilbon declară că n'a afirmat nicĭ odată acest lucru.

Charbonnel declară la rîndul săŭ, faţă de această desminţire a cardinaluluĭ nu este de cît rezultatul unor intrigĭ ale episcopilo francejĭ pe lîngă Vatican.

In scrisoarea sa de demisiune abatele Charbonnel maĭ spune:

«O experienţă lungă și tristă m'a adus la convingerea că nu servește cineva pe Dumnezeu, cînd servește biserica sau oameniĭ carĭ ne guvernează. Nu pot continua de a maĭ pastra aparenţa de solidaritate cu o ordine bisericească care îșĭ face din religie un instrument abil pentru asuprirea spirituală și socială. Religia nu maĭ e, cu chipul acesta, o înălţare, o tendinţă către un ideal dumnezeesc, un principiu de morală de iubire și frăţie, ci o politică omenească.

In plină libertate de conștiinţă și pentru liniștea mea sufletească vin să vă declar, Eminenţă, că nu maĭ aparţin cleruluĭ și nicĭ bisericeĭ catolice».

***

Odată cu ţinerea consiliuluĭ de miniștri din septămîna trecută, la Londra, sesiunea politică în Anglia e deschisă.

S'aŭ discutat, în acest consiliu, toate chestiunile privitoare la viitoarele proiecte de legĭ ce se vor înainta parlamentuluĭ.

In special a fost vorba, în acest consiliŭ, despre sporirea efectivuluĭ militar al Angliei.

Autorităţile superioare militare cer sporirea acestuĭ efectiv cu 11.000 oamenĭ. Această sporire ar fi absolut necesitată de întinderea mereŭ crescîndă, pe care o ia imperiul colonial al Angliei. Ziarele se îndoiesc, însă, dacă se vor putea găsi, cu atîta ușurinţă, 11.000 oamenĭ noĭ pentru serviciul militar.

***

La banchetul organizat în onoarea luĭ Bourgeois, șeful radicalilor francejĭ, la Châlons sur Marne, au asistat 500 invitaţĭ, printre carĭ 40 deputaţĭ și senatorĭ.

Bourgeois și-a început discursul săŭ slăvind și el, alianţa franco-rusă.

De la 1890 pînă azĭ, spune Bourgeois, toţĭ bărbaţiĭ de stat, toate guvernele carĭ s'au succedat au avut aceiașĭ atitudine în chestie de politica externă.

In chestie de politică internă Bourgeois acuza pe actualul guvern că nu se bizuie pe o majoritate republicană, că prigonește pe vechiĭ republicanĭ, că se teme de reforme după cum se teme de democraţie. Méline vrea să conducă alegerile actuale.

Bourgeois nu vrea nicĭ reacţie, nicĭ revoluţie, ci evoluţie, desvoltarea pacinică a ţăreĭ.

Cabinetul Méline tinde spre reacţionarism și face piedicĭ progresuluĭ.

Cabinetul prepară o listă oficială de candidaţĭ și vrea a mijloci reușita drepteĭ și a raliaţilor.

Șeful radicalilor atacă violent pe Méline în ce privește clericalismul săŭ, spunînd că vrea să transforme republica franceză într'o «republică a Romeĭ».

Programul săŭ, se rezumă în 4 cuvinte: Suveranitate și Solidaritatea tuturor, Libertate și Dreptate.

De la Congresul de Geologie din Rusia

14 Sept. 1897 (In tren apr. de Elizabetpol)

Iubite amice.

Ierĭ n'am maĭ avut timp să-'ţĭ scriŭ; așa mi-a fost de ocupată ziua. Dez de dimineaţă am plecat la Balakhanè unde să află cel maĭ mare din basinele de petroliu ale peninsuleĭ Apcheronuluĭ. Acesta și cu cel de la Bibi-Eybat, pe care l-am visitat ierĭ, aŭ dat anul trecut 386 mil. puzĭ (apr. 6½ mil. m. c.); anul acesta (în 7 lunĭ) aŭ dat deja 250 mil. puzĭ (p. 4 mil. m. c.). Puţurile și fântânele ţișnitoare formează o vastă pădure neagră de piramide, pe care n'o poţĭ coprinde cu ochiĭ. *Singura umbră ce se 'ntinde în pustia sălbatiză, este această pădure dătătoare de lumină.* Timp de 4 oare abia am putut vizita o parte din puţurile (cu diversele lor instalaţiunĭ, basine și mașinării) societăţeĭ „Nobel frères", care, cum ţi-am spus, este cea maĭ însemnată din toate societăţile de exploatare. Alţiĭ aŭ vizitat puţurile altor societăţĭ (Rotschild etc.). Miĭ de puţurĭ formează această pădure. Sunt unele cari durează anĭ întregĭ (și până la 10 anĭ) altele numaĭ câte-va lunĭ saŭ săptămânĭ. Unele ţișnesc cu o putere maĭ mare (în cât adesea svêrl priamidele proteguitoare) și într'un timp maĭ îndelungat (și până la un an), altele cu o putere maĭ mică și numaĭ pentru câte-va zile (s'aŭ chiar oare). După ce încetează ţișnirea, se scoate petroleul prin diverse aparate s'aŭ să pompează. Și aice *norocul* pe uniĭ îĭ face curând milionarĭ, pe alţiĭ (cari aŭ puţurĭ alăturĭ) îĭ sărăcește. O negligenţă mică, un chibrit svêrlit, cauzază foarte adesea incendiĭ ce aduc pagube de sute de miĭ saŭ și de milioane. Chiar alaltă-ierĭ un incendiu a distrus vr'o 10 puţurĭ. De acolo ne-am suit pe un monticul în apropiere (10 kil.)—*Bog-Boga*—unde isvoarele de petrol chiftesc și forfotesc la suprafaţa soluluĭ în micĭ vulcanĭ glodoșĭ. Am dat foc la câte-va, dar vêntul prea puternic, le stîngea îndată. Fotografiĭ daŭ fuga'n vale unde trece o mare caravană de Tatarĭ cu un lung șir de cămile. O învălmășală să produce în caravană, Tatariĭ se reped să'și ascundă femeele învoalate și să le sustragă de la obiectivele aparatelor. Dejunul dat de *Societatea Industriașilor esploatatorĭ de petrol*, l-am luat în o vastă sală a Spitaluluĭ ce se construește, foarte frumos decorată pentru ocazie. Toate societăţile sunt legate și organizate astă-zĭ într'un fel de sindicat și toţĭ exploatatoriĭ plătesc o dare, un procent din foloase, pentru alcătuirea fonduluĭ din care se întreţin școlĭ, spitale, pensiunĭ etc. După dejun (unde cu părere de reŭ am vĕzut că uniĭ învaţaţĭ nemţĭ s'aŭ cam chirchilit) am plecat la Surakhany unde am vizitat alte isvoare de petroleŭ și maĭ cu samă *Vechiul templu (maĭ mult ruine) al adoratorilor focului*, unde ard așa zisele *focurĭ veșnice*, din carĭ însă numaĭ vr'o douĕ, fiind aprinse de ocazie, puteaŭ rezista vêntuluĭ puternic ce ne orbea cu nisipul fin rîdicat din pustie. In apropiere sunt numeroase cariere de var, care utilizază focul gazurilor ce se exhală din crăpăturele terenuluĭ calcaros. Toată ziua abia m'am tărît în aceste diverse escursiĭ fiind d'alaltăerĭ bolnav de o teribilă dezinteriă. Trebuia să plătesc și eŭ acest tribut; alţiĭ s'aŭ îmbolnăvit maĭ de demult și actualmente sîntem bolnavĭ vr'o 50. Puţină energiă, câte-va prafurĭ de salol și pilule de opium, maĭ ales o strictă dietă, aŭ făcut că eŭ maĭ ales mĕ simt astă-zĭ cu mult maĭ bine. Sara ne-am întors la Bacu, unde am luat masa (ceĭ sănătoșĭ) la Hotel Metropol. La 9 oare plecăm din Bacu, punctul extrem oriental ce am atins în această călătorie. Când m'am deșteptat azĭ dimineaţa, eram deja în valea largă, în câmpia mănoasă a Kureĭ; ieșisem din pustie. Șirurile uriașilor cu plete albe ne escortează în departare spre NV; iar ciocârliele ni fac muzică; timpul e splendid și eŭ mĕ simt maĭ bine. Profit de oprirea trenuluĭ la unele staţiunĭ pentru a scrie câte-ceva. Aproape de Elizabetpol decorurile muntoase să schimbă: șirurile de nord dispar pe horizont, iar cele de sud se apropie salutându-ne cu sclipirea broboadeĭ albe a Araratuluĭ ce'și ascunde fruntea între nourĭ. La 9½ eram la Elizabetpol, unde însă nu ni-am odrit de cât vr'o 20 m. Bag de samă cĕ nu 'ţi-am scris nimic despre Bacu, care este un oraș îndestul de frumușel, dar maĭ cu totul oriental. Este uaul din orașele marĭ ale Rusieĭ, avênd o populaţie de peste 100,000 loc. Uliţĭ largĭ dar prost pavate saŭ de loc. Magazii marĭ și bogate, edificiĭ frumoase, cu 2, 3 și 4 etaje, hotelurĭ somptuoase, maĭ multe palate, biserici bogate și moschee numeroase. Este orașul unde milioanele să fac încă cu ușurinţă. Marea parte a orașului însă e compusă din case cu un singur etaj, cu coperișurile plate, ce daŭ orașuluĭ un aspect de ruină. Acesta este *„orașul alb"* în opositie cu *„orașul negru"* unde sunt uzinele de petroliu. In „orașul alb", numeroase liniĭ de tramway, și maĭ numeroase trăsurĭ foarte comode, lumină electrică în foarte multe părţĭ, fac din el un amestec de orient și occident, ciudat, cași felul traiuluĭ și aspectul populaţiuneĭ. Căldura este escesivă aice și iarnă nu există. Vênturĭ puternice te asfixiază cu nourii de praf și nisip; cu mirosul de petroliu te deprinzĭ. Nu cred să fie oftigoșĭ acolo. Dar hurducăturele trenuluĭ nu mĕ lasă să scriŭ, Și apoĭ, mĕ duc în restaurant, —stomacul a început să protesteze contra uneĭ prea lungĭ diete. Peste 4 oare abia vom fi la Tiflis, unde nu ne oprim de cât câte-va oare și plecăm pe sară înainte spre Batum. Iţi voiŭ trimite scrisoarea aceasta decĭ din Tiflis; eŭ am încetat d'a maĭ spera să găsesc și eŭ, ca cei-l-alţĭ escursioniștĭ, bucuria vre uneĭ scrisorĭ de la prietinĭ, vre uneĭ veștĭ din Ţară. La revedere.

Vellea.

ULTIME INFORMAŢII

D. Lehrer, contabil la magazia d-luĭ Konfeld, din str. Ștefan cel Mare, a găsit în ograda palatuluĭ A. S. Principeluĭ Ferdinand maĭ multe scrisorĭ și plicurĭ rupte, iar mărcile de pe plicurĭ detașate.

Chemînd gardistul, aŭ constatat împreună, că acele scrisorĭ eraŭ adresate de comerciantul Konfeld și de bancherul Fehr, din Iași, și că aŭ fost furate din cutia cu scrisorĭ No. 30, pentru a li se detașa mărcile.

In nenumărate rîndurĭ am avut de înregistrat furturĭ de scrisorĭ din cutiile poșteĭ.

Vina e și a oficiuluĭ poștal, care nu dispune ridicarea scrisorilor, de maĭ multe orĭ pe zi. Numaĭ așa cutiile ne maĭ fiind pline peste măsură, furiĭ n'ar maĭ putea sustrage scrisorile de prin cutiĭ

D. I. N. Roman, doctor în drept de la facultatea din Bruxelles, 'șĭ a verificat aseară diploma.

Urăm isbîndă nouluĭ membru al baroluĭ nostru.

M. S. Regele a iscalit decretul pentru promulgarea regulamentuluĭ facultăţilor de litere din Bucureștĭ și Iașĭ.

Prin acest regulament s'a creat gradul și diploma de doctor în litere și filosofie.

In temniţă...

In numărul de la 5 curent, *Leipziger Neueste Nachrichten* publică un nou articol al profesoruluĭ Weigand, în care acesta îșĭ descrie impresiile din călătoria sa în Ungaria și Transilvania.

După cum se știe, profesorul Weigand a avut deosebita onoare să facă cunoștinţă, în mijlocul cercetărilor sale asupra felurilor de graiu ale Romînilor transilvanenĭ, cu libertatea maghiară. A fost arestat sub pretextul de «șpion și agitator valah din Romînia» și condus între puștĭ la închisoare, de și acte și mărturiĭ dovedeau că e neamţ și încă profesor universitar în Lipsca.

Cu astă ocazie s'a convins profesorul Wiegand de bunătatea poporuluĭ romîn, care de și încătușat și spionat, totușĭ, fără sfială îșĭ dedea curs liber simpatiilor pentru străinul, care era dus la temniţă *„pentru sfînta dreptate"*. Ca o culme, însă, judecătorul, care a dispus arestarea d-luĭ Weigand, e un romîn, Valea, se iscălește, însă, *Vállya!*

Articolul se termină foarte energic cu următoarele, pe care le redăm în traducere întocmaĭ:

„Intr'un stat poliţienesc ca Ungaria e fără îndoială foarte neplăcut, cînd un străin cult și capabil de a judeca stă în relaţiune cu naţionalităţile apăsate. E o mare teamă, că prin acești străinĭ se va face cunoscut adevărata situaţie din Ungaria, despre care Europa într'un chip dibaciu a fost atîţia anĭ înșelată.

Iar dacă și de mine se temeaŭ, și pe mine mă acuzaŭ, cum maĭ apoĭ aflaiŭ, de uneltirĭ politice,—de și întru nimic n'am dat ocaziune să mă bănuiască, căcĭ m'ar fi expulsat fără bătae de cap—, pentru a putea procede contra mea, atuncĭ cel puţin voĭ căuta să îndreptăţesc într'o privinţă temerile domnilor Maghiarĭ, întru atîta, că **întru cât îmĭ va sta prin putinţă și-mĭ va permite timpul, voiŭ lucra pentru a face cunoscut adevărata situaţie din Ungaria și prin aceasta drepturile naţionalităţilor impilate să fie susţinute de Europa, măcar moralminte, căcĭ momentan nu se poate spera un altfel de ajutor.»**

Să sperăm că întreprinderea emeritului profesor va fi rodnică, avînd în vedere cauza ce susține și însă-și calităţile sale personale.

Profesorul Weigand, deși relativ tînăr e unul din ceĭ maĭ distinșĭ învĕţaţĭ de la universitatea din Lipsca și se bucură de simpatiile tuturor studenţilor, și maĭ cu samă de ale Romînilor. O manifestaţie de simpatie se pregătește deja de către studenţiĭ profesoruluĭ Weigand la deschiderea cursuluĭ seu de filologie romanică.

Mil.

Știrea după care Ovreiĭ din Iași «aŭ strâns prin subscripţie publică o sumă de 10,000 de leĭ, pentru a ridica un monument pe mormêntul luĭ Mihail Cogălniceanu», nu este exactă, întru cît nicĭ o subscripţie spre acest sfârșit n'a avut încă loc, în această privinţă.

Ideia a fost într'adevăr ventilată. Nu s'aŭ făcut însă, pînă acum, nicĭ un pas spre realizarea eĭ.

Vaporul de pasagerĭ *Carol I* al serviciuluĭ maritim romîn, care se contrueste actualmente la Glaskow, va sosi în ţară în Maĭŭ 1898.

Cele douĕ cargobote *Muntenia și Moldova*, construite tot pentru serviciul maritim romîn, la Kiel, vor sosi în ţară în Martie sau Aprilie 1898.

E vorba ca direcţiunea serviciuluĭ maritim să construiască un nou vapor de reservă pentru pasagerĭ.

Ziarele din Budapesta se ocupă pe larg cu hotărîrea consiliuluĭ comunal din Iași, de a invita pe d. Carol Lueger la inaugurarea abatoruluĭ și văd în această împrejurare o intenţie a primărieĭ din Viena de a lovi în tîrgul de vite din Budapesta în favoarea tîrguluĭ din Iași.

Magyarozàg, zice în aceustă privinţă: «Graţie însă guvernuluĭ romîn, intenţia d-luĭ Lueger nu se va realiza și negustoriĭ noștri de vite pot să fie liniștiţĭ".

Pentru consolidarea clădirilor școaleĭ de arte și meseriĭ din Iași, pentru nivelarea terenuluĭ, facerea de rigole și bordure în curtea aceleĭ clădirĭ, s'a deschis un credit extra-ordinar de 37.000, pe seama ministeruluĭ de domeniĭ și asupra exercițiuluĭ 1897—98.

Concursul ţinut la Iași pentru catedra de limba romînă de la școala comercială din Galaţĭ, nedînd nicĭ un resultat, s'a hotărît să se ţie un noŭ concurs la 28 Ianuarie 1898.

Autopsia făcută de către d. d-r Bogdan, cadavruluĭ luĭ Gh. Constantin Niţă a Catrineĭ a stabilit că moartea acestuia a provenit dintr'o veche pleurezie purulentă, iar nu în urma unor bătăĭ pe care victima le-ar fi suferit, puţin înainte de moarte, de la Ioan Dima Osoianu.

Ministerul domeniilor, a confirmat recomandarea juriuluĭ și a numit pe d. I. Constantinescu profesor de geografie la școala de comerţ gradul II-a din Iași.

La Cotnarĭ recolta a fost atît de slabă anul acesta, în cît, în 3 zile, s'a mîntuit culesul tuturor viilor. Maximul producţieĭ a fost de 20 vedre la pogon.

Preţul mijlociu cu care s'a vîndut vinul nou este de 6 leĭ vadra.

O comisiune compusă din d-niĭ Chaigneau, Vignalĭ, Albinetz și Ropală au început astă-zĭ, la 9, a face recepţiunea definitivă a școalelor construite de antreprenorul Gheorghiu.

E vorba ca pentru serbările din zilele de 20, 21 și 22 Octombrie o delegaţiune, reprezentînd secţiunile din Moldova ale Asociaţieĭ Israiliţilor pămîntenĭ să sosească în Iași, spre a saluta pe M. S. Regele la venirea sa în a doua capitală și a-l asigura de devotamentul către Ţară și Tron al israiliţilor pămîntenĭ.

In urma inițiativeĭ luate în Iași de un fost ministru, Duminică 12 Octomvrie va ave loc o întrunire a persoanelor din Iași care sunt decorate cu Coroana Romănieĭ, pentru a se hotărî dacă faţă cu acordarea aceleeași decoraţiĭ luĭ Jeszenszky, n'ar fi cazul ca să se restitue Cancelarieĭ, decoraţiele, pentru a nu maĭ fi obligaţĭ să le etaleze pe peptul lor cu ocaziunea recepţiuneĭ Regeluĭ în Iași.

Ni se comunică din Galaţĭ următorul fapt curios, menit a clarifica starea psihologică a unor candidaţĭ ce se prezintă la concursurĭ pentru catedre vacante:

«D. Marin Stroescu a cerut prin direcţiunea scoaleĭ comerciale ca obiectul ce suplinește să nu maĭ fie pus la concurs la Iași, ci la Bucureștĭ.»

Cititorii «Opinieĭ» îșĭ amintesc de sigur despre rezultatul concursuluĭ ţinut în Septembre la Iași, pentru catedra de limba romînă de la scoala comercială din Galaţĭ: au fost doĭ candidaţĭ, d-l Marin Stroescu și d. N. Andriescu. Cel întâĭ a obţinut nota 4.50, cel al doilea nota 6,50.

Despre cel întâĭ ne comunică un membru al juriuluĭ că ar fi scris în teză că părţile de cuvînt: *cum, cînd* și *unde*, sunt prepoziţiunĭ.

Probabil concurentul crede că în juriul ce se va institui la Bucureștĭ se vor găsi membri carĭ să fie de aceeași părere cu candidatul asupra cuvintelor în chestie.

D-l Petru Grădișteanu n'are *se vede* ochĭ *să vadă* pe d. Stătescu, *amulleta* aurelianiștilor. Intr'o discuţie ce avu loc incidental prin culaerele palatuluĭ de justiţie zilele acestea în capitală, între maĭ multe somităţĭ colectiviste, toţĭ deliberanţiĭ recunoșteau că d. Mitiţă Sturza a făcut în ultimele timpurĭ tot ce i-a maĭ remas de făcut, spre a deveni cu desevârșire imposibil la putere.

Și uniĭ emiseră ideea că fetișul aurelianist, d. Stătescu, ar putea se ia succesiunea.

— Acela care a declarat de pe banca ministerială, că opoziţia și-a perdut dreptul la protecţiunea legilor,—replică cu violenţă d. Petre Grădișteanu, — acela care a făcut legĭ personale, care a făcut mascarada cu Ghenadie!? Nu, nicĭ o dată nu!

D. P. Grădișteanu a recunoscut apoĭ împreună cu toţĭ ceĭ-l'alţĭ, că d. Dim. Sturza duce partidul liberal la peire.

— Declar categoric,—strigă din nou d. P. Grădișteanu,—că nicĭ odată nu voĭ primi pe veninosul Stătescu!

Toţĭ aŭ rămas înmărmuriţĭ de energicele cuvinte ale d-luĭ Grădișteanu.

D. Tache Giani a complectat apoĭ astfel pe d. Grădișteanu:

— Dacă după afacerca Ghenadie s'ar fi făcut o alegere generală, d. Sturdza n'ar fi fost ales în nicĭ un judeţ din ţară!

INSTIINŢARE

In cursul luneĭ *Octomvrie* va apărea din teascurile tipografieĭ editoare „Dacia" un *Călendar Literar* sub direcţiune d-luĭ *I. L. Caragiale*; el va cuprinde o alegere de bucăţĭ literare între care și una originală a d-luĭ Caragiale.

Credem că nu maĭ este nevoe de o reclamă maĭ mare.

Domniĭ librarĭ sunt înștiinţaţĭ din timp
Preţul unuĭ exemplar 1.25
Exemplarul de lux 2.50

IMPORTANT

La 1 curent se începe campania vaccinărilor și revaccinărilor institutuluĭ vaccinal. D-l Pierre Solomon cunocustul vaccinator și subdirector la institut care a repurtat cele maĭ marĭ succese stă la dispoziţia publiculuĭ.

Chemările acasă se adresează în str. sf. Lazăr No. 62.

BERĂRIA CENTRALĂ

In fie-care seară orchestra sub conducerea celebruluĭ violonist profesor *V. Borteanu* **și a decanuluĭ artiștilor ieșenĭ** *Ionică Barbu.*

Bere *Zimbru*, **Bere** *Peleș*, **(Oppler). Bere** *Bavareză.*

INȘTIINŢARE

Subscrisul avocat, domiciliat în Iași, lucrînd ca mandatar al d-reĭ Maria Smaragda Beldiman, fiica legitimă a d-neĭ Elisa Balș din căsătoria sa cu defunctul acum Aga Dimitrie Beldiman și informat fiind că d-na Elisa Balș caută să vîndă toată averea sa văzută și anume: moșia Pribeștĭ din jud. Vasluĭ și casele din Iași str. Romînă, cu scopul de a face pe viitor imposibilă încasarea de la d-sa a pensiuneĭ alimentare dobîndite de clienta mea prin sentinţa Trib. Iași s. I sub No. 224 din 25 Iunie a. c, dată cu execuţiune provizorie,—*înștiinţez pe toţĭ aceĭ* cărora li s'ar propune vînzarea acestor imobile să se abţină de a le cumpăra, căcĭ în caz contrar vor fi consideraţĭ ca de rea credinţă și expușĭ a vedea anulîndu-li-se cumpărătura.

G. S. Cristofor.

Doctorul V. I. Bejan

Medic primar al Institutuluĭ Gregorian
și
Profesor la Universitate
Consultaţiĭ în cabinetul seu, Strada Arménă in toate zilele de la 1—4 p. m.

De la s-tu Dumitru sunt de dat cu chirie următoarele case: 1 casă cu 6 odăĭ și atenanse, strada Sărărie. 1 casă cu 3 odăĭ și atenanse strada Albineţ. 1 pivniţă mare și adâncă potrivită pentru depozit.

Aceste imobile se află pe locul și frumoasa grădină foastă Ţigara.

1 casă cu 7 odăĭ, 2 antrete, 2 bucătăriĭ, atenanse, grajdiŭ șură și grădină, putânduse ușor împărţi în două sau treĭ locuinţĭ separate, str. Frecăŭ No. 70.

A se adresa la proprietar inginer Th. C. Lecca str. Frecău 70 între orele 12 și 2 p.m.

CABINET
de
CHIRURGIE DENTARĂ

Aduc la cunoștinţa onor. Public că am deschis în strada Lăpușneanu No. 28 alăturea cu Agenţia Teatrală un cabinet dentar unde se va efectua orĭ ce lucrare atingătoare de accastă artă precum: extracţiunĭ de dinţĭ și de rădăcinĭ, (cu anestie) redresarea și ortopedia dinţilor deviaţĭ (strîmbĭ), grefe dentare (pînă la 18 anĭ), obturaţiunĭ (plombe) de: ciment, email, aur, zinc, cu amalgame de aur, platină, argint, cupru. Curăţirea dinţilor de substanţe streine.

Protese diverse ca: dinţĭ cu pivot, coroane de aur, danturĭ întregĭ de metal, cauciuc și celuloid *travaux á pont*, protese imediate pentru defectele plafonuluĭ gureĭ, (hiat lupin și buză de iepure).

Toate operaţiile vor fi executate pe baze adevarat științifice; asistentul meŭ laureat al Facultăţeĭ dentistice din Geneva va fi la dispoziţia suferinzilor la orĭ ce timp,

Dr. med. și chir.
A. MENDEL

De închiriet un apartament compus din treĭ odăĭ, bucătărie și șură de lemne.
Str. Sf. Teodor No. 6.

O PROFESOARĂ *diplomată din Breslau* dorește a da lecţiĭ în limbele Germană și Franceză, asemenea și de Piano.

A se adresa: la redacţia acestuĭ ziar sub inițialele: J. J.

O guvernantă germană, cunoscînd și limba franceză, caută un loc fie în oraș, saŭ chiar și la ţară.

A se adresa la redacţie.

34 Strada Romînă 34

Se primesc copiĭ internĭ cu preţul de **40 leĭ lunar.** Conversaţia în casă e în limba *Germană* și *Francesă.* Ingrijirea cea maĭ conștiincioasă.

Să predă și lecţiĭ de Piano.

S. SCHILLER

Magasin de Manufactură
Str. Ștefan cel Mare No. 49
A SOSIT

Lănagiurĭ simple și fantasie pentru rochiĭ.

Postavurĭ și ștofe pentru haine și paltoane bărbătești.

Flanele cu metru și barcheturĭ.

Catifele și Velvet pentru bluze.

Voalete de obraz.

Madapolanurĭ, olandă, satinurĭ de lină și atlasurĭ penrru plapome.

Ștofe de mobile, plușurĭ de lînă și matasă penlru mobile, covoare. etc.

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Târgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejurimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a ser vi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ

Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărău, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurarĭ

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat					
	Cl. I.		Cl. II		Cl. III	
	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
Paşcanĭ.	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ. . . .	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ.	18	20	12	85	8	85
Roman.	12	55	9	05	6	25
Bacău.	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ.	26	75	17	65	11	57
R. Sărat.	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ.	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ.	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ.	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ.	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ.	26	35	17	35	—	—
Brăila.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna.	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ.	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ.	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

LEGĂTORIA DE CĂRŢI

şi

Incadrare de Tablouri

a tipografieĭ „Dacia"

Iaşĭ, 42 Strada Golia, 42.

Execută, cu cea maĭ perfectă acurateţă şi promptitudine toate lucrările aingătoare de această branşă.

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

Agenţia Teatrală

28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentrn ziarul *„L'Indépendance Roumaine"* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames"*, *„Les petites Gravures"* şi *„La Confection"*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţiile uzitatei

---

LIBRARIA şi PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICĬ

IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pânză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULNĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ

1 LEU FLACONUL

Dacă voiţĭ să beţĭ o cafea bună şi higenică cereţĭ la toate băcăniile

NUMAI

CAFEA REGALĂ

La fabricei A. WEINREB din Iaşĭ

Premiată la expoziţia din Paris 1889 cu MEDALIE DE ARGINT

Singurul surogat SPORNIC şi NUTRITIV care dă cafeleĭ o AROMĂ şi un GUST FOARTE PLĂCUT. Analizele celor maĭ marĭ chimiştĭ aŭ găsit-o cea maĭ PERFECTĂ şi CEA MAI HIGIENICĂ.

1000 vedre VIN de COTNARI

Recolta 1886, din pivniţa Roznovanu de vînzare. A se adresa strada Assachi No. 12.

Dimitrie Greceanu

Avocat

Strada Asachi

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ" „GENERALA" *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ ***Ión S. Ionescu***

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille,* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

„DACIA"

TIPOGRAFIE-EDITOARE

Strada Golia 42—IAŞI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURI

Borderourĭ şi Compturĭ

Cărţĭ de vizită

REVISTE LITERARE ŞI ŞTIINŢIFICE

în orĭ-ce format şi limbă

Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare

TEZE

SCRISORI COMERCIALE

Cărţĭ-adrese

BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE

MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE

în diferite culorĭ şi mărimĭ

etc. etc. etc.

ETICHETE

Bilete de logodnă şi de nuntă

MENIURI

CĂRŢI DE ABONAMENTE

CIRCULĂRI

CONDICI à SOUCHE

BILETE FUNERARE

FELICITĂRI

CĂRŢI DIDACTICE

CONDICI şi REGISTRE COMERCIALE

etc. etc. etc.

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA"

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru	1 an	40 leĭ
«	6 lunĭ	20 «
«	3 lunĭ	10 «

DE INCHIRIET

Renumita grădină „Chateau aux fleurs" impreună cu o pivniţă foarte vastă şi o odaie-bufet.

Pentru informaţiunĭ a se adresa d-lu Administrator al tipografieĭ „Dacia".

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recoltă anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA", Tipografia-editoare Str. Golia.—Iaşĭ.

ANUL I No. 135 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — SÎMBATA 11 OCTOMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Amănunte asupra Crimeĭ din Dersca

ŞAH LA REGE!

— —

...„Nous ne disons pas que l'ancien procureur de Cluj n'a pas été décoré, mais nous soutenons qu'il ne se trouve pas sur la liste des personnes à qui le ministère des affaires étrangères doit envoyer le brevet de la décoration conférée.
Ce fait nous le maintenons, car il est rigoureusement exact.
L'Indépendance Roumaine

Colectivitatea 'şĭ a angajat, de astă-dată, tot capitalul pe o singură carte. Dacă va pierde partida - ceea ce e foarte probabil — partidul iese, hotărît, din circulaţie.

Ingrozit, se vede, de prăpastia pe care singur a săpat-o între ţară şi colectivitate, d. Sturdza pregăteşte o eşire teatrală care să'l reabiliteze în opinia publică.

Tot ce se petrece în chestiunea decorăriĭ fostuluĭ procuror de la Cluj, chestiune care a luat, în timpul din urmă, proporţiĭ uriaşe, este o urzire perfidă îndreptată în potriva Coroaneĭ, căreia se caută a 'i se atribui ignominiile guvernuluĭ.

Aceasta rezultă din notiţa pe care o reproducem din *l'Indépendance Roumaine*, ziar care face oficiŭ de *Voinţă Naţională* pentru ministerul afacerilor străine.

— Jeszenszky este decorat, afirmă cu certitudine organul franţuzesc al d-luĭ Sturdza. Aceasta este riguros exact.

Credem şi noĭ.

— Dar, adaugă *l'Indépendance Roumaine*, şeful diviziuneĭ naţionalităţilor din Budapesta nu figurează pe lista oficială a ministeruluĭ nostru de externe.

Această lămurire, obscură în aparenţă, însemnează, în romînească răspicată, că Jeszenszky este decorat — dar nu de guvern ci de Suveran, fără contra semnătura ministruluĭ respunzător!

Listă oficială? Care? Şi apoĭ, afirmarea uneĭ liste oficiale presupune existenţa alteia, care să nu întrunească această condiţie. A cuĭ e acea listă? Şi afară de aceasta, decoraţiile se conferă după o anume procedură — dar unică. Sunt acum douĕ? Să ni se spue, şi să ni se spue verde. Ce va să zică această distincţiune perfidă? Decretele pentru aceste distincţiunĭ se iscălesc de către ministrul afacerilor streine. D. Sturdza iscăli-va sau nu decretul care acordă luĭ Jeszenszky ordinul naţional al *Coroaneĭ Romînieĭ?*

Daca — da, atuncĭ dinstincţiunea pe care o face *l'Indépendance Roumaine* este inutilă; daca - nu, e conflict între Rege şi ministrul preşedinte. Eĭ bine, tocmaĭ existenţa unuĭ asemenea coflict vor s'o facă aparentă colectiviştiĭ pentru a înlesni d-luĭ Sturdza o retragere onorabilă.

Suveranul, fiind singur la Pesta, a trebuit să primească lista de persoane pe care 'ĭ a prezintat-o ministrul de externe al Austro-Ungarieĭ — şi aceasta este lista pe care figurează Jeszenszky. Dar lista aceasta nu devine oficială de cît după ce 'şĭ o însuşeşte ministrul răspunzător. Or, d. Sturdza, ca să'şĭ înlesnească o eşire sgomotoasă, nu primeşte pe lista ministeruluĭ, zice clar printre rîndurĭ organul franţuzesc, numele fostuluĭ procuror de la Cluj.

Aşa dar, e simplu: guvernul a angajat pe Rege să meargă la Pesta, asigurîndu-l că'l va acoperi, faţă de ţară, cu autoritatea sa morală — şi cînd a simţit furtuna, l'a părăsit între două focurĭ. Dar odată la Pesta, unde s'a vorbit de îndulcirea raporturilor dintre Romînĭ şi Ungurĭ, capul Statuluĭ era ţinut de regulĭ stabilite să primească recomandaţia cancelaruluĭ puterei pe al căruĭ monarch îl vizita — şi cînd, întors acasă, cere d-luĭ Sturdza să întărească actele la carĭ fusese obligat, şeful guvernuluĭ îl descoperă şi'l lasă pradă... *Indepedenţeĭ Romîne.*

Aceasta este un şah la Rege — abia deghizat.

Disprețuit pînă şi de complicii săĭ, d. Sturdza vrea să se retragă pe o chestie populară, pe care s'o exploateze în opoziţie cu ardoarea sa de om pătimaş.

Şi, ca să facă cu o piatră două loviturĭ, pe de o parte încearcă să'şĭ refacă creditul provocînd un conflict cu Coroana, iar pe de altă parte prezintă pe Suveran ca vinovat de actul care a răsculat ţara ca un singur om.

Urzeala colectivistă, însă, este atît de grosolană, în cît o observă şi miopiĭ. Dar orĭ-cum, atitudinea din urmă a colectivităţiĭ are rostul eĭ ca supremă dovadă şi de tactul şi de...dinasticismul d-luĭ Sturdza.

G. Rădulescu

Guvernul luĭ Nădejde

— —

Ziarelor din Bucureştĭ li s'a telegrafiat din Brăila că poliţia locală, în urma ordinuluĭ primit de la minister, a zădărnicit ţinerea întrunireĭ acţionale convocată de studenţĭ pentru Duminecă, înlesnind socialiştilor închirierea săleĭ Paris, singura sală din localitate.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

— —

Farse lugubre. — Există în societatea omenească o bizară clasă de oamenĭ, trăind într'o atmosferă a parte, într'un mediu cu totul particular, în moravurĭ originale, cu apucăturĭ sui generis, în mare parte fără ţintă alta decît a momentuluĭ, aducîndu-şĭ nevoile şi gîndurile într'un chip anumit: sunt actoriĭ.

La clasa aceasta, în genere, viaţa este o afectare eternă sau o acomodare dacă vreţĭ la împrejurărĭ şi mijloace: vorba, fapta, judecata, totul pare împrumutat din literatură, de pe scenă, din comedie maĭ ales; în mijlocul lor aĭ impresia că nu eştĭ printre oamenĭ ca toţĭ oameniĭ; spiritul lor are aluri originale, dialogul lor e cîrpit din frînturĭ de fraze, gesturile lor sunt transportate, glumele — miroase a culise: şi însă-şĭ nevoia îmbracă haina rîsuluĭ răsărind de sub o mască veşnică.

S'a petrecut zilele aceste în oraşul nostru o întîmplare caracteristică pentru viaţa claseĭ acesteia. Moartea uneĭ artiste, care bine înţeles n'a putut să nu aibă legăturĭ şi împrejurărĭ complexe în viaţa eĭ de femee frumoasă şi actriţă, a dat un prilej ideal de „farse" şi inscenărĭ actorilor în vacanţă.

E cu putinţă să fi fost mult adevăr în „afacerea" răposateĭ artiste Neculcea; dar terneiul anonimelor denunţurĭ şi scrisorĭ la parchet şi la gazete a fost numaĭ o dorinţă de farse, momente de distracţie — a actorilor în vacanţă.

In sala parchetuĭ ca şi în sălile de redacţiĭ eĭ — şi ele — tratau „afacerea" cu o bonhomie sinistră; rîdeau, chefuiau, glumeau, povesteau, ca şi cum n'ar fi fost vorbă de o moarte, de o crimă, de vitriol; ca şi cum nu din partea lor ar fi venit denunţurile şi divulgările.

In definitiv, oamenii aceştia, veşnic nevoiaşĭ şi veşnic mulţămiţĭ alcătuiesc o clasă de fericiţĭ, sunt singurĭĭ care îşĭ pot crea în cele maĭ negre împrejurărĭ prilejurĭ de uitare, de distracţie de mulţămire; eĭ rîd cînd n'au banĭ de cheltuială; rîd cînd se împerechează şi se înşală; rîd cînd se cearţă, rîd cînd sufăr şi rîd pînă la moarte: ba rîd încă şi la înmormîntarea căruĭ-va sau căreĭ-va din aĭ lor, chiar dacă a murit de oftică, de foame sau de vitriol.

NOĬ ŞI EĬ

Un european în China. — Moravurĭ orientale. — Europenĭ şi Aziaticĭ. — Imperiul ceresc.

— —

In traiul nostru zilnic, ocupaţĭ şi strîmtoraţĭ, n'avem nicĭ odată nicĭ vremea nicĭ cheful să medităm asupra nenumăratelor varietăţĭ ce prezintă omenirea în enormitatea şi în complexul eĭ; nu ne putem da seamă cît de largă e scara deosebirilor în totalitatea neamuluĭ omenesc, după continente, după ţărĭ, după rase; nu ne dăm seamă că contemporanĭ cu noĭ şi purtînd ca şi noĭ numele specieĭ omeneştĭ trăesc fiinţe cu totul aparte, cu totul «inferioare» saŭ «înapoiate» după chipul nostru de a vedea, de a gîndi şi judeca.

Din cînd în cînd cîte un suveran exotic se avîntă prin civilizata Europa. Impresia culeasă de monarhiĭ călătorĭ e, fără îndoială, că «noĭ» suntem arătărĭ bizare, fenomene ale naturiĭ, înapoiaţĭ saŭ novicĭ în ale traiuluĭ: nu suntem noĭ, Europenĭ, în adevăr noiĭ-veniţĭ, copiiĭ uneĭ civilizaţiunĭ pe care în fapt orientul aziatic a cunoscut-o în mare parte cu secole înaintea noastră?

Cît despre moravurĭ!....

Nu de mult un spiritual scriitor francez a publicat o schiţă de o satiră amară şi de o rară fineţă: eraŭ impresiunile unuĭ «chinez» în mijlocul lumeĭ noastre civilizate şi depravate, era priveliştea unuĭ bal «modern» — cu decoltărĭ, evantaliĭ, vorbe şi gesturĭ goale, privite prin prizma unuĭ «înapoiat»; era ipocrizia obiceiurilor noastre cernută prin ochiul strîmb *al unuĭ locuitor al Imperiuluĭ ceresc. Şi sunt atît de ridicule toate!*

* * *

Asupra moravurilor chineze s'a scris mult în anul din urmă graţie viziteĭ luĭ Li-hung-Ciang, vice regele Chineĭ. Noĭ am reprodus cînd-va în rezumat după „Revue des Revues" cîte-va trăsăturĭ ale traiuluĭ galbenilor locuitorĭ aĭ nesfîrşituluĭ imperiu — şi vom adăogi astă-zĭ cîte-va interesante amănunte după un studiu pe care l'a întreprins un ziarist călător, d. Eugen Wolf din Berlin.

«S'ar umplea un volum întreg notînd numaĭ deosebirile exterioare dintre Europeĭ şi chinejĭ, văzute de la prima atingere cu aceştia.

* * *

Noĭ începem cartea acolo unde eĭ o încheie; noĭ scriem întăiŭ numele, apoĭ locul de cîte orĭ aşternem un răvaş, eĭ însă din potrivă. Noĭ scriem de la stînga la dreapta, şi orizontal, eĭ — de la dreapta la stînga şi de jos în sus. Punctele cardinale le au pe dos de cît cum le avem noĭ: unde însemnăm N. S., eĭ pun O. S.

Noĭ poftim pe musafirĭ în dreapta noastră eĭ li daŭ loc la stînga — locul de onoare. Doliul nostru are coloarea neagră, eĭ — jelesc în haină albă. Noĭ salutăm strîngînd şi zguduind mîna cuiva, eĭ însă fac operaţiunea asupra mîniĭ lor. După părerea noastră studiul noilor cunoştinţĭ e cel maĭ de samă — eĭ însă caută înţelegerea lucrurilor şi progresul ţăriĭ în învăţăturile luĭ Confucius, iar sediul raţiuniĭ; după eĭ, se află în... stomac.

* * *

Noĭ ridicăm întăiŭ pereţiĭ uneĭ clădirĭ, apoĭ acoperişul, eĭ — din contra, încep cu acoperemîntul. Noĭ întemeiem binalele pe temeliĭ adîncĭ, Chinejiĭ pe suprafaţă. Noĭ ne silim să lucrăm repede totul, la dînşiĭ încetineala e preferită în lucru. Noĭ întrebuinţăm sopon — eĭ nicĭ odată. Noĭ ne spălăm şi ne îmbăiem în apă rece, apoĭ ne uscăm — eĭ nu se scaldă nicĭodată, îşĭ spală obrazul şi mînile cu apă fierbinte şi nu se şterg cu prosoape. Noĭ ungem osiĭ, şuruburĭ, cît maĭ des, din motive de economie, ceea ce nu se face nicĭodată la eĭ. Noĭ ne tundem scurt, eĭ au cozĭ; purtăm gherocul scurt iar femeile noastre rochiĭ lungĭ, cu totul contrar e la dînşiĭ. Noĭ vorbim de femeĭ ca de „jumătatea bună" — eĭ privesc femeea ca „un obiect" al lor.

* * *

Noĭ îngăduim femeeĭ contactul cu alţiĭ, la dînşiĭ „obiectul" e închis şi păzit cu străşnicie. Batistele sunt neaparate la noĭ, dar eĭ le privesc ca ceva necurat. Ouele ne plac noue cît îs proaspete, eĭ le îngroapă în pămînt şi le mînîncă după lunĭ saŭ anĭ întregĭ; noĭ mîncăm cu furculiţe şi cuţite, eĭ cu surcele de lemn. La noĭ răgăiala e necuviincioasă, la eĭ este un semn de bunătate a bucatelor.

Contrasta, în toate manifestările exterioare ale vieţeĭ se întîlnesc fără număr, la tot pasul. Nu-ĭ de mirat dară ca pînă la 1858, pînă la ordinul luĭ Tientsin locuitoriĭ imperiuluĭ ceresc ne numeaŭ „barbarĭ"; Y. Ren.

Astă-zĭ încă chinejiĭ ne privesc ca pe oamenĭ foarte bizarĭ, oameni care-şi tăinuiesc secreţiile nasuluĭ şi le ascund într'o batistă pe care o păstrează în buzunar; care îşĭ duc femeile dezgolite între străinĭ şi le lasă strînse la piept de către orĭ-cine.

Cuvîntul „barbar" e interzis de aplicat Europeilor, dar suntem desemnaţĭ sub diferite expresiĭ puţin măgulitoare care în traducere ar însămna: oamenĭ de mare, hoţĭ, diavolĭ şi altele. Şi noĭ încă în schimb le dăm numele de „locuitorĭ aĭ imperiuluĭ ceresc!"

* * *

O singură potrivire a găsit scriitorul german între moravurile chineze şi acele europene; acolo soacrele sunt a tot puternice în căsnicii; la noĭ — maĭ e nevoie să spunem că ele deţin sceptrul gospodăriilor şi sunt groaza ginerilor?...

Curat chinezeşte!

Blag.

TRIST IDEAL

— —

Se vede că l'*Indépendance Roumaine* socoteşte ca suprem ideal să devie, pe faţă, monitorul acreditat al colectivităţiĭ. Alt-fel nu se înţelege desinvoltura crescîndă cu care se face din oficiŭ apărătoarea acestor interesanţĭ bipezĭ.

După tenebroasa campanie cu Jeszenszky, acum confraţiĭ de la *Voinţa* franţuzească aŭ întreprins pe un biet pribeag din Transilvania.

Ion Sava Oprişor, un Romîn inimos, e condamnat de tribunalele ungureştĭ la douĕ lunĭ închisoare pentru că a strigat „Trăiască Raţiŭ!"

Ca să scape de osîndă, Sava Oprişor a fugit la Bucureştĭ. Aci l-a descoperit poliţia d-luĭ Sturdza, şi, conform tradiţieĭ partiduluĭ, l-a extradat Ungurilor.

Maĭ înainte, însă, de a-l da pe mîna Ungurilor ca să'l înveţe cum să venereze pe eroiĭ neamuluĭ, guvernul d-luĭ Sturdza l-a ţinut în prevenţie, la Văcăreştĭ, şease lunĭ de zile, pînă cînd bietul om a inceput să implore în genunchĭ favoarea de a fi trimis la Jeszenszky, numaĭ să scape din ţara romînească.

Şi aşa, graţie solicitudineĭ colectivităţiĭ pentru Romîniĭ din ţările subjugate, Ion Sava Oprişor va face opt lunĭ inchisoare pentru că a salutat pe bătrînul Raţiŭ — în loc să fi făcut numaĭ douĕ lunĭ, cum poruncise tribunalul unguresc.

Independenţa, fără să fi fost rugată de cine-va, intervine în chestie cu desinteresarea-ĭ obicĭnuită, şi, după ce jeleşte pe victimă că a stat prea mult timp în prevenţie, explică — *l'Indépendance Roumaine* are specialitatea explicaţiilor — că Ion Sava Oprişor a fost condamnat pentru *maltratare*, pentru ca astfel să justifice extradarea.

Apărarea aceasta cam seamănă a funie — pentru că chiar de ar fi dovedită aserţiunea *Independenţeĭ*, delicuenţiĭ de natura aceasta nu se extradează.

Dar ceea ce vream să stabilim aci este excesul de zel al naţionaliştilor de la organul franţuzesc pentru a atinge tristul ideal de a sluji guvernuluĭ de *Voinţă Naţională*.

Cu pornirea aceasta de a eşi cu orĭce preţ înaintea *Liberaluluĭ*, neofitul are să desguste şi pe d. Sturdza. Căcĭ, la urma urmelor, nicĭ nu e nevoe de douĕ *Voinţe Naţionale* pentru o singură colectivitate.

Şi de alt-fel, d. Sturdza nicĭ nu ţine să fie apărat de ignominiile acestea — din contra, le sevîrşeşte cu ostentaţie pentru că ştie din experienţă că cu atît maĭ mult va trece de bun Ungur cu cît va dovedi maĭ bine că e rĕŭ Romîn.

L'Indépendance Roumaine a perdut, decĭ, o excelentă ocazie de a tăcea.

Congresul Internaţional din Bruxelles

— —

A treia şedinţă publică are de discutat chestiunĭ referitoare la Dreptul comercial şi anume la societăţile anonime. Două sunt la ordinea zileĭ: aporturile şi responsabilitatea administratorilor.

Notez aicĭ în treacăt, că secţia de Drept comercial a fost cea maĭ frecventată. Chestiunile, asupra cărora dînsa avea să se pronunţe fiind prea importante, se înţălege că un mare număr de avocaţĭ, agenţĭ de schimb, etc., au luat parte.

«Curios lucru, îmĭ zice un vecin, în secţia aceasta au luat parte la discuţiunĭ mulţĭ agenţĭ de schimb. Eĭ bine, toţĭ au jurat că la bursă nu *se joacă*». Se ştie în adevăr, că jocurile de bursă au fost puse la ordinea zileĭ în zisa secţiune.

Chestiunea aporturilor în natură a atras maĭ cu samă luarea aminte a adunăreĭ. Se fac mulţime de fraude cu aceste aporturĭ. Fraudele acestea lovesc adeseorĭ pe cumpărătoriĭ acţiunilor de aport.

Am un magazin, de exemplu, pe care îl exploatez de maĭ multă vreme, sau vreau să întreprind o afacere de comerţ. Imĭ ieau tovarăşĭ, cu carĭ constituim o societate. Aporturile lor sunt în natură. Noĭ, asociaţiĭ emitem oare carĭ acţiunĭ. Cumpărătorii acestora pot fi înşelaţĭ pentru că nu se cunoaşte valoarea aporturilor făcute de asociaţĭ.

Carĭ ar putea fi mijloacele de a eşi din atare situaţiune?

Uniĭ aŭ zis să se dea cea maĭ mare publicitate evaluăriĭ detaliate a aporturilor făcute în natură. Alţiĭ aŭ susţinut ca să se facă o espertiză pentru a constata valoarea acestor aporturĭ.

Dar ceia ce maĭ mulţĭ cred a fi util în asemenea materie, este ca să se opriască prin lege pe timp de doĭ anĭ orĭ ce negociare a acţiunilor de aport.

D-l Thaller, profesor la universitatea din Paris, arată cum se procedează astă-zĭ în această chestiune: Se formează societatea. Acţiunile se impart între membriĭ fundatorĭ. Apoĭ, prin diferite chipurĭ aceştia le lansează în public. Trebue aparaţĭ porumbeiĭ, zice D-sa, căcĭ aceştia cad victimă, numaĭ graţie mijloacelor neoneste, ce se intrebuinţează pentru lansarea acţiunilor. Ematariĭ acţiunelor ar trebui atînşĭ prin o dispoziţie a legiĭ.

Se înţelege, că întru cît era vorba a se aduce o stîrbire cît de mică, libertăţiĭ de a negocia, lucrul nu putea trece fără protestare.

Nicĭ sentimentele, pe carĭ adunarea le lăsa a se vedea, nu eraŭ de altfel pentru vre-o restricţiune.

S'a zis, în adevăr că dacă s'ar opri de la inceput pe doĭ anĭ, negociarea acţiunilor de aport, aceasta ar însamna împedicarea orĭ căreĭ activităţĭ economice şi financiare. S'ar imobiliza chiar de la începutul uneĭ afaceri, un capital, şi acest lucru nu poate fi decît în detrimentul comerţuluĭ.

Au fost uniĭ, cum de exemplu avocatul Levy-Ullmann din Paris (care împreună cu D-l Thaller, redijază o revistă de Drept comercial) care în faţa dificultăţiĭ de a se asigura prin vre-un chip oare care asupra sincerităţiĭ aporturilor, ar dori să se facă un fel de tabula rasa, lăsînd lucrurile în voia lor deplină.

Alţiĭ, în fine pentru ca să nu se aducă mare jignire afacerilor, prin împedicarea de a se negocia acţiunile timp de doĭ anĭ, ar dori ca o asemenea împedicare să existe numaĭ pentru cazul cînd ele ar aparţinea membrilor fondatorĭ aĭ societăţiĭ.

Trecîndu-se la al doilea punct în discuţiune, adică la responsabilitatea administratorilor, se arată de uniĭ, că aceasta ar fi încă o măsură pentru a se asigura de sinceritatea aporturilor. Aceştia ar fi atuncĭ interesaţĭ în cauză.

Legea belgină face deosebire între acţiunea exercitată de societate ca persoană morală, ca mandant, şi acea referitoare la deosebite infracţiunĭ la lege sau la statute, care poate fi exercitată individual de fie-care membru al societăţiĭ.

Administratoriĭ în procesele privitoare la responsabilitate joacă rolul de reclamanţĭ şi defendorĭ.

Legea stabilind apoĭ, că votul bilanţuluĭ aduce descarcarea administratorilor, micşorează cu mult importanţa şi durata acţiuniĭ, ce fie-care membru al societăţiĭ are individual.

D. Popini, citeşte cîte-va articole din codul de comerţ italian, prin carĭ arată că legiuitorul a luat acolo destule şi bune măsurĭ pentru a asigura responsabilitatea administratorilor. Chestiunea aceasta nu s'a găsit de adunare a fi aşa de importantă, de aceia maĭ nu se insistă mult asupra eĭ.

A patra chestiune discutată în adunarea generală este privitoare la tarifurile internaţionale de transport şi mijloacele de a se creia o maşină comercială.

D. Van Oya, care e şi raportor asupra primeĭ chestiunĭ, arată cum astăzĭ regimul vamal, din fiscal, a devenit protecţionist. Multe ţărĭ aŭ un alt fel de tarif pentru transporturile naţionale şi altul pentru cele internaţionale. In special oratorul stărue asupra tarifurilor franceze, carĭ sunt de vre-o treĭ felurĭ: pentru interior, transit, şi tarifurĭ de diferinţă. Citează şi pe Romînia, pe care de alt-fel o pune între ţările, carĭ aŭ un tarif din cele maĭ moderate.

Chestiunea nu dă loc la multe discuţiunĭ. Singur d. Maurani, reprezentant al maĭ multor societăţĭ şi camere de comerţ din Franţa, arată că rîdicarea tarifurilor a fost o necesitate în urma rezboiuluĭ din 1870, dar speră că împrejurările vor fi favorabile şi că în curînd un tarif maĭ liberal va domni şi în acea ţară.

In ce priveşte chestiunea creăreĭ şi desvoltăreĭ uneĭ marine comerciale, D. Plas, raportorul, găseşte că aceasta trebue să provină de la stat. El trebuie să iea iniţiativa uneĭ asemenea creaţiunĭ, şi să dea garanţiĭ capitalurilor carĭ s'ar angaja pe această cale.

S'a făcut sacrificiĭ pentru portul Anvers. Astăzĭ este unul din cele maĭ marĭ porturĭ, mişcarea în el rîdicîndu-se anual la 6 milioane tone. Dar, zice oratorul, nu se văd vase belgiene, ci numaĭ străine. De aceia, crede că este de datoria statuluĭ să iea o atare iniţiativă.

A. Gelliu

„Opinia" la Vasluĭ

Sunt nenumărate scandalurĭ carĭ s'aŭ petrecut şi se petrec în Vasluĭ. De unele s'a ocupat presa, iară de altele nu.

Printre cele ce provoacă maĭ multă indignare este halul în care se găseşte localul judecătorieĭ din localitate,

Acest local se află situat într'o mahala din marginea oraşuluĭ, compus din treĭ camere foarte micĭ, umede şi cu o atmosferă pestilenţială. Te alegĭ cu guturaiŭ şi poate chiar cu alte bolĭ, dacă, pentru a-ţĭ căuta dreptatea, eştĭ nevoit a sta cîte-va minute în acest local, abia suficient funcţionarilor judecătorieĭ, spre a-şĭ dresa actele. Arhiva este aşezată într'un grajd de scîndurĭ, spart în toate părţile, fără plafon şi clădit pe nişte gropĭ, expusă nu numaĭ prăbuşireĭ saŭ foculuĭ care uşor ar putea naşte de la sutele de capete de ţigărĭ ce le aruncă zilnic împricinaţiĭ, dar chiar sustragereĭ dosarelor, carĭ staŭ aruncate pe jos la voia întîmplăreĭ.

S'a reclamat, după cît m'am informat, d-luĭ ministru de justiţie, chiar de către un advocat, arătîndu-i-se starea de plîns în care se găseşte arhiva judecătorieĭ sub d. Cota, *singurul vinovat, pentru că graţie protecţieĭ de care se bucură, a făcut ca judecătoria să se mute în acel local, numaĭ fiindcă se găseşte vis-a-vis de locuinţa sa.*

Dar nu numaĭ în acest mod ştie d-l Cota să desfidă interesele publice, făcînd pentru comoditatea d-sale ca lumea să cutreere tot Vasluiul până la judecătorie, ci încurajat de protectorul seu, prefectul Lupaşcu, face ceia ce nu s'a văzut încă în lumea magistraţilor: *întrebuinţează pe aprozĭ în serviciile sale private, şi, menţinerea lor în serviciu, nu depinde de cît de modul cum îl satisfac cu această ocazie.*

De altmintrelea dovadă de cele ce avansez asupra acestuĭ din urmă fapt, sînt diferiţiĭ împricinaţĭ carĭ afirmă că n'aŭ văzut pe aprod la judecătorie de cît atuncĭ cînd judecă d-l Altangiu, ajutorul de judecător, om de care vasluieniĭ nu zic decît de bine.

Cred că ar fi timpul să înceteze această stare de lucrurĭ.

Corespondent

NU DE ALTA...

Erĭ sear'am văzut o fată—
Bat-o norocul s'o bată!—
Şi-a căutat aşa la mine,
Că nicĭ astă-zĭ nu mi-e bine.

Nu ştiŭ cine-l, cum o chiamă,
Dar îmĭ e grozav de teamă
C'am să simt în suflet jale
De mĭ-a eşi mult în cale,

Să mĕ maĭ privească iară
Cu-atîta foc ca erĭ sară,
Şi nu-mĭ pare rĕu de alta:
Am s'o uit pe cea-l-altă!

Iaşi 1897. **Adrian Millan.**

„Opinia" la Botoşanĭ

Procesul Dausch de la Juraţĭ

Pentru ziua de 7 Octomvrie a fost sorocit procesul ce a intentat d. Profesor Buzoianu luĭ Ludvic Dausch, de origină boemă, care a lansat în contra profesoruluĭ un pamflet astă vară.

D. Buzoianu a fost asistat de d. Neniţescu, avocat al baroululĭ din Bucureştĭ, şi de d. Darie din Botoşanĭ, iar Dausch a fost apărat de d. Cerchez.

După ce curtea s'a constituit, d. Neniţescu a ridicat un incident hazliu arătînd cum că d. Dausch, care trece de om genial, nu ştie măcar ce era la Roman un *for* şi l'a confundat cu un *far*, apoĭ respinge proba cu martorĭ, cerînd ca acuratul să prezinte acte scrise care ar putea întemeia acuzaţiunile sale din pamflet.

După o deliberare de un sfert de oră, curtea a respins proba cu martorĭ pentru punctele 2-6, iar pentru 1 şi 7. unde era atacat ca profesor, să se admită martorĭ.

D. Cerchez a ridicat şi d-sa un alt incident vroind să facă pe tînărul Ludvig Dausch, student şi în ajunul trecereĭ tezeĭ de drept, iresponsabil, din pricina că nu era *familiarizat* cu legea. Ne mirăm cum a crezut d. Cerchez că societatea botoşoneana ar fi autorizat pe d. Dausch să se erigeze în moralizator public şi să înregistreze într'un pamflet nişte svonurĭ răutăcioase pe carĭ vrăjmaşii d-luĭ Buzoianu le făceaŭ să circule în oraş.

D. Neniţescu spune că dacă d. Dausch recunoaşte că a fost indus în eroare apoĭ poate să se deziste, chiar în faţa curţiĭ şi să va retrage acţiunea în contra d-sale.

Atuncĭ Dausch, a strigat: „Nu mă desist".

D. Neniţescu a replicat cu vehemenţă şi a spus că atuncĭ ura şi invidia 'ĭ-au fost consilierĭ, că 'ĭ-au orbit mintea şi astfel îşĭ va merita soarta de a fi condamnat.

Procesul, însă, s'a amînat pentru că d. Neniţescu a cerut să se admită contra-martorĭ aĭ d.luĭ Buzoianu la cele 2 puncte, la carĭ s'au admis martorĭ de partea d-luĭ Dausch.

Impresia publiculuĭ a fost că dacă marĭ au fost binefacerile tiparuluĭ pentru respîndirea luminei, a avut şi partea luĭ de rele, cum este aceia de a putea, cu înlesnire să dea unora puterea de a respîndi calomnia, care orĭ cît s'ar şterge cu dovezĭ, remîne bănuială chiar în inima tatăluĭ pentru fiul său, d'apoĭ încă în a unor indiferenţĭ.

Ast-fel ne explicăm mîhnirea ce se vedea pe figura d-luĭ Buzoianu cînd se citea, în faţa tîrguluĭ întreg, imfamul pamflet.

Acest pamflet, la adresa unuĭ cetăţean iubit şi stimat, a revoltat o lume întreagă şi azĭ toate simpatiile sunt de partea tatăluĭ a cîneĭ copiĭ, care se vede împedicat în munca luĭ rodnică şi discreditat de un om a căruĭ stare sufletească inspiră îngrijirĭ.

Scărmănător.

O scenă din Parlamentul Austriac

—după N. Fr. Presse—

Cetitoriĭ noştriĭ ştiu, că opoziţia naţional-germană din parlamentul austriac a proclamat *obstrucţia*, ca armă de luptă în potriva guvernuluĭ. Activitatea Reichsrathuluĭ, ţinută în loc, prin nesfîrşite discuţiĭ de formă şi regulament şi prin groaznice scandalurĭ.

Iată una din aceste scene scandaloase pe care le reproducem după N. F. Presse.

Dr. Funke. (strigînd) Am cerut cuvîntul pentru a face o propunere prezidentuluĭ.

Dr. Winkowski. (strigînd) Am cerut cuvîntul în chestie de ordine de zi.

Vice-preşedintele **Abrahamovicz**. Acuma nu putem acorda cuvîntul în chestie de ordine de zi. D. deputat Herold (guvernamental) are cuvîntul.

Deputaţiĭ din dreapta aleargă din toate părţile şi se grupează în jurul luĭ Herold; Stînga începe să vocifereze. Deputaţiĭ din stînga năvălesc pe estrada vice-preşedinteluĭ şi îl ameninţă cu pumniĭ, fiind-că n'a acordat cuvîntul deputatuluĭ Funke. In acest timp deputatul Herold începe să vorbească. Dreapta aplaudă. In sală nu se aude nicĭ un cuvînt, domneşte un sgomot asurzitor. Cîţĭ-va cehĭ aleargă spre băncile stîngeĭ. Acolo unde şede deputatul Wolf şi ceilalţĭ. Schönerian se naşte în tumult. Cehiĭ scot Schönerianilor capacele de pe pupitre, cu carĭ aceştia provocaseră sgomotul.

Din această pricină se 'ncing altercaţiĭ violente între ambele tabere. Se văd braţe rîdicate carĭ agită capacele de pupitre. Ie teama că dintr'un moment într'altul, să nu se lovească deputaţiĭ cu aceste capace. In mijlocul acestuĭ sgomot infernal dr. Herold trebue să renunţe la cuvînt. Sgomotul devine, tot maĭ puternic. Deputaţiĭ Krumbholz şi Wolf se ciocnesc. In jurul deputatuluĭ Wolf scandalul îşĭ ajunge culmea. Deputaţiĭ din stînga se grămădesc pe estradă şi împrăştie dosarele de pe masă. Deputaţiĭ opoziţieĭ vor să-l alunge pe vice-preşedintele Abrahamovicĭ.

Dreapta şi stînga staŭ, faţă în faţă, ca două trupe adverse. Cînd a văzut că încăierea e aproape, preşedintele dr. Katrein, alergă din mijlocul săleĭ, spre vice-preşedinte, scoţîndu-l din mulţime. Stînga aplaudă la acest act şi dr. Kathrein ţipă, cu o voce de stentor: «întrerup şedinţa».

Sunt orele 1 jum., noaptea. Şedinţa e suspendată spre a se relua a doua zi la 11 dimineaţa.

„Opinia" la Peatra N.

Ca în toate oraşele maĭ curăţele, avem şi în Peatra feredeie cu aburĭ. Dar să nu credeţĭ că în acest stabiliment de curăţenie publică se fereduieşte şi primarul. Nu.

Primarul nostru, nostimul Adamescu, se spală cu gazul, spirtul şi colonialele introduse fraudulos în oraş de către banda Botez—Trister, cumnatul şi servitorul sĕŭ.

Nu. apa isvoarelor noastre e prea curată pentru ca cuconu Mihaiŭ să îndrăsnească s'o turbure cu păcatele sale.

Din pricina grijeĭ acesteia de a nu se atinge cum-va de băile cu aburĭ, şi cu apă de isvoare, stabilimentul acesta sunt la bunul plac şi la specula antreprenorilor—chiar cu risnul de a ucide pe cetăţenĭ prin această lipsă de control şi de priveghiere.

Aşa, săptămîna trecută, la feredeul din strada Şipotele, în momentul cînd eşia lumea din baie, plafoanele cu parte din grinzĭ căzură grămadă.

Poliţia, înştiinţată despre accident, s'a dus la faţa loculuĭ, a constatat nenorocirea, a raportat prefectuluĭ şi a trimis o adresă primaruluĭ cerîndu-ĭ să închidă baia pînă la restaurarea eĭ.

Aţĭ auzit? A trebuit să intervie poliţia pentru a rechema pe primar la îndeplinirea datoriilor d-sale!

Şi ştiţĭ de ce? Primarul n'ar fi făcut-o de la sine nicĭ o dată—şi n'ar fi făcut-o pentru că antreprenorul feredeuluĭ este prietenul d-luĭ Adamescu.

Din conflictul acesta permanent dintre poliţie şi primărie—căcĭ şi buba cu contrabanda tot poliţia a scormonit-o — a născut o stare anarhică din pricina căreia prefectul este chemat la Bucureştĭ în fie-care săptămînă ca să dea explicaţiĭ ministruluĭ.

Şi fiind-că primarul, după cîte se vede, are toată şansa de a birui, am da un sfat poliţaiuluĭ: fă-te surd şi mut, domnule poliţ maestru, dacă vreĭ să maĭ mănîncĭ pîine cu sare la masa colectivistă.

Dacă nu—nu.

Păţitul.

Litere-Arte-Ştiinţĭ

D-na Elena Theodorini va fi Sîmbăta la Sinaia pentru a solicita asistenţa Majestăţilor Lor la concertul ce va avea loc, la Teatrul Naţional în ziua de 20 Octombrie.

***

D. Kneisel, virtuosul violonist ale căruĭ succese sunt nenumărate la Bucureştĭ, va da în curînd un concert la Teatrul Naţional din Iaşĭ.

Sperăm că publicul va profita de ocazie pentru a se delecta la această serbătoare artistică.

INFORMAŢII

Crima de la Ştefăneştĭ

Ni se scrie din Botoşanĭ, că o crimă oribilă s'a întîmplat în comuna Ştefăneştĭ, judeţul Botoşanĭ. Jacques Fichman, contabilul d-luĭ Abeles, arendaşul moşieĭ, a fost împuşcat de către un fecior de la casa boirească. Fichman a rămas mort pe loc. Se crede că o sfadă violentă a avut ca urmare crima. După alţiĭ ar fi la mijloc că contabilul întreţinea relaţiunĭ cu femeea feciorului.

Imediat aŭ plecat la faţa loculuĭ d-niĭ Arapu, prefectul judeţuluĭ, sub-prefectul Coroĭ, procurorul Moisiu şi medicul primar. Ucigaşul nicĭ n'a încercat să fugă ci s'a predat imediat autorităţilor.

Erĭ familia noastră Regală a serbătorit aniversarea naştereĭ A. S. R. Principeseĭ Iosefina de Hohenzollern, mama M. S. Regeluĭ, născută la 1813.

***

A. S. R. Ducesa de Saxa-Meiningen, sora M. S. Impăratuluĭ Vilhelm al II-lea a sosit erĭ la Predeal, la orele 4.30 p. m.

Alteţa Sa Regală a fost primită, în gara Predeal, de MM. LL, Regele şi Regina, de Soţul Eĭ, A. S. Ducele de Saxa-Meiningen, cu principesele Fedora şi Beatrice, şi de suitele Maiestăţilor şi Alteţelor Lor.

După o şedere de cîte-va minute în gară, MM. LL. Regele şi Regina, cu Augustiĭ Lor oaspeţĭ şi suitele, s'aŭ urcat în trenul regal care a sosit la Sinaia la orele 5,15 seara.

Comisiunea însărcinată cu recepţiunea şcoalelor construite de d. Ghiorghiu, a rămas nemulţămită numaĭ de podelele unora din camere.

Cu ocazia aceasta, ţinem să rectificăm informaţia de ierĭ privitoare la această chestie. D-niĭ Albineţ şi Vinali aŭ luat parte numaĭ ca informatorĭ pe lîngă comisia de recepţiune, comisie care a fost prezidată de d. Tzoni.

Cu începerea de la 15 Octombrie, ziarul *Steagul*, organul partiduluĭ conservator din Botoşanĭ, va apăre de douĕ orĭ pe săptămînă.

D. Maĭorescu, rectorul universităţiĭ din capitală, va convoca, în curînd, consiliul profesoral al acesteĭ facultăţĭ spre a-l consulta în chestiunea diplomaţilor de la universităţile străine.

Iată mişcarea epidemiilor ce bîntue oraşul Iaşĭ, de la 4—6 Octombrie (inclusiv):

BOLNAVĬ

BOALE	Vechĭ	Nouĭ	Morţĭ	Vindecaţĭ	Rămaşĭ
Febra tifoidă	15	3	—	2	16
Angina difterică	35	9	1	—	43
Scarlatină	11	1	—	—	12

De douĕ zîle o comisiune compusă din perfectul judeţuluĭ, primul preşedinte al curţeĭ şi deputatul Buicliu, împărţesc banĭ la săteniĭ loviţĭ de inundaţiĭ. Alaltăerĭ s'a împărţit la locuitoriĭ din Golăeştĭ şi ierĭ la ceĭ din Ceplenita.

Sunt oare-carĭ semne că cu ocazia venireĭ regeluĭ, d. Gheorghian va fi la înălţimea funcţiuneĭ sale şi va da dovadă de fecundul săŭ spirit de iniţiativă, după cum a făcut'o şi în alte ocaziĭ marĭ.

Ast-fel, d-sa a dat ordin intendentuluĭ palatuluĭ ca să se măture cu îngrijire toate coridoarele, iar sălile cele marĭ să fie date cu boia. Pînă la venirea regeluĭ, împricinaţiĭ vor sta în sala de jos dinaintea parchetuluĭ şi vor fi conduşĭ de acolo până la sala de audienţă de către aprozĭ şi pe nişte scîndurĭ aşezate adhoc, pentru a se putea conserva boiaua. Bine înţeles că împricinaţiĭ carĭ nu vor putea calca *pe o scîndură*, vor fi expulsaţĭ fără îndurare din palat.

In lumea conservatoruluĭ se dă ca sigură casarea concursuluĭ care s'a ţinut luna trecută la conservator pentru cele 5 catedre de muzică.

D. Gr. Dianu, directorul general al închisorilor, va sosi, în curînd, în localitate spre a inspecta penitenciarul central şi arestul preventiv. Actualmente d-sa se află în inspecţie, în Tecuciŭ.

Perdut sau furat?

D-na dr. Antoniu, soţia mediculuĭ spitaluluĭ Răducănenĭ, a reclamat prefectureĭ că ierĭ, pe cînd se ducea cu o birjă, de la Iaşi la Raducănenĭ, înainte de a ajunge la Costulenĭ, i a dispărut un cufor mare legat dinapoia trăsureĭ.

In cufăr, pe lîngă lenjurĭ şi strae, se aflau douĕ obligaţiunĭ a le d-luĭ M. Adămescu, din Peatra, către d. Manolache Calino, tatăl d-neĭ Antoniu; o obligaţiune a d-neĭ Tinca Ionescu; un portofel cu maĭ multe lire şi napoleonĭ, un inel de aur şi altele.

Prefectura a cerut telegrafic sub-prefectuluĭ de Branişteа să facă cercetărĭ urgente.

După cum am anunţat ierĭ, a venit, înaintea trib. Iaşĭ s. I. procesul privitor la morarul Em. Haier, pentru ultragiarea ajutoruluĭ de judecător Titus Popovicĭ.

Afaceréa s'a amînat pentru că Haier a cerut martorĭ. Printre martorĭ va figura şi consulul francez.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

106

ORFANĬ!

PARTEA I-a

CELE DOUĂ SURORI

Intr'o zi, pe cînd nu aveam încă nicĭ o cunoştinţă de legăturele care ne unea unul cu altul, întîmplarea a făcut să'l întîlnesc, şi păruse că se interesează aşa de mult de mine, şi'mĭ aratase o aşa mare simpatie, încît pe dată mă ataşasem de el ca de un sincer şi adevarat prietin.

„Şi acum cînd ştiam că el este tatăl meŭ, cum a'şĭ fi putut să'l uit? Cum a'şĭ fi putut, cu toate greşălele sale, se port ură contra luĭ?

— Adevarat! Prea adevarat! zise Yvonne cu dulceaţă.

— De aceea şi eŭ mă tot gîndeam la dînsul, cînd într'o zi apăru în faţa mea.

— Unde asta?

— Dinaintea caseĭ d-luĭ de Belleroche.

— Te pîndea, fără 'ndoială.

— Da, el mi-o spuse chiar. Zicea că umblă prin prejurul caseĭ spre a avea bucuria să mă vadă... fericirea de a schimba cîteva vorbe cu mine.

„Şi'mĭ părea aşa de trist şi vorbea cu atîta dulceaţă, încît nu numaĭ că uitasem acea espresie aşa de ameninţătoare ce văzusem în faţa luĭ cîte-va zile maĭ înainte, dar încă din contra îl jăleam din ce în ce maĭ mult, şi'mĭ era milă de el.

— Dar el îţĭ întindea totuşĭ o cursă.

— Vaĭ! da!

— O! mizerabilul.

— Dar cum puteam să bănuesc ceva? Cum, cu toate cîte ştiam despre dînsul, puteam să'l cred capabil de o asemine traducere de o astfel de infamie?

— După aceea?

— Fiind că mă rugase foarte mult să'l revĕd, l'am revĕzut. Apoĭ într'o zi pe cînd mama mea să dusesă la Paris şi nu avea să se 'ntoarcă decît în desară, făcuĭ greşala de a'l urma... Casa sa, spunea el, era la cîţĭ-va paşi de-acolo şi ar fi fost aşa de fericit de a avea pentru cîte-va momente pe copila luĭ lîngă dînsul; vocea luĭ era atît de duioasă şi desmerdătoare, încît n'am avut curajul să'l refuz.

Sermană copilită!

— Il urmăĭ decĭ fără teamă, şi fiind-că avea pentru mine mîĭ de prevenirĭ delicate, mă simţeam din ce în ce maĭ emoţionată şi maĭ atinsă.

„Ne aşezurăm sub un boschet de florĭ într'unul din cele maĭ departate colţurĭ ale grădineĭ, unde îmĭ servi prăjiturĭ, fructe şi bĕuturĭ recoritoare.

„Şi neperzîndu-mĕ din ochĭ, el nu încetă de a'mĭ zimbi. La fie-ce moment mă tot numea fiica luĭ şi mă îmbrăţişa. Pronunţa numele meŭ în aşa chip, încît ochiĭ mi se umpleaŭ de lacrimĭ.

— Mizerabilul! murmură Yvonna.

— Dar deodată, pe cînd mă luă de mînă şi se pleca spre mine, tresăriĭ. In. dărăptul meŭ auzim vuetul unuĭ pas uşor ca şi cum era cine-va care ne pîndea. Mă 'ntorc repede şi zăresc un om care se uita la mine.

„Dintr'o săritură, omul se retrase, dar avusesăm timpul să'l observ. Era nalt de statură şi cu o înfăţişare posomorită.

— De Guérande. strigă Yvonna,

— Dar ceea ce mă surprins maĭ mult, era strania privire ce aţintise asupra mea!... Era o privire în care strelucea un fulger de bucurie sălbatică şi de triumf ameninţător... Şi fiind că mĕ făcusem galbenă la faţă, marchisul de Prades se grăbi să mĕ linişteasca.

— E un prietin! zise el.

„Apoĭ se sculă şi mĕ lasă singură. Atuncĭ ca şi cum aveam presimţirea unuĭ pericol în care mĕ aflam... ca şi cum un instinct misterios mă înştiinţa grabnic despre odioasa capcană în care căzusem, vroiam să părăsesc acea casă şi să mĕ reîntoarce repede lîngă Mauriciŭ.

„Dar să fug, nu maĭ puteam.

„Abie mă sculasem de pe scaun şi simţeam că mĕ clatin, în timp ce un nour îmĭ trecea pe dinaintea ochilor şi un frig mĕ cuprindea.

„Plină de spaimă, vruiŭ se strig dar nicĭ un sunet nu putea se iasă din peptul meŭ, şi din ce în ce ameţeam tot maĭ tare şi 'nprejurul meŭ se făcea un întuneric tot maĭ adînc.

„Apoĭ ca un trunchiŭ, căzuĭ de-alungul pa banca unde stătusem, cu ochiĭ închişĭ, fruntea înecată de sudoare şi incapabilă de a face o mişcare.

„Fără 'ndoială că marchisul de Prades mĕ făcu să beaŭ ceva ameţitor care fusese pregătit de maĭ nainte, şi care mĕ desfiinţasă ca un trăsnet.

— O da! banditul!

— Cu toate că s'ar fi putut presupune că dormeam, eŭ însă auzeam cel maĭ mic sgomot ce se făcea în jurul meŭ. După cîte-va minute, marchisul şi cu celalalt om amicul luĭ, se apropiară încetişor de boschet apoĭ plecîndu-se amîndoĭ asupra mea, mĕ privirĭ îndelung.

-- Mi se pare că'ĭ de-ajuns, zise şoptind marchisul.

— O da! respunse celalalt.

(Va urma)

IMPORTANT

La 1 curent se începe campania vaccinărilor şi revaccinărilor institutuluĭ vaccinal. D-l Pierre Solomon cunocustul vaccinator şi subdirector la institut care a repurtat cele maĭ marĭ succese stă la dispoziţia publiculuĭ.

Chemările acasă se adresează în str. sf. Lazăr No. 62.

S. SCHILLER

Magasin de Manufactură

Str. Ştefan cel Mare No. 49

A SOSIT

Lănagiurĭ simple şi fantasie pentru rochiĭ.

Postavurĭ şi ştofe pentru haine şi paltoane bărbăteştĭ.

Flanele cu metru şi barcheturĭ.

Catifele şi Velvet pentru bluze.

Voalete de obraz.

Madapolanurĭ, olandă, satinurĭ de lină şi atlasurĭ penrru plapome.

Ştofe de mobile, plušurĭ de lină şi matasă penlru mobile, covoare, etc.

ŞTIRI DIN ŢARĂ

— —

Curtea de compturĭ aduce la cunoştinţa celor interesaţĭ că, în urma aplicăreĭ legeĭ pentru pensiunile funcţionarilor comunalĭ şi judeţenĭ, cererile pentru eliberare de certificate de serviciu se vor primi, în fie-care an, pînă la 1 Februarie, cînd regularea drepturilor la pensiune se cere pentru ziua de 1 Aprilie, şi pînă la 1 August, cînd această regulare se cere se cere pentru ziua de 1 Octombrie.

***

O colonizare importantă s'a proiectat a se face în judeţul Constanţa, la frontiera Bulgarieĭ, între punctele Ostrov şi Imiselia, pe o întindere de 30 de chilometri, zice «l'Independance Roumaine».

E vorba de crearea a opt sate militare compuse din foştiĭ militarĭ avînd fie-care 100 de familiĭ.

Fie-căre familie va căpăta cîte 20 de hectare pămînt. Fondurile necesare pentru construcţia caselor vor fi avansate de ministerul domeniilor.

Modul acesta de colonizare reaminteşte satele *graniţăreşti* din Transilvania, *confinele* militare din Banat şi *Honestae Missiones* ale Romanilor, carĭ au romanizat jumătatea Europeĭ.

***

In urma deviăreĭ cursuluĭ Dunăreĭ, insula *Mecica*, care a aparţinut înainte Bulgarieĭ situată între satul romîn Petroşanĭ şi portul bulgar Pyrgos, se găseşte în apele romîne şi ca atare încorporată la Romînia.

Economice-Financiare

— —

Situaţia tezauruluĭ public de la 1 Aprilie până la 31 August a. c., arată cifra de 71.415.967 leĭ la încasărĭ.

Comparativ cu anul trecut, avem dar o scădere de 10.848.197 leĭ.

Toate veniturile Statuluĭ aŭ scăzut în anul acesta.

Contribuţiunile directe daŭ o diferenţă de aproape 500.000 leĭ, veniturile ministeruluĭ domeniilor aŭ scăzut cu 2.221.908 leĭ, iar ale lucrărilor publice cu peste 3.000.000 leĭ.

Capitolul Veniturĭ diferite, care în anul trecut a dat totalul de peste 8 milioane leĭ, nu a produs în anul curent de cît 3.220.159 leĭ.

Diferenţele între anul curent şi anul precedent sunt excesive. Comparativ cu ceĭ patru anĭ precedenţĭ, anul curent se prezintă cu încasările cele maĭ slabe.

***

Ultima situaţiune săptămânală a Băncĭ Naţionale, de la 4 Octombre curent, ne indică un stok metalic de 73.949.904 leĭ aur, din care leĭ 57 milioane 293.241 în numerariŭ aur şi leĭ 16 milióne 656.663 în trate, contra a 92 milioane 526.945 leĭ în epoca corespunzătoare din anul trecut.

Portofoliul român şi străin se ridică la 32 milioane 344.627 leĭ; avansurile pe efecte publice la 18.702.619 leĭ.

Circulaţiunea biletelor de bancă e de 146 milioane 753.390 leĭ faţă de leĭ 157 milioane 407.760 în anul trecut la aceeaşĭ epocă.

Cutia cu scrisorĭ

— —

D. Dorval, directorul trupeĭ Réjane, ne trimite următoarea scrisoare:

Domnule Redactor,

Sunt prea respectuos de opinia publică şi presă pentru a trece sub tăcere articolaşul pe care l-aţĭ publicat în stimabilul d-voastre ziar. De aceea cred că 'mĭ veţĭ permite să răspund în toată sinceritatea, căcĭ ţiŭ să'mĭ salvez reputaţia de director şi perfecta mea leatitate în afacerĭ. Orĭ cît de exagerate aţĭ putea taxa d-voastre preţurile locurilor pentru reprezentaţiile d-neĭ Réjane, vĕ pot spune că beneficiul meŭ e foarte mic, chiar în caz de sală plină, avînd în vedere că cheltuielile mele serale se ridică în Iaşĭ, la 6,300 de leĭ, din carĭ d-na Réjane ia singură 2000 de leĭ. Imĭ puteţĭ imputa că am înglobat Iaşul în itinerarul meŭ, care nu cuprinde de cît capitalele Europeĭ, dar nu socotiţĭ ca exorbitante preţurile pentru un spectacol care este, din punctul de vedere artistic, judecat ca fără precedent în turneŭ şi care are ca fruntaş o stea de strălucirea d-neĭ Réjane.

Bine voiţĭ vĕ rog, a acorda acestuĭ respuns, ospitalitatea ziaruluĭ d-voastre, şi a primi salutările mele.

Dorval

Directorul reprezentaţiilor d-neĭ Réjane

Noĭ persecuţiĭ maghiare

După Tribuna —

Anul trecut, în spre seara zileĭ de încoronare a Maiestăţiĭ Sale (7 Iunie n.) Romîniĭ din *Şomcuta-mare*, inteligenţĭ şi ţeranĭ, aŭ aranjat un frumos conduct cu torţe şi aŭ cîntat între altele *imnul Monarchuluĭ* şi *„Deşteaptă-te Romîne“*. Pentru aceasta—se ştie—17 fruntaşĭ aŭ fost pedepsiţĭ cu amende de banĭ, pe cuvînt, că ar fi demonstrat contra milleniuluĭ.

Dar n'a fost de ajuns atîta. Camera advocaţială din Sătmar a pornit cercetare disclplinară contra a doĭ advocaţĭ romînĭ, al căror nume îl retac foile ungureştĭ, din carĭ luăm ştirea.

Recursul dat la Curie de numiţiĭ advocaţĭ a fost respins zilele acestea.

Şi ast-fel vom vedea, probabil, de două-orĭ pedepsiţĭ nişte Romînĭ, a căror vină a fost a se fi arătat credincioşĭ Monarchuluĭ.

Mărunte

— —

Accident.—Birjarul cu un cal, No. 70, urca ierĭ, pe la orele 12 ziua, panta străzeĭ Seulescu venind din strada „Moţoc“, şi mînînd calul în goană. Din cauza acesteĭ imprudenţe, calul a murit cînd a ajuns la deal.

Birja şi calul aparţin d-uĭ Ilancu Cicinic, din str. „Cruceĭ“, care datoreşte perderea caluluĭ unuĭ serv pe care-l angajase pentru conducerea birjeĭ.

Inceput de incendiu. — Un început de incendiu, care putea să aibă grave urmărĭ pen tru clisiarhul Ioan Munteanu, de la biserica Sft. Atanasie, a luat naştere în următoarele împrejurărĭ în camera sa de culcare, la casa cu No. 24 din ograda aceleĭ bisericĭ:

Ioan Munteanu, care se afla bolnav de maĭ mult timp, dormea dus. O luminare ardea pe o măsuţă de lîngă pat, aşezată aproape de fereastră. Intr'un moment dat aŭ luat foc nişte hârtiĭ ce se aflaŭ pe măsuţă; apoĭ a luat foc perdeaua şi în fine cuvertura patuluĭ pe care dormea Munteanu.

Din fericire, gardistul făcînd inspecţi-aĭ obicĭnuită, a observat la timp cele ce se petreceau şi întrînd în casă a stins focul.

Alt accident. D-na Voişel şi o copilă cu care se afiă în birja cu un cal No. 38, erau să fie victima unuĭ accident petrecut în următoarele împrejurărĭ:

In dreptul bisericeĭ sf. Neculaĭ cel sarac, calul a încălecat hloba trăsureĭ cu unul din picioarele de dinapoĭ. Luînd vînt de spaimă, calul a fugit şi s'a oprit în dreptul penitenciaruluĭ, unde a căzut jos.

In acest interval, doamna Voişel împreună cu copila, aŭ sărit din birjă, fără nicĭ un pericol.

De la Congresul de Geologie din Rusia

— — —

Batum 15 Sept. 1897.

Iubite amice,

Astă-zĭ la 8 oare dimineaţă, am sosit la Batum, dar nu cu toţiĭ; sarmanul meŭ ceasornic a ramas la Tiflis. Ştiam că Caucazieniĭ (uniĭ) sînt meşterĭ hoţĭ de caĭ, m'am convins că nu despreţuesc nicĭ ceasornicele. Şi colegiĭ geologĭ, cărora li-am spus pataraniа (n'am avut ce face!), în loc să mĕ compătimească ca pe o vrednică victimă redusă a întreba pe alţiĭ de mersul timpuluĭ, mĕ maĭ tachinează întrebându-mĕ la fiecare moment câte ore sînt? Nu-'ĭ găseştĭ şi tu ca mine că sunt cruzĭ? Am cam păţit-o ca neamţul cu pălăria din difileul Dariel; să vede că unde l-am rîs şi eŭ nenorocitul. Dar ce sîntem noĭ de vină, la urma urmeĭ, să plătim pentru un necinstit vêrtej saŭ o mână prea ghibace a unuĭ cinstit pickpocket armean? Cum dracu însă o fi aflat Mitiţă Sturza. Dintr'o scrisoare ce un coleg român primeşte din Ţară, aflu că voiŭ fi rĕsbunat.

După ce cu durere m'am despărţit de iubitul meŭ ceasornic (mi-l a şters pe când suiam în tramway spre a merge la gară), am plecat din Tiflis a sară pe la 6 oare. Toată noaptea a plouat şi astă-zĭ am găsit în cale urmele de distrugere şi înnec ale uneĭ ploĭ torenţiale. Dar vremea, limpezită deja, 'mĭ-a permis să admir o natură splendidă, peizagiele pitoreştĭ şi vegetaţiunea exuberantă de pe ţermurile estice ale măreĭ Negre. Abia ajunşĭ, a trebuit să ne mutăm din tren pe vapor, unde ni vom avea de-acum locuinţa pentru 10 saŭ poate 11 zile; de sară plecăm. Am profitat de timpul până la dejun şi după, pentru a vede oraşul. Batum este un oraş mic (vr'o 30,000 loc.) dar frumuşel în multe părţĭ şi cu un port foarte bun, plin maĭ în tot-de-una de vasele tuturor naţiunelor. El datoreşte prosperitatea sa maĭ cu samă linieĭ ferate ce-l uneşte cu marea Caspică şi este, după Bacu, principalul întreposit de petrol cu care face un comerciŭ foarte mare, esportând anual apr. 10 mil. hectl. Oraş oriental cu uliţĭ răŭ pavate însă largĭ şi îndestul de curate, în general. In uliţele principale şi în apropiere de port să găsesc magazii marĭ şi bogate precum şi câte-va edificiĭ frumoase. Pe ţermurile măreĭ sĕ întinde un frumos bulevard şi maĭ departe un mare parc, în care sĕ întâlnesc armonios flora zoneĭ temperate cu acea a zoneĭ intertropicale. Aproape de Batum sunt ruinele din evul mediu ale unuĭ castel al regineĭ Tamara; iar în valea rîuluĭ Ciakva sĕ face cu succes cultura ceaiuluĭ. Am vizitat aseminea o mare uzină de încarcat şi închis în bidoane petroleul ce se esportă, 3000 de lucrătorĭ lucrează în această uzină. Vaporul nostru se numeşte „Marea ducesă Csenia“ şi coincidenţă plăcută: la distanţa de 50 m. de vaporul nostru, pe puntea unuĭ yacht daurit, douĕ frumoase doamne ne lorneteză şi să îndeletnicesc a ne fotografia: una din ele e însăşĭ marea ducesă Csenia, sora Ţaruluĭ actual. Pe când eram la dejun a venit pe vaporul nostru („incogn ito“, cum se zice) de l-a vizitat; am surprins-o privindu-ne de pe cuvertă prin o fereastră deschisă; şi o mare ducesă e tot atât pe curioasă ca şi cele-lalte femeĭ. Făr'a o privi, unul din Francejĭ a închinat un elegant toast *patroaneĭ vaporuluĭ* ce ne adăposteşte. Ea era însă, cu companiona sa, deja pe scara vaporuluĭ şi când ne-am suit pe punte, am vĕzut-o murind de rîs în luntrea ce zbura mânată de vâslele a 8 marinarĭ. Vaporul „Csenia“ e foarte mare şi foarte luxos; şi judecând după dejun, nu vom ave a ne plânge nicĭ de bucatar, precum nu vom ave a ne plânge de comoditate în cajute, pe cât să poate găsi pe un vapor. Pe la 5 oare plecăm în uralele mulţimeĭ de pe cheiŭ; yachtul mareĭ ducese ne salută, ea singură dă semnalul agitând batista; iar mateloţiĭ se acaţară pe toate frânghiile şi scările, strigând ura! Portul începe a dispăre, iar soarele apunând ni oferă un spectacol măreţ, luminând în roşu auriŭ vêrfurile munţilor ce se etajază departe spre S. E., îmbracaţĭ într'o hlămidă de purpură şi încoronaţĭ de creasta de aur a munteluĭ Kharcikhal (apr. 4000 m.) de pe platoul miculuĭ Caucaz. Marea cam agitată face să salte vaporul şi pe mulţĭ îi alungă de pe punte. Semnalul de masă ne alungă pe toţĭ. Dar abia ne aşezăm la masă, nicĭ supa nu s'a servit şi deserţiunile încep.... La friptură eram pe jumătate în numĕr, la desert un sfert, iar la cafè a zecea parte. După masă mĕ suiŭ să mă preumblu pe punte; e senin dar coasta nu să maĭ zăreşte. Ceriul închis abia e luminat de slabele candele ale stelelor, iar marea neagră samanată de brazdele alburiĭ ce încunună valurile peste care vaporul joacă alergând. Mĕ scobor şi cu o mare încordare a mâneĭ abia pot scrie aceste rândurĭ. Cred că-l maĭ bine să renunţiŭ. Pe mâne.

Vellea.

ULTIME INFORMAŢII

— —

Iată după ultimele dispoziţiĭ ale ministeruluĭ de interne, programul complect al serbărilor din Iaşĭ:

Duminică 19 Octomvrie

Majestăţile Lor pleacă din Sinaia, cu un tren special, la 8.30 seara.

Luni 20 Octombrie

Sosirea M.M. L.L. în gara Iaşĭ la 10 ore dimineaţa,

Tedeum la Mitropolie M.M. L.L. primesc autorităţile locale la 1.30 p. m.

Marţĭ 21 Octombrie

Inaugurarea nouluĭ palat universitar, la 10 ore dimineaţă de către M.M. L.L. Regele şi Regina. Punerea pietreĭ comemorative semnătura pergamentuluĭ.

Vizite de palat. După dejun, Majestăţile Lor vizitează Seminarul Veniamin, bisericele Treĭerarhĭ şi Sf. Neculaĭ,

Seara reprezentaţie de gală la teatru.

Mercurĭ 22 Octombrie

Dimineaţă. M. S. Regele vizitează şcoala militară, căsărmile de la Copoŭ, şcoala technică şi şcoala normală Vasile Lupu.

M. S. Regina primeşte corpul profesoral al Universităţeĭ din Iaşĭ.

După amează. M. S. Regele vizitează noul abator şi expoziţia de vite, precum şi baia populară.

M. S. Regina vizitează şcoala normală de institutorĭ şi una din şcolile primare de fete.

Seara. Reprezentaţie de gala la teatru: Meşterul Manole.

Joĭ 23 Octombrie

Dimineaţa. M. S, Regele vizitează spitalul sf. Spiridon şi liceul internat.

M. S. Regina vizitează conservatorul şi şcoala Reuniuneĭ femeilor remîne.

După amiază. M. S. Regele vizitează liceul externat şi şcolile primare de băieţĭ.

Seara. Plecarea M.M. L.L. la 10 ore seara.

Vinerĭ 24 Octombrie.

M.M. L.L. sosesc la Sinaia la 10 ore dimineaţă.

Un nebun dat în judecată.

Cetitoriĭ *Opinieĭ* îşĭ aduc aminte că în luna Iulie am denunţat faptul că douĭ nebunĭ se aflau închişĭ în penitenciar, pe motiv că ar fi vagabonzĭ şi că ceĭ laltĭ prizonierĭ, îngroziţĭ de excesele nebunilor, ameninţau cu revolta.

Unul din aceştĭ nebunĭ era Climente Vasilenco, venit din Rusia, fost un timp servitor la caiĭ luĭ Bezede Grigore, la Cristeştĭ, şi care în ziua de 24 Iunie a fost prins de jandarmiĭ ruralĭ între Tîrgu-Frumos şi Sîrca.

După raportul directoruluĭ de penitenciar s'a numit o comisiune compusă din D-riĭ Antonescu şi Misir, care să examineze pe Vasilenco. Aceştĭ doctorĭ l'au găsit bolnav de manie acută şi au dispus internarea luĭ la M-rea Neamţuluĭ.

Tribunalul fiind sezisat cu ordonanţa judecătoruluĭ de instrucţie, judecata trebuia să'şĭ urmeze cursul. O greutate era, cum se îndeplineşte procedura faţă cu un nebun.

Administraţia a găsit un mijloc ingenios: A pus pe doctorul Malcocĭŭ, de la ospiciul din M-rea Neamţuluĭ, de 'ĭ a eliberat un certificat constatător *că Vasilenco nu maĭ prezintă* simptome de nebunie. Apoĭ a dat citaţia în primirea portaruluĭ.

Afacerea a venit alaltăerĭ înaintea tribunaluluĭ. Procedura s'a găsit complectă şi fiind-că acţiunea publică nu se stinge prin nebunie, ci numaĭ prin moartea inculpatuluĭ, Vasilenco a fost achitat fiind că nu maĭ este vagabond de oare *ce are mijloace de existenţă, ca pensionar al caseĭ de nebunĭ din Neamtz.*

Consiliul comunal din Dorohoĭ va fi în curînd chemat să se pronunţe în privinţa proiectuluĭ de a face un împrumut necesar la zidirea a treĭ şcoale primare.

E vorba ca una din şcolĭ să se facă pe locul unde se află grădina publică.

D. N. N. Gregoriade, preşedintele societăţiĭ meseriaşilor şi comercianţilor romînĭ din Bîrlad, a adresat un apel către toţĭ preşedinţiĭ societăţilor similare din ţară, prin care 'ĭ solicită să pledeze, fie care în localitatea sa, pentru ideea de a se elabora o lege care să oblige pe antreprenoriĭ străinĭ, carĭ angajează lucrărĭ în Romînia, să întrebuinţeze, măcar pe jumătate, muncitorĭ din ţară.

Crima de la Dersca

Noĭ cercetărĭ.—Ce stabileşte instrucţia?—Arderea Velniţeĭ.—Dramă de familie.—Procesul.

Cu tot sgomotul făcut în presă în jurul acesteĭ crime, totuşĭ foarte multe lucrurĭ au rĕmas nerelevate, lucrurĭ carĭ pun într'o lumină cu totul alta pe autorul crimeĭ din Dersca.

Sunt de abia cîte-vă săptămînĭ de cînd nişte telegrame vesteau despre un mare incendiu al velniţeĭ din Dersca. Afacerea se cercetează actualmente la parchetul din Dorohoiu şi rezultă—pentru a nu anticipa—că focul n'a luat naştere tocmaĭ dintr'o simplă neglijenţă. De ce a fost concediat tocmaĭ acum abatele Moriseau? De ce inzistenţa unor *străinĭ de familie* ca cel mult pînă Sîmbătă, 27 Septembric, să plece din Dersca, şi aceasta pentru tot-d'auna?

Respunsul la aceste întrebărĭ curioase îl caută acum parchetul—şi pare că l-a găsit deja în legătură cu focul de la velniţă.

***

Abatele moştenise, în urma morţeĭ d-neĭ Burbure, suma de 60,000 leĭ.

In momentul acesta abatele a fost înştiinţat chiar de autorităţĭ că trebue să plece, lucrurile fiind ajunse la aşa grad de tenziune în cît nu maĭ poate respunde de cele ce se va întîmpla.

***

Analiza medico-legală precum şi mărturiile şi declaraţiile abateluĭ, stabilesc că, Parascău, ucisul, apucase pe popă pe după gît, în momentul cînd acesta păşise pragul uşeĭ şi trăsese un foc în aier. Abatele văzîndu-se în pericol de a fi sfîşiat de foştiĭ luĭ servitorĭ, pe carĭ îĭ tratase foarte aspru, a întors mîna dreaptă în jurul corpuluĭ, şi, pe sub umărul sting, loveşte în inimă pe Prisăcău.

Nu este exact că treĭ oamenĭ ar fi fost ucişĭ. A maĭ fost rănit un om căruia i s'a extras glontele şi care e deja afară de orĭ ce pericol.

Abatele a fost foarte răŭ bătut de ţăranĭ în camera primărieĭ, şi prezintă pe faţă o mulţime de contuziunĭ.

***

Situaţia abateluĭ e nenorocită.

In primul loc abatele e urît de Dorohoienĭ.

Pentru moment instrucţia continuă, deşi cu mare greutate.

Primele cercetărĭ aŭ fost făcute de d. Ciugolea procuror, şi de judele-instructor Lupaşcu.

Pentru moment, aŭ fost angajaţĭ ca apărătorĭ d-niĭ avocaţĭ Macry şi George Dimitriu.

***

O scenă comică.

Se ştie că 'n momentul de a se sui în trăsură, abatele a tras un foc de revolver asupra unuĭ ţigan care voia să se suie în trăsură. Ţiganul a avut timpul să se plece la pămînt şi a strigat: «Valeu, m'a ucis!»

Abatele era convins că l'a împuşcat şi pe acesta.

Pe cînd se făceau cercetările, iaca vine şi ţiganul.

— Da ce-ĭ, mă ţigane? îl întreabă d. Moruzzi.

— Apoĭ, să trăiţĭ, conaşule, şi pe mine m'a ucis.

— Cum, mă? întreabă prefectul.

Abatele, de emoţiune că ţiganul a scăpat teafăr, l'a îmbrăţişat şi sărutat cu efuziune pe mortul-viu.

Nenorocirea din mahalaua „Iarmaroculuĭ“.

Ierĭ a murit la casa cu No. 104, din mahalaua «Iarmaroculuĭ», copilul Alecu, al Vădăneĭ, în etate de 14 anĭ, care se afla bolnav de maĭ mult timp.

Fratele acestuia, Toader a Vădăneĭ, în etate de 20 de anĭ, lipsea de acasă, pe cînd fratele seŭ se lupta cu moartea. Intors după ce acesta îşĭ dădu obştescul sfîrşit şi văzîndu-l întins fără simţire, a fost atît de mişcat că şi-a perdut cunoştinţa şi graiul imediat. Eşind, apoĭ, în ogradă, a căzut mort lîngă un coşer.

Toader a Vădăneĭ era şi el bolnav şi se zice că în dimineaţa zileĭ fatale se dusese la biroul consultaţiilor gratuite de la spitalul sf. Spiridon, unde 'ĭ s'a prescris o ordonanţă medicală pe care a luat'o de la farmacia spitaluluĭ.

N'am putut controla natura acestor medicamente, pentru a putea spune cititorilor noştri dacă eraŭ torice şi dacă în adevăr moartea luĭ Toader a vădăneĭ s'ar datori lor saŭ maĭ degrabă emoţiuneĭ pe care a încercat-o.

De altminterĭ, autopsia, care s'a hotărît, va lumina această chestie.

Ceia ce complectează această nenorocire e faptul că şi muma decedaţilor se află greŭ bolnavă în spitalul sf. Spiridon.

In urma acestora a ramas un copil de 3 anĭ, fără nicĭ un sprijin, care s'a internat, prin intermediul poliţieĭ, în institutul Gregorian.

BERĂRIA CENTRALĂ

In fie-care seară orchestra sub conducerea celebruluĭ violonist profesor *V. Borteanu* **şi a decanuluĭ artiştilor ieşenĭ** *Ionică Barbu.*

Bere *Zimbru,* **Bere** *Peleş,* **(Oppler). Bere** *Bavareză.*

In Calendarul

„DACIA“

pentru anul 1898

Se primesc pentru ultimele pagine:

ANUNCIURĬ şi RECLAME

Doritoriĭ să pot adresa pînă la 25 Octomvrie la tipografia „Dacia“ str. Golia.

Creditul Urban din Iaşĭ

— —

La 7 Noemvrie stil-noŭ 1897, se va face a XXXII tragere la sorţĭ a scrisurilor acesteĭ societăţĭ, potrivit amortisementuluĭ cuprins în rata semestruluĭ curent.

Domniĭ detentorĭ de scrisurĭ sunt rugaţĭ a asista la tragere, care va avea loc în sediul societăţeĭ, ora 1 din zi.

Direcţiunea.

Fotografia „Chaland“

Str. Lăpuşneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ, Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelieruluĭ: Esecutare artistică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

INŞTIINŢARE

Subscrisul avocat, domiciliat în Iaşĭ, lucrînd ca mandatar al d-reĭ Maria Smaragda Beldiman, fiica legitimă a d-neĭ Elisa Balş din căsătoria sa cu defunctul acum Aga Dimitrie Beldiman şi informat fiind că d-na Elisa Balş caută să vîndă toată averea sa văzută şi anume: moşia Pribeştĭ din jud. Vasluĭ şi casele din Iaşĭ str. Romînă, cu scopul de a face pe viitor imposibilă încasarea de la d-sa a pensiuneĭ alimentare dobîndite de clienta mea prin sentinţa Trib. Iaşĭ s. I sub No. 224 din 25 Iunie a. c, dată cu execuţiune provizorie,—*înştiinţez pe toţĭ aceĭ* cărora li s'ar propune vînzarea acestor imobile să se abţină de a le cumpăra, căcĭ în caz contrar vor fi consideraţĭ ca de rea credinţă şi expuşĭ a vedea anulîndu-li-se cumpărătura.

G. S. Cristofor.

Doctorul V. I. Bejan

Medic primar al Institutuluĭ Gregorian

şi

Profesor la Universitate

Consultaţiĭ în cabinetul seu, Strada Arménă în toate zilele de la 1—4 p. m.

De la s-tu Dumitru sunt de dat cu chirie următoarele case: 1 casă cu 6 odăĭ şi atenanse, strada Sărărie. 1 casă cu 3 odăi şi atenanse strada Albineţ. 1 pivniţă mare şi adâncă potrivită pentru depozit.

Aceste imobile se află pe locul şi frumoasa grădină foastă Ţigara.

1 casă cu 7 odăĭ, 2 antrete, 2 bucătăriĭ, atenanse, grajdiŭ şură şi grădină, putânduse uşor împărţi în două sau treĭ locuinţĭ separate, str. Frecăŭ No. 70.

A se adresa la proprietar inginer Th. C. Lecca str. Frecău 70 între orele 12 şi 2 p.m.

34 Strada Romînă 34

Se primesc copiĭ internĭ cu preţul de **40 leĭ lunar**. Conversaţia în casă e în limba *Germană* şi *Francesă.* Ingrijirea cea maĭ conştiincioasă.

Să predă şi lecţiĭ de Piano.

INSTIINŢARE

In cursul luneĭ *Octomvrie* va apărea din teascurile tipografieĭ editoare „Dacia“ un *Călendar Literar* sub direcţiune d-luĭ *I. L. Caragiale*; el va cuprinde o alegere de bucăţĭ literare între care şi una originală a d-luĭ Caragiale.

Credem că nu maĭ este nevoe de o reclamă maĭ mare.

Domniĭ librarĭ sunt înştiinţaţĭ din timp

Preţul unuĭ exemplar 1.25

Exemplarul de lux 2.50

De închiriet un apartament compus din treĭ odăĭ, bucătărie şi şură de lemne.

Str. Sf. Teodor No. 6.

O PROFESOARĂ *diplomată din Breslau* doreşte a da lecţiĭ în limbele Germană şi Franceză, asemenea şi de Piano.

A se adresa: la redacţia acestuĭ ziar sub iniţialele: J. J.

O guvernantă germană, cunoscînd şi limba franceză, caută un loc fie în oraş, saŭ chiar şi la ţară.

A se adresa la redacţie.

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a înştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Târgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ

Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărău, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurarĭ

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat					
	Cl. I.		Cl. II		Cl. III	
	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
Paşcanĭ.	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ. . . .	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ.	18	20	12	85	8	85
Roman.	12	55	9	05	6	25
Bacău.	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ.	26	75	17	65	11	57
R. Sărat.	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ.	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ.	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ.	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ.	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ.	26	35	17	35	—	—
Brăila.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna.	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ.	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ.	22	45	15	10	10	25
R. Sărat.	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la şoşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

LEGĂTORIA DE CĂRŢI

şi

Incadrare de Tablouri

a tipografieĭ „Dacia"

Iaşĭ, 42 Strada Golia, 42.

Execută, cu cea maĭ perfectă acurateţă şi promptitudine toate lucrările aingătoare de această branşă.

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

Agenţia Teatrală

28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentrn ziarul *„L'Indépendance Roumaine"* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames"*, *„Les petites Gravures"* şi *„La Confection"*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

---

LIBRARIA şi PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICĬ

IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pânză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULNĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ

1 LEU FLACONUL

Dacă voiţĭ să beţĭ o cafea bună şi higenică cereţĭ la toate băcăniile

NUMAI

CAFEA REGALĂ

La fabricĭ A. WEINRER din Iaşĭ

Premiată la expoziţia din Paris 1889 cu MEDALIE DE ARGINT

Singurul surogat SPORNIC şi NUTRITIV care dă cafeleĭ o AROMĂ şi un GUST FOARTE PLĂCUT. Analizele celor maĭ marĭ chimiştĭ aŭ găsit-o cea maĭ PERFECTĂ şi CEA MAI HIGIENICĂ.

1000 vedre VIN de COTNARI

Recolta 1886, din pivniţa Roznovanu de vînzare. A se adresa strada Assachi No. 12.

Dimitrie Greceanu

Avocat

Strada Asachi

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ" „GENERALA" *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"

de la COPOU, lîngă Iaşĭ

proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille,* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule

---

„DACIA"

TIPOGRAFIE-EDITOARE

Strada Golia 42—IAŞI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURI

Borderourĭ şi Compturĭ

Cărţĭ de vizită

REVISTE LITERARE ŞI ŞTIINŢIFICE

în orĭ-ce format şi limbă

Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare

TEZE

SCRISORI COMERCIALE

Cărţĭ-adrese

BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE

MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE

în diferite culorĭ şi mărimĭ

etc. etc. etc.

ETICHETE

Bilete de logodnă şi de nuntă

MENIURI

CĂRŢI DE ABONAMENTE

CIRCULĂRI

CONDICI à SOUCHE

BILETE FUNERARE

FELICITĂRI

CĂRŢI DIDACTICE

CONDICI şi REGISTRE COMERCIALE

etc. etc. etc.

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA"

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an	. . . .	40 leĭ
« 6 lunĭ	. . . .	20 «
« 3 lunĭ	. . . .	10 «

DE INCHIRIET

Renumita grădină „Chateau aux fleurs" impreună cu o pivniţă foarte vastă şi o odaie-bufet.

Pentru informaţiunĭ a se adresa d-lu Administrator al tipografieĭ „Dacia".

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA", Tipografia-editoare Str. Golia.—Iaşĭ.

ANUL I No. 136 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — DUMINICA 12 OCTOMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

O nouă umilinţă a D-luĭ Sturdza

Legea maximuluĭ şi comuna Iaşĭ

Am aratat într'un numĕr precedent cum comuna Iaşĭ percepe, contra legeĭ, taxe pe embalage în dauna comerţuluĭ şi a consumatoruluĭ care e obligat a plăti indirect şi taxe neprevăzute în lege.

Dar nu e numaĭ atît. Primăria de Iaşĭ merge maĭ departe cu spoliaţiunea. Ne amintim cum primăria făcuse vara aceasta, căsăpia comunală în scopul, se pretindea, de a eftini carnea şi a lovi în cartelul casapilor. Dar nu ştiţĭ cum chiar comuna contribuia la scumpirea cărneĭ şi cartelarea celor marĭ în dauna micilor neguţitorĭ, şi, inplicit, a publiculuĭ. Aceasta, prin modul perceperei taxelor.

După legea maximuluĭ, comuna are dreptul, conform art. 2, să perceapa taxa de 2 leĭ pe capul de vită destinată consumaţieĭ, la intrarea în comună. Apoĭ, după regulamentul sĕŭ special, maĭ percepe 4 leĭ de fie-care vită, taxă de chiria abatoruluĭ, ceia ce fac la un loc 6 leĭ de cap, plus 1 leŭ plata hahamuluĭ pentru carnea cuşer.

Eĭ bine, ştiţĭ cum percepe comuna aceste taxe? In modul cel maĭ spoliator posibil.

Taxa de 2 leĭ să încasază de la orĭ-ce vită ce intră în oraş, fie saŭ nu destinată consumaţieĭ. Iar taxa abatoruluĭ pentru tăere, de 4 leĭ pe cap, să percepe anticipat fără ca vita să se fi tăiat. Dacă neguţitorul tăetor a adus la abator 100 de capite, trebue să plătească comuneĭ taxe anticipate de 600 leĭ, chiar în ziua intrăreĭ vitelor la abator, şi fără ca vitele să fi fost tăete. In cazul cînd neguţitorul a vîndut vitele pentru export, remîne păgubaş de taxa plătită.

D'apoĭ neguţitorul mic, ce face cînd taxa 'ĭ se pretinde anticipat, nu pe rîndul şi numĕrul vitelor tăiete? Neavînd capital maĭ mare, nu e aşa că bietul om cade pe mîna cămătaruluĭ, orĭ sub puterea sindicatelor, ajutate prin acest mijloc chiar de autoritatea comunală a exploata publicul?

Să trecem maĭ departe.

Legea maximuluĭ, în scopul de a mări veniturile comunelor, a supus, prin art. 75; 20 la suta de kilograme, fisticurile şi alte fructe meridionale nedenumite în mod special. In tarifa vamală de pe care s'a copiat acest articol, găsim la categoria V-a *cŏloniale şi fructe meridionale*, art. 85, care are aceiaşĭ redacţiune ca şi în legea maximuluĭ adică; *fistîcurĭ şi alte fructe meridionale, nedenumite în mod special.*

In baza acestuĭ articol comuna percepe taxe de pe caise şi alune, fără să ţină samă că legea nu 'ĭ-a acordat acest drept, de oare-ce tarifa vamală a clasificat aceste mărfurĭ prin categoria a IV-a articolul 56 sub denumirea: *fructe uscate. afumate* saŭ *opărite*, precum: prune, caise, fragĭ, smeură, nucĭ şi alune, ceia ce nu s'a prevĕzut în legea maximuluĭ, şi prin urmare sunt scutite de orĭ-ce taxe comunale.

Pe lîngă aceste ilegalităţĭ, să adaogă şi ilegala procedare a serviciuluĭ chimic comunal, care, după cum am zis, 'şĭ-a schimbat rolul, transformîndu-să în biuroŭ de taxare. Exemplu: Eŭ însumĭ am introdus în oraş o cantitate oare care de ceară albă vegetală, de Jopania, care nu e prevĕzută în legea maximuluĭ, dar care a fost taxată ca ceară albă curată, de albine.

La întrarea în comună am declarat că ceara ce introduc este de Japonia şi e apărată de taxa accizuluĭ, Perceptorul însă, ne ţinînd samă de declaraţia mea, a voit să o supuie la plată ca ciară de albine. La protestul meŭ, o probă a fost trimisă în analiza chimică. Chimistul comuneĭ, de şi constată că declaraţia mea e adevĕrată, adică că ceara este vegetală de Japonia totuşĭ, trecînd peste atribuţia sa, care este de a constata pur şi simplu proprietăţile chimice saŭ calitatea mărfeĭ, recomandă comuneĭ să supună ceara la taxa de acciz potrivit art. 83 din legea maximuluĭ.

Art. 83 din lege zice că „se supune la taxă ceara curată albă". La observaţiunea că ceara ce aduc nu e curată de albine, mi se rĕspunde că legea spune *ceară curată albă*, şi pe cîtă vreme ceara mea este albă şi curată iar nu murdărită, trebue să plătesc taxă.

Fără a maĭ enumera şi alte cazurĭ, e suficient, cred, dovedit, că comuna Iaşĭ, departe de a aplica legea în spiritul şi litera eĭ, din contra, violează legea în scopul vădit de a aduna banĭ în lada Comuneĭ, goală de cînd o administrează liberaliĭ.

Rezultă, decĭ, că protestările pe care le-aŭ ridicat colectiviştiĭ pe nedrept la votarea legeĭ trebue să se rîdice acum, logic şi cu temeiŭ, cînd din lege s'a făcut un instrument de apasare şi spoliare.

G. D. Şerban.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Buimăceală.—De fapt, e pur şi simplu ridiculă toată comedia activităţiĭ febrile ce se desfăşură în ajunul festivităţiĭ.

Ridicul şi compromiţător pentru aceĭ ce ne „administrează" dacă nu vă indispune cuvîntul acesta din cale afară poliţienesc.

Anĭ întregĭ se neglijează şi se despreţuiesc toate; anĭ întregĭ oraşul rămîne ca o parodie a puţinelor clădirĭ ce s'aŭ înjghebat cu sacrificiĭ: şi apoĭ, subit, dorul de înfrumuseţare, de complectare şi de desevîrşire îĭ apucă, din senin, pe domniĭ fruntaşĭ aĭ oraşuluĭ nenorocit. O furie copilărească, o zăpăceală naivă, o excesivă rivalitate — între dînşiĭ, de 'ndată ce s'a vestit că persoana Suveranuluĭ va onora cu a Sa prezenţă oraşul, timp de treĭ zile.

Ce trebue să-şĭ zică în faţa unor atarĭ împrejurărĭ şi întîmplărĭ marea populaţie a tîrguluĭ care nu va aplauda nicĭ pe Sonnenthal, nicĭ pe d-na Theodorini, care nu va căpăta decoraţiĭ, nicĭ nu va participa la banchete. Ce trebue să cugete toţĭ platniciĭ de birurĭ, miile de locuitorĭ aĭ străzilor părăsite şi veşnic necurăţite, în faţa spasmaticeĭ activităţĭ ce se desfăşură „în centru" pentru apropiata sosire a perecheĭ regale?

In realitate activitatea aceasta este o mască falşă, o parodie şi o daună.

Lucrările acelea esecutate în pripă, fără control, fără cruţare, fără răbdare—improvizaţiĭ de ocazie—sunt şubrede, costisitoare şi ne serioase. Ele au ca urmare o secare a avereĭ comunale—în loc să se secе mlăştinele mahalalelor bolnăvicioase ale Iaşuluĭ.

Priviţĭ la adiliĭ care aleargă şi cutreeră oraşul în trăsura comunală poruncind, ocărînd, grăbind şi supraveghiănd „lucrările": totul e nenatural, ne la locul luĭ, nefolositor şi nechibzuit.

De alminterlea, considerată dintr'un punct de vedere serios, veţĭ găsi toată manifestarea şi incordarea de soiul acesta numaĭ ca o buimăceală fără de rost.

In locul aparenteĭ activităţĭ, veţĭ găsi în fond o suprimare a activităţiĭ de tot feliul; s'ar părea că zilele aceste de lucrare, de aşteptare şi de curiozitate suprimă oare-cum serioasa preocupare de lucrare a tuturor; pregătirile sunt o distracţie şi o abatere de la norma zilnică; o vizită monarhică constitue pentru un oraş de provincie—să ne ierte cetitoriĭ—un eveniment extraordinar, iar pentru o deplorabilă edilitate şi administraţie o adevĕrată primejdie şi groază.

Şi cînd te gîndeştĭ că Suveraniĭ vor petrece numaĭ treĭ zile în mijlocul nostru, te gîndeştĭ fără voie la nemuritoarea schiţă a luĭ Caragiale: 25 de minute.....

Presentimentul

Sînt multe fapte de domeniul psihologieĭ, care încă nu-şĭ aŭ până acum explicarea deplină.

Imĭ place a aduce aicĭ un asemenea fapt, petrecut în împrejurările următoare:

In vara anuluĭ trecut mĕ hotărîsem a mĕ duce în Rusia, atras de expoziţia de la Nijni-Novgorod, cu care prilej puteam să vĕd frumoasele şi marele oraşe ale Rusieĭ: Kievul, Moscva, Petersburg şi Varşovia. Aşteptam nerăbdător să isprăvesc examenele şi să plec.

Pe la 24 Iunie primiĭ de la sora-mea o scrisoare în care îmĭ anunţa în scurt că cumnatul meŭ e bolnav greŭ şi că e tare îngrijată.

Eŭ, cunoscîndu-ĭ firea robustă am luat lucrurile nu chiar în gravitatea lor şi fără a mĕ mişca adînc, arătam o îngrijire uşoară.

La 2 Iulie am plecat. La 3 Iulie sara fuĭ în Kiev. Il cunoşteam cu un an maĭ înainte. Am vizitat Kievul cu lavrele, peşterele şi mînăstirile luĭ.

Nicĭ un gînd de ceĭ de-acasă. Mĕ uitasem pe mine şi pe aĭ meĭ în faţa atîtor lucrurĭ interesante, ce aveam de văzut.

Zilele de 4—5 Iulie le petrecuĭ în Kiev. In noaptea de 5—6 Iulie—era o Vinerĭ, aşa vĕd notat în carnetul meŭ de voiaj—plecăĭ spre Moscova.

Am mers ziua de 6 Iulie toată; am mers toată noaptea de Sîmbătă spre Duminică, şi tocmaĭ la 7 Iulie, Duminică am ajuns în Moscva.

Oboseala drumuluĭ, priveliştele nouĕ ce mi se arataŭ ochiuluĭ, oraşele Kursk, Tula, apoĭ măreaţa privire a Moscveĭ văzută de la Ţarinin, cu micile eĭ turle aurite cu al eĭ Kremlin ce joacă ca miĭ de luceferĭ scînteetorĭ la lumina arzătoare a soareluĭ, toate acestea mĕ făcuse să mĕ uit şi pe mine şi pe aĭ meĭ. Nicĭ un gînd de ceĭ de acasă. Eram absorbit de cele ce vedeam.

Intru în Moscova. Oraşul cel măreţ şi legendar; mişcarea cea mare; Kremlinul cel măreţ; toate mĕ captivaŭ şi gîndul şi mintea eraŭ numaĭ la cele ce vedeam.

Treceaŭ zilele fără să le simţeştĭ.

Poposisem la Evropeiscaia gastiniţa, *otel ce vine în faţa Kremlinuluĭ, în piaţa ce se afla în apropiere. Frumoasa* Tverscoĭ uliţa *venea chiar acolo. Uruitul trăsurilor, zgomotul străziĭ, strigătul celor din piaţă, dangătul nesfărşit al clopotelor; uneşte la aceasta înfăţişarea deosebită a oraşuluĭ cu nenumăratele luĭ biericĭ şi* ceasoviĭ, *cu acea populaţie evlavioasă, care din trăsurĭ saŭ pe jos, din tramvae, saŭ din căruţe face la mătăniĭ, de te uimeştĭ de atîta evlavie şi cucernicie, şi nu e mirare dacă îţĭ uiţĭ de tine şi de aĭ tăĭ.*

Din odaia unde stam, privirea dădea în ograda oteluluĭ.

Noaptea tîrziu ajungeam acasă, după ce nu maĭ puteam de obosială de atîta umblet şi alergătură prin marele oraş.

Era în noaptea de Mercurĭ spre Joi, 10 Iulie. Mă culcasem pe la 11 noaptea. Dormisem un somn bun. De o dată din somnul cel maĭ adînc un tabloŭ mişcător mĕ trezi.

Mi se arăta înaintea ochilor odaia cea mare de acasă de la noĭ de la Huşĭ, plină de lume, plîngînd; iar pe masă, în mijlocul caseĭ, întins mort cumnatul meŭ. Par'că toţĭ din casă eraŭ îngrijiţĭ de mine, unde să fiŭ eŭ acum, căcĭ durerea era că nu mĕ puteaŭ vesti de cele ce se petreceaŭ acasă.

Plînsetul moale şi înăduşit al surorii, încunjurată de 5 copiĭ, mĕ deşteaptă.

In odae era întunerec; abia se străvedea prin stolul gros nişte raze slabe de lumină de la fănarul din ogradă.

Mĕ sucĭĭ, mĕ învărtiĭ; somnul, pace, nu mĕ maĭ fură.

Mĕ sculaiĭ, căutaĭ ceasul; eraŭ 3 dimineaţa. O agitare lăuntrică mĕ făcea să nu-mĭ aflu locul. Am maĭ băut apă, am tras stolul; în fine m'am îmbrăcat.

Cea întăiŭ treabă a fost să scriu acasă la Huşĭ. Dar ce şi cum să scriu? Poate cele ce am văzut eraŭ nălucă! Cum să scriu eŭ de cumnat că a murit, cînd el poate era bine.

Am început a scrie:

Soficĭ

Inima îmĭ spune că ceva s'a întîmplat pe acasă; *Scrie-mĭ de Stefaniu cum merge. Eŭ plec din Moscova Duminică; Să'mĭ scrĭĭ în Petersburg pe adresa mea la Hotel de Nord.*

Abia am isprăvit de scris aceste rîndurĭ, scrise mare şi rar ca nicĭ o dată. Mîna par'că era şi dînsa mişcată.

Am plecat din Moscova; am vizitat Nijniĭ, apoĭ Petersburgul, apoĭ Varşovia. Scrisoarea nu mi-a maĭ dat de urmă.

Cînd am ajuns la Ungheni, cea întîiŭ grijă îmĭ fu să aflu ştirĭ de la Huşĭ. In Iaşĭ aflaĭ de moarte. Iar cînd m'am dus la Huşĭ pe la 10 August, şi mi-am văzut cartea poştală cu data de 11 Iulie, am putut constata că tocmaĭ în ziua aceia se făcuse îngroparea.

Plînsetele şi vaetele celor de acasă, gîndul lor îndurerat fu la mine, ce rătăceam prin Rusia, şi acest gînd şi dor adînc răzbătu văzduhul pînă la mine tocmaĭ în noaptea, cînd la capătăiul mortuluĭ nu stătea de cît soţia îndurerată de soarta tristă în care o aruncase moartea soţuluĭ eĭ.

Mişcat am rămas adînc în sufletul meŭ şi taina aceasta a natureĭ atuncĭ am simţit-o maĭ tare, fără a o putea răspica şi înţelege nicĭ astă-zĭ.

Gh. Ghibănescu

Alb şi Albastru

Pe scheletul arcurilor de triumf cu carĭ primăria obstruiază stradele, s'aŭ înfipt nişte prăjinĭ cu colorile greceştĭ, alb şi albastru. De aceste prăjinĭ se vor anina oriflamele cînd va veni M. S. Regele.

Oriflame—da, dar de ce greceştĭ? veţĭ întreba d-voastre.

Iată de ce:

D. Sturdza vrea să se pue bine cu toată Europa.

Rusieĭ 'ĭ a făcut cheful destituind pe căpitanul portuluĭ Constanţa; pe Turcia a linguşit-o expulzînd pe Armenĭ; pe Unguri 'ĭa decorat cu coroana.... luĭ Jeszenszky—iar pe Bulgarĭ 'ĭ a lăsat să se poarte în Dobrogea ca în ţara luĭ Dediu Ivan. Numaĭ palicariĭ rĕmăseseră neîmpărtăşiţĭ din nesfîrşita bunătate de inimă a d-luĭ Sturdza. Acum îĭ mîngîie şi pe eĭ. Cu ocazia viziteĭ sale la Iaşĭ, suveranul Romînieĭ va fi întîmpinat cu fanioane greceştĭ.

Hotărît: colectiviştiĭ vor trece la nemurire cu aceleaşĭ drepturĭ cu carĭ a trecut Nastratin Hogea....

SICHITEALA

Incontestabil că sarcina de oficios al unuĭ guvern inept este tare ingrată — de aceea înţelegem perfect de ce este nulă *Voinţa Naţională* şi cele două-treĭ foĭ de varză pe carĭ le inspiră d. Sturdza.

Ceea ce nu înţelegem, însă, este zelul organelor oficioase de a fi ridicule, cînd pot foarte uşor fi numaĭ neroade.

Luaţĭ scandalul cu decoraţia luĭ Jeszenszky, spre pildă.

Din toată această dureroasă pagină de istorie contimporană, *Voinţa Naţională* n'a priceput de cît un singur lucru: anume, că ar fi disproporţie între motivul care a provocat agitaţiunea din ţară şi violenţa de limbagiŭ a ziarelor din opoziţie.

Atît a aflat *Voinţa Naţională* Organul guvernuluĭ nu ştie nimic despre campania preseĭ maghiare nicĭ despre decoraţia luĭ Jeszenszky. De aceea nicĭ nu se ocupă de ele—doar despre contradicţiile d-luĭ Sturdza în chestia Romînilor din Transilvania făgăduește, întreacăt, că va vorbi cu altă ocazie, probabil la discuţia bugetuluĭ.

Sistemul ziaruluĭ colectivist de a schimba vorba cînd îĭ puĭ întrebărĭ la carĭ nu poate rĕpunde, aminteşte anecdota puiuluĭ de evreŭ în faţa revizoruluĭ şcolar, care venise în inspecţie.

Ca să'şĭ dea seamă de progresul realizat la aritmetică, revizorul întreabă pe Şloimălă:

— Rogu-te, cît va trebui să cheltuiesc eŭ ca să'mĭ fac o haină, dacă întrebuinţez douĭ metri şi jumătate de stofă, socotit metrul cîte opt leĭ şi şeapte-zecĭ şi cincĭ de banĭ?

Şloimălă, încurcat de dificultatea ce'ĭ prezintaŭ fracţiile din problemă, se gîndeşte, se sucește — iar se gîndeşte, şi, luminat de o idee ingenioasă, zice, într'un idiom care pentru uniĭ seamănă cu al luĭ Ştefan cel Mare:

— Dîmnata, domnili prifosăr, ieşt om mară şi nobl. Dîmnata nu cumpăr dou meĭtăr şi jimîtate di ştof, dar cumpăr triĭ meĭtăr.

Dîmnata nu deĭ opt franş şi cepţi-zecĭ şi şinş ban pi o meĭtăr, da plteşt zeşi franş, ki ieşt buier—şi atunş faşî triĭ-zeşĭ franş...

Ywann.

Congresul Internaţional din Bruxelles

Se înţelege, că aceasta iar n'a fost pe placul adoratorilor libertăţeĭ. Aceştia ar dori ca Statul să nu intervie, ci mica economie, să se dirijeze în acea parte. In fine alţiĭ socotesc că dificultatea vine maĭ ales de la formarea echipagelor, şi de aceia în primul loc ar trebui organizat învăţămîntul *naval*, şi apoĭ celelalte vor veni de la sine.

Se înţelege că în modul cum a fost pusă chestiunea, ea privea maĭ mult pe Belgia, de cît pe orĭ care altă ţară, şi aceasta a şi făcut, că discuţiunea nu s'a întins maĭ mult.

Tot în această şedinţă s'a făcut şi propunerea pentru crearea unuĭ institut internaţional de comerţ şi industrie, despre care am atins în una din corespondenţele mele precedente. Sediul central al seu ar fi în Bruxelles, avînd în celelalte ţerĭ comitete deosebite. Toate marile chestiunĭ astă-zĭ la ordinea zileĭ în materie de comerţ şi industrie ar fi tratate de această nouă asociaţiune. Am arătat maĭ înainte cum industriaşiĭ orĭ comercianţiĭ, carĭ vor face parte din acest institut sunt deja preveniţĭ contra admiteriĭ sociologilor în sînul luĭ.

A cincea chestiune cu care a avut a se ocupa adunarea generală în şedinţa sa de la 30 August, a fost aceea a societăţilor cooperative.

Existenţa acestor societăţĭ, dă naştere, după cum fie-care ştie la o sumă de dificultăţĭ. Aşa, de exemplu, se poate întreba cineva, ce e o societate cooperativă? Este suficientă definiţiunea pe care o dă codicele maĭ moderne de comerţ ca acel al Italieĭ, după care e luat şi al nostru? N'ar fi bine, ca lucrul să se specifice maĭ bine în lege, după cum arată într'o scriere, învăţatul profesor italian Cesare Vivante, care găseşte cu totul defectuoasă definiţiunea dată de codicele italian, din punct de vedere economic?

Nu e destul negreşit ca o societate să fie cu capital variabil, pentru a dobîndi numele de cooperativă?

Statul apoĭ, trebue să ajute şi să încurajeze întemeiarea de cooperative sau nu?

Trebue în fine ca aceste societăţĭ să fie priveligiate prin lege, în lupta lor contra comerţuluĭ şi maĭ ales a celuĭ mic?

Iată atîtea chestiunĭ, de alt-fel fie-care presentînd un interes deosebit, asupra cărora era loc a se discuta. Totuşĭ oratoriĭ, carĭ au vorbit despre chestiune, s'au mărginit maĭ ales asupra punctuluĭ al treilea din consideraţiunile ce făcuĭ maĭ sus.

Intreb pe d-l Delsaux, avocat, care e şi raportor în secţiunea de Economie politică, asupra aceteĭ întîmplărĭ.

«Cum vraĭ, îmĭ zice d-sa, să se discute alt-fel, cînd avem a face cu oamenĭ politicĭ, carĭ trebue să susţină interesele alegătorilor lor. Aşa, d-l. Gilliaur, care vorbeşte acum, este deputat clerical, decĭ interesat a vorbi anume într'un sens. D-l Decuyper, care a vorbit ceva maĭ nainte, este un politic militant din Gand, decĭ tot politica şi interesele sale îl mînă a vorbi ast-feĭ».

Cel întîĭ care ia cuvîntul, este D-l Louis Strauss, din Anvers, considerat ca unul din economiştiĭ ceĭ maĭ de valoare aĭ Belgieĭ.

D-sa face istoricul cooperativeĭ, nereuşita eĭ, cu tot fanatismul ce uniĭ îl au şi astă-zĭ pentru dînsa. D-sa nu voeşte privilegiĭ pentru aseminea societăţĭ, ci dreptul comun.

D-l Decuyper, arată situaţiunea acestor societăţĭ în Belgia. Ele trăiesc sub un regim excepţional şi de favoare. Nu există nicĭ un control asupra lor. Ele se fac şi se desfac fără ca cine-va să ştie ceva despre ele. Publicul este cele maĭ de multe orĭ înşelat. Pentru a forma o societate cooperativă nu se cere nicĭ un capital, ci sunt de ajuns şapte persoane (nu maĭ puţin) pentru a o forma.

De aceia oratorul ar voi, ca cel puţin aceştia să fie responsabilĭ în mod solidar şi nelimitat, sau să se găsească alte chipurĭ, prin care să se obţină garanţiĭ serioase.

Abordînd apoĭ chestiunea concurenţeĭ pe care aceste societăţĭ o fac micilor comercianţĭ, şi apărînd interesul acestor din urmă, d. Decuyper, voieşte ca societăţile cooperative de consumaţiune să nu vîndă de cît membrilor lor, ast-fel

cum a hotărît și legea germană din 1896. La aceasta d. Gilliaux a adăugat că asemenea societăţĭ ar trebui supuse în ce privește patenta la aceleaşĭ regule ca și societăţile anonime, pentru că e necontestat că ele fac mult răŭ comerţuluĭ și că sunt maĭ privilegiate de cît citatele societăţĭ.

De remarcat însă este cuvîntarea d-luĭ De Vergnies, economist de scoala manchesteriană. Dînsul nu e contra cooperativelor, și găsește că se pune prea multă pasiune, se exagerează mult relele pe carĭ dînsele le aduc comerţuluĭ. Nu tot comerţul sufere, ci cel mărunt, ca pitariĭ, casapiĭ etc., și chiar aicĭ răul nu e așa de mare cum se zice.

Legea prevede oare carĭ condiţiunĭ, pentru formarea acestor societăţĭ. Eĭ bine, să facem să se respecte acele condiţinnĭ și atuncĭ nu vom maĭ vedea înfiinţîndu-se cu miile societăţĭ cooperative, carĭ în realitate nu sunt. D-sa declară că e partizan al ideeĭ, ca cooperativa să nu vîndă de cît membrilor seĭ, afară de cazul cînd ea plătește patentă, ca orĭ ce comerciant.

In rezumat, după cele spuse maĭ sus, se vede că existenţa legală a societăţilor cooperative dă loc la critice întemeiate. Va fi de datoria legislatoruluĭ a ţine samă de ele.

In o corespondenţă viitoare voiŭ vorbi, de lucrările secţiuneĭ de economie politică și munca industrială, la carĭ am luat parte, și voiu arata concluziunile și învăţămintele ce se pot trage din lucrările acestuĭ congres.

A. Gelliu

„Opinia“ la Vasluĭ

— —

Consiliul comunal al orașuluĭ Vasluĭ a întocmit, conform legeĭ, un regulament pentru alinierea și înfrumusețerea orașuluĭ, cum de altmintrelea aŭ întocmit și consiliele tuturor orașelor reședinţe judeţe.

Prin acel regulament nu se permite a se construi nicĭ o clădire fără un plan în regulă și în condiţiunĭ bune, maĭ ales cînd e vorba de străzile principale. Cu toate acestea pentru uniĭ acest regulament pare că nicĭ nu există. Așa, am văzut că, în ograda hotelului Iacob, arendat evrenluĭ Silberman, se clădește la poartă, la marginea trotuaruluĭ, o baratcă în paianturĭ, lucrată din jumătăţĭ de cărămidă, pe o înălţime de 4 m., cu o formă nicĭ se poate maĭ caraghioază.

Afară de acestea, din pricină că ţinta chiriașuluĭ, care face clădirea spre folosul și în contul seŭ nu e decît economia, construcţia e atît de șubredă că poate într'un moment dat să cadă periclitînd viaţa trecătorilor.

S'a făcut mult svon, chiar proprietarul ogrăzeĭ s'a opus în contra construireĭ acesteĭ baratce pentru motivele de maĭ sus, dar totul a fost în zadar. Proprietarul e membru al clubuluĭ conservator și bașbuzuciĭ din Vasluĭ sînt neînduraţĭ faţă cu ceĭ de alte credinţe politice chiar cînd e vorba de un drept pe care îl acordă legea. Pe de altă parte Silberman e protejatul luĭ Moș Teacă, un personaj marcant căruĭ nu 'ĭ a putut rezista nicĭ arhitectul comuneĭ, d. Vasiliu și nicĭ chiar primarele, d. Irimiade, om cinstit, în care vasluienii și-aŭ speranţa că va ocroti interesele lor.

Mă fac ecoul concetăţenilor meĭ zicînd primaruluĭ:

„Aĭ căzut jertfa unuĭ prăpădit de negustor și unuĭ nebun din amor.

Zi-le colectiviștĭ și blastemăţĭ ceasul în care aĭ căzut pe mâna lor.

Nu uita, domnule Irimiade, că trebue să nu-ţĭ daĭ altora încrederea cu una cu două, căcĭ aĭ să păţeștĭ cum aĭ păţit cu gardul de la scoală, unde dacă n'aĭ fost singur, Lupașcu ţ-a șters o bucată de loc din grădina școaleĭ, mutînd gardul și pe urmă aĭ fost nevoit să-l muţĭ pe propria d-tale cheltuială cînd a făcut larmă presa !.“

Corespondent

Mărunte

— —

Un bătăuș.—Poliţia a arestat ierĭ pe un oare-care Iosef Hatter, în urma reclamaţieĭ moșuluĭ seu C. Zamfirescu, căruia i-a spart, în timpul nopţeĭ, geamurile locuinţeĭ cu o bărdiţă, iar a doua zi dimineaţă l-a bătut pînă la sînge.

Pungaș.—Iancu Katz a fost surprins pe cînd buzunărea pe locuitorul I. Stavarache, din Tomeștĭ, care venise ierĭ la hală cu un car cu poamă de vînzare.

Katz a fost arestat.

Carne confiscată.—D. dr. Immerwohl, medicul dispărţireĭ a III-a a confiscat ierĭ 3 și jumătate kilograme carne veche de la la casapul D-trie Stoian, din piaţa sf. Spiridon.

Accident.—Birjarul cu un cal, No. 17, trecînd ierĭ prin piaţa Haleĭ, mîna calul repede, fără a fi atent, așa că a resturnat pe ovreica Ghitla luĭ Moise Meer, care traversa strada, cauzîndu-ĭ leziunĭ la mîna stînga.

ECONOMICE

— —

Cea maĭ mare parte a comercianţilor de cereale din capitală, s'aŭ constituit în o societate cu scopul de a da un noŭ avînt comerţuluĭ de grîne și de a înlătura pe samsariĭ de cereale.

Societatea și-a stabilit sediul în palatul «Naţionala» din strada „Doamneĭ“ unde comerciantiĭ de cereale se vor întruni în fie-care zi și vor face chiar și operaţiunĭ de burse.

***

In via model a Statuluĭ de la Pietroasa, care a ajuns în anul curent în a treia foae, prima recoltă a dat peste 1.000 decalitriĭ vin, cu o tărie alcoolică de 11—12 jum. la sută.

E de notat că via de la Pietroasa va deveni o vie model și un cîmp experimental însemnat prin diversitatea varietăţilor de viţă ce conţine.

In această vie se găsește și o colecţiune de viţe streine, ale căror prime roade din anul acesta a făcut admiraţiunea vizitatorilor.

Numărul viţelor colecţionate se urcă deja la peste 900 varietăţĭ.

***

Din Focșanĭ ni se comunică că serviciul viticol lucrînd la desfundarea terenuluĭ pentru pepiniera Petreștĭ, ziua și noaptea fără întrerupere, cu plugul cu vaporĭ al serviciuluĭ, suprafaţa de 40 pogoane este gata și în curînd se va începe plantarea viţelor americane.

Mașinele desfundătoare vor trece apoĭ imediat la Drăgășanĭ, unde, în toamna curentă, trebue să se prepare o suprafaţă egală de teren pentru pepinieră.

***

Culesul pepinioreĭ Paradis de la Cotnarĭ s'a început în condiţiunĭ favorabile.

Graţie energicelor tratamente preventive făcute de serviciul viticol în contra maneĭ, să speră să se recolteze, din 16 pogoane vie, peste 3.000 decalitri vin, cu 11—14 la sută alcool.

Litere-Arte-Ştiinţĭ

— —

Celebrul scriitor american *Mark Twain* se află, actualmente în Viena. zilele trecute humoristul de peste ocean a vizitat Burgteatrul, unde a fost primit cu toate onorurile cuvenite.

Scena, și toate sălile teatruluĭ fără iluminate cu electricitate. Intendentul general al teatruluĭ conduse pretutindenĭ pe oaspele săŭ arătîndu-ĭ toate minunile Burguluĭ, Incîntat de tot ce a văzut, Mark Twain mulţumi pentru primirea ce i s'a făcut, exprimîndu-se că o simplă primblare prin interiorul Burguluĭ, compensează, în mod suficient, greutăţile uneĭ călătoriĭ la Viena.

***

Amintim publiculuĭ, că astă sară Sîmbătă are loc reprezentaţia de gimnastică și tir, dată de d. V. Negruţĭ profesor de gimnastică, cu concursul distinșilor seĭ elevĭ.

Programul între altele cuprinde: 5 bare americane; producţiunea ne maĭ văzută încă în Romînia; trapezul dublu, trapezul triplu, inelele sburătoare, statuiele romane, tablourĭ istorice, omul sburător etc.

Tot odată aflăm, că acele din persoane care iaŭ un singur bilet de stal primesc ca premiŭ, o carte: *curs practic de gimnastică*; aceĭ ce posed un bilet de lojă, primesc două exemplare.

Programul atrăgător al serateĭ, va face, sperăm, ca publicul se asiste cît în maĭ mare număr la această interesantă representaţie.

INFORMAŢII

— —

De vr'o două septămînĭ ediliĭ noștriĭ nu-și maĭ văd capul de grija ce au pentru a termina lucrările pregătitoare primireĭ M. S. Regeluĭ; totul se face în pripă și fără nicĭ o chibzuială și în acela-și timp nu se îngrijesc de loc că populaţiunea din stradele laterale este expusă a respira praful le pe strade, carĭ nu se maĭ mătură, a îndura lipsa de apă, de oare-ce cișmelele nu maĭ curg de loc de la orele 6 p. m., pînă a doua zi la 9 jum., iar în timpul zileĭ abia ţîrîe puţin, așa că-ţĭ trebue jumătate oră pînă să se umple o cofă cu apă și aceasta luată maĭ mult cu hapca, căcĭ aparii sunt în stare a da cu cobiliţa și în capul luĭ cc. Iorgu Tacu dacă ar îndrăzni să-ĭ opreasca.

Apă, apă d-lor de la primărie, pentru locuitorĭ, iar nu orz răsădit forţat în curtea Teatruluĭ pe care îl va pasce Boul Moldoveĭ.

— —

După cum am anunţat, studenţiĭ ieșenĭ au fost convocaţĭ pentru aseară într'o întrunire pentru a hotărî în privinţa participăreĭ corpuluĭ studenţilor la festivităţile de inaugurare a Universităţeĭ.

Ședinţa se deschide la ora 4, sub preșidenţia d-luĭ Leatris, și în prezenţa unuĭ număr restrîns de studenţĭ.

Se hotărește ca la aceste festivităţĭ să fie învitaţĭ și studenţiĭ romînĭ din Cernăuţĭ precum și ceĭ din Bucureștĭ.

Se alege o comisiune de recepţie compusă din d-rele: Elena Densușianu și Natalia Mărgineanu; și d-niĭ: Velciu, Botez I. G., Poni Alex., Bărsu Al., Andries I. Șeptelicĭ, Tătaru Gh., Pivniceriu C., Eraclide Xenofon, Sava Gh. și Gheorghiade I.

***

Studentul Cădere rîdică un incident.

D-sa amintește studenţilor de starea critică în care se găsește actualmente chestia naţională. In special studenţiĭ ieșenĭ sunt acuzaţĭ de o prea mare indolenţă. D-sa convine că un meeting de protestare ar fi inoportun cu ocazia viziteĭ regale, totuși, propune alegerea unuĭ comitet naţional studenţesc care să agite chestia și se organizeze o serioasă mișcare naţională.

Un student întrerupe spunînd că chestia nu-ĭ la ordinea zileĭ.

D. Cădere răspunde că e maĭ mult de cît banal acest cuvînt de «ordinea zileĭ». Dar se poate maĭ la ordinea zileĭ de cît chestia naţională acuma? Insușĭ rectorul a găsit de bună ideea alegereĭ unuĭ comitet naţional studenţesc.

Propunerea d-luĭ Cădere se primește. Se aleg următoriĭ domnĭ în comitetul studenţesc: Velciu, Mogoș, Cădere, Teodorescu, Kirilă, Leatris, Rîșcanu P. Herovanu Eugen.

Comitetul de recepţie va convoca studenţimea universitară la o nouă întrunire cînd îĭ va comunica cele hotărîte în privinţa participăreĭ studenţilor la festivităţile de înaugurare a Universităţeĭ.

— —

Se zice că administraţiunea Palatuluĭ are de gînd să alunge din sălile aceluĭ palat pe vînzătoriĭ de ziare, pentru că unul dintr'înșiĭ, și anume vînzătorul unuĭ mare ziar socialist din capitală, își permite să sforăie maĭ toată ziua pe una din băncile etajuluĭ de sus.

Administraţia ar face maĭ bine să dispue ca cel puţin funcţionariĭ administrativĭ care au un salar de la 500 de leĭ în sus, să cumpere în fie-care zi cîte un număr din acea gazetă, lucru care ar împedeca somnul continuu al vînzătoruluĭ—și să lese în pace pe ceĭ-lalţĭ vînzătorĭ, ale cărora gazete se cer de publicul din palat.

—

D. I. Adam își susține în astă seară teza de licenţă în drept.

— —

Cetăţeniĭ carĭ au viĭ în Galata și Miroslava ni se plîng de neglijenţa administraţieĭ noastre comunale, care nu se indură să facă o șosea de un chilometru între podul de peatră și cariera treĭ calicĭ. Drumul pe această distanţă este impracticabil. In fie-care zi se văd care și căruţe stricate și chiar viaţa oamenilor e în pericol.

Ce păcat că Regele nu se duce la Galata. Ar fi singura ocazie cînd ceĭ interesaţĭ, să poată vedea construindu-se o șose pe acele locurĭ.

— —

Ni se scrie din Peatra-N. că d. Alecu Șoarec, ultimul bancher care maĭ rămăsese în acel oraș, își strămută casa de bancă în Bucureștĭ. Acel tîrg este redus la atîta sărăcie, în cît d. Șoarec a declarat unuĭ amic, care-l întreba pentru ce se strămută, că «n'am cuĭ împrumuta, în Peatra-N., 500 de leĭ și să poată dormi noaptea liniștit!“

Casa Ciuntu, de la Hangu, care multă vreme a fost fala Moldoveĭ, pentru exploatarea de pădurĭ și fabricĭ de herestea, lichidează și se dă ca probabil că lichidează cu un pasiv.

— —

De cînd scoala technică a încăput pe mînele d-lor Corban și Panaitescu, carĭ cu pasiune își pun în serviciul scoaleĭ toată inteligenţa și munca lor, comenzile de tot felul nu maĭ continesc. Săptămînele trecute s'aŭ primit următoarele comenzĭ:

Grilajul din jurul teatruluĭ;

Mobilierul pentru cele 6 școlĭ primare construite din noŭ; și

Bustul, în bronz, al regretatuluĭ d-r Tausig.

— —

Societatea ştiinţifică şi literară din Iaşi

Vinerĭ sara 10 Oct. a fost prima ședinţă, sub președinţa d-luĭ Xenopol.

D. Valeriu Hulubei prezintă societăţiĭ un document de la M. Sturza Voevod, din 1857, Febr. 9, în chestia procesuluĭ dintre St. Handoca, Căminarul și Gh. Roiul, serdariul, asupra uneĭ morĭ de la satul Todirenĭ, judeţul Vaslui. Tot d-sa prezintă un *diptic* armenesc, scris pe o șuviţă de hîrtie, lată de un decimetru și lungă de 4 metri, după modelul dipticelor, ce se obișnuesc și azĭ la muntele Atos.

D. *T. Burada* prezintă actul comemorativ ce s'a pus în temelia bisericeĭ cu hramul sf. Troiţĭ, în orașul Lemberg. D. T. Burada a fost invitat la acea solemnitate.

Actul comemorativ e scris în greceşte, slavonește și romînește, în amintirea celor treĭ limbĭ, ce s'aŭ practicat în biserica romînească. Actul poartă data de 1896, 22 Sept.

D. Hurmuzescu comunică cum că va ceti o comunicare ştiinţifică asupra expediţiuneĭ, ce se face la polul Sudic, în care ia parte și d. Racoviţă, romîn.

Se cetește traducerea în romînește a unuĭ studiu, datorit d-luĭ *Giers*, consulul rus în Iași, care l'a scris în rusește: *„Din trecutul consulatuluĭ rusesc în Iași“* Din studiu reiese că consulatul s'a întemeiat în 1787/1792 și că cel întâĭ consul a fost *Laşcareu*. E interesant aci descoperirea ce se face asupra urzitu-rilor politice, la care a luat parte directă călugărul Damaschin, arhimandrit în Bucureștĭ, care a făcut jalobe directe Impărăteseĭ Ecaterina și a jucat un rol însemnat între aniĭ 1779—1780.

S'a hotărît publicarea în „Arhiva“.

Se face cunoscut articolul luĭ I. Kont din *Revue des Revues*, în care se rezumă studiul d-luĭ Ladislav Rethy: a) Romanismul în Iliricum; b) origina italiană a Romînilor.

Președintele comunică o noua adeziune lă Liga contra Alcoolismuluĭ din partea învăţătoruluĭ din Babșa-Selagĭu, Gavriil Aluaș, care a întemeiat o societate de cumpătare și a făcut reclame prin foile romînești de peste munţĭ *Tribuna* și *Foaia Poporuluĭ*.

Se cetește apoĭ „O pătrime de secul“ frumoasă și filosofică întroducere în *Anuarul Liceuluĭ Humpel*, anul al XXV-a care să va publica în „Arhiva“.

— —

Cetim în *Voinţa Naţională*.

Se știe că d. dr. Assachy, reîntorcîndu-se în ţară, a cerut catedra vacantă de la a 3-a clinică chirurgicală a facultăţeĭ de medicină din Bucureștĭ.

Imediat s'aŭ ivit alţĭ douĭ candidaţĭ, d-niĭ doctorĭ Leonte și Chiriak, cerînd ca această catedră să fie pusă la concurs.

D. Spiru Haret, ministrul cultelor și instrucţiuneĭ publice, voind a numi de o cam dată pe d. dr. Assachy ca suplinitor al acesteĭ catedre, a consultat consiliul profesoral al facultăţeĭ de medicină.

Acesta, întrunindu-se aseară, în localul facultăţeĭ, a propus pe d. dr. Assachy pentru locul de suplinitor, emiţînd chiar părerea că, pe basa drepturilor cîștigate, d. ministru ar trebui să numească definitiv la acea catedră pe d. dr. Assachy.

— —

Din Focșanĭ se telegrafiază ziaruluĭ *Constituţionolul*:

10 Octombrie

Amicul nostru advocatul Teodor Enibace, primul redactor al ziaruluĭ «Viitorul Putneĭ», a fost atacat în mod mișelesc în chiar localul tribunaluluĭ de bandele sălbatice asmuţite de Săveanu, primarul orașuluĭ; amicul nostru are braţul fracturat. Procurorul anchetează. Viaţa cetăţenilor este nesigură. Teroarea domnește în oraș. S'a telegrafiat M. S. Regeluĭ.

Constantin Lupu.

***

Astă-zĭ, ora 11, în gangul tribunaluluĭ am fost lovit de vr'o 10 orĭ cu un ciomag rupîndumi-se mîna stîngă. Bătăușul e pus de Săveanu drept răspuns la reclamaţia cu scumpirea pîineĭ. Admirabilă libertate.

Enibace.

— —

Cetim în *Timpul*:

Ni se afirmă că maĭ mulţĭ samsarĭ se daŭ ca însărcinaţĭ de afacerĭ aĭ Creditului urban din Iași, ceea-ce după cît se pare, nu corespunde cu realitatea.

E în interesul Creditului urban din Iași să spună ce e adevărat în această chestiune și să înlăture sgomotele false care nu pot de cît să-ĭ păgubească.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA“

107

ORFANĬ!

PARTEA I-a

CELE DOUĂ SURORI

— —

— Apoĭ, cum remâne acum cu baronul?

— I-am istorisit acasă totul, castelul luĭ e la dispoziţia noastră.

— Foarte bine dar dacă să trezește pe drum?

— N'are să se trezească.

— Cine știe?

— Respund eŭ.

— Drumul e lung!

— Asta nu face nimic. Dacă se trezește, o adorm din noŭ.

— Cum?

— Cu asta!

„Și simţeam că omul a căruĭ privire mă speriase așa de tare, scosesă din buzunar un obieet pe care'l arată marchisuluĭ.

„Și cuprinsă de spaimă și tremurînd auzeam toate aceste și nu mă puteam mișca, nu puteam ţipa! Simţeam că ceva teribil, ceva îngrozitor, se pregătea pentru mine, și nu puteam face nimic ca să mă apăr, să scap!

„O! cum se descriŭ supliciul acela? îmĭ este imposibil! Cuvintele îmĭ lipsesc ca să traduc asemine torturĭ nebune!

Și tremurînd încă la amintirea acesteĭ teribile împrejurărĭ, mica Suzană continuă:

— Se făcu apoĭ între aceștĭ doĭ oamenĭ o lungă tăcere; după aceea eĭ vorbiră așa de încet încît nu auziĭ decît bucăţĭ de fraze care mă făceaŭ să mă cutremur. Căcĭ n'aveam nevoie de a auzi totul pentru a ghici sensul cuvintelor lor.

„O! acel marchis de Prades care pentru a face ca să cad maĭ sigur în cursa infamă ce vroia să'mĭ întindă, invocase titlul sacru de tată.

„Vaĭ! sermana mea mamă avea multă dreptate cînd nu credea în căinţa prefăcută a acestuĭ om, care pretindea că arde de dorinţă de a se căsători cu mumă-mea și a'mĭ da numele luĭ, dar care nu era decît un mijloc de a pune mîna pe averea noastră.

„Și desigur pentru a sili pe mumă-mea se consimtă la această căsătorie, sunt eŭ acum victima acesteĭ nenorocirĭ.

„Ca un bandit ce este, el prevedea consecuenţele crimeĭ sale și să temea de justiţie... de închisoare.

„Dar celalalt, complicele iuĭ, îl liniștea cu un mic zimbet ironic și desprețuitor.

„Totuși de vre-o cîteva momente, crierul meŭ devenea din ce în ce maĭ slab, pleoapele din ce în ce maĭ grele și încetul cu încetul adormiĭ.

„Cînd reveniĭ în simţirĭ, eram așa de obosită încît nu mă puteam mișca. Nu'mĭ amiteam de nimic, Cu ochiĭ rătăciţĭ, priveam în jurul meŭ fără să 'nţăleg nimic. Eram încunjurată de 'ntuneric și un sgomot surd părea că mă urmează; o duruitură mă legana. Apoĭ, ca și într'un vis mi se părea că cine-va se apropie de mine și cu o mînă îmĭ ștergea încetișor faţa... după aceea nu maĭ văzuĭ și nu maĭ auziĭ nimic.

— De Guérande! de Guérande! tot el! strigă Yvonna cu o teribilă mînie. Era el care te adormea din noŭ! Și acea întunecime... acel sgomot surd... acea duruitură... era trenul care te ducea!

„După aceea? continuă, continuă, saŭ maĭ bine nu, căcĭ ce aĭ putea de acum să'mĭ spuĭ ceva ca să nu știŭ deja? Cînd îţĭ venise'și pentru a doua oară 'n simţirĭ, era prea tîrziŭ și mizerabilul nu se maĭ temea de desperarea ta, căcĭ trecuse'și acum pragul casteluluĭ eraĭ deja în această cameră, și eŭ auziĭ plînsetele și gemetele tale!

Apoĭ cu o voce foarte dulce:

— Și eŭ care credeam că e Mauriciŭ!

— Da Mauriciŭ care mă striga... Mauriciŭ al căruĭ glas îl auzeam aproape de mine... uită ascultă:

— Ce?

— N'auzĭ nimica?

— Nu mamă!

— Ascultă'ţĭ spun!

Și Yvonna se sculă drept în picioare, arătînd ușa cu urechea întinsă și cu faţa galbenă și tulburată.

Nebunia începea să o cuprindă din noŭ și mica Suzană pe care ea nu o lasa din mînă începu să tremure cuprinsă de spaimă.

— Mamă! îngînă ea, te rog revino'ţĭ în simţirĭ. Nu e Mauriciŭ!

— Nu'ĭ Mauriciŭ? strigă nebuna. Dar nu mi-aĭ spus tu că vie? nu mi-aĭ spus că'l aștepţĭ? dacă cumva e el, dacă de astă dată e fiul meŭ?

— E vuitul! furtuna!

— Furtuna?

— Da o furtună care vine, care să deslănţuiește. Uite cît de întuneric s'a făcut în odaie și cerul cît e de negru!

-- Furtuna! repetă nebuna!

Și deodată ea închise ochiĭ ca și cum îĭ venea ameţeală. Un mare fulger lumină cerul și un tunet cumplit se auzise.

(Va urma)

Fotografia „Chaland“

Str. Lăpușneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ. Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelierului: Esecutare artistică și preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

De la s-tu Dumitru sunt de dat cu chirie următoarele case: 1 casă cu 6 odăĭ și atenanse, strada Sărărie. 1 casă cu 3 odăĭ și atenanse strada Albineţ. 1 pivniţă mare și adâncă potrivită pentru depozit.

Aceste imobile se află pe locul și frumoasa grădină foastă Ţigara.

1 casă cu 7 odăĭ, 2 antrete, 2 bucătăriĭ, atenanse, grajdiŭ șură și grădină, putânduse ușor împărţi în două sau treĭ locuinţĭ separate, str. Frecăŭ No. 70.

A se adresa la proprietar inginer Th. C. Lecca str. Frecău 70 între orele 12 și 2 p.m.

ŞTIRI DIN ŢARĂ

— —

Am anunţat că şcoala copiilor de marină, care a funcţionat în Galaţĭ, va fi reînfiinţată.

Această şcoală va începe să funcţioneze chiar de la 1 Noembre anul curent cu două secţiunĭ: una de marină şi una de mecanică.

In ambele secţiunĭ, carĭ vor numĕra fie-care câte 10 elevĭ, admiterea se va face prin concurs.

Cursurile vor fi de doĭ anĭ, după care absolvenţiĭ vor ieşi cu gradul de sub-oficierĭ de flotilă saŭ mecaniă, după cum aŭ urmat una saŭ cea-laltă secţiune.

In legătura cu înfiinţarea acesteĭ şcoale e şi studiarea modificăreĭ legeĭ fiotileĭ noastre, în senzul ca ofiţeriĭ şi gradele inferioare să poată trece la serviciul maritim român, cu facultatea de a reintra în fiotila de rĕsboiŭ când vor fi locurĭ vacante.

***

Comisiunea farmaceutică din capitală s'a întrunit alaltăerĭ la direcţia generală a serviciuluĭ sanitar şi a verificat titlurile candidaţilor înscrişĭ la concurs pentru a obţine concesiunile de a deschide farmaciĭ.

Comisiunea de concurs se va compune din doĭ profesorĭ universitarĭ, doĭ membri aĭ comisiuneĭ farmaceutice, şi din douĭ membri aĭ consiliuluĭ sanitar.

***

La podul de fier care se construeşte acum peste Siret, în apropiere de Roman s'a întîmplat o groaznică nenorocire. De cîtă-va vreme s'aŭ făcut nişte schele, carĭ fiind foarte slabe ameninţaŭ din moment în moment să se surpe. Cu toate că în dese rîndurĭ lucrătoriĭ aŭ atras atenţia inginerului asupra acestor schele, totuşĭ d. inginer a găsit de cuvinţă să se culce pe urechea ceea.

Ierĭ pe cînd lucrătoriĭ întăreau un parapet, de o dată o pîrîitueă straşnică se aude, schelea se rupe şi 12 lucrătorĭ cad de la o mare înălţime în apă. Doĭ dintre dînşiĭ nu s'aŭ maĭ văzut. Restul a scăpat de moarte oribil de răniţĭ, parte cu mîinile şi picioarele rupte, parte cu grave rănĭ la cap şi la trup.

Ceĭ doĭ lucrătorĭ, carĭ se credeaŭ perduţĭ, aŭ fost scoşĭ cu multă greutate şi aproape fără viaţă.

Bulgariĭ şi Sărbi în Macedonia

— —

„Politische Correspondenz“ află din Salonic că e temere ca antagonismul ce domneşte între populaţia bulgară şi sărbă din Uskub să nu dea naştere la conflicte grave. Pentru a evita repetarea scenelor sîngeroase din urmă, trupa de geandarmĭ şi garnizoana din acel oraş vor fi întărite.

Mutesariful din Uskub a primit ordinul ca prin nepărtinire şi cea maĭ mare supraveghiare să înlăture ciocnirile dintre Bulgarĭ şi Sărbĭ.

CRIZA DIN SERBIA

— —

Se ştie că în ziua reîntoarcereĭ în ţară a regeluĭ Alexandru, în Belgrad guvernul sĕrbesc şi-a dat demisiunea.

Ex-regele Milan e duşmanul înverşunat al cabinetuluĭ Simicĭ, încă de la constituirea sa. Dorinţa sa a fost constituirea unuĭ cabinet de coaliţie. Duşmănia luĭ Milan contra cabinetuluĭ Simicĭ crescu maĭ mult încă, de cînd cu proiectul acestuia de confederaţie a statuluĭ balcanic. Cînd Suicĭ maĭ propuse căsătoria regeluĭ Alexandru cu o principesă de Muntenegru, furia luĭ Milan ajunse la culme.

Criza actuală e decĭ, cu desăvîrşire opera luĭ Milan şi a politiceĭ sale personale. Regina Natalia are şi ea, însă, un rol în această criză. Simicĭ e partizanul cel maĭ fervent al regineĭ-mume. Insistînd pe lîngă dînsa ca să remîie maĭ mult timp în Belgrad, el a putut ţine cît-va timp departe de ţară pe Milan. Reîntoarcerea în ţară a ex-regeluĭ îl face imposibil la putere.

Demisiunea cabinetuluĭ Simicĭ va avea însă grave consecinţe pentru politica internă ă Serbieĭ. Ie vorba ca toţĭ radicaliĭ carĭ ocupă funcţiĭ publice să fie escluşĭ. Aceasta îĭ va transforma însă în opozanţĭ înverşunaţĭ. Radicaliĭ avînd în partea lor, majoritatea populaţieĭ poziţia orĭ-căruĭ guvern viitor nu va putea fi asigurată de cît prin noĭ legĭ restrictive.

Incendiu în Rusia

— —

Un mare incendiu a distrus oraşul Turnowa (Guvernămîntul Petrikau) maĭ bine de 160 de case fură prefăcute în cenuşe.

Opt persoane au fost scoase de sub dărămăturĭ. Pagubele materiale sunt enorme. Focul a fost pus din maĭ multe părţĭ.

De la Congresul de Geologie din Rusia

(urmare)

— —

16 Sept. Timpul e splendid; vaporul saltă uşor pe valurile domolite ale uneĭ mărĭ albastru închis, aproape o mare neagră. Mi-e drag să privesc la sburdalnicele valurĭ ce s'alungă, se ciocnesc, amestecându-'şĭ crestele spumoase şi împroşcîndu-se cu stropĭ de diamant în care soarele asvĕrle stărmăturĭ de curcubeŭ. Dar, orĭ cât e de frumos, par'că de la o vreme devine monoton. Aşĭ vrea valurĭ maĭ mănioase şi vaporul maĭ zburdalnic, chiar în ciuda fricoaselar cucoane, a tovarăşelor noastre congresiste, cu carĭ mĕ sfădesc numaĭ pentru această inocentă dorinţă. Nu desperez însă, maĭ avem zece zile. Mâine dimineaţă însă ne vom opri la Kercĭ pentru a face oare care escursiunĭ şi studiĭ în interior. Te las; în salon profes. Andrusov ţine un fel de conferinţă asupra măreĭ Negre.

După Conferinţă şi dejun, apropiându-ne de coastă, ne-am oprit pentru a face câte-ve sondagiĭ şi esperienţe chimice asupra apeĭ şi a mîlurilor estrase din fundul măreĭ. Marea Neagră este cu mult maĭ puţin adîncă în partea de N.V., chiar la distanţe de 2—300 km. de la ţerm, decât la distanţe de câte-va zecĭ de kilometre de ţermul Caucasieĭ şi a Turcieĭ asiatice. Cea maĭ mare adîncime este de 1227 fathoms (2244 m.), cam la întretăierea meridianuluĭ de Sebastopol şi a paraleluĭ de Sukum-Kalè. La 20—30 km. de coasta caucaziană sonda s'a scoborît până la 1000 fathoms (apr. 2000 m.); am sondat şi maĭ aproape de coastă (10—15 km.) şi am găsit 700 până la 800 fath. (1400—1600 m.). Linia de 200 m. se apropie foarte tare de coasta Crimeeĭ, a caucazieĭ şi a Asieĭ minore. S'aŭ făcut apoĭ câte-va esperienţe de analiză a apeĭ şi mîluluĭ estras şi s'a mĕsurat temperatura la divese adîncimĭ. Apele măreĭ Negre, în general, maĭ ales la suprafaţă, sînt maĭ puţin sarate de cât acele ale oceanelor. Spre N.E. şi în largul măreĭ variază între 1 şi 2%, raportul creşte cu adîncimea. La 200 m. este de 2.1%, la 2000 m. de 2.2%. Temperatura încă variază în mod curios. Vara, la suprafaţă şi câţĭ-va metri de adâncime, variază între 15°—24°. Din jos de 70 m. sĕ scoboară repede până la 7°, pentru a se ridica puţin îndată, la 200 m. 8° şi la peste 2000 m. 9°. Două curente permanente circulă între Mediterana şi marea Neagră: unul superior (maĭ puţin sarat din causa marelor fluviĭ ce primeşte marea Neagră) trece prin Bosfor în Marmara (unde sĕ maĭ sărează—2, 4%) şi prin Dardanele trece în Archipelag; altul inferior, maĭ sarat (3, 8%) vine în marea Neagră, în sens invers. Suprafaţa măreĭ Negre (cu Marea Azow) este calculată la 360,850 km. p., iar volumul apelor la 280,000 km. c. Curentul inferior aduce măreĭ Negre un volum de apă de 6000 m. c. pe secundă, iar cel inferior îĭ ia 11,000 m. c., compensaţĭ prin apele dulcĭ ce se varsă în marea Neagră, maĭ puţin evaporaţiunea. Mi-ar trebui multe paginĭ pentru a discuta deducţiunile numaĭ ale acestor date. De nu voiŭ recăde în obicînuita-'mĭ lene, voiŭ face-o şi aceasta altă dată. Apusul soareluĭ ne-a prins în sondagiĭ şi experienţe. L'am admirat şi pe el, căcĭ e frumos pe marea un apus ca şi un răsărit de soare. Căpitanul comandă aprinderea focurilor la maşină şi manevra de plecare; ieşim iarăşĭ în larg; iar eŭ m'apuc să'ţĭ înşir aceste note până ce un talhar de chelner vine să'mĭ spargă urechile cu talanca luĭ, ca şi cum gădilturile stomachaluĭ n'ar fi de ajuns pentru a mĕ chema la masă. După masă m'am suit iarăşĭ pe punte. Sîntem iarăşĭ între ceriŭ şi mare; noaptea e senină, iar marea Neagră înghirlandată de spuma valurilor ce se joacă. Vaporul saltă uşor, lăsând o lungă dîră de spumă fosforescentă şi aleargă tras şi escortat de grupurĭ de delfinĭ. Inaintea vaporuluĭ, maĭ ales, câţĭ-va persistă a merge câte 3 şi 4 alăturĭ, la aceeaşĭ distanţă, par' c'ar fi înhămaţĭ la vapor. Din când în când unĭĭ viu de-'ĭ schimbă, iar alţĭĭ se joacă făcênd volte. Ca nişte frumoşĭ şi mândri harmasarĭ, îşĭ ţin capetele afară, legănându-se cochet şi lăsând o coamă de spumă forforescentă ce se prelungeşte în o lungă coadă fâlfîind şi perzêndu-se în spuma făcută de vaporul ce spintecă valurile. E frumos! dar... noapte bună! Pe mâine,

Vellea.

Douĕ expediţiĭ polare

— —

Se anunţă din Cristiania că în curînd va pleca o nouĕ expediţie la Polul nordic.

Expediţia se va îmbarca pe vasul *Fram*, cu care plecase şi Nansen; vasul va fi pus sub comanda căpitanuluĭ Sverdrup.

A cincea parte din fondurile necesare a fost dată de guvern; restul s'a adunat prin subscripţie publică.

***

De altă parte, *Science* aduce ştirea că d. Walter Wellman, ziarist şi explorator, a sosit la New-York, venind din Norvegia, unde a făcut pregătirĭ pentrn o expediţie arctică.

D. Wellman socoate să părăsească Bergen la 13 Iunie 1898; plecînd spre pămîntul „Francisc Iosif“ cu un vapor solid. El va stabili o slaţiune de aprovisionare şi de retragere la capul Flora şi crede că va atinge capul Fligely înainte de începerea ierneĭ.

In primăvara anuluĭ 1899, d. Wellman va pleca spre polul nord, în săniĭ şi cu cîinĭ şi se va încerca să străbată cele 550 de mile (cam 9.000 de kilometri) carĭ îĭ despart de acest punct atît de mult căutat.

ULTIME INFORMAŢII

— —

La consiliul de răsboĭ, nu se va ţine şedinţă de cît după plecarea Majestăţeĭ Sale Regeluĭ. Fiind că se ştie că Regele n'are să viziteze închisoarea militară Galata, autoritătile militare n'aŭ pentru ce se îngriji de numeroşiĭ preveniţĭ carĭ de două lunĭ aşteaptă *să li se fixeze un termen de judecată.*

⁜

„Societatea studenţilor în medicină“ anunţă pe noiĭ înscrişĭ aĭ facultăţiĭ că se pot înscrie în acea societate în toate zilele între 11 şi 12 ziua.

⁜

Concursul pentru catedrele de muzică s'a casat pentru că juriul a impus candidaţilor să declare pentru ce anume catedră candidează şi pentru că unĭĭ din candidaţĭ aŭ fost dispensaţĭ de descrifrarea cu vioară.

⁜

Primim la redacţie: **Cestiunea Evreilor e o Cestiune morală** de Ioan G. Miclescu, fost deputat Botoşanĭ, Noua Imprimerie „Moldova de Sus“.

⁜

Autoarea crimeĭ din Tomeştĭ a fost înaintată, de către parchet, la arestul poliţieĭ, spre a fi internată azĭ la penitenciar.

⁜

La institutul antirabic s'au adus azĭ o femee şi o copilă a eĭ din Huşĭ, ambele muşcate grav, de un cîne turbat.

⁜

Cu începere de la 1 Noembrie trupele permanente vor face serviciul de paza frontierelor, în locul dorobanţilor cu schimbul.

Fie-care detaşament va avea cîte douĭ ofiţerĭ şi un comandant.

⁜

I. Morariu, serv la căruţele primărieĭ, a fost arestat erĭ la comisia a IV-a pentru că a găsit şi n'a predat o batistă cu 15 leĭ, aparţinînd femeeĭ Catinca Tănăsescu din Tomeştĭ.

⁜

Inaugurarea monumentuluĭ de la Rĕsboenĭ se va face după festivităţile de la Iaşĭ, de oare-ce un batalion din regimentul 15 Rĕsboenĭ, pleacă cu musica la Iaşĭ, pentru a participa la parada militară de acolo, ce va avea loc la 20 Octombrie.

⁜

Din Bucureştĭ se scrie:

Grupul liberal-democrat a decis ca, în prima zi a deschidereĭ Corpurilor Legiuitoare, o delegaţie de cetăţenĭ să meargă la Cameră şi să prezinte biurouluĭ o moţiune de simpatie pentru cauza naţională şi de **„înfierare a vrăjmaşilor externĭ şi internĭ aĭ neamuluĭ nostru“.**

Se va stabili din timp locul de unde va porni comisiunea, pentru a prezinta în mod solemn Parlamentuluĭ moţiunea cetăţănească.

Pentru a se consfătui cu cetăţeniĭ în vederea acestuĭ demers, grupul liberal-democrat a convocat o întrunire publică, pentru mîine, în sala *Dacia*.

Ni se spune că poliţia a luat toate dispoziţiile pentru a repeta, cu această ocazie, ororile de anul trecut.

⁜

D. Petru Rîşcanu, inspector general şcolar al învăţămîntuluĭ secundar, circumscripţia Iaşĭ, va gera probabil funcţiunile secretariatuluĭ general al ministeruluĭ cultelor şi instrucţiuneĭ publice în timpul cît titularul va lipsi în congediŭ.

In acest caz, d. Ştefan Ioan, inspector şcolar secundar, va ţine locul d-luĭ Petru Rîşcanu.

⁜

Academia orientală de comerţ din Budapesta a înfiinţat pe lîngă cursurile deja existente, şi un curs de seară pentru predarea limbilor orientale şi anume sîrbă, bulgară, romînă, turcă, arabă, grecească şi rusească.

Guvernul unguresc pentru a'şĭ bate joc de această hotărîre a sa, a numit profesor la catedra de limbă romînă pe cel maĭ urgisit pretins Romîn, pe Alexics György, redactorul ziaruluĭ *Poporul* prin care guvernul din Budapesta face propagandă de maghiarisare printre ţărănimea romînă.

⁜

LUCRURI GRAVE

Urmărĭ triste trage după dînsa lipsa de autoritate a guvernuluĭ Sturdza.

Iată ce cetim azĭ în *Liberalul*, ziar naţional-liberal din Bucureştĭ:

Lucrurĭ Grave se petrec la Tulcea.

Episcopul Dunărĭĭ de jos dă ordin ca preoţiĭ romînĭ să oficieze serviciul divin în romîneşte; la biserica bulgară alternativ cu serviciul divin în bulgăreşte, aceasta din cauza reparaţiunilor ce se fac catedraleĭ din Tulcea.

Preoţiĭ romînĭ sunt daţĭ afară din biserică, din ordinul epitropilor bulgarĭ.

Revisorul şcolar de Tulcea, personal pune în vedere comitetuluĭ şcolar bulgar din acel oraş, ca să se conformeze regulamentelor şcolare introducînd limba romînă ca studiu obligator.

Revizorul şcolar este insultat şi aproape brutalisat, sub pretext că regulamentele şcolare în vigoare sunt „legĭ nenaturale“, contra cărora rezistenţa cu revolverul „ests justificată».

Ce fapte sunt astea? De cînd se permite în ţara noastră agitaţiunĭ străine contra siguranţeĭ statuluĭ? Cum se tolerează ca ordinul Episcopuluĭ de Galaţĭ să fie nesocotit, iar autoritatea revizoruluĭ şcolar, representantul ministruluĭ şcoalelor, să fie despreţuită?

Ce-ĭ la Tulcea?

Dacă va maĭ sta d. Sturdza la putere, au să 'şĭ bată joc de noĭ şi ţiganiĭ.

⁜

O nouĕ umilire a d-luĭ Sturdza

Primim din Bucureştĭ, din sorginte absolut sigură, o ştire importantă despre o nouĕ şi recentă umilire suferită de d. Mitiţă Sturdza.

Sondînd pe d. Banffy, primul ministru al Ungarieĭ, dacă s'ar putea interveni pe lîngă Ieszenszky ca să renunţe la decoraţia *Coroaneĭ Românieĭ* **d. Sturdza a primit rĕspunsul că,** *dacă guvernul romîn ar îndrăsni să încerce aşa ceva, atuncĭ, toate feţele ungureştĭ decorate cu ocazia viziteĭ de la Budapesta, vor trimete, cu ostentaţie, la Bucureştĭ decoraţiile ce li s'aŭ dat, de oare-ce toţĭ ceĭ decoraţĭ sunt solidarĭ cu Ieszenszky.*

D. Sturdza primeşte prea repede, prea des şi prea aspru pedeapsa cuvenită păcatelor sale din trecut.

⁜

Membriĭ Societăţeĭ pentru Invăţătura Poporuluĭ Romîn, sunt convocaţĭ pe Duminecă 12 Octombrie ora 2 p. m. în localul liceuluĭ externat în adunare ordinare. Tot la această zi şi oră se va ţinea şi şedinţa extra-ordinară, în care se va face darea de seamă, despre gestiunea financiară pe anul trecut. Această dare de seamă n'a putut fi făcută, pînă azĭ, din pricina că nu s'a putut regula conturile luĭ Harnagea.

Acum însă comisiunea de verificare a constatat, împreună cu comitetul, că fostul casier Harnagea se incarcase cu incarcarea cupoanelor pe un trimestru, incasare pe care el nu o efectuase. In total s'a stabilit azĭ că Harnagea nu a prejudiciat Societatea de cît cu vre-o 160 leĭ.

⁜

Din *Apelul* pe care Liberaliĭ-Democraţĭ l'au adresat cetăţenilor capitaleĭ, estragem următoarele:

«In momentul cînd temniţele ungureştĭ se deschideau spre a răpi în întunericul lor nouĭ martirĭ aĭ cauzeĭ ce tuturor ni-ĭ scumpă, guvernul Romînieĭ a hotărît ca Suveranul nostru să meargă la Pesta şi să ciocnească paharul întru amiciţia romîno-maghiară».

«Maĭ mult: el a atîrnat pe pieptul luĭ Sándor Jeszenszky, persecutorul oficial şi cel maĭ înviersunat al neamuluĭ nostru, *Coroana Romînieĭ*, distincţiune înaltă, rezervată celor maĭ de frunte cetăţenĭ aĭ regatuluĭ».

«Nu maĭ inzistăm asupra faptuluĭ că toate acestea s'a săvîrşit cu călcarea celor maĭ elementare forme constituţionale».

„Un singur lucru ţinem să lămurim, cetăţenĭ: acela că actele guvernuluĭ sunt de natură a acredita în lumea întreagă aceea ce deja afirmă în unanimitate presa maghiară; că guvernul ţăriĭ a vroit, prin vizita de la Pesta şi prin decorarea luĭ Jeszenszky, să dezaprobe şi să înfiereze mişcarea de protestare a fraţilor noştri contra asupririlor ungureştĭ.“

„Eĭ bine, aceasta nu se poate.“

«Trebuie ca ţara să afirme, în mod solemn, că ea dezaprobă actele nesocotite ale unuĭ guvern trădător şi efemer.»

«*Trebuie să se ştie, orĭ-unde locuiesc Romînĭ, că cetăţeniĭ regatuluĭ liber al Romînieĭ* nu se fac solidarĭ cu greşelile, cu feloniile unuĭ guvern de fapt, care nu are altă voinţă de cît aceea de a domni în contra voinţeĭ exprese a ţăriĭ.»

⁜

In fine Primăria a făcut cunoscut comitetuluĭ teatral că pe ziua de 23 Octomvrie se va ceda localul teatruluĭ societăţeĭ dramatice pentru reprezentaţiile trupeĭ romîne.

Tot la această dată comuna va fixa şi preţul chirieĭ serale pe care societatea are a o plăti comuneĭ.

***

Cum însă comuna căpătuind pe o serie de liberalĭ cu funcţiĭ administrative, are cheltuielĭ enorme cu întreţinerea noluĭ teatru, ea are de gînd să fixeze la 300 leĭ preţul chirieĭ serale pentru reprezentaţiile societăţeĭ Dramatice. Ştirea aceasta a produs o adîncă indignare printre membriĭ Societăţeĭ.

Se ştie într'adevĕr cît de minime sînt încasările serale de la reprezentaţiile trupeĭ romîne.

Toată nădejdea le-a fost că în noul local cheltuelile se vor impuţina.

Lucrurile se întîmplă acuma pe dos.

***

Dacă primăria va stabili, însă, în adevăr preţul clădireĭ la 300 leĭ, membriĭ Societăţeĭ dramatice sunt ferm decişĭ a renunţa la localul nouluĭ Teatru Naţional, cu toate avantagiile ce el le oferă şi a reîncepe reprezentaţiile în Circul Sidoli.

Aci în afară că chiria localuluĭ e cu mult maĭ mică, Societatea se va bucura gratuit de încălzit şi iluminat, căcĭ primăria e obligată, prin lege, la aceasta.

***

Va remînea decĭ ca pe viitor Teatrul *Naţional*, clădirea pentru care Iaşul a făcut atîtea jertfe, să servească numaĭ trupelor străine. Iar teatrul romînesc îşĭ va avea sediul la circ.

Aşa vrea d. Gane.

INŞTIINŢARE

Pe strada Armeană s'a găsit ierĭ un cătel negru, cu o pată albă la gît şi cu vîrful coziĭ alb.

Cel care l-a perdut îl poate găsi în strada Păcurarĭ 36.

BERĂRIA CENTRALĂ

In fie-care seară orchestra sub conducerea celebruluĭ violonist profesor *V. Borteanu* **şi a decanuluĭ artiştilor ieşenĭ** *Ionică Barbu.*

Bere *Zimbru*, **Bere** *Peleş*, **(Oppler). Bere** *Bavareză.*

In Calendarul

„DACIA“

pentru anul 1898

Se primesc pentru ultimele pagine:

ANUNCIURĬ şi RECLAME

Doritoriĭ să pot adresa pînă la 25 Octomvrie la tipografia „Dacia“ str. Golia.

Creditul Urban din Iaşĭ

— —

La 7 Noemvrie stil-noŭ 1897, se va face a XXXII tragere la sorţĭ a scrisurilor acesteĭ societăţĭ, potrivit amortisementuluĭ cuprins în rata semestruluĭ curent.

Domniĭ detentorĭ de scrisurĭ sunt rugaţĭ a asista la tragere, care va avea loc în sediul societăţeĭ, ora 1 din zi.

Direcţiunea.

IMPORTANT

La 1 curent se începe campania vaccinărilor şi revaccinărilor institutuluĭ vaccinal. D-l Pierre Solomon cunocustul vaccinator şi subdirector la institut care a repurtat cele maĭ marĭ succese stă la dispoziţia publiculuĭ.

Chemările acasă se adresează în str. sf. Lazăr No. 62.

INŞTIINŢARE

Subscrisul avocat, domiciliat în Iaşĭ, lucrînd ca mandatar al d-reĭ Maria Smaragda Beldiman, fiica legitimă a d-neĭ Elisa Balş din căsătoria sa cu defunctul acum Aga Dimitrie Beldiman şi informat fiind că d-na Elisa Balş caută să vîndă toată averea sa văzută şi anume: moşia Pribeştĭ din jud. Vasluĭ şi casele din Iaşĭ str. Romînă, cu scopul de a face pe viitor imposibilă încasarea de la d-sa a pensiuneĭ alimentare dobîndite de clienta mea prin sentinţa Trib. Iaşĭ s. I sub No. 224 din 25 Iunie a. c, dată cu execuţiune provizorie,—*înştiinţez pe toţĭ aceĭ* cărora li s'ar propune vînzarea acestor imobile să se abţină de a le cumpăra, căcĭ în caz contrar vor fi consideraţĭ ca de rea credinţă şi expuşĭ a vedea anulîndu-li-se cumpărătura.

G. S. Cristofor.

34 Strada Romînă 34

Se primesc copiĭ internĭ cu preţul de **40 leĭ lunar**. Conversaţia în casă e în limba *Germană* şi *Franceză*. Ingrijirea cea maĭ conştiincioasă.

Să predă şi lecţiĭ de Piano.

INSTIINŢARE

In cursul luneĭ *Octomvrie* va apărea din teascurile tipografieĭ editoare „Dacia“ un *Călendar Literar* sub direcţiune d-luĭ *I. L. Caragiale*; el va cuprinde o alegere de bucăţĭ literare între care şi una originală a d-luĭ Caragiale.

Credem că nu maĭ este nevoe de o reclamă maĭ mare.

Domniĭ librarĭ sunt înştiinţaţĭ din timp

Preţul unuĭ exemplar 1.25
Exemplarul de lux 2.50

De închiriet un apartament compus din treĭ odăĭ, bucătărie şi şură de lemne.

Str. Sf. Teodor No. 6.

O PROFESOARĂ *diplomată din Breslau* doreşte a da lecţiĭ în limbele Germană şi Franceză, asemenea şi de Piano.

A se adresa: la redacţia acestuĭ ziar sub iniţialele: J. J.

O guvernantă germană, cunoscînd şi limba franceză, caută un loc fie în oraş, saŭ chiar şi la ţară.

A se adresa la redacţie.

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ

Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărău, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurarĭ

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat					
	Cl. I.		Cl. II		Cl. III	
	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la şoşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

LEGĂTORIA DE CĂRŢI

şi

Incadrare de Tablouri

a tipografieĭ „Dacia"

Iaşĭ, 42 Strada Golia, 42.

Execută, cu cea maĭ perfectă acuratetă şi promptitudine toate lucrările aingătoare de această branşă.

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureşti. 58

Agenţia Teatrală

28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentru ziarul *„L'Indépendance Roumaine"* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames"*, *„Les petites Gravures"* şi *„La Confection"*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

---

LIBRARIA şi PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICĬ

IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULNĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ

1 LEU FLACONUL

Dacă voiţĭ să beţĭ o cafea bună şi higenică cereţĭ la toate băcăniile

NUMAI

CAFEA REGALĂ

la fabricei A. WEINRER din Iaşĭ

Premiată la expoziţia din Paris 1889 cu MEDALIE DE ARGINT

Singurul surogat SPORNIC şi NUTRITIV care dă cafeleĭ o AROMĂ şi un GUST FOARTE PLĂCUT. Analizele celor maĭ marĭ chimiştĭ aŭ găsit-o cea maĭ PERFECTĂ şi CEA MAI HIGIENICĂ.

1000 vedre VIN de COTNARI

Recolta 1886, din pivniţa Roznovanu de vînzare. A se adresa strada Assachi No. 12.

Dimitrie Greceanu

Avocat

Strada Asachi

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ" „GENERALA" *asigură*:

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

PA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"

de la COPOU, lîngă Iaşĭ

proprietatea d-luĭ ***Ión S. Ionescu***

Autorisată de Ministerul de Interne, servicĭul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille,* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

„DACIA"

TIPOGRAFIE-EDITOARE

Strada Golia 42 — IAŞĬ — Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURI

Borderourĭ şi Compturĭ

Cărţĭ de vizită

REVISTE LITERARE ŞI ŞTIINŢIFICE

în orĭ-ce format şi limbă

Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare

TEZE

SCRISORI COMERCIALE

Cărţĭ-adrese

BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE

MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE

în diferite culorĭ şi mărimĭ

etc. etc. etc.

ETICHETE

Bilete de logodnă şi de nuntă

MENIURI

CĂRŢI DE ABONAMENTE

CIRCULĂRI

CONDICI à SOUCHE

BILETE FUNERARE

FELICITĂRI

CĂRŢI DIDACTICE

CONDICI şi REGISTRE COMERCIALE

etc. etc. etc.

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA"

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an	. . . .	40 leĭ
« 6 lunĭ	. . . .	20 «
« 3 lunĭ	. . . .	10 «

DE INCHIRIET

Renumita grădină „Chateau aux fleurs" impreună cu o pivniţă foarte vastă şi o odaie-bufet.

Pentru informaţiunĭ a se adresa d-lu Administrator al tipografieĭ „Dacia".

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA", Tipografia-editoare Str. Golia.—Iaşĭ.

ANUL I No. 137 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — MARŢĬ 14 OCTOMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In strĕinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Guvernul Contra Tîrguluĭ de Vite

Suzeranitatea Ungarieĭ

.....Graţie, însă, guvernuluĭ romîn, intenţia d-luĭ Lueger nu se va realiza şi negustoriĭ noştri de vite pot să fie liniştiţĭ.

Magyar Hirlap.

Visăm par'că.

Se petrec în ţara asta, de la o vreme, lucrurĭ carĭ îţĭ opresc mintea în loc.

Ceea ce se zice şi ceea ce se face de la un cîrd de vreme, rĕstoarnă toate legile stabilite în materie de psichologie. Trebuie să ieĭ pe dos noïma faptelor dacă vreĭ să găseştĭ rostul evenimentelor carĭ se rostogolesc, de la un timp în coace, cu o iuţeală ameţitoare.

E o logică specială — logică bolnăvicioasă, care cîrmuieşte activitatea oamenilor oficialĭ; de aceea, cu datele şi cunoştinţele cu carĭ se judecă stările sufleteştĭ normale, nu poţĭ pătrunde firea monstruoasă a guvernanţilor de azĭ.

S'aŭ închis oameniĭ aceştia, eĭ singurĭ de bună voie, într'un labirint din care nu maĭ e chip să iasă — şi tot dibuind ca să găsească portiţa, se lovesc mereŭ cu capul de pereţĭ şi mereŭ ştirbesc prestigiul ţĕreĭ pe care o reprezintă.

Aŭ fost chemaţĭ ca să ceară iertare, la vatra neamuluĭ unguresc, pentru rodomontadele din timpul opoziţieĭ — şi s'aŭ dus.

Li s'a cerut să decoreze pe Jeszenscky — calăul Romînilor din Ardeal — şi s'aŭ executat.

Atîta tiranie nu exercită Ungurii nicĭ asupra celor pe carĭ 'ĭ aŭ îngenunchiat — şi reprezentanţiĭ regatuluĭ *liber* se închină la capriţiile ungureştĭ cu pusilanimitatea pe care n'a arătat-o Romînul nicĭ cînd era unul contra a zece.

Aşa mişelească degradare nu se poate explica fără ajutorul psihiatrieĭ.

Dar, fie! — aceste umilinţe aŭ fost cerute de Ungurĭ ca pedeapsă pentru oameniĭ nedemnĭ, carĭ, în goana după putere, aŭ atins susceptibilităţile guvernuluĭ maghiar.

D. Sturdza, însă, a mers cu slugărnicia-ĭ pentru Ungurĭ pînă acolo, în cît va fi nevoie de intervenţia însăşĭ a Maghiarilor pentru a-l opri pe priporul care primejdueşte propriele luĭ interese — întru cît purtarea ignobiluluĭ nostru ministru preşedinte ameninţă să zădărnicească chiar planurile ungureştĭ.

Iată una nouă.

Din pricina releĭ credinţe cu care aplică Mrghiariĭ convenţiile comerciale cu Romînia, negoţul nostru de vite a încetat cu desevîrşire peste fruntaria ungurească.

Dar dacă graniţa Ungarieĭ e închisă de fapt pentru vitele noastre, pieţele austriace solicită concurenţa noastră pentru a scăpa de tributul pe care-l plătesc Ungarieĭ.

Aceasta nu convine la Pesta — şi cum nimic din ce displace Ungurilor nu se face în Romînia, trebuia ca însăşĭ guvernul nostru să se pue d'a curmezişul năzuinţelor romîneştĭ.

In senzul acesta iată ce a făcut d. Sturdza.

A trimis la Pesta pe directorul general al serviciuluĭ sanitar ca să ia instrucţiĭ; şi d. dr. Felix s'a întors cu lozinca ca nicĭ o vită a noastră să nu treacă graniţa. Dar consiliul comunal din Iaşĭ, necunoscînd înaltele combinaţiĭ ale ministruluĭ preşedinte, a hotărît să înfiinţeze, pe lîngă abatoriŭ, un tîrg de vite, unde să se expue toate mostrele cultivate în Romînia

Măsura aceasta, adînc romînească, a suparat pe d. Sturza tocmaĭ pentru motivul că este adînc romînească. De aceea, la dorinţa consiliuluĭ comunal de a invita pe primarul Vieneĭ să asiste la tîrg o dată cu regele, preşedintele consiliuluĭ a opus un *veto* al căruĭ rost îndepărtat nu-l pricepeaŭ ceĭ neiniţiaţĭ.

Dacă presenţa d-luĭ Lueger este inoportuuă în ziua de 20 Octombrie, nimic nu se opune ca această vizită să se facă înaintea saŭ în urma acesteĭ date nu e aşa? Dar nu va veni la Iaşĭ primarul Vieneĭ nicĭ o dată cîtă vreme va avea puterea d. Sturdza.

Maĭ mult.

Pentru ca din svon macar să nu se cunoască peste graniţă calităţile superioare ale vitelor romîneştĭ, d. Sturdza a făcut tot ce a putut pentru a împiedica chiar fiinţa tîrguluĭ de la Iaşĭ. A trimis, inopinat, un inspector veterinar care să cerceteze, din chiar senin, dacă nu cum-va este epizootie în judeţ. Sistemul acesta ar fi ridicul dacă n'ar fi odios. De regulă, ministrul de interne, după rapoartele veterinarilor regionalĭ, fixează zona contaminată şi prescrie măsurile sanitare. De astă dată, d. Sturdza a trimis pe inspectorul Murgeanu ca să invente epizootia!

Si faţă cu insistenţa naivă a consiliuluĭ comunal de a declara că epizootia s'a stîns de mult şi în Iaşĭ şi în judeţele limitrofe, inspectorul a plecat supărat la Bucureştĭ pentru a depune mandatul cu care fusese însărcinat.

Şeful serviciuluĭ sanitar, însă, nu rĕmîne nicĭ o dată fără expediente — cînd e vorba să'şĭ slujască stăpînii.

Vĕzînd că d. Murgeanu n'a reusit să sugereze primaruluĭ de Iaşĭ ideea că Romînia e pretutindenĭ bîntuită de epizootie, a poruncit veterinarilor din judeţele mărginaşe cu Iaşul să nu libereze certificate de sănătate pentru vitele carĭ ar porni la tîrgul de la abatoriu.

Cu chipul acesta, fiind-că consiliul comunal s'a încăpăţînat, pare-se, să facă tîrgul chiar cu mijloacele meschine carĭ 'ĭ au rĕmas la dispoziţie — expoziţiunea de la abatoriu va fi o întreprindere avortată, din pricină că aşa a voit d. Sturdza — şi d. Sturdza a voit aşa, pentru că *Magyar Hirlap* să poată scrie, cum a scris deunăzĭ: *„Graţie guvernuluĭ romîn, intenţia d-luĭ Lueger nu se va realiza — şi negustoriĭ noştri de vite pot fi liniştiţĭ“.*

Credem şi noĭ. Chiar de ar fi Banffy ministru prezident în ţara noastră, Ungurii n'ar putea fi maĭ liniştiţĭ.....

G. Rădulescu

Micime de suflet

— —

Zi-ĭ colectivist şi dă-ĭ pace.

Comitetul de organizare al serbărilor pentru inaugurarea monumentuluĭ vînătorilor, monument care s'a ridicat ierĭ pe o piaţă din Ploieştĭ, a interzis asociaţiuneĭ Izraeliţilor rezervistĭ participarea la această serbare militară.

Comentariĭ nu se încap aci.

A respinge pe foştiĭ soldaţĭ de la o serbare a foştilor soldaţĭ — este o idee pe care n'o poate pricepe omul care nu cunoaşte micimea de suflet a colectiviştilor.

Caragiale în nemţeşte

Apariţia uneĭ cărţĭ în o limbă străină care ne onorează popularizînd ce avem maĭ bun şi maĭ trainic în literatură, nu merită ea să ne oprim şi să-ĭ jertfim spaţiul uneĭ coloane cel puţin tot atît de mult ca moravurile chineze sau certele administrative — atît de asemănătoare între dînsele; — nu merită ca să insistăm cu legitimă mîndrie asupră-ĭ?

Evenimentul acesta literar s'a întîmplat zilele acestea: Caragiale figurează pe coperta celeĭ maĭ răspîndite bibliotecĭ universale — ediţia luĭ Reclam — şi în momentul acesta avem înaintea noastră broşura No. 3716 cuprinzînd: Păcat, Făclie de paştĭ, Nirvana, 25 de minute, Un om cu noroc, A zecea muză, Grand hotel Victoria.

Din alegerea aceasta deja traducătorul luĭ Caragiale ni se vădeşte ca un literat fin şi pătrunzător, care a înţăles că nu numaĭ în „senzaţionalele“ nuvele de longue haleine *ca „Păcat“ şi „Făclia de paştĭ“ stă marea forţă literară a luĭ Caragiale, ci şi în schiţele puţin întinse, concise şi intense pe care le-a aşternut în haina cea maĭ durabilă a stiluluĭ şi limbagiuluĭ clasic.*

Acele cîte-va rînduri din „Grand-hotel Victoria“ în care se zugrăveşte "petrecerea populară“ a provincialilor carĭ chinuiesc un biet cîne hoinar sunt tot atît de demonstrative ca şi înfiorătoarea realitate aşternută în tot cuprinsul „Făclieĭ de paştĭ“.

.....„O clipă animalul se opreşte înghe-ţat; sîngele îĭ dă năvală la inimă, care începe să zvăcnească de coaste.... E pierdut!... Părul îĭ se zbărleşte pe coamă. Un fior îĭ fulgeră de-alungul prin şira spinăriĭ şi-ĭ încovrigă coada de-a îndărătele, pînă-ĭ înfinge vîrful în pîntece. Ochiĭ turburĭ caută încotrova un punct de scapare. Dar abia se pune problema în mintea aiurită şi o peatră l'a izbit peste bot, alta la o încheitură, un lemn peste şale şi altele plouă....“

.....„Opintindu-se din fundul rărunchilor, animalul se avîntă orbeşte în faţa loviturilor“. Un răcnet suprem sparge rîndurile vrăşmaşilor, le scapă dintre picioare şi fuge uitându-se drept şi numaĭ înainte, fuge mereu pînă dă de un loc singuratic. Aci s'aşează, stins de oboseală, să-şĭ linişteascĭ cutremurul membrelor, să-şĭ lingă rănile şi să se vaele de durere. Somnul se capătă maĭ eftin de cît hrana şi de o cam dată îĭ e maĭ trebuincios: truditul corp se încolăceşte binişor; închide ochiĭ triştĭ şi adoarme oftând greu din afund....“.

Citaţia preţuieşte maĭ mult de cît definiţiile; măsuraţĭ şi comparaţĭ proza luĭ Caragiale şi veţĭ avea criteriul valoareĭ literare.

Traducătorul, zic, a înţăles admirabil că pretutindenĭ nota desăvărşiriĭ se găseşte în bucăţile scriitoruluĭ şi a ştiut minunat să îmbine o varietate de subiecte şi de pilde ca să pue în relief variatul talent al scriitoruluĭ romîn.

«25 de minute“ e tot atît de spirituală şi de merituasă ca întreg repertoriul de comediĭ al luĭ Caragiale.

Broşura tradusă de d. Ludwig Klein — probabil un pseudonim al unuĭ nume literar sau un nume al unuĭ pseudonim valoros — va atrage luarea aminte a multora asupra literaturiĭ noastre.

„Păcat“ nu se va ruşina în faţa nicĭ uneĭ scrierĭ literare străine şi „Făclia de paştĭ“ ar fi iscălită de orĭ care dintre fruntaşiĭ prozaiştĭ aĭ veaculuĭ. Vor medita mulţĭ asupra nuveleĭ ciudate care se petrece în preajma tîrguşoruluĭ din partea Copouluĭ, unde se vorbeşte de nebunĭ scăpaţĭ de la Golia, de ovreĭ fricoşĭ şi prăpădiţĭ, de alcoolicĭ şi pelagroşĭ, de urĭ şi batjocurĭ, de răzbunărĭ înfiorătoare; vor reflecta asupra dialoguluĭ concis, nervos, întretăiat şi suggestiv — asupra sfîrşituluĭ atît de groaznic legat în acelaşĭ timp de moravurĭ speciale la două rase protivnice şi înduşmănite.

«....Und der Mann ging bedaechtig gen Osten der Anhoehe zu, wie ein verstaendiger Wanderer, der da weiss, dass man einen weiten Weg nicht beschleunigten Schritten anheben darf...“

«Şi omul plecă incetinel spre răsărit la deal, ca un călător înainte care ştie că la un drum lung nu se porneşte cu pasul pripit...“

Cunoaşteţĭ o inchiere maĭ întristătoare şi maĭ eloquentă?

Am afirmat că traducătorul broşuriĭ e un literat de merit, după modul alegereĭ — după îndrăsneală am putea zice — şi apoĭ judecînd după notele alăturate textuluĭ german, în special la bucata „Nirwana“ unde, precum se ştie, Caragiale vorbeşte de Eminescu. Acolo d. Klein traduce şi versurĭ din Eminescu spre maĭ deplină lămurire a textuluĭ romîn: „Nu credeam să'nvăţ a muri vr'odată», poezia în metru antic e tradusă în întregime şi cu mult talent,

Aci e locul să înregistrăm protestarea traducătoruluĭ cu privire la modul cum aŭ fost redate în limba germană o mare parte a poeziilor maestruluĭ Eminescu, unele chiar sub ocrotirea ministeriuluĭ de instrucţie. Afirmarea aceasta o putem primi cu incredere de la un literat dezinteresat.

Caragiale, deja maĭ fericit de cît Eminescu prin faptul că i s'au recunoscut marile merite literare în viaţă, a fost maĭ fericit de cît genialul predecesor şi în chipul cum a fost făcut cunoscut străinătăţii.

Rodion

Intre douĕ Focurĭ

Incurcătura în care a intrat d. Sturdza cu decoraţia luĭ Jeszenszky, n'o poate deslega nicĭ popa Damaschin. Dacă ministrul preşedinte va eşi cu obraz curat din cursa pe care 'şĭ a întins-o singur, are să treacă la posteritate cu maĭ multe drepturĭ de cît însuşĭ Păcală — tipul legendar care aducea fîntîna acasă ca să'şĭ cruţe osteneala de a tot căra apă în fie care zi.

Iată problema:

Primul ministru al ţĕreĭ romîneştĭ a exagerat speranţele Romînilor din Transilvania ca să producă o mişcare ostilă în potriva Ungurilor care să facă dificilă situaţia la guvern a conservatorilor.

Politica aceasta de spion mizerabil în potriva însăşĭ a neamuluĭ sĕŭ, a reuşit d-luĭ Sturdza.

Dar îndată ce a ajuns la putere, şeful colectivităţiĭ 'şĭ a spart capul de chiar zidul pe care 'l ridicase singur. Silit 'să dea dovadă de sentimente ungureştĭ, d. Sturdza a trebuit să înăbuşe pe Romînĭ. De aci, scuzele şi ignominia despre care am vorbit de la venirea colectiviştilor şi pînă azĭ.

In această situaţie, d. Sturdza 'şĭ-a făcut duşmanĭ de moarte din Romîniĭ de peste munţĭ, cu al căror sprijin a rĕsturnat pe conservatorĭ. Dar nicĭ cu preţul acesta n'a reuşit să cumpere bunele graţiĭ ale ungurilor. A trebuit să provoace vizita de la Pesta, ca să plătească păcatele pe carĭ le a sĕvîrşit în opoziţie cu chestia transilvană. S'a făcut vizita — şi cu ea, d. Sturdza a revoltat pe toţĭ Romîniĭ, pînă şi pe ceĭ carĭ rod din ieslele bugetuluĭ sĕŭ.

Aşa, pentru a căpăta amicia Ungurilor, colectivitatea a stîrnit inimiciţia Romînilor — şi socoteala ar fi fost bună din punctul sĕŭ de vedere, dacă lucrurile ar fi eşit aşa cum s'aŭ plămădit. Dar creierul d-luĭ Sturdza are surprinderĭ carĭ rĕstoarnă şi logica şi psichologia.

Cu decoraţia luĭ Jeszenszky, colectivitatea s'a înecat cu desăvîrşire. Laşitatea de a nu îndrăzni să afirme pe faţă păcatul acesta, a revoltat pe Ungurĭ — şi slugărnicia de a nu îndrăsni să desminţă categoric ticăloşia, a scos din răbdare pe Romînĭ.

Prins între douĕ focurĭ, ministrul preşedinte 'şĭ-a pierdut capul. Şi, crezînd că iese din încurcătură, a făcut una, maĭ boacănă de cît toate: a însărcinat pe *l'Indépendance Roumaine* să afirme că decoraţia luĭ Jeszenszky cată să fie atribuită excluziv Regeluĭ care a conferit-o fără consimţimîntul ministruluĭ de externe.

Legat, astfel, de mînĭ şi de picioare, d. Sturdza a recurs la bunătatea ungurească pentru a eşi din impas. Anume a sondat pe ministrul preşedinte al Ungarieĭ dacă ar fi bine primită o intervenţie amicală a consululuĭ romîn din Pesta pe lîngă Jeszenszky ca să'l roage să renunţe de bună voie la decoraţie. Şi Banffy, cu curajul pe care 'i-l dă slăbiciunea d-luĭ Sturdza, a rĕspuns verde că toate persoanele decorate vor înapoia brevetele dacă ministerul romînesc va îndrăsni să facă un asemenea demers.

Mărturisiţĭ că situaţia d-luĭ Sturdza nu e nicĭ de cum de invidiat. Ministrul preşedinte al ţĕreĭ romîneştĭ, are, de cînd cu vizita de la Budapesta, exact poziţia unuĭ cîine în car.

Ywann.

Din arhiva de la Stînca

— —

In hati-humaiumul ce l'am publicat în acest ziar, relativ la pămîntul Moldoveĭ *de 32 ceasurĭ lung, şi două ciasurĭ lat* stăpînit de cătră Tatariĭ din Bugiac, după învoirea luĭ Mihaĭ Vodă Racovitză, precum şi în nenumărate cărţĭ de hotărnicie din veacurile trecute, să pomeneşte despre această ciudată măsură, după care să socotea faţa pămîntuluĭ Moldoveĭ, *la 70 ceasurĭ în lungime, şi 50 în lăţime.* Cărturariĭ ar avea prilej de controverse înversunate şi de mare paradă al uneĭ erudiţiunĭ mucegăită în contactul hărţoagelor scăpate lăcomieĭ timpurilor şi al moliilor, de nu ar fi fost uniĭ din străbuniĭ noştri, atît de vorbăreţĭ, în cît să ne fi destăinuit că această măsură ce o aveau la îndemînă nu era de cît, pasul unuĭ om care mergînd pe jos, călca *2000 de stînjenĭ, într'un ceas.* Nu este însă înţălegerea acestuĭ obiceĭ al pămîntuluĭ, care ne a îndemnat de a publica documentul de maĭ jos, ci dorinţa de a desvălui scînteia care licărea în sufletul unuĭ boer pămîntean, iubitor de ţară şi de neam, pe cînd străbătea timpurile de restrişte ale domnielor fanariote, atuncea cînd să părea că conştiinţa naţională fusese cu totul înăbuşită sub pătura adîncă şi mereu îndesîndu-se a lăcustelor, care ne bîntuiau ţara. Aflăm în această lucrare, intitulată «Inchipuire» unele ideĭ şi sentimente care ne surprind şi maĭ ales ne inspiră o admiraţiune nemărginită, pentru acest boer luminat care cu un veac maĭ înainte ca visurile luĭ frumoase şi înalte să fie realisate, de cătră strănepoţiĭ seĭ, se rostea în contra privilegiilor care alcătuiau apanagiul claseĭ din care făcea parte. Il videm compătimind pe locuitoriĭ jăcuiţĭ fără milă şi fără saţ şi căutînd a înlocui toate dările sub denumirile cele maĭ ciudate, şi cele maĭ sdruncinătoare care istoveau, *prin o singură dare asupra pămîntuluĭ*, ci nu asupra omuluĭ care va deveni volnic de a se strămuta orĭ unde îl va povăţui interesul.

Cu o sută de anĭ maĭ tîrziu Kiseleff s'a încercat, în zadar, de a obţine acest drept pentru ţăranĭ, proclamînd în regulamentul organic, emanciparea lor, care nu s'a putut efectua nicĭ atuncea. In darea funciară înlocuind orĭ ce alt bir, autorul «Inchipuireĭ» vedea nu numaĭ o mare uşurinţă pentru împlinirea uneĭ contribuţiĭ fixă şi unică, dar şi desrobirea locuitorilor, încetarea nesuferituluĭ system de investigaţiune inchizitoriale care se întrebuinţaŭ pentru perceperea feliurimilor de birurĭ după acele vremurĭ (obiecţiune care se face şi astăzĭ cu drept cuvînt în contra impositului asupra venituluĭ), şi în sfîrşit o cadastrare complectă a tuturor moşiilor în Moldova, lucrare, astă-zĭ încă neefectuată. Dacă aceste năzuinţe care în mare parte sunt şi astăzĭ la ordinea zileĭ sunt uimitoare pentru un boer, din secolul al 18-lea, ceea ce însă ne mişcă cu totul, este înalta suflare patriotică care i face să tresară inima luĭ de Moldovan, atuncea cînd deducînd consecinţele insemnate a biruluĭ asupra pămîntuluĭ ne arată că făcînd cu toţiĭ această plată în unul şi acelaş chip, fără nicĭ un fel de deosebire *să va alcătui legătura obştească a toate stările locuitorilor se va face* **legătura naţionalicească**, şi conchide într'un cuvînt de înalt patriotism, că tot neamul fiind unit de la cel maĭ mic, de la cel maĭ sărac ţaran, pînă la cel maĭ mare şi maĭ puternic din boerĭ, *cine va putea să'l biruiască şi să-ĭ surpe dreptatea.*

Acestor năzuinţĭ democratice ale unora din boeriĭ noştri din timpurile de maĭ înainte, să datoreşte alcătuirea cu desevîrşire democratică a ţăreĭ noastre. Aceleaşĭ sentimente însufleţeaŭ maĭ tîrziŭ pe blîndul şi marele patriot Costachi Negri, atuncea cînd cerea la Adunarea Ad-hoc, împroprietărirea locuitorilor sătenĭ, zicînd că «pentru a conlucra cu durere şi sfîntă datorie la statornicirea, înflorirea şi maĭ vîrtos, apararea ţăreĭ, trebue ca elementul cel maĭ numeros şi temeinic al acesteĭ ţărĭ, să fie strîns legat de ea, în cît pentru a apăra ceva, trebue să aibă şi ceva de apărat». Astfel să văd adesea orĭ ivindu-se inteligenţe care să înalţă deasupra niveluluĭ omenireĭ în care trăesc, ca farul care străluceşte cu o tărie cu atît maĭ splendidă cu cît întunericul e maĭ adînc împreju-

rul lor, Multe veacurĭ să strecor până cînd razele puternice acestor lumine pătrund până în păturele adîncĭ a noroadelor, uimite de a afla cît de îndepărtat este punctul lor de plecare.

(Va urma)

D. A. Greceanu

NOUL CABINET SIRBESC

12 Octombrie 1897.

Noul cabinet s'a compus precum urmează: d-nu Wladan Giorgievicĭ, preşedinte al consiliuluĭ şi afacerile străine; Andorovicĭ, interne; Popovicĭ, finanţe; Sozanicĭ, comerţ; Costa Christicĭ, justiţie; colonel Vukovicĭ, resbel; André Giorgievicĭ, instrucţia publică; colonel Atanasilovic, lucrările publice.

Regele Alexandru a adresat d-luĭ Wladan Georgievic o scrisoare autografă zicînd că evenimentele din Orient şi ferma hotărire a întregeĭ Europa de a menţine pacea, aŭ dat Serbieĭ posibilitatea şi i-aŭ impus datoria de a pune capĕt luptelor sterile dintre partidele politice, de a pune ţara pe o bază economică şi politică solidă şi de a face din Serbia un element de pace şi de ordine în Balcanĭ, dovedind Europeĭ că se poate bizui pe Serbia în înalta sa sarcină civilizatoare, că va păstra amiciţia întregeĭ Europe şi va dovedi că nu se poate decide de soarta Serbieĭ, fără consimţimîotul eĭ însăşĭ. Regele este hotărît să'şĭ consacre toată viaţa pentru fericirea patrieĭ şi promită guvernuluĭ timpul şi încrederea necesare pentru a îndeplini sarcina grea ce i s'a încredinţat.

Teatru-Muzică-Arte

— —

Artistul Sonnenthal nu va maĭ veni la Iaşĭ pentru „Meşterul Manole" E probabil că trupa noastră va da a doua reprezentaţie de gală în seara de 22 Octomvrie cu *Fîntîna Blănduzieĭ.*

*

Joĭ, 17 Octombrie, se deschide stagiunea teatruluĭ cu *Boerĭ şi Ciocoĭ* de Alexandri. Principalele rolurĭ sunt interpretate de C. Ionescu, Cuzinski, Penel, Constantinescu, Dragomir, Cîrjă etc. Piesa nu prea are însămnate rolurĭ de femeĭ. Rolul *Eleneĭ* va fi jucat de d-na Pruteanu.

*

Intr'un recent articol poietul François Coppée propune ziariştilor să renunţe la o mică parte din salariŭ pentru a se crea un fond de ajutor destinat nevoieşilor de tot soiul: „Le Trésor de la presse." Se ştie că poietul e plătit la „Journal" cu 500 de leĭ de articol—proză.

*

Pînă în momentul de faţă verdictul nu s'a pronunţat încă în procesul d-ruluĭ Laporte din Paris acuzat de omor prin imprudenţa asupra uneĭ femeĭ în facere. Discuţiĭ violente s'aŭ angajat între savanţĭ în cursul desbaterilor: pentru şi contra confrateluĭ medic: Hippocrate dit „oui", Gallien dit „non".

*

Un tînăr scriitor german, Arthur Dix, a fost omorît în duiel, la Dantzig, de către un ofiţer de husarĭ.

*

Numărul din „Journal" sosit astă-zĭ la Iaşĭ cuprinde primul foileton al nouluĭ roman de Emile Zola: *Paris.*

*

O telegramă din Havana anunţă moartea luĭ Frederic Hugh[illegible], artistul corespondent al publicaţieĭ ilustrate *Black and White* din Londra. Nefericitul îşĭ perduse bagajele, hîrtiile şi banii şi necunoscînd pe nimenĭ, a murit literalminte de foame. Consulul britanic refuzase orĭ-ce intervenţie în ajutorul luĭ: Colonia străină din Havana e indignată şi cere o anchetă asupra purtăriĭ consululuĭ.

*

O statistică a unuĭ ziar englez arată că *Nansen* a cîştigat 1,125,000 de francĭ din publicaţiĭ, articole, conferinţĭ asupra faimoseĭ sale expediţiunĭ.

*

Celebra tragediană italiană **Duze** pregăteşte două rolurĭ senzaţionale: *Antigona* a luĭ Sophocle şi... *Hamlet* de Shakespeare. Rolurĭ bărbăteştĭ de felul acestuia n'aŭ fost interpertate pînă azĭ de cît de Sarah Bernhardt cu „Losenfaccio" al luĭ Musset.

O coincidenţă: ambele rivale prepară rolul luĭ Hamlet.

*

Declaraţiile şi interviewurile *Rejaneĭ* sunt la ordinea zileĭ în presa germană: Multe se spun şi se născecesc pe sama eĭ de către amatoriĭ de senzaţiĭ.

CÎNTEC POPULAR

La munţii cu rouă

I.

La munţiĭ cu rouă,
Este-o casă nouă,
Cu nouă obloane,
Cu ferestrele la vale,
Cu uşa la soare.
S'o făcut o săzătoare,
Numaĭ din fete fecioare.
Toate fetele torcea,
Iar cea de casă plîngea.
Nicĭ un fir pe fus n'o pus,
Şi s'o săturat de plîns.
Măsa o 'ntrebat'o,
Fiicuţă drăguţă,
Spune tu măicuţă:
Eu ca tine-am fost,
Tu ca mine nu.

II.

Am avut un drag pe lume,
L'am trimes pe apă 'n gios
Păn la tîrgul cel frumos.
Să cumpere aţă şi ibrisin,
Să-ĭ cos cămeşa de plin.
Mi-o trimes răvaş pe stele
Că el stă în cheltuele.
Mi-o trimes răvaş pe soare,
Că el umblă să se 'nsoare.
Mi-o trimes răvaş pe lună,
Ca să mă duc să-l cunun.
Eu de cît l'aş cununa,
Maĭ bine m'aş spînzura.

III.

„Puicuţă drăguţă,
De ţ'o fost drag un vecin,
Du-te şi ţi-l fă un hin."
Scoate caiĭ ceĭ băltaţĭ,
Vedeiaşĭ pe loc crăpaţĭ.
Trăsura ceĭ zugrăvită,
Vedeoaş pe loc plesnită.
Pune caiĭ mină tare,
La biserica din vale.
Cînd în biserică am întrat,
Icoanele ghiont ş'aŭ dat.
Părinte Ioane!
Citeşte maĭ tare,
Că cad jos de pe picioare.
Citeşte maĭ mult.
Că cad jos la pămînt.
Din biserică-am eşit,
Şi-aşa am hiritisit
Mergĭ mînaşă sănătoasă,
Ca ş'o garofă frumoasă.
Mergi hinule sănătos,
Ca un cîne hemecios.
Mergĭ hinuţo sănătoasă
Ca o pară găunoasă.
Scoate-mĭ perna ceĭ de puf.
Trupul mi-ĭ plin de năduf.
Scoate-mĭ perna ceĭ de pene,
Trupul mi-ĭ plin de durere.
De pe prispă mi-ţ laa
Cînd a face plopul pere,
Şi răchita vişinele.

Irimia Nedelcu.

Salisbury se retrage

Londra, 12 Octombrie.

Cu toate desminţirile oficioase, svonul despre retragerea primuluĭ ministru Salisbury se menţine. Salisbury se va retrage înainte de alegerile generale.

Se crede că direcţiunea partiduluĭ conservator o va lua Hirsch Beack sau ducele de Dovonshire.

Mărunte

Ni se comunică cum că în curînd se va celebra, în Bîrlad, căsătoria d-luĭ Ioan Vasiliu, fost institutor superior, actualminte pensionar, cu gentila d-ră Cernea, institutoare la şcoala No. 4 de fete.

D. Vasiliu a fost unul din ceĭ maĭ bunĭ institutorĭ, şi se zice că d-sale i se va încredinţa postul de revizor şcolar.

„Opinia" la Bârlad

— —

Dumineca trecută a avut loc, la Bârlad, cununin civilă şi religioasă a d-luĭ Dimitrie Andriescu cu d-ra Ana Savin. Cununia s'a celebrat la biserica sft. Dimitrie şi nunĭ aŭ fost d. şi d-na Gh. Alexandrescu. Seara un prea frumos bal a avut loc în sala teatruluĭ, unde am remarcat foarte multă lume aleasă venită să ia parte la fericirea tinereĭ perechĭ. Prin numeroasa asistenţă observ pe d-nele: Domnica Alexandrescu. Aneta Manoliu, Ecaterina Teodor, Aristiţa Vorovcekievicĭ, Elena Teoharie, Codreanu, Cambureanu, Balaiş, Atanasiu, Elena Malo, Miticiu, Turtureanu, Ion Neniţescu.

Un prea frumos buchet compus din următoarele d-re: Atanasiu, Cleopatra Dochitz Maria Manoliu, Paulina Teoharie, Ecaterina Munteanu, Maria Miticĭ, Maria Cambureanu, Dumitriu, Natalia Brailata şi altele care îmĭ scapă din memorie.

Dintre d-nĭ, remarc pe d-niĭ Gheorghi Alexandrescu, Mihail Popp, Aureliu Patraşşu, Gh. Molo Zocea, sub-loc. Brăiliţă, sub-loc. Dumitriu, Alexandru Singuroff, Al. Lohe, P. Teoharie Atanas. Ivanovicĭ, Barad, Mihailescu, Anton Moisă, Vorovchievicĭ, Miticiu, Lazarini, Vasiliu, Chim:k etc. etc.

Aur.

INFORMAŢII

D. Haret e hotărît a aduce schimbărĭ radicale localuluĭ şcoaleĭ Normale «Vasile Lupu».

Pentru a o face proprie pentru 300 de elevĭ, se va mări localul cu două aripĭ din partea stîngă, în care se va instala două sălĭ de meditaţie, o sală de clas, două dormitoare, şi un cabinet de chimie.

Iar în aripa dreaptă se va face o prelungire în formă de E, cam de 40 metri, pentru sofragerie şi jos bucătărie şi alte atenanse.

Tot odată e dispus a se clădi şi local deosebit pentru scoala primară de aplicaţie, care actualminte numără cam 100 de elevĭ, fără a avea localul săŭ propriŭ, ci două odăĭ din aripa stîngă a localuluĭ şcoaleĭ.

Tot d. Haret e hotărît să rîdice anĭĭ de studiu la Şcoalele Normale la 6 anĭ, în loc de 5, cum e pînă acum, prin înfiinţarea unuĭ an preparativ, din care eleviĭ să treacă apoĭ în clasa I.

Numărul elevilor în clasul preparativ va fi între 60—80.

Apoĭ fiind că la Pester e loc mult se vor schimba atenansele, grajdurile şi şurile pentru a le face propriĭ unuĭ număr maĭ mare de capete de vite, vacĭ de lapte, instrumente agricule şi altele.

Ne place stăruinţa ce pune d. ministru pentru această şcoală, căcĭ nicĭ o dată ca acum nu s'a simţit nevoia de o mare desvoltare de dat cultureĭ învăţătoruluĭ sătesc.

Pentru toate aceste reforme, ce sunt pe cale de a se face, a şi venit la şcoală d. arhitect Băicoianu, care a şi luat toate lămuririle necesare.

Localul şcoaleĭ normale «Vasile Lupu» ca unul, care a fost făcut cel întăiŭ, are azĭ atîtea defecte, ca nicĭ altul din noile clădirĭ. Sălĭ micĭ, insuficiente, aşa că e vremea de adus aceste schimbărĭ.

—

Programul reprezentaţieĭ de gală a fost definitiv intocmit şi trimis la Bucureştĭ spre aprobare.

Iată din ce părţĭ se compune:

In momentul cînd M. M. L. L. întră în loja regală, orchestra, sub conducerea d-luĭ Caudella, va executa un imn compus cu această ocazie.

La rîdicarea cortineĭ, corul d-luĭ Muzicescu va executa *„Cu tărie înainte"*, apoĭ va urma recitarea de către d. Cîrjă, a uneĭ poeziĭ de ocazie, un act din «Fîntâna Blanduzieĭ» jucat de trupa dramatică, un concert la piano executat de cîtră d-ra Sion, profesoară la conservator, declamaţia d-neĭ Pruteanu şi imnurĭ cîntate de corul d-luĭ Muzicescu.

De remarcat e că tot spectacolul nu trebue să dureze maĭ mul de două ore.

— —

Administraţia comunală a acordat d-luĭ Pincu Leibovicĭ, proprietarul crîşmeĭ din piaţa Unireĭ, un ultim termen pînă în ziua de 13 Octombrie, cînd să se înceapă dărămarea caseĭ.

In intervalul de la 13 pînă la 26 Octombrie, data cînd trebuia să se mute, conform actuluĭ de vînzare, Leibovicĭ va sta la un hotel pe contul primărieĭ.

— —

Consiliul comunal a fost convocat în sesiune extra-ordinară pentru zilele de 15 şi 16 Octombrie.

La ordinea zileĭ sunt chestiunele privitoare la diferendul Chaigneaŭ-Bejan, precum şi raportul comisiuneĭ inginerilor în privinţa grosimeĭ canaluluĭ de la Calcaina Adevaratul motiv al convocăreĭ consiliuluĭ, e însă, cu totul, şi anume: lipsa de banĭ.

Garantăm ştirea că până astăzĭ s'aŭ cheltuit pentru primirea Suveranilor 45,000 leĭ, adică cu 15 miĭ leĭ maĭ mult de cît a încuviinţat consiliul şi lucrările sunt abia la început.

Administraţia va cere încă un credit de cîte-va zecimĭ de miĭ peste creditul deja acordat, şi natural că creditul va fi acordat tot din fondul milionelor.

Sermanele milioane!

— —

Faţă cu noua întorsătură ce aŭ luat chestia decorăreĭ luĭ Ieszenski, de şi 17 persoane se oferise să restitue cancelarieĭ brevetele de decoraţie cu *Corona Romînieĭ*, întrunirea ce trebuia să aibă loc ierĭ, s'a amînat. Putem garanta, însă, că în ziua cînd va apăre decretul cu decorarea luĭ Ieszensky, puţine *Corona Romînieĭ* vor maĭ rămîne în Iaşĭ.

— —

D. dr. Antonescu, actual medic comunal la Iaşĭ, a fost numit, pe basa concursuluĭ depus, medic al oraşuluĭ Hărlău şi al spitaluluĭ Sf. Spiridon din acel oraş.

D. dr. Crivăţ, medic de plasă în judeţul Iaşĭ, a fost numit, provisoriu, medic comunal la Iaşĭ.

— —

Am vorbit într'unul din numerile precedente despre o fată care s'a găsit aproape fără simţire, sub un gard în satul Tomeştĭ, şi care se presupune a fi fost bătută de o femee din acelaş sat. Această fată a fost transportată la spitalul Sf-tu Spiridon, unde a şi murit. La autopsia făcută Vinerĭ s'a constatat că a murit de febră tifoidă.

— —

D. inspector veterinar Măgureanu a plecat alaltăerĭ din localitate după ce a luat înţelegere cu d. prefect şi cu d. primar asupra măsurilor veterinare ce trebuesc luate la expoşiţiunea şi la tîrgul de vite carĭ se vor deschide în curînd.

D. Măgureanu se va maĭ întoarce la Iaşĭ, şi va sta în tot timpul expoşiţiuneĭ, pentru a controla executarea măsurilor de poliţie veterinară.

— —

A doua victimă a abateluĭ Morisseau, despre care spusesem în numărul de Vinerĭ că 'i s'a estras glontele, a murit alaltă-erĭ seara.

— —

Canalizarea Calaineĭ

Acuzărĭ.— Numirea uneĭ comisiunĭ.— Rezultatul.—Convocarea consiliuluĭ.—Urmarea.

Am vorbit la timp despre neînţelegerea dintre d. Chaigneau, inginer şef, şi d. Bejan, antreprenorul lucrăreĭ pentru canalizarea Calaineĭ.

Am arătat în ce consistă afacerea, neam ferit, însă, a ne pronunţa, aşteptînd rezultatul cercetărilor comisiuneĭ de ingineri însărcinată de d. Gane pentru judecarea diferenduluĭ.

Raportul comisiuneĭ a fost depus la primărie, consiliul comunal urmează să-l discute şi decĭ putem vorbi în cunoştinţă de cauză.

***

Raportul se compune din două părţĭ. In privinţa năsipuluĭ, comisiunea se pronunţă hotărîtor în contra d-luĭ Bejan, declarînd că năsipul de Prut este absolut nepotrivit pentru o construcţiune de soiul acesta.

Raportul dă dreptate inginerului Chaigneau, de oare-ce, dacă în primul punct din caetul de sarcinĭ se vorbeşte de năsip în mod generic, în aliniatele următoare se stipulează ce anume condiţiunĭ trebne să întrunească năsipul, adică să fie gros, grăunţos, etc.,—condiţiunĭ pe care năsipul de Prut nu le întruneşte.

***

Partea a doua a raportuluĭ se ocupă de acuzare că dimensiunile pereţilor canaluluĭ sunt greşite.

Comisiunea recunoaşte că grosimea de 20 c. m., fixată în caetul de sarcinĭ nu e greşită, însă în ast-fel de condiţiĭ e chestia dacă terenul e bun sau nu. Or, în specie, terenul Calaineĭ e în cea maĭ mare parte mlăştinos şi decĭ comisiunea cere să se prevadă în caetul de sarcinĭ o grosime de 25 c. m., **şi în anumite locurĭ chiar şi maĭ mare.**

***

In consiliul comunal, unde se va discuta chestia reformăreĭ caetuluĭ de sarcinĭ, se vor produce incidente şi propunerĭ foarte nostime.

Dar să nu anticipăm.

Morala chestieĭ este că avutul public a scăpat ca prin urechile aculuĭ, căcĭ dacă inginerul Bejan, nu s'ar fi îndărătnicit în aducerea năsipuluĭ de Prut şi n'ar fi relevat chestia grosimeĭ ziduluĭ, într'o bună dimineaţă ne-am fi trezit cu canalul Calaineĭ surpat.

— —

O scrisoare primită ierĭ din partea artistuluĭ Sonennthal anunţă că nu va putea veni în Iaşi cu ocazia festivităţilor.

Partea privitoare la reprezentaţia pieseĭ *Meşterul Manole* a şi fost şters din program.

— —

Decoraţiunele găreĭ, în vedere a viziteĭ regale, vor fi făcute din partea direcţiuneĭ C. F. R.

Clasa a II-a de la gara Iaşi va fi prefăcută într'o frumoasă sală de recepţie.

Intrarea pe peronul găreĭ la primirea părecheĭ regale nu va fi permisă de cît persoanelor puse în ţinută de gală.

Publicul va fi înpărţit în treĭ prin cordoane de jandarmĭ pedeştri. Intr'o parte vor sta oficialiĭ, într'o parte corporaţiile şi în a treia parte publicul obicinuit.

— —

Maĭ mulţĭ comercianţĭ streinĭ, printre care d-niĭ Hutter din Viena, Balmier din Luzerna, aŭ cerut veterinaruluĭ comuneĭ explicaţiunĭ asupra mijloacelor de care dispune, pentru transportare cărneĭ în străinătate.

***

Casa de comision din Berlin, anume: Wind & Ems, aŭ oferit de asemenea serviciile eĭ direcţiuneĭ abatoruluĭ, pentru a cîştiga Halele din acel oraş.

— —

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

108

ORFANĬ!

PARTEA I-a

CELE DOUĂ SURORI

— —

Şi n'avu vreme să se liniştească şi deodată un alt fulger scănteia, apoĭ un altul şi încă un altul...Tunetul din ce în ce maĭ teribil şi maĭ formidabil sbucnea la fie-care moment, rostogolindu'şĭ sgomotul prin prăpăstiile ce încunjuraŭ vechiul castel Morgoff... Şi pintre fereastra odaieĭ din care nebuna eşisă repede, marea, cerul şi tot orizonul apăreaŭ în foc.

Căcĭ nu era o vîntărie ordinară, ci o adevarată furtună. Cu ţipete de spaimă păserile fugeaŭ în toate direcţiile căutînd adăposturĭ prin bortele stîncilor; valuriie urlaŭ aruncînd-u'şĭ cîte-odată spuma pînă la înălţimea turnurilor, în timp ce vîntul care creştea mereŭ, bătea, cu o furie neauzită, păreţiĭ tristeĭ lucuinţĭ proprietate a baronuluĭ de Chancel.

Yvonna cu faţă vînătă deschisesă fereastra şi agaţată cu amîndouă mînele de gratiĭ, amesteca ţipetele eĭ de durere şi de desperare cu sgomotul furtuneĭ. Fulgerile o orbeaŭ, tunetul părea că o ameninţă, iar mica Suzană cuprinsă de groază căuta că o ducă de-acolo!

— Mamă, aide de aîce, vino, nu maĭ şădea acolea.

Dar ea nu se mişca stăpînită de ideea eĭ ficsă, pronunţînd numele luĭ Mauriciŭ printre cuvintele inconherente ce spunea.

Mica Suzană căzuse 'n genunchĭ şi se ruga!

— D-zeule! Fieţĭ milă de dînsa. fieţĭ milă de noĭ! Scap'o Doamne! reda'ĭ mintea, căcĭ ajunge de cînd sufere!...

Dar deodată ea tresări şi maĭ înspăimîntată încă.

Rătăcirea Yvonneĭ devenea din ce în ce maĭ teribilă şi se transforma într'o nebunie furioasă; ca acum începea să respundă prin înjuriĭ şi blesteme la rugămintele copileĭ.

Cu pumniĭ încleştaţĭ, gura în spume, privirea înfiorătoare, cu părul eĭ despletit care'ĭ biciuia obrazul, desfidea cerul, îl apostrofa şi'l ameninţa!

Căcĭ aceste fulgere, trîsnete şi această furtună, eraŭ şi ele duşmanele eĭ, de oare ce din cauza lor, şi pentru a o depărţi de fiul eĭ, ele se deslînţuiaŭ astfel.

Şi ea rîdea cu'n riset oribil, cu un riset de triumf.

O! are se vie cu toate aceste; şi atuncĭ nimic nu'ĭ va maĭ putea despărţi. Şi de vreme ce D-zeŭ era contra eĭ, ea blăstăma pe D-zeŭ!

— O! fiĭ blestemat! fiĭ blestemal! răcnea ea cu desperare.

Dar în acelaş timp se dădu 'ndărîpt cu un ţipet de groază.

Cerul se rupsesă cu un vuet teribil, o ploaie de fulgere îl acoperise şi trăsnetul căzuse la poalele casteluluĭ şi aşa de aproape de dînsa încît nu maĭ vedea nimic!

Atuncĭ alergă desperată!

Şi acum furtuna mătura teraţa... unde ea putea la fie-ce moment să fie trăsnită şi unde arunca acum ţipete de ciudă şi imprecaţiunĭ,

Suzana fugise după dînsa şi căuta să o smulgă din acel loc periculos şi să o readucă în odaie. Suzana ca o nebună şi ea, striga în hohote de plîns:

— Vino 'ncoace mamă! vino! vraĭ să te omorĭ? Ascultă-mĕ! vino!

Dar ea nu o maĭ recunoştea, şi nu o maĭ putea 'nţălege.

Şi atuncĭ între dînsa şi copila pe care ea o respingea, dar care continua se caute a o duce de-acolo, începu o luptă teribilă şi înfricoşată în care cîte-odată mica Suzană simţea uughiile nebuneĭ întrîndu'ĭ în carne!

Dar deodată Yvonna scăpă din mînele eĭ şi alergă înspre partea prăpăstieĭ. Sub influenţa teribilă şi iresisticilă a furtuneĭ, cite-va pietre cedară, prefăcînd într'o largă dischizetură un vîrf de zid de la un turn.

Suzană ţipă, dar ţipetul i se opri în gît... Ea vroi să alerge pentru ca să reţie pe Yvonna şi se o smulgă de la moarte cu riscul de a se rostogoli cu dînsa în fundul prăpăstieĭ, dar nu avea vreme să facă un pas.

Un fulger îĭ întunecă şi eĭ vederea, şi cînd vuetul tunetuluĭ care sbucnind cu maĭ multă putere se stînsesă în fundul prăpăstieĭ şi astfel putu să redeschidă ochiĭ, Yvonna era întinsă ţapînă, cu faţa cumplit de galbenă întoarse spre cer!

Dintr'o săritură Suzana fu lîngă ea! Şi cu capul perdut suspinînd şi mută de durere şi de spaimă cerca să o ridice de jos.

Trăia oare încă saŭ era moartă? Coplla nu ştia nimic... Dar sarcina are prea grea... Corpul Yvonneĭ recăzu jos!

Atuncĭ Suzana ridicîndu-se în picioare începu să strige; dar vocea eĭ era deasemine prea slabă, şi în deslănţuirea furtuneĭ ea singură nu se auzea pe sine.

(Va urma)

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpuşneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ. Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelierului: Esecutare artistică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

S. SCHILLER

Magasin de Manufactură

Str. Ştefan cel Mare No. 49

A SOSIT

Lănagiurĭ simple şi fantasie, pentru rochiĭ.

Postavurĭ şi ştofe pentru haine şi paltoane bărbăteştĭ.

Flanele cu metru şi barcheturĭ.

Catifele şi Velvet pentru bluze.

Voalete de obraz.

Madapolanurĭ, olandă, satinurĭ de lînă şi atlasurĭ pentru plapome.

Ştofe de mobile, pluşurĭ de lînă şi matasă peatru mobile, covoare etc.

Iată mişcarea epidemiilor ce bîntue oraşul Iaşi, de la 7—9 Octombrie (inclusiv):

BOLNAVĬ

BOALE	Vechĭ	Nouĭ	Morţĭ	Vindecaţĭ	Rămaşĭ
Febra tifoidă	16	1	—	1	16
Angina difterică	43	3	—	4	42
Scarlatină.	12	3	—	2	13

— —

Administraţia comunală a decis să rezerve primele două băncĭ din balconul teatruluĭ naţional pentru studenţiĭ carĭ vor asista la reprezentaţia de gală.

De asemenea s'a maĭ hotărît ca societatea dramatică să dea o reprezentaţie şi 'n seara de 22 Octombrie. Pentru această a doua reprezentaţie primăria va plăti o anumită sumă societăţeĭ dramatice.

— —

E un lucru hotărît. Expropiarea grădineĭ din faţa hotelului Trajan nu se va putea face pînă la festivităţile recepţieĭ regale.

In privinţa aceasta, aflăm că toată colectivitatea e furioasă în contra avocatuluĭ comuneĭ d. Handoca, care în facerea formalităţilor pentru această expropiare a uitat să ceară tribunaluluĭ să se pronunţe urgenţa, în cît trebuiesc cel puţin încă 15 zile pînă la terminarea tuturor formalităţilor.

— —

O scrisoare din partea ministruluĭ de instrucţiuneĭ, primită de d. Muzicescu, exprimă dorinţa ca directorul coruluĭ mitropolitan să aziste cu întregul cor la inaugurarea universităţeĭ şi să execute maĭ multe imnurĭ.

In consecinţă, ordine aŭ fost date pentru a se construi o tribună specială pentru corul mitropolitan, în faţa loculuĭ unde se va oficia serviciul de inaugurare.

De alt-fel se vor face treĭ marĭ tribune *A. B şi C.*, unde întrarea va fi cu bilete.

In caz de vreme urîtă, serviciul divin se va oficia în aula universităţeĭ.

— —

A. S. R. Principesa Maria, care a fost puţin suferindă zilele din urmă, este aproape pe deplin restabilttă.

Se crede că plecarea în străinătate a AA. LL. RR. Principele Ferdinand şi Principesa Maria va putea avea loc Marţea viitoare.

— —

Se ştie că în programul festivităţilor se prevede şi vizita M. Sale Regina la conservator.

O mică producţie va avea loc cu această ocazie la care vor lua parte elementele cele maĭ bune ale conservatoruluĭ. Ast-fel, d-ra Mihailescu va cînta aria din *Traviata*, d. Borteanu violonist, d-ra Dogaru la piano, şi orchestra conservatoruluĭ sub conducerea d-luĭ Caudella vor lua parte la această producţiune.

Intrarea persoanelor străine de lumea oficială va fi absolut oprită. Numaĭ presa va avea locurĭ rezervate.

ŞTIRI DIN ŢARĂ

— —

Din Focşanĭ primim următoarele informaţiunĭ asupra atentatuluĭ săvîrşit în contra d-luĭ Ienibace, atentat ce ni s'a anunţat erĭ telegrafic.

Atentatorul e supus austriac, cu numele Vaiantz. El se află în solda primaruluĭ Suveică, care 'ĭ-a dat ordin să săvîrşască atentatul.

Victima se află într'o stare deplorabilă. Pe lîngă numeroase lesiunĭ pe corp, d. Ienibace are mîna stîngă ruptă.

Vaiantz s'a servit de un ciomag mare, cu care a dat pînă l'a rupt.

Toată lumea din oraş recunoaşte ca instigator moral pe satrapul Suveică.

Procurorul general de Galaţĭ, d. Bastache, anchetează personal faptul.

Vaiantz a fost arestat.

***

„Monitorul Oficial" publică următoarea înştiinţare a înalteĭ curţĭ de compturĭ:

„In faţa numeroaselor cererĭ ce se adresează acesteĭ Curţĭ pentru liberarea de certificate, în urma promulgăreĭ noeĭ legiuirĭ pentru pensiunile impiegaţilor comunalĭ şi judeţenĭ;

„Curtea aduce din noŭ la cunoştinţa celor interesaţĭ că cererile ce se adresează Curţeĭ, pentru obţinere de aseminea certificate de serviciŭ, se primesc numaĭ pînă la 1 Aprilie şi pînă la 1 August pentru regularea pensiunilor de la 1 Octombrie al fie-căruĭ an.

Curtea va libera în cursul luneĭ Februarie certificatele a căror cerere s'a făcut înainte de 1 Febrnarie şi în cursul luneĭ luĭ August pentru cererile primite pînă la 1 August".

„Orĭ-ce cerere făcută după 1 Februarie, respectiv 1 August, remîne a se resolva pentru viitorul semestru.

***

Posesoriĭ de bilete cîştigătoare ale loterieĭ funcţionarilor publicĭ, carĭ aŭ înaintat bilete spre verificare la primăria Capitaleĭ, se vor putea presinta, după 15 Octombrie, la administraţiile financiare ale judeţelor unde domiciliază. pentru a-şĭ primi suma cîştigată.

***

Comisiunea loteriilor se va întruni săptămina viitoare la primăria Capitaleĭ, pentru a verifica şi aproba plata nouilor bilete cîştigătoare ale loterieĭ funcţionarilor publicĭ presentate spre încasare.

Pînă acum nu se ştie nimic despre numărul 447.325, care a cîştigat suma de 20.000 leĭ.

BERĂRIA CENTRALĂ

In fie-care seară orchestra sub conducerea celebruluĭ violonist profesor *V. Borteanu* **şi a decanuluĭ artiştilor ieşenĭ** *Ionică Barbu.*

Bere *Zimbru*, **Bere** *Peleş*, **(Oppler). Bere** *Bavareză.*

ULTIME INFORMAŢII

— —

Vinerĭ s'a întîmplat în laboratorul scoaleĭ de comerţ o explozie, în timpul cînd se făcea nişte preparaţiunĭ din petrol.

Cauza a fost obstinarea unuĭ tub de la vasul în care se făcea preparaţia.

Graţie prezenţeĭ de spirit a servitoruluĭ Costache, care a acoperit îndată cu rogojinĭ petroliul aprins, împrăştiat pe podele, n'avem de înregistrat de cît nişte micĭ părlituri la mînele preparatoruluĭ.

✕

D. Graur, licenţiat al facultăţiĭ de drept din Paris, a depus, Sîmbătă seara, cu un deosebit succes examenul de echivalenţă, înaintea comisiuneĭ esaminatoare, prezidate de d. Gh. Urechiă.

✕

D. dr. Gr. Ţaranu, locoţiitorul d-ruluĭ. Iuliano, de la secţia sifilitică a spitaluluĭ sf. Spiridon, a luat ierĭ în primire serviciul.

Se ştie că d. dr. Iuliano, a obţinut un concediu de douĕ lunĭ.

Pare că dr. Ţaranu va remîne suplinitor la acest post, căcĭ d-rul Iuliano a exprimat dorinţa de a se retrage.

✕

După cum am anunţat, d. D. Adam ş'a susţinut Sîmbătă seara teza de licenţă. Chestiunile tratate în teză sunt: *In integrum restitutio* şi *acţiunea în anulare saŭ rescisiune.*

Ca şi juriul, urăm şi noĭ tînăruluĭ licenţiaţ succes în cariera ce va îmbrăţoşa.

✕

De vre-o douĭ anĭ este prevăzut în budgetul comuneĭ Iaşĭ, încă un post de medic-veterinar, care din diferite intrigĭ ţesute la Bucureştĭ, nu s'a putut ocupa. Astăzĭ d. Jocu a cerut d-luĭ primar, să recomande provizoriu pe d. Cristea, un medic veterinar tînăr, care ar putea aduce multe serviciĭ comuneĭ.

✕

La Lipsca a încetat din viaţă alaltăierĭ bancherul Saul Finchelştein, care avea, altă dată, cele maĭ întinse relaţiunĭ comerciale cu Iaşul.

✕

Comisiunea insărcinată din partea administraţieĭ comunale cu evaluarea loculuĭ d-luĭ Ghiulea, din strada Muzelor unde urmează să se construiască o şcoală primară de băeţĭ a evaluat loc la leĭ 18,000.

✕

Fiind că d. Ghiorghian e cam slobod la gură în a critica chiar pe prietinĭ şi fiind-că cu ocazia cheltuelilor şi pregătirilor ce se fac pentru primirea regeluĭ prietiniĭ seĭ fac cam multe matrapazlîcurĭ, clubul colectivist a interzis d-luĭ Ghiorghian de a se maĭ arăta, pînă după plecarea regeluĭ, pe la berărie saŭ alte localurĭ publice. Cu aceasta speră onorabiliĭ că publicul va cunoaşte maĭ puţine din afacerile lor necinstite.

Frumos partid!

✕

Mîinĭ, fiind Cuvioasa Paraschiva, ziarul nostru nu va apare de cît Mierurĭ la orele obişnuite.

✕

Comandantul jandarmilor ruralĭ aflînd că cufărul perdut de d-na Antoniu pe cînd făcea călătoria de la Iaşĭ la Costulenĭ s'ar fi aflînd la un crîşmar din Tomeştĭ, a ordonat jandarmuluĭ din acea circumscripţie să facă cercetărĭ în partea loculuĭ.

Jandarmul a aflat cufărul la crîşma luĭ Odobaşa, în drumul dintre Tomeştĭ şi Osoĭ. Crîşmarul n'a voit să elibereze cufărul decît în schimbul sumeĭ de 100 leĭ.

In faţa acestora jandarmul s'a adresat primaruluĭ respectiv pentru a-ĭ da concursul necesar, lucru pe care primarul refuzîndu-l, o plîngere a fost trimisă prefectureĭ judeţuluĭ de către comandantul jandarmilor ruralĭ.

✕

Facultatea noastră de litere a remas fără studenţĭ.

Afară de treĭ internĭ de la şcoala Normală superioară, care trebue să urmeze şi cursurile de la facultatea de litere nicĭ un student nu e înscris în facultate. In special la cursul de Filologia clasică nu va asista nicĭ un student.

✕

Comitetul de recepţie a studenţilor universitarĭ s'a întrunit ier la orele 1 p. m. în aula universităţeĭ pentru a se consfătui în privinţa participăreĭ studenţilor la inaugurarea universităreĭ.

Intrunirea n'a putut avea loc însă din causa că n'aŭ răspuns de cît vr'o patru membriĭ.

✕

Prin cercurile guvernamentale din capitală circulă cu persistenţă zgomotul că, imediat după serbările din Iaşĭ, guvernul va demisiona, din cauza curentuluĭ puternic ce s'a produs în cestiunea naţională în contra sa, curent pe care nu'l poate opri.

✕

Oraşul nostru mişună de figurĭ streine, tipurĭ suspecte, carĭ vagabondează pe străzĭ, prin cafenele, pomădaţĭ, lustruiţĭ, îmbrăcaţĭ după ultima modă şi cu degetele pline de sticlării, pe carĭ vor să le facă a trece drept briliante.

Uniĭ se daŭ de comisionarĭ alţiĭ de negustorĭ de grîne, şi vre-o cîţi-va chiar de danţmaiştriĭ, cercetînd casele de inchiriat unde să'şĭ înfiinţeze saloanele de dans.

Cu aceste grosolane artificiĭ cred că'şĭ vor ascunde adevărata meserie care nu e alta de cît acea de agent aşa numit secret, *al poliţieĭ din Bucureştĭ.*

Colectiviştiĭ, vor să'şĭ deie marĭ aere de importanţă cu ocazia viziteĭ M. M. L. L. Regale la Iaşĭ, şi ne-aŭ expeduit din capitală o escuadă impozantă de aseminea tipurĭ, justificînd ast-fel un anume capitol de cheltuelĭ care se fac din fondurile secrete ale ministerulĭ, şi despre care de sigur nu se poate da nicĭ o socoteală.

✕

Accidentul de la Ungheni

D. colonel Botez, comandantul regimentuluĭ 13 Ştefan cel mare, s'a întors ierĭ din anchetă pe care o făcuse accidentuluĭ întîmplat Vinerĭ pe podul de fer de la Ungheni.

Iată ce a stabilit ancheta:

In acea zi ca de obiceĭ, au trecut podul căieĭ ferate şase căraŭşĭ cu 6 căruţe cu cereale pentru a le descărca la Ungheniĭ romînĭ.

Sentinela de la pod, în urma ordinuluĭ vameşuluĭ nostru, a permis căruţaşilor întrarea în gara Ungheni.

Căruţaşiĭ aŭ descărcat cerealele.

Venind în staţie trenul de Iaşĭ, a trecut in Rusia. In timpul pe cînd trenul se afla în Rusia, patru căraŭşĭ aŭ rămas în Ungheniĭ romînĭ, lăsînd pe unul din eĭ să conducă căruţele pe pod, pentru a le reîntoarce în Rusia.

In acest timp s'a dat din gara rusască semnalul de plecarea trenuluĭ. In staţia romînească nu era nimenĭ care să comunice căraŭşilor întoarcerea trenuluĭ, aşa că cel care conducea căruţele fiind în fruntea convoiuluĭ, şi văzînd că trenul se apropie de pod, a dat bice cailor, şi a trecut cu prima căruţă înainte ca trenul să ajungă pe pod. Celelalte cincĭ căruţe, însă, aŭ rămas pe pod şi aŭ fost strivite de tren.

După accident, autorităţile rusăştĭ aŭ sosit imediat ca să ancheteze cazul.

Autorităţile romîne nu s'aŭ cam grăbit. Ele aŭ sosit mult maĭ în urmă. Numaĭ căpitanul de punct s'a prezentat cel întăĭ.

Faţă cu neglijenţa vădită a personaluluĭ găreĭ romîne, guvernul rus a cerut despăgubire pentru persoanele carĭ aŭ suferit perderĭ cu ocazia aceasta.

In curînd o comisiune mixtă va hotărî asupra daunelor.

Cu ocazia acesteĭ anchete s'a stabilit că în fie-care zi vin 6 căruţe, conduse de 6 evreĭ. la întoarcerea în Rusia, unul din eĭ conduce căruţele. iar ceilalţĭ dispar.

✕

Intrunirea din sala Dacia

(De la corespondentul nostru special)

Intrunirea liberalilor-democraţĭ, ţinută ierĭ în capitală a fost încă o lovitură pentru guvernul d-luĭ Sturdza.

Intrunirea s'a deschis la orele 2 jum., sub preşidenţia d-luĭ colonel Grădişteanu. Sala Dacia, literalmente plină.

Primul care a luat cuvîntul fu d. Flămîndă, oratorul aminteşte de agitaţia în chestia Metropolituluĭ şi spune că rezolvirea care s'a dat acesteĭ chestiunĭ se datoreşte d-luĭ Fleva. Azĭ liberaliĭ democraţĭ chiamă din nou cetăţănimea capitaleĭ la lupta împotriva d-luĭ Sturdza. Dar azĭ e vorba de o chestiune maĭ înaltă de cît cea a Mitropolituluĭ. E vorba de chestia naţională. Oratorul dezvoltă, în aplausele întrunireĭ, rolul odios pe care îl joacă d. Sturdza în chestiunea naţională.

In aplauzele mulţimeĭ, d. Fleva ia cuvîntul.

El crede de datoria orĭ-căruĭ om sincer de a spune adevărul concetăţenilor săĭ, chiar cu rizicul de a cădea de la putere.

D. Fleva zice că fie-care cetăţean e indignat în fundul sufletuluĭ său de vizita Regeluĭ la Pesta şi se întreabă că unde e partidul liberal, care altă dată se ridica în contra subjugăreĭ fraţilor noştri de dincolo.

Urmările pe care vizita Regeluĭ le-a avut pentru fraţiĭ noştriĭ au fost întemniţările romînilor din Ungaria, sugrumarea preseĭ naţionale de peste munţĭ.

In cursul discursuluĭ său, d. Fleva, ocupîndu-se de faptul alipirea Romînieĭ la Tripla-Alianţă, se întreabă cum se poate să se săvîrşească un act de o importanţă atît de mare, fără ca ţara şi parlamentul să fie încunoştiinţaţĭ şi consultaţĭ din vreme.

Consideră tactica guvernuluĭ de a se declara pe faţă alăturea cu tripla-alianţă, ca o copilărie, căcĭ ce vom putea face noĭ în contra alianţeĭ franco-ruse, — şi care va fi poziţia Romînieĭ în cazul unuĭ răsboiŭ franco-german?

Oratorul dă apoĭ citire uneĭ rezoluţiunĭ prin care cetăţeniĭ Capitaleĭ protestează în contra furieĭ deslănţuite de maghiarĭ în contra fraţilor noştri de dincolo, şi declară că nu poate fi vorba de nicĭ o unire pînă cînd fraţiĭ noştri din Ungaria nu vor fi trataţĭ omeneşte.

✕

S'a remarcat Simbătă sara, la Berăria centrală, lunga conversaţie *tête à tête*, dintre prefectul de poliţie şi căpitanul Moisache, comandantul jandarmilor călărĭ.

Nu cum va crede d. Penescu că opoziţia actuală va primi pe Majestatea Sa cum l'a primit opoziţia din 1886?

S'o ştim şi noĭ.

✕

D. dr. Felix, şeful serviciuluĭ sanitar, a făcut cunoscut telegrafic tuturor prefecturilor că s'a rîdicat oprirea pentru vitele noastre, de a trece în Austro-Ungaria.

Cît va dura, însă, această libertate a exportuluĭ de vite, este o altă chestie. Ceea ce constatăm de o cam dată, e că în momentul cînd se deschid graniţele, d. dr. Felix opreşte tîrgul din Iaşĭ sub pretext de epizootie.

✕

Ştefan Iacob dăcîndu-se la fîntîna numită la «Golan» din sus de satul Osoiŭ şi voind să scoată apă a dat cu ciutura care era deja în fîntînă de un cadavru, pe care scoţîndu-l afară împreună cu alţĭ 2 evreĭ, s'a văzut că e cadavul unuĭ evreu.

Din faptul că s'a găsit asupra evreuluĭ 89 leĭ în argint şi 5 leĭ în gologanĭ s'a dedus că mortul ar fi un precupeţ.

Pînă acum nu s'a putut stabili identitatea înecatuluĭ.

Se pare că e vorba de un accident. Nenorocitul evreu vroind să bee apă din ciutură, din nedibăcie 'ş-a încurcat capul în ciutură şi împreună cu aceasta, a căzut în fîntînă.

✕

D. Dianu a inspectat erĭ, între oarele 3—5 p. m. penitenciarul local.

D-sa a rămas pe deplin mulţumit de felul cum directorul Miclescu conduce administraţia acestuĭ penitenciar.

✕

Simbătă s'aŭ întrunit în şedinţa plenară toţĭ membriĭ curţeĭ de apel pentru a discuta proiectul d-lor Djuvara.

In această întrunire s'a făcut numaĭ un schimb de ideĭ. Discuţiunea va maĭ continua.

Ceea ce putem spune de pe acum este cu d. procuror general, cel maĭ interesat în chestie de oare ce trage nădejde că va fi inamovibil dacă se votează proiectul a eşit atît de nervos de la întrunire, în cît nu şi-a putut îmbraca pardesiul, cu tot ajutorul aproduluĭ Costache. A trebuit intervenirea unuĭ vechiŭ funcţionar din parchet pentru ca operaţiunea să reuşească.

Nervozitatea d-luĭ Mîndru provenea, se pare, din aceea, că membriĭ curţeĭ nu-şĭ fac marĭ iluziĭ de proiectul d-luĭ Djuvara.

✕

Aseară a avut loc întrunirea societăţi israelite „Bnei Brith", unde s'a discutat în privinţa participăreĭ comunităţeĭ israelite la festivităţile recepţieĭ regale.

O comisiune compusă din d-niĭ Veisengrün, Goldenthal şi Packer, a fost însărcinată să meargă la prefectul de judeţ, pentru a ruga să se prevadă în programul oficial şi recomandare delegaţiuneĭ comunităţeĭ israelite din Iaşi.

✕

Camera de punere sub acuzare a respins în majorite opoziţia procuroruluĭ general contra ordonanţeĭ judecătoruluĭ de instrucţie a tribunaluluĭ Iaşĭ, care declară că nu este loc de urmărire contra luĭ Toader Luca pentru foc.

Aceeaşĭ camera a trimes in judecata tribunaluluĭ de Botoşanĭ pe Gh. Creţŭ, care prin băuturĭ vătămătoare a făcut pe Maranda Gh. Sandu să avorteze.

Aŭ fost trimese de aseminea în judecată Profira Harbuzariu şi N. Bunduc, pentru că aŭ îngropat fără autorizaţiune cadavrul copiluluĭ avortat.

✕

Inaugurarea monumentuluĭ vănătorilor din Ploeştĭ.

Serbarea de erĭ din Ploieştĭ a avut un succes desăvîrşit.

Cu trenul de la 11 ore 40 m. a. m. a sosit la Ploeştĭ Mitropolitul primat, miniştriĭ Stolojan, Djuvara şi Stătescu; d. D. Sturdza şi ceĭ-l'alţĭ miniştri se aflaŭ deja aci, afară de d. Ferikide.

La ora 2 a sosit trenul regal cu M. Sa Regele, care a fost primit pe peronul găreĭ de către toţĭ miniştriĭ, de senatorĭ, deputaţiĭ judeţuluĭ, de întregul consiliu comunal, de generalul Pilat, comandantul corpuluĭ 3 de armată, de comandanţiĭ divizieĭ şi regimentelor, de d. prefecl cu consiliul judeţian, de membriĭ tribunalelor şi judecătoriilor, de corpul profesoral, de autorităţile administrative şi de primariĭ ruralĭ.

Onorurile militare aŭ fost date de o campanie a Reg. Prahova No. 7.

De la gară M. S. s'a urcat în trăsură, cu primul ministru cu d. Lorescu iniţiatorul rădicăreĭ monumentuluĭ şi ajutorul de primar Ştefănescu.

***

Cortegiul ajungînd în faţa monumentuluĭ, se începe serviciul divin, oficiat de, I. P. S. Sa Mitropolitul Primat.

După terminarea serviciuluĭ divin, a luat cuvîntul d. Sorescu, care face istoricul batalionuluĭ al II-lea de vănătorĭ şi a monumentuluĭ ce se inaugurează. Terminind d. Sorescu se adresează astfel primaruluĭ Ploeştilor:

«Incredinţez oraşuluĭ acest monument ridicat în amintirea bravilor vînătorĭ, carĭ aŭ făcut gloria ţăreĭ noastre sub conducerea Mareluĭ Căpitan».

După d-sa ia cuvîntul ajutorul de primar Ştefănescu, care mulţumeşte iniţiatorilor rădicăreĭ monumentuluĭ.

Apoĭ ia cuvîntul M. S. Regele. Suveranul zice: «In numele armateĭ, aduc călduroase mulţumirĭ comitetuluĭ de iniţiativă. care a ridicat acest moment întru amintirea luptelor glorioase.

«Mîndru am fost de armata mea şi cu aceştĭ vitejĭ carĭ şi-aŭ închinat viaţa, am adus mărirea ţăreĭ noastre. Ziua de 30 August 1877 va rămînea vecinic întipărită în sufletul meŭ.

«Braviĭ vînătorĭ s'aŭ aruncat cu un curaj eroic asupra duşmanuluĭ şi i-aŭ luat steagul. 20 de anĭ aŭ trecut de atuncĭ şi acum se reîmprospătează în mintea noastră toată vitejia lor. Trebuia un semn vădit care să spună veacurilor viitoare vitejia ostaşilor noştri. Acest monument nu e numaĭ o podoabă, ci e amintirea vie a eroismuluĭ ostaşilor din ultimul războiŭ. Să cază acum vălul care acopere acest monument.»

La aceste cuvinte, s'a descoperit monumentul. Vălul cu care fusese acoperit era format din tricolorul Romînieĭ.

Urale puternice şi nesfîrşite aŭ isbucnit din toate pepturile.

***

După terminarea discursuluĭ, un cor compus din 380 de persoane,—între carĭ 120 de fete de la şcoala secundară din Ploeştĭ, eleviĭ claseĭ V şi VI a liceuluĭ local şi 70 persoane din corul comuneĭ.

Se aşează în piatră documentul comemorativ şi se împarte asistenţilor medalia bătută întru amintirea acesteĭ serbărĭ.

După asta trupele garnizoaneĭ locale şi o companie din batalionul 2 vînătorĭ au defilat pe dinaintea monumentuluĭ.

Sfîrşindu-se defilarea, M. S. Regele s'a dus în casele fraţilor Ghiţă Ionescu de pe Bulevard, unde a primit toate atoritătile.

Apoĭ a vizitat spitalele, şcoalele şi aşezămintele principale din oraş, iar la ora 5 a pornit îndărăt la Sinaia cu trenul regal.

INSTIINŢARE

In cursul luneĭ *Octomvrie* va apărea din teascurile tipografieĭ editoare „Dacia" un *Călendar Literar* sub direcţiune d-luĭ *I. L. Caragiale*; el va cuprinde o alegere de bucăţĭ literare între care şi una originală a d-luĭ Caragiale.

Credem că nu maĭ este nevoe de o reclamă maĭ mare.

Domniĭ librarĭ sunt înştiinţaţĭ din timp
Preţul unuĭ exemplar 1.25
Exemplarul de lux 2.50

Deînchiriet un apartament compus din treĭ odăĭ, bucătărie şi şură de lemne.
Str. Sf. Teodor No. 6.

In Calendarul
„DACIA"
pentru anul 1898

Se primesc pentru ultimele pagine:
ANUNCIURĬ şi RECLAME

Doritoriĭ să pot adresa pînă la 25 Octomvrie la tipografia „Dacia" str. Golia.

De la s-tu Dumitru sunt de dat cu chirie următoarele case: 1 casă cu 6 odăĭ şi atenanse, strada Sărărie. 1 casă cu 3 odăi şi atenanse strada Albineţ. 1 pivniţă mare şi adâncă potrivită pentru depozit.

Aceste imobile se află pe locul şi frumoasa grădină foastă Ţigara.

1 casă cu 7 odăĭ, 2 antrete, 2 bucătăriĭ, atenanse, grajdiŭ şură şi grădină, putânduse uşor împărţi în două sau treĭ locuinţĭ separate, str. Frecăŭ No. 70.

A se adresa la proprietar inginer Th. C. Lecca str. Frecău 70 între orele 12 şi 2 p.m.

Farmacia Andreĭ Cruceanu
din
TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a ser vi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ
Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărău, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat					
	Cl. I.		Cl. II		Cl. III	
	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la şoşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

LEGĂTORIA DE CĂRŢI
şi
Incadrare de Tablourĭ
a tipografieĭ „Dacia"
Iaşĭ, 42 Strada Golia, 42.

Execută, cu cea maĭ perfectă acura teţă şi promptitudine toate lucrările aingătoare de această branşă.

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ
pentru
ŞCOALELE ROMÂNEŞTI
Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.
Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).
PREŢUL 5 LEI
Depozit general: Librăria LA BISERICA A LBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

Agenţia Teatrală
28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentrn ziarul *„L'Indépendance Roumaine"* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames"*, *„Les petites Gravures"* şi *„La Confection"*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

---

LIBRARIA şi PAPETERIA
TH. P. MAXIMOVICĬ
IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pânză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

D. S. IONESCU
FRISER - PARFUMER
Iaşi, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII
NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULNĂ
(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ
preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ
1 LEU FLACONUL

Dacă voiţĭ să beţĭ o cafea bună şi higenică cereţĭ la toate băcăniile
NUMAI

CAFEA REGALA
La fabricei A. WEINBER din Iaşĭ
Premiată la expoziţia din Paris 1889 cu MEDALIE DE ARGINT

Singurul surogat SPORNIC şi NUTRITIV care dă cafeleĭ o AROMĂ şi un GUST FOARTE PLĂCUT. Analizele celor maĭ marĭ chimiştĭ aŭ găsit-o cea maĭ PERFECTĂ şi CEA MAI HIGIENICĂ.

1000 vedre VIN de COTNARI

Recolta 1886, din pivniţa Roznovanu de vînzare. A se adresa strada Assachi No. 12.

Dimitrie Greceanu
Avocat
Strada Asachi

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ" „GENERALA" *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50.000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

PA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"
de la COPOU, lîngă Iaşi
proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille*. L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille*, imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

„DACIA"
TIPOGRAFIE-EDITOARE
Strada Golia 42—IAŞI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURI
Borderourĭ şi Compturĭ
Cărţĭ de vizită
REVISTE LITERARE ŞI ŞTIINŢIFICE
în orĭ-ce format şi limbă
Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare
TEZE
SCRISORI COMERCIALE
Cărţĭ-adrese
BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE
MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE
în diferite culorĭ şi mărimĭ
etc. etc. etc.

ETICHETE
Bilete de logodnă şi de nuntă
MENIURI
CĂRŢI DE ABONAMENTE
CIRCULĂRI
CONDICI à SOUCHE
BILETE FUNERARE
FELICITĂRI
CĂRŢI DIDACTICE
CONDICI şi REGISTRE COMERCIALE
etc. etc. etc.

La Librăria
Th. MAXIMOVICI
din Iaşĭ, strada Golia
Se primesc abonamente la ziarul
„TRIBUNA"
din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru	1 an	40 leĭ
«	6 lunĭ	20 «
«	3 lunĭ	10 «

DE INCHIRIET

Renumita grădină „Chateau aux fleurs" impreună cu o pivniţă foarte vastă şi o odaie-bufet.

Pentru informaţiunĭ a se adresa d-lu Administrator al tipografieĭ „Dacia".

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA", Tipografia-editoare Str. Golia.—Iaşi.

ANUL I No. 138 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — JOĬ 16 OCTOMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ „ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

PROGRAMUL OFICIAL AL FESTIVITĂŢILOR REGALE

D. Dim. Sturdza şi chestia naţională

I

Toate guvernele, cu timpul, se uzează şi de aci necesitatea premenireĭ şi înlocuireĭ lor. Guvernul liberal însă, sub conducerea d-luĭ Sturdza, s'a uzat maĭ curînd de cît am fi putut-o crede. După douĕ săptămînĭ de putere, el era deja un guvern îmbătrînit, a căruia înlăturare de la cîrmă devenea o datorie; iar presenţa luĭ şi astă-zĭ în fruntea afacerilor constitue o sfidare aruncată ţăreĭ şi sentimentelor celor maĭ bune ale publiculuĭ.

Căcĭ să se noteze bine, nu e aci vorba de micĭ greşelĭ, la care maĭ toate guvernele sunt expuse şi peste care nu numaĭ publicul indiferent, ci chiar şi adversariĭ politicĭ trec cu oare-care indulgenţă; e vorba de bruscarea cutezătoare a tot ceea ce în viaţa noastră intelectuală, în lumea aspiraţiunilor noastre, constitue un ideal.

Cînd şi unde s'a maĭ putut petrece, nepedepsit, cele ce se petrec la noĭ, de la venirea liberalilor la putere, în chestia naţională? Cînd şi unde s'a maĭ putut ofensa, în aşa măsură idealul sfînt a milioane de oamenĭ, fără ca vijelia revolteĭ generale să nu spulbere, ca pe o pleavă netrebnică, pe îndrăzneţĭ?

Să ne punem pe urma faptelor.

Sunt doĭ anĭ împliniţĭ de cînd d. Sturdza a fost chemat în fruntea afacerilor.

Nu vom maĭ spune cum,—dar trebue să amintim că d-sa îşĭ făcuse un piedestal din chestia naţională tot timpul cît partidul ce conduce se găsea în opoziţie. Discursurĭ la Senat, discursurĭ la Orfeu, manifestaţiĭ de stradă, delaţiunĭ odioase, angajamente patriotice,—nimic n'a lipsit campanieĭ cu care dădea asalt budgetuluĭ.

S'au găsit mulţĭ naivĭ, carĭ au luat la serios patriotismul d-luĭ Sturdza; în ţară şi peste munţĭ, ceĭ carĭ îşĭ făcuseră iluziĭ aşteptau cu oare-care nerăbdare venirea d-sale la putere. O eră nouă avea să se deschidă în chestia naţională, pe care „trădătoriĭ de fanarioţĭ" o compromiseseră cu mandatele cu care susţineau bisericele sarace şi şcoalele ameninţate din Transilvania şi Ungaria....

Dar ce se întîmplă?

Indată după venirea-ĭ la putere, d. Sturdza face declaraţia de la Iaşĭ, cerînd scuze Ungurilor pentru agitaţiile din opoziţie şi promiţînd că pe viitor nu le va maĭ repeta... agitaţiile, nu scuzele.

S'au găsit şi atuncĭ oamenĭ, carĭ credeau că scuzele „mareluĭ patriot" nu sunt de cît o stratagemă. „Ştie el Sturza ce face" îşĭ ziceau eĭ. Ba, ne aducem aminte că *Tribuna* nu judeca cu asprime „declaraţia de la Iaşĭ", iar părintele Lucacĭ, interwievat de un confrate din Bucureştĭ, a respuns că „d. Sturdza numaĭ în interesul Romînilor subjugaţĭ a vorbit".

Dar scuzele erau scuze. Ceĭ carĭ le-au impus primuluĭ nostru ministru însă nu se cam mulţumĭ numaĭ cu vorbe,—eĭ cereau fapte; iar primul nostru ministru s'a declarat gata la toate.

Era, adecă, chestiunea să se înăbuşe mişcarea naţională şi Unguriĭ să nu maĭ fie stingheriţĭ în opera lor de maghiarisare.

Pentru aceasta d. Sturdza a fost însărcinat de stăpîniĭ seĭ de la Budapesta cu două isprave, de o potrivă de „patriotice", de o potrivă de „naţionaliste": *întâia*, să nimicească mişarea romînească din Transilvania şi Ungaria; *a doua*, să ucidă Liga din Regat.

D-luĭ Sturdza nu-ĭ maĭ rămînea de cît să se pue pe lucru,—şi s'a pus.

In ce priveşte mişcarea de peste munţĭ, sforţările d-sale au tins să schimbe direcţia de pînă atuncĭ a Comitetuluĭ Naţional. Şi, cum *Tribuna* era purtătoare de cuvînt în cele naţionale, şi cum pe de altă parte redacţia acestuĭ ziar se compunea din oamenĭ la dispoziţia d-sale, —d. Slavicĭ, din ordinul d-luĭ Sturdza, a aruncat o piatră de încercare, scriind, în organul de la Sibiu, un articol *îndulcitor* pentru Unguri.

Articolul a apărut, dar imediat preşedintele comitetuluĭ naţional, d. dr. Raţiu, a intervenit, făcînd declaraţia că acel articol nu reprezintă de cît vederile personale ale autoruluĭ luĭ.

D. Sturdza a văzut atuncĭ, poate cu surprindere, că Romînii de peste munţĭ nu sunt toţĭ la dispoziţia d-sale, şi că în venerabilul lor şef va întîlni totdeauna o rezistenţă supărăcioasă la «patrioticele» d-sale planurĭ.

Ce era de făcut? Să răstoarne pe dr. Raţiu! Dar cum?—aci era greutatea!...

Cînd membriĭ comitetuluĭ naţional aŭ fost condemnaţĭ pentru *Memorand*, în Romînia eraŭ conservatoriĭ la putere.

D. Sturdza, prin oameniĭ seĭ, stăruia pe atuncĭ ca martiriĭ să nu se ducă la temniţă, ci să se expatrieze la Bucureştĭ, de unde să continue agitaţia.

In ce scop dădea d-sa acest sfat?

Lesne de înţeles: pe de o parte voia să facă greutăţĭ guvernuluĭ conservator, pe de altă parte să aibă la dispoziţia d-sale pe aceştĭ fruntaşĭ aĭ Romînilor subjugaţĭ şi să le ordone d-sa cînd să se mişte şi cînd să tacă, după cum îĭ convenea d-sale.

Bătrînul Raţiu s'a opus cu hotărîre propunereĭ de a veni la Bucureştĭ. Toate stăruinţele emisarilor trimeşĭ în acest scop la Sibiŭ aŭ fost zădarnice. «Eŭ nu pot să-mĭ părăsesc ţara şi să-mĭ las poporul desorientat, pentru a mă sustrage uneĭ pedepse nedrepte,—a zis d-sa;—maĭ bine să-mĭ rămîe oasele în temniţele ungureştĭ, de cît să fac una ca asta: voiŭ muri cel puţin în mijlocul a lor meĭ, apărîndu-le drepturile!»... Şi majoritatea comitetuluĭ a urmat pe preşedintele seŭ la temniţă.

Nu tot de părerea aceasta aŭ fost însă doĭ membri: Eugen Brote şi Septimiu Albini. Eĭ s'aŭ expatriat, aŭ venit la Bucureştĭ şi s'aŭ pus cu trup şi suflet în serviciul d-luĭ Sturdza.

Fireşte că acum, faţă cu resistenţa d-luĭ dr. Raţiŭ, care nu voia să audă de *îndulcirea* Ungurilor, d. Sturdza luînd hotărîrea ca numaĭ de cît să-l răstoarne, s'a gîndit imediat la Brote şi la Albini. Pe lîngă eĭ a maĭ atras şi pe părintele Lucaciŭ, cu tot felul de ademeniri. Şi cuvîntul de ordine, pe vremea aceea, era: «jos Raţiŭ!»

S'au făcut întruniri secrete la Braşov, ridicole recepţiunĭ brotiste la Sinaia de «fruntaşĭ» improvisaţĭ de peste munţĭ, planurĭ de «organisare nouă în situaţia schimbată»—cum poreclise Brote această inscenare urîcioasă;—s'a dat apoĭ asalt organuluĭ de publicitate al comitetuluĭ, s'a provocat o grevă în personalul redacţieĭ, Brote, vechiul proprietar al *Tribuneĭ* şi *Foaieĭ Poporuluĭ* reclamă proprietatea ziarelor, pe care le vînduse, cu acte în regulă, comitetuluĭ naţional; s'a cerut intervenţia poliţieĭ... Ce nu s'a făcut?

Toate la inspiraţia şi îndemnul d-luĭ Sturdza.

Dar toate aŭ fost în zadar.

Majoritatea comitetuluĭ a remas strîns unită pe lîngă d. dr. Raţiu, *Tribuna* şi *Foaia Poporuluĭ* aŭ fost salvate din mînile agenţilor colectivişti şi d. Sturdza a ieşit zdrobit din această luptă, ce-a declarat-o conducătorilor Românilor de peste munţĭ, pentru a-şĭ putea împlini angajamentele luate faţă de Unguri.

In ţară, cu Liga, i-a mers maĭ uşor. Intrigile, pe care d-sa le-a făcut şi le-a alimentat, a paralisat într'o vreme activitatea acesteĭ instituţiĭ. Am avut, la un moment dat, douĕ comitete, douĕ direcţiĭ, certe şi neînţelegerĭ... De abia acum Liga se infiripează din noŭ.

Iată, înainte de a trece la alte fapte, cum a înţeles «marele patriot» din opoziţie să-şĭ ţie angajamentele luate în chestia naţională!

Toată lumea era în drept să aştepte de la el ceva *pentru* înaintarea mişcăreĭ,—el a făcut totul *contra* eĭ. Aşa în cît ne aducem aminte că Roîmniĭ de peste munţĭ se rugaŭ de d. Sturdza să nu-ĭ maĭ *ajute* (!!) ci *să le dee pace*! «Suportăm loviturile Ungurilor,—scriea *Tribuna*,—şi suntem totdeauna pregătiţĭ să le primim, dar cum să suportăm loviturile Românilor şi cum să ne aşteptăm la ele?!»...

Inflăcăratul „naţionalist", aprigul antifanariot nu s'a oprit aci. El trebuia să ducă neomenia pînă la capăt,—cum vom vedea.

Atragem atenţia cetitorilor asupra articolelor, pe care le vom publica cu începere de mîine, cu privire la „Anteproectul" asupra organizăreĭ învăţămîntuluĭ secundar, al ministruluĭ Haret.

La Ultimele Informaţiunĭ cetitoriĭ noştriĭ vor găsi, în numărul de azĭ, programul definitiv şi oficial al festivităţilor ce vor avea loc cu ocazia inaugurăreĭ universităţeĭ.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Regina. Pentru cine are răbdarea saŭ curiozitatea să mediteze, în treacăt, asupra desfăşurăriĭ neînfrînate de energie şi străduinţĭ în oraşul nostru, e izbitor faptul acesta negreşit: că pregătirele extraordinare şi mişcarea neobicinuită se face oare cum în vederea Regineĭ, maĭ mult de cît a Regeluĭ Carol.

Afirmarea aceasta nu are nicĭ o intenţie din opoziţie, din potrivă: vroim să înregistrăm o parte interesantă într'adevăr şi lăudabilă din totalul comedioaseĭ activităţĭ.

Ne lasă cu desăvîrşire indiferenţĭ dintr'o parte, iar dintr'alta ne mîhneşte chipul cum înţeleg mintoşiĭ noştri edilĭ şi poliţaĭ să angajeze recepţia Suveranuluĭ, recepţie care va lăsa „o adîncă impresie" în şubredul buget comunal. maĭ şubred de cît arcurile de scindurĭ şi de brad înălţate pe străzĭ spre a ascunde ruinele şi mizeria sanitară; ne interesează însă oare-care resuscitare a nervuluĭ artistic, prilejită de prezenţa Suveraneĭ-poiete. Ne bucură de lăudabilele încercărĭ venite din oare-care părţĭ, jena resimţită aiurea, saŭ conştienţa sărăcieĭ noastre pe tărîmul arteĭ demne şi prezentabile.

Amorţeala va fi cel puţin o clipă întreruptă de tentative slabe: puţin imbold, un dram de emulaţiune, un pic de vanitate artistică manifestate cu ocazia aceasta nu pot căşuna pagube, —din contra: ele sunt maĭ inofensive şi maĭ puţin costisitoare de cît pregătirile comunalo-poliţieneştĭ şi nu maĭ slabe de cît „arcurile" d-luĭ Ganea.

Un revizor şcolar

Judeţul Tutova ca şi oraşul Bîrladuluĭ aŭ fericirea de a poseda ca revizor pe neîntinatul cetăţean liberal şi destins institutor Ioan Negruţi.

Acest Ioan Negruţi este un institutor local, care pe lîngă alte merite personale de om şi profesionist, de care ţara n'a auzit nimic până acum, are şi pe acela de a fi fost coleg de clasă în liceŭ cu fostul ministru de abdomeniĭ G. D. Paladi, matadorul Bîrladuluĭ.

I. Negruţi a fost şi este ciracul luĭ Paladi; origina comună, cultura comună, natura aceiaşĭ, toate acestea aŭ fost de ajuns ca omul să ajungă prin abdomenalul seŭ organ oratoric ministru liberal, iar celalalt revizor şcolar.

Revizorul

De mult I. Negruţi umblă după revizorat. N'a fost ocaziune, ca el să nu se institue la minister cu cîte o petiţie, prin care spunea lămurit că crede de a luĭ sfîntă datorie de a cere pentru d-sa postul de revizor de Tutova, care acum e vacant.

Cît aŭ fost liberaliĭ n'a avut parte de revizorat, căcĭ hainul de C. Popescu Docan îl ţinea în umbră. După nulitatea aceea de revizor, vine Ieni Vasiliu, rudă de aproape cu d. Nica, decĭ ca junimist. Supt conservatorĭ s'aŭ succedat apoĭ S. M. Haliţa, actual inspector şcolar, şi N. Vasiliu, specialist în zicerea, cîntarea şi jucarea luĭ Dascalul Topală din satul Cotiuga.

Cu venirea la putere a liberalilor, imediat ce Nicorescu a luat prefectura, Negruţi a luat de drept revizoratul. Sînt acum 2 anĭ, de cînd Negruţi ni e revizor.

Lipsit de o cultură pedagogică, fiind şi dînsul un mediocru institutor, cînd s'a văzut cocoţat a căutat să 'şĭ arăte arama.

Intrigele

Omul asupra căruia trebuia să 'şĭ verse veninul a fost institutorul Riga, un fost student al facultăţiĭ de litere din Bucureştĭ şi decĭ cu mult maĭ multe cunoştinţĭ de cît însuşĭ revizorul său.

Care era păcatul luĭ Riga?

In tot timpul guvernuluĭ conservator Riga a scris violente articule în organul junimisto-conservator Junimea *pus supt direcţiunea d-luĭ Major C. Pruncu fost cestor în camera conservatoare*

Articulele luĭ Riga trebuiaŭ răzbunate.

Nicorescu a fost iniţiatorul; Negruţi. intermediarul, unealta, coada de topor.

Revizorul şi Inspectorul

Pentru a da o maĭ mare greutate lovireĭ, Revizorul a crezut că făcînd el singur lovitura, se puteaŭ stărni prea marĭ furtunĭ, căcĭ venea de la un om prea mic.

De aicĭ intervenire la inspector, şi cum în capul învăţămîntuluĭ primar era vestitul şi vrednicul de aducere aminte St. C. Ion, imediat ce se aduce la cunoştinţă urzitura, inspectorul se pune în tren şi vine la Bîrlad. Se făcu o inspecţiune adhoc; Riga eşi răŭ; uitase elementele de analiză şi calcul. Urmarea fu că pentru a recăpăta aceste cunoştinţe, Riga fu pus pe lista celor ce aveaŭ să fie trimeşĭ la Cîmpu-Lung.

Tot o dată cu Riga ni se trimetea şi pe stimatul nostru bătrîn institutor Vasile Crăescu, directorul şcoaleĭ No. 1 de băeţĭ, care n'avea alt păcat de cît că nu ducea casă bună cu bătrînul Ioan Popescu, vestitul Satrap al nostru de odineoară, actualminte deputat.

Jocul odios pe care l'aŭ jucat cu acest caz revizorul şi inspectorul a fost dejucat la vreme. Putem afirma că însuşĭ d. Haret a dat a înţelege d-luĭ St. C. Joan că prea a interpretat şi aplicat politiceşte şi samovalniceşte articolele din lege cu referinţa la perfecţionarea corpuluĭ didactic. Persoane sus puse aŭ atras atenţiunea mininistruluĭ asupra roluluĭ odios jucat de inspector şi revizor.

Mituirile

Dl. I. Negruţi se purta cu învăţătoriĭ în chip necorect. Sînt legendare strefuirile bieţilor învăţătorĭ făcute de vechiul C. Popescu Docan.

Negruţi i-a călcat pe urme. Colectivistul se cunoaşte îndată.

După ce a luat mita de la 2-3 învăţătorĭ, că-ĭ va muta, ceia ce n'a făcut, de şi parale a luat, uniĭ din eĭ maĭ inimoşĭ au intentat proces revizoruluĭ.

Septămîna trecută s'a pertractat procesul, căpătînd amînare. S'a dovedit în proces că revizorul a luat mită, cîte 200—300 leĭ; iar nepoata revizoruluĭ a declarat şi dînsa defavorabil moşuluĭ săŭ.

Credem că d. Haret, care a regulat înţelepţeşte soarta d-luĭ St. C. Ioan, nu va uita a scăpa jud. Tutova de acest specimen de revizor, remăşiţa tristă a spetelor luĭ Paladi.

INTRE BULGARĬ ŞI ROMÎNIĬ DOBROGENĬ

In *Neue Freie Presse* din Viena, găsim următoarea telegramă datată din Bucureştĭ 11 Octombrie. O reproducem menţionînd că ziarul vienez e oficiosul guvernuluĭ nostru. Faptele de care pomeneşte această telegramă le-am înregistrat, în parte, la timp.

„Ministrul de domeniĭ a hotărît, în urma raportuluĭ prefectuluĭ de Constanţa de a înfiinţa de a lungul graniţeĭ bulgăreştĭ, pe domeniile statuluĭ din Constanţa, zece sate nouĭ pe carĭ să le populeze cu soldaţĭ liberaţĭ carĭ se vor însura după eliberarea lor din serviciu. In fie-care sat se vor clădi: o şcoală primară pentru băieţĭ şi fete, o biserică şi o casă pentru locuinţa preotuluĭ. Scopul întemeiereĭ acestor sate, e de a separa pe bulgariĭ din judeţul Constanţa, de Bulgaria, printr'un brîu de coloniştĭ romînĭ. In fie-care sat pur bulgar autorităţile romîne vor interveni pentru stabilirea a 20—30 familiĭ romîneştĭ.

In judeţul Tulcea se fac aceleaşĭ încercărĭ; ele găsesc însă o piedică în bogătaşiĭ şi inteligenţa bulgărească de acolo. Prefectul Nenişescu a recurs decĭ la mijloace maĭ drastice de romanizare. Iel a închis toate şcolile bulgăreştĭ, unde copiiĭ nu sunt suficienţĭ instruiţĭ în limba romînă, sub pretextul că aceste şcolĭ nu corespund misiuneĭ lor. Gimnaziul bulgar, şcoala de preparanzĭ şi seminariul bulgăresc sunt zilnic vizitate de prefect. Directoriĭ acestor şcolĭ protestînd s'a deschis contra lor o acţiune disciplinară. Toţĭ Bulgariĭ funcţionarĭ aĭ judeţuluĭ fură îndepărtaţĭ din slujbă şi înlocuiţĭ prin Romînĭ. Aceste măsurĭ aŭ amărît populaţia bulgară; o delegaţiune fu trimisă la Bucureştĭ spre a duce plîngerile bulgarilor la ministrul-preşedinte şi ministrul de interne. Deputaţiunea, necăpătînd de aicĭ nicĭ un rezultat, se adresă legaţiuneĭ bulgare, rugînd pe agentul diplomatic Mincevicĭ de a cere intervenţia guvernuluĭ bulgar pentru conaţionaliĭ săĭ. Această procedare a stîrnit atenţia generală. **Fostul ministru de justiţie Stătescu, a căruĭ frate a servit ca prefect în Dobrogea, a luat chestia bulgarilor în mînă, spre a aduce, probabil, încurcăturĭ guvernuluĭ d-luĭ Sturdza.**

Din arhiva de la Stînca

Documentul ce l'am comentat în numărul precedent al «Opinieĭ», şi carele este scris de către marele vistiarnic Iordachi Ruset Roznovanu, are următoarea cuprindere:

O INCHIPUIRE

Moldova poate să aibă—*70 ceasurĭ în lungime—50 ceasurĭ în lăţime—Iar stînjenĭ cîte 2000 la ceas,*— socotiţĭ după mersul pe jos să facă să aibă—140,000 în lungime—100,000 în lăţime.

Aceştĭ stînjenĭ făcîndu-se prăjinĭ fălceştĭ, cîte 3 stînjenĭ prăjina, dau—46,667 prăjine lungimea—33333, lăţimea. Urmînd că sumile aceste a prăjinelor înmulţindu-se una cu alta, dau 1,555,551,111 prăjinĭ tetragoniceştĭ. Aceste prăjinĭ tetragoniceştĭ făcîndu-se fălcĭ cîte 320 prăjinĭ tetragonicește falcea, *dau 4 milioane 861,097 fălcĭ*, care poate să cuprindă peste tot, faţa pămîntuluĭ Moldoveĭ. Din 4,861,097 fălcĭ, de se vor scăde 861,097 fălcĭ care pot să fie pămînt nelucrător şi neproductiv, remîn 4 milioane fălcĭ a se socoti de bune.

Din toată falcea scotîndu-se folos pe an *cîte 15 leĭ* una cu alta, adecă întrînd în această socoteală atît ţarinele cît şi fîneţile şi imaşurile şi pădurile, *să fac 60,000,000 leĭ*, venitul peste tot a pămîntuluĭ Moldoveĭ pe an.

Alt feliu

După socoteala ceasurilor maĭ sus arătate făcîndu-se întrupuluire de moşie cîte de 1000 stînjenĭ, lăţimea, şi 2000 lungimea fiieşte căreia să fac 7,000 moşiĭ. Fieşte care moşie de aceste nu poate fi greşală să se socotească a ave la 8000 leĭ venit pe an, fieşte-care, venitul acela adecă cel pot ave şi stăpînĭ de pe locul ce le rămîn şi locuitoriĭ de pe acel cel au în a lor întrebuinţare, stăpînit cu adevarat. De la o aşa moşie de la starea de astăzĭ a lucrurilor nu să aibă maĭ mult de 2000 leĭ, pe an venit. Dar locuitoriĭ închipuindu-să că stăpînesc două părţĭ din locul moşieĭ acea de hrană pot sa aibă la 6000 leĭ folosul lor, acela adecă a pîineĭ ce o fac, a finaţuluĭ, a imaşuluĭ şi a roduluĭ pe tot an în vitele lor.

După această socoteală 7000 moşiĭ cîte 8000 leĭ pe an fieşte care, fac 56.000.000 leĭ pe an venitul a toate moşiile şi birul la 10 unul să face 5.600.000 leĭ pe an.

O moşie de aceste socotindu-se fălceşte de 625 fălcĭ şi birul pe aceste fălcĭ să face piste tot 937 leĭ, iar moşiile piste tot fac 4.375.000 fălcĭ din care luîndu-să de bune numaĭ 4 milioane, birul se face *60.000.000.*

După acest fel de aşazare a biruluĭ un lăcuitor ce ar întrebuinţa pe an 15 fălcĭ cu sămănăturĭ, cu finaţ şi cu imaş, *ar da pe an 22 leĭ tot birul* seu, şi alta nimică maĭ mult.

Stăpînul uneĭ moşiĭ de acest fel ce s'aŭ arătat maĭ sus ar ave a da 312 leĭ pe an la hazniaua ţăreĭ, analog adecă pe o a treia parte din 625 fălcĭ a moşieĭ care este de 208 fălcĭ şi care cîte 1 leŭ ¼ de falce, face suma arătată de 312 leĭ.

Folosul uneĭ aşăzărĭ de bir în chipul acesta ar fi:

1. De a se rădica asupra locuitorilor birnicĭ toată sarcina acea sdruncinătoare a feriurimilor de dărĭ ce dau pe an.

2. De a se pute cu rădicarea aceştiĭ sarcinĭ, să se îndatoriască pe tot cuvîntul dreptăţeĭ, ca să lucreze îndoite zilele boieresculuĭ.

3. De a să pute rădica cu totul scutirea oamenilor sub nume de scutelnicĭ şi de breslaş, şi de a căştiga prin aceasta lăcuitorĭ birnicĭ de obştie, cea mai desăvarşită înlesnire despre tot feliul de havalele.

4. De a rămîne privileghiul scutelnicilor ca să se păzască numaĭ în banĭ care pot şi are de unde să se plătiască.

5. *De a întra în aciastă plată de contribuţie toate stările lăcuitorilor şi di a o face aciastă plată toţĭ în unul şi acelaş chip fără nicĭ un fel de osăbire. Privileghiul şi privileghieţiĭ despre darea de contribuţie ar lipsi cu totul:*

6. De a se pute împlini această contribuţie cu cea maĭ mare lesnire. De a lipsi toată bântuiala locuitorilor, toate chipurile de jacurĭ şi toate greutăţile şi bătăile de cap a departamentuluĭ finansuluĭ Domnesc.

7. De a fi volnicĭ ceĭ ce au moşiĭ să aducă şi să aibă căţĭ oamenĭ ar voi pe moşiile lor. Intrebare, catagrafie de cîţi

oamenĭ să află pi sate nu începe să maĭ aibă loc; fălcile odată făcîndu-se cunoscute de pe fieşte care moşie, *aceasta va fi o catagrafie veciniică*, nesupusă nicĭ unuĭ fel de prifacere. Stăpînirea nu ar ave a maĭ face nimica cu numărul oamenilor.

8. De a fi volnicĭ stăpînii moşiilor, să facă orĭ ce fel de lucru, producturĭ, pe moşiile lor, stăpînirea nu va ave a cere nimica, de pe nicĭ un fel de lucru.

9. De a pute face o multă sporire tîrgurilor ţăreĭ. Căcĭ aceste s'ar pute să se aşăze încă maĭ uşoare contribuţie şi în toate înlesnirile acele povăţuitoare spre întemeiarea lor, stăpînireĭ i-ar da lesne mîna să o facă aciasta.

10) De a se spori îndoit maĭ mult lucrul pămîntuluĭ şi însuşĭ iconomiele locuitorilor ţăreĭ şi de a se spori prin aceasta îndoit şi lucrurile de comerţie a ţăreĭ. Lucrătoriĭ de obştie aŭ să lucreze îndoit stăpînilor moşiilor, birul lor are să fie uşor şi aşa prinsoarea lor însuşĭ trebue să se facă maĭ multă şi maĭ sporită.—

11. Iar cea ce ieste maĭ presus de toate, este că obştiasca legătură în contribuţie să face legătura cea obştiască a toate stările lăcuitorilor, se face întru cuvînt **legătura nationaliceascĭ.**

Toate stările prin aciasta vor avea şi a jertfi şi a câştiga. Nicĭ uniĭ paraponisiţĭ nu pot să fie, nicĭ un cuvînt către aciasta nu pot să aibă.

Contribuţia nu va putea suferi nicĭ un fel de prifacere, nicĭ un fel de jîgnire, nicĭ un un fel de asuprire pentru nimene.

De la cel maĭ mic, de la cel maĭ sărac ţăran, şi până la cel maĭ mare şi maĭ puternic din boerĭ vor fi legaţĭ a sprijini cu un de o potrivă enteres şi durere aşezămîntul ăsta, toţĭ vor ave a striga la orĭ ce ispitire din potrivă, toţĭ vor ave a ţine lucrul cu de o potrivă stăruire **şi cine va pute atuncea să biruiască niamul unit şi să-ĭ surpe dreptatea?**

CERCUL

Şedeam pe-o bancă ş'admiram,
Cu mult nesaţ natura;
Iar o fetiţă 'n faţa mea
Un cerc tot da de-a dura.

Ş'ades uneĭ surorĭ a sa
Frumoasă şi balaie,
Zicea: „Vezĭ cît de bine cercul
„De-adura-l dau tiţaie“?

Atuncĭ, nuş'cum în gîndul meu
Mi-am zis:—uitînd natura—
„Oare cînd va fi mare, cîţĭ
„Bărbaţĭ va da de-a dura“?

Iaşi 1897. **Adrian Millan.**

Litere-Arte-Ştiinţĭ

La şedinţa din 19 Octombrie a. c., s'a cetit înaintea Academieĭ de Medicină din Paris s'a cetit într'altele o interesantă comunicare a profesoruluĭ Toma Ionescu din Bucureştĭ.

D. Ionescu a practicat resecţia bilaterală a ganglionuluĭ cervical superior a simpaticuluĭ, la un om atins de glaucom de 6 anĭ şi care pierduse vederea de doĭ anĭ. Rezultatele imediate fură din cele maĭ excelente: tensiunea oculară, mult superioară normaleĭ înainte de operaţie, căzu de desubtul normaleĭ imediat după. A doua zi bolnavul putu deja număra degetele de la mînă, ce i se prezenta de la o distanţă de 2 metri şi mergea conducîndu-se singur.

Operaţiunea a fost repetată de două orĭ, după aceia, asupra altor doĭ bolnavĭ şi rezultatele obţinute dovedesc că e vorba de o metodă nouă chiemată a aduce marĭ servicĭĭ în chirurgie.

*
* *

In editura librărieĭ Iliescu şi Grosu a apărut: Cîntece scolastice pentru usul şcoalelor primare de ambe sexe, de d. George Scorpan, carte aprobată de către ministrul instrucţiuneĭ publice şi cultelor, cu ocia No. 5779 din 4 Iunie 1897.

Culmea Protecţionismuluĭ

Bulgariĭ vor să dovedească că sunt cel maĭ protecţionist popor din lume. Guvernul bulgar publică, de curînd, următoarea ordonanţă:

«Toţĭ funcţionariĭ şi amploiaţiĭ statuluĭ judeţelor saŭ comunelor precum şi toţĭ aceia carĭ primesc apuntamente lunare de la aceste autorităţĭ, sunt obligaţĭ a purta, în serviciu, îmbrăcăminte şi încălţăminte naţională.

Hainele şi botinele amploiaţilor precum şi chipiile jandarmilor vor trebui să fie confecţionate în ţară din ştofe şi pieĭ naţionale.

Fabricanţiĭ de ştofe şi pielăriĭ au vreme pînă la sfîrşitul luĭ Octombre de a-şĭ alege o marcă de fabrică care nu va lipsi pe nicĭ una din produsele fabricilor lor, pentru ca aceste produse să fie taxate de naţionale. Funcţionariĭ vamalĭ sunt datorĭ de a opri la graniţă orĭ ce fabricate străine, care nu vor purta una din mărcile naţionale înregistrate. Negustoriĭ vor trebui să arăte funcţionarilor factura regulat, certificînd origna naţională a obiectelor vîndute.

Bulgaria devine decĭ, dintr'o lovitură, paradisul funcţionarilor. La poarta ministerelor, prefecturelor, primăriilor, un adjutant de gardă, va fi ţinut să inspecteze *ţinuta* oamenilor.

Funcţionariĭ vor trebui să ridice picioarele şi să dovedească că au cizme cu marcă, să-şĭ desbumbe surtucele şi să curbeze stampila naţională. De nu, amendă.

Nenorocirea de la forturile din Focşanĭ

(Un căpitan şi 7 soldaţĭ răniţĭ)

La forturile de la Focşanĭ, s'a întîmplat alaltă-erĭ un accident cu urmărĭ funeste.

Pe cînd se făceaŭ exerciţiĭ de tir, la bateria a 2-a a cupoleĭ din linia a 3-a, s'a aprins 12 cartuşe carĭ se aflaŭ într'un raft, rănind grav pe d. căpitan Mihăescu, din regimentul de cetate, precum şi pe 7 soldaţĭ carĭ se aflaŭ acolo

INFORMAŢII

Se ştie că prin noul regulament al facultăţeĭ de medicină se prevede o catedră de istorie naturală, în locul catedrelor de Zoologie şi Botanică, care există pînă acuma.

Suplinitor la această catedră a fost numit d. dr. Leon Cosmovicĭ.

Intrebăm: d. Cosmovicĭ renunţat-a la mandatul de deputat şi în caz contrar cum de suplineşte catedra?

La examenul de fine de an, aŭ reuşit, d-niĭ: P. Constantinescu, la fanerogame şi criptogame vasculare, Zaharia Alexandru, la calculul diferenţial; C. Popovicĭ şi I. Scripcă la Geometria analitică, de la facultatea de sciinţĭ şi d-niĭ: N. Quinezu, Cl. Blumenfeld, Drăghicĭ, Brăescu şi d-na Brăescu, de la facultatea de medicină.

D. Macarov, a depus examenul de Chimie minerală.

Cît de intreprinzătorĭ sunt oameniĭ din lumea mare, va dovedi următoriul fapt: un tînăr ieşan, Stapler, fost asistent în farmacia d-luĭ Leon Papp, merse la Viena ca să-şĭ plaseze o invenţiune a sa, o pastă de dinţĭ, căreia i-a zis *Agatol*.

Tînărul nu-şĭ făcea iluziunĭ marĭ despre invenţia sa şi cu toate acestea a găsit pe un mare bancher, Dutschek, care i-a pus la disposiţie un capital de 80,000 leĭ pentru a-ĭ servi la lansarea preparatuluĭ seŭ.

La bancheriĭ din Iaşĭ inventatorul n'ar fi găsit, cu toată siguranţa, nicĭ 80 de banĭ, pentru bunul motiv că oameniĭ aceştia nu-şĭ spală nicĭ obrazul, necum dinţiĭ.

Provincia excelează tot-deauna în isprăvĭ. Se pare, însă, că Iaşul a izbutit a se întrece în ridicul: M. S. Regele vine la Iaşĭ ca să inaugureze universitatea şi baia turcească.

Eĭ bine, ambele aceste edificiĭ vor fi inaugurate **nu însă şi deschise, din cauză că unele lucrărĭ nu sunt încă terminate.**

Maĭ provincie nicĭ că se poate!

Enormiĭ de la comună, carĭ aŭ dat publiculuĭ atîtea dovezĭ de crasa lor incapacitate, aŭ renunţat, datorită alarmeĭ date de noĭ, la simpatia pentru grecĭ care 'ĭ invadase de-o-dată.

Deducem acestea din faptul că oriflamurile de pe arcurile de triumf, carĭ ar fi făcut pe cine-va să creadă că iaşeniĭ vor primi pe regele George al Grecieĭ iar nu pe regele Carol al Romînieĭ, aŭ fost înlocuite cu culorile noastre naţionale.

D. Controlor General Oprescu, a inspectat ierĭ toate administraţiile pendinte de corpul al IV-lea de armată din Iaşĭ.

Cu acceleratul de aseară generalul Oprescu a plecat la Bucureştĭ.

D. general d-r Petrescu, a sosit în Iaşĭ pentru inspectarea stăreĭ sanitare a armateĭ ieşene. D-sa a vizitat şi infirmeria de la Frumoasa.

La întrunirea convocată ierĭ de cîţĭ-va studenţĭ în vederea sosireĭ pereche ĭ regale nu s'a putut hotărî nimica din causa miculuĭ număr de studenţĭ care a respuns la convocare.

S'a discutat mult ce-ĭ dreptul, s'aŭ făcut o mulţime de propunerĭ care de care maĭ riscate, dar nimic n'a putut fi hotărît.

Alaltăierĭ s'a terminat examenul pentru admiterea în şcoala superioară de resbel. După cum ni se scrie din Bucureştĭ din 53 de concurenţĭ aŭ reuşit 35. Intre aceştia se aflu şi domniĭ căpitan Rişcanu, locotenenl Dabija din vînătorĭ şi locotonent Şubă din artilerie, tustreĭ din Iaşĭ.

Aflăm cu părere de rău că M. S. Regina nu va maĭ asista, după cum era hotărît, la concertul pe care-l va da distinsa artistă Teodorini, în ziua de 20 Octombrie, în sala teatruluĭ naţional. Aceasta din cauza uneĭ modificărĭ introduse în programul oficial întocmit cu ocazia viziteĭ M. L.

Intre d-niĭ Gane şi Gheorghian s'a iscat un conflict.

Intreţinerea şoselelor din afară de bariere eraŭ pîn'acum în sarcina judeţuluĭ. D, Gheorghian pretinde ca pe o anume distanţă întreţinerea să cadă în sarcina comuneĭ. D. Gane nu voieşte să încurce bugetul comunal deja deajuns de slăbit. De aci neînţălegere şi rapoarte la minister. Pînă una alta întrarea prin barierĭ e imposibilă din cauza mizerabileĭ stărĭ a şoselelor.

Asociaţiunea generală a medicilor din Romînia, secţia Iaşĭ a ţinut sedinţă aseară sub preşidenţia d-luĭ dr. Bogdan.

S'a hotărît trimeterea apeluluĭ de maĭ jos tuturor medicilor ieşenĭ care nu fac parte din asociaţie:

Stimate Confrate,

Aţĭ primit deja de sigur apelul adresat de comitetul general al asociaţiuneĭ medicilor din Romînia, prin care sunteţĭ invitat a face parte din această asociaţiune. Cu siguranţă că dacă până astă-zĭ nu aţĭ aderat, diferite circumstanţe independinte de voinţa d-voastră v'a împedecat de a o face.

Sub-semnatul în calitate de preşedinte al secţiuneĭ Iaşĭ, vine din noŭ şi vă roagă să binevoiţĭ a vă înscrie în asociaţiunea noastră, al căruĭ scop nobil şi tendinţĭ bine-făcătoare vă sunt cunoscute.

In speranţă că ve-ţĭ respunde favorabil propunereĭ noastre, vă rog stimate confrate se primiţĭ asigurarea deosebiteĭ mele consideraţiunĭ.

Preşedintele Secţiuneĭ Iaşĭ
Prof. dr. BOGDAN.

Secretar, **Dr. Gavrilescu.**

D. Cristea a fost numit în postul de al doilea medic veterinar al comuneĭ, post prevăzut maĭ de mult în bugetul comuneĭ.

Licitaţiĭ

In sala prefectureĭ judeţuluĭ Iaşĭ se vor ţinea următoarele licitaţiunĭ:

In ziua de 15 Octombrie, pentru hrana, gazul, săpunul necesar arestaţilor din penitenciarul Iaşĭ.

In ziua de 16 Octombre, repararea a două părţĭ de stavilă pe şoseaua Iaşĭ-Bahluĭ.

In ziua de 22 Octombrie, Vînzarea obiectelor remase de la cantina din Ungheni.

In ziua de 25 Octombrie, arendarea moşielor din judeţele Iaşĭ, Botoşanĭ, Dorohoĭ, Neamţ, Suceava, Tecucĭ, Tutova şi Vasluĭ. In judeţul Iaşĭ sunt de arendat următoarele moşiĭ: Andrieşenĭ, Cioara, Aroneanu, Băicenĭ, Buciumĭ, Cîrligu, Copoŭ, Ezerenĭ, Hlincea, Mănăstirea Cetăţuia, Mănăstirea Socola, Moara Danculuĭ, Polienĭ, Şapte oamenĭ, Tomeştĭ şi Ciulineşti-Veruzenĭ.

In ziua de 28 Octombre, pentru lemnele necesare şcoaleĭ comerciale de gradul al II-lea.

In ziua de 7 Noembrie, pentru vînzarea bunurilor micĭ din judeţul Iaşĭ.

Iată persoanele din Bucureştĭ invitate a asista la serbările de inaugurare a universităţeĭ.

Dd. miniştriĭ şi soţiele, d. Giani preşedintele camereĭ, dd. Nacu, Lascar şi Lupaşcu vice-preşedinţĭ, d. Eug. Stătescu preşedintele Senatuluĭ, dd. Urechia, P. Grădişteanu şi Nicolaidi vice preşedinţĭ, d. M. C. Schina prim preşedinte a Curţeĭ de casaţie, Gr. Lahovary preşedintele curţeĭ de compturĭ, M. N. Creţulescu preşedintele Academieĭ Romîne, dd. Gr. Tocilescu, I. Kalindaru şi P. S. Aurelian vice preşedinţĭ, G. Dem. Teodorescu, directorul fundaţiuneĭ Carol, Titu Maiorescu, rectorul universităţeĭ din Bucureştĭ, Gr. Stefănescu, decanul facultăţeĭ de teologie, Aristide Pascal, decanul facultăţeĭ de drept, dr. Mălărescu, decanul facultăţeĭ de medicină, B. P. Hăjdăŭ, C. Dumitrescu Iaşĭ şi I. Otescu membriĭ consiliuluĭ permanent al instrucţiuneĭ publice, profesoriĭ: N. Quintescu, G. Tocilescu, V. Disescu, Valerian Ursian, N. Basilescu, Vlădescu, Bogdan, Frollo, Iorga, Onciul, Crăciunescu, Danielopol, Crătunescu, Cantili Chirilescu, Niţulescu, Cornoĭ, Pimen Georgescu, Ath. Mironescu, B. Cireşano, Dimitrescu Drag., N. Coculescu, C. Pangrati, David Emanuel, I. Lahovary, Negreanu I. Patriciŭ, dr. Istrati, Al. Vitzu, D. N. Voinov, L. Mrazec, dr. Al. Obreja, d, P. Petroni, dr. Toma Ionescu, dr. I. Botez, dr. I. Teodori, dr. Grigore Rîmniceanu, dr. G. Stoicescu, dr. C, Severeanu, dr, N. Kalinderu, dr. Demostene, dr. Petrini Galatz, dr. Al. Sutzu, dr. N, Manolescu, dr. Drăghicescu, dr. Felix, dr. Zaharia Petrescu, N. Atanasescu, dr. Grecescu, M. St, Sihleanu, secretar general al ministeruluĭ de instrucţie; inspectorĭ şcolarĭ: Meisner, Niculescu, St. Ion, Halitza şi Chiriţa; toţĭ deputaţiĭ şi senatoriĭ precum şi foarte înalţĭ funcţionarĭ civilĭ şi militarĭ.

Toţĭ miniştriĭ vor descinde la hotelul Binder, afară de d-niĭ Cantacuzino şi Haret care vor descinde de Hotel Trajan.

Diferendul Chaigneau-Bejan.—Năsipul antreprinoruluĭ.—Refuzul inginer uluĭ şef.—Comisiunea şi raportul eĭ.

S'a vorbit în maĭ multe rîndurĭ în coloanele Opinieĭ *despre incidentul iscat între inginerul şef al comuneĭ şi antreprenorul lucrărilor pentru canalizarea Calaineĭ, d. inginer Bejan. Neînţelegerea constă în aceia că inginerul şef a refuzat a primi năsipul furnizat de antreprenor sub cuvînt că ar fi prea subţire, aşa că bolţile ce s'ar construi cu acest năsip ar fi prea puţin solide.*

In urma acestora, primarul a consimţit a accepta propunerea antreprenoruluĭ de a se numi o comisiune de inginerĭ carĭ să se pronunţe asupra incidentuluĭ.

Comisiunea, compusă din dd. inginerĭ Rîmniceanu, Radu, şeful lucrărilor nuoĭ şi Ernest Brăescu şi-a înaintat alaltăierĭ raportul, pe care-l transcriem aci şi din care reiesă că nisipul furnizat de antreprenor nu îndeplineşte condiţiunele stipulate prin caetul de sarcinĭ.

Comisiunea maĭ este de părerea inginer uluĭ şef şi în ce priveşte dimensiunile zidărieĭ egouluĭ şi observă că terenurile pe carĭ se construeşte egoul, în valea Calaineĭ, sunt slabe şi imbibate de apă.

Iată cum sună procesul-verbal dresat de ceĭ 3 inginerĭ:

Conform invitaţiuneĭ d-luĭ primar al urbeĭ Iaşĭ, subsemnaţiĭ ne-am transportat în localitate în ziua de 4 Octombrie a. c. pentru a cerceta şi a ne pronunţa asupra următoarelor două chestiunĭ ce ni s'aŭ pus în privinţa construcţiuneĭ egouluĭ projectat în valea Calaineĭ şi anume:

I. Dacă nisipul ce s'a furnisat de d. antreprenor Bejan este în condiţiunile caetuluĭ de sarcine.

2. Dacă grosimea dată zidăriilor egouluĭ prezintă o rezistenţă suficientă.

După ce am examinat atît proiectul cît şi săpăturile începute şi aprovizionările făcute, subsemnaţiĭ emitem următorul aviz:

Nisipul aprovizionat la faţa loculuĭ, este de două categoriĭ: unul foarte fin şi pămîntos şi al doilea aprovizionat maĭ în urmă, în foarte mică cantitate, puţin maĭ grăunţos, însă foarte pămîntos.

Ambele aceste categoriĭ, nu îndeplinesc condiţiunile caetuluĭ de sarcine care presrie un nisip aspru la pipăit şi curat.

Nisipul din prima categorie fiind foarte fin, nu poate fi întrebuinţat sub nicĭ un cuvînt în construcţiune.

Nisipul din a doua categorie nu poate fi întrebuinţat de cît după o spalare suficientă pentru ca să devină aşa de curat în cît amestecat bine într'un pahar să lese apa limpede.

Dimensiunile zidărieĭ egouluĭ. Grosimele admise pentru zidăriĭ în tipul cu 0.20 la cheie, prezintă din cauza proporţiuneĭ de ciment prescrisă, o rezistenţă suficientă pentru egourĭ executate în terenurĭ bune.

Comisiunea însă, a observat că terenurile pe care se construeşte egoul în valea Calaineĭ, sunt slabe şi imbibate de apă. Ast-fel fiind, este prudent să se dea zidăriilor grosimĭ maĭ marĭ de cît cele prescrise în tipul cu 0.20 la cheie-aceasta fiind de altmintrelea în confor; mitate şi cu proiectul care prevede îngroşarea zidăriilor în terenurĭ slabe.

In ce ce priveşte solul de fundaţiune, proiectul prevede deja aşezarea luĭ, prin un dren.

In cursul lucrărilor d-l Inginer diriginte va judeca dacă natura soluluĭ va maĭ cere şi alte lucrărĭ de assecare de cît drenul prevăzut şi va apropia baza egouluĭ după rezistenţa ce va constata ca terenul asecat poate suporta cu siguranţă.

Făcut la Bucureştĭ în 8 Octombrie 97.

(ss) *Radu, Rămniceanu, Brăescu.*

De la Congresul de Geologie din Rusia

(urmare)

18 Septembre. Speram să-'ţĭ trimit ierĭ scrisoarea aceasta din Kereĭ; în graba trasbordăreĭ însă, am uitat-o pe vapor. Nicĭ n'am avut timp să scriŭ ce-va, fiind toată ziua în escursiunĭ şi asară, după masă, mi-a fost lene. Iţĭ voiŭ trimite-o însă de sigur mâne din Sudak, unde ne scoborîm pentru nişte studiĭ foarte interesante şi unde sîntem invitaţĭ la dejun de Princesa Galiţin. Mă tem să n'ajung în doaga betuluĭ Brătianu, păstrând raporturile. El nu vorbea şi nu prînza de cât cu regĭ şi împaraţĭ, eŭ mă mulţamesc încă cu baronĭ şi prinţĭ. Şi tu macar nu te mirĭ că condescind a--ţĭ scrie, ţie simplu conservator democrat.

Ierĭ în zoriĭ zileĭ eram în faţa Kerciuluĭ şi la 6 oare un vapor de calagin maĭ mic (al nostru neputînd întra port), veni să ne conducă la term, la Novi-Karantin, între Kercĭ şi Yeni-Kale, unde sînt frumoase tăieturĭ de calcar briozoar. Aci se construecte un mare cheiŭ, prelungire spre est a cheiluĭ portuluĭ Kerci. De aci în trăsurĭ mergem la Tarski-Kurgan, unde, pe lângă observările geologice. vizităm pretinsul mormînt al luĭ Mitridate. In Kurganul desvălit într'o parte s'afundă o lungă galerie petruită, cu o înaltă boltă unghiulară, ducînd într'un fel de criptă conică maĭ înaltă şi maĭ largă. Galeria şi cripta sînt pline de petre tumulare şi diverse statuĭ cu fel de fel de inscripţiĭ, maĭ ales greceştĭ. Din nicĭ una însă nu resultă că acesta ar fi fost mormîntul luĭ Mitridate sau al cine ştie căruĭ rege scyth saŭ parth, precum e Kurganul (tumulul) regeluĭ Kul-Oba, spre S.V., în drumul spre Feodosia, care este înconjurat de o mulţime de alte kurgane maĭ micĭ şi unde s'a găsit o frumoasă podoabă de aur pastrată la Ermitagiu (S-t Petesburg). Tumuli de acestea sunt foarte numeroase în Rusia meridională şi Ruşiĭ le numesc *Kurgani (moghili)*. Ne-am dus apoĭ de am vizitat carierile de la Agimuşkaĭ, sapate în lungĭ galeriĭ, în orizonul inferior al calcaruluĭ meotic; iar maĭ apoĭ la Bulganak, unde pe lângă tăieturele de calcar şi sarmatic sunt de vĕzut o mulţime de vulcanĭ glodoşĭ, carĭ însă mi-aŭ părut cu mult inferiorĭ celor aĭ noştri din judeţul Buzeŭ (păclele). Şi astfel, tot cu descrierĭ şi esplicărĭ interesante, profesorul Andrusov ne-a dus fără să simţim cum trece timpul nicĭ s'auzim proteştările stomachuluĭ, până la termul măreĭ Azow, unde bagărăm de samă că e ora 1. Aci, la capul Tarkhan, ne oprirăm încă vr'o jumătate de oră, eŭ pentru a admira maĭ cu samă framoasa privelişte ce se desfăşură asupra măreĭ Azow, iar geologiĭ pentru a studia alternanţa numeroaselor păturĭ de argilurĭ, nisipurĭ, marne şi calcarurĭ diverse şi a culege sacĭ de fosile de la carĭ nu-'ĭ maĭ putem smulge. Se vede, cel puţin începusem a crede, că geologiĭ sunt o speţă lipsită de stomac saŭ cu un stomac de struţ, de oare ce se satură cu pietre şi fosile. Abia pe la 2½ am ajuns la Kercĭ unde Municipalitatea ne primi cu muzică şi cu nelipsitul, dar de astă dată bine-venitul banchet. Nu-ĭ vorbă, pe la sfîrşitul meseĭ, pentru cinstea Geologieĭ, par' c'aşĭ fi preferat o masă măĭ frugală ţinuteĭ unor geologĭ nemţĭ carĭ, hotărît, se vede că sunt duşmanĭ neîmpacaţĭ aĭ societăţilor de temperanţă! Şi maĭ desgustătoare figură avem într'o bătrînă miss care, maĭ după fiecare banchet, are nevoia d'a fi condusă de vr'un suflet generos, fiind în stare de... bătrînă miss americană, cum se pare. După masă (servită într'un frumos parc de lângă oraş) am traversat oraşul în trăsurĭ şi maĭ apoĭ pe jos, d'a lungul coasteĭ, pe drumul fortăreţeĭ, la cap. Ac-burun şi apoĭ maĭ departe până la Kamiş-burun unde geologiĭ găsiră frumoase faleze de studiat şi frumoase fosile de cules; iar eŭ, de pe înălţimea capuluĭ, priveliştea frumoasă a unuĭ măreţ culcuş de soare într'un aşternut de purpură şi aur. Era deja noapte când ne întoarserăm la trăsurĭ carĭ ne duseră la cheiul Kerciuluĭ, unde acelaşĭ vapor ce ne luase dimineaţă, veni să ne transporte în larg la vaporul nostru. Kerciul e un oraşel îndestul de plăcut; dar albeaţa caselor cu coperişul plat şi cele maĭ multe cu un singur etaj (sunt şi cu 2 şi cu 3 rindurĭ pe câte-va strade), locurile libere şi lărgimea stradelor reŭ pavate, înaltele minarete ce domină moscheele şi poate şi zăduful zileĭ (de şi sînt 4½ ore) îĭ daŭ un aspect de părăsire, de ruină prea oriental. De altmintrele e un oraş însemnat (40,000 l.) şi face un important comerciŭ, maĭ ales că e situat la întrarea în marea luĭ Azow. Bastimentele marĭ însă nu pot intra în port. De acea Feodosia (spre vest) devine din ce în ce maĭ important şi chiar este vorba ca şi portul comercial al Sevastopoluluĭ să fie mutat tot acolo, unde şi o liniă ferată leagă portul de interiorul Rusieĭ.

(va urma)

Vellea.

ULTIME INFORMAŢII

Modul cum lucrează comitetul studenţesc însărcinat cu pregătirea festivităţilor regale, a nemulţumit restul corpuluĭ studenţesc. Din pricina aceasta doĭ din membriĭ comitetuluĭ, domniĭ Costăchescu şi Gheorghiade, aŭ demisionat. Două sunt, în specie, cauzele acestor nemulţumirĭ: numărul mic de domnişoare carĭ fac parte din comitet şi, în al doilea loc, faptul că nu li s'a pus la dispoziţie o tribună a parte, la universitate.

Pentru a statua asupra măsurilor de luat studenţiĭ sunt convocaţĭ, în întrunire, pentru astă-zĭ, 15 Octombrie orele 8 sara.

Administraţia a publicat astă-zĭ lista tinerilor chemaţĭ a forma contigentul anuluĭ 1898. Sunt 928 de tinerĭ înscrişĭ la sorţĭ.

Se pare că pentru ca să te poţĭ apropia de fondurile secrete, trebuie ca maĭ întâĭ să facĭ act de bun cristian: trebuie să te spovedueştĭ, să te 'npărteşeştĭ, să te 'nchinĭ la dreapta şi la stînga şi să rogĭ pe prietenĭĭ teĭ să te ierte de greşelele făcute, fie cu voie, fie fără voie.

Cam aşa efect ne face *Independenţa* de azĭ, care strînsă cu uşa de toată presa independentă, declară că împrejurările o silesc de a se lepada de conservatorĭ.

Aşa maĭ înţălegem!...

Inaintea universităţeĭ noastre încep astă-zĭ concursurile pentru obţinerea burselor Adamachi.

Pentru bursa la facultatea de medicină din Iaşĭ concurează d, Bobulescu şi d-rele Ladico şi Teodoru din Bucureştĭ.

Pentru bursa de Fisiologie la Berlin concurează d-niĭ Bădărău şi Călugăreanu.

Pentru bursa de Chimie Agricolă la Hohenhein, concurează d-niĭ Jornescu şi D. Botez.

Ierĭ tribunalul comercial a judecat 3 cererĭ de declarare în faliment, între care şi a luĭ M. Morgenstein comerciant din Podul Iloaeĭ. Toate aceste cauze aŭ fost amînate.

Aŭ reuşit la examenul de procedură civilă, d-niĭ: Simionescu, Pivniceru, Mogoş şi Sigler.

D. Mandrea, a reuşit la examenul de procedură penală.

D. Sigler a luat examenul cu 24 bile.

O ştire importantă

Aflăm din sorginte autorizată şi demnă de toată credinţa, că domniĭ cu doamnele carĭ ocupaŭ în stagiunea trecută loja regală, aŭ cedat'o Maiestăţilor Lor pentru zilele de 20. 21 şi 22 octombrie Comitetul teatral va adresa pentru acest fapt o mulţumire publică d-lor ex şi viitorĭ, ocupanzĭ aĭ lojeĭ în chestiune, cărora şi noĭ le adresăm mulţumirĭ anticipate.

Primul ministru a telegrafiat ierĭ prefectuluĭ de poliţie de a dispune să se oprească odăĭ pentru cîţĭ-va ziaristĭ streinĭ carĭ vor venĭ în Iaşĭ cu ocazia viziteĭ regale.

Ziaristiĭ anunţaţĭ pînă acum sunt d-niĭ Engelbrecht, doctor Kleiser şi Jules Brun.

Din cauza multiplelor sale ocupaţiunĭ ca inspector al C. F. d. I. Cristodulo s'a retras de la catedra de mecanică a şcoaleĭ technice.

Scoala pierde prin aceasta un excelent profesor care va fi greu de înlocuit.

Profesorul universitar Andreĭ Vizanti, care nu dă pe la universitate cînd nu ie vorba de comisiune cu diurnă, a început a purta grija corpuluĭ studenţesc.

Eminentul senator—agronom a propus studenţilor să facă o retragere cu torţe cu ocozia venireĭ perecheĭ regale.

Asemenea manifestaţiunĭ i se făceaŭ d-lui Visanti de cîtră răguşiţiĭ de la clubul liberal, pe vremea alegerilor.

⁜

La consiliul de resboiŭ s'au fixat termene de judecată pentru zilele de 25, 28 şi 29 Octomvrie.

Era şi timp.

⁜

In astă seară profesoriĭ liceuluĭ sunt convocaţi de direcţie în urma invitaţiuneĭ făcute de ministru, pentru a-şi da părerea asupra anteproectuluĭ d-luĭ Haret. E probabil că părerea profesorilor va fi favorabilă ante proectuluĭ, de oare ce aceiaşĭ profesorĭ aŭ aprobat, acum cîte-va lunĭ proectul Poni, baza ante proiectuluĭ Haret, cerînd oare-carĭ modificărĭ carĭ sunt admise prin proectul Haret.

⁜

In trenul regal, care va sosi în Iaşĭ luni la 10 ore dimineaţa, vor lua loc şi domniĭ general Vlădescu, prefectul palatuluĭ, coloneliĭ Manu şi Priboianu, aghiotanţĭ regalĭ: doamnele Mavroieni şi Bengescu, dame de onoare, d-ra Buri şi doamna Müller, doamne de companiĭ şi d. Steriade.

⁜

Toate persoanele din Bucureştĭ invitate la festivităţile regale vor sosi în Iaşi cu un tren special, luni la ora 6 dimineaţa.

Cu acelaşĭ tren sosesc toţĭ miniştriĭ şi soţiele lor.

Miniştriĭ vor descinde la Hotelul Binder saŭ Trajan, afară de d. Stolojan care va fi găzduit de d. A. Gheorghiu, avocat al statuluĭ.

⁜

Ecourĭ judiciare:

Curtea de Apel secţia II-a a admis apelul d-luĭ Panaite Marino şi a ordonat aplicarea unuĭ sechestru judiciar pe toată averea aflătoarea pe Paşcanĭ, a cărora arendaş sunt D-niĭ Marino şi Teodorescu.

***

In aceiaşĭ şedinţă Curtea a ordonat rîdicarea sechestruluĭ pus de tribunalul Bacăŭ pe averea defunctuluĭ Iancu Botez Arion, mort în Tîrgul Ocna la 1896, şi a căruĭ avere şi-o disputa soţia defunctuluĭ şi 2 seriĭ de evreĭ carĭ susţin uniĭ că sunt verĭ primarĭ cu defunctul, iar alţiĭ nepoţĭ de soră.

Curtea a fost impresionată probabil de faptul că uniĭ moştenitorĭ aŭ produs acte de notorietate prin care susţin că Iancu Botez Arion se numea Avrum, era fiul unuĭ Leiba Stejar din jud. Vasluiŭ, şi că s'a botezat luîndu-şĭ numele de Iancu pe cînd era soldat în armată în vremea luĭ Vodă Cuza.

***

Ceĭ-lalţĭ moştenitorĭ aŭ produs acte de notorietate prin care stabilesc că Iancu Botez, se numea Gherşen, a dispărut la vrîsta de 4 anĭ, a fost botezat în jud. Bacăŭ de un preot la care era servitor.

***

Curtea de Apel secţia I-a, a confirmat după cererea chiar a procuroruluĭ general, sentinţa trib. Suceava, care achita pe silvicultorul N. Georgescu de imputarea de calomniare a d-luĭ Ghiţescu deputat şi primar.

***

Trib. Iaşĭ secţia I-a, a ramas în deliberare până la 22 a curenteĭ, pentru a se pronunţa asupra reclamaţiuneĭ, ce o face d-ra Evangelina Cimara, contra moştenitorilor d-neĭ Cimara, de la care cere suma de 15,000 galbenĭ.

Moştenitoriĭ susţin că obligaţiunea d-reĭ Cimara este pur şi simplu o donaţie deghisată.

⁜

D. I. Constantinescu a depus ierĭ jurămîntul de profesor de geografie la şcoala de comerţ gradul II.

⁜

La inaugurarea universităţeĭ va asista o delegaţiune a şcoaleĭ de podurĭ şi şosele din Bucureştĭ.

De asemenea va asista o delegaţie de 15 studenţĭ bucureştenĭ, cîte treĭ de fiecare facultate.

⁜

Desfiinţarea scoaleĭ normale superioare

După proectul d-luĭ Haret, scoala normală superioară se desfiinţează. Studenţiĭ facultăţilor de litere şi ştinţe vor primi burse de cîte 100 leĭ pe lună.

⁜

D. P. Rîşcanu, inspector general secondar a făcut cunoscut ministruluĭ instrucţiuneĭ că nu poate ţinea locul secretaruluĭ general de la acel minister, pe timpul congediuluĭ d-luĭ Sihleanu.

D. Sihleanu va fi suplinit probabil de d. Miclescu sau V. Palade.

⁜

Tribunalul Seina a condamnat pe doctorul Laporte la 3 lunĭ închisoare cu aplicaţiunea legeĭ Bérenger. Se ştie că doctorul era înculpat de omor prin imprudenţă, resultînd din faptul că, asistînd la facerea uneĭ femeĭ, a făcut craniotomia copiluluĭ în pîntecele mameĭ, cu atîta nedibăcie, încît operaţiunea a avut de consecinţe moartea mameĭ.

Tribunalul legitimează suspendarea pedepseĭ prin onorabilitatea doctoruluĭ şi *prin greutăţile ce le-a avut de a dobîndi expereenţa, neavînd clientelă.*

Tribunalele noastre aŭ mers altă dată maĭ departe. Au achitat pe un doctor cu pretenţiĭ, care avuse multă clientelă —cel puţin clientelă de spital — şi care a tăet de a dreptul copilul în pîntecele mameĭ, luîndu-l drept un chist.

⁜

Ierĭ a venit înaintea Trib. Iaşĭ s. I. procesul în care Al. Cantimir şi Vasile Ciolpan copiĭ de 11 şi 13 anĭ sunt preveniţĭ *ca recidivişti* de două furturĭ cu efracţie. Ambiĭ inculpaţĭ au compărut în stare de arestare şi în această stare au fost menţinuţĭ în tot timpul instrucţieĭ.

Faptele ce li se impută sunt că în douĕ rîndurĭ în luna August, după o prealabilă înţelegere în grădina primărieĭ, au furat prin spargere o dată 180 leĭ, banĭ şi altă dată maĭ multe lucrurĭ de valoare de la doĭ turcĭ ce locuesc în strada Petru Rareş.

⁜

Erĭ s'a săvîrşit din viaţă, în spitalul s-tuluĭ Spiridon, Vasile Stoenescu fost grefier al tribunaluluĭ Vasluiŭ şi portărel pe lîngă trib. Iaşĭ.

Defunctul moare în vrîsta de 44 anĭ şi lasă 5 copiĭ în cea maĭ neagră mizerie.

⁜

MM. LL. IN IAŞĬ

Iată programul oficial al festivităţilor regale care urmează a fi publicat în numărul de mîine al *Monitoruluĭ Oficial.*

Luni 20 Octombrie

Trenul regal întră'n staţie la orele 10 dimineaţa.

Pe peron se află, în partea stîngă, o companie a regimentuluĭ 13 «Ştefan cel Mare" cu drapel şi muzică.

Vin apoĭ în ordine: toţĭ generaliĭ din corpul al IV-lea de armată, consiliul judeţian şi administraţia financiară, toţĭ profesorĭ ieşenĭ, delegaţia studenţiască, notabilităţile oraşuluĭ. In partea dreaptă, damele invitate, corpul diplomatic şi publicul.

In mijlocul peronuluĭ se află prefectul de poliţie, prefectul de judeţ, consiliul comunal, în frunte cu primarul oraşuluĭ.

La scoborîrea părecheĭ regale, d. Gane, va oferi regeluĭ tradiţionala pîine şi sare, urînd o bună venire. Damele vor oferi regineĭ, buchete.

Urmează prezentările şi apoĭ cortegiul se pune în mişcare în ordinea următoare:

Un ofiţer de poliţie:
Doĭ trompeţĭ de jandarmĭ călărĭ;
Prefectul de poliţie;
Două plutoane de jandarmĭ;
Trăsura cu părechea regală;
Toţĭ generaliĭ şi coloneliĭ călărĭ;
Două plutoane de jandarmĭ călărĭ;
Tedeum la mitropolie;
Reîntoarcerea la palat;
La ora 1 d. a. dejun;
« $2^1/_2$ « recepţia autorităţilor
« $7^1/_2$ « Prînzul.

La prînz vor lua parte următoarele persoane: toţĭ miniştriĭ, mitropolitul, primarul, prefectul de judeţ, prefectul de poliţie, general Iarca, primul preşedinte al curţeĭ de casaţie, procurorul general, general Vlădescu, rectorul universităţeĭ, şi dd. Titu Maiorescu, Lahovary, preşedintele curţeĭ de compturĭ.

21 Octombrie

La ora 10 Inaugurarea universităţeĭ
» 1 d. a. dejun
» $2^1/_2$ « vizitele la mitropolit, Seminar, Treĭ-Ierarhĭ şi Sf. Neculaĭ
« $7^1/_2$ s. Prînzul
« $8^1/_2$ s. Reprezentaţia de gală.

Mercurĭ 22 Octombrie

La ora 10 vizita la cazarmă, şcoala militară, de arte şi meseriĭ şi Vasile Lupu.
« « 11 a. m. Regina primeşte corpul profesoral universitar şi se va ceti o adresă a d-luĭ Xenopol iscălită de toţĭ profesoriĭ Universitarĭ.
« « 1 Dejun.
« « 2 jum. Vizita la abator şi Palatul administrativ.
« « 11 jum. Regina viziteaza şcoala centrală de fete.
Seara reprezentaţie la teatru.

Joĭ 23 Octombrie

La ora 10 dim. vizita la sf. Spiridon, liceul Internat.
« « 11 dim. Regina vizitează conservatorul, şcoala reuniuneĭ femeilor Romîne şi şcolile primare de fete.
« « 1 d. am. Dejun.
« « 2 jum. Vizită la liceul externat şi şcolĭ primare de băeţĭ.
« « 7 jum., a. m. Masa.
« « 10 s. plecare.

⁜

Directorul Creditului urban de Iaşĭ în calitate de reprezentant al societăţeĭ este citat ca în ziua de 16 curent să se prezinte înaintea Trib. de Iaşĭ secţia II-a pentru ca, conform dispoziţiilor art. 71 din lege, se declare suma ce pretinde se fie consemnată de primărie pentru espropiarea uneĭ părţĭ a grădineĭ oteluluĭ Traian, saŭ că se mulţămeşte cu aceia ce se oferă de primărie a se consemna.

Se ştie că Creditul urban este creditor cu o sumă însemnată ipotecată în imobilul otel Trajan şi că primăria prin votul consiliuluĭ de la 29 Septemvrie a acordat pentru această espropiere suma de 35,327 leĭ 50 banĭ.

Mărunte

Un accident s'a întîmplat azĭ la gară: macagiul N. Teodorescu a fost strîns de o maşină care manevra pe linie, pe cînd Teodorescu ungea nişte tampoane.

Nenorocitul, grav rănit, a fost transportat la spital.

*

Un agent al regieĭ a confiscat maĭ multe pachete de cărţĭ de joc neştampilate de la numitele Sura Ringhilescu şi Bela Goldenberg.

*

In curtea bisericeĭ Talpalarĭ a încetat din viaţă astăzĭ preutul Gh. Constantinescu, în etate de 78 anĭ.

*

Făcătorĭ de rele s'aŭ introdus în prăvălia cîrciumaruluĭ M. Halpern, 48 strada Socola, şi prin forţarea tejgheleĭ au furat 400 de leĭ.

ANUNCIU

In strada Lăţescu casa No. 6, la văduva Horticultoruluĭ C. Valdmann, se găsesc tot felul de florĭ pentru decoraţiunĭ.

Asemenea pomĭ roditorĭ, specialităţĭ străine cu preţurile cele maĭ moderate.

Dimineaţa şi Seara
Calde din Cuptor
se scoate
Chifle, Franzele, Cozonacĭ, etc.
la
Prima Franzelerie de lux
Str. de Sus 168 **Ferd. Szakmáry** Str. de Sus 168
Premiat de 2 orĭ cu medaliĭ de aur

INSTIINŢARE

In cursul luneĭ *Octomvrie* va apărea din teascurile tipografieĭ editoare „Dacia" un *Călendar Literar* sub direcţiune d-luĭ *I. L. Caragiale*; el va cuprînde o alegere de bucăţĭ literare între care şi una originală a d-luĭ Caragiale.

Credem că nu maĭ este nevoe de o reclamă maĭ mare.

Domniĭ librarĭ sunt înştiinţaţĭ din timp
Preţul unuĭ exemplar 1.25
Exemplarul de lux 2.50

Deînchiriet un apartament compus din treĭ odăĭ, bucătărie şi şură de lemne.
Str. Sf. Teodor No. 6.

In Calendarul
„DACIA"
pentru anul 1898
Se primesc pentru ultimele pagine:
ANUNCIURĬ şi RECLAME
Doritoriĭ să pot adresa pînă la 25 Octomvrie la tipografia „Dacia" str. Golia.

De la s-tu Dumitru sunt de dat cu chirie următoarele case: 1 casă cu 6 odăĭ şi atenanse, strada Sărărie. 1 casă cu 3 odăi şi atenanse strada Albineţ. 1 pivniţă mare şi adîncă potrivită pentru depozit.

Aceste imobile se află pe locul şi frumoasa grădină foastă Ţigara.

1 casă cu 7 odăĭ, 2 antrete, 2 bucătăriĭ, atenanse, grajdiŭ şură şi grădină, putînduse uşor împărţi în două sau treĭ locuinţĭ separate, str. Frecăŭ No. 70.

A se adresa la proprietar inginer Th. C. Lecca str. Frecău 70 între orele 12 şi 2 p.m.

IMPORTANT

La 1 curent se începe campania vaccinărilor şi revaccinărilor institutuluĭ vaccinal. D-l Pierre Solomon cunocustul vaccinator şi subdirector la institut care a repurtat cele maĭ marĭ succese stă la dispoziţia publiculuĭ.

Chemările acasă se adresează în str. sf. Lazăr No. 62.

INŞTIINŢARE

Subscrisul avocat, domiciliat în Iaşĭ, lucrînd ca mandatar al d-reĭ Maria Smaragda Beldiman, fiica legitimă a d-neĭ Elisa Balş din căsătoria sa cu defunctul acum Aga Dimitrie Beldiman şi informat fiind că d-na Elisa Balş caută să vîndă toată averea sa văzută şi anume: moşia Pribeştĭ din jud. Vasluĭ şi casele din Iaşĭ str. Romînă, cu scopul de a face pe viitor imposibilă încasarea de la d-sa a pensiuneĭ alimentare dobîndite de clienta mea prin sentinţa Trib. Iaşĭ s. I sub No. 224 din 25 Iunie a. c, dată cu execuţiune provizorie,—*înştiinţez pe toţĭ aceĭ* cărora li s'ar propune vînzarea acestor imobile să se abţină de a le cumpăra, căcĭ în caz contrar vor fi consideraţĭ ca de rea credinţă şi expuşĭ a vedea anulîndu-li-se cumpărătura.

G. S. Cristofor.

34 Strada Romînă 34

Se primesc copiĭ internĭ cu preţul de **40 leĭ lunar.** Conversaţia în casă e în limba *Germană* şi *Franceză.* Ingrijirea cea maĭ conştiincioasă.

Să predă şi lecţiĭ de Piano.

S. SCHILLER
Magasin de Manufactură
Str. Ştefan cel Mare No. 49
A SOSIT

Lănagiurĭ simple şi fantasie, pentru rochiĭ.

Postavurĭ şi ştofe pentru haine şi paltoane bărbăteştĭ.

Flanele cu metru şi barcheturĭ.

Catifele şi Velvet pentru bluze.

Voalete de obraz.

Madapolanurĭ, olandă, satinurĭ de lînă şi atlasurĭ pentru plapome.

Ştofe de mobile, pluşurĭ de lînă şi matasă peatru mobile, covoare etc.

O PROFESOARA *diplomată din Breslau* doreşte a da lecţiĭ în limbele Germană şi Franceză, asemenea şi de Piano.

A se adresa: la redacţia acestuĭ ziar sub iniţialele: J. J.

O guvernantă germană, cunoscînd şi limba franceză, caută un loc fie în oraş, saŭ chiar şi la ţară.

A se adresa la redacţie.

CĂILE FERATE ROMÂNE

PUBLICAŢIUNE

Se aduce la cunoştinţă că, în vederea SERBARILOR ce vor avea loc la

I A Ş I,

se vor elibera pentru staţiunea **IAŞI** bilete de ducere şi întoarcere, cu **50%** reducere, din staţiunile capitale de judeţe: **BACAU, BÎRLAD, BOTOŞANI, BRAILA, DOROHOI, FALTICENI, FOCŞANI, GALAŢI, HUŞI, PIATRA-NEANŢ, RÎMNICU-SARAT, ROMAN, TECUCI şi VASLUI,** valabile numaĭ la trenurile şi în ḑilele indicate maĭ jos:

A. Pentru ducerea la Iaşĭ

Pentru ducere la Iaşĭ, aceste bilete se vor elibera din sus ḑisele staţiunĭ în ḑilele de:

DUMINICĂ 19|31 OCTOMBRE ŞI LUNI 20 OCTOMBRE st. v. / 1 NOEMBRE st. n.

şi vor fi valabile NUMAI la trenurile următoare:

Din	Bacău cu	trenurile No.	17/7	plecare	6	ore	32	dim.	147	plecare	11	ore	58	dim. şi 149 plecare 5 ore 42 p. m.
«	Bîrlad	«	117	«	10	«	25	«	121	«	5	«	15	p. m.
«	Botoşanĭ	«	334/330/7	«	3	«	50	«	179/170/147	«	11	«	20	dimineaţa
«	Brăila	«	179/147/117	«	5	«	55	«	381/360/121	«	11	«	30	«
«	Dorohoĭ	«	342	«	4	«	45	«	184	«	1	«	50	p. m.
«	Fălticenĭ	«	314/330/7	«	6	«	05	«	316/170/147	«	12	«	15	p. m.
«	Focşanĭ	«	361/32/117	«	7	«	08	«	121	«	1	«	52	p. m.
«	Galaţĭ	«	147/117	«	6	«	20	«	363/121	«	12	«	00	diua
«	Huşĭ	«	322/117	«	8	«	25	«	324/121	«	3	«	00	p. m.
«	Piatra-N.	«	366/147	«	8	«	32	«	168/149	«	3	«	00	p. m.
«	R.-Sărat	«	121	«	12	«	29	p. m.						
«	Roman	«	17/7	«	7	«	54	dim.	147	«	1	»	16	p. m. şi 149 plecare 7 ore 09 seara
«	Tecucĭ	«	117	«	8	«	58	«	121	«	3	»	44	p. m.
«	Vasluĭ	«	327	«	7	«	00	«	117	«	12	»	06	p. m. şi 121 plecare 6 ore 58 seara

B. Pentru întoarcere din Iaşĭ

Pentru întoarcerea din Iaşĭ, jumătatea de jos a biletelor care aŭ fost emise în zilele şi de la staţiunile de sub litera A), vor fi valabile în zilele de:

MARŢI 21 OCTOMBRE st. v. / 2 NOEMBRE st. n., **MERCURI** 22 OCTOMBRE st. v. / 3 NOEMBRE st. n. **ŞI JOI** 23 OCTOMBRE st. v. / 4 NOEMBRE st. n.

NUMAI cu unul din trenurile următoare, după destinaţia biletuluĭ ce posedă călătorul şi anume:

Cu trenul	No.	150	plecare	din Iaşĭ	la 6	ore	05	dim.	numaĭ	la	Roman, Bacău şi Piatra.N.
«	«	« 122	«	«	«	« 8	« 05	«	«	«	Vasluĭ, Huşĭ, Bîrlad, Tecucĭ, Galaţĭ, Brăila, Focşanĭ şi R.-Sărat.
«	«	« 183	«	«	«	« 8	« 30	«	«	«	Dorohoĭ.
«	«	« 148	«	«	«	11	« 30	«	«	«	Botoşanĭ, Fălticenĭ, Roman, Bacău şi Piatra-N.
«	«	« 118	«	«	«	« 2	« 20	p. m.	«	«	Vasluĭ, Huşĭ, Bîrlad, Tecucĭ, Focşanĭ, Galaţĭ şi Brăila.
«	«	« 341	«	«	«	« 4	« 30	«	«	«	Dorohoĭ.
«	«	« 328	«	«	«	« 5	« 30	«	«	«	Vasluĭ.
«	«	« 8	«	«	«	« 5	« 50	«	«	«	Botoşanĭ, Fălticenĭ, Roman şi Bacău.

Observaţiune. Biletele de dus şi întors nu pot fi valabile la alte trenurĭ de cît acelea coprinse în această publicaţiune. Intreruperile de călătorie cu aceste bilete nu sunt admise.

Bucureşti, în Octombrie 1897.

Direcţiunea Generală.

Farmacia Andreĭ Cruceanu
din
TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a ser vi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ
Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărău, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat					
	Cl. I.		Cl. II		Cl. III	
	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sarat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sarat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la şoşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

LEGĂTORIA DE CĂRŢĬ
şi
Incadrare de Tablourĭ
a tipografieĭ „Dacia"
Iaşĭ, 42 Strada Golia, 42.

Execută, cu cea maĭ perfectă acura teţă şi promptitudine toate lucrările aingătoare de această branşă.

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ
pentru
ŞCOALELE ROMÂNEŞTI
Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.
Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).
PREŢUL 5 LEI
Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

Agenţia Teatrală
28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentrn ziarul *„L'Indépendance Roumaine"* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames"*, *„Les petites Gravures"* şi *„La Confection"*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

---

LIBRARIA şi PAPETERIA
TH. P. MAXIMOVICĬ
IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

D. S. IONESCU
FRISER - PARFUMER
Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII
NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULNĂ
(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ
preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ
1 LEU FLACONUL

Dacă voiţĭ să beţĭ o cafea bună şi higenică cereţĭ la toate băcăniile
NUMAI

CAFEA REGALA
La fabricei A. WEINRER din Iaşĭ
Premiată la expoziţia din Paris 1889 cu MEDALIE DE ARGINT

Singurul surogat SPORNIC şi NUTRITIV care dă cafeleĭ o AROMĂ şi un GUST FOARTE PLĂCUT. Analizele celor maĭ marĭ chimiştĭ aŭ găsit-o cea maĭ PERFECTĂ şi CEA MAI HIGIENICĂ.

1000 vedre VIN de COTNARI

Recolta 1886, din pivniţa Roznovanu de vînzare. A se adresa strada Assachi No. 12.

Dimitrie Greceanu
Avocat
Strada Asachi

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:
INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ" „GENERALA" *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cind s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata înceteazā iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378.55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plati familiei sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"
de la COPOU, lîngă Iaşĭ
proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandata de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille,* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

„DACIA"
TIPOGRAFIE-EDITOARE
Strada Golia 42—IAŞI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURI
Borderourĭ şi Compturĭ
Cărţĭ de vizită
REVISTE LITERARE ŞI ŞTIINŢIFICE
în orĭ-ce format şi limbă
Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare
TEZE
SCRISORI COMERCIALE
Cărţĭ-adrese
BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE
MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE
în diferite culorĭ şi mărimĭ
etc. etc. etc.

ETICHETE
Bilete de logodnă şi de nuntă
MENIURI
CĂRŢI DE ABONAMENTE
CIRCULĂRI
CONDICI à SOUCHE
BILETE FUNERARE
FELICITĂRI
CĂRŢI DIDACTICE
CONDICI şi REGISTRE COMERCIALE
etc. etc. etc.

La Librăria
Th. MAXIMOVICI
din Iaşĭ, strada Golia
Se primesc abonamente la ziarul
„TRIBUNA"
din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an	. . . .	40 leĭ
« 6 lunĭ	. . . .	20 «
« 3 lunĭ	. . . .	10 «

DE INCHIRIET

Renumita grădină „Chateau aux fleurs" impreună cu o pivniţă foarte vastă şi o odaie-bufet.

Pentru informaţiunĭ a se adresa d-lu Administrator al tipografieĭ „Dacia".

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA", Tipografia-editoare Str. Golia.—Iaşĭ.

ANUL I No. 139 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — VINERĬ 17 OCTOMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Studenţii streinĭ şi d. Sturdza

D. Dim. Sturdza şi chestia naţională

II

Dacă d. Sturdza ar fi avut cît de puţin tact şi bun simţ, ar fi înţeles, după întîele nesuccese ce le-a încercat în chestia naţională, că se loveşte, în această direcţie, de o resistenţă puternică, şi s'ar fi oprit la timp.

Dar nu!

Se vede că angajamentele ce le luase la Budapesta, înainte de a veni la putere, erau prea formale; se vede că respectarea acestor angajamente era o condiţiune a remînereĭ d-sale la cîrmă. Căcĭ d-sa nu s'a oprit după cel d'intăĭ fiasco, ci a mers înainte şi a dat dovezĭ peste dovezĭ de „patriotism", — de sigur maĭ multe de cît i se cereau.

Pe lîngă faptele ce le-am înşirat în articolul precedent, şi care toate fac parte dintr'un plan bine hotărît *de a nimici orĭ-ce mişcare naţională*, am putea cita altele tot atît de revoltătoare.

Cazul extradăreĭ ţăranuluĭ Savu Oprişor din satul Ocna, care se refugiase în Romînia, ca să scape de temniţa la care Ungurii îl condamnaseră pentru îndrăzneala ne maĭ auzită de a fi strigat „să trăiască Raţiu!" cînd acesta se întorcea din Cluj, de la procesul *Memorandului*, e caracteristic. El ne dă toată măsura micimeĭ de suflet a d-luĭ Sturdza.

Bietul om! Fugise din Ungaria, ca să nu facă cele două lunĭ de temniţă, la care fusese osîndit, şi a venit în Romînia, *în ţară*, cum zic transilvăneniĭ, pentru ca aci d. Sturdza să-l închidă, *fără judecată*, **patru lunĭ şi jumătate** la Văcăreşti şi să-l extradeze în cele din urmă, ca să se ducă din nou la temniţă şi să-şĭ facă şi osînda la care l'au condemnat Ungurii de peste munţĭ.

...Şi noĭ suferim ca omul care comite asemenea neomeniĭ să ne fie prim-ministru şi să ne reprezinte ţara, ca cel maĭ ales dintre Romînĭ!..

Aci ar fi locul să amintim de încercarea de expulzare a celor doĭ profesorĭ macedonenĭ, carĭ veniseră în interesul şcoalelor romîno-macedonene, compromise în existenţa lor de agentul d-luĭ Sturdza, Apostol Mărgărit...

E, cum se vede, *un întreg sistem de prigonire a tot ce e romînesc*, sistem pe care irridentistul din opoziţie l'a pus în aplicare cu un cinism ce întrece toate marginile închipuireĭ.

A fi bun romîn este aşa dar nu numaĭ un neajuns, ci o crimă de neiertat în ochiĭ acestuĭ... om.

Dar să venim la fapte maĭ de actualitate. Să revenim, adecă, asupra celor petrecute la Budapesta cu ocazia viziteĭ M. S. Regeluĭ.

Evident că cu această ocazie s'aŭ petrecut lucrurĭ umilitoare pentru noĭ. Nicĭ chiar *Voinţa Naţională* nu are curajul să le maĭ tăgăduiască; — găseşte numaĭ că explozia de indignare a preseĭ de opoziţie „nu e în proporţie cu faptele petrecute".

Şi să ne gîndim puţin, să analisăm lucrurile.

Tonul preseĭ maghiare în ajunul viziteĭ, pe timpul cît Regele nostru se afla la Budapesta şi de atuncĭ încoace, a fost şi este ofensător pentru noĭ.

Dar aceasta ar fi maĭ la urmă o chestie de educaţie.

Ceea ce însă e revoltător e interpretarea ce se dă viziteĭ însăşĭ. Ziarele guvernamentale, ca şi cele de opoziţie, din toată Ungaria, văd *o desaprobare făţişă a mişcăreĭ naţionale* în acest act de curtoazie al Suveranuluĭ nostru. Noĭ, după aceste ziare, ar trebui să înţelegem că Regele Romînieĭ, intorcînd *la Budapesta* visita Impăratuluĭ Francisc-Iosef, a ţinut să manifeste într'un chip elocvent *cum că aprobă în totul politica de maghiarizare a guvernuluĭ luĭ Banffy*, afirmaţie ce e nu numaĭ un cutezător neadevăr, dar şi o ofensă revoltătoare ce se aduce Suveranuluĭ nostru.

Căcĭ să nu perdem din vedere: Cînd ziarele maghiare, în unanimitate, susţin această temă, ele nu fac de cît să reproducă cuvîntul de ordine ce s'a dat din cancelaria secţiuneĭ naţionalităţilor de pe lîngă ministerul de interne, secţiune al căruia şef e cunoscutul Sàndor Jeszensky.

Şi d. Sturza ce face pentru ca o aseminea credinţă să nu se lăţească şi să nu capete consistenţă?

Decorează pe ceĭ maĭ inversunaţĭ duşmanĭ aĭ Romînilor de peste munţĭ!

E, într'adevăr, de necrezut.

Primul ministru al ţăreĭ, care pune pe Regele seŭ într'o situaţie atît de falsă faţă cu ţara!.... Înţeleagă cine poate. Iţĭ vine să crezĭ că Brockhaus e bine informat cînd afirmă în Enciclopedia sa că d-l Sturdza e Ungur de naştere!...

S'a încercat de atuncĭ — şi noĭ am relevat la timp — a se da o altă interpetare decorăreĭ luĭ Ieszensky. S'a zis, adecă, cum că această decorare nu e de cît un act de surprindere, că guvernul maghiar a abuzat de încrederea Suveranuluĭ nostru şi că ministerul de externe nu va da decretul cerut de lege pentru ca procurorul de la Cluj să poată purta în chip legal *Coroana Romînieĭ*.

Noĭ aşteptăm să vedem *Monitorul Oficial*. Ne îndoim însă că d. Sturza va îndrăsni să facă acest act de *bărbăţie*. Suntem, din contra siguri că, în bună înţelegere cu Ungurii, versiunea aceasta e lansată numaĭ în scopul de a mistifica opinia publică de la noĭ.

Dar, până una alta, noĭ vom dovedi că decorarea luĭ Jeszensky *nu putea fi o surprindere a buneĭ credinţe a guvernuluĭ romîn*, şi că ea a fost un act premeditat, ce face parte din acelaşĭ plan detestabil, a căruia realizare d. Sturdza şi-a propus să o ducă până la capăt, şi care dacă nu ne uimeşte prin temeritatea luĭ, ne uimeşte însă cînd ne gîndim că o ţară întreagă de oamenĭ maĭ mult sau maĭ puţin sănătoşĭ la cap poate suporta, fie şi numaĭ două-zecĭ şi patru de ceasurĭ, o aseminea ruşine în fruntea afacerilor sale.

Vom dovedi că decorarea luĭ Jeszensky *nu e un fapt isolat*, şi că prea mult s'a contat pe ignoranţa şi pe nepăsarea noastră pentru ca o asemenea *infamie* să se poată comite.

La Ultimele Informaţiunĭ cetitoriĭ vor găsi darea de seamă amănunţită asupra întruniреĭ de erĭ a studenţilor universitarĭ, la carĭ s'a hotărît modul cum va fi reprezentată studenţimea universitară ieşană la festivităţile regale.

Ante-Proiectul d-luĭ Haret

Organizarea inv. secundar. — Proiectul d-luĭ Tache Ionescu. — Memoriul profesorilor ieşenĭ. — Streinii în şcoalele secundare.

Domnul Haret, adoptînd proiectul de lege al d-luĭ Poni, i-a adus cîte-va modificărĭ esenţiale. Cea maĭ mare parte din aceste modificărĭ sunt cuprinse în proiectul d-luĭ Tache Ionescu şi în desideratele din memoriul din iarna trecută al corpuluĭ profesoral din Iaşĭ.

Organizarea Invăţămîntuluĭ secundar.

Pentru băeţĭ acest învăţămînt se dă în gimnaziĭ şi licee. Va fi un singur tip de gimnaziu pentru toată ţara. Până acum eraŭ 2 feliurĭ de gimnaziĭ: clasice şi reale.

In gimnaziul organizat după ante-proiectul d-luĭ Haret se vor preda: religia, limbele romînă, latină, franceză şi germană; istoria universală şi istoria ţăreĭ; geografia generală şi geografia ţăreĭ; matematicele raţionate elementare cu aplicaţiunĭ la arpentagiu, nivelare, drenaje, irigaţiunĭ şi cu noţiunĭ de comptabilitate, elemente de fisică, chimie, ştiinţe naturale, cosmografie; noţiunĭ de igienă; caligrafie, desemn, musica vocală, gimnastică şi exerciţiĭ militare. Aceste obiecte vor fi predate în aşa mod, în cît să formeze un ciclu complect de cunoştinţe.

Limba latină va fi predată 3 ore în clasa III şi 2 în clasa IV-a.

Liceul, peste cele 4 clase de gimnaziu, va maĭ avea încă patru clase cu următoarele obiecte de studiu; limbele romînă, franceză şi germană; istoria universală şi istoria ţăreĭ; noţiunĭ de psichologie, de logică, de drept uzual şi instrucţiunea civică; musica vocală, gimnastica şi exerciţiĭ militare.

Afară de aceasta, scolariĭ carĭ se destină studiilor clasice vor forma secţiunea clasică *şi vor maĭ urma obiectele următoare: limbele latină şi elenă; repetiţiunĭ de matematicĭ, ştiinţĭ fisice şi naturale şi desemnul; iar ceĭ carĭ vor forma* secţiunea reală *obiectele următoare: una din limbele italiană saŭ engleză; geografia; matematicele raţionate (algebra, trigonometria, aplicaţiunĭ la topografie, nivelare, drenaje, irigaţiunĭ, elemente de geometrie analitică; noţiunĭ de mecanică şi technologie; noţiunĭ de geometrie descriptivă); fisică, chimie, cosmografie; ştiinţe naturale, igienă, desemn liniar.*

Şcolariĭ din secţiunea clasică vor putea înlocui studiul limbeĭ elene prin acela al geografieĭ, fisiceĭ, chimieĭ, ştiinţelor naturale şi igieneĭ; eĭ vor forma atuncĭ secţiunea ştiinţelor fisico-naturale.

Actualul examen de bacalaureat se suprimă chiar de la promulgarea legeĭ.

Se organizază, însă, examene de absolvire, atît pentru gimnaziŭ cît şi pentru liceŭ. La aceste examene vor fi admişĭ promovaţiĭ ultimeĭ clase de gimnaziŭ şi de liceŭ. Ele se vor ţine între 20 şi 25 Iunie.

Examenul general de gimnaziŭ va fi trecut înaintea uneĭ comisiunĭ din 4 profesorĭ aĭ şcoaleĭ, numiţĭ de minister sub prezidenţia unuĭ profesor de universitate saŭ liceŭ. Examenul general de liceŭ se va ţine înaintea uneĭ comisiunĭ compuse din 4 profesorĭ aĭ şcoaleĭ, sub preşidenţia unuĭ profesor de universitate.

Examenul general va consta numaĭ în probe scrise şi la notare se va avea în vedere maĭ ales gradul de formare a cugetăreĭ prin studiile făcute. Notele obţinute la examenul general vor intra, cu coeficient îndoit, în calculul notelor ultimeĭ clase respective, pentru stabilirea promoţiuneĭ luĭ din acea clasă. Probele vor consta:

Pentru gimnaziŭ: o compoziţiune din limba romînă; o traducţiune din limba franceză saŭ germană; o problemă de matematice, cu o aplicaţiune numerică;

Pentru liceŭ secţiunea clasică: o compoziţiune în limba romînă; o traducţiune din limba romînă în limba franceză saŭ germană; o traducţiune din limba romînă, în limba latină; şi din traducţiunea în limba romînă a uneĭ bucăţĭ luate dintr'un autor elen;

Pentru secţiunea reală a absolvenţilor de liceŭ: din o compoziţiune în limba romînă, din o traducţiune din limba romînă în limba franceză saŭ germană; din o traducţiune din limba italiană saŭ engleză în limba romînă; din o problemă de matematice cu aplicaţiunĭ numerice şi din o cestiune generală de fisică, chimie saŭ ştiinţe naturale;

Pentru secţiunea sciinţelor fisico-naturale: o composiţiune în limba romînă; două traducţiunĭ din limba romînă una în limba franceză saŭ germană şi alta în limba latină şi din o cestiune generală de fisică chimie saŭ ştiinţe naturale.

Bucăţile de tradus se vor lua din autoriĭ nestudiaţĭ în şcoală.

Straniĭ în şcoalele secundare

Instrucţiunea secundară este gratuită pentru fiiĭ de romînĭ.

Fiiĭ de străinĭ pot fi primiţĭ în şcoalele de diverse grade de învăţămînt, dacă vor fi locurĭ disponibile. *Eĭ vor plăti atuncĭ o taxă, care se va fixa prin regulamente pentru fie care şcoală, şi care se va vărsa la casa şcoalelor.*

Ministerul poate dispenza, în parte saŭ în total, de plata acesteĭ taxe pe şcolariĭ meritoşĭ şi săracĭ.

***

Vom continua mîne cu publicarea celorlalte părţĭ din ante-proiectul ministruluĭ instrucţiuneĭ.

Vitrina Nadler

— Recensiune artistică —

In vitrina atelieruluĭ de croitorie Nadler & fiĭ strada Lăpuşneanu No. 65 s'aŭ expus costumele de gală ce vor purta d-niĭ prefecţĭ de judeţ şi de poliţie, primarul şi primul seŭ ajutor, cu ocasia viziteĭ M. S. Regeluĭ în Iaşĭ.

Execuţiunea acestor costume e foarte reuşită şi stilul pur, ceea ce face onoare comitetuluĭ organizator. De şi în opoziţie, recunoaştem meritele adversarilor noştri: *Suum cuique tribuere.*

Vom duce imparţialitatea maĭ departe, declarînd că ideea d-luĭ consilier comunal N. Ioan, ca aceste costume să fie făcute în tricolor naţional, de şi foarte lăudabilă, atît din punctul de vedere al esteticeĭ pure cît şi din punctul de vedere naţional şi maĭ ales liberal, totuşĭ ar fi fost inoportună în faţa strălucitelor succese diplomatice obţinute la Pesta în ultimele zile, cu atîta patriotică perspicacitate.

Două din costumele expuse sunt de coloare albastră, cu nasturĭ marĭ de argint şi cu trese largĭ, de acelaş metal, la mînecĭ şi la guler. Unul lung şi grav, altul scurt şi uşurel: decĭ unul pentru prefectul de judeţ, celalalt pentru prefectul de poliţie.

Celelalte două: tunicile de coloare roşie, cu şnururĭ de argint, stil Jupan, tare minunat executate, poalele resfrînte; pantalonĭ albĭ, stil honved, pînă la genunchĭ; ghetre albe cu jaretiere *honny soit qui mal y pense*; pantofĭ cu tocurĭ Louis XV. Amîndouă aceste costume sunt absolut asemănătoare şi în acelaşĭ stil pur; prezintă numaĭ oare care diferenţă în privinţa talieĭ: unul pentru o constituţie debilă, anemică, isterică şi delicată; altul pentru o constituţie robustă de *Grossmutter*, stomach dilatat, ţinută greoaie şi boccie. Inutil s'o maĭ spunem: întîiul pentru primar, al doilea pentru întîiul ajutor, d. Iorgu Tacu.

Toate bune. Costumele toate apropo. Dar cum remîne cu d. Tacu?

E o inconsecvenţă diplomatică în viaţa d-sale politică. Intr'adevăr, cetitoriĭ îşĭ amintesc că d. Tacu, în ciuda Ungurilor, şi ca reprezentant al boilor de bună rasă (să ne ierte d. Lepădatu, al doilea ajutor) învitase pe d. Lueger la expoziţia vitelor luĭ Jocu. Tocmaĭ de aceea ni s'a părut frapant faptul că dumnealuĭ să poarte ostentativ un costum în stil hunic şi ne întrebam cu nelinişte ce va zice Europa de acest act de inconsecvenţă politică?

Naiman Paraschivescu, însă, cel maĭ versat bărbat politic în chestiĭ exterioare, la care ne-am adresat pentru a înţelege enigma, ne-a dat explicaţia cea maĭ plausibilă: *„Bismarck, Berlin..."*

Dă! maĭ ştim şi noĭ?!

Dar costumele sunt tare minunate.

L. ACHEU.

Teatrul Naţional

— Deschiderea stagiuniĭ —

Astă seara porţile teatruluĭ naţional se vor deschide publiculuĭ ieşan. Ne pare bine că putem face constatarea îmbucurătoare că avem, conform tradiţieĭ, şi de astă dată o piesă proprie, şi încă una cu totul nouă în repertoriu. Nu ştim ce-şĭ va fi zicînd d. Borelli, regisorul italian al sceneĭ noastre, dar noĭ avem motive să fim bucuroşĭ de piesa aceasta chiar dacă e inferioară multor traducerĭ cu care s'ar fi putut deschide stagiunea.

Bucuroşĭ, pentru că ar fi neiertat uneĭ ţărĭ ca a noastre să desprețuiască puţinele lucrărĭ teatrale de merit şi să le uite cu desăvîrşire sub nămolul de melodrame şi drame exotice.

Alexandri trebue menţinut în toate repertoriile noastre naţionale după cum va trebui în toţĭ aniĭ şi orĭ unde există scenă naţională să se reprezinte puţine piese bune naţionale de Hasdeu, de Millo, de Ureche, alăturĭ cu capo d'operile naţionale ale luĭ Caragiale.

«Alexandri, zice d. Hasdeu în interviewul atît de instructiv pe care i-l face Caragiale, este şi rămîne maestrul nostru scriitor naţional».

Şi într'adevăr, — dacă înţelegem sub această denumire un scriitor care s'a unificat cu timpul său şi cu năzuinţele naţiuniĭ sale întrupîndu-le şi predîndu-le prezentuluĭ şi posterităţiĭ. Şi aceasta a făcut-o Alexandri, singur Alexandri, în epoca acea cînd neamul trăia apăsat şi copleşit în traiul său, în graiul său, în idealul său.

Pînă a începe să-şĭ desfăşure larg aripile închipuiriĭ pentru *Ovidiu* şi *Fîntîna Blanduzieĭ*, pînă să dea trup gingaşelor pastele şi eroticelor idile pentru Steluţa şi Dridri, Alexandri a ştiut că e de datoria luĭ să rîdă şi să biciuiască, să zugrăvească şi să ridiculizeze toate pociturile uneĭ epoce de parodie, de imitaţie, de snobism, de ruină şi de jaf. Geneza opereĭ luĭ, din prima perioadă maĭ ales, este starea socială, este mediul în care trăia, mediul care ne conducea.

Şi între cele maĭ de samă opere, între cele maĭ adînc simţite şi adevărat exprimate este comedia „Boerĭ şi Ciocoĭ" scrisă la 1847: cea maĭ lungă şi cu caracterele maĭ bine studiate, după cum se exprimă d. *N. Iorga* în ale sale „Schiţe".

***

Este o comedie piesa „Boerĭ şi Ciocoĭ" dar una din acele amare adevărurĭ zugrăvite după bruta şi trista realitate; este icoana aceleĭ vremĭ „de caricatură tragică: un fel de danţ sălbatic şi neînfrînat de maĭ bine de un veac pe trupul sfărîmat de apăsare al ţăreĭ. O sută de anĭ trecuţĭ în care o societate ce se razimă pe furt îşĭ desfăşură neînchipuit de plastic turpitudenea-ĭ inconştientă: desfrîul sus şi o spăimîntătoare mizerie în clasele muncitoare".

Furtul! Acesta e cuvîntul de ordine, aci e deviza claseĭ, aci e scopul şi mijlocul

Să furĭ cloşca de pe ouă.....

Furtul unit cu ipocrizia şi cu nerușinarea, furtul sistematizat şi îmbrăcînd nenumăratele forme ale dăriĭ şi ale miteĭ:

Şi se jură pe dreptate
Că li-s mînele legate.

Alexandri şi Filimon au întrupat fiecare în altă formă epoca aceasta de tristă amintire în istoria ţăriĭ.

Filimon în «Ciocoiĭ vechĭ şi noĭ», a cedat romanul adeseorĭ crudeĭ biciuirĭ; el a imortilizat în Dinu Păturică acea clasă, fără seamăn, paraziţĭ care au ros trunchiul edificiuluĭ naţional atîta vreme pînă au fost isgoniţĭ de curentul şi mersul timpuluĭ şi dezvoltăriĭ noastre de popor civilizat.

Ce sunt ciocoiĭ zugrăviţĭ de ceĭ doĭ scriitorĭ naţionalĭ?

....«străluciţĭ luceferĭ aĭ viciuluĭ, carĭ aŭ mîncat starea stăpînilor, carĭ s'aŭ ridicat pe ruinile acelor ce nu i-aŭ lăsat să moară în mizerie; putrezimea şi mucegaiul ce sapă din temeliĭ şi răstoarnă împărăţiile şi domniile; carĭ aŭ furat cu sfanţul din funcţiunile cele micĭ şi cu miile de galbenĭ din cele marĭ...»

Şi cu cît suntem maĭ departe de vremea aceia nenorocită, cu atît maĭ mult cată să ne-o reînprospătăm din literatura contemporană eĭ; cată să păstrăm dureroasele comediĭ ale luĭ Alexandri orĭ cît de sus ne va ridica evoluţia gîndiriĭ şi scriereĭ noastre în viitor. In

Franța nimic n'a gonit geniul luĭ Molière, chiar dacă repertoriul luĭ e plin de anacronisme, de naivităţĭ, de primitivitate.

Dacă Răzvan şi Vidra sunt eroĭ naţionalĭ, nu maĭ puţin sunt naţionalĭ —vorbind de teatru—neîntrecuţiĭ Catavencu, Ipingescu, Leonida şi Farfuridi; nu maĭ puţin şi Lipicescu, Slugăricămă, Trufandachi, Evghenidis şi Viteazovicĭ, verĭ bunĭ cu Dinu Păturică «nemernicul fiŭ al prea umiliteĭ voastre slugĭ treli logofăt Ghinea Păturică, fostul odinioară vătaf de curte a panevgheniei tale...»

*

Despre motivul pieseĭ de deschidere, precum şi despre interpretare vom vorbi după reprezentaţie la speciala rubrică teatrală a «Opinieĭ».

As.

Iată distribuţia pieseĭ «Boerĭ şi Ciocoĭ:»

Hatmanul Stefan Stîlpianu, d. Em. Manoliu; vornicul Iorgu Hîrzobeanu, d. Dim. Constantinescu; Postelnicul Evghenidis, d. P. S. Doria; Polcovnicul Viteazovicĭ (loc-ţiitor de general al Miliţieĭ) d. P. S. Alexandrescu; Aga Neamuş, d. Gh. A. Cîrja; Banul Vulpe, d. C. B. Penel; Arbore Rezeş, d. D. Pruteanu; Sulgerul Trufandachi, d. M. Arceleanu; Pitarul Slugarică, d. Vlad Cuzinschi; Lipicescu (omul de casă a luĭ Hîrzobeanu), d. C. Ionescu; Elena (fiica luĭ Hîrzobeanu), d-na Agl. Pruteanu; Princesa Luţa, d-na Sofia Mavrodin; Postelniceasa Evghenidis, d-na At. Georgescu; Coana Tarsiţa (soţia luĭ Neamuş) d-na Verona Cuzinski; Radu (orfan), d. Mih. Popovicĭ; Un stolnic, d. Ion Morţun; Un paşă turc, d. C. Momuleanu.

Anăuţĭ, Lacheĭ, Popor, Comisarĭ.

CRONICA

ASPECTUL ORAŞULUI

— —

In deobştie abătut şi trist ca un om învins în luptă, a doua capitală a fost trasformată alt-fel acum, cu ocazia apropiateĭ vizite a perecheĭ regale.

Schimbarea se datoreşte chibzuirilor d-luĭ Gane şi nicĭ conclucrătoriĭ seĭ obicnuiţĭ, d. Tacu europeanul perfecţionat si d. Lepadatu, apa tăcută care curge la vreme şi pentru aceĭ carĭ nu sunt liberalĭ-naţionalĭ, nu sunt străinĭ de această operă.

Bătrîna capitală oferă în preziua festivităţilor tabloul unuĭ oraş care pare a fi fost luat în întreprindere de un proprietar de panorame, carĭ în deobştie, 'şĭ găseşte refugiul cu interesanta sa expoziţie, pe locul viran al hanuluĭ turcesc.

Ie drept că gusturile nu sunt supuse discuţiuneĭ. Dar proverbul 'şĭ pierde toată filozofia atuncĭ cînd gustul se bate, cap în cap, cu lipsa de minte şi cînd el se comite pe contul banuluĭ public.

Aşa cum a înţeles d. Gane şi cu aĭ seĭ să îmbrace tîrgul pentru a primi Suveranii, oraşul a incetat de a maĭ fi oraş şi a devenit un fel de cîmp pe care negutitoriĭ instalează fel de fel gherete pavoazate spre a face tîrgul interesant.

Ce noimă ar fi avînd acel nămol colosal de drugĭ ce a invadat, de o dată, ulițele Iaşuluĭ?

Actualul primar al Iaşuluĭ se indeletnicea cu literatura în vremea în care colonelul Alcaz făcea parale pentru viitoriĭ seĭ giranţĭ. Literaţiĭ, în deobştie, au cîte-o mascotă. Să fie oare drugul mascota actualuluĭ primar al Iaşuluĭ?

Intru cît ar fi vina Regeluĭ în cazul acesta? Ie o chestie de bună creştere să nu preparĭ pentru mosafirul teu bucate care-ţĭ plac ţie, gazdă, ci d'intre acele care-ĭ plac invitatuluĭ.

Şi să se noteze bine că ochiul curiosuluĭ ar căuta zadarnic altă decoraţie în oraş, căcĭ n'ar găsi altă ceva decît o serie nesfîrşită de drugĭ, aşezaţĭ într'o simetrie desperată, parcă ar fi colectivişti carĭ se zbuciumă a părăsi rîndurile.

Pe vremea serbărilor mileniuluĭ, directorul expoziţieĭ dorea să prezinte împăratuluĭ pe marĭ exposanţĭ.

Directorul, emoţionat, făcuse astfel presintările:

— D. X. şi împăratul, d. Y. şi împăratul.

Iar d. Gane emoţionat şi dînsul, va presinta... drugiĭ.

Cronica Străinătăţeĭ

Printre candidaţiĭ pentru postul de guvernator al Creteĭ e privit, de cît-va timp, ca avînd cele maĭ multe şanse de a fi numit, colonelul luxenburgez Schäfer. In Luxemburg însuşĭ, care numără peste tot o putere armată de 200 de oamenĭ, colonelul Schäfer nu şi-a putut pune în evidenţă calităţile sale. In schimb, însă, el s'a distins în orient.

Acum 20 de anĭ el a făcut prima sa călătorie în Orient. A făcut parte din misiunea Baker Pascha, care a alcătuit raportul în privinţa reformelor ce trebue introduse în Armania, a fost conducătorul mişcăreĭ contra sclăvieĭ, a fost cît-va timp în serviciul Egiptuluĭ şi a făcut parte din statul major al luĭ Lord Volseley's în campania din Sudan. Colonelul Schäfer e insurat cu o armeancă, Dadian, aparţinînd uneia din cele maĭ însemnate familiĭ din Constantinopole. Cu toate că a cutrierat atîtea ţărĭ şi a fost în serviciul multor State, Schäfer a rămas supusul Luxemburguluĭ, unde trăieşte şi azĭ.

***

Relaţiile americano-spaniole, departe de a se îmbunătăţi, s'au maĭ înăsprit în timpul din urmă. Guvernul luĭ Sagasta a declarat categoric cabinetuluĭ din Vashington că el consideră ajutorul pe care America îl dă cubanilor ca o piedică pentru liniştirea Cubeĭ. Din Vashington vin pe de altă parte relaţiunĭ oficiale că guvernul Statelor-Unite, păzeşte în mod strict neutralitatea.

Faptele dovedesc însă că ajutoare însemnate vin pe fie-care zi, cubanilor din America. Aşa s'a constatat că la 20 a. c., vaporul *Dauntles*, plecat de pe coasta Florideĭ, ar fi avut pe bordul său, munițiunĭ pentru Cuba.

La nota generaluluĭ Woodford, trimisul american din Madrid, guvernul spaniol trebue să respundă zilele acestea. Americaniĭ cer autonomia Cubeĭ şi amnistia pentru revolutionarĭ.

Să protesteze energic îĭ greu guvernuluĭ Spaniol. Să primească amestecul Statelor-Unite cu atît maĭ puţin îĭ convine. Nu-ĭ puţin lucru pentru un Stat atît de slăbit înăuntru şi în afară, ca Spania, de a se pune rău cu o putere uriaşă ca Statele-Unite.

Se cere decĭ multă diplomaţie în răspunsul pe care o să-l dea Spania noteĭ americane.

Teatru-Muzică-Arte

Printr'o telegramă primită erĭ, artistul *Sonenthal*, face cunoscut că nu poate lua parte la representaţiile de gală, date cu ocazia viziteĭ MM. LL.

Societatea dramatică a fost însărcinată cu compunerea ambelor spectacole de gală.

Deschiderea stagiuneĭ 1897 — 98, va avea loc Joĭ 16 Octombrie cu *Boeriĭ* şi *Ciocoiĭ* piesă în 5 acte de V. Alexandri; după care vor urma următoarele reprezentaţiĭ: Sîmbătă 18, pentru a doua oară *Boeriĭ* şi *Ciocoiĭ*; Duminică 19, *Romeo* şi *Julietta* cu debutul D-luĭ Al. Leaneĭ N, V. noul angajat din Bucureştĭ în rolul Romeo şi cu gingaşa D-na Pruteanu în rolul Julieteĭ. La cazînd piesa *Romeo şi Julietta*, va maĭ avea nevoe de studiu atuncĭ duminică se va reprezenta o piesă din repertor; lunĭ 20, concertul D-neĭ Theodorini, de şi M. M. L. L, în ziua de 20 vor fi în Iaşĭ însă nu e sigur că vor asista la concert din cauză că în acea seară este un prînz de gală la comandament; **marţi 21 reprezentaţie de gală,** Corul Mitropolieĭ va cânta un imn, orchestra conservatoruluĭ în complectul eĭ condusă de D-nul Caudella, ear Societatea dramatică va juca *Fontâna Blanduzieĭ*; **mercurĭ 22, reprezentaţie de gală,** se va representa *Lumea în care ţi-se urăşte*, comedie în 3 acte de Pailleron; joĭ 23, din cauza plecăreĭ M. M, L. L. societatea dramatică va da *rélâche*.

Pînă la finele luneĭ se vor maĭ representa următoarele piese: Sîmbătă 25 *Serafina*, comedie în 5 acte de Sardou; Duminică 26, pentru a doua oară *Serafina;* Marţĭ 28, pentru prima oară *Nou nou*, comedie-bufă de la Pelais-Royal, în 4 acte de Bisson; joĭ 30, pentru a doua oară *Nounou*.

*

Noua operă a luĭ Leoncavallo, *Bohème* a obţinut zilele aceste, un succes strălucit la Teatrul liric din Milan. Treĭ piese fură repetate; maistrul a fost chiemat, de cîte-va orĭ, la rampă.

*

Alaltă-erĭ s'a desvălit la Paris, monumentul ridicat luĭ Guy de Maupassant, în parcul Monceau. Zola a ţinut discursul festiv, amintind că într'o casă din apropiere, a căreia ferestĭ dau în parcul Monceau, şi-a început, acum 25 anĭ, Maupassant, cariera sa literară. In aceasta casă, acea a luĭ Flaubert, unde se întîlniră Goncourt Daudet, Turgenjew, Maupassant era copilul favorit şi veşnic vesel.

„Suntem fericiţĭ, spune Zola, de a pute serbători pe unul din aĭ noştri, un adevărat latin, cu mintea luminată, ideĭ-solide, creatorul unor gîndirĭ frumoase strălucitoare ca aurul, clare ca diamantul.

Intrînsul noĭ recunoaştem un frate, un urmaş al vechilor poeţĭ aĭ Franţeĭ, o rază a măreţuluĭ Soare care face pămîntul nostru să rodească.

Iel iubit pentru că aparţine familieĭ noastre de care nu se ruşina, ci era mîndru pe spiritul seŭ veritabil galic."

INFORMAŢII

— —

Corespondentul nostru scrie din Fălticenĭ:

Astă-zĭ d. colonel Petrovicĭ, comandantul regimentuluĭ 16 Suceava, a oferit în marea sală a hoteluluĭ Jambowski un dejun, d-luĭ comandant al regimentuluĭ de vânătorĭ din Cernăuţĭ, care, însoţit de P. S. S. Episcopul Suceveĭ, de d. prefect şi primar al Suceveĭ, şi de maĭ mulţĭ oficerĭ din Statul-Major austriac au sosit în Fălticenĭ, dupĕ ce au vizitat maĭ întâiu frontiera între Burdujenĭ şi Cornu-lunceĭ.

Scopul acesteĭ călătoriĭ a fost studiarea punctuluĭ celuĭ maĭ favorabil pe unde va trece linia ferată Suceava-Folticenĭ, pentru construirea căreia Statul-Major Austro-Ungar stăruește foarte mult, punând înainte spre a'şĭ atinge scopul, pe primarul de Suceava, care oferă a construi pe seama comuneĭ sale această linie, de la Suceava la frontiera noastră, pe o întindere de 21 chilometri, cu condiţiune ca Statul român să termine restul până la Folticenĭ.

Punctul vamal Bunestĭ, situat la 6 km. de Folticenĭ şi la 21 de Suceava, a fost găsit cel maĭ favorabil.

— —

Toate camerile hotelurilor Binder, Trajan şi caseĭ Gerardin aŭ fost reţinute pentru oficialiĭ invitaţĭ la serbările de 20 Octombrie.

— —

Iată ordinea chestiunilor care urmează a fi discutate în şedinţele de astăzĭ şi mîine ale consiliuluĭ comunal:

Diferite credite,

Credite suplimentare pentru recepţia M.M. L.L.

Chestia canalizăreĭ Calcaĭneĭ:

Procese şi bezmene comunale;

Alinierĭ de strade;

Alegerea unuĭ advocat în procesul cu biserica Banu;

Congediul d-luĭ Şumuleanu, chimist comunal.

— —

Primarul a redactat un apel cîtră cetăţenĭ, care va fi placardat astă seară pe zidurile oraşuluĭ.

Iată textul apeluluĭ:

Cetăţenĭ,

Cu bucurie vă anunţ că Maiestăţile Lor Regele şi Regina *vor onora Iaşul cu vizita Lor în ziua de 20 Octombrie curent, orele 10 dimineaţă şi vor petrece în mijlocul nostru patru zile.*

Cunoscînd dragostea şi devotamentul ce totdeauna aţĭ avut pentru iubiţii voştri Suveranĭ, sunt sigur că le veţĭ face o călduroasă primire, demnă de mulţii oaspeţĭ şi de tradiţionala ospitalitate acestuĭ oraş, a doua capitală a ţereĭ.

Primar, **N. Gane.**

— —

Nu este exact că cîte-va persoane israelite din localitate ar fi fost invitate la festivităţile regale. Pînă astă-zĭ nicĭ o hotărîre nu s'a luat în acest senz şi administraţia comunală n'a fixat încă lista invitaţilor din localitate.

Autorul informaţieĭ s'a cam pripit, publicînd nume de persoane carĭ aŭ şi fost invitate.

—

Prefectura de poliţie a luat următoarele dispoziţiunĭ cu privire la circularea trăsurilor şi a velocipedelor pe timpul şedereĭ în Iaşĭ a perecheĭ regale:

1. In ziua de 20 Octombrie curent de la orele 9 şi un sfert pînă la 11 şi un sfert a. m. circulaţia va fi închisă trăsurilor pe stradele Gara; Arcu; Golia până la întîlnirea cu strada Alexandri; Stefan cel mare până în str. Baston, Lăpuşneanu; Păcurarĭ; până în dreptul loculuĭ Coroĭ şi Carol, până în strada Coroĭ.

2. După plecarea M. M. L. L. Regele şi Regina de la gară, trăsurile care vor pleca de acolo spre partea de sus a oraşuluĭ, vor avea libera trecere prin şoseaua Arcu, iar acele care vor merge în partea de jos a oraşuluĭ prin stradele Golia şi Alexandri.

3. In ziua înaugurăreĭ Universităţiĭ la 21 Octombrie de la orele 9 şi un sfert a. m. şi până la orele 12 mer, circulaţia va fi închisă pentru trăsurĭ pe strada Carol începînd de la Tufli şi până în strada Asaki.

4. In seara plecăreĭ M. M. L. L. Regele şi Regina la 23 Octombrie de la orele 9 şi jumătate şi până la ora 10 seara circulaţia va fi închisă trăsurilor pe stradele Carol, Păcurarĭ, Lăpuşneanu, Golia, Arcu şi Gara.

5. Toate dispositiunile de maĭ sus sunt aplicabile şi la velocipede.

D-nii Comisarĭ de poliţie şi orĭ-ce agent administrativ sunt însărcinaţĭ cu esecutarea presenteĭ ordonanţe.

— —

Serviciul Sanitar al comuneĭ a dispus închiderea şcoaleĭ de fete *Sacré coeur*, din cauza că s'aŭ ivit 5 cazurĭ de scarlatină prinire elevele interne ale acestuĭ pension.

— —

Representaţia pieseĭ *Boeriĭ şi Ciocoiĭ*, cu care era să se deschidă azĭ stagiunea teatrală, s'a amînat pentru o zi nehotărîtă.

— —

Cu acceleratul de dimineaţă a sosit d. Haret. Ceĭlalţĭ miniştri vor sosi cu un tren special(?) lunĭ la 6 ore dimineaţa. Singur d. Ferechide ştiind că are la Iaşĭ un prefect de judeţ atît de *reprezentativ*, nu se va maĭ deranja să vie la Iaşĭ.

— —

La concursul pentru bursa de fisiolofie s'au dat ierĭ două lucrărĭ scrise: una din fisiologie: licidele acide în organismele animalelor carnivore; a doua traducerea în romînește a unuĭ text german.

— —

Mulţĭ s'au întrebat cum se face că Majestatea Sa Regina va vizita o şcoală profesională privată—şcoala *Reuniuneĭ femeilor romîne*—şi nu va vizita şcoala profesională a Statuluĭ.

Explicarea e uşor de dat. Localul şcoaleĭ profesionale din Sf. Sava e într'un hal că ceĭ în drept să tem să-l expue la viderea Regineĭ.

— —

Consiliul judeţean s'a întrunit ierĭ în sesiune ordinară.

S'aŭ constituit biroul ast-fel: I. Manu preşedinte, A. Vuluţă şi D. Alexandrescu vice-preşedinţĭ; I. Stavăr şi L. Gatoschi secretarĭ:

După constituirea biroului s'a cetit darea de samă anuală şi apoĭ s'a fixat şedinţa următoare pentru 25 Octomvrie.

— —

Din cauză că Majestăţile Lor Regele şi Regina, nu vor putea asista de cît la o singură reprezentaţie teatrală: acea a trupeĭ romîne, se zice că d-na Teodorini, văzînd că serata anunţată de d-sa nu va fi onorată cu prezenţa pereche regale, a renunţat să maĭ vie la Iaşĭ.

— —

Iată mişcarea populaţiuneĭ ieşene de la 5-11 Pctombrie:

Născuţĭ 46; 25 barbaţĭ şi 21 femeĭ: 15 creştinĭ şi 31 israeliţĭ.

Morţĭ 43 persoane: 20 barbaţĭ şi 23 femeĭ; 21 creştinĭ şi 22 israeliţĭ.

Cauzele deceselor sunt: gastro-enterită 5, Tuberculosa pulmonară 3, Bronchită 2, Pneumonia 2, Febră tifoidă 4, Anghina difterică 1.

— —

Un getto în şcoală

Ni se comunică că institutoarea claseĭ III-a a şcoaleĭ primare de fete «Sărărie No. 3,» tratează, în mod cu totul nedemn pe elevele de religie mozaică, din clas.

Ast-feliu copilele de evreu sunt aşezate în băncĭ separate şi expuse batjocurilor şi apostrofelor ruşinoase din partea institutoareĭ lor care poartă naţionalul nume Crisoscholeos.

Directoarea şcoaleĭ, D-na Comanescu, căreia i s'a adresat în diferite rîndurĭ plîngerĭ din partea părinţilor acestor eleve, oamenĭ de vază cunoscuţĭ nouă, n'a luat cu toate aceste, nicĭ o măsură, în contra institutoareĭ în chestie.

— —

Celebrul violonist *Kneisel* a sosit în Iaşĭ pentru a da un concert. Critica străină este entuziastă în descrierile pe carĭ le face asupra concertelor d-luĭ Kneisel.

Pretutindenĭ d-sa a repurtat cele maĭ briliante succese şi publicul, cunoscător de arte, l-a resplătit cu entuziaste aplauze.

Vom avea plăcerea a putea anunţa curînd ziua în care d. Kneisel se va produce, la teatrul naţional, înaintea publiculuĭ ieşan.

După cîte aflăm orchestra conservatoruluĭ sub direcţia d-luĭ Caudella şi profesoruluĭ Enrico Mezetti vor da concursul lor concertuluĭ d-luĭ Kneisel.

Biletele vor fi depuse spre vînzare la Agenţia teatrală.

— —

După cum am anunţat asară a avut loc la liceu întrunirea profesorilor, pentru a-şĭ da părerea asupra ante proectuluĭ d-luĭ Haret.

Profesoriĭ aŭ găsit bună organisarea învăţămîntuluĭ dar aŭ găsit rea modificarea adusă proectuluĭ Poni în ce priveşte salarul profesorilor, modificare care e de natura a strica toată economia leguĭ. Sistemul din proectul Poni ca şi din acel al d-luĭ Tache Ionescu este să se facă din profesorat o carieră atrăgătoare, dîndu-se aceluiaşĭ profesor cîte 2 specialităţĭ, cu un număr de oare care poate ajunge pînă la 24 ore cu o leafă de 720 leĭ şi cu gradaţia respectivă; leafă şi gradaţie care vor fi în întregime ţinute în samă la pensie.

D. Haret a redus în mare parte aceste avantaje. Gradaţia nu se va da de cît la salarul de 360 leĭ. Pentru restul salaruluĭ nu se va da gradaţie, nicĭ se va ţine în samă la pensie.

Profesoriĭ prezenţĭ au însărcinat pe d. Bădărău să redijeze părerile asupra anteproectuluĭ Haret.

— —

Comandamentul nu va maĭ fi iluminat cu electricitate. Instalaţiunele ar costa prea mult şi în al doilea loc nicĭ motorul teatruluĭ nicĭ acel al şcoaleĭ militare, nu pot da forţe necesare.

— —

Din cauză că expropiarea grădinei Pastia nu s'a făcut la timp, arcul cel mare nu se va maĭ ridica în piaţa din faţa Oteluluĭ Trajan. Insă fiind-că acest arc a fost comandat, tot se va construi şi se va pune în piaţa teatruluĭ. Acest arc va fi construit într'un stil care se amintească stilul Treĭerarhilor şi va fi iluminat cu electricitate.

„Opinia" la Peatra N.

Apogeul glorieĭ colectivităţeĭ din Peatra N.—Un primar model.—Hoţiile de la primărie făcute de inspectorul controlor Accizilor Alexandru Botez sub protecţiunea cumnatuluĭ seu primarul Adamescu.

— —

Ziarele *Adevărul, Dreptatea*, şi *Evenimentul* aŭ aratat fie-care, după informaţiunele ce aŭ putut căpăta, unele hoţiĭ ale inspectoruluĭ accizelor comuneĭ Peatra, Alexandru Botez, cumnatul primaruluĭ M. L. Adamescu, care nicĭ maĭ mult nicĭ maĭ puţin a întrodus, prin înţelegere cu contrabandiştiĭ, mărfurĭ în oraş fără a se plăti taxele comunale. Salută cu drag acest mic început şi cu atît maĭ mult drag cu cît vedem şi ne convingem că rufele murdare aŭ ajuns a nu maĭ putea fi spalate în familie la colectiviştĭ, ci se aruncă chiar de eĭ însuşĭ în viliag.—Şi ca dovadă de deplina noastra aprobare pentru această inteligentă impartialitate, întindem prietenește mîna şi le venim în ajutor cu amănunte precise la cele ce aŭ anunsat sus numitele ziare şi în special „Dreptatea" şi „Evenimentul"...

Cînd s'a strigat contra hoţiilor de la comuna Peatra, acel strigăt n'a fost de cît un slab echoŭ al alarmeĭ date de cetăţeniĭ în momentul în care *mîţa* prinse cu *sac* cu tot la bariera Peatra-Roman şi-a aratat unghiuţele, care purtaŭ stampila *Botez-Adamescu.*—Lucrurile însă aŭ fost şi sunt maĭ acătăreĭ de cum au resunat pînă la „Evenimentul" şi „Dreptatea" şi ca achit de conştiinţă cetăţenească, mă însercinez a regula, desface şi toarce cu mult zel şi preciziune caerul dătător de fire faimoaseĭ urzeliĭ *Botez-Adamescu.*

Eată-le:

Pregătirea şi Insghebarea Bandeĭ de la com. Petra N.

„Imediat după retragerea guvernuluĭ conservator, în Octomvrie 1895, d-l Mihaĭ Adamesau îndrăgostitul comuneĭ, care-şĭ lasase ca suvenir iniţialele pînă şi pe cărămida acaretelor comunale. se reîntoarce la vechile d-sale amorurĭ şi peteşte Primăriea.—Alintatul ales al administraţieĭ Albu-Negre văzîndu-se iarăşĭ în braţele drageĭ sale, o strînge la pept de astă dată cu o furie lacomă, născută din atăţea anĭ de dor, de post şi aşteptare.—Altruist însă, cum e în toate, d-l Adamescu, nu se gîndeşte numaĭ la el, ci ca orĭ-ce prins or transfug ce se respectă şi ţine maĭ cu samă de onorul luĭ de familist, d-sa începe a fi serios preocupat cu ideia cum ar administra maĭ bine avutul comuneĭ, avînd în acelaş timp în vedere interesele de familie, care de sigur se impun în prima linie orĭ căruĭ individ care cunoaşte din cursul *primar* încă—şi cu atît maĭ bine şi maĭ mult din *Primărie*—care sunt datoriile omuluĭ.—Aşa fiind lucrul şi *cuconul Mihaĭ mult maĭ mult* ale d-sale, regulează ce regulează, iar d.neĭ şi conştiincioaseĭ consilierĭ comunalĭ rădică cu multă preciziune degetul în sus şi astfel d-l *Alexandzu Botez* cumnatul Primaruluĭ îşĭ capătă osul în funcţia nou creată pentru d-sa de *Inspector controlor* accizelor comunale, în care d-l Botez e şi numit pe ziua de 1 April 1896.—Perfectă achiziţiune!!! nu însă pentru Primărie ci pentru Primar, care ca om cu prevedere şi cinstit cum se pretinde—se gîndea să adune el şi aĭ luĭ „banĭ albĭ pentru zile negre" decĭ, acum saŭ nicĭ odată!!—şi *acum* fusese timpul..... şi s'a făcut.

O dată regulat capul—al controluluĭ accizelor—era vorba de piceoare şi pentru aceasta *Cuconu Mihai* chemă pe Botez şi îl sfătueşte părinţeşte—căcĭ e priceput cuconu Maihaĭ, de oare ce e şi avocat din păcate—se deĭ afară pe toţĭ barieriĭ puşĭ de administraţia comunală conservatoare şi in locul lor se pună oamenĭ siguri şi de perfectă încredere, care la nevoe se fie orbĭ, surzĭ şi muţĭ—Cu evlavie creştinească Botez ascultă Botez ascultă pricepe şi se esecută.—Astfel barieriĭ sunt daţĭ afară unul cîte unul şi în locul lor pusu-s-au oamenĭ de încredere, toţĭ aceĭ goniţĭ în timpul conservatorilor pentru furturĭ; ear la bariera Peatra-Roman unde d. Botez credea că e maĭ uşor de *lucrat*, fiind acea barieră e alăturea de grădina şi cărămidăriea d-luĭ Primar Adamescu şi foarte aproape, în acelaş timp şi de casa cinstituluĭ inspector Botez, la acea barieră se numeşte de Şef pe individul Cernescu destituit de primarul conservator în 1895 fiind că fusese prins în o contrabandă de făină de griŭ, ce se întrodusese în oraş de ovreul Cărăbuş, renumitul contrabandist al Petreĭ.

Ast-fel regulat totul, inspectorul îşĭ povesti isprăvile şi cuconu Mihaĭ Adamescu se arată pe deplin satisfăcut zicîndu-şĭ că nicĭ o contrabandă nu maĭ poate avea loc de-acuma înainte *fără ştirea domniilor sale.*—Totuşĭ se maĭ gîndea Cuconul Mihaĭ la ceva puindu-şĭ în cap: că paza bună trece primejdia rău—ca om cu tărie la popor şi zicătoarele luĭ, cînd e vorba să fie ales—şi de aceea simţi nevoe—maĭ cu samă pentru că cumnăţelul seŭ se uită de odată în douĕ părţĭ—se pue şi un om de a d-sale, care să se uite numaĭ într'o parte adică tocmaĭ la preţiosul cumnat pe care să'l ajute în meşteşug, să vadă cît face cît prinde din diferitele trebĭ—şi dacă e cinstit la răfuealăţă faţă de campania formată care a pus peptul pentru vrednicul cumnat al Primaruluĭ.

Compldetarea Aandei

Ca om cu prevedere şi ca cel ce'şĭ cunoaşte bine neamul d. Adamescu pentru a fi sigur de dreapta împărţeală a foloaselor în cea ce priveşte campania, recomandă luĭ Botez pe servitorul seŭ de încredere de la pietrărie şi căsăpie, *Leon Trister* salariatul seŭ, căcĭ de ştiut e in Peatra, că d. Adamescu în tot deauna s'a servit în afacerite sale cîte de un evreŭ ca om de casă.—Acest Trister pe de o parte trebuea să aducă gheşefturile luĭ Botez; ear pe de altă parte se ţină în curent pe stăpînul seŭ cuconu Mihaĭ—de cea ce s'a făcut şi cît anume s'a încasat la *Casieria Bandeĭ*—Nu a primărieĭ.

Astfel banda se alcătuise în cele maĭ bune condiţiunĭ şi promitea să satisfacă cît maĭ mult posibil lăcomia membrilor eĭ în dauna lăzeĭ comunale care zadarnic ar fi aşteptat taxele din trecut ce zilnic o alimentaŭ.

Cum vedem Primarele Adamescu îşĭ luase toate precauţiunele, punînd pe cumnatul seŭ Botez Inspector Controlor ca să fure accizele şi pe *Trister* controlor luĭ Botez.—Botez însă simţi foarte bine unde ţintea cuconu Mihaĭ şi curios de a gusta din dulceaţa plăcereĭ de a înşela pe înşelător, se hotărî de a trage pe stoară pe cuconu Mihaĭ şi a lucra numaĭ pe jumatate sub ochiĭ şi controlul luĭ *Trister*; el îşĭ cumpără numaĭ decît o trăsură de un model original dar fórte încăpătoare şi caĭ, cu ajutorul cărora zilnic, întroducea, el însuşĭ, mărfurĭ în oraş fără a putea fi suspectat de *Trister* şi prin urmare de Primar;—De barierĭ nicĭ grijă nu avea; cacĭ cine ar fi îndrăznit se caute în trăsură pe cuconu Alexandru cumnatul Primaruluĭ?—iar tînărul şi mult vigilentul Inspector, veşnic în mişcare, veşnic pe la cîrciumele de dincoace şi dincolo de barierĭ ca cele de la Frăsinel, Serata, Dărmăneştĭ, etc. căra necontenit în căruţa d-sale mărfurĭ

De la Congresul de Geologie din Rusia

(Urmare)

Azĭ dimineață eram în fața luĭ Koktebel și a M-teluĭ Kara-Dagh. S'aŭ scoborît luntrele și ne-am transportat la țerm, pentru a face o escursie în interior sub conduita profesoruluĭ Lagorio. Avusesem prevederea de a-mĭ pune în buzunar câțĭ-va *biscuits* și o sticluță de vin. De la o vreme, dând de largul meŭ în munte, m'am găsit singur singurel, rătăcind ca o capră selbatică printre stîncele de pe versanul rîpos al văeĭ rîuluĭ, Otuz. Ținênd linia văiĭ și, din când în când, vederea măreĭ, am eșit la țerm. După o bae minunată și o scurtă discuție cu dejunul din buzunar o luaiŭ încet pe țerm până la Ukreplenie, de unde o barcă de pescarĭ mĕ dusă la vapor. Escursioniștiĭ nu sosiseră; profit spre a scrie ceva. Manevrele în jurul vaporuluĭ nostru a patru torpilorĭ rusești, sosirea escursioniștilor, și plecarea mĕ întrerup. Astă sară ne-am oprit în fața Sudakuțuĭ, unde mâne ne vom scoborî pentru a face o escursie în interior. Abia s'a văzut vaporul nostru și tot țermul, până pe vêrfurile stîncilor să ilumină cu focurĭ bengalice. O mulțime de luminĭ să preumblă pe mare, iar vêntul ni aduce sunetele împrăștiate ale uneĭ muzicĭ orientale. Indată ne văzurăm înconjurați de o mulțime de bărcĭ cari ni aduceaŭ pe profesorul von Vogdt (conducătorul escursieĭ de mâine) cu maĭ mulțĭ Geologĭ, veniți direct de la Petesburg (cu trenul până la Feodosia), maĭ mulțĭ ofițerĭ și vr'o două familiĭ ce'șĭ petrec vara la Sudak, care este un important centru vinicol și o mică stațiune balneară. Vaporul nostru însuși sĕ ilumineazĕ de jur împrejur cu focurĭ electrice și bengale, iar din bărcile ce ne înconjoară țîșnesc focurĭ de artificiĭ, pe când orchestra cântă manele, marșurĭ, valțurĭ și... Marseileza. Continuarea conferinței profesoruluĭ Andrusov este compromisă. Pe când îțĭ scriŭ, ceĭ maĭ mulțĭ din musafirĭ (damele maĭ ales) aŭ plecat; musica tot cântă, șampania aseminea: iar câțĭ-va savanțĭ joacă galop saŭ cancan; pas d'a maĭ scrie serios dacă pețĭ!

19 Septembre. N'a avut „Opinia" noroc; când am debarcat astă-zĭ la Sudak, poșta era plecată. Cum am ajuns la țerm am început a escalada stêncele, pentru a vizita citadela saŭ maĭ bine ruinele uneĭ vechĭ cetățĭ genoveze. In jurul unuĭ cap înalt (c. Alciak), pe un kilometru patrat de suprafață, sĕ întind aceste ruine; vr'o 2 porțĭ colosale și maĭ multe turnurĭ, de și ruinate, aŭ remas totuși maĭ respectate de veacurĭ. D'asemenea, pe coastele și la poalele stîncelor, ruinele castelului principal, cu turnurĭ și subterane; iar d'asupra tuturor, dominînd marea, ruinele citadeleĭ. Un post militar și o capelă (armeano-catolică) sĕ adăpostesc încă în aceste ruine străvechĭ, ce amintesc puterea Genovezilor și de sub care sĕ maĭ aud încă par'că suspinele resignatelor victime ale capriciilor barbare a sonioruluĭ feodal. Maĭ departe, în vale, sĕ desfășură Sudakul german (o vechiă coloniă germană) și Sudakul rusesc, renumite maĭ ales pentru viele ce le înconjoară. In aceste ruine, după un Te-Deum cu care ne-a onorat preotul capeleĭ (un preot inteligent și cu o cultură aleasă) ni s'a servit dejunul trimis de Princesa Galițin, proprietara unuĭ mare domeniu vinicol din împrejurimĭ. După dejun am făcut o scurtă escursie în comun; apoĭ, damele și ceĭ maĭ.... obosiți aŭ plecat pe drumul ce mărginește maĭ mult coasta, iar vr'o 30 am plecat cu K. von Vogdt (vesel, drăguț, savant și voinic escursionist) peste munțĭ, în interior. Am avut 7 ore de o delicioasă preumblare, care mĭ-a amintit de unele din cele maĭ pitorești siturĭ ale munțiĭor noștri, de și munțiĭ Crimeeĭ n'aŭ înălțimea Carpațiĭor, dar sĕ oglindesc în mare și aŭ o parte de floră ce nouă ni lipsește. De la o vreme am lasat și aicĭ pe geologĭ să se certe asupra teorielor susținute de uniĭ saŭ de alțiĭ, saŭ se culeagă sacĭ de fosile și, cu harta în mână, am luat-o după obiceiŭ d'a dreptul peste stîncĭ, spre a eși de cealaltă parte a munteluĭ, într'un golf înconjurat de un frumos amfiteatru de pădurĭ (cu mîndri stejarĭ și frumoșĭ codri) și de viĭ, în care, vaporul eșindu-ni înainte, trebuia să ni trimită barcele și pe țermul căruia se ridică castelul prințuluĭ Galițin, unde trebuia să ne întâlnim cu toțiĭ.

(va urma)

Vellea.

ULTIME INFORMAȚII

PARISUL

de

EMILE ZOLA

Cea din urmă operă mare a mareluĭ Zola PARISUL a stîrnit o senzație în lumea întreagă de la publicarea primelor rînduri chiar.

Ca o emoțiune electrică s'a resimțit pretutindenĭ evenimentul literar fără pereche în literatura modernă. Ziarele sunt smulse și trecute din mînă 'n mînă; frazele se sorb și emoțiile se comunicĕ din proza sugestivă a mareluĭ romancier naturalist.

PARISUL va apare foarte în curînd în folletonul „Opinieĭ". Cetiți Opinia și urmăriți Parisul, geniala operă a luĭ Zola.

Mareșalul curțeĭ, d. Filipescu, a sosit în oraș.

Asupra uneĭ „drame familiare" ni se scrie din Fălticenĭ: o bucătăreasă, guralivă ca toate maestrele cuhniei, denunță stăpînuluĭ ieĭ, înalt funcționar financiar, că doamna ar nutri oare-carĭ simpatiĭ pentru un domn care ie funcționar și dînsul.

Soțul, utilizînd de acea modă a plecăreĭ de a casă, se reîntoarse curînd și constată veracitatea faptelor denunțate de bucătériță.

Funcționarul superior trase cîte-va focurĭ de revolver asupra cavaleruluĭ fără a-l rănĭ.

Doamna a fost expediată la părințiĭ ieĭ, în Iași.

Ședina de aseară a consiliuluĭ de higienă n'a putut avea loc din cauză că majoritatea membrilor consiliuluĭ n'a respuns la convocare.

O scenă nostimă la consiliul comunal:

Se discută angajarea unuĭ advocat care se pledeze în procesul dintre comună și epitropia bisericeĭ Banu. D. Gane propune, pe d. Gr. I. Buicliu, deputatul colectivist.

D Cozadini: Cine? D. Gr. M. Buicliu.

D. Gane: Nu frate: Gr. I. Buicliu **al nostru.**

Au depus cu succes examen la procedura civilă d-niĭ: Popovicĭ I., Mandrea Al. și Oct. Velciu.

De asemenea aseară a avut loc examenele de Mecanică și Geometrie analitică.

Consiliul Comunal

D. Gane s'a întrunit ierĭ după amează cu aĭ săĭ în ședința publică, au deviat maĭ în urmă în concialabul tainic și s'au ilustrat prin o adevarată manie de risipă.

Colectivitatea a întrat cu cap cu tot în fondul milioanelor. Se votează credite, suplimente și chiar burse și diurne pentru aceĭ pe care soarta, într'un moment de dispoziție, i-a așezat pe copacul genealogic al vre-unuĭ consilier comunal.

Primăria are un chimist comunal, pe d. Șumuleanu. Dînsul a reușit la un concurs care-i dă o bursă pentru a studia chimia la Berlin.

Din momentul acesta logic este ca d. Șumuleanu să se retragă din postul pe care-l ocupă, căcĭ este cert că, întors doctor din Berlin, d. Șumuleanu va refuza a maĭ ocupa postul seu comunal.

Colectiviștiĭ, însă, carĭ aŭ nutrit totdeauna cea maĭ mare dușmănie pentru cinste ca și pentru logică, aŭ judecat altfel lucrurile.

Nu numaĭ că s'a acordat congediul pe timp de un an cerut de chimist, dar i s'a votat, pe lîngă leafa obicînuită, și o diurnă cu care să-șĭ plătească suplinitorul.

Aceasta după stăruințele și călduroasele recomandațiunĭ ale d-luĭ Tacu, un om care știe ce ie Chimia și ale consilieruluĭ Velciu, care nu s'a sfiiĭ a-șĭ susținea ruda, căcĭ consilierul ie moșul sau cuscrul chimistuluĭ.

Care va zică d. Șumuleanu va primi *600 leĭ* lunar din partea comuneĭ, *300 leĭ* lunar bursa Răducanu Simonide, ca să studieze chimia la Berlin.

*

¿Cît cheltuiește comuna cu preparațiunele pentru primirea perecheĭ regale?

S'a votat suma de *30,000* leĭ, cu care sumă orașul a fost invadat de drugĭ. In ședința de ierĭ primarul, cu voacea d-sale de bărbat deprins a pronunța fără emoție sumele marĭ pe carĭ le dă din punga altora, a declarat că, peste fondul de *30000* leĭ s'a maĭ cheltuit suma de *15000* și că maĭ trebue încă *18000* leĭ.

Care va zică s'aŭ cheltuit *63,000 leĭ*, fără a se preda cel maĭ elementar act justificativ.

*

Maĭ departe —în aceeașĭ ședință. Primăria are un serviciu contencios și un avocat, plătit cu 500 leĭ lunar. Dar de cîte orĭ vine ocazia ca acest avocat să se producă, primăria angajează un avocat străin —străin în înțălesul că nu ie de cît liberal-național. Dar primarul, respunzînd uneĭ intreruperĭ a consilieruluĭ Cozadini, i-a zis *pe nume* avocatuluĭ angajat în procesul primărieĭ cu epitropia bisericeĭ Banu: «ie *al nostru*», a zis d. Gane.

*

S'au maĭ votat apoĭ: *2000 leĭ* pentru mobilarea serviciuluĭ tehnic, *6500 leĭ* „un rest" datorit de d. Tacu pentru boiĭ comunalĭ, suma de *200 leĭ* pentru păzitorul *desființatuluĭ* spital de izolare. Până acum s'a votat 600 leĭ pentru acest spital—*desființat*!

S'a maĭ votat suma de *500 leĭ* pentru *măturĭ, fitil*, etc.

Uf!

De la producția ce se va da la Conservator, cu ocazia viziteĭ ce M. S. Regina va face acesteĭ instituțiunĭ, au fost scoșĭ din program, d-niĭ Borteanu, Zingher și Gheorghiu, absolvențiĭ aĭ Conservatoruluĭ. Aceasta e o greșală cu atît maĭ mare, cu cît, dacă e vorba să se arăte ce rezultate a dat conservatorul din Iași, nu trebuiaŭ împedecați ceĭ maĭ talentați dintre absulvenți de a se produce înaintea M. Sale.

După ridicarea ședinței de ieri a consiliuluĭ comunal, o ședință secretă a avut loc în camera primaruluĭ unde s'a discutat asupra diferenduluĭ Chaigneau-Bejan. Ședința secretă a durat pînă la orele 7 jum. seara și nicĭ o hotărîre n'a putut fi luată, rămînînd ca, în ședința de astă-zĭ a consiliuluĭ să-ĭ se dee soluția.

D. Tacu, nu s'a ferit de a ataca viŭ pe d. Chaigneau, susținînd că inginerul șef ar fi dovedit cu această ocazie o crasă incapacitate.

La cuvintele d-luĭ Tacu, consilieriĭ aŭ rămas foarte indignați. D. Cozadini nu s'a ferit de a apostrofa foarte violent pe d. Tacu, amintind lucrurĭ prea puțin plăcute pentru d. ajutor al d-luĭ Gane, dar care făceaŭ pe Lepadatu să jubileze.

„Denunțați fapte incorecte în contul inginerului, dacă le știți, dar nu urmați calea aceasta de a ataca un om pe o temă așa de subredă atuncĭ cînd comisiunea instituită a recunoscut dreptatea inginerului—a strigat furios d. Cozadini.

Primim o interesantă corespondență din Dorohoiŭ asupra moduluĭ basibuzucesc de administrație a cneazuluĭ Moruzi. Din cauza abundenței de materie, nu putem publica de cît în numerul de mîne această corespondență.

La Institutul Antirabic din localitate s'aŭ internat următoarele persoane mușcați de cînĭ turbați:

Grigore Dumitru din comuna Băicenĭ, jud. Iașĭ; Maria Chihaia din comuna Rînzeștĭ, jud. Tutova; Safta și Catrina Bontăș, comuna Crețeștĭ județul Fălciu; Costache Mihalache din comuna Stînceștĭ jud. Tutova și Frosa Rusu din Iașĭ str. Păcurarĭ No. 40.

Erĭ seara pe cînd artiștiĭ teatruluĭ se duceau la repetiția generală a pieseĭ Boerĭ și Ciocoĭ *cu care era să se înceapă stagiunea, aŭ primit o adresă de la primărie prin care se înștiințează comitetul Teatral că din pricină că oamenii de la casa mașinelor fiind obosiți peste măsură cu instalația electricității pe piața Teatruluĭ, piața Unirea, etc. nu se poate începe stagiunea pe ziua de 16 curent.*

Aceasta e a treia amînare a incepereĭ stagiuneĭ teatrale.

Prima reprezentație va avea dar loc, la 21 Octombrie și va fi gratuită. Bugetul teatruluĭ ie astfel intocmit ca de la 1 Octombre, societatea dramatică să-și înceapă spectacolele, și să incaseze venitul.

Amănîndu-se, însă cu o lună, aceasta însamnă falimenlul sigur,

Toți membriĭ comitetuluĭ lipsesc din Iași, iar artiștiĭ sunt zăpăciți și nu maĭ știu ce să facă.

S'a observat în cercurile universitare faptul că ministrul instrucțiuneĭ a comis indelicateța de a nu invita nicĭ o universitate străină la inaugurarea noueĭ universităților din Iași.

Aceasta se impunea cu atît maĭ mult cu cît studențiĭ și profesoriĭ ieșenĭ aŭ fost invitați la toate serbările universitare străine.

Un profesor universitar, protestînd ierĭ seara față cu un înalt demnitar al guvernuluĭ contra acesteĭ lipse de colegialitate, demnitarul a respuns că invitațiunile eraŭ făcute dar că ele aŭ fost oprite de d. Sturdza, **căruia i era teamă de o manifestație a studenților străinĭ contra Austro-Ungarieĭ.**

Masala până în măduva oaselor.

Prin ante-proiectul d-luĭ Haret asupra reformeĭ învățămîntuluĭ secundar, se creeazĕ străinilor o situație cu totul excepțională.

Intru cît nu vor fi locurĭ disponibile, accesul liceelor și al gimnaziilor va fi oprit străinilor, iar locurile vacante nu vor putea fi ocupate de cît contra uneĭ taxe, de care străinul nu va putea fi scutit în nicĭ un caz.

In privința acestora, Opinia va publica mîne un articol al d-luĭ Al. A-Bădăreŭ.

Intrunirea Studenților

Asistența.—Discursul d-luĭ Georghiade.—Manifestația.—Studențiĭ ovreĭ.

După cum am anunțat în numărul de ierĭ, studențiĭ aŭ fost convocați într'o întrunire, pentru a discuta asupra situațieĭ ce li s'a creat cu ocazia festivităților regale. *D. Georgiadi,* spune că în această chestie studențiĭ aŭ lucrat d'an doasele.

Prin proclamația d-luĭ Culiano s'a dat studenților latitudinea de a-șĭ determina singurĭ rolul lor, or, în cazul acesta, era logic ca comitetul studențesc, avînd un mandat imperativ, să prezinte autorităților hotărîrea studenților, și astfel rezoluția studenților să se înscrie de-a dreptul în program.

Studențiĭ, în loc să urmeze această cale, aŭ ales un comitet care să se înțeleagă cu autoritățile și apoĭ să comunice studenților *concesiile* ce le tac autoritățile studenților. D-sa acuză comitetul că nu s'aŭ invitat universitățile străine și în special acele universităților carĭ sunt frequentate de studențĭ rominĭ.

Maĭ reiesă faptul că rectorul invită toțĭ studențiĭ de ce atuncĭ nu s'a ales în comitetul de recepție și reprezentanțĭ aĭ studenților evreĭ.

După acea d-sa întreabă care e situația studenților la înaugurarea universității? avea-vor întrare măcar?

D. Velciu, caută să respundă d-luĭ Gheorghiade, arătînd că comitetul de recepțiune s'a interesat de toate. D-sa spune că în virtutea uneĭ insignĭ anumite, intrarea în tribună la universitate va fi liberă studenților. La teatru administrația comunală a acordat 100 galeriĭ pentru studențĭ și 35 balcoane pentru studente. D-sa arată că din cauza lipseĭ de timp invitațiunile universităților n'au putut fi făcute.

D. Uscatu, atacă pe d. Gheorghiade pe motivul că altă dată era în contra evreilor și astă-zĭ din senin se face apărătorul lor. D-sa, ca student evreu refuză serviciile d-luĭ Gheorghiade.

Intreaga sală protestează în contra cuvintelor d-luĭ Uscatu și toțĭ recunosc inoportunitatea ziselor acestuĭ student.

Se citește apoĭ programul participăreĭ studenților. In chestie prealabilă d. Gheorghiade propune alegerea în comitet a d-luĭ Steuermau și d-reĭ Albertina Segall.

Propunerea se primește.

Se votează apoĭ în întregime propunerea d-luĭ Velciu, iar la punctul privitor la o retragere cu facle se naște o discuție furtunoasă.

Iată propnnerea în chestiune:

1) Studențiĭ vor fi reprezentați la gară prin comitetul de recepție la care se alătură și d. Steuerman și d-ra Segal.
2) Se va oferi un buchet regineĭ din partea studentelor Culianu, Ureche, Mărgineanu și Segal.
3) La inaugurarea universitățeĭ vor fi reprezentați toțĭ studențiĭ, avînd intrare în tribune.
4) Studențiĭ vor avea liberă intrarea la teatru.
5) Studențiĭ vor face o manifestație la palat în seara inaugurăreĭ universităților.
6) D. Leatris va vorbi în numele studenților la Universitate.
7) Comitetul ales va merge la recepția regală.
8) Comitetul va aduce la îndeplinire hotărîrele studențeștĭ.

Ministrul instrucțiuneĭ, d. Haret, a sosit astăzĭ dimineață în oraș spre a se consfătui asupra hotărîrilor de luat cu privire la festivitățile pentru inaugurarea universității.

D. Haret a convocat pentru astăzĭ la 10 ore, în sala prefectureĭ de județ, pe dd. Culianu, arhitectul Blanc, ambiĭ prefecți, primarul și cele două ajutoare, comisiunea comunală delegată pentru pregătirea festivităților și pe dd. general Iarca și colonel Cica.

Consfătuirea continuă în momentul în care scriem.

In vederea copiosuluĭ prînz regal ce urmează a se da lunĭ seara la palat, oficialitățile colectiviste diu localitate, cu deosebire acele cu făcliile pustiite de vreme, au dat navală pe la dantiștĭ ca să'șĭ comande garniturĭ întregĭ și semi garniturĭ de dințĭ.

Această idee ne-a sugerat-o desele vizite făcute zilele aceste de d. Mîndru la dentista Zuhr, d-sa ține se vede de a nu rămănea pe jos de tovarășiĭ seĭ mîncătorĭ și de aceea s'a adresat celeĭ maĭ renumite dentiste din orașul nostru.

Se caută la tipografia „Dacia" un puitor de coală la mașină.

acasă la d-luĭ de unde apoĭ se destribueaŭ proprietarilor respectivĭ, după ce Inspectorul își lua cuvenita mulțumită despre care habar n'avea *Leon Trister* și maĭ habar încă sermana casă comunală văduvă de taxe.

In cea ce privește campania de fraudă, din care Botez făcea parte, el o servea prin *Trister*' care îĭ procura clientela; *Trister* se înțelegea cu comersanțĭ îĭ aducea la Botez, de se convinea asupra prețuluĭ, compania lua baniĭ și marfa era treeută prin barieră fără ca să zică cineva vre-o vorbă! căcĭ doară cuconu Alexandru era acolo și care spunea barieruluĭ să daĭ drumul că taxele sunt plătite.

Ast-fel aŭ mers lucrurile și și aŭ mers de minune, dovadă e lada de fer a comuneĭ, pînă în noaptea de 4 Septembrie, cînd cinstitul Inspector fu prins cu mănța'n sac saŭ maĭ bine de-a dreptul zis: cu 8 butoae de gaz introduce fraudulos de d-sa în oraș, butoae care aparțineaŭ comersantuluĭ Catz ce s'aŭ achitat față de d-l Botez și compania d-sale pentru a avea dreptul de a trece alăturea de casieria comunală.

Descoperirea Pungașilor

In noaptea de *4* Septembrie, cele 8 butoae cu gaz ale luĭ Catz, sunt aduse pintre oarele 10—11 la bariera Peatra-Roman, unde e ca șef și instrument orb a luĭ Botez vestitul *Cernescu*, Botez se prezintă în persoană la barieră și luînd căruța cu gaz sub ocrotirea luĭ le duce la depoul luĭ Catz, le vără înlăuntru și închizînd magazia, ea cheea la el pînă ce se va răfui complect cu Catz.—Pe drum căruțele fusese observate și oprite de sergențiĭ de vil, însă Botez care urma de aproape șirul căruțelor, porunci serjenților sa le de, drumul fiind-că taxele s'aŭ încasat: sergențiĭ, care cunosc bine activitatea cinstită a d-luĭ Botez, încă maĭ de mult, urmăresc căruțele constatînd depunerile gazuluĭ în magazinul luĭ Catz și raportează faptul comisaruluĭ de gardă și acesta Poliției.—A doua zi cînd începuse se dea alarma în oraș, casierul comunal alăturea cu comisarul, pășesc în anchetă și descopăr introducerea frauduloasă a gazuluĭ în oraș făcută în persoană de Inspectorul controlor al accizelor împreună cu Leon Trister—descoperire care se constata chiar din declarațiunele uniforme ale căruțașilor, ale sergenților, ale proprietarilor gazuluĭ, familia Catz și ale servitoruluĭ Primaruluĭ *Leon Trister.*

Indată după constatare, gazul se confiscă, ear șeful de barieră, *Cernescu* e destituit de cinstitul ajutor de primar Gh. Stefănescu de oare-ce primarul Adamescu, de rușine fuge în acea zi din oraș, și *d. procuror Cugler* a treia zi vrînd-nevrînd și cu adînc regret anchetează și d-ta faptul, a-l constata de adevărat dă pe inspectorul controlor Al. Botez în judecată împreună cu *Leon Trister* servitorul și omul de încredere al primaruluĭ Adamescu și familieĭ sale, refuzăînse a merge să facă perchiziție la domiciliul luĭ Botez, în a căruia beciu și camera se aflau maĭ multe coloniale și spirturĭ de contrabandă, ceia ce i se pusese în videre prin denunsul verbal al d-luĭ Grigore Gr. Isecescu.—E. procuror Cugler se temea se scormolească prea mult, care nu miroasă reu maĭ pe urmă tot nasuluĭ d-sale; căcĭ de, d. Adamescu, cumnatul hoțuluĭ, e și deputat din nenorocire, și ce nu poate face un deputat, atuncĭ cînd un procuror nu i se supune cu tot servilismul—ca cel al d-luĭ Cugler, bună oară.

Afacerea neputîndu-se face mușama din cauză că lumea țipă plina de indignare, d. Cugler tremurînd, o dă la instrucție, și primărieĭ îĭ face o adresă cerându-i destituirea controloruluĭ Botez; —care ne fu însă mirarea cînd în acea zi chiar după primirea adreseĭ procororuluĭ d. primar Adamescu chemă pe cumnatul seu Botez—aĭ cere demisia pe care nu o aprobă, nețînînd în samă primarul deputat, mijlocirea parchetuluĭ.

Judecătorul de instrucție dă mandat de aducere luĭ *Botez* și *Trister* pentru ziua de 15 Septemvrie, acest mandat însă se esecută nu maĭ în privința luĭ *Trister*, pe care judele-instructor îl depune,—cît privește însă pe Botez d. polițaĭ declară că nu-l găsește în oraș, și lucrul rămaseră baltă.—De altmintrelea cu toțiĭ ne așteptăm la așa ceva; căcĭ de, cum să se aresteze pe cumnatul primaruluĭ Adamescu maĭ cu samă cînd Adamescu stăpînul luĭ *Trister*, și a luĭ Botez este deputat și fervent susținător al mult ispitituluĭ și 'ncercatuluĭ *prefect Nicu Albu.*—Unde maĭ pui încă că d. prefect, ca un înalt și cinstit politician și fabricant en gros de mușamale, a declarat-o sus și tare cînd s'au reînturnat din Bucureștĭ unde era dus în timpul descoperireĭ contrabandeĭ) că rău s'a făcut ceea ce s'au făcut și a oprit orĭ-ce urmărire a luĭ Botez pentru a nu se aduce un blam partiduluĭ, și dacă aseminea declarație întovărășită cu o ușoară încruntare a sprinceneĭ prefectoriale, a fost în stare se moae pe dîrzul Cugler, (dîrz cînd nu trebue) apoi încă pe mlădiosul și naivul polițaĭ Daicescu.

Toată banda de la primărie spalată și aparată de banda prefectorială, administrație și comună dau mînă cu mînă și ca ielele în miezul nopțeĭ joacă hora pe ruinele acestuĭ județ și comună.

Afacerea *Botez Adamescu* nu se sfîrșește numaĭ cu acest început, ci instrucția, după cît aflăm, de și cu frică și cutremur a maĭ constatat, se zice încă vre-o 20 de cazurĭ analoge, pe care ne oprim a le arăta pînă ce vom vedea ce se va maĭ face, căcĭ știut este de toată lumea că primarul Adamescu ajutat de prefectul Albu, caută se 'n năduși totul temîndu-se a nu se vedea tărăți și d-lor înaintea judeluĭ instructor.—De acea instrucțiunea e în lincezală, de sigur are nevoe de un stimulent viguros pe care ne făgăduim a-l procura și în așa mod în cît se topească toate mușamalele și se iasă la iveală în toată goliciunea, hoția bandelor de contrabandiștĭ, pungașĭ și falșificatorĭ, care jefuesc comuna și județul.

Totum.

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpușneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ. Busturĭ mărime naturală. Reproducțiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelierului: Esecutare artistică și prețurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

Dimineața și Seara

Calde din Cuptor

se scoate

Chifle, Franzele, Cozonacĭ, etc.

la

Prima Franzelerie de lux

Str. de Sus 168 **Ferd. Szakmáry** Str. de Sus 168

Premiat de 2 orĭ cu medaliĭ de aur

De închiriet și de vênzare

Casile din str. de Sus No. 71, compusă din un salon, două odăĭ, un vitraj bucătărie și pivniță, casile No. 25, un antret, un salon, două odăĭ, o bucătărie, o sufragerie și pivniță.

A se adresa la d. Gh. Smîdu, str. de Sus, No. 71.

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Târgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a ser vi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ

Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărău, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurarĭ

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat					
	Cl. I.		Cl. II		Cl. III	
	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

LEGĂTORIA DE CĂRŢI

şi

Incadrare de Tablouri

a tipografieĭ „Dacia"

Iaşĭ, 42 Strada Golia, 42.

Execută, cu cea maĭ perfectă acurateţă şi promptitudine toate lucrările aingătoare de această branşă.

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

Agenţia Teatrală

28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentrn ziarul *„L'Indépendance Roumaine"* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames"*, *„Les petites Gravures"* şi *„La Confection"*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

---

LIBRARIA şi PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICĬ

IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hârtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pânză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULNĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ

1 LEU FLACONUL

Dacă voiţĭ să beţĭ o cafea bună şi higenică cereţĭ la toate băcăniile

N U M A I

CAFEA REGALA

La fabricei A. WEINREB din Iaşĭ

Premiată la expoziţia din Paris 1889 cu MEDALIE DE ARGINT

Singurul surogat SPORNIC şi NUTRITIV care dă cafeleĭ o AROMĂ şi un GUST FOARTE PLĂCUT. Analizele celor maĭ marĭ chimiştĭ aŭ gâsit-o cea maĭ PERFECTĂ şi CEA MAI HIGIENICĂ.

1000 vedre VIN de COTNARI

Recolta 1886, din pivniţa Roznovanu de vînzare. A se adresa strada Assachi No. 12.

Dimitrie Greceanu

Avocat

Strada Asachi

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ" „GENERALA" *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ ***Ión S. Ionescu***

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille,* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

„DACIA"

TIPOGRAFIE-EDITOARE

Strada Golia 42—IAŞI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURI

Borderourĭ şi Compturĭ

Cărţĭ de vizită

REVISTE LITERARE ŞI ŞTIINŢIFICE

în orĭ-ce format şi limbă

Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare

TEZE

SCRISORI COMERCIALE

Cărţĭ-adrese

BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE

MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE

în diferite culorĭ şi mărimĭ

etc. etc. etc.

ETICHETE

Bilete de logodnă şi de nuntă

MENIURI

CĂRŢI DE ABONAMENTE

CIRCULĂRI

CONDICI à SOUCHE

BILETE FUNERARE

FELICITĂRI

CĂRŢI DIDACTICE

CONDICI şi REGISTRE COMERCIALE

etc. etc. etc.

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA"

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru	1 an	40 leĭ
«	6 lunĭ	20 «
«	3 lunĭ	10 «

DE INCHIRIET

Renumita grădină „Chateau aux fleurs" impreună cu o pivniţă foarte vastă şi o odaie-bufet.

Pentru informaţiunĭ a se adresa d-lu Administrator al tipografieĭ „Dacia".

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA", Tipografia-editoare Str. Golia.—Iaşĭ.

ANUL I No. 140 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — SÎMBĂTĂ 18 OCTOMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Conflict între D-niĭ Poni şi Haret

Chestia evreilor în Proectul Haret.

In unele părţĭ proectul d-luĭ Haret este cel maĭ complect, cel maĭ bun din toate proectele de lege asupra reformeĭ învăţămîntuluĭ, din cîte s'a prezentat pînă acuma. In special în ce priveşte chestia fundamentală a organizăreĭ învăţămîntuluĭ secundar d. Haret merită aprobarea unanimă a tuturor celor, ce se interesează serios de şcoala noastră.

Imĭ pare răŭ că sunt nevoit să mĕ ridic din toate puterile contra uneĭ dispoziţiunĭ din proectul Haret, care nu e o dispoziţiune de ordin didact ci o dispoziţiune care interesază una din cele maĭ grave chestiunĭ de stat.

Iată în adevăr cum sună art. 2 din proect:

„Instrucţiunea secundară şi superioară este gratuită pentru fiiĭ „de Romînĭ.

„Fiiĭ de străinĭ pot fi primiţĭ în „şcoalele de diverse grade de învă„ţămînt, dacă vor fi locurĭ dispo„nibile, după ce se vor satisface „cererile fiilor de Romînĭ. Eĭ vor „plăti atuncĭ o taxă care se va „fixa prin regulamente pentru fie„care şcoală şi care se va varsa „la Casa şcoalelor.

„Ministerul poate dispensa, în „parte saŭ în totul, de plata a„cesteĭ taxe pe şcolariĭ meritoşi „şi saracĭ.

Dacă la acesta, adăogăm dispoziţiunea din art. 16 din proect, care dispune că efectivul uneĭ clase de şcoală secundară, să nu întreacă 60 de elevĭ, atuncĭ vedem lămurit că d. Haret decretează excluderea evreilor din şcoalele secundare, cel puţin în centrele maĭ principale, cu o numeroasă populaţiune şcolară.

La ultima sa circulară, către directoriĭ şcoalelor secundare, d. Haret se arată foarte spăriet de sporirea elevilor de gimnaziu. Faptul e de netăgăduit: suferim de pletora candidaţilor pentru gimnaziu. Tocmaĭ aceste pletorĭ ne conduc la concluziunea de maĭ sus, adică că maĭ la toate şcoalele secundare nu se vor maĭ găsi locurĭ disponibile pentru străinĭ.

Deosebirea aceasta între şcolarĭ fiĭ de romînĭ şi şcolarĭ fiĭ de străinĭ apare întâia dată la 1886 în memoriul corpuluĭ didactic din Iaşi, relativ la proectul prezentat atuncĭ de d. D. Sturdza.

D. Sturdza prin art. 98 din proectul său propusese următoarele: *„Invĕţătura în şcoalele secundare ale statuluĭ este fără nicĭ o plată.* Profesoriĭ din Iaşĭ a cărora suflet erau pe atuncĭ d-niĭ Poni şi Palade propusese să se dee următoarea redacţie articoluluĭ 98:

„Invĕţătura în şcoalele secun„dare ale statuluĭ este fără nicĭ „o plată pentru copiĭ de romînĭ. „Aceĭ străinĭ vor plăti o taxă a„nuală de 10 leĭ.

Consiliul general al instrucţiuneĭ adoptînd principiul din memoriul profesorilor de la Iaşĭ a cerut numaĭ rîdicarea taxeĭ străinilor de la 10 la 15 leĭ.

D. Poni în proectul său, călăuzit de aceleaşĭ idei ca şi autoriĭ memoriuluĭ de la Iaşi şi ca şi d. Haret, lasase o formă cam vagă redacţiuneĭ articoluluĭ corespunzător. Iată cum suna art. 3 din proectul Poni:

„Fiiĭ de străinĭ pot fi primiţĭ în „şcoalele de diverse grade de în„văţămînt, dacă vor fi locurĭ dis„ponibile. Eĭ vor plăti atuncĭ o taxă."

Cum vedem evoluţia chestieĭ străinilor, în şcoală a ajuns foarte departe. Plecînd de la o simplă deosebire între romînĭ şi străinĭ, cu o consecinţă îngreuitoare dar nu insuportabilă, acea a plătireĭ de taxe, a ajuns la excluderea pur şi simplu din şcoală a străinilor:

De o cam dată această dispoziţiune îşĭ va produce efectul numaĭ pentru şcoalele secundare, unde în multe dintr'însele de anĭ întregĭ, nu maĭ sunt locurĭ, nu disponibile dar nicĭ suficiente: In curînd înse excluderea, se va întinde asupra admitereĭ la lucrările de laboratoriu, de clinice şi apoĭ chear la facultăţile de medicină, căcĭ nu trebue să uităm că dispoziţiunea de care vorbesc priveşte instrucţiunea *secundară, specială* şi *superioară.*

Să nu ne ascundem după degete cum fac uniĭ carĭ explică măsura d-luĭ Haret prin raţiunĭ bugetare. Dacă statul nu poate cu mijloacele sale ordinare, să cheltuească cît ar trebui pentru învăţămîntul secundar, atuncĭ să se pue o taxă scolară pe toţĭ cum există maĭ în toate ţările şi cum a fost propus'o V. Conta prin proiectul seŭ, putîndu-se aduce un corectiv la acestea, dispenzîndu-se pe ceĭ de tot saracĭ sau pe ceĭ meritoşĭ.

Măsura luată de d. Haret contra străinilor carĭ au deja în mîna lor comerţul şi industria noastră, este atît maĭ neînţeleasă cu cît e propusă, în ajunul alteĭ măsurĭ carĭ se dă ca probabilă şi care e împregnată de un spirit tocmaĭ contrar celuĭ de care se arată animat pentru moment d. Haret.

In curînd guvernul din care face parte d. Haret are să propue modificarea art. 7 din constituţie, în senzul lărgireĭ drepturilor străinilor în ce priveşte proprietatea imobiliară. Aş dori să ştiŭ cum va justifica d. Haret acordarea unor drepturĭ de a cărora consecinţe trebue să ne îngrijim, cînd pe de altă parte exclude din şcolĭ, pe aceştĭ străinĭ carĭ în curînd vor deveni coproprietarĭ cu noĭ, pe pămîntul acesteĭ ţĕrĭ?

Dar să întrăm în miezul chestieĭ şi să cercetăm dacă măsura luată de d. Haret este dreaptă şi în interesul statuluĭ romîn.

Aceasta pe mîine.

A. A. Bădărĕŭ

ADMITEREA ÎN ŞCOALELE SECUNDARE

— —

Se suprimă examenul de admitere pentru intrarea în şcoala secundară. Dacă sunt maĭ multe cererĭ de cît locurĭ disponibile, se vor admite candidaţiĭ în ordinea medieĭ din certificatul de şcoala primară.

Efectivul normal al uneĭ clase secundare este de 30 până la 60 şcolarĭ.

Nu se admite corijare.

Recrutarea corpuluĭ didactic

Asupra acestuĭ punct d. Haret a consacrat în întregime dispoziţiunile din proiectele d-lor Poni şi Tache Ionescu, precizînd însă maĭ bine, printr'o redacţiune, fericită economia legeĭ.

Fie care profesor va putea fi obligat să predee două materiĭ. Numărul orelor se vor putea rîdica până la 24 ore pe săptămînă. Salarul va fi socotit a cîte 120 leĭ pentru fie care 4 ore saŭ fracţiune de 4 ore. Or care ar fi numărul orelor, un profesor va fi plătit cu minimum de 360 leĭ pe lună.

Ministerul are însă dreptul a impune profesorilor până la 12 ore de curs pe septămînă în orĭ ce şcoală secundară din acelaş oraş. Profesorul însă poate să renunţe de bună voe la parte din numărul orelor sale de curs cu reducerea lefeĭ în proporţie.

Gradaţia rămîne ca în legea actuală.

Candidaţiĭ la profesorat vor trece un examen de capacitate din materiile de liceŭ şi din programul de licenţă.

Se vor ţine examine de capacitate la una din cele două universităţĭ dinaintea uneĭ comisiunĭ numită de minister pe un period de 6 anĭ.

Examenul va consta: în probe scrise care vor fi eliminatoriĭ; probe orale care vor fi extemporale; probe de practică pedagogică după o pregătire de 2 ore.

Or ce candidat va trebui să treacă examen din cel puţin două specialităţĭ.

Numirea profesorilor

Cînd un loc de profesor va rămîne vacant, aceasta se va aduce la cunoştinţa generală prin Monitorul Oficial. Doritoriĭ de a ocupa locul vacant vor petiţiona la minister până într'o lună. Numirea se va face de ministru, după următoarea ordine de preferinţă:

In prima linie va împlini numărul de ore de curs ce are drept, în virtutea art. 37, să impună profesorilor din acelaş oraş;

In a doua linie va numi dintre profesoriĭ în funcţie din acelaş oraş, care figurează pe tabelele de capacitate şi care vor fi făcut cerere, preferind pe ceĭ carĭ aŭ maĭ puţine ore de curs şi cu condiţiune ca să nu fi suferit în ultimiĭ cincĭ anĭ nicĭ o pedeapsă maĭ mare de cît cenzura şi să aibă în favoarea lor avizul consiliuluĭ inspectorilor secundarĭ;

In a treia linie dintre profesoriĭ titularĭ, din alte oraşe, care ar cere transferarea.

In a patra linie dintre ceĭ înscrişĭ în tabloul respectiv, carĭ încă nu sunt numiţĭ, după ordinea înscriereĭ în tabloŭ.

Profesoriĭ, carĭ vor fi funcţionînd cu titlul provizoriu sau definitiv la punerea în aplicare a acesteĭ legĭ, vor păstra catedrele lor, aşa cum vor fi în momentul acela. Leafa şi gradaţiunea vor continua a li se plăti ca şi pînă acum conform legeĭ din 1883.

Actualiĭ profesorĭ de curs secundar, carĭ vor cere, vor putea fi admişĭ să treacă examenul de capacitate, prevĕzut la art. 23 pentru o singură specialitate pe lîngă aceea pentru care au concurat cînd au întrat în învăţămînt.

Pentru limbele moderne se pot angaja şi străinĭ cu contract pe termen până la 10 anĭ. De aseminea ministrul va putea modifica în acest punct legea prin regulament cînd numĕrul celor înscrişĭ în conformitate cu legea, pe tablourile de capacitate ar fi insuficient.

Examenul de definitivat din proectul Poni se suprimă. Profesoriĭ provizoriĭ după 3 anĭ de funcţionare sunt numiţĭ definitivĭ, în urma avizuluĭ favorabil a consiliuluĭ inspectorilor.

Inamovibilitatea corpuluĭ didactic

De şi cuvîntul nu e scris în proect, totuşĭ profesoriĭ definitivĭ vor fi inamovibilĭ, de oare-ce permutarea este considerată ca o pedeapsă grea şi care nu poate fi pronunţată de cît de comisiunea de judecată.

Suspendarea, permutarea, excluderea temporară vor fi pronunţate de o comisiune de judecată. Comisiunea de judecată va fi compusă din 5 membri dintre care 2 supleanţĭ, numiţĭ prin decret regal:

Doĭ, din o listă de şease, prezentată de senatul universităţeĭ din Bucureştĭ, dintre profesoriĭ aceleĭ universităţĭ;

Doĭ, din o listă de şease, presentată de senatul universităţeĭ din Iaşi, dintre profesoriĭ aceleĭ universităţĭ.

Un profesor universitar numit de ministru.

Dintre ceĭ doĭ amploianţĭ unul va fi luat din universitatea din Bucureştĭ, cel-alt din universitatea din Iaşi.

Membriĭ comisiuneĭ se numesc pe timp de şease anĭ.

Eĭ se reînoesc cîte doĭ prin tragere la sorţĭ, la fie-care doĭ anĭ.

Comisiunea lucrează cu 3 membri. Reprezentantul ministeruluĭ şi inculpatul pot recuza cîte un membru. Ceĭ recuzaţĭ vor fi înlocuiţĭ prin supleanţĭ.

Şedinţele comisiuneĭ sunt secrete. Acuzaţiunea va fi susţinută de un delegat al ministeruluĭ.

Inculpatul se va apara singur înscris sau verbal.

Comisiunea poate pronunţa orĭ-ce pedeapsă chiar şi amenda.

Hotărîrile comisiuniĭ sunt imediat executoriĭ.

Şcoalele speciale

Organizarea şcoalelor speciale care forma capitolul al 3-lea din proectul Poni, este suprimată în proectul Haret. Această organizare urmează a se face printr'o lege ulterioară.

Totuşĭ proectul Haret se ocupă puţin de şcoalele normale, pentru a complecta saŭ modifica unele dispoziţiunĭ din legea Tache Ionescu.

Astfel se asimilează corpul didactic de la şcoalele normale cu cel de la licee şi gimnaziĭ. Decĭ acestor profesorĭ nu li se va maĭ plăti un salar inferior celuia al profesorilor de liceu.

O dispoziţiune curioasă: Drept pedeapsă profesoriĭ provizoriĭ de la şcoalele normale vor putea fi permutaţĭ la gimnaziĭ sau licee în urma avizuluĭ inspectorilor şi a consiliuluĭ permanent.

Decorurĭ şi Enigme
Saŭ unde-ĭ boul?

Comitetul organizator al serbărilor ce vor avea loc cu ocazia viziteĭ MM. LL. desfăşură o activitate, inteligenţă şi gust estetic cum nu s'a maĭ vĕzut în acest oraş, leagănul tuturor ideilor marĭ, etc.

Străzile se pavează, arcurile resar triumfătoare din pămînt, tricolorul naţional filfîe cu mîndrie la toate respintenile.

Piaţa luĭ Petru Bacalu cu deosebire, de şi încă în faşă, se prezintă într'un chip strălucit; în ea se concentrează tot ceea ce imaginaţia esteticianilor din comitet a putut crea în materie de decor liberal-naţional.

Publicul, şi maĭ ales cetăţeniĭ din Ciurchi, Ţicăŭ şi Podul Roş sorb cu voluptate priveliştea grandioasă, care şi nouă ne aminteşte pe Cucoana Chiriţa în voiaj, încarcată de toate cordelele, panglicele, capelele, fustele, malacovurile, inelele, cerceiĭ şi alte podoabe.

In mijlocul acestuĭ entuziasm general însă, un murmur surd se aude tulburînd buna dispoziţie a publiculuĭ spectator. Toţĭ se întreabă: *Unde e boul? De ce lipseşte boul Moldoveĭ?*

Un gînd, o bănuială străbate rîndurile ca o şoaptă... Se pare că *umbra luĭ Hamlet* rosteşte cadenţat vorba grozavă:

— *Mun-te-nis-mul!*

E *Ecoul Moldoveĭ,* — mugetul bouluĭ!

Altă nedumerire preocupă pe toţĭ la vederea potopuluĭ de firme multi-colore cu inscripţia *Nihil sine Deo,* aninate pretutindenea: pe arcurĭ, pe stîlpĭ, pe peretĭ, pe acopereminte, pe hogeagurĭ...

Ce limbă să fie asta? întreabă uniĭ. Ce însemnează? adaogă alţiĭ.

CC. Iorgu susţine că e ungureşte, căcĭ a vĕzut aceleaşĭ vorbe pe o decoraţie ce o purta Jeszensky.

D. Naiman Paraschivescu afirmă însă că e o frasă berlineză, probabil un dicton al luĭ Bismarck, cum e de ex. celebrul dicton al aceluiaşĭ barbat de stat: *Lex mih iMarş.*

D. Manoliŭ însă susţine cu tărie că *Nihil sine Deo* e curat munteneşte şi însemnează: *Nimic si ne dee* nouĕ Moldovenilor.

In sfîrşit încă o enigmă ţine lumea în loc: de ce toate tăbliţele cu efigia regală alipite la stîlpi poarta anul 1895?

Această enigmă însă e uşor de deslegat: este o amintire discretă şi foarte fină, pe care liberaliĭ naţionalĭ o fac cu această ocaziune Regeluĭ, că data angajăreĭ partiduluĭ e de abia de la 1895 şi că deci expirarea termenuluĭ de 7 anĭ e încă departe.

Noĭ însă, pentru liniştea publiculuĭ, putem declara că ştim din izvor autentic cum că în angajament există o clausă care dă Suveranuluĭ dreptul de a resilia contractul, în caz de incapacitate.

Apis.

A se ceti la Ultimele Informaţiunĭ amănuntele ce le dăm asupra neînţelegerilor ivite între d-niĭ Poni şi Haret, cu privire la reforma învăţămîntuluĭ secundar.

PARIS

Noul roman a luĭ Zola.—Ce scrie Zola?—Un articol al luĭ Bourget.—Noul foileton al „Opinieĭ".

Inainte de a începe publicarea ultimeĭ părţĭ a mareĭ trinităţĭ din care fac parte *Lourdes* şi *Rome* şi care se încheie cu *Paris*—operă de alt feliŭ absolut de sine stătătoare, Zola a primit nenumărate întrebărĭ; interviewurĭ şi dărĭ de samă apărură în toate ziarele marĭ pariziane şi străine.

Iată între altele ce zice marele romancier unuĭ redactor de la ziarul „Le Temps":

«Mă aştept şi cu această carte nouă la aceleaşĭ criticĭ care au întîmpinat pe cele dinainte. Dar sper că voĭ fi judecat maĭ drept, după moarte. Nu poate fi pesimist acela care toată viaţa cîntă imnurĭ vieţeĭ; nu e conrupător cine proclamă neobosit binefacerile munceĭ. Dacă străbateţĭ lungul cuprins al serieĭ Rougon-Macquart, dragostea de viaţă şi haosul de muncă vă izbesc la fiecare foaie. Am lepădat delicateţele bolnăvicioase, am exaltat opera fecundă a cărniĭ, am cercat asaltul turnurilor solitare, de fildeş sau de piatră, am făcut să ţişnească patimĭ care sfîrşesc cu înmulţirea specieĭ. Căcĭ nimic nu-ĭ maĭ rău ca singurătatea şi moartea. Iata urma ce am săpat în cîmpul greu al literatureĭ: iubirea lucruluĭ şi a vieţiĭ. Nu-ĭ adevărat că am vrut să conrup şi să descurajez spiritele şi dacă părerea aceasta mă lasă nepăsător acum, e că nu cred în trăinicia eĭ».

*

Aceasta a făcut-o într'adevăr Zola şi acestuĭ adevăr datoreşte el reputaţia fără samăn în istoria literaturiĭ; şi aşa se esplică marea nerăbdare cu care e aşteptat noul roman al celebruluĭ scriitor de la Médan.

...„Aşa se întîmplă cu toate cărţile luĭ Emil Zola—scrie *Paul Bourget* într'un articol asupra romanuluĭ *„Paris"*; şi de aceea critica nu e dezarmată nicĭ odată faţă de acest scriitor, care, după atîtea succese, n'a contenit să fie de-apururea *actual,* în înţelesul adevărat şi adînc al acestuĭ cuvînt, căcĭ opera luĭ imaginativă este numaĭ punerea în *acţiune* a două puterĭ care *lucrează* ele singure asupra întregeĭ societăţĭ contemporane în Franţa şi afară de ea. Aci e motivul pentru ce acea influenţă electrică este tot atît de vie la New-York şi la St. Petersburg, la Roma ca şi la Berlin. Forţele acestea două sunt *Democraţia* şi *Ştiinţa".*

...„opera aceasta e democratică, ceea ce nu va să zică nicĭ de cum că desfăşură orĭ apără vre una din tezele obicĭnuite partiduluĭ cu acest nume. Aci e locul de observat cum acest scriitor, atît de pe nedrept învinuit că speculează patimele josnice ale timpuluĭ său, a ştiut să menţie îndrăsneaţa libertate a observaţiuniĭ sale şi rînd pe rînd să displacă tuturor partidelor.

„Simţul său democratic nu constă în programe electorale sau guvernamentale ci într'o viziune specială a vieţeĭ omeneştĭ.

...«Originalitatea romanelor luĭ Zola constă în aceea că el cel dintăĭ a găsit şi degajat elementul frumosuluĭ care înfăşoară o energie colectivă. Studiaţĭ structura maĭ a tuturor povestirilor sale, de la *Assomoir* care însamnă intrarea luĭ în glorie deplină, şi veţĭ vedea că eroul cărţiĭ este totdeauna, la Zola, nu cutare sau cutare individ, ci un total, o vastă activitate comună, de care atîrnă fie-care individ. Aveţĭ în *Germinal* o uzină. în *Bête humaine* o locomobilă, în *Bonheur des Dames* un mare magazin, în *l'Argent* o mare casă de credit, în *Débâcle* monstrul nemărginit şi nevăzut, armata modernă, iar în *Lourdes,* în *Rome* şi în **Paris** cîte un oraş întreg.

„Cărţile acestea te fac să simţĭ, şi să pricepĭ cu o magie stăpînitoare, acea aglomeraţie de cifre omeneştĭ şi caracterul colosal, nemărginit, măreţ, al unuĭ total astfel zugrăvit şi alcătuit. Dacă vĕ gîndiţĭ că această strămutare a idealuluĭ în artă corespunde schimbăriĭ ca s'a petrecut în viaţa socială însăşĭ, e lesne de înţăles pricina resunetuluĭ uriaş al opereĭ luĭ Zola.

El e acel dintăĭ care a văzut şi pătruns ideea de societate nouă într'aceea se alcătueşte noutatea eĭ: masa organizată luînd locul iniţiativeĭ personale, ridicarea mulţimelpr şi scăderea dacă nu peirea eliteĭ de la putere. Această creştere a masseĭ a găsit în Zola pictorul

său, maĭ bine zis, poietul săŭ, un vizionar al acesteĭ înspăimîntătoare mărimĭ. Zola ajunge în geniu înălțimea fenomenuluĭ pe care-l studiază.»

*
* *

Aceasta e numaĭ o parte din articolul mareluĭ scriitor Bourget asupra maestruluĭ.

De pretutideni noul roman a fost salutat cu o nerăbdare nemărginită.

Parisul, Parisul! cuvînt magic care întrupează secole de mișcare, de cultură. de noutățĭ și de evenimente—cine ar fi putut zugrăvi complexul luĭ dacă nu neîntrecutul autor al luĭ Germinal și al luĭ Assomoir.

«In cadrul dramatic al uneĭ povestirĭ mișcătoare, de ierĭ de astăzĭ, se mișcă imensa mulțime, fericiții și desculții, toate lumile trăitoare: lumea munceĭ manuale, lumea munceĭ intelectuale, lumea politică, lumea financiară, lumea leneĭ și a plăcereĭ. Și din aceste diferite elemente care clocotesc la o laltă, bunul și răul, se naște ziua de mîne, izvorăște Parisul, centrul popoarelor, orașul civilizător, inițiator și liberator. Un studiu uman și social al mareĭ cetățĭ» iată ce a făcut Zola.

* *
*

Pururea doritoare de a ținea în curent pe cetitoriĭ săĭ cu rarele producțiĭ literare ale timpuluĭ, «Opinia» va publica zilele acestea începînd, în foileton, marea operă a luĭ Zola.

Ca și în trecut traducerea foiletonuluĭ nostru va excela prin îngrijirea stiluluĭ și limbeĭ literare. Unul din distinșiĭ noștri scriitorĭ și-a luat greaua însărcinare de a reda în limba noastră fecunda imaginație a luĭ Zola. Se vor convinge cetitoriĭ că scriitorul francez a încăput pe mînĭ bune.

Blag.

Mișcarea Armenească

— —

Din Constantinopole se scrie că guvernul pregătește, prin măsurile sale, un nou teren pentru revoluționariĭ armenĭ. Liniștea aparentă care domnește, actualmente, în Turcia face pe mulțĭ să prevadă apropiate turburărĭ noĭ. Guvernul turcesc a recurs din nou la mijloace excepționale pentru suprimarea revoluțieĭ și a revoluționarilor. S'au luat măsurĭ pentru stricta supraveghiere a străinilor carĭ sosesc în Constantinopole și în special a tuturor armenilor suspecțĭ.

Pe de altă parte guvernul cearcă să corumpă prin banĭ și promisiunĭ pe ceĭ maĭ periculoșĭ revoluționarĭ armenĭ, întocmaĭ după cum a procedat cu juniĭ turcĭ. La Ildiz-Kiosk s'a creat o comisiune specială care să se puie în legăturĭ cu comitetele armeneștĭ. Emisarĭ speciali, parte turcĭ, parte trădătorĭ armenĭ fură trimișĭ în străinătate, maĭ cu samă în Rusia, New-York, Paris și Londra întru îndeplinirea scopuluĭ. Intervențiĭ au fost, de asemenea, făcute pe lîngă ziarele revoluționare armeneștĭ, spre a le cumpara.

*
* *

Mizeria în provinciile armeneștĭ, crește pe de altă parte, necontenit. Măsurile cele maĭ eroice n'ar fi în stare să aline de cît pentru moment această mizerie. In vilajete pur armeneștĭ, populația e decimată. Nenumărate văduve și peste 40,000 orfanĭ cer necontenit ajutoare. Nu numaĭ masa crede dar și foametea și epidemiile aŭ decimat populația.

Patriachatul a cerut guvernuluĭ de a-ĭ se permite lansarea de liste de subscripțiunĭ în țară și străinătate, lucru ce ĭ-a fost interzis de guvern cu toate că e maĭ periculos pentru dînsul ca ajutoarele să vie nenorociteĭ populațiunĭ armeneștĭ, direct prin consulate, de cît prin mijlocirea patriarchuluĭ.

Spre a face față guvernul turcesc a luat totușĭ o măsură. A numit o comisiune compusă din turcĭ și creștinĭ ca să colinde Armenia și să indice apoĭ, printr'un raport, ce ĭe de făcut. Pentru a colinda Armenia îĭ va trebui, însă, comisiuneĭ 10 lunĭ și pănă atuncĭ mizeria și foametea bat la ușă.

Panică într'o biserică

— 54 morțĭ și 80 rănițĭ —

Din Tambow (Rusia) se telegrafiază, că în satul Khonelero, districtul Kozlow, răsună în biserică, în timpul vecernieĭ. strigătul de foc. O panică îngrozitoare se născu. 54 de oamenĭ fură ucișĭ; 80 rănițĭ.

Tutunul romîn în Belgia

— —

Se știe că la expoziția internațională din Bruxelles tutunurile și țigaretele noastre aŭ repurtat un deosebit succes. Juriul a decernat Regieĭ noastre marele premiŭ al expozițiuneĭ pentru produsele sale.

Ziarul *Réforme* din Bruxelles vorbind despre acest fapt nu poate găsi de cît cuvinte de laude pentru produsele noastre. Vorbind în acelaș timp despre înființarea uneĭ agenții permanente în capitala Belgieĭ pentru debitarea tutunurilor și țigaretelor romîne, ziarul de maĭ sus adresează adresează felicitările sale «amabiluluĭ delegat al regieĭ romîne, D, Poitvin, care a știut să ducă la bun sfîrșit negocierile pentru instalațiunea acesteĭ agenții».

După *Réforme*, D. Poitvin, al căruĭ portret ziarul belgian îl dă în numărul săŭ din 24 Octomvrie, a știut să-și cîștige, prin curtoazia și perfectul săŭ tact, numeroase și viĭ simpatiĭ în Bruxelles.

„Opinia" la Dorohoiŭ

— —

Dorohoiŭ 15 Oct. 1897.

„Fac administrație la județ și comună, iar nu politică."

Aceasta este fraza prin care Kneazul Moruzi 'și isprăvea scrisoarea, adresată unuĭ ziar din Botoșanĭ, acum vr'o cîteva lunĭ—și avea nevoe să'și dea însușĭ acest certificat doară 'l vor crede naiviĭ care nu-l cunosc, căcĭ pe noĭ cestia din județ nu ne maĭ prinde cu șiretlicurile sale grecești cusute cu ață albă, fiind în deajuns cunoscut că Kneazul nu se încunjură de cît cu ce are județul maĭ rĕŭ și maĭ corupt, și că persecută sistematic oameniĭ cinstițĭ.

La venirea sa ca prefect al județuluĭ a dat în judecată pe maĭ mulțĭ funcționarĭ conservatorĭ, pe inginerul județuluĭ, pe primarele din Herța, amicul nostru d-nu Dim. Rosin și alțiĭ, care cu toțiĭ aŭ fost achitațĭ, atît de tribunalul local cît și de curte, probîndu-se pînă la evidență că toate cîte li se imputau nu erau decît scornitur ridicule. Decĭ *fiasco* complect. Plictisit că n'a reușit din partea aceasta, și pentru a putea proba lumeĭ că el face administrație onestă, Kneazul, 'și zice: Ian să mĕ leg de-aĭ meĭ, acolo, slava Domnuluĭ, am de ajuns hoțĭ cu ce înfunda pușcăriele, onoarea trebue salvată.—Insă, să vezĭ! aci încep a juca sforile grecești.

In loc de a scutura administrația sa de toțĭ pungașiĭ pe care-ĭ a pus în slujbe, să leagă de vr'o cițĭ-va inocențĭ și iresponzabilĭ ca pe spetele lor să-și refacă o virginitate, precum: La Mihăileni pune primar pe un biet moșneag de 99 anĭ, *am scris nouĕ zecĭ și nouă*, pentru al da afară maĭ tîrziu sub cuvînt că'și ar fi însușit un car de prund care aparținea comuneĭ. O fi! dar la vîrsta aceasta să cam perde noțiunea de ce este și ce nu este permis. Intrebarea este, de ce aĭ pus în capul uneĭ comunĭ urbane pentru a o administra un moșneag de 99 anĭ? Pentru a-ți bate joc de el la bătrînețe? te felicit.—Avea nevoe de locul de director la prefectură pentru un protejat al sĕŭ, în loc de a cere pur și simplu demisia directoruluĭ actual, Gavril Pop, în această funcțiune de peste 20 anĭ, îl acuză întăĭ c'a furat cincĭ bucățĭ de lemne de la prefectură și'apoĭ îĭ cere demisia făcînd pe magnanimul cu el, renunțînd de a-l maĭ da în judecată și trătînd în acest mod onoarea unuĭ onest și muncitor funcționar care a servit județul sĕu peste 30 anĭ.

Aceste isprăvĭ făptuite, Kneazul nostru se laudă *urbi et orbi* că de-acum înainte are să facă administrație serioasă dînd pe toțĭ hoțiĭ afară. Să nu te țiĭ de rîs?! Dar de odată se rĕspîndește zvonul că prefectul a cerut dizolvarea consiliuluĭ comunal din Herța și că a dat în judecată pe primarele Vasile Erinov.

Aci devine treaba serioasă, nu cumva Kneazul s'o fi cuminți? căcĭ acest Erinov este un hoț în toată puterea cuvîntuluĭ care de 30 anĭ pradă, într'un mod revoltător, biata comuna Herța. Bravo! Moruzi spun uniĭ, ce-o fi asta spun alțĭ incredulĭ, Kneazul să deie în judecată pe un adevarat hoț, trebue să fie un mister la mijloc. Misterul s'a descoperit iute; în adevăr s'a cerut disolvarea consiliuluĭ comunal din Herța și s'a dat pe primarele Erinov în judecată, dar această faptă lăudabilă nu se datorește Kneazuluĭ, la din contra, geaba să laudă azĭ cu ea, căcĭ ea este opera subalternuluĭ seu, sub-prefectuluĭ Mihaĭ Brăilescu. Iată în adevăr ce s'a petrecut:

Vasile Erinov, primarele din Herța

De 30 anĭ funcționează în capul comuneĭ urbane Herța în calitate de primar un bandit cu numele de Vasile Erinov. A povesti toate hoțiile comise de acest individ în șirul acesta lung de anĭ nu'mĭ ar ajunge trus patru paginele «Opinieĭ».

Destul să vă spuĭ că s'a comis chiar omorurĭ în vestitul codru Herțeĭ și că opinia publică acuza într'una pe acest Erinov ca autorul lor. In anul 1895, fiind prefect în Dorohoĭ d. G. Cananău, care de mult îl pîndea pe acest hoț, îl prinde la alcătuirea bugetuluĭ comuneĭ cu o hoție colosală, cere și obține dizolvarea consiliuluĭ comunal. Vine ziua alegereĭ, se prezint două liste, una conservatoare în frunte cu amicul nostru d. Dim. Rozin iar alta colectivistă în cap cu Erinov. Acesta aleargă la șeful seu Kneazul Moruzi și-ĭ cere concursul săŭ, asigurîndu-l că reușește la alegerĭ și arătîndu-ĭ toată gloria ce se va revarsa asupra partiduluĭ liberal dacă va învinge la alegerea de la Herța.

Kneazul nu stă mult la gîndurĭ; un om cuminte ar fi esitat de a da concursul sĕu unuĭ individ patat ca Erinov, 'și ar fi zis că la urma urmelor de va reuși chiar Erinov nu se va cutremura partidul conservator și nicĭ nu va cădea din cauza aceasta de la putere. Da 'ți-aĭ găsit minte la Kneaz! El adună imediat statul sĕu major și îl trimete la Herța pentru a scoate pe Erinov din urnă. Ajunșĭ la Herța colectiviștiĭ noștriĭ, actualul judecător de instrucție, substitutul de procuror, polițaĭul de Dorohoĭ, se pun vîrtos pe scandal, însă cu toate sforțările lor alegătoriĭ din Herța sătuĭ pînă în gît de hoțul lor de primar aleg cu mare majoritate lista conservatoare.

Ales primar D-l. Dim. Rozin descoperi o sumă de hoțiĭ în sarcina luĭ Erinov care este dat în judecată și care găsește prudent de a pune frontiera între el și judecătorul de instrucție.

Dar conservatoriĭ se retrag de la putere. In Dorohoĭ este numit prefect Dim. Moruzi, procesul luĭ Erinov se judecă și el este achitat, nicĭ un martor ne maĭ îndrăsnind a depune în contra luĭ. Și pentru cea maĭ mare satisfacție și glorie a Kneazuluĭ, a luĭ Erinov și a partiduluĭ liberal, Erinov este reintegrat primar în Herța unde în tihnă și în pace continuă șirul luĭ de 30 anĭ de administrație *cinstită* pentru cel maĭ mare folos a pungeĭ sale și cea maĭ mare pagubă aceleia a bieților contribuabilĭ.

Perdaf.

(Va urma)

INFORMAȚII

— —

Senzațiune cu totul osebită va produce știrea că una din cele maĭ cunoscute firme europene, acea a fraților Mendel, **s'a declarat în stare de insolvență.**

Casa aceasta, a căreĭ centrală ie la Brăila, se ocupa cu exportul cerealelor și avea filiale în Paris, Veneția, Marsilia, Londra și Anvers.

Pasivul ie de 6 milioane francĭ.

— —

Ministrul instrucțiuneĭ a învitat la un ceaiŭ pe toțĭ profesoriĭ universității din Iașĭ.

— —

Simbătă dimineață sosesc în Iașĭ două batalioane de infanterie din Vasluiŭ și Bîrlad.

Greutatea e că ceĭ doĭ comandanțĭ și 14 ofițerĭ urmează a fi găzduițĭ de administrația comunală și aceasta nu maĭ are pe unde să-ĭ plaseze.

— —

Ierĭ, 16 Octombrie, s'a judecat de către tribunalul Iașĭ secția 3-a, opoziția făcută de d. Scarlat Pastia contra hotărîreĭ consiliuluĭ comunal în chestia expropiereĭ de urgență otelului „Trajan" și facerea uneĭ piețe pe locul ocupat de acea grădină

Treĭ aŭ fost motivele de fine de neprimire invocate de d. Scarlat Pastia pentru anularea acesteĭ hotărîrĭ.

Tribunalul a anulat hotărîrea consiliuluĭ comunal în ceia ce privește urgența pe baza celeĭ de a treia și anume: că grădina se consideră ca parte integrantă a clădireĭ, avînd, la suprafață grilajul construit pe o temelie de peatră iar în subsol pivnițe.

— —

PARISUL

de

EMILE ZOLA

Cea din urmă operă mare a mareluĭ Zola PARISUL a stîrnit o senzație în lumea întreagă de la publicarea primelor rînduri chiar.

Ca o comoțiune electrică s'a resimțit pretutindeni evenimentul literar fără pereche în literatura modernă. Ziarele sunt smulse și trecute din mînă 'n mînă; frazele se sorb și emoțiile se comunică din proza sugestivă a mareluĭ romancier naturalist.

PARISUL va apare foarte în curînd în foiletonul „Opinieĭ". Cetițĭ Opinia și urmăriți Parisul, geniala operă a luĭ Zola.

— —

Toată munca comisiuneĭ adunate astă-zĭ dimineață în sala prefectureĭ de județ sub președinția ministruluĭ Haret, s'a redus la fixarea locurilor ce urmează a ocupa persoanele invitate la reprezentația de gală,

D. Haret n'a admis a se da nimăruia maĭ mult de două bilete „n'am nevoe de copiĭ, a spus d. Haret, fie-care să vie cu nevasta și nimic maĭ mult".

— —

In vederea viziteĭ ce M. S. Regele o va face la căzărmile din Iașĭ, se fac o mulțime de preparative. Căzărmile vor fi frumos decorate. M. Sa va vizita și spitalul militar.

— —

Ședința de astă-zĭ a consiliuluĭ comunal, n'a avut loc din cauză că administrația e prea ocupată.

De alt-fel d. Gane nicĭ n'avusese gîndul să ție două ședinți ci numaĭ de formă a convocat consiliul pe două zile. In fond îĭ trebuiaŭ credite și blînziĭ seĭ consilierĭ i le-aŭ acordat cu o mare promptitudine și liberalitate.

— —

Soția d-luĭ Eugeniŭ Ionescu a cerut punerea sub interdicție a soțuluĭ ieĭ.

Tribunalul se va pronunța astăzĭ asupra acesteĭ cererĭ, care a produs în oraș o dureroasă impresiune, din pricină că ea denotă starea în care se află Eugeniŭ Ionescu, care fusese în vreme un politician, orator și publicist admirat.

— —

In fața universității se construesc treĭ marĭ tribune în care vor încăpea aproximativ două miĭ de persoane.

Una din tribune se face de la grilajul consulatuluĭ Austro-Ungar pănă în mijlocul stradeĭ Carol.

Corul mitropolitan va ocupa balconul universității.

In dreptul intrăreĭ principale se va așeza o splendidă baldequină regală.

— —

Zilele acestea a apărut de sub presă o importantă și valoroasă lucrare, datorită peneĭ d-luĭ *Colonel dr. S. Corvin*, medicul șef al corpuluĭ 4 de armată, intitulată: *Conjunctivita granuloasă din punct de vedere social și medical.*

Recomandăm cetitorilor noștri această însemnată scriere, asupra căreia vom face, în unul din numerile viitoare, cuvenita dare de samă.

— —

D. casier general al județuluĭ Iașĭ, a recomandat ministruluĭ de finanțe, pe d-niĭ Lăzărescu și Iordăneanu, ambiĭ impiegațĭ la casieria din Iașĭ, pentru a urma școala de finanțe din Bucureștĭ.

Ministrul va alege pe unul din ceĭ doĭ recomandațĭ.

— —

Studente la telegraf.

Două studente a facultăteĭ de matematicĭ din capitală aŭ fost numite, în baza titluluĭ lor academic... aspirante *în corpul telegrafo poștal.*

Dovadă că femeile n'aŭ încă drept de vot în țara romînească.

— —

D-niĭ Kirculescu și Vișinescu aŭ fost numițĭ controlorĭ fiscalĭ pe lîngă casieria generală din Iașĭ.

D-lor aŭ și depus erĭ cuvenitul jurămînt.

— —

Pe timpul șederei M.M. L.L. în Iașĭ, și 'n vederea aglomerațieĭ de lucru ce va fi la telegraf, d-niĭ Nemțianu, Hușanu și d-ra Pantazzi de la oficiul telegrafic central vor fi detașațĭ la sucursala de la Sărărie.

— —

Din cercurĭ comerciale ni se scrie:

Opinia *a adus ierĭ știrea despre încetarea plăților firmeĭ Mendel frères. Știrea este perfect exactă, dar firma aceasta nu este acea din Brăila care poartă titlul de L. Mendel & Comp.*

— —

Ministrul internelor a însărcinat prefectura de județ să încheie contract cu d. doctor Guțu ca medic al plășeĭ Stavnic.

— —

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

109

ORFANĬ!

PARTEA I-a

CELE DOUĂ SURORI

— —

Și din ce în ce maĭ teribilă, cu pumniĭ pe cap, se 'nvîrtea în jurul eĭ ne maĭ știind ce face, strigînd și chemînd ajutor cînd la lumina unuĭ fulger, ea întrevĕzu la capătul teraseĭ, scara pe care o cunoaștem... scara prin care cîteva zile maĭ înainte Yvonna se scoborise atuncĭ cînd umbla căutînd prin toate colțurile casteluluĭ.

Și fiind că acum era singură aice.... și fără ajutor... ea alergă să caute pe servitoriĭ baronuluĭ... și dacă maĭ era timp, se poată scapa pe mama luĭ Măuriciŭ.

Suzana strebătuse terasa și scoborise scara.

Ea își zicea că acea scară trebuia să dee în ograda casteluluĭ și că acolo poate, va găsi pe aceĭ, pe cariĭ îĭ chema în zadar.

Ea trecu pe dinaintea galerieĭ care dădea spre vechea cameră a baroneĭ de Chancel și a fetelor eĭ. Dar scara aceea care era foarte greŭ de coborît devenea din ce în ce maĭ întunecoasă și treptele eĭ lunecoase din ce în ce maĭ înguste. Vîntul arunca pe-acolo vuete așa de sinistre, și teribilul glas al tunetuluĭ găsea în aceste adîncimĭ un echoŭ așa de strașnic, încît ea nu se putu opri de a se 'nfiora.

Cu toate aceste copila curajoasă continua sc se coboare.

De odată însă, cînd ajunsesă pe un loc drept, nu maĭ găsi nimic de cît un zid de care se isbi.

Scara se sfărșise oare acolo?

Maĭ era oare vre-una pe care întunericul o împedeca să o vadă?

Poate că da!

Și, la întîmplare ea continuă să cerceteze locul, dar de odatc se opri galbenă la față și cu sîngele înghețat în vine.

Era oare o halucinație? Era starea de spirit în care se găsea și care o făcea să vadă lucrurĭ imposibile?... O nu! era sigură... nu se înșala... cineva trecusă pe lîngă dînsa... cineva care dispăruse repede în umbră... fără sgomot ca o fantomă!....

Perdută, cu capul cuprins de vîrtejurĭ ea nu avea curajnl să meargă maĭ departe... Cu riscul de a-și sfarma capul la fie-ce pas, ea se sui în fugă înapoĭ și cînd ajunse pe terață, cînd în fine revĕzu lumina zileĭ, în loc se oprească, fugea tot înainte ca și cum o urmărea cineva, așa de mare spaimă o cuprinsesă.

Și ea alerga înainte pînă la locul unde căzuse Yvonna, dar nu putu să reție un țipet de groază.

Terața era pustie.

Nebuna nu maĭ era acolo.

Ce se întîmpîase oare?

Ce 'nsamnă aceasta?

Și Suzana își sterse cu mîna fruntea inundată într'o sudoare rece. Ea se 'ntreba dacă nu cumva începe la rîndul eĭ se 'nebunească.

Dar halucinația ce avuse, ce 'nsemna oare? Și acum Yvonna dispărută!

Dispărută, cînd ea o vĕzuse maĭ odinioare că nu maĭ dădea semne de viață! Dispărută, cînd o ținuse în brațele eĭ, inertă, țapînă, asemenea uneĭ moarte!

Disperută? Cum? Prin urmare ea nu avuse de cît o simplă amețeală din care se trezise?

Dar atuncĭ, ce devenise ea?

— A ha! acolo trebuie se fie, își zise copila alergînd spre odaia eĭ.

Dar odaia era deșartă.

— Atuncĭ trebuie se fie în ceealaltă cameră.

Dar Suzana remasă ca împietrită. Nicĭ acolo ea nu găsi pe Yvonna.

Atuncĭ un teribil fior de spaimă cuprinse pe biata copilă. Ea se gîndi la prăpastia în care, în delirul eĭ, nenorocita nebună s'a aruncat poate.

Ea alergă pînă aproape, se plecă..... cercă se strebată cu ochiĭ pînă'n fund la lumina repede a fulgerilor; dar cum putea ea fără se amețească, se sondeze cu ochiĭ un aseminea iad? Ce ar fi putut se întrevadă în fundul acela negru și imens? O! biata copilă putea multă vreme să se uite... se caute... se țipe chiar; totul ar fi fost inutil; căcĭ dacă prăpastia ar fi înghițit pe Yvonna, prapastia nu-ĭ maĭ respundea.

XIX

Sechestrate!

Trecuseră două zile de o teribilă îngrijire pentru mica Suzană, căcĭ lucru din ce în ce maĭ straniŭ și maĭ misterios, ea nu maĭ revăzuse pe mama luĭ Mauriciŭ.

Stăpînindu'și frica ce o cuprinsesă gîndindu-se la Yvonna, cercase se întrebe pe bătrîna Mihăloia cînd această din urmă îĭ aducea hrana; dar îngrozitoarea gardiană se mulțumea se o privească țintă cu un ochiŭ dușmănos, și se re trăgea încet fără să'ĭ respundă.

(Va urma)

Dimineața și Seara
Calde din Cuptor
se scoate
Chifle, Franzele, Cozonacĭ, etc.
la
Prima Franzelerie de lux
Str. de Sus 168 **Ferd. Szakmáry** Str. de Sus 168
Premiat de 2 orĭ cu medaliĭ de aur

Fotografia „Chaland"
Str. Lăpușneanu
vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya
Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ, Busturĭ mărime naturală. Reproducțiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelieruluĭ: Esecutare artistică și prețurĭ convenabile.
Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

ANUNCIU
In strada Lățescu casa No. 6, la văduva Horticultoruluĭ C. Valdmann, se găsesc tot felul de florĭ pentru decorațiunĭ.
Asemenea pomĭ roditorĭ, specialitățĭ străine cu prețurile cele maĭ moderate.

Consistoriul mitropolitan va judeca la 30 a. c. pe economul C. Idriceanu de la biserica *Buna-Vestire*.

Epitropii și toți ceĭ-lalți preuți aĭ bisericeĭ ¡aŭ fost citați martorĭ în acest proces.

— —

Ministrul instrucțiuneĭ a invitat la un *ight óclock*—care, în contra însemnăreĭ luĭ *five*, va avea loc la oarele *8* seara—nu numaĭ profesoriĭ universitarĭ dar și pe aceĭ secundarĭ și de la școala Artelor frumoase.

Invitația este făcută pentru seara de 19 a. c. la otelul Traian.

— —

D. Ioan Dumitriŭ, telegrafiist la oficiul central din localitate, a fost avansat la gradul de elev gradul al III-lea în urma concursuluĭ depus la Bucureștĭ în ziua de 1 Octombrie și la care concurs a obținut media 9 și cite-va sutimĭ.

— —

Candidațiĭ pentru bursele Adamache de la facultatea de medicină din Iașĭ, aŭ fost în număr de patru și anume: d-rele Ladico și Teodoru și d-niĭ Bobulescu și Sava.

D-ra Ladico n'a fost admisă din cauză că la examen de fine de an n'a întrunit de cît media 8.

Pentru moment nu se ține concurs de cît pentru d-ra Teodoru, bacalaureată, rămînd ca în caz de reușită a acesteia, să se ție concurs între d-niĭ Bobulescu și Sava, de oare-ce ambiĭ aŭ obținut nota 9 la finele anuluĭ al doilea.

De la Congresul de Geologie din Rusia

(urmare)

— —

Mi-'ĭ dragă marea, dar par'că muntele mi-'ĭ maĭ drag. Mi-e drag maĭ cu samă să mĕ perd în desișul pădureĭ de făget și stejărișĭ; mi-'ĭ drag s'aud ciripitul păsărilor și, când ele nu maĭ cântă, s'ascult tainicele șoapte ce să strecor prin frunziș. Sînt frumoșĭ cedriĭ cu larga lor cunună; dar, nu știŭ, poate că unde gândul a început a alerga maĭ des spre a casă, stejarul mi-'ĭ maĭ drag. Ce mândru'ĭ și voinic! Cum să nu-l îmbrățișeze cu atâta dragoste, în înlănțuirĭ pasionate, frageda ederă! Nu-'ĭ vorbă, am vĕzut și trunchiurĭ scorburoase, aproape putrede, pe lângă care sĕ împleticesc tinere dar melancolice edere ce în curând pălesc și se usucă; precum am vĕzut stejarĭ falnicĭ ce staŭ mândri și voinicĭ, dar singuraticĭ. Privindu-lĭ mândria, sub vesela verdeață, i-aĭ crede fericiți. În tăcerea nopțiĭ însă, când nimenĭ nu-ĭ aude, un suspin duios li mișcă, cu melancolic freamĕt, desul și verdele lor frunziș. Dar, sentimentalismul poetic era să 'mĭ joace festa; mĭ-a pus d'o dată sub nas realitatea uneĭ prăpăstiĭ în fundul căriia aud plânsul unuĭ riușor, care sĕ vede că s'a rătăcit ca și mine și aleargă ocolind stîncele saŭ sărind peste ele, cum am ocolit și sărit sau m'am tărît eŭ până în fundul văiĭ, care a trebuĭ să se deschidă de la o vreme și să-'mĭ arăte marea și prin urmare drumul. Când nu maĭ aveam nevoia aud din munte și sunetul ironic al trompeteĭ lui von Vogdt. Am avut timpul să fac și o bae în mare, dar nu maĭ avusem prevederea din ziua trecută și mĭ-a părut cam lung sfertul de oră cât am așteptat pe geologĭ, ca să mergem împreună la castel. Prințul lipsind, am fost primiți de bătrêna prințesă, care locuește maĭ totdeauna aice. De n-'aĭ vede-o oferindu-ți ospitalitatea cu gingășia sufletelor alese; de n'aĭ sta de vorbă să-ĭ admirĭ cultura și spiritul, aĭ crede-o la prima vedere, o bătrênă negustoriță de vinurĭ. Castelul e numaĭ de formă, cum se zic, și e locuit de numeroșiĭ servitorĭ și diverșiĭ funcționarĭ și maiștri, în serviciul industrieĭ marĭ vinicole ce această princesă conduce. Ea locuește într'o casă relativ modestă. Dar pivnițele ce ea privighează și administrează închid multe milioane. După o colație compusă din diverse sandwichs, ceaiŭ, poamă, prăjiturĭ și diverse vinurĭ (Porto, Bordeaux, Champagne etc.) am vizitat pivnițele, până în fundul cărora tot aŭ găsit geologiĭ motive de disertațiĭ. *Douĕ chilometre și jumătate de hrube! Numaĭ hrubele cu champagne conțin peste un milion de buteliĭ!* În unele hrube sînt vasele cu vin de champagne, soiŭ de champagne cultivat în viile din jurul Sudakuluĭ și la Livadia și Masandra etc. (pentru pivnițele imperiale); aci sĕ umplu buteliele și să trarsportă în alte hrube, unde staŭ, în lungĭ, late și înalte teancurĭ, culcate maĭ mult timp, spre a depune puțina drojdie ce a maĭ remas; în alte hrube staŭ buteliele oblice, aranjate pe un fel de pupitre; iar un maistru (francez ca și ceĭ maĭ mulți lucrătorĭ) le mișcă din când în când, până ce tot depositul aderează la astupuș; în o altă secțiune, mașinĭ anumite, făcênd să sară dopul, asvĕrl cu el tot depositul, iar alte mașinĭ le umplu cu puțină șampanie veche zacharată și le astupă din noŭ ermetic. În fine trec în hrubele unde se etichetează și așează în lăzĭ, gata pentru transport, șampania imperială, a prințuluĭ Galițin și a prințuluĭ Voronțov alimentează toată Rusia. Aci, la Sudak, afară de Țar și prințul Galițin, între mariĭ proprietarĭ de podgoriĭ renumite se distinge încă un mare industriaș, un francez, Tibaut, îmĭ pare. Imĭ pare rĕŭ că nu-ĭ rețin bine numele, maĭ cu samă că s'a întrecut cu princesa în a ni trimite și pe vapor maĭ multe lăzĭ de șampanie. Înțelegĭ câte urale și toasturĭ. De prisos a-semine să'ți maĭ spun isprăvile unor nemți; am renunțat să maĭ fac studiĭ psychologice. Atât princesa cât și familia industriașuluĭ frances, precum și alte câte-va doamne aŭ venit apoĭ pe vapor, unde aŭ luat masa cu noĭ și ni-aŭ făcut musică. Avênd intenția a'ți trimite această scrisoare din Ialta, unde ne scoborîm mâne dimineață, m'am retras pentru a-'ți încheia scrisoarea de patru zile începută. Și, cum nu maĭ pot de somn, noapte bună și la revedere!

Vellea.

Agitațiile bulgare în Dobrogia

— —

Cetim în *Neue Freie Presse*:

Din Dobrogia sosesc la Bucureștĭ știrĭ despre isbucnirea uneĭ mișcărĭ național-bulgărești în această provincie. Această mișcare fu provocată de dorința ce are guvernul romîn de a se da atenție cuvenită studiuluĭ limbeĭ romîne în școalele bulgărești.

Bulgariĭ dobrogenĭ atițați de agitatoriĭ veniți din principatul Bulgar, nu vor să ție samă însă de această dorință. Ba ceia ce e maĭ mult, un inspector școlar a fost alungat de bulgariĭ dobrogenĭ dintr'o școală a lor.

Și fiind-că noul și energicul prefect de Tulcea a închis școala bulgărească din acest oraș pentru neîplinirea prescripțiilor școlare, Bulgariĭ de aci aŭ trimis o deputațiune la Bucureștĭ, spre a se plînge împotriva prefectuluĭ, care, de altmintrelea nu și-a făcut de cît datoria. Plîngerea bulgară pare-se că nu va fi luată însă în seamă; aceasta cu atîta maĭ mult cu cît deputațiunea nu s'a mulțămit numaĭ de a se adresa guvernuluĭ romîn ci s'a adresat și agentuluĭ bulgar din capitală în această privință.

Ducele de Baden și Țarul

— —

Prin cercurile diplomatice din Viena Berlin și Petersburg se discută cu multă aprindere chestiunea refuzuluĭ țarineĭ și țaruluĭ de a primi în vizită perechea ducală din Baden la Darmstadt unde se află acum în vizită de familie. Ducele de Baden, un venerabil bătrîn de 70 anĭ a scris țaruluĭ că vrea să-l vadă, la care împăratul tuturor rușilor a răspuns că e ocupat și n'are timp.

Se dau diferite înterpretărĭ acestuĭ refuz. Pare-se, însă că nu e la mijloc un conflict politic, ci maĭ mult o daraveră personală.

Un diplomat din anturajul ambilor principĭ de Hessa-Darmstadș Baden ar fi declarat că ce ie maĭ grav în acest conflict nu e refuzul în sine ci forma în care a fost făcut. Se spune că relațiunile incordate ce esistă, de mult timp, între curtea de Baden și cea de Darmstadt la care se afla în vizită perechia imperială, ar fi contribuit cu ceva la acest refuz.

Berliner tageblatt găsește ca motiv comentariile neplăcute pentru Țar ce le-ar fi făcut ducele de Baden cu ocazia botezuluĭ Țarineĭ în religia ortodoxă.

Börsen Courier găsește că un plan avortat de căsătorie ar fi pricina.

Vossische Zeitung amintește cu această ocazie relațiile strînse de rudenie ce există între familia imperială și cea ducală de Baden. Fratele în viață încă al Țaruluĭ Alexandru al II-lea, moșul Țaruluĭ actual, e căsătorit cu o soră a duceluĭ de Baden.

Curtea de Baden ripostă însă ofenseĭ ce-ĭ s'a adus. Relațiile despre curtea din Darnestatd publicate în Oficialul din Baden spun că marele duce de Hessa s'ar fi dus cu Țarul la o vînătoara de porcĭ sălbatecĭ. Aceasta ca răspuns că Țarul a ocupat. Toate ziarele germane iau partea Duceluĭ de Baden.

OPINII ȘI REFLECȚII

Scandalos. Ați văzut afișele verzĭ anunțînd pentru astă seară deschiderea teatruluĭ? Eĭ bine, n'a fost de cit o halucinație, o iluzie optică și vă sfătuesc să consultați pe d-rul Sculy.

Altă treabă n'are d. Vizanti, alte daraverĭ n'are codița Fîntînaru de cît să deschidă teatrul național?....

Așĭ!

Pînă în momentul de față—joĭ opt oare a. m.—deschiderea teatruluĭ pe care ațĭ cetit-o pe afiptul verde ca figura d-luĭ Vizanli, este o iluzie precum e așa zîsa pricepere a luĭ Fîntînaru în ale Melpomeneĭ.

Ecoul Moldoveĭ de azĭ cuprinde chiar un anunciu semnificativ și oficial: Se caută un președinte și un membru de comitet pentru deschiderea stagiuniĭ. Cine-ĭ descopere să-ĭ aducă de.... codiță la domnul..... Caudela.

Ceĭ 4½ cetitorĭ aĭ „Ecouluĭ" să dea sfoară prin țară.

ULTIME INFORMAȚII

— —

D. C. Chiru, directorul general al telegrafelor și poștelor, carĭ va sosi în Iașĭ cu ocazia festivităților pentru inaugurarea universității, va inspecta oficiile telegrafo-postale din localitate.

Un fapt care va dovedi că comitetul oficial al festivităților și-a perdut puținul cap pe care-l avea:

Visita regală are de scop principal inaugurarea universității. Cu toate acestea absolut nicĭ un profesor universitar *n'a primit nicĭ invitațiune la inaugurare nicĭ la reprezentația de gală, nicĭ la recepția de la gară.*

Solid comitet!

Primul președinte și președinții curțeĭ de casațiune aŭ luat inițiativa de a nu permite nicĭ unuĭ avocat, neînscris în baroul tribunaluluĭ Ilfov, să maĭ pledeze inaintea înalteĭ curțĭ.

D. Ghițescu primarul Fălticenilor despre liberalĭ:

Ierĭ a venit înaintea Curțeĭ de Apel procesul luĭ I. Neculescu perceptor din județul Suceava dat în judecată pentru delapidare.

La una din ispecțiĭ, s'a găsit lipsind din lada percepțieĭ o mare sumă de banĭ. Perceptorul a plătit'o înainte de judecată la tribunal. Totuși, atît procurorul tribunaluluĭ, cît și acel al Curțeĭ aŭ cerut condemnarea perceptoruluĭ.

D. Ghițescu de la Fălticenĭ, apărînd pe Niculescu, între altele a invocat că clientul său a fost victima unor funcționarĭ superiorĭ, sefĭ aĭ perceptoruluĭ. Astfel a aratat chitanța prin care suprefectul Suțu a luat leafa sa de la perceptor, pe carĭ trebuia s'o achite la venirea mandatuluĭ. La venirea mandatuluĭ însă a găsit cu cale să'și iee leafa direct de la casierie, în cît nenorocitul de perceptor a rămas descoperit.

Același lucru a făcut și controlorul Borș cu o sumă maĭ mică însă.

In focul apărăreĭ d. Ghițescu a zis procuroruluĭ acuzator: „de cît ne-ați acuza cu atîta severitate pe noĭ victima, maĭ bine ați fi luat măsurĭ contra șefilor care ne aŭ adus la acest hal.

— La aceste cuvinte d. procuror Sadoveanu a răspuns:

— Dv. sunteți maĭ în măsură de a face să se pedepsească aceĭ funcționarĭ. La această întrerupere d. Ghițescu, cam deconcertat, a răspuns:

— *Am desperat de toate onorată curte, ministrul cunoaște aceste abuzurĭ de vr'o 1 an și totuși nu voește să iee nicĭ o măsură.*

Curtea a achitat pe Neculescu, considerîndu-l în adevĕr ca o victimă a superiorilor săĭ.

Putem afirma cu siguranță că relațiunile dintre domniĭ Haret și Poni aŭ încetat de a maĭ fi bune, de cînd d. Haret și-a permis a modifica proiectul d-luĭ P. Poni asupra modificăreĭ învățămîntuluĭ secundar.

Cînd d. Haret a fost ultima dată la Iași, a trimis pe cine-va la d. Poni să-l roage să-ĭ dee o întîinire spre a discuta asupra modificărilor proiectuluĭ de lege.

D. Poni a respuns următoarele trimisuluĭ:

— rog pe d. Haret să nu se daranjeze; am să mĕ duc eŭ la Bucureștĭ și acolo ne vom înțelege împreună cu d. Sturdza.

O reclamație originală.

Un preot cunoscut în Iașĭ prin mania proselitismuluĭ, s'a plîns chiriarhieĭ contra d-luĭ Cocuz locțiitor de director la scoala de comerț gradul al II-lea, pentru că s'a improvizat preot și a pus să jure pe profesoriĭ noĭ I. Constantinescu și Hărlescu, fără asistența preotuluĭ cum se obișnuia până acuma.

Petiția părinteluĭ în chestie se sfîrșește cu aceste cuvinte «crede oare d. Cocuz că dacă, *cu o cheltuială de 50 banĭ, văzindu-se peste tot își face figura unuĭ popă catolic, aceasta îĭ dă și puterea de a face pe preotul creștin?*

Părintele Mitropolit va interveni probabil la minister și vom avea saŭ un conflict între puterea laică și puterea bisericească, saŭ d. Cocuz va face scuze și va achita taxa ce se va percepe obișnuit de la profesoriĭ carĭ depun jurămînt.

Se petrece un adevărat scandal cu biletele de intrare pentru concertul d-neĭ Teodorini.

După ce s'a exploatat vanitatea publiculuĭ prin zvonul răspîndit că M. S. Regina va azista la acest concert, apoĭ se caută a se vinde biletele cu un preț mult maĭ ridicat decît acel fixat prin afipte.

Sîntem în măsură a afirma că biletele de galerie a căror preț e de 2 leĭ, se vînd de către niște samsarĭ cu preț de 5 leĭ.

Asupra acestuĭ fapt atragem atențiunea Agențieĭ teatrale.

Magnum Etimologicum

Drapelul a publicat ierĭ un articol de reportaj în chestia opereĭ *Magnum Etimologicum*, cu complectarea căreia a fost însărcinat d. Philippide, profesor la universitatea din Iași.

In informațiunele sale, ziarul liberal n'a fost nicĭ moderat nicĭ n'a fost pus de informator în curentul faptelor exacte.

In realitate iată cum stau lucrurile:

Drapelul spune că d. Iarnic, profesor de limbile romanice la Praga și Cretu profesor la liceul sf. Sava din Bucureștĭ, ar fi refuzat să colaboreze la această lucrare, dacă nu se va publica și numele d-lor pe cupertă.

Această afirmare e departe de a fi moderată.

D. Iarnic a adresat chiar zilele acestea o scrisoare d-luĭ Philippide, prin care-și exprimă satisfacția, de a putea contribui și d-sa cu ceva la acest mare monument al limbeĭ romînești.

In ce privește pe d. Cretu, d-sa nicĭ n'a fost invitat a colabora așa în cît n'a putut nicĭ primi, nicĭ refuza.

***

Maĭ departe *Drapelul* spune că d. Hăjdeu va adresa un protest academieĭ, bazat pe starea de lucrurĭ descrise de gazeta liberală.

Protestul d-luĭ Hăjdău n'are loc, de oare-ce avansările *Drapeluluĭ* nu sunt esxacte și pe de altă parte d. Philipide a primit acum vr'o cincĭ zile o adresă oficială din partea academieĭ, prin care este invitat să înceapă lucra de oare-ce planul lucrăreĭ elaborat de d-sa a fost aprobat de academie, fără de nicĭ o modificare.

***

Planul lucrăreĭ este acesta:

Lucrarea va dura șapte anĭ. In primiĭ doĭ anĭ d. Philippide va avea cincĭ coraboratorĭ plătiți cu 100 leĭ lunar. Restul de cincĭ anĭ d. Philippide va sistematiza materialul. In tot timpul acesta directorul lucrăreĭ, va primi un onorar de 500 leĭ lunar.

D. Filipide va pune un suplinitor la catedra de la liceŭ și numaĭ cursul la universitate îl va face.

Deputatul Iunius Lecca a fost condemnat ierĭ de curtea de apel secția I, la 100 leĭ amendă pentru ultragiul unuĭ polițaiu din Bacău.

Comitetul teatral l'a cenzurat pe Vasile Alexandri în profitul *Bouluĭ Moldoveĭ*.

Tot rolul luĭ Mecena din actul I a fost tăiat pentru ca d. Manoliu, care l'a luat în antrepriză pe *Mecena*, să nu ragă înaintea perecheĭ regale.

Actoriĭ parlaseră între eĭ că comitetul teatral nu va permite d-luĭ Manoliu să cumuleze rolul luĭ Mecena cu acel de consilier comunal.

Citim în *Le Temps*:

«Municipalitatea din Iași trimisese pe maĭ mulți din membriĭ eĭ la Bucureștĭ pentru a expune miniștrilor romînĭ intențiunea de a invita pe d. Lueger, primarul Vieneĭ, la înaugurarea abatoriuluĭ din Iașĭ, care trebue să aibă loc în curînd în prezența Regeluĭ.

«Guvernul a zădărnicit proiectul delegațiuneĭ pentru considerațiunĭ de politică internațională.

«In persoana d-luĭ Lueger, municipalitatea din Iași voise să onoreze pe adversarul Ungurilor și pe partizanul importăreĭ vitelor romîne, al căror transit Ungariĭ îl împedică pe teritoriul lor sub pretext de epizotiĭ.

Șeful inspecțieĭ a VI din Iașĭ, d. I. Cristodulo, care e și profesor de mecanică la scoala de arte a declarat de neintemeiată știrile ce circulau asupra demisiuneĭ sale din acest de pe urmă post.

Inregităm cu plăcere această declarațiune a eminentuluĭ profesor.

La tribunalul de notariat se va deschide azĭ testamentul lăsat de C. V. Adriopol, care s'a sinucis în Viena.

Se știe că partea disponibilă din averea sa, sinucisul a testat'o d-luĭ N. G. Nanu și uneĭ femeĭ cu care întreținea legăturĭ intime.

Maĭ toate ziarele din Bucureștĭ ne aduc știrea că d. Djuvara ministrul justițieĭ și-a dat demisia.

In privința acesteĭ demisiĭ circulă maĭ multe versiunĭ. Uniĭ susțin că d. Stătescu ar fi făcut presiune asupra d-luĭ Djuvara ca să demisioneze, spre a creea nouĭ dificultățĭ d-luĭ Sturza.

După alțĭ, însă, demisia d-luĭ Djuvara ar fi dată în scop de a scăpa pe fratele sĕŭ, Trandafir.

Sala de așteptare a claseĭ a II-a va fi transformată în sală de recepție, cu ocazia sosireĭ perecheĭ regale.

Decorarea a început a fi făcută azĭ de architectul Bîrsan din Bucureștĭ, care a decorat și gara capitaleĭ cu ocazia venireĭ împăratuluĭ Austrieĭ.

*

Pe tot parcursul de la Sinaia la Iași vor staționa oameniĭ diviziilor respective cu făclie aprinsespre a lumina drumul.

Parcursul regal va fi ast-fel unic până acum în țara romînească.

La stațiele secțiuneĭ a VI-a de mișcare sunt depuse cereale foarte multe care între cu 1900 vagoane, suma vagoanelor de încarcare de care dispune în această inspecție.

Ast-fel sunt depuse 900 vagoane de sfeclă și negustoriĭ văzînd că nn se maĭ face expediare, aŭ făcut cerere inspecțieĭ de a li se elibera marfa spre a fi transportată cu care.

Cererile oamenilor sunt o amenințare pentru C. F. R. căcĭ o fac responzabilă direct de pagubă cauzată nu numaĭ prin întârzierea transportuluĭ prin stricare mărfeĭ din magazinele stațielor. Eĭ amenință cu proces.

Și'n timpul acesta d. Ionel Brătianu împrumută 200 vagoane pentru Germania. Iată ce însemnează administrație colectivistă.

Trenul regal sosește în Iașĭ, lunĭ la ora 10 dim. va fi condus de d. Saligny, directorul general C. F. R. D-sa nu va remînea în Iașĭ de cît o singură zi.

La reîntoarcere, trenul regal va fi condus de d. Miclescu, sub-director, care va sosi anume în Iașĭ în ziua de 23.

Trenul special de invitați ce sosește în Iașĭ la 6 dimineața lunĭ, va fi condus de sub-inspectoriĭ respectivĭ și de la Vasluĭ, va fi condus de d. sub-inspector Marino.

Trenul regal va fi condus de inspectoriĭ respectivĭ și de la Vasluĭ la Iașĭ de d. Cristodulo.

In acest tren va ocupa loc și d. Mareș sub șef de serviciŭ.

PARIS,

ultima operă a luĭ *Emile Zola*, va apăre, cu începere de mîne, în foița *Opinieĭ*.

Pare că însu-și d. Haret, se îndoiește de priceperea *comitetuluĭ de recepție ales de studențiĭ, căcĭ alt-cum nu s-ar putea explica invitațiunea făcută de ministrul instrucțieĭ câtor-va studenți marcanți din Iași pentru ceaiul din astă seară.*

Bănuiala noastră va fi dară pentru studenți cînd vor afla că invitați studenți și studente coicid tocmaĭ cu ceĭ demisionați din comitetul de recepție.

Confratele *Era Nouă*, care-și suspendase apariția pe vremea vacanțeĭ, reapare cu începere de duminică.

BERĂRIA CENTRALĂ

In fie-care seară orchestra sub conducerea celebruluĭ violonist profesor *V. Borteanu* **si a decanuluĭ artiștilor ieșenĭ** *Ionică Barbu.*

Bere *Zimbru*, **Bere** *Peleș*, **(Oppler). Bere** *Bavareză.*

Banca Agricolă—Bucureștĭ

AVIS

Se aduce la cunoștința generală că Banca Agricolă (Centrala Bucureștĭ) și-a mutat biurourile cu începere de Lunĭ 13 Octombrie 1897, în Palatul Băilor Eforieĭ, Bulevardul Elisabeta.

Direcțiunes.

De Inchiriet două apartamente din etajul de jos de la casa No. 96 din str. De Sus.—A se adresa la proprietară str. Serărieĭ, 43.

In Calendarul

„DACIA"

pentru anul 1898

Se primesc pentru ultimele pagine:

ANUNCIURĬ și RECLAME

Doritoriĭ să pot adresa pînă la 25 Octomvrie la tipografia „Dacia" str. Golia.

De la s-tu Dumitru sunt de dat cu chirie următoarele case: 1 casă cu 6 odăĭ și atenanse, strada Sărărie. 1 casă cu 3 odăi și atenanse strada Albineț. 1 pivniță mare și adâncă potrivită pentru depozit.

Aceste imobile se află pe locul și frumoasa grădină foastă Țigara.

1 casă cu 7 odăĭ, 2 antrete, 2 bucătăriĭ, atenanse, grajdiŭ șură și grădină, putânduse ușor împărți în două sau treĭ locuințĭ separate, str. Frecăŭ No. 70.

A se adresa la proprietar inginer Th. C. Lecca str. Frecău 70 între orele 12 și 2 p.m.

IMPORTANT

La 1 curent se începe campania vaccinărilor și revaccinărilor institutuluĭ vaccinal. D-l Pierre Solomon cunocustul vaccinator și subdirector la institut care a repurtat cele maĭ marĭ succese stă la dispoziția publiculuĭ.

Chemările acasă se adresează în str. sf. Lazăr No. 62.

INȘTIINȚARE

Subscrisul avocat, domiciliat în Iașĭ, lucrînd ca mandatar al d-reĭ Maria Smaragda Beldiman, fiica legitimă a d-neĭ Elisa Balș din căsătoria sa cu defunctul acum Aga Dimitrie Beldiman și informat fiind că d-na Elisa Balș caută să vîndă toată averea sa văzută și anume: moșia Pribeștĭ din jud. Vasluĭ și casele din Iașĭ str. Romînă, cu scopul de a face pe viitor imposibilă încasarea de la d-sa a pensiuneĭ alimentare dobîndite de clienta mea prin sentința Trib. Iașĭ s. I sub No. 224 din 25 Iunie a. c, dată cu execuțiune provizorie,—*înștiințez pe toți aceĭ* cărora li s'ar propune vînzarea acestor imobile să se abțină de a le cumpăra, căcĭ în caz contrar vor fi considerați ca de rea credință și expuși a vedea anulîndu-li-se cumpărătura.

G. S. Cristofor.

Farmacia Andreĭ Cruceanu
din
TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejurimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ
Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărău, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat					
	Cl. I.		Cl. II		Cl. III	
	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

LEGĂTORIA DE CĂRŢI
şi
Incadrare de Tablourĭ
a tipografieĭ „Dacia"
Iaşĭ, 42 Strada Golia, 42.

Execută, cu cea maĭ perfectă acurateţă şi promptitudine toate lucrările aingătoare de această branşă.

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ
pentru
ŞCOALELE ROMÂNEŞTI
Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.
Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).
PREŢUL 5 LEI
Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

Agenţia Teatrală
28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentru ziarul *„L'Indépendance Roumaine"* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames"*, *„Les petites Gravures"* şi *„La Confection"*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

---

LIBRARIA şi PAPETERIA
TH. P. MAXIMOVICĬ
IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

D. S. IONESCU
FRISER - PARFUMER
Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII
NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULNĂ
(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ
preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ
1 LEU FLACONUL

Dacă voiţĭ să beţĭ o cafea bună şi higenică cereţĭ la toate băcăniile
NUMAI

CAFEA REGALA
La fabricei A. WEINBER din Iaşĭ
Premiată la expoziţia din Paris 1889 cu MEDALIE DE ARGINT

Singurul surogat SPORNIC şi NUTRITIV care dâ cafeleĭ o AROMĂ şi un GUST FOARTE PLĂCUT. Analizele celor maĭ marĭ chimiştĭ aŭ gâsit-o cea maĭ PERFECTĂ şi CEA MAI HIGIENICĂ.

1000 vedre VIN de COTNARI

Recolta 1886, din pivniţa Roznovanu de vînzare. A se adresa strada Assachi No. 12.

Dimitrie Greceanu
Avocat
Strada Asachi

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ" „GENERALA" *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"
de la COPOU, lîngă Iaşi
proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille,* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

„DACIA"
TIPOGRAFIE-EDITOARE
Strada Golia 42 — IAŞI — Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURI
Borderourĭ şi Compturĭ
Cărţĭ de vizită
REVISTE LITERARE ŞI ŞTIINŢIFICE
în orĭ-ce format şi limbă
Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare
TEZE
SCRISORI COMERCIALE
Cărţĭ-adrese
BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE
MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE
în diferite culorĭ şi mărimĭ
etc. etc. etc.

ETICHETE
Bilete de logodnă şi de nuntă
MENIURI
CĂRŢI DE ABONAMENTE
CIRCULĂRI
CONDICI à SOUCHE
BILETE FUNERARE
FELICITĂRI
CĂRŢI DIDACTICE
CONDICI şi REGISTRE COMERCIALE
etc. etc. etc.

La Librăria
Th. MAXIMOVICI
din Iaşĭ, strada Golia
Se primesc abonamente la ziarul
„TRIBUNA"
din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an	. . . .	40 leĭ
« 6 lunĭ	. . . .	20 «
« 3 lunĭ	. . . .	10 «

DE INCHIRIET

Renumita grădină „Chateau aux fleurs" impreună cu o pivniţă foarte vastă şi o odaie-bufet.

Pentru informaţiunĭ a se adresa d-lu Administrator al tipografieĭ „Dacia".

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896, din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA", Tipografia-editoare Str. Golia.— Iaşi.

ANUL I No. 141 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — DUMINICĂ 19 OCTOMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

PRIMARUL ÎN DISGRAŢIE REGALĂ

Pe timpul festivităţilor din zilele de 20, 21, 22 şi 23 ale curenteĭ, „Opinia", în dorinţa de a ţinea pe lectorĭ în curentul tuturor faptelor, va apărea în ediţiunĭ speciale, de două orĭ pe zi.

In afară de reportagiul întins pe care-l vom face cu această ocaziune şi pentru care am detaşat un serviciu special şi bine organizat, vom da în conformitate cu festivităţile din programul oficial, o serie de splendide ilustraţiunĭ şi clişee, reprezentînd diferitele poziţiunĭ ale Iaşuluĭ, clădirile ce urmează a se inaugura, precum şi portretele persoanelor carĭ au şi aŭ avut partea lor în crearea noilor clădirĭ, cu care Iaşul a fost înzestrat în timpurile din urmă.

Lectoriĭ, vor admira suntem siguri, gustul osebit cu care aceste ilustraţiunĭ, şi în specie portretele MM. LL., Regale, au fost executate.

Primejdia măsureĭ D-luĭ Haret

Să fie oare lucru drept, a esclude de la bine-facerea învăţămîntuluĭ secundar, pe evreĭ conlocuitorĭ cu noĭ în această ţară şi care poate sunt singuriĭ care urmează în şcolile secundare pur şi simplu numaĭ pentru a-şĭ agonisi o cultură generală, pentru a se cultiva?

Noĭ romîniĭ mergem la gimnasiu şi liceu pentru a dobîndi certificate, titlurĭ cu care să intrăm în funcţiĭ sau să ajungem la universitate pentru ca să luăm alte certificate cu care să putem intra în funcţiunĭ şi maĭ marĭ. Evreiĭ, cel puţin în marea lor majoritate, nu aspiră la funcţiĭ, nicĭ la studiĭ universitare; lor le sunt aproape indeferente certificatele. Tocmaĭ împrejurările sociale defavorabile, le dau lor putinţa de a învăţa pentru ca să se lumineze, pentru ca să-şĭ cultive spiritul.

Mi s'ar răspunde poate că şi în alte ţărĭ maĭ civilizate de cît noĭ, unde nu poate fi bănuială de ura de rasă provocată din cauza concurenţeĭ în lupta pentru existenţă, precum e Austria, se dă preferinţă indigenilor.

Recunosc că faptul e adevărat în ce priveşte şcoalele secundare şi unele şcolĭ speciale, dar nu şi în ce priveşte învăţămîntul universitar. Nu tot deauna însă comparaţiunea este un argument solid.

Situaţiunea evreilor la noĭ, nu se potriveşte cu situaţiunea străinilor din Austria de exemplu.

In Austria prin străinĭ, care relativ sunt foarte puţin numeroşĭ, se înţaleg oameniĭ stabiliţĭ vremelnic, care n'au gînd să se lege definitiv cu ţara în care trăiesc, care îşĭ păstrează legăturĭ cu ţara de origine, cu care continuă a trăi în comunitate de ideĭ, de sentimente şi de aspiraţiunĭ.

Evreiĭ noştri, n'au nicĭ una din aceste trăsăturĭ caracteristice străinuluĭ din alte ţărĭ. Eĭ n'au o ţară de origine cu care să păstreze legăturĭ, ci din contra sunt definitiv legaţĭ de pămîntul ţăreĭ noastre.

Dacă Evreiĭ cît is de numeroşĭ la noĭ, ar trăi în comunitate de aspiraţiunĭ cu vre-o altă ţară. zilele statuluĭ nostru ar fi numărate. Trebue să ne ferim chiar de a provoca întrînşiĭ ast-fel de aspiraţiunĭ, sau duşmănie neîmpăcată contra statuluĭ nostru.

Evreiĭ la noĭ, chiar în ipotesa celor care îĭ taxează de străinĭ, tot sunt consideraţĭ ca străinĭ *sui generis*. In adevăr în care ţară din lume străiniĭ sunt luaţĭ — nu angajaţĭ ca mercenarĭ — în armată ca să-şĭ dee *tributul de sînge*, către ţara în care locuesc?

Credeţĭ oare că în ţările care ni se dau ca exemplu, fiiĭ de străinĭ care sunt puşĭ în condiţiunĭ speciale în ce priveşte şcoala, sunt chemaţĭ la serviciul de apărare a ţăreĭ. Atît ar maĭ trebui, să chemĭ să te apere pe acel ce-l tratezĭ dacă nu cu duşmănie, cel puţin cu deconsiderare!

O măsură ca acea propusă de d. Haret, n'o poate lua orĭ care profesor sau orĭ care erudit în ale pedagogieĭ. Ar pute-o lua cel mult un om de stat, care şi-ar da în mod conştient samă de consecinţele acesteĭ măsurĭ; un om, pentru care măsura ar face parte dintr'un sistem după care s'ar rezolvi chestia evreilor la noĭ în ţară.

In adevăr măsura d-luĭ Haret ar avea raţiune cînd d-sa ar declara că, ca om de stat este partizan a expulsăreĭ evreilor din ţară. Dacă însă nu eştĭ partizan a expulsăreĭ sau dacă crezĭ că în timpurile noastre o ast-fel de măsură eroică ar fi imposibilă, atuncĭ ce raţiune are a alunga din şcoală pe copiĭ care mîne au să devie concetăţenii copiilor noştri?

Dacă recunoştĭ că expulzarea evreilor nu e posibilă, dacă *statul quo* îl consideri, ca intolerabil, de vreme ce singur propuĭ măsurĭ pentru modificarea stăreĭ de lucrurĭ actuale, atuncĭ trebue să recunoştĭ că soluţiunea care se impune este asimilarea elementelor străine.

Pentru asimilare afară de încrucişarea prin căsătoriĭ, nu e alt mijloc de cît traiul *efectiv* în comun, traiul în aceleaşĭ sentimente şi ideĭ. In vrîsta adultă cînd există atîtea ciocnirĭ de interes, traiul e mult maĭ greu.

In copilărie e mult maĭ uşor şi maĭ cu samă timpul trecut pe băncile scoaleĭ, sub aceleaşĭ suggestiunĭ a profesorilor sau a cărţilor de studiu comune face posibilă într'o largă măsură această asimilare.

In loc să se uşureze asimilarea, d. Haret prin proectul său va provoca iarăşĭ fanatismul semit a unor Şaraga, Tictin etc., care vor organiza şcolĭ secundare, speciale pentru evreĭ, după cum aŭ organizat şi şcolĭ primare şi atuncĭ nu se ştie unde vom ajunge avînd în mijlocul nostru o populaţiune numeroasă care nu va ave nimic comun cu noĭ şi care chiar va fi în tot dreptul să ne duşmănească.

In d. Haret a triumfat profesorul şi moldovanul cu prejudiţiĭ. Sgîrîind pe ministru găseşte pe fostul elev al şcoaleĭ primare din Dorohoiŭ.

E de regretat că în lucrarea d-luĭ Haret omul de stat, n'a fost la înălţimea specialistuluĭ în ale pedagogieĭ.

Bine era dacă se inspira de la predecesoriĭ săĭ D-niĭ Tache Ionescu şi Carp care, ocupîndu-se de reforme analoage şcolare, n'aŭ uitat ca or care ar fi titlul departamentuluĭ lor, înainte de toate sunt miniştri, cărora nu li-ĭ ertat să facă nicĭ un moment abstracţie de marele probleme de Stat.

A. A. Bădăreŭ

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Vis. Sunt împrejurărĭ fericite în viaţa fie-căruĭ, iluziĭ trecătoare, amăgirĭ de-o clipă; — de toate se acaţă omul cu pasiune, cu speranţă.

Nu vi se pare această situaţia în mult nefericitul nostru oraş: situaţia mult fericiţilor ediliĭ?

Fericiţĭ e cuvîntul: vor primi pe M. M. L. L.; vor prăznui, vor fi decoraţĭ, vor îmbrăca haina de gală vor uita de toate, cu bugetul în deficit începînd, bine înţăles.

Dar în cîte-va zile se va fi mîntuit tot, tot, tot!..

Şi după aceia? Cît de adînc şi dureros se va resimţi epoca festivă în sufletele şi administraţia edilităţiĭ noastre! Vor fi plătit *scump* decoraţiile naiviĭ care se mîngâie azĭ cu uitarea şi cu lustrul serbărilor.

Iar d. Tacu va îngâima cîntecul frumos — care nu-ĭ al luĭ Fîntînaru prin urmare:

Era un vis misterios
Şi blînd din cale-afară,
Dar prea era de tot frumos
De-a trebuit să piară!...

Invăţămîntul pentru fete

După proectul Haret, instrucţiunea pentru fete se dă, în şcoalele secundare de fete de gradul I şi II.

Durata studielor în şcoalele de gradul I este de 5 anĭ. Anul al cincilea va fi consacrat studiilor necesare femeeĭ şi anume: limba romînă, limba franceză, limba germană, pedagogia, igiena şi medicina copiilor, economia domestică, lucrul de mînă, desemn, musica, gimnastica.

Obiectele de studiu în şcoalele secundare de fete de gradul I sunt: religiunea; limbile romînă, franceză, germană; geografia generală şi geografia ţăreĭ; istoria generală şi istoria ţăreĭ; aritmetica şi geometria elementară raţionată, noţiunĭ de comptabilitate; elemente de cosmografie; elemente de ştiinţĭ naturale, de fisică şi de chimie; noţiunĭ de pedagogie, de igienă, de medicină şi de farmacie domestică, maĭ ales în vederea creşteriĭ copiilor; economia domestică, lucrul de mînă, caligrafia, desemnul, musica vocală, gimnastica.

In şcoalele de gradul al II-lea se vor desvolta şi complecta studiile de gradul I, adăugîndu-se noţiunĭ de psichologie şi logică şi una din limbele italiană saŭ engleză.

Durata studiilor în această şcoală va fi de 4 anĭ. Elevele vor fi interne, *bursiere saŭ solvente şi se vor primi prin concurs numaĭ din absolventele şcoaleĭ de gradul I.*

Profesoarele de la scoalele secundare de fete de gradul I şi II se vor numi, numaĭ dintre absolventele şcoaleĭ normale superioare de fete.

Şcoala normală superioară de fete

Şcoala normală superioară de fete se va înfiinţa în Iaşĭ.

Elevele şcoaleĭ normale sunt interne, bursiere saŭ solvente. Ele se primesc prin concurs, dintre absolventele şcoalelor secundare de fete de gradul al doilea, dintre absolventele şcoalelor normale de institutoare şi dintre fetele care vor fi posedînd titlurĭ echivalente.

Bacalaureatul fiva el considerat printre aceste titlurĭ echivalente? Dl Haret se fereşte s'o spue. Or cum, licenţiatele sunt escluse de la profesorat în şcoalele secundare.

Şcoala va fi împărţită în 2 secţiunĭ: secţiunea literară şi secţiunea ştiinţifică.

In secţiunea literară se vor propune: limbile română, franceză şi germană; istoria literaturilor antice şi moderne; istoria artelor; istoria generală şi istoria românilor; estetica; noţiunĭ de dreptul uzual şi instrucţiunea civică.

In secţiunea ştiinţifică: matematicele cu comptabilitatea, cosmografia, fisica, chimia, fisiologia, zoologia, botanica, mineralogia, geologia, igiena.

Geografia generală şi a Romănieĭ, psichologia şi pedagogia se vor preda la ambele secţiunĭ.

Cursurile fie căreĭ secţiunĭ vor fi de 3 anĭ.

Elevele anuluĭ III-a vor face practică pedagogică în şcoala secundară de fete gradul II-le sub conducerea maestruluĭ de pedagogie.

După terminarea cursuluĭ, elevele vor trece un examen general de capacitate din materiele secţiuneĭ ce aŭ urmat'o, dinaintea uneĭ comisiunĭ compuse din profesoriĭ şeoaleĭ şi un delegat al ministruluĭ.

Examenul general va consta în probe scrise care sunt eliminatoriĭ, în probe orale care sunt extemporale şi în probe de practică pedagogică. Elevele secţiuneĭ ştiinţifice vor face şi lucrărĭ experimentale în laboratoriĭ.

Elevele care reuşesc la examen sunt înscrise într'un tabloŭ. După acest tabloŭ se face numirea.

Nouele programe atît pentru şcoalele de băeţĭ, cît şi pentru cele de fete se vor pune în aplicare la 1 Septembrie 1899. Scolariĭ carĭ la acea epocă se vor afla în clasele VI şi VII vor termina cursul după programul vechiŭ.

Un pericol înlăturat

D. N. Gane, virilul primar al oraşuluĭ nostru, cetind numărul de ierĭ al *Opinieĭ* şi văzînd denunţul pe care d. Iorgu Tacu l'a făcut în public cum că, printre inscripţiile de pe tăbliţele decorative, s'a strecurat şi una ungurească, a convocat de urgenţă consiliul, în şedinţă secretă.

D-sa deschide şedinţa printr'un discurs scurt, dar energic şi bine simţit. Arată că momentele sunt grave şi că consilieriĭ trebue să-şĭ pastreze posturile. Nuvela ce are a împărtăşi d. Tacu nu poata lăsa recĭ şi indiferenţĭ părinţiĭ oraşuluĭ, cînd e vorba de asigurarea onoareĭ comuneĭ şi „Dacieĭ-Romînieĭ". Dă apoĭ cuvîntul d-luĭ Tacu, spre a-şĭ face referatul.

D. Tacu, într'o elocventă cuvîntare, după ce aruncă obicĭnuita-ĭ ochiadă asupra situaţieĭ, arată cum a descoperit tradarea. Mergînd la Viena, ca să invite pe colegul d-sale Lughăr la abator, s'a oprit incognito la Pesta. Acolo a văzut pe strada un ungurean ţanţoş, plimbîndu-şĭ cu ifos o decoraţie frumoasă ce o avea aninată la pept şi fudulindu-se cu ea. Pe decoraţie, d-sa trăgînd cu coada ochiuluĭ, a putut citi lămurit cuvintele: *Mihel si ne de.* Aceleaşĭ vorbe le vede astă-zĭ pe tăbliţele decorative. E o tradare, închee d. Tacu, dar vorba e de unde vine?

Consiliul remîne un moment consternat de descoperire.

D. Gane, desolat de această adîncă impresie, zice că-ĭ miroasă că aceasta vine de la centru, dar fiind vorba de o nouă raţiune de stat e de părerea ca discreţia cea maĭ absolută să se păstreze asupra desbaterilor şi hotărîrilor consiliuluĭ.

De aceeaşĭ părere e şi d. Tacu, cu singurul adaos că ar trebui să se dea informaţiunĭ indirecte reporterilor de la gazete, — opinie care se şi admite în unanimitate.

Cît pentru tăbliţele cu inscripţia fatală, d. Velţu, un veteran al partiduluĭ, crede că ar fi bine să se boiască, şi în locul unguresculuĭ *Nihil sine Deo* să se scrie alte inscripţiĭ cu adevărat liberale, cum ar fi: „Tot pentru budget şi budgetul pentru toţĭ," „Patria şi budgetul meu," etc. etc.

D. N. Joan, constatînd că publicul cere cu stăruinţă marca Moldoveĭ, zice să se zugrăvească tradiţionalele capete de bou pe tăbliţe.

D. C. Lepadatu, ţatornic liberal, fost preşedinte al consiliuluĭ judeţan sub conservatorĭ, atrage atenţiunea consiliuluĭ să nu uite marca judeţuluĭ: adauge însă că pictorul căruia se va încredinţa execuţia trebue să fie un maestru versat în specialitatea natureĭ viĭ, pentru a nu se confunda calul cu alte doboace.

D. căpitan Costandache, din contra, crede că cel maĭ nimerit lucru ar fi să se zugrăvească pe tăbliţe portretele consilierilor comunalĭ, ca recompensă bine meritată pentru ostenelele şi activitatea ce au desvoltat cu această solemnă ocaziune.

Majoritatea, după serioase reflexiunĭ, admite şi votează o moţiune a d-luĭ Cotaş, care pune de acord ttustrele proprietăţĭ.

Ast-fel pericolul tradăreĭ, graţie patriotismuluĭ şi perspicacităţeĭ consilierilor noştri, a fost înlăturat, şi în locul ruşinoaseĭ inscripţiĭ ungureştĭ, vom avea o elocventă şi simbolică priveliştе, care va face onoare comitetuluĭ organizator.

Pst!

ETIOLOGIA BETIEI

In căutarea uneĭ bolĭ, medicina ne îndeamnă totdeauna de a scotoci cauzele aceleĭ boale, căcĭ numaĭ ast-fel se va putea maĭ lesne afla medicamentele de aplicat.

Ne aducem aminte că în acest chip a procedat dr. Antoniu de la Bîrlad cînd s'a pus să studieze *Pelagra*, şi în frumosul său studiu cu acest nume, d-sa a scris un capitol de Sociologie de toată importanţa asupra stăreĭ ţăranuluĭ nostru, decimat de pelagră.

Dacă pelagra e un flagel, apoĭ beţia, alcoolismul e şi maĭ mare. De nevoe este dar a vedea cauzele acestor flagele care atacă pănă la măduvă vlaga poporuluĭ nostru.

Spunem de la început că aicĭ ne învîrtim într'un cerc viţios:

Sînt uniĭ care spun că starea rea materială aduce beţia. Ţaranul nostru bea, pentru că e năcăjit, trudit, calic şi prin îmbătare îşĭ omoară pentru cît-va timp conştiinţa, acest torturător lăuntric al omuluĭ, făcîndu-l să se simţă maĭ fericit.

Schimbaţĭ, zic eĭ, starea ţaranuluĭ; daţi-ĭ mijloace maĭ bune de traiu, şi el nu va maĭ bea.

Nu discutăm temeinicia în parte a acestor afirmărĭ.

Alţiĭ susţin, din contra, că beţia e cauza sărăcieĭ. De casa beţivuluĭ nu se înţelege nimic. El îşĭ bea totul; popuşoiul, oul, făina, găina, braţele; şi copiiĭ şi i-ar bea, dacă ar fi îngăduit prin obiceiu şi legĭ. Beţia face pe om trîndav, nepăsător de lucrul său şi al altora, şi departe de a maĭ avea încrederea boeruluĭ cu năimeala la muncă, el e lasat de-o parte.

Plîngĭ de mila caseĭ unuĭ beţiv. Familia luĭ e prăpădită, averea pierdută, iar copiiĭ ajung pe la casele oamenilor.

Şi aceştĭ de al doilea aŭ dreptate; ba aşa de multă dreptate că parcă ceĭ maĭ mulţĭ dintre noĭ aşa privesc lucrul: beţia e cauza nevoieĭ maĭ mult de cît nevoia cauza beţieĭ.

***

Trăim într'o ţară bogată în podgoriĭ. Toate regiunile *de sub munte*, (acesta e înţelesul cuvîntuluĭ *podgorii*) sînt plantate cu viţe de vie.

Sîntem urmaşiĭ unuĭ popor, celebru în petrecerile sale cu vin. Şi Romaniĭ şi Daciĭ numaĭ sobri nu eraŭ în întrebuinţarea ce făceaŭ de vin.

N'am putut dar noĭ Romîniĭ, urmaşiĭ lor, carĭ le-am pastrat crăciunul, anul nou, căşlegile, armindenul, etc. etc. n'am putut. zic, să ne lepădăm de vin.

Interesul nu ne este de a ne lepăda, ci de a-l întrebuinţa spre iconomisirea vieţeĭ, nu spre conruperea şi distrugerea eĭ.

Vinul e un condiment, orĭ ce s'ar zice, cu mult superior apeĭ.

Vinu-ĭ maĭ bun de cît apa
Şi friptura de cît.... ceapa

zice cîntecul ţărănesc.

Dar aicĭ vine o altă chestiune. De a şti cum să-l folosim. Măsura în toate e necesară maĭ ales la băutul vinuluĭ. Ţaranul nostru din cauza lipseĭ de cultură practică a vieţeĭ, nu înţelege că vinul trebue băut cîte un pahar două la masă. El numaĭ atuncĭ înţălege că bea vin cînd se îmbată.

Dacă în loc de vin punem rachiul falsificat reul e şi maĭ mare. Dacă alcoolul are proprietăţĭ de a irita păreţiĭ stomachuluĭ şi a-ĭ face să degajeze maĭ mult suc gastric, pentru aceasta ni e de ajuns o foarte mică cantitate, iar nu acele *singepe* sau *boaşte*, care îţĭ iau minţile pe loc. Sîngele e un absorbant puternic de alcool, şi în măsura în care introducem maĭ mult alcool reu în stomah, în acea măsură sîngele se viciază, odată cu organele prin care trece.

Crierul cel întîiŭ se resimte de alcool, de aicĭ acea debilitate generală şi tremur ce cuprinde pe alcoolicĭ.

Pentru ţăran vinul e scump, şi n'are de unde plăti atîtea parale pentru a bea o ocă de vin ca să se ameţească, pe cînd cu de 10 banĭ rachiu cu ardeĭ roş simte.

Lăţirea dar a întrebuinţăriĭ alcooluluĭ se datoreşte faptuluĭ că costă maĭ puţin a vinul şi efectele sunt maĭ grabnice.

Pentru ce ţine ţaranul să se îmbete? Că-ĭ nervos, am văzut că zic uniĭ. Că-ĭ ignorant, zic alţiĭ.

Şi aşa e deprins, aşa a văzut în sat că fac toţĭ; aşa l'a deprins de mic chiar,

aşa ţine şi el. La serbătorĭ şi zile marĭ, la nuntă, la cumătrie, la pomenĭ, toţĭ beaŭ rachiŭ. Apoĭ vede că bea rachiŭ şi Popa: proprietarul îl plăteşte şi cinsteşte tot cu rachiŭ la crîşmă.. Fiind dar intrat în obiceiul loculuĭ el nu se poate feri de a nu-l bea şi dînsul.

Ţaranul bea dar rachiŭ şi ţine să se îmbete şi pentru că-ĭ nevoeş, şi pentru căĭ ignorant, şi pentru că-ĭ deprins.

In fapte sociale, cauzele totdeauna sunt multiple.

Vom cerceta aceste treĭ cauze.

Gh. Ghibănescu

„Opinia" la Dorohoiŭ

Dorohoiŭ 15 Oct. 1897.

Noul sub-prefect de Herţa, Mihaĭ Brăilescu.

Sunt acuma două lunĭ, postul de sub-prefect al plăşeĭ Herţa fiind vacant, el este solicitat de un tînăr proprietar din judeţ, d. Mihaĭ Brăilescu, amic personal a luĭ Moruzi. Numirea se face prin violarea legeĭ, cum se fac toate la colectiviştĭ, d. Brăilescu ne-întrunind nicĭ una din condiţiunele de admisibilitate prevăzute de legea administrativă pentru a ocupa această funcţiune.

Insă, de astă dată, violarea legeĭ a avut macar o parte bună, aceia de a scapa comuna Herţa de un hoţ patentat. Animat, trebue să mărturisim, de cele maĭ bune intenţiunĭ de a face o administraţie onestă, noul sub-prefect se pune serios pe muncă şi nu întîrzie a descoperĭ o sumă de potlogăriĭ în sarcina primaruluĭ din Herţa. După multe stăruinţĭ d. Brăilescu obţine de la prefect o anchetă judiciară. Alarmat Erinov aleargă la Dorohoĭ, să prezintă Kneazuluĭ care-ĭ zice: «N'aĭ nicĭ o grijă, am fost obligat după stăruinţele sub-prefectuluĭ, să trimet la Herţa pe procuror şi pe judecătorul de instrucţie, dute înapoĭ liniştit, nu se va descoperi nimica». După vr'o cîte-va zile primarele din Herţa se întoarce iarăşĭ la prefect şi-ĭ ţine următorul limbagiu: «Nu s'a găsit nimica în contra mea, toate sunt infame calomniĭ, însă vom spune pentru ochiĭ lumeĭ că s'a descoperit ceva în contra doĭ consilierĭ comunalĭ şi pe baza aceasta cere dizolvarea consiliuluĭ.

Zis şi făcut, Kneazul făcu raport cerînd dizolvarea consiliuluĭ comunal din Herţa şi recomandă ca preşedinte în comisia interimară pe... *Erinov!* Aud? nu este aşa? Pricep mirarea voastră. Nu! vă întreb, acest om este serios? După ce trîmbiţă *muros şi extra muros* că de acum înainte vrea să scuture judeţul de hoţĭ, după ce trimite la Herţa o anchetă judiciară pentru a cerceta faptele primaruluĭ, acestuĭ pungaş înfierat de judeţul întreg, toată comedia să isprăveşte prin a recomanda ca preşedinte în comisia interimară tot pe Erinov, pe acest individ acuzat de întreaga opinie publică de omorurele săvîrşite în Codrul Herţeĭ. Şi lucrul este atît de adevărat în cît toate jurnalele din capitală aŭ anunţat la rubrica *„diverse"* dizolvarea consiliuluĭ comunal din Herţa şl numirea luĭ Erinov ca preşedinte în comisiunea interimară, luînd de sigur această informaţiune de la ministerul de interne dacă nu din Monitoru oficial.

— Intervenţia Sub-prefectulnĭ —

Ce se întîmplă însă? Sub-prefectul Brăilescu află cele petrecute, el aleargă la prefect şi revoltat de procedeul acestuia cere ca să aleagă între el şi Erinov, zicînd că-ĭ este imposibil, din partea sa, să dee un certificat de om onest acestuĭ individ al căruia reputaţiune detestabilă este prea cunoscută de judeţul întreg. Faţă de atitudinea energică a sub-prefectuluĭ sĕu şi hotărîrea sa fermă de a demisiona, Kneazul de frica unuĭ scandal a fost silit să cedeze. A cerut decĭ ministruluĭ să revie asupra primuluĭ sĕu raport şi a recomandat altă comisiune escluzînd pe Erinov.

Iată adevărul. Aşa c'ar face, decĭ, maĭ bine Kneazul să nu să tot laude degeaba căcĭ nu înşală pe nimenĭ. Promitem un lucru: că nu ne vom duce la Herţa pentru a susţinea candidatura luĭ Erinov. Ba din contra, cu toate că ne este adversar politic, aducem mulţumirele şi felicitările noastre D-luĭ Brăilescu c'a scapat judeţul şi în special biata comună Herţa de pungaşul care o administra de 30 de anĭ.

Perdaf.

O ÎNŞESITĂ SINUCIDERE

Comisarul de poliţie din Choisy-Le-Roi, din Paris a fost chiemat, acum patru zile, la ora 1 deamiaza spre a constata suicidiul uneĭ familiĭ compusă din 6 persoane, locuind în strada Raffinerie.

Cînd magistratul sosi, el găsi 6 cadavre: Tatăl I.-B. Guyot, mama şi patru copiĭ—iar în mijlocul odăieĭ patru camforcĭ conţinînd cenuşă. Intoxicaţia cu oxid de cărbune fu stabilită.

Pricina acesteĭ înşesite sinucideri e mizeria.

Cronica Străinătăţeĭ

După o telegramă din Londra, Anglia ar fi dat consimţimîntul său pentru numirea coloneluluĭ Schäffer ca guvernator al Creteĭ. Franţa a făcut propunerea. Căpătînd consimţimîntul Angliei propunerea capătă şanse de reuşită.

Anglia pune, însă, ca condiţie a acesteĭ numirĭ ca ea să fie provizorie.

Reprezentanţiĭ diplomaticĭ aĭ puterilor din Constantinopole vor încunoştiinţa oficial, zilele acestea, Poarta despre această alegere.

***

La alegerile pentru dieta din Carlsruhe au reuşit doĭ social-democraţĭ şi un democrat cu 228 de voturĭ, contra 192 voturĭ, întrunite de candidaţiĭ liberalĭ. Rezultatul acesteĭ alegerĭ a produs o senzaţie generală.

*

Asupra situaţieĭ interne a Germanieĭ ştirile, pe carĭ le aduc ziarele, sunt din cele maĭ contrazicătoare. Aşa „Münchener Allgemeine Zeitung" aduce, din sorginte oficioasă, o ştire după care poziţia cancelaruluĭ Hohenlohe ar fi asigurată şi o alta, după care demisia cancelaruluĭ e eventuală. Această contradicere e caracteristică pentru starea actuală de lucrurĭ din Germania.

Se ştie că soarta cancelaruluĭ atîrnă de soarta proectului pentru reforma codiceluĭ de procedură penală. Orĭ, e îndoielnic dacă acest proect va fi prezintat macar, viitoareĭ seziunĭ a Reichstaguluĭ.

***

Alaltăerĭ s'a deschis în Bulgaria, seziunea ordinară a Sobranieĭ. Telegramele spun că prinţul a fost aclamat pe tot parcursul său pînă la cameră.

Mesagiul Tronuluĭ începe prin a constata entuziasmul cu care a fost serbat decenarul suireĭ pe tron al prinţuluĭ.

Prinţul relevă progresele activităţeĭ publice în timpul acestor 10 anĭ a domnieĭ sale.

Enumerînd vizitele pe care prinţul le-a făcut curţilor străine, mesajul spune că primirea călduroasă ce ĭ-a făcut regele Carol e o dovadă a prieteniei tradiţionale ce leagă Bulgaria de Romînia.

***

«Discursul de la Reims» cum e numit discursul pe care senatorul *Waldeck Rousseau* l'a ţinut în faţa a 3000 persoane, întrunite în localul circuluĭ din acest oraş, a produs o bucurie nespusă în lagărul oportuniştilor.

Faptul că Waldeck Rousseau şi-a ales pentru ţinerea discursuluĭ său program, tocmaĭ oraşul care-l alege pe Bourgeois, e viu comentat. Senatorul oportunist a rîdicat în slavă pe Méline, a atacat radicalismul şi a desvoltat ideile republicanismuluĭ moderat. Ziarele radicale atacă cu înverşunare, pe Waldeck Rouseau pentru discursul său. *Voltaire* îl face minciunos şi transfug. Ziarul radical spune că Rouseau a fost, altă dată, partizan al impozituluĭ pe venit şi duşman al clericalismuluĭ.

***

Preşedintele Reichsrathuluĭ austriac, şi-a dat demisiunea, declarînd că nu e în stare de a conduce furtunoasele desbaterĭ ale parlamentuluĭ.

Toată truda guvernuluĭ de a-ĭ găsi un succesor a rămas, pînă azĭ, zădarnică. Se vorbea despre avansarea vice-preşedinteluĭ Abrahamovicz la demnitatea de preşedinte. S'a dovedit, însă, apoĭ că această idee e prea hazardată.

Situaţia guvernuluĭ însuşĭ e gravă. Inţelegerea dintre Austriea şi Ungaria trebue votată, bugetul aşteaptă şi obstrucţiea continuă totuşĭ. Cîte-va zile opoziţia a acordat un răgaz guvernuluĭ încheind un compromis cu majoritatea. Compromisul s'a terminat şi votările nominale aŭ reînceput.

INFORMAŢII

Testamentul unuĭ sinucis.

Preşedintele tribunaluluĭ de notariat a deschis ierĭ testamentul lăsat la legaţiunea romînă din Viena de d. C. G. Andriopol, care, după cum se ştie, s'a sinucis prin Septembrie într'o odaie a oteluluĭ Sacher.

Testamentul, redactat în limba franceză, a fost scris pe hîrtie de poştă, pe 3 paginĭ şi începe cu obicĭnuitele cuvinte „ceci est mon testament."

Traducerea s'a făcut, sub prestare de jurămînt de d. D. Andreĭ, avocat.

Părţile interesate n'aŭ asistat din care pricină testamentul a fost deschis în urma cerereĭ d-luĭ W- Wechsler, bancher în localitate, unul din creditoriĭ testatoruluĭ.

Conţinutul testamentuluĭ este următoriul:

„Fiind în sănătate şi neavînd hîrtie timbrată sunt silit a consemna pe aceste foĭ de hîrtie de scrisoare ultimele mele voinţĭ. Instituu legatar universal pe d- N. G. Nanu din Iaşĭ, actualminte în Paris, hotel *Louvre*, cu sarcina pentru el de a da, după ce va fi lichidat succesiunea, 50000 leĭ d-luĭ Panaiat Economu, singurul meŭ amic în această lume, domiciliat actualminte în Bucureştĭ, 3 strada Ene — şi 25000 leĭ doamneĭ Clémence Desvillers, singura femee pe care am iubit-o şi pe care am nenorocit-o. Nu cunosc adresa eĭ. Bunul meŭ amic Nanu se va însărcina de a-o găsi. Mulţumesc luĭ Nanu de amabilitatea şi bunătăţile sale. N'am făcut reŭ nimănuĭ. *Alţiĭ m'aŭ făcut să sufer mult*

Sănătos la trup şi la minte am scris cu mîna mea aceste ultime dispoziţiunĭ şi rog pe toată lumea de a-l considera ca bun şi valabil testament olograf.

Făcut la Viena, 6 ore d. a. 11 August stil nou 1897, otel Sacher, odaia No. 12.

(ss) **C. G. Andriopol**

13 Septembrie 1897. — „Recitesc această hîrtie şi confirm dispoziţiunele de maĭ sus, numind pe d. Nanu legatar universal cu sarcina de a remite 50,000 leĭ d-luĭ P. Economu a căruĭ cea din urmă adresă cunoscută e 3 strada Ene, Bucureştĭ şi 25000 leĭ doamneĭ Clémence Desvillers a căreĭ cea din urmă adresă cunoscută mie a fost 17 rue de Madrid. Paris.

Rog pe familia mea de a respecta ultimele mele voinţĭ. Sănătos la trup şi minte am scris la Viena, 13 Septembrie st. n".

(ss) **C. G. Andriopol.**

O BANDA DE HOŢĬ

Ni se comunică din Roman.

In noaptea de 13 Octombrie, pe la ora 2, arendaşul moşieĭ Hîrleştĭ din comuna *Onişcanĭ*, a fost încalcat de o îndrăzneaţă bandă de hoţĭ.

Aceştia după ce pătrund în ograda curţeĭ boereştĭ, sparg cu topoarele o puternică uşă de din dos; resbat în lăuntru, —şi după ce bat crunt pe un rîndaş,— ca să spuie unde's baniĭ boeruluĭ,—văzînd că nu capătă nicĭ o mărturisire de la rîndaş, strîng tot ce era prin casă maĭ de valoare si dispar.

Autorităţile aŭ fost înştiinţnte chiar în acea noapte, maĭ mulţĭ jandarmĭ ruralĭ aŭ fost trimişĭ în urmărirea bandiţilor.

***

Tot de această bandă, în sara de 14 Octombrie, a fost atacat pe şoseaua naţională, pe teritoriul comuneĭ Onişcanĭ, cîrciumariul Anton Tronea din Brăteştĭ.

Acesta se ducea încă cu doĭ cîrciumarĭ ca să-şĭ arvonească vinul la o podgorie din vecinătate.

Pe drum întîmplător remîne maĭ în urmă cu căruţa, dar de-odată din dreptul unor movilĭ cu peatră se reped vre-o patru indivizĭ care oprindu-ĭ calul îl înconjoară şi-l ameninţă cu moartea dacă nu scoate baniĭ care îĭ are. Cîrciumarul maĭ îndrăzneţ încearcă să se opuie însă atîta a trebuit ca bandiţiĭ, să se năpustească asupra luĭ. Victima e stîlcită îngroritor şi în urmă jefuită de baniĭ care se găseau asupra sa, a căror sumă se ridică la cifra de peste 4000, (4 miĭ leĭ). Se crede că această bandă îĭ alcătuită din maĭ mulţĭ dezertorĭ care acum cîteva septămînĭ au operat prin judeţele mărginaşe. — Intreaga poliţie rurală a fost pusă în mişcare.—Cu această ocazie s'a remarcat insuficienţa poliţieĭ rurale şi îndeosebĭ numărul foarte restrîns al jandarmelor ruralĭ care este ştiut, că aduc marĭ serviciĭ administraţieĭ în prinderea şi descoperirea criminalilor.

***

Mîne vom da lista complectă a înaintărilor făcute în urma inspecţieĭ generale, în întregul corp al jandarmerieĭ rurale.

— —

D. Carp a sosit astăzĭ dimineaţa în Iaşĭ şi mîne pleacă la moşia sa Gănestĭ de lîngă Tîrgu-Frumos de unde nu se va întoarce de cît la finele săptămîneĭ viitoare.

— —

La aranjarea programuluĭ pentru recepţiunea Majestăţeĭ sale, comitetul pusese pe d. Gane ca să meargă în trăsura regală. *Majestatea Sa,* **cu mînă proprie a şters numele d-luĭ Gane.**

Circulă foarte multe versiunĭ pentru explicarea acestuĭ fapt.

— —

In proectul d-luĭ Haret se prevede înfiinţarea pe lîngă Universitatea din Iaşĭ a uneĭ şcolĭ de farmacie şi a uneĭ şcolĭ de dentistică.

— —

D. Haret în Iaşĭ

Camerile locuite de ministrul instrucţiuneĭ la otel Trajan, aŭ fost transformate în adevarate birourĭ, unde patru funcţionarĭ-scriitorĭ de la prefectura poliţieĭ lucrează pentru facerea adreselor invitaţilor precum şi toate dispoziţiunile ce le ia d. ministru.

***

D. Haret întovărăşit de prefectul de poliţie şi de d. Gane, a vizitat ierĭ universitatea pentru a lua ultimele dispoziţiunĭ în privinţa moduluĭ cum se va face înaugurarea.

E hotărît: vor fi cincĭ tribune şi anume: tribuna *A* şi *B* pentru lumea oficială, invitaţiĭ speciali, profesoriĭ universitarĭ, profesoriĭ secundarĭ, directoriĭ şcoalelor primare şi ziariştiĭ bucureştenĭ şi ieşenĭ. In tribuna *C* va sta corul d-luĭ Muzicescu, iar tribunele *D* şi *E*, vor fi ocupate exclusiv de studenţiĭ universitarĭ ieşenĭ şi delegaţiunea studenţilor bucureştenĭ.

***

D. Ministru a vizitat apoĭ abatorul unde în înţelegere cu d. Penescu, a luat toate dispoziţiile privitoare la vizita pe care Regele o va face la această clădire.

Curios e că la o clădire a comuneĭ unde prin urmare numaĭ administraţia comunală are dreptul să dispue în privinţa măsurilor ce se vor lua, totuşĭ d. Penescu cu d. Haret iaŭ cuvenitele măsurĭ, ca o dovadă de energia administraţieĭ comunale.

— —

Cea maĭ mare parte din invitaţĭ sosesc mîne dimineaţă în oraş, iar nu lunĭ, la 6 ore, cu trenul special.

*

Iată cum vor fi reprezentate ziarele la festivitătăţile iaşene:

Adevĕrul: *d. I. C. Bacalbaşa;* Epoca: *dd. G. Vasiliu şi Em. Papamihalopol;* Timpul: *Russu Abrudeanul;* Drapelul: *Albert Honigman;* Indépendance Roumaine: *Briol şi Murgulescu;* Voinţa Naţională: *Skupiewsky (Agenţia Romînă);* Liberalul: *I. Igheĭ;* Constituţionalul: *L. Dichter;* Curierul Sereĭ: *P. Macri.*

*

Preşedintele camereĭ d. T. Giani, soseşte mîne în oraş.

*

Toţĭ lacheiĭ regeluĭ aŭ sosit astă-zĭ în oraş, d. D. Sturdza, însă, nu va sosi de cît lunĭ.

*

După o şedere de maĭ multe zile în oraş, mareşalul palatuluĭ, d. G. Filipescu, s'a întors alaltăierĭ seara în capitală.

— —

Am primit ierĭ seara următoarea telegramă:

Neavînd motiv pentru a renunţa a da concertul meŭ lunĭ, 20 Octombre. fiţĭ bun a retracta informaţia apărută în jurnalul dv. Salutărĭ distinse. *Helena Teodorini.*

Menţinem, însă, în totul informaţia noastră că M. S. Regina nu va putea lua parte la acost concert.

— —

La invitaţiunea studenţilor ieşenĭ, preşedintele asociaţiuneĭ studenţeştĭ din capitală a respuns prin următoarea telegramă.

Mulţumindu-vĕ pentru dragostea ce ne arataţĭ respundem la invitaţia Domniilor-voastre printr'o delegaţiune de 5 membri compuşĭ din: Danielopolu, Bunescu, Vlădescu, Barliba şi Dumitrescu.

(ss) *Danielopolu*

— —

Iată numele invitaţilor d-luĭ Haret care aŭ luat parte la ceaiul oferit aseară:

D-niĭ dr. Samfirescu, dr. Puşcariu, dr. Rojniţă, dr. Russ, dr. Stravolca, N. Culiano, d. B. Brandia, Aureliu Mănescu, Gh. Săvescu, Gh. Lascar, Climescu, Vizanti, N. Gheorghiu, Hurmuzescu, d-na

---

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

1)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

I

Intr'o dimineaţă către sfîrşitul luĭ Ianuar, abatele Petru Froment, care avea de spus o leturghie la Sacré-Cœur de Montmartre, se găsea pe la opt ceasurĭ pe deluşorul de dinaintea bisericeĭ. Şi înainte de a intra, privi un moment orisul, a căruĭ întindere neměsurată se desfăşura la picioarele sale.

Era după două lunĭ de frig teribil, de ninsoare şi de ghiaţă, un Paris înecat de un desgheţ trist şi rece. Din cerul imens de coloarea plumbuluĭ, cădea doliul uneĭ ploĭ dese. Tot răsăritul oraşuluĭ, măhălălĭ de miserie şi mune, păreaŭ înecate în nourĭ de fum roşieticĭ, unde se ghicea mişcarea şantierelor şi a uzinelor; în timp ce către apus, către mahălălile de bogăţie şi plăcere, vălul de pîclă se lumina, nu maĭ era de cît un voal fin, nemişcător de aburĭ. Abia se ghicea linia rotundă a orizonuluĭ, cîmpul nemărginit al cărui apărea ca un haos de petre, samanat de bălţĭ carĭ umpleaŭ scobiturile cu un abur galbîn şi de pe carĭ se deslipeaŭ arăşetele edificiilor şi a străzilor înalte de un negru de funingine. Un Paris de mister, voalat cu nourĭ, ca îngropat sub cenuşa vreunuĭ desastru, dispărut pe jumătate deja în suferinţă şi în ruşine de tot aceea ce ascundea imensitatea luĭ.

Petru privea, slab şi posomorît, în sutana luĭ subţire, cînd abatele Rose, care părea că se adăpostise în dosul uneĭ coloane a uşeĭ, pentru a-l pîndi, veni în întîmpinarea luĭ.

— Ah! eştĭ d-ta scumpul meŭ copil. Am să-ţĭ spun ceva.

Părea jenat, neliniştit. Cu o privire neîncrezătoare, se asigură că nimenĭ nu era acolo. Pe urmă, ca şi cum singurătatea n'ar fi fost îndestulătoare pentru a-l asigura, îl duse maĭ departe în vîntul îngheţat care bătea şi pe care părea că nu-l simte.

— Iată ce-ĭ. E un biet om despre care mi s'a vorbit, un fost lucrător pictor, un bătrîn de şepte-zecĭ de anĭ, care natural nu maĭ poate să lucreze şi care e aproape să moară de foame într'o odaie mizerabilă în strada des Saules... Atuncĭ, dragul meŭ, m'am gîndit la tine, m'am gîndit că veĭ consimţi să-ĭ ducĭ aceştĭ treĭ francĭ din partea mea, pentru ca să aibă cel puţin pîne, pentru cîte-va zile.

— Dar pentru ce nu vă duceţĭ singurĭ, să-ĭ daţĭ această milă?

Din noŭ abatele Rose, se nelinişti, se tulbură, cu privirĭ fricoase şi confuze?

— Ah! nu, ah! nu, eŭ nu maĭ pot, după toate necazurile ce le-am avut. Ştiĭ că mă supraveghează şi m'ar certa iară, dacă m'ar surprinde, că daŭ aşa fără să ştiŭ bine cuĭ daŭ. E adevărat, că pentru ca să am aceştĭ treĭ francĭ, am trebuit să vînd ceva. Te implor, dragul meŭ copil, fă-mĭ serviciul acesta.

Cu inima strînsă, Petru privia pe bunul preot cu totul alb, cu gura plină de bunătate, cu ochiĭ limpezĭ de copil în faţa rotundă şi surîzătoare. Şi istoria acestuĭ amant al sărăcieĭ îĭ revenea în valurĭ de amărăciune, disgraţia în care căzuse pentru curăţenia sublimă de om sfînt şi milos. Micul săŭ rez-de-chausée din strada Charonne, din care făcuse un azil, în care culegea toate mizeriile străzeĭ, sfîrşise prin a deveni o cauză de scandal. Se abuza de naivitatea, de inocenţa sa, şi lucrurĭ scîrboase se petreceau la dînsul, fără ca macar să bănuiască. Fete de stradă se duceaŭ acolo, cînd nu găseaŭ bărbaţĭ să le ieie. Se dădeaŭ întîlnirĭ infame, o întreagă promiscuitate monstruoasă. Insfîrşit, într'o noapte, poliţia făcuse acolo o cercetare, pentru a aresta o fetiţă de treĭ-spre-zece anĭ acuzată de infanticid. Foarte emoţionată, autoritatea diocesiană forţase pe abatele Rose să-şĭ închidă azilul, şi-l departase de la biserica sfînta Margareta, trimiţîndu-l la sfîntul Petru din Montmartre, unde îşĭ regăsise locul săŭ de vicar. Nu era o disgraţie dar o simplă îndepărtare. Il certase, îl supraveghea, după cum spunea singur, şi era foarte ruşinat, foarte nenorocit, că nu putea să maĭ deie de cît ascunzîndu-se, ca şi un risipitor descreerat, care roşeşte de greşelele sale.

Petru luă ceĭ treĭ francĭ.

— Iţĭ promit, amicul meŭ, că voĭ face comisionul, ah! din toată inima.

— Aĭ să te ducĭ după liturghie, nu-ĭ aşa? Il chiamă Laveuve, locueşte în strada des Saules, o casă cu o curte, înainte de a ajunge în strada Marcadet. Aĭ să-l găseştĭ..... Şi dacă aĭ să fiĭ gentil aĭ să viĭ să-mĭ spuĭ ce-aĭ făcut, diseară, pe la cincĭ ceasurĭ, la Madeleine, unde mă duc să ascult conferenţa monseniorului Martha. El a fost atît de bun pentru mine. N'aĭ să viĭ să-l auzĭ şi d-ta?

(Va urma).

Cleopatra Gheorghiu, d-niĭ Genal Iarca, Gheorghian, Gane, Senescu, A. D. Xenopol, Caraiani, Cantacuzino, Vrînceanu, Rallet, Găvănescul, Praja, D-na Xenopol d-niĭ Tzoni, Rîşcanu, Părintele Stiubeĭ, Musteață, Mitru Dumitriu, Blanc arhitect, Lapati, Muzicescu, Caudela, studentele Ela Negruzi, Calipso Dumîtriu, El. Vereanu, Marta Trancu şi Aspasia Macarovicĭ, şi studenţĭ Gheorghiade, Velciu, Leatris, Teodorescu şi Zaharia.

— —

Asupra zvonurilor despre demisiunea ministruluĭ Djuvara, ni se comunică din izvor absolut oficial:

Ministrul justiţieĭ a demisionat încă acum 2 septămînĭ, într'o şedinţă furtunoasă a sfatuluĭ de miniştri.

D. Djuvara a pretextat, ca motiv al demisiuneĭ, decorarea luĭ Jeszenszki.

De fapt puţin 'i păsa d-lui Djuvara de această trădare de neam.

Adevărata pricină a ameninţărilor sale era faptul că fratele său, Trandafir, a fost revocat din postul de ministru al ţăreĭ la Stambul.

D. Sturdza, neputînd suporta o criză în minister, a cedat ameninţărilor d-luĭ Djuvara, şi a reîntegrat pe Trandafir în postul de ministru plenipotenţiar.

In urma acestora mininistruĭ justiţieĭ şi-a retras demisiunea, el va fi primit astă-zĭ, Sămbătă, în audienţă la palat.

— —

Pentru ce este d. Fîntînaru veninos? Pentru că *în cauda, Venenum*—a zis Horaţiŭ unuĭ inspector şcolar clasic.

De la Congresul de Geologie din Rusia

— —

1897 Septembre 21 „M. D-să Ksenia"

Iubite amice,

Abia maĭ zărim portul Jalta care, pe când îţĭ scriŭ s'ascunde deja în dosul capuluĭ Ai-Todor. Am părăsit portul de dimineață, pe când încă dormiam (doar a sară am băluit!), ne-am oprit însă puţin în larg, pentru a face sondagiĭ şi analise a mîluluĭ estras din fundul măreĭ. De şi vaporul mĕ tachinează, clătinându-'mĭ masa şi de şi această scrisoare nu mĕ va preceda de cât cu foarte puţin timp (avênd intenţia a o da la poştă imediat ce vom ajunge astă-zĭ la Sevastopol), dar Ialta merită o descriere. Ziua de ierĭ, petrecută în Ialta, cu dependenţile eĭ Livadia şi Massandra, numĕră printre cele maĭ frumoase din cele 2 lunĭ de escursiĭ făcute în lungul şi în latul Rusieĭ. Adevĕrul e că întreg sudul Crimeeĭ, dar maĭ ales coasta de sud-est, este una din cele maĭ frumoase părţĭ ale Rusieĭ, este o grădină permanentă, este Riviera şi Provence a Rusieĭ.

Ialta e situată pe ţermul sudic al Crimeeĭ, pe un golf înconjurat de un semicerc de munţĭ înalţĭ (1400—1500 m.), cu o creastă continuĕ, aşa ca oraşul cu portul, casele, vilele şi parcurile sale, e etajat într'un frumos amfiteatru deschis la marea. Spre vest Livadia, Oreanda, cu vilele, parcurile şi palatele imperiale, iar spre est Massandra cu vile frumoase, cu podgoriile şi pivniţele imperiale, se înlănţuesc în frumosul amfiteatru al golfuluĭ Ialteĭ.

Ialta are o populaţie stabilă de 15,000 l. şi un bun port în care pot aborda la cheiŭ cele maĭ marĭ vapoare. Este maĭ cu samă o staţiune balneară a aristocraţieĭ ruseştĭ, avînd cure de hydrotherapiă, poamă, kumis etc. Un frumos bulevard se întinde d'a lungul cheiuluĭ. Tot aice sunt şi hotelurile marĭ, magaziile bogate etc. Are un frumos parc (grădina principală a oraşuluĭ), cu un casino, sale de concert, theatru de vară şi alte distracţiĭ, ca la toate staţiunile marĭ balneare din occident. Dar e scump foc! Are 2 gimnaziĭ (de băeţĭ şi fete), şcoală profesională, 3 şcolĭ primare şi maĭ multe biblioteci şi societăţĭ diverse.—Cum am sosit, ierĭ dimineață (primiţĭ de autorităţĭ şi de o mare de lume) trăsurile deja pregătite ne-aŭ condus maĭ întâiŭ la pavilionul expoziţieĭ vinicole, unde am admirat productele Crimeeĭ meridionale. Am străbătut apoĭ oraşul şi ne-am dus la Livadia (¼ oră distantă) pe o frumoasă şosea, printre viile frumoase şi întinsele podgoriĭ imperiale. Vĕzênd Livadia, nu te maĭ mirĭ că Ţariĭ Rusieĭ (în special Alexandru II-lea şi III-lea, şi-aŭ fost făcut din ea residenţa lor favorită. La Ialta nu există iarnă. Am vizitat vastul parc şi palatele. E un contrast isbitor între simplitatea maĭ mult de cât modestă a interiorului acestor palate (atât marele palat al luĭ Alexandru II, dar maĭ cu samă palatul mic, în cari muri Alexandru III) şi între frumuseţea pitorescă a parculuĭ, cu aleele luĭ de ciparoşĭ (în părţile maĭ ridicate sunt şi frumoşĭ cedri), altele de castanĭ saŭ mândri stejarĭ, altele în late trepte de piatră, închise în arcade de viţă şi de florĭ; cu pelusele frumoase smalţate de florĭ, cu buchetele şi boschetele de florĭ şi arborĭ, darurĭ bogate ale unuĭ climat subtropical. La palatul mare veniră învăţătorul şi învăţătoarea, cu ajutoarele lor, cu maĭ mulţĭ copiĭ şi copile din şcoalele lor şi ne făcură să auzim un cor aşa de bun, cum rar am auzit. Era o muzică îngerească, care ne fermecă pe toţĭ. Corurile scolare, în cele maĭ multe părţĭ ale Rusieĭ, formează la serbătorĭ corurĭ bisericeştĭ. Ni-aŭ cântat 2 cântece bisericeştĭ (un *„herovic"* şi un *„Tatăl nostru"*), vr'o 2 cântece naţionale de toată frumuseţa şi imnul imperial. De şi era ora 1 şi trebuia să ne întoarcem la vapor pentru dejun, uitarăm cu toţii de foame şi nu ne maĭ înduram să plecăm, atât ne fermecase frumuseţa şi dulceaţa muziceĭ!

După dejun am făcut o altă preumblare frumoasă, tot în trăsurĭ, la Massandra, proprietate ca şi Livadia (şi cea maĭ mare parte a Crimeeĭ meridionale) a Ţarului. Vile şi parcurĭ frumoase şi aci; dar maĭ cu samă e renumita Massandra pentru podgoriile şi *pivniţele imperiale.* Intendentul acestor pivniţĭ (om de mare importanţă) ne-a purtat maĭ întâĭ prin pivniţele vechĭ: atelierile de dogărie şi butnărie, cramele şi *vr'o 3 kilometri de hrube!* In unele hrube sunt *miĭ de vase,* în altele, *cu sutele de miĭ,* buteliele de vinurĭ, purtând numele (şi calitatea) tuturor vinurilor din lumea vinicolă. Sînt de admirat: curăţenia, îngrijirea şi sistemul ştiinţific al vinificaţiuneĭ, începênd de la culesul fiecăruĭ fel de poamă la timpul eĭ, sfarmarea strugurilor (cu mânele d'asupra unor marĭ gratare de lemn aşazate în gura unor marĭ căzĭ de o curăţeniă dragă) fermentarea, presarea etc, aşazarea în vase şi până la etichetarea butelielor şi aşazarea lor în diverse hrube saŭ în lăzĭ pentru transport. Maĭ în munte se construesc pivniţele nouĕ. Aci exteriorul este un palat; iar hrubile, iluminate cu electricitate, formează un labirint de nesfârşite galeriĭ, etajate (unele sînt deja sub 100 m. de la suprataţa soluluĭ), sapate în schist şi zidite cu groase zidurĭ tencuite, prevĕzute cu o mulţime de ocniţe şi cotloane. Şine, aşazate d'a lungul hrubelor, înlesnesc transportul. Am admirat maĭ alaltă-ierĭ pivniţele prinţuluĭ Galiţin, — nu vĕzusem încă aşa ceva; ierĭ am remas încremenit de pivniţele imperiale.—Ce lucru curios, — caracter al veaculuĭ! De-o bucată de vreme oameniĭ marĭ politicĭ, capiĭ Statelor, par'că sătuĭ d'a negustori pe socoteala popoarelor ce cârmuesc din cabinetele lor, sînt apucaţĭ de o furiă de industriă şi negoţ ca ceĭ maĭ vajnicĭ industriaşĭ şi negustorĭ. Unul fabrică şi vinde unt şi ţuică, altu-'ĭ negustor de brânză şi de scândurĭ; unul vinde macaroane, altul face şi vinde cărnaţĭ; o alta vinde brandy şi paleale, iar altul ţine crâşmă saŭ face vin şi-l vinde cu ridicata! Sara ne-am întors la vapor, unde luarăm masa şi abia avurăm timpul să ne spilcuim pentru ca la 9 oare să fim în parcul oraşuluĭ. Aci, în cinstea noastră (şi gratis pentru noĭ) s'a dat un frumos concert, după care urmă balul, în care drăguţele de rusoaice ne fermecară ast-fel că nu ne maĭ înduram să plecăm. Şi, totuşĭ, a trebuit să plecăm spre ziuă; căcĭ totul are un sfîrşit în această lume de..... care maĭ pe care; chiar un vals îmbătător în care aĭ dori să sborĭ veşnic, ducênd în braţe un drăcos îngeraş de rusoaică cu ochiĭ albaştri ca ceriul Crimeeĭ şi adêncĭ ca marea Neagră din fundul căreia a scos draga maĭ adineaurĭ (împreună cu diverse plante şi animale marine): o *ciubotă, un peptene de damă* (de fixat părul), *o păreche de manşete, o cutie de conserve* (neconservate!) şi o *bucată de castron,* de care aderaŭ maĭ multe scoicĭ şi alte animalcule marine. Iţĭ facĭ idee cu ce ilaritate eraŭ primite, pe când veselul profesor Andrusov le scotea unul câte unul din coş, aceste interesante obiecte de studiŭ!

De sară vom fi, sper încă de vreme, la Sevastopol. Dar închiderea congresuluĭ se va face la Odesa la 24 saŭ 25. Aşa că tocmaĭ la 26 îţĭ voiŭ putea strînge mâna cu frăţesc prieteşug.

Vellea.

Revoluţia în Spania.

— —

Carlieştiĭ se înarmează şi atîrnă poate numaĭ de la întorsătura pe care o vor lua trătările dintre Vashington şi Cuba, pentru ca războiul civil să isbucnească, cu toată violenţa, în Spania.

Şi în această privinţă, ca în multe altele, liberaliĭ aŭ avut de moştenit o proastă situaţie de la conservatorĭ. După cît spun unele ziare streine, Carlismul n'ar fi spus azĭ, atît de puternic şi ameninţător, dacă guvernul conservator al luĭ Canovas n'ar fi avut daraverĭ electorale cu carlieştĭ şi nu le-ar fi încredinţat funcţiunĭ importante în stat. Azĭ carlismul e în plină activitate spre a-şĭ desăvîrşi organizaţia sa.

In maĭ multe consiliĭ comunale Carlieştiĭ dispun de majoritate. Bisericile şi mănăstirile s'aŭ transformat în vaste depozite de muniţiunĭ şi arme. S'aŭ instituit birourĭ speciale pentru recrutarea de voluntarĭ. Ba ceia ce ie mult în apropiere de o mănăstire din Benicasia (Castelor) o trupă armată de voluntarĭ a scos zilele trecute strigăte repetate de Trăiască Carol al VII-lea.

Revoluţia e aproape.

ULTIME INFORMAŢII

— —

„PARIS"

de

EMILE ZOLA

In cadrul dramatic al uneĭ povestirĭ mişcătoare, de ierĭ, de astăzĭ, se mişcă imensa mulţime, fericiţiĭ şi desculţiĭ, toate lumile trăitoare: lumea munceĭ manuale, lumea munceĭ intelectuale, lumea mea politică, lumea financiară, lumea leneĭ şi a plăcereĭ. Şi din aceste diferite elemente care clocotesc la o laltă, bunul şi răul, se naşte ziua de mîne, izvorăşte Parisul, centrul popoarelor, oraşul civilizător, iniţiator şi liberator. Un studiu uman şi social al mareĭ cetăţĭ iată ce a făcut Zola.

Incepînd cu numărul de azĭ, Opinia **publică în foiletonul săŭ, în excelentă traducere noul roman, Paris, al mareluĭ Zola.**

ECOURI POLITICE

Zilele trecute un amic al nostru întîlneşte pe d. Dimitrie Sturdza pe una din stradele capitaleĭ, îl opreşte şi'l întreabă ce maĭ face.

— ....D-l Sturdza ridică din umerĭ cu desgust.

Cum? Ce?

— *J'en suis dégouté jusqu' ici,* respunde d. Sturdza în limba franceză, ridicînd mîna până la gît.

Autentic.

Un semn caracteristic cumcă primirea ce se face Maiestăţilor Lor Regale la Iaşĭ este pur colectivistă, o dovedeşte şi faptul că d. Gane, întrebat maĭ dăunăzĭ, de cineva, dacă va trimite preseĭ locale bilete de întrare la teatru, ar fi respuns:

— Ce treabă am eŭ să poftesc opoziţia la serbările *noastre.*

*

Acest: „noastre" e clasic.

Se ştie că între alte artificiĭ festivale cu care să uimească pe M.M. L.L., imaginaţia fecundă în giumbuşlicurĭ a colectiviştilor, ar fi iventat şi pe acela de a înşira pe toată linia ferată de la Bucureştĭ la Iaşĭ, oamenĭ cu facle care să lumineze trecerea trenuluĭ regal.

— E teamă de vre-un atentat a la Borghi? întreabă cineva auzind de această inovaţie colectivistă.

— Ba nu, dar ţinem să *luminăm* pe suveranĭ că liberaliĭ sunt maĭ dinasticĭ de cît conservatoriĭ, respunse un colectivist cu pretenţiĭ de a face spirit.

Relaţiunele dintre dd. Poni şi Haret s'au recit cu desevărşire.

Actualul ministru al instrucţiuneĭ a început a neglija cu desevărşire pe fostul ministru al şcoalelor.

S'a mers aşa de departe cu indelicateţa pentru d. Poni, în cît nu-ĭ s'a trimis de cît un loc în loja primaruluĭ, la representaţia de gală.

Afectat peste mĕsură de faptul acesta, d. Poni a retrimis primaruluĭ biletul de intrare în lojă.

Profesoriĭ universitarĭ, adînc loviţĭ de faptul că comitetul de recepţiune i-a lăsat în urmă la toate festivităţile, se întrunesc azĭ, în consiliu, la 4 ore.

Se va hotărî, în unamitate abţinerea de la festivităţĭ.

Profesoriĭ vor redacta apoĭ o adresă către MM. LL. în care 'şi vor arăta, pe lîngă devotamentul pentru Tron, toată indignarea pentru purtarea comitetuluĭ faţă de profesorĭ.

Foarte mulţĭ studenţĭ sunt indignaţĭ de faptul că de şi în comitetul de recepţie aŭ fost aleşĭ ca reprezentanţĭ aĭ studenţilor evreĭ d. Şteuerman şi d-ra Albertina Segall, totuşĭ printr'o greşală inexplicabila văd pusă pe listă d-ra Debora Vecsler.

Consiliul profesoral al liceuluĭ externat este convocat pentru astăzĭ la 7 ore seara, spre a se consfătui asupra participăreĭ la festivităţile regale.

Vineri seară 17 a. c., o delegaţiune a societăţeĭ dramatice locale, compusă din d-niĭ Gh. Al. Cărjă, C. Ionescu, Petre Doria-Sturdza şi C. B. Penel, s'a prezintat d-luĭ ministru Haret, arătînd starea proastă în care se găseşte societatea, fiind-că are material maĭ prost de cît cea din Craiova; s'a maĭ plîns asemenea de nedreptatea ce le-a făcut comuna punîndu-ĭ să plătească chirie ca orĭ-ce trupă streină, cînd legea e clară cum că comuna e datoare să dea luminatul şi încălzitul, întru cît priveşte chiria iar nu se poate incasa căcĭ statul dînd 800,000 de leĭ pentru construcţia teatruluĭ, a prevĕzut ca societatea să-şĭ dea reprezentaţiile gratuit. Ministrul s'a mirat foarte mult auzind de măsura luată de consiliul comunal şi a făgăduit că va interveni pe lîngă primar. Asemenea a cerut ca artiştiĭ să-ĭ înainteze un memoriu în privinţa aceasta; memoriul se va înainta astă-şĭ; a maĭ făgăduit că de-ĭ va sta prin putinţă, va mări subvenţia cu încă zece miĭ de leĭ.

Intrebat asupra proectuluĭ sĕŭ de reforma teatrelor în senzul ca să facă din artiştĭ funcţionarĭ aĭ statuluĭ, dacă în acel proect e vorba numaĭ de teatrul din Bucureştĭ, a respuns că acel proect priveşte toate teatrele naţionale din ţară.

D. Cozadini, consilier comunal o să propună în una din viitoarele şedinţĭ ale consiliuluĭ, ca teatrul să se cedeze instituţieĭ teatruluĭ naţional (societatea dramatică), comuna va maĭ da şi o subvenţie, va scăpa de cheltuelile ce le face cu teatrul, peste 100,000 leĭ anual. In schimb comitetul teatral are a se obliga la maĭ multe condiţiĭ puse de Comună; de ex: în privinţa închiriereĭ săleĭ la trupe străine, societatea dramatică nu va putea lua ca chirie de cît un maximum stabilit, apoĭ în privinţa întreţinereĭ localuluĭ, etc.

Se spune că încă vr'o doĭ consilierĭ ar fi de părerea d-luĭ Cozadini.

Vom reveni.

Un comisar comunal a descoperit un noŭ abator, acum în ajunul înaugurăriĭ idealuluĭ luĭ Jocu. Casapul Stefan Gheorghiu, zis şi Spînu, tăia vite la el acasă spre a scăpa de diferitele taxe comunale şi inspecţiunĭ veterinare.

Indată după apariţiunea recensiuneĭ artistice pe care cronicarul nostru a făcut-o asupra vitrineĭ Nadler, s'a dispus să se scoată din vitrină costumele vezetiilor şi lacheilor regalĭ. Ne mirăm de această mĕsură. Cronica în chestiune a fost o simplă glumă, şi nimenĭ n'ar fi putut lua la serios că acele costume vor fi purtate de d-niĭ prefecţĭ, de primar şi primul seu ajutor.

Tot aşa nu înţelegem la ce s'au şters. de pe unele tăbliţe decorative inscripţia *Nihil sine Deo,* Să fie pentru că acelaşĭ colaborator al nostru zisese, în glumă, că e ungurească? Ar fi o greşală, de oare-ce lumea ştie că *Nihil sine Deo* e latineşte şi însemnează: *Nimic fără D-zeu.*

In contra schimbăreĭ dateĭ 1895 în 1897 n'avem nimic de zis, de cît că era maĭ bine să se facă înainte de afişarea tăbliţelor, pentru ca publicul să nu vadă că aceleaşĭ decoraţiunĭ servesc în toţĭ aniĭ, cu toate ocaziunile festive, la sosirea tuturor suveranilor, în toată ţara, la Bucureştĭ, la Iaşi, pretutindenea,— şi pentru ca să nu se dee loc la bănuiala că se plăteşte de maĭ multe orĭ din budget acelaş articol.

Noĭ credem că, în loc de a lua la serios nişte glume străveziĭ, comitetul organizator ar fi făcut maĭ bine să dea proporţiĭ maĭ marĭ arculuĭ de la comandament, prin care e o chestiune dacă va putea încăpea trăsura regală. De aseminea, în interesul esteticeĭ, scoaterea firmeĭ *Laz alb* din mijlocul cetinelor de brad, care maschează locul viran din faţa reşedinţeĭ regale era indicată comitetuluĭ organizator, această mĕsură ne putînd fi invocată ca un atentat serios la libertatea comerţuluĭ.

Focul s'a declarat ierĭ în lingeria şcoleĭ „Reuniunea femeilor romîne", strada Săulescu. Au ars 300 bucăţĭ de albiturĭ.

Maria Vasiliu, 34 anĭ, domiciliată str. Păcurarĭ, 79 a fost internată în spitalul Paşcanu, bolnavă de anghină.

In strada de sus 162 este bolnav de scarlatină un copil de 7 anĭ al luĭ M. Bacalu.

Graţie impasibilităţeĭ serviciuluĭ sanitar, bolnavul a fost transportat într'o casă din Păcurarĭ, ca să infecteze, probabil, această stradă.

D. doctor Stihi, medic şef al clinicei interne, a demisionat ierĭ din acest post.

D. doctor Ţurcanovicĭ a fost numit provisor în acest post.

La Galata, în apropierea Iaşuluĭ se află o şcoală de sericicultură, diriguită de doamna Mironescu. D. Carp, ca ministru al domeniilor, dăduse o subvenţiune de 6000 leĭ anual acesteĭ şcolĭ, în schimbul căreia şcoala era obligată a întreţinea şi a da instrucţiune la 10 eleve anual.

Actualul Stolojan refuză a plăti subvenţiunea, în urma cărora directoara şcoaleĭ a intentat ierĭ acţiune, la s. Ia tribunaluluĭ Iaşĭ, ministeruluĭ demeniilor.

Vom reveni cu amănunte asupra acestuĭ caz.

Asează comitetul teatral a întocmit programul definitiv al reprezentaţieĭ de gală de marţĭ 21. La întrarea MM. LL., orchestra conservatoruluĭ sub conducerea D-luĭ Caudella, va cânta un imn, când MM. LL. se vor aşeza în lojă, se va rîdica cortina şi corul metropolitan va cînta Trăiască Regele; toată sala va fi în picioare.

Apoĭ d. Cărjă, în mijlocul tuturor artiştilor şi a comitetuluĭ teatral va zice o urare de bună sosire, datorită d-luĭ P. V. Grigoriu. D-ra Aspasia Sion va executa un potpouri la piano. D-na Pruteanu va zice *Pentru patrie* de Carmen Silva. D. Doria va zice *Nunta Zamfireĭ* de Coşbuc. Corul mitropolitan cu 3 numere. D. Dragomir va recita *Calafatul* de Carmen Silva; orchestra conservatoruluĭ va intona un marş triumfal de ocazie, datorit d-luĭ A. Cirillo. La fine se va representa Actul I din *Fontăna Blanduzieĭ.*

Greva profesorilor Universitarĭ

Scandalul cu biletele.—Nemulţumirea.—Convocarea consiliuluĭ profesoral.—

Nicĭ nu se putea, ca o administraţie condusă de colectivişti să ştie a fi politicoasă faţă cu toată lumea şi în special într'o ocazie ca acea a festivităţiĭ din Iaşĭ. Or cît de lepădat *ar fi omul pus să distribuiască biletele, trebuia totuşĭ să aibă în videre că profesoriĭ universitarĭ nu pot fi neglijaţĭ într'o ocazie ca acea a festivităţilor de 20 Octombrie, care e o sărbătoare pur şcolară.*

Am avut ocazie să vedem explozia de indignare a unor profesorĭ universitarĭ, în sala d-luĭ primar, cînd au văzut în ce situaţie au fost puşĭ.

D. Tanoviceanu, indignat a apostrofat foarte violent pe d. Lepadatu, care distribuia biletele:

„Aţĭ uitat, d-lor din administraţie, că prima d-v. datorie era de a vĕ interesa de profesoriĭ universitarĭ. N'aţĭ făcut'o, să vă fie de bine. Vĕ declar, însă că profesoriĭ nu vor suferi de a fi înjosiţĭ, de orĭ-care şi locurile lor să fie date oamenilor în graţia administraţieĭ".

***

Nemulţumirea generală a izbucnit atuncĭ cînd s'a aflat că profesorilor Universitarĭ li s'a dat locurĭ la teatru în banca a 13-a.

Imediat s'a cerut convocarea consiliuluĭ Universitar şi e vorba de o manifestaţie din cele maĭ neplăcute pentru colectivitate.

E vorba de abţinerea profesorilor la festivitate.

In special e probabil că profesoriĭ titularĭ aĭ facultăţeĭ de drept nu se vor duce Miercurĭ la invitaţiunea Regineĭ la Palat şi se vor mulţumi să exprime prin decan respectul şi devotamentul lor-

***

Studenţiĭ n'aŭ căpătat locurĭ, decît ameninţînd cu greva. Acuma şi profesoriĭ se vĕd nevoiţĭ să facă acelaş lucru.

Halal colectivitate!

D. Dimitrie Ionescu Cerbureanu a pus în vînzare 2 tablourĭ de mare interes istoric pentru ţară:

Tabloul I-iŭ: Obştească adunare generală de revizuire a Regulamentuluĭ organic din anul 1831 sub preşedinţia deplin împuternicituluĭ generalul Demetrie Chiselef având şi semnăturile membrilor adunăreĭ în facsimile, al II-lea. Solemnitatea deschidereĭ Divanuluĭ Adhoc, în Bucurescĭ la 29 Septembrie 1857. Aceste documente se află de vînzare numaĭ la Editor Bucurescĭ str. Maltopol 16. Pînă la 21 ale curenteĭ se vor găsi în Iaşĭ la Tipografia Naţională str. Alexandri.

Domniĭ studenţĭ şi d-rele studente a Universităţeĭ din Iaşĭ, sunt înştiinţaţĭ că mâine Duminecă între orele 9—12 şi 2—5 va avea loc împărţirea biletelor de intrare la teatru şi universitate.

Ministrul instrucţiuneĭ a declarat că nu poate suspenda, prin adrese speciale, cursurile şcolare pe timpul festivităţilor.

A rugat, însă, directoriĭ şcoalelor să suprime cursurile pentru cele 4 zile.

*

Nicĭ o şcoală nu va participa la paradă. Comandamentul corpuluĭ de armată refuză de a primi éleviĭ, carĭ n'au uniforme.

In seara plecăreĭ MM. LL. un mare banchet popular va avea loc la abator. Banchetul va începe la 6 ore şi la 8 va avea loc o mare retragere cu torţe, condusă de d. Tacu, primul ajutor de primar.

In fruntea manifestanţilor vor merge membriĭ *societăţeĭ comercianţilor* romînĭ.

In acest scop d. Tacu a şi dat numiteĭ societăţĭ 30 balcoane.

Maĭ multe foaste eleve a d-luĭ Muzicescu, aŭ revenit la cor cu ocazia viziteĭ regale.

Aceasta probabil nu în scop de a servi pe d. Muzicescu, ci dorinţa de a fi văzute.

Zi vanitate femeească şi pace!

Or-cam însă corul şi publicul cîştigă şi ne bucurăm şi noĭ împreună cu d. Muzicescu.

La ceaiul „instructiv" pe care ministrul Haret l'a dat ierĭ seara, aŭ luat parte, în total, 114 persoane. profesorĭ universttarĭ, secundarĭ, studenţĭ şi studente.

Discuţia n'a avut caracter serios. S'a bavardat *despre toate.* Les frais de la conversation *le-a făcut d. P. Paicu, director şi profesor, al căruĭ spirit a fost mult admirat.*

Profesoriĭ s'aŭ tînguit ministruluĭ asupra faptuluĭ, relevat în Opinia *de ierĭ,* că nu li s'aŭ pus la dispoziţie bilete de întrare la diferitele festivităţi.

D. A. D. Xenopol a arătat că d-sale nu-i s'a trimis bilet de întrare la înaugurarea universităţeĭ, de şi ie, nu numaĭ profesor universitar, dar şi delegat a da citire adresei corpului profesoral către M. S. Regina.

Suntem rugaţĭ a anunţa că *Universul* de astă-zĭ publică portretul asasinuluĭ Vacher şi că în numĕrul de Lunĭ va avea portretul simpaticuluĭ nostru Jocu.

BERĂRIA CENTRALĂ

In fie-care seară orchestra sub conducerea celebruluĭ violonist profesor *V. Borteanu* **si a decanuluĭ artiştilor ieşenĭ** *Ionică Barbu.*

Bere *Zimbru,* **Bere** *Peleş,* **(Oppler). Bere** *Bavareză.*

Dimineaţa şi Seara

Calde din Cuptor

se scoate

Chifle, Franzele, Cozonacĭ, etc.

la

Prima Franzelerie de lux

Str. de Sus 168 **Ferd. Szakmáry** Str. de Sus 168

Premiat de 2 orĭ cu medaliĭ de aur

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpuşneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ, Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelieruluĭ: Esecutare artistică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejurimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ

Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărău, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurarĭ

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat					
	Cl. I.		Cl. II		Cl. III	
	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

LEGĂTORIA DE CĂRŢI

şi

Incadrare de Tablourĭ

a tipografieĭ „Dacia"

Iaşĭ, 42 Strada Golia, 42.

Execută, cu cea maĭ perfectă acuratеţă şi promptitudine toate lucrările aingătoare de această branşă.

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

Agenţia Teatrală

28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentru ziarul *„L'Indépendance Roumaine"* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames"*, *„Les petites Gravures"* şi *„La Confection"*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

---

LIBRARIA şi PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICĬ

IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pânză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULNĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ

1 LEU FLACONUL

Dacă voiţĭ să beţĭ o cafea bună şi higenică cereţĭ la toate băcăniile

NUMAI

CAFEA REGALĂ

La fabricei A. WEINREB din Iaşĭ

Premiată la expoziţia din Paris 1889 cu MEDALIE DE ARGINT

Singurul surogat SPORNIC şi NUTRITIV care dâ cafeleĭ o AROMĂ şi un GUST FOARTE PLĂCUT. Analizele celor maĭ marĭ chimiştĭ aŭ gâsit-o cea maĭ PERFECTĂ şi CEA MAI HIGIENICĂ.

1000 vedre VIN de COTNARI

Recolta 1886, din pivniţa Roznovanu de vînzare. A se adresa strada Assachi No. 12.

Dimitrie Greceanu

Avocat

Strada Asachi

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ" „GENERALA" *asigură*:

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"

de la COPOU, lîngă Iaşĭ

proprietatea d-luĭ ***Ión S. Ionescu***

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent à l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille,* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

„DACIA"

TIPOGRAFIE-EDITOARE

Strada Golia 42—IAŞI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURI

Borderourĭ şi Compturĭ

Cărţĭ de vizită

REVISTE LITERARE ŞI ŞTIINŢIFICE

în orĭ-ce format şi limbă

Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare

TEZE

SCRISORI COMERCIALE

Cărţĭ-adrese

BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE

MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE

în diferite culorĭ şi mărimĭ

etc. etc. etc.

ETICHETE

Bilete de logodnă şi de nuntă

MENIURI

CĂRŢI DE ABONAMENTE

CIRCULĂRI

CONDICI à SOUCHE

BILETE FUNERARE

FELICITĂRI

CĂRŢI DIDACTICE

CONDICI şi REGISTRE COMERCIALE

etc. etc. etc.

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA"

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an	. . . .	40 leĭ
« 6 lunĭ	. . . .	20 «
« 3 lunĭ	. . . .	10 «

DE INCHIRIET

Renumita grădină „Chateau aux fleurs" impreună cu o pivniţă foarte vastă şi o odaie-bufet.

Pentru informaţiunĭ a se adresa d-lu Administrator al tipografieĭ „Dacia".

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 189[illegible] din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA", Tipografia-editoare Str. Golia.—Iaşĭ.

ANUL I No. 142 — EDIŢIA ÎNTÂIA — IAŞI — MARŢI 21 OCTOMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

MM. LL. ÎN IAŞI

La 23 August 1866, M. S. Principele Domnitor al Principatelor-Unite-Romîne, de abia urcat pe tronul, ce-L ştia făurit de către Moldoveni din stejarul secular al scaunuluĭ lor domnesc, rosti următoarea cuvîntare ieşenilor, care'L primise cu entuziasmul măreţ al unor ilusiunĭ, încă intacte: „Realisaţiunea făgăduinţelor ce Eŭ v'am făcut, va fi una din cele maĭ stăruitoare ale Mele preocupaţiunĭ. Să sperăm că la viitoarea Mea călătorie, cînd Eŭ *voĭ şedea maĭ îndelung timp* între voĭ, parte mare din suferinţele voastre vor fi uşurate, şi că, cu ajutorul celuĭ A tot Puternic, prin stăruinţe comune, noĭ vom pute face a reînoĭ în curînd antica prosperitate; etc. etc.

Dat în a doua Mea reşedinţă."

Nu am reprodus această proclamaţie, pentru a cere o socoteală inoportună şi zadarnică a unor făgăduinţe, care s'ar putea zice că s'aŭ stins, chiar prin prescripţiunea *longi temporis*, voesc însă a observa că dacă acest cuvînt de mîngîere să cădea Iaşuluĭ de la 1866, ce ni s'ar maĭ putea zice astă-zĭ! In acest răstimp de treĭ-zecĭ şi unu de anĭ, în adevĕr, decăderea jalnică a oraşuluĭ noştru 'şĭ a urmat cursul eĭ fatal cu o repeziciune atît de îngrijitoare, în cît *antica prosperitate* a devenit pentru noĭ starea, ce o deplîngea tînărul Domnitor, la 1866. După datinele vechĭ însă ale Moldovei, astă-zĭ ca şi atuncea, tăcînd suferinţele noastre faţă cu interesele permanente şi înalte ale ţăreĭ, care sunt actualmente cu desevîrşire întrupate în persoana M. S. Regele, lăsînd de o cam dată, nedeslegate enigmele prea dureroase, de la ordinea zileĭ, vom ura bună venire M. L. cu un sincer şi adînc loialism. Căcĭ nu credem ca să maĭ fie Romîn, iubitor de ţară şi de neamul seŭ, care să nu fie convins că soarta ţăreĭ este strîns legată de dinastia ce o cîrmueşte, şi tăria aceseĭ credinţe s'a destăinuit multora, maĭ ales, atuncea cînd în ceasurile de grea cumpănă ce le încercau la căpătăiul Prinţuluĭ moştenitor, Suveraniĭ noştri aŭ avut mîngîerea de a simţi toate inimele bătînd alăturea cu ale Lor.

Iată cauza pentru care vom eşi cu toţiĭ dinaintea M. L.; nu suntem însă curtezanĭ, ci la ceasurile solemne fruntaşiĭ partiduluĭ nostru au ştiut în tot d'auna, pentru fericirea ţăreĭ şi a dinastieĭ, să zică cuvîntul lor hotărîtor, chiar în contra dorinţeĭ regale. Suveranul în adevăr, ca orĭ şi care om poate greşi, şi păcătoşĭ sunt sfetnicĭĭ seĭ carĭ nu aŭ cutezat să'l deştepte la timp. Urmînd pildele ce ni le-aŭ dat ceĭ maĭ marĭ dintre noĭ, nu ne vom sfii la rîndul nostru de a zice M. S. adevĕrul ce'l aŭ pe buze, toţĭ ieşenii, adevĕr ce'l cunoştea altă dată, atuncea cînd ne făgăduia că va sta maĭ îndelung printre noĭ, *în a doua sa reşedinţă*. Care raţiune de înaltă politică ne-aŭ răpit această cinste? Eu unul nu cunosc nicĭ una peremptorie, afară dacă nu am avut prevederea de a face ca Norvegia, de a inscrie această întărire a suveranuluĭ, chiar în Constituţie. Vizitele regale, atît de rare cît sunt de scurte, după modul cum ni se fac, împovorează întru atît comuna noastră, în cît un primar care se ingrijeşte de banul ce i s'a încredinţat nu poate de cît să se teamă de dînsele, pe cînd ar fi prea dorite dacă în loc de treĭ sau patru zile, suveraniĭ noştri s'ar aşaza pentru cîte-va săptămînĭ, în a doua lor reşedinţă. Atuncĭ ne-ar cunoaşte maĭ de aproape nevoile, şi toată Moldova în acest restimp, fiind în zidurile noastre, oraşul ar redobîndi cel puţin o parte din vechia sa strălucire, şi aceasta numaĭ prin buna voinţa a M. L. — Ast-fel ar trebui să grăească Primarul nostru către Auguştii Oaspeţĭ, pe cînd I va preumbla printre noile clădirĭ, care par a fi monumente funerare înalţate în cinstea măreţuluĭ nostru trecut.

Iarăşĭ, ca ultim cuvînt, ar putea reaminti scumpeĭ noastre Regine versul amărît, al poetuluĭ: Campos ubi Troja fuit.

D. A. Grecianu

Carmen Sylveĭ

....Să Te privim cu ochiul închipuireĭ în depărtata vreme cînd, copilă şi dejà visătoare, iţĭ alintaĭ imaginaţia în freamătul codrilor şi în susurul apelor—oaste hrănitoare a Rinuluĭ cîntător?

Să Te urmărim, gingăşie diafană de Fecioară cum Te dezlipeştĭ de sînul cald al mameĭ şi te avînţĭ, încrezătoare şi iubitoare, pe ţărmurile altor ape, în umbra altor codri, în tovărăşia altuĭ neam, schimbînd patria Niebelungilor cu acea a Doineĭ?

Să Te admirăm - dejà—urzind din fire de in—planta noastră naţională—tortul şi iia fetelor sarace, şi ţesînd, îndelungrăbdătoare, în fire tarĭ de lemn cuvîntul sfînt al Evangheliei pentru locaşul creştinătăţiĭ?

Să Te slăvim, eroină în mijlocul căzuţilor pe cîmpul de războiŭ, mîngăind durerile, alinînd suferinţele, îmbărbătînd inimile, pansînd rănile şi apoteozînd sacrificiile?

Să Te însoţim cu imaginaţia pe înălţimile singuratice, în atmosfera Carpaţilor, sorbind naturii suprema inspiraţie pe care aĭ eternizat-o în cuvîntul şi în cîntul Tău, în numele Tău, Carmen Sylva?

Să te petrecem cu admiraţia cînd spintecĭ cu ascuţişul inţelegenţeĭ şi topeştĭ cu aprinderea închipuirii nepătrunsa ghiaţă a tainelor omeneştĭ; cînd scrutezĭ nemărginitul şi rîpeştĭ, Prometeu înviator, scînteia creăriĭ, cerului de care muritoriĭ nicĭ cînd nu se poĭ atinge?

Să învăţăm arta Ta de a da trup şi viaţă simţirilor, de a da cuvînt gîndirilor pentru a putea întocmi în poem trainic marile Tale însuşirĭ, adîncile adevăruri, mărinimoasele fapte cărora le stăĭ întrupare aeve şi fără samăn?

....Căcĭ pretutindenĭ şi în toate direcţiile Te găsim, Te vedem, Te admirăm—chiar dacă uneorĭ nu Te-am preţuit în deajuns, Regină cugetătoare, Poetă stăpînitoare de inimĭ.

***

In mijlocul unuĭ extaz nemărginit, în mijlocul uneĭ mulţimĭ nenumărate, veĭ trece, alăturĭ de Regele glorios, înaintînd către templul înălţat Cultureĭ noastre.

Venirea Ta, e supremul omagiu adus oraşuluĭ, e deplina consacrare avîntuluĭ către mărire şi progres, pe calea ideală a Lumineĭ şi Civilizaţieĭ.

Prezenţa Ta va da strălucire nouă strălucitei instituţiunĭ şi apariţia Ta va fi semnul uneĭ trezirĭ de entuziasm şi de avînt în sufletele unuĭ popor care de decenĭ s'a deprins să Te admire, să Te adore, să Te urmeze.

Figura Ta va fi imaginea geniuluĭ bun care ocroteşte mersul pacînic şi grăbit în acelaşĭ timp al istorieĭ noastre naţionale şi culturale.

Unde, dacă nu în falnicul aşăzămînt al Culturii, ar putea fi maĭ cu drept adăpostită aureola de luminătoare şi simţitoare poetă.

Tu aĭ străbătut cu adînca înţelegere multe culmĭ; aĭ scrutat probleme adîncĭ, aĭ aprins simţirĭ, aĭ răzvrătit patimĭ, aĭ extaziat suflete de om: dar nu veĭ rămînea nemişcată la priveliştea ce se desfăşoară înainte-Ţĭ,—marea de oamenĭ, marea de privirĭ care se înalţă şi Te admiră şi Te iubesc în templul universitar.

***

Acum 26 de anĭ, la întâia vizită dăruită Iaşuluĭ, descriaĭ bucuria profundă resimţită la vederea micilor dar numeroaselor progrese realizate sub ocrotirea înţeleptei domniĭ a luĭ Carol I.

De atuncĭ încoace, numaĭ într'un sfert de veac,—quantum mutata!

Toate s'aŭ schimbat, căcĭ toate aŭ crescut; de-atuncĭ am înaintat nemăsurat pe scara propăşiriĭ în tovărăşia Voastră, falnicĭ Suveranĭ; de atuncĭ legăturile s'aŭ strîns între Tine, regină-poetă, şi între Popor; de-atuncĭ cîntul tău a pătruns tot maĭ mult căcĭ tot maĭ multe întrupa din simţiririle neamuluĭ şi de-atuncĭ trăinicia legăturiĭ s'a îmbogăţit cu un mormînt!..

Azĭ eştĭ cu desăvîrşire a noastră şi al nostru-ĭ graiul Tău.

Eram încă în vrîstă fragedă cînd Tu Ţi-aĭ încercat lira în tăcerea munţilor noştri;

Eram adolescenţĭ cînd ne-a îmbărbătat cîntecul Tău;

Azĭ, maturĭ, înţelegem maĭ bine preţul darurilor Tale şi maĭ cu sinceritate, maĭ cu admiraţie şi maĭ cu drag ne închinăm înaintea Ta, Regină Elisabata, poetă Carmen Sylva.

Articolul nostru de fond era sub tipar atuncea cînd a apărut o revistă a unuĭ confrate local, din tabăra opusă, într'o ordine de ideĭ aproape identică, întîlnire ciudată care dovedeşte, însă pînă la evidenţa că aceste ideĭ corespund cu desevîrşire realităţeĭ faptelor.

Din cugetările uneĭ regine

Femeile combat maĭ cu samă în copiiĭ lor cusururile soţuluĭ lor şi ale familieĭ.

***

O femeie neînţeleasă este aceea care nu înţălege pe ceilalţĭ.

***

Femeile se suliminesc fiind-că oameniĭ n'aŭ simţimîntul artistic; dacă eĭ ar înţelege pitorescul, chiar făina de orez ar dispărea.

***

Omul distruge cu coarnele, ca taurul, saŭ cu labele, ca ursul, femeile cu dinţiĭ, ca şoarecele, saŭ cu o strîngere, ca şerpele.

***

Oameniĭ studiază pe femeie precum studiază barometrul; dar nicĭ odată nu înţeleg de cît a doua zi.

***

Toaleta nu este cera indiferent. Ea te face un obiect de artă însufleţit, cu condiţiune însă să fiĭ podoaba podoabeĭ tale.

***

Femeile lehuze şi artiştiĭ, trec prin chinurĭ de moarte. Plătim scump cînd ne punem să creăm.

***

Din egoism oameniĭ aŭ făcut legĭ maĭ aspre pentru femee; eĭ nu văd că prin aceasta o pun maĭ presus de dînşiĭ.

***

Un amor nenorocit este, pentru om, un pretext de plăcere fără amor...

***

Ertarea este maĭ indiferentă; nu ierţĭ cînd iubeştĭ.

***

Amorezatul seamănă cu struţul, crede că nu'l vezĭ cînd el nu te vede.

***

Se iartă adulterul cînd bastardul seŭ este un geniŭ.

***

Pentru a lupta în potriva amicilor trebue maĭ cu seamă curagiŭ. Se pare că-ţĭ stîngĭ singur focul din vatră, ca să remiĭ în frig.

***

Amiciţia scade cînd este prea multă fericire într'o parte, şi prea multă nenorocire din cealaltă.

***

Cineva comite aproape o crimă pricinuind o desamăgire. Efusiunea ast-fel înăbuşită se retrage de la alţiĭ cărora le-ar fi putut face bine.

***

Suferinţa este amica noastră cea maĭ credincioasă. Ea se întoarce tot-d'a-una. Adese 'şi schimbă haina şi chiar faţa; o recunoaştem însă cu înlesnire după strîngerea sa cordială şi intimă.

***

Suferinţa este un plug greu, mînat de o mînă de fer; cu cît pămîntul este îngrat şi rebel, cu atît îl sfăşie; cu cît e maĭ bogat cu atît s'afundă.

***

Nu te plînge că suferĭ, căcĭ te deprinzĭ a ajuta pe alţiĭ. Cînd eştĭ tînăr, durerea este o furtună care te înbolnăreşte; în vrîsta matură ea nu este de cît o adiere care'ţĭ adaugă o sbîrciturĭ pe faţă şi o şuviţă albă pe lîngă cele-alte.

Carmen Sylva.

Carol I despre Iaşĭ

In volumul I al Memoriilor Regeluĭ, *la capitolul* Călătoria *găsim următoarele cu privire la Iaşĭ:*

Pe la 10 ore plecare la Iaşĭ. Drumul duce prin ţinutul bogat în viĭ al Cotnarilor peste Hîrlăŭ şi Tîrgu-Frumos (care însă'şĭ bate joc de numele luĭ), tîrguşoarele micĭ şi murdare cu populaţie în majoritate evreiască. La 10 kilometri înainte de Iaşĭ, la Podul Iloaiĭ, primele deputaţiunĭ din capitala Moldoveĭ primesc pe tînărul Domnitor, pe cînd comuna de acolo iĭ prezintă, după vechiul obiceiŭ, un mănuchiŭ de spice şi un miel împodobit frumos. Drumul de aci la Iaşĭ e ca şi un triumf îmbătător; şirurĭ nesfîrşite de trăsurĭ, împresurate de sute de călăreţĭ urmează după trăsura princiară; în frunte călăreşte o escortă de dorobanţĭ. Din depărtare se ivesc primele turnurĭ ale oraşuluĭ cu o poziţie pitorească dar pre care nu duce nicĭ o şosea, de şi de veacurĭ era reşedinţă princiară.

Iaşiĭ se ridică pe ţermul mocirlosuluĭ Bahluiŭ; de obiceiŭ acest riuleţ abia curge, dar cînd se umflă inundă colibele de pe lîngă ţermurĭ şi livezile.

Oraşul se ridică în formă de terasă. Grupele de case strălucind albe, risipite prin verdeaţa bogată se întind cît vezĭ cu ochiĭ; printre case o mulţime de turnurĭ şi cupole, ale căror acoperişurĭ de tinichea strălucesc la soare, iar imprejur, în semi-cercul de pe înălţimele carĭ impresoară oraşul, vechile mănăstirĭ pitoreştĭ,—un fermecător tabloŭ oriental! Maĭ ales din depărtare, de unde ochiĭ nu pot deosebi multele lipsurĭ, decăderea generală, colibele sărăcăcioase alăturĭ de palate.

Pe la 5 ore prinţul ajunge la barieră. Aci aşteaptă primarul cu miĭ de oamenĭ pe Domnitor, pentru care stă gata un echipagiŭ cu patru caĭ frumoşĭ ca să-l conducă în oraşul împodobit ca de sărbătoare, prin arcurile de triumf ridicate în onoarea luĭ.

După o cuvîntare însufleţită, primarul Gusti iĭ prezintă pîinea şi sarea, apoĭ convoiul porneşte, în mijlocul sunetelor de clopote şi al bubuiturilor de tun. In frunte călăresc două escadroane de ulanĭ, echipagiul princiar e urmat de nenumărate trăsurĭ, însufleţirea e indiscriptibilă, şi maĭ mare de cît fusese la Bucureştĭ întâia zi de Maiŭ; aproape din fie-care fereastră pe sub care trece convoiul se aruncă florĭ tînăruluĭ Domnitor; stradele sunt decorate cu gust; se pare ca şi cînd s'ar fi despuiat o pădure întreagă, ca să se ridice porţile de onoare; pe lîngă acestea şi o vreme admirabilă—o bogăţie de culorĭ sub cerul albastru, care are un efect îmbătător!

In faţa Mitropolieĭ procesiunea se opreşte. La intrare îl primeşte, înconjurat de maĭ bine de cincĭ-zecĭ de preoţĭ în ornate bogate, mitropolitul Moldoveĭ, Calinic Miclescu, acelaş pe care prinţul îl graţiase prin cel dintîiŭ act al Domnieĭ Sale.

După ce Domnitorul sărută crucea şi evanghelia, intră în biserica veche şi mică.—Adevărata biserică mitropolitană e căzută în ruină alăturĭ, în aceiaşĭ curte largă; ea fusese ridicată abea la 1833 de mitropolitul Veniamin Costaki care, originar dintr'o veche familie boierească, s'a luptat totd'auna cu cîrmuirea în potriva influenţeĭ ruseştĭ, şi din această pricină a avut să sufere multe pedepsirĭ; mîndră, se ridicase cu cele patru turnurĭ de la colţurĭ şi cu cupola înaltă de la mijloc; dar tocmaĭ cînd ajunsese ridicată pînă aci, cupola se păbuşi, şi de atuncĭ întreaga clădire a fost lăsată în părăsire.

Marea curte a Mitropolieĭ e plină de oamenĭ, unul lîngă altul, carĭ aclamă pe prinţ cînd, după terminarea serviciuluĭ divin el porneşte într'o procesiune solemnă spre palatul ministruluĭ de finanţe Mavroghenĭ, unde i să pregătise o primire foarte îngrijită.—Primirea tuturor autorităţilor din Iaşĭ; seara masă mare, iluminaţie frumoasă a oraşuluĭ ridicat în formă de terassă. Jos pe lîngă Bahluĭ locueşte populaţia maĭ săracă; dar cu cît malul se urcă, cu atît casele devin maĭ frumoase; multe palate boereştĭ vechĭ fac un efect admirabil în strălucirea de lumină — numaĭ unul rămîne în întuneric, al familieĭ Rosnovanu, în mijlocul oraşuluĭ, tocmaĭ în faţa mareĭ curţĭ

metropolitane; proprietarul acestuĭ palat un om tînăr încă, a luat parte la mişcarea separatistă dela 3/15 Aprilie (1866) şi a fost arestat atuncĭ şi el. De la Mitropolie îşĭ luase începutul atuncĭ acea mişcare: în plin ornat, cu crucea ridicată în mînă, Mitropolitul se pusese în fruntea mulţimeĭ iritate în chip cu totul artificial, cerînd despărţirea Moldoveĭ de Muntenia!—Populaţia din Iaşĭ e indignată din cauza acesteĭ demonstraţiĭ a familieĭ ruso-file Rosnovanu împotriva Domnitoruluĭ apusan, şi vrea să spargă ferestrele întunecoase; dar poliţia o opreşte *).

Prinţul stă de la 18/30 August pînă la 23 August (5 Septembrie) în Iaşĭ şi în acest timp îşĭ dă silinţa în toate chipurile să cunoască oraşul, împrejurimile luĭ, nobilimea şi poporul moldovean.

Un mare avantaj are acest oraş asupra Bucureştilor: colinele păduroase de care e împresurat, nu numaĭ că'ĭ fac poziţia maĭ frumoasă şi plină de farmec, ci'ĭ procură şi apă sănătoasă de izvor, care la Bucureştĭ lipseşte cu totul. O impresie bună face şoseaua urcătoare, plantată cu arborĭ, zisă Copoŭ, locul de plimbare al lumeĭ elegante şi care să sfîrşeştc într'un punct de unde priveliştea e minunată: deoparte vezĭ de aci cîmpia întinsă şi melancolică a Prutuluĭ din apropiere, pe de altă parte înălţimile cu mînăstirile lor pitoreştĭ, ca nişte cetăţĭ, şi viile şi pădurile bogate, pe cînd la picioare ţi se întinde oraşul alb, cît vezĭ cu ochiĭ, — iar peste acest tabloŭ întreg zace acea minunată culoare orientală, maĭ ales cînd soarele se coboară roşu, părăsind cerul de seară scăldat într'un purpur arzător.

Printre numeroasele bisericĭ ale oraşuluĭ numaĭ una e architectonic frumoasă, mica biserică la *Treĭ-Erarchĭ*, ridicată la 1644 de Vasile Lupu, dar din nenorocire răŭ conservată şi maĭ răŭ restaurată, ast-fel că acum iar ameninţă a se ruina.—Mănăstirea Sf. Spiridon întreţine un spital însemnat pe care prinţul îl vizitează. Pavagiul oraşuluĭ fireşte e şi el într'o stare nu prea bună. Evreiĭ locuesc o mahala separată din partea din jos a oraşuluĭ, dar dejà se întind tot maĭ sus şi se înmulţesc într'un chip turbat (raschend). pe cînd populaţia romînească scade. In mahalaua ovreiască din valea Bahluiuluĭ boalele molipsitoare sunt constante; acum cholera face victime numeroase.

Din 90,000 de locuitorĭ aĭ Iaşilor, 32,400 sunt evreĭ.

18/30 *August.* — Primirea autorităţilor, peste 200 de persoane, la ale căror cuvintărĭ prinţul răspunde cu un discurs maĭ lung; dorinţa luĭ cea maĭ mare este ca să aline, pe cît se poate, nenorocirea de care Moldova e atinsă (foamete, holeră); aşteaptă de la concetăţenĭ ca să-l sprijinească pe cît le stă şi lor în putere. Apoĭ vorbeşte de criza financiară sub apăsarea căreia ţara oftează; guvernul luĭ speră să o înlăture prin economie şi bună rînduială.--In sfîrşit esprimă cetăţenilor Iaşilor recunoştinţa sa deplină pentru că aŭ fost destul de patrioţĭ ca să aducă jertfele cele maĭ marĭ pentru ideia unităţiĭ naţionale; le făgădueşte să petreacă adesea în mijlocul lor şi să se îngrijească pe cît îĭ va fi cu putinţă, de buna stare materială a reşedinţeĭ sale a doua, cum voeşte să numească de aci înainte Iaşiĭ.

19/31 *August.* — Vizitarea mînăstirilor din împrejurimĭ, dintre carĭ unele părăsite. Mult se bucură prinţul de viile bogate şi de priveliştea în văile frumoase şi păduroase şi pe înălţimĭ. La reîntoarcere, prinţul primeşte cea d'întăiu scrisoare pe care tatăl, adînc apăsat de moartea prinţuluĭ Anton, ĭ-o scrie după acest eveniment.

21 August (2 Septembrie) (Duminecă). Inainte de amiazĭ se vizitează bisericile; după ce prinţul azistă la serviciul divin cu cîntărĭ frumoase corale la Mitropolie, se duce la slujba de la biserica catolică. Apoĭ audienţe. Seara la 6 ceasurĭ oraşul dă prinţuluĭ un banchet de 160 persoane la teatru, care e bogat împodobit cu frunziş; din deschizătura tavanuluĭ, unde atîrnă lustrul de la mijloc, se întind în toate părţile ghirlande spre lojĭ, aşa că întreaga sală e prefăcută într'un mare umbrar. Domniĭ din societate, dintre care prinţul invitase dejà zilnic la masă, pentru ca să-ĭ cunoască maĭ de aproape personal; sunt adunaţĭ şi dimpreună cu funcţionariĭ şi ofiţeriĭ superiorĭ; cu această ocazie se prezintă prinţuluĭ poetul romîn Vasile Alexandri, el e cel d'întăiŭ care s'a gîndit la o colecţionare şi tipărire a cînticelor populare de dor, ale cald iubiteĭ sale patriĭ, şi pentru poveştile populare moldovene 'şĭ-a cîştigat cele maĭ mari merite. Politiceşte ca partizan şi prieten al luĭ Cuza, poate nu s'a împăcat încă cu totul cu alegerea prinţuluĭ de Hohenzolern, cu atît maĭ mult cu cît felul de a fi şi spiritul german 'ĭ-aŭ rămas străine, ca unuia care 'şĭ-a petrecut tinereţa la Paris.

Veste despre retragerea luĭ Drouyn de Lhuyn şi înlocuirea luĭ cu marchizul de Moustier, pînă acum ambasador al Franţeĭ la Constantinopol—un fapt important pentru Romînia, de oare ce Moustier a stăruit tot-d'auna la Poartă în înţelesul intereselor Romînieĭ. Prinţul Carol îĭ trimite felicitările sale pentru numirea de ministru al afacerilor străine.

Şi maĭ însemnată pentru recunoaşterea prinţuluĭ din partea Turcieĭ poate să devină revoluţia din Creta: Candioţiĭ, sprijiniţĭ de Grecia cu banĭ, arme şi voluntarĭ, aŭ proclamat unirea lor cu această ţară; răscoala a isbucnit la 20 Iulie, după ce petiţia populaţieĭ creştine adresată Sultanuluĭ (reforme vamale şi administrative, etc.) a rămas fără răspuns,—Fireşte această nouă încurcătură vine foarte incomodă Porţiĭ, care e încă în conflict cu Romînia.

22 August (3 Septembrie) —Vizitarea bisericeĭ protestante; junimea şcolară germană primeşte pe prinţ cu florĭ şi cu cîntărĭ; apoĭ vizitarea cazarmelor, a căror stare nu prea e îmbucurătoare. Seara banchet mare la mitropolitul, la care participă maĭ ales înalta preoţime. Palatul prelatuluĭ, care-şĭ trage originea dintr'o familie veche boierească, e frumos împodobit; odăile şi coridoarele sunt tapetate cu covoare pestriţe orientale, printre carĭ numeroase plante verzĭ; grădina e luminată cu lampioane de tóte culorile; de grilajul curţiĭ, spre stradă, sunt prinse făclĭ de păcură care pilpăie luminînd în depărtare. Fireşte, curtea e împresurată de mulţime, care 'şĭ esprimă entuziasmul de cîte orĭ prinţul se arată.

Impĕratul Napoleon trimite prinţuluĭ prin depeşă mulţămită călduroasă pentru scrisoarea luĭ şi 'ĭ comunică, că un împrumut romînesc la Paris n'ar putea să aibă succes maĭ degrabă de cît după ce Turcia va fi recunoscut urcarea luĭ pe tron.

23 August (4 Septembrie).—Dimineaţa prinţul inspectează batalionul de vînătorĭ şi face apoĭ un exerciţiŭ sprinten pe înălţimea Copouluĭ cu regimentul de ulanĭ, spre admirarea uneĭ marĭ mulţimĭ de oamenĭ, admirare dedicată maĭ ales dibaciuluĭ călăreţ, care ştie să'şĭ stăpînească cu siguranţă calul frumos, dar cam sălbatec. Maĭ tîrziŭ, deşi cerul s'a înourat şi a început să sufle vînt rece, se duce la Cristeştĭ, o moşie a luĭ A. Mavrocordat, situată lîngă Prut. Prutul, rîul care formează graniţa Romînieĭ dinspre nemăsuratul imperiu rusesc, călătoreşte acolo, încet şi lat; pe ţărmurile'ĭ joase se întind locurĭ de păşune şi şesul din partea cea-laltă pare pleşuv şi sur.

Moşia e frumoasă; din herghelia eĭ prinţul primeşte în dar un cal ce i se oferă de proprietarul eĭ.

Seara—este în preseara plecăriĭ—oraşul Iaşĭ face prinţuluĭ un mare conduct cu torţe; toate stările şi cercurile s'aŭ unit în acest scop, membriĭ de aĭ celor maĭ de frunte familiĭ, chiar şi oamenĭ în vîrstă, în tradiţionale costume de boier, se duc cu muzică în frunte, în mijlocul tîrgoveţilor, pe jos, pînă în faţa cartieruluĭ prinţuluĭ, ca să'şĭ aducă omagiile. Insufleţirea creşte în chip indescriptibil, cînd prinţul, după cîteva cuvinte de mulţumire, se coboară în mijlocul mulţimeĭ, apoĭ învită un număr mare de boerĭ şi cetăţenĭ, carĭ aŭ participat la conduct, în saloanele sale, unde mitropolitul maĭ ţine o caldă cuvîntare de adio. Toţĭ sunt emoţionaţĭ, pe mulţĭ domnĭ maĭ bătrînĭ îĭ covîrşeşte sentimentul că providenţa a bine-cuvîntat năzuinţele tinereţeĭ lor şi că au ajuns a vedea pe tronul patrieĭ lor unite pe un membru al uneia din cele maĭ distinse familiĭ domnitoare germane, şi lacrămĭ de bucurie le strălucesc în ochĭ, că Alesul naţiuneĭ, a căruĭ fire sinceră şi sentimente cavalereştĭ se esprimă în înfăţişarea luĭ simpatică, este şi un bărbat care'şĭ începe cu o sfîntă seriozitate misiunea. Dejà de pe acum a pătruns adînc în toate suferinţele ţăriĭ; din toate districtele a cerut raporturĭ exacte despre starea administraţieĭ şi de oare-ce lea studiat fără întîrziere pe toate şi îl ajută o memorie excelentă, dejà e familiarizat cu toate.

24 Aug. (5 Septembrie). — La 8 ore prinţul pleacă din Iaşĭ; întregul oraş e în mişcare pe strade; sute de trăsurĭ îl însoţesc pe drumul frumos de a lungul parcluĭ de la Socola (proprietatea familieĭ princiare a Sturzeştilor) pe înălţimea de la Repedea. Drumul duce printre viĭ frumoase şi sate pitoreştĭ, apoĭ prin pădurĭ marĭ. Tot în galop aleargă ceĭ opt căişorĭ de postă pe înălţimea repede în sus (Repedea îĭ şi zice); lungul şir de trăsurĭ urmează. Ajungînd sus, trăsurile să opresc. Acolo se deschide o privelişte fermecătoare asupra Iaşilor, pe care îl vezĭ ca pe o jucărie la picioare; dincolo de oraşul alb strălucitor, plin de turnurĭ, se întinde spre răsărit cîmpia pînă la Basarabia, iar spre apus se rĭdică Carpaţiĭ cu vîrful lor cel maĭ nalt, Ceahlăul.

In acest frumos loc să serveşte şampanie şi se înalţă un *ura!* tunător în onoarea prinţuluĭ, după ce acesta ţine un cald discurs de mulţămire; apoĭ prinţul îşĭ ia rĕmas bun de la numeroasa mulţime care se întoarce la Iaşĭ, şi porneşte în galop prin pădurĭ admirabile la Huşĭ, unde ajunge pe la un ceas.

Deşi capitală a districtuluĭ Fălciŭ şi reşedinţă episcopească, Huşiĭ nu e de cît un orăşel mic. Şi aci prinţul să duce maĭ întăiŭ la biserică, la intrarea căreia îl aşteaptă episcopul cu crucea şi cu Evanghelia; după dejun; pe la 3 ore, pleacă maĭ departe, pe drumurĭ rele pe la Vasluĭ, unde ajunge pe la şase.

1) Maĭ tîrziŭ palatul Rosnovanu deveni locul înfăţoşarĭ de popas al Prinţuluĭ Carol: familia încerca în tot chipul să repare duşmănia eĭ de atunci.

ceasurĭ şi trage la o soră a fostuluĭ hospodar Ghica, la d-na Şubin. Iar îĭ ies în cale sute de călăreţĭ, ca să'l petreacă; întregul district s'a adunat ca să-ĭ pregătească o primire cît să poate de grandioasă. După prînz neobositul prinţ are să privească iluminaţia. Cîteodată are nevoie de întreaga-ĭ putere de voinţă, ca să suporte toate aceste sforţărĭ, maĭ ales că iar aŭ început căldurĭ tropicale.

25 Aug. (6 Septembrie).—Soarele arzător chinueşte mult pe călătorĭ pe drumul prăfos pînă la Bîrlad. Bîrladul e un oraş frumuşel, capitala districtuluĭ Tutova; primirea aci, ca pretutindenĭ, e estraordinar de cordială; se vizitează biserica, şcoala şi spitalul, şi la două ceasurĭ se continuă drumul printr'un ţinut frumos, păduros, spre Tecucĭ, unde se ia prînzul, la care ia parte şi princesa Ruspoli, o soră a luĭ C. Negri.—Pe la opt ceasurĭ seara prinţul pleacă maĭ departe, trece noaptea Siretul pe un pod răŭ de lemn şi ajunge pe la unsprezece seara la Focşanĭ. Oraşul întreg e iluminat, şi trebue să se maĭ absolve o întreagă serbare de primire, înainte d'a putea călătoriĭ să cedeze oboseliĭ şi să se retragă.

26 August (7 Sep.)— Dejà la 6 jum. dimineaţa plecare; prinţul voeşte să ajungă la Bucureştĭ, care e la o depărtare de 200 de kilometre încă înainte de apusul soareluĭ. Drumul se face maĭ mult în galop, peste Rîmnic la Buzĕŭ; pînă aci a eşit înainte ministrul preşedinte I. Ghica ca să raporteze prinţuluĭ despre mersul afacerilor la Constantinopol; ele înaintează foarte greŭ.

După dejunul luat în palatul episcopesc, plecare la 1 oră. Drumul duce prin Bărăgan, o stepă lipsită de copacĭ şi pustie de oamenĭ. Nu se trece de cît peste un singur riŭ, Ialomiţa, şi Urziceniĭ e singura comună de oare care însemnătate care se atinge; — se pare ca şi cînd şesul întins cît vezĭ cu ochiĭ n'ar fi locuit şi folosit decît de ciobaniĭ nomazĭ cu turmele lor uriaşe de oĭ.

Pe la şease ore prinţul ajunge la Cotrocenĭ. Toţĭ miniştriĭ sunt adunaţĭ aci ca să-l primească, şi iaŭ parte la prînzul care se dă în onoarea zileĭ aniversare a naştereĭ prinţuluĭ Carol Anton, care e astăzĭ. Seara consiliŭ de miniştri, în care se discută noile condiţiĭ de recunoaştere sosite din Constantinopol.—Nicĭ acestea nu sunt acceptabile din partea Romînieĭ.

In călătoria sa de şapte-spre-zece zile prinţul a vizitat un-spre-zece din cele patru-spre-zece districte ale Moldoveĭ. S'au făcut vr'o 1500 de kilometre cu trăsura şi s'aŭ folosit vr'o 3000 de caĭ de poştă, căcĭ, în termen mijlociŭ, s'aŭ întrebuinţat cam patru-zecĭ de fie-care 75 de „poşte" (aşa se numeşte depărtarea de cîte treĭ ore de la popas la popas).

Călătoria a avut cel maĭ bun succes, contribuind şi maĭ mult la cimentarea unireĭ şi la slăbirea însemnată a uneltirilor; căcĭ prinţul Carol a desarmat o mare parte din separatiştĭ prin amabilitatea-ĭ personală şi ast-fel a închis bine poarta propagandeĭ pornite din afară împotriva prinţuluĭ străin ales.

CARMEN SYLVA

VRĂJITOAREA

— fragment de poem —

. . . . . .

Gîndul tot din nou îĭ piere
Şi tăcut, cu faţa pală
Subt un cer albit de stele
Zace—prunc pe patul morţiĭ—
N'a simţit plutind asupra-ĭ
Lungĭ aripĭ în calea luneĭ
Albăstrind uşor femeeĭ
Umeriĭ din carĭ se 'nalţă.
Ea se las'uşor pe-o stîncă
Şi aripele 'nereţeşte
Stînd în albul plin al nopţiĭ;
Cu un braţ ea strînge trunchiul
Unuĭ arbor ars de trăsnet:
Il priveşte cu o mină
Tristă şi întunecată

Iat-o... Făr' să lase trunchiul
Cum încet-încet se pleacă
Maĭ aproape, pînă-ĭ simte
Răsuflarea; las'atuncea
Trunchiul şi maĭ mult se'ndoaie
Către dînsul mult-dorita
Flacăra fiinţeĭ toată
Cu suflarea sa stîngindu-ĭ
Şi pierdută, în beţie.
Dar o 'nvăluie 'ntr'o clipă
Părul greu căzînd în faţa-ĭ,
Fişiind cu-o scînteiere
Fulger care-ĭ aminteşte
Crunta eĭ nelegiuire.
Se 'nfioară şi cu pază
Părul lung îşĭ dă înlăturĭ
Indreptat cu rînduială.
Cînd se razimă de stîncă,
Furtunos îĭ saltă pieptul
Alb—în răsuflarea deasă;
Lacom soarbe chipul tînăr
Adormit, blajin, în faţa-ĭ,
Singur, slab, cu fruntea pală
In bătaia luneĭ albe:
„Nu, nu vreau să curm o viaţă
In întăia 'nfiorare
A simţirilor curate
E a mea iubirea asta,
Vlagă, suflet, îndrăzneală,
Toate, toate-s ale mele!
O, voinice tînăr, care
Şarpiĭ taĭ într'o clipire
Şi pe goale stîncĭ te-acaţărĭ
Şi în ripĭ te ţiĭ de mine.
Nu te-omor, o nu!.. Ci numaĭ
Să te am de tot aproape,
Să te văd, să-ţĭ beau pe buze
Răsuflarea, mulţămită
Că şi nevinovăţia
M'a iubit de moarte-odată;
Dar pe ea am ocrotit-o,
I-am păzit, cu grijă, viaţa—
N'am jertfit-o ca pe-atîtea
Altele dorinţeĭ mele.
O, trăieşte al meu de-apururĭ..
Ingenunche 'ncet Demona
Lunecînd apoĭ, s'apleacă
Inspre dînsul şi obrazul
Fraged însetată-ĭ soarbe
Fiară lîngă prada scumpă..,
El se mişcă şi răsuflă
Maĭ adînc ca la trezire,
Increţeşte fruntea pală
Şi spre tîmplele aprinse
Îşĭ ridică 'n nesimţire
Mîna, atingînd cu tremur
Umărul care-l atinge.
Dar n'apucă să dechidă
Ochiĭ să priveascăs'n juru-ĭ
Şi Demona-l înfăşoară
Într'un nor în care piere
Firele strîngînd cu sine
Şi, trezit, aude'n aier
Straniul glas chemîndu-l dulce:
„Vină!..." Iar: „te-aştept, o vină!
„Nu coborĭ?" Şi la chemare
Sare ars; sclipeşte norul
Inălbit de raza luneĭ:
Dar maĭ mult ca nor şi lună
Il orbesc cu-a lor sclipire
Fire lungĭ, înrourate
Şi subţirĭ, de-abia văzute
Ce-l atrag, ispititoare,
Tot maĭ jos, maĭ jos cu zborul
Pîn' s'opreşte 'n metereza
Unuĭ zid de cetăţuie
Ce se 'nalţă 'n faţa-ĭ, veche,
Ca o taină 'ntrebătoare.
In văzduh un zbor de-aripă
Mut şi 'ntins pluteşte încă
Şovăind în jos şi iarăşĭ
Ridicîndu-se'n adîncurĭ
Străbătînd în larg văzduhul
Şi se pierde 'n noaptea oarbă...

A. St.

(Bibliot. de popularizare)

INFORMAŢII

La 10 ore, astă-zĭ dimineaţă, a avut loc un dejun la palat. Numaĭ casa civilă şi militară au luat parte.

La 7 ore seara va avea loc un prînz la care au fost invitate 35 de persoane. Sala de mîncare neputînd conţinea de cît 25 de persoane, o a doua masă, de 10 persoane, a fost instalată în odaia de toaletă, după dorinţa expresă a M. S.

Vor participa: I. P. S. S. Mitropolitul Iosif, episcopul catolic, monseniorul Jacquet; ceĭ 6 miniştriĭ, preşedintele camereĭ, ambiĭ rectorĭ, primul-preşedinte al curţeĭ de casaţie, primul preşedinte al curţeĭ de apel, procurorul general al casaţieĭ, procurorul general al curţeĭ de apel, ambiĭ prefecţĭ şi primarul.

Din colonia israelită au fost invitaţĭ cu doamnele lor, domniĭ: I. Ch. Daniel, Isack Leibovitz, Maier şi Lupu Weisengrün.

***

In seara de 22, la 9 ore, M. S. Regina va oferi o serată dansantă.

Invitaţiunele urmează a fi făcute de prefectura palatuluĭ.

— —

Un noŭ insucces a strivit guvernamentaliĭ localĭ: preşedintele senatuluĭ, d. Stătescu a telegrafiat Simbătă *că nu va participa la festivităţĭ.*

Liberaliĭ, carĭ nu maĭ aŭ răgaz cu fabricarea pretextuluĭ, spun că d. Stătescu nu poate veni din pricină de boală. Adevărul este că prezidentul senatuluĭ ie perfect sănătos, dar refuză a sta la aceiaşĭ masă cu dl Sturdza, care l'a denunţat ca trădător de neam, în chestia Dobrogeĭ.

O altă versiune spune că d. Stătescu este duşman al alaiurilor, carĭ 'l obosesc peste măsură.

Şi acest pretext cade: D. Stătescu a luat parte, în 1887, la alaiul pentru inaugurarea mitropolieĭ din Iaşĭ.

— —

O cuvîntare a M. S:

M. S. Regele a fost în Iaşĭ, pentru ultima dată, la 7 Octombrie 1889. Atuncĭ vizitase pentru întăia dată oraşul nostru şi A. S. R. Principele.

La prînzul de gală dat aci, M. S. ţinuse următoarea cuvîntare, pe care o găsim în interesantul volum «30 de anĭ de domnie aĭ Regeluĭ Carol I».

De mult am avut via dorinţă de a veni la Iaşĭ şi a şedea cîte-va zile în mijlocul dv. spre a vĕ cerceta toate nevoile.

Sunt fericit că astă-zĭ, după manevrele de la Bacăŭ, unde am putut mulţumi pe vredniciĭ fiĭ aĭ Moldoveĭ cu aşa bărbătească înfăţişare — că astă-zĭ, zic, mă găsesc împreună cu moştenitorul presumptiv al Coroaneĭ în a doua capitală a Romînieĭ, care Ne-a primi cu braţele deschise.

Adînc mişcat de această nouă dovadă de dragoste şi de credinţă urez din tot sufletul, ca Iaşul, acest leagăn al Unireĭ să prospere şi să se desvolte şi închin acest pahar în sănătatea cetăţenilor, mulţumindu-le călduros pentru strălucita primire ce Ne-aŭ făcut.

— —

Din cauza evenimentelor la ordinea zileĭ suntem nevoiţĭ a suspenda pentru numărul de azĭ foiţa *Paris.*

— —

A doua ediţie a număruluĭ nostru de azĭ apare astă-zĭ la 4 ore.

Ea va cuprinde toate amănuntele asupra recepţiuneĭ făcute MM. LL. în Iaşĭ.

Ilustraţiele vor fi schimbate in acea ediţie.

— —

De la 1866:

In ziua de 21 August 1866, la primul banchet, dat în sala teatruluĭ naţional, în onoarea Domnuluĭ Carol, Alteţa Sa Serinisimă a ţinut următoriul toast:

Domnilor,

Este pentru Mine o serbare de a Vĕ vedea astă-zĭ pe toţĭ adunaţĭ în jurul meŭ. Intrarea şi şederea mea în Iaşĭ va lua loc între cele maĭ plăcute aduceri aminte.

Cu cea maĭ vie părere de reŭ mĕ voĭ departa de d-v şi de acest oraş care mi-a arătat într'un chip atît de strălucit afecţiunea şi devotamentul seŭ. Fiţĭ convinşĭ, domnilor, că Voĭ purta în totdeauna cel maĭ mare interes pentru atîta abnegaţiune.

Făcînd dar urările cele maĭ sincere pentru a doua capitală a Romînieĭ, şi a doua reşedinţă a Noastră, închin acest pahar în sănătatea locuitorilor din Iaşĭ.

— —

D. Dimitrie Ionescu Cerbureanu a pus în vînzare 2 tablourĭ de mare interes istoric pentru ţară:

Tabloul I-iŭ: Obştească adunare generală de revizuire a Regulamentuluĭ organic din anul 1831 sub preşedinţia deplin împuternicituluĭ generalul Paul Demetrieviciĭ Chiselef având şi semnăturile membrilor adunăreĭ în facsimile, al II-lea: Solemnitatea deschidereĭ Divanuluĭ Adhoc, în Bucureştĭ la 29 Septembrie 1857. Aceste documente se află de vînzare numaĭ la editor, Bucurescĭ str. Maltopol 16.

Pînă la 21 ale curenteĭ se vor găsi. în Iaşĭ la Tipografia Naţională str. Alexandri.

— —

„PARIS"

de

EMILE ZOLA

In cadrul dramatic al uneĭ povestirĭ mişcătoare, de ierĭ, de astăzĭ, se mişcă imensa mulţime, fericiţiĭ şi desculţiĭ, toate lumile trăitoare: lumea munceĭ manuale, lumea munceĭ intelectuale, lumea politică, lumea financiară, lumea leneĭ şi a plăcereĭ. Şi din aceste diferite elemente care clocotesc la o laltă, bunul şi răul, se naşte ziua de mîne, izvorăşte Parisul, centrul popoarelor, oraşul civilizător, iniţiator şi liberator. Un studiu uman şi social al mareĭ cetăţĭ iată ce a făcut Zola.

Incepînd cu numărul de erĭ, Opinia **publică în foiletonul săŭ, în excelentă traducere noul roman, Paris, al mareluĭ Zola.**

— —

Ecourĭ judiciare.

Era ministru al domeniilor d. P. P. Carp, cînd se aprobase cererea d-neĭ Vitlimescu, din acest oraş, de a i se înlesni posibilitatea continuăreĭ industrieĭ, «gîndacilor de matasă» — în care scop d-na Vitlimescu, în tovărăşie cu soţiĭ Mironeanu, deschisese o şcoală de Sericicultură.

Ministrul domeniilor, de pe atuncĭ, făcuse cunoscut direcţiuneĭ şcoaleĭ—prin adresa No. 74424 din 27 Octombre 1894—că la 1 Aprilie 1895 se vor trimite 10 copile pentru a urma cursurile aceleĭ şcolĭ, înscriindu-se în buget suma de 6000 leĭ anual pentru întreţinerea lor. Pe temeiul acesteĭ şi altor adrese primite de către direcţiune din partea ministeruluĭ şi prefectureĭ de judeţ, se închiriază un local maĭ spaţios, se efectuează o sumă de cheltuelĭ necesare uneĭ bune şi părintestĭ educaţiunĭ, o instrucţiune! Rezultatul strădăuinţeĭ d-neĭ Vitlimescu e acţiunea intentată Statuluĭ, pentru plata subvenţiuneĭ în sumă de 15,000 leĭ—direcţiunea neprimind de la minister de cît suma de 3000 leĭ cuvenită pe semestrul Aprilie, primul an al întrăreĭ copilelor în şcoală! Direcţiunea maĭ cere condemnarea Statuluĭ la suma de 10,000 leĭ, daune provenite din cauza întîrzîereĭ plăţeĭ subvenţieĭ! E de notat că ministerul în repetite rînduri s'a interesat de mersul şcoaleĭ trimeţînd diferite comisiunĭ. Termenul judecăreĭ acestuĭ proces va fi sorocit în cursul luneĭ Noembrie.

— —

De la Societatea Ştiinţifică şi Literară

Şedinţa de la 17 Oct. subt preşedinţia D-luĭ A. D. Xenopol.

Se dă cetire poezieĭ *„Fantasia"* de pseudonimul *Manfred.*

Se proclamă ca noĭ membriĭ aleşĭ *d-niĭ Sinigaglia* profesor cunoscut în Iaşĭ prin lucrările sale literare. D-l Sinigaglia a lucrat un curs de limba italiană, corespondenţa comercială în 4 limbĭ, léctures commercieles şi în curs de preparare un Dicţionar Romîn-Francez, în editura librărieĭ Kuperman, care va corecta şi complecta dicţionarul R-Francez al d-luĭ Fr. Damé, care are cam la 5000 greşelĭ.

Alt membru e d-l *Greceanu*, cunoscut prin gustul său pentru istoria ţăriĭ. D-l Greceanu, a publicat maĭ multe lucrărĭ interesante prin *Opinia* sub titlul: «Din arhiva de la Stînca».

Se dă cetire recenziuneĭ făcute de d-l Valeriu Hulubeĭ asupra scrieriĭ luĭ P. Hoffman, profesor la Gand *„Opiniunea publică în materie de morală"*.

— —

Keine Freude ohne Leid — **nu există bucurie fără de suferinţi—asociaţiunea colectivistă locală s'a putut convinge, cu prisosinţă, de veracitatea acestuĭ adagiu.**

Absolut incapabilĭ, orfanĭ de cel maĭ elementar gust estetic, preocupaţĭ, pe de altă parte, de grija fondurilor, enormiĭ de la administraţia comunală culeg acum roadele incapacităţiĭ lor.

Oreşul, pavozat halandala oferă cel maĭ rece spectacol oficial.

Nemulţumirea este generală. Nu numaĭ publicul a fost neglijat, dar şi persoanele oficiale pot povesti multe din neroziile administraţieĭ.

*

Relaţiunile dintre prefectul poliţieĭ şi primar devin pe zi ce trece maĭ recĭ.

De altmintrelea toată colectivitatea locală e contra primaruluĭ.

O persoană marcantă cu care un reporter al ziaruluĭ nostru s'a întreţinut ierĭ asupra faptuluĭ senzaţional că primarul nu figurează în programul oficial ca să iee loc în trăsura regală, *n'a desminţit această ştire.*

Persoana a adăugit că întreg proectul de program trimis din Iaşĭ *a fost schimbat* **la Bucureştĭ.**

— —

Ministerul lucrărilor publice a cedat comuneĭ Stînca, lemnele vechĭ de la podeţele dintre şoseaua Iaşĭ-Sculenĭ.

— —

Inaintările în jandarm. rurală

In urma inspecţiuneĭ generale făcute de d. maior J. Dimitriu, s'aŭ stabilit şi aprobat următoarele înaintărĭ în corpul jandarmerieĭ rurale pe ziua de 1 Noembrie: la gradul de serj. major: Sterian Neculaŭ; la gradul de sergent următoriĭ brigadirĭ: Bour Petrea, Budău Ioan, Constantin I., Manoliu Const., şi Popovicĭ Neculaĭ.

La gradul de brigadierĭ următoriĭ jandarmĭ: Ştiubeianu Vasile, Mafteĭ A., Botez Zaharia, Pîrvu Ion, Focşăneanu Ion, Brezeanu N., Balan Stanciu, Cristescu Gh., Georgescu Pavel, Sîrbu Ioan, Iordache Neculaĭ, Prisăcuţă Dumitru.

Cronica Streinătăţeĭ

— —

Deputatul radical Lorand s'a declarat gata de a lua în locul luĭ Ahmed Riza Bey, reponzabilitatea ziaruluĭ junilor-turcĭ *Meschveret*, care apare la Bruxelles.

Numaĭ în atare condiţiunĭ, ziarul revoluţionar turcesc îşĭ va putea continua apariţia. Sultanuluĭ nu-ĭ va maĭ remînea alt mijloc de cît să dea în judecată pe deliquenţĭ înaintea instanţelor belgiene.

*
* *

Caracteristică pentru curentele sociale şi politice, ce domnesc în Rusia, de la suirea pe tron al luĭ Alexandru al II-lea, e apariţiunea noueĭ reviste a profesoruluĭ orientalist Green. După ce maĭ multe ziare ruseştĭ aŭ stăruit pentru o tratare maĭ umană a Polonilor şi Germanilor din Rusia, noua revistă, care poartă titlul de «Rossija i Asia», a înscris în programul seŭ: *Emanciparea evreilor-ruşĭ.*

In primul său articol, referitor la chestiunea evree, noua revistă scrie: «Rusia maĭ stă încă pe o treaptă inferioară de cultură. Spre a da impuls la înflorire, e de nevoie conlucrarea tuturor puterilor. Rusia posedă cîte-va milioane de ataré elemete evreiĭ, carĭ sunt apăsaţĭ de guvern. Rusia uită, însă, că se petrece cu dînsa ceia ce s'a petrecut cu Spania şi Franţa, în timpul luĭ Filip al II-lea, carĭ a expulzat protestanţiĭ capabilĭ şi şi-au cauzat ast-fel marĭ pagube. Emanciparea evreilor în Rusia e o chestie tot atît de importantă, precum, a fost altă-dată, emanciparea ţăranilor şi elementele luminate ale ţăreĭ ar trebui să-şĭ dea toată puterea spre a o rezolvi».

*
* *

In Austria orizontul politic e întunecat. Toate meşteşugurile guvernuluĭ şi ale majorităţeĭ spre a domoli obstrucţionismul sunt zădarnic.

Ultimul truc e că s'a pus pe ordinea de zi a şedinţelor de noapte chestiunea compromisuluĭ cu Ungaria.

Opoziţia, însă, a găsit mijlocul de a ţinea în loc mersul desbaterilor. Deputatul Lecher a vorbit alaltăieriĭ toată noaptea, şedinţa a continuat şi a doua zi, ţinînd, neîntrerupt, 27 ore.

Incercarea deputatuluĭ guvernamental Iedrzejovicĭ de a intra în discuţia chestiuneĭ compromisuluĭ n'a reuşit. Sgomotul colosal, vociferările şi scandalul opoziţieĭ a trebuit să determine, în cele din urmă, rădicarea şedinţeĭ.

BERĂRIA CENTRALĂ

In fie-care seară orchestra sub conducerea celebruluĭ violonist profesor *V. Borteanu* **si a decanuluĭ artiştilor ieşenĭ** *Ionică Barbu.*

Bere *Zimbru,* **Bere** *Peleş,* **(Oppler). Bere** *Bavareză.*

Noua lege a recrutăreĭ

— —

Proiectul d-luĭ general Berendeĭ.—Dispenzele tinerilor.—Auxiliariĭ.—Scutirea străinilor.—Taxele tesauruluĭ de rĕsboiŭ.—Gradele de rezervă.—Noua denumire.

D. general Berendeĭ, ministrul de războiŭ, a înaintat consiliuluĭ de miniştri proectul de lege pentru modificarea legeĭ recrutăreĭ.

Acest proiect conţine o mulţime de modificărĭ dintre cele maĭ importante.

**
*

In prima linie, noua lege a recrutăreĭ reduce în mod simţitor dispenzele tinerilor şi în special auxiliarii, *carĭ după actuala lege nu pot fi chemaţĭ de cît numaĭ în timp de războiŭ. Prin noua lege auxiliariĭ vor fi chemaţĭ în cursul unuĭ singur an la o concentrare de primăvară şi toamnă, a căreĭ durată de concentrare nu va putea trece peste patru lunĭ.*

In aceste concentrărĭ, tinerĭ vor primi instrucţiunea militară, pregătindu-ĭ astfel pentru casul de războiŭ.

**
*

Durata serviciuluĭ militar, care pînă acum era de la 2—35 de anĭ, a fost prelungit pînă la etatea de 50 anĭ—aceasta în vederea organizăreĭ trupelor necesare apărăreĭ cetăţeĭ Bucureştĭ şi a tuturor întăririlor.

**
*

Noul proiect prevede scutirea streinilor de serviciul militar însă în schimb vor plăti taxe fixe şi pe venit, după cum există deja în Germania, Franţa, Italia, Austria, etc.

De asemenea tineriĭ carĭ cer reduceri saŭ dispenze de serviciŭ militar, pe baza intereselor personale vor putea fi dispenzaţĭ în schimbul unor taxe carĭ împreună cu cele privitoare la streinĭ vor alcătui fondul tezauruluĭ de războiŭ.

**
*

Pentru complectarea efectivuluĭ gradelor de rezervă, noul proiect întinde dreptul de depunerea examenuluĭ de sublocotenent în rezervă şi pentru absolvenţiĭ altor şcoale superioare, de cît cele prevăzute de actuala lege a recrutăreĭ.

**
*

Prin noua reformă organizarea armateĭ naţionale va fi simplificată păstrînd numaĭ denumirile de: armată activă cu rezerva eĭ, şi miliţiile cu rezerva lor. Adică armata de prima şi a doua linie.

**
*

Bacalaureaţii, eleviĭ şcoalelor normale superioare, studenţiĭ universitarĭ şi aĭ şcoalelor speciale, absolvenţiĭ şcoalelor de agricultură, silvicultură, de comerţ (gradul al doilea) etc., vor face serviciu militar de unspre-zece-lunĭ pînă la doĭ anĭ,—după noul proiect al d-luĭ general Berendeĭu.

**
*

Iată partea cea maĭ importantă a espunereĭ de motive care însoţeşte acest proect.

Ultimele războae aŭ pus în evidenţă marea primejdie la care se expune o ţară cînd nu-şĭ pregăteşte pentru luptă pe toţĭ locuitoriĭ în stare de a purta armele.

Această împrejurare a silit pe popoarele civilizate a-şĭ modifica legea de recrutare, în scop de a putea pune pe picior de războiŭ cea maĭ mare parte din populaţia validă.

Romînia, maĭ mult de cît orĭ-care stat, din cauza poziţiuneĭ sale geografice. este nevoită a se grăbi să urmeze cu toată hotărîrea calea celor-l'alte naţiunĭ modificîndu-şĭ legea de recrutare de oare-ce nu maĭ răspunde cerinţelor impuse de situaţiunea actuală—ast-fel.

1) Din contigentul anual se dispensează de serviciul militar 8000—9000 de oamenĭ, carĭ rămîn fără nicĭ o instrucţie de şi după actuala lege (art. 18) ar trebui chemaţĭ în timp de războiŭ. Cum însă, lipsa complectă de instrucţiune şi disciplină a acestor oamenĭ poate pune în pericol operaţiunile armateĭ, este absolut necesar ca şi aceştĭ tinerĭ să fie chemaţĭ la servicie şi instruiţĭ; dar, avînd în vedere lipsa de braţe pentru agricultura ţăreĭ şi sprijinul ce uniĭ din eĭ trebue să dea familiilor lor, s'a impus a propune înlocuirea termenuluĭ legal cu un serviciŭ redus. (Art. 18).

2) Tot asemenea, legea nu dă mijloace suficiente spre a se forma destule grade de rezervă, cu carĭ să putem încadra efectivele de carĭ este nevoe. A trebuit dar să întindem dreptul de a depune examen de sub-locotenent în rezervă pentru absolvenţiĭ şi a altor şcoale superioare osebit de cele prevăzute actualmente (Art. 22 bis).

3) Prelutindenĭ, durata serviciuluĭ militar variînd între 25 anĭ—atît pentru a ne pune la înălţimea progreselor realisate de cele-l'alte State, cît şi în vederea organizăreĭ trupelor necesare apărăreĭ cetăţeĭ Bucureştĭ şi a tuturor întăririlor, pentru carĭ ţara a făcut atîtea sacrificiĭ, am fost silit a propune întinderea serviciuluĭ militar pînă la etatea de 50 de anĭ.

Cu această ocaziune, s'a simplificat şi organizarea diferitelor elemente carĭ trebue să compună armata, păstrînd denumirea de:

a) Armata activă cu reserva eĭ;

b) Miliţiile cu rezerva lor (Art. 38).

5) Cerinţele sociale şi economice ale ţăreĭ impun reducerĭ şi dispenze de serviciŭ pentru uniĭ tinerĭ, spre a se putea ocupa de interesele lor, însă, dacă este necesar a se acorda această favoare, este tot aşa echitabil ca ceĭ carĭ beneficiază de ea să contribuiască pe altă cale la pregătirea mijloacelor de apărare ale ţăreĭ, prin plată de taxe în folosul tezauruluĭ de războiŭ (art, 74). după cum se face în alte ţărĭ,

**
*

Iată acum şi textul art. 74, cel maĭ important articol din proect.

Art. 74.—Sînt supuşĭ a plăti taxă militară la „Casa dotaţiuneĭ oasteĭ", pentru a forma tesaurul armateĭ:

1) Toţĭ tinerii carĭ, din diferite motive, nu sînt încorporaţĭ, pe timpul serviciului activ şi rezervă;

2) Excluşĭ de la serviciul militar (art. 2) pe timpul serviciuluĭ activ şi rezervă ai claseĭ lor.

3) Dispensaţĭ condiţional, pe timpul dispenzeĭ;

4) Ceĭ clasaţĭ pentru serviciul auxiliar, dacă nu îndeplinesc nicĭ un serviciŭ, pe timpul serviciuluĭ activ şi rezervă al claseĭ lor;

5) Tinerii de la art. 18, pentru anii reduşĭ din termenul legal;

6) Tinerii de la art. 22 bis, carĭ nu obţin gradul de sub locotenent în rezervă, pentru anii reduşĭ din termenul legal;

7) Concediaţĭ pentru infirmităţĭ neprovenite din cauza serviciuluĭ; pe timpul restuluĭ de serviciŭ activ;

8) Scutiţĭ, pentru timpul activ şi rezervă al claseĭ lor;

9) Amînaţĭ pentru studiŭ, pentru anii de amînare;

10) Străiniĭ carĭ la epoca recrutăriĭ aŭ etatea de a trage sortul şi nu dovedesc că au îndeplinit această obligaţiune în alte ţărĭ, vor plăti taxa pe timpul serviciuluĭ activ.

Taxa este fixă de 12 leĭ pe an şi progresivă pe venitul mobiliar şi imobiliar, precum şi venitul net de pensie, salariŭ, comercial, industrial, profesional şi orĭ-ce alte venituri, după cum urmează:

De la 100 la 400 leĭ, 0.75% pe an;
De la 400 la 800 leĭ, 1% pe an;
De la 800 la 1.200 leĭ, 2% pe an;
De la 1.290 la 2.000 leĭ, 3% pe an;
De la 2.000 la 5.000 leĭ, 4% pe an;
De la 5.000 la 10.000 leĭ, 5% pe an;
De la 10,000 leĭ în sus, 6% pe an.

Ambele taxe se plătesc de părinţĭ dacă tînărul nu are averea sa proprie.

Pentru tinerii de la No. 3 şi 9 taxa anuală va fi de 200 leĭ, iar taxa progresivă pe venit ca pentru toţĭ ceĭ-l-alţĭ.

Sînt scutiţĭ de taxa fixă de 200 leĭ numaĭ tinerii carĭ vor proba legalmente lipsa de mijloace.

ULTIME INFORMAŢII

— —

Protestul profesorilor universitarĭ.

Un comitet zăpăcit.—Intrunirea de protestare.—Prostia unuĭ colectivist.—Protestul.

Comitetul însărcinat cu pregătirea festivităţilor regale a mers în gît cu prostiile.

Profesoriĭ universitarĭ, carĭ aŭ partea cea maĭ principală în marea serbare scolastică, aŭ fost trataţĭ într'un mod vecin cu impertinenţa.

Opinia *a publicat sămbătă toate amănuntele în această chestiune cu adevărat dureroasă.*

Intrunirea de protestare.

Indignat peste măsură de modul cum aŭ fost trataţĭ, profesoriĭ universitarĭ s'aŭ întrunit în consiliu, ierĭ, duminică la 10 ore, spre a „discuta asupra demnităţeĭ lor grav atinse" precum sfîrşeşte adresa de invitare.

Administraţia a rămas consternată de această convocare şi a îndrăznit să încerce a o zădărnici, prin tot soĭul de manopere.

Intrunirea s'a ţinut şi toţĭ profesoriĭ aŭ participat.

Colegiul profesoral a hotărît:

1) Că rectorul să se înţeleagă cu ministrul instrucţiuneĭ ca profesoriĭ să iee loc *în* una şi aceiaşĭ tribună la inaugurarea universităţeĭ;

2) Profesoriĭ aŭ recunoscut, în unanimitate, că, în ce priveşte locurile de la teatru, administraţia a fost necuviincioasă, **deconsiderîndu se cea maĭ înaltă instituţiune ieşană.**

Protestul

După o oră de desbateri, consiliul profesoral a hotărît să dreseze un proces verbal care va fi înaintat administraţieĭ comunale.

Profesoriĭ 'şĭ vor arăta nemulţămirea pentru modul cum au fost trataţĭ.

Aŭ însărcinat pe profesorul C. Botez, care ie membru al consiliuluĭ municipal, **să adreseze o interpelare primaruluĭ, în cea dintăĭ şedinţă a consiliuluĭ.**

Cu redactarea procesuluĭ verbal aŭ fost însărcinaţĭ dd. A. D. Xenopol, P. Th. Misir şi A. Densuşianu.

Teama d-luĭ Vizanti

Şedinţa a avut şi partea ieĭ umoristică şi cheltuielile le-a suportaĭ senatorul A. Vizanti.

Credea d. profesor că profesoriĭ s'au adunat să facă politică şi de aceia a început cuvîntarea zicînd: „domnilor, nu e vinovat nicĭ guvernul, *nicĭ* prefectul...

Din nefericire celebrul a fost constrîns a se opri aci, întrerupt de d. P. Th. Missir, care l'a făcut se înţăleagă că profesoriĭ nu s'au adunat, nicĭ pentru a combate prefectul, nicĭ pentru a se pune în grevă.

*

Profesorul Tanoviceanu a fost cel maĭ sever: el a propus ca profesoriĭ să se abţie de la festivităţĭ.

*

Procesul verbal, redactat de d. Xenopol, a fost supus unor corecturĭ. Vom reuşi poate a-l comunica lectorilor.

✕

D. P. P. Carp a plecat ierĭ, la 10 ore, la moşia sa Gănesţiĭ.

✕

Scarlatina face ravagiĭ în Huşĭ. In cursul săptămîneĭ trecute aŭ sucombat 68 copiĭ.

Apa infectă este pricina acestuĭ flagel.

✕

La recepţiunea de astă-zĭ care va fura de ora 2—5, M. S. va primi pe membriĭ delegaţiuneĭ judeţene şi pe comicul consiliu comunal.

✕

Profesoriĭ universitarĭ nu vor participa la reprezentaţia de gală la teatru naţional.

✕

Noul consul al Austro-Ungarieĭ în Iaşĭ, d. Pagacar, a luat ierĭ în posesiune postul seu.

✕

Intre cele 4 steagurĭ carĭ împodobesc intrarea în clubul liberal, cel d'intîiŭ din stînga ie unguresc.

Maĭ lipsea portretul luĭ Banfy saŭ al luĭ Ieszenszky pentru ca inima luĭ Sturdza să fi tresărit de devotamentul ziraciloр seĭ iaşenĭ.

✕

Una din marele magasiĭ de manufactură din Iaşĭ, acea a d-lor Klarfeld şi Passmentirer, s'a declarat în stare de insolvenţă cu un pasiv de 360,000 leĭ.

✕

La 2 Noembre se vor alege 2 membri în consiliul general al judeţuluĭ în locul regretaţilor Al. Luponi şi V. Maugsch.

Birourile electorale vor fi ast-fel prezidate: secţia I-a d. J. Ghica, s. II-a d. Th. Crivăţ şi s. III-a d. Vidraşcu.

✕

Ministrul internelor a transmis comisiuneĭ loteriilor cererea societăţeĭ studenţilor în medecină din Iaşĭ, de a amîna loteria organizată de eĭ pentru ziua de 15 deeembre.

Loteria consistă din marea enciclopedie Larousse.

✕

Stupiditatea cu care administraţia comunală a condus lucrările de recepţiune, *era să dee loc unuĭ conflict diplomatic.*

Consiliu din localitate aŭ fost invitaţĭ intre ceĭ de pe urmă şi peste tot locul li s'aŭ dat cele de pe urmă loeurĭ.

Decanul consulilor, d. de Giers representantul Rusieĭ, a avut lungĭ convorbirĭ cu prefectu *şi pînă ierĭ, era hotărît ca toţĭ consuliĭ să se abţie de la festivităţĭ.*

✕

Intre stndenţĭ.

Ceĭ 5 delegaţĭ aĭ universităţeĭ din Bucureştĭ au sosit ierĭ în oraş şi au fost găzduiţĭ la şcoala normală superioară.

Directorul acesteĭ şcolĭ, d. A. Mănescu, a invitat o comisiune de 3 studenţĭ ca să conducă delegaţiunea bucureşteană.

Faptul a găsit desaprobarea generală, din pricina diferendelor iscate la congresul din Tg.-Jiu, între studenţiĭ celor 2 universităţĭ.

✕

Studenţiĭ universitarĭ intruniţĭ ierĭ, după o lungă desbatere, au hotărît să se abţie de la representaţia de gală, dacă administraţia nu va trimite bilete de intrare tuturor studenţilor.

✕

Două versiunĭ din care lectorul va alege pe acea care i se va părea maĭ apropiată de adevĕr: piaţa teatruluĭ urma a fi presărată cu....*ovăz.*

In magasiile primărieĭ s'a găsit o cantitate de ovăz arsă, din pricină, poate, că d. Tacu are caĭ şi a casă.

A doua versiune spune că piaţa a fost, în adevĕr, presărată cu ovăz, dar că alimentul acesta al unor patrupezĭ, ar fi fost mîncat—ştiţĭ de cine? de—*Boul Moldoveĭ.*

✕

Ministrul şcoalelor a însărcinat pe un funcţionar să învite pe d. Lascar Catargiu la festivităţile iaşene.

Şeful conservatorilor a declinat invitaţia, de oare-ce face actualminte o cură de sare de Carlsbad.

Nicĭ d. Tache Ionescu nu va putea participa, reţinut de un important proces la curtea de casaţie.

✕

Poliţia de la Iaşĭ se scaldă în cinste! După ce d. Caton Lecca a împănat Iaşul cu o pleiadă de spionĭ ca să dee lecţiĭ prefecturei de la Iaşĭ, acum i-a trimis şi o serie de.... gardiştĭ poliţieneştĭ cu misiunea de a europeniza pe aceĭ din Iaşĭ.

Cînd se aprind Stefăneştiĭ, pojarniciĭ de la Iaşĭ pleacă să stingă focul, iar cînd se inaugurează abatoriul la Iaşĭ, vin gardiştiĭ din capitalie.

Leagănul inteligenţeĭ s'a dus draculuĭ.

✕

Cum e tratat d. Sturdza şi ce prietina ajuns a avea va dovedi următorul fapt: primul-ministru se întorcea sămbătă seară, la 10 ore, de la Sinaia.

Pe peronul găreĭ de Nord staţionauŭ o mulţime de inspectorĭ poliţieneştĭ, intre carĭ şi d. Coco Miculescu. Acest dè pe urmă l'a bătut pe d. Sturdza pe spete; o prieteneascăfricţiune!

In sala de aşteptare se aflaŭ dd. Tache Giani, prezidentul camereĭ şi d. Emil Costinescu. Nicĭ unul, însă, n'a intins mîna primuluĭ ministru, care se freca pe spete cu amicul seŭ Coco—inspectorul poliţienesc!

✕

Senatorul de Fălciu, Mişu Sturza, atins de o boală incurabilă, a fost internat în casa de sănătate de la Doebling, în aproprierea Vieneĭ.

Senatul va declara vacant un loc de senator al col. I. din zisul judeţ.

✕

Maĭ mulţĭ cetăţenĭ s'au tănguit ministeruluĭ lucrărilor publice de faptul că drumul spre halta Bădeştĭ, pe linia Iaşĭ—Vasluĭ, este cu desăvărşire impracticabil.

Ministerul a avizat prefectura de judeţ.

✕

Cu începere de astă-zĭ Orchestra de la Berăria Centrală va cînta ziua de la 2—6 şi sara de la 8—12.

ANUNCIU

In strada Lăţescu casa No. 6, la văduva Horticultorului C. Valdmann, se găsesc tot felul de florĭ pentru decoraţiunĭ.

Asemenea pomĭ roditorĭ, specialităţĭ străine cu preţurile cele maĭ moderate.

Dimineaţa şi Seara
Calde din Cuptor
se scoate
Chifle, Franzele, Cozonacĭ, etc.
la
Prima Franzelerie de lux
Str. de Sus 168 **Ferd. Szakmáry** Str. de Sus 168
Premiat de 2 orĭ cu medaliĭ de aur

Fotografia „Chaland"
Str. Lăpuşneanu
vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ, Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelieruluĭ: Esecutare artistică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

Banca Agricolă—Bucureştĭ

AVIS

Se aduce la cunoştinţa generală că Banca Agricolă (Centrala Bucureştĭ) şi-a mutat biurourile cu începere de Lunĭ 13 Octombrie 1897, în Palatul Băilor Eforieĭ, Bulevardul Elisabeta.

Direcţiunes.

De Inchiriet două apartamente din etajul de jos de la casa No. 96 din str. De Sus.—A se adresa la proprietară str. Serărieĭ, 43.

In Calendarul
„DACIA"
pentru anul 1898
Se primesc pentru ultimele pagine:
ANUNCIURĬ şi RECLAME
Doritoriĭ să pot adresa pînă la 25 Octomvrie la tipografia „Dacia" str. Golia.

De la s-tu Dumitru sunt de dat cu chirie următoarele case: 1 casă cu 6 odăĭ şi atenanse, strada Sărărie. 1 casă cu 3 odăi şi atenanse strada Albineţ. 1 pivniţă mare şi adîncă potrivită pentru depozit.

Aceste imobile se află pe locul şi frumoasa grădină foastă Ţigara.

1 casă cu 7 odăĭ, 2 antrete, 2 bucătăriĭ, atenanse, grajdiŭ şură şi grădină, putânduse uşor împărţi în două sau treĭ locuinţĭ separate, str. Frecăŭ No. 70.

A se adresa la proprietar inginer Th. C. Lecca str. Frecău 70 între orele 12 şi 2 p.m.

CABINET
de
CHIRURGIE DENTARĂ

Aduc la cunoştinţa onor. Public că am deschis în strada Lăpuşneanu No. 28 alăturea cu Agenţia Teatrală un cabinet dentar unde se va efectua orĭ ce lucrare atingătoare de accastă artă precum: extracţiunĭ de dinţĭ şi de rădăcinĭ, (cu anestie) redresarea şi ortopedia dinţilor deviaţĭ (strimbĭ), grefe dentare (pînă la 18 anĭ), obturaţiunĭ (plombe) de: ciment, email, aur, zinc, cu amalgame de aur, platină, argint, cupru. Curăţirea dinţilor de substanţe streine.

Protese diverse ca: dinţĭ cu pivot, coroane de aur, danturĭ întregĭ de metal, cauciuc şi celuloid *travaux à pont,* protese imediate pentru defectele plafonuluĭ gureĭ, (hiat lupin şi buză de iepure).

Toate operaţiile vor fi executate pe baze adevarat ştiinţifice; asistentul meŭ laureat al Facultăţeĭ dentistice din Geneva va fi la dispoziţia suferinzilor la orĭ ce timp,

Dr. med. şi chir.
A. MENDEL

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMȚ

Subsemnatul am onoare a inștiința pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ orașul Tărgu-Neamț, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejurimile orașuluĭ Tg.-Neamț, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraș și că n'am cruțat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belșug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., și un mare deposit de ape minerale din țară și străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branșa mea de farmacist.

CU STIMĂ

Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parțiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărău, 36 strada Păcurarĭ Iași.

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurarĭ

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iași la:	Tren accelerat					
	Cl. I.		Cl. II		Cl. III	
	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
Pașcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoșanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărășeștĭ	25	55	16	85	11	30
Focșanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeștĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureștĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeștĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboșĭ	—	—	—	—	—	—
Galațĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărășeștĭ	20	40	14	05	9	06
Focșanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeștĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureștĭ	30	60	21	25	14	05

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la șosaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iași

A se adressa la D-l avocat Bădărău

LEGĂTORIA DE CĂRȚI

și

Incadrare de Tablouri

a' tipografieĭ „Dacia"

Iași, 42 Strada Golia, 42.

Execută, cu cea maĭ perfectă acurateță și promptitudine toate lucrările aingătoare de această branșă.

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ȘCOALELE ROMÂNEȘTI

Exemple, regule, analize literare, notițe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit și nonpareil).

PREȚUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureștĭ. 58

Agenția Teatrală

28—Str. Lăpușneanu—28

Primește abonamente, anunciurĭ și orĭ-ce soiŭ de publicațiunĭ pentru ziarul *„L'Indépendance Roumaine"* și revistele *„La Grande Toilette des Dames"*, *„Les petites Gravures"* și *„La Confection"*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru țară și strainatate și *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ și toate combinațiile uzitatei

---

LIBRARIA și PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICĬ

IAȘI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de școală, articole de birou, hărtie de poștă în cutiĭ**, colorată și fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pânza și cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărțĭ pentru premiĭ.

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iași, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ȘĬ FLAVULNĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparațiune proprie, remediu sigur contra mătreței

1 LEU FLACONUL

Dacă voițĭ să beți o cafea bună și higenică cereți la toate băcăniile

NUMAI

CAFEA REGALA

La fabricei A. WEINREB din Iași

Premiată la expoziția din Paris 1889 cu MEDALIE DE ARGINT

Singurul surogat SPORNIC și NUTRITIV care dă cafeleĭ o AROMĂ și un GUST FOARTE PLĂCUT. Analizele celor maĭ marĭ chimiștĭ aŭ găsit-o ceà maĭ PERFECTĂ și CEA MAI HIGIENICĂ.

1000 vedre VIN de COTNARI

Recolta 1886, din pivnița Roznovanu de vînzare. A se adresa strada Assachi No. 12.

Dimitrie Greceanu

Avocat

Strada Asachi

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsațĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condițiunĭ libere și avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieței" „GENERALA" *asigură:*

după combinațiunile cele maĭ noĭ și maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere și timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viață și în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăților la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinațiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50.000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237.855 în condițiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378.55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunță la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 și îĭ eliberează și o poliță achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunță la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viață, asigurărĭ reciproce și rente viagere în toate combinațiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informațiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureștĭ, 2 Strada Smârdan, și la toate agențiile din țară.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"

de la COPOU, lîngă Iași

proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somitățile medicale, maĭ ales prin abondența sulfaților de *sodiu* și *litiu* ce conține.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgație, nu face nicĭ un deranjament în stomah și nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile și drogheriile.

Depositul și orĭ-ce informațiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandrĭ No. 11, Iași.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureștĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent à l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille,* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

„DACIA"

TIPOGRAFIE-EDITOARE

Strada Golia 42—IAȘI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt și în condițiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURI

Borderourĭ și Compturĭ

Cărți de vizită

REVISTE LITERARE ȘI ȘTIINȚIFICE

în orĭ-ce format și limbă

Jurnale Cotidiane și Hebdomadare

TEZE

SCRISORĬ COMERCIALE

Cărți-adrese

BUDGETE DE ADMINISTRAȚIE

MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ȘI AFIȘE

în diferite culorĭ și mărimĭ

etc. etc. etc.

ETICHETE

Bilete de logodnă și de nuntă

MENIURI

CĂRȚI DE ABONAMENTE

CIRCULĂRI

CONDICI à SOUCHE

BILETE FUNERARE

FELICITĂRI

CĂRȚI DIDACTICE

CONDICI și REGISTRE COMERCIALE

etc. etc. etc.

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iași, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA"

din Sibiiŭ

Prețul abonamentuluĭ:

Pentru	1 an	40 leĭ
«	6 lunĭ	20 «
«	3 lunĭ	10 «

DE INCHIRIET

Renumita grădină „Chateau aux fleurs" împreună cu o pivniță foarte vastă și o odaie-bufet.

Pentru informațiunĭ a se adresa d-lu Administrator al tipografieĭ „Dacia".

DE VINZARE

9000 vedre vin alb și roș, recolta anilor 1891, 1892, 1985 și 1896 din viea Naslău de pe moșia Cărjoaia lîngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA", Tipografia-editoare Str. Golia.—Iași.

ANUL I No. 143 — EDIŢIA A DOUA — IAŞĬ — MERCURĬ 22 OCTOMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

VIZITELE MM. LL.

Festivitatea şcolară de astăzĭ

Sărbarea de astă-zĭ de la Universitate este o serbare a Moldoveĭ întregĭ. Foarte puţinĭ sunt din ceĭ născuţĭ în Moldova şi carĭ joacă astă-zĭ un rol de frunte fie în politica ţăreĭ, fie în înaltele funcţiunĭ saŭ în profesiunile liberale, care să nu fi apărut macar timporar pe băncile Universităţeĭ din Iaşĭ. Universitatea de Iaşĭ a fost timp de 40 de anĭ unicul focar de cultură, centrul către care alerga tot tineritul Moldoveĭ, care simţea că bate un vînt de renaştere şi că generaţiuneĭ care se ridică după divanul adhoc îĭ incumbă sarcina de a propaga ideile aceleĭ nemuritoare adunărĭ şi de a moderniza ţara în toate ramurile de activitate.

O jumătate cel puţin din durata Universităţiĭ noastre se poate numi epoca eroică a învăţămîntuluĭ nostru universitar. Cel puţin 20 de anĭ, majoritatea studenţilor noştri n'aveaŭ alt mijloc de instruire de cît cuvîntul entuziast al profesoruluĭ şi notele luate la aceste cursurĭ orale. Invăţătura de pe cărţile străine, care tot deaunea complectează, şi de multe orĭ poate înlocui pe profesor, era un ce necunoscut acum 20 de anĭ. Studentul în regulă generală trăia saŭ dînd lecţiĭ pe la copiiĭ oamenilor cuprinşĭ, saŭ din ajutorul bănesc, *din bursa* pe care profesorul i o plătea din salarul seŭ propriŭ.

Simion Bărnuţiu cît a fost profesor a împărţit intreg salarul la studenţiĭ seĭ. Mulţĭ alţĭ profesorĭ au imitat în parte generozitatea luĭ Barnuţiŭ.

Cîţĭ din fruntaşiĭ de astăzĭ nu s'aŭ multămit, cînd eraŭ studenţĭ, să fie adăpostiţĭ de pedelul, moş Alexandru, în başca de sub biblioteca universităţeĭ?

N'am de cît să relevez următoarele nume, din cele ce se găsesc inscrise în registrele studenţilor universităţiĭ din Iaşĭ, ca să dovedesc cele ce spun maĭ sus, despre rostul acesteĭ universităţĭ.

A. Şendrea, A. Gheorghiu, Dumitru Tacu, Petru Poni, Mihail Buznea, Mihaĭ Mircea, A. Brandea, A. C. Şendrea, C. Bobeĭcă, Grigore I. Buicliu, Ştefan Neĭ, Telemac Ciupercescu, Teodor Burada, B. Missir Al, Degrea, Gh. Roiu, G. Liciu, A. Vizanti, Ştefan Vîrgolicĭ, Grigore M. Buicliu, M. Cornea, M. Grigoriu, Pandele Zamfirescu, A. Enacovicĭ, I. Arapu, V. Tasu, G. Bejan, I. Burada, Vasile Conta, D. Rusu, D. Porfiriu, I. Vrănceanu, Nicu Răşcanu, E. Ulle, Grigore Mândru, Panaite Ciurea, Paul Gorgos, D, Anghel, G. Crupenschi, D. Chebapcea N. Leonescu, D. Grigorovicĭ, Eugen Lupu, Gh. Nicoleanu, M. Mihalcea, D. Sofian. Emanuel Cernătescu, Francisc Papp, E. Vulpe, I. Ciuleĭ, T. Crivetz, C. Buzdugan, D. Pastia. I. Neculeanu, P. Sadoveanu, I. Nenitescu, C. Erbiceanu Th. Lateş, S. Bodnărescu, A. Lambrior, G. Panu C. Dimitrescu—Iaşĭ, M. Pompiliu, C. Meisner, P. Rîşcanu, Xenofon Gheorghiu, Al. C. Gheorghian, Tzony M., Nicorescu N., P. Ene, C. Climescu, G. Lucescu, Neculaĭ Bădărăŭ, T. Dragu, A Vitzu, Neculaĭ Mihail, Grigore Buţureanu, V. Buţureanu, Eugenie Ionescu.

M'am oprit la anul 1877, cînd, a intrat în Universitate generaţiunea, care încă n'a avut timpul să producă tot ce poate.

Nu pot să uit rolul politic al Universităţeĭ de Iaşĭ. In această privinţă Universitatea de Iaşĭ se distinge cu totul de cea de Bucureştĭ. Universitatea de Iaşĭ a avut politica sa proprie. Simeon Barnuţiu a fost sufletul acesteĭ politicĭ. Scolariĭ săĭ au format partidul fracţiuneĭ libere, partid care era compus la un moment dat din tot ce era maĭ distins în întreaga Moldovă.

De netăgăduit că multe din punctele principale ale programuluĭ fracţionist erau imposibile de susţinut ca: *domnia pămînteană, ura contra străinilor, romanisarea limbeĭ, instituţiilor şi chiar religieĭ noastre.* A fost însă un partid care a format pe mulţĭ oamenĭ politicĭ în lupta de ideĭ; a produs multe caractere. In privinţa oţelireĭ caracterelor politice cred că multă vreme partidul fracţionist, va rămîne un partid neîntrecut.

Junimea a dărmat la timp o mulţime din teoriile greşite ale vecheĭ şcolĭ Barnuţiene. Pacat însă că a pus la un loc dispreţul pentru ideile partiduluĭ cu dispreţul pentru fanatismul caracteristic membrilor din acea grupare.

Naţionalismul exagerat chiar, şi devotamentul fanatic pentru partid care au caracterizat pe fracţionişti, pe acele timpurĭ cînd conştiinţa naţională nu era destul de puternică în pătura dirigentă şi cînd politica bazată pe partide constituite pe baza unuĭ program de ideĭ era un ce necunoscut, au fost de mare folos desvoltăreĭ noastre politice.

De sigur că am eşit din starea primitivă, cînd Universitatea îşĭ avea politica sa proprie şi nu urez Universităţeĭ instalate în noul palat să se distingă prin atitudinea sa politică; ca fost scolar pe care *politica* l'a împedecat de a fi şi titratul eĭ, îĭ doresc din toată inima succese culturale care să fie la înălţimea speranţelor noastre şi la înălţimea sacrificiilor pe care ţara le face pentru dînsa.

A. A. Bădărĭŭ

Inceputurile Universităţeĭ de Iaşĭ

— —

Studiile superioare, pentru trebuinţa cărora s'a construit măreţul palat care va fi mîne inaugurat prin marea serbare prezidată de Majestatea Sa Regele, aŭ început în condiţiunĭ maĭ mult de cît modeste.

Aŭ început la 1830 prin înfiinţarea unuĭ curs de legĭ la Scoala Vasiliană de la Treĭ-Erarhĭ. La 1834 s'a adăogat şi un curs de Filosofie. La 1835 s'a înfiinţat Academia Mihaileană, unde, pe lîngă cursurile secundare, se predaŭ şi cursurĭ universitare, cursurĭ carĭ aŭ fost treptat sporite aproape în fie-care an.

La 1858 s'a organizat maĭ sistematic de către caimacanul Vogoride facultatea juridică şi facultatea filozofică. In fine, Universitatea din Iaşĭ a fost definitiv fundată şi instalată în palatul din strada Universităţeĭ, care maĭ înainte fusese palatul Domnilor Moruzi.

Fundarea Universităţeĭ s'a făcut pe baza legeĭ învăţămîntuluĭ din 1851 printr'un decret din 20 Octombrie 1860 a principeluluĭ Cuza, contrasemnat de M. Cogălniceanu, altă dată profesor de istorie la Academia Mihaileană şi care era ministru de instrucţie la data decretuluĭ.

Inaugurarea s'a făcut la 26 Octombrie 1860, adecă exact cu 37 de anĭ fără 6 zile în urmă.

Eată şi profesoriĭ cu care a fost inaugurată Universitatea:

Pentru facultatea de drept:
Simeon Barnuţiu
Octaviu Teodori
Iacob Lupaşcu
George Mîrzescu
Ion Strat

Pentru facultatea de teologie:
Arhiereul Filaret Scriban
Ieromonahul Ieronim Buţureanu

Pentru facultatea filosofică (ştiinţĭ şi litere)
Simeon Barnutiu
Ioan Pop
Vasile Alexandrescu
Ştefan Micle
Alexandru Călinescu
Ştefan Emilian
D-r N. Negură

Dintre toţĭ aceştia maĭ trăesc astăzĭ numaĭ dd. Ştefan Emilian, care acum e la pensie, Octaviu Teodori, care e maĭ rău de cît la pensie, şi Gh. Mîrzescu care e încă profesor în activitate.

La 24 Noemvrie s'a ales primul rector. A fost ales maĭ întăĭ prin aclamaţie Simeon Barnuţiu. Acesta însă a refuzat demnitatea de rector pe motiv, că primirea unuĭ post în administraţie, fie chiar în administraţia învăţămîntuluĭ l'ar face să-şĭ peardă cetăţenia în Transilvania, cetăţenie pe care a ţinut toată viaţa să şi-o conserve.

In urma refuzuluĭ luĭ Barnuţiu, a fost ales rector Ioan Strat.

Primiĭ decanĭ aŭ fost:

D-r Octaviu Teodori pentru facultatea juridică şi în acelaşĭ timp secretar al universităţeĭ. Ion Pop pentru facultatea filosofică. Archiereul Scriban pentru facultatea teologică.

La 1879, cu foarte multe greutăţĭ s'a învins îndărăpnicia conducătorilor de atuncĭ aĭ guvernuluĭ liberal şi s'a înfiinţat şi facultatea de medicină în condiţiunĭ maĭ mult de cît modeste. In anul scolar 1880—81 totalul retribuţiunilor profesorilor acesteĭ facultăţĭ se ridica abea la 2240 leĭ pe lună, peste care s'a maĭ cheltuit pentru laboratoriĭ 4.709 leĭ 86 banĭ. Cursurile se făceaŭ în scolile universităţeĭ şi în amfiteatrul de la Spitalul S-tuluĭ Spiridon. Organizarea facultăţeĭ de medicină a fost complectată abea sub decanatul regretatuluĭ D-r Rizu, prin stăruinţele căruĭ s'a început construirea localuluĭ noŭ din ograda Universităţeĭ pentru Institutul de anatomie.

Iată şi numele studenţilor care aŭ fost matriculaţĭ cu No. 1 la diferite facultăţĭ.

Facultatea de drept: Alexandru Doicescu. In seria acestuĭ an scolar (1857—58) au maĭ fost înscrişĭ la aceiaşĭ facultate: dd. A. Gheorghiu, A. Şendrea, D. Tacu, Ioan Sacară. Nicĭ unul din aceştia nu maĭ sunt astăzĭ în viaţă.

La facultatea de litere: G. Nichitache. Din aceeaşĭ serie maĭ făceau parte încă 13 studenţĭ din care sunt în viaţă D-niĭ Ştefan Mandrea şi Gr. Giurgea.

La facultatea de teologie: Romănescu Filoteĭ. S'au maĭ înscris în acelaşĭ an încă 13 studenţĭ din care sunt în viaţă dd. Erbiceanu Costache, şi preoţiĭ Possa şi Enăchescu.

La facultatea de ştiinţĭ: Georgescu Ioan şi Dudescu Nicolae.

Eată acum şi numele primielor titraţĭ de la aceste facultăţĭ:

La drept Alexandru Belcic.
La litere Mihail Slătineanu (1880).
La ştiinţĭ Constantin Mănescu (1874).
La medicină Dr. Zussman Aron (1887).

Palatul Universităţeĭ

— ISTORICUL —

Licitaţia pentru clădirea actualul palat al Universităţeĭ din Iaşĭ s'a ţinut la 10 Aprilie 1892, pe baza planurilor întocmite de arhitectul Louis Blanc, planurĭ carĭ, expuse la Paris, aŭ obţinut medalia de aur.

Primul deviz prevăzuse suma de 1,500,000 leĭ, afară de lumina electrică apă şi calorifer, pentru care se prevăzuse altă sumă printr'un deviz special. Suplimentele de lucrărĭ s'aŭ ridicat apoĭ, cu 1,200,000 peste deviz, numaĭ pentru zidărie; pentru instalaţia electrică şi calorifere s'a prevăzut suma de 800,000 leĭ.

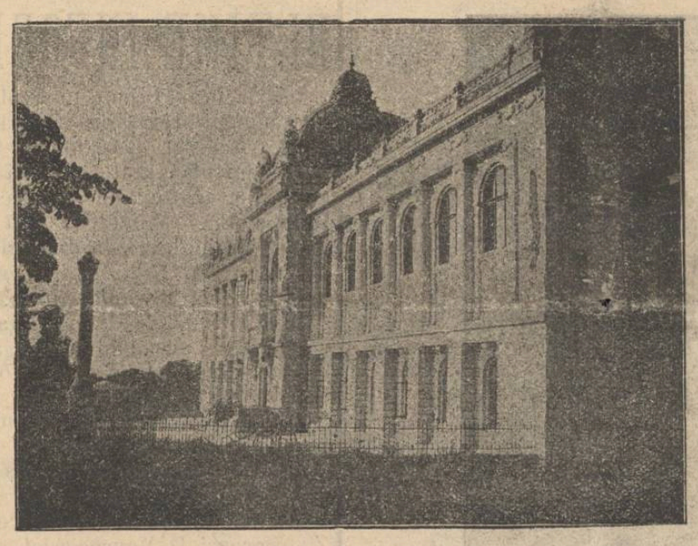

N. CULIANU
rector al Universităţeĭ

Grilajul şi pavajul curţiĭ a costat 100,000 de leĭ.

Grădina botanică şi aranjarea eĭ, a costat 30,000

Figurile de d'asupra Universităţiĭ, lucrate de sculptoriĭ Hegel, Valbudea şi Georgescu, se rîdică la suma de 50,000 l.

In total, clădirea palatuluĭ Universităţeĭ costă 3,930,000 lei.

Suprafaţa terenuluĭ e de 100.000 m. patraţĭ. Faţada are o lungime de 130 m.

Universitatea are 350 de camere, împărţite astfel: facultatea de ştiinţe, drept şi litere.

Sunt 9 laboratoare şi anume: chimie organică, chimie anorganică, zoologie, fiziologie, morfologie, fizica, botanica, mineralogia şi geologie.

Pe lîngă acestea, sunt treĭ amfiteatre marĭ şi nouĕ maĭ micĭ.

Fie care director de laboratoriŭ are cancelaria şi biblioteca sa a parte.

In mijlocul clădireĭ se află aula cea mare, încăpătoare pentru 500 de persoane.

Marea sală de bibliotecă are o lungime de 80 metri pe o lăţime de 12 metri.

Lucrarea de zidărie a fost adjudecată, sub ministerul d-luĭ Take Ionescu, asupra d-lor Trolli şi Scolari.

Lumina electrică a fost instalată de casa Siemens şi Halske din Viena. Caloriferele sunt făcute de firma E. Volf, din Bucureştĭ, iar mobilierul de casa Sondinger şi Oes, din Viena.

Punerea pietreĭ fundamentale s'a făcut la 1892 în prezenţa principeluĭ Ferdinand şi a întreguluĭ cabinet conservator prezidat de d. Lascar Catargiu.

Manifestaţia studenţească

Se ştie că între aceĭ deconsideraţĭ de administraţia comunală cu ocazia festivităţiior, se aflu şi studenţiĭ.

Primăria a pus la dizpoziţia lor un număr de 135 bilete pentru reprezentaţia de gală. Numărul acesta nu corespunde însă, cu acel al studenţilor, aşa că faptul a produs nemulţumirĭ.

Intr'o întrunire, studenţiĭ aŭ însărcinat o delegaţiune să comunice cazul primaruluĭ şi să-ĭ ceară încă 100 de bilete.

Primarul l'a făcut ocazional pe omul de afaceri: a promis că va satisface cererea, dar nu s'a ţinut de cuvînt.

In urma acestora studenţiĭ s'aŭ întrunit în maĭ multe rînduri.

Ultima întrunire, foarte furtunoasă, a avut loc astă-zĭ, la ora 7.30.

Nu cunoaştem încă ce hotărîre a fost luată, dar părerea generală e că studenţiĭ nu vor participa la serata teatrală de astă-zĭ.

PRINCIPELE CAROL CĂTRĂ IEŞENI IN 1866

— —

Iată cuvintele adresate de Alteţa Sa Serenisimă Principele Carol, cetăţenilor ieşenĭ la sosirea sa în a doua capitală a ţeriĭ, în 18 August 1866:

Domnilor,

De la sosirea Mea în Romînia, aveam cea maĭ vie dorinţă de a veni la Iaşĭ, de a vizita această frumoasă parte a noueĭ Mele patriĭ.

Evenimentele politice carĭ s'au succedat şi grelele preocupaţiunĭ ale afacerilor generale ale ţeriĭ M'au împedecat pînă acum de a veni în mijlocul dv. Astă-zĭ această dorinţă a inimiĭ Mele s'a îndeplinit. Mi-aţĭ făcut o recepţiune de care Vă voĭ păstra cea maĭ plăcută aducere aminte.

Vă mulţumesc, Domnilor, cu sinceritate.

Am văzut şi am trecut în aceste din urmă zile una din părţile cele maĭ frumoase ale ţeriĭ Mele, care a fost încercată de doĭ anĭ de atîtea nenorocirĭ, pe care nu este dat putereĭ omeneştĭ de a le înlătura; ea nu poate de cît numaĭ a le alina. Să implorăm de la Dumnezeu mila Sa, pentru-ca să se îndure de a ocroti patria noastră şi poporul nostru în aceste grele momente şi tot el să îndepărteze nenorocirile epidemieĭ care o bîntue încă, precum şi ameninţările uneĭ recolte neîndestulătoare.

Guvernul Meu va face tot ce este prin putinţă pentru a uşura aceste suferinţe, însă pentru aceasta concursul tuturor cetăţenilor este indispensabil.

Cu plăcere am văzut că caritatea obştească a uşurat multe din aceste calamităţĭ.

Cestiunea finanţiară este aceea care absoarbe în acest moment toate preocupaţiunile guvernuluĭ Meu.

Situaţiunea care Vă este cunoscută se află maĭ îngreuiată prin foametea ce ne ameninţă. Guvernul Meu s'a grăbit, maĭ înainte de toate, de a uşura sarcinile tezauruluĭ prin economie; reducerile însemnate, care s'au făcut asupra cheltuelilor acestor cincĭ lunĭ din urma, sunt cea maĭ vie dovadă, precum şi nestrămutata hotărîre de a aşeza echilibrul în finanţele noastre şi de a înlătura prin toate mijloacele noĭ impozite contribuabililor.

Prin economie şi bună chibzuinţă sper că finanţele noastre vor fi peste puţin regulate.

Organizaţiunea justiţieĭ şi administraţieĭ este, o ştim, imperios reclamată; Voĭ avea asupra eĭ o mare îngrijire; Voĭ căuta a ajunge asemenea la descentralizaţiunea şi desvoltarea graduală a instrucţiuneĭ publice şi a căilor de comunicaţiune.

In ceia ce priveşte oraşul Iaşĭ, care a fost unul din centrele principale ale marelor şi frumoaselor ideĭ naţionale şi care a sacrificat tot pentru a da naţiuneĭ Romîne cea maĭ mare putere, *Unirea*, Eu îl consider ca a doua capitală a Romînieĭ şi sunt decis de a resida în el regulat, dacă Voĭ putea, o parte a anuluĭ, îndată ce cestiunile generale de organizaţiune interioară Mi-ar permite.

Strămutarea Şcoaleĭ Militare aicĭ, de şi de un folos secondar, este totuşĭ o dovadă despre sincera îngrijire a guvernuluĭ Meu, şi dacă permutarea Curţiĭ de Casaţiune n'a putut încă să se îndeplinească, sper totuşĭ, că viitoarea reprezentaţiune Naţională va ţinea seamă de dorinţele D-Voastre.

Providenţa, care pururea a ocrotit scumpa noastră patrie ne va ocroti cu atît maĭ mult astă-zĭ. Să avem credinţa în ea, să ne întărim prin concordie, şi România va eşi biruitoare din această din urmă încercare.

Sosind în noua Mea patrie, am declarat că voiŭ împărţi cu d-voastră atît soarta cea bună cît şi cea rea; astă-zĭ este rîndul Meŭ de a o dovedi. Puneţĭ toată confienţa voastră în D-zeŭ şi încrediţi-vă în Mine, la orĭ-ce împrejurare.

In fine pe lîngă norocirea ce simţ de a mă afla în mijlocul d-voastră, este şi acea de a vă cunoaşte maĭ de aproape. Fiţĭ, vă rog, interpretul sentimentelor şi dorinţelor Mele pentru înflorirea care mă mişcă în particular pentru oraşul Iaşĭ, care m'a primit cu atîta căldură.

***

Alteţa Sa Serenisimă rădică la banchetul din sala teatruluĭ din Iaşĭ, 21 August 1866, următorul toast:

DOUĂ DOCUMENTE

STROFE

La ocasiunea deschiderei Universităţei din Iaşi

de

IOAN IANOV

în 26 Octombrie 1850.

Să te cînt o zi mărită, Sînta zi de bucurie
Ce veĭ fi etern de murturŭ cătră timpul viitorŭ
Că Romînu'n libertate se'nalţă cu mîndrie
Ca un vulturŭ cătră soare, l'al luminilor isvorŭ
Or-ce inimă romînă voios astăzĭ se trezesce
De la Nistru în Danubiu, din Euxin păn 'n Carpaţĭ
Şi saltează în fericire, cînd sciinţia nimicesce
Ignoranţa care secolĭ ne-a ţinut întunecaţĭ.
Acest templu ce se 'nalţă la ştiinţă şi la arte
Respîndi-va dulce rază pe pămîntul romînesc,
Precum după noapte-un soare lumineazā 'n or ce parte
Căile acelor carĭ prin pustiurĭ rătăcesc,
Şi tu scumpă Romînie, astă-zĭ mîndră şi voioasă,
După timpurĭ de durere ce-au trecut pe fruntea ta,
Iată ora cînd se nasce generaţia frumoasă,
Care barca soarteĭ tale printre secolĭ va purta!
Libertatea şi sciinţia, daŭ putere şi mărire,
Ele 's raţia de viaţă pentru or-şĭ ce popor;
Te salut o Romînie pentru sacra ta menire,
Ce te 'nalţă cu mîndrie cătră-un falnic viitor!
Şi pe-a timpurilor unde ce trecŭ în eternitate
Să lucească fala noastră pe o stea în firmanentŭ,
C'aĭ fost patrie iubită de sciinţe şi de arte.
Şi ca Roma şi Atena aĭ re 'nvins în Orientŭ.
Nu resunetul de arme, nicĭ pîraele de sînge
Rîdica-va 'n nemurire al tĕŭ nume, ca 'n trecut
Căcĭ prin arte şi şuiinţe aŭ popoarele a se 'nvinge,
Remînînd mărirea celuĭ care 'n sinu-ĭ le-a crescut,
Iar alesul Romînieĭ onorat eternŭ să fie,
C'aŭ pus azĭ peatra sciinţeĭ pe pămîntul strămoşesc,
Pe-ale Patrieĭ altare al sĕŭ nume să se 'nscrie
C'al luĭ August şi Pericles ce lumina amintesc.

Domnilor,

Este pentru Mine o serbare de a Vă vedea pe toţĭ adunaţĭ în jurul Meŭ. Intrarea şi şederea Mea în Iaşĭ va lua loc între cele maĭ plăcute aduceri aminte.

Cu cea maĭ vie părere de răŭ Mă voĭ depărta de D-voastră şi de acest oraş, care Mi-a arătat, într'un chip atît de strălucit, afecţiunea şi devotamentul săŭ.

Fiţĭ convinşĭ, D-lor, că voĭ purta în totdeauna cel maĭ mare interes pentru Iaşĭ, care a aratat atita abnegaţiune.

Făcînd dar urările cele maĭ sincere pentru prosperitatea a adoua capitală a Romănieĭ şi a doua reşedinţă a Noastră, închin acest pahar în sănătatea locuitorilor din Iaşĭ.

***

Alteţa Sa Serenisimă, Principele Carol, porneşte din Iaşĭ, la 24 August al aceluiaşĭ an şi adresează primaruluĭ următoarea scrisoare,

Domnule Primar,

Fiind-că nu putuĭ avea mulţumirea de a ajuta pe toţĭ ceĭ nevoieşĭ, carĭ aŭ venit la Mine, cerînd milă, vă depun pe lîngă aceasta suma de 300 galbenĭ, pe care veţĭ bine-voi a o împărţi la ceĭ maĭ sermanĭ dintre Ieşenĭ.

Credeţĭ, domnule Primar, în simţimintele Mele bine-voitoare.

Iaşĭ 24 August 1866. Al Vostru

CAROL

Picturile de la Noaua Universitate

Picturile de la Universitate au fost hotărîte prin iniţiativa d-luĭ Tache Ionescu, care fiind ministru de instrucţie, dăduse acum 5 anĭ să se facă schiţele.

Lucrarea era să fie făcută pe o scară maĭ întinsă. Colectiviştiĭ ca uniĭ ce nu pricep arta, au ştirbit, sub pretext de economie, o mare parte din lucrare.

Au fost însărcinaţĭ să picteze friza bibliotecei d-niĭ Mureşianu, Alpar şi Voinescu.

Pictarea cupoleĭ auleĭ a fost încredinţată la doĭ pictorĭ germanĭ.

Cum întri în bibliotecă, observĭ, în stînga, o frică reprezentînd arta şi arhitectura egipteană. Pilonul mareluĭ templu de la Luksor, coloane de ale săleĭ hypostyle de la Karnak, cele treĭ marĭ piramide şi sfinzul de la Gizeh. Palmierĭ şi lothus pe malurile Niluluĭ care-şĭ rostogoleşte albastrele-ĭ unde la picioarele enormelor piese arhitectonice.

Coloritul aspru, care-ţĭ atrage pe dată atenţia te face să te apropiĭ tot maĭ mult de tabloŭ şi atuncĭ, chiar profan de aĭ fi, observĭ imediat greşelĭ nepermise: Sfinxul, pictat cu faţa înspre spectator, primeşte lumina soareluĭ, mascat pe jumătate de piramida luĭ Keops, în altă parte de cum e logic să o primească în raport cu poziţiunea ce ocupă în panou.

In partea opusă acesteia sînt piese de un colorit mult maĭ aspru, reprezentînd arta indiană.

Ambele aceste panourĭ se datoresc d-luĭ Mureşanu, profesor de estetică la şcoala de belle arte din Iaşĭ. Executarea lor a fost o povoară atît pentru minister, cît şi pentru comisia de recepţie.

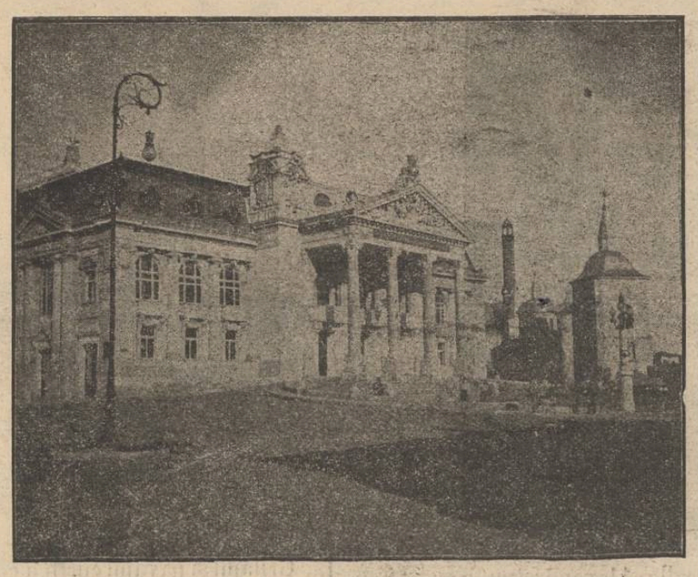

Teatrul Naţional

S'a discutat foarte mult dacă s'ar putea saŭ nu admite lucrările d-luĭ Mureşanu. Numaĭ în urma multor stăruinţĭ şi pentru imprejurarea că pînă la inaugurare, ar fi imposibil altuia să facă lucrarea din cauza timpuluĭ prea scurt, ministerul a admis lucrările d-luĭ Mureşanu, după nenumărate modificărĭ.

Privind friza în partea opusă ferestrelor, observĭ panourĭ reprezentînd monumente grece şi romane, artă adevarată, în opoziţie cu arta celorlalte două popoare la carĭ colosalul predomină simţuluĭ estetic fin.

Sunt patru panourĭ de acest gen, datorite penelului d-luĭ Voinescu.

Mîna artistuluĭ a armonizat de minune culoritul cu stilul. Privind picturile nu poţĭ spune care din ele e maĭ atrăgătoare.

Grupa monumentelor romane, cu columna luĭ Trajan şi Forul, apoĭ apa Tibruluĭ, care se perde în zare, constituiesc toate adevărate modelurĭ.

Din nefericire, trebue prea mult simţ artistic pentru ca să se poată aprecia în deajuns meritoasa lucrare.

Alte patru panourĭ; tot în această parte a frizeĭ, reprezintă monumente naţionale. Ele aŭ fost esecutate de d-l Alpar. Artistul a ştiut să le dee tonul viguros, potrivit epoceĭ şi scopuluĭ pentru care au fost create.

Ruinele „Cetăţeĭ Neamţu" în partea dinspre poartă, stînca pe carĭ se găsesc ruinele, valea prăpăstioasă, toate, iţĭ amintesc epoca de glorie a neamuluĭ nostru. Culoritul este atît de bine armonizat, că privind zidurile iţĭ suggerează soliditatea şi pare că-ţĭ daĭ seamă pînă şi de natură materialuluĭ întrebuinţat în construcţie.

Cişmeaua Meşteruluĭ Manole, iţĭ atrage atenţia prin felul atît de natural în care e pictată apa curgînd.

Ruinele de la Baia şi monumentul de la Adam Clisi sint bine executate. Artistul n'a perdut din vedere nicĭ un detaliŭ, pînă şi vegetaţia, deosebită după climat şi natura soluluĭ, e bine redată.

Maĭ lipsesc 4 tablourĭ, care se vor lipi pe colţurile cupoleĭ şi un panou pentru frică reprezentînd podul luĭ Trajan,

Cupola auleĭ cuprinde un fresco, reprezentînd o alegorie a vieţeĭ: Arta, Justiţia, Caritatea, Clemenţa, Religia, Ştiinţa şi în fine Moartea.

Cum întri în aulă, în faţă, găseştĭ pe cupolă un grup, la mijloc Ştiinţa pe un tron cu trepte, iar la capătul ultimeĭ trepte, regele Carol, cu sceptru, coronă şi purpură. Cătră dreapta, Ioan Brătianu, sămănînd maĭ mult a rabin, pe un tron, la picioarele căruia îngenunche ţăranul romîn, care după îmbrăcăminte pare maĭ de grabă sîrb sau bulgar.

Alegoria este o imitaţie a căreĭ originalitatea constă în aceia că în cele alte frescurĭ nu s'a pus monarhul sub a căreĭ domnie s'a efectuat lucrarea. Aşa în frescul de la Veneţia, nu este reprezentat dogele care domnea pe atuncĭ....

In centrul cupoleĭ, pe cercul din jurul turnuleţuluĭ, se află chipul fie-căruia dintre oameniĭ politicĭ, sau profesoriĭ carĭ au contribuit la întemeierea şi prosperarea Universităţeĭ. Esecuţia figurilor lasă foarte mult de dorit.

Pictura acesteĭ cupole a fost esecutată din iniţiativa d-luĭ G. Mîrzescu, ca ministru, de către doĭ pictorĭ germanĭ, pentru suma de 18,000 leĭ.

La început, probabil poate pentru că şi suma a fost prea mică faţă cu importanţa lucrăreĭ, esecuţia era inadmisibilă.

In urmă, însă, întrunindu-se profesoriĭ de la Belle-Arte, conform invitaţieĭ ministruluĭ, au stabilit modificările ce trebuesc aduse fresculuĭ, pentru a putea fi admis.

Cu toate modificările făcute de pictorĭ, frescul observat cu atenţiune, prezintă marĭ greşelĭ de simetrie.

BERĂRIA CENTRALĂ

In fie-care seară orchestra sub conducerea celebruluĭ violonist profesor *V. Borteanu* **si a decanuluĭ artiştilor ieşenĭ** *Ionică Barbu.*

Bere *Zimbru,* **Bere** *Peleş,* **(Oppler). Bere** *Bavareză.*

TEATRU NAŢIONAL

Astă-zĭ Duminică în 26 Octomvrie 1860

REPRESENTAŢIE ÊXTRAORDINARĂ

LA OCAZIA SOLEMNELEI DESCHIDERI A UNIVERSITĂŢEI DIN IAŞI

– ILUMINAŢIE GALĂ –

IMNUL NAŢIONAL

— de D. Ioan Ianov, cîntat de toţĭ artiştiĭ teatruluĭ romîn —

TABLOU ALEGORIC DE CIRCUMSTANŢĂ

aranjat de D. M. Galino

Potpuri naţional de D. G. Burada, executat de orchestru

MARGO

SAU BINEFACERILE EDUCAŢIEI

Vedevil în un act, tradus de D. T. Porfiriu

PERSOANELE

Baronul de Mornac .. . . D. Mogăldea
Contele de Neris . . . . „ Bălănescu
Gustav de Arenberg. . . „ Csenofonte
Margo, femeia conteluĭ de Neris. . . . . D-na Harmanda
Paulina, femeia baronuluĭ de Mornac . . . . . „ Filaret
Jean Jailu . . . . . „ D. Porfiriu

D. Porfiriu a bine-voit, la ocazia acesteĭ solemnităţĭ, a juca rolul luĭ Jailu.

Mare Uvertură pe motive a lui Bellini esecutată de orchestru

Tribut à l'Amerique Nopturn de . H. Herz

Casta Diva din „Norma" variată pentru mîna stingă, de A. Fumagali, esecutate pe piano de D. M. Burada.

Finalul din al II-lea Concert a luĭ Beriot, esecutat pe vioară de D. T. Burada.

Polca de concert de Wallace, esecutată pe piano de D. M. Burada.

Suvenir romîn de E. Hübsch esecutat pe vioară de d. T. Burada.

Potpuri de d. Flechtenmacher, executat de orchestru.

SACAGIUL

cantonetă de V. Alexandrescu, cîntată de D. Bălănescu

Potpuri naţional de D. G. Burada, esecutat de orchestru.

Nunta Ţărănească

scene naţionale de D. V. Alexandri

Alecu Leonescu . . . . . D. Calcăntraur
Chir Gaitanis Loghiatatos . „ Bălănescu
Moş Trohin păcală . . . . „ Mogâldea
Ilenuţa, fata luĭ Trohin . . D-na Mariţa
Trotuşanul . . . . . D. Csenofonte
Frunză puşcaşul . . . . . „ Comino
Un vornicel denuntă . . . ***
Un privighitor . . . . . D. Corbu

Ţăranĭ, Ţărancĭ.

D. G. Burada a bine-voit a să însărcina cu conducerea Orchestruluĭ

PREŢURILE: Avan-scena de rangul I, Lit. B. 4 galbenĭ. Avan-scena de Beuaur lit. A. 3 galb. Lojele rangul I No. 4, 2½ galbenĭ. Loja de rangul I ordinară 2 galbenĭ. Benuar 56 leĭ. Loja de rangul III-le 1 galbăn. Stal 12 leĭ, Parter 5 leĭ. Galeria 2½ leĭ.

Duminică 30 Octombrie. Deschiderea seziuneĭ 1860—61

Inceputul reprezentaţieĭ va fi la 7½ ciasurĭ seara.

Tipografia luĭ Adolf Berman, Podul-vechiŭ.

CARMEN SYLVA

VRĂJITOAREA

— fragment de poem —

O roşeaţă de fecioară
Peste culmĭ înzăpădite
Se aşterne. Umbre-albastre
Vin din văĭ în sus şi 'mbracă
Brazĭ înalţĭ pînă la vîrfurĭ,
Fagĭ în frunzele părlite,
Pajiştea 'negrită 'n ploaie,
Iarba udă şi stufoasă
Fişiie de-un mers grăbit.
Un flacăŭ semeţ şi vesel
Urcă munţiĭ voiniceşte,
Păşin, bun la arătare
Ca un prunc cu ochĭ albaştri.
Barba-ĭ flutură ca puful
Moale'n jurul bureinos.
De la tîmplă 'n jos coboară
Pana de bîtlan spre umerĭ; —
O scufie-ĭ ocroteşte
Fruntea ageră şi mîndră
Care nu se pleacă'n faţa
Biciurilor de ramurĭ.
Sprinten ca un ram el însuşĭ,
Suliţa-ĭ aduce razăm,
Ca să sară cu'nlesnire
Trunchiĭ groşĭ trîntiţĭ în cale.
Sare tot din piatră'n piatră
Peste vadurĭ largĭ de ape
Şi se pierde'n depărtare
Chiuind, cîntînd pe urmă,
Cînd în sunet clar de clopot
Cînd în glas adînc de orgă,
Cînd maĭ sus de cît un ropot
Larg de valurĭ; saŭ îngînă
Susurul uşor al undeĭ
Incît par'că lacu'n codru
Pleoscăie încet şi cîntă
Cu un glas blajin de rugă
Şi un suflet omenesc

Sunt lacul de codru
Unflat de furtunĭ
Ce cară copacĭ
Inspre văgăunĭ;

Eŭ sunt vijelia
Ce zguduiŭ şi bat;
Din calea mea toate
Inlăturĭ le-abat.

Sunt cîntul ce sună
De-apururea noŭ
Şi stîncilor moarte
Le smulge ecou:

Sunt Domn peste toate
Şi stapînitor....
De-o dragoste însă
Cumplit mi-e de dor...

A. St.

(Bibliot. de popularizare)

ULTIME INFORMAŢII

Ierĭ la ora 11 jum., a avut loc la comandament recepţiunea doamnelor ieşene. Aceeaşĭ neregulă ca şi la gară. Nime din oficialitate care să facă prezentările. Noroc de interveniţiunea la timp a d-neĭ Mărzescu, căcĭ altmintrelea se întîmpla ca la gară cînd în salonul cel mare *Regina şi Regele au fost nevoiţĭ să se prezinte singurĭ.*

Regina a manifestat dorinţa ca să vadă copiiĭ şi de aceea la ora 5 a avut loc o altă recepţie la care au fost primite maĭ multe dame împreună cu copiiĭ.

De şi d-na Mavrogheni spune că Regineĭ nu i plac de cît copiiĭ pînă la 6 anĭ, totuşĭ unele dame au dus copiiĭ marĭ şi domnişoare.

Au luat parte la această recepţie d-nele Z. Negruzzi, D. Mavrocordat, general Iarca, N. Gane, N. Volenti, Mărzescu, C. Vidraşcu cu copiiĭ d-luĭ Penescu, Densuşanu cu d-rele, A. Costandache, P. Missir, L. Panopulo, Cristescu, C. Manu, A. Bădăreu, N. Ceaur Aslan, Donicĭ, Miclescu, Colonel Dicu, Prăjescu şi Miclescu, Diamandy cu d-ra Macry, Lepadatu cu d-ra.

Regina a făcut împrejurul său un cerc *de copiĭ micĭ şi apoĭ* s'a pus în genunchĭ înaintea lor i-a îmbrăţişat rînd pe rînd şi s'a jucat cu dînşiĭ. Probabil că întreţinerea Majestăţeĭ Sale cu copiiĭ, ar fi durat mult dacă una din doamne maĭ limbută nu şi-ar fi permis să turbure pe Regina cu fel de fel de întrebărĭ indiscrete: ca cum petrece la Bucureştĭ, ce citeşte etc. Majestatea sa, văzînd că întrebările nu maĭ încetează s'a retras.

Multe doamne au adus florĭ Regineĭ. Majestatea sa purta în mînă lăcrămioare.

***

Concertul d-neĭ Theodorini a avut un succes extra-ordinar, cu toată propaganda contrară făcută de ceĭ de la comună. Sala arhi plină. Toată lumea în ţinută de gală.

Majestăţile lor au sosit exact la ora 9, după care s'a şi început concertul. D-na Teodorini a cîntat cu o vervă în adevĕr de zile marĭ şi Majestăţile lor i au aratat mulţumirea lor aplaudînd'o tot timpul. De cîte-va orĭ Majestatea Sa Regina a dat semnalul aplauzelor de rechemarea d-neĭ Teodorini.

Violonistul Flesch a fost de aseminea la înălţimea serbăreĭ.

In loja Regală a asistat şi prinţul Bourbon, care tot timpul s'a întreţinut cu Majestatea Sa Regina. D-na Teodorini a adaos în program cîte-va romanţe spaniole, pe care le a cîntat cu atita măestrie, că a rădicat sala.

Majestăţile lor au stat pînă la finele concertuluĭ. Multe persoane din sală însă au avut necuviinţă de a părăsi sala în mod sgomotos pe cînd d-na Teodorini cînta ultima bucată şi aceasta numaĭ pentru a ajunge la garderobă cu 2—3 minute înaintea celor-lalţĭ.

M. Sa Regina a ramas în lojă chiar după ce plecase Suveranul şi cele-lalte persoane din suită şi prin aplauzele sale a stăruit ca d-na Teodorini să fie rechemată, după ce căzuse definitiv cortina.

***

In loja primaruluĭ se aflaŭ dd: locot. general Constantinovicĭ, guvernatorul Basarabieĭ, D. Sturdza, An. Stolojan şi doamna şi d. Culianu, rectorul Universităţeĭ.

In loja prefectuluĭ de judeţ: colonelul Priboianu, adjutant regal, D. Giani preşedintele camereĭ, prefectul judeţuluĭ şi prefectul poliţieĭ.

Am maĭ recunoscut: pe ministrul Haret cu d-na, I. Ianov cu doamna, doctor Rojniţă cu doamna, A. D. Xenopol cu doamna, P. Rîşcanu cu doamna şi d-ra, familia Veisengrün, familia d-luĭ G. Mîrzescu cu d. Ştefan Şendre, d. P. Th. Missir cu doamna şi domnişoara Panopol, doamna Drossu cu d-ra Dobias.

In staluri se aflau epitropiĭ Sf. Spiridon, mulţĭ profesorĭ secundarĭ, magistraţĭ, ofiţerĭ şi, în fine, noĭ ziariştiĭ alăturĭ cu ceea ce se chiamă «toată juna floare a bătrîneĭ capitale».

D. Streitman, redactor la *Liberalul* va trece la creştinism în ziua de Sf-ţiĭ Mihail şi Gavril, 8 Noemvrie c.

La ora 8 jum. seara după terminarea prînzuluĭ a avut loc retragere cu torţiĭ. Torţiile eraŭ purtate de vr'o 200 de soldaţĭ. Inaintea palatuluĭ comandamentuluĭ manifestanţiĭ insoţiţĭ de multă lume aŭ staţionat vr'o jumatate de oră, în care timp muzica a cîntat imnul naţional. Majestăţile Lor s'aŭ aratat în balcon.

După ce gorniştiĭ au sunet retragerea, soldaţiĭ s'aŭ ridicat spre căzărmĭ. Publicul i-a urmat spre a vede pe cîmpul de lîngă rondpoind focul de artifiţiĭ.

Artifiţile aŭ fost însă maĭ mult de cît ridicule. Lumea s'a retras scandalizată.

Aseară, încă de pe la orele 8, o mulţime imensă staţiona pe tot parcursul de la palat pînă la teatru, în aşteptarea trecereĭ MM. LL. la teatru.

După aspect şi toalete te puteaĭ convinge că acea mulţime făcea parte din negustorimea din centrul Iaşuluĭ.

La trecerea cupeleĭ regale prin strada «Unirea» şi «Golia», urale slabe, cu toată munca ce-şĭ dădea d. Penescu, care se afla într'o trăsură, gesticulînd şi îndemnînd mulţimea ca să strige „Ura".

Erĭ de la 1—5 a avut loc recepţie la palat.

M. S. Regele a primit o delegaţiune a consiliuluĭ judeţan, întreg consiliul comunal, eforiĭ caseĭ Sf. Spiridon, maĭ mulţĭ ofiţerĭ superiorĭ în frunte cu d. general Iarca, corpul profesoral, magistratura, maĭ mulţĭ fruntaşĭ politicĭ şi studenţiĭ.

Toată lumea, care a avut cinstea de a fi primită, a admirat memoria pe care o are regele pentru detalliile cele maĭ micĭ.

Primind pe d. Şendrea, epitrop al Sf. Spiridon, M. S. i-a zis:

— Ce face fratele d-v, fost prefect al poliţieĭ Iaşĭ?

La respunsul că Şendrea a murit, M. S. zise: „de cînd n'am maĭ fost în Iaşĭ, multe persoane au murit aci".

Decanul facultăţeĭ de drept, d. Urechiă, a fost imediat recunoscut de M. S.

— Dv., i-a zis regele, aţĭ fost numit profesor universitar în ziua în care Eŭ am fost proclamat Domnitor.

*

M. S. primeşte delegaţiunea studenţească şi spune, adresîndu-se studentuluĭ Eraclide:

— Dv., sunteţĭ romaşcan, fiul d-luĭ Eraclide?

Studentul respunde afirmativ.

Se adresează apoĭ studentuluĭ Poni:

— Dv., sunteţi fiul fostuluĭ ministru?

— Da—respunde studentul.

— Dann sprechen wahrscheinlich Deutsch *(atuncĭ ie probabil că vorbeştĭ nemţeşte)—replică M. S.*

*

Venind la universitate, M. S. adresă studenţilor următoarele cuvinte caracteristice:

— Vom inaugura mîne universitatea dar pănă aveţĭ să aveţĭ apa necesară pentru experienţe delaboratoriĭ are să maĭ treacă multă vreme. *Aŭ luat parte la prînzul de ierĭ: ambiĭ prefecţĭ, miniştriĭ. principele Bourbon, dd: St. Şendrea, G. Mîrzescu, I. Ianov, I. Burada.*

La 7 ore astă-zĭ va avea loc al doilea prînz de gală la care aŭ fost invitate 35 persoane, între carĭ figurează: mitropolitul, episcopul catolic, guvernatorul Basarabieĭ, prinţul Bourbon, preşedintele curţeĭ de casaţie, a curţeĭ de apel, ambiĭ rectorĭ, preşedintele camereĭ, ambiĭ prefecţĭ, primarul ş. a.

M. S. Regina, intreţinîndu-se cu maĭ multe dame, şi-a exprimat toată admiraţia pentru Iaşĭ, adăogînd amănuntul că tocmaĭ ierĭ, ziua în care a sosit, s'aŭ implinit 17 anĭ, de cînd n'a maĭ văzut Iaşul.

Ziarul «Epoca» este reprezintat la festivităţile regale prin dd. M. E. Papamihalopol, prim-redactor şi George Vasiliu, redactor al aceluiaţĭ ziar.

Au bon marché.

Colectiviștii s'aŭ hotărît să concureze în ieftinătate pe defuncta doamnă Boucicaut.

Persoane inițiate asigură că pregătirele pentru festivități nu costă de cît 300,000 lei.

Actul justificativ 'și pierde rostul față cu un preț atît de redus.

⁜

O scenă.

La sosirea trenului, ieri dimineața, ajutorul de primar, d. Lepadatu, se prezintă ministrului Brătianu, în dorul, probabil de a servi fiului lui Ioan Brătianu, o mostră despre reputata ospitalitate a Iașului, părintele Iașului zise fiului părintelui seŭ:

— Aveți trăsură, domnule ministru?

— Probabil că poliția s'ar fi îngrijit de aceasta.

— Să vedem răspunse d. Lepadatu, făcînd o spariolă reverență.

Și plecă ajutorul de primar și strigă la scara gării:

— Trăsura d-lui ministruuu Brătianu!

*

Altă scenă.

Regele peimește consiliul comunal. I se prezintă d. Tacu, prim-ajutor de primar.

D. Tacu face o reverență nu tocmai conformă cu cerințele salonului european modern. Și, emoționat de cinstea de a fi prezintat M. S. d. Tacu zise:

— 'Mi pare bine de cunoștință: Vă cunoșteam de mult *din renume*.

*

A treia scenă.

La pauza părței I-a a representației de ieri, actorul Manoliu abordează pe d. Giani, prețedintele camerei:

— D-v sunteți d. Giani și eŭ Manoliu— *membru al partidului liberal.*

Acest *titlu academic* l'a făcut pe d. Giani să-i se suie sîngele la... nas.

Colectivism și țuțică!

⁜

Se crede că MM. LL. vor trece și prin strada sf. Teodor, de oare-ce am observat un locaș care este iluminat și pavoazat, ba încă și *pavat*, tot în *genul oficialității*.

Ce va să zică să fie proprietarul prea dinastic: *Tacu și face.*

EDIȚIA II-a

Inaugurarea Universității

Conform programului, circulația pe strada Carol era oprită de la ora 9, trăsurile 'și faceaŭ drumul prin strada Romînă, de unde i eșaŭ în dreptul caselor Negruzzi spre a ajunge în fața noului universității.

Tribunele

La întrare, pe ambele laturi, se aflu tribunele *A* și *B*, în cari iaŭ loc lumea oficială și invitații speciali ai ministrului instrucțiunei.

In josul tribunei *A* se află tribuna rezervată doamnelor consulilor iar în josul acestei tribuni se află acea rezervată corului metropolitan.

Pe trotuarul dinspre consulatul austriac sunt tribunele *C D* și *E*, rezervate studenților ieșeni, bucureșteni, precum și funcționarilor publici.

In genere aspectul tribunelor este măreț. Tribunele A și B, se rîdică în formă de amfiteatru și sunt ticsite de lume.

La întrarea principală se află estrada regală, admirabil împodobită. De-asupra ei se află atîrnată o imensă cunună regală și două mari flamuri. roșii.

In mijloc este locul rezervat casei regale, profesorilor universitari și miniștrilor. De la estrada regală, pînă în partea strazei unde trăsura regală urmează a se opri, se întinde un covor mare, roș.

Sosirea cortegiului regal

La 10 ore se dă semnalul care vestește sosirea perechei regale. Publicul din afară și din tribuni face ovațiuni. Regina poartă o elegantă tualetă albastră și o manteletă cu blană de castor și un boa negru în jurul gîtului. Regele purta uniforma de general.

Perechea regală este primită de domnii: V. Gheorghian, S. Haret și de doamnele Haret și Mîrzescu cari aŭ oferit buchete Reginei.

Pe ambele laturi staționează, în două cordoane, profesorii universitari, în mijlocul cărora MM. LL. se îndreaptă spre estradă și se așează spre tribuna B.

Corul mitropolitan întonă, în acest timp, imnul regal.

Un incident

In vremea aceasta numerosul public din afară, biruit de vremea rece și în dorul de a azista la ceremonie, voiește să străbată cu de-asila în tribune.

Se naște o încăerare între public și agenții poliției. Publicul rezistînd, jandărmăria a trebuit să intervie spre a-l sarja.

Incidentul produce panică și M. S. Regele se arată îngrijit. Peste puțin, la cedarea norodului, liniștea se restabilește.

Estrada regală

In estrada regală iaŭ loc; în afară de M. L. și suita: monseniorul Dominique Jacquet, episcop catolic, întreg corpul diplomatic, toți miniștrii, Culianu, rector al universității și delegațiunea studențească.

In spre ușă se aflŭ, domnii: G. Mîrzescu, P. Poni, generalii Berendeiŭ și Vlădescu și colonelul Priboianu.

Serviciul religios

Se face de Mitropolit, asistat de înaltul cler. Serviciul durează multă vreme, în care interval, cu toată vremea friguroasă, M. S. stă în picioare, descoperit.

M. S. Regina acoperă cu boaul ei gîtul Regelui.

Mitropolitul sfîrșește, înălțînd rugi pentru sănătatea familiei regale. Corul execută „mulți ani să trăiască".

Serviciul religios odată terminat se începe seria discursurilor.

Discursurile

Cel d'întăiŭ care ia cuvîntul ie d. Spiru Haret, ministru al școalelor. Pănă în momentul în care scriem descursul acesta n'a fost comunicat preșei.

Al doilea care a luat cuvîntul a fost rectorul universității noastre d. Culianu. D-sa a bine-voit a comunica redacției *Opiniei* că-i va remite cuvîntarea sa, astă-zi seara.

De aceea vom putea comunica abea mîne discursul rectorului.

Urmează apoi cuvîntarea d-lui Leatris, student la facultatea de drept delegatul studenților ieșeni.

Iată textul cuvîntării d-lui Leatris:

Sire, Doamnă,

Ziua de astă-zi e o zi de mare sărbătoare, sărbătoare națională și sărbătoare școlară în același timp, sărbătoarea întregului neam romînesc în genere și în special sărbătoarea profesorilor și a studenților universitari.

Sunt 37 de ani acum de cînd o mînă de patrioți luminați, între care se găsea și în veci nemuritorul Mihail Kogălniceanu, sub domnia rodnică în fapte mărețe a lui Vodă-Cuza; a pus temelia celei dintăi universități romîne. Universitatea din Iași, — dispunînd de mijloace mai mult de cît restrînse la început; profesorii făcînd cîte 3 și 4 cursuri deosebite, întocmai precum în organizmele primitive unele organe îndeplinesc 3 și 4 funcțiuni în același timp, căci organizm primitiv era în acele vremi universitatea din Iași! — ea a propășit necontenit de atunci, mijloacele materiale au sporit, tinerii doritori de a învăța s'au înmulțit, cursurile s'au specializat și numărul profesorilor a crescut și el. In această stare îmbucurătoare găsindu-se universitatea din Iași, s'a simțit nevoia unui local nou, corespunzător desvoltării sale. Materializării acestei trebuinți se datorește clădirea mărețului palat, ce se rîdică mîndru în fața-ne, menit să adăpostească știința și s'o resfrîngă asupra întregului pămînt romînesc; palat a cărui început a fost pus de către A. S. R. Principele Ferdinand și a cărui inaugurare este cinstită prin prezența MM. LL. voastre.

Aceste fiind împrejurările, tinerimea universitară iașană, beneficiara imediată a acestui frumos local, ieste datoare și dorește în același în aceleș timp să mulțumească tuturor acelora, cari aŭ contribuit la rădicarea lui. Maiestățile voastre guvern și întreg poporul romînesc sunt rugați să primească mulțumirile noastre din suflet și încredințarea nemărginitului nostru devotament.

Ori-ce prosperitate intelectuală nu ie cu putință de cît pe urma prosperității materiale, iar prosperitatea materială a unui stat este rezultatul unei industrii înfloritoare și a unui *îndrăzneț* comerț. Industria principală a unui stat ie izvorul de căpetenie a avuției naționale și industria principală a Romîniei e, precum se știe, agricultura. De aceia mulțumirile noastre se îndreaptă și către săteanul romîn, acea ființă inteligentă, peste măsură de bună și posedînd o minunată putere de muncă, care prin truda sa de fie-ce zi face ca pămîntul țării noastre să apară acoperit în primăvară de nesfîrșite lanuri galbene și coapte în bogatul anotimp al toamnei.

Mulțumim tuturor bărbaților vrednici, cari ocupînd înțeleptește în curgerea necurmată a timpului diferitele dregătorii, aŭ contribuit cu ceva la rădicarea palatului nostru. Mulțumim diferitelor guverne cari s'aŭ perindat la cîrma statului și mai cu seamă miniștrilor școalelor, cari știind să întrebuințeze spre cel mai mare folos general avuția națională, aŭ pus de s'a rîdicat în acest loc palatul mîndru, pe care cu toții îl vedem astăzi. Acești barbați au întrebuințat ast-fel avuția națională în cît la rîndul ei să nască noi avuții, revărsînd-o peste întreg pămîntul romînesc sub formă de școli primare în fie-care comună, de gimnazii în fie-care județ, de licee, școli profesionale, biblioteci și muzee în orașele principale ale țării, de Universități în cele două capitale ale Regatului.

Mulțumiri respectoase aducem Capului statului, înțăleptului și viteazului nostru Rege,— către care tinerimea romînească a privit în totdeauna cu încredere și admirație, în ceasurile de liniște ca și în acele de grea cumpănă,— pentru solicitudinea și iubirea ce a arătat în totdeauna studențimii universitare. Sunt 31 de ani de cînd cel ce ține destinele în mînele sale V'a chemat Majestate să domniți asupra poporului romînesc. In tot acest timp, Majestatea Voastră, precum și M. S. Regina, ați știut să vă identificați pe deplin cu poporul. Veselia lui a fost în totdeauna și veselia MM. LL. Voastre; în ceasurile de durere i-ați adus alinare. De aceia iubirea de dinastie a pătruns pînă în straturile de temelie a societății romînești și cînd Maiestatea Voastră a avut ceasuri de durere, ceasuri de durere a avut întreg poporul romînesc.

Iar noi, tinerime universitară, înaintea cărora viitorul cu largi orizonuri stă deschis, suntem datori ca prin sirguință, muncă și cugetare să ne învrednicim de a moșteni patrimoniul bogat ce ni s'a lăsat de generațiile precedente, de a-l păstra și de-al lăsa mai bogat încă generațiilor următoare. Aceasta să fie idealul nostru și sper că-l vom realiza, căci în viață adese-ori idealul devine real, de oare-ce viața în acelaș timp este și devine.

Pentru aceasta însă avem nevoie de un îndreptor după care să ne călăuzim. Care va fi îndreptorul nostru?— Un genial filozof francez spune următoarele cuvinte: „La suprafața omului găsim «moravuri, idei, un chip de a judeca, «cari țin trei saŭ patru ani; sunt acele «a modei și a momentului; cîți-va ani «sunt de ajuns spre a mătura acest colb «nemernic. Ceva mai trăitoare apoi sunt «ideile și sentimentele cari țin cît ține «o generațiune, acesta e al doilea strat «Sub aceste straturi de mai multe ori «reînoite în viața unui popor, se intind «un strat mult mai puternic, care e o a«re-cum granițul primitiv și pe care ni«mic nu-l poate deslocui; aceste idei și «sentimente țin cît popoarele".

Una din aceste idei eterne e *ideia de patrie* și unul din aceste sentimente e *sentimentul iubirei de neam.* După cum în scoarța pămîntului granitul primitiv slujește de bază celorlalte roce, tot astfel ideia de patrie și sentimentul iubirii de de neam alcătuiesc granitul social primordial, pe care întreaga civilizație ulterioară se clădește.

Indreptarul întregii noastre activități publice viitoare în aceste cuvinte deci, se va rezuma: ideia de patrie și iubirea de neam.

Aceste nu sunt produsul exclusiv al experienței noastre, ci prin ele vorbește în noi glasul generațiilor ce nu mai sunt. Din această cauză, ele sunt prea complexe pentru ca mintea omenească să se încumete a le lămuri: «nu se pricepe Romînia cu rațiunea, nu se poate de cît crede în Romînia».

Trăiască MM. LL. Regele și Regina!

Trăiască familia regală!

Trăiască întreg poporul românesc!

Discursul M. S.

M. S. Regele, pronunță, aproape textual următoarele cuvinte:

Ziua de astă-zi e un eveniment însemnat nu numai pentru Iași dar și pentru țara întreagă. Sunt fericit că Iașului, care a fost leagănul Culturei se rîdică astă-zi un monument așa de grandios pentru cultură. Nu numai cu puterea soldaților se măsoară astă-zi forța statelor, nu numai cu desvoltarea economică ci și a culturei, aceasta fiind singura condițiune pentru asigurarea propășirei.

De la voi profesori, țara așteaptă fiii luminați, conducători înțelepți!

Studențimea trebue să fie urmașă marilor oameni de stat ai acestei țări, care aŭ fost atît de mari patrioți și atît de buni sfetnici tronului.

Regret că scumpul Meŭ nepot, care a pus piatra fundamentală a acestui măreț palat, nu poate lua parte și la inaugurare dar de sigur că în aceste momente e cu gîndul și cu inima aci.

Incheind mulțumesc in numele Reginei, care cu bucurie a luat parte la această serbare artistică și culturală.

Mulțumesc domnilor mei pentru călduroasa primire făcută Reginei și Mie.

Vizitarea Universității

Odată discursurile terminate ușile intrării principale se deschid și MM. LL. urmate de mitropolit, episcopul Jacquet, suita regală și de miniștri, pășesc în interiorul universității conduși fiind de d. arhitect Blanc.

MM. LL. exprimă profunda Lor admirație pentru gustul artistic cu care aŭ fost executate lucrările. Pe estrada regală din aulă d. architect Blanck, oferă Regelui și Reginei, sampanie.

O piatră comemorativă

D. Blanc învită Regina să deie la o parte cu augusta-i mînă, o perdea de matasă.

Publicul e viŭ mișcat de o splendidă piatră comemorativă pe care se află gravat următoarele:

Mamei duioase
a Poporului
Reginei Romîniei Elisabeta
Geniul literar și artistic
care a înalțat și încălzit inimele tuturor.
Carmen Sylvei,
dedică,
această tablă comemorativă
Universitatea de Iași,
în semn de recunoștință și venerațiune
22 Octombrie 1897.

MM. LL. vizitează apoi, biblioteca, sălile de curs laboratoriele etc.

Un public imens străbătuse în interiorul universității și mișcarea se făcea cu anevoie.

Toată lumea era unanimă în a recunoaște splendoarea măreței instituțiuni din dealul Copoului.

La plecarea MM. LL. se opresc în dreptul corului care execută imnul regal, și după cîte-va cuvinte schimbate cu d. Muzicescu. MM. LL. iaŭ loc în trăsură, și cortegiul regal se îndreaptă spre palat în mijlocul entuziastelor ovațiuni ale publicului.

La 11 și 30 a. m. serbarea era sfîrșită.

⁜

M. S. Regele a reținut la dejun, pentru azi, pe d. Leatris, delegatul studenților la inaugurarea Universității.

Suveranul a apreciat în mod foarte favorabil pe tînărul student.

⁜

D-na Fanchette a fost însărcinată de către M. S. Regele să fotografieze interiorul universității.

⁜

La inaugurarea universității, corul metropolitan a cîntat între alte bucăți și un imn *„cu tărie înainte"* ale căror cuvinte sunt opera D-lui M. Volenti.

⁜

La inaugurarea Universității aŭ asistat următorii profesori universitari din capitală: Al. Vitzu, Mrazek, doctor Grecescu, I. Bogdan, N. Chintescu, T. Maiorescu, doctor Manoleseu, N. Crătunescu, N. Ionescu, I. Otescu, P. Gîrboviceanu, V. Cîrnu —Munteanu.

Dintre profesorii de gimnazii aŭ azistat, domnii: Spiridon Popescu, Vasluĭ, Constantinescu, Focșani, Pascu, Dorohoi și V. Ionescu, Botoșani.

⁜

La recepțiunea de eri Majestatea Sa Regele a făgăduit magistraților că va stărui să se construească un palat de justiție la Iași, pentru că cel actual este strîmt și întunecos.

⁜

Doamnele primite eri în audiență de către M. S. Regina aŭ fost mișcate de un duios tabloŭ: grațioasa Suverană, pentru a face plăcere copiilor invitați, se așezase pe jos și se juca cu micii mosafiri pe cari îi adunase în jurul sĕŭ.

⁜

Printre persoanele care au luat parte la dejunul regal au fost în afară de casa militară și civilă, mai mulți generali și d-nii I. Vrânceanu prețedinte de Curte, M. Suțu consilier de Curte; M. Vidrașcu prim prețepinte a Tribunalului; Istrati prim procuror, S. Rășcanu, A. C. Cuza etc.

⁜

Cancanuri Festivale

Concetățenii noștri par a găsi cam exagerate cheltuelile făcute cu prilejul serbătorilor pentru recepțiunea Suveranilor.

Colectiviștii, însă, asigură că *aŭ pus din buzunarul lor* pentru a întîmpina trebuințele.

***

In sala de recepție de la gară, Suveranii s'aŭ întreținut cîte-va minute cu persoanele prezente.

Cîte-va din aceste persoane aŭ sărutat mîna pe care M. S. Regele le o întindea în mod grațios.

***

Intîlnind pe d. Mîrzescu la universitate, lîngă tribuna soțiilor miniștrilor, d. Sturdza îi adresează, întinzînd-i mîna, cuvîntul:

— Bună ziua, c'oane Ghiță.

— Bună ziua, domnule prim ministru.

Și d. Mîrzescu vrea să plece vrea să plece fără a-i strînge mîna. Primul ministru, însă, se apropie de conu Ghiță și'i spune un cuvînt la ureche: D. Mîrzescu îi întoarce spatele și pleacă fără să'i răspunză.

***

Pe cînd se oficia inaugurarea universității d. Sturdza se apropie de M. S. Regele și vrea să'i spue ceva. Suveranul se face că nu'l observă. D. Sturdza încearcă din noŭ să atragă atenția Regelui, dar Majestatea Sa din noŭ îl uită. Atunci M. S. Regina, înduioșată de situația penibilă a primului ministru, atinge ușor cu mîna pe Suveran ca să'i atragă atențiunea asupra d-lui Sturdza. Regele întoarce capul spre ministrul prețedinte, îi spune un cuvint care a făcut pe consulul turcesc să surîdă, și după aceea 'și îndreaptă privirea iar în partea opusă de unde se afla d. Sturdza.

Șeful cabinetului 'și a schimbat locul roșiu de umilința ce încercase.

***

Ca șolticărie polițienească putem menționa ceata de jidănași cari alergaŭ aseară după trăsura regală răcnind „ura!" pentru 10 bani bucata.

Impresariul acestei trupe grotești era însuși prefectul de poliție.

Cînd vor face socotelile, o să avem sigur de înregistrat protestări din partea artiștilor angajați.

⁜

La serbarea de la Universitatea, poliția și jandărmăria, probabil din cauza enervărei și a friguluĭ și-a perdut capul. D-l Ștefan Emilian unul dintre primii profesori ai Universității, de și avea biletul în mînă și 'l arata la toți care-l împedecaŭ de a intra la serbare, a fost pumnit și trîntit jos.

Primul ajutor de primar Tacu n'avea bilet. Cînd a fost întrebat 'și a declinat funcția și a declarat că n'are nevoie de bilet și a cercat să între în puterea greutății corpului săŭ. Atunci a fost apucat de gît, în cît i s'a rupt gulerul de la palton. D-l Tacuat, s'a prezent în mijlocul publicului adunat la serbare, cu clapa de la gulerul paltonului spînzurînd. D-sa era atît de furios în cît a trebuit multe glume din partea d-lui Neuman Paraschivescu și a altora ca d. Tacu să-și vie în fire.

⁜

Pentru dejunul de astă-zi de la palat sunt invitați numai persoane din învățămînt printre care și d. A. Brandia B, directorul liceului.

⁜

D-l Costăchescu ajutor judecătorului de pace Iași No. 1 a fost înlocuit prin d. N. Docan.

⁜

UN DISCURS AL M. S. REGELUI

La dejunul de gală de ieri, M. S: Regele a pronunțat următoarele cuvinte.

Fericit de-a Mĕ găsi azi impreună cu Regina în a doua a noastră capitală simțim o vie bucurie că putem petrece cîte-va zile în mijlocul credincioșilor ieșeni cari ne-aŭ arătat or-cînd devotamentul lor.

Primirea strălucită făcută nouă în vechiul scaun domnesc al Moldovei este o nouă dovadă cât de mare este dragostea cu care suntem incunjurați aci.

Mulțumim din tot sufletul pentru această manifestație călduroasă ca și pentru cuvintele așa bine simțite care găsesc un adânc resunet în inimele Noastre.

Asigurînd Iașul că vom veghea neîncetat asupra intereselor sale și vom sprijini desvoltarea sa, care a luat deja un avînt însemnat prin ridicare multor stabilimente publice, închin acest pahar în sănătatea cetățenilor și pentru propășirea a doua noastră capitală.

Să trăiască ieșenii!

La tuastul Suveranului, iată și respunsul d-lui N. Gane primarul orașului:

Sire,

Sosirea Majestăților Voastre în a doua capitală a țării a umplut inimile cetățenilor de cea mai adîncă bucurie. In numele lor vin astă-zi se vă exprim omagiile cele mai respectuoase pentru bună venire, precum și simțimîntul de caldă iubire și nemărginit devotament, ce Ieșenii păstreaza pentru Majestățile Voastre.

Zilele de petrecere a Majestăților Voastre în mijlocul nostru au fost pururea pentru noi zile de serbătoare, cu atît mai că de cîte ori ați bine-voit a ne onora mai cu vizita Voastră, de atîtea ori a-ți venit cu mîna plină, înzestrînd Iașul rînd pe rînd cu monumente de artă, cu temple religioase, cu așezăminte economice și culturale.

Astă-zi a venit rîndul palatului Universității, acestui măreț sanctuar al științei, al cărui peatră fundamentală a fost așezată de Alteța Sa Regală Principele moștenitor și cu această ocazie nu putem îndestul să aducem ferbințele noastre mulțămiri Proniei cerești, că i-a păstrat zilele pentru binele patriei și ale Augustei Sale familii, așa că va putea se vadă însuși mai tîrziŭ, revărsîndu-se peste țară roadele bine-făcătoare ale acestui înalt institut de învățămînt.

Majestate!

Iașul își aduce aminte cu religiozitate, că pentru întăia-și dată s'a jucat aici hora Unirei într'un timp cînd Unirea, independența și regalitatea ieraŭ considerate ca un ideal îndepartat.—Astă-zi Sire, ați trecut, întovărîșit de aclamațiunea unanimă a poporului, prin același loc de amintire istorică prefăcut acum într'o piață cu numele *„Piața Unirei"* împodobită ca de zile mari, pentru a serbători pe Suveranul care cu înțelepciunea și sabia Sa a contribuit la realizarea idealului național.

Iașul vă păstrează și o dragoste neștearsă atît Majestății Voastre cum și mult grațioasei noastre Suverane, a cărei nobilă frunte este încununată de o îndoită aureolă, și mă simt prea fericit să pot astă-zi, în numele acestui oraș vechiu și cu tradiții, care a fost pururea însuflețit de cel mai senin patriotism, să strig din fundul inimei: Să trăiți Majestate ani mulți fericiți!

Să trăească Majestatea Sa Regina, să trăiască familia Regală!

34 Strada Romînă 34

Se primesc copii interni cu prețul de **40 lei lunar.** Conversația în casă e în limba *Germană* și *Francesă.* Ingrijirea cea mai conștiincioasă.

Să predă și lecții de Piano.

Dimineața și Seara

Calde din Cuptor

se scoate

Chifle, Franzele, Cozonaci, etc.

la

Prima Franzelerie de lux

Str. de Sus 168 **Ferd. Szakmáry** Str. de Sus 168

Premiat de 2 ori cu medalii de aur

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejurimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ

Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărău, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurarĭ

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat					
	Cl. I.		Cl. II		Cl. III	
	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la şoşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

LEGĂTORIA DE CĂRŢI

şi

Incadrare de Tablourĭ

a tipografieĭ „Dacia"

Iaşĭ, 42 Strada Golia, 42.

Execută, cu cea maĭ perfectă acurateţă şi promptitudine toate lucrările aingătoare de această branşă.

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

Agenţia Teatrală

28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentru ziarul *„L'Indépendance Roumaine"* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames"*, *„Les petites Gravures"* şi *„La Confection"*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

---

LIBRARIA şi PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICĬ

IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULINĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ

1 LEU FLACONUL

Dacă voiţĭ să beţĭ o cafea bună şi higenică cereţĭ la toate băcăniile

NUMAI

CAFEA REGALA

La fabricei A. WEINREB din Iaşĭ

Premiată la expoziţia din Paris 1889 cu MEDALIE DE ARGINT

Singurul surogat SPORNIC şi NUTRITIV care dâ cafeleĭ o AROMĂ şi un GUST FOARTE PLĂCUT. Analizele celor maĭ marĭ chimiştĭ aŭ găsit-o cea maĭ PERFECTĂ şi CEA MAI HIGIENICĂ.

1000 vedre VIN de COTNARI

Recolta 1886, din pivniţa Roznovanu de vînzare. A se adresa strada Assachi No. 12.

Dimitrie Greceanu

Avocat

Strada Asachi

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ" „GENERALA" *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237.855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"

de la COPOU, lîngă Iaşĭ

proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille,* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule

---

„DACIA"

TIPOGRAFIE-EDITOARE

Strada Golia 42—IAŞI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURI

Borderourĭ şi Compturĭ

Cărţĭ de vizită

REVISTE LITERARE ŞI ŞTIINŢIFICE

în orĭ-ce format şi limbă

Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare

TEZE

SCRISORI COMERCIALE

Cărţĭ-adrese

BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE

MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE

în diferite culorĭ şi mărimĭ

etc. etc. etc.

ETICHETE

Bilete de logodnă şi de nuntă

MENIURI

CĂRŢI DE ABONAMENTE

CIRCULĂRI

CONDICI à SOUCHE

BILETE FUNERARE

FELICITĂRI

CĂRŢI DIDACTICE

CONDICI şi REGISTRE COMERCIALE

etc. etc. etc.

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA"

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru	1 an	40 leĭ
«	6 lunĭ	20 «
«	3 lunĭ	10 «

DE INCHIRIET

Renumita grădină „Chateau aux fleurs" impreună cu o pivniţă foarte vastă şi o odaie-bufet.

Pentru informaţiunĭ a se adresa d-lu Administrator al tipografieĭ „Dacia".

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din vica Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA", Tipografia-editoare Str. Golia.—Iaşĭ.

ANUL I No. 144 — EDIŢIA ÎNTAIA — IAŞĬ — JOĬ 23 OCTOMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

INAUGURAREA ABATORULUĬ

Abatorul Comunal

Prin Decembrie 1890, o grevă ciudată şi poate unică în feliul eĭ în Europa, a hahamilor şi rabinilor sacrificatorĭ de vite după ritul mozaic, a deschis ochiĭ administraţiuneĭ comunale asupra tristeĭ stărĭ a vechiuluĭ abator comunal.

Construcţia

O şură părăginită, aşezată pe stîlpĭ de lemn, şi susţinută cu proptele, din pricina zecimilor de anĭ pe carĭ îĭ purta în spinare; băligarul din stomacurile animalelor tăiate, resturile organice, sîngele etc., toate se aruncaŭ şi se scurgeaŭ printre grinzile aşezate rar, care 'ĭ serveaŭ de podină.

Sub podul abatoruluĭ veneaŭ din tot oraşul şi satele vecine cîniĭ vagabonzĭ, carĭ răspîndeaŭ turba printre toţĭ; porciĭ de asemenea. Şi uniĭ şi alţiĭ adesea îşĭ făceaŭ rezboiŭ; prăsila şi culcuşul adesea şi 'l făceaŭ sub abator. Şobalaniĭ marĭ alungaŭ adesea cîniĭ şi porcii, întrecîndu-se care pe care în ţipete, chiuit şi urlet.

Apă nicĭ un pic, de şi e de neînchipuit; grăsimea zmălţuea oblănile compartimentelor; sîngele închegat adăogîndu-se zilnic, formase un strat tare şi luciu ca asfaltul de pe străzĭ.

Administraţia în neregulă; destrăbălare şi dezordine în loc de ordine; — dese orĭ poliţia ca şi armata a trebuit să intervie pentru a potoli pe dîrjiĭ lucrătorĭ, înpinşĭ de văpaea alcooluluĭ şi îndemnul patronilor, măcelarĭ, a se opune dispoziţiunilor bune ce se luaŭ cîteodată.

Autoritatea era înlocuită prin puterea discreţionară a comunităţeĭ izrailite care percepea taxe ilegale de cîte 7 leĭ şi 50 de banĭ de cap de vită, în profitul unora şi 'n detrimentul tuturora; taxele acestea se urcaŭ adesea până la 20 leĭ de cap.

Controlul sanitar aproape nul şi imposibil de făcut; lucrătoriĭ în bună înţelegere cu patroniĭ, ca şi hahamiĭ, ascundeaŭ organele de la vitele bolnave, căcĭ lăcomia nu admite omenie, nicĭ milă pentru consumatorĭ.

Dar şi cărnurile bune nu puteau eşi din acea cloacă de cît infectate. Eminentul d-r Puşcariu, pe lîngă bacteriĭ septice, tuberculoase, şi carbonoase pe carĭ le găsia, adesea, rămînea uimit de mulţimea speciilor necunoscute bacteriologieĭ, pe carĭ le găsea la examenul microscopic. Dovezile d-sale aŭ contribuit mult la grăbirea clădireĭ actualuluĭ abatoriŭ.

Pentru a prepara şi maĭ bine opiniunea publică în favoarea unuĭ noŭ abator, se instituise un fel de serviciu regulat de pelerinagiĭ la faţa loculuĭ şi oameniĭ rămîneaŭ uimiţĭ de cele ce vedeaŭ; — ajunsese un timp cînd, în luptele, electorale, cea maĭ ardentă temă era construirea unuĭ noŭ abatoriŭ.

La începutul anuluĭ 1891, administraţia d-luĭ Pogor este înlocuită cu o comisie interimară pînă la nouile alegerĭ.

In şedinţa de la 11 Iulie, acelaşĭ an, consiliul comunal admite un credit de un milion pentru facerea unuĭ abatoriu şi unuĭ tîrg de vite cu dependinţele necesare.

In această şedinţă s'a hotărît pubicarea a douĕ premiĭ pentru cele maĭ bune planurĭ ce se vor prezenta la un concurs internaţional.

După cît-va timp, o nouă schimbare politică readuce în capul comuneĭ pe d. Pogor, care preocupat de îmbunătăţirile strict necesare Iaşuluĭ, intervine şi reuşeşte a trece statuluĭ moşiile comuneĭ în schimbul a 6.500.000 leĭ — iar în legea votată de parlament în acest sens, se prevede în a doua linie — după aducerea apeĭ, facerea unuĭ abatoriu şi unuĭ tîrg de vite.

In acest timp se prezintă la concursul anunţat pentru facerea planurilor abatoriuluĭ, două ante-proiecte, carĭ judecase de o comisiune compusă din D-niĭ M. Ţoni, Dr. Sculi, dr. T. Filipescu, Savul şi subsemnatul, acordă premiul al doilea, de 3000 leĭ, d-lor Kalausek şi Klocauski, din Praga.

Planurile premiate fiind incomplecte administraţia însărcinează pe d. Savul să le complecteze pentru a le putea înainta serviciuluĭ tehnic superior.

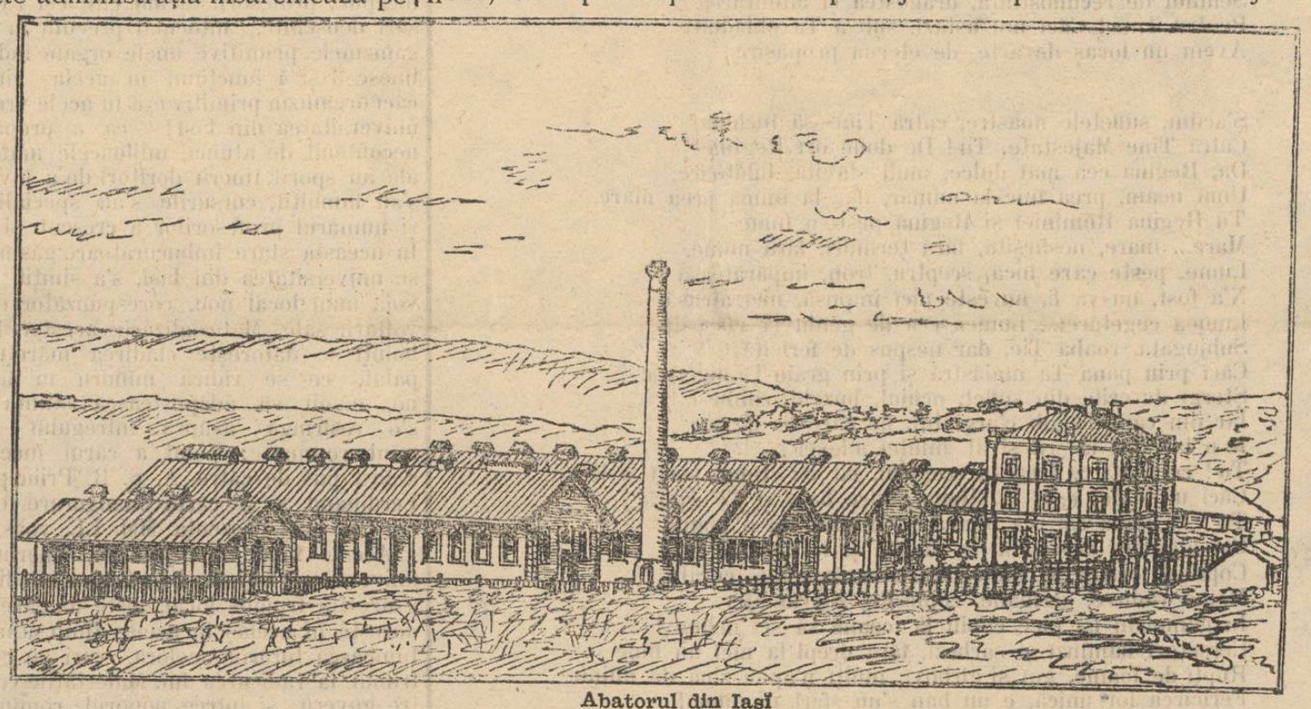

Abatorul din Iaşĭ

I. Diamandi
fost primar al Iaşuluĭ

După o muncă îndelungată, d. Savul prezintă planurile definitive, care au fost aprobate de consiliul tehnic superior la 26 Iulie 1893. D. Savul, pentru a da apă din belşug la abatoriu şi tîrg, a propus bararea iazuluĭ Cîrlig, care a rîdicat cheltuelile la 1,859,693 leĭ şi 49 banĭ.

Publicîndu-se licitaţie, pentru darea în întreprindere a lucrărilor, se deschid ofertele la 4 Februarie 1894 şi societatea de construcţiĭ, cu 8 şi 40 la sută sub deviz, ia lucrările asupra'ĭ.

Unul din concurenţĭ, d. Velescu, protestînd contra licitaţiuneĭ pe motiv că studiul baragiuluĭ e incomplect, ministerul a scindat licitaţiunea, aprobînd numaĭ pe cea privitoare la lucrările abatoruluĭ şi tîrguluĭ.

D. Dimitrie Zarifopol, deputat, a lucrat din răsputerĭ ca licitaţiunea să nu se amîne întreagă.

La 13 Maĭ 1894 s'a încheiat contractul între comună şi societatea de construcţiĭ, care pentru suma de 1,056,704 leĭ şi 77 banĭ, trebuia să execute lucrările.

In vara anuluĭ 1894, cam către sfîrşitul campanieĭ de lucru, încep săpăturile şi zidăriile sub conducerea d-lor inginerĭ: Frank, Litarschek şi Cazaban din partea societăţeĭ, şi a d-lor inginerĭ Cucu, Gambara şi Mareş din partea primărieĭ. — Lucrările de zidărie s'aŭ făcut de constructorul italian Uberti.

Cînd să zică lumea „Doamne ajută!" — tocmaĭ atuncĭ, însă, lucrurile se încurcă; cererĭ de reducerĭ din plan, cererĭ de suplimente etc. aŭ zăpăcit şi pe constructorĭ, şi pe diriguitorĭ, încît p'aci era ca lucrările să se întrerupă.

Un om modest, care necurmat a stat în umbră, dar care de la început a luat iniţiativa pentru facerea abatoruluĭ şi tîrguluĭ, în loc de a se descuraja, maĭ ferm, maĭ cu rîvnă s'a pus pe lucru şi răsucind fără preget firul plănuit de la început, a redus totul la o furtună într'un pahar cu apă.

O nouă schimbare politică aduce în fruntea comuneĭ pe d. G. Diamandi, secundat de d-niĭ I. Mavrodi, Grigorovicĭ şi Neculaide.

Din pricina intrigilor dintre membriĭ serviciuluĭ tehnic, s'aŭ iscat noĭ neînţelegerĭ şi noĭ încurcăturĭ, carĭ de data asta nu s'aŭ putut lămuri de cît după ce s'a adus d. Chaigneau, care prin raportul săŭ a propus o serie întreagă de modificărĭ, reducerĭ şi după cîte-va micĭ răutăţĭ la adresa autoruluĭ planurilor, termină citind pe d. Cucu, care zicea că: *„lucrările cer timp şi personal"* iar d-sa adăugă insinuant: *„şi competinţă"*.

După ce propune reducerea haleĭ refrigerente, a magazieĭ de pieĭ, a topitoareĭ de săŭ, bursă, o administraţie a tîrgului, gară etc., d. Chaigneau reduce cheltuelile la 1,170,049 leĭ şi 66 banĭ.

Dar după străvezia recomandaţie *„şi competinţă"* inginerul Cucu, cade victimă a buneĭ sale voinţĭ, iar locul d-sale îl ocupă omul competent, d. Ch. Chaigneau.

Consiliul comunal, fiind prevăzător, a rugat pe d. Rîmniceanu, inginer superior la căile ferate, a inspecta odată pe lună lucrările abatoruluĭ; graţie priceperei d-sale s'a putut ajunge maĭ uşor la capăt.

Consiliul a maĭ trimes în străinătate pe veterinarul comuneĭ, ca să studieze în ce chip s'ar putea maĭ bine înzestra abatorul şi cum maĭ bine s'ar putea administra.

Ceĭ carĭ aŭ contribuit maĭ mult ca lucrările să eie bună turnură, aŭ fost consilieriĭ: D. Greceanu, A. Bădărău, şi colegiĭ lor din administraţia comunală.

Incă o schimbare politică, aduce în fruntea comuneĭ pe d. N. Ganea.

Nicĭ de astă dată, însă bietul abator nu putu scapa nediscutat.

Pelerinagiile s'aŭ îndesit la noul abatoriu şi cu mare chin, cu multă cheltueală şi bătaie de cap, s'a format un curent puternic în favoarea nouluĭ abatoriu, aşa ca să poată servi bine scopuluĭ pentru care s'a creat.

Mulţĭ dintre consilieriĭ de azĭ aŭ devenit entuziaştĭ susţiitorĭ aĭ abatoriuluĭ şi tîrguluĭ de vite.

Nu s'a cruţat nicĭ timpul nicĭ jertfele pentru a se dirija de a proape lucrările şi a se stărui, din răsputerĭ, ca să nu se facă cum-va greşala de a se modifica planul general.

Graţie acestor energiĭ întrunite, astăzĭ, 23 Octombre, se inaugurează abatoriul, această lucrare monumentală ale căreĭ foloase sunt nenumărate pentru întreaga regiune căreia Iaşul îĭ slujeşte de centru.

G. Jocu.

Profesoriĭ universitarĭ
către M. S. Regina

Maestate

Corpul profesoral al Universităţeĭ din Iaşĭ este pătruns de o mulţămire şi mîndrie deosebită că poate arăta, în această zi de mare sărbătoare, simţirile ce totd'auna le-a hrănit în sufletul săŭ pentru Maestatea Voastră: adîncă veneraţiune pentru Regina Romînieĭ şi măreaţă în minunarea pentru Regina din lumea gîndirilor; căcĭ Dumnezeŭ a vrut, Maiestate, să Vă încunune fruntea cu ambele coroane.

Dacă însă înălţimea Tronuluĭ pe care staţĭ pare a Vĕ îndepărta de mulţimea muritorilor, izvorul cugetăreĭ Maiestăţiĭ Voastre totd'auna viu, totd'auna hrănit de amărăciunele şi durerile vieţeĭ, Vĕ apropie de ea. De pe culmea pe care Vĕ aflaţĭ şi pe care lumea ce nu simte o crede încunjurată de toate fericirile, Voĭ pătrundeţĭ maĭ adînc în necazurile şi greutăţile acesteĭ lumĭ, asemenea aceluĭ ce vede sub el o prăpastie cu atît maĭ adîncă cu cît pluteşte maĭ sus de asupra eĭ.

De aceia toate plăsmuirile ieşite din bogată-Vĕ minte se înşiră pe firul roş al tainiceĭ durerĭ. Această durere, în loc de a amorţi şi lincezi puterile vieţeĭ, dă naştere în mintea Maiestăţeĭ Voastre, unuĭ izvor nesecat de înalte cugetărĭ şi de forme frumoase care, fie în proză fie în versurĭ, în roman ca şi 'n dramă, în poezie ca şi'n cugetărĭ filosofice, înşiră gînd după gînd scumpe mărgărintare.

Aceste însuşirĭ nestimate aŭ fost sădite de Dumnezeu în sufletul Maiestăţeĭ Voastre. Prin muncă şi încordată silinţă le a-Ţĭ întors şi spre folosul poporuluĭ pe care soarta V'a chemat a domni, a-Ţĭ pătruns în tainele cele maĭ ascunse ale limbeĭ romîneştĭ, acolo unde izvoreşte graiul poezieĭ şi a-Ţĭ turnat şi 'n această limbă comoara nepreţuită a cugetărilor Voastre.

De aceia Universitatea din Iaşĭ, slăveşte în Maiestatea Voastră îndoita Regină a Romînieĭ prin coroană de aur, a poporuluĭ romîn întreg prin grăĭ, cugetare şi coroana gîndireĭ şi ar dori ca orĭ-ce Romîn să Vĕ urmeze înţeleapta povaţă care şi pe voĭ v'a călăuzit, Maiestate, în cumpenele vieţeĭ:

„Nu e de cît o singură fericire: Datoria;

„Nu e de cît o singură mîngîere: Munca;

„Nu e de cît o siugură desfătare: Frumosul.

Să trăiască întru mulţĭ anĭ Maiestatea voastră!

Aĭ Majestăţeĭ voastre prea plecaţĭ şi supuşĭ servitorĭ.

(Urmează iscăliturile tuturor profesororil Universitarĭ)

Iaşi Oct. 97

Inaugurarea Universităţeĭ

Discursul d-luĭ rector N. Culianu

Sire, Doamnă

Sunt patru anĭ trecuţĭ de cînd Iaşul, a doua capitală a ţereĭ, onorat cu presenţa Alteţeĭ Sale Regale Principele Ferdinand, Moştenitorul tronuluĭ şi a reprezentanţilor guvernuluĭ Maiestăţeĭ Voastre, a sărbătorit cu un sentiment de adîncă bucurie punerea petreĭ fundamentale a nouluĭ palat al Universităţeĭ din Iaşĭ.

Astăzĭ în jurul Maiestăţilor Voastre, Sire, Doamnă, din toate unghiurile ţăreĭ unde bate o inimă iubitoare de cultura romînă s'a întrunit o numeroasă lume aleasă, spre a serba marea sărbătoare inaugurală a instalăreĭ Universităţeĭ din Iaşĭ, în măreaţa clădire ce s'a rîdicat pe însăşĭ peatra de temelie pusă cu o credinţă tare în viitorul poporuluĭ romîn de iubitul ţereĭ, Moştenitorul Tronuluĭ.

Impunătoare şi frumoasă este această serbătoare naţională în care ţara cu luminată şi partriotică iubire o înalţă institutuluĭ de cultură, hărăzindu-ĭ ca locaş pentru şcoale acest splendid palat; căcĭ astăzĭ cînd braţul soldatuluĭ Romînieĭ subt conducerea înteligentă şĭ energică a Maiestăţeĭ Voastre, a dat ţăreĭ neatîrnarea, nimic nu poate asigura maĭ bine Regatuluĭ Romîn, existenţa şi desvotarea sa în mijlocul statelor civilizate a le Europeĭ, ca respîndirea cultureĭ şi înzestrarea generaţiunilor prezente şi viitoare cu toate luminile ştiinţeĭ moderne.

In intervalul a 40 de anĭ aproape împliniţĭ de la înfiinţarea Universităţiĭ din Iaşĭ în 1860, mersul încet, dificultăţile diverse, dar naturale, ce le întîmpină în cale acest aşezămînt superior de învăţătură, aŭ deşteptat adese-orĭ în inimile cuprinse de o nerăbdătoare dorinţă de răpezĭ progrese în cultura noastră naţională, întrebarea, dacă roadele modeste ale activităţiĭ sale nu eraŭ consecinţa unuĭ viciŭ de organizare, şi dacă ezistenţa sa însăşĭ, corespundea la adevaratele nevoĭ culturale ale ţereĭ. Din partea unor inteligenţĭ influente această atitudine îndoelnică a fost de sigur nefavorabilă propăşireĭ acestuĭ aşezămînt.

Progresul spirituluĭ public însă, cugetarea înţeleaptă, patriotizmul luminat al guvernelor şi al corpurilor legiuitoare aŭ stabilit convingerea generală, că două marĭ focare de lumină nu sunt prea multe pentru cincĭ milioane de Romînĭ, chiemaţĭ la o viaţă politică de stat independent în concertul statelor celor maĭ înaintate în cultură. Mulţumită acesteĭ stărĭ de lucrurĭ suntem astăzĭ departe de acele grele timpurĭ de nestatornicie şi nedumerire în carĭ ţeara nu maĭ era a ei, ci a întîmplărilor schimbătoare şi neprevăzute, în carĭ se vedea cu durere cum înaltele instituţiunĭ de cultură naţională se rîdicaŭ un minunt şi dispăreaŭ apoĭ subt însăşĭ mîna patriotică carĭ le înfiinţase.

Astădĭ ţeara Romînă reprezintată printr'această măreaţă adunare, vede cu o

adîncă fericire cum arborele, ştiinţei sădit pe pămîntul acesteĭ părţĭ a ţereĭ în anul 1860 de Principele Alexandru Ioan primise cea maĭ desevîrşită a sa întărire prin înalta solicitudine şi neadormita protecţiune a mult iubitoruluĭ de cultură naţională, Regele Carol I, Augustul fondator al Magnificeĭ şi Patrioticeĭ Instituţiunĭ Universitare din capitala Românieĭ.

Astfel după un lung şir de anĭ vîrstaţĭ cu multe încercărĭ, străbătuţĭ însă cu isbîndă, Universitatea din Iaşĭ este în culmea fericireĭ sale, căcĭ îşĭ vede asigurată desvoltarea sa în viitor, prin strălucita instituţiune, pe care ţeara i-o oferă cu atîta liberalitate şi onorătoare încredere.

Chiemaţiĭ a servi în acest templu măreţ al ştiinţeĭ sunt pătrunşĭ de cele maĭ adîncĭ şi sincere sentimente de recunoştinţă către Maiestatea-Voastră, Sire, înaltele autorităţĭ carĭ vĕ încunjoară, pentru Augusta solicitudine, încurăjătoarea bunăvoinţă şi dărnicia cu care s'a dat satisfacere, cu deosebire, trebuinţilor mult simţite al învăţămîntuluĭ ştiinţific de la acest aşezămînt superior de învĕţătură publică.

Este, cred, aice locul a atrage atenţiunea onoraţilor meĭ colegĭ asupra faptuluĭ, că la determinarea definitivă a statuluĭ pentru aceste însemnate sacrificiĭ făcute în favoarea Universităţeĭ noastre Iaşane, aŭ contribuit de sigur maĭ puţin stăruinţile consiliilor noastre universitare, pe cît ecoul puternic al curentuluĭ mişcăreĭ culturale care însufleţeşte întreaga noastră societate.

O parte din acest mare curent cultural se îndreaptă către învăţămîntul nostru primar şi secundar şi-şĭ află în interiorul ţereĭ, aproape complecta sa satisfacere. O altă parte ţinteşte la învăţămîntul superior, şi, în mod considerabil, trece hotarăle ţereĭ, dînd contingente însemnate, universităţilor din apusul Europeĭ; iar numaĭ restul vine să formeze auditoriul cursurilor noastre universitare.

Acest fapt ni dă cheia sacrificielor însemnate pe carĭ le face ţara pentru rîdicarea niveluluĭ învăţămîntuluĭ public superior şi în acelaşĭ timp ne arată şi nouĕ învăţătorilor de la acest înalt aşezămînt de cultură, toată mărimea sarcineĭ ce ni se încredinţază şi pe care datorĭ suntem să o ducem la bun sfîrşit.

Bătrîniĭ profesorĭ carĭ maĭ sunt încă printre noĭ saŭ carĭ s'aŭ strecurat la catedrele acesteĭ instituţiunĭ scolare pot de sigur ave, după dreptate, pretenţiunea modestuluĭ merit de a fi învins primele greutăţĭ ale celor d'intâĭ paşĭ făcuţĭ în cariera învăţămîntuluĭ nostru universitar.

Tinerilor noştri colegĭ însă, înzestraţĭ cu energie, însufleţiţĭ de iubirea curată a sciinţeĭ, favorizaţĭ de o maĭ nimerită distribuire a materiilor de învăţămînt, încunjuraţĭ de toate mijloacele de muncă ştiinţifică şi de aplicaţiune la studiile lor de predilecţiune, li rămîne de împlinit frumoasa şi importanta sarcină de a rîdica cît maĭ sus nivelul studiilor universitare în genere şi a determina în jurul universităţilor noastre, o activitate ştiinţifică şi literară, menită a da şcoaleĭ romîne meritul unuĭ loc de onoare, alăturea cu înaltele instituţiunĭ similare din ţările înaintate în cultură.

Pentru împlinirea acesteĭ imperioase datoriĭ nu va lipsi de sigur laborioşilor noştri colegĭ nicĭ zelul, nicĭ devotamentul în activitatea lor ştiinţifică. Deja indiciĭ fericite date din partea ambelor noastre universităţĭ surorĭ, ne îndrituesc a crede în realizarea neîntîrziată a speranţelor ţereĭ. In altă privinţă frumoasele şi strălucitele esemple ale unuĭ trecut apropiat, date de sus, ne maĭ asigură că şi în viitoriŭ, nu va lipsi muncitorilor pe cîmpia cultureĭ naţionale, tinerilor profesorĭ şi junimeĭ studioase, nicĭ sprijinul statuluĭ, nicĭ încurajarea salutară din partea luminaţilor patrioţĭ iubitorĭ de cultură superioară.

In frumoasa şi măreaţa serbătoare de astăzĭ, motivul uneĭ deosebite bucuriĭ, se adresează, fără îndoială, în primul loc, junimeĭ noastre studioase.

Pentru voĭ tinerĭ iubitorĭ de lumină şi cultură se deschid uşile acestuĭ magnifiic templu al ştiinţeĭ. Intraţĭ cu mintea deşteaptă şi inima bine însufleţită, spre a vă înzestra cu tot ce formează pe cetăţeanul luminat şi iubitor de ţară pentru a deveni demnĭ urmaşĭ aĭ barbaţilor nemuritorĭ cari au lucrat din resputerĭ la dobîndirea situaţiuneĭ actuale a statuluĭ român, visul de aur al generaţiunilor trecute. Păstrarea neatinsă şi ducerea maĭ departe pe calea propăşireĭ a acesteĭ strălucite stărĭ de lucrurĭ impune generaţiunilor de faţă, cari o moştenesc, datoria sfîntă de a se înarma pentru rîdicarea neamuluĭ cu toate mijloacele de muncă neobosită, pe care le pune la îndămînă starea de progres a civilisaţiuneĭ moderne.

Junimea noastră studioasă va şti de sigur să indeplinească această sarcină de onoare căcĭ îşĭ iubeşte şi neamul pe care este chemat să-l ridice printre naţiunile civilisate, iubeşte şi această înaltă instituţiune care o primeşte cu fericire în sinul eĭ, şi pe care prin lumina minţeĭ şi a inimeĭ cu care se va înzestra din focarele sale, o va ridica atît în stima concetăţenilor cît şi a străinătăţiĭ culte.

Acestuĭ tabloŭ de viĭ dorinţĭ de propăşire şi rîdicare a cultureĭ naţionale, orĭ cât de mare s'ar părea departarea care ne desparte astăzĭ de ţelul dorit, generaţiunile de faţă care aŭ avut fericirea a vedea dejà subt ochiĭ lor, schimbîndu-se in fapte aievea, aspiraţiunĭ străvechĭ privite îndelung ca utopiĭ patriotice, nu pot să-ĭ refuze nicĭ credinţa inimeĭ lor, nicĭ toată cooperarea posibilă spre o complectă şi neîndepărtată realizare. Aceasta va fi, căcĭ în epoca de faţă, apurure memorabilă în istoria noastră naţională, în care o soartă bună a împodobit Tronul Romînieĭ, cu două înalte inteligenţĭ bine cugetătoare, cu două inimĭ însufleţite de cea maĭ caldă solicitudine pentru propăşirea Poporuluĭ Romîn s'a deşteptat în sufletul ţăreĭ sentimentul salutariŭ al încredereĭ în sine, agent puternic şi rodnic de activitate generală, care va rîdica de sigur şi şcoala Romînă la nivelul mult dorit.

Să trăească Maiestatea sa Carol I Marele Rege al Romînieĭ.

Să trăească Majestatea sa Regina Elisabeta. Augusta protectoare a cultureĭ femeeĭ romîne.

Trăească Alteţele lor Regale Principele Ferdinand Moştenitorul tronuluĭ şi Principesa Maria.

Traiască Regatul Romîn.

REGELUI şi REGINEI

Reproducem versurile pe carĭ d. Al. Cîrjă le a recitat la reprezentaţia de la care a asistat şi MM. LL. Versurile sunt scrise de d. P. V. Grigoriu, cunoscut publicist :

Sire! După veacurĭ negre, scrise în străvechea carte
A poporuluĭ, ce falnic ocroteştĭ şi ducĭ departe!...
După un amurg de chaos, noapte fără fund şi tristă
De urgiĭ, ce spun la lume că acest popor există!...
Salutăm, în Tine, Sire! Raza zmulsă de la soare
O schînteie, ce-a dus zvonul peste norĭ... peste hotare,
Că sub Carol Înţeleptul, un popor aşa de mic,
Mare e în timp de pace, şi 'n războaie e voinic!
Tu călăuzind oştirea, peste Dunărea, la luptă
Aĭ reînvieat o eră, de treĭ veacurĭ întreruptă
Şi în foc mergînd cu Tine, ea menirea îşĭ împarte
Urmărind, cu vitejie, sfaturile-Ţĭ, pân' la moarte....
Desgropînd comoara sfîntă, în popor mucegăită,
Aĭ găsit oţel, din care fu coroana-Ţĭ făurită
Ş'aĭ aprins, din nou, avîntul timpurilor din poveste
Şi de ţara Ta, trimisa-ĭ, sus la cer, şi 'n lume veste,
Bună, că trăieşte neamul lăsat Ţie moştenire
De la Dragoş, de la Ştefan, de la Mircea, spre mărire
Pe cînd apăraŭ moşiea, cu toporul şi cu flinta!...
Tu aĭ redeschis cărarea, ş'aĭ înfipt la marginĭ ţinta
Arătînd oştireĭ zarea, fie 'n vale... fie 'n deal...
Toţĭ Romîniĭ păşesc astăzĭ spre un mîndru ideal!...
Decĭ venim şi noĭ la Tine, Tu! Stejar înnalt cu vlagă,
Sub a căreĭ crengĭ pletoase să umbreşte ţara 'ntreagă,
La a tronuluĭ picioare se depunem închinarea
Semnul de recunoştinţă, dragostea şi admirarea
Pentru Tine! Căcĭ noĭ astăzĭ, sub a Ta oblăduire
Avem un locaş de arte, de eternă propăşire!

***

Ş'acum, sufletele noastre, către Tine să închină,
Către Tine Majestate, Tu! De douĕ orĭ Regină!
Da, Regina cea maĭ dulce, mult slăvită, iubitoare,
Unuĭ neam, prea mic la număr, dar la inimă prea mare,
Tu Regina Romînieĭ şi Regină peste-o lume
Mare... mare, nesfîrşită, fără ţermurĭ, fără nume,
Lume, peste care încă, sceptru, tron, împărătească
N'a fost, nu va fi, nu este nicĭ impusă, nicĭ aleasă
Lumea cugetăreĭ... Lumea cea de geniu-Ţĭ cucerită
Subjugată, roabă Ţie, dar nespus de fericită,
Căcĭ prin pana Ta măiastră şi prin graiu-Ţĭ îngeresc
Ştergĭ durerile din suflet, ochiul, buzele, zîmbesc!
Iar din capu-Ţĭ alb c'argintul, fie care fir de păr
Ie o lacrimă a ţeriĭ şi al minţeĭ adevĕr!
Tu! ce porţĭ cu dreapta sceptrul, iar cu stînga porţĭ o liră
Căcĭ un suflet cald la stînga, dulce bate şi Te'nspiră.
Tu! ce bună eştĭ ca pîinea şi miloasă ca o mamă
Ceĭ obijduiţĭ de soartă, te invocă şi te cheamă:
Copilaşĭ, orfanĭ pe lume, seara 'n rugăciunĭ curate,
Mame văduve, sermane, copleşite, zugrumate,
In genunchĭ îşĭ plec copiiĭ la icoane să se 'nchine!
Cerşetorĭ flămînzĭ şi sarbezĭ, fără drept la nicĭ un bine
Rupţĭ de foame, goĭ şi gîrbovĭ, mulţĭ n'apuc ziua de mîine
Fericirea lor unică, e un ban ş'un sfert de pîine!
Toat'această lume mare ce de soartă-ĭ oropsită,
Jalnică şi hidă lume, dar amar nedreptăţită
Toată, Ţie se închină! Tu eştĭ mama eĭ slăvită!
Tu! care-aĭ vărsat pe rana de ostaş un balsam dulce
Căcĭ zîmbind murea, atuncea cînd venea ca să se culce,
Inghetat, în patru scîndurĭ, pe vecie în mormînt!
Tu! Care-l făceaĭ să ducă sfîntul dor că pe pămînt
Liberă, neatîrnată, las-o ţară glorioasă
Sub o spadă vitejească şi o inimă frumoasă!
Tu regina ţereĭ noastre şi Regina poezieĭ
Tu Regină luminoasă, căcĭ eştĭ steaua Romînieĭ
Tu ce-aĭ rupt din soare raze, pentru facla Ta ce porţĭ
Tu! ce ştiĭ să cîntĭ măestru, pe ceĭ viĭ şi pe ceĭ morţĭ
Nu uita azĭ templul nostru ce supunem cu iubire
Sub solia minţeĭ Tale, sub regeasca-Ţĭ ocrotire.

INFORMAŢII

— din ediţia a doua de erĭ —

Inaugurarea Universităţeĭ

Conform programuluĭ, circulaţia pe strada Carol era oprită de la ora 9; trăsurile 'şĭ faceaŭ drumul prin strada Romînă, de unde i eşaŭ în dreptul caselor Negruzzi spre a ajunge în faţa noueĭ universităţĭ.

Tribunele

La întrare, pe ambele laturĭ, se aflu tribunele *A* şi *B*, în carĭ iaŭ loc lumea oficială şi invitaţiĭ speciali aĭ ministruluĭ instrucţiuneĭ.

In josul tribuneĭ *A* se află tribuna rezervată doamnelor, consulilor, iar în josul acesteĭ tribunĭ se află acea rezervată coruluĭ metropolitan.

Pe trotuarul dinspre consulatul austriac sunt tribunele *C D* şi *E*, rezervate studenţilor ieşenĭ, bucureştenĭ, precum şi funcţionarilor publicĭ.

In genere, aspectul tribunelor este măreţ. Tribunele A şi B, se rîdică în formă de amfiteatru şi sunt ticsite de lume.

La întrarea principală se află estrada regală, admirabil împodobită. De-asupra eĭ se află atîrnată o imensă cunună regală şi două marĭ flamurĭ roşiĭ.

In mijloc este locul rezervat caseĭ regale, profesorilor universitarĭ şi miniştrilor. De la estrada regală, pînă în partea strazeĭ unde trăsura regală urmează a se opri, se întinde un covor mare, roş.

Sosirea cortegiuluĭ regal

La 10 ore se dă semnalul care vesteşte sosirea pereche regale. Publicul din afară şi din tribunĭ face ovaţiunĭ. Regina poartă o elegantă tualetă albastră, o manteletă cu blană de castor şi un boa negru în jurul gîtuluĭ. Regele purta uniforma de general.

Perechea regală este primită de domniĭ: V. Gheorghian, S. Haret şi de doamnele Haret şi Mîrzescu carĭ aŭ oferit buchete Regineĭ.

Pe ambele laturĭ staţionează, în două cordoane, profesoriĭ universitarĭ, în mijlocul cărora MM. LL. se îndreaptă spre estradă şi se aşează spre tribuna B.

Corul mitropolitan întonă, în acest timp, imnul regal.

Un incident

In vremea aceasta numerosul public din afară, biruit de vremea rece şi în dorul de a azista la ceremonie, voieşte să străbată cu de-asila în tribune.

Se naşte o încăerare între public şi agenţiĭ poliţieĭ. Publicul rezistînd, jandărmăria a trebuit să intervie spre a-l sarja.

Incidentul produce panică şi M. S. Regele se arată îngrijit. Peste puţin, la cedarea norodului, liniştea se restabileşte.

Estrada regală

In estrada regală iaŭ loc, în afară de M. L. şi suita: monseniorul Dominique Jacquet, episcop catolic, întreg corpul diplomatic, toţĭ miniştriĭ, Culianu, rector al universităţeĭ şi delegaţiunea studenţească.

In spre uşă se aflŭ, domniĭ: G. Mîrzescu, P. Poni, generaliĭ Berendeiŭ şi Vlădescu şi colonelul Priboianu.

Serviciul religios

Se face de Mitropolit, asistat de înaltul cler. Serviciul durează multă vreme, în care interval, cu toată vremea friguroasă, M. S. stă în picioare, descoperit.

M. S. Regina acoperă cu boaul eĭ gîtul Regeluĭ.

Mitropolitul sfîrşeşte, înălţînd rugĭ pentru sănătatea familieĭ regale. Corul execută „mulţĭ anĭ să trăiască".

Serviciul religios odată terminat se începe seria discursurilor.

Discursurile

Cel d'intâiŭ care ia cuvîntul e d. Spiru Haret, ministru al şcoalelor. Pănă în momentul în care scriem descursul acesta n'a fost comunicat preseĭ.

Al doilea care a luat cuvîntul a fost rectorul universităţeĭ noastre d. Culianu.

Urmează apoĭ cuvîntarea d-luĭ Leatris, student la facultatea de drept delegatul studenţilor ieşenĭ.

Iată textul cuvîntăreĭ d-luĭ Leatris:

Sire, Doamnă,

Ziua de astă-zĭ e o zi de mare sărbătoare, sărbătoare naţională şi sărbătoare şcolară în acelaşĭ timp, sărbătoarea întreguluĭ neam romînesc în genere şi în special sărbătoarea profesorilor şi a studenţilor universitarĭ.

Sunt 37 de anĭ acum de cînd o mînă de patrioţĭ luminaţĭ, între care se găsea şi în vecĭ nemuritorul Mihail Kogălniceanu, sub domnia rodnică în fapte măreţe a luĭ Vodă-Cuza; a pus temelia celeĭ dintâĭ universităţĭ romîne. Universitatea din Iaşĭ, — dispunînd de mijloace maĭ mult de cît restrînse la început; profesoriĭ făcînd cîte 3 şi 4 cursurĭ deosebite, întocmaĭ precum în organizmele primitive unele organe îndeplinesc 3 şi 4 funcţiunĭ în acelaş timp, căcĭ organizm primitiv era în acele vremĭ universitatea din Iaşĭ! — ea a propăşit necontenit de atuncĭ, mijloacele materiale au sporit, tineriĭ doritorĭ de a învăţa s'au înmulţit, cursurile s'au specializat şi numărul profesorilor a crescut şi el. In această stare îmbucurătoare găsindu-se universitatea din Iaşĭ, s'a simţit nevoia unuĭ local nou, corespunzător desvoltăriĭ sale. Materializăriĭ acesteĭ trebuinţĭ se datoreşte clădirea măreţuluĭ palat, ce se rîdică mîndru în faţă-ne, menit să adăpostească ştiinţa şi s'o resfrîngă asupra întreguluĭ pămînt romînesc; palat a căruĭ început a fost pus de către A. S. R. Principele Ferdinand şi a căruĭ inaugurare este cinstită prin prezenţa MM. LL. voastre.

Aceste fiind împrejurările, tinerimea universitară iaşană, beneficiara imediată a acestuĭ frumos local, ieste datoare şi doreşte în acelaş în aceleş timp să mulţumească tuturor acelora, carĭ aŭ contribuit la rădicarea luĭ. Maiestăţile voastre guvern şi întreg poporul romînesc sunt rugaţĭ să primească mulţumirile noastre din suflet şi încredinţarea nemărginituluĭ nostru devotament.

Orĭ-ce prosperitate intelectuală nu ie cu putinţă de cît pe urma prosperităţiĭ materiale, iar prosperitatea materială a unuĭ stat este rezultatul uneĭ industriĭ înfloritoare şi a unuĭ *îndrăzneţ* comerţ. Industria principală a unuĭ stat ie izvorul de căpetenie a avuţieĭ naţionale şi industria principală a Romînieĭ e, precum se ştie, agricultura. De aceia mulţumirile noastre se îndreaptă şi către săteanul romîn, acea fiinţă inteligentă, peste măsură de bună şi posedînd o minunată putere de muncă, care prin truda sa de fie-ce zi face ca pămîntul ţăriĭ noastre să apară acoperit în primăvară de nesfîrşite lanurĭ galbene şi coapte în bogatul anotimp al toamneĭ.

Mulţumim tuturor bărbaţilor vrednicĭ, carĭ ocupînd înţelepteşte în curgerea necurmată a timpuluĭ diferitele dregătoriĭ, aŭ contribuit cu ceva la rădicarea palatuluĭ nostru. Mulţumim diferitelor guverne cari s'aŭ perindat la cîrma statuluĭ şi maĭ cu seamă miniştrilor şcoalelor, cari ştiind să întrebuinţeze spre cel maĭ mare folos general avuţia naţională, aŭ pus de s'a rîdicat în acest loc palatul mîndru, pe care cu toţiĭ îl vedem astăzĭ. Aceştĭ barbaţĭ au întrebuinţat ast-fel avuţia naţională în cît la rîndul ieĭ să nască noĭ avuţiĭ, revărsînd-o peste întreg pămîntul romînesc sub formă de şcolĭ primare în fie-care comună, de gimnaziĭ în fie-care judeţ, de licee, şcolĭ profesionale, bibliotecĭ şi muzee în oraşele principale ale ţăriĭ, de Universităţĭ n cele două capitale ale Regatuluĭ.

Mulţumirĭ respectoase aducem Capuluĭ statuluĭ, înţăleptuluĭ şi viteazuluĭ nostru Rege,— către care tinerimea romînească a privit în totdeauna cu încredere şi admiraţie, în ceasurile de linişte ca şi în acele de grea cumpănă,— pentru solicitudinea şi iubirea ce a arătat în totdeauna studenţimiĭ universitare. Sunt 31 de anĭ de cînd cel ce ţine destinele în mînele sale V'a chemat Majestate să domniţĭ asupra poporuluĭ romînesc. In tot acest timp, Majestatea Voastră, precum şi M. S. Regina, aţĭ ştiut să vă identificaţĭ pe deplin cu poporul. Veselia luĭ a fost în totdeauna şi veselia MM. LL. Voastre; în ceasurile de durere i-aţĭ adus alinare. De aceia iubirea de dinastie a pătruns pînă în straturile de temelie a societăţiĭ romîneştĭ şi cînd Maiestatea Voastră a avut ceasurĭ de durere, ceasurĭ de durere a avut întreg poporul romînesc.

Iar noĭ, tinerime universitară, înaintea cărora viitorul cu largĭ orizonurĭ stă deschis, suntem datorĭ ca prin sirguinţă, muncă şi cugetare să ne învrednicim de a moşteni patrimoniul bogat ce ni s'a lăsat de generaţiile precedente, de a-l păstra şi de-al lăsa maĭ bogat încă generaţiilor următoare. Aceasta să fie idealul nostru şi sper că-l vom realiza, căcĭ în viaţă adese-orĭ idealul devine real, de oare-ce viaţa în acelaş timp este şi devine.

Pentru aceasta însă avem nevoie de un îndreptor după care să ne călăuzim. Care va fi îndreptorul nostru?— Un genial filozof francez spune următoarele cuvinte: „La suprafaţa omuluĭ găsim «moravurĭ, ideĭ, un chip de a judeca, «carĭ ţin treĭ saŭ patru anĭ; sunt acele «a modeĭ şi a momentuluĭ; cîţĭ-va anĭ «sunt de ajuns spre a mătura acest colb «nemernic. Ceva maĭ trăitoare apoĭ sunt «ideile şi sentimentele carĭ ţin cît ţine «o generaţiune, acesta e al doilea strat «Sub aceste straturĭ de maĭ multe orĭ «reînoite în viaţa unuĭ popor, se intind «un strat mult maĭ puternic, care e oa«re-cum graniţul primitiv şi pe care ni«mic nu-l poate deslocui; aceste ideĭ şi «sentimente ţin cît popoarele".

Una din aceste ideĭ eterne e *ideia de patrie* şi unul din aceste sentimente e *sentimentul iubireĭ de neam.* După cum în scoarţa pămîntuluĭ granitul primitiv slujeşte de bază celorlalte roce, tot astfel ideia de patrie şi sentimentul iubiriĭ de de neam alcătuiesc granitul social primordial, pe care întreaga civilizaţie ulterioară se clădeşte.

Indreptarul întregiĭ noastre activităţĭ publice viitoare în aceste cuvinte decĭ, se va rezuma: ideia de patrie şi iubirea de neam.

Aceste nu sunt produsul exclusiv al experienţeĭ noastre, ci prin ele vorbeşte în noĭ glasul generaţiilor ce nu maĭ sunt. Din această cauză, ele sunt prea complexe pentru ca mintea omenească să se încumete a le lămuri: «nu se pricepe Romînia cu raţiunea, nu se poate de cît crede în Romînia».

Trăiască MM. LL. Regele şi Regina!
Trăiască familia regală!
Trăiască întreg poporul românesc!

Vizitarea Universităţeĭ

Odată discursurile terminate uşile întrăriĭ principale se deschid şi MM. LL. urmate de mitropolit, episcopul Jacquet, suita regală şi de miniştri, păşesc în interiorul universităţiĭ conduşĭ fiind de d. arhitect Blanc.

MM. LL. exprimă profunda Lor admiraţie pentru gustul artistic cu care aŭ fost executate lucrările. Pe estrada regală din aulă d. architect Blanck, oferă Regeluĭ şi Regineĭ, sampanie.

O piatră comemorativă

D. Blanc învită Regina să deie la o parte cu augusta-ĭ mînă, o perdea de matasă.

Publicul e viŭ mişcat de o splendidă piatră comemorativă pe care se află gravat următoarele:

Mameĭ duioase
a Poporuluĭ
Regineĭ Romînieĭ Elisabeta
Geniul literar şi artistic
care a înalţat şi încălzit inimele tuturor.
Carmen Sylveĭ,
dedică,
această tablă comemorativă
Universitatea de Iaşĭ,
în semn de recunoştinţă şi veneraţiune
22 Octombrie 1897.

MM. LL. vizitează apoĭ, bibloteca, sălile de curs laboratoriele etc.

Un public imens străbătuse în interiorul universităţeĭ şi mişcarea se făcea cu anevoie.

Toată lumea era unanimă în a recunoaşte splendoarea măreţeĭ instituţiunĭ din dealul Copouluĭ.

La plecarea MM. LL. se opresc în dreptul coruluĭ care execută imnul regal, şi după cîte-va cuvinte schimbate cu d. Muzicescu. MM. LL. iaŭ loc în trăsură, şi cortegiul regal se îndreaptă spre palat în mijlocul entuziastelor ovaţiunĭ ale publiculuĭ.

La 11 şi 30 a. m. serbarea era sfîrşită.

⁜

M. S. Regele a reţinut la dejun, pentru azĭ, pe d. Leatris, delegatul studenţilor la înaugurarea Universităţeĭ.

Suveranul a apreciat în mod foarte favorabil pe tînărul student.

⁜

D-na Fanchette a fost însărcinată de către M. S. Regele să fotografieze interiorul universităţiĭ.

⁜

La înaugurarea universităţiĭ, corul metropolitan a cîntat între alte bucăţĭ şi un imn *„cu tărie înainte"* ale căror cuvinte sunt opera D-luĭ M. Volenti.

⁜

La inaugurarea Universităţeĭ aŭ asistat următoriĭ profesorĭ universitarĭ din capitală : Al. Vitzu, Mrazek, doctor Grecescu, I. Bogdan, N. Chintescu, T. Maiorescu, doctor Manoleseu, N. Crătunescu, N. Ionescu, I. Otescu, P. Gîrboviceanu, V. Cîrnu—Munteanu.

Dintre profesoriĭ de gimnaziĭ aŭ azistat, domniĭ : Spiridon Popescu, Vasluĭ, Constantinescu, Focşanĭ, Pascu, Dorohoĭ şi V. Ionescu, Botoşanĭ.

La recepţiunea de erĭ Majestatea Sa Regele a făgăduit magistraţilor că va stărui să se construească un palat de justiţie la Iaşĭ, pentru că cel actual este strîmt şi întunecos.

Doamnele primite erĭ în audienţă de către M. S. Regina aŭ fost mişcate de un duios tabloŭ: graţioasa Suverană, pentru a face plăcere copiilor învitaţĭ, se aşezase pe jos şi se juca cu miciĭ mosafirĭ pe carĭ iĭ adunase în jurul sĕŭ.

Printre persoanele care au luat parte la dejunul regal au fost în afară de casa militară şi civilă, maĭ mulţĭ generalĭ şi d-niĭ I. Vrânceanu preşedinte de Curte, M. Suţu consilier de Curte; M. Vidraşcu prim preşepinte a Tribunaluluĭ; Istrati prim procuror, S. Răşcanu, A. C. Cuza etc.

Cancanurĭ Festivale

Concetăţeniĭ noştri par a găsi cam exagerate cheltuelile făcute cu prilejul serbătorilor pentru recepţiunea Suveranilor.

Colectiviştiĭ, însă, asigură că *aŭ pus din buzunarul lor* pentru a întîmpina trebuinţele.

***

In sala de recepţie de la gară, Suveraniĭ s'aŭ întreţinut cîte-va minute cu persoanele prezente.

Cîte-va din aceste persoane aŭ sărutat mîna pe care M. S. Regele le o întindea în mod graţios.

***

Intîlnind pe d. Mîrzescu la universitate, lîngă tribuna soţiilor miniştrilor, d. Sturdza iĭ adresează, întinzînd-ĭ mîna, cuvîntul:

— Bună ziua, c'oane Ghiţă.

— Bună ziua, domnule prim ministru.

Şi d. Mîrzescu vrea să plece vrea să plece fără a-ĭ strînge mîna. Primul ministru, însă, se apropie de conu Ghiţă şi'ĭ spune un cuvînt la ureche: D. Mîrzescu iĭ întoarce spatele şi pleacă fără să'ĭ răspunză.

***

Pe cînd se oficia inaugurarea universităţiĭ d. Sturdza se apropie de M. S. Regele şi vrea să'ĭ spue ceva. Suveranul se face că nu'l observă. D. Sturdza încearcă din noŭ să atragă atenţia Regeluĭ, dar Majestatea Sa din noŭ îl uită. Atuncĭ M. S. Regina, înduioşată de situaţia penibilă a primuluĭ ministru, atinge uşor cu mîna pe Suveran ca să'ĭ atragă atenţiunea asupra d-luĭ Sturdza. Regele întoarce capul spre ministrul preşedinte, iĭ spune un cuvint care a făcut pe consulul turcesc să surîdă, şi după aceea 'şĭ îndreaptă privirea iar în partea opusă de unde se afla d. Sturdza.

Şeful cabinetuluĭ 'şi a schimbat locul roşiu de umilinţa ce încercase.

***

Ca şolticărie poliţienească putem menţiona ceata de jidănaşĭ carĭ alergaŭ aseară după trăsura regală răcnind „ura!" pentru 10 banĭ bucata.

Impresariul acesteĭ trupe groteştĭ era însuşĭ prefectul de poliţie.

Cînd vor face socotelile, o să avem sigur de înregistrat protestărĭ din partea artiştilor angajaţĭ.

La serbarea de la Universitatea, poliţia şi jandărmăria, probabil din cauza enervăreĭ şi a friguluĭ şi-a perdut capul. D-l Ştefan Emilian unul dintre primiĭ profesorĭ aĭ Universităţiĭ, de şi avea biletul în mînă şi 'l arata la toţĭ care-l împedecaŭ de a intra la serbare, a fost pumnit şi trîntit jos.

Primul ajutor de primar Tacu n'avea bilet. Cînd a fost întrebat 'şi a declinat funcţia şi a declarat că n'are nevoie de bilet şi a cercat să intre în puterea greutăţie corpuluĭ săŭ. Atuncĭ a fost apucat de gît, în cît i s'a rupt gulerul de la palton. D-l Tacuat, s'a prezent în mijlocul publiculuĭ adunat la serbare, cu clapa de la gulerul paltonuluĭ spînzurînd. D-sa era atît de furios în cît a trebuit multe glume din partea d-luĭ Neuman Paraschivescu şi a altora ca d. Tacu să-şĭ vie în fire.

Pentru dejunul de astă-zĭ de la palat sunt invitaţĭ numaĭ persoane din învăţămînt printre care şi d. A. Brandia B, directorul liceuluĭ.

D-l Costăchescu ajutor judecătoruluĭ de pace Iaşĭ No. 1 a fost înlocuit prin d. N. Docan.

UN DISCURS AL M. S. REGELUI

La dejunul de gală de ierĭ, M. S: Regele a pronunţat următoarele cuvinte.

Fericit de-a Mĕ găsi azĭ împreună cu Regina în a doua a noastră capitală simţim o vie bucurie că putem petrece cîte-va zile în mijlocul credincioşilor ieşenĭ carĭ ne-aŭ arătat or-cînd devotamentul lor.

Primirea strălucită făcută nouă în vechiul scaun domnesc al Moldoveĭ este o nouă dovadă cât de mare este dragostea cu care suntem incunjuraţĭ aci.

Mulţumim din tot sufletul pentru această manifestaţie călduroasă ca şi pentru cuvintele aşa bine simţite care găsesc un adânc resunet în inimele Noastre.

Asigurînd Iaşul că vom veghea neîncetat asupra intereselor sale şi vom sprijini desvoltarea sa, care a luat deja un avînt însemnat prin ridicare multor stabilimente publice, închin acest pahar în sănătatea cetăţenilor şi pentru propăşirea a doua noastră capitală.

Să trăiască ieşeniĭ!

La tuastul Suveranuluĭ, iată şi respunsul d-luĭ N. Gane primarul oraşuluĭ:

Sire,

Sosirea Majestăţilor Voastre în a doua capitală a ţăriĭ a umplut inimile cetăţenilor de cea maĭ adîncă bucurie. In numele lor vin astă-zĭ se vă exprim omagiile cele maĭ respectuoase pentru bună venire, precum şi simţimîntnl de caldă iubire şi nemărginit devotament, ce Ieşeniĭ păstreaza pentru Majestăţile Voastre.

Zilele de petrecere a Majestăţilor Voastre în mijlocul nostru au fost pururea pentru noĭ zile de serbătoare, cu atît maĭ că de cîte orĭ aţĭ bine-voit a ne onora maĭ cu vizita Voastră, de atîtea orĭ a-ţĭ venit cu mîna plină, înzestrînd Iaşul rînd pe rînd cu monumente de artă, cu temple religioase, cu aşezăminte economice şi culturale.

Astă-zĭ a venit rîndul palatuluĭ Universităţeĭ, acestuĭ măreţ sanctuar al ştiinţeĭ, al căruĭ peatră fundamentală a fost aşezată de Alteţa Sa Regală Principele moştenitor şi cu această ocazie nu putem îndestul să aducem ferbinţele noastre mulţămirĭ Pronieĭ cereştĭ, că i-a păstrat zilele pentru binele patrieĭ şi ale Auguteĭ Sale familiĭ, aşa că va putea se vadă însuşĭ maĭ tîrziŭ, revărsîndu-se peste ţară roadele bine-făcătoare ale acestuĭ înalt institut de învăţămînt.

Majestate!

Iaşul îşĭ aduce aminte cu religiozitate, că pentru întâia-şĭ dată s'a jucat aicĭ hora Unireĭ într'un timp cînd Unirea, independenţa şi regalitatea ieraŭ considerate ca un ideal îndepartat.—Astă-zĭ Sire, aţĭ trecut, întovărîşit de aclamaţiunea unanimă a poporuluĭ, prin acelaşĭ loc de amintire istorică prefăcut acum într'o piaţă cu numele *„Piaţa Unireĭ"* împodobită ca de zile marĭ, pentru a serbători pe Suveranul care cu înţelepciunea şi sabia Sa a contribuit la realizarea idealuluĭ naţional.

Iaşul vă păstrează şi o dragoste neştearsă atît Majestăţeĭ Voastre cum şi mult graţioaseĭ noastre Suverane, a căreĭ nobilă frunte este încununată de o îndoită aureolă, şi mă simt prea fericit să pot astă-zĭ, în numele acestuĭ oraş vechiu şi cu tradiţiĭ, care a fost pururea însufleţit de ceĭ maĭ senin patriotism, să strig din fundul inimeĭ: Să trăiţĭ Majestate anĭ mulţĭ fericiţĭ!

Să trăească Majestatea Sa Regina, să trăiască familia Regală!

CALAFATUL

(de Carmen Sylva)

La representaţia teatrală de ierĭ, artistul State Dragomir a rostit următoarele versurĭ ale M. S. Regineĭ, traduse în romîneşte de d. I. Ighel.

In plină Majestate
e Dunărea bătrînă
Şi valurile sale
puterea eĭ îngînă,
In braţe'ĭ ţine ţara
şi-o strânge cald la sên,
Ea ştie că'ĭ e ţăreĭ
un credincios bătrîn.

In roş apus de soare,
ce tot maĭ mult se-aprinde,
Vidinnl, Calafatul zac
liniştea se 'ntinde;
Dar, de odată, 'n noapte,
un fulger a trăsnit,
Pămîntul tot se mişcă
şi apa a mugit.

Şi vîjie în aer,
Şi Dunărea o tae
Şrapnele-omorîtoare
cuprinse în văpae,
E-o salutare tristă
din tunul ucigaş,
Ce şi-o trimite astă-zĭ
vrăjmaş la alt vrăjmaş.

Sus, coto lîngă tunurĭ,
stă nemişcat şi rece
Al ţăreĭ Rege, Carol....
Aşa el vremea trece —
De-acum, soldaţĭ, de moarte
voĭ teamă nu aveţĭ,
Conducătorul vostru
în mijloc îl vedeţĭ.

Şi Regele priveşte
cetatea înimică,
Vidinul, şi în Sine
începe ca să'Şĭ zică:
„Norocul de Mĭ-ar rîde
Vidinul să coprind,
„Pentru ostaşĭ-Mĭ rîul
c'un pod apoiŭ să prind!

De-odată isbucneşte,
la-un pas de depărtare,
O bombă care varsă
scînteĭ omorîtoare —
Se uită toţĭ cu teamă
sus, colo, la Stăpân,
Şi'L văd cum şade singur,
expus, în foc păgân.

Şi unul cruce 'şĭ face....
un alt în genunchĭ cade,
„Vedeţĭ pe Domnul nostru
cum între gloanţe şade!
„O fi rănit de moarte
de-al tunurilor foc...
„Perind El, cine oare
ne va rămîne loc?

Dar iată'L că în aer
chipul Săŭ agită,
Şi plin de dorul ţăreĭ,
ce'n inimă'I palpită,
El strigă tare:
„Ura! oşteni, braviĭ, inimoşĭ,
„A boambelor cântare
o ştiŭ de la strămoşĭ!"

Şi Dunărea 'L aude,
ea voacea Luĭ o ştie.
Iar inima eĭ bate
de-o caldă bucurie,
Şi'n valurile'ĭ cântă,
ca suvenir duĭos,
Pe-un fiŭ de Hohenzollern
atât de curagĭos!

ULTIME INFORMAŢII

Vizitele MM. LL.

O preumblare prin oraş.—Cortegiul. La seminar,—In catedrala Treĭ Erarhĭ.—Vizita la episcopul catolic.—La biserica Sf. Nicolae.—Reintoarcerea.

Erĭ după amează M. L. aŭ făcut diferitele vizite stipulate prin program şi pe carĭ le-am anunţat la vreme.

Oraşul ie în mişcare. Lumea aşteaptă cu nerăbdare trecerea cortegiuluĭ regal, care se anunţă de administraţie într'un mod cu totul original: presărarea cu năsip a stradelor prin care cortegiul urmează să treacă.

Ceriul nu vrea să participe la festivităţile regale: el este încărcat de nourĭ şi receala de ierĭ s'a preschimbat astăzĭ într'un început de ger, foarte neplăcut.

Balcoanele oferă spectacolul uneĭ vanităţĭ omeneştĭ demne de inregistrat: membre de ale sexuluĭ slab, femeĭ, fete şi fetiţe, stau pe balcoane, inghemuite şi imbrobodite, aşteptînd trecerea cortegiuluĭ.

Iaşul apare în toată splendoarea provincieĭ: steagurile carĭ filfîe pe case te ar face, după culorĭ, să crezĭ că Iaşul găzdueşte o serie intreagă de suveranĭ: sunt steagurĭ franceze, bulgare, germane ba chiar şi... romîne.

Vremea aerisireĭ covoarelor a venit înainte de sămbăta paşteluĭ: gospodinele le-aŭ atîrnat pe balcoane!

Ie provincia care-şĭ exhibă toată zestrea. Atîta poate da, atîta a dat. In gratiile ferestelor, ferestrele noastre maĭ sunt încă prevĕzute cu acest decor, muchea de luminare aşteaptă apusul zileĭ, ca să-şĭ dee cea de pe urmă licărire...

Cortegiul

La 2 ore trăsura regală porneşte de la palat. Cu toată temperatura rece, M. L. au făcut vizitele în trăsura deschisă.

O mulţime de alte trăsurĭ urmează pe cea regală. In ele se află: cele 2 dame de onoare ale M. L., suita Regeluĭ, principele de Bourbon, miniştriĭ, generalul Iarca, prefectul judeţuluĭ, primarul, doamna Elena Teodorini, architectul Steriade, înspectorul Rîşcanu şi alţiĭ.

La Seminar

Clădirea seminariuluĭ, ascunsă într'o stradă aproape obscură, face o impresiune majestuoasă, dar rece. Edificiul e enorm. Curtea—grădina e aşa de mare încît o rătăcire pare a fi firească.

Se ţinea clas cînd M. L. întrară în curtea frumos împodobită. Rectorul seminariuluĭ, Varlaam Răileanu şi întreg corpul profesoral, intîmpină pe M. L. carĭ vizitează sălile de curs şi de repetiţie.

In sala de intrare eleviĭ intonează un imn bisericesc. M. S. Regele întră într'un clas unde se ţinea curs de limba latină şi pune maĭ multe chestiunĭ.

La Mitropolie

I. P. S. S. Mitropolitul, a căruĭ sănătate inspiră oare-carĭ ingrijirĭ în ultima vreme, n'a putut întîmpina pe auguştiĭ oaspeţĭ. M. L. sunt primite de arhierul Conon—Arămescu şi de mulţĭ preuţĭ.

M. L. întră în apartamentul înaltuluĭ prelat, de la care primesc bine-cuvîntarea.

După 20 de minute părăsesc mitropolia spre a se îndrepta spre catedrală.

Treĭ-Erarhĭ

MM. LL. daŭ toată atenţiunea colosaluluĭ monument bisericesc. Fraţiĭ de Nouy, restauratoriĭ bisericeĭ şi epitropiĭ: colonel Langa, Evghenide, părintele Cornescu şi toţĭ pictoriĭ carĭ lucrează la pictură, întîmpină pe MM. LL.

In asistenţă se află, deosebit de persoanele oficiale, şi d-na Teodorini, principele de Bourbon şi d. J. Brun, publicist, corespondentul ziaruluĭ *Débats*.

MM. LL. aŭ rămas încîntate de bogăţia şi frumuseţa interioruluĭ bisericeĭ.

— *Avem aci adevărata bogăţie a Romînieĭ de attă dată*—zise M. S. Regina adresîndu-se prinţuluĭ Jaime de Bourbon. Doamna Bengescu spune prefectuluĭ: Fiţĭ mîndri de bogăţia aceasta, care întrece pe acea a curţeĭ de Argeş."

D. Leconte de Nouy conduce apoĭ pe M. S. Regina, care se opreşte pretutindenĭ, cerînd lămurirĭ, în timp ce primul-ministru descifrează unele inscripliunĭ M. S. Regeluĭ.

Admiraţia tuturor a atras o uşă de fer care datează de pe vremea luĭ Vasile Lupu. Uşa a fost restaurată şi conţine, sculptate în fer, 40 de icoane.

Mozaicurile plac cu osebire M. S. Regeluĭ care spune: *am văzut ceva identic în Veneţia.*

In acest timp M. S. Regina atrage într'o convorbire pe d-na Theodorini şi o felicită de succesul obţinut la concertul de lunĭ seara.

M. S. îşĭ exprimă dorinţa ca eminenta cîntăreaţă să execute cîte-va variaţiunĭ de gamă, ceia ce d-na Theodorini s'a grăbit a face.

M. L. sunt conduse apoĭ în sala de rugăciunĭ a vechiuluĭ palat al luĭ V, Lupu, unde găsesc expuse icoane şi veştminte de pe veacurĭ.

M. S. Regele doreşte ca acest monument să fie păstrat în starea în care se află.

Primul-ministru atrage atenţiunea M. S. asupra uneĭ evangheliĭ de pe vremurile luĭ V. Lupu:

— «Evanghelia aceasta are aceeaşĭ importanţă ca şi acea descoperită la Bistriţa şi care dateaza de pe vremurile luĭ Ştefan cel mare»?—întrebă regele.

D. Sturdza respunde că acea de la Bistriţa e *maĭ spălăcită.*

*

Perechea regală vizitează biserica sf. Nicolae şi se întoarce la Palat.

*

Recepţiunea de ieri

Ierĭ după amează M. S. Regele a primit delegaţiunele farmaciştilor şi a comercianţilor.

Dintre farmaciştĭ s'au prezintat d-niĭ: Engel, L. Papp, L. Sbyziewski şi fraţiĭ Konya. Comercianţiĭ erau reprezentaţĭ prin d-niĭ: I. Motaş, Leon Popper, Ostapovicĭ, Jurist, Pollingher, fraţiĭ Şaraga ş. m. a.

Mariĭ financiarĭ, de şi poftiţĭ, au refuzat a se prezinta, de oare ce considerau ca o desonoare faptul de a fi fost invitaţĭ împreună cu ceĭ lalţĭ negutitorĭ.

Prezintările s'au făcut de primar. M. S. Regele a abordat pe fie-care în parte.

— Am văzut casa pe care o zidiţĭ în apropierea găreĭ: e frumoasă a zis regele d-luĭ Motaş.

Pe bancherul Popper l'a întrebat dacă e rudă cu familia baron Popper, mariĭ proprietarĭ de pădurĭ din Ungaria, tovarăşiĭ companieĭ Goetz.

D. P. Soituz, băcan, s'a tînguit M. S. de faptul că comerţul iaşan merge slăbind şi a cerut intervenţia înaltă a Regeluĭ pentru a face ca Iaşul să iasă din toropeala în care zace.

— *Cunosc trista situaţie*, a respuns M. S....

Regele s'a întreţinut apoĭ cu editoriĭ fraţĭ Şaraga asupra editureĭ lor făcute cu ieftinirea istorieĭ de A. Xenopol.

Dorinţa mahalalelor de a ave bilete de întrare la reprezentaţia de gală a produs unele incidente comice.

Ast-fel un portărel al curţeĭ neputînd obţine bilet de intrare, a făcut petiţie în regulă la primărie, declarîndu'şĭ funcţiele şi arătînd printre titlurile sale la un bilet de teatru şi pe acela că este cumnatul profesoruluĭ de la Universitatea din Bucureştĭ, care are se ţie discursul inaugural la Universitate.

Neobţinînd bilete nicĭ după această petiţie a telegrafiat la Bucureştĭ cumnatuluĭ săŭ următoarele:

„Cu administraţia comunală de la Iaşĭ nu e chip de înţălegere, te rog vină la Iaşĭ căcĭ nicĭ eu nicĭ Mitică n'avem bilete".

In urmă acelaş funcţionar întîlnind pe d. P. Misir i s'a jeluit de patarania cu biletele.

D. Misir întrebîndu-l în ce calitate se adresează la d-sa.

— Ca advocatul statuluĭ i-a respuns iritatul funcţionar.

Iată textul oficial al discursuluĭ rostit, ierĭ, de M. S. Regele, la inaugurarea palatuluĭ Universitar:

Inaugurare acestuĭ frumos palat, închinat ştiinţeĭ şi literilor este un eveniment însemnat nu numaĭ pentru Iaşi ci pentru Romînia întreagă. Falnic şi măreţ el se înalţă în mijlocul acestuĭ oraş, care deapururea a fost în fruntea pornirilor patriotice pentru unirea şi mărirea patrieĭ. El va străluci ca o mărturie despre recunoştinţa ţereĭ şi despre avîntul ce a luat mişcarea intelectuală în a doua noastră capitală.

De acum înainte, studiele înalte vor avea aci un locaş demn de dînsele, unde studenţiĭ sevor putea adapa la izvoarele curate ale ştiinţeĭ şi ale patriotismuluĭ spre a se arata odată urmaşĭ vredniciĭ aĭ atîtor oamenĭ de stat născuţĭ în această parte a ţereĭ carĭ aŭ fost servitorĭ credincioşĭ aĭ patrieĭ şi înţelepţĭ consilierĭ aĭ tronuluĭ.

Nu numaĭ cu numărul soldaţilor şi cu desvoltarea vieţeĭ economice se măsoară astă-zĭ puterea statelor. Un factor de căpitenie. poate cel maĭ însemnat, este gradul de cultură. O direcţiune sănătoasă şi raţională a înaltor studiĭ ce se urmăresc în Universitate este dar condiţiunea neaparată a adevărateĭ propăşirĭ. Vouă d-lor profesorĭ, este încredinţat misiunea cea grea, respunderea de a pregăti pentru ţară pe aceĭ fruntaşĭ aĭ viitoruluĭ de a le înalţa vederile, de a se da în inima lor ambiţiunĭ nobile şi generoase şi de a le încălzi sufletul pentru tot ce este drept, bun şi romînesc.

Conştiinţa naţională redeşteptată prin luptele vitejeşti ale armateĭ, aşteaptă conducătorĭ înţelepţĭ şi cumpăniţĭ. Erĭ datoria către ţara cerea desluşită recăştigarea idependenţeĭ, astă-zĭ condiţiunile vieţeĭ noastre sociale s'au lărgit şi înmulţit şi ţara are trebuinţĭ de puterĭ noĭ, spre a asigura mersul neintrerupt al desvoltăreĭ noastre naţionale. Aceste elemente de ponderaţiune înţeleaptă care urmează a fi precumpănitoare în direcţiunea politică şi socială a statelor moderne le aşteaptă de la această universitate care se stabileşte astă-zĭ în noul seu palat. Am încredere că universitatea din Iaşĭ va respunde la această înaltă menire şi că împreună cu sora sa din Bucureştĭ, aceste două făclii luminoase, vor răspîndi ştiinţă de viaţă sufletească asupra întreguluĭ neam romînesc.

Regret că Principele Ferdinand scumpul meŭ nepot, care a pus piatra fundamentală a acestuĭ aşezămînt nu poate fi faţă la inaugurarea luĭ, gîndul sĕŭ însă este cu noĭ în acest moment aci căcĭ pătruns de recunoştinţă pentru atîtea dovezĭ de iubire ce iĭ s'aŭ adus în timpul lungeĭ sale boale, cea maĭ vie a sa dorinţă este de a aduce prisosul sĕŭ de muncă pentru binele scumpeĭ noastre Romînii.

Regina e fericită de a se găsi şi astăzĭ lîngă mine spre a asista la această frumoasă serbare închinată literilor şi ştiinţeĭ. Vĕ mulţumeşte împreună cu mine din suflet pentru călduroasa cuvîntare şi bunele urărĭ ce ne faceţĭ.

La rîndul nostru îndreptăm către cer rugile cele maĭ fierbinţĭ ca să reverse toate binecuvîntările sale asupra iubiteĭ noastre a doua capitală.

Delegaţiunea studenţilor universitarĭ a fost invitată azĭ la palat de către M. S. Regina, pentru ora 10.

La inaugurarea universităţiĭ s'a observat, în dreapta M. S. Regineĭ, guvernatorul general al Basarabieĭ, trimis oficial al M. S. Ţaruluĭ pentru ca, împreună cu d. A. de Giers, consul general al Rusieĭ, să'l reprezinte la aceste serbărĭ.

Principele Jaime de Bourbon, fiul duceluĭ de Madrid, şi principele Aleko Moruzzi, de la Dămzenĭ, fiul prinţuluĭ Const. Moruzzi şi al princeseĭ Catinca Moruzzi, născută Roznovanu, au venit în Iaşĭ pentru a prezenta omagiile lor Suveranilor noştri, fără, însă, să fi avut vre-o misiune alta.

M. S, Regele a reţinut la dineul de gală de erĭ seara, Marţĭ, următoriĭ domnĭ: Gr. N. Macri, G. Mărzescu, Louis Blanc, Maiorescu, V. A. Urechie, Gr. Stefănescu, M. Ţoni, N. Ionescu, C. Climescu, Leon Cosmovicĭ, A. D. Xenopol, P. Poni, Al. Philippide, I. Caraiani, C. Erbiceanu, N. Culianu, Al. Urechie, L. Russ, S. Zamfirescu, D. Alexandrescu, general Beller şi general Pascu, miniştriĭ şi cele lalte persoane oficiale.

*

Primul ministru a ţinut o cuvîntare la care a răspuns M. S. Regele.

Cuvîntările acestea nu vor fi comunicate preseĭ de cît astăzĭ la 2 ore.

Le vom da la ediţia a II-a.

BERĂRIA CENTRALĂ

In fie-care seară orchestra sub conducerea celebruluĭ violonist profesor *V. Borteanu* **şi a decanuluĭ artiştilor ieşenĭ** *Ionică Barbu.*

Bere *Zimbru*, **Bere** *Peleş*, **(Oppler). Bere** *Bavareză.*

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpuşneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ, Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelieruluĭ: Esecutare artistică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

Dimineaţa şi Seara
Calde din Cuptor

se scoate

Chifle, Franzele, Cozonacĭ, etc.

la

Prima Franzelerie de lux

Str. de Sus 168 **Ferd. Szakmáry** Str. de Sus 168

Premiat de 2 orĭ cu medaliĭ de aur

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ

Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărău, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurarĭ

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat					
	Cl. I.		Cl. II		Cl. III	
	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Şarat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Şarat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

LEGĂTORIA DE CĂRŢI

şi

Incadrare de Tablourĭ

a tipografieĭ „Dacia"

Iaşĭ, 42 Strada Golia, 42.

Execută, cu cea maĭ perfectă acurateţă şi promptitudine toate lucrările aingătoare de această branşă.

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

Agenţia Teatrală

28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentrn ziarul *„L'Indépendance Roumaine"* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames"*, *„Les petites Gravures"* şi *„La Confection"*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

---

LIBRARIA şi PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICĬ

IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULINĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ

1 LEU FLACONUL

Dacă voiţĭ să beţĭ o cafea bună şi higenică cereţĭ la toate băcăniile

N U M A I

CAFEA REGALA

La fabricei A. WEINREB din Iaşĭ

Premiată la expoziţia din Paris 1889 cu MEDALIE DE ARGINT

Singurul surogat SPORNIC şi NUTRITIV care dâ cafeleĭ o AROMĂ şi un GUST FOARTE PLĂCUT. Analizele celor maĭ marĭ chimiştĭ aŭ gâsit-o cea maĭ PERFECTĂ şi CEA MAI HIGIENICĂ.

1000 vedre VIN de COTNARI

Recolta 1886, din pivniţa Roznovanu de vînzare. A se adresa strada Assachi No. 12.

Dimitrie Greceanu

Avocat

Strada Asachi

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ" „GENERALA" *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237.855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"

de la COPOU, lîngă Iaşĭ

proprietatea d-luĭ ***Ión S. Ionescu***

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille,* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

„DACIA"

TIPOGRAFIE-EDITOARE

Strada Golia 42—IAŞI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURI

Borderourĭ şi Compturĭ

Cărţĭ de vizită

REVISTE LITERARE ŞI ŞTIINŢIFICE

în orĭ-ce format şi limbă

Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare

TEZE

SCRISORI COMERCIALE

Cărţĭ-adrese

BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE

MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE

în diferite culorĭ şi mărimĭ

etc. etc. etc.

ETICHETE

Bilete de logodnă şi de nuntă

MENIURI

CĂRŢI DE ABONAMENTE

CIRCULĂRI

CONDICI à SOUCHE

BILETE FUNERARE

FELICITĂRI

CĂRŢI DIDACTICE

CONDICI şi REGISTRE COMERCIALE

etc. etc. etc.

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA"

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an	. . . .	40 leĭ
« 6 lunĭ	. . . .	20 «
« 3 lunĭ	. . . .	10 «

DE INCHIRIET

Renumita grădină „Chateau aux fleurs" impreună cu o pivniţă foarte vastă şi o odaie-bufet.

Pentru informaţiunĭ a se adresa d-lu Administrator al tipografieĭ „Dacia".

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA", Tipografia-editoare Str. Golia.—Iaşĭ.

ANUL I No. 145 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — VINERĬ 24 OCTOMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

ULTIMA ZI A FESTIVITĂŢILOR

D. Dim. Sturdza şi chestia naţională

III

Cu o adorabilă nepăsare, ţara aceasta, compusă din oamenĭ „cuminţĭ", a suferit ofensele ce primul seŭ ministru i le-a aruncat în faţă cu atîta îndrăzneală. Sub ochiĭ eĭ se petrecea opera de dizolvare a Comitetuluĭ Naţional de peste munţĭ, a Ligeĭ de la Bucureştĭ,—dar ea nu s-a mişcat şi n'a zguduit puţintel pe omul care-şĭ bătea joc în aşa hal de sentimentele sale cele maĭ bune, de idealurile sale cele maĭ curate.

A trebuit să se facă vizita Regeluĭ la Budapesta, să se decoreze pe Jeszenzsky şi, a doua zi, Unguriĭ să reînceapă atacurile lor brutale contra luptătorilor romînĭ de peste munţĭ, pentru ca ceva mişcare să se producă, pentru ca Liga să se înfiripeze din noŭ şi patriotizmul şi naţionalismul d-luĭ Sturdza să fie pus în discuţie cu bărbăţia cu care de mult, din momentul cînd a făcut scuzele de la Iaşĭ, ar fi trebuit să se discute.

Şi d. Sturdza s'a îngrozit de această puternică manifestare a opinieĭ publice; păcătosul a înţeles că cinismul seŭ trebue să aibă o margină, după cum şi răbdarea şi indolenţa ţăreĭ aŭ una. Aşa în cît acum, în faţa revolteĭ generale a opinieĭ publice, zăpăcit, nemaĭ ştiind cum să dreagă lucrurile, d-sa caută să scape zicînd că decorarea luĭ Jeszenzsky s'a făcut prin surprindere, guvernul maghiar abuzînd de buna-credinţă a celuĭ romîn.

Dar aşa să fie? Să vedem!

Maĭ întiiŭ, o aseminea explicaţie dată acesteĭ monstruosităţĭ ar maĭ putea trece, dacă Jeszenzky ar fi un necunoscut. Dar nu! Jeszenszky e tot aşa de cunoscut ca duşman al Romînilor, pe cît de cunoscut era d. Sturdza, acum treĭ anĭ, ca mare naţionalist şi înflăcărat patriot. Şi pe cînd Jeszenszky îşĭ desvolta la Cluj rechizitorul în procesul *Repliceĭ*, d. Sturdza îĭ respundea din Bucureştĭ cu revoluţionarele-ĭ discursurĭ din Orfeu şi de la Senat şi cu demonstraţiile de stradă, de care cu toţiĭ ne-aducem aminte. E de admis că d. Sturdza nu ştiea cine e autorul tuturor injuriilor ce ni se aruncaŭ şi în contra cărora d-sa protesta cu o prefăcută indignare?!

Să ne închipuim totuşĭ că l'a ştiut pe vremea aceea şi că de cînd e prim-ministru, ocupat din cale afară să facă fericirea ţăreĭ, l'a uitat. S'ar cădea atuncĭ că decorarea luĭ Jeszensky să fie *un caz isolat*. Dar nicĭ aşa nu e! **La Budapesta s'au decorat toţĭ duşmanii ceĭ maĭ reĭ aĭ Romînilor!** Şi dacă presa romînă s'a ocupat maĭ in deosebĭ de Jeszenszky, aceasta a făcut-o numaĭ pentru că, dintre toate, cazul luĭ era maĭ tipic.

Aŭ multe de suferit Romîniĭ de peste munţĭ. Dar de reŭ de bine eĭ rămăseseră strîns uniţĭ într'un partid naţional, impozant prin organizarea luĭ. Cînd iată, în urma marilor mişcărĭ din 1892 şi 1893, ministrul de interne de pe atuncĭ Hieronymi, face cunoscut d-luĭ d-r Raţiu că partidul naţional romîn nu are o ecsistenţă legală, *de oare-ce, fiind o asociaţiune, trebue să-şĭ inainteze guvernuluĭ statutele, spre aprobare!* Se înţelege că un partid politic nefiind o societate comerciială nu poate să aibă statute cum cerea ministrul Hieronymi: aseminea statute nu le are nicĭ un partid din Ungaria. D. d-r Raţiu n'a înaintat decĭ nicĭ un statut guvernuluĭ unguresc, spre aprobare.

Hieronymi cade, şi în locul seŭ vine Perczel ca ministru de interne. Faţă cu situaţia încurcată a partiduluĭ naţional şi cu intrigile pe care d. Sturdza le alimenta în sinul luĭ, d. d-r Raţiu a văzut că ar fi momentul potrivit să convoace o Conferinţă Naţională la Sibiŭ, ceea ce a şi făcut pentru ziua de 2/15 Maiŭ 1896. Ministrul Perczel însă, sprijinindu-se pe ordonanţa luĭ Hieronimi, a interzis această conferinţă, sub cuvînt că **nu există un partid naţional romîn,** *constituit în chip legal şi cu statute!*

In ajunul alegerilor generale din Ungaria, d. d-r Raţiu a convocat, la 26 Octombrie 1896, pe delegaţiĭ alegătorilor Romînĭ din cercul electoral al Sibiuluĭ, după cum alţĭ fruntaşĭ aĭ Romînilor au convocat pentru aceeaşĭ zi pe delegaţiĭ alegătorilor din alte cercurĭ electorale, pentru a se consfătui asupra situaţieĭ şi atitudineĭ ce trebue să observe în alegerile generale. Dar toate aceste întrunirĭ au fost interzise de ministrul Perczel, iar ceĭ ce le-au convocat—daţĭ în judecată şi condamnaţĭ, sub cuvînt că *în Ungaria* **nu există o naţiune romînă,** *ci numaĭ «cetăţenĭ maghiarĭ de buze valahe»!*

Astă-zĭ ministrul Perczel e decorat cu Coroana Romînieĭ!!!

Una din puterile de resistenţă şi de conservare ale Romînilor de peste munţĭ sunt şcoalele. Eĭ întreţin aceste şcoale cu marĭ sacrificiĭ... In treacăt fie zis, trădătoriĭ de „fanarioţĭ", pe cînd erau la putere, ajutau cu micĭ subvenţiĭ unele din ele, ameninţate să fie închise, din causa lipseĭ de mijloace, pe cînd imaculatul „naţionalist" Sturdza a tăiat acele subvenţiĭ, în urma căreĭ „patriotice" acţiunĭ cîte-va şcoale s'au şi închis...

Unguriĭ ştiu ce însemnează şcoalele romîneştĭ pentru conservarea şi întărirea conştiinţeĭ naţionale la Romînĭ, şi de aceea caută să le lovească.

Ministrul de instrucţiune Wlassics le-a declarat resboiŭ în regulă. El voeşte să le *statifice* pe toate, adecă să le treacă la Stat,—ceea ce ar fi, într'adevĕr, o lovitură mortală dată romînilor. Dar statificarea şcoalelor presupune un budget mare, pentru localurĭ, pentru plata personaluluĭ, pentru materialul de studiu etc. Şi de o cam dată banĭ nu sunt. Wlassics se mulţumeşte decĭ cu o statificare parţială. Şi iată cum: prevede în budgetul statuluĭ cîte o sută douĕ de florinĭ, spor la leafa învĕţătoruluĭ şi pentru acest spor guvernul îşĭ reservă dreptul de a controla învăţămîntul şi administraţia şcoalelor, pe care tot Romîniĭ le întreţin, introducînd în acelaşĭ timp şi limba maghiară ca studiu obligator şi premiind, adecă corumpînd, pe învĕţătoriĭ carĭ dovedesc că au obţinut „rezultate bune".

Acelaşĭ Wlassics, un renegat slovac, face cele maĭ revoltătoare mizeriĭ bisericilor romîne, cleruluĭ şi înalţilor prelaţĭ. Iar în ce priveşte sentimentele sale de maghiaron rabiat există o întreagă literatură politică, discursurĭ peste discursurĭ, în care n'a pierdut o singură ocazie cînd putea să arunce injuriĭ veninoase „nemernicilor trădătorĭ valahĭ".

Astă-zĭ acest Wlassics e decorat cu Coroana Romînieĭ!!!

Dar la ce bun să maĭ continuăm a cita exemple? Toţĭ ceĭ decoraţĭ la Budapesta cu ocazia viziteĭ Regeluĭ nostru sunt duşmanĭ juraţĭ aĭ Romînilor. Am putea zice chiar că n'a rămas unul din aceĭ carĭ inscenează prigonirile cele maĭ selbatice contra fraţilor noştri, care să nu fi fost decorat de primul ministru al Romînieĭ. Aşa încât casul Jeszensky nu e un caz izolat şi decorarea luĭ nu s'a făcut prin surprisă, cum are aerul s'o spue d. Sturdza, ci a fost un act premeditat. Căcĭ dacă d-sa n'a ştiut cine e Ieszenzsky, de sigur nu va avea curajul să pretindă că n'a ştiut nicĭ cine e Perczel şi Wlassics, colegiĭ d-sale de la Budapesta!

Trădătorul din fruntea guvernuluĭ ţăreĭ nu va înşela pe nimenĭ. Nemernicia nu 'şĭ-o va putea dosi după neadevĕruri copilăreştĭ. Iar ruşinea ce a lăsat să se abată peste ţară va remînea ca un etern stigmat de ruşine pe fruntea luĭ.

Să maĭ poftească să maĭ vorbească în opoziţie şeful partiduluĭ *naţional*-liberal de afacerĭ *naţionale!* Se va găsi poate odată, printre atîţea oamenĭ *cuminţĭ*, şi un nebun sfînt care să-l pue la locul luĭ.

Douĕ Imbunătăţirĭ

Veterinarul comuneĭ Iaşĭ—eroul zileĭ de erĭ—'şĭ a vĕzut visul cu ochiĭ.

Pentru a încununa munca uriaşă a acestuĭ neobosit funcţionar, M. S. Regele, încintat de măreţia monumentuluĭ pe care 'l vizita, a hotărît să desevîrşească această operă.

In mijlocul mulţimeĭ care însoţia pe Suveran pe cînd vizita abatoriul, Majestatea Sa Regele a ordonat ministruluĭ de lucrărĭ publice să'ĭ adreseze un raport pentru construcţia cît maĭ neîntîrziată a uneĭ liniĭ ferate care să unească abatoriul cu gara centrală.

In acelaş timp, impresionat puternic de explicaţiile veterinaruluĭ asupra utilităţiĭ abatoruluĭ, Suveranul a cerut d-luĭ Chaigneau să'ĭ facă un raport, Majestăţiĭ Sale personal, pentru înfiinţarea, pe lîngă abatoriul din Iaşĭ, e uneĭ fabricĭ de carne conservată.

Cu chipul acesta, doetorul Jocu, stăruinţeĭ căruia se datoreşte în mare parte existenţa abatoruluĭ, îşĭ va lega numele şi de începuturile uneĭ nouĭ industriĭ.

Filosofia Carmen Sylveĭ

— fragment dintr'o prefaţă —

. . . . . .

Biografia temeinică, analiza vieţeĭ Carmen Sylveĭ ne lămureşte multe din bizarele sale producţiĭ literare, bizare şi profunde în acelaşĭ timp. S'ar părea curios, totuşĭ e adevarat... traiul Suveraneĭ acesteia e o epopee de de necazurĭ şi suferinţĭ, aşternute pe o născută senzibilitate, unite cu o natură maladivă—iată cum s'a format temparamentul complex şi atît de interesant al Regineĭ poiete.

Soarta—în lipsă de alt cuvînt—nu deosebeşte, nicĭ nu cruţă; dacă durerile sunt ele înşile relative la starea individuluĭ, ele sunt, însă, tot-deauna trainice într'un suflet educat din fire saŭ din obiceiŭ cu un mod osebit de a simţi: judecata însăşĭ la naturile acestea e supusă acesteĭ din urmă şi intense facultăţĭ sufleteştĭ.

.... So lebt' ich im Gerste
Heimlich mein eigenes Leben, es ahnte das Keiner
Ieglicher Ton, jed' Wolkenbild, mir evard es
Stoff zu unendlichen Denken und kühnem Empfinden [1])

Ceea ce e în adevăr demn de notat e faptul cum, odată sufletul senzibilizat, educat ca să simtă poietul devine un: homo sum et nihil a me alienum puto... Regina, vieţuind în mîndreţe de castele, ascunsă de lumea suferitoare şi mizeră, despărţită de comuniĭ muritorĭ prin belşug şi mărire, vede pretutindenĭ clipa de suferinţă, starea demnă de compătimit, trebuinţă de blestem şi de ură chiar.

Există o bucată rară în operile Carmen Sylveĭ, rară prin cuprins, rară prin înălţimea la care se ridică prin demnitate. Rătăcitorul şi săracul cîntăreţ al Scoţieĭ, Robert Burns, a murit, precum trăise, nomad şi stingher, dezmoştenit şi umilit. Tîrziŭ, neamul şĭ-a recunoscut, ca de ordinar, vina că-l lăsase in mizerie şi i-a rădicat o.... statuie.

Tărîna sublimuluĭ bard Scoţian
Cu hohot de plîngerĭ au dus-o'n mormînt
Dar cîntecu-ĭ mîndru pornit-a prin lumĭ
Din stîncă în stîncă spre largurĭ resfrînt,
Şi azĭ îĭ se 'nalţă o statuă—semn
Că slava-ĭ va sta pe pămînt

Dar mama poietuluĭ nu se mîngîie, nu e răzbunată cu atît: ea e copleşită de durerea maternă, ea clocoteşte de indignare, protestează cu revoltă amară:

Dar cînd de pe piatra de marmur, desprins,
Eĭ valul în lăturĭ să cad 'aŭ lasat,
Măicuţa bătrînă, cu braţele 'n vînt,
Din ceată strigat-a cu glas înnecat:
„O Robert! O Robert! Tu pîne-aĭ cerut
Şi-o piatră, o piatră ţi-aŭ dat!"

Ce sublimă concepţie! Ce nobilă suverană!

***

La zece anĭ Elisabeta de Wied scria versurĭ; la 12 anĭ încercă să facă „nuvele"; la 14 anĭ — scrise drame şi tragediĭ înfiorătoare: „cu cît maĭ dese erau scenele de groază, cu atît se mulţămea maĭ mult; fantazia eĭ trăia numaĭ în fior şi «extra-ordinar"; se hrănea de contraste." Tinereţea eĭ e un şir de călătoriĭ şi emoţiĭ, de oboselĭ şi neajunsurĭ morale; nervii sunt într'o continuă excitare şi încordare."

„Nu puteam sta liniştită; furtuna mă aţiţă; eram recunoscătoare omuluĭ care avea răbdare în faţa mea. Leacul îmĭ fu epoca de poiezie—ca o supapă de siguranţă.

Un element important apoĭ e educaţia religioasă inerentă uneĭ viitoare suverane. Şi din îmbinarea tuturor acestora se naşte acea stare psihică ce va crea, alăturĭ de fermecătoare legende şi puternice ode pline de avînt, neînchipuit de fantasticele opere ca Iehova, Vrăjitoarea, Sapho, *Poveştile suferinţeĭ.*

Iehova *este poema scepticismuluĭ: poieta a întrupat în ea eterna îndoială a omuluĭ: există sau nu Dumnezeu? Ahasverus vrea să pătrundă originea tuturor lucrurilor. Goana nemuririĭ devine misiunea luĭ.*

Arătaţi-mĭ pe-Acel ce toate-a creat
Ca să-l ador;
Pe Acel ce soarele-a aprins
Ca să-l ador
Pe Domnul ce tună cu glasul de nor
Ce zguduie-un arbor ca paiul uşor
Ca să-l ador!"

[1]) Aşa trăiam tăinuindu-mĭ în suflet propria mea viaţă, fără să mă bănuiască cineva. Orĭ-ce sunet, orĭ-ce icoană de nour, devenia pentru mine motiv de nesfîrşită refleeţiĭ şi îndrăzneţe simţirĭ.

Vrăjitoarea—*pe care cetitoriĭ noştri o cunosc din numeroase fragmente publicate în «Opinia" — este inspirată de o statuie, are ca temeiŭ că: „puritatea învinge patima sau demonul, dar cu preţul vieţeĭ. Cine se opune la puterea naturiĭ, cade zdrobit."*

. . . . . .

In Aprilie 1867 regina scria: „uneorĭ par'că socot c'am înbătrînit, dar nu de necaz ci din potrivă. Aşĭ dori să fiu maĭ bătrînă, cu mult maĭ în vrîstă, ca să am odată cu datoriile şi drepturile de „fată bătrînă". Cine-ar crede că aceiaşĭ Carmen Sylva a scris apoĭ Furtuna—*sublimă poezie dar intraductibilă prin bogăţia de armoniĭ şi onomatopiĭ.*

Mir ist es zu knapp in der Welt,
Gar enge der Wolken Gezelt,
Ich will sausen!
Zu leise der Sphaerengesang,
Ein Iammer der irdische Klang!
Ich will brausen.

Explicaţia acestor deosebirĭ e tocmaĭ natura într'adevăr poietică a Carmen Sylveĭ, educată prin împrejurărĭ precum vom vedea.

A. St.

Inaugurarea Abatoriuluĭ

Multe aŭ fost pregătirile pentru înaugurarea acestuĭ măreţ stabiliment, menit să desvolte cultura vitelor, care astă-zĭ a ajuns aproape nulă.

Conform programuluĭ, urma ca Regele să sosească la abator la ora 2 p. m; însă din cauză că vizetele de dimineaţă ocupaseră pe Majestatea Sa pînă la 12 şi 50, această solemnitate nu s'a putut face de cît la 3 şi 20 de minute.

De ambele trotuare aşteaptă o lume imensă trecerea cortegiuluĭ regal; iar la abator, în poarta principală, se află d. Gane în fruntea consiliuluĭ comunal, d. Chaigneau cu serviciul technic şi d-niĭ d-rĭ Jocu şi Cristea, medicĭ veterinarĭ.

Spectacolul e superb. Deoparte, tîrgul vitelor, dincolo, nenumĕrate care ţărăneştĭ, venite cu ocazia bălciuluĭ de Sf. Dumitru.

In partea stîngă a caseĭ de administraţie, cele şase mărete clădirĭ, cuprinzînd abatorul, grajdurile, casa maşinelor şi hala refrigerentă.

Lumea nu se poate împedeca de a admira măreaţa clădire şi fie-care recunoaşte meritele d-ruluĭ Jocu şi 'n special în ceea ce priveşte aranjarea expoziţieĭ şi intervenţia pe lîngă proprietarĭ vitelor pentru a-şĭ trimete vitele la expoziţie.

***

La orele 3 şi 20 se anunţă sosirea cortegiuluĭ regal. Muzica intonează imnul regal şi Majestatea Sa e primit de d. Gane.

-- E foarte departe, domnule primar, aproape cincĭ kilometri, a zis M. S. Regele ajungînd la abator.

Sosesc, pe lîngă suita regală, d-niĭ miniştriĭ Sturdza, Stolojan şi Ionel Brătianu.

Suveranul e condus de dr. Jocu, în primul loc la tîrgul vitelor.

Condus apoĭ să vadă bălciul de sft. Dimitrie,—M. S. este primit cu urare nefîrşită din partea numeroşilor sătenĭ:

***

De aci, d. dr. Jocu conduce pe Maiestatea Sa în sala de tăere. Un boŭ mare, tăiat în dimineaţa aceleĭ zile, spînzurat cu capul în jos şi foarte frumos curăţit, e spectacolul ce se oferă Regeluĭ.

— Majestate, acesta e boul comuneĭ, zice d-rul Jocu.

Regele vizitează apoĭ casa maşinelor şi fabrica de ghiaţă. Se face chiar în prezenţa Regeluĭ o experienţă pentru fabricarea gheţeĭ.

Trecînd, apoĭ, în hala refrigerentă, Suveranul întreabă dacă această instituţiune ar putea servi pentru exportul cărneĭ.

— Cît e taxa pe kilogramul de carne, pentru Germania? întreabă Maiestatea Sa.

— Patru banĭ şi jumătate, respunde d-r Jocu şi formalităţile sunt foarte dificile.

Suveranul se îndreaptă după aceea spre poarta principală şi cortegiul se pune în mişcare la 4 şi 45 m.

***

In timpul viziteĭ d. Stolojan se întreţine cu d. Tacu.

— Acum aveţĭ abator, spuneţĭ ministruluĭ să vĕ facă vagoane refrigiente şi invadaţĭ Viena cu carne.

— Apoĭ ăsta-ĭ şi idealul nostru, respunde cu grabă conu Iorgu.

ETIOLOGIA BEŢIEI

II

Din primul articol asupra etiologieĭ beţieĭ, am văzut că nu ne înscriem *în absolut* contra întrebuinţăreĭ vinuluĭ şi chiar a rachiuluĭ.

Chiar societăţile de temperanţă nu admit în definitiv o totală abstinenţă. Ceea ce se cere e dreapta măsură în această întrebuinţare, care departe de a fi dăunătoare sănătăţiĭ, e un activant puternic al funcţionăriĭ organismuluĭ.

Dar ne-am întrebat de ce ţaranul bea şi ţine să se îmbete?

Răspunsul întăiu l'am văzut că ţăranul e nevoeş. Nimene nu contestă acest motiv. Pentru 15 la sută din ceĭ ce beau au nevoia cu drept cuvînt de a bea.

Ţaranul nostru cîştigă foarte puţin într'un an. Mulţĭ au ca buget anual între 200—400 leĭ. Ţăraniĭ care într'un an cîştigă peste 500 leĭ sînt maĭ puţinĭ şi numaĭ chiaburiĭ satelor au ca venit peste 1000 leĭ. In mare parte averea lor e părechea de boişorĭ. Ia ţaranuluĭ boiiĭ şi l'aĭ omorît. Boiĭ aduc cîştig ţăranuluĭ cel puţin jumătate din tot venitul de peste an.

Ţăranul luptă mult cu aceia, că are nevoĭ puţine şi nicĭ nu simte el necesitatea uneĭ vieţĭ maĭ agitate. Dacă are popuşoĭ în pod, el e tare mulţumit. Udătura şi-o găseşte lesne. Fiind ast-fel micul săŭ budget i-ar fi suficient pentru întîmpinarea nevoilor vieţiĭ, dacă pîrdalnica de gură nu i-ar strica socotelile.

Ţaranul are femee şi copiĭ; toţĭ aceştia cer mîncare şi haine; Pentru omul harnic se întîmpină şi această greutate, dacă şi femeia e harnică. Totul se schimbă cînd femeia e o duhleşă şi beţivă.

Dacă punem pe ţaran în mediul luĭ şi socotim bine traiul săŭ, numaĭ atuncĭ judecăm în ce măsură beţia se datoreşte nevoilor vieţiĭ.

Sînt cazurĭ cînd cu toate înlesnirile ce i le dă mediul de traiŭ, cu toată hărnicia femeeĭ şi chiar a luĭ, să nu'ĭ meargă ţăranuluĭ. Atuncĭ numaĭ cînd se vede lovit din toate părţile; lovit de un înec, de un foc, de o secetă: sau la urma urmeĭ de o femee rea, ţăranul apucă calea crîşmeĭ.

In deobşte satul ştie cazurile practice care au motivat beţia din cauza nevoilor.

Un exemplu luat din lumea burgheză va ilustra cele ce se petrec în larg la ţară. Domnul S. T. se însoară. El aduce în căsătorie un mic capital, pe care mărindu-l cu acel al femeiĭ sale D-ra S. G, se apucă de făcut comerţ de vite. Tănărul era cel maĭ bnn dintre toţĭ flăcăiĭ; pentru aceasta fu ales de ginere de părinţiĭ d-reĭ S. G. Dînsul nu bea vin de loc; apă şi numaĭ apă era băutura luĭ obicĭnuită.

Afacerile comerciale îĭ merg bine vre-o 12 anĭ. In tot timpul acesta D-l S. T. era în fruntea comerţuluĭ; cînd îl căutaĭ era tot deauna ocupat, şi se ştie că omul ocupat e şi maĭ moral.

Vine o nenorocire. D-l S. T. se duce cu vitele la Viena. Pe drum are pierderĭ marĭ de vite. In Viena e înşelat de samsarĭ şi se vede ruinat şi căzut din vaza luĭ; maĭ mult încă, acasă avea femee cu 5 copiĭ, din care 4 umblau la şcoală. Omul, văzîndu-se rămas sărac şi ne ocupat, se strică azĭ o leacă mîne o leacă. Ba azĭ sta de vorbă în dugheana luĭ Nicu Barbu, unde primea cinstea ce-ĭ făcea prietenul săŭ.

Ştiindu-se fără căpătăĭ şi neavînd de ce să se apuce, Dl. S. T. a început a ţinea de coadă dughenile şi crîşmele. De unde la început cinstea cu paharul, a ajuns maĭ apoĭ să cinstească cu garafa, şi maĭ pe urmă cu oala.

Urmarea a fost că a murit istovit de beţie. De casa luĭ nu s'a ales nimic. La moarte au rămas şi datoriĭ care şi azĭ nu sunt plătite.

Tot tîrgul plîngea pe acest om, care din ceia ce era în tinereţe om de ispravă şi cu greutate, acum ajunsese de'l huiduiau şi copiiĭ şi să fie certat şi cu poliţia.

Şi la acest domn nicĭ părinţiĭ n'au fost alcoolicĭ; *el a devenit* alcoolic din cauza lipseĭ mijloacelor de traiŭ.

Am luat exemplul din lumea burgheză, fiind-că o cunosc maĭ bine şi fiind-că ştiu că ceia ce se petrece la oraşe la anumiţĭ indivizĭ, acelaşĭ lucru se petrece şi la ţară, pe o scară maĭ largă.

Ţaranul maĭ ales e vexat în viaţă de tote autorităţile din sat. Fie proprietar,

popă saŭ primar, toţĭ aŭ căutat şi caută a se folosi pe *preţ* minim de munca luĭ. Doar nu de geaba a ajuns el să nu maĭ aibă încredere în nimene. Toate aceste loviri în viaţă aduc o slăbire în moral şi dacă nu e o puternică cultură morală,—ceia ce lipseşte multora—ca să ţină piept loviturilor soarteĭ, omul se demoralizează şi din cel maĭ bun om devine beţivul şi stricatul de frunte.

Pentru asemenea indivizĭ calea spre alcoolism devine fatală.După cum în lumea mare o bancrută mare aduce sinuciderea prin otravă, glonte saŭ înec, astfel între ceĭ de jos, unde tendinţa spre sinuciderea trupuluĭ e de o raritate vrednică de luat aminte, calea cealaltă, care tinde a anihila conştiinţa prin beţie e maĭ obişnuită. Ţaranul nu judecă ca burghezul în asemenea condiţiĭ. El nu dă vina pe viaţă, ca să se discotorosească de dînsa. Ce-ĭ de vină trupul la aceasta!

Din contra mintea este aceia care-l nelinişteşte; şi de oare ce crîşma îĭ oferă mijlocul încet dar sigur de anihilare, el aleargă la paharul cu rachiŭ să-l soarbă cu nesaţ, ca la limanul mîntuitor al grijelor şi aleanurilor sufletuluĭ.

Cîţĭ oamenĭ nu oftează din adîncul sufletuluĭ şi-ţĭ spun cu o adîncă părere de răŭ că n'aŭ ce să se facă, trebue să bee ca să-şĭ maĭ uite de cele grijĭ! Tot aşa ne spune şi poesia poporană.

Şi are dreptate bietul om!

Grija! cît e de apăsătoare asupra moraluĭ şi fiziculuĭ omuluĭ!

Dar dacă el ar fi oleacă instruit s'ar maĭ potoli de setea de alcool şi ar găsi în cetirea cărţilor alinarea grijelor sale.

Ţaranul e ignorant şi o cauză a lăţireĭ alcoolismuluĭ e şi ignoranţa.

Dar despre aceasta în alt curier.

Gh. Ghibănescu

Baia turcească

Istoricul.—Suplimentele—Costul în total.—Împărţirea băilor.

Baia turcească, pe care M. S. Regele a vizitat-o azĭ, datează de la 1640 şi a fost zidită de Vasile Lupu.

La început baia n'avea de cît o secţie, pentru bărbaţĭ. Rocunoscîndu-se că şi femeile trebue să se îmbăeze s'a făcut şi o secţie pentru ele.

Baia turcească fusese în vremurĭ proprietatea statuluĭ şi a fost vîndută comuneĭ, odată cu alte clădirĭ, în 1862.

In aniĭ dintăĭ comuna conducea singură baia. Maĭ tirziŭ, însă, din pricină că comuna era prost băiaş, feredeul a fost dat în intreprindere pentru suma de 9000 leĭ anual.

Nu pentru faptul doar că oameniĭ nu se spală la Iaşĭ, ci pentru acel că feredeul era în ruină, comuna hotărî, în anul 1891, restaurarea băeĭ. Se făcu un proiect de restaurare care rămase în cartoane până în 1893.

In ziua de 21 Mart 1893 se ţinu licitaţie şi lucrările fură adjudecate asupra d-luĭ arhitect Velescu. Licitaţia a fost aprobată în luna April.

*

Ca şi toate celelalte clădirĭ comunale şi baia a fost supusă unor discuţiĭ foarte lungĭ şi unor suplimente enorme despre carĭ presa a vorbit în deajuns. Restaurarea costă peste 200,000 leĭ.

***

Baia se imparte în: *baia populară, de lux* şi *baia turcească*. Cea d'intăiŭ se compune dintr'un basin, care are o adîncime de 1.60 metri. In mijlocul băeĭ se află un couloir care duce la duşurile calde şi recĭ: sunt 34 de duşurĭ calde şi 8 recĭ.

Baia de lux are 2 etaje: jos se află băile pentru hidroterapie; în fund cîte 2 băĭ de cadă şi de abur. In etajul de sus, acelaşi dispozitiv, cu osebire că există şi un bufet şi o sală de preumblare.

Baia turcească se compune din 2 corpurĭ: unul pentru bărbaţĭ şi altul pentru femeĭ. Planurile aŭ fost copiate exact după vechiul feredeŭ.

Sala de maşinĭ are 19 metri lungime şi 13 lăţime.

*

Detaliŭ «original»: *baia n'are apă.*

„Reuniunea Femeilor Romîne"

Vizita M. S.—Inflinţarea şcoaleĭ.—Activitatea eĭ.—Personalul şcoaleĭ.—Noul local—Un jubileu de 25 anĭ.

Instituţia pe care M. S. Regina a vizitat-o ierĭ, a fost fundată în anul 1867, adică acum 30 anĭ, în scopul de a creşte şi a ajutora fetele sărace.

Matilda Sihleanu a fost prima preşedintă a societăţeĭ «Reuniunea femeilor romîne».

Cu mijloacele restrînse, adunate prin cotizaţiunĭ şi micĭ darurĭ voluntare, comitetul hotărî crearea uneĭ şcolĭ, care s'a deschis în ziua de 24 Septembre 1869.

Ea s'a inaugurat într'o mică şi modestă casă din strada Săulescu, mulţumită cîtor-va generoase donatoare, printre carĭ s'au distins Catinca Stîrcea şi Herselia Istrati.

Activitatea Societăţeĭ

După aproape 30 anĭ de existenţă, societatea'şĭ poate da seamă de activitatea desfăşurată. Şi comitetul şi noĭ putem vedea astă-zĭ foloasele aduse de modesta iniţiativă a cîtor-va femeĭ de mimă.

Din cuvîntarea rostită de d-na Elena Mîrzescu, neîntrecuta preşedintă, cu ocazia jubileuluĭ de 25 anĭ a societăţeĭ (decembre 1894), reesă că, atuncĭ deja, un număr de 520 fete, primise educaţia în acea şcoală. 30 din elevele diplomate sunt astă-zĭ profesoare de lucru: le găsim, ocupînd catedre, la şcoalele statuluĭ din Iaşĭ şi Bucureştĭ, la azilul «Elena Doamna», la externatele secundare şi la şcoalele profesionale din ţară.

Personalul şcoaleĭ

Sunt 6 profesoare: 2 de lucru, una de desemn şi treĭ de limba romînă, franceză şi de matematicĭ.

D-na Maria Stamati, o emerită, este directoara şcoaleĭ. Ingrijireĭ şi tactuluĭ acesteĭ distinse persoane, şcoala datoreşte, în bună parte, renumele de care se bucură.

*

70 de fete 'şĭ primesc instrucţiunea în acest institut: 38 interne, 32 externe, cărora li se dă şi dejunul.

*

Noul local al şcoaleĭ, înaugurat la 22 decembre 1894, a fost construit după planurile d-luĭ architect Reinecke şi a costat 50,000 leĭ.

Clădirea e frumoasă: sălĭ spaţioase, două dormitoare, multe şi frumoase ateliere.

*

Şi în interesul instrucţiuneĭ şi din punct de vedere pur filantropic, publicul ar trebui să arăte mult interes pentru această instituţiune.

*

Ie de prisos a aduce cuvîntul de laudă pentru comitet: roadele obţinute până acum aŭ făcut aceasta cu prisosinţă.

Rp.

Arte-Litere-Ştiinţĭ

Albumul Réjane, editat cu mult gust de ziarul *Le Gaulois*, din Paris, a sosit la agenţia teatrală şi se va vinde cu 60 de banĭ exemplarul.

Publicăm maĭ jos eminentele versurĭ adresate M. S. Regineĭ de către d. Ioan Ianov, şi împărţite publiculuĭ aseară la reprezentaţia de gală.

Regretăm că îmbulzeala de materie ne împiedecă de a da acestor superbe cugetărĭ locul de frunte pe carĭ 'l merită.

Majestăţeĭ sale Elisabeta

Regina Romînieĭ

Cu cîtă bucurie şi inimă voioasă
Moldova Te primeşte 'n Iaşu 'nveselit;
Căcĭ este multă vreme, Regină Grandioasă,
In patria luĭ Stefan de când nu aĭ venit!

Venirea Ta deşteaptă întreaga noastră ţară
Cu al iubireĭ Tale soare făr' de norĭ,
Precum se desmorţeşte 'n dulcea primavară
Natura vestejită de vânturĭ şi ninsorĭ.

Tu eştĭ podoaba noastră din fire 'mpodobită,
Cu darurĭ strălucite şi suflet îngeresc,
Ce fac a Ta Coroană să fie oţelită
In dragoste adâncă de neamul românesc!

Coroana pe-a Ta frunte e maĭ strălucitoare
De cît alte coroane ce'n timp s'a 'ntunecat;
Căcĭ voacea suferinţeĭ Te află 'n deşteptare,
Şi orĭ care durere cu drag aĭ alinat.

In inima Romînă, Tu al făcut să crească
Un arbor de iubire, etern nevestejit,
La umbra căruĭ poate un tron să se umbrească.
Şi de-ale soarteĭ vînturĭ să fie ocolit.

Tu eştĭ între regine o falnică Regină,
Cu ideal poetic şi 'nalte cugetărĭ,
Al căreĭ suflet sboară etern către lumină
Lăsând în a luĭ urme poetice cîntărĭ!

Cu ce frumoasă haină şi maĭ strălucitoare
Nu ar dori Moldova să 'mbrace-al eĭ pămînt,
Pentru a putea maĭ falnic, Regină 'ncintătoare
Ca să serbătorească amorul eĭ cel sfînt.

Dar Ea'ĭ împodobită de mîna veciniciei
Cu darurĭ de mărire ce'n jurul Teŭ lucesc;
Şi astfel se închină Regineĭ Romîniei,
Unind al ţăriĭ suflet, cu tronul Romînesc!

Acest imn de mărire se 'nalţă către Tine
Ca o tămîe sfîntă spre-al lumeĭ Creator,
Ca veciniс s'amintească că ţie se cuvine,
Iubirea şi respectul întregului popor!

Ioan Ianov.

INFORMAŢII

— din ediţia a doua de erĭ —

GRIZA MINISTERIALĂ

Pe cînd d. Sturdza, umilit şi posomorît, suportă cu răbdare de înger situaţia penibilă pe care 'ĭ o face însăşĭ Suveranul, la Bucureştĭ se petrec lucrurĭ carĭ nu maĭ lasă nicĭ o îndoială asupra stăreĭ deplorabile în care se află guvernul.

Ni se telegrafiază din Bucureştĭ în ultimul moment ştirĭ de o gravitate excepţională.

Monitorul Oficial **de erĭ a publicat un decret prin care se face cunoscut că d. Ionel Brătianu, ministru de lucrărĭ publice, a obţinut un congediŭ de cîte-va zile pentru a se duce în străinătate.**

Monitorul **nu spunea motivul pentru care miniatura de excelenţă se duce în năuntru, dar ceĭ iniţiaţĭ ştiaŭ că d. Brătianu merge la Pesta ca să implore graţia luĭ Jeszenszky în privinţa decoraţieĭ.**

Azĭ ni se depeşază că *Monitorul* **apărut azĭ dimineaţă spune că** *congediul s'a acordat d-luĭ Gogu Cantacuzino, şi că din eroare s'a scris ierĭ alt-fel!*

Era şi neexplicabil ca la Pesta să se ducă d. Brătianu care nu cunoaşte chestia naţională de cît poate din auzite.

D. Cantacuzino, care a fost capul Ligeĭ şi care a scris articole fulgerătoare în contra Ungarieĭ, era indicat să meargă la Pesta pentru a cere iertare.

In legătură cu aceste încurcăturĭ carĭ dovedesc că guvernul şi-a perdut capul, la Iaşĭ s'aŭ petrecut următoarele:

Vroind ca pacea dintre liberalĭ să porneasca de la Iaşĭ, dacă s'ar incheia, d-l Sturdza a invitat ierĭ la un prânz politic intim pe d-niĭ A. Şendrea, G. Mârzescu, A. Vizanti, D. Giani V. A. Urechia, C. Vidraşcu, N. Ionescu, I. Buzdugan, Beloiescu, şi intr'un cuvânt, pe toate persoanele carĭ au legăturĭ de aproape sau de departe cu aurelianiştii.

Şi ştiţĭ ce s'a intêmplat? *Nimenĭ n'a răspuns la* **invitaţia domnuluĭ Sturdza.**

In aceste imprejurărĭ şi cu demisiile din cabinet cunoscute deja cititorilor, nu maĭ este surprinzător pentru public pentru ce ministrul preşedinte pare că se intoarce de la înmormântare de când a sosit la Iaşĭ.

După ce se vor stârşi serbările de la Iaşĭ, guvernul Sturdza va fi trăit.

Vreţĭ acum să vedeţĭ cu ochiĭ cît de zăpăcită e stăpînirea? Iată dovada peremptorie:

Voinţa Naţională *de azĭ scrie:*

„Pînă în momentul cînd ziarul nostru apare, n'am primit de la Iaşĭ nicĭ o telegramă, nicĭ de la trimisul nostru nicĭ din partea Agenţieĭ Romîne".

— —

Erĭ seara a avut loc a treĭa representaţie de «gală» la teatru. S'a dat «lumea în care ţi se ureşte», cu toate că ar fi trebuit să se represinte «lumea în care caştĭ gura».

— —

M. S. Regele a dăruit universităţeĭ două splendide tablourĭ, representînd pe Măria Sa.

Ele vor fi puse în aulă.

— —

Se zice că aseară ar fi avut loc un thé dansant *la palat. Nu putem face nicĭ o dare de seamă de oare-ce nicĭ un ziarist n'a fost invitat.*

— —

D. Jules Brun, al căruĭ talent de conferenţiar s'a afirmat în Iaşĭ, la Bucureştĭ, la Paris, etc., a fost invitat să facă o conferinţă în aula noueĭ universităţĭ. D. Jules Brun va vorbi mîine, Vinerĭ, la 3 ore după amiaz. Subiectul ales promite foarte mult: *Pietrele carĭ vorbesc* (impresiunĭ din Moldova).

Această conferinţă se face pentru studenţĭ şi pentru persoanele invitate prin scrisoare speciale.

Conferenţiarul doreşte să vază pe studenţĭ asistînd în cît maĭ mare număr—şi'ĭ sfătuim să meargă.

— —

Vizita Suveranuluĭ la Catedrala Catolică

Erĭ, la orele 2¼, M. S. Regele a vizitat catedrala catolică din localitate, unde a fost întîmpinat de Monseniorul Dominic Jaquet încunjurat de clerul seŭ.

La sosirea Suveranuluĭ în biserică, corul seminaruluĭ a întonat imnul naţional. După aceea, P. S. episcopul se adresă în limba franceză către Majestatea Sa asigurîndu-l de lealitatea Cleruluĭ şi a poporuluĭ diecezan faţă cu Tronul. A felicitat, apoĭ, pe Suveran pentru însănătoşarea A. S. R. principeluĭ Ferdinand cît şi pentru căldura ce'l s'a dovedit cu prilejul înaugurariĭ aşezămintelor din a doua capitală a ţăreĭ.

Alocaţia Monseniorului a fost urmată de un *Te deum*.

După ceremonia divină, Suveranul a fost condus de episcopul catolic în locuinţa episcopală, unde I a prezentat pe preoţĭ, între carĭ şi pe părintele Tondini. De aci Majestatea Sa fu condus la seminar într'o sală decorată cu diferite steme bisericeştĭ şi naţionale.

La întrarea Majestăţeĭ Sale, corul a întonat marşul triumfal «Saltă Romînie!» După ce Monseniorul Jaquet a prezentat Suveranuluĭ pe eleviĭ seminaruluĭ, d. I. Frollo, student în teologie, a declamat poezia *Invingătorul de la Plevna*, compusă de d-sa cu ocazia acesteĭ înalte vizite.

La sfîrşit, părintele rector al seminaruluĭ a oferit M. S. Regeluĭ maĭ multe poeziĭ romîne şi latine cempuse de eleviĭ seminaruluĭ.

Majestatea Sa 'şĭ a exprimat mulţămirea de a fi vizitat această instituţiune de cultură, şi a părăsit apoĭ seminarul, însoţit ca şi la sosire, de d-niĭ D. Sturza, de d. general Berendeiŭ, ministrul de răsboiŭ, de ceĭ doĭ prefecţĭ şi de consuliĭ Austro-Ungarieĭ şi Franţeĭ.

Iată bucata literară recitată de d. I. Frolla:

ÎNVINGĂTORULUĬ DE LA PLEVNA

Aŭtea lucrurĭ am citit
Şi-aşa de multe-am auzit,
De-al nostru mare Căpitan,
De 'nvingătorul luĭ Osman,
Că dorul inimeĭ era:
O! printre noĭ de l'am vedea!

Decĭ miĭ de orĭ bine-aĭ venit
Intr'ăst aşezămînt smerit
Suntem necunoscuţĭ smeriţĭ.
Dar una cată să o ştiţĭ
Inalt şi prea slăvit Stăpîn:
Suntem aĭ neamuluĭ Romîn.

Şi astăzĭ mîndri ne simţim,
Că ni s'a dat, ca să primim,
Inaltul musafir Regesc,
Intăiul Rege romînesc.—
Să-ĭ dee Dumnezeul sfînt—
Resplată 'n cer şi pe pămînt.

Să-şĭ vază ţara propăşind
Sub blînda-ĭ mînă înflorind—
Să ştie prietenĭ şi duşmanĭ,
Că strănepoţiĭ luĭ Traian
Aŭ astăzĭ un stăpînitor
Inalt, ca şi străbunĭĭ lor.

Şi dacă domnul ne va da
O viaţă lungă, vom putea
Să povestim cu glas mişcat,
Că 'n tinereţe-am salutat
Pe 'ntîiul rege şi oştean
Pe 'nvingătorul luĭ Osman.

— —

M. S. Regele, încîntat, de succesul studentuluĭ Leatris, care a pronunţat discursul, reprodus în întregime de Opinia, *a bine-voit a acorda acestuĭ student o bursă lunară de 300 leĭ, din caseta Sa particulară.*

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

3)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

I

Aceştĭ treĭ anĭ, Petru îĭ trăise într'o tulburare neîncetat crescîndă, în care întreaga luĭ fiinţă sfîrşise prin a se neca. Credinţa îĭ era moartă pentru totdeauna, îĭ era moartă chiar speranţa de a utiliza credinţa mulţimeĭ pentru scaparea comună. Nega totul, nu maĭ aştepta de cît catastrofa finală, de neînlăturat, revolta, masacrul, incendiul, care trebuia să măture o lume culpabilă şi condamnată. Preot fără credinţă, veghind asupra credinţeĭ altora, făcîndu-şĭ curat şi cinstit meseria, în tristeţa măreaţă de a nu putea să renunţe la inteligenţa sa, precum renunţase cărneĭ de îndrăgostit şi visuluĭ de salvator al popoarelor, rămînea cu toate acestea în picioare de o măreţie solitară şi mîndră. Şi acest negatar desperat, care atinsese fundul neantuluĭ, păstra o atitudine atît de înaltă şi atît de gravă, parfumată de o bunatate atît de curată, în cît îşĭ cucerise, între poporeniĭ seĭ de la Neuilly, reputaţia de un tînăr sfînt, iubit de Dumnezeu, a căruĭ rugăciune obţinea minunĭ. Era regula, numaĭ avea de cît gestul preotuluĭ, ca un mormînt gol în care nu rămăsese nicĭ macar cenuşa speranţeĭ; şi femeile îndurerate, poporenele în lacrimĭ îl adorau, îĭ sărutau sutana; o mamă chinuită, care avea în leagăn un copil în pericol de moarte, îl implorase să vie să ceară luĭ Isus vindecarea, sigură că Isus i-o va acorda, în acest sanctuar din Montmartre, în care ardea risipa inimeĭ sale aprinsă de iubire.

In acest timp, Petru, îmbrăcat în hainele sfinţite, ajunsese la capela Sfîntuluĭ Vincent-de-Paul. Sui scara altaruluĭ şi începu leturghia; cînd se întoarse, cu mînile întinse, pentru a binecuvînta, apăru cu faţa scobită, gura subţietă de durerĭ amare, ochiĭ deveniţĭ negri de suferinţă. Nu maĭ era preotul tînăr, cu faţa arsă de frigurĭ mergînd la Lourdes, cu obrazul iluminat de apostol plecînd pentru Roma. Indoita luĭ moştenire în luptă veşnică; tatăl săŭ de la care moştenise fruntea înaltă, mama sa care-ĭ dăduse buzele alterate de iubire, continuaŭ lupta, întreaga luptă omenească a sentimentuluĭ şi a judecăţeĭ, în această faţă astăzĭ pustiită, pe care se suia în momente de uitare haosul durerilor sufleteştĭ. Buzele mărturiseaŭ încă setea nesăţioasă de a iubi, de a se da şi de a trăi, pe carĭ credea că nu le va maĭ mulţămi nicĭ odată, în timp ce fruntea solidă, cetăţuia în care suferea, se încăpăţîna de a nu se da sub nicĭ un chip, asalturilor greşeleĭ. Dar se răcea, ascundea spaima goluluĭ în care se sbătea, rămînea superb, făcea gesturile, spunea cuvintele într'un chip suveran. Şi mama care era acolo, printre cele cîteva femeĭ îngenunchiate, mama care aştepta de la dînsul o intervenire supremă, care-l credea în întreţinere cu Isus pentru scaparea copiluluĭ eĭ, îl vedea strălucind printre lacrimĭ, de o frumuseţe de înger, purtător de graţiĭ divine.

După oferta darurilor, cînd Petru descoperi potirul, îl apucă un sentiment de dispreţ. Cutremurarea era prea adîncă, se gîndea fără să voiască la aceste lucrurĭ. Ce copilărie în cele două experienţe ale luĭ la Lourdes şi la Rome, ce naivitate din partea uneĭ fiinţe perdute, sfăşiată de trebuinţa de a iubi şi a crede! Aşĭ închipui că ştiinţa actuală, după el, se va acomoda cu credinţă anuluĭ o mie, şi maĭ cu samă a fi avut prostia să creadă că el, o fiinţă neînsămnată, va da lecţie, popeĭ, îl va hotărî să fie un sfînt şi să schimbe faţa lumeĭ! Era plin de ruşine, cum trebue să fi rîs de dînsul! Pe urmă îl făcea să roşească o idee a luĭ despre o schismă. Se revedea la Roma, visînd că scrie o carte, în care se separă în mod violent de catolicism, pentru a predica noua religiune a democraţieĭ, evanghelia curăţită, omenească şi vie. Ce nebunie ridiculă! O schismă! Cunoscuse la Paris un abate cu inima mare şi cu spirit înalt, care încercase s'o îndeplinească, acea faimoasă schismă anunţată, aşteptată. Ah! sărmanul om, tristă şi batjocuritoare muncă, în mijlocul necredinţeĭ universale, a indiferenţeĭ recĭ a unora, a batjocureĭ şi injurieĭ altora. Dacă Luther, ar reveni în zilele noastre, ar sfîrşi într'o mansardă din Batignolles, uitat şi muritor de foame. O schismă nu poate să reuşească într'un popor care numaĭ crede, că s'a desinteresat de biserică, pentru a-şĭ pune speranţa aiurea. Intregul catolicism, întregul creştinism chiar era să fie daramat, căcĭ evanghelia, în afară de cîteva maxime morale, nu maĭ era un cod social posibil. Şi această siguranţă mărea încă chinul săŭ, zilele în care satana îĭ apasa maĭ greŭ umeriĭ, în care sfîrşia prin a se despreţui să celebreze astfel misterul dumnezeesc a acesteĭ leturghiĭ, care devenise pentru dînsul exploatarea uneĭ religiunĭ moarte.

(Va urma).

De la Congresul de Geologie din Rusia

Sevastopol 22 Septembre 1897.

Iubite amice,

Graţie promptitudineĭ şi regularităţiĭ serviciuluĭ postal rusesc, n'am să mĕ mir de loc de voiŭ ajnnge acasă înaintea acesteĭ scrisorĭ. Am făcut însă astăzĭ o escursie prea interesantă spre a nu merita câte-va notiţe. Şi cum am avut imprudenţa de a-ţĭ trimite tot capitalul meŭ note asupra întregeĭ călătoriĭ, fără să ştiŭ ce uz aĭ făcut de ele şi cum le-aĭ pastrat, — unde s'a dus mia meargă şi suta!—Sînt de prea recentă dată evenimentele ce aŭ făcut din Sevastopol un însemnat nume istoric, într'atît în cît să fie cunoscut tuturora acelor cari aŭ asistat la desfăşurarea evenimentelor saŭ aŭ cetit cît de puţin din istoria contemporană. Totuşĭ, saŭ pentru aceasta, cred că trebue să-ĭ consacrez aceste câte-va note cu carĭ voiŭ încheia descrierea călătorieĭ mele în Rusia.

Sevastopolul este un oraş mic (45000 l.) situat pe un golf adînc întrat în coasta sud-vestică a Crimeeĭ. Are un foarte bun port, maĭ mult militar, ce-ĭ drept; fiind vorba ca portul comercial, îndestul de activ încă, să fie transferat la Feodosia. Cât despre întăriturile sale actuale, vestitul Turn Malakow de ar maĭ trăi, li s'ar închina cu o modestie egală, trufieĭ sălbatice cu care s'a scaldat în valurile de sînge ale unuĭ an de măcel îngrozitor. O parte maĭ ridicată (oraşul comercial) înspre golf, domină pe de o parte golful şi portul, iar de alta domină oraşul propriu, situat parte maĭ jos, spre sud-est, iar o parte etajat pe dealurile ce se 'ntind spre sud şi spre est. Uliţĭ largĭ ce rivalizază cu ale oraşelor marĭ din occident, parcurĭ frumoase etc. îĭ daŭ în multe părţĭ un aspect cu totul occidental. Adevĕrul e că este un oraş cu totul noŭ, fiind repede ridicat şi ridicîndu-se necontenit în urma îngrozitoruluĭ episod ce-ĭ a făcut numele atîta de însemnat. Se maĭ vĕd încă icĭ şi colo ruine chiar în mijlocul oraşuluĭ. Am vizitat Muzeul: timp de oră am asistat cu adîncă emoţiune la desfăşurarea grozăvielor acestuĭ resboiŭ uriaş, resboiŭ fratricid în carĭ eroizmul cel maĭ sublim să îmbrăţişază cu cruzimea cea maĭ salbatică din istoria resboaelor.

In jurul Sevastopoluluĭ să înalţă maĭ multe coline; cea maĭ însemnată e colina saŭ măĭ bine platoul pe care să ridică Kurganul Malakow, pe care nu se maĭ găsesc decît ruinele vestituluĭ Turn, pentru luarea căruia s'a varsat atît amar de sînge şi s'aŭ stins atîtea zecĭ de miĭ de vieţĭ! Monumentul amiraluluĭ Kornilov şi o frumoasă cruce de marmură se ridică d'asupra ruinelor vecheĭ fortăreţe. Pe cruce stă inscripţia:

Unis pour la victoire,
Réunis pour la mort,
Du soldat c'est la gloire,
Des braves c'est le sort.

In marele cimitir rusesc, în mijlocul căruia să ridică o frumoasă capelă, în formă de piramidă, sînt îngropaţĭ 50.000 de oamenĭ; pe poarta cimitiruluĭ e scris: „Mormêntul fraţilor". Ca şi pe câmpul de resboiŭ, şi în locaşul trist al Păceĭ, staŭ în fruntea soldaţilor generaliĭ Gorciacov, Totleben etc. Maĭ departe sunt cimitirele: frances, angles şi italian.

Astă-zĭ des de dimineaţă am plecat cu trenul la Bakci-Saraĭ („palatut grădinelor") orăşel de vr'o 15,000 l., populat numaĭ de Tatarĭ. Reşedinţă a Chanilor tatarĭ până la sfârşitul veaculuĭ trecut, este oarecum Meca Crimeeĭ, avênd şi o şcoală superioară mahomedană. O singură biserică creştină, în colo numaĭ moschee. Oraş cu totul oriental, cu uliţĭ strîmte şi murdare, cu magazii joase, în carĭ păreţiĭ de scândurĭ din faţă se desfac ziua şi servesc de *tarabe* pe care să văd amestecate toate felurile de mărfurĭ, în mijlocul cărora maĭ adeseorĭ stă turceşte un tatar impasibil, cu o ceaşcă de cafe dinainte şi cu o narghile saŭ un ciubuc. Din cînd în cînd vedem cîte un grup de cadîne strîns învăluite într'un fel de cerşafurĭ albe, nelăsînd să li să vadă decît ochiĭ. Numaĭ cînd sunt pe o stradelă maĭ lăturalnică şi vĕd că nu sunt observate de Tatarĭ şi maĭ cu samă dacă să ştiŭ maĭ frumoase (după gustul lor), îşĭ arată toată figura. Ce vreĭ? Tatare, tatare, dar sunt femeĭ! In părţile lăturalnice, ulicioarele sunt înguste, întortochete şi te ridicĭ pe trepte de piatră într'nn deal de aceste strîmte ulicioare. Oraşul de altfel e situat într'o vale adîncă şi îngustă (Ciurĭuk-Su), mărginită de înalţĭ păreţĭ drepţĭ formaţĭ din stîncĭ călcăroase, din munţĭ jurasicĭ şi cridoşĭ; crida maĭ ales predomneşte. O mulţime de grote bortilesc aceste stîncĭ; unele aŭ servit de locuinţe preistorice, altele maĭ servesc şi astăzĭ. Ceea ce e maĭ interesant de vĕzut în oraş e *Khan Saraĭ*, vechiul palat al Chanilor tatarĭ, astăzĭ un fel de hotel, principal în oraş. Sînt interesante de vĕzut aice: salele haremuluĭ (fără cadîne!). vechile băĭ, cu fîntînĭ curgătoare şi ţişnitoare, cu florării şi maĭ multe sale, în care s'aŭ maĭ pastrat cîte ceva din vechiul aranjament. Este apoĭ o moschee mare şi două mausolee carĭ conţin mormintele Chanilor şi a femeelor lor, precum şi ale maĭ multor demnitarĭ aĭ curţeĭ lor. In drumul spre Bakci-Saraĭ am trecut pe la Inkerman, la poalele Kurganuluĭ Malakow; pe aicĭ, cum ştiĭ aŭ reuşit să treacă Francejiĭ, să suie spre luarea Malakowuluĭ, după teribilul asediŭ de 349 de zile. Sînt îngrozitoare stîncele drepte acoperite încă de ruinele vechilor întărituri şi turnurĭ şi în păreţiĭ cărora sunt sapate de asemenea o mulţime de grote. Aproape de Bakci-Saraĭ am vizitat M-rea Uspenia sapată în păretele stîncos al văiĭ, ca şi chiliele şi maĭ multe paraclise. Te suĭ pe maĭ mult de 400 de trepte; iar chiliele comunică adesea prin strîmte galeriĭ sapate în stîncă. Maĭ departe apoĭ, ne-am suit la Ciufut-Kale („Fortăreaţa Jidanilor") situată pe un platon larg şi înalt, pe care te suĭ prin cărărĭ tăiate adînc în piatră şi prin nenumarate grote ruinate, etajate cîte 2 şi câte treĭ şi comunicînd între dînsele. Odată pe platou, cît vezĭ cu ochiĭ să întind ruinele acesteĭ seculare cetăţĭ, de veacurĭ ruinată şi părăsită. N'aŭ maĭ remas decît 2 familiĭ şi un rabin (om inteligent şi de o cultură aleasă) care serveşte în sinagogă. Aceştia, ca şi vechiĭ locuitorĭ, aparţin secteĭ ebree a *Karaïţilor* (bibliştĭ) opuşĭ talmudiştilor. Aceştĭ Karaiţĭ trăesc astăzĭ în numĕr îndestul de însemnat în Rusia meridională, maĭ ales la Odesa. In mijlocul ruinelor să ridică mausoleul nenorociteĭ princese tatare Nenkegian-Khanim, subiect al uneĭ frumoase legende amoroase. La poalele platouluĭ e *valea luĭ Iosafat* cu un cimitir secular, unde se găseşte şi mormêntul unuĭ chan din sec. XIII (Gherei-Chan, îmĭ pare), care era karaït. Maĭ departe ceva peste o adîncă vale se ridică un uriaş trunchiŭ de con, Tepe-Kermen spre vîrful căruia sunt sapate în păreţiĭ stîncoşĭ peste 10,000 de grote! Înşirate în şirurĭ simetrice, cele maĭ multe aŭ servit de locuinţĭ vechilor trogloditĭ. Maĭ departe, spre sud-est, este grota S-teĭ Anastasia, făcătoare de minunĭ şi vindecătoare chiar şi pentru musulmanĭ, Inserase cînd am revenit la Bakci-Saraĭ, de unde cu trenul ne-am întors la Sevastopol. Aci am găsit sosiţĭ de la Petesburg pe preşedintele congresului (A. Karpiuski) şi alţĭ geologĭ, membrĭ aĭ biurouluĭ. Mîine vom face escursiunĭ în împrejurimĭ: Balaclava, Kersonesul, unde este o importantă stnţiune preistorică şi epigrafică şi M-rea S-t George, unde a fost templul Dianeĭ a căreĭ preuteasă era Ifigenia. Mîne sară plecăm spre Odesa, unde se va închide congresul. Despre Odesa n'am să am nicĭ timpul de a-ţĭ scrie şi nici n'ar face. De şi e cel mai european oraş al Rusiei, dar tocmaĭ pentru aceasta, e prea conoscut şi prea banal. Aşa dar, la revedere în curînd.

Vellea.

Cronica Streinătăţeĭ

Afacerea Dreyfuss a fost reluată în Franţa, cu tot scandalul cuvenit. Venerabilul senator Scheurer-Kestuer a luat în mînă, cu toată desinteresarea afacerea ex-căpitanuluĭ. Şi dacă zgomotul în jurul reluăreĭ judecăţeĭ condemnatuluĭ pentru trădare a luat atîta consistenţă, aceasta se datoreşte tocmaĭ faptuluĭ de maĭ sus.

Din capul loculuĭ senatorul Kestner a respins insinuaţiunea că s'ar fi găsit un individ care ar vrea să ia asupră-şĭ vina şi pedeapsa luĭ Dreyfuss. Nu e vorba de o eroare judiciară prin luarea unuĭ nevinovat drept vinovat, pricinuită din negăsirea adevăratuluĭ vinovat, spune entusiastul apăsător al nenorocituluĭ excăpitan. E vorba numaĭ de netemeinicia dovezilor pe care s'a bazat acuzarea şi condamnarea. Dovezile noĭ pe care le are senatorul Kestner le va înainta ministeruluĭ; eventual va face o interpelare în Senat în această privinţă.

Deocamdată, însă, presa nu discută atît pe Dreyfuss însăşĭ cît pe noul săŭ apărător. O sumă de ziare se aruncă, cu toată furia, asupra bătrînuluĭ senator, a căruĭ bună credinţă nu poate fi pusă la îndoială, tratîndu-l cu invective şi injuriĭ. In special e bănuit de Scheurer-Kestner pentru origina sa germană şi pentru că aparţine religieĭ protestante.

***

Dacă vizita conteluĭ Goluchowskiĭ la Monza, face obiectul de discuţiune a preseĭ europene, aceasta se datoreşte discuţiuneĭ violente ce avut loc în ziarele italiene asupra sincerităţeĭ relaţiunelor Italieĭ faţă de tripla Alianţă, care a precedat această vizită.

La vizita de la Monza, regele Humbert a invitat şi pe primul-ministru Rudini şi pe Visconti-Venosta, ministrul de externe.

Dacă nu s'a discutat la această intervedere dinte regele Italieĭ şi reprezentantul Austro-Ungarieĭ, tratate saŭ combinaţiunĭ diplomatice, totuşĭ s'aŭ schimbat asigurărĭ despre trăinicia relaţiunilor dintre Austria şi Italia. Tripla alianţă nu e zdruncinată.

***

In Serbia noul guvern e atacat cu vehemenţă de maĭ toate ziarele. Radicali se vor întruni zilele aceste în congres, la Belgrad spre a se hotărî asupra atitudineĭ ce au de luat faţă de schimbarea de guvern şi de sistemu ce s'a efectuat. Se vorbeşte ca Nicola Pasicĭ, şeful radicalilor, îşĭ va depune şefia, la acest congres. In cercurile radicalilor moderaţĭ, această ştire a produs o adevărată consternaţiune, dat dind că Pasicĭ servea tot deauna de mijlocitor între palat şi partidul radical. Se crede că odată cu retragerea luĭ Pasicĭ, elementele extreme ale partiduluĭ radical vor căpăta mîna liberă în conducerea întreguluĭ partid.

ULTIME INFORMAŢII

Suveranul la palatul Princiar.

Majestatea Sa Regele a vizitat ĭerĭ după amează palatul princiar din strada Ştefan cel mare.

Condus de d. Steriadi, Suveranul a vizitat toate camerile acestuĭ măreţ palat, a fost foarte mulţumit şi-a felicitat pe arhitectul constructor pentru măestria cu care a executat lucrările de artă din sala coloanelor. E într'adevĕr de o splendoare neîntrecută şi pare că se adeveresc cuvintele d-luĭ Carp,—care a ordonat facerea planurilor—că această sală va fi întrecută în măreţie uneorĭ de sala columnelor din Limoges.

— Doresc, a zis Majestatea Sa, domnule arhitect, ca sala de mîncare să fie maĭ mare şi cu maĭ multe ferestĭ.

M. S. Regina la şcoala de fete „Beilic"

Vizita M. S. Regina la şcoala de fete din Beilic a fost anunţată la ora 2 p. m; M. S. Regina a sosit la ora 3 p. m. Pregătirile făcute în pripă, din cauza nesiguranţeĭ date de ceĭ de la primărie, au avut totuşĭ o reuşită deplină. Pe treptele scărilor de la intrarea principală erau aşezate elevele micĭ cu buchetele în mînă. Regina a primit de la toate buchetelele şi luându-le de mînă s'a suit în salonul de primire, unde corul de fete, sub conducerea institutoareĭ Cihodariu, intonă în mod destul de esact imnul regal.

Regina se încunjură apoĭ de fetiţe, şi le sărută pe toate. La cererea sa de a i se cînta un solo, o fetiţă cîntă cu multă precisiune; apoĭ altă elevă îĭ recită o poesie dedicată «Carmen Silveĭ».

Toată lumea a rămas înduioşată de atitudinea Regineĭ, care a arătat atîta iubire de copiĭ, că nu se îndura a se depărta de micele fetiţe.

Majestăţite Lor Regele şi Regina aŭ transmis călduroase felicitărĭ d-luĭ P. V. Grigoriu, autorul frumoaseĭ ode care s'a recitat la teatru cu prilejul representaţiuneĭ de gală.

După cîte ştim, Suveranul e hotărît să răsplătească cu o însemnată distincţiune fericita inspiraţie a d-luĭ Grigoriu.

D. Eduard Gheleme, taxator la poştă şi la antrepozitele vămeĭ din Galaţĭ, a fost permutat la vama din Iaşĭ.

Cancanurĭ Festivale

Cînd s'a anunţat, ierĭ, sosirea Regeluĭ la tîrgul din abatoriŭ, d. Iorgu Tacu, împrumutînd tonul pe care comanda cînd era feldwebel în garda naţională a strigat:

— Să se scoale boiĭ în picioare că vine Regele!

***

Cîţĭ-va consilierĭ comunalĭ chiamă erĭ, la telegraful din cancelaria abatoruluĭ, pe d. Costache Lepadatu şi-ĭ comunică cum că ţăraniĭ carĭ aŭ adus vite la tîrg, nu vor să plătească întreţinerea. Şi se angajază următorul dialog:

— Pleacă şi nu vor să plătească.
— Reţineţi-ĭ.
— Nu se poate.
— Cum nu se poate? Să trimit oştire?
— Ameninţă că fac revoluţie.
— Atuncĭ... daţi-le drumul!

***

Un cerc de prietenĭ felicitaŭ erĭ pe doctorul Jocu:

— Să trăiască Jocu!
— Vĕ mulţumesc, domnilor, cu atît maĭ mult cu cît viaţa încă înseamnă moartea dobitoacelor.

Ca să se vadă până unde merge răutatea unora, ni e de ajuns de a relata acestea:

Cu ocazia viziteĭ M. S. Regineĭ la şcoala de la Bîrnoskĭ, gurele rele aŭ spus multe. O doamnă directoară, supărată că nu s'a ales scoala ei, a umblat din casă în casă spunînd că pe cînd s'a dus Regina la şcoală, acolo se mătura. Supărarea a fost mare şi ca urmare va fi admonistarea directoareĭ, saŭ destituirea revizoruluĭ şi inspectoruluĭ.

Nimic adevărat din toate acestea. După cele ce cetitoriĭ aŭ cetit maĭ sus, se vede că M. S. Regina a remas pe deplin mulţumită, şi că dar nicĭ directoara, nicĭ celelalte autorităţĭ şcolare nu-şĭ vor atrage de cît graţia Regineĭ.

Zi-ĭ rautate de femee, şi pace!

Erĭ, Mercurĭ, 22 Oct. urmă să se judece la Judecătoria Ocol 2 un proces curios.

Un domn Schwam, cumpărînd portofoliul d-neĭ Iacovitz, falită, găseşte între debitorĭ şi pe d-na Ghibănescu.

Fără altă cercetare, de exactitatea numeluĭ, d. Schwam face proces. Cînd colo, ce era? D-na Iacovitz, din necunoaştore a limbeĭ romîne, şi avînd reĭ scritorĭ în magazie, scrisese din eroare d-na Ghibănescu, în loc de d-na Ghidionescu, care nicĭ nu era măritată.

Afacerea aceacta ne serveşte la următorul învăţămînt: toţĭ cîţĭ avem afacerĭ cu magaziile din oraş să fim foarte circumspecţĭ dacă ne e scris numele ecsact, căcĭ putem păţi cazurĭ ca acesta de maĭ sus.

Complectăm azĭ cele spuse erĭ asupra viziteĭ Regeluĭ la şcoala Normală „Vasile Lupu."

Vizita Regeluĭ s'a făcut la 11 a. m. imediat după Căzărmile de la Copoŭ.

Şcoala era frumos decorată, în genul decoraţiilor de la şcoala militară. M. S. Regele a vizitat cu deamăruntul toată şcoala; s'a interesat de toate şi a exprimat faţă cu toţĭ asistenţiĭ via sa nemulţumire în ceia ce priveşte localul. Majestatea Sa a zis că aceasta nu e clădire, vărîtă în pămînt pe jumătate, şi că chiar în timpul construcţieĭ şi-a exprimat nemulţemirea, cînd a vizitat'o în 1890.

Tot cu această ocaziune M. S. a zis că trebue să fie foarte greŭ de venit iarna la şcoală, *căcĭ e frig*. Tocmaĭ se întîmplase că ierĭ bătea un vînt supţire pe podişul copouluĭ, de-ţĭ frigea pielea; în toate părţile s'a constatat curăţenie, şi bună stare; iar cît priveşte de hrana elevilor, Majestatea Sa a gustat dintr'o mîncărică de cartofe—era Miercurĭ—şi a găsit'o bună, dar... *pipărată*.

Cît despre cîrnăciorii ce i se servisesă, aŭ fost înghiţiţĭ pe neresuflate de unul din generalĭ, ce făceaŭ suita M. Sale.

Eleviĭ apoĭ aŭ făcut defilare cu arme în faţa Regeluĭ şi cu ocazia aceasta Majestatea Sa a constatat că puştile sunt prea marĭ pentru elevĭ şi *că ar trebui schimbate*.

Ierĭ Trib. Iaşĭ s. I. a pronunţat sentinţa în chestia succesiuneĭ Cimara. A respins reclamaţia D-neĭ Evangelina Cimara, considerînd că obligaţia sa de 15000 galbenĭ este o donaţie deghisată. A respins cererea moştenitorilor luĭ Cimara, care susţineau că suma de maĭ sus li se cuvine lor de oare ce ea reprezintă cheltuiala făcută de Cimara pentru a scapa moşia Darabanĭ.

A validat o poprire pentru 130,000 leĭ a d-neĭ Elena Bogdan foasta soţie a d-luĭ M. Sturdza, unul din moştenitorĭ; o poprire a d-neĭ Olga Bartsch pentru 1000 galbenĭ cu procente de 8 la sută pe an de la 1866 şi o altă poprire de vre-o 8 leĭ.

Vizitele M. S. Regineĭ

La ora 11 Regina urma 'să visiteze conservatorul. In urma uneĭ schimbărĭ de program, trăsura regală, în care se afla M. S. Regina cu d-nele Bengescu şi Mavrogheni, urmată de trăsura d-neĭ Haret porneşte spre

Scoala Reuniuneĭ Femeilor Romîne

La scara principală Majestatea Sa e primită de d-na Mîrzescu, în fruntea comitetuluĭ societăţeĭ. D-sa îĭ oferă o frumoasă perină de florĭ şi apoĭ prezintă d-nele din comitet. Pe scara de sus Majestatea Sa e primită de d-na Stamati, directoara şcoaleĭ, care'I oferă un foarte frumos buchet.

M. S. Regina, vizitează în primul loc atelierul lucrurilor de mînă, rămînînd încîntată de execuţia superbă a obiectelor expuse.

Din partea şcoaleĭ se oferă Regineĭ un prea frumos *saché*, pictat admirabil cu inscripţia: *Iubiteĭ Suverane Elisabeta*, lucrat de d-ra Russu, absolventa şcoaleĭ.

M. S. Regina vizitează apoĭ atelierul de lingerie, unde iarăşĭ exprimă mulţumirĭ. Aci M. S. a făcut o comandă a căreĭ natură a scapat din memorie reporteruluĭ nostru. Trecînd apoĭ în dormitor M. S. e încîntată de buna întreţinere a copilelor.

La eşire, M. S. Regina e fotografiată de d-na Fanchette. Maĭ iau loc lîngă Regina, spre a fi fotografiate, d-nele Mîrzescu, Haret, Bengescu, Mavroieni, Bădărău, Castano şi altele ale căror nume ne scapă.

Vizita a durat aproape o oră, după care M. S. a părăsit şcoala, spre a vizita

Institutul de Bine-facere

Aci M. S. e primită de d-na Catargi, care 'I prezintă comitetul acestuĭ institut compus din D-nele Conya, Veissengrün, Castano, etc.

Visitează pe rînd bătrînele asiluluĭ şi camera de mîncare.

Tot aci Regina ascultă un copil al d-luĭ Konya declamînd *Latina Gintă*, şi d'aci se îndreaptă

La Treĭ-Ierarhĭ

Trăsura Regineĭ şi a miceĭ suite porni la biserica Treĭ-Ierarhĭ la 11 oare. Public numeros aştepta pe piaţa bisericeĭ şi un „ura" puternic isbucni la apropierea trăsureĭ.

Vizita Regineĭ—a doua vizită făcută bisericeĭ—trebuia să aibă un caracter cu totul particular. Insoţită de damele de onoare şi d-nele Haret şi Bădărău, M. S. urcă scările bisericeĭ unde aşteptaŭ fraţiĭ Lecomte de Nouy, arhitectul şi pictorul, cum şi d. Jules Brun, publicist. Cîţĭ-va ziaristĭ aşteptaŭ să iea loc în urma suiteĭ, dar d. de Nouy le închise trecerea. M. S. Regina însă recunoscînd pe colaboratorul nostru A. Steuerman, dispuse să se lase liberă trecerea şi mica adunare intră sub bolţile răsunătoare ale fermecătoareĭ bisericĭ. Prima încercare fu răsunetul mareĭ uşĭ de bronz. Sunetul închiderii repercutat şi resfrînt de zidurĭ se auzi vibrînd aproape două minute. Regina stă extaziată în faţa magicelor zidurĭ şi zugrăvelĭ. Un moment ea dădu drumul glasuluĭ, note de gamă răsunară adînc şi încîntător sub marile bolţĭ bizantine.

Mozaicul din dreapta, deasupra scăriĭ de piatră, fu maĭ ales obiectul uneĭ viĭ admiraţiunĭ. Rînd pe rînd se analizară şi se admirară zugrăvelile sfinte. In taina rece a bisericeĭ d. Jules Brun a fost invitat să cetească un sonet avînd ca subiect: vizita Regeluĭ Carol la biserica Treĭ-ierarhĭ. Sonetul frumos îl vor găsi cetitoriĭ la ediţia viitoare a «Opinieĭ».

Aproape un ceas Regina stătu în contemplare în faţa măreţĭ bisericĭ. Era transportată şi nu găsea cuvinte să'şĭ exprime mulţămireă;

—Vor veni străiniĭ să ne admire bisericile, fiţĭ sigurĭ, zise M. S. la plecare, întinzînd mîna fraţitor Nouy.

Se pare că vizita aceasta a fost una din cele maĭ impresionante pe care le-a făcut Regina.

D'aci cortegiul regal se îndreptă spre Palatul comandamentuluĭ la 12-10 minute.

M. S. Regele la sf. Spiridon

La ora 10 precis, Majestatea Sa soseşte la spitalul sf. Spiridon.

La întrarea principală a bisericeĭ se află d-niĭ Macry, Şendrea şi Botez epitropĭ. şi d. N. Pogonat, directorul epitropieĭ.

Biserica e foarte frumos decorată înăuntru peste tot cu brad şi steagurĭ.

De asupra uşeĭ pridvoruluĭ se observă, printre ghirlănzile de frunză de stejarĭ, iniţialele M. S. Regeluĭ şi Regineĭ, făcute cu mult gust din florĭ.

Turnul clopotniţeĭ este de asemenea frumos decorat cu brad. Deasupra arcadeĭ porţeĭ, la stradă, cît şi în partea dinspre ogradă, sunt aşezate iniţialele MM. LL., din florĭ, ca şi cele de deasupra întrăreĭ pridvoruluĭ.

Sălile bolnavilor, în loc de orĭ-ce alte decoraţiunĭ, strălucesc printr'o curăţenie ideală.

Cu deosebire bucătăria şi spălătoria cu abur, pe lîngă decoraţiile cu verdeaţă, produc cea maĭ frumoasă impresie prin strălucirea şi curăţenia vaselor, maşinăriilor şi celorlalte ustenzile.

Se poate zice, cu drept cuvînt, că tot meritul revine onestuluĭ şi neobosituluĭ intendent, d-l Dimitrie Neculcea.

După prezentările personaluluĭ medical, M. Sa se întreţine cu d. Macry, şi apoĭ se începe vizita secţiunilor medicale. Rînd pe rînd Majestatea Sa vizitează secţia chirurgicală de sub conducere ad-luĭ D-r Bottez, secţia medică II-a, de sub conducerea d-luĭ d-r Negel, secţia clinică de sub direcţia d-ruluĭ Sculy şi secţia dermatologică de sub direcţia d-luĭ d-r Ţaranu. In secţia chirurgicală Majestatea Sa e condusă de d. d-r Apoteker.

Majestatea Sa se interesează de aproape de starea bolnavilor şi despre fundatoriĭ instituţiuneĭ.

M. Sa vizitează de aseminea bucătăria.

După o vizită de 20 de minute M. Sa pleacă de la Epitropie.

D. D-r Sculy în tot timpul se întreţine cu d. Haret, indicîndu-ĭ inbunătăţirile necesare. De aseminea d. Sculy, cere ca d-r Apotecker să fie plătit de stat conform prevedereĭ budgetare.

BERĂRIA CENTRALĂ

In fie-care seară orchestra sub conducerea celebruluĭ violonist profesor *V. Borteanu* **si a decanuluĭ artiştilor ieşenĭ** *Ionică Barbu*.

Bere *Zimbru*, **Bere** *Peleş*, **(Oppler). Bere** *Bavareză*.

Fotografia „Chaland"
Str. Lăpuşneanu
vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya
Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ. Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelieruluĭ: Esecutare artistică şi preţurĭ convenabile.
Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

Dimineaţa şi Seara
Calde din Cuptor
se scoate
Chifle, Franzele, Cozonacĭ, etc.
la
Prima Franzelerie de lux
Str. de Sus 168 **Ferd. Szakmáry** Str. de Sus 168
Premiat de 2 orĭ cu medaliĭ de aur

34 Strada Romînă 34

Se primesc copiĭ internĭ cu preţul de **40 leĭ lunar**. Conversaţia în casă e în limba *Germană* şi *Francesă*. Ingrijirea cea maĭ conştiincioasă.
Să predă şi lecţiĭ de Piano.

In Calendarul
„DACIA"
pentru anul 1898
Se primesc pentru ultimele pagine:
ANUNCIURĬ şi RECLAME
Doritoriĭ să pot adresa pînă la 25 Octomvrie la tipografia „Dacia" str. Golia.

Banca Agricolă—Bucureştĭ
AVIS
Se aduce la cunoştinţa generală că Banca Agricolă (Centrala Bucureştĭ) şi-a mutat biurourile cu începere de Lunĭ 13 Octombrie 1897, în Palatul Băilor Eforieĭ, Bulevardul Elisabeta.
Direcţiunea.

Farmacia Andreĭ Cruceanu
din
TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a ser vi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ
Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărău, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Şarat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Şarat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

LEGĂTORIA DE CĂRŢI
şi
Incadrare de Tablourĭ
a tipografieĭ „Dacia"
Iaşĭ, 42 Strada Golia, 42.

Execută, cu cea maĭ perfectă acura teţă şi promptitudine toate lucrările aingătoare de această branşă.

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ
pentru
ŞCOALELE ROMÂNEŞTI
Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.
Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).
PREŢUL 5 LEI
Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

Agenţia Teatrală
28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentrn ziarul *„L'Indépendance Roumaine"* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames"*, *„Les petites Gravures"* şi *„La Confection"*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

---

LIBRARIA şi PAPETERIA
TH. P. MAXIMOVICĬ
IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

D. S. IONESCU
FRISER - PARFUMER
Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII
NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULINĂ
(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ
preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ
1 LEU FLACONUL

Dacă voiţĭ să beţĭ o cafea bună şi higenică cereţĭ la toate băcăniile NUMAI

CAFEA REGALA
La fabricei A. WEINREB din Iaşĭ
Premiată la expoziţia din Paris 1889 cu MEDALIE DE ARGINT

Singurul surogat SPORNIC şi NUTRITIV care dâ cafeleĭ o AROMĂ şi un GUST FOARTE PLĂCUT. Analizele celor maĭ marĭ chimiştĭ aŭ gâsit-o cea maĭ PERFECTĂ şi CEA MAI HIGIENICĂ.

1000 vedre VIN de COTNARI

Recolta 1886, din pivniţa Roznovanu de vînzare. A se adresa strada Assachi No. 12.

Dimitrie Greceanu
Avocat
Strada Asachi

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ" „GENERALA" *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"
de la COPOU, lîngă Iaşĭ
proprietatea d-luĭ ***Ión S. Ionescu***

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille,* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

„DACIA"
TIPOGRAFIE-EDITOARE
Strada Golia 42—IAŞI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURI
Borderourĭ şi Compturĭ
Cărţĭ de vizită
REVISTE LITERARE ŞI ŞTIINŢIFICE
în orĭ-ce format şi limbă
Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare
TEZE
SCRISORI COMERCIALE
Cărţĭ-adrese
BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE
MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE
în diferite culorĭ şi mărimĭ
etc. etc. etc.

ETICHETE
Bilete de logodnă şi de nuntă
MENIURI
CĂRŢI DE ABONAMENTE
CIRCULĂRI
CONDICI à SOUCHE
BILETE FUNERARE
FELICITĂRI
CĂRŢI DIDACTICE
CONDICI şi REGISTRE COMERCIALE
etc. etc. etc.

La Librăria
Th. MAXIMOVICI
din Iaşĭ, strada Golia
Se primesc abonamente la ziarul
„TRIBUNA"
din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru	1 an	40 leĭ
«	6 lunĭ	20 «
«	3 lunĭ	10 «

DE INCHIRIET

Renumita grădină „Chateau aux fleurs" impreună cu o pivniţă foarte vastă şi o odaie-bufet.

Pentru informaţiunĭ a se adresa d-lu Administrator al tipografieĭ „Dacia".

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA", Tipografia-editoare Str. Golia.—Iaşĭ.

ANUL I No. 146 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — SÎMBĂTĂ 25 OCTOMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an in ţară 30 leĭ; in streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In străinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

PLECAREA SUVERANILOR

După Serbătoare

Ca în strĕvechile poveştĭ despre timpurile eroice ale neamuluĭ romînesc, fericiţiĭ moştenitorĭ aĭ sceptruluĭ luĭ Ştefan şi Mihaiŭ aŭ fost primiţĭ în Iaşĭ ca într'un cadru de feerie.

S'aŭ uitat pentru moment luptele carĭ ne divid, s'a pus surdină jaleĭ care ne covîrşeşte şi s'a suspendat viaţa de toate zilele – pentru a serbători pe auguştiĭ oaspeţĭ cu splendoarea la care are dreptul printre Romînĭ cel dintîiŭ din neamul nostru.

Am acoperit adînca noastră mizerie cu ghirlande de verdeaţă şi am curmat orizontul cu un cer de buchete - căcĭ e datină să nu'ţĭ arăţĭ rănile în zile de sĕrbătoare.

Şi Suveraniĭ, fericiţĭ de fericirea aparentă a poporuluĭ, aŭ simţit crescîndu-le inima în contact cu inimele noastre. Dar în concertul acesta de adîncă simpatie, ochiul pătrunzător al Domnitoruluĭ a zărit zdreanţa pe care o masca haina de serbătoare — şi Regina, graţioasă ca o femee şi sensibilă ca o poetă, nu în tot d'auna a reuşit să'şĭ ascundă mila sub farmecul surîsuluĭ eĭ blond.

Amintire neştearsă va lăsa la Iaşĭ vizita de acum a Suveranilor. S'a produs cu prilejul acesta o caldă apropiere între popor şi Rege — apropiere care a dat caracter de intimitate convorbirilor dese şi interesante dintre şefulStatuluĭ şi reprezentanţiĭ diferiţelor stărĭ sociale.

S'aŭ expus toate doleanţele, s'aŭ învederat toate păsurile şi pînă la oare care punct s'aŭ discutat chiar soluţiunile potrivite pentru a îndrepta starea de lucrurĭ în potriva căreia ne plîngem cu toţiĭ de o potrivă.

Pînă şi copiiĭ aŭ avut momentul lor de solemnitate în mijlocul festivităţilor de zilele acestea. Intruniţĭ, la palatul comandamentuluĭ, în jurul mameĭ auguste care 'şĭ a închinat restul zilelor celeĭ maĭ pasionate iubirĭ pentru copiĭ — miniaturile acestea drăguţe carĭ amintesc îngeriĭ de pe bomboniere aŭ scuturat, sub un potop de sărutărĭ, fulgiĭ de argint pe carĭ zăpada vrîsteĭ 'ĭ a aşezat în părul Regineĭ.

Şi copiiĭ săracilor n'aŭ fost lipsiţĭ de condiţiunea fericită de a vedea în mijlocul lor, ca acasă, pe Suverana numaĭ inimă, ale căreĭ calităţĭ superioare aŭ robit pe toţĭ ceĭ carĭ ştiŭ să înţeleagă.

La o şcoală primară de fete se făcuse cerc în jurul Regineĭ. Sutele de copilişe se înghesuiaŭ aşa ca să prindă un cuvînt saŭ să soarbă o privire din ochiĭ de mamă duioasă a Suveraneĭ, încît stăpîna înaintea căreia se prosternă cu respect o naţiune, nu maĭ putea respira în situaţia-ĭ de prizonieră a copiilor.

În fine, în rîndul din urmă, o fetiţă care abia se putea zări dintre bucle, plîngea:

— Vreaŭ să văd şi eŭ pe Regina!

Regina, maĭ graţioasă de cît în tot d'auna, deschide rîndurile la auzul copileĭ, şi aplecîndu-se spre ea, îĭ zice blînd şi cu lacrămĭ de tandreţă în voce:

— Eŭ sunt Regina, drăguţă. Îţĭ plac?

Şi copila, aiurită de confuziune, îngînă un „da" timid, pe cînd pometele obrazuluĭ 'ĭ se colorează purpuriŭ.

— Sărută-mĕ, dar, îĭ zice Regina cu o graţie fermecătoare. Şi fetiţa, amestecînd părul eĭ de înger plăviţ cu beteala de argint a Suveraneĭ, o sărută cu lacomă voluptate.

In vremurile grele prin carĭ trecem, cînd probleme hotărîtoare pentru viitorul nostru se desbat cu aprindere, vizita Suveranilor a reîncălzit inima credincioşilor sĕĭ supuşĭ şi a întărit o dată maĭ mult legăturile dintre popor şi dinastie.

Naţiunea care plînge cu Suveranul sĕŭ — cum a plîns poporul romîn în timpul de restrişte, şi care se simte fericită de bucuria pe care o provoacă devotamentul sĕŭ nemărginit, e o naţiune de aleşĭ — şi viitorul e al nostru.

G. Rădulescu.

?

Ni se comunică din Kişineŭ următoatoarele detaliĭ, interesante din oare-carĭ puncte de vedere, în privinţa neaşteptateĭ misiunĭ a d-luĭ Constantinovicĭ, guvernatorul Bassarabieĭ, la Iaşĭ.

Duminică încă, nu se ştia nimic prin Kişineu despre această misiune. Prin localurile publice şi chiar prin unele culise din clasele inalte ale mareluĭ oraş basarabian, se discuta cu oare care ironie despre pregătirile ce se făceaŭ la Iaşĭ pentru primirea *monarchuluĭ din micul regat vecin,* **espresiĭ consacrate prin sferele oficiale ruse maĭ înalte.**

De odată, însă, pe la 9 ore sara, in clubul nobilimeĭ se respîndeşte o veste: guvernatorul primise un ordin direct de la imparatul Neculaĭ ca *numaĭ decît* **să plece la Iaşĭ pentru ca a doua zi, lunĭ, să se găsească la gara din capitala Moldoveĭ ca să salute pe suveraniĭ Romînieĭ.**

Ordinul era atît de urgent încît bietul guvernator a fost silit să anine vagonul seu la un tren de marfă, singurul care pleca la ora 10 noaptea din Kişineu, ca să ajungă la 5 ore dimineaţa la Ungheni şi de aicĭ împrumutind ceĭ maĭ bunĭ caĭ aĭ d-luĭ Buznea, să poată sosi în goană la 7½ ore dimineaţa în Iaşĭ.

Se ştie, că la întoarcere, s'a pus la dispoziţia d-luĭ Konstantinovicĭ un tren special.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Post testum. „A fost un vis şi visul trece" sună romanţa veche.

Aşa a fost.

Vă maĭ aduceţĭ aminte? Ceremoniĭ, salve, armate, arcurĭ, turnurĭ, luminĭ, trăsurĭ, decoraţiĭ, certe studenţeştĭ, edilĭ aferaţĭ, reprezentaţiĭ de gală, poliţaĭ, banchete — pe urmă?

Doĭ suveranĭ, un rege cărunt, o regină cîntăreaţă, figurĭ populare, simpatice, une-orĭ iubite, încunjurate de aureola vristeĭ şi faptelor — pe urmă?

Serbărĭ, muzicĭ, torţe, discursurĭ, delegaţiĭ, recepţiĭ, — şi plecarea.

De acum s'a sfîrşit. Oraşul, saracul şi pustiul oraş, îmbrăcat o zi în haină de paradă, în brad, în steagurĭ, s'a trezit astăzĭ, dimineaţa, acelaşĭ oraş sărac şi nenorocit, fără apă, fără uliţĭ, fără administraţie: oraşul d-luĭ Ganea, oraşul d-luĭ Tacu.

Consiliul comunal şi administraţia aŭ gemut într'un oftat de mîntuire şi mulţămire care însamnă: de acum suntem noĭ, iarăşĭ noĭ stăpînĭ peste tot, suntem noĭ ceĭ de ierĭ cum zice un vers al uneĭ alte romanţe, suntem noĭ simpliĭ şi încapabiliĭ, pe care ne doboară neputinţa noastră îngreuiată de.... crucĭ.

Vor atîrna în adevăr multe crucĭ pe piepturĭ, ca semn că visul s'a sfîrşit, parada s'a stins zgomotul a murit.

Carmen Sylva şi politica

Despre Regina Romînieĭ s'a vorbit mult şi mult se va vorbi: pentru cuvîntul că ea a ştiut să bată un drum neumblat încă, a avut darul se umple maĭ bine de un sfert de veac cu numele Sĕu şi să Se ridice, deşi Regină, la înălţimea unuĭ cugetător care nu gîndeşte numaĭ prin prizma falşeĭ filozofiĭ de Suverană ci prin acea de om şi filozof.

De altfeliŭ „Istoria" a găsit subiectul înregistrat în viaţa tuturor Suveranelor, chiar dacă ele n'au întocmit poeme, drame şi romane demne de orĭ ce scriitor suveran. In politica tuturor statelor femeile domnitoare şi-aŭ găsit locul lor, rolul lor.

***

Care va fi, în viitor, concluzia roluluĭ politic al Carmen Sylveĭ? Lucrul e hotărît pîn'acum şi indiscreţia gazetărească nu va trage încheierĭ aci. Ceea ce însă vom releva – în spaţiul uneĭ coloane — e situaţia „partidelor" politice faţă de Regina. Nu drept vorbind a partidelor ci a reprezentanţilor lor.

Carmen Sylva, femee cu merite şi cu marĭ însuşirĭ literare s'a văzut uneorĭ atacată din motive de care nu era vinovată; seninătatea în care plutea fantazia de scriitoare a fost adeseorĭ întunecată de noriĭ certelor politice; nevinovată, a fost une-orĭ mînjită prin intenţiĭ meschine.

Vom cita cazul — cunoscut în deajuns — al broşuriĭ d-luĭ Delavrancea, reproduse în „Voinţa Naţională", prin 1892: vreme de opoziţie colectivistă.

***

Fascicula „Bucarest" în care Regina face descrierea tipuluĭ romînesc, dîndu-şĭ părerea asupra moravurilor şi datinelor noastre a fost obiectul unor nemiloase atacurĭ. Era «logic»: Regina îşĭ permite în acea descriere să zugrăvească în mod puţin măgulitor unele adevărurĭ crude din obiceiurile noastre şi ale femeilor noastre.

Cu privire la elementul femenin va fi odată mult de scris asupra filozofieĭ la care aŭ adus ele pe Carmen Sylva. La audienţa studenţească, în vizita de acum făcută Iaşuluĭ, ziarele ne comunică un comentariŭ sever al Regineĭ faţă de feminitatea bucureşteană:

— Aşĭ dori să fie la Bucureştĭ aşa de puţine balurĭ ca la Iaşĭ.

***

Cu deosebire a dat locurĭ unor violente atacurĭ publicarea nuveleĭ „Răzbunarea". Delavrancea îşĭ găsise calul de bătaie în calul popeĭ care intră în biserică.

Nuvela e în adevăr crudă, ea cuprinde, scene înfiorătoare şi e din cale afară izbitoare scena în care descrie — numa'n treacăt — Năvala preotuluĭ în biserica satuluĭ, prigonit de călăreţ. Cît de sugestivă însă şi cît de intensă e descrierea în toată lungimea eĭ! Delavrancea maĭ mult politician în opoziţie, decît literat estetician, n'a văzut nimic în „Răzbunare" de cît grozăveniĭ, neadevărurĭ, însinuărĭ de „vendetta" romînească. Şi în broşura „Carmen Sylva şi Romîniĭ" scriitorul „Voinţeĭ Naţionale" tratează pe Regina poietă cu grosolane violenţe. După fie-care period, criticul urează sănătate Majestăţiĭ, după ce conchide că nu ne-a cunoscut, nu ne-a studiat, nu ne-a iubit — ci pururĭ ne-a „dispreţuit" Carmen Sylva.

*

Caragiale scriitor „conservator" a judecat însă altmintrelea; a judecat cu mintea de artist şi cu inima de literat. El a tradus nuvela „Răzbunarea" în romîneşte în graiul atît de talentat şi de fecund al maestruluĭ prozeĭ romîne. Şi din traducerea luĭ Caragiale noĭ ne-am convins că nuvela Carmen Sylveĭ în afară de orĭ-ce cuprins este o bucată excelentă şi superioară, ne-am convins că Regina Elisabeta pentru marĭ virtuţĭ literare merită măcar atît: să nu fie tîrîtă în vîrtejul şi în noroiul politiceĭ de partid; E bine că aceasta se datoreşte unuĭ scriitor „conservator."

Blag.

AFACEREA DREYFUS

Reluarea afacereĭ. — O nouă broşură a luĭ Lazare. — Articolul luĭ Cassagnac. — Intervievul luĭ Clémenceau. — Scheurer Kester la miniştriĭ. — Actele prezentate.

Veşnic chestiunea Dreyfus în Franţa. Jurnalele nu se ocupă de cît de dînsa actualmente. Bernard Lazare, care a publicat deja, acum un an, o broşură în favoarea ex-căpitanuluĭ, îşĭ propune să scoată acum o a doua broşură, în care va duce mărturiile a 8 experţĭ-caligrafi, că borderoul, actul principal pe care s'a bazat acuzarea, nu era scris de mîna luĭ Dreyfus. Dintre experţĭ 2 vor fi englejĭ, 2 americanĭ, 1 şviţerian, 1 belgian şi 2 francejĭ din carĭ unul Gabriel Monod, membru al institutuluĭ.

Interesant, din toate punctele de vedere, în privinţa feluluĭ cum a fost judecat, Dreyfus, e articolul luĭ Cassagnac, apărut, zilele acestea, în *Autorité*:

«Singur, contra tuturor, scrie jurnalistul bonapartist, am avut curajul, de a da pe faţă neregularităţile înspăimîntătoare ce s'au comis cu ocazia condamnăreĭ luĭ Dreyfus. Omul acesta a fost dezonorat şi ucis moralmente pe baza unuĭ act secret, care n'a fost comunicat nicĭ apărăreĭ nicĭ acuzatuluĭ. Cu toate că opinia publică nicĭ n'a vrut să ştie de acest lucru, eu am rădicat de îndată protestul meu împotriva acesteĭ abaterĭ uricioase de la lege. O atare procedare poate fi bună cel mult pentru nişte selbateci; în vremurile noastre nu e permis ca un om să fie nimicit în atare chip. Orĭ-ce condemnare, în întunerec, fie ea pornită din cele maĭ nobile mobile, nu poate fi de cît un omor judiciar. Vroim lumină».

«E ceva fabulos şi ne maĭ auzit ca să se refuze apărăreĭ şi acuzatuluĭ dreptul de a lua cunoştinţă de actul principal pe baza căruia a fost condemnat. Să nu mi se vorbească de secrete de stat. Aci e laşitatea. Cînd m'am rîdicat cu putere în contra acestuĭ metod noŭ în justiţie, m'am lovit de părerile preconcepute ale publiculuĭ. Dreyfus e evreŭ; trebue să fie decĭ vinovat. De bună samă eŭ nu iubesc pe evreĭ. Fiind-că cineva e evreŭ nu urmează, însă, de aicĭ că e şi trădător de ţară. La noĭ opinia publică nu-şĭ iea osteneala de a maĭ gîndi. Pentru simplul cuvînt că am arătat că procedura în procesul luĭ Dreyfus n'a fost regulată, mi-am atras nenumărate scrisorĭ înjurioase. Şi, cu toate aceste, vă puteţĭ închipui ceva maĭ groznic de cît putinţa uneĭ erorĭ judeciare? Gîndul numaĭ la aşa ceva, mă face să înlemnesc de groază. Reluarea judecăţeĭ e inevitabilă. Nu cu uşĭ închise! Nu cu acte secrete! Ci lumină deplină pentru el şi pentru noĭ».

***

In noul săŭ ziar *Aurore*, Clémenceau relatează despre intervorbirea ce ar fi avut'o cu senatorul Scheurer-Kestner. Venerabilul senator declară că el cunoaşte acum tot adevărul. Iel e hotărît de a merge până la capăt. Dreyfus e după părerea luĭ Scheurer opera uneĭ groznice erorĭ juidciare.

Nu putem să ne gîndim, de cît cu groază, zice Clémenceau, la torturile pe carĭ le-a îndurat, fără nicĭ o vină, acest nenorocit. Scheurer ar fi zis către Clémenceau: „Am luat asupră-mĭ datoria de a aduce dovezĭ. Sunt acuzat că procedez încetinel. Ce s'ar fi zis, însă, despre mine, dacă aş fi eşit la iveală cu această chestiune, înainte de a poseda eŭ însu-mĭ convingerea puternică, pe care o am azĭ. Trebuiam să aştept până ce-mĭ va fi clar totul».

„Nu-mĭ este în putinţă de a spune tototul, înainte de a se fi îndeplinit oarecarĭ condiţiunĭ. Puţină răbdare. Nu va maĭ trece multă vreme. Singur simţimîntul datorieĭ m'a adus pe această cale spinoasă. Dispreţuesc insultele şi îmĭ voĭ urma fără încunjur drumul. Lumea mă va putea judeca numaĭ atuncĭ, cînd voĭ fi spus tot ce am avut de spus".

***

O telegramă din Paris ne anunţă că vice-preşedintele Senatuluĭ Scheurer-Kestner, continuă cu energie acţiunea sa în senzul revizuireĭ procesuluĭ luĭ Dreyfus.

Iel a vizitat ierĭ pe ministrul de justiţie şi azĭ pe cel de războiu, expunîndu-le materialul pe baza căruia şi-a format convingerea despre nevinovăţia luĭ Dreyfus. Nu se cunoaşte, încă, conţinutul actelor prezentate.

FEREDEUL TURCESC

Origina clădireĭ remîne să fie aflată de cercetărĭ istorice, căcĭ versiunea Cronicarilor că Feredeul Turcesc ar fi fost clădit de Vasile Lupu Voevod, pare că a fost desminţită de următoarele două fapte:

1). Feredeul era compus din două părţĭ: Baea pentru barbaţĭ şi baea pentru femeĭ. Apartamentul băeĭ pentru femeĭ avea o faţadă de vre-o 3 metri maĭ retrasă de la strada «Mitropolieĭ» de cît apartamentul pentru barbaţĭ, de şi era alipit de el. Nivelul pavimentuluĭ era maĭ înalt de cît acel al apartamentuluĭ barbaţilor. Pe cînd ferestrele de jos ale acestuĭ din urmă erau aproape îngropate în stradă, ferestrele de la apartamentul femeelor erau cu 1 m. 40 c. m. maĭ sus de cît strada. Felul zidărieĭ, adică tencueala la apartamentul femeelor, nu semăna cu al celuĭ-lalt apartament, fiind lipsit de cărbunĭ pisaţĭ. In genere se putea recunoaşte că apartamentul băeĭ pentru femeĭ a fost clădit în urmă, şi că cel-alt apartament este mult maĭ vechiu.

Nu se găseşte pe nicĭ un uric, hrisov sau cronicar, prin cîte s'a căutat până acuma, vre-o indicaţiune că cineva, în urma luĭ Vasile Lupu Voevod, să maĭ fi alipit vre-o bae pe lîngă cea făcută de acesta, dar se zice că Vasile Lupu Voevod ar fi făcut o bae.

Ce motiv putea avea acest Voevod atît de iubitor pentru frumos, să facă o bae compusă din 2 părţĭ din care o parte să corespundă la un nivel foarte jos de stradă şi alta la un nivel cu aproape 1. m. 50 c. m. maĭ rîdicat, de şi ambele părţĭ aveau faţada rîdicată către acelaşĭ drum?

Inginerul Savul, care făcuse proectul de restaurare, conchide că Vasile Lupu Voevod găsise deja baia şi anume apartamentul ce în urmă serveaŭ numaĭ pentru barbaţĭ, şi că n'a făcut de cît a reparat vechia bae şi a maĭ făcut o bae destinată femeelor.

2) Judecînd după clădirele făcute de el (Treĭ Erarhĭ), sala Gotică etc) V. Lupu Voevod, avea tendinţa de a da stiluluĭ bizantin o dezvoltare cît se poate de mare. Această tendinţă se găseşte exprimată maĭ ales pe exteriorul clădirilor. Orĭ, feredeul turcesc nu numaĭ că nu purta nicĭ o urmă sau asemănare cu stilurile intrebuinţate pe timpul luĭ Vasile Lupu Voevod, dar era lipsit de ornamentaţiunĭ afară de liniile arhitectonice strict necesare. O cuvetă de marmură din apartamentul femeelor este unicul obiect care este ornamentat şi sculptat, maĭ deosebit în desenurĭ obişnuite la stilulul Rococo.

3) Inginerul Savul, cercetînd de aproape clădirea feredeuluĭ turcesc, a rămas uimit de asemănarea perfectă a acesteia cu băile Romane de pe timpul Imperatorilor, după cum se obicĭnuiau a se face de ceĭ bogaţĭ.

Incăperile feredeuluĭ turcesc se asamanau perfect cu ale băilor romane, atît în ce priveşte forma, dimensiunele, destinaţia cît şi instalaţia. Reproducem după memoriul aceluĭ inginer următoarea comparaţiune de distribuţia camerilor:

Feredeul turcesc din Iaşĭ	*Băile Romane de pe timpul Imperatorilor.*
1) *Sala de desbracat.*	1) *Apodyterium* o sală mare în care vizitatoriĭ se desbracau.
2) *Camera spălăturilor răcĭ* şi a căzilor cu apă rece.	2) *Frigidarium.* Sala spălăturilor recĭ şi a basenurilor cu apă rece.
3) *Sala* cu un aer maĭ cald *pentru pregătirea intrăreĭ* în camera aburilor. In această sală se efectuează, spălăturile cu apă caldă şi sopon, fricţiunile şi masajul comun. Se află şi o cadă de piatră aşezată cu fundul pe paviment.	3) *Tipidarium şi Frictorium* o sală spaţioasă, cu temperatura maĭ urcată spre a pregăti omul pentru băile ferbinţĭ. In această sală se răcoreau cu apă călduţă ceĭ eşiţĭ din baia ferbinte şi se supuneau masagiuluĭ şi fricţiunelor. Erau pe acolo şi căzĭ de piatră cu apă călduţă aşezate cu fundul pe paviment.

4) *Camera cu aburĭ sau cu aer ferbinte* avînd un lighean de marmoră pentru răcoririĭ.

5) *Camera cu căzile cu apă caldă şi rece.* Există 3 de asemenea căzĭ din care una este de metal.

6) *Camera cuptoruluĭ şi a cazanuluĭ de aburĭ:* Toate încăperile sunt boltite.

7) *Pavimentul* (dușameaua) tuturor camerilor este de plăcĭ (lespezĭ) de piatră și marmură susținute prin niște pilaștri și arcurĭ de zid aflate sub teren, golurile dintre ele servind de calorifere.

4). *Caldarium*, camera băeĭ ferbinți unde vase cu apă călduță serveau pentru răcoririĭ și pentru saturarea aeruluĭ cu apă.

5) *Vasarium*, o încăpere în care 3 vase marĭ de aramă erau superpuse unul peste altul.

Cel din jos expus direct foculuĭ, da apă ferbinte, al doĭlea, încălzită puțin iar al treilea apă rece.

6) *Hyppocaustium* camera cuptoruluĭ.

7) *Pavimentun* tuturor camerilor era de lespezĭ, de marmoră saŭ de mosaic susținute prin pilastri și arcurĭ de zid aflate sub teren; parte din aceste arcade micĭ serveau de canalurĭ calorifere. Cîte o dată între arcade și paviment se maĭ afla întrepus un alt paviment formînd astfel cu cel de sus un spațiŭ de aer pentru temperarea căldureĭ.

Rămîne stabilit că așa zisul feredeŭ turcesc din Iașĭ era o bae romană și indeferent de timpul cînd a fost construit, ne mărturisește că deja pe timpul domnieĭ luĭ Vasile Lupu Voevod aveam o bae de acelaș sistem ce 'l aveaŭ și Romaniĭ și care în Anglia a fost introdus de Richard Barter și Urquhart în 1856, respîndindu-se acolo cu o iuțeală mare sub denumire de băĭ—Iric-Romane.

Feredeul turcesc aparținînd statuluĭ, camera deputaților în urma inzistențeĭ luĭ Mihail Cogălniceanu l'a trecut în proprietatea comuneĭ Iașĭ ca un monument istoric de cultura noastră din trecut. Proiectul inginerului Savul aprobat de consiliul comunal și de minister avea de scop restaurarea acestuĭ feredeŭ roman.

Lucrarea a fost dată în licitație antreprenoruluĭ Vălescu, însă în urma unor intrigĭ și nepriceperĭ s'a desființat totul și s'a construit o clădire nouă care presintă cu totul altă ceva de cît vechiul monument cultural al Iașuluĭ.

Un sfat pe zi.....

Domnuluĭ primar,

Sunt invitațiĭ carĭ, nefiind politicoase, ating.... limita contrarie. V.

Anarchiștii din Spania

Guvernul spaniol a aprboat raportul autorităților din Barcelona recomandînd punerea în libertatea a 29 de anarchiștĭ.

Acești anarchiștĭ vor rămîne sub supraveghiarea poliției.

Alțĭ 73 de anarchiștĭ vor fi expulsațĭ.

Charles premier

à l'Eglise des Trois Hierarques

Jassy, 21 Octobre 97.

Ce temple est vêtu d'or du sommet à la base;
L'abeille y volerait comme au rayon de miel;
Et mille Bienheureux furent ravis au Ciel,
Que l'artiste fixa sur le fond de topaze:

Solitaires, martyrs et vierges en extase,
Le Précurseur farouche et l'ange Gabriel,
Et — cohorte sacrée attentive à l'autel —
Les Saints guerriers, debout près de l'iconostase.

Mais la porte de bronze a tourné sur ses gonds;
Les échos de la nef se réveillent, profonds;
Et, comme dans un camp à l'heure des alarmes,

Saint Georges dit: „Qui vive?" — Et l'or de la paroi
Me montre les Guerriers qui présentent les armes,
Quand une voix répond: „Chrétien, soldat et roi!"

Jules Brun.

Arte-Litere-Științĭ

Agenția teatrală roagă pe persoanele carĭ aŭ rețînut locurĭ pentru reprezentațiile d-neĭ Réjane să'și scoată biletele pînă Miercurĭ, 29 Octombrie, căcĭ de la acea dată agenția va dispune de ele cum va crede de cuviință.

***

A apărut în editura librărieĭ Stork & Müller din capitală: *Către un nou ideal* de N. Filipescu. Prețul 2 lei.

***

Producțiunea dată erĭ la conservator în onoarea M. S. Regineĭ a avut următorul program:

1) **Caudella**. Imn regal, *Orchestra Conservatoruluĭ*
2) **Henselt**. Studiu pentru Piano, D-ra *N. Dogar*
3) **Verdi**. Cavatina de Traviata. D-ra *O. Mihailescu*
4) **Coșbuc**. Trei Doamne, D-nul *Carp*
5) **Raff**. Plaisanterie musical pentru Piano, D-ra *I. Safir*
6) **Rode**. Concert pentru Violină, D-nul *A. Budală*
7) **Stradella**, Arie de Biserică pnntru Oboe, D-nul *V. I, Gheorghiu*
8) **Schubert**. Tema de Variațiunĭ pentru Piano, D-ra *M. Sion*
9) **Bizet**. Habanera din „Carmen", D-ra *N, Dogar*

Piraţii Marocanĭ

Nota trimisă guvernuluĭ din Maroc de reprezentanțiĭ Italieĭ și Portugalieĭ, plîngîndu-se de pirațiĭ din Riff, a fost concepută în termenĭ maĭ aspri de cum se crezuse la început.

Această notă acordă guvernuluĭ marocan un termen de treĭ zile pentru răspuns.

Uniĭ dintre reprezentanțiĭ europenĭ la Tanger sunt—zice-se—în favoarea uneĭ acțiunĭ combinate, pentru a pedepsi pe pirațĭ imediat ce vor fi liberațĭ prizonieriĭ.

Pirațiĭ din Riff aŭ anunțat că unul dintre prisonieriĭ lor, un francez, a murit, fără să arăte cauza morțeĭ.

Cronica Strĕinătăţeĭ

Corespondentul londonez al ziaruluĭ *Kölnische Volkszeitung*, afiă că generalul Volseley, comandantul suprem al armateĭ engleze, ar fi înaintat guvernuluĭ un memoriu, prin care cere sporirea efectivuluĭ armateĭ engleze. Volseley crede că actualul sistem de înarmare a Angliei e invechit, el cere serviciul militar obligator pentru toată lumea. Comandantul armateĭ engleze declară că legenda, după care Anglia ar poseda, în Gibraltar cheia mareĭ Mediterane, trebue risipită.

Ocuparea băieĭ Suda pe coasta Creteĭ e mult maĭ importantă de cît întărirea Gibraltaruluĭ.

***

Opoziția Porțeĭ, împotriva numireĭ Colonelului Schäffer nicĭ nu e băgată în seamă de puterĭ. Poarta are în genere de obiectat împotriva numireĭ unuĭ guvernator european.

In privința numireĭ luĭ Schäffer se zice că acesta s'ar fi prezentat acum cîte-va luni, la ministru Hanotaux oferindu-ĭ serviciile sale pentru Creta. Impresia ce a făcut-o Schäffer asupra luĭ Hanotoux fiind din cele maĭ bune, ministrul de externe al Franțeĭ, a primit propunerea și a adresat imediat cabinetelor europene o circulară în această privință. Schimbul de părerĭ între diferitele cabinete a adus după sine recunoașterea luĭ Schäffer. Numirea sa nu maĭ e de cît o chestie de cît-va timp.

După o veste din Constantinopole, Sultanul s'ar opune la unirea cu Schäffer din cauza înrudireĭ acestuia cu maĭ multe familiĭ armenești.

***

In camera Austriacă ședințele au fost întrerupte pe două zile.

Prim-ministrul Badeni crede că va putea trece compromisul pînă Sîmbăta cel mult.

Ierĭ s'au reluat ședințele. Nu putem ști, prin urmare ce s'a întîmplat. Atîta se poate, însă, spune de pe acum că de la votarea compromisuluĭ atîrnă intorsătura pe care o va lua politica generală în Austria.

Odată compromisul obținut, Badeni se poate odihni. Iĭ va fi indiferent, de acum încolo, ce se va maĭ petrece în această sesiune.

*

Oratoruluĭ obstrucționist dr. Lecher, care a vorbit 12 ore incontinuu în cameră, se fac ovațiĭ în toate centrele germane unde apare. Dr. Lecher e deputat de Brürn.

Ziarele străine pomenind de Lecher spun că se maĭ pomenește în afară de oratoriĭ irlandejĭ din parlamentul englez—că a măĭ vorbit odată un orator în parlamentul columbian, nicĭ maĭ mult nicĭ maĭ puțin, de cît 26 ceasurĭ.

INFORMAŢII

Ierĭ la ora 2 jum. fix Regele a vizitat liceul externat. Inainte de Rege sosise miniștriĭ D. Sturdza și Haret. Regele a fost salutat la intrare de toțĭ profesoriĭ liceuluĭ care n'aveau clas la acea oră.

Nu lipseau dintre profesorĭ de cît d-niĭ Lucescu, Praja, Slătineanu, și Weitzeker. Directorul Brandia voind să-ĭ prezinte pe profesorĭ Majestatea Sa i-a invitat pe toțĭ în cancelaria liceuluĭ. Aci d. Brandia a făcut prezentările și Majestatea Sa a schimbat cîte-va cuvinte cu fie-care dintre profesorĭ.

Culuarele erau foarte frumos împodobite cu florĭ prin deosebita îngrijire a d-neĭ Brandia, iară pe jos erau așternute covoare naționale.

Regele a vizitat toate clasele. In clasa I. A a găsit pe d-l Penel ocupat cu caligrafia, în clasa I-a a găsit pe d. Vellea profesor de geografie. Majestatea Sa a întrebat la hartă pe elevul Radu. Apoĭ a ascultat la harta mută de pe tabelă pe elevul Bădăreu Teodor. Micul școlar cu o lipsă de jenă care a făcut admirarea tuturor, a arătat timp de vre-o 5 minute munțiĭ și apele Europeĭ; limitele vechĭ ale Europeĭ răsăritene, limitele actuale etc. Regele i-a pus cîte-va întrebărĭ relative la canalul de Suez, Marea Roșie, Oceanul Indian etc. la care școlarul răspunzînd, profesorul Vellea a spus Regeluĭ: aceste lucrurĭ nu le a învățat cu mine, le știe din școala primară, ceea ce dovedește că și acolo a fost școlar bun. După aceasta Regele netezește pe obraz pe școlar și declară profesoruluĭ că e foarte mulțumit.

D-niĭ D. Sturdza, I. Brătianu și Penescu felicitează pe d. Vellea. d. Brătianu care acum 20 de anĭ a fost la sf. Sava elevul d-luĭ Vellea, îl întreabă pe acesta dacă tot maĭ face cu eleviĭ d-sale hărțĭ multe și bune și apoĭ maĭ adaogă că d-sa și acum păstrează cîte-va hărțĭ făcute de pe cînd avea ca profesor pe d. Vellea.

La clasa II-a se afla în clas d. Gr. Buțureanu. Aci a întrebat pe școlarul Miclescu despre popoarele arice. d. Buțureanu a spus Regeluĭ despre teoria cea nouă asupra obîrșieĭ popoarelor arice. Regele l'a întrerupt imediat, dîndu-ĭ maĭ multe amănunte relative la această teorie, amănunte pe care probabil le știa din memoriul prezintat de d. Buțureanu, Academieĭ. A întrebat apoĭ pe d. Buțureanu dacă există o hartă a lumeĭ vechĭ construită pe baza acesteĭ noue teoriĭ și d. Buțureanu răspunzînd că nu, Majestatea Sa a început o discuție cu d. Haret și P. Rîșcanu diferite chestiunĭ relative la hărțile pentru istoria veche.

In clasa II-a B. d. Călugăreanu făcea inima. Un școlar a făcut descrierea inimeĭ care era desenată pe o tablă.

In clasa III B era d. Tomida care făcu lecție de geologie. Aci Majestatea Sa a ascultat pe eleviĭ Setlacic, un băet orfan, fiul unuĭ stoler, și despre care maĭ mulțĭ profesorĭ spun că este cel maĭ bun elev din liceu și pe elevul Vrînceanu. Ambiĭ școlarĭ aŭ răspuns foarte bine și cu multă siguranță.

La clasa III B. făcea lecție d. G. Scobai. Majestatea Sa a pus pe școlariĭ să facă analiză din cartea de lectură.

In clasa IV era lecția de franceză. Majestatea Sa a pus pe 2 scolarĭ să traducă din Charles XII și apoĭ a pus maĭ multe chestiunĭ de gramatică. Apoĭ a întrebat pe profesorul Alevra unde a învățăt limba franceză.

Clasa V A se afla în amfiteatrul cabinetuluĭ de fisică. Aci profesorul P. Bogdan a ascultat pe un elev asupra oglinzilor sferice. Majestatea sa a îndreptat de cîte-va orĭ pe școlar și i-a pus maĭ multe chestiunĭ.

In clasa V B d. Misir făcea istoria. Majestatea Sa a întrebat pe școlarul Damaschin și încă pe alțĭ doĭ diferite lucrurĭ relative la civilizația egipteană.

In clasa VI se găsea d. Florantin care asculta pe elevul Gheorghiu Emil. Majestatea Sa a întrebat pe elev însemnarea etimologică a cuvîntuluĭ psichologie. Aseminea și d. Florantin a pus maĭ multe chestiunĭ acelueașĭ elev, la care elevul a răspuns foarte bine.

In clasa VII se afla d. Paul. D-sa a pus pe elevul Callo să traducă în nemțește fraza: Inima și înțălepciunea face pe oameniĭ marĭ. Apoĭ a pus acestuĭ scolar maĭ multe chestiunĭ de gramatică, la care școlarul a răspuns foarte bine. Majestatea Sa a cerut școlaruluĭ să traducă aceeașĭ frasă în latinește, traducere pe care a făcut'o cu ajutorul Majestățeĭ Sale și a d-luĭ Xenofon Gheorghiu.

In toate clasele Majestatea Sa, a fost întîmpinat la întrare și la eșire cu cîte un formidabil ura, ceea ce denota că maestul Andriescu nu neglijase chestia salutuluĭ din partea elevuluĭ.

Regele înainte de a părăsi liceul, mulțumește călduros directoruluĭ Brandia și a trecut la scoala de bele arte.

Regina la „Conservatoriu"

In capul scăriĭ aștepta familia d-luĭ Caudella, cu directorul în frunte, d. Muzicescu și ceilalțĭ profesorĭ și d-rele profesoare de conservatoriu—M. S. Regina sosi la 2¾, după vizita de la spitalul „Caritatea." Sala mică a conservatoriuluĭ era aproape goală, maĭ puțin de cincĭ zecĭ de persoane fusese admise la această întimă producție festivă în onoarea M. S. Regineĭ. In fața sceneĭ pe un fotoliu comod luă loc Regina avînd alăturĭ pe cele două dame de onoare și pe d-na Haret.

Orchestra Conservatoriuluĭ execută frumosul „imn regal" pe care-l aplaudase M. S. la reprezentațiile de gală ale teatruluĭ. Urmă apoĭ d-ra *Dogar* la piano, d-ra Dogar care avea să încheie programul festiv cu divina „Habanera" din *Carmen:* elevă în acelașĭ timp a d-reĭ Sion și a d-luĭ Mezzetti și o elevă de mare talent. Al treilea punct din program fu „Cavatina" din Traviata cîntat de d-ra *O. Mihailescu*, una din strălucitele eleve ale clasuluĭ de canto. Voacea plină, largă, a d-reĭ Mihailescu e maĭ puțin studiată și stăpînită ca a d-reĭ Dogar, dar e maĭ maĭ puternică și maĭ „scenică" tocmaĭ din aceste pricinĭ.

De altfeliŭ ambele eleve ale d-nuluĭ Mezzetti aŭ atras profesoruluĭ laude și sie-și gloria programuluĭ.

Eleva d-reĭ Plesnilă, talentata d-ră Safir a fost reclamată de Suverană „moechte es auch d-reĭ viertel Stundedauern". Și d-ra Safir a executat cu multă „putere" glumeața bucată a luĭ Raff. La piano s'a maĭ distins d-ra Marguerite Sion.

Eleviĭ Budală la violină, Gheorghiu

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

4)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

I

Petru după ce umpluse pe jumătate potirul cu vin din stecle, își spală mînele și zări din noŭ pe mama cu fața arzătoare de implorare. Atuncĭ cugetă, într'o gîndire caritabilă de om legat printr'un jurămîn,t că pentru ea rămăsese preot, fără credință hrănind cu pîne și iluziĭ credința celorlalțĭ. Dar această atitudine eroică, această datorie înaltă în care se închidea, nu era pentru dînsul fără durerĭ morale crescînde. Simpla cinste nu-ĭ ordona să arunce sutana, și să se reîntoarcă printre ceilalțĭ oamenĭ? Situația falșă, cîteodată, îl umplea cu desgust de eroismul saŭ nefolositor, și se întreba dacă nu era laș și periculos de a lasa să trăiască mulțimele în superstiția lor. De sigur, minciuna unuĭ Dumnezeŭ al dreptățeĭ și al pazeĭ, a unuĭ paradis viitor în care eraŭ eraŭ rescumparate toate suferințele de aci, păruse mult timp folositoare mizeriilor oamenilor sermanĭ; dar ce înșelătoare, ce exploatare tiranică a popoarelor și cît ar fi maĭ bărbătesc de a inița popoarele, dîndu-le curagiul de a trăi vieața reală, chiar în lacrimĭ! Chiar dacă s'ar îndeparta de la creștinism, n'ar avea eĭ trebuință de un ideal maĭ omenesc, de o religiune de sanatate și bucurie, care n'ar fi o religiune a morțeĭ? Ziua în care ideea caritățeĭ s'ar darama, creștinismul întreg s'ar prăbuși cu ea, căcĭ creștinismul e basat pe caritatea divină care îndreaptă nedreptatea fatală, arătînd recompensele viitoare acelora carĭ aŭ suferit în vieața aceasta, Și cu toate aceste ideia caritățeĭ se darama, saraciĭ numaĭ credeaŭ în ea, se înfuriaŭ înaintea acestuĭ paradis mincinos, a căruĭ făgăduelĭ amăgise prea mult răbdarea lor, cereaŭ să nu-ĭ maĭ trimeată dincolo de mormînt pentru regularea părțeĭ lor de fericire. Un strigăt de dreptate se rîdică din toate buzele, dreptatea pe pămînt, dreptate pentru aceĭ cărora li e foame, pe carĭ pomana nu-ĭ maĭ poate ajuta după optsprezece secole de evanghelie și carĭ n'aŭ cu toate acestea nicĭ odată pîne de mîncat.

Cu coatele pe masa altaruluĭ, Petru golise potirul, după ce sfaramase în el prescura, se simți că cade într'o maĭ mare neliniște morală. Așa dar, ese o a treia experiență ce începea pentru dînsul, această luptă supremă a dreptățeĭ contra caritățeĭ, în care se agita inima și judecata luĭ, în acest Paris imens, atît de acoperit de pîcla cenușie, atît de plin de un teribil necunoscut. Trebuința dumnezeesculuĭ lupta în el încă, contra inteligențeĭ stăpînitoare. Cum s'ar putea mulțumi vre-odată, mulțimeĭ setea misteruluĭ? In afară de elită, știința ar fi îndestulătoare pentru a micșura dorința, a îndulci suferința, a îndestula visul? Și ce ar deveni el însuși, în bancruta acesteĭ caritățĭ, care singură de treĭ anĭ, îl ținea în picioare, ocupîndu-ĭ toată vremea, dîndu-ĭ iluzia devotăreĭ, că e folositor celorlalțĭ? De odată parcă simți că pămîntul îĭ fugea de sub picioare, nu maĭ auzia de cît strigătul poporuluĭ, a mareluĭ mut, cerînd dreptate murmurînd și amenințînd de a-și lua partea ce îĭ se reținea prin forță și inșălăciune. Nimic nu putea să maĭ întîrzie catastrofa de neînlăturat, resboiul fratricid al claselor care ar sfarama lumea veche, condamnată să dispară sub nămolul crimelor eĭ. In fie-care moment, aștepta într'o tristețe înfricoșată prăbușirea, Parisul înecat în sînge, Parisul în flacărĭ. Și groaza de violență, îl înghețа, nu știa de unde se ieie credința nouă, care trebuia să înlăture pericolul, era încredințat că problema socială și religioasă nu părea de cît una și era singura în chestiune înfricoșată și zilnica mișcare a Parisuluĭ, dar era prea tulburat, prea silit de preoție, să steie deoparte, prea sfășiat de îndoială și neputință, pentru a spune unde era adevĕrul, sănătatea vieața, Ah! ce fericire e a fi sănătos, a trăi, a mulțămi, însfîrșit judecata și inima în pacea, în munca simplă cinstită pe care omul este menit să o îndeplinească pe pămînt!

Leturghia era spusă, și Petru se scoboară de la altar, cînd mama în lacrimĭ, pe lîngă care trecea, apucă cu mînele tremurătoare un colț al patrahiruluĭ și-l sărută nebunește cum se sărută moaștele unuĭ sfînt, de la care se așteaptă scapare Ea îĭ mulțumea de minunea pe care el trebue s'o fi făcut, sigură că va găsi copilul săŭ vindecat. Petru fu adînc mișcat de această iubire, de această credință arzătoare, cu toată durerea morală bruscă de care fu cuprins, că nu e ministrul suveran în care credea această femee, capabil de a obținea morțeĭ o amînare. Dar cu toate acestea el o trimetea mîngăiată, și imploră forța necunoscută și conștientă. Dacă maĭ există vreuna, să vie în ajutorul sermaneĭ ființĭ. Pe urmă, după ce se desbracă în sacristie și se regăsi afară, dinaintea bisericeĭ, biciuit de vîntul înghețat al ierneĭ, fu apucat de un cutremur care-l înghețа, în timp ce privea prin promoroacă, dacă vijelia mînieĭ și a dreptățeĭ nu măturase Parisul, dacă nu sosise catastrofa așteptată, care trebuia să-l înghițа într'o dimineață, și să nu maĭ lase sub cerul plumburiu de cît balta înciumată a dărămăturelor luĭ.

la Oboĭ şi d. Carp foarte cu simţire în „Treĭ Doamne“ aŭ produs multă plăcere festivuluĭ auditoriu.

Regina a pastrat cea maĭ dulce impresie după menţionata bucată a simpaticeĭ d-re Dogar. „Carmen a extaziat pe „Carmen Sylva“ iar notele voluptoaseĭ operete aŭ umplut sala şi sufletele de mulţămire.

La sfîrşit Regina pofti pe cele patru domnişoare care se plecară şi sărutară mîinile poieteĭ-regine.

Directorul Caudella într'o scurtă şi mişcătoare cuvîntare crede că „de-acum începe o eră nouă pentru instituţia noastră, aceasta fiind întăia vizită a M. S. Regineĭ la Conservator“.

D. Enrico Mezzetti oferă Regineĭ un manuscris elegant: „Cantata pentru inaugurarea universităţiĭ“, iar d. Cirillo un marş festiv.

Regina era încîntată şi s'a scuzat „că n'a putut sta maĭ mult de un ceas şi jumatate“.

— —

D. Jules Brun, neputînd ţine, în aula Universităţeĭ, conferinţa anunţată, din cauză, zice-se, că aula nu se poate încălzi, va ţine conferinţa, la aceeaşĭ oră, în amfiteatrul institutuluĭ de anatomie.

— —

La reportajul M. S. Regele la sf. Spiridon, s'a omis a se spune că M. S. a vizitat şi secţiunea oftalmolgică a d-luĭ dr. Socor, unde s'a întreţinut maĭ mult timp cu şeful secţiuneĭ, asupra operaţiunilor pe carĭ d-sa le a efectuat.

In schimb s'a spus, din eroare, că M. Sa a vizitat secţiunea dermatologică, unde d. dr. Ţaranu, ţine loc de medic primar.

— —

Un pas înainte, doĭ înapoĭ:

Se dă ca sigur că d. Berendeiŭ a renunţat la ideea de a dispensa pe streinĭ de servieiul militar în schimbul uneĭ sumĭ oare-care.

Renunţînd la această parte din proiectul seŭ, d. ministru de rezboiŭ, persistă în schimb să menţie dispoziţiile legeĭ în vigoare, după care, numaĭ supuşiĭ statelor streine sunt dispenzaţĭ de serviciul militar.

— —

M. Sa Regele, cu ocazia viziteĭ sale la Budapesta, a conferit d-luĭ baron Atzél Béla, deputat, marea cruce a „Coroaneĭ Romînieĭ“

Magyarország, în numĕrul săŭ de Mercurĭ, spune că d. baron Atzél s'a prezentat la consulatul general romîn din Budapesta şi a înapoiat d-luĭ Al. Balş, consul general al ţăriĭ, ordinul ce i s'a conferit.

Luĭ Jeszinski nu 'ĭ se dă decoraţia, şi el o reţine; luĭ Béla i se dă şi o refuză!

— —

Membriĭ înalteĭ Curţĭ de casaţie se vor întruni zilele acestea pentru a se pronunţa asupra proiectuluĭ de reorganizare a magistratureĭ.

— —

Examinarea probelor scrise ale examenuluĭ de maior nu s'a terminat încă.

Se ştie că la acest examen s'aŭ prezintat vre-o 200 de candidaţĭ.

Abia la sfîrşitul luneĭ se crede că se va putea da resultatul complect al examenuluĭ în scris.

— —

Direcţia serviciuluĭ telegrafo-postal, a pus în lucrare noul aparat telegrafic inventat de d. Flechtenmacher.

Peste 20 de zile aparatul va fi gata.

— —

O întrunire politică intimă a avut loc zilele aceste la d. V. Lascar. S'a discutat bazele uneĭ eventuale înţălegerĭ cu guvernul. Un membru din grupul aurelianist a susţinut că acest grup nu trebue să se mulţumească numaĭ cu treĭ portofoliurĭ, ci trebue să ceară încă guvernuluĭ ca să se angajeze a face să se voteze unele reforme între care legea caseĭ rurale şi impozitul progresiv pe venit.

Noĭ isprăvĭ ungureştĭ!..

Din Alba-Iulia cu data de 2 Noemvrie s. n. se scrie *Tribuneĭ* următoarele:

In temniţa ordinară a tribunaluluĭ de aicĭ se află acum doĭ ţeranĭ romînĭ, condamnaţĭ pentru agitaţie. Unul, Ilie Crăciun, din comuna Doştat, comitatul Albeĭ-inferioare; celalalalt Ioan Maniţiu din Poiana-Sibiiuluĭ.

Aceştĭ doĭ ţeranĭ denunţaţĭ de gendarmĭ, că într'o cîrciumă din Doştat au agitat contra legilor păgîne şi a statuluĭ maghiar, aŭ fost condamnaţĭ de tribunalul de aicĭ la cîte un an temniţă de stat. In urma recursurilor pedeapsa lĭ s'a redus la cîte 3 lunĭ temniţă ordinară şi amenzĭ. Ambiĭ ţeranĭ sunt oamenĭ fără carte, şi fără nicĭ o vină.

Maniţiu din Poiana e un sărac bătrîn de 65 anĭ, fost cioban. Muierea luĭ oarbă şi schiloadă, printr'o nenorocire, este lipsită în absenţa soţuluĭ seŭ de mijloace de traiŭ expusă perireĭ de foame, dacă nu se vor îndura de ea creştiniĭ ceĭ bunĭ.

Din Bruxelles

Congresul internaţional al Industrieĭ şi Comerciuluĭ

— —

Am putut asista la lucrările secţiunilor de Economie politică şi a munceĭ Industriale, şi asupra acestora voesc a da aicĭ un mic rezumat.

Secţiunea de Economie Politică avea de discutat: *Chestiunea impozitelor şi societăţile cooperative.* Inţelege orĭ-cine, că în modui, acesta puse, chestiunile eraŭ vaste, de şi de o importanţă deosebită. In adevăr, ele ating în mod profund întreaga organizaţiune socială de astăzĭ.

Chestiunea impozitelor! Dar cîte nu se puteaŭ discuta sub această denumire?! De ajuns a cita impozitul progresiv, impozitul asupra venituluĭ, şi încă pricepe orĭ-cine că trebuia mult timp, pentru a le elucida.

Chestiunea cooperativeĭ! Dar astă-zĭ cooperativa, după unĭ trebue să ţinteasca la suprimarea salariatuluĭ, altminterea ar trebui să şi piardă şi numele. Şi se înţelege iarăşĭ cum o asemenea tendinţă loveşte în starea de astăzĭ a lucrurilor.

Preşedinte al secţiuniĭ de Economie Politică, este d-l L. Straus, din Anvers, om competinte, dar de altfel declarat partizan al şcoaleĭ manchesteriane.

Dînsul propune secţiuneĭ, ca să nu emită nicĭ un vot, ci să se mărginească numaĭ la un schimb de ideĭ.

Prima chestiune este aceia a reformeĭ impozitelor.

Ca bază a discuţiunilor să ia un raport al d-luĭ Delsaux, care cere un *impozit global asupra venituluĭ, cu caracter progresiv.* Nu maĭ înşir argumentele, pe carĭ autorul acestuĭ raport le a produs şi oral, în sinul secţiuneĭ, căcĭ ele sunt de alt-fel cunoscute, şi d-l Delsaux s'a făcut numaĭ ecoul lor. In contra d-luĭ Delsaux, avocatul de Cuyper din Gand, se rosteşte pentru impozitul *pe venituri şi pentru proporţionalitate.* Doreşte însă ca natura veniturilor se fie ţinută în samă, şi decĭ să fie maĭ încarcat impuse cele produse de capital, de cît cele prorucate prin muncă. Aşa, de exemplu. D-sa ar voi supresiunea patentelor asupra particularilor, nerămînînd supuse uneĭ atarĭ obligaţiunĭ, de cît societăţile cu responzabilitate limitată. Face aicĭ aluzie la societăţile cooperative.

Trebue în toate cazurile să se aibă în vedere venitul net, adică deducîndu-se datoriile, iar pentru constatarea venituluĭ recomandă ca mijloc cadastrul, înregistrarea saŭ inscripţia ipotecară şi în fine declaraţia controlată.

Inzistă maĭ mult asupra impozituluĭ fonciar arătînd defectuozităţile luĭ, şi produce cîteva date în sprijinul afirmărilor sale.

Chestiunea aceasta însă fiind specială, preşedintele o rezervă pentru altă şedinţă cînd se va face revizuirea principalelor impozite.

Din darea de samă a desbaterilor, ce a urmat în această şedinţă citesc următoarele:

„M. Radu, directeur de l'école supérieure de commerce de Jassy (Roumanie) fait un exposé complet de la législation fiscale de son pays. Il critique la plupart des impôts existents, principalement au point de vue de la répartition.

Incidemment, M. Radu, propose pour alimenter les ressources du trésor et diminuer autant que possible la consommation de l'alcool, l'établissement du monople. Il réclame le dégievement des danrées alimentaires“.

Revenind la chestiunea impozituluĭ fonciar, D-l de Cuyper ar dori suprimarea luĭ şi înlocuirea luĭ prin o taxă asupra arenzilor. Opiniunea aceasta însă nu e împărtăşită de membriĭ secţiuneĭ. Orĭ din ce punct de vedere am privi lucrul, un fapt este sigur. şi anume că proprietatea teritorială procură oare carĭ avantaje, pentru carĭ cel ce se foloseşte, este dator a plăti ceva societăţiĭ, care îĭ garantează acest drept.

Chestiunea stă numaĭ, în a face ca taxa acestuĭ impozit să nu fie aşa de ridicată, încît să nimicească în totul avantajul, de care vorbim. Şi cum acum pentru Belgia se face o nouă reviziune a cadastruluĭ, trebuie aşteptat, ca lucrarea să fie terminată, pentru a se vedea dacă venitul cadastral este exagerat impus.

Adunarea se rosteşte contra impozituluĭ pe uşĭ şi fereste, precum şi contra impozituluĭ pe chiriĭ.

(va urma)

VARIETĂŢI

— —

Bicciclete cu muzică. O casă din Hamburg va pune în vînzare biciclete cu.... muzică. Cu autorisaţia şefuluĭ poliţieĭ care, consultat prealabil, a fost de părere că „maşina“ cu musică nu e de natură a jena circulaţia, s'a făcut o experienţă în faţa unuĭ public compus din ziaristĭ şi sportsmanĭ.

*

Trouvère — acesta e numele maşineĭ --poate cînta 500 de bucăţĭ.

„Cutia cu musică“ se adaptează la cîrmă; ea e învîrtită de roata dinainte şi e construită ast-fel că poate funcţiona timp de o oră, distanţa fiind de 15 kilometri pe oră. Aceĭ carĭ nu înebunesc în intervalul acesta, n'aŭ decît să apese un declic şi... muzica începe din noŭ să cînte.

*

Cît a cîştigat Nansen. Un ziar englez a făcut socoteala de cîştigurile luĭ Nansen cu ocasia călătorieĭ sale la polul Nord. Iaca enumerarea; Telegrama unuĭ ziar din Londra 25000 fl, articole la un ziar din Londra 100,000 fl; drepturĭ de autor pentru ediţiile engleză şi americană a cărţiĭ 250,000 fl.; drepturĭ de autor pentru ediţia germană, norvegiană, suedeză, orlandeză, austriacă, franceză 250,000 fl; produsul conferenţelor în Anglia 175,000 fl; produsul conferenţelor în America 325,000 fl.;—total 1.125.000 fl.

Frumoasă partidă o să facă fiica luĭ Nansen *Livia*, cînd 'i-o veni vremea să se mărite!

*

In căutarea luĭ Andreé.

Prefectul dir Tromsoe a fost imputernicit de către ministrul de interne al Norvegieĭ, ca să ia cu chirie vaporul „Victoria“ cu misiunea de a merge în expediţie spre Spitzberg, pentru a căuta pe Andrée. Vaporul pleacă peste o zi, două, cu nutriment pentru şase lunĭ din Tromsoe.

Noile sate din Dobrogia

— —

Noile sate romîneştĭ, ce se vor înfiinţa în Dobrogea, vor fi aşezate între frontieră şi actualele sate Almalăŭ, Esechioĭ, Gailiţa, Canlia, Lipniţa, Caravan, Dobromir, Azarlîc şi Regep-Cuius în carĭ predomină elementul bulgăresc, represintat prin 58.78%, pe cînd cel romînesc represintă numaĭ 15.89%, iar musulmaniĭ 14.80%.

Pentru nouile sate se vor destina toate terenurile ce posedă Statul de la dispăruţĭ, emigraţĭ, deposedaţĭ, precum şi tuferişurile numite Mişelic-Cula, Demecieana, Nusuf, Carvan, Cuiungiuk, Buiuk-Orman, Coria-mare, Saia-Orman, Tăslagea, Saslagea, Mustufa Corus şi Curorman.

In vedere că în aceste localităţĭ sunt deja păduri întinse, se vor afecta şi terenurile rezervate pentru plantaţiĭ tot pentru pămîntul de cultură ce se va da nouilor coloniĭ de romînĭ.

D. Luca Ionescu, prefectul judeţuluĭ Constanţa, a propus d-luĭ ministru de domeniĭ ca să dea următoarele numirĭ nouilor sate: Răsboenĭ, Călugărenĭ, Rahova, Griviţa, Mircea-Vodă, Traian, Ovidiu.

ULTIME INFORMAŢII

— —

Pe ziua de 28 Noembrie, aniversarea luăreĭ Plevneĭ, se vor face maĭ multe înaintărĭ în armată.

M. S. Regina la spitalul „Caritatea“

De şi în programul oficial nu se prevăzuse vizita la spitalul *Caritatea*, totuşĭ, în urma dorinţeĭ exprimate de M. S. Regina de a vizita această insituţiune, la orele două d. a. cortegiul regal conducînd M. Sa Regina şi d-nele Mavroieni şi Bengescu. se îndreaptă spre institutul din strada Romînă.

La scara principală se află: principesa Moruzzi, în fruntea comitetuluĭ societăţeĭ, d. dr. Russ, epitropuluĭ spitaluluĭ, d. dr. Imervohl, în fruntea personaluluĭ medical; şi studentele: Anastasescu, Motoc, Macarovicĭ, Segall, Trancu, Goldenberg etc.

Principesa Moruzzi oferă Majestăţeĭ Sale un buchet şi apoĭ se trece în sala mare de primire. unde d-niĭ dr. Russ şi arhitectul Reinicke daŭ toate lămurirele necesare.

Se maĭ văd în sală d-nele Haret şi dr. Russ. Principesa Moruzzi expune Regineĭ starea financiară a instituţiuneĭ.

Majestatea Sa este apoĭ condusă în sălile copilaşilor bolnavĭ. Regina e foarte emoţionată şi modul cum desmeardă pe copilaşiĭ nenorociţĭ face impresiune adîncă asupra publiculuĭ prezent.

Majestatea Sa vizitează sala copiilor rachiticĭ şi apropiindu-se de un pat, copilaşul întreabă: „De unde eştĭ?“ Regina e mişcată pînă la lacrămĭ căcĭ înţelege că copilul voia să întrebe de aĭ luĭ de acasă.

Dupa ce se vizitează sala de chirurgie, cortegiul pleacă în ordinea în care venise.

Motivul pentru care decretul de numire a d-luĭ Bastache ca membru al Curţeĭ din Galaţĭ nu a apărut în Monitor încă, ar fi, se zice, că d. Bastache să susţie acuzarea ca procuror general în procesul Robescu. Aşa vrea cel puţin ministrul de justiţie.

Banchetul studenţilor

Aseară a avut loc un banchet dat de comitetele asociaţieĭ generale a studenţilor secţia Bucureştĭ şi Iaşĭ. La banchet aŭ luat parte şi reprezentanţiĭ ziarelor *Timpul, Drapelul, Adevărul, Dreptatea, Evenimentul, Opinia* şi *Voinţa Naţională*,

Am observat la masă pe studenţiĭ: Gheorghiade, Sava, Velciu, D. Danielescu, preşedintele asociaţieĭ, Eftimopol-Bucureştĭ, Carp, Duzescu, Şepteliĭ-Andrieş, Bareiba-Bucureştĭ, Vereanu, Stamatin, Vasiliu, Buşilă, Vlădescu-Bucureştĭ, Poni, Eraclide, Dimitrescu, Herovanu, Popescu-Bucureştĭ, Hosnatariu-Bucureştĭ, Gafencu, Moga, Roman, Teodoru, Mogoş, Stamatopol, Ioanidi-Bucureştĭ, Budişteanu şi G. Danielopol.

Au vorbit d-niĭ Gheorghiade, preşedintele banchetuluĭ; Sava, în numele comitetuluĭ din Iaşĭ; Danielopulo, preşedintele asociaţiuneĭ din Bucureştĭ; G. Ion, Teodoru şi Herovanu.

In timpul meseĭ a domnit cea maĭ caldă cordialitate.

Joĭ, la 11 ora dimineaţa, M. S. Regina însoţită de d-nele Olga Mavrogheny marea doamnă de onoare a caseĭ Majestăţiĭ Sale, şi Zoe Bengescu, doamna de onoare, precum şi de d-na Sp. Haret, soţia d-luĭ ministru al cultelor şi instrucţiuneĭ publice, a vizitat ospiciul de infirmĭ din Iaşĭ.

Acolo suverana a fost primită de comitetul executiv al societăţiĭ în cap cu d-na Maria Al. Catargi, preşidenta, care a întîmpinat'O cu următoarele cuvinte:

„Suntem fericite Majestate, că aţĭ binevoit a vizita acest ospiciu de infirme, creat sub înaltul patronagiu al Majestăţiĭ Voastre“.

Suverana, după ce s'a întreţinut cu mult interes cu cîte-va infirme, a vizitat în detaliu localul ospiciuluĭ şi a bine-voit a exprima doamnelor din comitet şi directoareĭ ospiciuluĭ Inalta a mulţămire pentru modul cum ospiciul este condus şi ordinea perfectă ce a observat pretutindenĭ.

Aseară, la plecarea Suveranilor, d. Sturdza, ministrul preşedinte, a sărutat pe d. Penescu, prefectul de poliţie, pentru osteneala ce 'şĭ-a dat pe timpul cît aŭ stat Suveraniĭ în Iaşĭ.

După întrunirea de la d. Lascar, aurelianiştiĭ au avut consecutiv încă vre-o două consfătuirĭ.

Atmosfera în grup e tot aşa de rebarbativă ca pînă acum. Ce va arata barometrul de mîne sau de poimîne nu se ştie încă. Timpul toamneĭ e foarte variabil şi un *beau-fix* e greu de prevăzut; un *tout-beau* şi maĭ greu încă.

Se zice că d. Sturdza, ca se bage'n speriaţĭ pe disidenţĭ, i-a ameninţat zilele aceste cu disolvarea camerilor, pe care d-sa se laudă că a obţinut-o deja de la M. S. Regele.

Erĭ a avut loc o şedinţă intimă în casele d-luĭ Negulescu, a foştilor membriĭ a Junimeĭ, *la care întrunire a asistat şi d. Maiorescu.*

La această întrunire d. Negulescu a cetit o bucată inedită pe care o vom publica în numărul de mîine.

Plecarea M. M. L. L.

La 10 ore precis cortegiul regal porneşte de la palatul comandamentuluĭ în ordinea stabilită de program. O lume imensă staţionează pe stradă aşteptînd trecerea cortegiuluĭ. Oraşul e foarte frumos iluminat.

In sala de primire de la gară se află foarte multă lume. Remarc între doamne: General Pascu, Iarca, Rasty, col. Cica, Botez, Gane, Lepadatu, Negruzi, Bădărău, Humpel, Burada, Vidraşcu, Rîşcanu, Velciu, Greceanu, Principesa Moruzzi, Irimescu, d-r Thiron, Maiorescu, Haret, Leonardescu, Ureche, Mărzescu, Tacu etc.

Sunt de faţă toate autorităţile civile şi militare, precum şi o sumă de invitaţĭ. Se observă prezenţa întreguluĭ corp diplomatic precum şi a principilor de Bourbon şi Moruzzi.

In sala de aşteptare regina este primită de d-nele Mărzescu şi Gane, care oferă cîte un buchet; apoĭ corpul profesoral a şcoaleĭ sf. Sava şi elevele Albu şi Cracatescu, oferă un sachet alb foarte frumos pe care stă scris în *violete naturale* nume de Elisabete, iar directoara d-na Gheorghiu oferă un frumos buchet.

In salonul claseĭ II-a d-ra Mironescu-a oferit M. S. Regineĭ un mic sachet ţesut în şcoala de ţesetorie a d-neĭ Mironescu.

Maĭ oferă buchete, d-nele Humpel, principesele Moruzzi şi Ghica.

Regina şi Regele înaintează cu foarte mare dificultate din cauza înbulzeleĭ. Regele exprimă cu glas tare: «*a venit toată lumea*». Generalul P. care se află lîngă un prietin al nostru a zis acestuia: «In adevĕr a venit foarte multă lume». La aceste prietiuul nostru respunde «aceasta dovideşte că opoziţia actuală e compusă din oamenĭ civilizaţĭ. Uitaţi-Vĕ împrejur şi vedeţĭ ce goală ar fi sala dacă ar lipsi opoziţia».

Buchetele, foarte numeroase sunt transportate în vagonul regal de d-niĭ Penescu şi colonel Manu.

Ajunşĭ pe peron MM. LL. sunt întîmpinate cu'n formidabil „ura“. Regina şi d-na Bengescu, iaŭ imediat loc în vagonul regal, apariţia Majestăţeĭ sale la fereastră e salutată cu'n entuziast „ura“. Pălăriile şi basmalele fălfăie. M. S. Regele cere să vorbească primaruluĭ. Cu multă greutate d. Gane poate fi găsit. Ajuns în faţă Majestăţeĭ Sale Regele exprimă mulţumirea şi recunoştiinţă pentru entuziasta primire. „Sunt mîndru de primirea ce Ni s'a făcut a zis Majestatea Sa, luîndu-şĭ ziua bună de la d. Gane. Regele suie scările vagonuluĭ şi se opreşte în uşă. Uralele nu maĭ încetează şi Regele foarte vesel salută mereŭ, în timp ce Regina aruncă publiculuĭ sărutărĭ şi nu încetează să fîlfîie batista.

Trenul se pune în mişcare în mijlocul unor urale puternice.

***

Toţĭ miniştriĭ şi persoanele oficiale, carĭ au venit în Iaşĭ, cu ocazia serbărilor ce aŭ avut loc, s'aŭ reintors la 10.40 cu un tren special în capitală.

Numaĭ d. Haret a ramas în Iaşĭ spre a pleca azĭ la Botoşanĭ.

Chestiunea catedreĭ de clinică oftalmologică a Facultăţiĭ de Medicină din Iaşĭ încă nu este tranşată. Dintre medicii care 'şĭ dispută dreptul la suplinirea acesteĭ catedre, d-l ministru Haret încă n'a hotărît pînă astă-zĭ care va lua suplinirea, cu toate că cursurile facultăţiĭ de medicină deja au început.

Aceasta fiind o chestiune şcolară care interesează pe d-l Haret, de sigur că d-sa a găsit cu visita M. S. la Iaşĭ o ocasiune favorabilă de a se interesa de aproape de fie-care dintre concurenţĭ şi a vedea care îndeplineşte maĭ mult condiţiunile cerute pentru a suplini catedra; căcĭ orĭ şi cît ar putea cine-va afla, din auzite, despre aptitudinele unor medicĭ, tot nu poate să'şĭ facă o ideie exactă asupra lucruluĭ, de cît vizitînd secţiile spitaliceştĭ pe care aceştia le dirijază şi controlînd condicele de operaţiunĭ ce se fac în materia ce ne interesează.

Dacă luăm în consideraţiune că d. dr. Socor conduce de 10 anĭ o secţie specială de oftalmologie, în analele căreia putem vedea operaţiunĭ de tot soiul asupra aparatuluĭ visual, ne putem uşor convinge că presintă o bună garanţie pentru a fi un demn profesor de clinică oftalmologică şi că cererea d-sale de a suplini catedra e cea maĭ întemeiată.

Miine seara la teatrul naţional: *Boierĭ şi Ciocoĭ* de V. Alexandri.

BERĂRIA CENTRALĂ

In fie-care seară orchestra sub conducerea celebruluĭ violonist profesor *V. Borteanu* **si a decanuluĭ artiştilor ieşenĭ** *Ionică Barbu.*

Bere *Zimbru*, **Bere** *Peleş*, **(Oppler). Bere** *Bavareză.*

Fotografia „Chaland“

Str. Lăpuşneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ. Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelieruluĭ: Esecutare artistică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

Dimineaţa şi Seara

Calde din Cuptor

se scoate

Chifle, Franzele, Cozonacĭ, etc.

la

Prima Franzelerie de lux

Str. de Sus 168 **Ferd. Szakmáry** Str. de Sus 168

Premiat de 2 orĭ cu medaliĭ de aur

34 Strada Romînă 34

Se primesc copiĭ internĭ cu preţul de **40 leĭ lunar.** Conversaţia în casă e în limba *Germană* şi *Francesă.* Ingrijirea cea maĭ conştiincioasă.

Să predă şi lecţiĭ de Piano.

In Calendarul

„DACIA“

pentru anul 1898

Se primesc pentru ultimele pagine:

ANUNCIURĬ şi RECLAME

Doritoriĭ să pot adresa pînă la 25 Octomvrie la tipografia „Dacia“ str. Golia.

Banca Agricolă—Bucureştĭ

AVIS

Se aduce la cunoştinţa generală că Banca Agricolă (Centrala Bucureştĭ) şi-a mutat biurourile cu începere de Lunĭ 13 Octombrie 1897, în Palatul Băilor Eforieĭ, Bulevardul Elisabeta.

Direcţiunea.

De la s-tu Dumitru sunt de dta- cu chirie următoarele case: 1 casă cu 6 odăĭ şi a tenanse, strada Sărărie. 1 casă cu 3 odăĭ şi atenanse strada Albineţ. 1 pivniţă mare şi adîncă potrivită pentru depozit.

Aceste imobile se află pe locul şi frumoasa grădină foastă Ţigara.

1 casă cu 7 odăĭ, 2 antrete, 2 bucătăriĭ, atenanse, grajdiŭ şură şi grădină, putînduse uşor împărţi în două sau treĭ locuinţĭ separate, str. Frecăŭ No. 70.

A se adresa la proprietar inginer Th. C-Lecca str. Frecău 70 între orele 12 şi 2 p.m.

S. SCHILLER

Magasin de Manufactură

Str. Ştefan cel Mare No. 49

A SOSIT

Lănagiurĭ simple şi fantasie, pentru rochiĭ.

Postavurĭ şi ştofe pentru haine şi paltoane bărbăteştĭ.

Flanele cu metru şi barcheturĭ.

Catifele şi Velvet pentru bluze.

Voalete de obraz.

Madapolanurĭ, olandă, satinurĭ de lînă şi atlasurĭ pentru plapome.

Ştofe de mobile, pluşurĭ de lînă şi matasă peatru mobile, covoare etc.

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Târgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a ser vi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ

Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărău, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurarĭ

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat					
	Cl. I.		Cl. II		Cl. III	
	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

LEGĂTORIA DE CĂRŢI

şi

Incadrare de Tablouri

a tipografieĭ „Dacia"

Iaşĭ, 42 Strada Golia, 42.

Execută, cu cea maĭ perfectă acurateţă şi promptitudine toate lucrările aingătoare de această branşă.

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

Agenţia Teatrală

28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentrn ziarul *„L'Indépendance Roumaine"* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames"*, *„Les petites Gravures"* şi *„La Confection"*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

---

LIBRARIA şi PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICĬ

IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULINĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ

1 LEU FLACONUL

Dacă voiţĭ să beţĭ o cafea bună şi higenică cereţĭ la toate băcăniile

N U M A I

CAFEA REGALĂ

La fabricĭ A. WEINREB din Iaşĭ

Premiată la expoziţia din Paris 1889 cu MEDALIE DE ARGINT

Singurul surogat SPORNIC şi NUTRITIV care dă cafeleĭ o AROMĂ şi un GUST FOARTE PLĂCUT. Analizele celor maĭ marĭ chimiştĭ aŭ găsit-o cea maĭ PERFECTĂ şi CEA MAI HIGIENICĂ.

1000 vedre VIN de COTNARI

Recolta 1886, din pivniţa Roznovanu de vînzare. A se adresa strada Assachi No. 12.

Dimitrie Greceanu

Avocat

Strada Asachi

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ" „GENERALA" *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"

de la COPOU, lîngă Iaşĭ

proprietatea d-luĭ ***Ión S. Ionescu***

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille,* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule

---

„DACIA"

TIPOGRAFIE-EDITOARE

Strada Golia 42 — IAŞI — Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURI

Borderourĭ şi Compturĭ

Cărţĭ de vizită

REVISTE LITERARE ŞI ŞTIINŢIFICE

în orĭ-ce format şi limbă

Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare

TEZE

SCRISORI COMERCIALE

Cărţĭ-adrese

BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE

MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE

în diferite culorĭ şi mărimĭ

etc. etc. etc.

ETICHETE

Bilete de logodnă şi de nuntă

MENIURI

CĂRŢI DE ABONAMENTE

CIRCULĂRI

CONDICI à SOUCHE

BILETE FUNERARE

FELICITĂRI

CĂRŢI DIDACTICE

CONDICI şi REGISTRE COMERCIALE

etc. etc. etc.

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA"

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an	. . . .	40 leĭ
« 6 lunĭ	. . . .	20 «
« 3 lunĭ	. . . .	10 «

DE INCHIRIET

Renumita grădină „Chateau aux fleurs" impreună cu o pivniţă foarte vastă şi o odaie-bufet.

Pentru informaţiunĭ a se adresa d-lu Administrator al tipografieĭ „Dacia".

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA", Tipografia-editoare Str. Golia.—Iaşĭ.

ANUL I No. 147 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — DUMINICĂ 26 OCTOMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una mainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

SERBAREA DE LA RESBOIENĬ

OM NOROCOS

— —

Orĭ ce ar zice reacţiunea, neagră şi infamă, d. Dimitrie Sturdza e un om plin de noroc.

A declarat rĕzboiŭ Rusieĭ, pe cînd era în opoziţie — şi aceasta nu l-a împedecat de a fi în pace cu toată lumea, de cînd e la putere.

A denunţat pe conservatorĭ ca irredentiştĭ — şi a continuat de a fi şeful unuĭ partid de guvernămînt;

A propagat rezistenţa pe toate căile în contra Ungurilor — şi această atitudine nu 'ĭ a scăzut acţiunile la Pesta;

A cerut ertare la Iaşĭ — şi laşitatea aceasta l-a făcut eroŭ la Bucureştĭ;

A îngenunchiat pe Transilvănenĭ — şi s'a recomandat, prin faptul acesta, în faţa Romînilor din regat;

A înăbuşit sentimentul naţional la ceĭ carĭ vorbesc şi se închină ca noĭ la poalele Pinduluĭ — şi trădarea 'ĭ a prins bine;

A înjosit biserica — şi 'şĭ a înălţat partidul;

A decorat pe Jeszenszky — şi a bine meritat de la Banffy...

Una singură din aceste greşelĭ dacă o săvîrşia alt om de stat, nu'şĭ ispăşia păcatul în douĕ vieţĭ întregĭ — şi d. Sturdza, tare ca o momie, se miră de mirarea celor carĭ nu înţeleg raţiunea sa de a sta la putere...

Cît a şezut Regele la Iaşĭ, ministrul preşedinte a avut de făcut nouĭ experienţe asupra talismanuluĭ de minunĭ făcător în virtutea căruia guvernează ţara aceasta care nu'l vrea — dar pe care o vrea d. Sturdza cum o voia odinioară Lăpuşneanu.

A fost, un moment, la douĕ degete de pieire, cînd, în dreptul mitropoliei, oiştea uneĭ trăsurĭ ameninţa să-l străpungă dacă un om de curaj nu înlătura lovitura — şi preşedintele consiliuluĭ de miniştri nu s'a emoţionat de cît atît cît trebuia ca să-şĭ dea aparenţele omuluĭ sensibil.

A fost lăsat în urmă, pe acelaşĭ plan cu lacheiĭ, în timpul tutor sărbătorilor a căror amintire ne mişcă încă — şi d. Sturdza, impasibil ca o statuă de eroŭ văzut de la spate, a primit situaţia cu seninătatea cu care priveşte orbul o scenă dramatică.

I s'a întors spatele de cître toţĭ liberaliĭ importanţĭ pe carĭ 'ĭ-a invitat la prînzul frăţesc de unde avea de gînd să ducă la Bucureştĭ ramura de măslin — şi, senin ca suprafaţa uneĭ bălţĭ imunde, ministrul preşedinte a primit lovitura fără să clipească din ochĭ:

A rostit un discurs la prînzul de gală, discurs al căruĭ rĕspuns 'l aşteptă şi azĭ cu nerăbdare şi nu s'a revoltat nimic în omul acesta cu inima îngheţată.

Atîta noroc n'aŭ de cît clowniĭ, carĭ primesc loviturĭ de picioare şi aŭ virtutea să le ignoreze....

Ştim că se vor găsi mulţĭ carĭ vor crede că nu e noroc să aibă cine-va scăderile morale ale d-luĭ Sturdza, ci din contra — dar aceştia n'aŭ dreptate, întru cît e vorba de foloase practice.

Dacă e un noroc pentru negustor ca o criză comercială să-l găsească acoperit şi în situaţia de a face onoare angajamentelor;

Dacă e un noroc pentru medic să fie de o constituţie care să'l garanteze în contra contagiuneĭ boaleĭ clienţilor pe carĭ îĭ îngrijeşte;

Şi dacă, în fine, e un noroc să fiĭ surd cînd îşĭ cîntă liberaliĭ cinstea şi patriotismul, e tot atîta noroc să aibă cine-va aşa de puţin obraz în cît să nu fie loc pe el de cît pentru o singură palmă, saŭ, dacă e loc pentru maĭ multe, obrazul să fie atît de gros, în cît să nu se simţă de cît ecoul loviturei...

Un compatriot de aĭ luĭ Jeszenszky trecea într'o zi pe lîngă o căruţă încărcată cu mărfurĭ. La un moment, o ladă se desprinde din gramadă şi cade drept în capul ungurului.

— No că asta încă 'ĭ bună! exclamă, plin de satisfacţie, omul pentru al căruĭ neam are atîta atenţie ministrul nostru preşedinte.

— Cum e bună, omule, cînd era să'ţĭ spargă capul? — întreabă cu mirare un trecător intrigat.

— D'apoĭ, îĭ bună, domnule dragă, respunde ungureanul; cît îĭ de grea, şi repede cum a tunat, mĕ putea risipi, ştie-o dracu! — pe cînd aşa, doară căciula 'mĭ a zmintit-o din loc, şi pentru atîta lucru nu fac eŭ pricină!

Ca şi ungureanul, d. Sturdza trebue să fie bucuros că a avut norocul să 'ĭ se întîmple numaĭ ce 'ĭ s'a întîmplat — şi în această bucurie trebue căutat secretul seninătăţiĭ cu care a primit loviturile carĭ 'ĭ s'aŭ administrat cu atîta vervă în cele patru zile de sĕrbătoare obştească.

G. Rădulescu.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

— —

Un uriaş al tribuneĭ. Ceea ce se petrece în parlamentul austriac, e necunoscut în analele corpurilor deliberative. Obstrucţioniştiĭ de la Viena fac o şcoală care poate să devie primejdioasă într'o zi — dar care, pentru moment, excită în cel maĭ mare grad curiozitatea celor carĭ urmăresc cu atenţiune sportul acesta de un gen cu totul noŭ.

In ziua de 17 Octombre, şedinţa a durat 33 de ore, din pricina obstrucţionismuluĭ minorităţiĭ. Incepută la 11 ore dimineaţa, această şedinţă memorabilă nu s'a sfîrşit de cît a doua zi la 8 ceasurĭ seara. Deputatul Lecher, uriaşul tribuneĭ în această împrejurare, a vorbit 12 ceasurĭ: de la 8 seara pînă la 8 dimineaţa.

La această oră a fost examinat de doctorĭ şi 'ĭ s'ă găsit pulsul şi respiraţia în stare normală.

Cînd vociferările din Cameră deveneaŭ prea puternice, oratorul se mulţumia să dicteze stenografilor discursul.

Agitaţia a fost atît de mare în această şedinţă în cît deputatul Gorski a fost lovit de apoplexie, iar deputatul baron Blazowski a leşinat.

In timpul zileĭ un deputat a propus să se declare şedinţa secretă şi să se voteze cu apel nominal. Discuţia şi votul a ţinut 7 ceasurĭ.

Camera semăna cu un lagăr. In bufet, în coridoare, deputaţiĭ dormitaŭ pe bănci, pe scaune şi pe jos.

Alţiĭ îşĭ goniaŭ somnul jucînd cărţĭ saŭ consumînd bere şi vin.

S'aŭ băut, în şedinţa aceasta, 1400 litrurĭ de bere, 100 litrurĭ de vin şi un numĕr considerabil de cafele, cognacurĭ, etc.

Dacă aceste moravurĭ parlamentare vor intra în practica de toată ziua a Camerilor, situaţia de deputat saŭ senator va deveni aproape identică cu aceea de condamnat la munca silnică pe timp mărginit.

Justiţia în faliment

— —

Ne-am deprins să căutăm ca la un ideal în spre Apus. De-acolo — aşa se crede — ne vine lumina, cultura, de acolo moravurile şi exemplele, — modele şi artele; de-acolo tot. Şi cu toate aceste Apusul ne dă astăzĭ pilda unuĭ colosal faliment: acel al Justiţieĭ,

Un mic istoric, foarte recent şi contemporan. Cîteva zile numaĭ de cînd un medic a fost osîndit la treĭ lunĭ închisoare, pentru o aşa zisă eroare medicală. Cazul doctoruluĭ Laporte e în deajuns de cunoscut ca să maĭ avem nevoie de detaliĭ. Deşi aparat de savanţĭ specialiştĭ, deşi foarte simpatic publiculuĭ întreg, doctorul fu condamnat, compromis pentru totdeauna. Se părea că instituţia justiţieĭ caută prilejul cel dintâiŭ pentru a lovi în corpul medical; căcĭ un întreg corp medical se constituise solidar cu medicul năpăstuit.

Care era criteriul justiţieĭ în afacerea vineĭ doctoruluĭ Laporte? Ce temeiŭ aveaŭ judecătoriĭ pentru a lovi cu atîta nemilă într'un medic, într'o artă din care eĭ, în fapt, nu înţelegeaŭ maĭ mult decît mediciĭ specialiştĭ? Mister.

*

Ceea ce însă e interesant — şi trist în acelaşĭ timp — e că în acelaşĭ timp cu condamnarea numituluĭ doctor, justiţia „dreaptă şi nemiloasă" primi o lovitură grea prin descoperirea monstruosuluĭ criminal Vacher a căruĭ tristă epopeie o cunosc cetitoriĭ noştri în deajuns.

In umbra îngroziţoarelor crime justiţia îşĭ clădea un monument de nedreptăţĭ; îndărătul necunoscutuluĭ asasin oamenĭ nevinovaţĭ eraŭ învinuiţĭ de fapte scelerate, tîrîţĭ pe banca justiţieĭ, condamnaţĭ sau surguniţĭ. Justiţia era satisfăcută, opinia publică răzbunată, conştiinţa magistraţilor liniştită: crimele fusese pedepsite.

Iată însă că la un moment dat justiţia are regretul de a descoperi pe adevĕratul vinovat. Ce ruşine! Ce crimă socială petrecută sub ochiĭ tuturor şi care, fără doară, va rămînea nepedepsită — de justiţie.

Cîte de aceste pilde vor fi existînd în analele tuturor justiţiilor din lume. Cîte pete se vor fi aşternut în cursul vremilor pe senina frunte a statueĭ cu ochiĭ legaţĭ, cumpănă într'o mînă, înfăţoşînd: „Justiţia" nepărtinitoare.

*

Dar o mare actualitate se iveşte la orizont, şi noĭ ne-am ocupat de dînsa. Este afacerea Dreyfus.

Numele celuĭ maĭ faimos trădător al veaculuĭ e în deobşte cunoscut astă-zĭ. Acum treĭ anĭ se lăţĭ vestea îngrozitoare a trădăriĭ de neam făptuită de un distins căpitan, fost elev al şcoaleĭ politecnice. Nu se putea o crimă maĭ nelegiuită, nu se putea o infamie maĭ revoltătoare — decît o trădare de feliul acestora. Franţa îngenunchiată prin războiul de la 1870 geme încă de dorul întregiriĭ teritoriuluĭ săŭ; poporul umilit în atîtea ocaziĭ de poporul şi suveranul german nu aştepta decît prilejul răzbunăriĭ. Iată însă că din sinul armateĭ franceze se iveşte un element trădător care vinde naţiuniĭ duşmane şi triumfătoare cele maĭ scumpe secrete de stat! Fu ca o lovitură de trăsnet şi un strigăt unanim.

Fără multă zăbavă şi poate — fără prea multe cercetărĭ căpitanul fu judecat, condemnat şi exilat în insula „Draculuĭ" faimoasă de atuncĭ

Tocmaĭ înainte de plecare o destăinuire care sămăna a proorocie dar căriia nu se prea dăduse însemnătate şi încredre. „Peste treĭ anĭ — a zis Dreyfus — nevinovăţia mea va fi cunoscută".

De atuncĭ numele căpitanuluĭ revenia din timp în timp prin ziare ca o vşşnică octualitate şi senzaţie, Din cînd în cînd o broşură, un supliment, apărea reîmprospătînd „afacerea" care în fond rămăsese o taină pentru toţĭ. Nicĭ odată un proces nu se învăluise într'atîta mister, nicĭ odată nu se pusese atîta grabă şi atîta pază ca în procesul de înaltă tradare. Se zice că nicĭ apărătoriĭ militaruluĭ nu fusese puşĭ în curent cu actele doveditoare a vinovăţieĭ luĭ Dreyfus; se zice că însuşĭ pîrîtul nu fusese pus faţă în faţă cu toate actele de acuzare. Dar sentinţa se bazează pe convingerea la care ajunsese cîţĭ-va înalţĭ demnitarĭ şi militarĭ care, de sigur, n'aveaŭ interesul orĭ mulţămirea uneĭ condamnărĭ.

Chestiunea reapare astă-zĭ sub o altă formă; Dreyfus ar fi nevinovat!

In numărul de ierĭ cetitoriĭ noştriĭ aŭ fost puşĭ în curent cu evenimentul acesta; S'a reprodus şi articole iscălite de cunoscuţĭ publicişti care conclud la necesitatea uneĭ revizuirĭ a mareluĭ proces.

Aşa dar căpitanul Dreyfus ar fi readus din mijlocul oceanuluĭ în Paris, în oraşul unde norodul era să-l sfîşie orĭ să-l lyncheze? Evenimentul ar fi din cale afară senzaţional şi lucrul ar fi peste măsură de ruşinos pentru justiţia militară franceză în special şi pentru justiţia militară în genere. Faptul ar dovedi încă odată la cîte abuzurĭ poate da naştere sistemul inchizitorial care domneşte în judecăţile militare. Iar reabilitarea condamnatuluĭ Dreyfus ar fi cea maĭ dureroasă lovitură adusă justiţieĭ, ar fi condamnarea eĭ fără drept de apel.

Căcĭ, întocmaĭ ca în cazul criminaluluĭ Vacher, nu există putinţă de îndreptare a unor greşelĭ de atare natură. O condamnare nedreaptă este nelegiuirea pe care n'o poate ispăşi nicĭ un progres al omenirii, nicĭ o instituţie de bine-facere nicĭ-o generozitate saŭ pornire nobilă.

E interesant şi instructiv — maĭ ales instructiv — să urmărim acest nou episod din falimentul justiţieĭ moderne.

Blag.

PRINŢUL DE BOURBON ŞI COLECTIVIŞTIĬ

Fata cea maĭ frumoasă nu poate da de cît ceea ce are — zice o mintoasă vorbă franţuzească; colectivistuluĭ să nu 'ĭ cerĭ ceea ce n'are, s'ar zice romîneşte modificînd zicala de maĭ sus.

Prinţul de Bourbon a venit la Iaşĭ ca să salute pe regele Carol cu prilejul festivităţilor de la univresitate — şi lumea oficială 'ĭ a făcut o situaţie umilitoare care constitue o adevărată ofensă.

De şi se ştia — căcĭ am face o injurie poliţieĭ să credem că nu ştia cine e prinţul de Bourbon — de şi se ştia, zicem, că oaspetele acesta este nepotul M. S. Regeluĭ, şi cu toate că s'a vĕzut cît de intim era tratat de Suveranĭ — totuşĭ oficialitatea n'a avut pentru dînsul nicĭ o atenţiune.

Comitetul de recepţie a fost aşa de zăpăcit, în cît n'a pus la dispoziţia prinţuluĭ nicĭ o trăsură — iar cît despre locuinţă, 'ĭ s'a dat o cameră, la Binder, d'asupra... loculuĭ de retragere.

Singura consolare pentru ceĭ carĭ sunt geloşĭ de reputaţia de largă ospitalitate a ţĕreĭ romineştĭ este că prinţul de Bourbon ştie că indelicateţa care l-a froasat aŭ sevîrşit-o colectiviştiĭ — nu Romîniĭ

Răzbunarea Veterinaruluĭ

Dacă unuĭ alt om numaĭ 'ĭ s'ar fi promis ceea ce'ĭ s'a făcut de-a binele doctoruluĭ Jocu, încă 'şĭ-ar fi luat cîmpiĭ — şi veterinarul comuneĭ a stat, cu toate acestea, în picioare şi a infuntat cu bărbăţie toate furtunile deslănţuite asupra luĭ.

I s'a spus că 'şĭ bate joc de interesele comuneĭ — şi Jocu, a tăcut dar 'şĭ-a vĕzut de treabă.

I s'a imputat că desminte speranţele ce se puseseră în competinţa luĭ de a duce la bun sfîrşit opera pe care o întreprinsese — şi Jocu nicĭ n'a luat în seamă învinuirile ce 'ĭ se aduceau.

I s'a zis că ţine arhiva serviciuluĭ în stare de ghiveciŭ — şi veterinarul, a trecut înainte, cu fudulie, şi a lăsat ciîniĭ să latre.

Numaĭ cînd, în urma unor denunţărĭ infame, a dus abatoriul la parchet, s'a observat o oare care emoţiune la doctorul comuneĭ — dar a doua zi după ce batalionul de casapĭ a defilat pe dinaintea procuroruluĭ, Jocu 'şĭ a reluat seninătatea obicĭnuită cu care primeşte pe inspectoriĭ carĭ îĭ fac anchetă în permanenţă.

De acum Jocu 'şĭ a vĕzut visul cu ochiĭ: a clădit un edificiŭ măreţ în care a întrunit erĭ pe duşmanĭ şi pe prietenĭ; a făcut un boniment căruia nu ştiaŭ de trebue să-ĭ admirĭ spiritul saŭ fineţa — şi a dat Regeluĭ o dovadă de elocuenţă pe care trebue să'şĭ o amintească pînă la sfîrşitul vieţeĭ.

Cu agapa de erĭ se pune capăt şi sĕrbătorilor oficiale carĭ aŭ uzat toate hainele negre din oraş, şi bîrfelelor carĭ făcuseră din doctorul Jocu o fiinţă din poveştĭ, un mit — o minciună convenţională,

ION.

ETIOLOGIA BEŢIEĬ

III

Am purtat şi port o deosebită stimă şi consideraţie pentru *Doamna Higiena*. Această ştiinţă ne spune cele maĭ multe şi preţioase învăţăminte asupra vieţiĭ. Şi cît e de necesară această ştiinţă în aplicările sale în viaţă!

Dar cîţĭ oare o aplică?

Sînt mulţĭ care au cu ce şi n'o aplică tocmaĭ fiind că au prea mult.

Sînt alţiĭ care ar vrea s'o aplice, dar sînt împiedecaţĭ de meseria lor, fiind că au nevoe de a trăi întâiu; aceştia sînt meseriaşiĭ, industriaşiĭ şi profesioniştiĭ.

In fine e marea clasă a ţărănimeĭ, care habar n'are de ce-ĭ aceia Doamna Higiena, căcĭ în ignoranţa lor le lipsesc cele maĭ elementare cunoştinţĭ de viaţă.

Orĭ cît ne-ar spune Higiena ca alimentele să fie *substanţiale*; să fie bogate în materiĭ quaternare; degeaba aceste poveţe, cînd nevoia te strînge în chingĭ.

Ţaranul mănîncă prost, pentru că e lipsit. Şi dacă ar sta să mănînce maĭ bine, unde i-ar ajunge micul buget de 400 leĭ pe an?

La ţaran carnea e o fudulie, e ceva rar, neobişnuit. Puiul, oul, laptele, untul, găina se vînd, căcĭ aceste sînt mijloace de traiŭ.

Că nu-şĭ opreşte şi pentru el strictul necesar, cauza e ignoranţa, cauza e bigotismul, cauza e obiceiul din sat.

E treaba viitoareĭ culturĭ, ce se va da ţăranuluĭ, să schimbe aceste obiceiurĭ, să stîrpească aceste eresurĭ, şi să popularizeze cîte-va practice higienice de viaţă.

Cînd trecem la băutură, vedem că ţăranul de şi e lipsit, el totuşĭ bea şi se îmbată hojma.

De ce?

Funcţionarul burghez, care îşĭ are masa regulată cu 2—3 pahare de vin la masă, bea în cursul unuĭ an de 10 orĭ maĭ mult vin de cît un ţăran, fără să se îmbete.

De ce?

Unul are o cultură practică, şi ştie că vinul e folositor la masă cît de cît, îl bea cu măsură. Mintea îĭ e întreagă şi poate lucra cu spor şi după masă.

Ţaranul din contra n'are nicĭ cea maĭ mică licărire de cultură practică în viaţă. El mănîncă prost, de şi ar putea să îmbuce şi ceva frupt, bea apă clocită la soare toată săptămîna, iar Duminica cînd scapă la crîşmă bea de se îmbată. Fiind bat el pierde ce a căştigat în cursul săptămîneĭ, îşĭ uită minţile pentru o zi întreagă, se degradează pe el ca om şi chiar a doua zi lucrează maĭ fără spor.

El nu ştie că oca sau cele două ocă de vin, care le-a băut de o dată Duminica de s'a îmbătat şi l'a făcut din om neom, neapt pentru muncă, i-ar fi folosit maĭ mult să le bee cu păhărelul într'o săptămînă încheiată.

El înţelege alt-fel vinul şi rostul luĭ; asta din cauza ignoranţeĭ.

E ştiut că adevărurile simple se înţeleg maĭ greu. Nu putem aduce exemplu maĭ viu de cît acesta enunţat maĭ sus.

Dacă şcoala prin luminile sale e chemată a îndulci viaţa ţaranuluĭ, sarcina cea grea este însă de a convinge lumea ţărănească de adevărurile simple ale vieţiĭ.

Să nu credem că pentru aceasta trebue multă instrucţie. Cultura are un cîmp maĭ larg ca instrucţia.

A ne tempera în băutura vinuluĭ nu atîrnă atîta de instrucţie, cît de cultura generală a omuluĭ.

Fiind ast-fel să poate anticipa combaterea alcoolismuluĭ şi a beţieĭ prin lăţirea celor maĭ bune poveţe practice de viaţă, fără a ne teme că numaĭ prin o instrucţie temeinică se poate stărpi beţia.

Preutul iar are aicĭ mare rost. Ştim cu toţiĭ că sate întregĭ din Transilvania n'aŭ călcat în crîşma Evreuluĭ sau a Unguruluĭ, cu aniĭ cînd preutul le-a spus că nu intră.

Dar la noĭ nu putem găsi asemenea cazurĭ fericite.

La noĭ popa bea de-a valma cu ţăranul, degradînd şi taina preutească şi darul Dumnezeesc.

Fiind dar ţăranul nostru lipsit de luminile ştiinţeĭ vieţiĭ, văzînd modele proaste în satul săŭ, la oameniĭ zişĭ cu patru ochĭ, îndemnat apoĭ de obştea satuluĭ la băutura, el bea de se otrăveşte, aducînd prin beţia luĭ şi ruina luĭ şi a familieĭ sale.

E tîrzie calea de a combate beția prin calea culturei așa cum se dă azi.

Școala dă multe cunoștințe necesare supt raportul desvoltărei minței, dar puțin rodnice supt raportul vieții.

Fericită a fost ideia Ligei antialcoolice din Iași de a cere de la ministru introducerea învățămintelor practice de viață în program, ca așa învățătorul să se scoboare din lumea ideală, în care ține și crește pe elevi, la realitatea goală a vieții și prin povețile morale ce le va da asupra băuturilor, cum și relelor ce aduc trupului și sănătății escesiva lor întrebuințare, va stărui în lumea țărănească o îndrumare spre o viață mai sobră și morală.

Învățămîntul antialcoolic va îndruma școala primară pe o cale mai rodnică din punctul de vedere practic al vieții.

Dar nu numai *ignoranța și nevoia* sunt cauzele lățirei beției, ci e și a mediului, a deprinderilor din sat.

De aceasta în alt curier.

Gh. Ghibănescu

Cronica Străinătății

Corespondentul constantinopolitan al ziarului Novosti, află din izvor pozitiv, că relațiunile dintre Bulgaria și Poartă ar fi din cele mai încordate. Guvernul bulgar se simte ofensat de faptul că Sultanul continuă a refuza supușilor săi de a purta ordine bulgare. Chiar nesupușii turci, cari sînt în serviciul statului turcesc fură invitați de a nu purta ordinele bulgărești.

Pe de altă parte Sultanul ar fi viu afectat de o broșură apărută, de curînd, la Londra și inspirată probabil de cercurile oficiale bulgărești în care se arată ca o necesitate absolută proclamarea Bulgariei de Regat. Prințul Ferdinand mai e bănuit la Constantinopole, că n'ar vroi, cu nici un preț, să întreție bune relațiuni cu Serbia, așa în cît deschiderea școalelor sârbești în Macedonia ar fi un motiv bine venit de încordare a relațiunelor dintre ambele state vecine, Bulgaria și Serbia.

***

O manifestație la Universitatea din Berlin.

De curînd a fost numit la Universitatea de Berlin profesor de economie politică Reinhold pînă acum profesor la Wiesbaden.

Reinhold este un adversar al doctrinei socialiste. Lecția sa de deschidere a tratat despre: Istoria și Critica democrației sociale.

In aceeași oră profesorul s'a mutat dintr'o sală în alta din cauza înmulțirei auditorului. O jumătate din lecția profesorului n'a putut fi auzită din cauza aplauzelor și a șuerătorilor.

Către sfîrșit profesorul a liniștit auditorul cu următoarea citație din Goethe «Tot ce e nobil e liniștit natural».

***

Camera austriacă a reluat, după o pauză de 5 zile, discuțiunea asupra proectului de compromis cu Ungaria.

Ședința din 24 Octombrie a început cu 5 apeluri nominale cerute de stînga.

Apoi se declară ședința secretă pentru a lua cunoștință de procesul-verbal al ultimei ședințe ce s'a ținut secretă.

Ședința se declară publică la 7.20 seara și va fi consacrată la discuția compromisului provizoriu cu Ungaria, cu toate protestările zgomotoase ale stîngii.

Primul orator înscris, d. Lueger, nu poate vorbi timp de 3 ore, din cauza zgomotului stîngii și în special al d-lor Schoenerer și Wolff.

Vice-președintele este silit să suspende ședința de mai multe ori din cauza gălăgiei.

La fine, d. Lueger, vorbește în mijlocul gălăgiei, citi-va deputați cîntă în cor și sunt însoțiți de partizanii d-lui Schoenerer cari bat cu tact pe pupitrele lor.

Puțin cîte puțin, se restabilește liniștea. D. Lueger declară atunci, că nu este inamic al unui compromis echitabil, dar că se vede silit să combată compromisul ce s'a încheiat de curînd, de care nu profită de cît Ungaria. Oratorul califică de înaltă trădare, atitudinea d-lui Schoenerer.

Se respinge cu apel nominal închiderea ședinței cerută de stînga.

D. Parapschis, polonez, cere închiderea discuțiunei: d. Wolff începe să bată pe pupitrul seu.

S'a produs o ceartă între d. Wolff și cîți-va cehi. Mulți deputați ai stîngei bat pe pupitrele lor.

Inchiderea discuțiunei s'a adoptat cu apel nominal în mijlocul unui sgomot de nedescris.

D. Gross propune să se trimeată proectul de compromis provizoriu unei comisiuni speciale, și în mod eventual să se sporească numărul membrilor comisiunei bugetare cu încă 12. Moțiunea d-lui Gross este respinsă.

După propunerea majorității, proectul se trimite comisiunei bugetare.

Ședința, care a fost foarte furtunoasă, se ridică la 10 ore și un sfert, după o durată de 21 de ore.

Viitoarea ședință se va ține Luni.

Emigrația în America

Asupra emigrărei în America, în special în Statele Unite în cursul anului 1896—1897, se comunică următórea statistică oficială: In cursul acestui an au emigrat în America în total 230,832 inși, cu alte cuvinte cu 112,435 mai puțini ca în anul trecut. De la 1882 n'a mai fost atît de minim, numărul emigraților în America.

Ca una din motivele mai principale ale acestei descreșteri a emigrărilor se dă înăsprirea condițiilor de emigrare ce le pune guvernul american și în al doilea loc, criza ce domnește de cîți-va ani în Statele Unite.

AFACEREA DREYFUS

Vice președintele Senatului Scheurer-Kestner, e asaltat din toate părțile,—cerîndu-i-se de a da publicității actele pe baza cărora și-a format convingerea despre nevinovăția căpitanului Dreyfus.

Unui colaborator de la Temps, venerabilul senator i-a răspuns: «Nimic nu mă va opri din calea, pe care am apucat-o. Voi fixa ziua și ora cînd voi aduce chestiunea înaintea opiniei publice. Pînă atunci, nu respund la nici o întrebare».

Se crede că Scheuner vrea să aștepte decizia ministerului de rezbel în chestia revizuirei procesului, înainte de a apela la opinia publică.

A doua broșură de apărare a lui Bernard Lazare a apărut. Ica este precedată de o scrisoare a avocatului Demange, în care acesta spune: «N'am cunoscut nici odată alt material al acuzărei de cît scrisoarea pomenită a lui Dreyfus și nu pot crede că s'au mai adus înaintea judecătorilor alte acte pe care nu le-a cunoscut apărătorul. Cu inima sunt pentru opera d-voastră curajoasă și desinteresată».

INFORMAȚII

De la Societatea Stiinț. și literară

Ședința de la 24 Octombrie, supt presidența d-lui A. D. Xenopol.

Se cetesc două poesii *„Salutare“* de d-na Virg. Ed. Gruber dedicate Reginei, cu ocazia viziteî, ce părechea regală a făcut Iașilor. Versurile găsindu-se bune s'a hotărît publicarea lor în arhivă.

Cetindu-se poesia *„Plângi și tu“* de pseudonimul Corin Gr. Lonnescu s'a respins ca nepotrivită pentru publicare.

Se cetește apoi o improvizație a D-nei Ana Conta Kernbach *„Pe lago Magiore“*, amintiri de pe locurile favorite Reginei *„Carmen Silvei“*.

Se cetește poesia de V. Lateș, doctor la spitalul Bechet *„Lui D. T.“*

D. Dragomir Hurmuzescu dă cetire unei descrieri a Expediției unei la *Polul Sud*. După ce se face istoricul puținelor expediții întreprinse la Polul Sud, se expun pregătirele noului expediții cu vaporul *„Belgica“*, supt conducerea d-lui Guerlache. Lungimea corăbiei e de 32 metri. Expediția s'a aprovizionat cu tot felul de alimente, dintre care și ghiveciul național a lui Iordachi din București nu lipsește; această aprovizionare s'a făcut pentru doi ani.

Apoi să descrie pe larg toate pregătirile cu aparate pentru diferite esplicațiuni științifice. Expediția s'a aprovizionat cu toate aparatele cele mai perfecționate, care vor permite a culege cele mai exacte date asupra climei, apei, peștilor, și a tuturor fenomenelor meteorologice.

Se cetește apoi notița ce d. Vaschide a scris în *Revue des Revues* contra articulului d-lui J. Conte, care aprobă vederile d-lui Rethy, Ungur, asupra originei Romînilor, că ne tragem din Italieni.

Eri a avut loc întrunirea studenților pentru alegerea unei delegațiuni, care să participe la serbarea desvălirei monumentului de la Răsboeni.

Au fost ași președinții societăților studențești din Iași, și anume: d. Gheorghiade, președintele societății *Solidaritatea*, d. Iliescu, președintele societății studenților în medicină, d. Moisiu, președintele mediconiștilor Romîni, Cădere, președintele comitetului național, și un delegat al asociației generale a studenților.

Restul pînă la 10—numărul total al delegaților—se aleg prin vot secret.

Sunt proclamați ași, d-nii Teodoru cu 32, Malhasovici 29, Roman 22, Gr. Botez, 16 și Eraclide 15 voturi. Restul candidaților precum e Sava, Mogoș, Valeriu etc. nu întrunesc de cît 4 sau 5 voturi.

La această festivitate vor merge și doi delegați a comitetului ligei secția Iași.

Plecarea studenților și a ziariștilor ieșeni va avea loc Duminică seara cu acceleratul de Vasluiș și vor ajunge Luni dimineața la ora 8 la Peatra-N. de unde vor pleca cu trăsuri la Războeni.

Serbarea de la Abatoriu

Ca o meritată satisfacțiune pentru străduința veterinarului comunal, precum și ca o răsplată pentru ostenelile proprietarilor cari au adus vite la expoziția din tîrgul abatoriului, consiliul comunal a oferit ieri o colațiune care a închis cu bine seria de serbări pe care cu bine a deschis-o vizita Suveranilor.

S'au distribuit medalii și bani expozanților; s'a oferit o masă populară țăranilor cari au venit cu vite în tîrg, și s'a servit invitaților o gustare cu prilejul căreia s'a revenit la datina strămoșească de a goni necazul, în momente de veselie, și de a deschide inima întreagă pentru întregul izvor de voie bună care face fondul natureî romînești.

Prezida d. Gane, părintele vitreg al orașului cînd face politică militantă, dar plin de bună voitoare atențiune cînd îndeplinește, cu zel delicat, rolul de amfitrion—fie și la abatoriu.

Și ca președinte, d. Gane a vorbit cel dintîi. A amintit, în treacăt, pe cei cari au pus temelia edificiului măreț a cărui înaugurare se serbătorea, a vorbit, cu prisos de elogii, despre acei cari au avut inspirația fericită de a lua, poate fără vreme, succesiunea conservatorilor, și a încheiat închinînd pentru toți cei cari, cu un titlu sau cu altul, au contribuit pentru a face falnică existența acestui mîndru monument.

După primar, a venit rîndul primului seu ajutor. Intr'o cuvîntare plină de spirituale parenteze făcute cu coada ochiului, d. Tacu a spus lucruri interesante, pe cari publicul, dispus să crează fără să cerceteze, le a ascultat cu complezența omului bine crescut care nu cere documente—mai ales cînd e poftit la masă.

Singura lacună regretabilă în magistralul discurs al d-lui Tacu a fost că a uitat să explice pentru ce a dat masa populară tocmai Vineri, cînd țăranii nu mănîncă dulce....

D. Lepădatu, al douilea Tacu al d-lui Gane, a complectat pe oratorii precedenți abundînd în senzul că abatoriul este exclusiv al liberalilor, și a sfîrșit cu o foarte atingătoare gentileță la adresa preseî, pururea bine voitoare pentru oamenii de treabă.

D. Tanase Gheorghiu, avocat al statului, a făcut un scurt și inteligent rezumat de dezbateri și a închinat în sănătatea oamenilor de treabă din toate partidele.

D. Eduard Ghica, într'un speech mișcător al cărui fineță întrunea toate regulele artei—dar toate—a pișcat presa pe la spate și 'i a adus, în față, complimente cari au atins modestia multora dintre cei cari o reprezentau acolo.

D. dr. Persu, profesor la școala superioară de medicină veterinară din București, a improvizat un savant studiu de ocazie, pe care l'a continuat, printr'un discurs academic, d. Vasilescu, inspector la ministerul domeniilor.

Au mai spus cîte-va cuvinte, în numele preseî, servitorul d-voastre și doui confrați simpatici de la cele-l-alte douě ziare din localitate—și banchetul s'a sfîrșit.... la aprinsul luminărilor.

Și pe cînd reprezentanții democrației celei mei autentice își înecau verva în șampanie pentru a sărbători, în chip modest, triumful doctorului Jocu—țăranii, expozanții din tîrgul de vite, se ospătau din belșug în nesfîrșitele hale ale abatoriului.

Peste o mie de oameni, nedumeriți încă asupra rostului acestui eveniment, au împrumutat entuziasmul lor cald pentru succesul acestei serbări populare care pune încă un gir pe polița scontată de liberali.

Despre monologul zis cu atîta natural de către d. d-r Jocu n'am vorbit nimic într'adins, pentru că această bucată trebue reprodusă întreagă ca să păstreze farmecul hazliu pe care l'a produs asupra publicului de ieri.

Reporter

Conferința d-lui Jules Brun

In ultimul moment, d. Jules Brun a fost informat, cum am spus deja ieri, că conferința sa nu va mai avea loc la Universitate ci la institutul anatomic. S'a dat ca pretext că era cu neputință să se încălzească noul palat, și conferențiarul s'a mulțumit cu acest pretext. Din cauza aceasta, însă, n'a voit să'și desfloreze subiectul, și, în locul *Pietrelor cari vorbesc* am avut *Sonete romînești*. Nu știm dacă cu modificarea aceasta de program am pierdut sau nu; dar d. Brun a obținut un succes complect.

A a avut curajul să recurgă la forma cea mai strînsă, cea mai sbîrlită de greutăți pentru a descrie Romînia cu pozițiile sale, cu moravurile, cu istoria și cu monumentele sale.

Diversele sale serii ne fac să trecem de la munte la cîmp, de la fluviî la mare. D. Brun a făcut niște micî picturi foarte abile, niște peizage sau portrete a căror asemănare este isbitoare. Pentru trecut, poetul a avut isvoare imbelșugate: Ciocoii lui Filimon, Ion Ghica, Sion, amintirile din copilărie ale lui Creangă; pentru prezent, are ochii săi pătrunzători, cari l-au slujit bine; a privit, a înțeles și a scris.

Printre sonetele de gen eroic, cităm pe *Carol I la biserica Trei-Erarhi*, bucata de circumstanță pe care a admirat-o regina așa de mult; *Curtea de Argeș, biserica Bucur, Primul obuz* și atîtea altele.

In seria retrospectivă a creionat pe vechiul boier, pe frumoasa elegantă de odinioară, pe țăranul superstițios, pe haiduc—tipuri originale și adevărate.

Pentru prezent, conferențiarul s'a mărginit la *monastirile moldovenești*, o serie frumoasă scrisă la fața locului astă vară, la colțuri de mahala din București, la *Impresii din Rucăr*, unde a petrecut cîte-va săptămîni.

Să studiem repede procedeul d-lui Jules Brun. E la Neamțu. Vede, în curtea monastirei, un călugăr bătrîn care coseşte iarbă. Mîna îi tremură; dă de două ori pînă să taie o rădăcină de iarbă. Faptul cum vedeți, e banal — nici n'ar atrage atenția cui-va. Dar poetul vede aci un simbol și continuă astfel: „Bătrîne, semeni cu moartea, care, ca tine, coseşte un cîmp — cîmpul vieței. Loviturile ei sunt stîngace, nesigure; le ar vrea mai bine repezi și brutale. De ce să ne bucurăm cînd fierul alunecă, dacă ne a rănit înainte de a ne da lovitura fatală.

Alt exemplu. Poetul descrie Dîmbovița la Rucăr, rece și limpede. O întreabă de ce curge așa de iute—căci la București se va liniști, noroioasă, neagră și plină de imundicii. Și simbolul se impune spiritului seu: „Așa e viața: limpede la început, se precipită și se turbură — și din ce în ce mai murdară cu cît își urmărește cursul.“

Am putea să multiplicăm aceste exemple. Aceste douě, însă, ajung pentru a caracteriza procedeul d-lui Jules Brun. Să-i fim recunoscători pentru sentimentele sale filoromîne exprimate într'o limbă foarte frumoasă.

Conferențiarul a obținut în Franța mari succese ca orator; a făcut la Paris, conferințe cari 'i au meritat'o înaltă distincțiune din partea guvernului francez—dar nicăiri nu e mai bine apreciat ca la Iași.

D. Jules Brun va reveni, sperăm, în capitală Moldovei și va regăsi aplausele cu cari a fost întîmpinat ieri.

Programa Inaugurărei monumentului ridicat la *«Resboeni»* din inițiativa și cu subscrierile corpului ofițeresc al Reghimentului XV, care poartă gloriosul nume al aceleî localități istorice

I

Desvălirea solemnă a monumentului se va face la 27 Octomvrie 1897.

II

Vor fi invitați la serbare:

a) Inaltele autorități ale țerei:

b) Epitropia Sf. Spiridon din Iași care a cedat locul pentru monument.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA“

5)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

I

Indată după aceasta Petru voi să îndeplinească comisonul abatelui Rose. Urmări strada de Norvius, pe creasta Montmartrului ajunse în strada des Saules, a cărei pantă repede o scoborî între ziduri mucegăite, de cea laltă parte a Parisului. Cei trei franci ce-i ținea în mînă, în fundul buzunarului suteveî, îl umplea în acelaș timp și de o emoție mișcătoare și de o mînie surdă contra carităței nefolositoare. Pe măsură ce se scobora pe scări nesfîrșite și întrevedea colțuri de mizerie, o nesfîrșită milă îi strîngea inima: Era un cartier cu totul nou în construcție, în lungul străzilor case largi, începînd de la lucrările mari de la Sacré-Coeur, burghese înalte se rîdicau deja, în mijlocul grădinelor stricate, prin locuri virane, încunjurate încă cu garduri înalte. Cu fațadele lor curate, de o albeață nouă, făcea mai întunecoase, mai urîte, clădirile vechi, slabe, remase în picioare, hanuri echivoce cu ziduri negre-roșii, orașe de suferință, zidiri negre și murdare, în care se îngrămădia vita omenească. In ziua aceea, sub cerul îngreuiat, glodul îneca pavajul desfăcut de căruțe, desghețul muia zidurile cu o umezeală înghețată, în timp ce o tristeță grozavă se rîdica din atîta murdărie și suferință.

Petru care merse pînă în strada Marcadat, se întoarse înapoi. Intră în strada des Saules, sigur că nu se înșală, în curtea unui soi de cazarmă sau spital, încunjurată de trei zidiri neregulate. Curtea aceasta era o clocă, în care necurățeniile se îngrămădise în timpul celor două luni de ger îngrozitor, acuma se topea totul, un miros nesuferit se rîdica din bolta de necurățenii. Clădirile erau daramate pe jumătate, coridoarele largi fără uși, păreau niște borte de pivniță, niște peticî de hîrtie împestrițau geamurile murdare, sdrențe necurate spînzurau în toate părțile, ca niște draperii mortuare. In fundul borței ce servea de lojă portarului, Petru văzu un infirm înfășurat în sdrențele unei pături vechi de cal.

— Aveți pe aici un lucrător bătrîn, pe care-l chiamă Laveuve. Ce scară, ce rînd?

Omul nu respunse, dar holbă niște ochi neliniștiți de idiot care se sperie. Fără îndoială portarul nu era departe de idioție. Așteptă un moment, pe urmă zărind o fetiță în fundul ogrăzei încercă să treacă cloaca în vîrful picioarelor.

— Copilule, cunoști în casa aceasta un lucrător bătrîn pe care-l cheamă Laveuve?

Copila, a cărei corp slab nu era îmbracat de cît într'o haină de pînză roză, peticită și ruptă, cu mînele roșe și crapate de frig, tremura. Rîdică fața fină, drăguță sub mușcăturile friguluî.

— Laveuve, nu, nu știu, nu știu...

Și cu un gest inconștient de cerșetor, întinse una din sermanele mîni, sgircite de frig și crapate. Indată ce Petru îi dădu o piesă mică albă, începu să fugă prin glod ca o capră veselă, cîntînd cu o voce ascuțită:

— Nu știu, nu știu, nu știu...

El se puse s'o urmărească. Dînsa dispăruse într'una din salele largi, sui după ea o scară întunecoasă și rău mirositoare, cu treptele pe jumătate rupte, și lunecoase din causa resturilor de legume, în cît trebuia să se ajute de frînghia unsuroasă care servea de balustradă.

Toate ușile erau închise, bătu, fără de nici un folos, la mai multe, la unele nu obținea de cît niște mormăituri înăbușite, ca și cum ar fi fost închis acolo vre-un animal selbatec. Se scoborî din nou în curte, și după cîte-va momente de esitare, se sui pe altă scară. Aici fu asurzit de strigăte ascuțite, strigăte de copil înăbușit. Se luă după sgomot și ajunse înaintea unei odăi, cu ușile deschise în lături,—în care un copil lasat singur, legat pe un scaun mic, fără îndoială pentru ca să nu cadă, urla fără întrerupere. Se scoborî din nou cu sîngele înînghețat de atîta mizerie, și de atîta lipsă.

Tocmai atunci o femee întra, aducînd trei cartofi în pestelcă și la întrebarea lui Petru, ea răspunse privind cu neîncredere sutana.

— Laveuve, Laveuve, nu știi unde stă. Dacă portărița ar fi aici, ea v'ar spune poate... Ințălegeți dv. sunt cinci scări aici, nu poate să se cunoască toți și pe urmă locatarii se schimbă atît de des... Incercați acolo în fund.

Scara aceasta din fund era mai îngrozitoare de cît celel'alte, fără trepte, cu zidurile lunecoase, muiate de o sudoare de durere. La fie-care rînd, plumburile te încunjurau cu resuflarea lor înciumată, din fie care odae eșia sgomot de plîngeri de certe, un îngrozitor desgust de mizerie. O ușă se deschise și apăru un bărbat, tîrîind de păr o femee, în timp ce trei copii micî plîngeau. In rîndul de sus, într'o odae întredeschisă, rezări o femee tînără, slabă, bolnavă, cu peptul sbîrcit, ca

c) Autoritățile județene, comunale și clerul din comunĭ vecine și de la mănăstirĭ.

d) Scoalele sătești din cele învecinate, pe cît posibil prin delegațiune de școlarĭ și învățătorĭ,

e) Academia romînă

f) Ateneul romîn

g) Diversele societățĭ culturale romîne,

h) Presa romînă

i) Delegațiunea școalelor secundare din județ

j) Delegațiunea universităților romîne studenți și profesorĭ.

III

Invitațiĭ și onor. Delegat însă vor asista în diua de 27 Octombrie la orele 9½ a. m. la panachida ce se va celebra, la mănăstirea Rĕsboienĭ, pentru marele Domn Ștefan cel mare și pentru eroiĭ căzuți în groznica luptă din jurul mănăstireĭ.

IV

La ora 1 jum. p. m. invitațiĭ și delegațiunele vor pleca de la mănăstire, în procesiune spre monument.

V

La sosirea procesiuneĭ, ea va fi primită de d-niĭ oficerĭ și de întreg Regimentul înșirat în front spre fațada monumentuluĭ.

VI

Imediat se va face sfințirea apoĭ la treptele monumentuluĭ. Botezul cu aghiazmă se va face însă în urma desvălireĭ monumentuluĭ, după discursul d-luĭ V. Ureche.

VII

Discursurile oficiale:

a) Al d-luĭ V. A. Ureche, Președinte de onoare al asociațiuneĭ subscriitorilor pentru monument.

b) Discursul delegatuluĭ guvernuluĭ.

c) Al d-luĭ căpitan Popovicĭ, în numele d-lor Oficerĭ aĭ Regimentuluĭ.

d) Discursurile ce vor fi maĭ înainte anunțate de vre un domn Delegat.

VIII

La momentul cînd, la semnalul dat D. Sculptor Const. Hegel va face să cadă vĕlul după monument, trupa va prezenta arma și muzica va întonă imnul național.

IX

După fie-care discurs, Delegatul care l'a făcut va depune coroana pe piedestalul monumentuluĭ.

Aceste coroane se vor conserva apoĭ pe muriĭ internĭ aĭ mînăstireĭ Rĕzboienĭ.

La 26 Iulie, al fie-căruĭ an, toate coroanele vor împodobi din nou monumentul întreaga zi și d-niĭ învĕțătorĭ din comună vor avea grijă să organizeze anuale serbărĭ comemorative în acea zi, cu ajutorul delegatuluĭ Regimentuluĭ de Rĕzboienĭ.

X

După terminarea discursurilor și depunerea coroanelor, d. V. A. Ureche va da lectură procesuluĭ verbal al solemnitățeĭ dresat în treĭ exemplare. Unul din acestea va remănea în conservarea Arhiveĭ Regimentuluĭ XV de Rĕsboienĭ; al doilea se va încadra și conserva pe muriĭ Bisericeĭ mînăstireĭ și al 3-lea la Instituțiunea Urechiă din Galațĭ.

Toate trele aceste procese-verbale vor fi semnate de persoanele de față. Exemplare facsimilate se vor împărți la doritorĭ.

Teatru-Muzică-Arte

Reprezentațiile teatruluĭ național vor urma în ordinea aceasta:

Simbătă, 25 Octombre: *Boieriĭ și Ciocoiĭ*, dramă în 5 acte acte de V. Alexandri.

Duminecă, 26: *Boieriĭ și Ciocoiĭ.*

Marțĭ, 28: *Fiul Coralicĭ*, comedie în 4 acte de A. Delpit.

Joĭ, 30: *Romeo și Julieta*, de Schakspeare.

ULTIME INFORMAȚII

— —

De cînd l'Indépendance roumaine, a devenit oficioasă pune maĭ puțin respect pentru cetitoriĭ săĭ și controlează maĭ puțin informațiunile ce le dă. Ast-fel în numĕrul sosit ierĭ la Iași afirma că d. Maiorescu s'a întors la Bucureștĭ Joi dimineață. Cu toate aceste d. Maiorescu Joi la ora 3 p. m. se află la d. Negulescu împreună cu d-niĭ Misir, Teoharĭ Antonescu, Mehedinți, Leonardescu, Pogor etc.

D. dr. Antonescu a luat încă de la 15 Octomvrie, în primire noua sa însărcinare de medic primar a spitaluluĭ din Hărlău.

De la liceŭ unde d-sa este profesor de igienă n'a dat încă demisia, dar a lăsat ca suplinitor pe dr. N. Vicol.

Creditoriĭ tînăruluĭ locotenent Sturza, fiul prințuluĭ Gr. Sturza, sunt pe cale de a se împăca cu 30 la sută.

D. A. Cerban, fost elev eminent al liceuluĭ și fiul d-luĭ Hirsch, comerciant de ferărie, a trecut cu elogiĭ doctoratul în drept la facultatea din Paris.

Teza sa *„Studiu critic asupra condițiilor de constituire în gagiu a lucrurilor incorporale în materie civilă și comercială"*, a fost reținută de facultate.

Intrunirile drapeliștilor se succed mereŭ. Ultima consfătuire politică a fost la d. Emil Costinescu, și s'a discutat iarăși despre atitudinea grupuluĭ față de guvern. D. Stătescu s'a pronunțat pentru înlăturarea pur și simplu a d-luĭ Sturza, al căruĭ loc l'ar primi d-sa. Ca de obiceiu, însă, nu s'a stabilit nicĭ o linie de conduită decizivă, căcĭ nu e interesul aurelianiștilor de a rupe pe față cu guvernul.

D. P. Poni a făcut lista de profesorĭ carĭ urmează să fie decorațĭ cu ocazia viziteĭ Majestățiĭ Sale.

Se zice că d. Stătescu, pentru a da semnalul complicațiilor care vor trebui să aducă retragerea ministeriuluĭ,—a declarat că sub nicĭ un chip nu maĭ primește președinția Senatuluĭ.

Lucrătorul Costachi Năstase, în vrîstă de 22 anĭ, ducîndu-se ierĭ să scoată niște năsip dintr'o năsipărie de la Ciric, malul surpîndu-se a îngropat pe nenorocitul lucrător.

A fost scos mort d'acolo.

Nenorocitul lasă în urmă o soție și doĭ copilașĭ pradă celeĭ maĭ negre mizeriĭ.

Comitetul central al Ligeĭ culturale va propune în curînd crearea uneĭ băncĭ populare.

După un recent ordin al ministruluĭ de resbel paza fruntariilor Dobrogeĭ dinspre Bulgaria se va face numaĭ de către trupele permanente.

Rudele luĭ Evloghie Gheorghiev au căzut de acord cu legatarul universal, d. Gheșoff, spre a renunța la orĭ-ce pretenție pe viitor. Vor primi cîte 400 miĭ de leĭ fie-care dintre nepoțĭ, maĭ de aproape aĭ repesatuluĭ, așa că, cu vre-o două milioane, se vor stînge toate pretențiunile.

Ministerul de resbel a trimis la Iașĭ un ofițer de geniŭ care să caute un loc în circumscripția corpuluĭ al 4-lea unde să se zidească un spital pentru boalele de ochĭ.

Ni se denunță lucrurĭ nu tocmaĭ curate în privința cartelului vînzătorilor de petroliŭ sub obłăduirea celor în drept de a supra-veghia.

Pentru moment relevăm faptul că de la 25 banĭ litrul de petroleŭ, carteliștii aŭ suit la 35, deși în piață nu se observă o urcare în general a prețuluĭ petroleuluĭ.

Ne vom interesa de aproape de această chestie.

In urma viziteĭ de la palatul princiar-Regele a recomandat arhitectuluĭ Ste, riade să gătească palatul, să se facă grădinĭ și să se construiască atenanse căcĭ palatul urmează să fie locuit cel puțin cîte o luna-douĕ pe an, fie de însăși Regele, fie de prințul moștenitor.

D-l Stolojan despre situație.

Un prietin al nostru a convorbit în sara plecăreĭ regeluĭ maĭ mult timp cu d. Stolojan.

Intrebat asupra demisiuneĭ d-luĭ Djuvara, d. Stolojan a declarat că nu există nicĭ o dimisiune din partea d-luĭ Djuvara. Tot sgomotul provine de acolo, că acum 10 zile era să se facă o împacare între aurelianiștĭ și Sturdza; d. Djuvara știind că va fi sacrificat, a scos singur vorba că a dat demisia.

— Cum staŭ lucrurile cu Aurelianiștii a întrebat din noŭ pe conu Năstasă amicul nostru.

— Cred că 'n curînd grupul aurelianist se va fi scindat. O parte din eĭ vor veni la noĭ. Pentru moment sunt împărțiți în două tabere, tot atît de hotărîte. Uniĭ ca Costinescu, Mârzescu. Delavrancea, Xenopol, Porumbariu nu voesc să audă de împacare cu Sturdza. Alțiĭ ca Lascar, Coco Dumitrescu, Budișteanu etc. ar voi împacarea. Aurelian văzînd că cearta nu e de la dînsul, ci de la alți doĭ șefĭ: Sturdza și Stătescu a început a se desinteresa de luptă.

In ședința de Joĭ Curtea s. II a stabilit o importantă jurisprudență. A hotărît, că faptul de a exporta spirt, sau alte lucrurĭ pentru care nu se plătesc taxe de export și nicĭ proibite, chiar prin locurĭ ascunse nu constitue un fapt de contrabandă.

Tribunalul Dorohoiŭ hotărîse controlul și condemnase pe săteanul V. Dumitrașu din Mitoc la o lună închisoare pentru că ajutase pe maĭ mulțĭ ruși care voeau să treacă peste Prut rachiu de contrabandă.

In ce privește pe contrabandiștiĭ ruși, eĭ au plătit destul de scump contrabanda, căcĭ 2 dintrănșiĭ au fost împușcațĭ de sentinelele noastre, cînd voiau să intre în Prut cu balercele de spirt în spate.

Joĭ la ora 4 jum. p. m. Regele a vizitat penitenciarul din Iași. A fost prin cîte-va camere, a examinat cîte-va registre. De toate a rămas foarte mulțumit. A însărcinat apoĭ pe procurorul general să i se facă o listă de grațierĭ.

D. Mîndru cercetînd aproape o oră registrul de deținuți a întocmit o listă după asemănarea cunoscutuluĭ săŭ caracter. Fiind că pentru moment nu se afla în arest nicĭ un puĭ de colectivist, a fost foarte parcimonios cu grațiarea. A grațiat pe 3 deținuți de restul închisoareĭ care varia între 1—2 lunĭ, s'a redus la alți 3 cîte 10 zile. Printre aceștia se afla și fostul sub-comisar Baronzzi, condamnat la 7 lunĭ pentru că a luat 17 leĭ mită. Maĭ avea de făcut 24 zile și din aceste d. Mîndru a bine voit a i reduce 10.

Administrația comunală, în vederea cartelului măcelarilor din astă-vară, luase dispoziție de a reduce la 2 banĭ taxa pe kilogramul, de carne, tocmaĭ pentru a învinge cartelul.

O altă măsură ulterioară oprește însă întrarea în oraș a cărneĭ de dincolo de barieră, fără o prealabilă inspecție a mediculuĭ veterinar. Foarte just și sîntem și noĭ de acord.

Dar de aci pînă la o absolută prohibițiune e o distanță. Intrebăm decĭ, cine a oprit cu totul întrarea în oraș a cărneĭ de dincolo de barieră, chiar inspectată fiind de medicul veterinar?

Și iarăș întrebăm primăria: știŭ d-lor că prin acest mijloc se face un bine indirect măcelarilor lor, căcĭ primăria îĭ lipsește de un concurent? In folosul cuĭ această măsură? Și maĭ ales cine a ordonat așa ceva?

La școala de Bele Arte, Majestatea Sa a vĕzut maĭ multe bucățĭ de sculptură și a întrebat de autorul lor.

S'a prezentat d. Tronescu, îmbrăcat ca un servitor și cu figura omuluĭ care trăiește în cea maĭ neagră mizerie.

Regele l-a întrebat unde 'și-a făcut studiile. Tronescu a răspuns că le a făcut la Roma, unde a fost bursier al Statuluĭ timp de 8 anĭ.

—„Acum, însă, mor de foame, Majestate" a adăogat nefericitul artist.

— Fă bucățĭ maĭ micĭ ca să le poțĭ vinde.

— N'am cuĭ să le vînz, Majestate.

Tronescu a cerut să fie numit la o catedră de pictură. Atuncĭ a intervenit ministrul cultelor și a făcut cunoscut că e numit în locul luĭ Buiucliu, după propunerea consiliuluĭ școlar.

Cît maĭ e timp.

Colectiviștiĭ strîng banĭ albĭ pentru zile negre și ceĭ maĭ cu vază nu lasă să le scape cea maĭ mică ocazie de a bate monedă din influența lor.

In urma înaltelor stăruințĭ ale d-luĭ Costică Stoicescu, faimosul samsar Șapira a fost liberat pe cauțiune.

Membriĭ consiliuluĭ județan din Teleorman s'au pus pur și simplu în grevă. Eĭ au declarat d-luĭ Ferekide, ministrul de interne, că nu se vor maĭ întruni de loc cît timp d. Quintescu va fi menținut ca prefect.

Zis și făcut. La toate convocările adresate pînă acum, nicĭ un consilier nu s'a prezentat la ședință.

Cu drept cuvînt să poate zice că partea de sus a Moldoveĭ este cea maĭ nedreptățită din regiunile țăreĭ, fiind cu desevîrșire lipsită de mijloacele lesnicioase de transport și de exploatare a avuțiilor sale. Această prigonire a soarteĭ și a cîrmuireĭ colectiviste este cu atît maĭ neînțeleasă și condemnabilă, cu cît nicĭ într'o parte a țăreĭ nu sunt pămînturĭ maĭ mănoase, podgoriĭ maĭ renumite, și pădurĭ atît de întinse, și toate aceste avuțiĭ, să depreciază sau să perd chiar, ne avînd un debușeŭ la îndămînă. Guvernul conservator, îngrijit de această stare de lucrurĭ nenorocită, a propus o lege pentru construirea uneĭ liniĭ ferate care să străbată valea Bahluiuluĭ începînd din Podul Iloaie la Cotnarĭ și Hîrlăŭ, lege care s'a votat chiar de Cameră, dar care a rămas în cartoanele ministeriale.

Atlăm că populațiunea acestor localităților, pricepînd în sfîrșit cuminția cuvîntuluĭ „Aide toi le ciel t'aidera" s'a hotărît a agita din noŭ cu cea maĭ mare energie această chestiune, care este de un mare interes și pentru orașele Iașĭ și Botoșanĭ, menite a deveni debușeurile acestor avuțiĭ.

Ultimul cancan. In seara plecăreĭ suveranilor, doui oamenĭ micĭ de statură discutaŭ aprins, pe peronul gării, asupra etimologieĭ îndoioase a unor cuvinte romînești—eraŭ d-niĭ Sturdza și Filipide.

D. Mârzescu îĭ zărește, se apropie de eĭ, și cu zîmbetu-ĭ caracteristic și *gonailleur* interpelează pe d. Filipidi uitîndu-se drept în ochiĭ d-luĭ Sturdza:

— Mĕ rog: cuvîntul *mangosit* de unde se trage?

Cutia cu scrisorĭ

Suntem rugațĭ să înserăm următoarele:

Domnule Prim Redactor,

Nu sunt încă douĕ zile de la plecarea Suveranilor din orașul nostru și o sumă de *mulți bine-voitorĭ și desinteresațĭ amicĭ* aĭ meĭ colportează, fără nicĭ un scrupul de conștiință și de rușine, că, grațioasa noastră Regină, mă va răsplăti cu *parale* pentru modestele mele versurĭ rostite pe scenă la reprezentația de gală,

Trebue să existe în lume și în țară la noĭ o specie și de așa ființe carĭ pot primi și parale pentru versurĭ făcute chiar în circonstanța în care am făcut eŭ acele versurĭ! Vĕ declar, însă categoric că a-și respinge-o cu oroare, dacă mi s'ar oferi o aseminea recompensă demnă de ologĭ, șchiopĭ, orbĭ, saŭ miopĭ, de văduve sarace și cu o casă de copiĭ!

Cu toate că tradiția spune că poețiĭ *trebue* să moară în mizerie la spital, eŭ, orĭ-cît de genial poiet m'aș crede, nu ambiționez de loc o așa cinste față cu posteritatea; și să se știe odată că nu's de loc poet de meserie și, decĭ, nicĭ cerșitor pentru versurile ce pot face orĭ-cînd sunt liber și spontaneŭ inspirat!...

Vĕ strîng mîna cu prietesug.

P. V. Grigoriu

Ediția II-a

Expoziția de la Abator

Iată lista recompenselor și medaliilor acordate ierĭ în urma expoziție de la abator vizitată de către M. S. Regele.

Țaraniĭ Gheorghe Rîșcanu, Gh. Mocanu, Gh. Ghici, V. Langa, C. Lupu, Ioan Gheorghe, Elena Dăscălească, Mihail Frunză, Ioan Leahu, Preutul Carp, Gh. Crețescu, Gh. Botez. C. Schițeluia, V. Sava, Const. Th. a feteĭ, I. Zota, V. Niță, I. Sagină, Gh. Briman, Breaba Albu, Const. Albu Ivanov. Măgărint C. Isaiu, Ioniță Domniță, Th. Varariu, Ion Sopon, Iordache Silion, Ioan Toader Godan, V. Belciug, C. Ursu, I. Argenti, N. Cahlincu, I. Andreĭ, C. Tară, Panaite Pricopi, Gh. Țară, Ion a luĭ Ilie, Pintilie Guță, Iordache Chițovanu obțin recompense variind între 12 și 5 leĭ.

Iar medaliĭ de argint și bronz pentru exoziție de caĭ și alte vite marĭ și micĭ următorilor proprietarĭ:

D-nele Elisa Zarifopol, Elena Ghica și d-nu Ștefan Șendrea, Eduard Ghica, Leon Ghica, Vasile Lascar, G. Vămescu, locotenent Vîrnav, Anghel Serurie, Damian Drăgănescu, Frațiĭ Boian, Buchenthal, V. Stocker, Iosef sin Abram, Preutul Neculaĭ Popovicĭ, Vasile Popov, Garnizoana Iașĭ, Berman Iuster, Alexandru Negrutzi, Marcu Iuster.

Se acordă medaliĭ și cîte 50 leĭ luĭ Toader Mihalache, Ilie Vrînceanu, Vasile Țuțoiamu, Neculaĭ Avramovicĭ, Neculaĭ Mititelu, Gh. Ungureanu, Ion Dumbrăveanu, Ioan Bocanu, Gh. Mititelu, Gh. Ungureanu, Gh. Cerbu, Neculaĭ Emafteĭ și Barbu Jianu.

In ultimul moment ni se comunică o știre de sensație.

Se zice că atît d-luĭ Emil Ghica, reprezentantul nostru la Viena, cît și d-luĭ A. A. Balș, consul general la Pesta, li s'aŭ cerut demisiile în urma incidentuluĭ cu decorarea luĭ Jeszenszki. Pentru a se spăla d. Sturdza de respundarea acesteĭ ignominiĭ, învinovățește pe acești funcționarĭ superiorĭ că ar fi sevîrșit neglijența de a nu pune pe guvern în curent cu titlurile procuroruluĭ unguresc.

Vom comenta maĭ tîrziŭ acest noŭ act al vecheĭ comediĭ.

---

primbla, un copil slab ca un schelet, pentru ca să-l facă să tacă, desperată pentru că nu maĭ avea lapte. După aceasta văzu ceva maĭ grozav. Intr'o odaie de alăturea văzu treĭ ființe, fără sex, nicĭ vrîstă, îmbracate pe jumătate, în sdrențe și carĭ în mijlocul odăeĭ cu desăvîrșire goală, mîncaŭ cu lăcomie dintr'o aceiașĭ strachină, un soiŭ de minore de care și cînilĭ ar fi fugit. La întrebările luĭ Petru, rîdicară abia capul, murmurară ceva și nu răspunseră.

Petru era să scoboare, când încercă pentru ultima oară să bată la o ușă de la intrarea unuĭ coridor. Deschise: o femee, care cu toate că nu putea să aibă maĭ mult de patru-zecĭ de anĭ, părul nepeptănat îĭ era sur deja, buzele palide, ochiĭ fără expresie în fața galbănă, exprima o moliciune extremă, un aer de slăbiciune, de continuă teamă, sub crîncenă mizerie. Se tulbură la vederea Sutaneĭ; bîlbîi neliniștită.

— Intrațĭ, intrațĭ, domnule abate.

Dar un barbat, pe care Petru nu'l observase deodată, un lucrător de vre-o patru-zecĭ de anĭ, nalt, slab, pleșuv, roșcat, cu mustețele și barba rară, făcu un gest de violență, o amenințare surdă de a arunca pe preot afară. Se liniști, însă, se așeză lîngă o masă șchioapă, se afectă că întoarce spatele și chemă la dînsul o copilă care se afla acolo, blondă, cu un aer inteligent și bătrînesc, aer pe care-l dă mizeria mare copiilor. O luă între genunchiĭ luĭ fără îndoială pentru a o apăra de contactul Sutaneĭ.

Petru, cu inima strînsă, de această primire, simțind adînca mizerie a familieĭ acestia, cu odaia goală și fără foc, cu tristețea morocănoasă a acestor treĭ ființe, se hotărî, cu toate acestea, să-și pue întrebarea.

— Doamnă, nu cunoașteți în casa asta un lucrător bătrîn cu numele Laveuve?

Femeea tremurînd pentru că-l lăsase să intre, fiind-că aceasta văzu cŭ-ĭ displace barbatuluĭ eĭ încercă să aranjeze lucrurile răspunse timid.

— Laveuve, Laveuve, nu..... Spune, Salvat, auzĭ? Il cunoștĭ tu?

Salvat se mulțumi să rîdice din umerĭ. Dar fetița nu putu să-și ție limba.

— Mamă Teodoră poate-ĭ Filosoful.

— Un fost lucrător pictor, continuă Petru, un bătrîn bolmav, care nu poate să maĭ lucreze.

Doamna Teodora, deodată fu informată.

— Atuncĭ acesta-ĭ, da chiar îĭ.... Noĭ îĭ zicem Filosoful, o poreclă care 'i s'a dat în mahala. Dar cu toate aceste nimica nu-l împedică de a se numi Lavenve

Cu un pumn rîdicat către plofond, înspre cer. Salvat părea că protestează contra grozăvenieĭ uneĭ lumĭ și unuĭ Dumnezeŭ carĭ lăsaŭ să crepe de foame lucrătoriĭ bătrînĭ, ca pe niște caĭ ologĭ. Insă nu spuse nimic, recăzu într'o liniște selbatecă și adîncă, într'un soiŭ de meditație înfricoșată în care pare că se gasia cînd întrase preotul. Era mecanic, și privia mereŭ sacul săŭ cu instrumente, pus pe masă, un mic sac de pele, în care ceva îl umfla puțin, probabil o piesă de dus înapoĭ. Trebuia să se gîndească la prea lungul chomagiŭ, la căutarea zădarnică de oareșĭ care muncă, în timpul acestor douĕ lunĭ de iarnă cumplită. Orĭ poate cugeta la revoltele apropiate și sîngeroase a muritorilor de foame, în visarea inendiară care-ĭ aprindea ochiĭ marĭ, albastri, singularĭ, nehotărîțĭ și arzătorĭ. Deodată observă, că fata luase sacul și încerca să-l deschidă să vadă ce-ĭ înăuntru. Avu un cutremur, apoĭ îĭ spune cu bunătate, dar amar, cedînd emoțiuneĭ violente care-l îngălbinea.

— Célina, vreaĭ să lașĭ acelea acolo? Ți-am maĭ spus că n'aĭ voe să te atingĭ de instrumente.

Luă sacul și-l puse în dosul luĭ lîngă părete, cu marĭ precauțiunĭ.

— Atuncĭ doamnă, întrebă Petru, Laveuve locuește în rîndul acesta?

Doamna Teodora, cu o privire fricoasă, întrebă pe Salvat Ea nu era pentru ca se bruscheze preoțiĭ, când eĭ îșĭ dădeaŭ osteneală să vie pînă la dînșiĭ, și că să câștige gologanĭ câteodată de la dînșiĭ. Cînd pricepu că Salvat recăzuse în visarea luĭ și o lăsa să lucreze după gustul eĭ, se oferi îndată,

— Dacă domnul abate binevoește, am să-l conduc eŭ. Stă drept în fundul coridoruluĭ. Dar trebue de știut că maĭ sînt de suit scărĭ.

Celina, vĕzînd în aceasta o petrecere, fugi dintre genunchi tatăluĭ săŭ și întovărăși și ea pe preot. Și Salvat rămase singur în odaia de sărăcie și de suferință, de nedreptate și de mînie, fără foc, fără pîne, obsedat de visul săŭ arzător, cu ochiĭ din noŭ fixațĭ pe sac, ca și cum s'ar fi aflat întrînsul, împreună cu instrumentele și vindecarea lumeĭ.

(Va urma)

Farmacia Andreĭ Cruceanu
din
TĂRGU-NEAMȚ

Subsemnatul am onoare a inștiința pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ orașul Târgu-Neamț, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejurimile orașuluĭ Tg.-Neamț, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraș și că n'am cruțat muncă nicĭ banĭ pentru a o ridica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belșug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., și un mare deposit de ape minerale din țară și străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branșa mea de farmacist.

CU STIMĂ
Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parțiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărău, 36 strada Păcurarĭ Iașĭ.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iașĭ la:	Tren accelerat					
	Cl. I.		Cl. II		Cl. III	
	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
Pașcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoșanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărășeștĭ	25	55	16	85	11	30
Focșanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeștĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureștĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeștĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboșĭ	—	—	—	—	—	—
Galațĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărășeștĭ	20	40	14	05	9	06
Focșanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeștĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureștĭ	30	60	21	25	14	05

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la șosaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iașĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

LEGĂTORIA DE CĂRȚI
și
Incadrare de Tablourĭ
a tipografieĭ „Dacia"
Iașĭ, 42 Strada Golia, 42.

Execută, cu cea maĭ perfectă acurațeță și promptitudine toate lucrările aingătoare de această branșă.

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ
pentru
ȘCOALELE ROMÂNEȘTI
Exemple, regule, analize literare, notițe istorice.
Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit și nonpareil).
PREȚUL 5 LEI
Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureștĭ. 58

Agenția Teatrală
28—Str. Lăpușneanu—28

Primește abonamente, anunciurĭ și orĭ-ce soiŭ de publicațiunĭ pentru ziarul *„L'Indépendance Roumaine"* și revistele *„La Grande Toilette des Dames"*, *„Les petites Gravures"* și *„La Confection"*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru țară și străinatate și *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ și toate combinațile uzitatei

---

LIBRARIA și PAPETERIA
TH. P. MAXIMOVICĬ
IAȘI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de școală, articole de birou, hârtie de poștă în cutiĭ**, colorată și fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pânză și cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărțĭ pentru premiĭ.

D. S. IONESCU
FRISER - PARFUMER
Iași, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII
NEGRITINĂ ȘĬ FLAVULINĂ
(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ
preparațiune proprie, remediu sigur contra mătrețeĭ
1 LEU FLACONUL

Dacă voițĭ să beți o cafea bună și higenică cereți la toate băcăniile
N U M A I

CAFEA REGALA
La fabricei A. WEINREB din Iași
Premiată la expoziția din Paris 1889 cu MEDALIE DE ARGINT

Singurul surogat SPORNIC și NUTRITIV care dâ cafeleĭ o AROMĂ și un GUST FOARTE PLĂCUT. Analizele celor maĭ marĭ chimiștĭ aŭ găsit-o cea maĭ PERFECTĂ și CEA MAI HIGIENICĂ.

1000 vedre VIN de COTNARI

Recolta 1886, din pivnița Roznovanu de vînzare. A se adresa strada Assachi No. 12.

Dimitrie Greceanu
Avocat
Strada Asachi

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsațĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condițiunĭ libere și avantagioase în contra daunelor de:
INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieței" „GENERALA" *asigură:*

după combinațiunile cele maĭ noĭ și maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere și timporare.
b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viață și în caz de moarte).
c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăților la moartea părinteluĭ.
d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinațiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237.855 în condițiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.
2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.
3. Dacă asiguratul renunță la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 și îĭ eliberează și o poliță achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunță la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viață, asigurărĭ reciproce și rente viagere în toate combinațiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informațiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureștĭ, 2 Strada Smârdan, și la toate agențiile din țară.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"
de la COPOU, lîngă Iași
proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somitățile medicale, maĭ ales prin abondența sulfaților de *sodiu* și *litiu* ce conține.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgație, nu face nicĭ un deranjament în stomah și nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile și drogheriile.

Depositul și orĭ-ce informațiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iașĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureștĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille,* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

„DACIA"
TIPOGRAFIE-EDITOARE
Strada Golia 42—IAȘI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt și în condițiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURI
Borderourĭ și Compturĭ
Cărți de vizită
REVISTE LITERARE ȘI ȘTIINȚIFICE
în orĭ-ce format și limbă
Jurnale Cotidiane și Hebdomadare
TEZE
SCRISORI COMERCIALE
Cărți-adrese
BUDGETE DE ADMINISTRAȚIE
MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ȘI AFIȘE
în diferite culorĭ și mărimĭ
etc. etc. etc.

ETICHETE
Bilete de logodnă și de nuntă
MENIURI
CĂRȚI DE ABONAMENTE
CIRCULĂRI
CONDICI à SOUCHE
BILETE FUNERARE
FELICITĂRI
CĂRȚI DIDACTICE
CONDICI și REGISTRE COMERCIALE
etc. etc. etc.

La Librăria
Th. MAXIMOVICI
din Iași, strada Golia
Se primesc abonamente la ziarul
„TRIBUNA"
din Sibiiŭ

Prețul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an	. . . .	40 leĭ
« 6 lunĭ	. . . .	20 «
« 3 lunĭ	. . . .	10 «

DE INCHIRIET

Renumita grădină „Chateau aux fleurs impreună cu o pivniță foarte vastă și o odaie-bufet.

Pentru informațiunĭ a se adresa d-lu Administrator al tipografieĭ „Dacia".

DE VINZARE

9000 vedre vin alb și roș, recolta anilor 1891, 1892, 1985 și 1896 din viea Naslău de pe moșia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA", Tipografia-editoare Str. Golia.—Iași.

ANUL I No. 148 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — MARŢĬ 28 OCTOMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

REGELE CÎTRĂ IEŞENĬ

Serbătoarea Mancelor

— —

Pentru a complecta părerea noastră în privinţa festivităţilor de săptămîna trecută, cîte-va cuvinte nu sunt de prisos, credem, asupra părţeĭ care revine excluziv partiduluĭ liberal-naţional.

Chestiunea primireĭ Suveranilor are douĕ laturĭ distincte: una, este rolul poporuluĭ entusiast, care a manifestat în mod măreţ, cum se ştie; cea-l-altă, este partea privitoarea la oficialitate, parte meschină şi stîngace, care contrasta isbitor cu înălţarea de suflet a celor streinĭ de zgardă.

Se inaugura universitatea, instituţiunea culturală cea maĭ 'naltă — şi organizatoriĭ serbărilor aŭ dovedit că sunt cu desăvîrşire lipsiţĭ de cultura inimeĭ: aŭ uitat că universitatea e clădită de conservatorĭ....

S'aŭ deschis cu solemnitate porţile abatoriuluĭ, ceea ce constitue pasul cel maĭ greŭ către o industrie bănoasă — şi nu s'a invitat nicĭ unul din consilieriĭ comunalĭ a căror operă este abatoriul...

S'aŭ vizitat şcoalele superioare — dar s'aŭ exclus sistematic din suită oameniĭ de bine carĭ aŭ construit aceste temple de cultură înaltă.

S'a inaugurat baia turcească şi s'aŭ admirat frumuseţile uimitoare ale bisericeĭ *Treĭ Ierarchĭ* — dar iniţiatoriĭ restaurăreĭ acestor monumente n'aŭ fost chemaţĭ.

S'aŭ rostit pretutindenĭ discursurĭ de circumstanţă — dar nu s'a zis nicĭ un cuvînt despre ceĭ absenţĭ, despre părinţiĭ operelor a căror desevîrşire se celebra. In schimb, însă, elocuenţa oficialilor a curs în valurĭ pentru a glorifica penele cu carĭ se împăunaseră cioarele.

In cîte-va cuvinte, rolul oficialităţiĭ se reduce, pentru zilele de sărbătorĭ, la glorificarea mancelor pentru virtutea de a nu fi putut sugruma nişte copiĭ prea viguroşĭ....

Dar dacă liberaliĭ s'aŭ arătat meschinĭ şi ridicul de egoişti în partea care singură avea caracter 'nalt, în rolul de masalagiĭ, greţoşĭ şi ordinarĭ, s'aŭ dovedit neîntrecuţĭ — cum neîntrecuţĭ sunt în tot ce se atinge de viaţa primitivă.

Pe cînd valurile grase de colb măcinat se ridicaŭ în coloane masive spre cerul pe care 'l întunecaŭ; pe cînd arcurile groteştĭ invitaŭ ochiul să se îndrepte în altă parte; şi pe cînd zarzavaturile atîrnate fără gust şi fără sistem ameninţaŭ la tot momentul să strivească pe ceĭ din cortegiul Suveranilor — o muzică barbară, un fel de meterhanea turcească, pălmuia urechia auguştilor oaspeţĭ cu un belşug de note false pe carĭ 'şĭ le vor aminti cu oroare cîiniĭ din a doua capitală.

Colţul din strada Unireĭ, unde se improvizase o piaţă cochetă, fusese, cum vĕ aduceţĭ aminte, transformată, pentru ocazie, într'un petec de iad. Sub un cer de praf plumburiŭ, şi sprijiniţĭ unul de altul ca să-şĭ dea aparenţele unuĭ echilibru maĭ mult saŭ maĭ puţin stabil, domesticitatea comunală încinsese un danţ furios, ca să amintească Suveranilor istorica horă a *Unireĭ*. Şi în vremea aceasta, pentru ca iluzia să fie întreagă, o escuadă de trîmbiţaşĭ neisprăviţĭ făceaŭ încercărĭ uriaşe ca să scoată hora luĭ Cuza din nişte tromboane hodorogite, carĭ nicĭ la bucătărie nu s'ar putea întrebuinţa fără o radicală reparaţie.

Cu toată buna-voinţă a acestor eroĭ, însă, orchestra primărieĭ nu scotea de cît o urgie de sunete triviale carĭ semănaŭ aidoma cu o necuviincioasă onomatopee.

De altfel, pentru serbarea mancelor, o muzică de tingirĭ era chiar indicată.

Fără spontaneitatea populaţiuneĭ, care a făcut Suveranilor o primire demnă de Eĭ si de noĭ — serbătorile de septămîna trecută ar fi rămas pentru multă vreme o ruşine a tîrguluĭ.

Inaugurarea, fără conservatorĭ, a instituţiunilor create de consevatorĭ; grotescul şi meschinăria pretutindenĭ; şi, ca supremă încoronare, hora neuitatuluĭ Cuza pentru a dilecta pe regele Carol — iată partea, inteligentă şi plină de tact, a oficialităţiĭ în festivităţile recente.

Nu e mult, într'adevăr, dar e destul. Nu?

G. Rădulescu.

Patria, organul partidului naţional din Bucovina, publică următoarele:

Foile de dincolo remarchează absenţa profesorilor şi tinerimeĭ noastre la serbările din Iaşĭ şi comentează acest fapt în diferite chipurĭ. De şi nu suntem autorizaţĭ de nicĭ o parte, ţinem să constatăm în interesul adevăruluĭ următoarele: Rominiĭ bucovinenĭ se aşteptaŭ, ca Universitatea din Cernăuţĭ, care e şi vecină celeĭ din Iaşĭ şi e şi în parte romînească, să fie invitată la inaugurarea din Iaşĭ. Către senatul universitar n'a sosit însă nicĭ un fel de invitare. Tinerimea romînă universitară din Cernăuţĭ a fost invitată, dar numaĭ din partea tinerimeĭ universitare din Iaşĭ, n'a putut lua parte însă la inaugurare pe lîngă alte cauze şi din motivul indispoziţieĭ produse prin neinvitarea senatuluĭ universitar. Nicĭ presa romînă din Bucovina n'a putut lua parte la serbările din Iaşĭ, tot din cauză că n'a sosit nicĭ o invitare.

Din parte-ne putem adăugi la cele de maĭ sus, că dacă invitaţiile nu s'aŭ făcut, aceasta se datoreşte în special, insistenţilor d-luĭ D. Sturdza, infocatul naţionalist de altă dată.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

— —

Un inceput. A trăit cîte-va serĭ frumoase frumosul nostru teatru.

Părea înviat într'o solemnă apoteoză de sunete şi figurĭ; părea chemat la un nou chip de viaţă, serbătorit şi luminat.

Dar fu numaĭ un vis.

Teatrul „nostru" n'a început decît aseară, deşi părea că nimenea n'a prins de veste de una ca aceasta.

M'am abătut o clipă în sala teatruluĭ; pe scenă cîte-va figurĭ fardate şi măscate.... Dar în sală, doamne! Se primbla vîntul şi pustiul într'un gol, maĭ gol de cît lada comunală, de cît ţeasta luĭ Manolachi..... Icĭ-colo cîte o rudă de actor ocupînd un stal, cîte-va persoane, inimĭ generoase, în locurile din faţă, treĭ lojĭ — ce mărini moşĭ cetăţenĭ! — date cu plată! poate galeria ceva maĭ populată.

Şi atuncĭ mĭ-am zis: fără îndoială, stagiunea a început.

Era cald în sală, era lumină, era linişte, era comoditate; pe scenă Lipicescu, Evghenides şi cîţĭ-va anonimĭ se perindau, dialogau, cascau — iar eu îmĭ plimbam privirile în golul din prejur, în golul lojiĭ regale unde lucise acum cîteva zile divinul surîs al Carmen Sylveĭ.

TREI-ERARCHI

— —

Biserica luĭ Vasile Lupu, zidită în anul 1639, pentru a primi şi păstra precioasele Relique ale sfinteĭ Paraschiva, patroana Iaşuluĭ este, pentru Moldova, echivalentul bisericeĭ episcopale de la Curtea de Argeş pentru Valahia.

Acest monument, atît de original, indică stingerea şi aproape cea din urmă manifestaţiune a arteĭ monumentale în ţările noastre Romîne, înaintea celor doĭ secolĭ de decadenţă pe care ţara i-aŭ trecut.

Este de notat că materialul vechiŭ (în parte utilisat la restauraţiune) provine din o localitate din Basarabia numită Ordineştĭ. Aceste pietre ne amintesc aceea ce nu vom putea uita, solul pe care împrejurările politice l'aŭ răpit patrieĭ romîne.

După oareş-care tradiţiunĭ, vechiul templu era aurit în întregul interior.

Ruinat în două rîndurĭ prin incendiĭ care aŭ distrus partea oraşuluĭ unde se află clădit acest monument, sdruncinat prin cutremure de pămînt, strebătut de sus pînă jos, şi în toate părţile de crăpăturĭ, ros de timp pînă într-atîta în cît pietrele se sfărămaŭ în mînă, biserica Treĭ-Erarchĭ avea absolută necesitate de o reedificaţiune aproape complectă, care însă a respectat în modul cel maĭ minuţios şi în cele maĭ micĭ detailurĭ, atît planul general cît şi ornamentaţiunea.

La exterior, nu există o singură piatră care să nu fie artistic sculptată. Două bande de marmură neagră care reesă pe colorul de piatră al edificiuluĭ izolînd tradiţionala frînghie împletită.

Oare care ornamente, precum sunt de exemplu acele galeriĭ de vase dispuse în arcăturĭ, sunt aurite. Este de remarcat că, reeşind pe această ornamentaţiune de origină orientală, cele două prizme de marmură neagră sunt decorate cu emulmente pur italiene, şi terminate cu capete. Elementul gotic, îşĭ are şi el locul seŭ pe la ferestre şi ogirurile uşilor.

Acest amestec, saŭ poate maĭ bine zis combinaţiune a treĭ stilurĭ diferite, caracterizază edificiul, şi face una din curioziţăţile sale.

Intrarea în lăuntrul edificiuluĭ se face numaĭ prin două uşĭ laterale în bronz admirabil ornate, care se deschid una la nord şi alta la sud, avînd în ancadramentul de deasupra lor icoana luĭ Christ şi a Fecioareĭ, admirabil lucrate în mozaic venetian. Două turnurĭ cu acopereminte conice se inalţă de asupra bisericeĭ.

Pridvorul este decorat de portretele a şase mitropoliţĭ care îmbracaţĭ în veştminte de serviciu, înconjoară pe sfinţiĭ Constantin şi Elena care sunt aşazaţĭ de-asupra uşeĭ care duce în biserică, şi al căruĭ ancadrament de de-asupra este ornat de imaginile celor treĭ Erarchĭ, lucraţĭ în mozaic. Acest pridvor atît de singularizat prin admirabilele împletiturĭ de aur pe un cîmp masliniu, e presurat de crucĭ ornamentale cu înfloriturĭ de arabescurĭ. Cele treĭ uşĭ sunt de bronz, aceea a bisericeĭ este decorată de ceĭ doĭ-sprezece apostolĭ în formă de medalioane în relief.

Interiorul bisericeĭ, prezintă forma unuĭ splendid vas de aur în lăuntrul căruia culoarea este foarte atenuată prin frescurĭ, care reprezintă grupurĭ de sfinţĭ, de îngerĭ, de martirĭ, scene de leturghiĭ, toate sub benedicţiunea luĭ Christ care planează d'asupra fie-căreĭ halte. Sfinţiĭ războinicĭ fac garda în jurul altaruluĭ, cu săbiile sau cu lăncile în mînă. In scurt, o vastă grupare a imaginilor sfinte şi explicative a misterelor religiuneĭ.

In întrul bisericeĭ, la dreapta, se află, rezervat, un loc preţios ornat cu panourĭ de mozaic care indică partea unde pentru secole vor repauza remăşiţele sfinteĭ Paraschiva.

Deasupra catapitezmeĭ, care nu este încă aşazată, va sta o imensă imagine a Fecioareĭ Maria ţinînd pe braţe pe Christ, care dă bine cuvîntarea.

Să nu trecem cu vederea extraordinarul ecou al bisericeĭ, de o sonoritate ne maĭ auzită. Se pare că vibrează fiecare peatră, că lăcaşul este un labirint care se perde în imensitatea văzduhuluĭ părîndu-se că repetă toate rugăciunele preuţilor şi ale credincioşilor, carĭ s'au înalţat timp de 250 de anĭ, în interiornl acestuĭ august templu. Uşile de metal cînd se închid, determină vuetul unuĭ uragan îngrozitor; puterea cînturilor va fi extra-ordinară.

La apelul făcut de Regele Carol I, artiştiĭ francezĭ de primul rang s'au expatriat pentru a reda viaţă şi splendoare bisericeĭ luĭ Vasile Lupu. — D. Lecomte de Nouy a format o falangă de artiştĭ carĭ, sub direcţiunea acestuĭ mare arhitect, au executat lucrărĭ de artă admirabile.

D. Jean de Nouy, fratele eminentuluĭ architect, a căruĭ reputaţiune a fost încoronată la Paris prin numeroase succese şi care aparţine eliteĭ maiştrilor francezĭ, va complecta marea pagină rămasă goală în interiorul bisericeĭ, pagină rezervată pioşilor fondatorĭ şi familieĭ Regale.

POLITICA FEMEILOR

Dar crezĭ dumneata că soţul meŭ a ştiut cine este Jeszenszky?
D-na Zoe Sturdza.

In vîrtejul evenimentelor prin carĭ trecurăm în zilele din urmă, n'am avut vreme să ne ocupăm cu atenţiunea cuvenită de un fenomen bizar pe orizontul politiceĭ noastre de partid.

Şeful colectivităţiĭ nu maĭ are încredere nicĭ în presa oficioasă, nicĭ în amiciĭ politicĭ. Şi, fiind-că ştie că cuvîntul sĕŭ personal nu e crezut pe nicăirĭ, a însărcinat — cine are crede-o! — pe d-na Sturdza ca să'ĭ obţie de la opinia publică circumstanţe uşurătoare în procesul cu Jeszenszky.

Manopera ministruluĭ preşedinte e abilă.

A pune o femee în faţa inamiculuĭ, este a te pune la adăpostul primejdieĭ, — căcĭ, după graţioasa expresiune a Arabuluĭ, „pe femee nu trebue s'o loveştĭ nicĭ cu un trandafir"; dar resboĭnicul care se slujeşte de asemenea arme, nu nădăjdueşte nicĭ o dată, cel puţin în societatea noastră, să 'şĭ vază fruntea împodobită de simbolul vitejieĭ.

In numele soţuluĭ sĕŭ, ministru preşedinte, d-na Zoe Sturdza a făcut deună-zĭ să fie interviewată de către un ziarist din capitală, în chestia arzătoare a decorăreĭ fostuluĭ procuror de la Cluj — şi, ajutată de fineţa spirituluĭ cu care farmecă societatea, a pledat cauza pierdută a omuluĭ despre care ne simţim foarte jenaţĭ de a nu putea să vorbim bine fără să călcăm adevărul istoric.

— Crezĭ dumneata, a zis această doamnă de mare distincţiune, că soţul meŭ a ştiut cine este Jeszensky?"

Şi ziaristul, comdamnat la o politeţă riguroasă, s'a prefăcut convins — rezervîndu-se, *in petto*, să pue cu altă ocazie dilema: ştia, şi a comis o crimă cînd l-a decorat; saŭ nu ştia, şi în cazul acesta a comis crima atuncĭ cînd a înşelat poporul făcîndu-l să crează că cunoaşte toate cutele politiceĭ din Transilvania.

— Eŭ ştiŭ un lucru, a adăogat d-na Sturdza: că ceea ce se petrece la noĭ, înveseleşte foarte mult pe Ungurĭ."

La auzul acesteĭ mărturisirĭ, ziaristul trebue să fi rămas interzis.

Această declaraţie, care rezumă odiseea Romînilor din Transilvania, o spune d-na Sturdza în numele d-luĭ Sturdza, ministrul preşedinte al ţĕreĭ romîneştĭ! Şi bietul confrate, în situaţia luĭ delicată, a trebuit, desigur, să'şĭ facă violenţă ca să nu insinuieze, cu civilitatea de rigoare: — Dar, doamnă, Romîniĭ aŭ adus pe d. Sturdza acolo unde e, ca să întristeze iar nu ca să înveselească pe Ungurĭ!"

— Chestia naţională e mare, e frumoasă, o îmbrăţişăm cu toţiĭ, dar nu trebue să plece de la decorarea luĭ Jeszensky" a sfîrşit d-na Sturdza într'o cascadă de elocuenţă.

— E mare, da, e frumoasă dar nu o îmbrăţişăm de cît cînd ştim că ne ţine de cald, doamnă — ar fi urmat să replice ziaristul, dacă nu s'ar fi temut că ar atinge, printr'o aluzie sîngeroasă, susceptibilităţile legitime ale femeeĭ care'l onorase cu atenţiunea sa.

Dacă o datorie elementară de respetc pentru sexul căruia aparţin mamele noastre nu m'ar sili la rezerve, aşĭ aminti, pentru uzul celor carĭ încredinţează femeilor sarcinĭ bărbăreştĭ, o anecdotă autentică.

D-na de Staël a întrebat odată pe Napoleon ce impresie îĭ fac femeile carĭ se ocupă de politică.

Şi Napoleon a rĕspuns, cu francheţa luĭ brutală:

— Aceeaşĭ impresie pe carĭ 'mĭ ar face-o un artilerist împletind la ciorapĭ, doamnă!

Ywann

ETIOLOGIA BEŢIEI

IV

Pe lîngă cauzele arătate în cele treĭ articole anterioare, adică *nevoia materială, năcazurile sufleteştĭ, lipsurile*, maĭ este şi *mediul social, societatea*.

Beţivul nu se naşte, ci devine. Alcoolicul va lăsa moştenire fiilor săĭ un sistem nervos zdruncinat, un crier atăcat, căcĭ din alcoolicĭ se nasc epilepticiĭ;

In regulă generală însă omul ajunge a fi beţiv, datorită mediuluĭ în care trăeşte.

Intr'un oraş mare mediul ţi-l poţĭ alipi cum vreĭ tu; nu-ĭ tot aşa şi în sat. Acolo comunitatea de traĭ e aşa de restrînsă, căcĭ zilnic oameniĭ se întălnesc în sat şi maĭ ales la crîşmă.

Cît e vara de mare, ţăraniĭ fiind ocupaţĭ cu lucrul cîmpuluĭ, unde trebue să se ducă cu noaptea în cap şi să vină sara tîrziu, n'au cînd să cerceteze crîşma.

Vara crîşmele la ţară nu fac daraverĭ de cît serbătorile;

Iarna se schimbă lucrul.

Toată iarna ţaranul n'are ocupaţie, sau cel puţin de găseşte de cărat lemne cu carul la oraş. Cea maĭ mare parte de timp stă acasă.

Ocupaţie industrială n'are, căcĭ nicĭ n'are cu ce, nicĭ nu l'a învaţat cine-va.

Sunt fericite satele în care ţaraniĭ au un meşteşug, ţesutul rogojinelor de pildă. Toată iarna au de lucru şi în loc de a mînca ceia ce a agonisit vara, el căştigă şi iarna, ba maĭ mult de cît vara.

De lene şi trîndăvie i se urăşte ţăranuluĭ în casă, unde îĭ scîncesc plodurile şi zi şi noapte.

El apucă calea crîşmeĭ, căcĭ la primărie nu prea are ce căuta.

In adevăr iarna, cînd e omătul mare încît pe nicăerĭ nu e *pîrtie*, ci numaĭ drumul la crîşmă e bătătorit, şi pînă la primărie; cît de drumul spre biserică, popa, dascalul sau babele dacă maĭ înoată în omăt pînă în brîu.

In crîşmă acolo îşĭ face viaţa ţaranul toată ziua şi pînă noaptea tîrziu.

Şi de oare-ce în sat nu e lumină; sînt cînĭ, iar cumătrul lup nu se ruşinează a da întîlniş cu romînul, nu e ţaran, care să steie cu casa ceva maĭ depărtişor, şi să nu vină cu cîte un hadarag cît stînjenul.

Din vorbă în vorbă, vine la cinste. Curg gărăfile pe datorie una după alta. Ba asta o dă nînaşul, ba asta o dă cumătrul, ba moş părintele. Vorba se încurcă, mintea se întunecă, sîngele se ridică în faţă. Tot ce-ĭ glumă şi trivial se vorbeşte cu rîsul tuturora. De-ĭ crîşmarul jidan, vaĭ şi aman de dînsul. Şi noroc că e jidan, de înghite, căcĭ altfel vorba s'ar îngroşa.

Nu arare orĭ ciomegele se întîlnesc şi din bună linişte şi pace se iscă sfezĭ şi bătăĭ, de se pune în mişcare tot satul.

In acele crîşme infecte, cu lut pe jos, aer închis şi stricat se înfundă majoritatea ţaranilor, dintre care nu lipsesc adesa şi femeile şi încetul cu încetul lumea se îndeamnă şi minune e dacă unul-doĭ luptă contra îndemnăreĭ la băutură.

Azĭ o leacă, mîine o leacă gustul de a bea se naşte şi iată una din cauzele cele maĭ însemnate, care lăţeşte practica alcoolismuluĭ în ţară.

Vinul e scump şi îmbată cu greu, maĭ ales că pe la ţară vinul e slab în alcool.

Rachiul a înlocuit vinul. Cu puţine parale lumea s'a făcut curcă.

E greu de schimbat acest mediu. Pînă cînd nu se va îndatina lumea noastră de la ţară cu meşteşugul manual, va fi greu de schimbat aplicările eĭ.

Cît de dăunător e mediul, în ceia ce priveşte lăţirea alcoolismuluĭ, se poate constata cu cele ce se petrec la oraş.

Societatea care o cultivă te va predispune la acele practicĭ bune saŭ rele, ce le cultivă. Nu sunt rarĭ cazurile de tinerĭ sobri şi destul de culţĭ, care s'aŭ dedat la beţie tocmaĭ graţie mediuluĭ ales.

Cazul decedatuluĭ doctor Focşa e o vie dovadă. Din tînăr bun şi sîrguitor ce era prin şcoală, a ajuns graţie mediuluĭ corupt ce l'a cultivat să moară nebun de beţie.

Mulţĭ zic că totul joacă aicĭ *predispunerea*. O fi poate; dar mult maĭ mult face contactul.

D. I. P. era funcţionar model în oraşul H. Oraşul fiind mic şi toată viaţa publică petrecîndu-se pe la cafenea şi

dugheni, tînărul nostru a ajuns ca în scurt timp atras de unii de alții să se îndemne la cinste. Azi un păhărel de vin, saŭ două luate înainte de masă drept cinste l'a ameţit puţin. Mîne i-a venit rîndul luĭ să cinstească. Altă ameţeală înainte de masă. După 3-4 anĭ a căzut în deprindere, apoĭ în patimă, de l'a adus la pat şi a murit de beţie.

Oare aşa zisa camaraderie militară nu desvoltă între altele şi gustul de a bea. Unde se leagă maĭ mult prietenia şi camaraderia, dacă nu la pahar. Ţuicile, cognacurile, amarurile, pelinurile, mişmaşurile sunt des practicate între aĭ noştri.

Cîţĭ oare în urma acestor practicĭ în datinele nu cad în patimă.

Din cele zise în articolele asupra Etiologieĭ beţieĭ rezultă aceasta: cauzele care provoacă şi lăţesc beţia sunt multe. Şi dar în lupta, ce s'a încins contra beţieĭ şi alcoolismuluĭ în special e bine de a începe orĭ de unde. Căcĭ într'un cerc viţios, îndreptăţit este a începe de unde crezĭ că e maĭ bine.

Să se ştie numaĭ că cu cît acţiunea de combatere e maĭ multilaterală cu atîta şi efectele vor fi maĭ repezĭ şi maĭ folositoare.

Gh. Ghibănescu

Opinii şi reflecţii

24 Octombre

Sunt uneorĭ interesante „vizitele" nepoftiţilor care-ţĭ fac plăcerea de a se abate pe la redacţie oferindu-ţĭ graţiosul concurs în spinoasa carieră a gazetăriei cotidiane. Nu puţin preţioase sunt manuscrisele, scrisorile, criticele şi admonestările ce-ţĭ adresează benevoliĭ colaboratorĭ, maĭ mult saŭ maĭ puţin necunoscuţĭ.

Odinioară unul trecu pe la redacţie. Cu satisfacţia omuluĭ care e convins că-ţĭ face un serviciŭ întinse un manuscris:

— Să se publice *azĭ*...

— Poftim?...

Şi luaĭ manuscrisul din mîna „talentatuluĭ artist", vechiŭ absolvent al Conservatoriuluĭ etc. Il reproduc „în extenso" regretînd că nu pot aşterne tupeul şi siguranţa cu care mi l'a predat; în schimb aveţĭ ortografia şi stilul aiodoma:

La producţia care a avut loc erĭ ziua de 23 Oct. dată de elevĭ şi eleve în onoarea M. S. Regina am asistat şi eŭ.

PROGRAM

1) *Caudella* „Imn Regal esecutat de orchestră era cât se poate de bine.

2) *Henselt* „studiu pentru piano esecutat de d-ra N. Dogar care era foarte emoţionată nu numaĭ că nu a cântat după cum se cere dar nicĭ poziţia Pieanuluĭ reglementare nu a avuto.

3) *Verdi* „Cavatina din Traviata esecutată de d-ra O. Mihailescu (se vede că a avut un profesor ca Gabriliescu că dacă ar fi avut numaĭ pe Mezetti nu ar fi cântat cu atât gust defectele îĭ sunt după fiecare 8—12 măsurĭ trebui se strănute saŭ se tuşască ar trebui ca profesoriĭ să aivă în vedere acest strănut.

4) *Coşbuc* „Treĭ Doamne Recitat de d-nul Carp ar fi având Talent Băiatul dar causa e că în un an saŭ schimbat vr'o treĭ suplinitorĭ.

5) *Raff* „Plaisanterie musical pentru pian esecutat de d-ra I. Safir o bună elevă care a cântat cu mult Sâmţ, drept mulţumită profesoareĭ N. Plesnilă.

6] *Rode* Concert pentru violină esecutat d-nul A. Budală elev în anul al 4-lea a cântat de la început până la sfârşit ca o morişcă scârţiit şi fără nicĭ un gust regretăm de Inaltul Director că na avut cu cine îşĭ face fală ca în alţĭ anĭ.

7) *Stradella* „arie de Biserică pentru oboĭ ecx. de d-nul V. I. Gheorghiu fără siguranţă fără gust fără oarecere simţ ar trebui ca d-nu prof. Aurescu se nul maĭ pui a se produce păn peste vr'o 3—4 anĭ că sunt sigur că această piesă nu a fost înţeleasă nicĭ de elev nicĭ de prof.

8) *Schubert*" Tema cu Variaţie pentru piano ecx. de d-ra M. Sion. S'a cunoscut că şia studiat piesa foarte mult (Emoţiĭ de ear lipsi şi studiind incontinŭ va deveni pe o cale artistică.

8) *Bizet*„ Habanera din „carmen cântată de d-ra N. Dogar. Deja această piesă aşa de cunoscută ea putut hinţi gustu era cât se poate de bine dar voceaĭ lipseşte exzescitânduse şi făcând multe game cu voacea ar puea ajunge la ceva.

Sa încheiat tot programul.

„Talentatul artist" nu uitase să ne spuie că darea noastră de samă e... tocmaĭ pe dos de cum se cuvenia să scriem.

Bine înţeles!...

Blag.

Afacerea Dreyfus

Scheurer-Kestues a comunicat ministruluĭ de rĕzboiŭ documente pe care le posedă şi care ar dovedi inocenţa luĭ Dreyfus.

Ministrul va rĕspunde imediat la interpelarea ce 'ĭ se va face la cameră cu privire la acest incident care pasionează pe toată lumea.

Peatra-Neamţ

Scrisoare deschisă

Către d. Mihail L. Adamescu, deputat şi primar al comuneĭ Peatra-Neamţ.

Ziarele liberale „Evenimentul" şi „Dreptatea" aŭ fost cele întâĭ care au strigat contra potlogăriilor organizate cu furarea accizelor comunale de banda *Botez-Trister* cumnatul şi servitorul dv.—In urma lor şi pe urma lor a mers „Adevărul" în această chestiune şi apoĭ „Epoca" şi „Opinia" aŭ detailat maĭ cu preciziune amănuntele formăreĭ, a activităţeĭ şi rezultatuluĭ aceleĭ bande, date azĭ pe mina justiţieĭ—numaĭ cu picioarele, adecă *Trister* — de oare ce în ceia ce priveşte pe Botez—el e îndosit şi prin urmare la adăpost pentru moment.

D-ta însă d-le primar şi deputat, Adamescu, în interesul ce-l puĭ pentru scaparea luĭ Botez cumnatul d-tale, de rigoarea legeĭ, pentru faptele comise în funcţiunea ce-ĭ aĭ creato espre, de controlor şi inspector accizelor comunale; aĭ insinuat că membriĭ opoziţiuneĭ din care fac şi eŭ parte, aŭ înscenat această acţiune.—Maĭ mult încă, pentru a scoate în relief nevinovăţia luĭ Botez, aĭ adăugat *că e maĭ cinstit de cît d-ta.*

In acest ultim punct nu vroesc se te contrazic şi odată constatate faptele luĭ Botez, rămîe el maĭ inocent de cit d-ta!!! Insă în cea ce priveşte cele zise de d-ta că membriĭ opoziţiuneĭ au căutat se însceneze lucrurĭ de aseminea natură, că eĭ ar căuta se atenteze la cinstea d-tale şi a famılieĭ d-tale aceasta se vede de departe că e o şperlă aruncată în ochĭ, e muşama acoperitoare a murdăriilor în care înoţĭ d-ta şi aĭ d-tale.

Te înşelĭ amar d-le primar şi deputat Adamescu cu tot zaharul de contrabandă în care te dilectezĭ—căcĭ dacă are cineva dreptul de a vorbi de cinste, apoĭ de sigur nu d-ta veĭ fi acela şi pe cît se vede lucrul, singur o pricepĭ aceasta, întru cît aĭ declarat că eştĭ maĭ puţin inocent de cît controlorul Botez, cumnatul d-tale.

Apoĭ cinstit fost-aĭ d-le primar Adamescu, cînd în 1888 miluindute membriĭ partiduluĭ conservator, te aŭ ales primar conservator şi prin cinste veĭ administra comuna,—şi ca un început de cinste aĭ improvizat zidăria localuluĭ de poliţie, unde ţi-aĭ desfăcut marfa cărămidă şi piatră?—Uitat-aĭ d-le primar Adamescu, cînd d-rul Cantemir, ţi-a luat o cărămidă cu iniţialele d-tale, din acele zidite în localul poliţieĭ şi a dus-o peşcheş generaluluĭ Manu, prim ministru atuncĭ, ştampilîndu-te ast-fel, cu propria d-tale stampilă, de gheşeftar şi necinstit.?—Şi iarăşĭ nu-ţĭ aminteştĭ că şi atuncĭ, ca şi acuma, aĭ numit un gard comunal, servitorul d-tale, ca supra-veghetor al barierilor, care făcea atuncĭ cea ce a făcut acuma Botez; iar cînd fu prins întroducînd gaz fraudulos în oraş—şi controlorul *Visarion Constantiniu* şi şeful de sergenţĭ *Bran* constată faptul, d-ta te-aĭ mulţumit numaĭ cu amendarea acestuĭ hoţĭ; amendare care nu se ezecută de oare-ce tot d-ta aĭ dat ordin verbal casieruluĭ ca să-l lase în pace şi bun lasat a fost şi a funcţionat înainte.

Iţĭ aminteştĭ de sigur d-le primar Adamescu în ce hal ajunseseră veniturile comunale— cu garziĭ şi barieriĭ—ceĭ susţineaĭ de oare-ce aceasta şi altele aŭ fost cauza pentru care aĭ fost departat —şi după ce comuna ţi-a scapat din mîinĭ, în primul an s'a resimţit incasîndu-se veniturile cu aproape o sută miĭ leĭ în plus.—

„Acuma doĭ anĭ, tot făcînd caz de cinste, aĭ renegat partidul conservator cerşînd liberalilor, care în lipsă de ceva maĭ bun—cum a zis-o d-l deputat dr. Viţiu--te-au ales iarăşĭ deputat şi primar, căcĭ după cum se va vedea, din cela ce voĭ da la lumină, d-tale nimic nu-ţĭ place maĭ mult ca primăria, care-ţĭ convine fiind-că e dulce şi mînoasă în coloniale, spirturĭ şi gaz. — Şi încă cîte sunt care la timp vor veni spre a-ţĭ confirma cinstea.

„Vezĭ decĭ, d-le primar Adamescu, că atît trecutul cît şi prezentul te stigmatezază.—Cum dar maĭ aĭ curajul atuncĭ cînd una, din multele potlogăriĭ ale administraţieĭ d-tale, iesă la iveală, să cauţĭ a o învăli în muşama, învocînd ca scuze persecuţiile opoziţieĭ?—Nu înţelegĭ, că cu aceasta ne puĭ în poziţie, ne sileştĭ chiar, a te face cunoscut lumeĭ — celeĭ străine— căcĭ localniciĭ te cunosc acuma de ajuns, atît din punctul de vedere al aptitudineĭ cît şi moralităţeĭ d-tale?

„Ţinut sunt d-le primar Adamescu ca membru al opoziţieĭ din localitate, care departe de a avea talentul înscenăreĭ, v'am putut cunoaşte, constata şi esperimenta că dv. posedaţĭ prin escelenţă acest talent—şi despre asta voĭ avea cînd va altă răfueală. — Ţinut sunt zic d-le Adamescu, a te arata tuturor ceia ce eştĭ, până ce justiţia va descoperi cine e Botez şi atuncea e prea cu putinţă, că adus Botez unde trebue se fie — nu unde e adăpostit acuma să se vadă, spre maĭ mare mirare a lumeĭ, că aĭ spus şi d-ta odată adevărul, zicînd *că Botez e maĭ cinstit de cît d-ta.*— Ce va fi atuncea, te va privi numaĭ pe d-ta şi cred că nu veĭ maĭ putea să aruncĭ în spatele opoziţieĭ consecinţele fatale ale cinstiteĭ şi moraleĭ d-tale administraţiĭ.

„Urmare în numĕrul viitor."

Constantin Gr. Isăcescu.

INFORMAŢIĬ

— din Ediţia a II-a de Sîmbătă —

Expoziţia de la Abator

Iată lista recompenselor şi medalielor acordate ierĭ în urma expoziţieĭ de la abator vizitată de către M. S. Regele.

Ţaraniĭ Gheorghe Rîşcanu, Gh. Mocanu, Gh. Ghici, V. Langa, C. Lupu, Ioan Gheorghe, Elena Dăscăleasca, Mihail Frunză, Ioan Leahu, Preutul Carp, Gh. Creţescu, Gh. Botez. C. Schiţeluia, V. Sava, Const. Th. a feteĭ, I. Zota, V. Niţă, I. Saginä, Gh. Briman, Breaba Albu. Const. Albu Ivanov. Măgărint C. Isaiu, Ioniţă Domniţă, Th. Vararîu, Ion Sopon, Iordache Silion, Ioan Toader Godan, V. Belciug, C. Ursu, I. Argenti, N. Cahlincu, I. Andreĭ, C. Tară, Panaite Pricopi, Gh. Ţară, Ion a luĭ Ilie, Pintilie Guţă. Iordache Chiţovanu obţin recompense variînd între 12 şi 5 leĭ.

Iar medaliĭ de argint şi bronz pentru exoziţie de caĭ şi alte vite marĭ şi micĭ următorilor proprietarĭ:

D-nele Elisa Zarifopol, Elena Ghica şi d-nu Ştefan Şendrea, Eduard Ghica, Leon Ghica, Vasile Lascar, G. Văsescu, locotenent Vîrnav, Anghel Serurie, Damian Drăgănescu, Fraţiĭ Boian, Buchenthal, V. Stocker, Iosef sin Abram, Preutul Neculaĭ Popovicĭ, Vasile Popov, Garnizoana Iaşĭ, Berman Iuster, Alexandru Negrutzi, Marcu Iuster.

Se acordă medaliĭ şi cîte 50 leĭ luĭ Toader Mihalache, Ilie Vrînceanu, Vasile Ţuţoianu, Neculaĭ Avramovicĭ, Neculaĭ Mititelu, Gh. Ungureanu, Ion Dumbrăveanu, Ioan Bocanu, Gh. Mititelu, Gh. Ungureanu, Gh. Cerbu, Neculaĭ Emafteĭ şi Barbu Jianu.

In ultimul moment ni se comunică o ştire de senzaţie.

Se zice că atît d-luĭ Emil Ghica, reprezentantul nostru la Viena, cît şi d-luĭ A. A. Balş, consul general la Pesta, li s'au cerut demisiile în urma incidentuluĭ cu decorarea luĭ Jeszenszki. Pentru a se spăla d. Sturdza de respundarea acesteĭ ignominiĭ, invinovăţeşte pe aceştĭ funcţionarĭ superiorĭ că ar fi sevîrşit neglijenţa de a nu pune pe guvern în curent cu titlurile procuroruluĭ unguresc.

Vom comenta maĭ tîrziŭ acest noŭ act al vecheĭ comediĭ.

INFORMAŢII

Telegrama M. S. Regele către Ieşenĭ

Iată telegrama primită de d. N. Gane, din partea M. S. Regele, ca mulţumire pentru entuziastă primire făcută Suveranilor noştri cu ocazia festivităţilor pentru inaugurarea Universităţeĭ:

D-luĭ M. Gane

Primarul oraşuluĭ Iaşĭ.

Incă odată privesc ca o datorie scumpă a inimeĭ Mele de a reînoi via recunoscinţă a Regineĭ şi a Mea pentru călduroasa şi măreaţă primire ce ni s'a făcut de a doua noastră capitală. Simţimentele inimoase şi pline de dragoste care n'aŭ încetat a se manifesta în tot timpul petrecereĭ Noastre, aŭ ajuns la culmea lor în momentul cînd cu părere de răŭ Ne-am despărţit de Iaşĭ.

Neuitate Ne vor remînea ovaţiunele cu care am fost petrecuţĭ pînă la gară de întreaga populaţiune a oraşuluĭ şi care ni s'aŭ adus în momentul pornireĭ într'un mod atît de mişcător.

Precum cu toţiĭ am sărbătorit împreună aceste frumoase zile de bucurie trebue ca şi saracilor să le rîmîie cel puţin o mîngîiere. Trimit dar 6000 leĭ pentru a fi împărţiţĭ celor nevoieşĭ.

Toate gîndurile şi urările noastre sînt şi vor fi neîncetat cu iubiţiĭ noştri ieşenĭ.

Carol.

S'aŭ acordat pensiunĭ militare: leĭ 520 lunar, lt.-coloneluluĭ Botez Diculescu pentru 32 anĭ serviţĭ în arma infanterieĭ; leĭ 460 lunar, lt.-coloneluluĭ Căplescu, pentru 26 de anĭ serviţĭ în cavalerie; maioruluĭ Eug. Depont, leĭ 427 lunar, pentru 37 anĭ, serviţĭ în arma infanterieĭ; căpitanuluĭ de port clasa 2 Al. State, leĭ 270 lunar, pentru 31 anĭ serviţĭ armateĭ; căpitanul I. Dobrescu, leĭ 370 lunar, pentru 34 anĭ serviţĭ în armata infanterieĭ; căpitanul F. Scărlătescu, leĭ 380 lunar, pentru 36 anĭ serviţĭ în arma infanterieĭ; căpitanul Al. Coadă, 180 leĭ lunar, pentru 10 anĭ serviţĭ în armata cavalerieĭ; căpitanul S. Bălăceanu, leĭ 199 lunar, pentru 23 anĭ serviţĭ în arma infanterieĭ: administratoruluĭ clasa 1 V. Protopopescu, leĭ 177 lunar, pentru 23 anĭ serviţĭ armateĭ.

Aflăm cu părere de rĕŭ încetarea din viaţă a bătrînuluĭ căpitan în retragere Herţog.

Trimitem familieĭ expresiunea condoleanţelor noastre.

Voinţa Naţională, **dezminte ştirea dată de unele ziare că generalul Berendeĭ ar fi modificat proiectul privitor la recrutarea străinilor.**

Ministrul de rĕzboiŭ, menţine în totul proiectul sĕŭ de lege ast-fel precum a fost publicat.

Şedinţa de toamnă a Sinoduluĭ se va deschide Marţĭ dimineaţă.

I. P. S. Sa Mitropolitul Moldoveĭ va pleca din Iaşĭ Lunĭ seara cu acceleratul de Vasluĭ.

D. profesor d-r Peride va începe cursurile în localul institutuluĭ de Anatomie Lunĭ, 27 Octombre, de la 10—11 dimineaţă Anatomia Descriptivă, şi de la 4—5 p. m. Anatomia Topografică. Cursurile vor continua în fie-care Lunĭ, Mercurĭ şi Vinerĭ la aceleaşĭ ore.

Un cerc de studenţĭ universitarĭ evreĭ s'aŭ întrunit pentru a hotărî o mişcare, la Iaşĭ, în potriva nouilor proiecte ale d-lor Haret şi Berendeiŭ.

Zilele acestea va apare un manifest în senzul acesta.

Intrebăm pe medicul plăşeĭ Copoŭ, dacă ştie că comuna Copoŭ e bântuită de bolĭ infectuoase, de anghină.

Deja aŭ murit doĭ copiĭ, ce urmaŭ la scoala de aplicaţie de pe lîngă scoala normală «V. Lupu». Miercurĭ, cînd Regele a vizitat scoala, copiiĭ aŭ cîntat în cor, iar Sîmbătă eraŭ deja morţĭ.

MM. LL. Regele şi Regina îşĭ vor relua reşedinţa de iarnă în Capitală pe ziua de 12 Noembrie.

Terminînd marea serie de reforme—în stare încă de proiecte, neapărat—cu care colectiviştiĭ se tot laudă că aŭ a înzestra ţara, eĭ anunţă acum că a venit şi rîndul apeĭ să fie reformată—ca să nu zicem pisată.

Aşa, d. I. I. C. Brătianu va prezenta în viitoarea sesiune a camerilor un proiect pentru regimul apelor, relativ la canalizarea rîurilor, a drepturilor riverane asupra apelor, şi a morilor de apă, etc.

Era lucru hotărît ca d. Eug. Stătescu să aziste la serbările de la Iaşĭ, aşa de hotărît în cît putem afirma că prin îngrijirea guvernuluĭ i se oprise chiar două camere la hotel.

In ultimul moment, d-sa a refuzat, însă, de a merge, pretextînd o indispoziţie aşa de puţin serioasă în cît a doua zi se plimba pe jos pe Calea Victorieĭ.

Misiunea d-luĭ Gogu Cantacuzino la Pesta de a îndupleca pe guvernul unguresc să facă ca Ieszensky să renunţe la decoraţia *Coroneĭ Romînieĭ* n'a reuşit. D-sa se 'ntoarce plouat, cum plecase.

La 13 curent, o întrunire publică a izrailiţilor pămîntenĭ a avut loc şi T.-Ocna, la care a luat cuvîntul avocatul Drăgulinescu, din Brăila.

Au asistat 120—130 de persoane, printre carĭ corespondentul nostru, a remarcat mulţĭ oficialĭ şi cetăţenĭ fruntaşĭ.

Din Bucureştĭ ni se scrie că erĭ, Duminecă, 26 Octombrie, a avut loc acolo, în sala Băilor Eforieĭ, congresul extraordinar al israiliţilor pămîntenĭ.

Au asistat la acest congres 54 delegaţĭ reprezintînd secţiunile Asociaţieĭ din oraşele Bucureştĭ, Iaşĭ, Focşanĭ, Galaţĭ, T.-Ocna, Paşcanĭ, Burdujenĭ, etc.

Congresul a discutat asupra atitudineĭ ce trebue să ia Asociaţia faţă cu noile proiecte de legĭ ale d-lor Haret şi Berendeĭ.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

6)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

I

In adevĕr trebuie de suit cîte-va trepte; şi în urma d-neĭ Teodora şi a Celineĭ, Petru se găsi într'un soĭ de pod strîmt, o bortă de cîţi-va metri pătraţĭ în care nu putea să stea în picioare. Lumina intra numaĭ printr'o bortă cît o tabachere şi fiind-că zapada sticlea, trebui să se lase uşa deschisă în lăturĭ pentru ca să se poată vedea bine. Dezgheţul şi ninsoarea care se topia şi curgea picătură cu picătură şi inunda podeaua era tot ce intra în această bortă. După săptămînele lungĭ de frig puternic, umezeala neagră pătrundea totul cu receala sa. Şi aicea era un scaun, fără chiar o bucată de scîndură, într'un colţ al podeleĭ goale, pe un teanc de sdrenţe murdare, zăcea Laveuve, ca şi o vită pe jumătate moartă în mijlocul uneĭ grămezĭ de necureţeniĭ.

— Iată spune Celina cu vocea-ĭ cîntătoare, iată-l, acesta-ĭ Filosoful.

— Doamna Teodora se plecase pentru a asculta, dacă maĭ trăeşte.

— Da, respiră, cred că doarme. Oh! dacă ar mînca macar în toate zilele, tot i-ar fi maĭ bine. Dar, ce vroiţĭ? El nu maĭ are pe nimenĭ, şi cînd cineva păşeşte spre şapte-zecĭ de anĭ cel maĭ bun lucru ce ar putea face să se arunce în apă. In meseria luĭ de pictor de case, de pe la cincĭ-zecĭ de anĭ, cîte-odată nu maĭ putu lucra pe şchele. El deocamdată se găsea pe lucru aşa fel în cît n'avea nevoe nicĭ să se suie nicĭ să se scoboare. Pe urmă a avut norocul să păzească binelele. Insfîrşit l'a îndepărtat de peste tot, şi iată două lunĭ de cînd a căzut în colţul acesta pentru ca să moară. Proprietarul n'a îndrăznit încă să-l dee afară, cu toate că nu-l ţine din dragoste.... Noĭ îĭ aducem cîte-odată puţin vin, cojĭ de pîne. Dar cînd n'avem singurĭ ce mînca, cum vroiţĭ să maĭ dăm şi altuia.

Inspăimîntat, Petru privea această înspăimîntătoare rămăşiţă, aceea ce cincĭ-zecĭ de anĭ de muncă şi de mizerie, de nedreptate socială, făcuse dintr'un om. Acuma putea să-ĭ distingă capul alb, usat, deprimat, defarmat. Toată grozăvenia munceĭ fără speranţă pe o faţă de om. Barba neîngrijită, ascunzîndu-ĭ trăsăturile, îĭ dădea aerul unuĭ cal bătrîn pe care nu-l maĭ tunde; cu măselele plecate, de cînd îĭ căzuse dinţiĭ. Ochiĭ sticloşĭ, un nas ce părea că vrea să între în gură. Şi maĭ cu seamă era grozavă înfăţişarea aceea de vită alungată după ostenelele munceĭ, stîlcită, ucisă în bataĭ, bună numaĭ pentru căsăpie.

— Ah! sermana fiinţă! murmură preotul cutremurîndu-se. Şi-l lasă să moară, aşa de foame. singur, fără un ajutor! Şi nicĭ un ospiciu, nicĭ un asil nu l'a luat!

— Doamne! respunse doamna Teodora cu vocea sa moale şi resemnată, spitalele sînt făcute pentru bolnavĭ, el nu-ĭ bolnav, dar se sfîrşeşte din causa foameĭ. Pe urmă el nu-ĭ tocmaĭ comod, a venit acuma nu de mult să-l ieie într'un asil; dar n'a vrut să fie închis, respunde mojiceşte acelor carĭ-l întreabă, fără să socotească că are reaua reputaţie că bea şi vorbeşte răŭ de burgheji.... Oh! mulţumesc luĭ Dumnezeŭ! va fi în curînd liberat de toate greutăţile.

Petru se plecase, văzînd că Laveuve deschide ochiĭ marĭ, îĭ vorbi blîndeţe, îĭ spuse că vine din partea unuĭ prietin să-ĭ aducă ceva parale, pentru ca să-şĭ cumpere ce are maĭ de trebuinţă. Deodată la vederea sutaneĭ, bătrînul mormăi cîte-va cuvinte. Dar îndată, cu toată extrema slăbiciune, îşĭ păstra aerul batjocuritor al lucrătoruluĭ parisian.

— Atuncĭ aşĭ bea cu plăcere un pahar, spuse cu o voce distinşă, şi cu o bucăţică de pîne, dacă e cu ce, căcĭ iată sunt două zile de cînd n'am gustat'o.

Celina se oferi şi d-na Teodora o trimise să caute o pîne şi un litru de vin, cu baniĭ abateluĭ Rose. După aceasta aşteptînd, ea spuse luĭ Petru cum Laveuve era să între în azilul Invalizilor munceĭ, o operă bună a unor doamne patronese presidate de barona Duvillard, dar ancheta reglementară anjunsese fără îndoială la un aşa raport, în cît afacerea rămăsese aicĭ.

— Barona Duvillard, o cunosc, am să mĕ duc s'o vîr astăzĭ chior: strigă Petru, a căruĭ inimă sîngera. E imposibil să se lese mult timp un om în situaţia aceasta.

Indată ce Celina venise cu pînea şi vinul, aşazară pe Laveuve între ieĭ, îl ridicară pe gramada de sdrenţe, şi-l făcură să mănînce şi să bee; pe urmă îĭ lasară restul vinuluĭ şi a pîneĭ, o pîne mare de două kilograme, recomandîndu-ĭ să nu se lăcomească, dacă vrea să nu se înăduşe.

— Domnul abate ar bine-voi să-mĭ deie adresa, în cazul cînd aş avea ceva să-ĭ spun? întrebă doamna Teodora, cînd ajunseră inaintea uşeĭ eĭ.

(Va urma)

Ni se scrie din Huşĭ că podgoriile, ce împrejmuesc Huşiĭ: Lohanul, Sara, Turbata, Dricul, Cotoiul, Ochiul, Rusca şi la ogradă, aŭ produs atîta vin, ca nicĭ odată. Sunt unele viĭ care au produs încincit roadă ca în alţĭ anĭ. Şi cum nu s'a făcut vin în alte podgoriĭ, vinul de la Huşĭ a avut un preţ foarte bun. De cînd e Huşul nostru nu s'a rîdicat preţul vedreĭ de vin la 3.50 şi 4 leĭ. Ungurii, maĭ ales, cari aŭ cele maĭ multe podgoriĭ la Şara şi Turbata şi la Dric, şi carĭ trăesc numaĭ din cultura viilor, aŭ fost spăriaţĭ, cînd aŭ văzut că vadra de vin s'a rîdicat la 4 leĭ, şi în urmare aŭ vîndut vinul. Rarĭ proprietarĭ de viĭ şi-aŭ păstrat vin; maĭ toţĭ l'aŭ vîndut tot: Sute de poloboace de toate mărimile zac la gara Huşĭ şi la staţiile Dobrina, Creteştĭ şi Olteneştĭ, cum şi prin ogrăzile negustorilor.

In oraşul nostru se resimte nevoe de vagoane. Linia îngustă Crasna-Huşĭ îşĭ arată acum cusururile sale.

In micile vagoane încap abia cîte 6 balercĭ, şi cum trenul ce pleacă din Huşĭ e totdeauna mixt abia se poate alipi cîte un vagon pentru transportul poloboacelor cu vin, restul de vagoane trebuind să încarce cereale, care sunt foarte multe pe la toate staţiile.

Credem că e timpul de a se stărui pentru prefacerea linieĭ Crasna-Huşĭ în linie largă.

— —

Se zice că d. Dim. Sturdza, care doreşte mult o disolvare a actualelor Camere, sondînd pe M. Sa Regele, s'a convins că'şi bate degeaba capul. Pretextînd acum reaua stare financiară a ţăriĭ, contestatul şef al colectivităţeĭ s'ar gîndi pentru moment la o Constituantă pentru modificarea articoluluĭ 7, în sensul de a permite streinilor să cumpere imobile rurale.

După cum se vede, d. Dim. Sturdza, nemulţumit numaĭ cu o disolvare, s'ar gîndi acum la douĕ disolvărĭ.

E de prisos că adăogăm zice *Timpul* că publicăm aceste rîndurĭ ca simplu svon, căcĭ atît disvoltarea cît şi Constituanta nu pot fi de cît sperietoare la adresa majorităţeĭ colectiviste.

Un studiu militar interesant

— —

In Rusia s'a făcut de curînd o încercare interesantă militărească, în privinţa tragereĭ la tir a infanterieĭ şi a artilerieĭ.

S'aŭ făcut ca ţinte două bateriĭ de carton, în formă de şoldaţĭ, caĭ, şi tunurĭ, toate în mărime naturală. Bateria s'a aşezat în formaţiune de luptă. La o distanţă de 1700 metri, s'a aşazat o semicompanie după starea de rezboĭ, cu 100 soldaţĭ, şi fără a li se face cunoscută distanţa, adică lăsînd să o aprecieze ofiţeriĭ companieĭ, s'aŭ tras asupra bateriei în treĭ minute 12 salve svîrlind 1296 glonţe. Din toate aceste gloanţe aŭ nimerit numaĭ zece, rămînînd numaĭ şase artileriştĭ. Unul era lovit cu 3 gloanţe. A doua baterie s'a aşezat la distanţă de 1000 metri, şi în aceleaşĭ condiţiunĭ a tras semicompania tot în 3 minute şase salve, zvîrlind 1080 gloanţe, din carĭ aŭ lovit 20, rănind 10 artileriştĭ.

După aceasta s'a aşazat o semicompanie de infanterie, 100 de soldaţĭ în linia tot de carton, cu intervale reglementare şi asupra eĭ a tras o baterie la distanţă de 1700 m. zvîrlind în 3 minute 46 obuzurĭ, carĭ aŭ lovit pe 90 de soldaţĭ, pe corpul cărora s'aŭ constatat în total 335 rănĭ. La a doua distanţă, de 1000 metri, a zvîrlit bateria în 3¼ minute 64 de obuzurĭ, şi a lovit 97 de soldaţĭ, pe corpul cărora s'aŭ găsit în total 718 rănĭ. Acest studiŭ este foarte interesant, nu numaĭ pentru militarĭ, ci pentru toţĭ carĭ se ocupă cîtuşĭ de puţin cu mijloacele de apărare a ţărilor lor. Rezultatul obţinut de infanteria rusească este foarte puţin satisfăcător şi constatată o mare lipsă de exerciţiĭ în tragere la tir. Ce-ĭ foloseşte soldatuluĭ arma cea maĭ perfectă şi cu repetiţie, dacă uu ştie să se folosească de dînsa!

Forţa infanterieĭ constă numaĭ în siguranţa la tragerea cu arma, şi în repegiunea cu care poate esecuta înaintările. Iar pentru artilerie reesă din acest studiu, că dînsa nu este de loc la distanţele mieĭ (1000 metri) deja desarmată, ci din contra, este în stare să cauzeze inimiculuĭ în ultimile 2 minunte încă perderĭ desastroase.

F. S.

Biblioteca pedagogică

— —

Legea din 1864 asupra învăţămîntuluĭ primar nu prevedea nimic—afară de conferinţele generale anuale ale învăţătorilor—pentru perfecţionarea membrilor corpuluĭ didactic primar. Concursul de definitivat, conferinţele săptămînale ale institutorilor, cele pe plăşĭ în timpul vacanţeĭ Crăciunuluĭ şi Paşteluĭ, precum şi conferinţele generale de vară; măsura de a se trimite la şcoala normală toţĭ ceĭ ce aŭ dovedit că nu posed cunoştinţe suficiente; prescripţiunĭ puse în aplicare odată cu legea învăţămîntuluĭ primar din 1893 şi păstrate în parte prin cea din 1896, aŭ îngrijit mult pe membriĭ corpuluĭ didactic primar.

Aceasta a făcut ca, chiar în 1893 să apară două reviste pedagogice în Bucureştĭ şi alte cîte-va prin provincie, care şi azĭ se susţin prin abonamente. Aceasta dovedeşte pînă la evidenţă necesitatea unor asemenea lucrărĭ şi bucură pe toţĭ rezultatul satisfăcător ce aŭ dat.

Pentru ca să uşureze greutăţile învăţătorilor comitetul de redacţie al ambelor reviste a dat la lumină cîte o lucrare specială. Aşa, ceĭ grupaţĭ în jurul revisteĭ „Învăţămîntul Primar" aŭ îmbogăţit literatura didactică cu: *„Indreptarul pentru aritmetică şi limba romînă"*.

Acum comitetul de redacţie al revisteĭ *„Convorbirĭ didactice"* a dat la lumină una din cele maĭ indispenzabile cărţĭ pentru învăţător: *„Didactica matematicilor"*. Maĭ adăugînd la aceasta şi *„Povăţuitorul limbeĭ Romîne"*, o lucrare frumoasă şi desăvîrşită, a d-luĭ I. Manliu, constatăm un interes şi o muncă neobosită pe acest tărîm, unde pînă maĭ erĭ nu întîlniaĭ aproape nimic.

Didactica Matematicilor, a căreĭ ţintă a fost lucrarea de faţă, este un volum de 800 pagine, opera d-lor D. Constantinescu, directorul revisteĭ *Convorbirĭ Didactice* şi preşedintele societăţeĭ institutorilor din capitală, Ioan Ciocârlie şi Ioan I. Teodor, membriĭ în comitetul de redacţie a ziseĭ reviste.

In această lucrare sunt cuprinse toate lecţiunile din aritmetică; tratate în planurĭ şi executate după adevăratele baze psihologice în conformitate cu noile sisteme pedagogice. Desfăşurarea planurilor în mod natural, unul după altul, după cum sunt schiţate lecţiunile în aritmetica scolaruluĭ, este o îndrumare şi un mare folos pentru lumea noastră didactică. Chiar de nu se va urma întocmaĭ de uniĭ, totuşĭ găsesc cel puţin scheletul lecţiuneĭ, partea eĭ principală.

Lucrarea ce ni se prezintă astă-zĭ, din punctul de vedere didactic nu poate fi de cît lăudabilă.

Planurile lecţiunilor sunt întemeiate pe cele 3 trepte, admise de logică în căpătarea cunoştinţilor: *deducţia, inducţia* şi iarăşĭ *deducţia*; aşa că pretenţiunile şi discuţiunele vagi asupra numireĭ treptelor formale dispar.

Cum această carte a fost solicitată de 1576 dintre membriĭ corpuluĭ didactic primar, dovedesce un progres realizat în scurt timp şi un interes capital ce-şĭ pun învăţătoriĭ pentru şcoală şi folosul eĭ real. Nu pot servi maĭ bine pe învăţătorĭ de cît făcîndu-le cunoscut apariţia uneĭ asemenea cărţĭ şi importanţa eĭ pentru şcoală.

O asemenea carte, care se cuprindă una după alta toate lecţiunile de aritmetica de la al I—IV urbană sau a V rurală, nu s'a publicat nicĭ într'o ţară pînă acum şi ast-feliu este unica în feliul seŭ după cum afirmă şi autoriĭ în prefaţă lucrăreĭ despre care vorbim: *„Caracterul esenţial al acesteĭ lucrărĭ este originalitatea eĭ. Şapoĭ nicĭ că se putea alt-feliŭ, cînd de 3 anĭ continuu ne străduănuim la revistă de a întocmi pentru şcoala romînă planurĭ curat romîneştĭ. De aceia şi sperăm, că modesta noastră lucrare va fi bine primită de lumea didactică, care ne-a solicitat-o."*

Aceste cîte-va cuvinte rostite de autoriĭ cărţeĭ în chestiune, fac să mişte cu putere coadele inimeĭ noastre şi ne măgulesc prea mult. O dată cu aceasta, se poate constata cu deosebită satisfacţiune că modul maimuţăresc, de a imita totul-adliteram de la străinĭ, începe a dispăre. Inuşirea cu modificărĭ. făcute în ea după spiritul nostru romînesc, e lăudabilă şi prin aceasta şcoala noastră va cîştiga mult. Dovadă şcoalele suedeze, care sunt date astă-zĭ ca model. Şi eĭ aŭ împrumutat multe de la străinĭ; dar numaĭ ceea ce s'a potrivit spiritului lor, restul a fost complectat de eĭ însuşĭ.

Mergînd pe această cale înainte şi dîndu-se la iveală opurĭ didactice tot atît de importante carĭ ni s'au anunţat deja, vom ajunge la progres real şi seraca noastră bibliotecă pedadogică, pustie pînă acum de lucrărĭ folositoare învăţătoruluĭ, va ajunge să numere opere din ce în ce maĭ multe şi maĭ importante din punct de vedere pedagogic; iar şcoala şi învăţătorul vor lua un avînt şi vor eşi din perioada de stagnaţiune regretabilă în care se găseşte azĭ.

Lumea îşĭ va aţinti privirele asupra şcoaleĭ şi învăţătoruluĭ, care din ce în ce vor deveni maĭ utile societăţeĭ.

Înainte de a termina aceste puţine rîndurĭ, constat cu o vie satisfacţie că operile cele maĭ de folos pentru învăţămîntul primar în prezent, sunt lucrate de membriĭ corpuluĭ didactic primar cu destulă competinţă şi asupra celor ce se petrec în şcoală de şi e netăgăduit că ar fi nedrept să nu se aducă laudele cuvenite meritoşilor institutorĭ, carĭ s'au pus cu tot zelul în serviciul colegilor lor.

1897 Oct. 12.

Chirilă Răşcanu

ULTIME INFORMAŢII

— —

Repaosul dominical a fost suspendat ierĭ pentru Banca Naţională. D. Th. Stefănescu a făcut inspecţie, împreună cu censorul Pencovicĭ, la această instituţie financiară.

Rezultatul inspecţieĭ a fost spre lauda directoruluĭ şi a funcţionarilor sucursaleĭ noastre.

Inspecţia a fost cam mirată de numărul restrins al afacerilor. Direcţiunea a explicat, însă, că starea actuala a pieţeĭ Iaşuluĭ reclamă o prudenţă extremă.

⁜

Aflăm cu plăcere logodna d-luĭ Isidor Vogel, mare comersant din Focşanĭ cu gentila domnişoară Susana Grünberg.

⁜

Un amic al nostru a avut ocazia să vorbească cu d. Teodor Ştefănescu, directorul Băncĕĭ Naţionale, despre Banca Generală.

D. Ştefăneseu a spus că această Bancă va începe să funcţioneze la 15 Noembrie şi că director general al acesteĭ băncĭ va fi d. Emil Costinescu, care în momentul cînd va începe funcţionarea acesteĭ instituţiunĭ îşi va da dimisia de la Banca Naţională.

Cenzor la Banca Naţională, în locul d-luĭ Costinescu, va fi ales d. Ştefănescu.

D. Teodor Stefănescu a maĭ fost întrebat de un fost elev al său, cum se face că la Banca Generală au fost primiţĭ atît de puţinĭ diplomaţĭ de aĭ şcoalelor noastre de comerţ. D-sa a răspuns că şefiĭ de serviciu la această Bancă sunt trimeşĭ din Berlin, de aceea a fost nevoe să se angajeze funcţionarĭ evreĭ carĭ au făcut practică prin case de comerţ, carĭ ştiu bine nemţeşte şi carĭ decĭ se vor putea înţălege cu şefiĭ de serviciŭ.

Ar fi maĭ putut adăogi d. Ştefănescu că cu o atare organisare se atrage simpatia evreilor carĭ formează majoritatea oamenilor de afacerĭ.

⁜

De şi abatorul a fost inaugurat cu atîta pompă, totuşĭ tăerea continuă să se facă în vechiul abator, renumit, precum se ştie, prin deosebita-ĭ..... curăţenie.

De ce, domnule primar?

⁜

Nu este exact că s'ar fi întocmit deja lista decoraţiilor ce urmează să primească diferitele personalităţĭ din Iaşĭ.

D. Penescu tocmaĭ în acest scop a plecat la Bucureştĭ de unde nu se va întoarce de cît Mercurĭ dimineaţă.

⁜

D. Chaigneau, şeful serviciuluĭ technic a obţinut un concediu de 10 zile pentru a merge în streinătate.

D. Chaigneau va pleca peste cîte-va din Iaşĭ.

⁜

După cum am anunţat d. Stefănescu a continuat ierĭ, cu profesoriĭ de la şcoala comercială gradul I, intervievul început cu ceĭ de la gradul al II-lea.

Rezultatul a fost următorul:

Infiinţarea de burse cît se poate de multe a cîte 60 leĭ pe lună, înmulţirea anilor de la 3 la 4, adăogirea economieĭ politice, dreptuluĭ civil şi a ştiinţelor naturale care nu se vor maĭ preda la gradul al doilea.

⁜

Aflăm cu adîncă părere de rĕŭ că d-ra Mărioara Constantinescu, sora d-neĭ Jocu e bolnavă de febră tifoidă.

D-na V. Constantinescu, mama simpaticeĭ bolnave, a sosit din Bucureştĭ pentru a-ĭ da îngrijirile sale materne.

D-niĭ d-rĭ Rigler şi Puşcariu sunt aproape în permanenţă la căpătîiul pacienteĭ.

Ne asociem la mihnirea familieĭ şi dorim grabnică însănătoşire bolnaveĭ.

⁜

Contrar svonurilor răspîndite asupra graţiereĭ fostuluĭ grefier de la consiliul de răsboĭ, C. Dimitriu, putem afirma cu siguranţă că Dimitriu nu va fi graţiat.

Dimitriu, avînd de făcut maĭ mult de 10 zile—aproape 3 lunĭ—până la împlinirea pedepseĭ, cazul luĭ n'a putut intra în concepţiunea pe care procurorul general Mîndru o are despre graţierĭ, cînd acestea nu privesc pe oameniĭ din partid.

De alt-fel, d. Mîndru a avut două nopţĭ de insomnie, de nacazul celor treĭ napoleonĭ pe care regina i-a dat d-neĭ Dimitriu, gîndindu-se cu groază ca şi barbatul criminalist se poate înfrupta din aceştĭ banĭ.

⁜

Se ştie că prefectul de poliţie a fost anunţat Joĭ dimineaţa de directorul liceuluĭ, că Regele a modificat programul şi că va vizita liceul externat dimineaţa, în loc de amează. Cum eleviĭ nu erau înştiinţaţĭ, Regele ar fi putut vizita numaĭ clădirea şi decĭ impresia despre această vizită ar fi fost foarte redusă. Tocmaĭ aceasta se pare că se şi dorea în unele sfere oficiale locale carĭ aveau de plătit o veche ranchiună d-luĭ Brandia, şi care suggerase Majestăţeĭ Sale ideia modificăreĭ programuluĭ vizitelor.

Directorul liceuluĭ, din fericire, însă, a putut convinge pe ministrul de instrucţie şi acesta pe M. S. că să viziteze liceul la ora fixată, cînd erau şcolariĭ în clas şi toţĭ profesoriĭ prezenţĭ, în cît Regele a putut eşi din această vizită cu o impresie care face laudă instituţeĭ.

⁜

D. Teodor Ştefănescu directorul Băncĕĭ naţionale şi profesor de comptabilitate la şcoala de comerţ din Bucureştĭ, a sosit Sîmbătă în Iaşĭ, trimes într'o misie extraordinară de către d. Stolojan.

Dl Stolojan, ar voi să înbunătăţească, în marginile legeĭ actuale, pe cale bugetară, şcoalele de comerţ. La un moment dat ministrul ar fi voit să strîngă pe toţĭ profesoriĭ şcoalelor de comerţ într'un fel de congres la Bucureştĭ. A găsit, însă, un alt mijloc maĭ practic şi maĭ eftin. A trimes pe d. Ştefănescu să înterviewveze pe toţĭ profesoriĭ pe la şcolile respective despre dezideratele lor.

D-l Ştefănescu în timp de 2 zile şi-a terminat în Iaşĭ misiunea, semn că diurna trimesuluĭ nu e fixată pe zile, Sîmbătă, de la orele 4—7, s'a întreţinut cu profesoriĭ de la gradul al doilea, iară Duminică, de la 9—12, cu ceĭ de gradul I-iŭ.

După cît ni se spune, intenţiunea bună a d-luĭ Stolojan, de a cunoaşte şi de a utiliza părerile profesorilor, nu va putĕ fi realizată. Directoriĭ aŭ luat părerile d-luĭ Ştefănescu drept intenţiunile ministruluĭ, uniĭ din profesorĭ au adoptat părerea directoruluĭ, în cît d. Ştefănescu se întoarce cu impresia că toată lumea este de părerea d-sale în chestia reformeĭ şcoalelor de comerţ.

Ast-fel, s'a admis părerea d-luĭ Ştefănescu, ca să se întroducă economia politică şi dreptul administrativ la scoalele de gradul I şi numărul anilor la aceste scolĭ să se sporească de la 3 anĭ la 4. Intre profesorĭ era paritate de voturĭ, 3 fiind contra, 3 pentru. Unul din ceĭ 3 contra declară d-luĭ Ştefănescu: „Eŭ sunt pentru a ne menţine la legea actuală, ale căreia rezultate nu le-am experimentat încă, legea fiind prea nouă, dar aşĭ dori să ştiŭ ce motive fac pe d. ministru s'o schimbe?"

— N'o schimbă, răspunde d. Ştefănescu, ci numaĭ o îmbunătăţeşte, făcînd burse multe şi la gradul I-iŭ.

— Atuncĭ sunt şi eŭ pentru 4 anĭ, răspunde onorabilul profesor, care, astfel, din *contra* devine *pentru*.

Un alt profesor, tot asupra chestieĭ, face următoarea declaraţie: «Eŭ sunt profesor noŭ, nu m'am ocupat încă de aceste chestiĭ dar sunt şi eŭ de părerea d-luĭ director şi a d-luĭ delegat al ministeruluĭ".

Asupra chestieĭ întroducereĭ limbeĭ romîne şi a istorieĭ romînilor în şcoalele de gradul al doilea, d. Stefănescu, într'o lungă cuvîntare, arată că e contra, pentru că aceste studiĭ *falşifică spiritul comerciantuluĭ*. Notaţĭ, însă, că acest comerciant va continua şi de aci înainte de a învăţa *literatura germană* şi *literatura franceză*.

Asupra acesteĭ chestiĭ a fost iarăşĭ paritate, şi fiind că la aceste şcoale sunt deja burse şi d. Ştefănescu n'a făgăduit că le va maĭ spori, paritatea a rămas paritate.

A fost unanimitate, însă, asupra chestieĭ creăreĭ de burse cît se vor putea maĭ multe la ambele şcoale şi rîdicarea acestor burse pînă la 60 saŭ 80 de leĭ.

⁜

Cu ocazia viziteĭ Regeluĭ se hotărîse maĭ dinainte la Bucureştĭ să nu se invite la masa regală nicĭ un membru maĭ marcant din opoziţie, ca să nu li se dea importanţă faţă de concetăţeniĭ lor, şi ca să rămîe destule locurĭ pentru ceĭ din ortă, carĭ nu se maĭ satura bieţiĭ oamenĭ.

Majestatea Sa Regina a ceruţ să fie invitat d. Ianov, care are la palat de multă vreme o reputaţie bine stabilite de om de spirit şi hazliŭ. D. Sturdza s'a supus la ordinul regal, dar, ca să nu'şĭ găsască beleua la Bucureştĭ, a pus să fie trecut la *Monitor* cu numele schimbat de *Z. Zanov* pentru ca, cine îl va întreba cine e acest personaj, să-ĭ spuie că e o persoană din suita generaluluĭ Constantinovicĭ, guvernatorul Basarabieĭ!

⁜

D. d-r. Imervohl, a fost ierĭ victima uneĭ supărătoare farse.

Avînd locuinţa cu uşa spre stradă, a intrat aseară în casă şi a lăsat cheia în uşă pe din afară. — Un trecător—poliţia n'a descoperit încă pe farsor—'ĭ a întors cheia în broască, şi 'şĭ a văzut apoĭ de drum.

Bietul doctor a stat încuiat, pînă cînd nişte trecătorĭ auzind sgomotul din odaie au forţat uşa.

⁜

Am maĭ avut şi altă dată ocazie să vorbim de d. Bahrim, intendentul abatoruluĭ noŭ, ne pare răŭ că ni se prezintă din noŭ această ocazie. Astă noapte, pe la miezul nopţeĭ, a bătut într'un chip barbar pe un biet servitor; această cruzime repetată pentru nu ştim a cîtea oră, dovedeşte că acest om e primejdios societăţiĭ.

Nu se revoltă blîndul d. primar la auzul acestor sălbătăciĭ de fiară?

⁜

Iată încă una din miile de dovezĭ, despre cum se cinstesc colectiviştiĭ între dînşiĭ:

Un ministru dintre ceĭ carĭ aŭ fost zilele trecute în Iaşĭ, a fost întrebat de un poliţaĭŭ care este atitudinea reală a prezidentuluĭ camereĭ.

Acel ministru a răspuns, citim textual; *„«Tache Giani în fie-care zi pînă la 12—1 este cu noĭ, de la această oră înainte, este contra noastră"*. Garantăm autenticitatea.

⁜

Din partea societăţeĭ *Allgemeine Elektricitäts Geselschaft* au sosit în Iaşĭ. D-niĭ Litarczek, directorul societăţeĭ, şi ingineriĭ Haies Siemens, Jur. Emil Stuzewski, şi Henri Boitel, spre a iscăli actul de concesiune pentru tramvaiul electric.

De asemenea e anunţată pentru mîine sosirea reprezentanţilor societăţeĭ *Continentale*, din Nürenberg, pentru iscălirea actuluĭ de concesiunea luminei electrice.

⁜

Curtea de Casaţie a stabilit luna aceasta o importantă jurisprudenţă. Sentinţa comercială dată de un tribunal civil chiar acolo unde există o secţie comercială nu e o sentinţă nulă din cauza incompetenţeĭ *raţiune material* a tribunaluluĭ care a pronunţat-o, dacă părţile n'au cerut declinarea de competinţă.

⁜

Ce însamnă să aĭ a face cu oamenĭ mintoşĭ ca, ceĭ din actuala administraţie comunală.

Amicul nostru d. S. Mavrodi, foarte experient în materie de administraţie, le-a dat idea ca să pue pe stradele asfaltate prund spre a evita căderea cailor, cu ocazia imbulzeleĭ produse la recepţiunea Majestăţilor Sale. Oameniĭ noştri, însă, au găsit maĭ comod şi probabil maĭ *productiv*, să pue năsip amestecat cu lut. Din această cauză toată lumea a înghiţit colb şi 'şi-a stricat ochiĭ timp de o săptămînă. Lutul nicĭ acum nu se poate lua prin măturat de pe strade, în cît trebue să ne rugăm la D-zeŭ să dee peste Iaşĭ o ploae torenţială, să ne înece stradele, ca să putem respira iarăşĭ un aier fără lut.

⁜

Concertul cunosculuĭ violonist; profesor Kneisel, va avea loc Sîmbătă 1 Noembrie:

Indemnăm publicul iubitor de artă să se grăbească a azista în numĕr cît maĭ mare, concertul promiţînd a întrece în splendoare şi esecuţiune concertele carĭ au avut loc pînă acuma în oraşul nostru.

Biletele pentru acest concert nu se maĭ găsesc aproape.

Pentru concertul al doilea, care va avea loc Sîmbătă 8 Noembre, biletele se găsesc la „Agenţia teatrală".

⁜

Van Wyck, candidatul Tammany Cubuluĭ, a fost ales primar al New Yorkuluĭ cu 235,000 voturĭ.

BERĂRIA CENTRALĂ

In fie-care seară orchestra sub conducerea celebruluĭ violonist profesor *V. Borteanu* **si a decanuluĭ artiştilor ieşenĭ** *Ionică Barbu.*

Bere *Zimbru*, **Bere** *Peleş*, **(Oppler). Bere** *Bavareză.*

Dr. N. ŢURCANOVICI

— Strada Unireĭ No. 10 —

Consultaţiĭ de la 1—2 p. m.

PUBLICAŢIUNE

— —

In zilele de 6—20 Noembrie a. c. se vor vinde de bună voe prin licitaţie publică în comuna Vîrtişcoĭ (R.-Sărat) la viile Solomon Sibalis toată averea mobilă compusă din una sută miĭ deca de vin, vr'o 30,000 deca rachiŭ de prune, şi drojdiĭ de diferite grade, vase goale, mobilă de casă şi altele.

Vînzarea se va face en gros şi en detail, începînd de la un vas.

Pentru informaţiunĭ a se adresa saŭ la administraţia viilor saŭ la dd. Leibovitz et Vogel.

A. G. DABIJA

AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

Banca Agricolă—Bucureştĭ

AVIS

Se aduce la cunoştinţa generală că Banca Agricolă (Centrala Bucureştĭ) şi-a mutat biurourile cu începere de Lunĭ 13 Octombrie 1897, în Palatul Băilor Eforieĭ, Bulevardul Elisabeta.

Direcţiunes.

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpuşneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ, Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelieruluĭ: Esecutare artistică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

Dimineaţa şi Seara

Calde din Cuptor

se scoate

Chifle, Franzele, Cozonacĭ, etc.

la

Prima Franzelerie de lux

Str. de Sus 168 **Ferd. Szakmáry** Str. de Sus 168

Premiat de 2 orĭ cu medaliĭ de aur

34 Strada Romînă 34

Se primesc copiĭ internĭ cu preţul de **40 leĭ lunar**. Conversaţia în casă e în limba *Germană* şi *Franceză*. Ingrijirea cea maĭ conştiincioasă.

Să predă şi lecţiĭ de Piano.

De Inchiriet două apartamente din etajul de jos de la casa No. 96 din str. De Sus.—A se adresa la proprietară str. Serărieĭ, 43.

De închiriet şi de vênzare

Casile din str. de Sus No. 71, compusă din un salon, două odăĭ, un vitraj bucătărie şi pivniţă, casile No. 25, un antret, un salon, două odăĭ, o bucătărie, o sufragerie şi pivniţă.

A se adresa la d. Gh. Smîdu, str. de Sus, No. 71.

O guvernantă germană, cunoscînd şi limba franceză, caută un loc fie în oraş, saŭ chiar şi la ţară.

A se adresa la redacţie.

S. SCHILLER

Magasin de Manufactură

Str. Ştefan cel Mare No. 49

A SOSIT

Lănagiurĭ simple şi fantasie, pentru rochiĭ.

Postavurĭ şi ştofe pentru haine şi paltoane bărbăteştĭ.

Flanele cu metru şi barcheturĭ.

Catifele şi Velvet pentru bluze.

Voalete de obraz.

Madapolanurĭ, olandă, satinurĭ de lînă şi atlasurĭ pentru plapome.

Ştofe de mobile, pluşurĭ de lînă şi matasă peatru mobile, covoare etc.

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMȚ

Subsemnatul am onoare a inștiința pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ orașul Târgu-Neamț, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejurimile orașuluĭ Tg.-Neamț, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraș și că n'am cruțat muncă nicĭ banĭ pentru a o ridica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belșug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., și un mare deposit de ape minerale din țară și străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabilĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branșa mea de farmacist.

CU STIMĂ

Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parțiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărău, 36 strada Păcurarĭ Iașĭ.

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurarĭ

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iași la:	Tren accelerat					
	Cl. I.		Cl. II		Cl. III	
	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
Pașcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoșanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărășeștĭ	25	55	16	85	11	30
Focșanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeștĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureștĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeștĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboșĭ	—	—	—	—	—	—
Galațĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărășeștĭ	20	40	14	05	9	06
Focșanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeștĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureștĭ	30	60	21	25	14	05

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la șoșaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iașĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

LEGĂTORIA DE CĂRȚI

și

Incadrare de Tablourĭ

a tipografieĭ „Dacia"

Iași, 42 Strada Golia, 42.

Execută, cu cea maĭ perfectă acurateță și promptitudine toate lucrările aingătoare de această branșă.

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ȘCOALELE ROMÂNEȘTI

Exemple, regule, analize literare, notițe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit și nonpareil).

PREȚUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureștĭ. 58

Agenția Teatrală

28—Str. Lăpușneanu—28

Primește abonamente, anunciurĭ și orĭ-ce soiŭ de publicațiunĭ pentru ziarul *„L'Indépendance Roumaine"* și revistele *„La Grande Toilette des Dames"*, *„Les petites Gravures"* și *„La Confection"*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru țară și străinatate și *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ și toate combinațiile uzitatei

---

LIBRARIA și PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICĬ

IAȘI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de școală, articole de birou, hârtie de poștă în cutiĭ**, colorată și fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pânză și cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărțĭ pentru premiĭ.

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iași, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ȘĬ FLAVULINĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparațiune proprie, remediu sigur contra mătrețeĭ

1 LEU FLACONUL

Dacă voițĭ să beți o cafea bună și higenică cereți la toate băcăniile

NUMAI

CAFEA REGALA

La fabricile A. WEINRER din Iași

Premiată la expoziția din Paris 1889 cu MEDALIE DE ARGINT

Singurul surogat SPORNIC și NUTRITIV care dă cafeleĭ o AROMĂ și un GUST FOARTE PLĂCUT. Analizele celor maĭ marĭ chimiștĭ aŭ găsit-o cea maĭ PERFECTĂ și CEA MAI HIGIENICĂ.

1000 vedre VIN de COTNARĬ

Recolta 1886, din pivnița Roznovanu de vînzare. A se adresa strada Assachi No. 12.

Dimitrie Greceanu

Avocat

Strada Asachi

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsațĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condițiunĭ libere și avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieței" „GENERALA" *asigură*:

după combinațiunile cele maĭ noĭ și maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere și timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viață și în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăților la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinațiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condițiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunță la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 și îĭ eliberează și o poliță achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunță la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viață, asigurărĭ reciproce și rente viagere în toate combinațiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informațiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureștĭ, 2 Strada Smârdan, și la toate agențiile din țară.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"

de la COPOU, lîngă Iași

proprietatea d-luĭ ***Ión S. Ionescu***

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somitățile medicale, maĭ ales prin abondența sulfaților de *sodiu* și *litiu* ce conține.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgație, nu face nicĭ un deranjament în stomah și nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile și drogheriile.

Depositul și orĭ-ce informațiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iașĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureștĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille,* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

„DACIA"

TIPOGRAFIE-EDITOARE

Strada Golia 42—IAȘI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt și în condițiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURI

Borderourĭ și Compturĭ

Cărțĭ de vizită

REVISTE LITERARE ȘI ȘTIINȚIFICE

în orĭ-ce format și limbă

Jurnale Cotidiane și Hebdomadare

TEZE

SCRISORI COMERCIALE

Cărți-adrese

BUDGETE DE ADMINISTRAȚIE

MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ȘI AFIȘE

în diferite culorĭ și mărimĭ

etc. etc. etc.

ETICHETE

Bilete de logodnă și de nuntă

MENIURI

CĂRȚI DE ABONAMENTE

CIRCULĂRI

CONDICI à SOUCHE

BILETE FUNERARE

FELICITĂRI

CĂRȚI DIDACTICE

CONDICI și REGISTRE COMERCIALE

etc. etc. etc.

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iași, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA"

din Sibiiŭ

Prețul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an	. . . .	40 leĭ
« 6 lunĭ	. . . .	20 «
« 3 lunĭ	. . . .	10 «

DE INCHIRIET

Renumita grădină „Chateau aux fleurs impreună cu o pivniță foarte vastă și o odaie-bufet.

Pentru informațiunĭ a se adresa d-lu Administrator al tipografieĭ „Dacia".

DE VINZARE

9000 vedre vin alb și roș, recolta anilor 1891, 1892, 1985 și 1896 din viea Naslău de pe moșia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA", Tipografia-editoare Str. Golia.—Iași.

ANUL I No. 149 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — MERCURĬ 29 OCTOMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an in ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golicĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golicĭ — No. 42

BIBLIOTECA CENTRALĂ

Depreciarea Moşiilor Statuluĭ

ISTORIA UNEĬ DECORAŢIĬ

— —

Decorarea luĭ Jeszenszky, asupra căreia s'a vorbit atîta şi care a intrat acum în domeniul faptelor împlinite, revoltă imaginaţia şi dă necontenit loc la nesfîrşite comentariĭ şi aceasta cu drept cuvînt.

Acest personagiŭ, care în procesul memoranduluĭ a batjocorit pe fraţiĭ noştrĭ din Transilvania şi pe întreg neamul romînesc, este decorat cu ordinul Coroanei Romînieĭ, ordin ce a fost înfiinţat ca să simbolizeze un fapt istoric: înalţarea noastră la rangul de regat şi care era destinat să figureze pe pepturile romînilor carĭ aŭ jucat un rol în ţară saŭ a streinilor carĭ prin meritele şi talentul lor aŭ adus serviciĭ reale ţereĭ.

Aşa fiind, am căutat să văd carĭ sunt faptele acestuĭ om carĭ să justifice această înaltă distincţiune şi carĭ să fi atras asupra 'şĭ atenţiunea M. S. Regeluĭ şi a actualuluĭ guvern şi declar că nu le găsesc. Este el un om de talent saŭ cu o instrucţie superioară? Nu! Citească orĭ cine rechizitorul acestuĭ reprezentant al ministeruluĭ public cu ocazia faimosuluĭ proces al memoranduluĭ şi se va convinge că acest individ nu este înzestrat cu nicĭ un talent şi maĭ mult e de o mare ignoranţă.

Atuncĭ să ni să spue ce anume calitate s'a decorat în persoana luĭ. Dacă nu pentru că în requisitorul sĕŭ, a fost la înălţimea misiuneĭ şi a reuşit să capete o hotărîre cu care se deschideaŭ romînilor temniţele Ungureştĭ, pentru ca ast-fel d. Dimitrie Sturdza, din nenorocire actualminte prim-ministru al ţăreĭ Romîneştĭ, să'şĭ poată continua opera de distrugere a partiduluĭ naţional din Transilvania crezînd că şi acesta ar fi poate un mijloc maĭ mult pentru a'şĭ îndeplini angajamentele luate faţă de guvernul unguresc. Dacă în alte ţărĭ, de exemplu în Franţa, primul-ministru 'şĭ ar fi permis să decoreze pe guvernatorul Alsacieĭ-Loreneĭ saŭ pe vre-un procuror care ar fi reuşit să trimeată vre-un alzacian la temniţă pentru sentimentele sale franceze, un asemine ministru nu ar maĭ fi stat 24 ore pe scaunul puterei.

La noĭ în ţară, d. Dimitrie Sturdza, care în opoziţie fiind a exploatat fără ruşine şi mustrare de cuget chestia naţională, în scop de a ajunge la putere, odată ajuns prim-ministru, primul act ce'l face sunt scuzele de la Iaşĭ, vîră zizania între fraţiĭ noştri de dincolo, face totul pentru a desfiinţa partidul naţional şi, ca încoronare a opereĭ sale, acordă Coroana Romînieĭ acestuĭ duşman al romînismuluĭ.

Să nu ne mirăm decĭ, dacă în una din zilele aceste, vom auzi că Jeszenszky de pe înălţimea uneĭ tribunĭ oare care, cu peptul împodobit cu Coroana Romînieĭ, va continua să ceară şi va obţine întemniţarea încă a cîte-va sute de Romînĭ şi va proclama sus şi tare că legile în Ungaria nu sunt pentru romînĭ.

Ce frumoasă situaţie pentru fraţiĭ noştri şi pentru noĭ ceştia din Romînia liberă!

Cu ce mîndrie maĭ puteţĭ purta o asemenea decoraţie, voĭ, carĭ prin meritele, munca şi patriotismul vostru aţĭ dobîndit-o, cînd ea e purtată de şeful secţiuneĭ „naţionalităţilor" din Ungaria o operă de spionaj şi inquisiţiune maghiară, infiinţată maĭ cu samă în contra Romînilor.

Au căutat ce-ĭ drept, d. D. Sturza şi actualul guvern ce îndrăzneşte a se maĭ intitula naţional, a se desculpa de faptul acesteĭ nuoĭ ruşinĭ şi umilinţe naţionale, ce sperau eĭ că va trece cum trec multe, în ţară la noĭ, cînd ele sunt comise de cel ce are sacul cu grăunţe, şi aŭ dat a se înţelege că numaĭ M. S. Regele e vinovat de această decorare, lăsînd pe M. S. descoperit. Ba au mers în acest scop chiar pînă în a face inovaţiunĭ în materie de interviewurĭ punînd reprezentanţĭ de aĭ ziarelor streine să intervieveze pe D-na Sturza, soţia primuluĭ ministru, în afacerea Ieszenszky şi din care interviewurĭ ar rezulta că d. Sturdza nu e vinovat. — Sermanĭĭ, comit infamia şi cînd se văd că traşĭ la respundere, nu maĭ aŭ curajul faptelor lor.

Aţĭ ajuns la putere exploatînd chestia naţională şi odată aci aţĭ mînjit tot ce ţara are maĭ scump. — Unde sunt Negri, Bolintineanu, Alexandri, Barbu Catargi, Manolache Costachi, Mavrogeny, Cogălniceanu, Lahovari, carĭ aŭ luptat pentru a ţine sus drapelul acesteĭ ţerĭ, pentru a rîdica ţara în picioare şi dacă nu să oprească, cel puţin să spele ruşinea ce s'a făcut intreguluĭ neam romînesc prin decorarea luĭ Ieszensky.

Dar noĭ, noĭ epigoniĭ — cum zicea nemuritorul Eminescu, noĭ ştim să 'ngenunchem şi fiind că ne-am deprins cu ideia aceasta, nu ni se pare un pacat prea mare ca şi ţara să fie îngenunchiată.

Dar tot maĭ e ceva de spus.

N. Cananău

OAMENI ŞI LUCRURĬ

— —

Glorie. Gălăgioşĭ ca totdeauna, numeroşĭ şi plinĭ de entuziasm s'aŭ urcat şi de astădată în tren — gratuit, clasa I — studenţiĭ universitarĭ pornind în jos către muntosul judeţ care va ascunde de astăzĭ înainte în taine unuĭ sat mîndrul monument ridicat regimentuluĭ „Războieniĭ", vitejescul regiment al căruĭ nume e legat de gloriosul an 1877.

In enigma viitoruluĭ nimenĭ nu ştie ce se plămădeşte; nimenĭ nu poate prevedea dacă acea epocă de glorie îşĭ va găsi perechea în vremile ce de acum înainte vor alcătui istoria ţăriĭ noastre. Vă rămănea însă de-apururĭ demnă de amintit şi de serbătorit vitejia eroică a oasteĭ micĭ dar mare la fapt, mare în îndrăzneală.

In faţa eĭ cît de mică şi de mică se pare mărinimia noastră care le dăruim o piatră de care se leagă numele *noastre*— luptătorilor care aŭ suferit atît, care au cutezat atît de mult, în mare parte înculţĭ, mizerĭ, feciorĭ de ţăranĭ, porniţĭ cu avîntul iubiriĭ de neam, cu conştiinţa demnităţiĭ de popor spre redutele duşmane.

O piatră—drept răsplată mormintelor necunoscute? O serbătorire cu cununĭ cu discursurĭ şi banchete să fie de ajuns?

Trăesc încă vlăstare multe ale acelora pe urma cărora se ridică astă-zĭ neatîrnarea ţăriĭ şi monumentul de piatră la Războienĭ. Iar din aceĭ care aŭ împărtăşit — ca ostaşĭ — gene şi jertfa războiuluĭ trăiesc şi sufăr încă mulţĭ, uniĭ schilozĭ, alţiĭ muritorĭ de foame în plină sănătate.

Răsplata cuvenită glorioaseĭ amintirĭ care alta poate fi decît cinstirea şi ocrotirea acestora?—Iar nu serbătoarea Epigonilor dansînd pe morminte.

FEMEEA CULTA

— —

Universitatea noastră a dat o pildă rară, perpetuînd, în trăinicia marmoreĭ, numele uneĭ femeĭ. Căcĭ de notat e că placa din aula universităţeĭ nu pomeneşte numele Regineĭ Elisabeta ca motivare a mareĭ onorĭ ce s'a făcut în realitate scriitoareĭ femeĭ, cugetătoare şi profund simţitoare.

Şi actul acesta nu este o recunoaştere oficială şi sinceră a puteреĭ de muncă şi de pricepere a femeeĭ, însuşirĭ pe care sexul tare îşĭ permite să i le tăgăduiască atuncĭ cînd interesele în lupta pentru viaţă încep a se ciocni?

Se pare în adevăr că în ziua de astăzĭ lupta aceasta se concretizează maĭ mult de cît orĭ cînd; că se află faţă în faţă două tabere înduşmănite căutînd a se distruge.

Nu numaĭ în Franţa unde avocata *Chauvin duce lupta cu întreg prejudiţiul şi sistemul pentru a primi dreptul de a pleda, ci şi la noĭ chiar începe a se pronunţa din zi în zi maĭ mult războiul de sexe, nemilos şi neîmpăcat. Şi nu de mult ne-am ocupat pe larg de viitorul proiect al d-luĭ Haret, urmare la acel al d-luĭ Poni, prin care se esclude o bună parte dintre studente de la învăţămîntul ca profesiune.*

*

Reflecţiile de maĭ sus mi le-a suggerat o broşură pe care mi-a comunicat-o o binevoitoare colegă şi cetitoare. Este un raport al unuĭ institut de fete din Iaşĭ, raport întocmit la împlinirea unuĭ pătrar de secol de existenţă.

Un pătrar de secol!?

Aşa dar de aproape treĭ deceniĭ în oraşul nostru fetele cu mijloace, învaţă cursul inferior şi superior liceal, cu saŭ fără limbĭ clasice, după cum aŭ saŭ ba dorinţa orĭ trebuinţa de a trece bacalaureatul. Aceasta doară—bacalaureatul—este puntea de trecere; aci e trăsătura de despărţire între acele care vor vroi să-şĭ facă din cunoştinţĭ o carieră, un scop, şi între acele care aŭ ros băncile şcoliĭ—termenul e nepoliticos pentru sexul frumos—numaĭ spre a se „înzestra" cu un număr de cunoştinţĭ şi a-şĭ petrece cîţi-va anĭ de tinereţă în vederea mareĭ chemărĭ—de a deveni femeĭ.

Sunt interesante tabelele anuaruluĭ în chestiune. O disproporţie însămnată ce constată imediat între înscrise şi bacalaureate; de asemenea între aceste din urmă şi universitarele noastre. Alt fapt —nu din „anuar"—e şi disproporţia între înscrisele la universitate şi absolventele. Ar fi în adevăr instructivă o indiscretă statistică asupra căsătorieĭ la universitate şi ne propunem cu altă ocazie a reflecta asupra acestuĭ punct: cu satisfacţie ne grăbim a adăugi.

*

Aşa dar avem un însămnat număr de femeĭ culte; proporţia bacalaureatelor merge crescînd chiar dacă mediile *nu urmează totdeauna aceiaşĭ ordine în senz crescător. Avem dară un curent puternic spre emancipare culturală, o mişcare pronunţată a lumeĭ femeeştĭ de a-şĭ crea mijloace de traiŭ prin universitate.*

Este îmbucurătoare mişcarea? Cuĭ iĭ e permis să dea sentinţa? Cine are „dreptul" de a stavili conform unuĭ prejudiţiu erijat în filozofie şi adevăr, mersul lucrărilor orĭ cum s'ar întîmpla? Nu este firesc tot ce se întîmplă? Nu este fatală şi cu neputinţă de oprit orĭce manifestare a omeniriĭ?

Ceea ce ne poate întrista este prefacerea titluluĭ universitar sau liceal într'un mijloc de luptă, luptă adese-orĭ protivnică unuĭ scop superior al omeniriĭ; ne poate mîhni, convingerea că proporţia crescătoare a liceanelor dovedeşte nevoia iar nu dorinţa din ce în maĭ mare de a se instrui, a femeeĭ; este înteţirea tot maĭ aprinsă la luptă în vederea unuĭ drept atît de modest: de a trăi. Şi aci iată cîte-va frumoase gîndirĭ din prefaţa «anuaruluĭ» de care am vorbit:

„Tînd femeile spre aşa numita emancipare, fiind-că misiunea lor în familie le pare inferioară diverselor misiunĭ ce împlinesc bărbaţiĭ în stat şi societar? Nu cred ele poate că viaţa le va fi atuncĭ maĭ uşoară? Nicĭ aceasta. Femeile ştiu că viaţa lor va deveni atuncĭ probabil maĭ grea; dar vor să ia asupră-şĭ greutatea vieţeĭ, vor să muncească pentru a-şĭ agonisi traiul. Ele vînd la neatîrnarea lor economică pentru demnitatea vieţeĭ lor, pentru a-şĭ putea croi soarta în deplină libertate, ca şi bărbaţiĭ. Ele ştiu că şi viaţa de familie se va rîdica atuncĭ fiind-că din partea lor, căsătoriile nu se vor maĭ contracta din silă materială, pentru asigurarea existenţeĭ ci numaĭ din indemn sufletesc. Femeile au maĭ toate astă-zĭ ca şi în trecut o înaltă idee de rolul lor în familie şi prin această misiune pe deasupra tuturor celorlalte.

.... Temerile că femeea instruită va depreţui grijile căsnicieĭ au putut fi la locul lor faţă de semicultură, de spoială de cultură. Cu cît femeia va fi maĭ temeinic instruită, cu cît judecata eĭ va fi maĭ desvoltată cu atît maĭ pătrunsă va fi de adevărul că de partea materială a existenţeĭ nu ne putem... desbrăca, că prin urmare trebue să o îngrijim pentru a o înnobili. O femee cu adevărat cultă va avea simţul estetic desvoltat şi deja pentru satisfacerea acestuĭ simţ va îngriji de casa eĭ, o va face atrăgătoare şi frumoase. Cu cît va fi maĭ cultă cu atît maĭ puţin se va mulţămi cu tipicurile convenţionale ale trecutuluĭ pentru apreciarea lucrurilor şi clasarea lor printre cele înalte sau cele de jos puse, printre cele alese sau cele de rînd. Va şti că nu există înălţare şi degradare decît morală. *Va fi pătrunsă de adevărul că orĭ ce aptitudine are valoarea sa absolută, că a fi bună cusătorească e tot atît de demn ca şi a fi o bună profesoară."*

Iar maĭ jos, o altă afirmare frumoasă pe cît de profundă:

...„Şi orĭ ce studentă care a lucrat cu statornicie şi a atins scopul cultural urmărit, păstrînd acea demnitate de caracter fără de care toate succesele intelectuale îşĭ pierd valoarea, fie-care din acele studente a făcut maĭ mult pentru sexul său decît toate agitatoarele din lume."

Ne pare rău că n'avem spaţiul necesar pentru a reflecta. Dar citaţiile sunt eloquente şi statisticile maĭ eloquente încă.

Blag.

Ecourĭ de la Paradă

Din coadă de cîine, nu se poate face sită de mătase.

Am vorbit odinioară despre incongruităţile programuluĭ pentru recepţiunea Suveranilor — şi vorba noastră s'a prins: parte din greşelĭ le a reparat însuşĭ Regele, parte aŭ fost înlăturate de ocirmuire.

Acum săŭ inregistrăm cîte-va stîngăciĭ carĭ, într'adevĕr, nu se maĭ pot îndrepta de vreme ce s'a sĕvîrşit — dar a căror constatare poate prinde bine pe viitor celor cărora le va reveni din noŭ sarcina de a primi pe Suveran vre-o dată.

La sosirea Suveranilor în salonul de recepţiune de la gară, soţia primaruluĭ, căreea 'ĭ revenea de drept sarcina de a prezenta doamnele, a strălucit prin absenţă. A trebuit să intervie o doamnă care n'avea nicĭ un caracter oficial pentru a evita un moment de penibilă încurcătură....

După primul prînz de gală, prefectul de poliţie s'a prezintat la Rege ca să ia ordine pentru a doua zi:

— Să iaŭ dispoziţiĭ, Majestate, pentru o vizită la palatul *prinţuluĭ* Ferdinand? a întrebat prefectul.

— Greşiţĭ, domnule prefect—voĭŭ vizita palatul *regal*, a corectat Suveranul apăsînd asupra eroreĭ.

Condus să viziteze spitalul epitropieĭ Sf. Spiridon, Suveranul a admirat, între altele, bucătaria acesteĭ instituţiunĭ şi a fost foarte surprins să se vadă înconjurat de colectiviştĭ pe cînd admira opera d-luĭ Ghica Deleanu, făcută cu dinarul excluziv al acestuĭ om caritabil.

Cînd aŭ fost Suveraniĭ la teatru pen-representaţia de gală, n'a fost nimenĭ care să le deschidă loja. Regina, luptînd să deschidă uşa, 'şĭ a sfăşiat rochia.....

La gară, cînd a plecat perechea regală, toată democraţia oficială a sărutat mîna Regeluĭ printr'un exces de demnitate.

Cînd.... dar ce să maĭ înşirăm ceea ce ştie toată lumea.

Cea din urmă.

După ce aŭ pornit Suveraniĭ de la palatul comandamentuluĭ ca să se ducă la gară, unul din consilieriĭ comunalĭ s'a repezit la uşa trăsureĭ şi, cu un aier îngrijat, a spus Regeluĭ:

— Majestate, aţĭ uĭtat bagajele.

Ion.

Era noapte, era vis...

— —

Da, cîntam—mĭ-aduc aminte—
«Mîndre florĭ şi dulcĭ steluţĭ»
Cînd o voace îmĭ răspunse:
«Şi de ce nu mă săruţĭ.

Era voacea eĭ duioasă,
Ce-a pătruns inima mea,
Şi prin famec mă tîrise
Intr'o clipă lîngă ea.

Strîns la peptu-mĭ ca şi muma
Pe copil eu o ţineam
Şi pe fruntea eĭ de roze
Miĭ de sărutărĭ puneam

Cînd s'adorm în fericire
Legănat ca'n paradis
Ea atuncĭ, vaĭ! dispăruse;
Era noapte! era vis!

Aceste sînt cuvintele uneĭ nouă romanţe pentru voce şi piano, de D. Ionescu, profesor de muzică în Iaşĭ.

Romanţa poartă numărul *Op 7*, ceia ce arată că autorul a maĭ compus încă 6 bucăţĭ muzicale,

Autoriĭ de *romanţe* au desavantajul că sînt prea puţin timp la modă şi îndată sînt daţĭ uitării.

Cîţĭ din noĭ azĭ maĭ păstrează în repertorul lor frumoasele romanţe ale luĭ Flechtenmaher, care au imortalizat prin melodia lor pe Alexandri! Nămolul de romanţe nouă, care apar: originale sau traducerĭ, păcătuesc prin aceia că stropşesc limba, iar cît de melodie corup adesa simţul muzical.

Nu maĭ vorbesc de *Sîrbe*, care aŭ început a eşi din uz, prin decăderea gustuluĭ lor.

Ast-fel stînd lucrurile, literatura noastră muzicală e supusă uneĭ priminirĭ prea grabnice şi uneĭ uitărĭ totale din partea iubitorilor de noutăţĭ. Pare că noĭ am desminte credinţa că o melodie frumoasă cată să se ţină minte orĭ şi cît. Dovadă avem nemuritoarele şi clasicile bucăţĭ din Opere.

D. Ionescu nu face excepţie de la aceasta. Şi d-sa e uitat, căcĭ cine ştie să-şĭ reculeagă azĭ celelalte *Opurĭ* muzicale ale d-sale, în număr de 6!

Credem că îndeplinim un serviciu dacă reamintim că în cele 6 opurĭ, azĭ uitate de majoritatea cîntăreţilor noştri sînt unele, care au un rost didactic, iar altele o valoare aproape populară.

D. Ionescu, ca profesor de muzică la Şcoala Normală «V. Lupu», a avut prilejul să compue maĭ multe bucăţĭ pentru Şcoală, parte tipărite, parte inedite. D-sa uneşte pe lîngă *intuiţia muzicală* şi o aplicare spre poezie.

Are—dacă am zice aşa—un pic de natură artistică. Simţul muzical unit cu cel al armonieĭ şi ritmuluĭ l'a făcut ca maĭ adesa el să-şĭ croiască şi poema şi melodia.

Ionescu cîntînd îĭ vine versul, ca aceĭ cîntăreţĭ poporanĭ, carĭ prin muzică au născut versul.

Sunt nenumărate versurile făcute de dînsul. Reamintim cetitoruluĭ hazliile cuvinte din *Sîrba Popilor*.

«Numaĭ popă (bis), zeu să fiĭ,
«Căcĭ îţĭ vine de la morţĭ şi de la viĭ
«Dar un lucru (bis), îmĭ pare greu,
«Cînd te scoală dimineaţa, zău!
Niţă toacă, boca, boca
Bercu bate în poloboc
Preuteasa puĭ, puĭ, puica
«Şi nu pot dormi de loc.

Am amintit de *Sîrba popilor*. Melodie, care azĭ a ajuns aproape ţărănească, ca şi cuvintele, care spun de humorul ţăranuluĭ nostru, ce-şĭ rîde de popă, de ţigan, de arman, de toţĭ în fine; această melodie, zic, şi-a avut cîntecul său.

Cozma, fostul editor de muzică în Iaşĭ a editat'o ca cîntec popular, aranjat pe note de C. Decker. Ionescu a făcut proces, şi după doĭ anĭ de trăgănare, în care timp au fost citaţĭ ca martorĭ pînă şi Mitropolitul Moldoveĭ, a reuşit a salva ca al său acest cîntec.

Azĭ Muzicescu l'a pus pe armonie şi corul Mitropolitan îl execută cu multă artă imitativă.

Melodia îşĭ are ca *motiv* una din cîntecele celebruluĭ cor Slaviansky, care a dat o serată muzicală în Iaşĭ.

***

D-l Ionescu a scris pentru şcolile primare o *Leturghie în două vocĭ*, care a

început a se introduce în şcolile primare urbane şi rurale. Amintim că eleviĭ de la scoalele C. Tincu şi V. Arbore, cîntă de doĭ anĭ această leturghie, răspândind în generaţiunile tinere şi simţul bisericesc şi religios pe lîngă cultura muzicală.

Tot d-sa maĭ are trimes spre aprobare un Curs Complect de Muzică, în care găsim un repertor complect de poezioare cu motiv popular sau didactic, lucru în care Ionescu e destoinic.

Dacă la aceste opurĭ muzicale maĭ amintim că Ionescu a scris:

Hora Plevneĭ. Iaşĭ Quadril, Aurora Quadril, Pentru ce m'aĭ sărutat (romanţă) ne vom da samă de întreaga activitate muzicală a D-luĭ D. Ionescu.

Gh. Ghibănescu

CARMEN SYLVA

VRĂJITOAREA

— fragment —

Eu mrejele 'n aier întind ca să cadă
Cu tremur în ele dorita mea pradă;
Să 'mbine sărutul cu rugĭ şi blesteme
Să 'ncerce să fugă şi iar să mă cheme
In leagăn de umbră, la traiŭ-împreună
Cu jocurĭ aprinse în farmec de lună,
La zboruri nebune pe-adîncurĭ căscate,
Vîrtejurĭ de goană pe rîpĭ înfundate;
Şi cînd mă vor crede în voia lor prinsă
Voiŭ şti să-mĭ înnăbuş dorinţa aprinsă,
S'alunec cu mîna pe blondele plete
Şi fulgere-albastre să scot, undoiete,
Ce curmă cu trîsnet piciorul din şold
Orĭ stîng în privire dorinţĭ şi îmbold,
Se vîră în crierĭ prostind pe eroĭ —
Făcîndu-ĭ să fugă cu groază 'napoĭ.
Mă bucur atuncea, durerea mă 'ncîntă,
Privesc cum în sbucium, simţirea-şĭ frămîntă.
Ce hlupari!... zadarnic le-aĭ dat sfat de pază,
Se roagă de-un zimbet şi îngenunchează.
Sărutul se schimbă 'n otravă şi-ĭ doare,
Eĭ totuşĭ în doru-ĭ îmĭ cad la picioare.
Iar eu rămîn pururĭ cu rîset şi glume:
Sunt marea ne'nvinsă, oceanul în spume.
Veniţĭ ceĭ cu înger, tîrîţĭ-vă 'n brîncĭ,
Ceĭ tarĭ ca şi piatra de marmor şi stîncĭ;
In ţipăt de buhă şi de huhurez
Sărutul cu moartea să vă 'ncununez.

A. St.

Teatru-Muzică-Arte

— —

Un nou dicţionar.—P. S. Episcopul Timuş de Argeş lucrează la un dicţionar Arhiografic, adică biografia sfinţilor bisericeĭ ortodoxe.

P. S. a dat la lumină de curînd un foarte interesant memoriu asupra „călătorilor la locul sfînt" în care cuprinde cele maĭ frumoase descrierĭ din locurile sfinte.

P. S. a tipărit „Teologia Dogmatică" în 3 volume; Note şi meditaţiunĭ asupra psalmelor în 3 volume, şi Catehismul din 1720 după părintele Damaschin. Volumele sînt de foarte mare importanţă bisericească, şi merită să fie lăudate.

***

D. St. Sihleanu, secretar general al ministeruluĭ instrucţiuneĭ însărcinat cu proectul de reorganizare a conservatorilor de muzică şi declamaţiune, 'şĭ-a depus raportul.

***

D. B. P. Hasdeu, în una din şedinţele publice ale Academieĭ romîne, va da cetire uneĭ nuoĭ şi importante lucrărĭ asupra coloniilor veneţiane în Muntenia şi în deosebĭ în judeţul Gorj.

D. Hasdeu a cules o mulţime de cîntece populare din judeţul Gorj în care se găsesc amintirĭ despre aceste coloniĭ.

***

A apărut vol. I şi II din *Basme, oraţĭ, păcălitur ĭ, şi ghicitorĭ* de I. C. Fundescu cu o introducere despre literatura populară de B. P. Hasdeu.

***

După o telegramă sosită la agenţia teatrală, d-na Réjane soseşte cu trupa sa Lunĭ, 3 Noemvrie, orele 5 seara. La orele 8 jum. va avea loc întâia reprezentaţie cu piesa *La Douloureuse* şi Marţĭ, 4 Noemvrie a doua şi ultima representaţie cu piesa *M-me Sans-Gêne*, în care d-na Réjane e neîntrecută.

Mîine, Mercurĭ 29 Octombra ultima zi în care toate persoanele ce 'şĭ-aŭ reţinut locurĭ vor trebui să-şĭ scoată biletele de la agenţiŭ teatrală, căcĭ de mîine 4 ore p. m. agenţia va dispune de ele.

Peatra-Neamţ

Urmare la scrisorea deschisă adresată d-luĭ Mihail L. Adamescu, deputat şi primar al comuneĭ Piatra-Neamţ.

II

După cum am avut onoare a vă făgădui, revin d-le primar Adamescu la cinstea cumnatuluĭ d-v, maĭ inocent de cît d-v, dupa cum singur aţĭ declarat-o. —Ştiţĭ că nu v'am contrazis de loc cum că Botez n'ar fi maĭ inocent de cît cumnatul seŭ primarul, de oare-ce el e maĭ tînăr, maĭ ne esperimentat, nu e avocat, n'a fost încă primar şi astfel a lucrat maĭ pripit, cea ce a făcut cu uşor să fie prins cu mîţa în sac după cum aŭ arătat atîtea ziare şi în special „Epoca" şi „Opinia"—Dar de la *a fi maĭ inocent de cît d-ta*, d-le primar Adamescu şi pînă la *a fi cinstit* e mare deosebire şi dacă dv. îl credeţĭ pe atîta de cinstit pe cît e şi de inocent—se înţelege că luîndu-vă pe dv. ca unitate de măsură, atuncĭ vă rog să bine-voiţĭ a-mĭ limpezi următoarele chestiunĭ, cam grele pentru *o cinste inocentă* saŭ *o inocenţă cinstită*:

1. — Cînd Şmil Rotman a introdus fraudulos în oraş maĭ mulţĭ sacĭ cu cafe, zahar şi alte coloniale, în luna Maiŭ 1896, cum se face că inocentul dv. cumnat controlorul Alexandru Botez a luat de la Rotman mită 200 leĭ chiar în casa dv. fiind faţă şi soţia dv., pentru a-ĭ elibera acele coloniale.

2. — Cum se face d-le primar Adamescu, că chiar soţia dv. a luat după cele ce s'aŭ aflat în oraş, maĭ multe zecĭ de chilo zahar, cafe, etc. de la Şmil Rotman şi dv. care zilnic mîncaţĭ din ele nu vă încuriozitaţĭ a le şti provenienţa deşi ştiţĭ bine că n'aţĭ dat banĭ pentru a le cumpara?

3. — Cum se face ca toată lumea se vadă şi se ştie că Botez cumnatul şi Botez socrul d-tale şi-aŭ păscut vitele şi oile în suhatele comuneĭ în vara anuluĭ 1896 şi 1897 fără a plăti taxele comuneĭ şi d-ta se fiĭ orb şi mut?

4. — Cu ce drept d-le primar Adamescu cumnatul d-v, controlorul Botez a încasat în buzunările sale taxele de la căruţele cu lemne, ce Manaşe Rotman aducea la cărămidărie? Aceasta e cinste şi inocenţă?

5. — Cum permiteaĭ d-le Adamescu cumnatuluĭ d-tale Botez se stărue la d-ta în calitate de primar pentru darea autorizaţiilor la diferite clădirĭ şi reperaţiunĭ saŭ pentru amînarea stricăreĭ unor baratce?—Nu vă mirosa dv. d-le primar a mită?—Cum ţineaţĭ un aseminea funcţionar abuziv?

6. — Cum numaĭ dv. d-le Adamescu în tot tîrgul n'aţĭ cunoscut tovărăşia luĭ Botez cu comersanţiĭ cărora le introducea coloniale, spirturĭ şi gaz fraudulos, furînd comuna de taxe—cum n'aţĭ simţit dv. aceasta şi de-aţĭ ştiut-o, cum aţĭ tolerat-o?

7. — Cum se face d-le Adamescu dv. în calitate de primar a'ţĭ ordonat a se cumpara pentru comună un mînzat a cumnatuluĭ dv. Botez, cu Buhaĭ, plătindu-se 200 leĭ sub un nume străin, de şi veterinarul comuneĭ atît verbal cît şi înscris v'a raportat dv. personal că nu e bun de prăşilă fiind mînzat iar nu buhaĭ?

8. — Cum aţĭ tolerat d-le primar Adamescu faimoasa contrabandă cu gazul controloruluĭ Botez cumnatul dv.?—căcĭ aceasta o ştiaţĭ de sigur, de oare ce al II-lea cumnat al d-v, care vă seamănă de minune ca figură, mers şi apucăturĭ, precum şi socrul şi soţia dv. o ştieaŭ, iar servitorul dv. *Leon Trister* ajuta la introducerea contrabandeĭ. — Saŭ d-ta şi familia d-tale credeţĭ că avutul comuneĭ şi în consecinţe d-ta tolerat şi eĭ profitau?

9. — Cum toleraţĭ d-le primar Adamescu, cumnatuluĭ dv- controlorul accizelor Botez, a se amesteca şi 'n serviciul abatoruluĭ, dispozînd după cum îl povăţuia interesul d-sale şi în contra ordinelor date de intendent şi medicul veterinar?

Tu simţaĭ d-ta că cumnatul d-tale se amestecă în abator, unde nu-ĭ ferbea oala numaĭ pentru a hoţi şi acolo ca pretutindene şi ca dovadă de cele ce avansez vă declar că posed şi o scrisoare scrisă şi subscrisă de inocentul d-tale cumnat, maĭ inocent de cît d-ta prin care poronceşte unuĭ barier de a introduce şi duce la abator, pentru tăere, 12 vite marĭ fără a maĭ merge pe la comună ca să plătească taxa legală.

„Oare nu aceasta se fie cauza pentru care dv. a'ţĭ cerut la Minister înlocuirea veterinaruluĭ comuneĭ, care se opunea la amestecul cumnatuluĭ dv. în administraţia abatoruluĭ? De sigur că da.... şi atuncĭ pentru ce maĭ trîmbeţĭ cinstea, cînd se vede cum operezĭ de bine ajutat de întreaga d-tale familie?

10.— Pentru ce d-ta d-le Adamescu ca primar după descoperirea şi constatarea contrabandeĭ cu gazul, cînd procurorul ţi-aŭ mijlocit destituirea cumnatuluĭ d-tale Botez controlor, aĭ refuzat al destitui ci i-aĭ luat numaĭ demisia, pe care îĭ a-ĭ aprobat-o nesocotind intervenţia legală a justiţieĭ?

11.—Dacă cumnatul d-tale Botez e inocent d-le Adamescu pentru ce s'a aseuns saŭ îl faceţĭ ascuns şi nu-l daţĭ la chemarea justiţieĭ, lăsînd victimă numaĭ pe Leon Triester servitorul d-tale pe care justiţia l'a depus, plătind ast-fel el pacatele întregeĭ d-tale familiĭ?

12.—Pentru ce d-le primar Adamescu ca cinstit cum te pretinzĭ aĭ impus şi dat la construirea caseĭ ce face comuna, pentru şcoala no. 3 de băeţĭ, peatra şi cărămida d-tale, făcînd pe cumpărătorul petreĭ din cariera d-tale, d. Statopul, a perde o mulţime de banĭ din nepredarea la timp a petreĭ contractată de la d-ta pentru construirea podurilor de pe şoseaua naţională Galbenĭ-Fălticenĭ—din cauză că piatra ce se estrăgea din carieră, o dădeaĭ cu preferinţe la construirea şcoaleĭ, probă somaţiunele ce ţi s'aŭ făcut.—Nu era maĭ bine ca peatra trebuitoare la acaretele comuneĭ se o daţĭ din carierile comuneĭ, fără a maĭ plăti acest material antreprenoruluĭ şi acesta dv. Imprumutata-ĭ această cinste de la cumnatul d-tale, controlorul contrabandist, Botez? Saŭ tot susţiĭ şi de astă dată cà Botez e maĭ inocent de cît d-ta?

Atît pentru moment, d-le primar şi deputat Adamescu şi aceasta pentru a scoate în relief propriele d-tale vorbe, că Botez e maĭ inocent de cît d-ta.—Pe mîne voĭ căuta se expun moralitatea şi cinstea d-tale pentru a se putea stabili o justă comparare între d-ta (căcĭ singur te-aĭ dat ca termin de comparaţie) şi cumnatul d-tale Botez şi atuncĭ, maĭ indulgent de cum aĭ fost pentru propia d-tale persoană, eŭ nu voĭ zice că eştĭ maĭ puţin inocent ca Botez, ci mă voĭ servi de vechea zicătoarea romînească.

„Cum îĭ Ianda, cum îĭ Manda".

Constantin Gr. Isăcescu.

DUBLA şi TRIPLA ALIANŢA

— Scrisoarea luĭ Crispi —

Sub acest titlu, d. Crispi, fostul prim ministru al Italieĭ, publică în „Nineteenth Century" un important articol din care estragem următoarele principale pasagiĭ:

„Ţarul tuturor Rusiilor şi cu prezidentul Faure, într'un moment de supremă veselie, au anunţat lumeĭ alianţa imperiuluĭ Rusieĭ cu republica franceză. Ştirea nu a surprins pe nime, căcĭ de anĭ încă, era de notorietate publică, cum că cele două puterĭ căutau soluţiunea problemelor internaţionale actuale în o înţălegere dintre dînsele. Ar fi să-şĭ peardă cine-va timpul de a maĭ discuta, cum fac ziarele din Paris, asupra epoceĭ în care alianţa a fost încheetă; alianţa există, prinţĭ şi popoare o ştiu aceasta, şi pentru cele două puterĭ, e o alianţă nenaturală; pentru Franţa maĭ cu samă, e un *deminutio capitis*, o renunţare la hegemonia eĭ militară, iar pentru Europa: un pericol.

„Ţar şi Republică, sînt concepţiĭ care se esclud; una este negaţia celeilalte şi sînt conciliabile... Textul alianţeĭ nu e cunoscut; dar or ce s'ar putea gîndi despre ea, e peste putinţă să-şĭ închipue cine-va că se fi fost făcută pentru triumful unuĭ principiu politic, căcĭ ar fi maĭ uşor Franţieĭ de a redeveni monarhică, decît imperiuluĭ Ţaruluĭ de a se transforma în Republică. E încă şi maĭ cu neputinţă de a se crede că cele două puterĭ s'au luat sfînta însărcinare de a lucra la eliberarea naţionalităţilor; dacă ar fi aşa. Rusia ar arata ea însă-şĭ drumul spre a fi condusă la nimicirea eĭ. Din copilărie neam obicinuit a considera pe Franţa ca liberatoarea popoarelor, ca un port-drapel al libertăţeĭ. Logic, noĭ am fi înţales că o asemine naţiune se încheie alianţă cu Anglia şi cu Italia; ar fi fost o înţelegere care n'ar fi provocat nicĭ o neînţelegere sau care s'ar fi rupt repede. In 1869 s'a încercat a se face această alianţă între Franţa, Italia şi Austria; şi dacă să ajungea la încheerea eĭ Anglia nu ar fi întîrziat se între şi ea în această alianţă. Chestia Romeĭ însă au împedecat ca alianţa să fie încheiată.

„Care pot fi prin urmare tendinţele alianţeĭ franco-ruse în cazul cînd ea ar trebui se treacă de la vorbe la fapte? Dacă între d. Faure şi Ţarul nu s'ar fi agitat ideĭ de ambiţie, de sigur că cele două guverne ai fi publicat textul tratatuluĭ spre a linişti pe celelalte puterĭ a le Europeĭ. Cînd între Germania şi Austria apărură prin 1888 semne de neîncredere, cele două guverne din Viena şi Berlin publicară tratatul din 7 Octombrie 1879.

Dar după proclamarea republiceĭ franceze, adică după înfrîngerea de la 1870, Franţa avu totdeauna o politică de rancună, dar nu o politică de principiĭ.

„Singura republică în Europa, încunjurată de puterĭ monarhice, Franţa, în loc de a se sili să amelioreze în ochiĭ lumeĭ forma guvernuluĭ şi a da un exemplu bun, nu s'a hrănit decît de ură şi nu a făcut nimîc altceva decît să pregătească revanşa eĭ.

„Adînc umilită de înfrîngerile suferite, ea nu încetează de a suspina după ziua fericită în care ar putea să-şĭ recucereasca provinciile perdute. Poporul parizian înterpreta bine tratatul pe care prezidentul Faure îl aducea din Rusia, strigînd la întoarcere pe unde trecea el: *la Berlin! la Berlin!* acelaş strigăt care însoţi pe Napoleon cînd pleca spre fruntarie. Dar pe ce baze îşĭ sprijină Franţa revendicările sale asupra Alsacieĭ-Loreneĭ? Pe principiul naţionalităţilor? Pe vre-o dorinţă a locuitorilor acestor provinciĭ de a vedea schimbîndu-se soarta lor actuală? Alsacia este germană; Lorena e de o naţionalitate nehotărîtă. Nu este inutil de a consulta puţin în această privinţă Istoria. Franţa a dobîndit Alsacia în 1697 (??), parte prin mijlocul intrigilor, parte prin dreptul de cucerire; dar însuşĭ Ludovic al XIV se convinse curînd că provincia era fără vre-un interes pentru regatul luĭ, şi după bătălia de la Malplaquet, era gata să o redeie Germanieĭ. El o păstră totuşĭ graţie împrejurăreĭ că alungă din Franţa pe pretendentul la tronul Angliei; această puţin nobilă acţiune, atrase pentru *marele rege* simpatia regineĭ Anna, şi sprijinul acesteĭ suverane permise Franţieĭ de a obţinea prin pace condiţiĭ maĭ bune. Achiziţia Loreneĭ e şi maĭ recentă încă. Ţara aceasta fu cedată Franţieĭ la 1766 şi ducele Francisc al III-lea care avea drepturĭ asupra eĭ, primi Toscana ca desdaunare. Atuncĭ era tocmaĭ momentul cînd Italia, divizată în unsprezece state, nu era alt ceva de cît un teren de schimb.

Numaĭ de 27 anĭ Alsacia şi Lorena fac parte din Imperiul german, şi în tot cursul acestuĭ timp locuitoriĭ acestor provinciĭ nu au manifestat o singură dată macar că sunt nemulţumiţĭ de soarta lor. Lumea la Paris se face interpretul unor asemine sentimente şi se depun cununĭ pe statuia Strasburguluĭ; la Strasburg şi la Metz se aclamă pe împaratul Wilhelm cînd vizitează el aceste oraşe. Noĭ iştialalţĭ italienĭ, ştim cum trebue să se conducă cine-va cînd nu vroeşte să sufere dominaţia străină şi am arătat-o lumeĭ; nu ne am liniştit de cît cînd am scuturat de pe umerĭĭ noştri tirania Austrieĭ, şi cînd austriaciĭ au părăsit ţara..... Alsacienĭĭ carĭĭ s'au întors în 1871 la vechea lor patrie, nu au arătat nicĭ odată că ar dori se-şĭ schimbe patria; guvernul din Paris este acela care vroieşte se redobîndească aceste două provinciĭ. El nu se simte destul de tare singur, şi pentru a'şĭ atinge scopul, a încheiet cu Ţarul o alianţă.

Dar la baza acesteĭ alianţe este un *quiproquo*.

Neapărat că evenimentele care se produc în Europa nu maĭ sunt aceleaşĭ care erau acum nouĕ zecĭ de anĭ, şi oamenii de asemenea s'au schimbat; la acel timp continentul era francez de la Pyreneĭ şi pînă la Vistula; Franţa nu avea alţĭ duşmanĭ de cît pe Anglia şi Austria, şi se găsea în poziţie de a putea oferi Rusieĭ împărţeala Europeĭ. Şi totuşĭ la Tilsit Napoleon a trebuit se opue vetul seu la aspiraţiile Ruşilor asupra Constantinopoluluĭ, şi nu le conceda de cît Moldova şi Valahia.

Rezultă decĭ din toate aceste că *Duplicea*, născută din ambiţiunĭ nesatisfăcute, nu poate de cît se conducă la rezboiŭ. Acest lucru nu se poate spune despre *Triplice*.

Triplice a fost o asigurare pentru pacea europeană. In ceĭ cinsprezece anĭ de existenţă aĭ seĭ, ea n'a făcut nimic ceva care ar fi putut ameninţa pe celelalte ţărĭ. Şi cuvîntul e foarte simplu: nicĭ una din cele treĭ aliate nu are nimic de dorit, şi nu vroeşte de cît se conserve ceea ce posedă, ceea ce nu poate maĭ bine face de cît prin pace. Dublicea din contra, nu ne dă nicĭ o asigurare, şi Europa are escelente motive de a fi neîncrezătoare în privinţa eĭ. Franţa vroeşte să recunoască ceea ce a perdut în 1871 şi Rusia continuă a pretinde se meargă la Constantinopol. Se nu uităm că în 1888 nu a atîrnat de Rusia ca pacea europeană să nu fie tulburată de buclucul bulgăresc şi că Italia a fost aceea care avu cinstea se pronunţe primele cuvinte de linişte. Nu ne remîne de cît speranţa că actuala alianţă dintre Franţa şi Rusia va avea aceiaşĭ soartă ca şi acea din 1808.

Planurile concepute la Erfurt nu putură nicĭ odată se fie aplicate; erau palpabile neînţălegerile ce existau în fond, şi după treĭ anĭ Alexandru şi Napoleon se găseau iarăşĭ a fi inamicĭ. Nu e rău de amintit că mărul discordieĭ între cele două ţărĭ a fost Polonia. Cu toate acestea în potitică nu să trăeşte decît cu speranţă: *Caveant consules.*

INFORMAŢII

— —

La plecarea Regineĭ, corpul profesoral al şcoaleĭ profesionale Sf. Sava, s'a prezentat la gară şi a oferit M. S. prin d-na Cleopatra Ghiorghiu, directoara şcoaleĭ, un buchet de toată frumuseţa în formă de snop, compus din florĭ albe de diferite specii, montat pe o frunză de palmier, avînd la bază scris în violete de Parma «Elisabeta».

Din partea elevelor o delegaţiune de două eleve îmbracate în costume naţionale I-au prezentat un prea frumos sachet, pe care era brodat o ghirlandă de *nu mă uita* şi *eglantine* şi în mijlocul cărora era iniţiala M. S. şi corona regală.

Directoara şcoaleĭ, d-na Ghiorghiu, a rostit un mic discurs, prin care-ĭ urează călătorie fericită, arătînd în acelaş timp regrete că starea localuluĭ în care se găseşte şcoala, a făcut ca în program se nu se prevadă vizitarea eĭ.

D-na Gruber, cu astă ocazie, i-a recitat o prea frumoasă şi duioasă poezie compusă de d-sa. M. S. a fost adînc mişcată de acele versurĭ, şi i-a cerut textul poieziei.

— —

In fine administraţia comunală a început a spala ierĭ cel puţin strada Lăpuşneanu de lutul, turnat cu ocazia recepţieĭ regale. De astă noapte şi natura a început a ajuta, printr'o ploaie abundentă, opera administraţieĭ.

— —

Curtea de apel s. I, în urma uneĭ diverginţe, a admis apelul luĭ Bauling, ferarul din Botoşanĭ, pe care acel tribunal îl pusese sub interdicţie. In vederea, însă, a slăbireĭ facultăţilor sale, i-a dat un consiliŭ judeciar. Avocatul Alexandru Belcic din Botoşanĭ, a fost numit consiliŭ judeciar.

— —

Abia a fost propusă inamovibilitatea parchetelor curţilor şi procurorii curţeĭ nostre au şi început a face pe inamovibiliĭ. Ierĭ, Curtea s. I, rămăsese fără procuror şi numaĭ după lungĭ, parlamentărĭ şi după ce primul preşedinte declarase că amînă toate procesele din lipsă de procuror. s'a găsit unul.

Bunul exemplu este dat de alt-fel de către şef, de procurorul general care de la numirea sa, e veşnic inamovibil pe fotoliul său. In tot acest timp nu s'a deranjat să vie la şedinţă, de cît în chestia studentuluĭ Vergatti.

— —

Inaintea tribunaluĭ Iaşĭ s. II, s'a prezentat procesul fraţilor Ştefan şi G. Onu, unul fost perceptor la Bosia, celalalt la Golăeştĭ, inculpaţĭ pentru maĭ multe falşurĭ şi delapidărĭ. Prevenţia a durat un an fără 4 zile.

In cauza privitoare pe Gh. Onu, era inculpată şi d-na Bantaş, pentru distrugerea unuĭ registru.

Tribunalul a condamnat pe Ştefan Onu la treĭ anĭ, închisoare corecţională cu drept de apel şi Gh. Onu la un an închisoare.

Tot la un an a fost condamnată şi Ana Banţaş, care a trăit în concubinagiu cu Ştefan Onu.

— —

Sub titlul „Către un noŭ ideal", *N. Filipescu, proprietarul ziaruluĭ* Epoca; *a strîns într'un volum cîte-va din cele maĭ substanţiale articole de ziar şi discursurĭ rostite în diferite ocaziunĭ.*

E inutil, să facem elogiul acesteĭ substanţiate lucrărĭ—cunoscut fiind în deobşte talentul viguros şi marea putere de muncă a autoruluĭ.

— —

M. S. Regele ar fi exprimat dorinţa ca să se decoreze, cu gradul de mare ofiţer al Coroaneĭ romînieĭ, pe d. dr. Ion Raţiŭ, preşedintele comitetuluĭ naţional din Transilvania.

— —

Circulă zvonul că după deschiderea corpurilor legiuitoare, M. S. Regele va face o vizită împaratuluĭ Rusieĭ, la Livadia, unde părechea imperială rusă va pleca septămîna viitoare şi va sta pînă aproape de Crăciun.

— —

D. Ioan Kalendero, administratorul domeniilor Coroaneĭ, vizitînd expoziţiunea de vite din Iaşĭ, a rămas surprins de frumuseţea şi voinicia maĭ ales a cailor.

D-sa a notat maĭ multe specimene frumoase expuse de către d-niĭ V. Lascar, Şendrea, Zarifopol, etc.

D. Kalendero a declarat că va introduce caĭ în munca cîmpuluĭ şi că aceste experienţe le va face pe domeniile Coroaneĭ.

— —

Iată Moţiunea votată de Evreiĭ pămîntenĭ în congresul extra-ordinar al Asociaţieĭ lor, ţinut Duminică 26 Oct. în capitală:

Delegaţiĭ Evreilor pămîntenĭ, adunaţĭ în congres extraordinar în Capitală spre a discuta, asupra atitudineĭ pe care o aŭ de luat faţă de noile proecte de legĭ asupra recrutăreĭ în armata şi asupra învăţămîntuluĭ secundar şi superior;

Consideră ambele proecte ca lovind direct în drepturile cîştigate ale Evreilor pămîntenĭ, cu toate că ele vizează, prin restricţiunile ce le impun, pe străinĭ în genere.

Evreiĭ pămîntenĭ, adînc jigniţĭ de tendinţele guvernanţilor actualĭ de a-ĭ confunda în masa străinilor fără nicĭ o legătură cu ţara, în desfiderea trecutuluĭ şi a regretaţilor patrioţĭ carĭ pururea s'aŭ strădănuit de a atrage populaţiunea evree în şcoală şi de a o supune serviciuluĭ militar în natură, analog cu toate cele-l-alte clase pămîntene—Hotărăsc a eşi din atitudinea lor de expectativă de pînă acum.

Considerînd pe de altă parte, că atît prin trecutul lor istoric, prin faptul că fac serviciul militar, că plătesc birurile toate, că nu aparţin nicĭ uneĭ alte ţărĭ şi că prin solemnele şi repetitele declaraţiunĭ de nestrămutat devotament către patria comună, nu pot fi consideraţĭ de cît ca fiĭ aĭ ţăriĭ, după cum şi *de fapt* eĭ sînt, că nu poate exista sub dreptul modern un un individ care să nu aparţie nicĭ uneĭ naţionalităţĭ şi că prin urmare Evreiĭ pămîntenĭ trebuind să aibă şi eĭ o naţionalitate, nu pot avea pe baza celor de maĭ sus, de cît pe cea romînă; maĭ considerînd că însuşĭ proectul generaluluĭ Berendeiŭ exclude pe aşa zişiĭ streinĭ din armată şi că prin urmare recunoscînd că numaĭ Romîniĭ pot face parte din cadrele armateĭ, recunoaşte *eo ipso* că trebue să fim consideraţĭ ca Romînĭ aceĭ carĭ am satisfăcut legea recurtăreĭ; considerid încă faptul că Evreiĭ pămîntenĭ, excluşĭ din armată prin noul proect, nu sînt de cît fiĭ şi fraţiĭ foştilor militarĭ şi că în consecinţă şi eĭ sînt Romînĭ. Declară că resping cu energie clasificarea lor printre streinĭ şi că consideră serviciul militar, nu ca o datorie, ci ca un drept şi nu vor ceda sub nicĭ un chip de a fi considerat ca atare.

Goniţĭ fiind chiar de la exercitarea acestuĭ drept şi acesteĭ datoriĭ, Evreiĭ pămîntenĭ nu vor înceta nicĭ un moment cu agitaţia pe care de deceniĭ o duc, pentru recunoaşterea stăriĭ lor legale în această ţară; şi maĭ considerînd în fine că singur obţinerea drepturilor depline politice, îĭ pot pune la adăpostul orĭ-căreĭ persecuţiunĭ şi inichităţĭ, Evreiĭ pămîntenĭ, declară deschisă lupta pentru desăvîrşita lor emancipare.

— —

Iată după «Voinţa Naţională» punctele principale din preiectul de înaintare în armată, discutat de inspectoriĭ generalĭ şi dat apoĭ la tipar:

Inaintarea la alegere este maĭ restrînsă pentru oficeriĭ inferiorĭ. Ast-fel, de la sub-locotenent la locotenent, înaintarea se va face una la alegere şi şase la vechime, pe cînd, după legea în vigoare, înaintare se face în proporţiunea de una la alegere şi două la vechime.

De la locotenent la căpitan: douĭ la vechime şi unul la alegere; actualmente este unul la vechime şi unul la alegere,

De la căpitan la maior; unul la alegere şi unul la vechime.

De la maior la lt.-colonel: douĭ la alegere şi unul la vechime.

De la lt.-colonel la colonel şi de la colonel la general, înaintarea se va face numaĭ la alegere.

O altă dispoziţiune importantă din acest proiect este că stagiul de 6 anĭ, prevăzut în legea actuală, pentru înaintarea de la general de brigadă la general de divizie este redus la 3 anĭ, în consideraţie că generaliĭ de divizie sunt numiţĭ la o vrîstă prea înaintată.

Prin noul proiect se cere stagiul, adică serviciul efectiv la trupă, în toate gradele. Legea în vigoare nu precizează acest stagiŭ şi chiar nu 'l cere pentru toate gradele.

O inovaţiune s'a făcut în ceea ce priveşte pe studenţiĭ facultăţilor noastre de medicină, carĭ sunt înscrişĭ la institutul medico-militar.

După trecerea cu succes a anuluĭ al 3-lea de la facultatea de medicină a studentuluĭ din institutul medico-militar, el va fi numit medic de batalion cl. II, care echivalează cu gradul asimilat de sub-locotenent; iar, după douĭ anĭ de vechime în acest grad, el va putea fi înaintat la gradul de medic de batalion cl. I. (locotenent).

In fine, după obţinerea titluluĭ de doctor în medicină şi un an de stagiu la trupă, el va fi înaintat la gradul de medic de regiment clasa II, asimilat cu gradul de căpitan.

Maĭ este încă o inovaţiune, în ceea-ce priveşte pe administratoriĭ şi guarziĭ de geniu şi de artilerie. Aceste grade se suprimă—fără a se atinge negreşit întru nimic drepturile cîştigate—iar, pe viitor, funcţiunile de administratorĭ şi de guarzĭ vor fi îndeplinite de oficeriĭ combatanţĭ.

Pe de altă parte, intendenţiĭ şi comptabiliĭ se vor recruta de asemenea dintre combatanţĭ, cum se face în Franţa.

— —

In vederea că societatea studenţilor în medicină împlineşte la 8 Noembrie al III-lea an de existenţă, e vorba de o serbare la care vor fi invitaţĭ toţĭ profesoriĭ facultăţeĭ de Medicină.

Primăria din New York

Săptămîna trecută a avut loc alegerea de primar la New York. Credem că vom interesa pe cetitor, relevînd cîte-va din obiceiurile electorale ale acesteĭ ţărĭ legendare care se numeşte Lumea Nouă.

Lupta s'a dat la New York între cele două marĭ partide: Democraţiĭ şi Republicaniĭ. In ultima alegere primarul ales era din partidul republican, care de alt-fel actualminte are puterea în Statele Unite. Lupta de la primărie a fost foarte înferbîntată, pentru că stăpînii New Yorkuluĭ sunt maĭ totdeauna şi stăpînii Statelor Unite.

Republicaniĭ au recurs la un expedient. Ştiind că în oraşul propriu zis n'au majoritate, au făcut să se voteze o lege prin care anexau la New York toate suburbiile, din care una singură, Brooklyn, are aproape de 1,000,000 de locuitorĭ. New York a ajuns ast-fel la o populaţiune de 4,000,000. Vă puteţĭ închipui dacă a fi primar la New York, nu însamnă maĭ mult de cît a fi primar la Iaşĭ chiar cînd cumulezĭ primăria cu agentura uneĭ societăţi de asigurare.

Au fost 4 candidaţĭ: judecătorul Van Wyck candidatul democraţilor, Set Low şi generalul Benjamin Tracy din partea republicanilor, şi Henri George fiul, care a înlocuit pe tatăl său mort în timpul şi din cauza campanieĭ electorale.

Cel care personal a luptat maĭ mult pe baza unuĭ program, a fost Henry George cunoscutul economist, autorul originaleĭ lucrărĭ *Progres* şi *Sărăcie*. Acest candidat a ţinut 4 meetingurĭ în aceiaşĭ zi. Din cauza acestuĭ surmenaj, a avut un atac de apoplexie, care l'a ucis. Fiul său care poartă acelaşĭ nume n'a întrunit de cît 20,000 de voturĭ.

Singurul candidat care nu s'a deranjat de fel, care n'a ţinut nicĭ un discurs a fost Van Wyck, care a fost ales cu 235,181 voturĭ.

Reuşita acestuĭ candidat se datoreşte exclusiv faptuluĭ că a fost candidatul vestituluĭ club *Tammany*. Tammany este un fel de agenţie electorală, organizată pe baza uneĭ erarhiĭ riguros organizate şi bazată pe satisfacerea fără scrupul în caz de reuşită, a membrilor acestuĭ club. E în mare parte un fel de partid colectivist al nostru. Ca exemplu unul dintre miile de favorurĭ ce se acordă partizanilor: un comerciant poate să ţie deschis în zilele de sărbătorĭ, cu toate că legea ordonă repausul duminical. Poliţia este a comuneĭ şi nicĭ un poliţist nu va dresa proces-verbal contra unuĭ ast-fel de comerciant care face parte împreună cu primarele din Tammany club.

Aniĭ trcuţĭ se făcuse o grozavă campanie contra acestuĭ „Tigm" numit Tammany Club, a căreia operaţiunĭ intrecuse în scandal tot ce poate concepe mintea omenească. In 1894 toţĭ candidaţiĭ luĭ Tammany Club fusese bătuţĭ în alegerĭ.

In timp de 3 anĭ, a reuşit să-şĭ recîştige influnţa şi e curios că data aceasta membriĭ acestuĭ Club au dus campania pe tema cinsteĭ, acuzând pe republicaniĭ de la putere de tot felul de lucrurĭ necinstite. Aŭ reuşit prin mijloacele de care dispun, să-şĭ procure oare-care documente preţioase contra adversarilor. Astfel aŭ produs mare efect asupra publiculuĭ nişte note care stabilesc cheltuelile făcute de poliţia secretă.

Unul din aceştĭ poliţiştĭ aŭ dat următoarele note: 60 dolarĭ un supeu, în cutare restaurant pentru a mĕ convinge dacă D-ra O. Brien este o femee de moravurĭ uşoare, 4 dolarĭ odaia şi supeul în cutare otel în cutare noapte, pentru convingerea deplină despre acelaş lucru.

Tammany Club este atît de temut şi de despreţuit de cetăţeniĭ independenţĭ din New-York în cît aceştia aŭ ajuns clubofobĭ în genere. Nu voesc să voteze pe nicĭ un candidat care ar aparţine unuĭ club cu groază de tiranie şi e curios că tocmaĭ aceasta a contribuit la reuşita candidatuluĭ luĭ Tammany Club. In adevĕr 150,000 de alegătorĭ aŭ refuzat votul lor candidatuluĭ republican general Tracy, pentru că era susţinut de *Clubul Republican* şi aŭ dat voturile lor candidatuluĭ republican independent Seet Low.

Astfel de şi ceĭ doĭ candidaţĭ republicanĭ au întrunit unul 110,000 voturĭ şi celalalt 150,000, a reuşit Van Wyck numaĭ cu 235,000 voturĭ.

Mărunte

D. Iliescu a depus cu succes doctoratul al II-lea de mediciuă.

*

Ţăranul Neculaĭ Vasiliu, voind să întroducă un car cu fîn în oraş prin bariera Salhana, şi silit să plătească taxa de 40 banĭ pentru fugărit, şi s'a înfuriaĭ, a dat jos fînul din car şi i-a dat foc tocmaĭ în dreptul bariereĭ

*

Aŭ reuşit la examenul de drept penal şi civil, d-niĭ Duzescu, Pandele şi Pivniceru.

*

Comisarul comunal Ghiţescu, a confiscat 78 kilograme de pîine de la pităria luĭ Mendel Gold, pentru că pîinea avea lipsă la cîntar.

*

Examenul de Osteologie pentru studenţiĭ a nuluĭ al II-lea, la profesorul dr. Peride, va avea loc în ziua de 15 Noembrie.

Scrisoarea Cneazuluĭ

D. Dimitrie Moruzi, cneaz peste gubernia Dorohoiuluĭ, a hotărît să facă literatură—de cînd a văzut că sistemul de a face administraţie barbară începe să bată la ochĭ.

Ca debut în această carieră, pentru care de o cam dată nu prea arată multe aptitudinĭ, d. Moruzi ne trimite o scrisoare pentru a răspunde, printr'o serie de jongleriĭ, la nişte reflecţiĭ pe carĭ le-am publicat dăună-zĭ cu privire la administraţia judeţuluĭ care ţipă sub părinteasca sa obláduire.

Inregistrăm scrisoarea din respect pentru dreptul de apărare—dar vom veni mîine cu consideraţiunile noastre asupra acesteĭ bucăţĭ literare.

Nu credem că va pierde nimic d. Moruzi aşteptînd 24 de ciasurĭ.

Iată scrisoarea cneazuluĭ:

In două numere consecutive ale ziaruluĭ d-tre aţĭ acordat ospitalitatea uneĭ anonime spre a-mĭ arunca fel de fel de acuzaţiunĭ; sper că după ce aţĭ publicat acuzaţiunea veţĭ bine-voi a reproduce şi apararea.

Anonimul d-tre conrespondent, spune, că la venirea mea ca prefect am dat în judecată maĭ mulţĭ funcţionarĭ conservatorĭ, care aŭ fost achitaţĭ atît de tribunal cît şi de curte.

Am dat în judecată pe inginerul judeţuluĭ Haborschi, fost inginerul judeţuluĭ Tutova, care a fost condamnat de tribunal la una lună închisoare şi dispăgubire către judeţ.

La curtea de apel treĭ d-nĭ membri din cincĭ, l-au achitat pe considerentul că purtarea ce a avut-o în alte judeţe, este probă suficientă că nu a sevîrşit actele pentru care tribunalul l-a condemnat. Insă la dosarul causeĭ este adresa No. 3214 a prefectureĭ Tutova prin care se arată d-luĭ judecător de instrucţie că Ludovic Haborschi a fost distituit la 1892, cu ordinul No. 9400, al Ministeruluĭ lucrărilor publice, pentru neglijenţă şi abaterĭ grave de la datorie.

Raportul prefectureĭ către Ministeriul lucrărilor publice sub No. 10,930 din 93, arată că inginerul Haborschi nu este de bună credinţă întru cît 'şĭ apropie baniĭ judeţuluĭ.

Nu am dat eŭ în judecată pe d-l Dimitrie Rozin, ci procurorul pentru că dărămîndu-se la Herţa o casă a omorît un om şi parchetul curţeĭ a găsit că funcţionariĭ comunalĭ, erau culpabilĭ de neglijenţă şi a dat în judecată pe d-l Rozin, fost primar, pe d-l Erinov, primarul de pe atuncea şi pe proprietarul caselor; tribunalul l-a condemnat la amendă; Ce amestec am eŭ?

Anonimul corespondent spune, că ar trebui se scutur administraţia de pungaşiĭ ce'ĭ am pus în slujbă.

Domnule Redactor, dacă anonimul ar arata un singur funcţionar care a fost *condamnat* şi care este în slujbă, mă oblig a-l distitui imediat, şi spun *condamnat* pentru că nu cunosc alt mod *legal* şi *leal* de a declara un om pătat.

Imĭ veţĭ acorda sper că simpla afirmaţiune a uneĭ anonime nu este suficientă pentru a declara pe cine-va de nedemn.

Ar fi maĭ leal din partea anonimuluĭ să arăte nume propriĭ; saŭ se teme de respundere?

Anonimul spune că am disolvat consiliul comunal de Herţa şi profită de această împrejurare pentru a încerca se arăte că am fost silit de d-l sub-prefect Brăileseu.

Respunsul meŭ este foarte simplu; Din principiŭ nu discut ordinele ce primesc de la superioriĭ meĭ; dacă nu'mĭ convine, dimisionez.

In schimb nu daŭ voie acelora care aŭ de primit ordine de la mine să le discute sub nicĭ o formă şi nicĭ un cuvînt; Nu cred că veţĭ găsi un singur funcţionar în judeţ care sĕ vĕ afirme contrariul.

In ce priveşte disolvarea consiliuluĭ comunal de Herţa, iată cum s'a urmat:

Parchetul local primind maĭ multe denunţărĭ a descins la faţa loculuĭ; şi maĭ multe zile a cercetat denunţările ce primise.

Mi-a cerut telegrafic suspendarea secretaruluĭ primărieĭ, şi am acordat-o imediat. Mi-a cerut suspendarea adjutoruluĭ de primar şi am acordat-o imediat.

In timpul ancheteĭ d-l Erinov mi-a raportat, că consilieriĭ comunalĭ cu toate convocările făcute, refuză de a se întruni şi a cerut disolvarea consiliuluĭ. Am solicitat disolvarea şi natural am recomandat ca preşedinte al comisiuneĭ interimare pe primarul care a *provocat în mod legal justificat* disolvarea.

După cîte-va zile d-l procuror făcîndu-ne cunoscut că a dat în judecată pe d-l Erinov.

Am comunicat telegrafic aceasta, d-luĭ ministru, arătînd că d-l Erinov fiind dat în judecată nu maĭ poate figura ca preşedinte al comisiuneĭ interimare şi am recomendat pe d-l M. Ghiga actualul preşedinte.

Dacă anonimul acuzator ar fi fost în locul meŭ şi ar fi urmat altfeliŭ; Nu ar fi urmat în mod corect.

Pentru lămurirea publiculuĭ imparţial trebue se adaug, că d-l Erinov a fost dat în judecată de maĭ multe orĭ, în 30, anĭ de cînd funcţionează, *nicĭ odată însă nu a fost condemnat*, şi în cîtă vreme nu a fost condamnat, anonimul acuzator nu este cred indreptăţit a vorbi de d-l Erinov după cum o face în corespondenţa sa.

Anonimul arată că cu numirea d-luĭ Brăilescu am violat legea căcĭ nu are nicĭ un drept.

Iată titlurile d-luĭ Brăilescu:

1) Diploma de inginer al şcoaleĭ politecnice din Viena.

2) Fost inspector la căile ferate.

3) Fost inginer şef de judeţ.

Pun prinsoare d-le Redactor că anonimul d-tre corespondent nu posedă titlurile d-luĭ Brăilescu şi cu siguranţă nu a ocupat nicĭ o funcţiune apropiată cît de departe cu acele ocupate de d-l Brăilescu.

Apreciaţiunile conrespondentuluĭ d-tre anonim, mă lasă de altmintrelea foarte rece. Timpul şi l-a ales reŭ; căcĭ cu convocarea onor. consiliuluĭ judeţeau am avut o ocaziune a mă convinge de deplina încredere, cu care mă onorează reprezentaţiunea judeţeană; şi cred că ştiţĭ că onor. consiliu judeţean de astăzĭ este acel ce am găsit la venirea mea ca prefect. Compus din oamenĭ absolut independenţĭ, şi în majoritate conservatorĭ convinşĭ, carĭ cu siguranţă nu'mĭ ar fi tolerat toate faptele pe care anonimul d-tre conrespondent binevroeşte a mi le atribui.

Primiţĭ vĕ rog d-le redactor asigurarea osebiteĭ mele consideraţiĭ.

D. Moruzi

24—8 Noemb. 1897 Dorohoĭ.

ULTIME INFORMAŢII

Lupta cu un criminal

Evadarea luĭ Pieleverde.—Cercetările sub prefectuluĭ.—Bilet de identitate.—Pindirea.—Lupta.—Fuga. — Formarea de potere.

Sub-prefectul plăşeĭ Bahluĭ-Cîrligătura comunică interesante lucrurĭ în privinţa uneĭ lupte ce jandarmeria a avut cu un bandit renumit şi care fusese condamnat la muncă silnică pe viaţă.

In „Opinia" am vorbit astă-vară despre o evadare a celor maĭ periculoşĭ banditi, între care am dat şi numele luĭ Pieleverde. Astă-zĭ, spre marea groază a locuitorilor din împrejurimile Cristeştilor, s'a aflat că acest periculos bandit se pripăşise prin pădurile din această localitate.

***

Subprefectul aflase zilele acestea că Pieleverde fusese în casa vieruluĭ de pe moşia Cristeştĭ, comuna Brăeştĭ. Periculosul bandit—care cunoştea se vede, bine pe vier—venise la acesta să-l roage ca să-ĭ scoată de la primărie un bilet de identitate, cu ajutorul căruia să se poată stabili unde-va. Imediat subprefectut ordonă şefuluĭ jandarmerieĭ din acea localitate să pue o poteră ca să surprindă pe bandit cînd va veni la vier.

Maĭ multe nopţĭ trecură fără ca Pieleverde să se arăte. Jandarmiĭ începuse a se cam plictisi şi Vineri seara—cînd însuşĭ şeful era în fruntea potereĭ—acesta şi încă un jandarm întrară în casa vieruluĭ pentru a cere ceva lămuririĭ.

Pe cînd şeful, cu spatele întors spre uşă, vorbea su vierul, iată că Pieleverde intră în casă cu o puşcă cu două ţevĭ pe umerĭ. Şeful jandarmerieĭ pune imediat mîna pe arma luĭ Pieleverde şi după o grea luptă îl dezarmează. Totuşĭ, Pieleverde inspiră atîta groază jandarmilor în cît la strigătul, acestuia „Nu vă apropiaţĭ că vă omor!", jandarmul nu avu curajul să se apropie.

Pe cînd şeful jandarmerieĭ striga la oameniĭ din vie să aducă o frînghie, Peleverde, zăreşte puşca vieruluĭ din părete. Banditul pune mîna pe puşcă şi trăge un foc. Un schimb de gloanţe se face atuncĭ între jandarmĭ şi Peleverde, acesta isbeşte cu puşca în fereastră, o scoate din ţîţînĭ şi o ea la goană.

Cercetarea de descoperire în primul moment n'avu nicĭ un rezultat.

***

Tîrziu începe a se strînge lume, care auzise sgomotul descărcărilor de focurĭ.

Nu se poate bine stabili dacă banditul n'a fost prins din cauza lipseĭ de curaj a jandarmilor carĭ n'au pus mîna pe el, de şi a fost un moment dezarmat, orĭ din cauza slujbaşilor vieĭ care n'au dat nicĭ un ajutor jandarmilor.

Se presupune că banditul se află prin pădurile Cristeştilor şi Brăeştilor căcĭ are soţie şi copiĭ la Fedelenĭ, judeţul Roman; mamă şi fraţĭ la Ghidion, acelaşĭ judeţ.

Ordine au fost date secţiilor jandarmarieĭ din Iaşĭ şi Roman, pentru ca să se formeze potere, spre descoperirea şi prinderea periculosuluĭ bandit.

D. d-r Puşcariu, va începe cursul de Histologie, Joĭ, 30 Octombrie, la ora 3.

D-sa va continua cursul în fie-care Marţĭ, Joĭ şi Sîmbătă, la aceiaşĭ oră.

Aseară a avut loc întrunirea studenţilor, convocată de comitetul asociaţieĭ generale, pentru discutarea şi ratificarea manifestuluĭ privitor la incidentul de la congresul din Tîrgu-Jiŭ.

Intrunirea s'a amînat în urma propunereĭ d-luĭ Gheorghiade, căcĭ într'o chestie aşa de importantă nu se poate lucra cu 40—50 membri, cîţĭ respunsese la convocarea de ierĭ.

In ziua de 2 Nombrie va avea loc alegerea pentru doĭ consilierĭ în consiliul judeţian, în ln locul regretaţilor Maugsch şi Luponi.

Alegerea va avea loc în treĭ secţiunĭ şi anume la primărie, palat şi o şcoală primară din Tatatarăşĭ.

Am vorbit la timp în *Opinia* despre un cartel al vînzătorilor de petroleu. Astăzĭ aflăm că carteliştiĭ, au urcat preţul la 40 de banĭ litrul.

Primim din gara Piatra următoarea telegramă de la corespondentul nostru pentru serbarea de la Resboienĭ:

La înaugurarea monumentuluĭ Resboenĭ cu toată asprimea timpuluĭ au asistat maĭ mult ca 5000 oamenĭ, coroane depuse 14 din care una din partea Regeluĭ, succesul zileĭ aparţine căpitanuluĭ Popovicĭ care prin căldura şi claritatea cuvîntărei luĭ ne a zugrăvit viu la faţa loculuĭ imaginea bătălieĭ. Azĭ ne am sculat cu zăpadă.

Călător

Arendarea moşiilor din judeţul Iaşĭ va releva lucrurĭ carĭ ar trebui să îngrozească pe orĭ-cine se îngrijeşte de mersul agricultureĭ în această ţară. Treĭ licitaţiĭ s'aŭ ţinut la intervale de două lunĭ şi totuşĭ nicĭ una din moşiile judeţuluĭ Iaşĭ, în număr de 28, n'a putut fi arendată. Şi doară nu că oferta era prea joasă, dar nu s'a prezentat nicĭ un concurent. După strigările obicinuite, prefectul—foarte afectat—a fost nevoit să închidă licitaţia.

Şi nu sunt nicĭ treĭ anĭ de cînd pentru fie-care moşie se prezentaŭ cîte patru saŭ cincĭ concurenţĭ.

Frumoasă stare de lucrurĭ!

Starea sanitară a judeţuluĭ a inceput din noŭ să se înrăutăţească.

Pe ziua de 26 aŭ fost în judeţ următoarele cazurĭ de bolĭ contagioase.

In comnna Tîrgu-Frumos, un mort de febra tifoidă.

In comuna Băicenĭ şase cazurĭ de tusă convulsivă, din care unul mortal.

La şcoala din comuna Cucutenĭ s'a constatat un caz de anghină difterică.

S'aŭ luat măsurĭ de desinfectare precum şi de izolarea bolnavuluĭ.

Din ordinul judecătoruluĭ de instrucţie a fost arestat d. Peisăh Haimovicĭ, cămătar din localitate, care a fost în legătară cu Şapira cămătarul din Bucureştĭ.

Fiind-că fostul grefier C. Dimitriu nu maĭ are de făcut de cît 3 lunĭ de închisoare, d. Mîndru a ordonat să nu i se maĭ permită a i se aduce mîncare de afară, de oare-ce regimul închisoareĭ nu-ĭ poate fi fatal în scurtul timp cît are a maĭ sta în închisoare. Cu chipul acesta a găsit şi mijlocul ingenios, la care medita de vr'o 3 zile, de a împedeca pe criminalist să se înfrupte din ceĭ 3 napoleonĭ, dăruiţĭ de Regina, d-neĭ Dimitriu.

Opinia a spus altă dată cum primarul de Folticenĭ, Ghiţescu, apărînd pe un perceptor, Miulescu, inculpat de delapidare, a arătat că acest perceptor este victima, între altele, şi a suprefectuluĭ Suţu, care 'şĭ-a luat leafa de la perceptor cu chitanţă şi apoĭ a luat'o cu mandat de la casierie. D. Ghiţescu s'a fost plîns că ministerul cunoaşte faptul şi chitanţa suprefectuluĭ, dar n'a luat nicĭ o măsură.

Suntem în stare de a lumina misterul acesteĭ afacerĭ. Suprefectul în chestie este nepot de soră cu primul ministru. Cum voiţĭ, decĭ, să nu facĭ orĭ ce abuz fără grijă?

Administraţia comunală, ca să facă verdeaţă în jurul teatruluĭ, cu ocazia recepţieĭ regale, a sămănat orz în straturile aranjate special pentru aceasta. Verdeaţa n'a apărut nicĭ pînă acuma. Cercetîndu-se cauza acestuĭ fapt, s'a aflat că orzul a dispăruut din straturĭ. Intr'o noapte a fost mîncat de Boul Moldoveĭ.

Animalul a fost crud pedepsit. Orzul era aprins, din acel procurat de d. Tacu pentru boiĭ şi caiĭ primărieĭ.

Boul Moldoveĭ zace şi astăzĭ din această cauză.

A propos de deputatul austriac Lecher, care a ţinut un discurs de 12 ore, un cetitor ne arată că nu numaĭ pe canalul Dunăreĭ dar şi pe malurile Bahluiuluĭ se pot găsi asominea eroĭ aĭ patologieĭ. Ast-fel, acum cîţĭ-va anĭ d. N. Aslan a vorbit 3 zile înaintea tribunaluluĭ Iaşĭ s. II, numaĭ pentru a pute amîna un proces.

D. Aslan se judeca cu d. N. Suţu pentru o daraveră de la moşia Negreştĭ. Rîdicase maĭ multe incidente de amînare, dar toate în zadar. Era la 27 Noemvrie şi ştiind că unul din judecătoriĭ carĭ formaŭ tribunalul, d. I. Tanoviceanu a căzut la juraţĭ a vorbit pînă în sara de 30 Noemvrie. In ziua de 1 Decemvrie d. Tanoviceanu s'a dus la juraţĭ astfel că tribunalul s'a descomplect şi procesul s'a amînat.

INSTIINŢARE

In cursul luneĭ *Octomvrie* va apărea din teascurile tipografieĭ editoare „Dacia" un *Călendar Literar* sub direcţiune d-luĭ *I. L. Caragiale*; el va cuprinde o alegere de bucăţĭ literare între care şi una originală a d-luĭ Caragiale.

Credem că nu maĭ este nevoe de o reclamă maĭ mare.

Domniĭ librarĭ sunt înştiinţaţĭ din timp

Preţul unuĭ exemplar 1.25
Exemplarul de lux 2.50

BERĂRIA CENTRALĂ

In fie-care seară orchestra sub conducerea celebruluĭ violonist profesor *V. Borteanu* **si a decanuluĭ artiştilor ieşenĭ** *Ionică Barbu.*

Bere *Zimbru,* **Bere** *Peleş,* **(Oppler). Bere** *Bavareză.*

Dr. N. ŢURCANOVICI

— Strada Unireĭ No. 10 —

Consultaţiĭ de la 1—2 p. m.

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpuşneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ, Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelieruluĭ: Esecutare artistică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

A. G. DABIJA

AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

Dimineaţa şi Seara

Calde din Cuptor

se scoate

Chifle, Franzele, Cozonacĭ, etc.

la

Prima Franzelerie de lux

Str. de Sus 168 **Ferd. Szakmáry** Str. de Sus 168

Premiat de 2 orĭ cu medaliĭ de aur

34 Strada Romînă 34

Se primesc copiĭ internĭ cu preţul de **40 leĭ lunar.** Conversaţia în casă e în limba *Germană* şi *Francesă.* Ingrijirea cea maĭ conştiincioasă.

Să predă şi lecţiĭ de Piano.

In Calendarul

„DACIA"

pentru anul 1898

Se primesc pentru ultimele pagine:

ANUNCIURĬ şi RECLAME

Doritoriĭ să pot adresa pînă la 25 Octomvrie la tipografia „Dacia" str. Golia.

S. SCHILLER

Magasin de Manufactură

Str. Ştefan cel Mare No. 49

A SOSIT

Lănagiurĭ simple şi fantasie, pentru rochiĭ.

Postavurĭ şi ştofe pentru haine şi paltoane bărbăteştĭ.

Flanele cu metru şi barcheturĭ.

Catifele şi Velvet pentru bluze.

Voalete de obraz.

Madapolanurĭ, olandă, satinurĭ de lînă şi atlasurĭ pentru plapome.

Ştofe de mobile, pluşurĭ de lînă şi matasă peatru mobile, covoare etc.

De Inchiriet două apartamente din etajul de jos de la casa No. 96 din str. De Sus.—A se adresa la proprietară str. Serărieĭ, 43.

De închiriet şi de vênzare

Casile din str. de Sus No. 71, compusă din un salon, două odăĭ, un vitraj bucătărie şi pivniţă, casile No. 25, un antret, un salon, două odăĭ, o bucătărie, o sufragerie şi pivniţă.

A se adresa la d. Gh. Smîdu, str. Serărie No. 129.

CABINET

de

CHIRURGIE DENTARĂ

Aduc la cunoştinţa onor. Public că am deschis în strada Lăpuşneanu No. 28 alăturea cu Agenţia Teatrală un cabinet dentar unde se va efectua orĭ ce lucrare atingătoare de accastă artă precum: extracţiunĭ de dinţĭ şi de rădăcinĭ, (cu anestie) redresarea şi ortopedia dinţilor deviaţĭ (strîmbĭ), grefe dentare (pînă la 18 anĭ), obturaţiunĭ (plombe) de: ciment, email, aur, zinc, cu amalgame de aur, platină, argint, cupru. Curăţirea dinţilor de substanţe streine.

Protese diverse ca: dinţĭ cu pivot, coroane de aur, danturĭ întregĭ de metal, cauciuc şi celuloid *travaux á pont*, protese imediate pentru defectele plafonuluĭ gureĭ, (hiat lupin şi buză de iepure).

Toate operaţiile vor fi executate pe baze adevarat ştiinţifice; asistentul meŭ laureat al Facultăţeĭ dentistice din Geneva va fi la dispoziţia suferinzilor la orĭ ce timp,

Dr. med. şi chir.

A. MENDEL

Farmacia Andreĭ Cruceanu
din
TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Târgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ
Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărău, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat					
	Cl. I.		Cl. II		Cl. III	
	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la şoşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

LEGĂTORIA DE CĂRŢI
şi
Incadrare de Tablouri
a tipografieĭ „Dacia"
Iaşĭ, 42 Strada Golia, 42.

Execută, cu cea maĭ perfectă acuratetă şi promptitudine toate lucrările aingătoare de această branşă.

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ
pentru
ŞCOALELE ROMÂNEŞTI
Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.
Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).
PREŢUL 5 LEI
Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureşti. 58

Agenţia Teatrală
28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentru ziarul *„L'Indépendance Roumaine"* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames"*, *„Les petites Gravures"* şi *„La Confection"*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

---

LIBRARIA şi PAPETERIA
TH. P. MAXIMOVICĬ
IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hârtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pânză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

D. S. IONESCU
FRISER - PARFUMER
Iaşi, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII
NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULINĂ
(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ
preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ
1 LEU FLACONUL

Dacă voiţĭ să beţĭ o cafea bună şi higenică cereţĭ la toate băcăniile
N U M A I
CAFEA REGALĂ
La fabricile A. WEINREB din Iaşĭ
Premiată la expoziţia din Paris 1889 cu MEDALIE DE ARGINT

Singurul surogat SPORNIC şi NUTRITIV care dă cafeleĭ o AROMĂ şi un GUST FOARTE PLĂCUT. Analizele celor maĭ marĭ chimiştĭ aŭ găsit-o cea maĭ PERFECTĂ şi CEA MAI HIGIENICĂ.

1000 vedre VIN de COTNARĬ

Recolta 1886, din pivniţa Roznovanu de vînzare. A se adresa strada Assachi No. 12.

Dimitrie Greceanu
Avocat
Strada Asachi

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:
INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ" „GENERALA" *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237.855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"
de la COPOU, lîngă Iaşi
proprietatea d-luĭ ***Ión S. Ionescu***

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille*. L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille*, imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

„DACIA"
TIPOGRAFIE-EDITOARE
Strada Golia 42—IAŞI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURI
Borderourĭ şi Compturĭ
Cărţĭ de vizită
REVISTE LITERARE ŞI ŞTIINŢIFICE
în orĭ-ce format şi limbă
Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare
TEZE
SCRISORI COMERCIALE
Cărţĭ-adrese
BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE
MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE
în diferite culorĭ şi mărimĭ
etc. etc. etc.

ETICHETE
Bilete de logodnă şi de nuntă
MENIURI
CĂRŢI DE ABONAMENTE
CIRCULĂRI
CONDICI à SOUCHE
BILETE FUNERARE
FELICITĂRI
CĂRŢI DIDACTICE
CONDICI şi REGISTRE COMERCIALE
etc. etc. etc.

La Librăria
Th. MAXIMOVICI
din Iaşĭ, strada Golia
Se primesc abonamente la ziarul
„TRIBUNA"
din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an	. . . .	40 leĭ
« 6 lunĭ	. . . .	20 «
« 3 lunĭ	. . . .	10 «

DE INCHIRIET

Renumita grădină „Chateau aux fleurs impreună cu o pivniţă foarte vastă şi o odaie-bufet.

Pentru informaţiunĭ a se adresa d-lu Administrator al tipografieĭ „Dacia".

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA", Tipografia-editoare Str. Golia.—Iaşĭ.

ANUL I No. 150 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — JOĬ 30 OCTOMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

RECRUTAREA MAGISTRATUREĬ

Examinînd altă dată proectul d-luĭ Djuvara, am aratat cît de neînsemnată este pretinsa d-sale reformă care este croită aproape exclusiv, în interesul de a asigura poziţiunea a vr'o 20 de protejaţĭ, făcîndu-ĭ inamovibilĭ, fie în parchetele curţelor, fie în locurile ce voeşte să le creeze din noŭ, în Curtea de Apel din Bucureştĭ.

D. Djuvara păstrează starea actuală tocmaĭ asupra părţeĭ celeĭ maĭ importante, de la care depinde formarea unuĭ corp de bunĭ magistraţĭ. Voesc să vorbesc de faptul că proectul lasă neatins modul actual de recrutare a magistratureĭ.

D. Panu a spus'o foarte bine altă dată, într'un discurs din cameră. Asigurarea recrutăreĭ magistratureĭ după merit este maĭ importantă de cît asigurarea stabilităţeĭ magistratuluĭ. Stabilitatea este asigurată în parte şi fără inamovibilitate prin moravurile noastre. Un ministru găseşte un frîŭ la capriciul săŭ de a înlocui pe un magistrat, în teama de strigătele magistratuluĭ lovit, de strigătile, dacă nu ale opinieĭ publice, cel puţin ale rudelor, prietinilor şi susţinătorilor acestuĭ magistrat.

La numirea însă într'un loc vacant ministrul nu maĭ are nicĭ o reţinere, n'are de ascultat de cît bunul săŭ gust, de oare ce nefiind lovită vr'o persoană, ci numaĭ interesul general al justiţieĭ, puţinĭ aŭ să se găsească să facă campanie în numele interesuluĭ social, un ce foarte abstract şi foarte puţin clar pentru conştiinţa noastră socială care se află pe o treaptă foarte joasă de desvoltare.

Inamovibilitatea devine chiar o instituţie primejdioasă, dacă recrutarea se face în condiţiunĭ rele. Noĭ suntem mulţumiţĭ de inamovibilitatea magistratureĭ noastre, de alt fel de o dată prea recentă, ca să ne putem pronunţa asupra avantajelor eĭ. Să nu uităm însă că reforma a fost făcută şi magistraţii inamovibilĭ numiţĭ de un ministru cam emancipat de legăturile cu partidele politice, şi sub un guvern conservator care punînd mare preţ pe justiţie, a lasat mînă liberă aceluĭ ministru. Ce s'ar fi întîmplat însă dacă numirea s'ar fi făcut de un ministru fără scrupul al partiduluĭ liberal, care ar fi umplut magistratura cu tipurĭ după chipul şi asamanarea partiduluĭ.

Credeţĭ că în acest caz ar fi putut să se felicite de inamovibilitatea magistratureĭ, chiar aceĭ carĭ nu prea aŭ cult pentru instituţie? Partidul liberal, prin marele lor rabin Eugenie Stătescu, a alungat din magistratură pe Mateĭ Cantacuzin, pe atuncĭ judecător de insrucţie, şi a numit procuror general pe Panaite Stoica şi consilier de curte pe Mîndru. Vĕ puteţĭ închipui numaĭ după aceste exemple cu ce fel de inamovibilĭ ne ar fi hărăzit onorabiliĭ liberalĭ.

Ţara în care inamovibilitatea şi-a produs tot ce poate produce este Franţa. La diferite epoce lumea s'a plîns cu drept cuvînt de această magistratură. Recrutarea şi înaintarea atîrnînd de bunul plac al guvernuluĭ, s'aŭ găsit sub toate guvernele destuĭ magistraţĭ care aŭ compromis justiţia. Nu s'a văzut cînd cu legea Jules Ferry asupra congregaţiunilor, magistraţĭ carĭ s'aŭ crezut maĭ pre sus de legĭ chiar, şi aŭ refuzat aplicarea legeĭ Ferry, în cît maĭ tîrziŭ guvernul a obţinut suspendarea provizorie a magistratureĭ, cu aprobarea aproape unanimă a opinieĭ publice.

Eĭ bine, în Franţa, faţă cu răutatea şi cu spiritul de castă aratat de magistratură, faţă cu numeroasele erorĭ judiciare carĭ dovedesc, că magistratura franceză cam învechindu-se, a devenit sclava rutineĭ, se agită actualminte reforma magistratureĭ. Toate ziarele vorbesc cu foarte puţină bună voinţă de magistratură, însuşĭ Journal des Debats, unul din cele maĭ moderate ziare, cere reforma magistratureĭ şi aprobă propunerea făcută în cameră de o comisiune care are de raportor pe deputatul Flandin.

Prin propunerea de maĭ sus se păstrează inamovibilitatea, dar numirile se vor face pe baza meritului, dovedit cu ocaziunea unuĭ examen de capacitate. De asemine avansările se vor face aproape ca în armată după vechime, cu dreptul de eliminare la înaintare pe baza avizuluĭ unor comisiunĭ.

Toate ziarele aprobă această reformă. Insuşĭ magistraţiĭ francejĭ o vor aproba de sigur, căcĭ sunt atît de afectaţĭ de criticele intemeiate ale ziarelor, încît au început de la severitatea care se apropie de cruzime, a cădea în pacatul contrar. Ast-fel acum este v'o 4 zile a aplicat legea Bérenger d-luĭ François Salles, casierul Societăţeĭ de ajutorurĭ mutuale, care a delapidat 1800 leĭ pe care 'ĭ-a jacat la curse. Altă dată i-ar fi dat maximul pedepseĭ.

Şi d. Djuvara institue un simulacru de examen de capacitate. Dar ne luînd în considerare meritul dovedit de candidat la acest examen, examenul devine, cum am spus'o altă dată, o simplă chinezărie. Cu minte a făcut Curtea de casaţie cînd a cerut suprimarea pur şi simplu a acestuĭ examen.

Invăţînd bunul exemplu dat de Franţa, ţara clasică a inamovibilităţeĭ magistratureĭ, trebue să ne hotărîm, nu zic a corija, dar a complecta inamovibilitatea prin luarea de garanţiĭ în ce priveşte recrutarea şi avansarea magistraţilor.

A. A. Bădărĕŭ

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Teatrele.—Istoria noastră contemporană cuprinde paginĭ multe de mare interes instructiv. Zile grele s'aŭ numărat pe răbojul vremeĭ de lupte şi frămîntărĭ pînă cînd vijeliile s'au calmat, spiritele s'aŭ împăcat şi lucrurile s'aŭ îndreptat.

Războaie intestine aŭ curmat multe acţiunĭ şi vroinţĭ, aŭ conrupt multe caractere şi puterĭ de muncă; —pe altarul ambiţiilor de a ajunge s'aŭ oprit, jertfite, multe inimĭ îndrăzneţe şi urmărĭ grele avu de îndurat ţara şi neamul.

Aşa ne învaţă istoria noastră contemporană în paginile sale instructive; aşa fu pînă cînd ursita ne trimite împăcarea peste tot, liniştea şi astîmpărul în chipul uneĭ Majestăţĭ străine. În jurul Dinastieĭ aprinsele lăcomiĭ au murit şi veşnicile deşertăciunĭ s'aŭ potolit. Astăzĭ ţara, pacinică şi sigură, îşĭ urmează în tihnă drumul spre progres şi înflorire, drumul spre ţintă—incununat zilele acestea în oraşul nostru prin apoteoza culturală în fiinţa Suveranilor:—dinastia „străină" de odinioară.

*

Imĭ trecură prin gînd reflecţiile acestea cum stam meditînd, într'un stal, la un spectacol de teatru. Dovadă că în faţa sceneĭ noastre şi în preajma artiştilor noştri nu-ţĭ rămîne de cît să... meditezĭ.

Pare că pînă nu de mult scena noastră—scenă însamnă culise—era teatrul unor necurmate sfezĭ şi neînţălegerĭ. Dorinţĭ, ambiţiĭ, posturĭ, nedesciplină—erau elementele de viaţă a culiselor, unite toate acestea cu acea slăbiciune şi şovăială a începutuluĭ, plin de dorinţĭ şi neputinţĭ.

Găsitu-s'a astă-zĭ remediul? In parte se pare lucrul e făcut— dar mijlocul a fost— dinastia străină.

Scena noastră e dată pe mîna luĭ Borelli. Iĭ recomandăm pilda *celeĭlalte* dinastiĭ ca să aibă răbdare şi voinţă de fer. De lucru va avea mult.

Jubileul luĭ Virchow

Numĕrul acelor oamenĭ neasemuiţĭ cărĭ aŭ încunjurat pe Imparatul Vilhelm în timpul formăreĭ Germanieĭ actuale, a descrescut foarte mult. Numaĭ patru din tr'înşiĭ, ajunşĭ la adîncĭ bătrîneţe, maĭ colindă lumea celor ce trăiesc: Prinţul Bismarck, Ducele de Baden, Delbrük şi mareşalul Blumenthal. Dar şi rîndurile acelora carĭ aŭ fost şi sunt făcliile spiritului german, scriitorĭ de istorie orĭ cercetătorĭ natureĭ, renumiţĭ în politică orĭ în filozofie, s'aŭ rărit mult: Kant şi Helmholtz, Sybel şi Du Bois-Reymond, de mult deja s'aŭ dus în lumea celor ce nu maĭ sunt şi din toţĭ aceia care aŭ făcut strălucirea culturală a Germanieĭ, n'a maĭ remas alăturea de octoganorul Theodor Mommsen decît Virchow, în vrîstă de 76 anĭ. Rar s'a văzut o epocă atît de strălucită în fapte şi care în acelaş timp să revie în amintirea poporuluĭ prin serbătărirea în viaţă a savanţilor contemporanĭ măreţelor fapte. Amintirea oamenilor de fapte e scumpă germanilor dar cu atît maĭ mult sărbătorirea spiritului, cultureĭ — contemporane faptelor — e maĭ splendidă. Poporul poetuluĭ german nu se desminte. El aduce coroane de glorie nu numaĭ oamenilor de fapte dar şi învăţaţilor care contribuesc la strălucirea imperiuluĭ german.

***

Serbătorirea celor în viaţă! Zilele acestea s'a sărbătorit jubileul de 50 anĭ de Docent a luĭ Rudolph Virchow şi despre care Opinia *a vorbit la timp.*

Erĭ, bătrînul Virchow simte o indispoziţie, provenită de sigur dintr'un exces de muncă; a două zi e din noŭ în mijlocul elevilor luĭ. Şi astă-zĭ el primeşte felicitările Universităţeĭ din Berlin, a căreĭ glorie este.

Ce putere de fer, ce simţimînt puternic al datorieĭ, susţine pe acest savant, cu trup şi suflet, să nu peardă nicĭ un ceas a scumpeĭ sale vieţĭ, de cît pentru ştiinţă! Dacă s'ar face o monografie a operelor luĭ s'ar putea umplea un volum întreg, căcĭ neuitată va rămînea munca acestuĭ savant pentru uriaşele-ĭ studiĭ în anatomia patologică şi antropologie. Ce progres enorm pentru medicină prin studiele-ĭ asupra patologieĭ celuleĭ! Ce recunoştinţă omuluĭ care în toate unghiurile Europeĭ, are elevĭ şi prietenĭ iubiţĭ! Dar îndrăzneala-ĭ? Cu cincĭ-zecĭ de anĭ în urmă Virchow se duce în Silezia pentru a studia tifosul; cu patru zecĭ de anĭ în urmă se duce în Norvegia pentru a studia alte epidemiĭ; toate adunate de un biograf ar putea fi date ca un netăgăduit exemplu de putere de muncă şi voinţă, pe lîngă o superioritate eclalantă.

***

Superioritatea nu admite unilateralitate! E un adevăr incontestat. Spiritul superior nu se poate mărgini numaĭ în făgaşul uneĭ specialităţĭ ast-fel, ca restul lumeĭ, chestiunele importante şi arzătoare, să lese pe omul superior în pasivitate. Şi ast-fel pe lîngă acea colosală şi uimitoare putere de muncă în filozofie, vom vedea pe Virchow, amestecîndu-se în viaţa politică, acolo unde se agitaŭ chestiunĭ, dureroase pentru poporul luĭ şi unde medicina—nicĭ ca artă, nicĭ ca ştiinţă—nu putea fi de vr'un folos. Şi aci Vichow se va arata caracter! Nicĭ o şovăire, nicĭ o blazare!

De la vrîsta de 27 de anĭ a intrat în politică, cu focul sfînt al cinsteĭ şi ast-fel a remas! Şapte anĭ maĭ tîrziu, Virchow—după ce plecase din Berlin, se reîntoarce şi este ales în consiliul comunal din capitala Germanieĭ, oraş care a căutat totdeauna la cinstea, cultura şi talentul candidaţilor în deosebire de Viena.

Dar—infandum renovare jubes dolorem. *E greŭ de asemanat partidul progresiştilor germanĭ în frunte cu Vischow cu actuala stare de lucrurĭ din Viena.*

***

Vischow a jucat un rol însemnat în politica germană. A fost fundatorul multor societăţĭ naţional germane, şi a fost cu gîndul şi sufletul pentru partidul progresist, care dacă astă-zĭ e distrus, numele există încă fiind-că Vischow şi Richter trăesc încă. A fost deputat în multe rîndurĭ şi la o discuţie furtunoasă asupra budgetuluĭ, a pronunţat o cuvîntare superbă; în arta oratorieĭ a fost întrecut, în cunoştinţa faptelor şi 'n agerimea minţeĭ nicĭ odată însă! Anatomistul întrebuinţează în cercetarea statuluĭ, aceleaşĭ metoade, ca şi în cercetarea corpuluĭ uman. Şi nu s'a închinat succesuluĭ; până astăzĭ a remas credincios partiduluĭ sĕŭ, a căreĭ glorie şi drapel este el. El a reuşiţ în luptă cu social-demcoraţiĭ deşi se ştie că Berlinul dă preferinţă candidaţilor socialiştĭ.

Pe lîngă jubileul filozofieĭ, se adaugă şi acel al politiceĭ. Cu cincĭ-zecĭ de anĭ în urmă Virchow a întrat şi 'n politică. Natural că valurile politiceĭ se duc maĭ curînd de cît a ştiinţilor, totuşĭ e bine că jubileul concordă. Şi alăturea de coroana filozofieĭ şi a ştiinţeĭ, Virchow poartă şi coroana idealismuluĭ, cinsteĭ şi abnegăreĭ!

Cl.

Romînĭ în temniţele maghiare

In temniţa din Seghedin se află de present următoriĭ osîndiţĭ romînĭ, spune *Tribuna*.

George Făgărăşan, învăţător din comuna *Tiur*, (l. Blaj), osîndit la un an şi ½ pentru-că a cîntat, cu corul compus de el, cîntărĭ naţionale.

Crucian Simu, învăţător din *Ciufud*, (l. Blaj), pentru-că a instruit corul să cînte *Deşteaptă-te Romîne*!

Ioan Simu, teolog, elev al seminaruluĭ din Blaj, în cursul IV., osîndit pentru aceeaşĭ—*crimă*.

Contela Goluchowski la Monza

„Politische Correspondenz" Primeşte din Londra următoarele:

Călătoria conteluĭ Goluchowski la Monza a pricinuit în cercurile politice conducătoare de aicĭ o vie satisfacţie. De oare ce aicĭ domnesc cele maĭ amicale intenţiĭ faţă de Italia şi sunt socotite ca bine venite toate evenimentele propriĭ a întări poziţia Italieĭ, lumea politică engleză salută cu o mare bucurie orĭ-ce sporire a intimităţeĭ dintre Italia şi Austro-Ungaria. Se ştie că desvoltarea politiceĭ internaţionale a adus cu sine formarea maĭ multor sfere politice de interese, care, natural, a avut ca urmare crearea unor anumite constelaţiunĭ ale Puterilor. Una dintre aceste sfere de interese cuprinde Peninsula balcanică, marea Adriatică şi Egeică şi maĭ pre sus de toate jumătatea răsăriteană a măreĭ Mediterane. Asupra eventualităţilor ce s'ar putea produce în această regiune a avut loc acum treĭ anĭ un schimb de vederĭ între cabinetele din Roma, Viena şi Londra, care de şi n'a dus la o convenţie formală, totuşĭ a avut de efect constatarea identităţeĭ intereselor Mareĭ-Britaniĭ, Austro-Ungarieĭ şi Italieĭ. Nu e cutezător a se spune că la intrevederea de la Monza între contele Goluchowski, marchizul di Rudini şi marchizul Visconti-Venosta asista cu spiritul şi lordul Salisbury. In Londra se dă o mare importanţă acesteĭ intrevederĭ şi să crede că ministruluĭ de externe al Austro-Ungarieĭ i s'a încredinţat o misiune însemnată, şi anume să armonizeze direcţia politică urmărită în numita sferă de interese cu politica dintr'o altă sferă, în care nu sunt cuprinse de cît interesele Rusieĭ şi ale Austro-Ungarieĭ.

***

Pe de altă parte iată interpretarea ce se dă acesteĭ vizite:

„Austria îşĭ propune să anexeze definitiv Bosnia şi Herzegovina şi a vroit se sondeze în această privinţă puterile europene începînd cu Italia care are cele maĭ marĭ interese în Adriatica.

„Ca desdaunare, Italia ar cere în schimb o rectificare a fruntarieĭ sale despre Est, fruntarie care aŭ fost răŭ determinată după războiul de la 1866.

„Se pare că tratările care aŭ precedat vizita d-luĭ Goluhovski aŭ fost încoronate cu deplin succes, avînd dată ceremonia extraordinară cu care ministrul de externe al Austrieĭ a fost primit de regele Umberto, cum şi caracterul ultra-oficial ce s'a dat acesteĭ vizite.

Remîne numaĭ a se şti în ce mod puterile din dubla alianţă vor primi propunerea şi dacă Turcia va remînea impasibilă la această punere la cale.

Romînia—ţara poieziei

Nu vom începe cu banala citaţie a frazeĭ luĭ Alexandri, prea cunoscută şi exploatată, că tot Romînul chiar fără drepturĭ politice se naşte poiet. Dar Caragiale, maĭ sceptic din fire, întăreşte în numeroase dăţĭ afirmarea aceasta. Se zice că satiricul scriitor a numărat cu creionul pe hîrtie una-sută-cincĭ-zecĭ de poieţĭ cunoscuţĭ şi cetiţĭ de el în ziare şi reviste romîne.

Glumeaţa afirmare a fost concretizată: o revistă din capitală publică un articol statistic al d-luĭ Vulcan, prozator şi poiet el însuşĭ, în care se dovedeşte cu nume zisa luĭ Caragiale.

O listă de 150 de poieţĭ—între care figurează servitoriul dv.—rînduiţĭ după o anumită clasificaţie formează un prea suggestiv tabloŭ pe care autorul articoluluĭ citat promite a-l complecta în mod definitiv în numărul viitor al «Revisteĭ poporuluĭ.»

Lipsesc în adevăr cîteva nume cunoscute şi deja apreciate; în schimb însă, subsemnatul care nu poate fi învinuit a fi străin de starea sau de mersul «literilor romîne» a încercat în zadar să'şĭ reîmprospăteze în amintire unele nume care figurează cu onoare în fecunda listă a celor 150.

Căcĭ publicişti noştri să nu uite: ţara noastră este adevarata Arcadie, raiul poeţilor dacă nu a poieziei— e o mare deosebire adeseorĭ între aceste două noţiunĭ. Poeţiĭ noştriĭ sint adevăraţiĭ despoţĭ a tot puternicĭ, a tot stăpînitorĭ la noĭ. Un public restrîns, nespus de restrîns, de cetitorĭ alcătueşte mediul căruia se adresează, etern plîngătoare, muza romînă.

Odată cu modele, cu moravurile, cu cultura, am împrumutat Apusuluĭ gazetăria literară sau literatura gazetărească. Ziarele noastre care se respectă nu pot fi lipsite de «rubrica literară», şi nu de mult sufeream de o pletoră ne maĭ pomenită de suplimente duminicale, literare, ilustrate, colorate şi maĭ ales ieftine la preţ. Aĭ reuşit după cîte-va rugăminţĭ orĭ stăruinţĭ, întîmplător sau meritat, să strecorĭ cîte-va rime în «mult răspînditul ziar» din capitală—şi viitorul e al tău, şi tu al viitoruluĭ nu maĭ puţin. A fi «popular», a deveni om «cunoscut», scriitor «en vogue» chiar, e o afacere de cîte-va zile sau săptămînĭ, dacă n'aĭ comis naivitatea să publicĭ proză sau versurĭ în «Arhiva» de la Iaşĭ sau în «Convorbirele» de la Bucureştĭ.

Cine nu cunoaşte la noĭ cel puţin treĭ indivizĭ *pseudonimĭ* pe care nu-şĭ poate da seamă nicĭ cînd-va, nicĭ unde-va să-ĭ fi *cetit*: fenomen bizar care-şĭ are temeiul în faptul discutat maĭ sus. «Poşta redacţieĭ» e suficientă la noĭ ca să «creeze» o... celebritate. Cazurĭ maĭ eloquente încă am văzut, tipurĭ care aŭ ajuns să se iea în serios, să reclame ca proprietate un pseudonim literar care *nicĭ odată* n'a văzut altă lumină în «presă» de cît umbra coşuluĭ orĭ al «poşteĭ» onorabileĭ redacţiunĭ.

*

Fenomenul e caracteristic pentru viaţa noastră socială şi, de altfeliŭ, e în proporţie cu fapte de altă natură. *Succesul* în genere e uşor încă în lupta noastră pentru traiŭ şi reflexul acesteĭ înlesnirĭ se vădeşte pretutindenĭ; în artă, în presă, în literatură.

Iată 150 de nume date în vileag, trîmbiţate, tipărite, alăturate şi, de fapt, recomandate publiculuĭ care, de altfeliŭ, cunoaşte marea parte din ele «din cetit».

A ceti nu va să zică a judeca orĭ a pricepe, bine înţeles. Criteriu şi măsură de apreciare literară nu există încă şi nu de mult acel care scrie rîndurile acestea a citat faptul eloquent cum într'o împrejurare a fost judecat şi comparat de un «cult»—profesor universitar—cel maĭ mare poiet al ţăriĭ noastre.

Şi cu toate aceste dacă Eminescu-fiind-că am pomenit aci de el—ar putea vedea cu geniala minte astă-zĭ dispărută ce a răsărit pe urma măiestrieĭ luĭ în opera epigonilor, puzderie care îngroaşă astăzĭ lista de poieţĭ!

.....Simţirĭ recĭ harfe zdrobite.
Micĭ de zile, marĭ de patimĭ; inime bătrîne urîte,
Măştĭ rîzînde puse bine pe-un caracter inimic.

Dac'ar asculta, din nepătrunsa depărtare, ecoul în care răsună glasul cînteculuĭ romînesc, el care cîntă poezia;

...Inger palid cu privirĭ curate
Voluptos joc de icoane, și de glasurĭ tremurate
Straiŭ de purpure și aur !...

Astăzĭ însă pare straiul destrămat, glasul răgușit, iar simțirea tămîie irosită pe un altar pustiit.

Oastea mare de „poețĭ“ pare că-șĭ dispută o moștenire scumpă și nerespectată. Icĭ colo cîte unul, maĭ respectuos, privește de dragoste, îșĭ instrună lira departe din zgomot și materiala proză, cîntînd în taină „cuvîntul ce exprimă adevĕrul» pentru a-l așterne, pentru a întrupa ideea, visul și simțirea și a perpetua astfeliŭ în haina eternă a versuluĭ sfînta imagine a gîndiriĭ.

Dar marea parte coboară tot maĭ jos, tot spre pămînt scînteia răpită înălțimilor de înalțĭ cugetătorĭ; versul se făurete în atelierele mucede ale zilniceĭ lupte pentru traiŭ ; tot maĭ înăbușit răsună rima, Cyclopiĭ tot maĭ orbĭ, Vulcan tot maĭ șchiop, iar focul se stînge în preajma auruluĭ.

...Privirea scrutătoare nimic ne maĭ visează
Ci tablourile minte și simțirea simulează

Haide, domnule Vulcan, înmulțește-țĭ oastea.

Nu se poate să fim numaĭ o sută cincĭ zecĭ.

Aĭ *sărit* mult, dovadă că nu samenĭ cu mitologicul omonim.

Rodion

„Opinia“ la Vasluĭ

— —

Cea ce se petrece în oropsitul nostrn tîrg nu cred să'șĭ aibă perechia nicăirĭ pe lume. Le înșir acĭ nu cu speranța că se vor îndrepta ci ca o datorie de conștiință față de ceĭ carĭ se scuză sistemctic că n'aŭ cunoștință de potlogăriile sĕvîrșite.

Se dă în antrepriză furajul cailor de la pompierĭ și se ia de către d. Franț König, proprietarul moreĭ de foc din Vasluiŭ. Se aduc 5 care de ovăz spre a se preda pompierieĭ, dar tocmaĭ în momentul acela se aflaŭ acolo d-niĭ Ștefan Osbiovicĭ și Grigore Gheorghiu, carĭ văzînd că în loc de ovăz se dă niște pleavă plină de gunoaie, încep, ca cetățenĭ cu dor de bunul public, să întrebe cum e cu putință o așa tîlhărie patentă, ba iaŭ și probă din acel gunoiŭ. In momentul acela sosește d. C. Motăș, ajutorul de primar care, de și doritor de a acoperi potlogăria, a rĕmas uimit de ceea ce vedea.

Cu toate acestea ovăzul a fost primit, și aceasta pentru că, după cum asigură toată lumea, antreprenorul de fapt este casierul comuneĭ, Alecu Țurcanu. Și cea ce întărește pe public în această bănuială, este, întâiŭ că d. König nu s'ar terfeli cu o ast-fel de antrepriză, și al doilea că Țurcanu este antreprenorul general al tuturor licitațiilor din județ: la Dobrovăț a avut hrana arestaților un șir de anĭ pe numele unuĭ băiat al sĕŭ nevrĭstnic, numit Vlăduțu ; hrana arestaților și a pompierilor pe numele evreuluĭ Meilic etc.

Antrepriza lemnelor necesare primărieĭ și școalelor s'a dat evreuluĭ Moise Holender, în contra condițiunilor contractuluĭ și fără licitație. Dar în loc de lemne bune și despicăturĭ, s'aŭ predat niște cracĭ, cum s'a întîmplat la școala No. 2 de băieți, unde, aducîndu-i-se *15* metri, 'ĭ s'aŭ refuzat de către directorul școaleĭ, și după multă gălăgie, abia 'ĭ s'aŭ primit drept *12* metri. La cîte-va zile după aceasta, s'aŭ adus și la primărie lemne de aceeașĭ calitate. Odagiul Petrache Gheorghe a rĕmas uimit de calitatea lemnelor și de modul cum se așezaŭ, dar în urma observațiunilor lnĭ Țurcanu că *nu e treaba luĭ*, a tăcut din gură și treaba s'a făcut.

Uniĭ pretind că în această daraveră e amestecat și prefectul Lupașcu, alțiĭ cred că numaĭ Țurcan—pentru opinia publică, însă, persoana este indiferentă, ceea ce interesează este constatarea potlogărieĭ.

E treaba stăpînireĭ, acum, să orînduiască o anchetă pentru a descoperi pe ceĭ carĭ se îngrașă din avutul public.

Corespondent

Seconde Visite

de S. M. Elisabeth

aux Trois-Hiérarques

Jassy, 22 octobre.

Sur le front de la Reine, une seconde fois,
Comme une cloche d'or s'arrondit la coupole,
Où les Anges vêtus d'azur, avec l'étole,
Purs lévites du Ciel, accompagnent la croix

Elisabeth sourit ; Elle chante, — et Sa voix,
Qui réveille l'écho, vers la voûte s'envole,
D'abord grave, évoquant un timbre de viole,
Puis vibrante, sonore et telle qu'un hautbois.

Soudain, la „liturgie angélique“ s'anime ;
Les harpes ont frémi pour un concert sublime,
— L'écho n'eut jamais cette ineffable douceur, —

Et Trônes, Séraphins entonnant un cantique,
Répondent de là-haut à l'appel d'une Soeur,
Dans le rayonnement de la Prose mystique,

(Sonnet inédit) *Jules Brun.*

Economice-comerciale

Ministerul justițieĭ a publicat un tabloŭ sinoptic de comercianțiĭ carĭ aŭ fost declarațĭ în stare de faliment de către tribunalele din țară, de la 1 Ianuarie 1892 pînă la 1 Ianuarie 1897.

Din acest tabloŭ, rezultă că numărul total al falimentelor declarate, în acești cincĭ anĭ este de 1745.

Această cifră se repartisează pe circumscripțiunile curților de apel, după cum urmează :

1) La tribunalele din resortul Curțeĭ de apel din București : 727 falimente, din carĭ 354 românĭ, 313 israeliți, 60 diferite naționalități.

2) La tribunalele din resortul Curțeĭ din Iași : 344 falimente, din carĭ 14 românĭ, 320 israeliți, 10 diferite naționalități.

3) La tribunalele din resortul Curțeĭ din Galați : 490 falimente, din carĭ 109 românĭ, 271 israeliți, 110 diferite naționalități.

4) La tribunalele din resortul Curțeĭ din Craiova : 184 falimente, din carĭ 108 românĭ. 49 israeliți, 27 diferite naționalități.

In total, după naționalități, avem : 585 românĭ, 953 israeliți, 207 diferite naționalități.

Din numĕrul de 1745 faliți, 421 aŭ fost condamnați la diferite pedepse de închisoare, iar 393 condamnați la amendă. Concordate încheiate aŭ fost 952, iar falimente frauduloase 171.

Tribunalele unde s'aŭ declarat cele maĭ multe falimente sunt : Ilfovul, 414 ; Iașĭ, 135 ; Covurluiŭ, 131 ; Brăila, 108 ; Dolj, 91, Prahova, 88 ; Buzĕŭ, 70 ; Putna, 57 ; Tutova, 54 ; Rămnicu-Sărat, 48.

***

Prețurile alcoolului în țară centinuă a fi în urcare, iar stokurile sunt aproape epuizate.

In București, în cursul sĕptămîneĭ trecute, s'a vîndut cu 18—18 leĭ 20 decalitru de spirt cu banĭ gata, iar în provincie cu 12—12 leĭ 20.

O încincită sinucidere

O sinucidere încincită cu cărbunĭ s'a petrecut la No. 25 din avenue Marceau. Familia Dreyfus, compusă din tată, mamă și treĭ fetițe, s'a găsit asfixiată. Dreyfus avea un biuroŭ de afacerĭ. Se pare că ar fi un vĕr al ex-căpitanuluĭ Dreyfus.

Arte-Litere-Științĭ

— —

Profesorul von Leyden din Berlin și-a deschis alaltăerĭ cursurile clinice, recomandînd auditorilor săĭ de a avea o prietenească purtare față de o tînără doctoreasă austriacă, care și-a propus să-și continue studiile în clinica sa.

Bine-voitoarea atenție pe care o arată doctorul Leyden față de studente, ie de o dată recentă.

Acum cîțĭ-va anĭ el se pronunțase într'o broșură, numaĭ în favoarea primireĭ femeilor ca gardience în spitale, nu însă și la studiul medicineĭ.

***

Dr. Wirchov savantul profesor și celebrul democrat își serbează jubileul de 50 anĭ de profesorat.

De și cam bolnav el a apărut zilele aceste la institutul de patologie spre a-și ținea cursul, aclamat fiind cu entuziasm de studenți.

***

Mîine seară la teatrul național din localitate *Romeo și Iulieta* de Schakspeare.

INFORMAȚII

— —

Secțiunea I-a a curțeĭ de Apel va avea să se pronunțe în ziua de 30 Octombrie asupra apelurilor făcute de d-na Aristie Bossie și G. Crupenski, contra sentințeĭ tribunaluluĭ secția a 2-a asupra acțiunilor ce și-au intentat reciproc. D-na Bossie pentru restituirea doteĭ și daune isvorîte dintr'o neglijență a administrațieĭ bunurilor dotale, iar cel al doilea pentru plata diferitelor îmbunătățirĭ făcute pe moșie din banĭ săĭ proprĭĭ.

Tribunalul dăduse în parte, cîștig de cauză ambelor părți. Iar în ziua de 12 Noembrie secțiunea a 2-a a curțeĭ va cerceta apelul conteseĭ Balș contra sentințeĭ secțiuneĭ I-a a tribunaluluĭ prin care e condamnată a servi fiiceĭ sale, d-ra Marie Beldiman, o pensiune de întreținere în număr de 800 leĭ lunar.

Contesa va fi asistată de d. Tache Ionescu.

— —

Astă-zĭ s'a întrunit la trib. Iașĭ s. I consiliul de familie convocat pentru a se pronunța asupra cerereĭ de a se pune sub interdicție pe nefericitul Eugen Ionescu.

Consiliul de familie era compus din d-niĭ N. Ionescu, tatul, P. Poni, I. Corjescu, C. Balasinovicĭ și P. Missir.

Era un foarte trist tabloŭ, să vezĭ pe bătrînul tată discutînd interdicțiunea uniculuĭ săŭ fiŭ, care atîta vreme îĭ încălzise bătrînețea prin succesele unuĭ mare talent.

Consiliul s'a pronunțat pentru interdicție.

— —

La 3 Noembrie tribunalul secția I va judeca apelul făcut de Reicher, C. Schönfeld și alțiĭ contra cărțeĭ de judecată a judeluĭ ocoluluĭ Bahluĭ, prin care sunt condamnați să plătească unuĭ oare-care Leizer Boldescu, un rest din suma cheltuelilor făcute de dînsul cu aducerea unor rabinĭ și hahamĭ pentru a servi obșteĭ israelite din Tîrgu-Frumos și pentru acoperirea căror cheltuelĭ apelanțiĭ se angajaseră a contribui. Afacerea s'ar fi isprăvit de la prima înfățoșare, în urma jurămîntuluĭ *decisoriu* diferit de Boldescu, dacă Reicher și ceĭ lalți, declarînd că acceptă jurămîntul, nu s'ar fi rezervat prestarea în apel. Judecătorul, neluînd în considerație declarațiunea lor, nu iar fi condemnat.

In apel dînșiĭ susțin că n'a existat între eĭ și Boldescu nicĭ un raport juridic, că *comunitatea*, nu poate fi chemată în judecată ne fiind recunoscută persoană morală și că de asemenea jurămîntul ce li s'a diferit nu e nicĭ personal nicĭ concludent și că dar nu tranșează litigiul.

E o chestie frumoasă juridică.

— —

Se anunță din comuna Prigorenĭ că'n noaptea de 21 Octombrie, niște răĭ făcătorĭ au dat foc la 3 girezĭ de grîu, proprietatea arendașuluĭ Gutman, cauzîndu ĭ ast-fel o pagubă de 5400 leĭ.

Girezile erau asigurate la societatea de asigurare «Națională».

— —

D-ra Aspasia Macarovicĭ a fost numită preparatoară la anatomia topografică și medicina operatoare, la cursul d-luĭ dr. Z. Samfirescu, în locul d-luĭ Herariu, care terminînd studiile a demisionat din acest post.

— —

Pentru ierĭ erau sorocite la consiliul de răsboiu 8 procese. Toate au fost amînate din lipsa prezidentuluĭ d. colonel Botez.

Colonelul Botez era trimis în misie la Peatra-N., ca făcînd parte din comisiunea care trebuea să facă recepțiunea căzărmeĭ calarașilor din acea localitate.

Comandamentul care nu maĭ fixase termen pentru nenorociții de la Galați, de maĭ bine de 2 lunĭ, a uitat acest mic detaliu, că consiliul nu poate funcționa fără prezident și că în locul colonelului Botez impedecat, trebuia numit alt prezident.

— —

D-na Mateĭ Cantacuzin, a născut o fetiță. Mama și noua născută sunt pe deplin sănătoase.

Facem toate urările de fericire, pentru copilă și pentru părinți.

— —

Camera de punere sub acuzare a respins opoziția procuroruluĭ tribunaluluĭ Botoșanĭ, și a confirmat ordonanța judecătoruluĭ de instrucție de pe lîngă acel tribunal, prin care se declară că nu este loc de urmărire contra luĭ Iosib Marcovicĭ pentru abuz de încredere.

— —

D. Ștefan Longinescu va începe cursul săŭ de drept roman, Sîmbătă 1 Noembrie și îl va continua Marția, Joia și Sîmbăta de la 9—10 a. m.

— —

Lunĭ 27 Octombrie d. profesor dr. Beja a început cursul săŭ de clinică infantilă, la institutul Gregorian, și-l va continua în fie-care Lunĭ de la 10—11 și Joĭ de la 11—12 a. m.

Cursul de clinică obstetricală d. dr. Bejan îl va ținea în fie-care Joĭ de la 10—11 ; iar cel de teorie obstetricală Marțĭ și Joĭ de la 5—6 p. m. tot în localul institutuluĭ Gregorian.

— —

Raportorul consiliuluĭ de răsboiu a dat ordonanța sa în afacerea căpitanuluĭ Lascu din regimentul Bacău. Ordonanța conchide la trimeterea căpitanuluĭ în judecata consiliuluĭ de răsboiu pentru delapidarea sumeĭ de 12,000 leĭ. S'a stabilit deplin, ca contrar svonurilor răspîndite, căpitanul n'are nicĭ un complice.

— —

Camera de punere sub acuzare a trimis în judecata curțeĭ cu jurați din Iașĭ, individul Parfeni Grigori Danielachi, pentru crimă de asasinat săvîrșit dar neisbutit.

— —

In zilele de 5 și 7 Noembrie se vor ținea în sala prefectureĭ licitațiile pentru arendarea bunurilor micĭ ale Statuluĭ din județul Iașĭ.

— —

Plecînd în Iașĭ, d. Spiru Haret, ministrul cultelor și instrucțieĭ publice, după ce a visitat și inspectat școalele din T. Frumos și Hărlău, a sosit Duminică în Botoșanĭ, însoțit de d. inspector școlar Fântânariu.

Duminică seara, d. ministru a întrunit la d-sa întregul corp profesoral din localitate, împreună cu care a discutat noul proiect pentru reforma învățămîntuluĭ secundar.

A doua zi, Lunĭ, d. Haret a inspectat liceul Laurian și externatul secundar de fete.

Astă-zĭ a inspectat școalele primare și, cu trenul de 4.40, a părăsit Botoșanii.

— —

Reprezentațiile societățeĭ noastre dramatice sunt foarte puțin vizitate chiar la începutul stagiuneĭ. Nicĭ noua clădire a teatruluĭ, nicĭ repertoriul variat și silințele actorilor n'aŭ avut efect asupra ieșenilor.

Anul acesta se anunță foarte prost pentru veniturile societățeĭ. La reprezentația de asară, «Fiul Coraliei», spre marea surprindere a spectatorilor, teatrul era absolut gol. *Rețeta a atins suma de 214 leĭ.*

— —

O întrebare administrațieĭ comunale.

E cunoscut în deajuns scandalul cu expropierea caselor luĭ Pincu Leibovicĭ din piața Unireĭ. Termenul ultim era 26 Octombrie. D. Tacu, a propus luĭ Leibovicĭ 300 leĭ, spre a se muta cu 10 zile înainte, ast-fel că dărămarea să se poată face înainte de venirea Regeluĭ.

Leibovicĭ a refuzat și d. Ganea era furios.

Astă-zĭ suntem deja în 29 Octombrie, totuș Leibovicĭ nu se mută din casă.

Care e cauza d-le Gane ?

Nu sunt ceĭ 17,000 leĭ în casa comunală orĭ poate e alt-ceva la mijloc ?

Un respuns onorată administrație.

— —

La 1 Noembrie se începe adunarea materialuluĭ pentru Magmum Etymologicum de sub direcția d-luĭ Al. Filipide.

Adunarea materialuluĭ va dura doĭ anĭ, după care, apoĭ se va face tipărirea opereĭ.

— —

Nu este exactă știrea adusă de un confrate că consiliul comunal ar fi fost convocat în sesiunea extra-ordinară pe ziua de 1 Noembrie.

Administrația comunală nicĭ nu s'a gîndit la așa ceva.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA“

7)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

I

Petru, n'avea cartă de vizită și toțĭ treĭ reintrară în odaie. Dar Salvat numaĭ era singur. In picioare, vorbea încet, foarte repede, foarte aproape, gură în gură. cu un tînăr de vre-o 20 de anĭ. Acesta, subțire, brun, cu părul tăiat scurt și dat înapoĭ și cu barbă mică ce de abia-ĭ mijea, avea ochĭ limpezĭ, nasul drept, buze subțirĭ într'o față palidă, foarte inteligentă, puțin pistruit. Sub jacheta uzată tremura, cu fruntea severă și încăpăținată.

— Domnul abate vrea să-mĭ lese adresa d-sale pentru afacerea Filosofuluĭ, explica d-na Teodora, încet, contrariată de a găsi strĕinĭ.

Ceĭ doĭ bărbațĭ privise pe preot, pe urmă se privi între ieĭ cu aerul teribil. In mod brusc, nu spuseră nicĭ un cuvînt, in receală înghețeată ce cădea din plafond.

Salvat cu precauțiunĭ nouă și marĭ, reluă sacul cu instrumente de lîngă zid.

— Ce, iară te ducĭ să cauțĭ de lucru ?

— El nu respunse, nu făcu de cît un gest de mînie ca și cum ar fi spus, că nu maĭ vrea de lucru, pentru că de atîta timp lucrul fugise de el.

— Cu toate acestea, caută de adă ceva, pentru că știĭ că nu maĭ e nimica... Cînd aĭ să viĭ ?

Cu un nou gest, pare că respunde că o să vie, cînd va putea, nicĭ odată poate. Și lacrimĭ, cu toată sforțarea eroismuluĭ luĭ, îĭ se suise în ochiĭ luĭ albaștri și aprinșĭ în carĭ ardea o flacără ; apucă pe fiica sa, Celina, o îmbrățișă violent, cu o iubire nemăsurată, pe urmă plecă, cu sacul sub braț, urmat de tînărul săŭ tovarăș.

— Celina, reluă d-na Teodora, dă creionul tăŭ d-luĭ abate. Poftim, domnule, puneți-vĕ acolo, e maĭ bine pentru scris.

După ce Petru se așeză dinaintea meseĭ, pe scaunul pe care Salvat îl ocupase :

— Nu-ĭ rĕŭ, el, continuă d-na Teodora, pentru a-șĭ scuza bărbatul de lipsa de politeță, dar a avut prea multe necazurĭ, în vieață, asta îl face puțin zăpăcit. Ca și tînĕrul pe care l'ațĭ văzut, d-l Victor Mathieu, încă unul care nu-ĭ fericit, un tînăr foarte bine crescut, foarte instruit și a căruĭ mamă are de abia cu ce să nu moară de foame. Atuncĭ, înțălegețĭ, nu-ĭ așa? Aceasta învîrtește capul și-ĭ fac să vorbească cum ar svîrli lumea în aer. Cît despre mine, cu toate că acestea nu-s ideile mele, dar îĭ ert, oh, din toată inima.

Tulburat, interesat de tot aceia ce-l făcea să simtă pe necunoscut și de îngrozitor în jurul săŭ, Petru nu se grăbi să scrie adresa, ascultînd și îndemnînd să i se spue confidențele.

— Dacă l'ațĭ ști, de obște, pe sermanul Salvat! un copil părăsit, fără tată nicĭ mamă, care a cutreerat toate drumurile, care a trebuit, la început, să facă toate meseriile pentru ca să trăiască. Pe urmă a devenit mecanic și un foarte bun lucrător. Vĕ asigur, foarte dibaciŭ, foarte muncitor. Dar avea deja ideile luĭ, se certa, făcea să fugă camaraziĭ, așa în cît nu putea să rĕmîie nicăirĭ. Insfîrșit, la treĭ-zecĭ de anĭ, făcu dobitocia să plece în America, cu un inventator care l'a exploatat acolo așa că peste șase anĭ s'a reintors bolnav și fără nicĭ un gologan....

Trebue să vĕ spun însă că se insurase cu sora mea maĭ mică Leonia, și care murise înaintea plecăreĭ în America, lăsîndu-ĭ pe mica Celina în vrîstă de un an. Eŭ eram atuncĭ cu barbatul meŭ, Teodor Lafitte, un zidar; și nu ca să mĕ mîndresc, dar cu toate că munceam de-mĭ omoram ochĭ la cusut, el mă bătea de mă lasa moartă pe podele. A sfîrșit lăsîndu-mĕ așa și el a fugit cu o tinerică de douĕ-zecĭ de anĭ, ceea ce mi-a făcut maĭ multă plăcere de cît supărare.... Și, natural, cînd Salvat, s'a întors, găsindu-mă singură, cu mica luĭ Celina, pe care mi-o încredințase la plecare, ne-am luat prin forța lucrurilor. Nu sîntem căsătoriți, dar nu-ĭ așa d-le abate, că trăim așa parcă a-mĭ fi și căsătoriți ?

Fu, cu toate acestea puțin jenată, dar reluă, pentru ca să arăte că nu era fără neamurĭ convenabile :

— Eŭ, n'am avut noroc, dar maĭ am o soră, Hortensia, care s'a măritat cu un funcționar, d. Chrétiennot, și care stă într'un drăguț apartament de pe bulevardul Rochechouart. Am fost treĭ, din căsătoria a doua, Hortensia, cea maĭ tînără, Leonia care a murit și eŭ, cea maĭ mare care mă chiamă Paulina.... Am încă din prima căsătorie, un frate, Eugen Toussaint, maĭ în vrîstă de cît mine cu zece anĭ, mecanic și el, lucrează de pe timpul rĕzboiuluĭ în aceeașĭ casă, uzina Grandidier, la o sută de pașĭ de aicĭ în strada Marcadet. Din nenorocire, acum nu de mult a avut un atac.... Eŭ mĭ-am perdut vederea, mi-am ucis ochĭ lucrînd zece ceasurĭ pe zi la cusut. Acum nu pot să fac nicĭ macar o cîrpeală fără ca să nu mă orbească lacrimile.

(Va urma)

Peatra-Neamţ

Urmare şi finele scrisoreĭ deschise adresate d-luĭ Mihail L. Adamescu, deputat şi primar al comuneĭ Peatra-Neamţ.

V'am făgăduit, domnule primar şi deputat Adamescu, că alăturĭ de icoana luĭ Botez, cumnatul d-tale, care ca controlor al accizelor comunale a jeſuit comuna de taxe, să expun lumeĭ şi icoana cinsteĭ şi moralităţeĭ d-tale, pentru ca maĭ uşor să se poată face comparaţia şi deduce care a fost *dascalul* şi care *dăscălitul*.—Iată-mă consecvent şi în consecinţe continuind:

Lăsind la o parte, pentru moment, trecutul d-tale ca om în cea ce priveşte familia şi conduita d-tale a căreĭ antecedente aŭ fost constatate în deajuns de inspectorul administrativ Ciocîrlan, în 1884, cînd fu trimes de ministrul Ioan Brătianu, în urma stăruinţelor cetăţenilor aleşĭ atuncĭ în corpurile legiuitoare, fraţiĭ Cantemir, Cristodolo etc. după care constatare aĭ şi fost îndepărtat din prefectură;—lăsînd la o parte vremea de la 1888-91, cînd marfa d-tale de cărămidă şi piatră s'a vîrît în acaretele comuneĭ pînă la ultima fărămiţă, iar veniturile comunale eraŭ prada neseţioşilor garzĭ, barierĭ etc. care fraudaŭ şi furaŭ fără grijă fiind susţinuţĭ şi toleraţĭ de d-ta; lăsînd la o parte multe altele, pentru a reveni, dacă nevoe va fi, la timpul aportun; mă opresc la actuala d-tale administraţie, în care apucăturile din trecut se afirmă maĭ mult încă în cea ce priveşte spoliarea comuneĭ —o singură deosebire vă dă un pas de avansare, acela că în rîndul trecut totul se înjgheba şi se gheşefta prin străinĭ şi acum totul s'a făcut şi se face de însuşĭ membriĭ familieĭ d-tale ajutaţĭ de servitorul d-tale, *Triester*, cu ştirea şi toleranţa d-tale.

Şi se nu te revolţĭ d-le primar Adamescu, cînd zic că familia d-tale a spoliat comuna cu ştirea şi toleranţa d-tale, căcĭ alt-fel nu se poate esplica cum şi pentru ce creat-aĭ postul de controlor accizelor, cu un salar aşa de grăsuţ dîndu-l luĭ Botez pe care-l cunoşteaĭ de mult cît e de cinstit şi ce apucăturĭ are? şi ca cum spre a-ĭ urma şi bătături drumul spre fraudă şt contrabandă, tot atuncĭ aĭ redus budgetul, la venituri articolul accizelor de la 320,000 la 250,000 leĭ.—Iar cînd Botez lua mită în casa d-tale faţă de soţia d-tale şi sora luĭ, cînd socrul şi cumnatul d-tale aveaŭ imaşul comuneĭ la dispoziţie fără nicĭ un ban, cînd atitea chilo de coloniale de contrabandă zilnic se primeaŭ în casa d-tale, d-ta singur în mijlocul lor, d-ta şeful familieĭ, d-ta primarul, numaĭ d-ta nu ştieaĭ nimic? Asta nu vra se zică *a şti* şi *tolera*?—Şi dovadă, că nu eraĭ de loc străin de cele ce se petreceaŭ, este faptul că singur aĭ ordonat să se cumpere mînzatul luĭ Botez ca buhaĭ de şi veterinarul iţĭ raportase şi opiniase contrarul.

Cu ast-fel de cinste d-le primar Adamescu a-ţĭ administrat comuna de aţĭ ajuns ca în anul 1896 se încasaţĭ numaĭ 60510 leĭ de la taxa spirtoaselor pe cînd predecesoriĭ d-tale în aniĭ 1894 şi 1895 aŭ încasat pînă la 100,000 leĭ.—Asemănea cu făina de grîŭ: dv. aţĭ încasat numaĭ 27.000 leĭ, pe cînd înaintea dv. în aniĭ 1894 şi 95 s'a încasat peste 40.600 leĭ.—Venitul abatoruluĭ, unde Botez dicta nevroind a şti de intendent şi veterinar în timpul d-tale este de 10.678 leĭ şi în 1894 şi 1895 era de 20.000 leĭ.

Iată cifre d-le primar Adamescu, lucru cert nu presupunerĭ şi insinuărĭ. Numaĭ din treĭ condeie spirtuoasele, făina de grîŭ şi abator, rezultă o deosebire în minus de 60 pînă la 70 miĭ leĭ în contul cinsteĭ administraţieĭ d-tale—şi am de observat că acestea sunt din 1896 nu din 1897. cînd Botez perfecţionat şi încurajat şi-a desfăşurat cu un talent uimitor cinstita-ĭ activitate!—Ce trebue se fie cu veniturile acestuĭ an?—Aceasta o ştiĭ d-ta maĭ bine de cît orĭ cine şi te las se respunzĭ: verbal, cu condeiul, saŭ cu conştiinţa (dacă şi ea nu va fi amuţit).

Oare lumea care consumă a dispărut, nu maĭ mînîncă, nu maĭ bea, de a scăzut ast-fel veniturile comuneĭ dv., d-le primar Adamescu? Lucrul pare a fi din potrivă; căcĭ gurĭ şi stomahurĭ aţĭ avut maĭ multe, de oare ce după statistică se constată că populaţia s'a înmulţit, apoĭ în acest an am avut concentrarea miliţienilor şi a rezerviştilor în oraş, iar nu pe la corpurĭ, ca în aniĭ precedenţĭ. Pe lîngă aceştia maĭ adaugă că batalionul permanent de dorobanţĭ, acum stă în Piatra pe cînd în aniĭ trecuţĭ sta la Bacăŭ, osebit că acuma se maĭ află şi un escadron de roşiorĭ în Piatra.

Iată d-le primar Adamescu un plus de gurĭ şi stomahurĭ care cereaŭ carne, pîne şi rachiu şi cu toţiĭ le-aŭ avut la timp, n'aŭ dus lipsă... dar taxele?—Se va fi plătit ele, dar nu comuneĭ; căcĭ la comună totul s'a rezolvit prin *scădere şi împărţire* şi nimic prin adunare şi înmulţire,

Vezĭ singur d-ta d-le primar Adamescu, că orĭ cît de optimist ar fi cine-va, trebue să te suspecteze şi suspiciunea uşor e să se schimbe în convingere, cînd d-ta tolerezĭ aseminea jaf, vezĭ cu ochiĭ prăpăstuindu-se comuna, mănîncĭ de contrabandă, te îndulceştĭ de fraudă, în familia d-tale toţĭ profită şi numaĭ biata comună rămîne cu buzele umflate!!!

Trebue să fie cine-va prea naiv, d-le primar Adamescu, ca se te crează victima rudelor şi cu atît maĭ mult atuncĭ cînd d-ta aĭ încă curajul ca şi după descoperirea hoţiĭ se maĭ susţiĭ sus şi tare că cumnatul ţi-e înocent.

Şi încă cîte ţi s'ar da la iveală, d-le primar Adamescu atuncĭ cînd scriptele casieriei comunale şi dosarile primărieĭ n'or fi pastrate şi tăinuite cu sfinţenia foculuĭ sacru *al vesteĭ!!!*—Multe ar eşi la iveală, ca taxa pe luminările de ceară, bună-oară.—D-ta ştiĭ, de sigur, că pe întreg anul 1896 şi 1897 pănă azĭ, nu s'a încasat nicĭ un ban ca taxă pentru luminările de ceară galbănă, iar pentru cele de ceară albă s'aŭ încasat *numaĭ 9 leĭ*.—Aşa dar toţĭ creştiniĭ s'aŭ născut, s'au botezat, s'au cununat, au murit şi s'aŭ înmormîntat fără luminare.—Dapoĭ paştele!!! căcĭ în acest timp au fost două rîndurĭ de paştĭ, şi cîte altele deale bisericeĭ?—toate, absolut toate au fost fără luminare.

Eĭ d-le primar Adamescu, prea v'aţĭ întrecut!—totul merge pînă la lumînare, pentru care orĭ-ce creştin îşĭ dă şi paraua de nafură, şi fiind că tocmaĭ cu afacerea lumînăreĭ, s'a nimerit s'o sfîrşesc, apoĭ te previn că rău aĭ făcut că aĭ horăpsit taxele luminărilor şi ca răsplată veĭ fi condemnat *din cauza lipseĭ de lumină*—a trece peste pragul primărieĭ—în întuneric—fără lumînare.—Şi ştiĭ că aceasta e mare păcat în legea creştinească.

Constantin Gr. Isăcescu.

Din Bruxelles

Congresul internaţional al Industrieĭ şi Comerciuluĭ

De asemenea adunarea este contra impozituluĭ de patentă, care nu face deosebirĭ între cel ce face afacerĭ şi cel ce abia poate înoda două capete ale aţeĭ. Oratoriĭ, cari aŭ vorbit asupra acestuĭ impozit, aŭ mers pînă a cere suprimarea luĭ. Totuşĭ preocupările de propagandă, cum ziceam în corespondenţa mea precedentă, aŭ apărut şi aicĭ. Astfel de Cuyper voea ca societăţile cu responzabilitate limitată, atîţĭ cooperativĭ, să rămînă singure supuse la patentă. El se face decĭ ecoul micilor comercianţĭ, carĭ se ştie protestează energic, contra ceia ce dînşiĭ numesc privilegiile cooperativeĭ. Trecînd la impozitele asupra consumaţiunilor, adunarea se roşteşte pentru monopolul asupra alcoluluĭ. Belgieniĭ cred că n'ar fi răŭ să se introducă şi la dînşiĭ monopolul asupra unor articole de lux: alcool şi tutun.

Aceastea aŭ fost în rezumat lucrările secţiuneĭ de Economie Politică. De altfel ele se vor putea cunoaşte în detaliŭ, cînd vor apărea lucrările în extenso ale Congresuluĭ. Secţiunea munceĭ industriale este prezidată de D-l De Vergnies, om cu mult bun simţ, dar adept tot al şcoaleĭ manchesteriane.

Prima chestiune este aceia a asigurărilor obligătoare, despre care am vorbit deja în una din corespondenţele mele precedente.

A doua chestiune este aceia a munceĭ de duminică şi limitarea oarelor de muncă a adulţilor.

D-l Plissart cere intervenţiunea Statuluĭ pentru reglementarea munceĭ de Duminecă, ceia ce maĭ mulţĭ oratorĭ combat, de şi recunosc necesitatea un atare lucru, maĭ ales în comerţ. Citesc în darea de samă a şedinţeĭ:

„M. Radu (Roumanie). Il y a déjà une loi en Roumanie. Le travail n'est pas une marchandise.

La protection du travail trouve sa première application dans la limitation des heures de travail.

L'orateur expose l'économie de la loi roumaine, sur la limitation des heurs de travail. Il conclut, à considerer comme heureus l'intervention de l'Etat dans ce domaine."

Rezumatul este just, dacă în loc de heures de travail se pune jours. Cam acestea sunt lucrările celor două secţiunĭ, despre carĭ 'mĭ am propus să vorbesc, şi maĭ ales acelea la carĭ am putut lua parte.

Congresul a luat sfîrşit în ziua de 11 Septembre, după un discurs de mulţumire a preşedinteluĭ, care dă rendez-vous congresiştilor la espoziţia universală din Paris de la 1900. Din partea Romînieĭ, mulţumeşte d-l Bengescu, care a fost direct vizitat de Preşedinte în discursul săŭ, ca unul ce a asistat la lucrările congresuluĭ, alăturĭ cu ministrul de Stat Baronul Lamberment şi alţiĭ.

Şi acum care e concluziunea, carĭ sunt învăţămintele ce se pot trage din acest congres? Făcut'aŭ ideile contrare, carĭ astăzĭ domină în ordinea economică, vre un pas pentru a se ajunge la un postum medium?

Dacă ar fi să judecăm după cele văzute s'ar părea că nu Rezultatul acestuĭ congres a fost ca libertatea economică nu trebue întru nimic ştirbită, ba ar trebui maĭ lărgită. Statul se caute a se amesteca cît se poate maĭ puţin în asemenea chestiunĭ. Era şi natural să fie aşa într'o adunare de industriaşĭ belgienĭ şi francezĭ, deprinşĭ cu ordinea de astă-zĭ, şi carĭ ar considera ca un fel de revoluţie o atingere orĭ-cît de mică ce i s'ar aduce.

Dar nu e maĭ puţin de observat, că s'aŭ putut găsi chiar în sînul acestuĭ congres cîţĭ-va—rari nautes—carĭ să arăte că amestecul Statuluĭ n'are nimic de periculos, şi că numaĭ cînd are cineva ideĭ preconcepute, numaĭ atuncĭ nu poate înţelege că el poate fi de folos.

Cîtă deosebire între acest congres şi acel asupra legislaţiuneĭ munceĭ! Aicĭ rezultatul este cu totul în favorul intervenireĭ Statuluĭ. Ministrul industrieĭ şi munceĭ din Belgia, Nyssens la deschiderea acestuĭ congres, zice: „Am văzut ce ne a dat libertatea la începutul acestuĭ secol: abuzul de munca femeeĭ, a copiilor. Eĭ bine nu maĭ merge!" Negreşit rezultatele văzute pentru moment, ale Congresuluĭ comerciuluĭ şi Industrieĭ nu sunt în favorul noilor ideĭ asupra roluluĭ Statuluĭ.

Dar nimenĭ de sigur n'ar putea zice, că în mod tacit oarecum, şi fără ca să ne dăm samă o lucrare nu se va fi făcut şi în acel senz.

Incheiŭ aceste cîte-va rîndurĭ cu credinţa că Congresul asupra Industrieĭ şi Comerciuluĭ va fi fost util.

A. Gelliu.

ULTIME INFORMAŢII

Guvernatorul Basarabieĭ, d. Constantinovicĭ, a profitat de vizita sa la Iaşĭ pentrn a îndeplini o misiune cu care fusese însărcinat de cancelaria ministeruluĭ de externe rusesc.

La Odesa e un judecător de pace, d. Moisiu, Romîn din Basarabia. In imperiul ţarilor nu poate îndeplini cine-va această funcţiune dacă nu e nobil de naştere. Asupra origineĭ d-luĭ Moisiu s'aŭ produs contestaţiĭ—şi guvernatorul Basarabieĭ a fost însărcinat să se intereseze dacă în arhondologia romînească se găsesc documente despre această familie. D. Constantinovicĭ a vorbit d-luĭ I. Calenderu, care la rîndul sĕŭ a expus cazul d-luĭ Z. Arbore, directorul arhiveĭ statuluĭ.

D. Arbore a cercetat şi a găsit că la 1792, Alexandru Vodă a întărit hîrtiile de propriptate ale boieruluĭ Grigoraş Moisiu asupra moşieĭ Moisenĭ, din Basarabia, şi că aceste acte de proprietate datează cu mult înainte de Alexandru Vodă.

D. Moisiu, judecatorul de pace de la Odesa, descinde direct din această familie.

In urma încheiereĭ contractuluĭ cu Allgemeine Electricitäts Geselschaft pentru tramvaiŭ electric, d. Gane a oferit şampanie inginerilor reprezentanţĭ aĭ Societăţeĭ.

D. Gane e vesel şi are dreptate. E vechea poveste: zideşte şi veĭ ave succesul moral, indiferent de cel moral.

Cinstea s'a făcut la „Berăria centrală".

Aŭ luat parte la chef obişnuiţiĭ care ajută pe prefectul Gheorghian la consumarea bereĭ.

Primim de la corespondentul nostru lucrurĭ foarte nostime în privinţa unor incidente ivite cu ocazia desvălireĭ monumentuluĭ de la Rĕsboienĭ.

Serbarea a avut un succes splendid însă un incident foarte regretabil a avut loc intre studenţiĭ ieşenĭ şi bucureştenĭ. Bucureştenii acuzînd pe ceĭ din Iaşĭ că sunt lipsiţĭ de sentimentul naţional, aceştia au ripostat şi de aci un mare scandal care s'a terminat prin bataia studentuluĭ Morţun.

La spitalul Paşcanu a fost internat copilul luĭ Alexandru Ionescu din str. Socola No. 16 bolnav de anghină difterică.

S'au trimis în căutarea spitaluluĭ Paşcanu:

Maria Dragoş de 13 anĭ, atinsă de anghină difterică. Vasile Axentescu de 13 anĭ, bolnav asemenea de anghină difterică. Octav Cîrjă de 8 anĭ, atins de febră tifoidă.

Tustreĭ sînt din comuna Ciurea şi fac parte dintre orfaniĭ institutuluĭ Gregorian.

Lunĭ, 3 (15) Noembre, se va serbători a 28-a aniversare a casătorieĭ Majestăţilor Lor.

***

Sigmaringen, 27 Octombre.

A. S. Regală Prinţul Ferdinand al Romîniei a plecat la Lugano.

Aflăm cu o deosebită plăcere că simpaticul nostru prietin d. dr. Alex. N. Culianu, vechiŭ extern al spitalelor din Paris, fiul rectoruluĭ universităţeĭ noastre, a susţinut cu un mare succes, Joĭ 4 Noemvrie, înaintea facultăţeĭ de medicină din Paris, teza sa de doctorat tratînd despre tratamentul Apendiciteĭ.

Viĭ felicitărĭ aŭ primit tînărul nostru doctor din partea întreguluĭ juriŭ prezidat de ilustrul clinician Dieulafoy.

Ierĭ s'a făcut, înaintea raportoruluĭ consiliuluĭ de rĕzboiŭ, confruntarea între soldatul Ion Chiriac şi crîşmarul Daniil, din Huşĭ.

Chiriac are aspectul uneĭ bute. Gros, cu pometile eşite afară, cu faţa apoplectică Este adus în fiere la mînă şi la picioare.

Iată crima care 'ĭ se impută şi pe care de alt-fel Chiriac o recunoaşte. In luna Septembrie, Chiciac capătă o învoire de 5 zile.

Se gîndeşte înainte de a pleca, să'şĭ facă ceva banĭ de cheltuială pe socoteala crîşmaruluĭ Daniil din vecinătatea căzărmeĭ. Stă toată noaptea la gînd şi văzînd că e greu de spart crîşma, a aşteptat pînă dimineaţa la deschiderea prăvălieĭ. Crîşma a fost deschisă dimineaţă de băetul din dugheană. Chiriac întră imediat şi cere de 10 banĭ vin. In timpul lipseĭ băetuluĭ strică tejgheaua de unde ia vr'o 68 de leĭ. Băetul întorcîndu-se imediat, şi îl surprinde. Chiriac iea de pe tejghea cuţitul cu care se tăia pastramă şi dă două loviturĭ în inimă băetuluĭ, care, după ce a scos un îngrozitor ţipăt, cade mort scaldat în singe.

Stăpînul crîşmeĭ, Daniil, un fost serjent, se trezeşte din somn din cauza ţipătuluĭ şi, întrînd în dugheană, sare asupra luĭ Chiriac. Chiriac îl tae şi pe Daniil grav la cap şi în spete. Daniil reuşeşte a apuca cuţitul şi în această luptă, Chiriac este tăet la mînă.

Daniil, de şi vindecat de rane, a venit erĭ la raportor foarte slab, foarte anemizat şi cu auzul uneĭ urechĭ perdut din cauza ranelor primite la cap.

Mulţumire publică

Copilul meŭ Osias suferind de o boală grea, care a necesitat o operaţiune anevoioasă şi iscusită, d. dr. **Ochs** la a căruia serviciĭ m'am adresat, a bine voit a-l lua în căutare, în urma căreia a remas pe deplin vindecat.

Nu'mĭ pot alt-fel exprima toată gratitudinea mea faţă de eminentul d. dr. Ochs de cît adresîndu-ĭ în public viile mele mulţumirĭ.

Tony Samuely.
Strada Trantomir No. 4.

Creditul Funciar Urban din Iaşi

LISTA

Scrisurilor eşite la sorţĭ în tragerea a XXXII de la 7 Noembrie 1897 pentru leĭ 200,500.

Scrisurĭ a 5000.

1255. 1556. 5333. 5335. 7531. 12,520. 12,819. 19,977. 20,632. 21,581. 22,935. 29,065. 29,683. 31,152. 31,834.

Scrisurĭ a 1000.

216. 468. 1116. 1338. 1796, 2018. 2069. 2172. 2626. 3375. 3644. 3747. 4352. 4732. 4790. 4968. 5273. 5291. 5305. 5342. 5414. 5559. 5768. 5910. 6368. 6771. 7203. 7232. 7491. 7573. 7890. 7943. 8086. 8137. 8210. 8452. 8975. 9154. 9204. 9935. 10,000. 10,529. 10,830. 10,886. 11,086. 11.097. 11,310. 11,374. 11,392. 11,676. 11,744. 12,017. 12,107. 12,263. 12,363, 12,468. 12,515. 12,579, 12,879. 13,085. 13,471. 14,383. 14,424. 14,571. 14,691. 15,919. 16,142. 16,232. 16,556. 16,579. 17,286. 17,401, 17,625. 18,853. 19,109. 19.415. 19,720. 20,152. 20.753. 21,003. 21,403. 21,520, 22,138. 22,267. 22,423. 22,957. 23.062. 23,206. 24,371. 24,477. 24,829. 25,336. 25,371. 25,576. 26,593. 27,094. 27.192. 27,461. 28,258. 28,371. 29,089. 29,245. 29,462. 29,527. 29,772. 29,839. 29,971. 30,010. 30,282. 30.601. 30,708. 30,923. 31,697. 31,721. 31,965.

Scrisurĭ a 100

295. 774. 1101. 1214. 1375. 1393. 2744. 2759. 3146. 3465. 3562. 4475. 4670. 4759. 4916. 5701. 6472. 7738. 8335. 8614. 8645. 8802. 8906. 9415. 9471. 9822. 9832. 10484. 10,557. 10,578. 11,643. 11,749. 12,099. 13,358. 13,388. 13,891. 14,004. 14,792. 15,007. 15,207. 15,747. 15,890. 15,984. 16,671. 17,324. 17,414. 17,557. 17,586. 17,784. 18,276. 19,660. 19,843. 19,988. 20,082. 20,586. 21,373. 21,555. 21,565. 21,625. 22,548. 22,904. 23,005. 23,128. 23,300. 23,305. 23,372. 23,404. 23,537. 23,646. 23,859. 24,153. 24,322. 24,625. 24,679. 24,692. 25,137. 25,508. 25,952. 26,069. 26,226. 26,288. 26,724. 27,196. 27,744. 28,158. 28,879. 28,977. 29,126. 29,318. 29,381. 29,864. 30,143. 30,257. 30,354. 30,379. 30,609. 30,982. 31,008. 31,091. 31,633. 31,678. 31,870. 31,985. 32,013.

Scrisurile se vor plăti cu începere de la 1 Ianuarie st. n, 1898 al Pari, în Iaşĭ la casa Societăţeĭ şi în Bucureştĭ la Banca Naţională; ele trebue să aibă cuponul de Iulie 1898 nedetaşat.

Direcţiunea

BERĂRIA CENTRALĂ

In fie-care seară orchestra sub conducerea celebruluĭ violonist profesor *V. Borteanu* **si a decanuluĭ artiştilor ieşenĭ** *Ionică Barbu.*

Bere *Zimbru*, **Bere** *Peleş*, **(Oppler). Bere** *Bavareză.*

Dr. N. ŢURCANOVICI

— Strada Unireĭ No. 10 —

Consultaţiĭ de la 1—2 p. m.

A. G. DABIJA

AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpuşneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ, Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelieruluĭ: Esecutare artistică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

Dimineaţa şi Seara
Calde din Cuptor

se scoate

Chifle, Franzele, Cozonacĭ, etc.

la

Prima Franzelerie de lux

Str. de Sus 168 **Ferd. Szakmáry** Str. de Sus 168

Premiat de 2 orĭ cu medaliĭ de aur

34 Strada Romînă 34

Se primesc copiĭ internĭ cu preţul de **40 leĭ lunar.** Conversaţia în casă e în limba *Germană* şi *Francesă.* Ingrijirea cea maĭ conştiincioasă.

Să predă şi lecţiĭ de Piano.

In Calendarul

„DACIA"

pentru anul 1898

Se primesc pentru ultimele pagine:

ANUNCIURĬ şi RECLAME

Doritoriĭ să pot adresa pînă la 25 Octomvrie la tipografia „Dacia" str. Golia.

S. SCHILLER

Magasin de Manufactură

Str. Ştefan cel Mare No. 49

A SOSIT

Lănagiurĭ simple şi fantasie, pentru rochiĭ.

Postavurĭ şi ştofe pentru haine şi paltoane bărbăteştĭ.

Flanele cu metru şi barcheturĭ.

Catifele şi Velvet pentru bluze.

Voalete de obraz.

Madapolanurĭ, olandă, satinurĭ de lînă şi atlasurĭ pentru plapome.

Ştofe de mobile, pluşurĭ de lînă şi matasă peatru mobile, covoare etc.

De Inchiriet două apartamente din etajul de jos de la casa No. 96 din str. De Sus.—A se adresa la proprietară str. Serărieĭ, 43.

De închiriet şi de vênzare

Casile din str. de Sus No. 71, compusă din un salon, două odăĭ, un vitraj bucătărie şi pivniţă, casile No. 25, un antret, un salon, două odăĭ, o bucătărie, o sufragerie şi pivniţă.

A se adresa la d. Gh. Smîdu, str. Serărie No. 129.

CABINET

de

CHIRURGIE DENTARĂ

Aduc la cunoştinţa onor. Public că am deschis în strada Lăpuşneanu No. 28 alăturea cu Agenţia Teatrală un cabinet dentar unde se va efectua orĭ ce lucrare atingătoare de accastă artă precum: extracţiunĭ de dinţĭ şi de rădăcinĭ, (cu anestie) redresarea şi ortopedia dinţilor deviaţĭ (strîmbĭ), grefe dentare (pînă la 18 anĭ), obturaţiunĭ (plombe) de: ciment, email, aur, zinc, cu amalgame de aur, platină, argint, cupru. Curăţirea dinţilor de substanţe streine.

Protese diverse ca: dinţĭ cu pivot, coroane de aur, danturĭ întregĭ de metal, cauciuc şi celuloid *travaux á pont*, protese imediate pentru defectele plafonuluĭ gureĭ, (hiat lupin şi buză de iepure).

Toate operaţiile vor fi executate pe baze adevarat ştiinţifice; asistentul meŭ laureat al Facultăţeĭ dentistice din Geneva va fi la dispoziţia suferinzilor la orĭ ce timp,

Dr. med. şi chir.

A. MENDEL

INŞTIINŢARE

Subscrisul avocat, domiciliat în Iaşĭ, lucrînd ca mandatar al d-reĭ Maria Smaragda Beldiman, fiica legitimă a d-neĭ Elisa Balş din căsătoria sa cu defunctul acum Aga Dimitrie Beldiman şi informat fiind că d-na Elisa Balş caută să vîndă toată averea sa văzută şi anume: moşia Pribeştĭ din jud. Vasluĭ şi casele din Iaşĭ str. Romînă, cu scopul de a face pe viitor imposibilă încasarea de la d-sa a pensiuneĭ alimentare dobîndite de clienta mea prin sentinţa Trib. Iaşĭ s. I sub No. 224 din 25 Iunie a. c, dată cu execuţiune provizorie,—*înştiinţez pe toţĭ aceĭ* cărora li s'ar propune vînzarea acestor imobile să se abţină de a le cumpăra, căcĭ în caz contrar vor fi consideraţĭ ca de rea credinţă şi expuşĭ a vedea anulîndu-li-se cumpărătura.

ANUNCIU

In strada Lăţescu casa No. 6, la văduva Horticultoruluĭ C. Valdmann, se găsesc tot felul de florĭ pentru decoraţiunĭ.

Asemenea pomĭ roditorĭ, specialităţĭ străine cu preţurile cele maĭ moderate,

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMȚ

Subsemnatul am onoare a înștiința pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ orașul Tărgu-Neamț, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejurimile orașuluĭ Tg.-Neamț, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraș și că n'am cruțat muncă nicĭ banĭ pentru a o ridica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belșug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., și un mare deposit de ape minerale din țară și străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branșa mea de farmacist.

CU STIMĂ

Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parțiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărău, 36 strada Păcurarĭ Iașĭ.

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurarĭ

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iașĭ la:	Tren accelerat					
	Cl. I.		Cl. II		Cl. III	
	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
Pașcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoșanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărășeștĭ	25	55	16	85	11	30
Focșanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeștĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureștĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeștĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboșĭ	—	—	—	—	—	—
Galațĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărășeștĭ	20	40	14	05	9	06
Focșanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeștĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureștĭ	30	60	21	25	14	05

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la șosaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iașĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

LEGĂTORIA DE CĂRȚI

și

Incadrare de Tablourĭ

a tipografieĭ „Dacia"

Iașĭ, 42 Strada Golia, 42.

Execută, cu cea maĭ perfectă acurateță și promptitudine toate lucrările aingătoare de această branșă.

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ȘCOALELE ROMÂNEȘTI

Exemple, regule, analize literare, notițe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit și nonpareil).

PREȚUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI București. 58

Agenția Teatrală

28—Str. Lăpușneanu—28

Primește abonamente, anunciurĭ și orĭ-ce soiŭ de publicațiunĭ pentru ziarul *„L'Indépendance Roumaine"* și revistele *„La Grande Toilette des Dames"*, *„Les petites Gravures"* și *„La Confection"*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru țară și strainatate și *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ și toate combinațile uzitatei

---

LIBRARIA și PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICĬ

IAȘI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de școală, articole de birou, hârtie de poștă în cutiĭ**, colorată și fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pânză și cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărțĭ pentru premiĭ.

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iași, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ȘĬ FLAVULINĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparațiune proprie, remediu sigur contra mătrețeĭ

1 LEU FLACONUL

Dacă voițĭ să beți o cafea bună și higenică cereți la toate băcăniile

NUMAI

CAFEA REGALA

La fabricei A. WEINREB din Iași

Premiată la expoziția din Paris 1889 cu MEDALIE DE ARGINT

Singurul surogat SPORNIC și NUTRITIV care dă cafeleĭ o AROMĂ și un GUST FOARTE PLĂCUT. Analizele celor maĭ marĭ chimiștĭ aŭ gâsit-o cea maĭ PERFECTĂ și CEA MAI HIGIENICĂ.

1000 vedre VIN de COTNARĬ

Recolta 1886, din pivnița Roznovanu de vînzare. A se adresa strada Assachi No. 12.

Dimitrie Greceanu

Avocat

Strada Asachi

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsațĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condițiunĭ libere și avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieței" „GENERALA" *asigură:*

după combinațiunile cele maĭ noĭ și maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere și timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viață și în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăților la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinațiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condițiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata înceteaza iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunță la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 și îĭ eliberează și o poliță achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunță la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viață, asigurărĭ reciproce și rente viagere în toate combinațiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informațiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureștĭ, 2 Strada Smârdan, și la toate agențiile din țară.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"

de la COPOU, lîngă Iași

proprietatea d-luĭ ***Ión S. Ionescu***

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somitățile medicale, maĭ ales prin abondența sulfaților de *sodiu* și *litiu* ce conține.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgație, nu face nicĭ un deranjament în stomah și nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile și drogheriile.

Depositul și orĭ-ce informațiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iașĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *București, str. Vesteĭ No. 15.*

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent à l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille,* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

„DACIA"

TIPOGRAFIE-EDITOARE

Strada Golia 42—IAȘI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt și în condițiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURI

Borderourĭ și Compturĭ

Cărți de vizită

REVISTE LITERARE ȘI ȘTIINȚIFICE

în orĭ-ce format și limbă

Jurnale Cotidiane și Hebdomadare

TEZE

SCRISORI COMERCIALE

Cărți-adrese

BUDGETE DE ADMINISTRAȚIE

MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ȘI AFIȘE

în diferite culorĭ și mărimĭ

etc. etc. etc.

ETICHETE

Bilete de logodnă și de nuntă

MENIURI

CĂRȚI DE ABONAMENTE

CIRCULĂRI

CONDICI à SOUCHE

BILETE FUNERARE

FELICITĂRI

CĂRȚI DIDACTICE

CONDICI și REGISTRE COMERCIALE

etc. etc. etc.

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iași, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA"

din Sibiiŭ

Prețul abonamentuluĭ:

Pentru	1 an	40 leĭ
«	6 lunĭ	20 «
«	3 lunĭ	10 «

DE INCHIRIET

Renumita grădină „Chateau aux fleurs impreună cu o pivniță foarte vastă și o odaie-bufet.

Pentru informațiunĭ a se adresa d-lu Administrator al tipografieĭ „Dacia".

DE VINZARE

9000 vedre vin alb și roș, recolta anilor 1891, 1892, 1985 și 1896 din viea Naslău de pe moșia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA", Tipografia-editoare Str. Golia.—Iași.

ANUL I No. 151 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — VINERĬ 31 OCTOMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Ministrul de Culte şi Şcoalele Rurale

MOARTEA RUSIEĬ...

Natura catilinară a colectivistuluĭ s'a dat din noŭ la iveală, deună-zĭ, cu prilejul banchetelor carĭ avură loc în Iaşĭ.

Politica de provocare a d-luĭ Sturdza, politică de pe urma căreia a avut nu o dată să sufere umilinţe, 'şĭ a găsit ecoul şi de astă dată în anturajul ministruluĭ preşedinte. Aĭ crede că omul acesta găseşte un fel de voluptate să fie pus în situaţie de a cere scuze pentru rodomontadele-ĭ ridicule—atîta se lasă tîrît de firea sa necumpătată.

Se organizase un banchet politic la clubul liberal, pe cînd Suveranii eraŭ oaspeţii sărbătoriţĭ aĭ capitaleĭ de a doua a ţăreĭ romînescĭ. Rostul acesteĭ agape era să întrunească la un loc toate căpeteniile nenumăratelor categoriĭ de liberalĭ — pentru ca, în faţa unuĭ pahar de nectar bătrîn, să'şĭ bată palma ca la iarmaroc şi să închidă, printr'o îmbrăţişare cordială, seria scandalurilor cu carĭ ruşinează ţara de cînd li s'a hărăzit puterea.

Tocmeala din tîrg, însă, nu se potriveşte cu cea de acasă—şi de unde se aştepta să strîngă într'un singur mănunchiŭ toate forţele răsleţe ale partiduluĭ, bietul ministru preşedinte s'a pomenit maĭ izolat de cît chiar 'şĭ închipuia. Nicĭ d. Mîrzescu, nicĭ d. Şendrea — nicĭ măcar d. Giani n'a respuns la invitaţia d-luĭ Sturdza. Şi ast-fel, banchetul, care promitea să fie cercetat şi vesel, a rămas cu proporţiile ridicule ale uneĭ cumetriĭ de mahala.

In aşa împrejurărĭ, negreşit că amfitrionul a fost nervos. Unul dintre invitaţĭ, un liberal important, a profitat de starea sufletească a primuluĭ ministru pentru a-l angaja pe un povîrniş la capătul căruia ştia că e prăpastia saŭ scuzele. Intr'un toast violent la adresa vecinilor de peste Prut, amicul d-luĭ Sturdza a închinat pentru ceĭ carĭ urmăresc moartea Rusieĭ—şi ministrul preşedinte, care cu cîte-va ceasurĭ maĭ nainte se întreţinuse în mod amical cu reprezentantul ţaruluĭ, a crezut că dovedeşte tact politic răspunzînd pe acelaş ton resboĭniculuĭ orator carel'l precedase.

Ba, ce-va maĭ mult: ca o demonstraţie sistematică, par'că, în potriva statuluĭ vecin, d. Sturdza n'a reţinut, între pereţiĭ cabinetuluĭ intim unde avusese loc banchetul, amănuntele picante ale acestuĭ chief arţăgos, ci le a comunicat într'adins publiculuĭ de afară pentru a se comenta de presă şi colporta, ca semn de adînc patriotism, de către telaliĭ partiduluĭ.

Adevĕrul e, însă, că din toată presa, numaĭ *Lumea Nouă* a felicitat pe şeful colectivităţiĭ pentru purtarea-ĭ provocătoare şi nechibzuită.

Intocmaĭ ca la 1894, cînd cerea conservatorilor să se amestece faţiş în afacerile interioare ale Austro-Ungarieĭ—d. Sturdza nu pricepe că un stat poate să încline cu preferinţele-ĭ pentru o constelaţiune de puterĭ, fără ca prin aceasta să fie obligat la un ton necuviincios cître cele-l-alte grupe de puterĭ. Dar măsura, prudenţa şi tactul nu sunt virtuţile ministruluĭ nostru preşedinte—aceasta explică şi duioasa armonie, pentru chestiile capitale, dintre d-sa şi d. Ion Nădejde, tovarăşul la cîştig al socialiştilor din Romînia.

Incă o dovadă, din o mie, carĭ s'ar putea produce, pentru abilitatea şi tactul politic al şefuluĭ colectivităţiĭ.

Se dedese o masă, cu caracter oficial, la palatul comandamentuluĭ. S'a vorbit, ca de regulă în asemenea ocaziunĭ, de generalităţĭ. Toată lumea—şi Suveranul cel dintiŭ, fireşte—s'a ferit de a face politică de partid într'o împrejurare care o excludea cu desăvîrşire. Numaĭ d. Sturdza, a căruĭ minte se aboreşte de la o vreme, a găsit momentul prielnic ca să rădice un toast pentru partidul naţional-liberal!

Şi bietul ministru preşedinte, care a ajuns să pue picioarele în blid de două orĭ la fie-care douăzecĭ şi patru de ceasurĭ, nu pricepe nicĭ azĭ de ce Regele a păstrat o tăcere elocventă drept răspuns la această indiscretă mojicie.

Este îngrozitoare cu totul starea sufletească a ministruluĭ care, cu riscul de a fi lăsat fără cuvînt la o masă solemnă, încearcă să dea Suveranuluĭ un rol pe care nicĭ Dimancea nu'l joacă în tot d'auna cu plăcere.

De cînd există colectivitatea, n'a fost nicĭ odată maltratată aşa cum e acum—şi maltratată de propriul eĭ şef.

G. Rădulescu.

CONVERSIUNEA RENTEI 5%

Se ştie că guvernul proiectează conversiunea renteĭ 5 la sută, şi financiariĭ partiduluĭ aŭ convingerea că prin această conversiunea vor reuşi se scoată carul financiar al guvernuluĭ colectivist din nămolul în care l'aŭ bagat nepriceperea lor.

Vorbind despre această conversiune Epoca zice că impresia ce ştirea aŭ produs prin lumea finanţeĭ, e din cele maĭ rele.

Se consideră că împrejurările actuale sunt cît se poate de defavorabile pentru o atare operaţiune şi că Statul se expune —din cauza uneĭ operaţiunĭ pripite, care e maĭ mult un expedient pentru guvern de a eşi din încurcătorĭ momentane — a pierde foloasele marĭ pe carĭ conversiunea le-ar putea aduce în împrejurărĭ maĭ priincioase.

Cît pentru cestiunea prelungireĭ termenelor împrumuturilor, daca s'ar adeveri, ea e privită aproape ca un faliment.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Perfectul prefect.—Nicĭ odată, absolut nicĭ o dată, nu ne aducem aminte să fi fost maĭ cu nerăbdare aşteptată întoarcerea din capitală a d-luĭ prefect Penescu ca în zilele acesteĭ din urmă.

Et pour cause...

Domnul Penescu ar fi meritat un concediu ca să-şĭ petreacă la mare sau la Monte Carlo cîte-va săptămînĭ de zile. O muncă uriaşă, o încordare fără samăn, sforţărĭ nepomenite—a desfăşurat prefectul iaşan cu prilejul înalteĭ vizite a Suveranilor la Iaşĭ. Căcĭ nu e glumă: într'un oraş atît de pustiu, atît de rece şi de calm să stîrneştĭ o imitaţie de entuziasm, o scînteie de avînt, o parodie de „fericire" e greu din cale-afară greu—şi aceasta a trebuit totuşĭ s'o facă poliţaiul capitaleĭ a doua, d-sa nu s'a mulţumit numaĭ, ca edilitatea noastră, să azvîrle *praf* în ochiĭ suveranilor, ci conştiincios şi-a făcut datoria, „toată datoria".

De ce însă e aşteptată maĭ cu nerăbdare ca nicĭ odată reîntoarcerea la Iaşĭ a perfectuluĭ prefect? Pentru că de revenirea D-sale sunt legate nenumărate speranţe, iluziĭ şi visurĭ. In gianta plină a prefectuluĭ va fi adusă mîngăierea atîtor deşertăciunĭ! Şi atîtea piepturĭ bat şi tresaltă la gîndul că prefectul întors le va atîrna mult dorita icoană distinctivă: decoraţia.

Doară nu în zadar cetăţeniĭ au decorat şi nu fără scop s'aŭ entuziasmat şi au primit cu ovaţiĭ pe M. M. L. L., cu steagurĭ şi cu versurĭ. N'a fost decît un schimb de „serviciĭ" prin mijlocirea persoaneĭ oficiale de la a căruĭ întoarcere se aşteaptă îndeplinirea angajamentuluĭ.

Şi d. Penescu va şti să facă pe cei de sus—adecă de jos—să-şĭ ţie făgăduiala faţă cu capitala de sus. Pentru că d. Penescu este perfectul prefect al Iaşuluĭ.

Germaniĭ Germanieĭ şi Germaniĭ Austriei

Criza prin care trece germanismul în Austria nu putea lipsi să aibă ecoul eĭ în Germania, căcĭ în adevăr ziarele germane urmăresc cu o deosebită atenţie afacerile Cisleitanieĭ. E întru cît-va ca şi cum s'ar ocupa de propriile lor afacerĭ; şi 'n această chestie nu daŭ dovadă de nicĭ o imparţialitate trimeţînd coaliţieĭ slave şi clericale, care domină în parlamentul din Viena, vajnice lovitur şi tratînd pe inimiciĭ germanilor din Austria ca pe nişte propriĭ inimicĭ aĭ lor.

Trebuie notat că opinia publică urmează în totul presa în această ceartă. Cele cîte-va meetinguri carĭ aŭ putut fi ţinute în Saxonia, pe fruntaria Bohemieĭ, de către Germaniĭ ce fugeaŭ de ochiul vigilent al poliţieĭ conteluĭ Badeni, aŭ fost primite cu o nemărginită simpatie; se făceaŭ ovaţiĭ cu ocazia trecereĭ lor la frontieră, deputaţilor al căror limbagiŭ a fost maĭ violent şi dacă d. Lecher, faimosul deputat din Brünn, care putu să vorbească 12 ore necurmat fără să se obosească în ultima şedinţă a Reichstaguluĭ, s'ar prezenta astăzĭ la Dresda, ar fi aclamat ca un om mare şi ca un patriot de frunte, întocmaĭ cum făcură compatrioţiĭ seĭ din Moravia. Am spus deja că patroniĭ fabricilor din Saxonia, carĭ întrebuinţaŭ până 'n ultimele lunĭ lucrătorĭ Cehĭ, îĭ înlocuise cu Germanĭ veniţĭ din Bohemia, trimeţînd în patria lor pe Cehĭ, inimiciĭ germanismuluĭ, şi că de asemine muncitoriĭ agricolĭ Cehĭ nu maĭ găseaŭ de lucru pe moşiile saxone. La fie-ce incident din Reichstagul austriac, comentariile în Germania nu se maĭ sfîrşesc.

E prea curios că Universităţile germane aŭ luat oare-cum conducerea mişcărei. Ziarele aŭ publicat diferite adrese de simpatie trimise Universităţeĭ din Viena de către universităţile germane, şi prin care le încurajează să apere cu căldură cultura germană contra slavismuluĭ năvălitor. Din acest punct de vedere, documentul cel maĭ interesant este o scrisoare a ilustruluĭ profesor Mommsen adresată Nouei Presse Libere. *Marele istorician angajează, cu o extremă violenţă, pe Germaniĭ din Austria să combată* năvălirea barbarieĭ slave şi să lupte în favoarea celor cincĭ secole de cultură germană.

„Pentru noĭ ceştialalţĭ, germanĭ aĭ imperiuluĭ, zice el prin scrisoare, este o nespusă durere de a asista la sinuciderea monarchieĭ voastre. Cum poĭ catoliciĭ din Austria să nu înţeleagă că patriotismul şi catolicismul merg împreună şi că 'şĭ tradează naţiunea precum Sf. Petru şi-a trădat stăpînul? Noĭ nu ne putem ajuta, vaĭ! nu putem de cît să suferim—şi nu la Berlin se va deslega criza. Dar trebue să v'o spunem: Fiţĭ uniţĭ! Asta-ĭ prima noastră dorinţă pe care v'o inpunem; fiţĭ energicĭ, e a doua".

D. Mommsen continuă scrisoarea în aceştĭ terminĭ, scrisoare, trebuie să o mărturisim, de o elocuenţă admirabilă în textul german şi care nu ar putea să nu mişte adînc pe aceĭ cărora le e adresată.

S'ar putea, totuşĭ, răspunde d-luĭ Mommsen că Germaniĭ imperiuluĭ aŭ venit la rea vreme să se lamenteze despre ruina germanismuluĭ în Austria şi despre năvălirea barbarieĭ slave; căcĭ eĭ sunt aceĭ carĭ aŭ provocat evenimentele şi tot eĭ sunt cauza lor. Inainte de 1866 germanismul era triumfător în tot imperiul Austrieĭ *şi a trebuit înfrîngerile aceluĭ an ca să-l transforme în Austro-Ungarie; astă-zĭ nu dualismul îl reclamă naţionalităţile, ci federaţiunea, şi ceea ce Ungurii aŭ obţinut sub presiunea victoriilor Prusieĭ, Slaviĭ pretind se o obţină la rîndul lor. In zadar să lamentează d. Mommsen că inima'ĭ sîngeră; în zadar îşĭ arată speranţele de altă-dată: el dorea că după împărţeala făcută în 1866 din moştenirea germană, cele două părţĭ să remăie unite; respunsul ce i s'ar putea da, e uşor, căcĭ nu are nimic de replicat la obiecţiunea că situaţia prezentă e născută din Sadova.*

Trebuie să se recunoască că guvernul german nu încurajază aceste polemicĭ. Deputatul Wolf, acela care s'a bătut în duel luna trecută cu d. Badeni, şi unul din ceĭ maĭ violenţĭ apostolĭ aĭ germanismuluĭ în Austria, pretindea să ţie, zilele aceste, în asociaţie cu doĭ din colegiĭ seĭ, conferinţe la Berlin; poliţia a oprit meetingul şi d. Wolf a trebuit să se întoarcă cu tristeţă la Viena. D. Wolf nu va susţine, totuşĭ, cu maĭ puţină ardoare cauza pangermanică; căcĭ în adevăr de pangermanism e vorba. Altădată, acesta era un sentiment prea rar în Austria; cavalerul de Schoenerer şi cîţĭ-va crierĭ aprinşĭ îl inventaseră întru cît-va; dar nu se prea putură lăuda cu invenţiunea lor. Astăzĭ, sub presiunea evenimentelor, maĭ toţĭ Germaniĭ, chiar şi ceĭ maĭ liniştiţĭ, aŭ devenit cam pangermaniştĭ şi se poate prevedea că mişcarea nu este aproape de a se termina. Nu e aceasta una din feţele sub care se consideră adeseorĭ problema austriacă, dar e una din cele maĭ grave şi care ar putea prea bine în viitor să ia o desvoltare serioasă.

Ecourĭ de la Serbătorĭ

Dacă s'ar apuca cine-va să facă istoricul festivităţilor pentru inaugurarea universităţiĭ, scrierea aceasta ar fi maĭ interesantă prin constatarea celor ce nu s'aŭ spus de cît prin reproducerea celor ce s'aŭ spus cu prilejul serbărilor.

Aşa, ca dovadă despre respectul ce profesează liberaliĭ pentru munca celor modeştĭ dar harnicĭ, s'ar afla că s'a lăsat cu desevîrşire în umbră d. Savul, unul dintre funcţionariĭ comunalĭ cărora li se datoresc, într'o măsură destul de mare, lucrările cu carĭ se mîndreşte — te mirĭ de ce—municipalitatea noastră—şi ar fi interesant să se ştie de ce.

Ca probă, apoĭ, de consideraţiunea de care se bucură ministrul preşedinte pe lîngă şeful Statuluĭ, s'ar constata că Regele n'a răspuns la toastul d-luĭ Sturdza—şi vĕ închipuiţĭ ce importantă ar fi fost această bucată de elocuenţă, care spune despre guvernul colectivist maĭ mult de cît a spus presa timp de douĭ anĭ.

S'a maĭ întîmplat, spre marea laudă a poliţieĭ liberale, un fenomen care se vede de cît, poate, în Sumatra: s'a invitat guvernatorul Basarabieĭ la dejun, din partea M. S. Regeluĭ, dar bietul om n'a putut fi următor invitaţiuneĭ pentru raţiunea foarte simplă, că masa a avut loc la 12 ceasurĭ şi guvernatorul a primit invitaţia la... 1 după amiazĭ.

Ar fi o poemă emoţionată pagina în care s'ar reproduce reflecţiile Muscaluluĭ asupra punctualităţiĭ serviciuluĭ nostru poliţienesc.

S'aŭ făcut comentariĭ asupra actuluĭ de demnitate personală sevîrşit de d. Sturdza cînd a sărutat mîna Regeluĭ—ceea ce a determinat pe berbeciĭ luĭ Panurge să imiteze procedura, cu toate că n'aveaŭ aceleaşĭ motive ca şeful guvernuluĭ.

Faptul s'a înregistrat dar s'a înregistrat sec şi fără amănunte — cît ar fi de sensaţional dacă ni s'ar putea reproduce cugetarea Suveranilor asupra slugărnicieĭ omuluĭ acestuia, care sărută mîna cînd n'o maĭ poate muşca!...

Asupra acesteĭ chestiunĭ, se angajase zilele trecute o picantă conversaţie între cîţĭ-va conservatorĭ şi un hazliŭ consilier comunal:

— D. Sturdza n'a sărutat mîna Regeluĭ, zicea mucalitul ca să apere pe ministrul preşedinte.

— Cum nu, domnule, cînd am văzut cu ochiĭ meĭ? insista un conservator.

— Dacă aĭ văzut, te crez—de şi am motive temeĭnice să mĕ îndoesc.

— Ce motive?

— Natural: ca să sărute mîna Regeluĭ, urma ca Suveranul să 'ĭ o fi întins maĭ întîiŭ...

— Eĭ, şi?

— Şi mĕ îndoesc că Regele 'ĭ a maĭ dat mîna după scena de la prînzul de gală.

Raţionamentul e plin de logică, dar consilierul în chestiune a uitat, se vede, dictonul *le vrai n'est pas toujours vrai semblable.*

Orĭ cum, o monografie complectă a sărbărilor pentru inaugurarea universităţiĭ ar fi cu deosebire interesantă.

ION.

BUCOVINA

VIII

Naţionalităţile şi politica lor

Rutenii şi rutenismul.

Multe popoare diferite trăesc în Bucovina, dar dintre toate acestea, acele care au o importanţă politică sînt *Ruteniĭ, Germaniĭ, Poloniĭ, Ovreiĭ* şi *Romîniĭ.*

Credem interesant a expune aicĭ politica ce urmează fie care naţionalitate pentru a încheia cu studiul d-luĭ G. Bogdan Duică.

Dacă partea economică şi culturală a Romînilor din Bucovina ne-a interesat într'atîta, că am consacrat 7 articole expuneriĭ lor, nu maĭ puţin interes are de a cunoaşte politica fie căreĭ naţionalităţĭ din Bucovina, pentru a ne da samă de locul ce trebue să aibă elementul romînesc în concertul politic al popoarelor din împărăţia Habsburgilor.

Ruteniĭ sînt vechĭ în Bucovina, căcĭ nenumărate au fost cetele de străinĭ aduşĭ de Domniĭ Moldoveĭ şi de diferiţiĭ boerĭ şi mănăstirĭ pentru a popula şi lucra moşiile. Vechĭ rutenĭ sînt Huţuliĭ. Totuşĭ Ruteniĭ nu capătă însemnătate de cît după ce Bucovina s'a alipit la Austria şi maĭ ales după ce s'a unit pe calea administrativă cu Galiţia. In acest răstimp potopul rutean a invadat Bucovina dintre Nistru şi Prut şi a ajutat la rutenizarea Romînilor.

De unde la începutul încorporăreĭ Bucovineĭ Ruteniĭ nu valorau nimica, căcĭ nu se iau dispoziţiunĭ pentru dînşiĭ, ci numaĭ pentru Romînĭ şi Germanĭ, încetul cu încetul Ruteniĭ încep a se înmulţi prin imigrare din Galiţia. In 1786 se fac scoale *moldoveneşti* în Satavna şi Văscăuţĭ, azĭ oraşe pur rutene!

Statisticile făcute din spirit de sistemă dau o regulată descreştere a Romînilor. In 1870 erau în Bucovina 207,000 Romînĭ, iar Rutenĭ erau 186,000; din contra în 1890 ni se dau 268,367 Rutenĭ şi numaĭ 208,301 Romînĭ. Considerentele comisiunilor de recensîmînt sînt pe larg discutate şi criticate de autor, ca nefavorabile Romînilor.

Favoarea acordată prin statisticienĭ Rutenilor n'are în vedere valoarea culturală a Rutenilor. Supt acest cuvînt d. Bogdan Duică se sileşte a dovedi inferioritatea culturală a Ruteanuluĭ. Ruteanul în masa luĭ prezintă semne vădite de inferioritate intelectuală faţă de celelalte neamurĭ. Huţuliĭ, carĭ sînt vechĭ Rutenĭ, păstrează un caracter cu totul deosebit, de ceĭ de la şes. Luaţĭ de uniĭ a fi Romînĭ rutenisaţĭ, Huţuliĭ se consideră maĭ cu dreptul a fi adevaraţĭ Rutenĭ, care din causa regiuneĭ ce aŭ ocupat aŭ păstrat o fisionomie deosebită de fraţiĭ lor de la şes. Modul de viaţă. noţiunile practice de drept, simţul estetic, îĭ arată a fi inferiorĭ conaţionalilor din Bucovina.

Totuşĭ Ruteniĭ, orĭ cît ar fi de ridiculizaţĭ de celelalte neamurĭ din Bucovina, aŭ un ideal al lor în politică, aŭ o conştiinţă de neam, care îĭ face să lupte pentru cultivarea a lor săĭ, şi să ceară drepturĭ în vederea acestor scopurĭ.

Ceia ce este maĭ curios e că şi cabinetele din Viena daŭ sprijin real îndeplinireĭ acestor idealurĭ rutene; şi numaĭ ast-fel ne explicăm pentru ce oficialitatea germană ajută pe Rutenĭ în dauna Romînilor.

Ruteniĭ fac parte din *maloruşĭ*, carĭ locuesc Ucraina, cam la 40 milioane. Ucrainieniĭ de şi supuşĭ ţaruluĭ Rus, cultivă însă în politică şi maĭ ales în literatură un ideal deosebit de al Moscoviţilor. Genialul scriitor Taras Şencenco, ucranian a întrupat în el idealul *ucraniofil*; în numele acestuĭ scriitor se inchină toţĭ tinerii rutenĭ din Bucovina.

Pentru îndeplinirea acestuĭ îndepărtat viitor care priveşte pe toţĭ maloruşiĭ supuşĭ Rusieĭ şi Austrieĭ, ajută în mod conştient şi politica Austriacă. Austria în lupta sa de rasă faţă de rusism crede că înlesnind o desvoltare normală Rutenilor din monarhie va forma cu vremea un contrafond rusismuluĭ, ameninţîndu-l cu spectrul uneĭ viitoare Moraviĭ independente.

Acest chip de a vedea al politicianilor Nemţĭ n'ar strica întru nimica Romînilor dacă s'ar da aceiaşĭ atenţiune şi satisfacere nevoilor lor. Principiul desvoltăriĭ naţionalităţilor în Austria e cel maĭ salutar pentru Romînĭ, şi ştim cu toţiĭ de ce mare importanţă e în actualele momente aplicarea acestuĭ principiu.

Ceia ce supără pe Romînii bucovineni e nelealitatea cu care Rutenii luptă contra Romînilor.

Tema lor istorică favorită e că dînșii sînt autohtoni în Bucovina și că Romînii au venit mai pe urmă, care încetul cu încetul au romanizat pe Ruteni.

Tema cu romînizarea Rutenilor e nostimă, cînd statistica oficială și părtinitoare arată o creștere colosală a Rutenilor și o staționare saŭ chiar descreștere a elementului romînesc.

Teoria Rutenilor e tocmai ca și cum un păgubaș strigă că i se prăpădește avutul și tot el e acuzat de hoț. Romînii strigă că se pierd față cu Rutenii, și tot ei sunt acuzați că romînizează pe Ruteni.

Dar teoria Rutenilor are altă origină. Rutenii cer în Bucovina o egală îndreptățire în afacerile bisericești cu Romînii.

Romînii, cari cu avutul lor din strămoși, au azi marele fond religionar de vre-o 162 de moșii, dovadă netăgăduită că ei sunt vechi proprietari în Bucovina; Romînii, cari dispun de o nobleță veche în Bucovina, munificienții căreia avem azi dreptul de a cere o egală îndreptățire și desvoltare culturală și economică; Romînii zic, cari au biserica lor ortodoxă cu averile sale și școlile sale confesionale, ei sunt obiectivul programului rutean de a le deschide porțile în toate administrațiile dependinte de biserica ortodoxă romînească.

Nu numai că Rutenii se bucură de mari avantaje în administrațiile politice, ei cer a răzbate în inima bisericii romîne, pentru a îndeplini rolul ariciului în locuința sobolului sau a cîrtiței.

Pretențiunile Rutenilor în acest punct sunt formulate în programul societății Rutenilor tineri, *„Ruska Rada“*, votat în 2 Februarie 1891.

Ei cer jumătate din porturile eclesiastice; preoții se dovedească că cunosc și limba ruteană; limba ruteană să fie admisă în oficiul consistorului; serviciul în catedrală să se ție alternativ în romînește și rutenește. etc.

D-l Bogdan Duică analizează pe larg arătînd exagerarea pretențiunilor societății *Ruska Rada* care și-a formulat cererile în 20 de puncte.

Din toate reiesă o recunoaștere oficială în biserică a limbei rutene și o înjumătățire de posturi bisericești acordate Rutenilor. Toate aceste pe spinarea averei romînești donate din vechi de către Voevozii și boerii moldoveni.

Ori cît de legitime fi-vor idealurile Rutenilor, în dreptul sunt și Romînii de a cere pentru dînșii, dacă nu o temperare în pretențiunile Rutenilor—ceia ce va fi de dorit—cel puțin o desvoltare mai mare a culturei Romînești—cum s'a și început.

Gh. Ghibănescu

Cronica Streinătății

In discursul rostit de Stoilov, primul președinte al cabinetului bulgar, la deschiderea Sobranieĭ, se găsește următorul pasaj caracteristic:

«N'am putut să ne amestecăm în rezboiul greco-turc. Altă cale pentru noi nu era de cît a dovedi Europei, care a vrut pace, că și statul nostru a colaborat la menținerea ei. Din Petersburg s'au adresat *mulțumiri* guvernului nostru pentru *atitudinea sa corectă*. Acesta e un *capital*, pe care'l vom putea *utiliza* la timp.

***

In Rusia schimbarea de sistem se operează în mod lent, dar continuu. E vorba ca procurorul general al sfîntului Sinod Pobedonoszev să se retragă din acest post și să fie înlocuit prin guvernatorul Kievului, generalul Ignatiev.

***

Noul guvern liberal al Spaniei și-a început acțiunea sa împăciuitoare în Cuba.

Decretele acordînd drepturi electorale depline locuitorilor din Cuba și Porto-Rica precum și cel privitor la amnistie au fost bine primite de către partidul autonomist. Mai mulți membrii ai acestui partid s'au hotărît a primi chiar funcțiuni publice de la noul guvernator. Șase prefecți, aparținînd partiduluĭ autonomist. fură numiți în Cuba.

***

Tratativele definitive pentru încheierea păcei se apropie de sfîrșitul lor. Nu s'a putut stabili încă detaliile relative la capitulațiuni și la despăgubirile de acordat pentru daunele suferite de particulari.

Răsculații din Canea ar fi scos stindardul grecesc, arborînd pe cel cretan în lagărul lor.

Arte-Litere-Științĭ

La Viena s'a inaugurat zilele aceste monumentul mareluĭ chirurg Billroth, în prezența unuĭ public numeros și de elită —Monumentul e așazat în grădina Universității.

***

A apărut No. 9 și 10 din *Archiva* societățeĭ științifice și literare, anul VIII, pe lunile Septembrie-Octombrie 1897, avînd următorul sumar:

Gh. Ghibănescu. Vlad Țepeș (studiu critic).

Th. V. Stephanelli. O carte veche despre Alex. Macedon, Constantin cel Mare și Grigorie Potemkin.

T. Duțu. Pilda de la Gibraltar (poezie).

V. Cireș. Participiul și supinul în limba romînă.

Gh. Gheorghiu. Dicționarul domnuluĭ F. Damé (studiu).

George Murnu. Strofe (poezie).

Ana Conta-Kernbach. Să pleacă în mare (poezie).

Dărĭ de samă

C. G. Stere. Evoluția individualității și noțiuni de persoană în drept. de *A. D. Xenopol.*

H. D'Abrois de Jubainville. Deux manières d'écrire l'histoire de *P. Zarifopol.*

O critică engleză asupra Histoire des Roumains de A. D. Xenopol de *A. D. Burry.*

Documente:

Lettre adressée.... sur les affaires de la Moldavie, din 1819.

Notițĭ

Introducere la anuarul al XXV a institutului de d-re a d-neĭ *Emilia Humpel.*

INFORMAȚII

Cu multă bucurie comunicăm cetitorilor noștriĭ că d. Donicĭ, membru la curtea de apel din Iașĭ, s'a întors perfect restabilit de la Werischhofen unde fusese pentru căutarea sănătățeĭ sale.

D. dr. Pușcariŭ va începe cursul săŭ de Hristologie, în ziua de 1 Noembrie, de la 3—4, iar nu în ziua de 30 Octombrie, după cum se anunțase.

Preutul Gheorghe Ienăchescu, profesor la școala primară din Treĭ-Erarhĭ, s'a retras de la profesorat, cerînd a i se regula drepturile la pensie, care însă nu-ĭ fu mirare, cînd află că comisiunea de pensie îĭ respinsese cererea de oare-ce fiind preut, el e retribuit tot de ministrul instrucțiuneĭ și prin urmare nu poate fi pensionar într'o parte și funcționar în altă parte. Părintele Ienăchescu, vede ast-fel distrusă o sumă de banĭ, care 'ĭ fusese reținută și crezîndu-se nedreptățit a făcut apel, care urmează a fi judecat în ziua de 20 Noembrie de secția I-a a curțeĭ de apel.

La biserica sf. Vasile din tîrgușol Nicolina e vacant un loc de paraclisier.

Avis amatorilor.

Camera de punere sub acuzare a trimis în judecata curțeĭ cu juri din Iași, indivizii Haim Copalăonu și Iosef Goldștein, pentru că aŭ jurat falș.

Opinia, *a vorbit la timp de acest fapt și ținem numai să spunem că acești indivizĭ, carĭ aŭ jurat falș pentru* opt *leĭ, riscă, în cazul unuĭ verdict afirmativ a juraților, zece anĭ de muncă silnică.*

Se vorbește că d-niĭ Neculiță Papadopulo și Neuman Paraschivescu vor fi candidații—și singuriĭ candidați—ai administrațieĭ la alegerea pentru consiliul județian.

Intrarea în scenă a d-luĭ Neuman Paraschivescu, se întîmplă chiar la un moment foarte potrivit. Acum, cînd contra obiceiurilor trecute, Rusia ne trimite în vizită pe guvernatorul Basarabieĭ, profunda diplomație a d-luĭ Paraschivescu poate fi de mare ajutor consiliuluĭ nostru județian.

D. Haret și-a pus în gînd să atragă atenția tuturora prin inspecțiile ce le-a întreprins zilele aceste. Ast-fel inspectînd școalele primare rurale din comunele Cepleniița și Cotnarĭ, a remas uimiți de starea școalelor din numitele comune.

Case într'o complectă ruină, mobilier din cele mai primitive, iată starea găsită de d. Haret. D-sa a ordonat, primarilor din numitele comunĭ, ca de urgență să restaureze casele și să schimbe mobilierul, iar în caz dacă budgetele nu permit, să intervie pe cale ierarhică, la ministerul instrucțieĭ pentru ca cheltuielile să se facă din fondul scoalelor.

Confratele nostru *Drapelul* publică în numărul săŭ de azĭ următorul interesant interviev, pe care unul din redactoriĭ seĭ l'a avut cu generalul Berendeiŭ cu privire la noul săŭ proect de recrutare.

Iată textul acestuĭ interview:

— Din toate reformele pe care le faceți legeĭ recrutăreĭ, d-le ministru, aceia care a pasionat mai mult lumea și ziarele, este neprimirea străinilor în serviciul militar. *L'Independance Roumaine* a pretins că veți renunța la punctul acesta și *Voința Națională* a desmințit'o. Care e versiunea cea adevărată?

— *Adevărul e, că țin foarte mult la punctul acesta și-l voiŭ susține înainte. Nicĭ o dată nu mi-a trecut prin minte să-l abandonez.*

— Prin străinĭ înțelegeți și pe ovreiĭ carĭ nu se bucură de protecția altor țărĭ, saŭ ovreiĭ pămîntenĭ, cum s'a luat obiceiul să se zică?

— *Pentru mine, în ce privește proectul meŭ de lege, nu există mai multe categoriĭ de străinĭ, ovreĭ saŭ neovreĭ,— cine nu e cetățean romîn nu va face armată ci va fi supus numai taxelor militare.*

— Știți, de sigur, d-le ministru, că ovreiĭ carĭ după legea veche trebue să facă serviciul militar, se agită și protestează în contra proectuluĭ dv. Ei cred că serviciul militar la care sînt supuși astăzĭ este un mod de a demonstra, că sînt Romînĭ de fapt, de oare-ce sînt supuși la aceleași îndatoririĭ ca și Romîniĭ. A li se interzice serviciul militar, zic eĭ, este a nu li se mai recunoaște nicĭ un drept ca pămîntenĭ, ci a fi puși în aceeași categorie cu supușii streinĭ.

— *Eŭ nu mĕ pot preocupa de ce doresc saŭ de ce zic ovreiĭ așa numiți pămîntenĭ. Nu pot face alt-fel de cît să introduc în legea noastră de recrutare aceleași principiĭ care domnesc în legile tuturor țărilor. In Franța, de pildă, legea spune că numai cetățenii francezi vor face serviciul militar și dispozițiile din legea franceză sînt foarte clare și foarte categorice. De ce la noĭ ar fi răŭ ceeace în Franța e bun și necontestat de nimenĭ?*

— In cazul acesta de ar fi eĭ supuși la taxe?

— *Fiind-că se bucură de protecția legilor și-și cîștigă existența pe pămîntul țăreĭ. Prin urmare e drept ca și eĭ să contribue cu ceva la instituția menită să apere teritoriul pe care eĭ trăesc și se hrănesc.*

— Dar cum rămîne cu legea din 1874, făcută de generalul Florescu, și prin care evreiĭ sunt supuși la serviciul militar?

— *Această lege n'a fost făcută în sensul de-a stabili vre-o deosebire între diferitele categoriĭ de străinĭ ce se aflau pe teritoriul țăriĭ, căcĭ în 1874 nu se pusese încă o asemenea chestiune. Generalul Florescu a voit pur și simplu să împedice invazia streinilor în țară, carĭ renunțaŭ de fapt la protecția străină și se stabileaŭ la noĭ. S'a crezut că impunerea serviciului militar îĭ va face să ocolească Romînia. Dar legea nu și-a atins scopul,*

Taxele militare

— Credeți, d-le ministru, că taxele militare nu vor stîrni marĭ nemulțumirĭ în toate păturile societățeĭ?

— *Imĭ place să cred că nu, de oare-ce e foarte just că acel ce e scutit de serviciul militar, să contribue cu banĭ dacă nu poate contribui cu persoana luĭ la apărarea țăreĭ. De almintrelea, asemenea taxe există și în alte țărĭ, și cred că e drept ca toată lumea să fie egală, după cît e posibil, în fața datoriilor cître patrie.*

După un moment de cugetare d. ministru a adăogat:

— *De alt-fel nu țin numai de cît la aceste taxe, voiu lăsa chestia la discreția Corpurilor legiuitoare, care vor putea să le modifice sau să le suprime chiar, după cum vor crede de cuviință.*

Aci s'a isprăvit convorbirea cu d. ministru de războiŭ, căruia i-am mulțumit pentru amabilitatea și graba cu care mi-a dat lămuririle de mai sus.

Iată acum și tabelul statistic al ovreilor aflătorĭ în armata activă:

NUMELE corp de arm.	Numărul israeliților în activitate de serviciu		Efectivul total în care intră israeliții		Cîți la sută	
	Permanenți	Cu schimbul	Permanenți	Cu schimbul	Permanenți	Cu schimbul
Corp. I Armată	39	19	7478	12559	0.52	0.15
„ II „	494	112	14133	12862	3.50	0.87
„ III „	416	247	14498	13283	3.62	1.86
„ IV „	936	708	9860	11189	9.49	6.32
Div. activă	64	34	2592	2168	2.50	1.50

Intreaga armată, socotind rezervele și milițiile, cuprinde de vre-o 30.000 ovreĭ.

Pentru facultatea noastră de medecină a fost erĭ un eveniment. S'a dovedit și de astă dată ca neîntemeiată părerea că femeia nu poate pune la studiĭ atîta sîrguință și putere de asimilare ca barbații.

D-ra Elena Densușianu, a obținut nota zece la doctoratul I-ăĭ, nota care n'a obținut-o pînă acuma probabil nicĭ un candidat, student la această facultatea.

Juriul n'a admirat în tînără candidată numai seriozitatea cunoștințelor, dar și aprofundarea chestiilor, agerimea spiritului, sintetizarea și deducerea relațiunelor.

Ca și juriul felicităm și noĭ în mod călduros inteligenta candidată.

In ziua de 27 Octombrie s'a găsit în ograda velniței Băltenĭ, cadavrul unuĭ individ necunoscut care cu o zi înainte de căutare de lucru prin acea velniță.

Probabil că bietul om a murit de foame.

Totuși, bănuindu-se cauza morțeĭ parchetul a fost înștiințat și măsurile necesare aŭ fost luate.

Cel maĭ *inamovibil* magistrat al curțeĭ noastre este procurorul general Mîndru. De cînd ocupă această demnitate, numaĭ o singură dată a părăsit fotoliul săŭ din camera parchetuluĭ, pentru a se sui pe fotoliul din ședințe. S'a maĭ mișcat de douĕ orĭ, cînd, întrînd anul trecut în iarnă, s'a schimbat cu biuroul de la fereastră la sobă, și apoĭ, cînd a dat de vară, s'a schimbat iarăși de la sobă la fereastră.

Se pare ca are mare groază de mișcare, de aceea a găsit un sistem foarte ingenios de a reduce chiar mișcarea din camera parchetuluĭ la strictul necesar. Ast-fel, pe lîngă cele treĭ biurourĭ existente deja în camera procurorilor, d-sa a maĭ adăogat un al patrulea, pe care l'a pus lîngă sobă. Cu începerea de ierĭ, a ierneĭ, d-sa a început a funcționa la biuroul de lîngă sobă. Aprodul 'ĭ-a mutat fotoliul, iar bătrînul funcționar al grefeĭ, parchetuluĭ 'ĭ-a mutat de pe biuroul de vară pe biuroul de iarnă, Codul Boeresc, singurul autor de drept pe care'l maĭ consultă d. Mîndru, cacĭ pe ceilalți îĭ știe pe de rost. In cîte-va minute totul era gata, încît a trebuit ochiĭ de Argus aĭ reporteruluĭ nostru pentru ca publicul să poată fi informat despre acest eveniment al permutăreĭ d-luĭ Mîndru de la biuroul de vară, la cel de iarnă.

Din isprăvile deputaților colectiviștĭ ne-oromînĭ:

Ziarul *Galațiĭ* spune că alaltăierĭ aŭ venit în Galați 40 de muncitorĭ sîrbĭ scăpați de sub lacăt unde îĭ ținea închiși ca pe vite d. deputat Sechiaris, pentru că voiaŭ ca să reclame autorităților că d. Sechiari nu le plătește pentru munca lor de la Maiŭ—Octombrie 1897.

Omul de încredere a d-luĭ Sechiaris, polițaiul Ignat a, anunțat că oameniĭ aŭ scăpat, și vor veni în Galați, să ia toate măsurile pentru a nu se face zgomot. Zis și făcut, poliția i-a întîmpinat la barieră și sub paza sa, îĭ ține sub privigherea pe lîngă cîrciuma la Cărămălăŭ de la Vadu Rașca.

Polițaiul Ignatz văzînd că oameniĭ mor de foame a supus cazul la cunoștiința șefuluĭ partiduluĭ, d-luĭ M. Orleanu, și acesta a depeșat luĭ Sechiari la moșie să vie imediat la Galați.

Din muncitoriĭ sărbĭ 10 sunt dispăruți.

Pe lîngă aceste sermane victime ale d-luĭ Sechiari maĭ adăogăm pe Costache Vangheli vînzător de ziare care a servit la el 6 lunĭ cu 42 leĭ pe lună și l'a gonit fără să-ĭ plătească; pe Vasile Vasiliŭ, din Lozovenĭ No. 7, care a fost în serviciul seŭ 7 lunĭ și nu i-a dat dreptul; pe mașinistrul Frantz, din Lozovenĭ No. 7, căruĭ asemenea nu i-a plătit.

Acum ușor se poate pricepe pentru ce d. P. Sechiari susținea cu orĭ-ce chip să se aleagă deputat.

Iată la ce e bună deputația la colectiviștĭ ca să-și facă trebușoare cu sudoarea muncitorilor, fără ca să le plătească munca.

Ni se comunica din Dorohoiu, că alaltaierĭ noaptea, un incendiu violent a distrus moara d-luĭ G. Holban, situată în comuna Mileanca, din acel județ, în următoarele împrejurărĭ:

Pe cînd moara era în funcționare, nu nu se știe cum, cazanul cel mare a făcut explozie și focul din cuptor s'a împrăștiat cumunicînd flacările unuĭ depozit de paie ce era în apropiere. De aci incendiul s'a comunicat întregeĭ clădirĭ și cu toate încercările oamenilor de serviciu și a locuitorilor, toată moara a fost consumată de flăcărĭ.

Pagubele sunt însemnate.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA“

8)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

I

Am căutat să îngrijesc de menagiĭ și nu maĭ găsesc, nenorocul se înverșunează în contra noastră. Acum, iată, ne lipsește totul, o miserie neagră, trece adesea douĕ și treĭ zile fără să mîncăm, o vieață de cîne care trăește cu ce poate și cum poate, și pe lîngă aceste douĕ lunĭ de gerurĭ marĭ care ne-aŭ înghețat, așa că de multe orĭ credeam, că dimineața n'o să ne maĭ deșteptăm..... Ce vroiți? eŭ n'am fost nicĭ odată fericită, înainte bătută, acuma sfîrșită, lepadată într'un colț, trăind nu știŭ pentru ce.

Vocea începuse să-ĭ tremure, ochiĭ roșĭ începuseră a se muia, și Petru o simți plîngîndu-și existența, femee bravă, fără voință, ca ștearsă deja din vieață, fără iubire în gospodărie, la voia întîmplăreĭ.

— Oh! nu mă plîng de Salvat, continuă ea. E un om bun, nu visează de cît fericirea tuturora; și nu bea, lucrează cînd poate..... Numaĭ, e sigur, că dacă s'ar lasa de politică ar lucra maĭ mult. Nu se poate să se discute cu camaraziĭ, să meargă la întrunirĭ și să fie și la atelier. Aceasta e o greșală, e evident..... Dar cu toate acestea, aceasta nu-l împedică să aibă dreptate să se plîngă, nu se poate închipui o îndîrjire maĭ mare a nenorocireĭ, totul a căzut pe capul luĭ, totul l'a sfaramat. Un sfînt chiar ar deveni nebun, și e ușor de priceput că un sărac, un nenorocos să turbeze..... De douĕ lunĭ, n'a întîlnit de cît o singură inimă bună, un savant, care stă colo sus, pe deal, d-l Vilhelm Froment, care i-a dat ceva de lucru, pentru ca să aibă cîte-odată ce mînca.

Foarte mirat să aude numele fratelui săŭ, Petru vroi sa puie cîte-va întrebărĭ; pe urmă un sentiment singular, un sentiment de discreție și de teamă îl făcu să tacă. Privi pe Celina, care ascultase în picioare înaintea luĭ, mută, cu aerul eĭ grav și bolnăvicios. D-na Teodora văzindu-l surizînd copileĭ, avu o ultimă reflexie:

— Iată! maĭ cu samă ideia acesteĭ mititele îl scoate din sărite. O adoră, ar ucide pe toată lumea, cînd ar vedea-o că se culcă fără să fi mîncat. Și îĭ atît de drăguță, învața atît de bine în scoala comunală! Acuma nu maĭ are nicĭ macar camașă pentru ca să se maĭ ducă!

Petru, care însfîrșit, își scrisese adresa, alunecă o piesă de cincĭ francĭ în mîna fetiței; și dorind să taie scurt mulțumirilor se grăbi să spuie:

— Știți unde să mă găsiți, dacă veți avea trebuință de mine, pentru Laveuve, Mă duc să mă ocup de afacerea luĭ chiar în după amiaza aceasta, și sper că diseară va veni să-l caute.

Doamna Teodora nu maĭ asculta, mulțumind mereŭ: în timp ce Celina, bucuroasă că avea cincĭ francĭ în mînă, murmura:

Oh! și tata care a plecat să caute ceva parale! Dacă s'ar duce cineva după el și să-ĭ spue, că avem pentru astă-zĭ?

Preotul, deja în șală, auzi pe femee răspunzînd:

— E departe, de cînd a plecat! Are să vie poate degrabă.

Petru scăpînd, din înfricoșata și dureroasa casă, cu capul buimăcit, cu inima plină de tristețe, fu cuprins de mirare văzînd pe Salvat și pe Victor, stînd loculuĭ în picioare, într'un colț al curțeĭ, în mijlocul mirosuluĭ pestilențial al cloaceĭ. Se scoborîseră să continuie convorbirea întreruptă în odaie. Vorbeaŭ, din noŭ, încet și foarte repede, gură în gură, foarte violent, după cum se vedea din ochiĭ lor înflăcarați. Dar auzind sgomot de pași, se întoarseră și recunoscuseră pe preot; brusc, recĭ și liniștiți, fără a adăuga un cuvînt, își strînseră cu putere mîna. Victor se sui spre Montmartre, Salvat, eșită, cu aerul unuĭ om care nu știe ce să facă. Pe urmă, mergînd la întîmplare, cu privirea mîndră, se întoarse în strada Marcadet și se duse spre Paris, cu sacul cu instrumente sub braț.

Un moment Petru, vroi să alerge după el, să-ĭ strige că fetița îl cheamă sus. Dar îl cuprinse aceiași teamă a discrețieĭ, a friceĭ, surda siguranță că nimic n'ar putea să oprească destinul. El însuși numaĭ era liniștit, îl cuprinse iarăși neliniștea înghețată și desperată de dimineață. Regăsindu-se în pîcla rece a străzeĭ, se simți cuprins de frigurĭ, se reaprinsese flacăra mileĭ de atîtea mizeriĭ înfricoșate. Nu, nu! era prea multă suferință, vroia să lupte încă, să scape pe Laveuve, să dee puțină bucurie atîtor oamenĭ sermanĭ. O experiență nouă îĭ se punea cu acest Paris, pe care-l văzuse atît de acoperit de cenușă, atît de misterios și atît tulburător, sub amenințarea neînlăturateĭ dreptățĭ. Și visa un soare mare plin de sănatate și de fecunditate, care ar face din oraș un cîmp imens fertil în săceriș unde ar crește lumea maĭ bună pe mîne.

(Va urma)

Serbarea de la Răsboieni

— —

Luni 27 a. c., a avut loc, la Răsboieni, solemnitatea dezvălirei monumentului rîdicat din inițiativa regimentului 15 Răsboieni și mai ales din stăruința d-lui *căpitan Popovici*.

Monumentul este de granit, avînd pe o latură, profilul lui Stefan Vodă și în bas-relief, lupta de la Răsboieni.

In vîrf un vultur care sfîșie drapelul turcesc; apoi pe o altă latură inscripția:

«Acest mic semn comemorativ e de-«dicat (în anul 1897) de către corpul o-«fițerilor regim. 15 Răsboieni, ca un semn «de amintire mareluĭ domn.

«Micul monument va aminti etern ro-«mînilor pe marele domn».

Pe partea opusă sînt gravate numele ofițerilor regimentului.

Pe altă latură este inscripția:

«Nemuritorului erou și atlet al lui «Christ, lui Stefan cel Mare, care la 26 «Iulie 1476 în acest loc, vitejește cu ră-«punerea vieței, a apărat neatîrnarea Mol-«dovei și existența nației romînești con-«tra oștirilor musulmane comandate de «Mohamet».

Acest monument care e simplu dar splendid este făcut de artistul sculptor Const. Hegel, autorul statuei lui Miron Costin.

Multă lume s'a grăbit a lua parte la această serbare națională.

Mulți au sosit în Peatra cu o zi înainte așa a fost d-nul V. A. Ureche președintele onorific al serbărei, cu d-na Ureche și d-ra Cracalescu, institutoare Tg. Neamț precum și delegația studenților ieșeni: d-nii Eraclide, Malhasovici, Teodor, Drăgănescu, Cădere, Roman, Tăut, Botez Grigore. Cu acelaș tren au mai sosit și d-nii V. Cocuz, pentru școala comercială gr. II, cu elevul Th. Stihi. D-nul T. Burada și studentul Brăileanu din partea Ligei din Iași; Herovanu (Noutatea), Cernătescu (Evenimentul).

Profesorii: Crivăț, Murnu, Theodoreanu, Dogar, Scobai, și d. Arginteanu de la gazeta macedonă.

Studenții au fost primiți la gară de prefectul Nicu Albu și polițaiul Doicescu, care și-au dat toată silința ca să mulțumească pe toți.

Cu trenul de dimineață au sosit studenții București; Tamara, Danielopol, Gh. Vlădescu, Mitulescu D, Bunescu M, Nicolescu, Mironescu, Morțun, Bontaș, Dumitrescu C, Dumitriu, Economu, Biclășeanu, Stegărescu, Niculescu, Telega, Rădulescu, Roșca și Barliba; reprezentantul M. S. Regele d-l Lt. Colonel Georgescu.

Toți s'au îndreptat spre otelul «Continental», locul de întîlnire al tuturor călătorilor, de unde era hotărîtă plecarea spre Războeni. Ajunși aci, luară cu toții loc în trăsuri și breackuri și plecară spre Războeni.

Călătorii au ajuns la ora 11 la destinație, unde-i aștepta o mulțime imensă. Li s'a servit la arhondaric un dejun de 200 tacîmuri, cu care ocazie au vorbit d-nii Ureche, general Rasty, Stef. Ioan.

După dejun s'a început serbarea cu o panachidă oficiată de starițul monastirei Neamtz, încunjurat de o mulțime de preoți și călugări din împrejurimi.

După panachidă, s'a format un cortej foarte lung, în ordinea următoare: Clerul, coroanele duse de primarii comunelor rurale din jud. Neamț, și anume: a M. S. Regelui, Ateneul Romîn, jud. Neamtz, comuna Piatra, comuna Vînătorii, liceul real din Piatra, comuna Tîrgu-N., Epitropia Sf. Spiridon Iași, ministrul instrucț. publice, clerul jud. Neamtz, studenții ieșeni, studenții bucureșteni, Liga culturală, Academia romînă și o cruce de nichel pe care era inscripția: Baia, Răcovăț, Dumbrava-Roșie; societatea profesorilor secundari din Romînia». După Coroane veneau persoanele oficiale; Lt. col. Georgescu reprezentantul M. S. Regele, d. Ureche, președ. serbărei, general Rasty, representantul ministrului de războiu, d. St. Ioan, reprezentantul ministerului instrucțiunei publice, d. Caloianu, reprezentantul Ateneului romîn, d. Florescu, Liga culturală București, T. Burada, Liga Iași, sculptorul Hegel și d. Haleriu din partea Epitropiei sf. Spiridon, apoi veneau presa d-nii: Bărbătescu, («Epoca»), Radu Rosetti („Adevărul»), Buzdugan («Drapelul» și «Lumea Nouă»), Niculescu («Liberalul»). Apoi studenții și în fine țarani în haine de serbătoare.—ajunși la monument s'a oficiat un serviciu religios la care au asistat aproape 5000 de oameni, și apoi s'au început discursurile. Cel dintîiu care a vorbit a fost d-l Lt. col. Mihăescu, pentru reg. 15 Răsboieni, d-nii: V. A. Ureche, St. Ion, căpitan Popovici, Caloianu, Florescu, studenții: Tamara, Danielopol, Malhasovici, Vlădescu, I. Filip, directorul gimnasiului din Piatra, Radu Rosetti pentru presa din București sfîrșind discursul cu o poezie de ocazie, și în fine d. Murnu, profesor, a cetit o poezie de d-sa.

După ce s'a sfîrșit discursurile d. gen. Rasty și d. col. Georgescu au primit defilarea regimentului 15 Răsboieni, și a două escadroane de roșiori, după defilare s'a iscălit procesul-verbal pe pergament de către toate persoanele oficiale.

La orele trei totul era sfîrșit și toată lumea s'a împrăștiat.

In momentul serbărei d-l Ureche a primit următoarele telegrame:

Din Transilvania:

«Inima noastră cu voi, trăiască Ro-«mînia, speranța noastră.

Din Banat:

«Cînd D-zeu ne va mai trimete un «Ștefan Vodă? Turci avem destui; E-«roi ne trebuesc!»

Alexandru.

DIN PARIS

Justiția în Franța trece pentru moment printr'un mauvais quart d'heure. Plouă aproape din toate părțile inocenții condamnați. Negreșit ziaristica în această campanie contra justiției are locul de frunte. Se pare însă că ea s'a ambalat prea tare, și fără să aibă probe decisive, ci mai mult pe bănueli acuză justiția.

Afacerea Lavache dă mai cu samă loc deosebitelor comentarii. Fata acestuia, o isterică în vrîstă de vr'o 17—18 ani, acuză astăzi pe tatăl său, după ce acum vre-o cîți-va ani în urmă acuzase pe doi colocuitori de a o fi violat. Aceștia după arătările ei și ale unei femei, astăzi condamnată și ea, au fost deportați.

Incă nu s'a făcut lumină asupra afacerii, pentru că instrucția se ține secretă și cu toate astea toate ziarele spun că justiția a fost indusă în eroare prin condamnarea celor doi cetățeni.

Mai este apoi cazul în care un cetățean a fost acuzat că el ar fi omorît pe *le petit chemineau* din Bassin. Astă-zi după mărturisirile asasinului Vacher, se pare că tot el ar fi autorul acestei crime.

Justiția cu toate acestea nici pănă în prezent, după datele acestuia n'a putut reconstitui crima, nici găsi destule dovezi din cari să iasă în adăvăr vinovăția acestuia. Gazetele însă găsesc de mai 'nainte și aici o eroare judiciară. Ele deplîng starea magistraturei, care dorind să apere averea și viața cetățenilor, vîră în pușcărie pe inocenți lăsînd liberi tot felul de pungași. Se înțelege însă că în starea prezentă a lucrurilor nu s'ar putea zice cine are dreptate. Trebue așteptat dar.

In fine Franța are astăzi o lege asupra accidentelor, votată de cameră, care însă va trece la senat de unde nu se știe de va eși și cum va eși. Spuneam rîndul trecut că una din acuzările mai temeinice ce se aduceau zisului proect de lege era că patronii nu erau supuși la nici o cauțiune, prin cari să asigure plata sumelor în caz de occident. După intervenirea ministrului de comerț Barthon, chestiunea s'a tranșat în senz ca Statul va forma un fond, care se servească ca garanție pentru acei patroni, cari n'ar voi să se asigure la vre una din societățile de asigurare existente. Acest fond n'ar trece pentru moment peste 700,000 lei.

D-l Bourgeois a sprijinit această idee, arătînd că asigurarea obligătoare ar fi o intervențiune a Stautului, care ar atinge sentimentele multora; de aceia să se mulțumească cu forma ce se dă acestei intervențiuni, după cum arată ministrul. Camera a ascultat și a votat aproape în unanimitate proectul.

Nu e greu de altfel de văzut, că tocmai de ceia, ce se temea mai mult majoritatea, adică de o intervențiune prea pronunțată a Statului în ordinea economică, tocmai la aceasta au ajuns prin votul dat.

Afacerea excăpitanului Dreyfuss dă iar de lucru gazetelor și enervează lumea. Se pare că au avut multă dreptate, cei ce au susținut că Francejii au noroc în fiecare an decite un mic scandal.

Așa și cu această afacere. Senatorul Scheurer-Kestner alsacian, și vice-președinte al senatului, a luat afacerea în mînă.

El spune că e perfect convins de nevinovăția excăpitanului, și că are dovezi, dar nu le va produce pînă în 7 ori 8 zile. De altă parte adversarii îl ataca zicînd, că lumea îl cunoaște pe acest senator că e alsacian ca și Dreyfus, ba încă ce e mai mult ar fi rudă și cu vestitul bancher Bleichroeder.

Pe bulevarde se vinde acum fotografia scrisorii, carî a servit de bază pentru condamnarea lui Dreyfus, și pe care esperții au declarat'o a fi în adevăr a lui. Aceasta e însoțită de diferite comentarii, toate tinzînd la a o proba trădarea excăpitanului.

Ori cum opiniunea publică e alarmată și toți așteaptă cu nerabdare să vadă ce va spune senatorul Scheurer-Kestner peste opt zile.

Automobilismul face progrese simțite din zi în zi. Marile magazinuri ca: Louvre, Bon Marché, Printemps au inaugurat deja sistemul de a trimite comandele pe la casele particularilor, cu trăsuri automobile. Pe stradele și bulevardele Parisului se văd circulînd cu multă siguranță aceste automobile. Multe sunt foarte elegante, în formă de trăsuri închise, și conduc pe cei ce vor să se preumble în toate direcțiunile. Se înțelege că în primul loc. trebue a se atribui ghibăcie conductorului, faptul că încă nu s'a citat vre un caz în care automobilele se fi dat loc vre unui accident.

Abia însă, automobilele sunt pe cale de a obține marea cetățenie în cuprinsul Parisului și a Franței, și iată că se vorbește de trăsuri electrice. Acestea circulă deja în Londra, și directorul unei mari companii de trăsuri din Paris, a declarat că a și comandat vre o 100 pentru acest oraș. Stă la indoială numai asupra formei de dat acestor trăsuri, pentru ca ele să fie și comode și frumoase. A propus deja un premiu pentru cei cari ar găsi cu cale de a'i procura desemnuri, din care să se aleagă cel mai potrivit. Și deja inventatorii s'au pus pe lucru.

Un lucru pe care toate ziarele din Paris l'au remarcat este faptul, că gravul și austerul Brisson, președintele camerei a mers în automobil din Paris pînă la Saint-Clnud. Acolo era întrunită la un banchet asociațiunea *Hemicycle*, din care fac parte mulți membri ai Camerii, cari în orele de recreațiune găsesc cu cale a pedală. D-nul Brisson trebuia să presideze acest banchet, și pentru a se duce acolo, s'a suit într'un automobil. De aici faptul expus în toate ziarele și fiecare făcînd comentările lui.

Nu e mai puțin adevărat însă, că după cum merg lucrurile se pare că tracțiunea animală e pe cale de a-și fi împlinit misiunea. Automobilele, trăsurile puse în mișcare prin puterea electricității, le vor lua locul. Poate că chiar Expoziția din 1900 rezervă surprise de felul acesta, pentru cei ce o vor vizita.

V.

ULTIME INFORMAȚII

— —

Partidul conservator nu va pune candidați pentru alegerea ce va avea loc în ziua de 2 Noembrie pentru complectarea celor două locuri din consiliul județian, devenite vacante prin moartea regretatilor Maugsch și Luponi.

Din Botoșani ni se comunică, că o deputațiune compusă din d-nii Arapu, prefectul districtului, I. Buzdugan, Enacovici, Th. Buzdugan deputați și Russu, senator, a plecat la București, pentru a solicita ministrului de interne casarea adjudecărei antreprizei alimentărei orașului Botoșani cu apa potabilă, adjudecare făcută asupra unei case din Belgia.

Deputațiunea cere ca o comisiune, în care să figureze d-nii Ilie Radu și Sinescu, inginerî-inspectori originari din Botoșani, să examineze din nou această chestiune.

Deputațiunea pretinde că aproape de Botoșani sunt surse cu mult mai bune de cît la Bucecea și aducerea apei ar costa mult mai eftin.

Intreaga această mișcare este îndreptată în contra primarului Ullea care se știe că și-a făcut un ideal din această chestiune.

D. N. G. Dossios, profesor de limba germană la școala comercială gradul II, din orașul nostru, a publicat în editura Schlandt, la Brașov, o carte de cetire germană pentru școalele comerciale reale și profesionale.

O carte ca aceasta, lucrată cu multă competență, este menită să umple un mare gol în literatura noastră didactică.

Curtea de Apel s. II a confirmat sentința tribunalului Vasluĭ, care condemna pe primarul N. Cordel, de la comuna Valea Rea, din acel județ, la un an închisoare și la interdicțiune pe timp de 10 ani pentru că a eliberat un certificat falș tînărului sorțar Grigore Diaconu, constatînd că acesta este cel mai mare copil la mamă văduvă, cînd în realitate era al doilea copil.

*

Aceiași curte judecă astăzi pe fostul portărel Al. Giurcăneanu, condemnat de tribunalul din Bacău pentru vînzare de bilete de lotării neautorizate.

In scop de a încovoia pe Aurelianiștĭ, partizanii d-lui Sturza respăndesc mereu sgomotul despre hotărîrea președintelui consiliului de a cere suveranului disolvarea camerilor. Această manevră, înăă nu produce efectul dorit, căci grupul d-lui Aurelian, convins că M. S. Regele ar refuza să acorde disolvarea, se arată mai rebarbativi de cît tot deauna.

Consiliul comunal va fi convocat probabil pe ziua de 5 Noembrie în sesiunea extra-ordinară.

Veniturile comunei scad mereu și casieria nu poate face față plăței lefilor și primelor cheltuieli, nici de cum însă să achite o sumă de mandate provenite din diferite lucrări angajate și în special repararea stradelor.

Noul proiect de lege pentru recrutarea armatei, întîmpină, se pare, greutăți chiar în sînul consiliului de miniștri, unde există o complectă neînțelegere. D-nii Stolojan și Sturdza s'ar fi pronunțat contra unor dizpozițiuni din lege la care d. ministru de rezbel nu vroește să renunțe de loc.

Cazul ar urma să se supuie acum M. S. Regelui.

Din Botoșani se anunță demisia consilierului comunal din Botoșani, d. M. Manoli.

Cu siguranță că această demisie e în legătură cu intrigile ce le țese prefectul Arapu în contra administrației primarului Ullea.

Gheorghe Chițu, una dintre stelele cele mai luminoase ale partidului liberal, s'a stîns, după o lungă și dureroasă eclipsă.

Om cult în accepțiunea cea mai largă a cuvîntului, inimos și de un comerț agreabil, Gheorghe Chițu lasă, pe lîngă valoroase lucrări legislative și discursuri parlamentare cari au făcut școală la vreme, adînci regrete printre cei cari l-au cunoscut personal.

Fie de-a pururea neuitată amintirea acestui om superior și ca inimă și ca crier.

Astă-zi are loc cununia tînărului Bădărău cu d-ra Lupu, studentă la facultatea de litere.

Trimetem felicitările noastre tinerei părechi.

Aseară s'a cetit probele în scris de la concursul pentru fisiologie, bursa Adamache.

Lucrări practice au avut deja loc.

Probele orale au fost amînate pînă la reîntorcerea din București a d-lui dr. Pușcariu.

La spitalul Pașcanu a fost internaiă copila lui Stoian Neculai bolnavă de anghină difterică.

D. dr. Motăș, medic primar al județului, în prezența procurorului Manea Christea, a făcut ieri în camera mortuară de la spitalul Sf. Spiridon autopsia cadavrului individului Naia Neculai, fecior boieresc la moșia Dracșin, din judetul Vasluĭ, care în noapte de 19 Octombrie a fost înjunghiat în partea stîngă a pînteceluĭ, de cîtră servitorul Coșarcă de la aceiaș moșie.

Autopsia constată că moartea nenorocitului a provenit din cauză ca splina a fost atinsă de cuțit.

Primim din partea d-lui student Cădere, următoarea scrisoare privitoare la o notiță a noastră în privința serbărilor de la Rĕsboieni:

Domnule Redactor,

In Onor. Dv. ziar No. 150 din 30 Octombrie s'a strecurat o informație eronata relativ la festivitatea inaugurării monumentului de la Rĕzboieni.

Din partea delegațiunei studenților ieșeni la această serbare, vă rog să dezmintiți informația că la dezvilirea monumentului la Rezboieni ar fi avut loc un incident între studenții din Iași și București, care incident s'ar fi sfîrșit prin bătaea studentului Morțun. Absolut nici un incident n'a avut loc; în tot timpul a domnit cea mai perfectă cordialiiate între delegații celor două Universități. S'au schimbat chiar o serie de tuasturi pline de curtuasie reciprocă, dar... pumni, nu!

Se zice numai, că între studenții București după plecarea lor din Piatra (au plecat înainte colegilor din Iași), ar fi avut în tren un incident în tren un incident regretabil. dar nici acest fapt nu-l pot afirma.

Primiți, Domnule Redactor, asigurarea osebitei considerațiuni ce vă păstrez.

D. CĂDERE
din partea delegației Stud. ieșeni.

In intrunirea de la 10 Octombrie studenții au ales un comitet național în scop de a organiza conferințe în chestia națională prin orașele unde există secțiuni de ale Ligei culturale.

Comitetul e constituit ast-fel: Președinte D. Cădere, *Secretari* Herovanu *și* Drăgănescu, *Membri:* Teodorescu, Kirileanu, Rășcanu, Mogoș, Velciu și Leatris.

Pînă acum s'au depus la primărie 250 petiții pentru miluire din fondul de șase mii de lei dăruiți de M. S. Regele, sumă care, însă pînă astă-zi n'a sosit la primărie.

D-l d-r Negură a primit ieri brevetul de cavaler al ordinului *Coroana Romîniei*.

Din partea societății electrice *Continentale din Nürenberg*, care, precum se știe, e concesionară pentru lumina electrică, au sosit în Iași d-nii inginerî Sluzewski și Mareș și avocatul Atanasovici, din București, pentru a face contractul de concesiune.

Astă-zi toate lucrările au fost terminate și contractul iscălit de primar și de reprezentanții societății.

Camera de punere sub acuzare a primit opozițiunea procurorului general și a reformat ordonanța judecătorului de instrucție de pe lîngă tribunalul Neamț, prin care se declarat că nu este loc de urmărire în contra lui C. Cojocaru, acuzat de furt.

Epizootia «Variola Bovină» a fost declarată stînsă în comuna Sculeni.

Camera de comerț din Iași a cerut ministrului domeniilor să regulamenteze situația breslelor și în acelaș timp înființarea unei școale de meserii în care să se predea zidăria, țesătoria și sobăria. Școalele să fie atît pentru tineri cît și pentru adulți

La primărie e un adevarat scandal cu ceia ce se petrece în privința achitărei mandatelor. Nu sunt bani în lada comunală. Serviciul comptabilității refuză emiterea de mandate, căci casieria a înștiințat că nu dispune de bani.

Și în acest timp, d-nii Gane, Lepadatu și Tacu continuă cu rezoluția: «Se va mandata».

Iașul consumă actualmite 9.825 kilograme de carne pe zi cu 10 ani înainte consuma 11.000 de kilograme.

Nu cum-va vegetarianismul a găsit aderenți în Iași?

O nouă palmă dată primarului Gane și colectiviștilor de la Iași:

In ultimul moment aflăm că Majestatea Sa Regele a trimis 6000 de lei prin casieria generală de Iași, dar în același timp a trimis și lista persoanelor, cu suma care să se înmîneze fie-căruia.

Majestatea Sa a știut foarte bine ce primejdie este de a încredința 6000 de lei colectiviștilor de la comună.

Un amănunt: suma cea mai mică din această listă e de 40 de lei, iar cea mai mare de 300.

Printre cei cărora li s'a acordat ajutoare, e și un fost confrate, d-na Sofia Balasan.

Am vorbit la timp despre neînțelegerea între epitropia spitalului Sf. Spiridon și dr. Sculy în privința numirei studenților Friedman și Granet în postul de interni la secția chirurgicală.

Iată ultima adresă a d-lui dr. Sculy:

Domnilor Epitropi,

Conform dorinței d-voastră de a recomanda eŭ *insumi* ca interni pe d-nii Granet și Friedman, am onoare a vĕ ruga să-i numiți pe ziua de 10 Iulie de cînd funcționează.

D-r Sculy

Nu se așteaptă de cît sosirea d-lui Macry, pentru a sfîrși și această încurcală, în care unii vedeau o chestie gravă.

Se știe că primăria are un proces cu epitropia bisericei Banu, pentru locul unde se află grădina primăriei. De și primăria are un advocat, totuși, conform votului consiliului comunal, deputatul liberal Gr. Buicliu a fost angajat să pledeze înaintea curței de Apel și eventual și la curtea de casație.

Pentru aceasta, deputatul liberal Gr. I. Buicliu, va încasa suma de 12,000 lei.

Procesul s'a pertractat astă-zi înaintea curței de apel secția I-a din Iași, și a fost amînat din cauză că d. Gheorghe Mîrzescu, care pledează din partea epitropiei bisericei, e la Craiova, unde se judecă procesul Sturza-Gorciacoff.

Parchetul de Iași a trimes la instrucție cu concluzii de creștere, pe pungașul Ion Constantinescu care se dă de ciubotar din București. După vr'o 15 zile a lucrat într'adevăr în Iași la un ciubotar, s'a hotărît să întreprindă o nouă industrie pe socoteala lui. Și a închiriat o cameră la Hotel de Moldavia și apoi dînduse de reprezentant a unei fabrice de conserve angaja lucrători pentru acea fabrică, încasînd de la acești nenorociți cîte 3—5 lei pentru timbrul contractului. Unii din aceștia și au pus amanet straele de iarnă, pentru a lua bani pe care apoi i a încredințat escrocului.

BERĂRIA CENTRALĂ

In fie-care seară orchestra sub conducerea celebrului violonist profesor *V. Borteanu* **si a decanului artiștilor ieșeni** *Ionică Barbu.*

Bere *Zimbru*, **Bere** *Peleș*, **(Oppler). Bere** *Bavareză.*

A apărut

în editura tipografiei „DACIA"

Preistoria și Popoarele Arice

de Gr. C. Butureanu *pentru trebuința elevilor de Licee, școli Normale Seminarii etc.*

Prețul 75 bani exemplarul.

Dr. N. ȚURCANOVICI

— Strada Unirei No. 10 —

Consultații de la 1—2 p. m.

A. G. DABIJA

AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacția ziarului «Opinia».

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpușneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în ori-ce specie. Platinotipii, Busturi mărime naturală. Reproducțiuni după portrete vechi. Devisa atelierului: Esecutare artistică și prețuri convenabile.

Se fotografiază pe ori-ce timp cu aparate de sistem modern.

Dimineața și Seara

Calde din Cuptor

se scoate

Chifle, Franzele, Cozonaci, etc.

la

Prima Franzelerie de lux

Str. de Sus 168 **Ferd. Szakmáry** Str. de Sus 168

Premiat de 2 ori cu medalii de aur

Farmacia Andreĭ Cruceanu
din
TĂRGU-NEAMȚ

Subsemnatul am onoare a instiința pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ orașul Tărgu-Neamț, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejurimile orașuluĭ Tg.-Neamț, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraș și că n'am crutat muncă nicĭ banĭ pentru a o ridica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belșug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., și un mare deposit de ape minerale din țară și străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branșa mea de farmacist.

CU STIMĂ
Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parțiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărău, 36 strada Păcurarĭ Iașĭ.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iașĭ la:	Tren accelerat					
	Cl. I.		Cl. II		Cl. III	
	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
Pașcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoșanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărășeștĭ	25	55	16	85	11	30
Focșanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeștĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureștĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeștĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboșĭ	—	—	—	—	—	—
Galațĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărășeștĭ	20	40	14	05	9	06
Focșanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeștĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureștĭ	30	60	21	25	14	05

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la șosaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iașĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

LEGĂTORIA DE CĂRȚI
și
Incadrare de Tablourĭ
a tipografieĭ „Dacia"
Iașĭ, 42 Strada Golia, 42.

Execută, cu cea maĭ perfectă acurațță și promptitudine toate lucrările aingătoare de această branșă.

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ
pentru
ȘCOALELE ROMÂNEȘTI
Exemple, regule, analize literare, notițe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit și nonpareil).

PREȚUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI București. 58

Agenția Teatrală
28—Str. Lăpușneanu—28

Primește abonamente, anunciurĭ și orĭ-ce soiŭ de publicațiunĭ pentrn ziarul *„L'Indépendance Roumaine"* și revistele *„La Grande Toilette des Dames"*, *„Les petites Gravures"* și *„La Confection"*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru țară și străinatate și *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ și toate combinațile uzitatei

---

LIBRARIA și PAPETERIA
TH. P. MAXIMOVICĬ
IAȘI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de școală, articole de birou, hărtie de poștă în cutiĭ**, colorată și fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză și cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărțĭ pentru premiĭ.

D. S. IONESCU
FRISER - PARFUMER
Iași, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII
NEGRITINĂ ȘĬ FLAVULINĂ
(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ
preparațiune proprie, remediu sigur contra mătreței
1 LEU FLACONUL

Dacă voițĭ să beți o cafea bună și higenică cereți la toate băcăniile NUMAI

CAFEA REGALA
La fabricei A. WEINREB din Iași
Premiată la expoziția din Paris 1889 cu MEDALIE DE ARGINT

Singurul surogat SPORNIC și NUTRITIV care dă cafeleĭ o AROMĂ și un GUST FOARTE PLĂCUT. Analizele celor maĭ marĭ chimiștĭ aŭ gâsit-o cea maĭ PERFECTĂ și CEA MAĬ HIGIENICĂ.

1000 vedre VIN de COTNARI

Recolta 1886, din pivnița Roznovanu de vînzare. A se adresa strada Assachi No. 12.

Dimitrie Greceanu
Avocat
Strada Asachi

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsațĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condițiunĭ libere și avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieței" „GENERALA" *asigură:*

după combinațiunile cele maĭ noĭ și maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere și limporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viață și în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăților la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinațiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237.855 în condițiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cind s'ar întimpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata înceteazā iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunță la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 și îĭ eliberează și o poliță achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunță la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viață, asigurărĭ reciproce și rente viagere în toate combinațiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informațiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureștĭ, 2 Strada Smârdan, și la toate agențiile din țară.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"
de la COPOU, lîngă Iași
proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somitățile medicale, maĭ ales prin abondența sulfaților de *sodiu* și *litiu* ce conține.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgație, nu face nicĭ un deranjament în stomah și nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile și drogheriile.

Depositul și orĭ-ce informațiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iașĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *București, str. Vesteĭ No. 15.*

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille,* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule

---

„DACIA"
TIPOGRAFIE-EDITOARE
Strada Golia 42—IAȘI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt și în condițiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURI
Borderourĭ și Compturĭ
Cărți de vizită
REVISTE LITERARE ȘI ȘTIINȚIFICE
în orĭ-ce format și limbă
Jurnale Cotidiane și Hebdomadare
TEZE
SCRISORI COMERCIALE
Cărți-adrese
BUDGETE DE ADMINISTRAȚIE
MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ȘI AFIȘE
în diferite culorĭ și mărimĭ
etc. etc. etc.

ETICHETE
Bilete de logodnă și de nuntă
MENIURI
CĂRȚI DE ABONAMENTE
CIRCULĂRI
CONDICI à SOUCHE
BILETE FUNERARE
FELICITĂRI
CĂRȚI DIDACTICE
CONDICI și REGISTRE COMERCIALE
etc. etc. etc.

La Librăria
Th. MAXIMOVICI
din Iași, strada Golia
Se primesc abonamente la ziarul
„TRIBUNA"
din Sibiiŭ

Prețul abonamentuluĭ:

Pentru	1 an	40 leĭ
«	6 lunĭ	20 «
«	3 lunĭ	10 «

DE INCHIRIET

Renumita grădină „Chateau aux fleurs impreună cu o pivniță foarte vastă și o odaie-bufet.

Pentru informațiunĭ a se adresa d-lu Administrator al tipografieĭ „Dacia".

DE VINZARE

9000 vedre vin alb și roș, recolta anilor 1891, 1892, 1985 și 1896 din viea Naslău de pe moșia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA", Tipografia-editoare Str. Golia.—Iași.